

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
University of Toronto

<http://www.archive.org/details/bullarumdiplomat17cath>

BULLARIUM

ROMANUM

*Hecct
B.*

BULLARUM DIPLOMATUM ET PRIVILEGIORUM SANCTORUM ROMANORUM PONTIFICUM TAURINENSIS EDITIO

LOCUPLETIOR FACTA

COLLECTIONE NOVISSIMA PLURIUM BREVIUM, EPISTOLARUM, DECRETORUM ACTORUMQUE S. SEDIS
A S. LEONE MAGNO USQUE AD PRAESENS

CURA ET STUDIO

COLLEGII ADELCI ROMAE VIRORUM S. THEOLOGIAE ET SS. CANONUM PERITORUM
QUAM

SS. D. N. PIUS PAPA IX

APOSTOLICA BENEDICTIONE EREXIT

AUSPICANTE

ENO AC REVMO DNO S. R. E. CARDINALI

ALOYSIO BILIO.

*33044
21/3/94*

TOMUS XVII

ALEXANDER VII (ab an. MDCLXII) ad CLEMENTEM IX (ad. MDCLXIX).

AUGUSTAE TAUrinorum
A. VECCO ET SOCIIS EDITORIBUS
SUCCESS. SEBASTIANI FRANCO ET FILIORUM
M DCCC LXIX.

LECTORI BENEVOLO

EDITORES TAURINENSES

S.

Dum priorem Operis laboriosissimi metam, nempe Bullarii Cherubiniani per Carolum Cocquelinum plurimum aucti et a Hieronymo Mainardio viginti voluminibus *in folio* editi finem, praesenti editionis nostrae tomo xvii tandem attigimus, aliquantispēr respiramus. Octo, non plura, quae adhuc edenda supersunt Mainardianaē editionis volumina a romano typographo non minus quam duodecim annorum spatio ab ann. MDCCXXXIII ad ann. MDCCXLIV in lucem pro-lata, nos, uti iam promisimus, septem nostrae editionis tomis comprehensa, duobus tantum annis Deo adiuvante dabimus.

Exhibit tomus iste, qui nunc prodit in lucem, centum et octoginta Alexandri VII constitutiones, et centum viginti sex Clementis IX, quoquot nempe pontificatus ipsius in Romanum Bullarium relatae fuere. Clementis X Acta referre sequentis tomi xvii, quem praelo incunctanter commisimus,

negotium erit; illumque mense decembri proximo, quo Synodus Oecumenica Vaticana faustissime auspicabitur, edere speramus.

Dicere non possumus quantam nobis molestiam facessant errata plurima quae in romanis voluminibus continuo nobis occurunt emendanda, quorum catalogus proxime adiectus fere octingenta (nec tamen omnia recensuimus) praefert. At nobis quam maxime cordi est pretiosum Pontificiorum Diplomatum thesaurum a mendis, quae primorum editorum incuria in illum irrepserunt, expurgare. Sed petimus rogamusque ut cura, quam alienis erroribus corrigendis impendimus, benignorem nobis reddat lectorem si quid humanitus et nos aliquando decipimur.

Vale, Lector benigne, et curis nostris benevolum te semper habeto.

Augustae Taurinorum, die xv. augusti, anno. MDCCLXIX.

A. VECCO ET SOCI.

TABULA

*Quae novum ordinem refert, quo chronologice dispositiae sunt
Pontificiae Constitutiones in Editione Taurinensi, collatum cum
veteri ordine Romanae Editionis Hieronymi Mainardi.*

Edit. Taur.	Tom. xvii.	Edit. Rom.	Tom. vi. part. v.	Edit. Taur.	Tom. xvii.	Edit. Rom.	Tom. vi. part. v.
ALEXANDER VII.							
1662	CCCLXXXVI Exponi nobis nuper fecer. 386			1663	CDXXI Creditae nobis caelitus .. 422		
"	CCCLXXXVII Orthodoxae fidei conserv. 388			"	CDXXII Exponi nobis nuper fecer. 423		
"	CCCLXXXVIII Magnis causis adducti... 389			"	CDXXIII Etsi nobis, pro curā past.. 424		
"	CCCLXXXIX Iniuncti nobis caelitus... 390			"	CDXXIV Cum, sicut dilectus filius . 425		
"	CCCXC Pro commissā nobis..... 391			"	CDXXV Aliás pro parte dilecti filii 426		
"	CCCXI Ad apostolicae dignitatis. 392			"	CDXXVI Omnipotens Deus, magnus 427		
"	CCCXII Emanavit nuper a congr. 393			"	CDXXVII Nuper pro parte dilector. 428		
"	CCCXIII Pastoralis officii quo ... 394			"	CDXXVIII Exponi nobis nuper fecer. 429		
"	CCCXIV Emanavit nuper a congr. 395			"	CDXXIX Illius, qui illuminat 430		
"	CCCXCV Cum, sicut accepimus.... 396			"	CDXXX Quales animi nostri 431		
"	CCCXCVI Aliás emanarunt a nobis . 397			"	CDXXXI Militantis Ecclesiae regim. 432		
"	CCCXCVII Aliás emanarunt a nobis . 398			"	CDXXXII Cum inter ceteras Summ. 387		
"	CCCXCVIII Exponi nobis nuper fecit 399			"	CDXXXIII Fortissimos Christi athletas 434		
"	CCCXCIX Apostolica sollicitudo.... 400			"	CDXXXIV Cum nos pro gerendis... 435		
"	CD Debitum pastoralis officii. 401			"	CDXXXV Militantis Ecclesiae 436		
"	CDI Exponi nobis nuper fecit 402			"	CDXXXVI Dadum felicis recordat... 437		
"	CDII Ecclesiae catholicae .. 403			"	CDXXXVII Exponi nobis nuper fecer. 438		
"	CDIII Exponi nobis nuper fecit. 404			"	CDXXXVIII Cum, sicut dilectus filius. 439		
"	CDIV Alias emanarunt a nobis. 405			"	CDXXXIX Exponi nobis nuper fecit 440		
"	CDV Ad apostolicae dignitatis. 406			"	CDXL Creditae nobis caelitus.. 441		
"	CDVI Aliás pro parte tune 407			"	CDXLII Salvatoris et Domini 442		
"	CDVII Pastoralis officii humili. 408			"	CDXLII Exponi nobis nuper fecer. 443		
"	CDVIII Aliás. pro parte dilector.. 409			"	CDXLIII Aliás, pro parte dilector. 444		
"	CDIX Cum, sicut carissimus ... 410			"	CDXLIV Cum, sicut nobis innotuit. 445		
"	CDX Apostolatus officium quod 411			"	CDXLV Cum, sicut accepimus.... 446		
"	CDXI Ratio iustitiae exigit ut . 412			"	CDXLVI Aliás pro parte dilecti .. 447		
"	CDXII Aliás emanavit a congreg. 413			"	CDXLVII Cum, sicut non sine 448		
"	CDXIII Militantis Ecclesiae regim. 414			"	CDXLVIII Sacrosanti apostolatus.. 449		
"	CDXIV Inter gravissimas multipl. 415			"	CDXLIX Nomine carissimi in Chr. 450		
"	CDXV Aliás pro parte dilecti .. 416			"	CDL Exponi nobis nuper fecer. 451		
"	CDXVI Ad pastoralis dignitatis.. 417			"	CDLI Pastoralis officii, quod.. 452		
1663	CDXVII Debitum pastoralis officii. 418			"	CDLII Nomine dilectorum filior. 453		
"	CDXVIII Pastoralis officii, quod .. 419			"	CDLIII Militantis Ecclesiae 454		
"	CDXIX Pro commissā nobis 420			"	CDLIV Sedes Apostolica, pia ... 455		
"	CDXX Pastoralis officii, quod .. 421			"	CDLV Aliás, postquam eccles.. 456		
				"	CDLVI Emanavit nuper a congr. 457		
				"	CDLVII Aliás emanarunt a congr. 458		

— VIII —

Edit. Taur.	Edit. Rom.	Edit. Taur.	Edit. Rom.
Tom. xvii.	Tom. vi. part. v.	Tom. xvii.	Tom. vi. part. vi.
1664	CDLXVIII Nuper pro parte dilector. 459	1664	CDLXXI Cum dilectus filius..... 471
"	CDLIX Illius, qui charitas est et 460	"	CDLXXII ad CDXCII..... 471 ad 492
"	CDLX Ad pastoralis dignitatis.. 461	"	CDXCIII Militantis Ecclesiae 494
"	CDLXI Exponi nobis nuper fecit. 462	"	CDXCIV Super universas..... 493
"	CDLXII Cum luctuosissimas 464	1664-1667	CDXCV ad DLXII ..... 495 ad 462
"	CDLXIII Cum, sicut non sine..... 463		CLEMENS IX.
"	CDLXIV Pastoralis officii, quod... 465	1667	I ad XLI <i>Idem retus et novus ordo...</i> I ad 41
"	CDLXV Speculatores domus 466	"	XLI Paterna. quam..... 43
"	CDLXVI Quod iam pluries indictis 467	"	XLIII Constantis et eximiae..... 42
"	CDLXVII Aliás, piae memoriae.... 468	1667-1669	XLIV ad CXXVI <i>Id. v. et n. ordo</i> 44 ad 126
"	CDLXVIII In supremo militantis ... 469		
"	CDLXIX Nuper pro parte dilector. 470		
"	CDLXX Cum nos aliás 433		

INDICULUS

SS. PONTIFICUM CONSTITUTIONUM

QUAE IN TOMO XVII

EXTRA ORDINEM CHRONOLOGICUM VAGANTUR.

Datum A. D.

Pag.

PIUS IV.

26 Ianuarii	1562 Cum inter ceteras	135

PAULUS V.

27 Maii	1617 Dilectos filios alumnos	831

GREGORIUS XV.

18 Februarii	1621 ^a In supremo militantis	682
8 Novembris	1621 ^b Alias a felicis recordationis	731

ALEXANDER VII.

26 Iunii	1657 Inter alias	25
26 Septembris	1661 ^c Sacrosancti	574
14 Aprilis	1662 ^d Cum inter ceteras	147

CLEMENS IX.

7 Septembris	1668 In supercminenti	711
4 Ianuarii	1669 Dudum, cum felicis	833

(a) Vel 1622, nam ponitur data pontif. ann. it.

(b) Ista innuitur sed non refertur, nec legitur in Bullario.

(c) Ista posita fuit in tom. xvi, pag. 609, sub lat. 26 augusti 1660.

(d) Nos haec postimus ann. 1663.

INDEX

LECTIONUM VEL MENDOSARUM VEL DUBIARUM

EDITIONIS ROMANAЕ ·

QUIBUS OPPONUNTUR SINGULIS SINGULAE EMENDATIONES VEL LECTIOINES

NOSTRAE EDITIONIS.

(*Vide Adv. tom. xi pag. xii*).

Edit. Rom. Main. Tom. vi. Part. v.

Edit. Taur. Tom. xvii.

<i>Pag.</i>	<i>212 a linea</i>	<i>41</i>	<i>anno vii . . . . .</i>	<i>Pag.</i>	<i>2 b linea</i>	<i>6 ult. anno viii</i>
»	<i>216 b</i>	»	<i>18</i>	»	<i>3 a</i>	» <i>11 cognomine</i>
»	<i>217 a</i>	»	<i>3</i>	»	<i>3 b</i>	» <i>17 ult. uvis (?)</i>
»	<i>217 b</i>	»	<i>29</i>	»	<i>4 b</i>	» <i>3 ult. et quod elapsō</i>
»	<i>218 a</i>	»	<i>17</i>	»	<i>5 b</i>	» <i>14 omnibus et singulis</i>
»	<i>219 a</i>	»	<i>9</i>	»	<i>7 a</i>	» <i>15 ult. pluries</i>
»	<i>219 a</i>	»	<i>15</i>	»	<i>7 a</i>	» <i>9 ult. tuo⁴</i>
»	<i>219 a</i>	»	<i>20</i>	»	<i>7 a</i>	» <i>3 ult. 1600</i>
»	<i>219 b</i>	»	<i>12 ult. curare . . . . .</i>	»	<i>8 b</i>	» <i>12 curam</i>
»	<i>220 a</i>	»	<i>8</i>	»	<i>8 b</i>	» <i>7 ult. modicam</i>
»	<i>220 a</i>	»	<i>17</i>	»	<i>9 a</i>	» <i>4 nt</i>
»	<i>220 a</i>	»	<i>32</i>	»	<i>9 a</i>	» <i>20 qualibet</i>
»	<i>220 b</i>	»	<i>35</i>	»	<i>10 a</i>	» <i>9 avertenda</i>
»	<i>221 a</i>	»	<i>34</i>	»	<i>10 b</i>	» <i>5 ult. ita</i>
»	<i>222 a</i>	»	<i>17 ult. 1662 . . . . .</i>	»	<i>12 b</i>	» <i>12 ult. 1622</i>
»	<i>222 a</i>	»	<i>6 ult. qnibns snis . . . . .</i>	»	<i>12-13</i>	<i>quibusvis</i>
»	<i>222 b</i>	»	<i>10</i>	»	<i>13 a</i>	» <i>16 pro</i>
»	<i>222 b</i>	»	<i>20</i>	»	<i>13 a</i>	» <i>13 ult. collatoribus</i>
»	<i>222 b</i>	»	<i>27</i>	»	<i>13 a</i>	» <i>5 vel</i>
»	<i>222 b</i>	»	<i>33</i>	»	<i>13 b</i>	» <i>2 fuerint ipsius</i>
»	<i>222 b</i>	»	<i>10 ult. deberet . . . . .</i>	»	<i>13 b</i>	» <i>11 ult. deberent</i>
»	<i>222 b</i>	»	<i>5 ult. poenitentiarii . . . . .</i>	»	<i>13 b</i>	» <i>5 ult. poenitentiarius</i>
»	<i>223 b</i>	»	<i>35</i>	»	<i>14 a</i>	» <i>5 ult. ex nunc</i>
»	<i>225 b</i>	»	<i>12</i>	»	<i>18 a</i>	» <i>14 ult. debeat</i>
»	<i>228 a</i>	»	<i>35</i>	»	<i>22 b</i>	» <i>13 ult. assertam</i>
»	<i>229 a</i>	»	<i>11</i>	»	<i>24 a</i>	» <i>18 subiaceant</i>
»	<i>229 b</i>	»	<i>12</i>	»	<i>25 a</i>	» <i>4 nedum</i>
»	<i>229 b</i>	»	<i>23 ult. fratribus . . . . .</i>	»	<i>25 a</i>	» <i>2 ult. patribus</i>
»	<i>229 b</i>	»	<i>12 ult. contraventientibus . . . . .</i>	»	<i>25 b</i>	» <i>11 concernentibus (?)</i>
»	<i>230 a</i>	»	<i>21</i>	»	<i>26 a</i>	» <i>2 commissum</i>

⁴ At bene habet edit. Main. tuis.

Pag. 230 <i>a</i>	linea 12 ult. etiam	Pag. 26 <i>a</i>	linea 2 ult. etiam commissarii apostolici
» 230 <i>b</i>	» 27 praemissis	» 26 <i>b</i>	» 5 ult. praemissis auctoritatibus
» 230 <i>b</i>	» 32 bonorum	» 27 <i>a</i>	» 2 bonum
» 231 <i>a</i>	» 1 redditu	» 27 <i>a</i>	» 3 ult. reditu
» 231 <i>a</i>	» 13 ab absolutionis	» 27 <i>b</i>	» 11 ac amissionis ¹
» 231 <i>b</i>	» 18 a	» 28 <i>a</i>	» 1 ult. ac
» 232 <i>a</i>	» 8 intersit	» 29 <i>a</i>	» 17 intersint
» 232 <i>a</i>	» 25 ult. oratorium	» 29 <i>b</i>	» 13 orationum
» 232 <i>a</i>	» 22 ult. adfuerint	» 29 <i>b</i>	» 16 abfuerint
» 232 <i>a</i>	» 2 ult. presbyteratum	» 29 <i>b</i>	» 3 ult. presbyteratus
» 232 <i>b</i>	» 25 quoram	» 30 <i>a</i>	» 16 ult. horum
» 232 <i>b</i>	» 32 ipsa	» 30 <i>a</i>	» 8 ult. ipso
» 232 <i>b</i>	» 38 corundem	» 30 <i>a</i>	» 2 ult. earamdem
» 232 <i>b</i>	» 39 et	» 30 <i>a</i>	» 1 ult. ut
» 233 <i>b</i>	» 7 ac	» 31 <i>b</i>	» 20 hac
» 233 <i>b</i>	» 21 uni	» 31 <i>b</i>	» 9 ult. non plus uni
» 233 <i>b</i>	» 26 vacatione	» 31 <i>b</i>	» 4 ult. ratione
» 233 <i>b</i>	» 30 ult. praesentabit	» 32 <i>a</i>	» 13 praesentet
» 233 <i>b</i>	» 28 ult. fratres	» 32 <i>a</i>	» 15 patres
» 234 <i>a</i>	» 7 suo	» 32 <i>b</i>	» 8 suos
» 234 <i>b</i>	» 19 more	» 33 <i>b</i>	» 3 mora
» 234 <i>b</i>	» 16 ult. moneatur	» 33 <i>b</i>	» 2 ult. moneantur
» 231 <i>b</i>	» 16 ult. et ipse si	» 33 <i>b</i>	» 1 ult. et, si ipse
» 234 <i>b</i>	» 2 ult. inferiore	» 34 <i>a</i>	» 15 inferiore impediri
» 235 <i>a</i>	» 14 cum	» 34 <i>a</i>	» 13 ult. cui
» 235 <i>a</i>	» 25 deputandos	» 34 <i>a-b</i>	deputandis
» 235 <i>a</i>	» 37 exhortantes	» 34 <i>b</i>	» 11 exhortationes
» 235 <i>a</i>	» 22 ult. Patris	» 31 <i>b</i>	» 21 partis
» 235 <i>a</i>	» 11 ult. ut infra	» 34 <i>b</i>	» 7 ult. infra
» 235 <i>b</i>	» 21 prudentia	» 35 <i>a</i>	» 13 ult. prudentiae
» 235 <i>b</i>	» 27 novilatum	» 35 <i>a</i>	» 10 ult. novitiatum
» 235 <i>b</i>	» 16 ult. prudentia patribus	» 35 <i>b</i>	» 19 prudentiae patrum
» 236 <i>a</i>	» 29 an	» 36 <i>a</i>	» 22 iudicent an
» 236 <i>b</i>	» 33 gaudio	» 37 <i>a</i>	» 7 prandio
» 237 <i>a</i>	» 2 interveniendum	» 37 <i>b</i>	» 3 inserviendum
» 237 <i>a</i>	» 8 e	» 37 <i>b</i>	» 10 a
» 237 <i>a</i>	» 31 uteunque	» 37 <i>b</i>	» 6 ult. utrumque
» 237 <i>a</i>	» 32 possint	» 37 <i>b</i>	» 5 ult. possit
» 237 <i>b</i>	» 6 decantatur	» 38 <i>a</i>	» 8 ult. non decantatur
» 237 <i>b</i>	» 35 alii	» 38 <i>b</i>	» 19 ult. alios
» 237 <i>b</i>	» 26 ult. in praedictis	» 38 <i>b</i>	» 12 ult. praedictis
» 237 <i>b</i>	» 18 ult. alii	» 38 <i>b</i>	» 6 alibi
» 238 <i>a</i>	» 21 ult. studiis	» 39 <i>b</i>	» 20 ult. studii
» 238 <i>a</i>	» 13 ult. fuerint	» 39 <i>b</i>	» 11 ult. fuerint
» 238 <i>b</i>	» 28 ult. electoribus	» 40 <i>b</i>	» 1 electionibus
» 238 <i>b</i>	» 23 ult. recipiatur	» 40 <i>b</i>	» 7 reperiatur
» 238 <i>b</i>	» 13 ult. exerceant	» 40 <i>b</i>	» 17 exerceant
» 239 <i>a</i>	» 8 assumendis	» 40 <i>b</i>	» 3 ult. assumendi
» 239 <i>a</i>	» 26 VIII	» 41 <i>a</i>	» 16 VII
» 239 <i>b</i>	» 18 ult. Quibns	» 42 <i>a</i>	» 16 ult. Quae
» 240 <i>b</i>	» 11 ult. deputatae	» 44 <i>a</i>	» 2 deputatā
» 241 <i>a</i>	» 28 consenserint	» 44 <i>a</i>	» 2 ult. consenserunt
» 241 <i>a</i>	» 1 ult. in se	» 44 <i>b</i>	» 1 ult. ipse
» 242 <i>b</i>	» 2 ult. (marg.) iunii	» 47 <i>a</i>	» 12 ult. iulii
» 243 <i>a</i>	» 7 plurimum	» 47 <i>b</i>	» 10 plurimarum

1 Male in nostra nota fuit scriptum *amissionis*.

— XIII —

Edit. Ram. Main. Tom. vi, Part. v.

Edit. Taur. Tom. xvii.

<i>Pag.</i> 243 <i>b</i>	<i>linea</i> 24	iuxta.	<i>Pag.</i> 48 <i>a</i>	<i>linea</i> 1	<i>ult.</i> iusta
» 246 <i>a</i>	» 22	audeant	» 52 <i>b</i>	» 4	adeant
» 246 <i>a</i>	» 20	<i>ult.</i> quoties	» 52 <i>b</i>	» 8	<i>ult.</i> quoti
» 247 <i>b</i>	» 18	<i>ult.</i> eorum numerum	» 55 <i>a</i>	» 10	<i>ult.</i> numerum
» 248 <i>a</i>	» 20	monerit	» 55 <i>b</i>	» 14	<i>ult.</i> monebit
» 249 <i>a</i>	» 11	<i>ult.</i> protectorem	» 57 <i>b</i>	» 6	<i>ult.</i> protectori
» 249 <i>a</i>	» 9	<i>ult.</i> regulariter	» 57 <i>b</i>	» 3	<i>ult.</i> regularem
» 249 <i>b</i>	» 12	destinatus	» 58 <i>a</i>	» 18	destinatur
» 249 <i>b</i>	» 31	<i>ult.</i> fuerit	» 58 <i>b</i>	» 2	fecerit
» 250 <i>b</i>	» 18	etiamsi illorum	» 59 <i>b</i>	» 8	<i>ult.</i> etiamsi, etc., illorum
» 251 <i>b</i>	» 31	<i>ult.</i> ratam	» 61 <i>b</i>	» 19	<i>ult.</i> dummodo ratam
» 252 <i>a</i>	» 30	incurrant	» 62 <i>b</i>	» 1	incurrat
» 253 <i>b</i>	» 20	iuxta.	» 64 <i>b</i>	» 6	<i>ult.</i> contra (?)
» 253 <i>b</i>	» 34	dicti	» 65 <i>a</i>	» 9	dictus
» 255 <i>a</i>	» 16	<i>ult.</i> Congregationem	» 67 <i>b</i>	» 16	<i>ult.</i> congregationum
» 255 <i>b</i>	» 17	subori	» 68 <i>a</i>	» 20	suboriri
» 256 <i>b</i>	» 4	adempta	» 69 <i>b</i>	» 19	adepcta
» 256 <i>b</i>	» 35	advocandis	» 70 <i>a</i>	» 8	avocandis
» 259 <i>a</i>	» 21	<i>ult.</i> eis	» 74 <i>a</i>	» 13	<i>ult.</i> eas
» 260 <i>a</i>	» 6	militares et ecclesiastici.	» 75 <i>a-b</i>		militaris et ecclesiasticus
» 260 <i>a</i>	» 15	sortita	» 75 <i>b</i>	» 10	sortitae
» 260 <i>a</i>	» 19	status	» 75 <i>b</i>	» 16	statuum
» 261 <i>a</i>	» 13	plurium	» 77 <i>a</i>	» 11	<i>ult.</i> plurimum
» 261 <i>a</i>	» 11	opera...allatura	» 77 <i>a</i>	» 10	<i>ult.</i> operam...allaturam
» 262 <i>a</i>	» 28	<i>ult.</i> ab illis.	» 79 <i>a</i>	» 17	illis
» 265 <i>b</i>	» 32	celebratis.	» 84 <i>b</i>	» 18	celebrato
» 265 <i>b</i>	» 33	definitorum	» 84 <i>b</i>	» 19	definitorium
» 265 <i>b</i>	» 41	ex.	» 84 <i>b</i>	» 27	in
» 266 <i>b</i>	» 25	<i>ult.</i> Qui	» 86 <i>a</i>	» 3	<i>ult.</i> quae
» 267 <i>a</i>	» 15	<i>ult.</i> rursusque	» 87 <i>a</i>	» 9	rursus quod
» 268 <i>a</i>	» 31	<i>ult.</i> opposito	» 88 <i>b</i>	» 11	<i>ult.</i> oppositio
» 268 <i>b</i>	» 19	<i>ult.</i> definitorum	» 89 <i>b</i>	» 11	<i>ult.</i> definitoru
» 270 <i>a</i>	» 28	<i>ult.</i> decrevitque.	» 92 <i>a</i>	» 19	decrevit
» 270 <i>a</i>	» 22	<i>ult.</i> generali	» 92 <i>a</i>	» 26	generalis
» 271 <i>a</i>	» 30	<i>ult.</i> in.	» 93 <i>b</i>	» 16	<i>ult.</i> aut in
» 271 <i>b</i>	» 19	<i>ult.</i> et	» 94 <i>b</i>	» 20	<i>ult.</i> ut
» 272 <i>a</i>	» 3	obfuerit	» 95 <i>a</i>	» 2	abfuerit
» 272 <i>a</i>	» 7	<i>ult.</i> visitationes	» 95 <i>b</i>	» 21	visitationem
» 272 <i>b</i>	» 21	<i>ult.</i> decedant.	» 96 <i>a</i>	» 9	<i>ult.</i> recedant
» 273 <i>a</i>	» 5	opinionem	» 96 <i>b</i>	» 16	optionem
» 274 <i>a</i>	» 31	<i>ult.</i> quisquis	» 98 <i>b</i>	» 19	quis
» 275 <i>b</i>	» 23	<i>ult.</i> servetur	» 101 <i>a</i>	» 17	serventur
» 276 <i>b</i>	» 21	<i>ult.</i> excusationem.	» 102 <i>b</i>	» 19	executionem
» 278 <i>b</i>	» 17	illos	» 105 <i>b</i>	» 14	alios
» 279 <i>a</i>	» 28	ut.	» 106 <i>b</i>	» 11	et
» 280 <i>a</i>	» 3	<i>ult.</i> idque	» 108 <i>b</i>	» 21	eaque
» 280 <i>b</i>	» 5	vicerectores.	» 108 <i>b</i>	» 15	<i>ult.</i> vicerectoris
» 280 <i>b</i>	» 10	decernes.	» 108 <i>b</i>	» 9	<i>ult.</i> decernens
» 281 <i>a</i>	» 12	praeferretur	» 109 <i>b</i>	» 21	perferretur
» 282 <i>a</i>	» 6	fuerat	» 111 <i>a</i>	» 14	<i>ult.</i> fuerit
» 283 <i>b</i>	» 7	<i>ult.</i> tuis	» 114 <i>a</i>	» 9	<i>ult.</i> suis
» 284 <i>a</i>	» 2	et.	» 114 <i>a</i>	» 1	<i>ult.</i> ad
» 284 <i>b</i>	» 16	<i>ult.</i> 1662	» 115 <i>b</i>	» 7	<i>ult.</i> 1622
» 285 <i>a</i>	» 22	litterarum	» 116 <i>a</i>	» 11	<i>ult.</i> litteras
» 285 <i>a</i>	» 27	ac tunc	» 116 <i>a</i>	» 5	actu tunc
» 285 <i>a</i>	» 34	ipsius	» 116 <i>b</i>	» 3	fuerint ipsius
» 285 <i>a</i>	» 25	<i>ult.</i> praefatorum	» 116 <i>b</i>	» 14	praefatarum
» 285 <i>b</i>	» 27	nunc.	» 117 <i>a</i>	» 9	<i>ult.</i> tunc

Pag. 285 b linea 28	tum	Pag. 117 a linea 8 ult. tamen
» 285 b » 41	charitatis	» 117 b » 7 claritatis
» 286 a » 15	vacarent	» 118 a » 19 vacaverint
» 286 a » 21	expedire	» 118 a » 17 expediri facere
» 286 a » 5 ult. illa	» 118 b » 23 illae	
» 286 b » 5	utriusque	» 118 b » 11 ult. utrinque
» 287 a » 19	praeteritis	» 119 b » 19 ult. praemissis
» 288 b » 26	praesides	» 122 a » 15 ult. praesidens
» 289 a » 26	innodatus	» 123 a » 8 innodatae
» 289 a » 34	illisque	» 123 a » 17 illique
» 289 a » 8 ult. etiamsi illorum	» 123 b » 5 etiamsi, etc., illorum	
» 290 b » 17	capitulo	» 125 a » 1 ult. capitulis
» 292 b » 20 ult. prohibendum et interdi-	cendum	» 129 a » 4 prohibendam et interdi-
		cendum
» 293 a » 12 ult. non	» 129 b » 5 ult. nos	
» 293 b » 1	veteris	» 130 a » 8 vetera
» 293 b » 21 ult. duoruim	» 130 b » 15 duarum	
» 294 a » 10 ult. aliis	» 131 b » 11 iis	
» 294 b » 2 ult. (marg.) 26	» 132 a » 1 ult. 16	
» 295 b » 1	consolatur	» 133 a » 17 ult. consulatur
» 297 a » 5	satagenuis	» 135 b » 15 sataginus
» 297 a » 33 ult. dicantur	» 136 a » 6 dicuntur	
» 297 a » 15 ult. absolutos	» 136 a » 14 ult. ablutos	
» 297 a » 8 ult. cumque	» 136 a » 8 ult. quodque	
» 297 b » 6	ad tune	» 136 b » 8 ad id
» 297 b » 11	fuerit	» 136 b » 12 fuerint
» 297 b » 18	quae caput	» 136 b » 20 quac esset caput
» 297 b » 35	ac	» 136 b » 2 ult. in eis
» 297 b » 36	monasteriis	» 136 b » 1 ult. monasterii
» 297 b » 37	tam personis	» 137 a » 2 personis
» 297 b » 39	praedictis	» 137 a » 4 pro dictis
» 297 b » 19 ult. suis	» 137 a » 16 in	
» 297 b » 13 ult. illis	» 137 a » 23 illas	
» 298 a » 17	illis	» 137 b » 11 aliis
» 298 a » 29	Ordinum	» 137 b » 16 ult. Ordinum ecclesis
» 298 a » 24 ult. die ac festo	» 138 a » 2 dies ac festa	
» 298 a » 20 ult. illis pro tempore	» 138 a » 6 pro tempore	
» 298 a » 15 ult. presbyterorum	» 138 a » 12 presbyterum	
» 298 a » 5 ult. eiusdemque	» 138 a » 15 ult. eiusdem quoque	
» 298 b » 14	litteris	» 138 b » 5 litteris continetur
» 298 b » 26	aliis	» 138 b » 18 alias
» 298 b » 39	nobis	» 138 b » 7 ult. nobilis
» 298 b » 42	religione	» 138 b » 3 ult. regione
» 298 b » 46	instituta	» 139 a » 2 institutae
» 298 b » 2 ult. eorum	» 139 a » 23 earum	
» 299 a » 8	eorum	» 139 a » 4 ult. earum
» 299 b » 9	ordinis	» 140 a » 16 ult. oneris
» 299 b » 15	impositis et imponendis .	» 140 a » 11 ult. impositi et imponendi
» 299 b » 25	et	» 140 b » 1 ut
» 299 b » 18 ult. concedentur	» 140 b » 13 ult. concederentur	
» 299 b » 10 ult. a iure	» 140 b » 5 ult. statutis a iure	
» 300 a » 22	aliquos	» 141 a » 13 ult. quosvis
» 300 a » 23	quarumvis	» 141 a » 12 ult. quorumvis
» 300 a » 16 ult. decernimur	» 111 b » 22 decernimus	
» 300 b » 28 ult. omnium	» 112 a » 1 ult. ovium	
» 300 b » 11 ult. liberalitate	» 142 b » 18 deliberatione (?)	
» 301 b » 2 ult. interpositione	» 144 a » 10 ult. interpositioni	

Pag. 302 a linea 27	firmiter	Pag. 111 b linea 20	firmiter ¹
» 302 b » 15 ult. Sedis	» 145 b » 15 ult. Sedi		
» 212 a » 11 ult. animum	» 147 a » 12 ult. animum nostrum		
» 212 a » 2 ult. itidem	» 147 a » 2 ult. iidem		
» 212 b » 6 possent	» 147 b » 7 possint		
» 212 b » 16 ult. quibuscumque	» 148 a » 14 quibusque		
» 212 b » 14 ult. convenerunt	» 148 a » 16 convenietur		
» 213 a » 1 proindeque de	» 148 a » 11 ult. de		
» 213 b » 1 alias	» 149 a » 23 alia		
» 213 b » 9 ult. quibus etiam	» 149 b » 4 ult. etiam		
» 213 b » 1 ult. quoad	» 150 a » 5 quod		
» 214 a » 8 alios	» 150 a » 14 alias		
» 214 a » 20 simul	» 150 a » 16 ult. semel		
» 214 a » 32 ult. admissioubus	» 150 b » 5 administrationibus		
» 214 a » 25 ult. exequi	» 150 b » 13 et exequi		
» 214 b » 1 factae	» 150 b » 4 ult. facta		
» 214 b » 9 servarentur	» 151 a » 5 statuerentur (?)		
» 215 a » 31 super	» 152 a » 21 sub		
» 215 b » 16 ult. firmatis	» 153 a » 20 ult. firmatis		
» 216 a » 32 est	» 153 b » 12 ult. sit		
» 216 a » 18 ult. volumus autem ut	» 154 a » 11 volumus ut		
» 216 a » 17 ult. publici	» 154 a » 13 publici subscriptis		
» 216 b » 3 VIII	» 154 a » 4 ult. IX		
» 216 b » 3 (marg.) 12 apr. 1662	» 154 a » 3 ult. 14 aprilis 1663		
» 307 b » 4 ult. poterit et alios	» 157 b » 23 poterat ad alios		
» 308 a » 36 qui sint	» 158 a » 20 qui non sint		
» 309 b » 3 etiamsi	» 160 a » 19 ult. et, si		
» 309 b » 6 ult. ut super	» 161 a » 1 in et super		
» 310 a » 17 ult. eiusdem	» 161 b » 25 eisdem		
» 311 a » 8 ult. nuncupati	» 163 b » 5 nuncupatis		
» 311 b » 33 elegantis	» 164 a » 5 eleganti		
» 311 b » 6 ult. hemicycli	» 164 a » 6 ult. hemicycli		
» 312 b » 1 platea	» 165 a » 14 ult. planta		
» 312 b » 10 efficere	» 165 a » 4 ult. officere		
» 312 b » 27 ult. potiri	» 165 b » 15 ult. potiti		
» 313 a » 21 ult. comprehensos	» 166 b » 22 comprehensas		
» 313 b » 29 praedictorum	» 167 a » 12 ult. praedictarum		
» 313 b » 11 ult. plena	» 167 b » 19 pro plene		
» 314 a » 1 (rubr.) dimissione	» 167 b » 8 ult. divisione		
» 314 b » 15 legitima	» 168 b » 14 ult. legitime		
» 317 b » 36 interpretandas	» 173 b » 8 ult. impetrandas		
» 318 a » 7 ult. ei	» 175 a » 6 et		
» 318 b » 26 emanatarum	» 175 b » 7 emanarunt		
» 318 b » 1 ult. suum	» 175 b » 2 ult. sunt		
» 319 a » 4 quotidiana	» 176 a » 4 quotidiana cura		
» 319 a » 7 firmentur	» 176 a » 8 firmetur		
» 319 b » 19 ult. supra	» 177 a » 6 supra editae		
» 319 a » 13 ult. provincialis	» 177 b » 1 provinciales		
» 320 a » 22 concedant	» 177 b » 5 ult. concedunt		
» 320 a » 20 ult. extra	» 178 a » 25 citra		
» 321 a » 9 ult. 1639	» 180 a » 1 1539		
» 321 b » 23 ex quo	» 180 a » 9 ex quo		
» 322 a » 19 ult. mandatur	» 181 b » 3 mandato		
» 324 a » 25 ult. 1662	» 184 b » 17 1622		
» 324 a » 8 ult. solitum	» 184 b » 8 ult. solito		
» 324 a » 8 ult. contentas	» 184 b » 8 ult. concessas		

¹ Ista emendatio inutlis.

Pag. 324 b linea 17	et	Pag. 185 a linea 19	non
» 325 a » 14	continentur	» 185 b » 2 ult.	continerentur
» 326 b » 19 ult.	alias	» 188 b » 16	alias retulit
» 326 b » 6 ult.	1689	» 188 b » 3 ult.	1589 . . .
» 328 a » 3	fore	» 190 b » 20	forte
» 329 b » 20	novissimi	» 193 a » 16 ult.	novissime
» 329 b » 16 ult.	pro servata habentes . .	» 193 b » 18	observatā, etc., habentes
» 330 a » 19	illis	» 194 a » 16	illi
» 330 a » 22	gravatos	» 194 a » 19	gravatus
» 330 b » 26	et	» 195 a » 12	ut
» 331 a » 21 ult.	patrocinii	» 196 a » 19	patrimonii
» 331 a » 20 ult.	est	» 196 a » 21	ex
» 331 a » 13 ult.	interrepta	» 196 a » 27	intercepta
» 331 b » 30	regimini	» 196 b » 15 ult.	regiminis
» 333 a » 11	innixe	» 199 a » 6	innixae
» 333 b » 27 ult.	eligendorum	» 200 a » 19 ult.	eligendi
» 334 a » 20 ult.	casu	» 201 a » 20	casus
» 335 a » 26 ult.	permittere, ad hanc . .	» 202 b » 17 ult.	permittere, et, ad hanc
» 335 a » 22 ult.	ita re perfecta	» 202 b » 12 ult.	ita ut, perfecta
» 338 a » 17	capitulo	» 202 b » 4 ult.	capituli
» 341 a » 9 ult.	illa	» 212 b » 6 ult.	illo
» 341 b » 7	aliis	» 213 a » 12	aliam
» 342 b » 15 ult.	decernimus	» 215 a » 10 ult.	devenimus
» 343 a » 7 ult.	supponantur	» 216 a » 17 ult.	supprimantur
» 344 a » 16	commodatum	» 217 a » 6 ult.	commendatum
» 345 b » 7 ult.	quibus	» 220 b » 1	quo
» 346 a » 4	his	» 220 b » 12	is
» 348 a » 25 ult.	in his	» 222 a » 20	in qua his
» 348 a » 14 ult.	proferre	» 222 a » 12 ult.	perferre
» 348 a » 8 ult.	propriorum	» 222 a » 6 ult.	propiorum
» 348 b » 11 ult.	proprius	» 223 a » 19	propius
» 349 a » 14	necessarium	» 223 b » 2	necessariaru <i>m</i>
» 349 b » 12 ult.	localia	» 224 b » 10 ult.	iocalia
» 350 b » 4	ad	» 226 b » 8 ult.	ac
» 351 b » 11	consensu	» 227 b » 12	consensus
» 352 a » 11	illis	» 228 b » 3	pro expressis et insertis habentes, illis
» 347 a » 6 ult.	eligendi	» 230 a » 12	eligendis
» 347 b » 23	tuo	» 230 a » 2 ult.	tuā
» 347 b » 25	nostra	» 230 b » 1	nostro
» 352 b » 25	ecclesiam	» 231 a » 15	ecclesiae
» 352 b » 27	annexa	» 231 b » 12	annexae
» 353 a » 18	huic	» 232 a » 7 ult.	hinc
» 353 a » 26	adimus	» 222 b » 3	demimus (?)
» 354 b » 23 ult.	ac	» 235 a » 24	ne
» 355 b » 13 ult.	misericordiam	» 237 a » 3	misericordiae
» 356 a » 15	et	» 237 a » 13 ult.	ut
» 356 b » 1 ult.	alis	» 238 b » 16 ult.	iis
» 357 b » 22	congregari	» 240 a » 13	congregati
» 359 a » 39	seu illorum	» 242 b » 15	seu illorum alteri ¹
» 359 a » 4 ult.	nominationes	» 243 a » 1	monitiones
» 359 b » 24	aut	» 243 a » 12 ult.	autem ²
» 359 b » 35	extenderent	» 243 a » 2 ult.	extenderet
» 359 b » 1 ult.	propter	» 243 b » 5 ult.	super
» 360 a » 16 ult.	recolendae	» 244 a » 12	recolendae memoriae ³

¹ Aptius corrige *illorum* omisso seu (n. r.).² Hanc emendationem nunc addimus.³ Potius legendum similis recordationis.

<i>Pag.</i> 360 <i>a</i> linea 10 <i>ult.</i> gratias	<i>Pag.</i> 244 <i>b</i> linea 14 gratiam
» 361 <i>a</i> » 18 usque	» 245 <i>b</i> » 17 <i>ult.</i> atque
» 363 <i>b</i> » 13 Ordinum	» 249 <i>a</i> » 8 <i>ult.</i> Ordinis
» 363 <i>b</i> » 2 <i>ult.</i> (marg.) 1663	» 249 <i>b</i> » 21 1664
» 304 <i>a</i> » 10 <i>ult.</i> deberent, etiam	» 250 <i>b</i> » 7 <i>ult.</i> deberentes, etiam
» 304 <i>b</i> » 30 <i>ult.</i> pensionis	» 251 <i>b</i> » 1 pensiones
» 304 <i>b</i> » 22 <i>ult.</i> ratam pensionis tangentis	» 251 <i>b</i> » 9 ratae pensionem tangentis
» 305 <i>a</i> » 19 ratam	» 252 <i>a</i> » 9 iuxta ratam
» 305 <i>a</i> » 28 <i>ult.</i> approbatis et confirmatis	» 252 <i>b</i> » 8 <i>ult.</i> approbatae et confirmatae
» 305 <i>a</i> » 27 <i>ult.</i> approbandis et confirmans-	» 252 <i>a</i> » 7 <i>ult.</i> approbandae et confir-
dis.	mandae
» 306 <i>a</i> » 1 (marg.) 1663	» 253 <i>b</i> » 12 1664

Tom. vi. Part. vi.

» 2 <i>a</i> » 22 eadem	» 254 <i>b</i> » 2 <i>ult.</i> eiusdem
» 2 <i>a</i> » 35 incola	» 255 <i>a</i> » 13 incolae
» 2 <i>a</i> » 15 <i>ult.</i> necessaria	» 255 <i>a</i> » 10 <i>ult.</i> necessariam
» 3 <i>b</i> » 14 atque	» 257 <i>a</i> » 26 et quae
» 5 <i>b</i> » 2 <i>ult.</i> praedictos	» 261 <i>a</i> » 7 praedictos
» 7 <i>b</i> » 3 <i>ult.</i> devenire	» 264 <i>a</i> » 16 <i>ult.</i> leveneri
» 7 <i>b</i> » 1 <i>ult.</i> dictaque	» 264 <i>a</i> » 11 <i>ult.</i> dictasque
» 8 <i>a</i> » 8 reperiveris	» 264 <i>a</i> » 5 <i>ult.</i> reperiretis
» 8 <i>b</i> » 34 praemittimus	» 265 <i>b</i> » 4 permittimus
» 10 <i>b</i> » 20 conclusam	» 268 <i>b</i> » 22 conclusum
» 15 <i>a</i> » 2 Congregationis Saecrae	» 275 <i>b</i> » 19 congregationis
» 15 <i>a</i> » 4 congregatiōni	» 275 <i>b</i> » 20 sacrae congregationis
» 15 <i>a</i> » 4 <i>ult.</i> necessarias	» 276 <i>a</i> » 12 <i>ult.</i> necessariae
» 15 <i>b</i> » 17 <i>ult.</i> sub	» 277 <i>a</i> » 1 aliis
» 17 <i>a</i> » 11 <i>ult.</i> patrum	» 279 <i>a</i> » 3 <i>ult.</i> patrum
» 17 <i>a-b</i> construere	» 279 <i>b</i> » 8 consurgere
» 17 <i>b</i> » 4 videntur	» 279 <i>b</i> » 12 videantur
» 17 <i>b</i> » 20 <i>ult.</i> inconveniens	» 280 <i>a</i> » 19 id conveniens
» 18 <i>b</i> » 1 <i>ult.</i> prorogatione	» 281-282 propagatione
» 20 <i>b</i> » 17 promoventur	» 284 <i>b</i> » 14 promerentur
» 20 <i>b</i> » 25 regnis	» 284 <i>b</i> » 23 regis
» 23 <i>b</i> » 8 pro	» 289 <i>a</i> » 23 quo
» 23 <i>b</i> » 14 <i>ult.</i> admonere	» 289 <i>b</i> » 10 <i>ult.</i> admovere
» 24 <i>a</i> » 3 <i>ult.</i> Cum	» 290 <i>b</i> » 14 <i>ult.</i> Cirea
» 25 <i>a</i> » 11 <i>ult.</i> quo nunc	» 292 <i>a</i> » 11 <i>ult.</i> pro nunc
» 27 <i>a</i> » 27 <i>ult.</i> aliarum	» 295 <i>a</i> » 5 <i>ult.</i> aliis
» 28 <i>a</i> » 17 semper	» 296 <i>b</i> » 24 super
» 28 <i>a</i> » 2 <i>ult.</i> expressas	» 297 <i>a</i> » 12 <i>ult.</i> expressis
» 29 <i>a</i> » 25 <i>ult.</i> v	» 298 <i>b</i> » 20 in
» 29 <i>a</i> » 24 <i>ult.</i> genitorum	» 298 <i>b</i> » 21 genitori
» 31 <i>a</i> » 13 totaque	» 301 <i>b</i> » 13 tetoque
» 31 <i>b</i> » 9 <i>ult.</i> subsequenti	» 303 <i>a</i> » 5 subsequi
» 32 <i>a</i> » 20 derogari iure	» 303 <i>a</i> » 10 <i>ult.</i> derogare iuri
» 32 <i>a</i> » 14 <i>ult.</i> versus	» 303 <i>b</i> » 14 <i>ult.</i> adversus
» 32 <i>a</i> » 8 <i>ult.</i> sive	» 303 <i>b</i> » 8 <i>ult.</i> sine
» 33 <i>b</i> » 19 <i>ult.</i> aliam	» 306 <i>a</i> » 18 alia
» 36 <i>a</i> » 6 <i>ult.</i> necon illorum	» 310 <i>a</i> » 26 necon illorum iuramento
» 36 <i>b</i> » 8 <i>ult.</i> (marg.) 10	» 311 <i>a</i> » 5 20
» 37 <i>a</i> » 29 <i>ult.</i> regnum	» 313 <i>a</i> » 21 regnum
» 37 <i>b</i> » 32 aliquos	» 313 <i>b</i> » 1 <i>ult.</i> aliquot
» 38 <i>a</i> » 2 cum venerabilibus fratri- bus nostris	» 314 <i>a</i> » 2 <i>ult.</i> tum venerabilis fratri no- stri
» 38 <i>a</i> » 27 <i>ult.</i> personam	» 314 <i>b</i> » 6 <i>ult.</i> praesentandi personam

Edit. Rom. Mam. Tom. vi. Part. vi.

<i>Pag.</i>	<i>39 b linea 30</i>	<i>desideret . . . . .</i>	<i>Pag.</i>	<i>315 b linea 15</i>	<i>desiderent</i>
<i>n</i>	<i>41 b</i>	<i>23 ult. reperta . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>318 b</i>	<i>10 ult. repertae</i>
<i>s</i>	<i>41 b</i>	<i>8 ult. quae . . . . .</i>	<i>s</i>	<i>319 a</i>	<i>6 aut quae</i>
<i>s</i>	<i>45 a</i>	<i>27 via . . . . .</i>	<i>s</i>	<i>324 a</i>	<i>13 ult. viæ</i>
<i>n</i>	<i>46 b</i>	<i>19 qui memorato . . . . .</i>	<i>s</i>	<i>326 b</i>	<i>1 qui a memorato</i>
<i>s</i>	<i>51 a</i>	<i>3 et . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>333 b</i>	<i>11 ut</i>
<i>n</i>	<i>54 b</i>	<i>32 ad . . . . .</i>	<i>s</i>	<i>339 a</i>	<i>13 ult. ac</i>
<i>n</i>	<i>55 a</i>	<i>8 praesesse . . . . .</i>	<i>s</i>	<i>339 b</i>	<i>15 præst</i>
<i>s</i>	<i>55 a</i>	<i>28 ult. deputatis . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>340 a</i>	<i>17 deputatus</i>
<i>n</i>	<i>56 a</i>	<i>24 ult. alio sine . . . . .</i>	<i>s</i>	<i>340 a</i>	<i>22 alio sine</i>
<i>n</i>	<i>56 a</i>	<i>5 diligenter . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>341 a</i>	<i>21 Deligentu</i>
<i>s</i>	<i>56 a</i>	<i>24 ult. quae . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>341 b</i>	<i>14 qua</i>
<i>s</i>	<i>56 b</i>	<i>5 illo . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>341 b</i>	<i>4 ult. illi</i>
<i>n</i>	<i>57 a</i>	<i>8 excitandorum . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>342 b</i>	<i>21 exercitandorum</i>
<i>n</i>	<i>57 a</i>	<i>33 incluet . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>343 a</i>	<i>8 indicet</i>
<i>n</i>	<i>57 a</i>	<i>15 ult. mortificare . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>343 a</i>	<i>9 ult. aedificare</i>
<i>s</i>	<i>57 a</i>	<i>6 ult. singulos . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>343 b</i>	<i>1 singuli</i>
<i>n</i>	<i>57 b</i>	<i>30 ult. repetuntur . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>344 a</i>	<i>5 repetunt</i>
<i>n</i>	<i>57 b</i>	<i>25 ult. memoria ei . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>344 a</i>	<i>11 memorie</i>
<i>s</i>	<i>58 a</i>	<i>9 ad Orationem . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>344 b</i>	<i>5 adorationem</i>
<i>n</i>	<i>58 a</i>	<i>11 praecumponentes . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>344 b</i>	<i>7 procumbentes</i>
<i>n</i>	<i>58 a</i>	<i>32 maiores . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>344 b</i>	<i>11 ult. maioris</i>
<i>n</i>	<i>58 a</i>	<i>13 ult. affectum . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>345 a</i>	<i>10 affectuum</i>
<i>s</i>	<i>59 a</i>	<i>1 versu . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>346 a</i>	<i>3 versus</i>
<i>n</i>	<i>59 a</i>	<i>10 ult. tempore . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>346 b</i>	<i>20 taepore</i>
<i>s</i>	<i>59 a</i>	<i>4 ult. protelari . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>346 b</i>	<i>18 ult. protrahi</i>
<i>n</i>	<i>59 b</i>	<i>21 an Galli mane . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>347 b</i>	<i>11 an galli cantu, an manus</i>
<i>n</i>	<i>59 b</i>	<i>26 reverent . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>347 a</i>	<i>13 reverit</i>
<i>n</i>	<i>59 b</i>	<i>6 ult. meditationi . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>347 a</i>	<i>6 meditatione</i>
<i>s</i>	<i>59 b</i>	<i>2 ult. de futura . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>347 b</i>	<i>9 defutura</i>
<i>n</i>	<i>60 b</i>	<i>32 cum . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>348 b</i>	<i>24 eum</i>
<i>n</i>	<i>60 b</i>	<i>22 ult. ecclesiæ . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>348 b</i>	<i>7 ult. ecclesiæ</i>
<i>n</i>	<i>61 a</i>	<i>3 ult. desit . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>349 b</i>	<i>12 ult. non desit</i>
<i>n</i>	<i>61 b</i>	<i>10 ult. aut . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>350 b</i>	<i>7 an</i>
<i>n</i>	<i>62 n</i>	<i>2 conformet . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>350 b</i>	<i>19 conformis</i>
<i>n</i>	<i>62 b</i>	<i>10 ult. sive . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>352 a</i>	<i>8 sine</i>
<i>n</i>	<i>63 a</i>	<i>13 tollere qui . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>352 a</i>	<i>12 ult. tollique</i>
<i>n</i>	<i>63 b</i>	<i>30 et minusque . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>353 a</i>	<i>12 ult. ad minusque</i>
<i>n</i>	<i>63 b</i>	<i>15 ult. si ipsi . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>353 b</i>	<i>11 li ipsi</i>
<i>s</i>	<i>64 a</i>	<i>15 scribentis . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>353 b</i>	<i>2 ult. scribentibus</i>
<i>n</i>	<i>64 a</i>	<i>38 altens quadam . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>354 a</i>	<i>16 ult. alter vas quoddam</i>
<i>n</i>	<i>64 a</i>	<i>40 in quem . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>354 a</i>	<i>14 ult. in quod</i>
<i>n</i>	<i>64 a</i>	<i>41 Elegit . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>354 a</i>	<i>13 ult. Elegit</i>
<i>n</i>	<i>64 a</i>	<i>43 Enigit . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>354 a</i>	<i>11 ult. Erigit</i>
<i>n</i>	<i>64 a</i>	<i>47 obtatisque . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>354 a</i>	<i>7 ult. oblatisque</i>
<i>n</i>	<i>64 a</i>	<i>16 ult. vice . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>354 b</i>	<i>2 voce</i>
<i>n</i>	<i>64 b</i>	<i>1 in se . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>354 h</i>	<i>19 ipse</i>
<i>n</i>	<i>64 b</i>	<i>11 adfuerit . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>354 b</i>	<i>11 ult. absuerit</i>
<i>n</i>	<i>64 b</i>	<i>25 Reportatis . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>355 a</i>	<i>3 Reportat</i>
<i>n</i>	<i>64 a</i>	<i>5 ult. suo . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>355 a</i>	<i>4 ult. suâ</i>
<i>n</i>	<i>65 a</i>	<i>27 ut . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>355 b</i>	<i>17 ult. et</i>
<i>n</i>	<i>65 b</i>	<i>9 Quod . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>356 a</i>	<i>11 ult. Quod si</i>
<i>s</i>	<i>65 b</i>	<i>9 ult. quidem . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>357 a</i>	<i>1 quidam</i>
<i>s</i>	<i>65 b</i>	<i>6 ult. propter . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>357 a</i>	<i>4 praeter</i>
<i>n</i>	<i>66 a</i>	<i>7 et . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>357 a</i>	<i>18 ei</i>
<i>n</i>	<i>66 a</i>	<i>16 ult. ad . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>357 b</i>	<i>19 ab</i>
<i>n</i>	<i>66 b</i>	<i>24 schedula . . . . .</i>	<i>n</i>	<i>358 a</i>	<i>17 schola</i>
<i>n</i>	<i>66 b</i>	<i>24 ult. earum . . . . .</i>	<i>»</i>	<i>358 a</i>	<i>11 ult. eorum</i>

Edit. Taur. Tom. xvii.

<i>Pag.</i>	<i>66 b linea 17 ult.</i>	<i>Ad quae . . . . .</i>	<i>Pag.</i>	<i>358 a linea 3 ult.</i>	<i>Atque . . . . .</i>
»	67 a » 21 ult.	<i>Misereatur . . . . .</i>	»	359 a » 17	<i>Miseret.</i>
»	68 a » 31	<i>nev. . . . .</i>	»	360 b » 16	<i>ne</i>
»	68 a » 32	<i>minus . . . . .</i>	»	360 b » 16	<i>Dominus</i>
»	70 b » 35	<i>confraternitatis . . . . .</i>	»	361 b » 11 ult.	<i>confiaternitatibus</i>
»	71 a » 31	<i>x . . . . .</i>	»	365 b » 17	<i>xi</i>
»	71 b » 3 elegi		»	366 a » 11	<i>eligr</i>
»	72 a » 24 ult.	<i>evertenda . . . . .</i>	»	366 b » 1 ult.	<i>avertenda</i>
»	74 a » 12	<i>procedat . . . . .</i>	»	370 a » 15 ult.	<i>procedant</i>
»	74 a » 21 ult. (<i>m.org.</i>) iuli		»	370 b » 16 ult.	<i>inni</i>
»	76 a » 24	<i>consistantur . . . . .</i>	»	373 b » 17 ult.	<i>consistant</i>
»	78 a » 28 ult.	<i>eius . . . . .</i>	»	377 a » 7	<i>eius</i>
»	78 a » 27 ult.	<i>competit . . . . .</i>	»	377 a » 8	<i>competat</i>
»	78 b » 6	<i>praecedet . . . . .</i>	»	377 a » 2 ult.	<i>praececdit</i>
»	79 a » 11	<i>18 . . . . .</i>	»	378 a » 7 ult.	<i>28</i>
»	80 b » 2	<i>coram . . . . .</i>	»	380 b » 2	<i>carum</i>
»	80 b » 6	<i>oppido . . . . .</i>	»	380 b » 6	<i>oppidis</i>
»	81 a » 35	<i>tradita . . . . .</i>	»	381 b » 19	<i>traditi servata</i>
»	87 a » 5	<i>arbitramur . . . . .</i>	»	391 a » 14	<i>arbitratur</i>
»	87 a » 10	<i>erga nationem zelo . . . . .</i>	»	391 a » 19	<i>erga suam nationem charitatis zelo</i>
»	87 b » 7	<i>erecta . . . . .</i>	»	392 a » 5	<i>erecto</i>
»	90 a » 6	<i>clarissimi . . . . .</i>	»	396 a » 10	<i>carissimi</i>
»	91 b » 20 ult.	<i>posita . . . . .</i>	»	399 a » 1	<i>potra</i>
»	92 a » 30 ult.	<i>petita . . . . .</i>	»	399 b » 19	<i>potita</i>
»	92 a » 27 ult.	<i>triennium . . . . .</i>	»	399 b » 23	<i>biennium?</i>
»	95 a » 16	<i>sua . . . . .</i>	»	401 a » 21	<i>seu</i>
»	95 b » 12 ult. (<i>marg.</i> 9)		»	405 b » 5	<i>5</i>
»	96 b » 29	<i>parochiales . . . . .</i>	»	405 b » 15 ult.	<i>ex parochiales</i>
»	100 a » 8 ult.	<i>omniaque illuc in alia pace</i>	»	412 a » 16	<i>omniaque alia illuc in pace</i>
»	100 b » 36	<i>ex hoc . . . . .</i>	»	413 a » 15	<i>ex hac</i>
»	100 b » 10 ult.	<i>istutumque . . . . .</i>	»	413 b » 11	<i>istitutumque</i>
»	100 b » 1 ult.	<i>illus. . . . .</i>	»	413 b » 20	<i>ilbus</i>
»	101 a » 3	<i>suisque . . . . .</i>	»	413 b » 24	<i>tuisque</i>
»	101 a » 6	<i>Cetera . . . . .</i>	»	413 b » 27	<i>Ceterum</i>
»	101 a » 12	<i>patrum . . . . .</i>	»	413 b » 8 ult.	<i>patrum</i>
»	101 a » 20	<i>sibi . . . . .</i>	»	414 a » 2	<i>tibi</i>
»	101 a » 24	<i>dilatationem . . . . .</i>	»	414 a » 5	<i>dilatationem</i>
»	101 a » 3 ult.	<i>88 . . . . .</i>	»	414 b » 7	<i>188</i>
»	108 a » 6 ult.	<i>admoveo . . . . .</i>	»	424 b » 1	<i>amovere</i>
»	109 a » 26	<i>nre . . . . .</i>	»	425 b » 18	<i>nra</i>
»	110 a » 21	<i>1665 . . . . .</i>	»	427 a » 11 ult.	<i>1666</i>
»	110 b » 26	<i>aleae. . . . .</i>	»	428 a » 13	<i>alae</i>
»	113 a » 11	<i>xi . . . . .</i>	»	431 b » 7 ult.	<i>xii</i>
»	114 a » 3	<i>ilhe . . . . .</i>	»	433 a » 15 ult.	<i>ilheo</i>
»	114 b » 22 ult.	<i>fide . . . . .</i>	»	434 b » 17	<i>fider</i>
»	114 b » 13 ult.	<i>venerandus. . . . .</i>	»	434 b » 28	<i>venerabundus</i>
»	115 a » 19 ult.	<i>insurgat . . . . .</i>	»	435 b » 1	<i>si insurgat</i>
»	115 b » 24	<i>potius . . . . .</i>	»	436 a » 6	<i>potius</i>
»	118 a » 20	<i>xi . . . . .</i>	»	440 a » 6	<i>xii</i>
»	123 a » 26 ult.	<i>cedere . . . . .</i>	»	448 a » 8 ult.	<i>petere</i> (?)
»	127 a » 17 ult.	<i>privatione . . . . .</i>	»	454 b » 1	<i>ult. privations</i>
»	127 b » 23	<i>moribus . . . . .</i>	»	455 a » 2 ult.	<i>moribus?</i>
»	127 b » 6 ult.	<i>perpetuaque inhabilitate.</i>	»	455 b » 2 ult.	<i>perpetuaque inhabilitatis</i>
»	130 a » 1 ult.	<i>et . . . . .</i>	»	458 b » 14 ult.	<i>ut</i>
»	131 a » 31	<i>dio . . . . .</i>	»	460 a » 3	<i>die</i>
»	131 b » 41	<i>qua . . . . .</i>	»	460 b » 2 ult.	<i>qua</i>
»	129 b » 29	<i>pro servata habentes . . . . .</i>	»	462 b » 23	<i>observata, etc., habentes</i>

Pag. 132 <i>b</i> linea 11 <i>ult.</i> computanda	Pag. 464 <i>a</i> linea 11	computando
» 124 <i>a</i> » 24 firmantur	» 466 <i>a</i> » 4 firmari	
» 134 <i>a</i> » 29 mandatorum	» 468 <i>a</i> » 9 morum	
» 137 <i>a</i> » 10 <i>ult.</i> celebrat	» 471 <i>a</i> » 22 <i>ult.</i> celebratur	
» 138 <i>b</i> » 11 <i>ult.</i> parochis	» 473 <i>b</i> » 15 parochis	
» 140 <i>b</i> » 32 diversae	» 476 <i>b</i> » 5 adversae	
» 140 <i>b</i> » 33 parenti	» 476 <i>b</i> » 6 parendi	
» 141 <i>b</i> » 17 quos	» 478 <i>a</i> » 3 quas	
» 142 <i>a</i> » 13 contingens	» 478 <i>b</i> » 15 <i>ult.</i> contingenti	
» 145 <i>a</i> » 21 absolvendo	» 483 <i>b</i> » 12 <i>ult.</i> absolvendi	
» 145 <i>b</i> » 9 ad	» 484 <i>b</i> » 5 ac	
» 146 <i>b</i> » 9 in infrascripti	» 486 <i>a</i> » 11 infrascripti	
» 146 <i>b</i> » 27 <i>ult.</i> nomina	» 486 <i>b</i> » 4 nomine	
» 147 <i>b</i> » 19 et	» 487 <i>b</i> » 8 <i>ult.</i> uti	
» 147 <i>b</i> » 27 praesens	» 488 <i>a</i> » 26 <i>ult.</i> si praesens	
» 147 <i>b</i> » 18 <i>ult.</i> congregationes	» 488 <i>a</i> » 15 <i>ult.</i> congregationem	
» 153 <i>a</i> » 17 testium	» 496 <i>b</i> » 11 <i>ult.</i> testibus	
» 153 <i>a</i> » 33 magister	» 497 <i>a</i> » 4 magistri	
» 154 <i>b</i> » 9 ad te	» 499 <i>a</i> » 18 <i>ult.</i> usque	
» 154 <i>b</i> » 36 utilis	» 499 <i>b</i> » 12 titulo utilis	
» 154 <i>b</i> » 41 comprehendendi	» 499 <i>b</i> » 16 comprehensis	
» 154 <i>b</i> » 45 quovis	» 499 <i>b</i> » 21 quovis	
» 154 <i>b</i> » 49 investiti	» 499 <i>b</i> » 25 investito	
» 155 <i>a</i> » 4 succedit	» 500 <i>a</i> » 8 succedat	
» 155 <i>a</i> » 9 vires	» 500 <i>a</i> » 14 vices	
» 156 <i>a</i> » 30 ipso	» 500 <i>a</i> » 7 <i>ult.</i> ipsi	
» 155 <i>a</i> » 30 <i>ult.</i> interveniente	» 500 <i>b</i> » 6 instrumento	
» 155 <i>a</i> » 21 <i>ult.</i> archiepiscopi	» 500 <i>b</i> » 15 archiepiscopatus	
» 155 <i>a</i> » 7 <i>ult.</i> dieit	» 500 <i>b</i> » 12 <i>ult.</i> opponere (?)	
» 155 <i>b</i> » 5 genuflexo	» 501 <i>a</i> » 1 genuflexus	
» 155 <i>b</i> » 15 canonicae instantibus	» 501 <i>a</i> » 11 canonice intrantibus	
» 155 <i>b</i> » 37 incomprehensa	» 501 <i>a</i> » 6 <i>ult.</i> comprehensa	
» 155 <i>b</i> » 39 fuerunt	» 501 <i>a</i> » 3 <i>ult.</i> fuerint	
» 155 <i>b</i> » 41 recognoscant	» 501 <i>a</i> » 1 <i>ult.</i> recognoscent	
» 155 <i>b</i> » 44 solvant	» 501 <i>b</i> » 3 solvent	
» 155 <i>b</i> » 49 teneretur	» 501 <i>b</i> » 8 tenetur	
» 155 <i>b</i> » 49 dominus	» 501 <i>b</i> » 9 domino	
» 157 <i>a</i> » 28 tutti	» 503 <i>b</i> » 12 <i>ult.</i> tuti	
» 157 <i>a</i> » 11 <i>ult.</i> 26	» 504 <i>a</i> » 21 <i>ult.</i> 6	
» 157 <i>b</i> » 8 nominanda, vel a quo	» 504 <i>a</i> » 1 ult. nominandæ, com qua	
» 157 <i>b</i> » 36 <i>ult.</i> acquisitionis	» 504 <i>b</i> » 15 <i>ult.</i> aquisitoris	
» 157 <i>b</i> » 26 <i>ult.</i> censorum	» 504 <i>b</i> » 3 <i>ult.</i> concessorum	
» 157 <i>b</i> » 13 <i>ult.</i> laudemus	» 505 <i>a</i> » 8 laudemii	
» 157 <i>b</i> » 4 <i>ult.</i> recipi	» 505 <i>a</i> » 19 recepi	
» 160 <i>a</i> » 11 <i>ult.</i> xii	» 509 <i>a</i> » 20 xiii	
» 163 <i>a</i> » 32 <i>ult.</i> ordinari	» 513 <i>b</i> » 7 <i>ult.</i> ordinaris	
» 163 <i>a</i> » 17 principium	» 513 <i>b</i> » 16 principum	
» 165 <i>a</i> » 15 onore	» 517 <i>b</i> » 7 honore	
» 167 <i>b</i> » 3 quorumvis	» 520 <i>b</i> » 12 quarumvis	
» 172 <i>b</i> » 25 <i>ult.</i> quoque	» 529 <i>a</i> » 14 quaeque	
» 172 <i>b</i> » 22 <i>ult.</i> praefixi	» 529 <i>a</i> » 18 praefici	
» 173 <i>a</i> » 13 <i>ult.</i> praestiteris	» 530 <i>a</i> » 15 perstiteris	
» 174 <i>b</i> » 2 electo	» 531 <i>b</i> » 5 <i>ult.</i> electum	
» 174 <i>b</i> » 28 absolutos	» 532 <i>a</i> » 21 <i>ult.</i> absolutas	
» 176 <i>b</i> » 36 promovere	» 535 <i>b</i> » 3 promoveri	
» 178 <i>b</i> » 4 facendas	» 538 <i>a</i> » 7 <i>ult.</i> faciendæ	
» 178 <i>b</i> » 22 <i>ult.</i> militarium	» 538 <i>b</i> » 2 <i>ult.</i> militarium	
» 180 <i>b</i> » 5 exumiae	» 541 <i>b</i> » 14 eximio	

Edit. Rom. Main. Tom. vi. Part. vi.

<i>Pag.</i>	<i>181 a</i>	<i>linea 27 ult.</i>	<i>monasterii . . . . .</i>	<i>Pag.</i>	<i>542 b</i>	<i>linea 6 ult.</i>	<i>monasteria</i>
»	<i>181 b</i>	»	<i>32</i>	»	<i>543 b</i>	»	<i>12</i>
»	<i>183 b</i>	»	<i>8</i>	»	<i>546 b</i>	»	<i>6</i>
»	<i>183 b</i>	»	<i>21 ult.</i>	»	<i>547 a</i>	»	<i>6</i>
»	<i>189 b</i>	»	<i>10</i>	»	<i>555 a</i>	»	<i>1 ult.</i>
»	<i>189 b</i>	»	<i>20 ult.</i>	»	<i>556 b</i>	»	<i>21 reliquias</i>
»	<i>190 a</i>	»	<i>17</i>	»	<i>557 a</i>	»	<i>14 maioris</i>
»	<i>190 a</i>	»	<i>31 ult.</i>	»	<i>557 a</i>	»	<i>5 ult.</i>
»	<i>190 a</i>	»	<i>17 ult.</i>	»	<i>557 b</i>	»	<i>11 vacarent</i>
»	<i>190 b</i>	»	<i>30</i>	»	<i>558 a</i>	»	<i>15 profitendi</i>
»	<i>190 b</i>	»	<i>10</i>	»	<i>558 a</i>	»	<i>15 ult.</i>
»	<i>190 b</i>	»	<i>20</i>	»	<i>558 a</i>	»	<i>6 degentis</i>
»	<i>190 b</i>	»	<i>29</i>	»	<i>558 a</i>	»	<i>15 nominatores</i>
»	<i>199 b</i>	»	<i>31</i>	»	<i>558 a</i>	»	<i>17 praelatueros</i>
»	<i>191 a</i>	»	<i>17 ult.</i>	»	<i>559 a</i>	»	<i>16 ult.</i>
»	<i>192 a</i>	»	<i>5</i>	»	<i>560 a</i>	»	<i>6 ult.</i>
»	<i>192 b</i>	»	<i>29</i>	»	<i>561 b</i>	»	<i>8 omnibus</i>
»	<i>193 a</i>	»	<i>12</i>	»	<i>562 a</i>	»	<i>20 adeptionem</i>
»	<i>195 b</i>	»	<i>32</i>	»	<i>565 b</i>	»	<i>6 ult.</i>
»	<i>196 b</i>	»	<i>9 ult.</i>	»	<i>568 b</i>	»	<i>20 opponat</i>
»	<i>199 a</i>	»	<i>4 ult.</i>	»	<i>572 b</i>	»	<i>18 ult.</i>
»	<i>199 a</i>	»	<i>1 ult.</i>	»	<i>572 b</i>	»	<i>16 ult.</i>
»	<i>201 b</i>	»	<i>3</i>	»	<i>576 b</i>	»	<i>15 prae sumant</i>
»	<i>208 a</i>	»	<i>5</i>	»	<i>572 a</i>	»	<i>6 ult.</i>
»	<i>211 b</i>	»	<i>10</i>	»	<i>588 a</i>	»	<i>14 nuncupari</i>
»	<i>212 b</i>	»	<i>32 ult.</i>	»	<i>590 a</i>	»	<i>9 enata</i>
»	<i>213 a</i>	»	<i>21</i>	»	<i>590 b</i>	»	<i>21 ult.</i>
»	<i>216 b</i>	»	<i>25</i>	»	<i>596 b</i>	»	<i>4 obtinuerunt</i>
»	<i>220 b</i>	»	<i>1</i>	»	<i>601 b</i>	»	<i>10 ult.</i>
»	<i>221 a</i>	»	<i>22</i>	»	<i>603 b</i>	»	<i>22 earum</i>
»	<i>221 b</i>	»	<i>5</i>	»	<i>604 a</i>	»	<i>9 ult.</i>
»	<i>211 b</i>	»	<i>13 ult.</i>	»	<i>605 a</i>	»	<i>2 prae cipendi</i>
»	<i>221 b</i>	»	<i>9 ult.</i>	»	<i>605 a</i>	»	<i>6 ae tu</i>
»	<i>223 a</i>	»	<i>17</i>	»	<i>606 b</i>	»	<i>9 ult.</i>
»	<i>224 b</i>	»	<i>16 ult.</i>	»	<i>609 b</i>	»	<i>19 ult.</i>
»	<i>225 a</i>	»	<i>11</i>	»	<i>610 a</i>	»	<i>13 licere</i>
»	<i>233 a</i>	»	<i>31</i>	»	<i>620 b</i>	»	<i>8 seu</i>
»	<i>230 a</i>	»	<i>4 ult.</i>	»	<i>624 a</i>	»	<i>7 ult.</i>
»	<i>234 b</i>	»	<i>16</i>	»	<i>625 b</i>	»	<i>5 catholicae</i>
»	<i>231 b</i>	»	<i>31</i>	»	<i>625 b</i>	»	<i>21 porrexit</i>
»	<i>224 b</i>	»	<i>14 ult.</i>	»	<i>626 a</i>	»	<i>4 earum</i>
»	<i>237 a</i>	»	<i>17</i>	»	<i>629 b</i>	»	<i>16 nonnulla</i>
»	<i>238 a</i>	»	<i>3 ult.</i>	»	<i>631 b</i>	»	<i>26 29</i>
»	<i>238 b</i>	»	<i>7</i>	»	<i>632 a</i>	»	<i>4 adducimur</i>
»	<i>238 b</i>	»	<i>28 ult.</i>	»	<i>632 a</i>	»	<i>18 ult.</i>
»	<i>239 a</i>	»	<i>4 ult.</i>	»	<i>633 a</i>	»	<i>8 ult.</i>
»	<i>242 a</i>	»	<i>4 ult.</i>	»	<i>638 a</i>	»	<i>22 ult.</i>
»	<i>242 b</i>	»	<i>13</i>	»	<i>638 a</i>	»	<i>5 ult.</i>
»	<i>244 b</i>	»	<i>7</i>	»	<i>641 b</i>	»	<i>13 sectae</i>
»	<i>245 b</i>	»	<i>14</i>	»	<i>644 b</i>	»	<i>13 ult.</i>
»	<i>247 b</i>	»	<i>6</i>	»	<i>646 b</i>	»	<i>14 ult.</i>
»	<i>247 b</i>	»	<i>7 ult.</i>	»	<i>647 a</i>	»	<i>1 ac si</i>
»	<i>248 a</i>	»	<i>6</i>	»	<i>647 a</i>	»	<i>14 quod</i>
»	<i>251 b</i>	»	<i>5 ult.</i>	»	<i>652 b</i>	»	<i>6 modo</i>
»	<i>252 a</i>	»	<i>13 ult.</i>	»	<i>654 a</i>	»	<i>8 edito</i>
»	<i>252 b</i>	»	<i>14 ult.</i>	»	<i>654 a</i>	»	<i>9 ult.</i>
			<i>ullam . . . . .</i>				<i>illum ¹</i>

¹ At lectio Mainardiana forsitan retinenda.

Pag. 253 <i>a</i>	linea 21	suspendi	Pag. 655 <i>a</i>	linea 19 <i>ult.</i> suspendendi
* 253 <i>a</i>	n 39	<i>pravis</i>	* 655 <i>a</i>	* 1 <i>ult.</i> <i>parris</i>
n 254 <i>a</i>	* 3	<i>ult.</i> fuerint	* 657 <i>a</i>	n 6 <i>ult.</i> fuerunt
* 254 <i>b</i>	n 13	postulat	n 657 <i>b</i>	n 10 postulabat
n 258 <i>b</i>	n 13	institeris	n 663 <i>b</i>	n 15 <i>ult.</i> institeritis
n 258 <i>b</i>	n 26	<i>ult.</i> maioris	n 664 <i>a</i>	* 18 maiores
* 259 <i>b</i>	n 28	emolumenta	* 665 <i>b</i>	* 11 emolumentis
n 263 <i>b</i>	* 24	postquam	* 672 <i>a</i>	* 3 postea
n 264 <i>a</i>	n 32	<i>ult.</i> inserto	n 673 <i>a</i>	n 5 insertis
* 265 <i>b</i>	n 5	fuerint	n 675 <i>a</i>	* 9 fuerit
* 267 <i>a</i>	n 34	possessores	* 677 <i>b</i>	* 15 <i>ult.</i> successores (?)
n 267 <i>b</i>	* 26	dignamur	* 678 <i>a</i>	n 1 <i>ult.</i> dignaremur
n 268 <i>b</i>	* 1	<i>ult.</i> I	n 680 <i>a</i>	* 2 <i>ult.</i> II
n 269 <i>a</i>	* 14	<i>ult.</i> ecclesiasticis	n 681 <i>a</i>	n 8 ecclesiasticos
n 269 <i>b</i>	n 20	alius	* 681 <i>b</i>	* 1 aliquis
* 270 <i>b</i>	n 4	conservationem	* 682 <i>b</i>	* 3 <i>ult.</i> conservatione
* 271 <i>a</i>	n 4	omnia	n 683 <i>b</i>	n 18 <i>ult.</i> omni
* 271 <i>a</i>	* 5	audiendas	n 683 <i>b</i>	n 17 <i>ult.</i> audiendi
* 272 <i>a</i>	n 23	procurant	n 685 <i>b</i>	n 4 <i>ult.</i> procurent
n 273 <i>b</i>	n 14	possint aut debeant . . .	* 687 <i>b</i>	n 1 <i>ult.</i> possit aut debeat
n 273 <i>b</i>	n 16	quibus	* 688 <i>a</i>	* 3 quibusvis
n 274 <i>b</i>	n 9	1621	* 689 <i>b</i>	n 4 1622 (?)
* 274 <i>b</i>	n 14	contentis	n 689 <i>b</i>	* 8 contenta
n 274 <i>b</i>	* 13	<i>ult.</i> roboratis	n 690 <i>a</i>	n 10 roboratorum
n 275 <i>a</i>	n 20	Laudem	* 690 <i>a</i>	n 1 <i>ult.</i> . . . . . (?)
n 276 <i>a</i>	n 17	<i>ult.</i> dignaremur	* 692 <i>a</i>	* 10 <i>ult.</i> dignaretur
n 277 <i>b</i>	n 4	ipsa	n 694 <i>a</i>	n 20 ex ipsa
* 277 <i>b</i>	* 6	una	* 694 <i>a</i>	* 22 Pia (?)
* 278 <i>a</i>	n 16	invitantur	* 695 <i>a</i>	* 17 incitantur
n 279 <i>a</i>	* 9	<i>ult.</i> deputari	n 697 <i>a</i>	* 19 <i>ult.</i> deputati
n 279 <i>b</i>	n 9	gravaris	n 697 <i>a</i>	n 1 <i>ult.</i> gravatis
n 280 <i>a</i>	n 24	<i>ult.</i> VIII	n 698 <i>b</i>	n 17 VII
n 280 <i>a</i>	n 20	<i>ult.</i> publicandas	n 698 <i>b</i>	n 22 publicatas
n 280 <i>b</i>	n 9	<i>ult.</i> collegii	n 699 <i>b</i>	n 17 collegiis
n 282 <i>a</i>	n 16	utilitatem	n 701 <i>b</i>	n 9 vilitatem
n 281 <i>b</i>	n 36	praestiteris	n 705 <i>b</i>	n 11 <i>ult.</i> perstiteris
n 289 <i>a</i>	* 4	<i>ult.</i> ieunaverunt	n 713 <i>a</i>	n 13 <i>ult.</i> ieunaverunt
n 239 <i>b</i>	n 30	<i>ult.</i> eligere	n 713 <i>b</i>	* 15 <i>ult.</i> erigere
n 289 <i>b</i>	n 3	(marg.) 13	n 714 <i>b</i>	n 16 7
n 292 <i>a</i>	n 11	illorum	n 717 <i>b</i>	n 1 illarum
n 293 <i>b</i>	n 31	aliis	n 720 <i>a</i>	n 20 aliás (?)
n 291 <i>b</i>	* 21	triennio	n 721 <i>b</i>	n 21 <i>ult.</i> novennio
n 297 <i>a</i>	n 31	cuiusvis	n 725 <i>b</i>	n 14 <i>ult.</i> et cuiusvis
n 297 <i>a</i>	n 32	institutae	n 725 <i>b</i>	n 12 <i>ult.</i> instituti regularibus
n 298 <i>a</i>	n 14	processionis	n 727 <i>a</i>	n 16 <i>ult.</i> processioni
n 303 <i>a</i>	* 6	quod	n 735 <i>a</i>	n 7 quid
n 307 <i>a</i>	n 30	<i>ult.</i> aliis	n 741 <i>b</i>	n 12 <i>ult.</i> aliás (?)
* 308 <i>b</i>	* 34	<i>ult.</i> exercere	n 714 <i>a</i>	n 19 se exercetis
n 309 <i>a</i>	n 9	<i>ult.</i> prodent	n 745 <i>a</i>	n 15 <i>ult.</i> prodesset
n 309 <i>a</i>	* 5	<i>ult.</i> eorum	n 745 <i>a</i>	n 10 <i>ult.</i> coram
n 309 <i>b</i>	n 11	deterrantur	n 745 <i>b</i>	n 5 deterreantur
n 309 <i>b</i>	n 30	<i>ult.</i> habitae	n 746 <i>a</i>	n 9 <i>ult.</i> habita
n 309 <i>b</i>	n 6	<i>ult.</i> remeant	n 746 <i>b</i>	n 19 remeant
n 310 <i>a</i>	* 23	<i>ult.</i> aligatur	n 746 <i>b</i>	n 14 <i>ult.</i> eligatum
n 312 <i>b</i>	n 32	aliquam	n 750 <i>b</i>	n 17 aliquem
n 312 <i>b</i>	n 24	<i>ult.</i> praepositum	n 750 <i>b</i>	n 12 <i>ult.</i> per praepositum
n 313 <i>a</i>	* 32	quodque	n 751 <i>a</i>	n 1 <i>ult.</i> quod qui
n 313 <i>b</i>	n 16	dictus	n 752 <i>a</i>	n 10 ex dictis

Edit. Rom. Mainz., Tom. vi, Part. vi.

Edit. Taur. Tom. xvii.

<i>Pag.</i>	<i>linea</i>	<i>33</i>	<i>approbat.</i>	<i>Pag.</i>	<i>linea</i>	<i>13</i>	<i>approbat.</i>
s	311 <i>a</i>	1	<i>ult.</i> possunt	n	753 <i>b</i>	6	prosint
s	311 <i>b</i>	5	qui	n	753 <i>b</i>	12	quia
w	315 <i>b</i>	7	cisdemque	n	754 <i>b</i>	1	cisdem
.	315 <i>a</i>	37	1668	s	754 <i>b</i>	7 <i>ult.</i> 1669	
*	317 <i>a</i>	20	<i>ult.</i> varā a.	n	757 <i>b</i>	8 <i>ult.</i> fin	
*	322 <i>a</i>	12	et	n	761 <i>a</i>	12 <i>ult.</i> ut	
*	322 <i>b</i>	23	<i>ult.</i> timeatur	n	766 <i>a</i>	5	timetur
	522 <i>b</i>	16	<i>ult.</i> vorum fructus	n	766 <i>a</i>	12	illa eorumque fructus
	323 <i>b</i>	24	fuerant	n	767 <i>a</i>	10 <i>ult.</i> fuerint	
*	324 <i>b</i>	1	designandas.	n	768 <i>b</i>	18 <i>ult.</i> designandas	
*	325 <i>a</i>	30	faventium.	*	769 <i>b</i>	1 <i>ult.</i> facientium	
*	325 <i>a</i>	22	<i>ult.</i> alias.	n	770 <i>a</i>	19	aliis (?)
*	326 <i>a</i>	21	editis	n	771 <i>b</i>	8	concilis editis
*	328 <i>a</i>	22	pleno	n	771 <i>b</i>	8 <i>ult.</i> plene	
*	328 <i>b</i>	3	tollentur	n	775 <i>a</i>	2 <i>ult.</i> tolluntur	
*	328 <i>b</i>	24	aliquibus	n	775 <i>b</i>	19	ab aliquibus
*	328 <i>b</i>	29	coloratus	n	775 <i>b</i>	25	coloratos
*	328 <i>b</i>	35	postulari	n	775 <i>b</i>	11 <i>ult.</i> postulavit	
*	329 <i>b</i>	2	{ <i>rubr.</i> } abbatissas	n	776 <i>b</i>	6 <i>ult.</i> abbatissas	
*	337 <i>a</i>	11	humilitati	n	786 <i>b</i>	15	humiliati
*	337 <i>a</i>	29	<i>ult.</i> decursarum	n	787 <i>a</i>	3	de cursarum
*	337 <i>b</i>	27	<i>ult.</i> praefatis existentium . . .	n	787 <i>b</i>	5 <i>ult.</i> praefato existentibus	
*	338 <i>a</i>	13	nt	n	788 <i>a</i>	14 <i>ult.</i> aut	
*	339 <i>b</i>	32	protensam	*	790 <i>b</i>	1 <i>ult.</i> protensa	
*	343 <i>b</i>	17	concessa	*	797 <i>a</i>	18	concesso
*	343 <i>b</i>	17	nunquam	*	797 <i>a</i>	19	quem piam
*	344 <i>a</i>	29	iuli	n	798 <i>a</i>	17	num
*	345 <i>b</i>	17	Si	n	800 <i>a</i>	15 <i>ult.</i> h	
*	347 <i>b</i>	14	habito	n	803 <i>b</i>	8	habitā
*	351 <i>a</i>	10	<i>ult.</i> synodalibus.	n	809 <i>b</i>	18	synodalibus concilis editis
*	351 <i>b</i>	23	<i>ult.</i> reversi	n	810 <i>a</i>	15 <i>ult.</i> reverti	
*	351 <i>b</i>	20	<i>ult.</i> mature.	n	810 <i>a</i>	11 <i>ult.</i> maturae	
*	351 <i>b</i>	18	<i>ult.</i> arbitramur	n	810 <i>a</i>	8 <i>ult.</i> arbitratur	
*	354 <i>a</i>	17	et facti.	n	814 <i>a</i>	3	iuris et facti
*	354 <i>b</i>	12	litteris	n	814 <i>b</i>	15 <i>ult.</i> litteras	
*	355 <i>a</i>	25	<i>ult.</i> Ecclesiae.	*	816 <i>a</i>	4	Ecclesia
*	356 <i>a</i>	32	<i>ult.</i> provincia earum	n	817 <i>b</i>	12	provinciarum
*	359 <i>b</i>	18	<i>ult.</i> ab	n	823 <i>b</i>	17	ob
*	361 <i>b</i>	31	convocaret	n	826 <i>b</i>	19	convocet
*	362 <i>a</i>	31	quodcumque	n	828 <i>a</i>	11 <i>ult.</i> quod quicunque	
*	362 <i>b</i>	4	<i>ult.</i> eius	n	828 <i>b</i>	16 <i>ult.</i> per eum	
*	363 <i>a</i>	2	praecepit	n	828 <i>b</i>	9 <i>ult.</i> praecepit	
*	363 <i>a</i>	16	constitutionis	n	829 <i>a</i>	6	congregationis
*	364 <i>a</i>	17	absolutos.	n	830 <i>b</i>	3 <i>ult.</i> absolutas	
*	365 <i>a</i>	4	<i>ult.</i> 1286.	n	833 <i>a</i>	21	1669 (?)
*	365 <i>b</i>	11	<i>ult.</i> intenderat	n	834 <i>a</i>	2	intenderet
*	367 <i>b</i>	20	quem.	n	837 <i>a</i>	7	quam
*	367 <i>b</i>	30	<i>ult.</i> esse	n	837 <i>a</i>	10 <i>ult.</i> sese	

ALEXANDRI VII

CONSTITUTIONES

Ab anno octavo pontificatus ipsius et deinceps.

An. C. 1662

CCCLXXXVI.

Prohibitio transitus fratrum Discalceatorum congregationis Gallicanae Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum ad Calceatos vel Discalceatos congregationis Hispaniae, cum praecapo, ut, qui hucusque transierunt, remittantur, etc.¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres Discalceati nunupati congregationis Gallicanae Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum quod saepius evenit ut aliqui fratres congregationis huiusmodi, absque ullâ dispensatione apostolicâ, tam ad dicti Ordinis fratres Calceatos de familiâ, quam ad Calceatos modicatos nuneupatos et Discalceatos congregationis Hispaniae transire praesumant, et per superiores generales in conventibus suis recipientur. Quod fieri nullo modo debet, nec potest; eum, praeterquamquod in dictae Gallicanae congregationis et regularis Observantiae maximum cedat

detrimentum, id etiam in litteris electionis congregationis huiusmodi, a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro die XII septembris MDCXXIX in simili formâ Brevis emanatis, sub poenis apostasiae (nisi prius a Sede Apostolice dispensatio fuerit obtenta) expresse prohibeatur. Quare dicti expouentes nobis humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportuнаe providere de benignitate apostolice dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui praefatas Urbani praedecesso-

Confirmat ut
in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ris litteras inspexerunt partesque audiverunt, consilio, attentis narratis, auctoritate apostolicā, tenore presentium, sub poenis eo ipso incurrendis privationis vocis activae et passivae necnon officiorum et inhabilitatis ad ea et alia quaecumque in posterum obtinenda, praecipimus et iniungimus tam generali et aliis quibuscumque superioribus regularibus Ordinis praefati, ac etiam Calceatorum modicatorum nuncupatorum, quam superioribus congregationum praefatorum Excalceatorum nationis Hispaniae, ut in futurum religiosos ullos memoratae congregacionis Excalceatorum Gallicanae nullatenus recipiant, seu recipere audeant, atque hucusque receptos statim ad eādem congregationem, a qua absque apostolicā dispensatione discesserunt, remittant, exceptis iis, qui modo reperitur transitum fecisse ad Congregationem Excalceatorum Hispaniae: salvâ semper in praemissis auctoritate congregationis eoruundem cardinalium.

*Redentes pu-
nira superiori-
bus vetal.*

§ 3. Praeterea praefatae congregacionis Gallicanae superioribus simili modo, auctoritate et tenore predictis, iniungimus ut eoruundem fratrum redditum religiosâ cum charitate excipient, nec illos propterea (iis tantum exceptis, qui aliquorum perpetratorum criminum poenas subtersiguntur discesserunt) ullis poenis aut privationibus afficiant; ac proinde ita circa praemissa fieri et exequi respective sub iam dictis poenis mandamus et praecipimus.

*Clausulas ap-
pouit.*

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos,

etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac *contraria tollit.* constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praedictorum Ordinis et congregacionum, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; certisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earundem *Transumpto-
rum fides.* praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum, tam in iudicio quam extra illud, adhibetur, quae ipsimet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv aprilis MDCLXII pontificatus nostri anno viii¹.

Dat. die 15 aprilis 1662, pontif. anno viii.

CCCLXXXVII.

*Super contributione ecclesiasticorum re-
gnorum Castellae et Legionis decem*

¹ Ab electione; edit. Main. legit vii (R. T.).

*et novem millionum ducaiorum cum
dimidio pro rege catholico¹.*

**Carissimo in Christo filio nostro Philippo,
Hispaniarum regi catholico,
Alexander Papa VII.**

**Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Prooemium.

Othodoxae fidei² conservanda et propagandae zelus, ac singularis in nos et Apostolicam Sedem devotio, aliaque catholici nomine³ optimo iure insigniti regis praeclara merita, quae in maiestate tuae caelesti gratia resplendent, plane exigunt ut subsidia pro eiusdem fidei et dominiorum tuorum praesertim adversus haereticorum conatus defensione a tuis subditis prompte tibi oblata, quantum cum Domino prossimus, ac prout postulare videtur temporum conditio, adiuvemus.

Expositio.

§ 1. Cum itaque, sicut maiestatis tuae⁴ nomine nobis nuper expositum fuit, laici subditi tuorum regnum Castellae et Legionis in eorum comitiis seu curiis infrascriptum subsidium maiestati tuae praestare prompte obtulerint, et ad praedictum effectum consenserint impositioni gabellarum seu sisarum super vino, aceto, oleo et carne, videlicet octavae partis specie rum vel pretii vini, aceti et olei, ac ultra sisas super carne antea impostaas et trium regalium pro quotidie capite peccatum, et trium morapetinorum pro qualibet librâ carnis, quae minutatim venditor, sexdecimque mora-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Similem vide Pauli V Const. cccvii, tom. xii, pag. 423; et Urbani VIII, Const. clxxiii, tom. xiii, pag. 398, et Constit. cdlviii, tom. xiv, pag. 324; et Innocentii X Constit. ix, tom. xv, pag. 347, et Const. cxli, *ibid.* pag. 665 (R. T.).

³ Aptius in loc. paralt. legit *cognomine* (R. T.).

⁴ Sequens expositio simillima est illi quae legitur in tom. xv, pag. 347 et 665 (R. T.).

petinorum pro qualibet mensurâ *arroba* nuncupatâ vini sisati, alteriusque morapetini pro qualibet mensurâ *acumba* nuncupatâ vini etiam sisati, ac sexdecim morapetinorum pro qualibet mensurâ olei *arroba* nuncupatâ, et quatuor morapetinorum pro qualibet librâ candalarum de sevo et saponis, vel alias verioribus quantitatibus, impositarum et auctarum, quae sint exigendae et percipiendae durante sexennio incipiendo a primâ die augusti currentis anni MDCLXII, nempe pro summâ decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis, ad rationem trium millionum et ducentorum et quinquaginta millionum ducatorum monetae Hispaniae quotlibet anno praedicti sexennii, solvendâ ex praedictis gabellis seu sisis super praedictas rerum species, ut preeferatur, impositis et auctis, ita ut omnes tam laici quam ecclesiastici praedictorum regnum, non solum ementes et vendentes, sed etiam illi, qui praedictas rerum species percipiunt ex propriis terrenis vel afflictibus, aut respective emunt in vinis¹ vel olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, seu alias ex quovis alio redditu et introitu habent et consumunt, ita ut omnes laici cuiuscumque status, gradus et conditionis ac praeeminentiae ad id subsidium contribuere et gabellas seu sisas huiusmodi solvere deberent, nec ullus laicus immunis aut exemptus esset, ecclesiastici quoque eorumdem regnum, si et postquam nostra et huius Sanctae Sedis licentia et approbatio accesserit, in subsidio huiusmodi, scilicet in praedictis gabellis super eisdem speciebus impositis et auctis, contribuere, ac gabellas seu sisas praedictas iuxta litterarum nostrarum

¹ In locis paraltelis legit *uvris* pro *vinis* (R. T.).

in formâ Brevis super praedictâ licentiâ seu approbatione expediendarum formam, continentiam et tenorem persolvere deberent: ideirco pro parte eiusdem maiestatis tuae nobis fuit humiliter supplicatum pro approbatione oneris eleri, ecclesiarum, locorumque piorum et personarum ecclesiasticarum ad contribuendum in praedicto sexenio, incipiendo a praedicto mense augusti currentis anni MDCLXII et ut sequitur usque ad mensem augusti MDCLXVIII finiendo, in praedictis sisâ et gabellis iam, ut praefertur, impositis et auctis pro solutione praedictorum millionum decem et novem cum dimidio alterius millionis, attento quod, ut maiestas tua asserit, agatur de communi defensione et interesse tam laicorum quam eleri, ecclesiarum, locorum piorum et personarum ecclesiasticarum praedictorum regnum, quodque facultates laicorum ad summam praedictam consciendam eâ, qua expedit, eeleritate infra tempus opportunum non sufficerent.

Ecclesiasticis regnum Ga-
stellae et Legionis impontur
contributione de-
cem novem mil-
lionum ducato-
rum cum dimi-
dio pro rege ca-
tholico.

§ 2. Nos igitur, nedum promptam et obsequenter eorumdem laicorum subditorum tuorum erga te oblationem, sed etiam maiestatis tuae erga Fidem Catholicam zelum commendantes, et ad ingentes sumptus, quibus maiestas tua gravatur ob assidua quae pro defensione Fidei Catholicae tuorumque regnum et dominiorum iugiter in pluribus orbis partibus sustinet bella, paternae dirigentes considerationis intuitum, motu proprio, et ex certâ scientiâ et matrâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, volentes maiestatem tuam favore prosegnatioso, clerum, omnesque et singulas ecclesias, loca pia, personasque ecclesiasticas, tam seculares, quam cuiusvis Ordinis, etiam exempti, etiam Societatis Iesu, et Apostolicae Sedi immediate

subiecti, regulares, neenon monasteria ntriusque sexus, conventus et collegia, ac capitula quarumeumque ecelesiarum regnum Castellae et Legionis praedictorum, ac in eisdem regnis commorantes et commorantia et respective consistentes et consistentia, ad conferendum et contribuendum pro eorum ratâ ad instar laicorum in dictis gabellis seu sisâ, quoad praedictam summam dumtaxat decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis praedictorum monetae illorum regnum, mediante scilicet solutione praedictarum gabellarum seu sisarum in praedictâ quantitate tantum et super praedictarum rerum speciebus dumtaxat in dictis regnis colligendis et consumendis, ut praefertur, impositarum durante sexenio dumtaxat a praedicto mense augusti currentis anni MDCLXII ut praemittitur incipiendo et ut sequitur finiendo, et non ultra, teneri et obligatos esse (non tamen quoad praedictas rerum species, quas elerus, ecclesiae, locaque pia praedicta et personae ecclesiasticae praedictae ex propriis terrenis seu decimis, et aliis quibuscumque redditibus propriis, perse, vel alios, etiam affictuarios suos, vel etiam ex eleemosynis, sive ostiati sive alio quovis modo pro tempore datis et erogatis ac ipsis traditis, percipiunt, et pro divino cultu, seu propriis vel familiarum suarum usibus, iuxta taxationem, ubi super his partes discordes fuerint, ad instantiam cuiuslibet earum, expensis tamen perperam contradicentis, per Ordinarios locorum ecclesiasticos seu ab eis deputatos faciendum, consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint); et quod⁴ clapsò praedicto sexennio exactio respectu ecclesiasticorum cesseret, et nullatenus quo-

⁴ Vocem quod nos addimus (R. T.).

vis praetextu vel causà continuari possit, etiamsi integra summa decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi non fuisset exacta; quodque, si ante finem sexennii praedicti summa decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis ducatorum huiusmodi confecta fuerit, ecclesiastici praedicti amplius contribuere, et dictas gabellas seu sisas, ut praefertur, solvere non debeant, sed praesens gratia

Conditiones nonnullae.

expiret, nullaque sit eo ipso; quodque clerus, ecclesiae, loca pia et personae ecclesiasticae praedictae durante praedicto sexennio non possint gravari ratione cuivis alterius novi augmenti praedictarum gabellarum et sisarum super eisdem, ac novae impositionis alias gabellarum et sisarum super quibuscumque rerum speciebus, nec etiam pro portionibus iuros nuncupatis de laicorum tantum consensu aliis erectis et impositis, eorumque fructibus, nisi si et postquam beneplacitum nostrum seu a successoribus nostris concessum fuerit, aliis, in quolibet casu contraventionis, quilibet contraveniens, eo ipso, absque aliâ monitione et declaratione, sententiam excommunicationis maioris, reservatâ illius, ut infra ex primitur, absoluzione, ineurrat, et ad restitutionem illius in quo excesserit teneatur, tenore earundem praesentium decernimus et declaramus. Volentes etiam quod omnes et singuli ecclesiastici praefati solvere recusantes opportunis iuris et facti remedii per Ordinarios locorum ecclesiasticos tantum ad solutionem huiusmodi cogantur, non autem eoram indicibus laicis, sive electoribus earundem gabellarum, sive sisarum, neque coram quibusvis aliis indicibus laicis aut ministris, sub poenâ excommunicationis maioris et aliis poenis a sacris canonibus et constitutioni-

bus apostolicis inflictis et comminatis ipso facto sine aliâ monitione et declaratione incurriendis (a quibus a nemine, praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente, absolvî, etiam vigore quorumeumque privilegiorum apostolicorum, etiam cruciatae sanctae, nequeant) conveniri ullo modo possint seu debeant, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valeant. Quibus Ordinariis, sub interdicti ingressus ecclesiae et suspensionis a divinis, neconon omnibus et^t singulis eiusdem maiestatis tuae officialibus et ministris, cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et praeeminentiae fuerint, ac aliis quibuscumque, etiam speciali notâ dignis, etiam Apostoliceae Sedis delegatis et commissariis, etiam cruciatae praedictae, ceterisque omnibus aliis, ad quos quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, sub praedictâ excommunicationis maioris poenâ, ut praefertur, eo ipso incurriendâ, eins absolutione itidem, ut supra, reservatâ, ac sub obtestatione divini indicis, et interminatione maledictionis aeternae stricte praecipiendo mandamus, ne ecclesias et loca praedicta ae clerum et ecclesiasticos aliosque praefatos indebitneque ultra, praeter aut contra continentiam et tenorem praesentium nostrarum litterarum, gravent quomodolibet, nec a quoquam gravari permittant, et nendum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inob servantes ad sententiarum et poenarum praedictarum declarationem et promulgationem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos et regulares, etiam exemptos, nobisque et Sedis Apostolicae immediate subiectos, etiam Socie-

Contravenientes puniantur.

^t Coniunctionem et nos addimus. (R.T.)

tatis Iesu, solvere recusantes, ad quamcumque simplicem eorumdem exactiorum requisitionem, etiam executive, ac quacumque appellatione remotâ, auctoritate nostra procedant.

Condicio.

§ 3. Volumus autem quod istud subsidium, respectu contributionis cleri et ecclesiarum locorumque piorum, et personarum ecclesiasticarum praedictorum regnorum, scilicet decem et novem millionum praedictorum ducatorum cum dimidio alterius millionis, succeedat loco quorumque onerum, gravaminum et impositionum etiam pro militibus et aliis quibuscumque impositorum, ac etiam loco quorumque aliorum subsidiorum super millionibus per felicis recordationis Innocentium Papam X aliosque praedecessores nostros hactenus approbatorum et concessorum, ita quod illorum vigore nihil amplius a clero, nec a quoquam ecclesiarum, locorum piorum et ecclesiasticorum praedictorum exigi possit, quodque pecuniae ex praedictis subsidiis et gabellis seu sisis, ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exigendae, in praedictos et non in alios usus convertantur, super quo eiusdem maiestatis tuae eiusque ministrorum et officialium quorumque conscientias oneramus.

Clausulas ad-
dit.

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, siveque et non aliter quovis praetextu, ratione vel causâ per quocumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublatâ quacumque omnibus et singulis, eniuscumque gradus, status, conditionis, qualitatis, praeeminentiae et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam individuâ mentione dignis, quomodolibet in contrarium iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari, interpretari et definiri

debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in generalibus conciliis editis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ecclesiis, regnis, personis, capitulis, monasteriis, conventibus, collegiis et aliis praedictis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaeviis alia expressio habenda esset, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissa exprimentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum
derogatio.

§ 6. Ut autem praesentes nostrae litterae, cum opus fuerit, ad omnium notitiam facilius devenire possint, decernimus ut earum exemplis, etiam impressis, manu alieuius notarii publici subscriptis, et personae in dignitate ecclesiastica constitutae sigillo munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibetur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Fides tran-
sumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-

iorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII aprilis MDCXLII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. 18 aprilis 1662, pontif. anno VIII.

CCCLXXXVIII.

Prorogatio subsidii quadringentorum et viginti millium dueatorum super fructibus ecclesiasticis universarum Hispaniarum et Sardiniae in favorem regis catholici¹.

Carissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholicō,
Alexander Papa VII.

Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Decreta Sum-
morum Pontifi-
cum recenset et
confirmat.

§ 1. Magnis causis adducti concessione subdidi anni quadringentorum et viginti millium ducatorum ex fructibus et redditibus ecclesiasticis civitatum et locorum regnum universarum Hispaniarum, ac etiam Sardiniae, clarae memoriae Philippo II, avo tuo, Hispaniarum regi catholicō, ad certum tunc expressum tempus factam, et deinde plures² etiam a Gregorio XIII, Sixto V, Gregorio XIV, Clemente VIII ac Paulo V, Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, eidem Philippo avo, et clarae similiter memoriae Philippo III etiam Hispaniarum regi catholicō, genitor tuo, et a recolendae memoriae Urbano VIII et Innocentio X, Romanis Pontificibus praedecessoribus pariter nostris, per diversas eorum respective, et praesertim dicti Clementis sub datum die IX februarii MDCXII pontificatus sui anno I, et die XVII iunii MDC³ pontificatus item sui anno IX, et die XXX octobris MDCIII pontificatus similiter sui anno XII, et

dicti Pauli sub datum die XXI iunii MDCV pontificatus sui anno I, et die VII septembribus MDCXI pontificatus pariter sui anno VII, et die XII novembribus MDCXV pontificatus item sui anno XI, ac die XXI octobris MDCXIX pontificatus etiam sui anno XV, neenon praedicti Urbani die XXVI martii MDCXXIV pontificatus sui anno I, et deinde III maii MDCXXXIV pontificatus pariter sui anno XI¹, ac die II iunii MDCXXXV pontificatus item sui anno XII, et sub die IX ianuarii MDCXXXIX pontificatus etiam sui anno XVI, ac Innocentii, praedecessorum, die II ianuarii MDCXLV pontificatus sui anno I², et novissime die XXII maii MDCLI pontificatus etiam sui anno VII, in huinsmodi etiam formā Brevis expeditas litteras ad quinquennium prorogatam, litterasque omnes desuper confessas, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, motu proprio ac ex certa scientiā nostrā ac de apostolicae potestatis plenitudine ad aliud quinquennium a fine ultimodicti quinquennii, ut praefertur, prorogati numerandum extendimus et prorogamus.

§ 2. Et nihilominus maiestati tuae illud ipsum annum subdidi quadringentorum et viginti millium ducatorum, cum omnibus et quibuscunque indultis, facultatibus, concessionibus, extensionibus, clausulis et decretis in aliis tam Pii quam Gregorii XIII, Sixti V, Gregorii XIV, Clementis VIII, et Pauli V, et Urbani VIII ac Innocentii X praedecessorum praedictorum litteris contentis, ad praedictum quinquennium a fine quinque annorum ultimo concessorum

Concedit ut
in robore.

¹ Istae teguntur in tom. XIV, pag. 423; reliquae omnes desunt (R. T.).

² Sub hoc dato alia habetur in tom. XV, pagina 351 a nostrae editionis, Constitutio Innocentii X, in qua erronee linea 11a scripsimus ex edit. Main. *avo suo* pro *avo tuo* (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male ed. Main. legit *plures pro pluries* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit 1660 (R. T.).

ut praefertur, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, concedimus et assignamus. Ac propterea venerabili fratri Carolo archiepiscopo Corinthi moderno et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae apud maiestatem tuam nuncio, necnon dilecto filio Petro Paceco, iam eiusdem subsidii exactoribus et commissariis generalibus, et eorum cuilibet, plenam et liberam in praemissis facultatem et auctoritatem tribuimus, per se, vel alium, seu alias, quos ad id idoneos duxerint, ad executionem praemissorum, ac alias, iuxta facultates per dictos praedecessores aliis commissariis et exactoribus ipsis concessas, omni et quacumque appellatione postpositā, procedendi, aliaque faciendi et exequendi, quae in praemissionis et circa ea necessaria fuerint seu quomodolibet opportuna.

Contrariis de-regat.

§ 4. Non obstantibus praemissionis, nec non omnibus aliis, quae dicti praedecessores in suis litteris praedictis voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumptis
danda fides.*

§ 4. Ut autem praesentes litterae, cum opus fuerit, facilius ad omnium notitiam deduci possint, decernimus ut earum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die XVII aprilis MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 18 aprilis 1662, pontif. anno viii.

CCCLXXXIX

Diversae ordinationes pro felici statu et directione Congregationis clericorum regularium S. Pauli Decollati.¹

Alexander Papa VII
ad perpetuam rei memoriam.

Iniuncti nobis caelitus pastoralis officii ratio postulat ut, paternam reliquias virorum, pietatis studiis laudabiliter incumbentium, uberesque bonorum operum fructus in Ecclesiā Dei proferre iugiter satagentium, curam² gerentes, illorum prospero regimini et felici directioni, quantum nobis ex alto conceditur, salubriter consulere studeamus, prout, prudenti deliberatione adhibitā, in Domino cognoscimus expedire.

Prooemium.

§ 1. Alias siquidem nos per quasdam nostras in simili formā Brevis litteras, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, decrevimus ut dilectus filius praepositus generalis Congregationis clericorum regularium S. Pauli Decollati unā cum assistantibus ipsis Congregationis ad quinquennium tunc proximum in domo regulari seu collegio S. Caroli de Catinariis nuncupati de Urbe eiusdem Congregationis resideret, ibique sedem ordinariam principalem haberet.

*Decretum
alias emanatum
reicit.*

§ 2. Nunc autem, considerantes non modicam³ inde hoc biennio praefatae Congregationi utilitatem provenisse, felici eiusdem Congregationis statui, progressui, directioni et tranquillitati per amplius et uberior censuimus esse providendum. Motu itaque proprio, non ad cuiusdam nobis super hoc oblatae

*Statutum domum
pro generali et
assistantibus.*

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Pessime edit. Main. legit curare pro curam (R. T.).

³ Male edit. Main. legit modica cum pro modicam (R. T.).

petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostoliceae potestatis plenitude, ut¹ perpetuis futuris temporibus praepositus generalis unâ cum assistentibus Congregationis praefatae in memorato collegio S. Caroli de Catinariis resideat, ibique sedem ordinariam principalem habeat, capitula vero generalia Congregationis huiusmodi in eodem collegio celebrari debeant, tenore praesentium decernimus pariter ac statuimus et ordinamus.

Collegium subiaceat soli generali. § 3. Volentes ut dictum collegium nullius particularis provinciae dictae Congregationis esse censeatur, sed immediate subiaceat praefato praeposito generali, qui ex quatuor provinciis, in quas eadem Congregatio divisa repetitur, earumve qualibet², post factas superiorum localium electiones, indiferenter arbitrio suo eligat religiosos, qui familiam ipsius collegii constituent. Porro, præter praepositorum generalem et quatuor assistentes ac procuratorem generalem Congregationis huiusmodi, nulli alii superiores vel religiosi privilegiati mansionem stabilem in dicto collegio habere possint. Praepositus vero generalis, postquam electus fuerit, solus per seipsum, antequam alii omnes superiores locales eligantur, secundum praepositum eligat, qui collegium huiusmodi dependenter ab ipso praeposito generali regat, ac omnibus et singulis praerogativis et præminentitiis, quibus praepositi eiusdem collegii hactenus usi, potiti et gavisi fuerunt, pariformiter uti, potiri et gaudere, nec non capitulo provinciali provinciae romanae unâ cum socio suo interesse et ibidem in vocalem capituli generalis eligi valeat.

1 Male edit. Main. legit ac pro ut (R. T.).

2 Male eadem edit. habet quaelibet (R. T.)

§ 4. Ut autem omnia maiora dictae Congregationis officia inter praefatas quatuor provincias aequâ lance distribuantur, statuimus ut unaquaque ex eisdem provinciis proprios assistantem ac visitatorem et praepositorum provinciale habeat, qui sint et esse debeant nationales respective earumdem provinciarum. Nationalis vero alicuius ex provinciis huiusmodi is esse intelligatur, qui vel in illâ sit natus, vel in aliquâ ex domibus novitiatus ipsius provinciae professionem regularem emiserit, vel in eâdem provinciâ decennii continui spatio mansionem ibidem habens fuerit commoratus; hac lege ut, qui semel declaratus fuerit unius esse provinciae, nationalitate alienius ex aliis provinciis potiri nequeat, nisi in illâ de novo per decennium permanserit; qua super re etiam capituli generalis approbatio intervenire debeat. Quia vero duos primos eiusdem Congregationis superiores, nempe praepositorum generalem et procuratorem generalem, viros spectatae virtutis et idoneitatis aliisque meritis eximie praestantes esse oportet; ideo volumus eosdem praepositorum generalem et procuratorem generalem ex universo corpore dictae Congregationis, nullâ servatâ provinciarum distinctione, sed solâ virtutis et idoneitatis et meritorum huiusmodi contemplatione, assumi; idque locum habeat tam in casu quo eiusmodi praepositi generalis ac procuratoris generalis officia tempore celebrationis capituli generalis vacent, quam si per mortem, aliumve quemlibet eventum in decursu triennii contingat illorum vacatio. Ceterum, eveniente ante exactum triennium vacatione officiorum assistantis ac visitatoris et provincialis, qui in locum deficientis substituetur sive subrogabitur, illius provinciae na-

Nationalitas
servetur in ele-
ctiembus.

tionalis esse debeat in qua vacatio contigerit; quod si quis reperiatur, qui, post expletum in officiis maioribus novennium, ab officiis et dignitatibus dictae Congregationis triennii spatio vacaverit, possit is quoque pariformiter sicut aliis in officium vacans suffici seu subrogari.

Nonnullas
aliae ordinatio-
nes.

§ 5. Porro, ad avertenda¹ gravia inconvenientia et praejudicia quae in eadem Congregatione ex perpetua vel minus diuturna maiorum illius officiorum duratione seu gestione exoriri possent, statuimus quoque et ordinamus ut nullus dictae Congregationis clericus regularis officia, ad quae fit electio in capitulo generali, videlicet assistentis ac visitatoris et procuratoris generalis, vel aliquod illorum, longiori quam novem annorum spatio gerere possit, quod novennium per tria capitulo generalia integra constituatur; et hoc novennium expleuisse censeantur tam illi qui aliquod ex dictis officiis continue exercenerint, quam ii qui ab uno ad aliud ex eisdem officiis transierint, itaut tam in proximo capitulo generali Congregationis huiusmodi, quam deinceps in perpetuum, illi, qui novem annis dicta tria officia seu aliquod ex illis exercuisse reperientur, in eo quod gererant officio confirmari nequeant, nec ad aliquod aliud eiusdem Congregationis officium vel dignitatem, etiam praepositi seu superioris localis, eligi valeant, nisi, post peractum novennium huiusmodi, tribus annis in statu religiosi privati permanserint. Haec tamen dispositio locum non babeat in illis, qui officia praedicta, non vigore electionis a capitulo generali factae, sed iuri subrogationis sive successionis ex causâ vacationis in decursu triennii

occurrentis gesserint; tempus enim officii vigore subrogationis sive suffectionis huiusmodi gesti nolumus in novennio computari, nisi sic subrogatus sive suffectus, quo tempore in officium vacans sufficietur seu subrogabitur, aliquod aliud ex eisdem officiis maioribus sibi a capitulo generali demandatum haberet; quo casu tempus gestorum duorum officiorum huiusmodi in praefato novennio continuo computabitur. Nec pariter habeat locum iam dicta dispositio in personâ praepositi generalis, ad enius officium eligi possit quicumque ex praefatis clericis regularibus, licet novennium in exercitio maiorum officiorum huiusmodi compleuisse reperiretur. Quinimo tam modernus quam pro tempore existens praepositus generalis absque ullâ limitatione temporis in capitulo generalibus ipsius Congregationis de triennio in triennium celebrari solitis in generalatu ad eum annorum numerum, quem pro maiori bono ipsius Congregationis capitulo generale convenire censuerit, confirmari valeat iuxta constitutiones eiusdem Congregationis. Et quia per easdem constitutiones cavitur expresse ut in quolibet capitulo generali duo assistentes in suis officiis confirmentur, statuimus pariter et ordinamus ut tam in proximo quam in aliis capitulis generalibus dictae Congregationis successive celebrandis illi solummodo possint et debeant in suis officiis respective confirmari, qui novennium continuum in praefatis officiis maioribus non compleverint; ita¹ tamen ut, si ad complementum novennii huiusmodi nondum pervenerint, etiamsi eis modicu[m] temporis spatium, etiam aliquot mensium, deficeret, possint nihilominus in capi-

¹ Male edit. Main. legit *evertenda* pro *avertenda* (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *ita ut*, et deinde iterum legit *ut* (R. T.).

tulo generali confirmari ad aliud trien-
nium in officio assistentis, illudque
durante triennio huiusmodi exercere
etiam pro eo tempore quod ultra praefat-
tum novennium exurret. Alii vero
duo assistentes, qui tempore celebra-
tionis capituli generalis novennium in
assistantis vel alio seu aliis maiorum
officiorum praefatorum complexisse re-
perientur, in eiusmodi assistentis mu-
nere nequeant confirmari, sed ab omni
officio et dignitate per triennium va-
care debeant, sicut supra expressum
est; remanente tamen semper eis li-
bero aditu ad generalatum iuxta ea
quae superius ordinavimus.

*Hæc omnia
seruari mandat.*

§ 6. Postremo omnia et singula praemissa ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit quomodolibet in futurum, sub privationis vocis activae et passivae, ac perpetuae inhabilitatis ad obtinenda officia dictae Congregationis, neenon excommunicationis latae sententiae poenis per contraventores eo ipso absque aliâ declaracione incurridis, inviolabiliter et inconcusse observari mandaamus et praecipiunus.

Clausulæ.

§ 7. Decernentes easdem præsentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicunque in præmissis seu eorum aliquo interesse habentes seu habere quomodolibet prætententes, cuiusvis status, gradus, ordinis, conditionis et dignitatis, aut aliâ speciali et individuâ mentione digni existant, illis non consenserint, aut ad ea citati, vocati et auditii, seu causæ, propter quas præsentes emanarunt, adductæ, verificatae et iustificatae non fuerint, aut ex aliâ quacunque quantumvis iustâ, legitimâ et privilegiâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimæ et totalis lae-
sionis, nullo unquam tempore de sub-

reptionis vel obreceptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ aut interesse habentium consensus aliove quoilibet quantumvis magno et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris rednei, seu adversus illas aperitionis oris, restitutio-
nis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessò, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se invare posse, sed ipsas præsentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, siveque et non aliter in præmissis omnibus et singulis censeri, atque ita per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, aliosve quoslibet, quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum euilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel igno-
ranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus præmissis, ac, *Contraria sunt* quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quæsito, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon Congregationis, provinciarum et collegi prædictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam de

rogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decreatis, in genere vel in specie, etiam motu pari, ac etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, in contrarium praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaeviis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis, servatis, insertis et specificatis respective habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse ac plenissime et amplissime derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumplis
credi mandat.*

§ 9. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibeat, quae ipsissimis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die XVIII aprilis MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 18 aprilis 1662, pontif. anno viii.

CCCXC.

Extensio statuti Gregorii XV, ut canonicatus et praebendae poenitentiarii ecclesiarum metropolitanarum et cathedralium, in Hispaniarum regnis consistentium, eidem Sedi Apostolicae (non tamen ratione obitus apud eamdem) reservati, praevio eonecursu conferri debeant, ad ecclesias cathedrales et metropolitanas principatus Cataloniae, etc.¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pro commissâ nobis divinitus omnium ecclesiarum sollicitudine in id peculiari studio incumbimus ut ipsarum ecclesiarum praesertim cathedralium et metropolitanarum beneficia, quibus fori poenitentialis cura annexa est, personis dignis et idoneis conferantur, quae iniunctum sibi gravissimum munus ad animarum salutem fructuose valent adimplere.

§ 1. Nominis siquidem carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nobis nuper expositum fuit quod alias felicis recordationis Gregorius Papa XV, praedecessor noster, ad ipsius Philippi regis instantiam, per quasdam suas sub plumbo anno Incarnationis Dominicæ MDCXXII², idibus novembribus, expeditas litteras statuit et ordinavit ut ex tunc perpetuis futuris temporibus omnes et singuli canoniciatus et praebendas poenitentiarii quaruncumque metropolitanarum et cathedralium ecclesiarum in regnis Hispaniarum tunc et pro tempore existentium, tam etenim instituti, quam deinceps quandocumque pro decretorum Concilii Tridentini complemento instituendi, quotiescumque illos, quibus-

Expositio.

Supplicatio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Mate edit. Main. legit 1662 (n. T.).

vis¹ modis, ex quorumcumque etiam ipsius Gregorii praedecessoris aut Romanorum Pontificis pro tempore existentis seu quorumvis cardinalium etiam tunc viventium familiarium, continuorum commensalium, seu Romanae curiae officialium, aut aliis quomodolibet reservationem inducentibus personis, etiam per cessum, etiam permutationis causâ in manibus eorum Ordinariorum, vel decessum (non tamen in curia aut apud Sedem Apostolicam), seu quamvis aliam dimissionem vel amissionem aut privationem, extra tamen eamdem curiam, seu religionis ingressum, aut matrimonii contractum eos tunc et pro tempore obtinentium, seu ius in illis vel ad illos habentium, aut aliis quibusvis modis (non tamen per obitum apud Sedem praefatam), ac etiam in aliquibus ex mensibus, in quibus beneficiorum ecclesiasticorum dispositio ipsi Gregorio praedecessori et Sedi predictae, etiam per constitutiones apostolicas, seu cancellariae apostolicae regulas, erat et pro tempore foret reservata, vel etiam ordinariis collationibus² per easdem constitutiones seu regulas vel litteras alternativarum aut alia privilegia et indulta concessa etenim et in posterum concedenda, simul vel successive vacare contigeret, etiamsi aliqui eorumdem canonicatum et praebendarum poenitentiariorum actu tunc, ut praefertur, uti⁴ aliis quibusvis modis et ex quorumcumque personis (non tamen per obitum, ut praefertur, apud dictam Sedem) vacarent, et ex eo quod canonicatus et praebendas poenitentia-

rios huinsmodi obtinentes, seu in illis vel ad illos ius habentes, ipsius Gregorii praedecessoris et quorumcumque Romanorum Pontificum eius praedecessorum seu successorum aut S. R. E. cardinalium etiam viventium et in dictâ curia praesentium familiares, continuo commensales, seu dictae Sedis notarii, subdiaconi, acolythi, cappellani, litterarum apostolicarum abbreviatores, scriptores, cubicularii, scutiferi, proventuum et iurium camerae apostolice debitorum collectores et subcollectores, seu quicunque alii curiae et Sedis praedictarum officiales, etiam sub diversis constitutionibus recolendae memoriae Pauli Papae II, etiam praedecessoris nostri, suorum et pro tempore existentium Romanorum Pontificum familiarium continuorum commensalium declaratoriis comprehensi, praesentes et futuri, quoemque nomine nuncupati, seu ex quavis aliâ causâ dispositioni apostolicae specialiter vel aliis generaliter reservati, aut ex generali reservatione apostolica affecti seu ad Sedem eamdem devoluti existent, per Ordinarios locorum et capitula dictarum ecclesiarum tantum praevio concursu per edictorum affixionem sub certis modo et formâ tunc expressis conferri deberent², cum diversis conditionibus et aliis prout in praefatis dicti Gregorii praedecessoris litteris uberioris dicitur contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositione subiungebat, canonicatu et praebendâ poenitentiarii³ ecclesiae Barchinonensis per obitum quondam Petri Ioannis Archer, qui illos, dum viveret, obtinebat, nuper vacantibus, super eorumdem canonicatus et praebendas pro-

Gregorii XV
decreta

¹ Male edit. Main. legit *quibus suis pro quibusvis* (R. T.).

² Edit. Main. habet *quo* (R. T.).

³ Forsan legendum *collatoribus pro collationibus* (R. T.).

⁴ Forsan *vel pro uti* legendum (R. T.).

¹ Heic deest verbum *fuerint* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *deberet* (R. T.).

³ Potius lege *poenitentiariis* (R. T.).

visione, ne non affixione edictorum pro concursu desuper instituendo, controversiae inter venerabilem fratrem episcopum Barchinonensem, ac dilectos filios capitulum et canonicos eiusdem ecclesiae Barchinonensis fuerint exortae, et ad illos dilectus filius Josephus Gallart, unus ex oppositoribus, electus fuerit; quia vero praetensum fuit in antecedenti dictorum canonicatus et praebendae vocatione, in qua dictus Petrus Ioannes defunctus de illis pro visus fuit, memoratum statutum dicti Gregorii praedecessoris ecclesiasticos principatus Cataloniae minime comprehendere; dictus Philippus Rex statutum huiusmodi, excepta tamen dicta ultia à vacatione in qua ius quae situm parti conservandum est, ad ecclesias dicti principatus a nobis, quatenus opus sit, extendi plurimum desideret:

*Gregorii XV
decretum cop.
format.*

§ 3. Nos igitur, Philippi regis votis hac in re favorabiliter, quantum cum Domino possumus, annuere cupientes, ne non praedictarum Gregorii praedecessoris litterarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto habentes, supplicationibus eiusdem Philippi regis nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, praenarratum statutum et ordinationem memorati Gregorii praedecessoris, emanatasque desuper eius litteras praedictas, ac omnia et singula in eis contenta, ad quascumque cathedrales et metropolitanas ecclesias in dicto principatu Cataloniae nunc et pro tempore existentes, ita ut et nunc¹ perpetnis futuris temporibus omnes et singuli canonicatus et praebendae poenitentiarii earumdem ecclesiarum, tam hucusque instituti, quam deinceps quandomque

¹ Potius lege ex nunc (R. T.).

pro supradicti Concilii Tridentini decreterum ad implementum instituendi, quotiescumque illos sicuti in praedictis Gregorii praedecessoris litteris expressum est vacare contigerit, praevio concursu per Ordinarios locorum et capitula dietarum ecclesiarum tantum per edictorum affixionem, et alias eisdem modo et formâ qui in dictis Gregorii praedecessoris litteris praescribuntur, habendo conferri debeant; et si canonicatus et praebenda poenitentiarii huiusmodi in mense apostolico vacaverint, aut alias, ratione personae vel loci, generaliter vel specialiter reservati seu affecti fuerint, ad illos pro tempore assumti vel electi, intra sex menses a die eorum electionis per Ordinarios et capitula huiusmodi facientes, litteras apostolicas desuper expedire, ac infra camerae apostolicae et aliis propterea debita solvere teneantur, ac servatis in aliis omnibus et per omnia dispositione et ordinationibus earumdem Gregorii praedecessoris litterarum, sine praecidio tamen iuris alteri hactenus quae sit, auctoritate apostolica, tenore praesentium, quatenus opus sit, extendimus et ampliamus, dictasque ecclesias principatus Cataloniae in futurum gratiis per praedictas Gregorii praedecessoris litteras ecclesiis regnorum Hispaniarum concessis frui et gandere debere decernimus et declaramus.

§ 4. Decernentes pariter easdem praesentes letteras, etiam ex eo quod causae, propter quas emanarunt, coram locorum Ordinariis, etiam tamquam a Sede praefatâ delegatis, vel alias quomodolibet examinatae, iustificatae purificate et approbatae, ipsique Ordinarii et alii inferiores collatores ne non quicunque interesse habentes ad id legitime vocati non fuerint, nec praemissis con-

*Decretum ir.
ritus.*

senserint, sed etiam enormis et enormous laesionis, vel alio quo cumque praetextu, aut ex quavis aliâ causâ, quantumvis legitimâ, urgenti et imidiâ, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel alio quo cumque defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus eas quocumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari nullatenus posse, neque sub quibusvis similium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus a nobis et quibuscumque aliis Romanis Pontificibus successoribus nostris et dictâ Sede, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ ac de apostolicae potestatis plenitudine, pro tempore emanatis comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et eum in quo antea quomodolibet erant statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub datâ posteriori per capitulum ecclesiarum huiusmodi pro tempore eligendâ concessas, validasque et efficaces fore et esse, vimque et robur validi inter Se- dem ex unâ et capitulum praedictum ex alterâ partibus rite et recte initi, stipulati, ac etiam utrinque iurati contractus habere et perpetuo obtinere, ac suos plenarios et integros effectus sortiri, et ab omnibus inviolabiliter observari, sive in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublatâ eis et eorum cibilibet quavis alteri indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate,

scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de iure quae sit non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, neenon ecclesiarum huiusmodi, etiam in ramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ robora- tis, statutis et consuetudinibus, eeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piscatoris, die xix maii, MDCLXII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 19 maii 1662, pontif. anno viii.

CCCXCI.

Super concordiâ solutionis pensionis reservatae a sanctae memoriae Gregorio XIII super fructibus abbatariae fontis Avellanae de anno MDLXXVIII ad favorem collegii Neophytorum facien- dae a collegio Germanico tantum in sentis mille et quatuorcentum de iulis decem pro scuto in futurum¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ad apostolicae dignitatis fastigium, meritis licet imparibus, divinâ disposi- tione evecti, illa, quae inter personas ecclesiasticas, pacis et concordiae stu- dio ac ad componendas exortas inter collegia pro catholicae fidei conserva-

¹ Collegium Germanicum pro scholaribus nationis germanicae instituit Iulius III Const. xxi, tom. vi, pag. 459, et quasi destitutum restituit Gregorius XIII, Constitut. xxi, *Postquam Deo*, tom. viii, pagina 52, cui redditus assignavit, *ibid.* § 3.

Derogatio
contrariorum.

tione et propagatione pie salubriterque instituta controversias, provido prudentique conventa et decreta noscuntur esse consilio, ut firmius subsistant et exactius serventur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio constabilimus.

Motiva.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii rector collegii Germanici et Hungarici, ac deputati seu ministri collegii Neophytorum de Urbe, quod, cum inter eadem collegia super annuā pensione mille sentorum auri (quam dudum felicis recordationis Gregorius Papa XIII, praedecessor noster, dicto collegio Neophytorum super fructibus, redditibus et proventibus monasterii abbatiae nuncupati S. Crucis de Avellana in Statu Urbinateensi memorato collegio Germanico et Hungarico per ipsum Gregorium praedecessorem uniti, adnxi et incorporati in perpetuum reservavit, constituit et assignavit) lis seu controversia penderet,

Pontifex com-
pensit controver-
siam prolectori-
bus collegii.

§ 2. Venerabiles fratres nostri Franciscus Portuensis Barberinus et Julius Sabinensis episcopi Sachettus, necon dilectus filius noster Benedictus tituli S. Honuphrii presbyter, S. R. E. cardinales, Odescalchus nuncupatus, dictorum collegiorum apud nos et Sedem Apostolicam protectores et iudices respective, quibus controversiam huiusmodi sine strepitu et figurā iudicii amicabiliter terminandam commiseramus, ad sedandas lites, pro bono pacis, ac per viam transactionis et concordiae, unanimiter censuerunt valorem scuti auri in dies augescentem esse reducendum et taxandum ad rationem iuliorum quatuordecim, adeo ut in posterum perpetuis futuris temporibus collegium Germanicum teneatur solvere tantummodo annua scuta mille et quadringenta monetac romanae iuliorum decem pro

quolibet cento, sed, quoad terminos eadē tenus decursos et maturatos, deberet solvere, ut antea, ad rationem iuliorum quindecim pro quolibet cento; insuper mandarunt ut idem collegium Germanicum pro unā vice tantum solveret Neophytis scuta quadringenta monetac, hoc addito, ut, quatenus ipsum collegium Germanicum in futurum sit morosum per sex menses in solutione aliquius semestris maturati, cadat a commode huius decreti et concordiae; et aliás, prout in eorumdem cardinalium decreto desuper edito continetur.

§ 3. In cuius decreti exequutionem subinde prædictorum collegiorum nomine celebratum fuit publicum transactionis et concordiae huiusmodi instrumentum, tenoris qui sequitur, videlicet :

Instrumentum
transactionis.

« In nomine Domini amen: Praesenti publico instrumento cunctis evidenter pateat et sit notum, quod anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCLXII, indictione xv, die vero viii maii, pontificatus autem sanctissimi in Christo patris et domini nostri D. Alexandri divinā prōvidentiā Papae VII, anno eius octavo, in mei Simii curiae eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis vicarii et domini Vincentii Octaviani magistrorum viarum et neophytorum Urbis collegii notariorum in solidum rogatorum et infrascriptorum testiuī praesentia præsentes et personaliter constituti admodum reverendus pater Ioannes Hieronymus Galenus procurator specialiter constitutus ab admodum reverendo patre Aloysio Spinola rectore venerabilis collegii Germanici et Hungarici de Urbe ad infrascripta peragendum ex instrumento in actis mei Simii sub hodiernā die recepto, ad quod, etc., necon illustrissimus et reverendissimus dominus Franciscus Maria Antaldus dicti venerabilis

collegii Neophytorum vicesgerens, qui promisit ratificari facere omnia et singula in praesenti instrumento contenta a dominis deputatis seu ministris dicti venerabilis collegii infra octo dies et instrumentum ratificationis tradere ad effectum in praesenti instrumento inserendi, habentes certam notitiam decreti facti sub die xxi aprilis MDCLXI ab eminentissimis dominis cardinalibus Barberino, Sacchetti et Odescalcho specialiter per sanctissimum dominum nostrum deputatis super controversia pendente inter eadem collegia ratione solutionis pensionis annuae scutorum mille auri

Gregorii XIII in auro, olim a felicis recordationis Gregorii decretum.

fructibus abbatiae Avellanae unitae dicto collegio Germanico, prout habetur in memoriali et rescripto Suae Sanctitatis eisdem eminentissimis et reverendissimis dominis cardinalibus directo, tenoris sequentis, videlicet:

Memoriale porrectum pro parte collegii Germanici S. D. N., ut causam committat cardinalibus utriusque collegii protectoribus.

§ 4. « Beatissimo Padre, in conformità degli ordini dati da Vostra Santità al padre rettore del collegio Germanico, riverentemente l'espone come il detto collegio, fondato dalla santa memoria di Gregorio XIII per mantenimento della Fede nei regni della Germania, ebbe per sua principale fondazione l'abbadìa di Santa Croce dell'Avellana nello Stato d'Urbino, quale stimò di rendita di scudi sei mila d'oro in oro, riservando mille seudi d'oro in perpetuo per il collegio de' Greci, e mille altri simili per il collegio de' Neofiti, e due mila all'abbae della Rovere in sua vita, che furono trasferiti a diversi, e fece questo riparto acciò, terminando la pensione temporanea del detto abbae della Rovere, ne restassero quattro mila al collegio Germanico; sono calati talmente li frutti dell'abbadìa, che oggi rende pochissimo, ed è cresciuto il

valore dell'oro il terzo di più, in maniera tale che il povero collegio Germanico non solo non gode parte della sua congrua porzione assegnatali, ma per pagare le sopradette pensioni in pochi anni è stato necessitato a prender a censo più di scudi diciotto mila de' quali ne paga l'interesse; onde il collegio, non potendo nemmeno mantenere la metà degli alumni che dovrebbe conforme all'intenzione del fondatore, con tanto danno della fede cattolica, è sforzato a ricorrere ai piedi di Vostra Santità, acciò rimetta questa causa alli signori cardinali Barberino, come protettore del collegio Greco e Germanico, ed al cardinale Odescalco, come protettore de' Neofiti, ed al cardinale Sacchetti come giudice ed esecutore della Bolla di detta unione, acciò, conoscendo la verità del fatto, facciano restituire da' pensionari al collegio Germanico il soprapiù de frutti, e poi o si assegni al collegio Germanico la sua congrua, conforme all'intenzione del fondatore, o vero si riparta l'abbadìa che è divisa in tre corpi, dandone ad ognuno la sua parte conveniente, ovvero si diminuiscano le pensioni a proporzione della rendita, o si pigliano quegli espedienti che meglio giudicheranno, acciò il collegio Germanico non vada totalmente in rovina, ed intanto, che non sia molestato per il termine corrente, perchè senza pigliare di nuovo a censo, non vi è forma di pagare; che il tutto, ecc.

Alla Santità di nostro signore, per il collegio Germanico.

Alli signori cardinali Barberino, Sacchetti ed Odescalchi, che vogliano terminare questa differenza per accordo, senza strepito, o figura di giudizio »;

Dictum quidem decretum partes ipsae habentes prae manibus, originale scilicet mihi Simio, copiam vero illius col-

lationatam dicto domino Octaviano tradi-
diderunt insecrendam huic instrumento
pariter tenoris sequentis, videlicet:

Cardinalium decretum bu-
jusmodi colle-
giorum profe-
ctorum.

§ 5. « Die xxi aprilis MDCLXII, in con-
gregatione habitâ ab eminentissimis et
reverendissimis dominis cardinalibus
Barberino, Sacchetto et Odescalco de-
putatis per rescriptum sanctissimi do-
mini nostri super controversiâ pendente
inter collegium Germanicum et colle-
gium Neophytorum ratione solutionis
annuae pensionis seutorum mille auri
in auro olim a felicis recordationis
Gregorio XIII reservatae Neophytis su-
per fructibus abbatiae Avellanae uni-
tiae collegio Germanico, iidem emi-
nentissimi ac reverendissimi patres, ad
sedandas lites, pro bono pacis, ac per
viam transactionis et concordiae, una-
nimiter censuerunt valorem scuti au-
rei in dies augescentem reducendum
et taxandum ad rationem iuliorum qua-
tuordecim, adeo ut ab hac die im-
posternum perpetuis futuris temporibus
collegium Germanicum teneatur solvere
tantummodo annua scuta mille et qua-
dringenta monetae romanae iuliorum
decem pro quolibet scuto; sed, quoad
terminos hactenus decursos et matu-
ratos usque ad hanc diem, debeat¹ sol-
vere, ut antea, ad rationem iuliorum
quindecim pro quolibet scuto; insuper
mandarunt, ut idem collegium Germa-
nicum pro unâ vice tantum solvat Neo-
phytis scuta quadringenta monetae;
hoc addito ut, quatenus ipsum colle-
giun Germanicum in futurum sit mo-
rosum per sex menses in solutione ali-
cuius semestris maturati, eadat a com-
modo huius decreti et concordiae. Et
iuxta haec mandarunt confici publicum
instrumentum, et supplicari Sanctissi-
mo pro confirmatione, cum impositio-

ne perpetui silentii, ac avocatione et
extinctione litis.

F. cardinalis BARBERINUS, I. cardina-
lis SACCHETTUS, B. cardinalis ODESCAL-
CUS, etc., sponte, etc., omni, etc. »:

§ 6. Decretum ipsum unanimiter ac-
ceptarunt et acceptant, illique acquie-
verunt et aquiescunt, mutuâque stipu-
latione nobis notariis, etc., etiam per
viam transactio[n]is et concordiae, ac
alias omni, etc., medio iuramento, ta-
ctis, etc., promiserunt et promittunt
illud in omnibus et per omnia obser-
vare; et pro illius ulteriori exequutione
praedictus illustrissimus et reverendissi-
mus dominus Franciscus Maria Antal-
dus, praedicti Neophytorum collegii vi-
cesgerens, nunc in mei, etc., testiumque,
etc., *in contanti* habuit et recepit scuta
mille octingenta septuaginta tria, ba-
ioccos quinquaginta duo, monetae, pro
terminis pensionis decursis et decur-
rendis usque ad diem festivitatis san-
cti Ioannis Baptiste mensis iunii pro-
xime venturi, ne non alia scuta qua-
dringinta monetae pro unicâ vice tan-
tum pariter *in contanti*, a supradicto
venerabili collegio Germanico et Un-
garico per manus dicti reverendi patris
Galeni, mediante ordine sacro Monte
Pietatis directo, quem ordinem ad se
traxit, etc., dimissâ tamen penes nos
illius copiâ collationatâ ad effectum in
praesenti instrumento inserendi, teno-
ris sequentis, videlicet:

§ 7. « Collegio Germanico ed Unga-
rico. Signori provisori del sacro Monte
della Pietà, li piaerà pagare al vene-
rabile collegio de' Neofiti, e per esso
all' illustrissimo e reverendissimo mon-
signor Francesco Maria Antaldi, vice-
gerente del collegio di essi Neofiti,
scudi due mila ducento settantatre, ba-
iocchi cinquantadue, moneta, quali fac-
cio pagare, cioè scudi mille ottocento

Decretum ac-
ceptatur, et re-
verendus pater
dominus Antal-
dus collegi neo-
phytorum vices-
gerens recipit a
patre procura-
tore collegi
Germanici s[ecundu]s
mille octingen-
ta septuaginta
tres, baioccos
quinquaginta
duo pro pension-
ibus decursis
et decurrentis.

¹ Mate edit. Main. legit *debeat* pro *debeat* (n. r.).

settantatre, baioechi cinquantadue, per resto e saldo intiero pagamento di tutte le paghe decorse e da decorrere a tutta la paga di S. Giovanni di giugno prossimo avvenire 1662 della pensione di scudi mille, oro, riservata a suo favore sopra l'abbadia di Santa Croce dell'Avellana nello stato d'Urbino (comprese sovi anche scudi novantasei simili, pagati per le decime dovute dal detto collegio de' Neofiti alla reverenda camera apostolica) e sendi quattrocento per una volta tanto. Il tutto in conformità del decreto degli eminentissimi signori cardinali Barberino, Sacchetti e Odescalchi, deputati dalla Santità di Nostro Signore, e instrumento di concordia oggi rogato per l'atto del Simio, notaro dell'eminentissimo vicario, *in solidum* con l'Ottaviani, notaro de' signori maestri di strada e collegio de' Neofiti, alli quali, etc. in tutto e per tutto si abbia relazione, etc., con ricevuta saranno ben pagati dal collegio Germanico ed Ungarico li 8 maggio 1662, per sendi duemila duecento settanta tre e baioechi cinquantadue moneta.

GIOVANNI GIROLAMO GALENO,
procuratore del detto collegio.

Et de pecuniis in eo contentis nunc, pro quanto illas recipiet, se bene contentum et satisfactum vocavit, etc., et nihilominus exceptioni, speique, etc., ad cautelam renunciavit, et generaliter praedictum reverendum patrem Galenum praesentem, etc., et eius collegium, nobis notariis, etc., quo supra nomine, quietavit ac penitus absolvit, etc., etiam per pactum, etc., et per Aquilianam stipulationem, etc.

rumcunque defectuum, tam personarium quam realium, ac tam substantiarium quam formalium, et aliorum quorumcunque, et cum extinctione litis et impositione perpetui silentii, aliisque clausulis opportunis, inserendis in Brevi desuper expediendo sumptibus communibus. Quam quidem concordiam et transactionem, omniaque et singula in praesenti instrumento contenta, dictae partes, quibus supra nominibus, respective promiserunt habere rata, grata, valida atque firma, et inviolabiliter adimplere, ac tamquam rem iudicatam observare, contraque non facere, dicere, excipere, opponere, seu venire, aut aliquam exceptionem iuris et facti allegare, vel contra praemissa agere sen experiri, etiam praetextu quorūcumque iurium de novo repertorum, seu forsan quandocumque reperiendorum, et alio quovis praetextu, ingenio, causā vel quae sit colore, etiam ex incognitis et inexegitatis et hīc non expressis et in corpore iuris clausis, ac necessario exprimendis, quae omnia pro expressis et specificatis haberī voluerunt, etc., renunciantes, etc., hinc inde medio iuramento, tactis pectoribus, more, etc. (l. *De alimentis* et l. *Sub praetextu*, in secunda parte, c. *De transactione* atque, l. *De his*, et l. *Cum iis*, ac l. *Qui cum tutoribus sūt* eodem, et l. fine c. *De revocatione donationis beneficiorum et privilegiorum*), solutionis a iuramento, restitutionis in integrum, tam principaliter quam incidenter, enormis et enormissimae laesioni, ceterisque legibus, statutis et privilegiis in favorem ipsarum partium quomodolibet faciendis; quia sic, etc., alias ultra praecisam, etc., teneri voluerunt ad omnia damnā, etc.; de quibus, etc., pro quibus, etc., dictus reverendus pater Galenus dictum venerabile col-

*Partes con-
veniunt suppli-
care Sanctissi-
mo pro confir-
matione con-
cordiae.*

§ 8. Praeterea partes ipsac pro maiori firmitate praesentis instrumenti concorditer convenerunt ut suppleatur Sanctissimo, qui dignetur benigne illud confirmare, cum suppletione quo-

legium, eiusque bona, etc., iura, etc., dictus vero illustrissimus dominus Antaldus pariter dictum collegium Neophytorum, eiusque bona, etc., iura, etc., in ampliori formâ reverendissimae camerae apostolicae cum clausulis, etc., obligarunt, etc., citra, etc., appellatio ni, etc., renunciarunt, etc., et consenserunt, etc., unica, etc., et sic tactis pectoribus, more, etc., iurarunt, etc., super quibus, etc.

Actum Romae, domi solitae habitatio nis praefati illustrissimi domini Antaldi positae in regione Campitelli, praesentibus dominis Joanne Baptista Signio quondam Ioannis Thomae Ianuensis, et domino Nicolao Antonio de Ascaniis filio quondam Leonardi Baresis, testibus, etc.

Ego Antonius Franciscus Maria Sime nius, curiae causarum eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis vicarii notarius, de praemissis rogatus praesens instrumentum subscripsi et publicavi, meoque solito signo signavi requisitus».

*Decretum Pon-
tificis confirmat-
tum cum iustificati-
mento et trans-
actione desuper
celebrata inter
partes.*

§ 9. Cum autem, sicut eadem exposicio subiungebat, firmiora et stabiliora sint illa, quae apostolicae confirmationis robore communiantur: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 10. Nos igitur, dictos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliquis ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon litterarum memorati

Gregorii praedecessoris super reservatio ne, constitutione et assignatione pensionis, ac unione, annexione et incorporatione monasterii huiusmodi respective emanatarum tenores et datas, aliaque etiam speciali et individuâ mentione et expressione digna, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, supradictum memoratorum Francisci ac Iulii et Benedicti cardinalium decretum, confectumque in illius exequutionem instrumentum praesertum, cum omnibus et singulis in illis respective contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti, neconon solemnitatum quarumcumque in similibus etiam de necessitate observandarum, aliosve quoslibet etiam formales et substantiales ac undecumque resultantes defectus, si qui in praemissis vel eorum aliquo quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici, censeri vel praetendi possent, supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

§ 11. Praeterea lites et controversias quascumque super praemissis inter praedicta collegia Germanicum et Hungaricum ac Neophytorum quovis modo exortas, illarum statum et merita, non minaque et cognomina ac qualitates iudicium et colligantium, et alia etiam specificam et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus itidem pro plene et sufficienter expressis habentes, a quibusvis iudicibus et tribunalibus ad nos harum serie avocamus, illasque etiam perpetuo supremus et extingimus, ac perpetuum desuper utriusque parti silentium imponimus.

*Lites et con-
troversias sup-
primit et parti-
bus perpetuum
silentium impo-
nunt.*

*Decretum ir-
ritans.*

§ 12. Decernentes easdem praesentes ac praeinsertas litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quomodocunque spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Derogatio con-
trariorum.*

§ 13. Non obstantibus quacumque litteris pendentia, aliisque praemissis, ac, quatenus opus sit, recolendae memoriae Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictorum collegiorum et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem collegiis, eorumque rectoribus et ministris, ac personis quibuslibet, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficiacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non antem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia

expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda fore, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissa et formâ in illis traditâ observata, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficenter expressis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii maii MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 23 maii 1662, pontif. anno viii.

CCCXII.

*Confirmat decretum sacrae congregatio-
nis episcoporum et visitationis apo-
stolicae pro dotandis octo puellis de
parochiâ S. Andreæ de Fractis.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Emanavit nuper a congregacione ve- Recenset de-
nerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cretum.
cardinalium et dilectorum filiorum Ro-
maniae curiae praclatorum, super nego-
tiis visitationis apostolicae ecclesiarum et locorum piorum almae Urbis nostrae a nobis institutae deputatorum, decre-
tum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Praevia commissione Sanctissimi alias emanavit a sacrâ congregacione visitationis apostolicae decretum infra- scripti tenoris, videlicet:

§ 1. Cum in causâ romanâ electionis octo puellarum pauperum inter Marchionem Paulum, nepotem et haeredem marchionis Octavii de Bubalis, et custodes societatis SS. Sacramentii in ecclesiâ S. Andreæ de Fractis, reve-

rendus pater dominus Pinellus iudex delegatus a bonae memoriae cardinali Montalto ipsius societatis protectore anno MDCCX definitive sententiaverit dicto marchioni Paulo licuisse ac licere dictas octo puellas ad subsidium dotale a dicto marchione Octavio in suo testamento relictum eligere ac nominare ex iis quae sibi videbuntur et ex quibusvis Urbis regionibus fuerint indistincte, et nullā habitā ratione loci et parochiae ubi dictae puellae degant et habitent; cumque sententia huiusmodi lata fuerit inauditis et indefensis puellis parochiae praedictae ecclesiae S. Andreæ ac regionis Columnæ, quae prætendunt has octo puellas vigore memorati testamenti primo eligi debere ex illis quae pro tempore erunt sub dictâ parochiâ, et, si in eâ non sint in numero sufficienti, eligi debere ex pueris regionis Columnæ: sacra congregatio visitationis apostolicae, ne iura pauperum puerarum depereant ex carentiâ legitimi defensoris, censuit dandum esse ex officio curatorem prædictis pueris parochiae S. Andreæ et regionis Columnæ, prout dari mandavit, ad hoc ut, ipso curatore illarum defensionem subeunte, huiusmodi causa cognosci et pro iustitiâ terminari possit. Datum die XII ianuarii MDCLXII.

§ 2. Quam congregationis sententiam die XVIII eiusdem sanctissimus dominus noster ad se relatam approbavit, iussisse prædictam causam simpliciter et de plano ac sine strepitu et figurâ iudiciam in petitorio quam in possessorio ex integro cognosci ac sine debito terminari in eâdem congregatione visitationis apostolicae, cui ad effectum præmissum Sanctitas Sua tribuit facultates omnes necessarias et oportunas, et, quantum opus sit, supradictas pueras adversus quaecumque præiudicia restituit.

§ 3. Subinde in executionem præserti decreti curatore pueris deputato, et servatis aliâs servandis, eadem sacra congregatio eminentissimorum ac reverendissimorum S. R. E. cardinalium dominorum praelatorum visitationis ac apostolicae, partium procuratoribus et advocatis saepius auditis, scripturisque ac iuribus utrinque exhibitis mature perpensis, causâque accurate discussâ, proponente eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Imperiali ex unanimi patrum sententiâ censuit, tam octo pauperes pueras a prænominato marchione Paulo eligendas, quam alias eligendas a prædictis custodibus et parochio dictae ecclesiacae S. Andreæ, primum eligi debere ex illis quae pro tempore erunt sub dictâ parochiâ sancti Andreæ, et quae in eâ continue habitaverint saltem spatio duorum annorum, et, si non sint in dictâ parochiâ in numero sufficienti, eligi debere ex pueris regionis Columnæ, quod si nec sint in dictâ regione, tunc denum eligi posse ac debere ex aliis regionibus, prout videbitur prædicto marchioni Paulo et omnibus successoribus in haereditate marchionis Octavii testatoris et respective custodibus et parochio supradictis, sententiamque desuper latam et assertas¹ renunciationem litis et rem iudicatam minime afficere memoratas pueras parochiae S. Andreæ ac regionis Columnæ, nec eis aliquo modo officere. Et ita sacra congregatio declaravit et pronunciavit, non tantum prædicto, sed et omni alio meliori modo, sique ab eminentissimo et reverendissimo domino cardinali pro tempore protectore societatis prædictae eiusque indice deputato, atque ab omnibus, ad quos pertinet et in posterum pertinebit, omnino servari præcepit; in contra-

¹ Ni maveris legere assertam (R. T.).

rium deductis et allegatis nequaquam refragantibus.

Datum die xx aprilis MDCLXII.

P. FAGNANUS, secretarius ».

Confirmat pro-
ut in rubrica.

§ 4. Cum autem firmiora et stabiliora sint illa, quae apostolici muniminiis fulcimur praesidio: ideireo nos, firmiori dicti decreti robori, efficacie et observationi consulere cupientes, motu proprio, ac ex certa scientia et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, decretum praesertum, ad omnia et singula in eo contenta, tenore praesentium confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, nec de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel interesse habentium consensus aliove quolibet defectu notari, infringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, alindve quocumque iuris, facti vel gratiae medium intentari vel impetrari, seu impetrato, vel etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessso, quempiam in indicio vel extra illud uti seu se iuvare ullatenus unquam posse, sicque et non aliter per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictae societatis protectorem, et alios S. R. E. cardinales, ceterosque

quoslibet quacumque auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die in iunii MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 3 iunii 1662, pontif. an. viii.

CCCXCHI.

Confirmatio decretorum a generali Ordinis Eremitarum sancti Augustini pro felici regimine conventus et collegii maioris nuncupati civitatis Parisiensis dicti Ordinis in visitatione editorum, et a capitulo generali approbatorum, cum illorum insertione¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii, quo, divinâ dispositione, Ecclesiae catholicae regimini praesidemus, sollicitudo nos admonet, ut, paternam christifidelium, qui e fluctibus seculi in religiosae vitae portum configerunt, curam gerentes, illa, quae pro felici eorum regimine et directione provide prudenterque constituta esse noseuntur, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolici muniminiis praesidio roboremus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Lamfranco-

Proemium.

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

nus, prior generalis Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, quod eius in generalatu dicti Ordinis praedecessor in visitatione conventus maioris nuncupati civitatis Parisiensis eiusdem Ordinis diversa decreta pro bono conventus huiusmodi gubernio regularisque observantiae conservatione edidit, quae subinde a novissimo praefati Ordinis capitulo generali approbata fuerunt sub *infrascripto* tenore, videlicet:

*Decretum re-
censet.*

« Magister frater Paulus Luchinius Pisauensis, totius Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini prior generalis et commissarius apostolicus.

Ea est humanarum rerum conditio, ut, quanto sibi nobiliorem locum et nomen vindicant, tanto pluribus subiacent fortunae casibus, quibus sublimis eorum situs undique exagitetur, et si fieri potest maximis dehonestetur maculis. Quod cum neminem per singula discurrerentem latere queat, tutius erit erumpentes silentio coercere voces, quam ex iis humanis eloquiis depromere fraudi materiam. Verum, nobis tacentibus, per se ipsum eloquetur hic conventus et generale nostrum collegium, cuius antiqua praeminentia crebris dissidiis, non uno sed diverso modo ac tempore, non sine maximi animi nostri dolore, iam fere labefactata cernitur. Plurimum sane ad illius decus et nominis gloriam confert quod in amplissimā opulentissimāque totius regni christianissimi civitate, veluti in tutissimā ac munitissimā arce, collocetur, ut ex illā, doctrinā sanā et mansuetudine sapientiae, tenebras ignorantiae penitus dissipare, et adversus pestilentissima vitiorum omnium monstra totis viribus praevalere conetur; quod tot christianissimorum regnum, serenis-

simorumque principum, nobilissimorum procerum, atque illustrium virorum protectione ac munificentia nobilitetur; et quod denique inter praecipua et nobilia facultatis theologiae Parisiensis membra adscribatur, quae, cum sit florissimi Galliarum regni gloria, et tam cultorum suorum, quam exterritorum, ex omnibus totius orbis partibus in eam confluentum, multitudine, pietate, doctrinā atque fide orthodoxā insignis, litteratorum omnium ad se allicit convertitque animos. Sed, proh dolor! unde eadem gloriae, honoris, atque praeminentiae monumenta, inde dissidiorum ac litium semina enasci ut plurimum dignoscuntur. Ille enim desiderium impatiens ad illud convolandi hos sollicitat; istine gloria insigniri laureā doctorali in hac almā facultate corda aliorum accedit; illinc denique ibidem remanendi diutius quam par est, in aliorum et conventus praeiudicium, corda quorundam torquet; quae omnia, ubi primū ad generalatus apicem nullis nostris suffragantibus meritis evecti, cum mature perpendissemus, ad instar evangelici pastoris commissi gregis salutem tantum prospicientes, et nostram corporalem penitus despicientes, apostolicā tum benedictione tum facultate obtentā, non laboribus deterriti, non difficultatibus labefactati, non satanae adversarii colluctatione fracti, valde nimis asperum terrae marisque, fluctussum, aerumnis ac periculis refertum iter suscipiendum bonum duximus, ut Parisiensem istum maiorem conventum et generale nostrum collegium, rege christianissimo annuente, personaliter specialiter lustraremus. Cuius aequitate, pietate ac potenti patrocinio erga nostram religionem protecti, ab instituti operis cursu per aliquot dies pro viribus nunquam de-

¹ Legendum foret *subiaceant* (R. T.).

stitimus; sed ad moderandos mores, corrigendos excessus, componendas controversias, et ad ea, quae ad Dei cultum et disciplinam regularem, neque¹ conservandam, sed et angendam spectant, toti suimus; idque munere et gratia Christi. Quod, peracta visitatione huius maioris conventus et collegii nostri Parisiensis, assequi facilitiori via minime existimavimus, quam innovando, declarando, moderando et extendendo respective decreta praedecessorum nostrorum edita pro ipsiusmet conventus et collegii felici gubernio et monasticā disciplinā, et quadam alia de novo addendo, non immerito censuimus, sicut de facto, auctoritate natusque officii quo fungimur, ea respective nunc innovamus, declaramus, moderamur, limitamus, extendimus et addimus, nec non sic innovata, declarata, moderata, limitata, extensa et addita perpetuo inviolabiliter servari volumus. Et id quidem de consilio admodum reverendi patris magistri Thomae Eguichens, Galliarum apud nos assidentis et prioris huiuscemus conventus et collegii, atque auditis pluries verbo et scriptis in diversis congregationibus eorum nobis super hac re hoc in monasterio habitis, et per nos ad id expresse convocatis, omnium provinciarum Galliae provincialibus cum ipsarum et conventuum generalium deputatis, necnon item omnibus huius familiae religiosis, non solum virtute scrutinii secreto peracti, sed etiam informationis extra iudicialiter acceptae, ac proinde plenum omnino istius conventus et collegii statum habentes. Quae quidem decreta nunc et futuris perpetuo temporibus ab omnibus fratribus² et fratribus, qui in hoc conventu et collegio

de praesenti immorantur et in posterum de familiā commorabuntur, eadem duplice auctoritate, ut praefertur, inviolabiliter servari volumus, mandamus atque praecepimus, sub poenis in ipsis contentis; reliquis omnibus decretis et definitionibus non apostolicis, quomodolibet aliunde emanatis et approbatissimis seu roboratis, hunc maiorem conventum et generale nostrum collegium modo peculiari contravenientibus³, quae hic reticentur, prorsus abrogatis, cassatis et irritatis, ne ulla in posterum vel scrupuli, vel dubitationis, aut litigii occasio supersit. Decreta autem huiusmodi immediate apponuntur post tenorem Brevis apostolici a sanctissimo domino nostro Papa Alexandro VII, feliciter regnante, nobis specialiter clargito.

Tenor Brevis apostolici.

Foris: Dilecto filio Paulo Luchino Pisaurensi, priori generali fratrum eremitarum S. Augustini.

Tenor Brevis
Apostolici.

Intus: Alexander Papa VII, dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem.

Inter alias nostrae pastora sollicitudinis curas, quibus premimur, illae non postremo cordis loco insident, quibus de cunctorum religiosorum statu prospere dirigendo assidue cogitamus. Ad istum autem fratrum eremitarum S. Augustini Ordinem, quem in visceribus gerimus charitatis nostrae, paternae considerationis intuitum dirigentes, illud praecepue in optatis habemus, ut per tria circumspectionis ministerium illius personarum status salubriter ubique dirigatur, et ad debitae reformationis normam in spiritualibus et temporalibus educatur; et, si quid ab eisdem personis contrarium Ordini et honestati presumatur, ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem

¹ Potius lege. *nedum pro neque* (R. T.).

² Potius tegeadum patribus (R. T.).

³ *Forsan concernentibus* (R. T.).

et religionis augmentum salubriter corrigatur. Ut igitur in¹ commissum tibi fratrum eremitarum generalatus officium ad omnipotentis Dei laudem et ipsius Ordinis propagationem et utilitatem valeas eo salubriter exercere, quo nostrae et apostolicae auctoritatis amplius suffultus fueris praesidio, nos, motu proprio, et ex certâ scientiâ nostrâ, te, de cuius integritate, doctrinâ, rectitudine, prudentiâ, dexteritate et experientiâ specialem in Domino fiduciam habemus, in toto Ordine praedicto, ac omnibus et singulis illius provinciis, ubi fratres dicti Ordinis sunt, tam citra quam ultra montes, et praecipue in infra scriptis provinciis et congregationibus Calceatorum ac Discalceatorum, nostrum et Apostolicae Sedis commissarium, cum plenâ, liberâ et omnimodâ facultate et auctoritate commissarii apostolici in toto Ordine praedicto, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, constitimus, deputamus, ac tibi in virtute sanctae obedientiae praecipimus, committimus et mandamus, quatenus, si et postquam ad partes ultramontanas, et praesertim Franciae, Aragoniae, Cataloniae, Beticae, Castellae et Portogalliae te personaliter conferre contigerit, omnes et singulos ipsius Ordinis provincias et congregaciones, tam Calceatorum quam Discalceatorum, et speciatim Franciae S. Guilhelmi Tolosani, Aquitaniae, Provinciae et Narbonensis, Burgundiae et Coloniae provincias domosque et loca quaecumque, eorumque praesidentes, conventus et personas quascumque visitare procures. Nos enim tibi, durante tui generalatus officii tempore, tam officii generalis huiusmodi quam etiam² auctoritatibus, tam praedictarum provinciarum Calceato-

rum et Discalceatorum, quam etiam alia quaecumque Ordinis et congregationis praedictorum domos et loca, ubicumque tam citra quam ultra montes consistentia, eorumque personas, tam in capitibus quam in membris, ac etiam in spiritualibus et temporalibus, quoties expedire tibi videbitur et placuerit, visitandi, et super his quae inquirenda fuerint inquirendi, ac in iis quae reformatione noveris indigere, prout necessarium fuerit, iuxta canonicas sanctiones et regularia ipsius Ordinis instituta ac sacrosancti Concilii Tridentini decreta reformandi, corrigendi et emendandi, ad rectitudinisque tramitem reducendi, et ubique inter religiosos eiusdem Ordinis, ac quarumcumque illius provinciarum et congregationum, tam Calceatorum quam Discalceatorum, discordias, differentias ac lites quascumque decidendi ac terminandi, ac eosdem religiosos ad pacem et concordiam reducendi, ac personas dicti Ordinis, etiamsi praesidentes fuerint, si dissidiosae, scandalosae, aut alias criminoae existant, iuxta regularia ipsius Ordinis instituta et excessum qualitatem puniendi, neconon discolos, in virtute sanctae obedientiae, sub censuris et poenis tuo arbitrio imponendis, ut a malis incoepitis desistant et ad cor redeant monendi et requirendi, seu moneri et requiri faciendi, et, si spretis monitionibus huiusmodi incorrigibiles fuerint, clapsis terminis per te vel subdelegatum tuum statutis, eosdem tamquam membra putrida ab eodem Ordine per te vel alium expellendi et abiiciendi, neconon, quae tu praemissis¹ decreveris, firmiter observari, ac omnia et singula alia, quae iuxta instituta et consuetudinem Ordinis huiusmodi ad omnipotentis Dei honorem, religionis

¹ Praepositio *in* redundat (R. T.).

² Deesse videtur commissarii apostolici (R.T.).

¹ Deesse videtur auctoritatibus (R. T.).

augumentum, animarum salutem et christifidelium bonorum¹ exemplum, et alias circa salubre regimen et felicem successum domorum, locorum, ac personarum eorundem necessaria noveris seu quomodolibet opportuna, faciendi, statuendi et exequendi, ordinandi et disponendi, necnon contradictores quoslibet et rebelles, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, praeeminentiae, nobilitatis, excellentiae vel conditionis fuerint, per excommunicationis, suspensionis et interdicti ac depositionis ab eorum officiis, aliasque formidabiliores, de quibus tibi videbitur expediens, sententias, censuras et poenas, sublato diffugii et appellationis obstaculo, etiam auctoritate apostolicā compescendi, et, si opus fuerit, auxilium brachii secularis invocandi, plenam et liberam, auctoritate praedictā, facultatem concedimus per praesentes. Et ut reformatio huiusmodi iuxta sincerum cordis nostri desiderium liberius subsequatur, omnes et singulos principes, proceres, barones et alios dominos temporales, ac quorumcumque parlamentorum consiliarios, necnon communitates et universitates in Domino requirimus et hortamur attente, venerabilibus autem fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, praelatis ecclesiasticis, ac personis in dignitate ecclesiasticā constitutis, nostrisque et Apostolicae Sedis nuncius districte mandamus, quatenus, divinae maiestatis intuitu, ac pro eorum in hanc sanctam Sedem reverentiā ac devotione ac religionis zelo, te benigno desiderio et pro affectu sic sincere commendatum suscipiant, ac de tuto tibi accessu et libero redditu² provideant, et alias benevolis favoribus efficaciter assistant, ita quod praesentes debitum effectum

sortiantur, et Ordo ipse in statu prospero ac felici successu valeat inibi salubriter conservari. Praecipientes nihilominus in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis latae sententiae, ac suspensionis a divinis, neconon privationis omnium et singulorum privilegiorum et indultorum tam in provinceis quam in congregationibus praedictis a Sede Apostolicā concessorum et *maris magni* nuncupatorum, ac¹ absolutionis omnium officiorum, necnon inhabilitatis ad illa et alia in dicto Ordine obtinenda, sententiis, censuris et poenis per singulos non parentes incurriendis, omnibus et singulis dicti Ordinis professoribus, cuiuscumque gradus aut conditionis extiterint, tam coniunctim quam divisiū, ut tibi, ultra obedientiam, quam tibi iure ipsius generalatus officii exhibere tenentur, etiam tamquam commissario nostro efficaciter pareant et obdiant, ac eisdem professoribus sub similibus censuris et poenis, ne ad seculare forum vel auxilium, per se vel alium, directe vel indirecte, mediate vel immediate, quovis praetextu seu quae-sito colore, recursum habere, et huiusmodi commissionem nostram seu quaevis alia mandata et scripta apostolica in dicto Ordine impedire quoquo modo praesumant, inhibemus. Decernentes irritum et inane quidquid secus contingit. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon privilegiis, indultis, libertatibus, exemptionibus et litteris apostolicis, eisdem congregationibus, etiam ex observantiā, alias quomodolibet nuncupatis, domibus, locis et personis praedictis, in genere vel in specie, et favore regularis observantiac, etiam per quoscumque Romanos Pontifices praedeces-

Clausulae.

¹ Videtur legend. *bonum* pro *bonorum* (R. T.).² Potius lege *reditu* (R. T.).¹ Mate edit. Main. legit *ab* pro *ac*; et postea aptius lege *ammissionis* pro *absolutionis* (R. T.).

Deregatio con-
tra officiorum.

sores nostros, et forsitan per nos et Sede-
dem praedictam, aut illius legatos, sub
quibuscumque tenoribus et formis, etiam
per modum statuti perpetui, etiam motu
et scientia similibus, etiam imperiali
vel regis consideratione, et ex quibusvis
causis etiam iteratis vicibus concessis,
approbatis et innovatis, et forsitan quod
ipsae personae per alios quam eorum
priores provinciales visitari et refor-
mari non possint disponentibus; quibus
omnibus et singulis, etiamsi pro illorum
sufficienti derogatione de illis eorum-
que totis tenoribus specialis, specifica,
expressa et individua, ac de verbo ad
verbum, non autem per clausulas gene-
rales idem importantes, mentio seu quae-
vis alia expressio facienda aut aliqua
alia exquisita forma ad hoc servanda
foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo
ad verbum inserti forent, praesentibus
pro sufficienter expressis habentes,
quoad praemissa specialiter et expresse
derogamus, illaque adversus praesentes
nullatenus suffragari eadem auctoritate
decernimus, contrariis quibuscumque;
aut si aliquibus communiter aut divi-
sim ab eadem sit Sede indultum quod
interdicte, suspendi vel excommunicari
non possint per litteras apostolicas non
facientes plenam et expressam ac de
verbo ad verbum de indulto huiusmodi
mentionem.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, sub
annulo Piscatoris, die xxvi iunii MDCLVII, Ponti-
ficatus nostri anno m.

G. GUALTERIUS.

A tergo autem: Dilecto filio Paulo
Luchino Pisauensi priori generali fra-
trum eremitarum S. Augustini.

Loco † sigilli.

§ 1. *De cultu divino.*

Tenor decreti. I. Officium divinum, tam diurnum
quam nocturnum, horis a¹ temporibus

¹ Legendum ac pro a (R. T.).

statutis, summà cum veneratione, iuxta
ritum S. R. E., constitutiones et caere-
moniale Ordinis nostri, ab omnibus de-
bite ac devote recitetur, quod ut sine
errore aliquo persolvatur, quotidie in
fine prandii lector mensae, auditio sur-
gendi signo, altâ et intelligibili voce
enunciabit, ac etiam singulis diebus sab-
bati, et in vigiliâ cuiuslibet festivitatis,
tabulam officiorum⁴ omnium per hebdo-
madam vel in solemnitatibus occurren-
tibus deputandorum servandam.

II. Matutinum, quod per totum anni
circulum (excepto triduo ante Pascha),
iuxta laudabilem consuetudinem huius
conventus et collegii, dicetur mediâ
nocte, singulis diebus dominicis et fe-
stis primae et secundae classis integre
decantetur; in reliquis autem diebus
festivis, et in festis secundae classis
non festivis, saltem laudes item de-
cantentur; dum autem integre decan-
tabitur matutinum, ad illud surgere te-
neantur omnes et singuli per nostras
constitutiones non exempti, aut non
legitime impediti; ceteris vero diebus,
quibus non decantatur, media eorum-
dem pars per alternas hebdomadas ad
illud dicendum surgere teneatur.

III. Quod item, peractâ oratione se-
rotinâ, illico dicatur in choro ab omnibus
et singulis, qui, vel ex privilegio,
vel ex iusto impedimento, non tenentur
ad illud surgere mediâ nocte. Matutinum
quoque de Beatâ², quando dicen-
dum erit, in choro dicatur post oratio-
nem serotinam, cui intersint omnes et
singuli etiam exempti, nemine prorsus
excepto.

IV. Singulis diebus ab omnibus per
mediam horam orationi mentali vacetur
in choro, ab iis quidem, qui dixerunt

¹ Forsan legendum officiariorum pro officio-
rum (R. T.).

² Videtur deesse Virgine vel Maria (R. T.).

matutinum mediâ nocte, statim eo persoluto; ab aliis vero omnibus, qui non mediâ nocte interfuerunt matutinis, ab horâ sexquintâ matutinâ usque ad sextam. Exceptis tamen festis in quibus mediâ nocte integre decantatur matutinum; in eo enim persolvendo insumuntur duae horae, et adhuc matutinis horis plures decantantur missae maiores; unde illis diebus non conventionaliter, sed private, pro temporis opportunitate, unusquisque vacabit orationi mentali.

v. Pro festis diebus ii qui sunt de corpore studii, alternis vicibus, iuxta ordinem scholarum, numerum studientium, et dispositionem patris prioris, intersint¹ officio divino; ceteri vero, iuxta ea quae disponunt constitutiones nostrae, part. i, cap. iii, § 7 et 8. A litanîis vero B. Mariae Virginis, quae singulis diebus sabbati per totum annum circulum immediate post vesperas, et tempore quadragesimae post complectorum processionaliter per claustra decantantur, nullus cuiuscumque qualitas et tituli abesse audeat.

vi. Feriis sextis inter octavas Paschae et Pentecostes, non secus ac in reliquis feriis sextis per annum, cantetur officium parvum B. Mariae Virginis de Gratiâ, vulgo *Benedicta tu* nuncupatum.

vii. Quando fores ecclesiae sunt aperiae, et quotiescumque divinum persolvitur officium in choro, aut missae celebrantur, nullus audeat deambulare per ecclesiam, aut per claustra, vel alio loco publico, in quibus tunc assunt seculares; neque etiam aliis temporibus extra communem recreationem huc vel illuc per conventum, claustra, hortum aut per dormitoria vagari; sed unusquisque, orando, vel meditando, le-

¹ Edit. Main. legit *intersit* (R. T.).

gendo, aut studendo, in propriâ cellulâ remaneat. Contrafacentes severe a patre priore arguantur, vel etiam puniantur; qua in re eiusdem patris prioris conscientiam graviter gravamus.

viii. Singulis feriis sextis, peractâ oratione serotinâ, et antequam matutinum de sero incipiatur, ab omnibus, iuxta morem istius conventus et collegii, in choro communis habeatur disciplina, cum recitatione psalmi *Miserere mei Deus*, antiphonae *Christus factus est*, atque orationum¹ *Respice, quæsumus, Domine*, et alienarum quae habentur in caeremoniali Ordinis; qui vero a tali disciplinâ abs fuerint², dicto matutino, vel alia ipsis commodiori horâ, eodem modo faciant disciplinam, sive in choro, sive in ecclesiâ.

ix. Nullus sacerdos ad secularium confessiones audiendas praesentetur locorum Ordinariis approbadus nisi debitâ aetate triginta annorum et capacitate praeditus, ac insuper rigorosum prius subierit examen. Idem dicendum de praedicatoribus. Cum ipsis tamen, re mature inspectâ, poterit pater prior, iuxta locorum et temporum exigentiam, dispensare super aetate, quatenus scilicet ante trigesimum annum, de licentiâ Ordinariorum, tempore praedicationis adventus et quadragesimae audiant confessiones extra hanc nostram ecclesiam.

x. Nullus etiam ad sacros ordinesmittatur quin peracto philosophiae cursu per aliquod tempus theologiae vacaverit; ad presbyteratus³ vero ordinem nullus item mittatur nisi ad minus per annum integrum eidem theologiae ope-

¹ Pessime edit. Main. legit *oratorium pro orationum* (R. T.).

² Edit. Main. legit *ad fuerint pro abs fuerint* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *presbyteratum* (R. T.).

ram dederit. Ceterum ad nullum sacram ordinem aliquis promovendus patribus consilii proponatur, quin prius rigorose tam de philosophia quam de theologia atque etiam de cantu examinatus per examinatores infra depuntandos fuerit approbatus.

xi. Semel in anno unusquisque religiosus huius familiae per octo aut decem dies, iuxta patris prioris dispositionem et uniuscuiusque complexionem, vacet exercitiis spiritualibus; nec aliquis admittatur ad studia tum philosophiae, tum theologiae, nec etiam ad aliquem sacrum ordinem, quin prius iisdem exercitiis spiritualibus, ut supra, vacaverit.

§ II. *De disciplinâ
ac regime conventus.*

i. Cum nedium bonum nomen sed etiam bona temporalia istius nostri conventus et collegii adeo in dies decrescant, ut, nisi de opportuno provideatur remedio, brevi ad extremum redigetur exitium, sicutque in stuporem et sibilum omnibus transcurrentibus, quorum¹ malorum causas serio in hac nostrâ visitatione indagantes, non aliunde quam ex non sufficienti religiosorum, tam in spiritualibus quam in temporalibus, experientia originem trahere comperimus. Cum enim, iuxta illius antiquas leges, non admittat de familiâ nisi vel eos qui in ipsâ² professionem emiserunt (quos conventionales vocant), vel studentes, vel officiales; illi vero, sive conventionales, perpanci sint superstites; studentes autem, transactis sex annorum studiis, quinimo et graduati, gradibus susceptis, eorumdem³ legum virtute redditri sint in proprias provincias, ut⁴ supervenien-

tibus aliis studentibus locum cedant: hinc sit ut vix sacerdotio initientur quin statim et verbum Dei disseminent et sacramentum confessionis administrent, in nostrae sacrae religionis maximum dedecus et contra praescriptum nostrarum constitutionum; hinc etiam sit ut nulli fere adsint, qui, observatis annorum curriculis, de rebus conventus, collegii et ecclesiae comprobata habent notitiam. Nec iuvat quod ex diversis Galliae provinciis assumantur officiales etiam aliquando proiectae aetas; quia aut penitus ignorant ecclesiae et monasterii statum, aut multoties minus idonei inveniuntur, unde parum communi utilitati incumbunt; aut denique quia, ex gravitate et multitudine negotiorum animo cadentes, officiis ipsis commissis non ut par esset accurate vacant. Quibus malis pro viribus occurrere debentes, plures super iis verbo et scripto auditis omnium Galliae provinciarum patribus provincialibus cum eamdem et conventuum generalium deputatis, ad id per nos in hoc monasterium convocatis expresse et congregatis, et praeterea omnibus fere religiosis huius familiae, prout fusius in prooemio horum articulorum continetur, nullum certe aliud efficacius remedium excogitare potuimus, quam ex eisdem provinciis determinatum assumere patrum numerum, ipsosque perpetuo affiliare in hoc maiori nostro conventu et collegio, quatenus eiusdem rebus tum spiritualibus tum temporalibus sedulo invigilant, bonis exemplis ac documentis invenes comprimant, seculares aedificant, et ad amicos et devotos Ordinis conservandos, multiplicandos, et maxime ad habendam gratiam maiestatis christianissimae, principum, magnatuum et primariae auctoritatis hominum istius curiae et civitatis Parisiensis, sedulo

¹ Syntaxis mallet horum quam quorum (R. T.).

² Aptius forsitan legeretur ipso (R. T.).

³ Videretur legendum eamdem (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit et pro ut (R. T.).

laborent. Quod ut suaviori modo fiat, censuimus ipsos patres affiliandos pro hac primâ vice a nobis assumendos esse ex eorum numero qui nunc in ipso conventu et collegio commorantur, cum praezerosum ipsorum virtus, capacitas, sufficientia, et in rebus agendis dexteritas sit nobis satis comprobata.

Filios conuen-tus constituit.

II. Iis ergo et aliis iustis de causis animum nostrum moventibus, auctoritate utriusque officii nobis commissi, hos patres de facto assumimus, nominamus, declaramus et constituimus, prout declaratos, constitutos, nominatos et assumptos esse volumus filios huiusee conventus et collegii, nimirum reverendos patres magistros facultatis Parisiensis Franciscum Viogue, Laetum Bardaul, Andream Abayl, Honoratum Lambrochum, Nicolaum Diet, Gabrielem Simian; baccalaureos vero Nicolaum Robino, Thomam Florensem et Vincen-tium Mathes; et praeterea Ioannem La-croix, procuratorem huius monasterii, Petrum Royer, depositarium, et Aphro-disium Remes pietatis directorem. Da-mus insuper plenam et omnimodam fa-cultatem ac potestatem admodum reve-rendo patri magistro Thome Guicheus, apud nos pro provinciis Galliae assi-stenti, et tunc priori huiusee conventus et collegii, ut ad beneplacitum suum nomine nostro nominet, assumat et constituat filios alios etiam quatuor patres sibi benevisos, ut cum supradi-ctis duodecim a nobis iam nominatis componatur numerus sexdecim fratrum sacerdotum; quos omnes sexdecim, sic a nobis iam nominatos, aut auctoritate nostrâ, ut praefertur, nominandos, nunc prout ex tunc, sicut etiam alios omnes in posterum eligendos et constituendos ut infra, perpetuo affiliamus in hoc con-ventu et collegio, cum omnibus iuribus, praerogativis, privilegiis, gratiis, praece-

minentis, ceterisque aliis, quibus per nostras constitutiones frui, potiri et gaudere solent filii aliorum conventuum generalium, eâ tamen lege ut, si quis ipsorum aliquando non religiose vixisse aut aliquid commisso deprehendatur (quod Deus avertat), propter quod iuxta Ordinis constitutiones e conventu expellendus esset, de huiusmodi excessu vel excessibus debite convictus, tunc reverendissimus pater generalis pro tem-pore ipsum vel ipsos remittat in provin-ciam vel provincias, eniùs vel qua-rum erant originaliter filii.

III. Ceterum, ne in posterum supersit aliqua dubitandi occasio quomodo et ex quibus provinciis assumi debeant huiusmodi affiliandi sexdecim patres, mandamus et decernimus ut sexdecim loca (haec¹ unicâ vice duntaxat exceptâ) aequaliter dividantur inter ipsas Galliae provincias, quae in hoc conventu et collegio habuerint sexdecim studentes, vel saltem quatuordecim, inter quos sint decem aut ad minus octo fratres, quorum nullus ad sacrum presbyteratus ordinem promoveri debeat nisi per duos annos integros legibus fratrum iuxta morem istius conventus et colle-gii satisficerint, et insuper admittant magistros in sacrâ theologiâ facultatis Parisiensis cum ipsorum privilegiis; ita ut nec plures nec pauciores.

Ex illo sexdenario numero uni² quam alteri provinciae tribuatur, sed singulis provinciis sit aequalis distributio: unde, occurrente vacatione ex praedictis sex-decim locis iam, ut praefertur, repletis vel replendis, habitâ vacatione³ huiusmodi aequalitatis, repleatur ex provin-ciâ, cuius erat filius qui morte vel alio casu defuerit, modo non excedat

¹ Male edit. Main. legit ac pro hac (R. T.).

² Videtur legendum non plus uni (R. T.).

³ Forsan ratione pro vacatione legend. (R.T.).

aequalitatem, quo easin replendus erit ex aliâ provinciâ iuxta ordinem iam inter ipsos statutum, quae nunc ad aequalitatem non habuit. Praeterea statuimus ut, quotiescumque et quomodo cumque aliquis ex praedictis sexdecim locis vacaverit, pater provincialis illius provinciae, cui ad aequalitatem competere debet huiusmodi locus vacans, de assensu definitiori capitulo provincialis, vel congregationis intermediae, vel etiam capitulo privati, tres patres in scriptis praesentabit¹ patribus consilii istius maioris conventus et collegii nostri, ut ex illis tribus ipsi fratres² consilii unum eligere valeant pro occupando loco vacante; quod si primâ vice non sequatur electio, denno alios tres eodem modo praesentabit patribus consilii, et quoad usque sequetur electio; de quo statim certiorem faciant reverendissimum patrem generalem pro tempore existentem.

IV. Conventus maneat, sicut fuit hactenus, generalis, et generalissimum collegium, curae, regimini et protectioni nostris et successorum nostrorum immediate subiectum, administrandum tamen, regendum et gubernandum, tam in spiritualibus quam in temporalibus, per superiores et officiales sive ex praefato conventu et collegio, ut supra, affiliatos vel affiliandos, sive ex provinciis et communitatibus Galliarum assumendos et eligendos, modo tamen admittant magistros in sacrâ theologiâ facultatis Parisiensis cum ipsorum privilegiis, et in hoc celeberrimo studio habeant sufficientem studentium numerum, iuxta dicta numero praecedenti.

V. Unde non solum qui a nobis et successoribus nostris, verum etiam qui a patribus provincialibus provinciarum

¹ Legendum foret *praesentet* (R. T.).

² Aptius lege *patres* (R. T.).

Galliae ad studendum huc missi fuerint, recipiantur iuxta facultatem et possibilitatem conventus et collegii; qui ne hac in parte gravetur, nullus ad studendum philosophiae mittatur prius quam aliquis cursus philosophicus incipiat. Quare, ut provinciae tempore debito suo¹ studentes ad hoc studium mittere valeant, mandamus et praecipimus patri priori pro tempore, sub poenâ suspensionis per sex menses ab officio, ut, duo menses antequam studia philosophica incipientur, scribat ad omnes et singulos provinciales et superiores communatum Galliae quod tali mense et tali die inchoabuntur studia philosophiae: quod si aliquis provincialis, vel alias superior, non expectato huiusmodi tempore, aliquem vel aliquos studentes in hunc conventum et collegium mittere praeumpserset, nullo modo recipiantur, sed in suas provincias illico remittantur.

VI. Officiales in posterum sint dumtaxat prior, superior, sacrista, procurator, magister seu director pietatis, et depositarii, iuxta numerum provincialium quae in hoc conventu et collegio habuerint, ut dictum est, sufficientem numerum studentium, et admiserint magistros, ut supra; praeter quos sit unus regens et duo professores in sacrâ theologiâ. Deputatorum autem munus, hoc triennio elapso, ab ipsis depositariis exerceatur, ita ut qui imposterum diligentur in depositarios, censemantur de facto electi in deputatos.

VII. Consilium, quo dumtaxat totus conventus administrandum et omnes electiones facienda sunt, componetur deinceps ex patribus priore, magistris in sacrâ theologiâ, regente theologiae, professoribus, baccalaureis de licentia superiore, magistro seu directore pie-

¹ Legerem suos pro suo (R. T.).

tatis, sacristâ, procuratore et depositariis: baccalaurei vero extra licentiam, qui tempore publicationis horum decretorum ad consilia conventus et cōlegii non fuerint admissi, nullo modo in posterum ad illa admittantur.

viii. Prior ceterique officiales eligerentur per turnum provinciarum de triennio in triennium iuxta ordinis nostri constitutiones, videlicet pater prior in vigiliâ Pentecostes; ceteri vero omnes vel eodem die, aut saltem infra eiusdem solemnitatis octavam, quando scilicet pater prior de novo electus praesens fuerit; si vero absens eligatur, tunc iuxta antiquum morem differatur huiusmodi officialium electio usque ad vigiliam vel antevigiliam divae Magdalena, et non ultra; interim pater prior absolutus, ut vicarius noster generalis, regat conventum usque ad prioris electi adventum; quorum uteque, sicut et ceteri officiales triennii proxime lapsi, gaudet suffragio in electionibus praedictorum officialium.

ix. Electioni patris prioris praesidebit pater aliquis, quem reverendissimus pater generalis pro tempore ad hoc munus specialiter deputabit, qui tali electioni vocem activam etiam habebit; quod si forte litterae deputationis huiusmodi praesidentis tempore debito non pervenerint, eo casu electioni patris prioris praesidebit pater magister primus familiae sive consilii, et magistris omnibus aut absentibus aut impeditis, praesidebit qui primum in consilio locum habuerit post priorem; electioni autem officialium praesidebit prior de novo electus quovis tempore fiant electiones ante vigiliam Magdalena.

x. Prior si praesens eligatur, statim atque fuerit a patre presidente confirmatus; si vero absens, quo primum advenit, sui prioratus functiones exer-

cebit; verumtamen pro se et ceteris officialibus de novo electis unâ cum patribus consilii absque morâ¹ confirmationem a reverendissimo patre priore generali pro tempore postulabit, mittendo ei acta omnia praedictarum electionum, non tamen diuinnta, sed integra, cum numero vocalium, et quotquot uni vel alteri suffragati fuerint (tacito numero suffragantium), ita ut in praedictis actis reverendissimo patri generali liquido constet quot vota singuli concurrentes habuerint, ne scilicet canonica electio propter incertitudinem facti aliquando in dubium ponatur, et ut lites, quae exinde ut plurimum exoriri solent, omnino eradicentur; et hoc sub poenâ nullitatis ipsorum actorum. Quorum deinde confirmationem vel infirmationem, restrictionem vel ampliationem, quam faciet idem pater generalis, statim atque pater prior receperit, sub poenâ suspensionis ab officio, inalteratam et sinceram coram omnibus patribus et fratribus in capitulo ad sonum campanellae, ut moris est, congregatis publice legendam demandabit, quatenus de voluntate patris generalis, omnibus liquido constare possit. Si vero aliquis prior ita negligens repertus fuerit ut se et suos officiales quam citius confirmandos, ut praefertur, non curaverit, ab eodem reverendissimo patre generali puniatur etiam usque ad officii privationem, si ita sibi videbitur expedire, prout definitur in constitutionibus de provinciali electo (part. iii cap. vii, num. 4, § 2).

xi. Qui a praedictis patribus consilii ad aliqua officia electi fuerint, de ipsorum electione a patre priore statim moneatur², et ipse si³ absens eligatur, a

¹ Male edit. Main. habet *more pro morâ* (R. T.).

² Potius legendum *moneantur* (R. T.).

³ Potius lege *et, si ipse* (R. T.).

patribus consilii, ac etiam respective patres provinciales et superiores communitatum; a quibus si electi licentiam obtinuerint, absque mora se conferant in hunc conventum et collegium, ut officia, ad quae electi fuerunt, exercerent; quod si huiusmodi licentia ipsis denegetur, nunc prout ex tunc futuris perpetuis temporibus concedimus patri priori, pro tempore electo, ut nostro et successorum nostrorum nomine patribus sic electis vel electo veniendi concedat obedientiam, absque eo quod possit vel possint a quacumque auctoritate nobis inferiore¹.

Prioris et aliorum officium.

xii. Prioris officium erit totum conventum regere et administrare cum plenariâ auctoritate iuxta praescriptum nostrarum constitutionum; superioris vero, illius vices gerere, maxime in cho-ro et in rebus quae ad disciplinam regularem pertinent; regentis autem bis in hebdomadâ lectionem habere de theologiâ positivâ aut morali, ac insuper omnibus actibus studiorum invigilare, et curare ut lectiones et concertationes a professoribus statutis horis et temporibus habeantur, item compellere studentes omnes ut singulis lectionibus, concertationibus et actibus studiorum intersint, utpote cum² omnes de studio in his quae sunt studii specialiter subjecti sint; ad ipsum quoque spectabit theses baccalaureorum et ceteras publicas quorumlibet studentium approbare, antequam publice defendantur; scholares philosophiae vacatuos de humanioribus litteris, atque etiam ad sacros ordines mittendos et ad confessiones audiendas atque ad conciones habendas, cum eodem patre priore et aliis examinatoribus in principio eiuslibet triennii per patres consilii depu-

tandos³, examinare, ac tandem in omnibus studiorum actibus et consiliis ad studium pertinentibus post patrem priorem primum locum obtinere.

xiii. Directoris pietatis officium erit diligenter invigilare ut pietatis studium ac orationis amor vigeat inter iuniores non sacerdotes curae suae commissos; ipsis legem Dei docere et ea omnia quae ad cultum divinum spectant, eosque visitare, capitulum de culpis seorsum semel in hebdomadâ tenere, exhortantes⁴ habere, et cetera omnia tam intra quam extra dormitoria seu novitiatum agere et praestare, quae agenda et praestanda magistro novitiorum circa novitios praescribunt nostrae sacrae constitutiones, part. ii cap. iii.

Directoris pietatis officium.

xiv. Cum per easdem sacras nostras constitutiones, part. v cap. i, iste conventus et collegium dignorem prae certis locum obtineat, nec cap. vii, § ii eiusdem partis³ illius privilegiis in studiorum et studentium formam deroget, eapropter aequum est ut quanto certis eminet, tanto amplioribus favoribus et gratiis perfruatur, adeo ut ad modum provinciarum regatur. Unde, iis et aliis rationibus animum nostrum moventibus, concedimus patribus priori et consiliis pro tempore, quod, si aliquando contingat aliquod officium per mortem, renunciationem, aut quocumque alio modo vacare, ut⁴ infra octo dies alium vel alios officiales ex provinciâ vel provinciis, ex qua vel ex quibus erant filii praecedentes officiales, electione substituant, duratuos usque ad novam dumtaxat officialium electionem suo tempore et de more faciendam. Quoad vero pa-

¹ Videatur legendum *deputandis* (R. T.).

² Forsan *exhortationes* (R. T.).

³ Pessime edit. Main. legit *Patris pro partis* (R. T.).

⁴ Particula *ut* redundant (R. T.).

¹ Deest verbum *impediri* (R. T.).

² Legendum *cui pro cum* (R. T.).

tris prioris officium servetur Ordinis constitutio, part. III, cap. II, § 2, itaut, quod ibi dicitur de visitatoribus provinciae et de immediato praedecessore provincialis, intelligatur dictum de patribus superiore et consilii respectu reverendissimi patris generalis pro tempore, quem deinde de novâ substitutione, ut supra, per electionem certiorem reddant. Nemini licet, post captam possessionem alicuius officii, illi renunciare, nisi accedit assensus in scriptis patrum consilii; secus facientes, ipso facto et absque ulteriori declaracione, per triennium utrâque voce sint privati et perpetuo huius conventus et collegii mansione.

xv. Nullus pater, aut frater, vel clericus, nec ad habitum, nec item ad professionem in hoc conventu et collegio admittatur, nec de familiâ commoretur, si non sit aut affiliatus, ut supra, aut officialis, aut studens, aut de corpore studii (exceptis tamen quaestoribus, aut si aliqui sint necessarii ad ministeria chori vel ad alia negotia domestica); pro fratribus autem laicis iuxta conventus necessitatem aliqui recipi poterunt ad habitum et professionem (quae omnia arbitrio et prudentiae¹ patris prioris pro tempore iudicandum relinquimus), modo tamen a patribus consilii ad novitiatum² et ad professionem admittantur.

xvi. Ad studendum missus nullus recipiatur, nisi nigro et albo habitu sit honeste indutus, aut pro eisdem vestibus congruam pecuniae summam secum attulerit patri procuratori statim consignandam; hospites autem omni cum charitate et devotione iuxta monasterii facultatem et uniuscuiusque quali-

tatem recipiantur; transactis vero tribus diebus, si ad aliqua negotia ulterius remanere voluerint, pro vietu communi persolvant taxatam secundum tempus a patribus consilii summam, aliter dimittantur; quandiu vero manserint, legibus hospitum teneantur et obligentur, iuxta Ordinis constitutiones, part. II cap. XVI § 2 et sequentibus.

xvii. Studentibus redeuntibus in suas provincias conventus non teneatur dare cappam, nec solvere viaticum, nisi per triennium integrum sacerdotio in hoc conventu et collegio functi fuerint: et tunc pro hinc remotioribus dabuntur viginti librae ad summum; ceteris vero ad normam ipsarum viginti librarum, ponderata uniuscuiusque itineris distantiâ; quoad officiales autem relinquuntur prudentia patribus prioris et consilii, qui, iuxta meritum personarum et qualitatem officiorum, unicuique subministrabunt sufficiens et honestum viaticum.

xviii. Cum ex mutuis fratrum percussionibus ingentia oboriri comprobentur mala, adeout in perniciem et ultimam ruinam istius conventus et collegii nihil magis cedat; quare, ut iis occurramus malis, ordinamus et statuimus ut quicumque frater animo irato aliquem perecusserit, statim et nullâ interpositâ morâ, ab hoc conventu et collegio indispensabiliter perpetuo expellatur, poenas per constitutiones nostras, part. VI cap. IV, taxatas, iuxta qualitatem percussionis et personae percussae, ac scandali, cum primum in suam provinciam pervenerit, subiturus. Idecirco mandamus patri priori pro tempore ut de huiusmodi excessu quamprimum moneat venerandum patrem provincialem illius provinciae, cuius erit filius iam expulsus, quatenus ipse venerandus pater

¹ Edit. Main. legit prudentia (R. T.).

² Edit. Main. habet novitatum pro novitiatum (R. T.).

1 Potius lege prudentiae patrum (R. T.).

provincialis, statim atque ad illum per-
venerit delinquens, poenas condignas
absque ullâ dispensatione subire com-
pellat; super quibus oneramus tum pa-
tris prioris tum patris provincialis con-
scientias.

xix. Et quia maior fere pars redditus
conventus et collegii absumitur in via-
ticiis solvendis officialibus tam in eundo
quam redenndo, quando ex absentibus
patribus eliguntur; ideo, ut huic malo
saltem in parte et quantum possumus
etiam de opportuno provideamus re-
medio, mandamus et praecipimus ut
deinceps depositarii semper elegantur
ex praefato sexdecim patrum affiliato-
rum numero, nimirum per turnum pro-
vinciarum iuxta formam superius praescriptam; ceteri vero officiales, ac etiam
prior, relinquuntur patrum consilii liber-
tati et prudentiae, ut, quotiescumque
de illis facienda erit electio, ¹ an magis
conduceat ad Dei gloriam et bonum re-
gimen istius conventus et collegii si
ellegantur ex absentibus, quam ex praesentibus,
vel viceversâ, modo tamen ut
inter ipsos servetur, sicut supra, pro-
vinciarum turnus.

xx. Conventus non tenebitur aliquas
facere expensas pro graduandis, exce-
ptis professoribus, qui actu per quatuor
annos integros digne et laudabiliter in-
dicio patrum prioris et consilii professi
fuerint; si tamen tunc habuerint con-
ciones tempore adventus et quadrage-
simae, eleemosynae ex eis provenien-
tes, quae in deposito conventus repo-
nere tenebuntur ad vitandam proprie-
tatem, pro dictis impensis insumentur;
eleemosynae vero ex quibuscumque aliis
eorum concionibus provenientes, et ge-
neraliter eleemosynae omnes tum stu-
dentium tum officiariorum aliorumque
omnium ex missis, concionibus, piorum

oblationibus provementes, et aliae de-
mum quocumque titulo cuilibet irro-
gatae, cedant omnino in communione
conventus et collegii bonorum, nec cui-
piam lieeat quidpiam sibi ex illis reti-
nere, sub criminе et poena proprietatis
et furti; sed integrè teneantur omnia
consignare inter manus depositariorum
efficaciter in deposito reponenda et as-
servanda, ut in communem conventus
et collegii usum impendantur.

§ III. *De clausurâ, refectorio et aliis officinis.*

i. Quoniam manifestâ experientiâ in-
notescit nihil magis perfectioni regulari
adversari, et bonam famam cuiuslibet
monasterii perdere posse, quam nimia
fratrum per vicos et plateas civitatum
circuitio: idcirco ad disciplinae huius
conventus et collegii stabilitatem stricte
praecipimus patri priori pro tempore
ut hac in parte sedulo invigilet observa-
tioni nostrarum constitutionum, part. n
cap. xiii, nec alieui concedat facultatem
eundi in civitatem nisi ex gravi causâ
prius ab ipsomet cognitâ et examinatâ,
et gravi assignato socio. Invigilet prae-
tereat ut ianitor iuxta easdem Ordinis con-
stitutiones diligenter et fideliter suum
exequatur officium; secus faciens, illum
publice arguat, puniat, et, si non se e-
mendaverit, e conventu irremissibiliter
expellat.

ii. Nemini, quavis praeeminentiâ, gra-
du aut dignitate polleat, licitum sit e
conventu egredi quin prius nomen
suum annotet in tabulâ foribus ianitoris
appensâ, in qua omnium patrum et fra-
trum nomina de more conscribuntur,
quod idem in redditu de more observa-
bunt; contrafacentes a patre priore
graviter puniantur. Et cum nihil perni-
ciosius homini religioso dari queat,
quam si indulget potius ventri quam
menti, unde huiusmodi per nostras con-

¹ Videtur deesse *iudicent* aut simile (R. T.).

stitutiones, part. iii cap. xii, § 8, infames declarantur: quare sub poenâ manifestae rebellionis mandamus atque praecipimus ne aliquis audet bibere aut comedere in civitate aut in suburbii, neque adire quamecumque domum pro gaudio¹ ant coenâ sumendis, nisi urgente gravissimâ causâ, et adhuc acedente patris prioris licentiâ, quam nullo modo concedere debet nisi honestis et bene morigeratis religiosis, quando scilicet a parentibus vel ab amicis particularibus aut a benefactoribus conventus et collegii invitantur.

iii. Nulli concedatur abesse a mensâ communi nisi infirmis vel valde senibus; quod si aliqui, rationabili acenta causâ, a patre priore obtinuerint licentiam extra refectorium prandio vel coenâ excipere aliquos parentes, amicos vel benefactores, aut aliquos fratres hospites, id faciat ad parvam hospitum aulam, aut in aliquo alio loco communi, nunquam vero in refectorio, nec in cellis fratrum quorumcumque, sive intra sive extra dormitoria existant; qui autem, hoc nostro spreto mandato, contrafecerint, poenâ arbitrariâ per patrem priorem graviter puniatur.

iv. Secundae mensae invigilet, modo pater prior, modo superior, aut aliquis aliis ad hoc munus specialiter deputatus, quatenus religiose et modeste omnia ibidem peragantur. Ut autem omnes simul et semel absolvant primam mensam, peractâ lectione Sacrae Scripturae, et in diebus veneris lecto capitulo sexto regulae sancti patris nostri Augustini, claudatur refectorium, quod ex illâ horâ nemini aperiatur comedendi causâ, sed expectet secundam mensam, quae circa finem primae pulsabitur, fientque in eâ benedictio et gratiarum

actiones sicut in primâ, sine cantu tamen; cui mensae secundae deputabuntur ministri ad legendum et interveniendum² sicut primae, in qua item non minus servabitur modestia quam silentium.

v. Tam in favorem studiorum, quam praecepsertim ad tollendos abusus surtive et clam edendi carnes tempore decurrenti a³ festivitate omnium sanctorum usque ad adventum Domini ecclesiasticum, indulgemus patri priori ut pro eo tempore dispensare valeat super eisdem carnibus edendis, praeterquam diebus mercurii, quibus sicut et diebus veneris et sabbati ieunium rigorosum mandamus observari. Ut autem salubris ieunandi frequentia non minuatur, carnium tantum esum in ieuniis Ordinis nostri limitamus, ita ut non interdicatur mos istius civitatis Parisiensis edendi ova et lacticinia in praedictis ieuniis quae non occurruunt tempore adventus ecclesiastici et quadragesimae ac in vigiliâ sancti patris nostri Augustini, in quibus ieuniis ab esu ovorum et lacticiniorum abstineri omnino volumus et praecipimus. Declaramus pariter quod, quando in constitutionibus nostris habetur quod aliquis fructus vel etiam frustum panis in parvâ quantitate ministerari debeat in collationibus, non ita rigorose intelligendae sint ut disiunetim unum vel aliud, sed coniunctim utrumque⁴ administrari possint⁴.

vi. Si quis e refectorio, infirmariâ, camerâ hospitum, culinâ, vel ex aliâ officinâ publicâ utensilia communia detulerit, etiam cum animo reportandi, pro

¹ Potius lege inserviendum pro interveniendum (R. T.).

² Edit. Main. legit e pro a (R. T.).

³ Male, ut puto, edit. Main. legit utcumque pro utrumque (R. T.).

⁴ Potius lege possit (R. T.).

¹ Videtur prandio pro gaudio legend. (R. T.).

primā vice publice arguatur, pro secundā severē corrigatur, pro tertīā vero ei disciplina imponatur; quod si non se emendaverit, augeatur ei poena ad patris prioris arbitriū. Si autem in tantum progressus fuerit malum ut illa vel aliquid aliud furatus fuerit, de hoc latrocinio confessus vel convictus tamquam fur e conventu perpetuo indispensabiliter reiiciatur. Denique, qui ob infirmam valetudinem vietu communi sustentari nequiverit, in suam remittatur provinciam.

VII. Ut patres confessarii, praesertim qui studio concionum simul occupantur, magis assuescant casibus conscientiae, a lectore mensae prandii et coenae quotidie legatur de aliquo summissa inter bibliam et librum spiritualem, nec etiam tempore refectionis concedatur silentii solvendi facultas.

§ IV. De dormitoriis.

I. Singulis diebus quibus matutinum mediā nocte integrē decantatur, pulsato signo silentii post orationem serotinam, convenient omnes fratres ante sacellum beatae Mariae Virginis, quod situm est in ipsorum maiori dormitorio, ubi, iuxta antiquum morem, genibus flexis devote recitabunt eiusdem beatae Mariae Virginis litanias cum solitis antiphonis et orationibus; quibus persolutis, claudantur omnia dormitoria, quorum claves deferrantur patri priori vel alteri de ipsius mandato per totam noctem servandae. Quando vero mediā nocte¹ decantatur matutinum, et ad illud dicendum alternis vicibus surgunt fratres, tunc litaniae dicantur, ut supra, ab illā dumtaxat mediā fratrum parte quae non est surrecta. Quod si aliquis ausu temerario seras portarum dormitoriorum, vel alicuius alterius portae, aut etiam

¹ Hie videtur deesse non iuxta ea quae dicta fuerunt supra pag. 28, num. II (R. T.).

arcæ cōventus fregerit, vel claves aulterinas habuerit, absque morā irremissibiliter e conventu expellatur.

II. Qui sine expressā prioris licentiā introduixerint seculares in aliquod dormitorium, vel cellam aliquam, quamvis propriam, duplicatam poenam constitutionum Ordinis, part. II cap. VII, § 5 latam contra eos religiosos qui intrant celum alterius fratris, respective subeant; neque in cellis dormitoriorum, neque etiam in ipsis dormitoriis, nisi in calefactoriis, publice habeatur ignis; neque sine lumine audeat quis de nocte incendere, neque etiam, et quidem sub poenā ciectionis e conventu, affigere candelam ligno vel alteri materiei combustibili, vel etiam dormiendo accensam relinquare: unde non utantur candelabri nisi ferrei.

III. Praeter magistrum pietatis, qui in exercitiis spiritualibus ex officio instruere tenetur praedictos fratres, pater prior alios² tres, vel quatuor, vel etiam plures, si opus fuerit, deputet, qui eosdem fratres studiosissime de ecclesiasticu[m] instruant; praedicti autem fratres nunquam e dormitorio egrediantur, aut per conventum vadant, nisi bini et bini; contras facientes graviter puniantur.

IV. Nec item fas sit in³ praedictis fratribus gallice loqui, etiam in assignatis sibi dormitoriis, vel extra cum sociis vel sacerdotibus nostris, nisi aliquando a patre priore licentia ad id ipsis concedatur, nimirum dum habentur recreaciones in horto, vel alii³ seclus facientes dure puniantur. Non sinat pater prior ea mobilia, quae sunt in cellis eorumdem fratrum, ac etiam patrum, a quocumque vendi, alienari vel alio asportari, et hoc sub poenā pro-

¹ Male edit. Main. legit *alii* (R. T.).

² Praeposit. *in* redundare videtur (R. T.).

³ Forsan legendum vel *alibi*; (R. T.).

prietatis ementibus, vendentibus, alienantibus, aut asportantibus infligenda; unde per numerum cellarum signentur ipsarum mobilia, grabata, stragula, mensae, sedilia, ceteraque suppelletilia omnia; quare, si, post haec, aliqua in alicuius cellâ suo numero signata non reperiantur suppelletilia, habitator illius cellae tamquam sur habeatur et puniatur.

§ V. *De studiis.*

I. Ad studia tam philosophica quam theologica nullus admittatur nisi praevio rigoroso examine approbetur, nemirum pro philosophia de humanioribus litteris, et pro theologia de philosophia; ad neutrum vero nisi sit bene morigeratus et exercitiis spiritualibus per octo aut decem dies secundum patris prioris dispositionem prius vacaverit; quod etiam praestare tenebitur dum a cursu philosophiae ad cursum theologiae erit transiturus.

II. Examinatores pro admittendis ad cursum philosophiae erunt patres prior, regens studii, baccalaureus, et eiusdem philosophiae professores; pro admittendis vero ad theologiam, ad sacros ordines, ad conciones et ad confessiones audiendas, praeter patres priorem, regentem et studii baccalaureum, erunt etiam duo theologiae professores cum directore pietatis et duobus graduatis familiae a patribus consilii in principio cuiuslibet triennii ad hunc effectum deputandis; eâ tamen lege ut patre prior unâ cum patribus regente et altero theologiae professore ad predicta examina facienda procedere valeat et debeat, aliis examinatoribus ad sonum campanellae monitis et convocationis non accendentibus.

III. Bis saltem singulis annis habebatur examen publicum per supradictos examinatores et etiam alios quoscum-

que graduatos, qui huic examini interesse voluerint, ad probandum quinam in studio proficiunt et qui non proficiunt, ut isti a collegio expellantur; discoli autem et irreligiosi, cuiuscumque provinciae seu communitatis, ter publice moniti, nisi resipiscant, de consensu patris prioris, regentis, et directoris pietatis respectu fratrum, et studii baccalaurei respectu sacerdotum, a collegio irremissibiliter expellantur et sine morâ in suas provincias remittantur.

IV. Studentes duobus annis philosophiae et quatuor theologiae incumbent; quibus sex annis transactis, quicumque ad baccalaureatum promoti non fuerint, in suas provincias remittantur. Ceterum, ne aliquis per fraudem possit sibi prorogare huiusmodi tempus, ordinamus ut unus specialiter deputetur liber, in quo nomina et cognomina ad studia accendentium, cum die et anno eorum receptionis, a studii¹ baccalaureo annotentur, apud quem huiusmodi liber de more remaneat, qui etiam in praedicto libro conscribet quando et sub quibus professoribus cursum philosophicum et theologicum peregerunt, ut inde testimonium pro graduandis in facultate Parisiensi desumi possit; annotet quoque in praefato libro, quo tempore habita fuerunt² supradicta examina, et quomodo unusquisque iis satisficerit.

V. Ne torpeant studia huius conventus et collegii, unica dumtaxat singulis bienniis, et quidem die quarto vel tertio augusti quando dominica incidit in praedictum diem quartum, fiat baccalaureorum electio; quod biennium incipiet die IV augusti anno MDCLXII, ut scilicet baccalaurei electi tempore opportuno

¹ Male ed. Main. legit studiis pro studii (R. T.).

² Forsan fuerint pro fuerunt (R. T.).

valeant se sistere sacrae facultati Parisiensi, et primo examini per ipsam faciendo debite, ut par est, satisfacere; unde, qui ad baccalaureatum a patribus priore et consilii electi fuerint, nobis et successoribus nostris pro tempore confirmandi praesentabuntur, ut postea cum nostris litteris confirmatoriis sacrae se sistant, tempore debito, facultati Parisiensi, in qua admissi, iuxta eiusdem facultatis leges, cursus suos seu licentias perficiant; post adeptum vero licentiae gradum, per quindecim tantum menses a die eiusdem licentiae adoptionis voce, privilegiis, consuetis, et mansione in hoc conventu et collegio gaudebunt; transactis autem huiusmodi quindecim mensibus, in suas provincias revertentur, nec amplius erunt de familiâ huius conventus et collegii nisi a patribus consilii pro tempore ad aliquod officium elegantur; et hoc quidem ut sequentibus baccalaureis et magistris novis locum cedant.

vi. Ad baccalaureatum non elegantur nisi sacerdotes, etiam si fuerint in provinciis; et in defectum sacerdotum, eligi poterint fratres, modo, antequam de tentativa respondeant, possint initiari aliquo sacro ordine. Nulli vero elegantur nisi habuerint cetera requisita iuxta leges et consuetudinem receptam huius conventus et collegii, nimirum ut cursum philosophicum per duos, et theologicum per tres item circiter annos, atque actus studii in hoc conventu et collegio pie et laudabiliter absolverint, et insuper habuerint testimonia professorum, ipsorumque magistrorum pietatis, de vita, moribus et cantu atque doctrina, patribus consilii prius exhibenda.

vii. Et ne in electione baccalaureorum aliqua inferatur provinciis iniuria vel habeatur personarum acceptio, in

singulis electionibus⁴ (quoad fieri poterit) assumetur aliquis ex qualibet provinciâ, sin minus in sequentibus electionibus assumatur aliquis ex provinciâ quae in praecedentibus electionibus nullum habuit baccalaureum, modo in eâ recipiatur² aliquis capax tali gradu iuxta praescripta in superiori numero, et sic successive in aliis electionibus ex iis provinciis, quae, ut dictum est, habuerint in hoc studio sufficientem numerum studentium et admiserint magistros in sacra theologiâ cum eorumdem praerogativis et privilegiis.

viii. Munus regentis, iuxta antiquam consuetudinem huius conventus et collegii, successive exerceant³ qui officio baccalaurei studii et praesentati functi fuerint, qui a patribus consilii elegi- tur per turnum provinciarum; quorum uterque per annum officio regentis fungetur. Unus ad minus sit lector in philosophiâ, cuius partes erunt bis in die lectiones tradere et explicare, serotinasque concertationes suis discipulis semel item in die habere, desides ac in classe delinquentes corrigere; quod si officium suum recte ac diligenter peregerit, honorificum aliquid ei tribuatur pro unico actu facultatis Parisiensis, si aliquando a patribus consilii in baccalaureum eligi contingat.

ix. Duo ex sacra facultate Parisiensi graduati sint theologiae professores, duobus, aut etiam tribus trienniis, si ita reverendissimo patri generali pro tempore (ex patribus consilii huius conventus et collegii assumendi⁴) videbitur expedire, duraturi, qui scholaribus suis bis in die legant, unus scilicet de ma-

¹ Mate edit. Main. habet electoribus pro electionibus (R. T.).

² Forsan reperiatur pro recipiatur (R. T.).

³ Ni legendum sit exerceant (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit assumendis (R. T.).

ne, et alter post meridiem, et successive quotidie de sero in conferentiis eos exerceant, ad studendum compellant, atque negligentes, aut nolentes in iis quae studii sunt ipsis obedire, ad patres priorem et regentem deferant, quatenus poenam condignam, etiam electio-
nis et conventu et collegio, puniantur; insuper caveant a peregrinis et novis opinionibus, praesertim ne in suis electionibus, explicationibus et disputatio-
nibus quidquam imminisceant, quod explicite vel implicite videatur sapere propositiones lansenii damnatas, et hoc quidem sub poenis contentis in imperiis constitutionibus apostolicis Urbani VIII, Innocentii X et Alexandri VII¹ feliciter regnantibus, quas ab omnibus recipi, acceptari et servari absque ullâ tergiversatione sub eisdem poenis praecipimus et mandamus.

x. Ne ex varietate et multiplicitate statutorum, quae pro temporum vicis-
tudine rerumque exigentia hucusque a praedecessoribus nostris posita sunt, ulla amplius dubitationis vel litigii su-
persit occasio, ea omnia quonodolibet (ut etiam diximus in prooemio horum decretorum), nisi auctoritate apostolicâ emanata, approbatione firmata et ro-
borata fuerint, nullam, cassamus et irri-
tam, prout annullata, cassata et ir-
rita dupliei nostrâ auctoritate volumus et declaramus; praecipientes propterea omnibus et singulis nobis inferioribus, in meritum salutaris obedientiae, et sub rebellionis nostrâ ac expulsionis e-
conventu poenis, et in subsidium, ex-
communicationis maioris latae senten-
tiae, quam, hac unicâ pro trinâ canonica monitione praemissâ in his scriptis, licet inviti ferimus, ut istis nostris de-
cretis in omnibus pareant atque obe-
diant, ne quovis practextu vel quaesito

¹ Male, ut patet, edit. Main. legit VIII (R.T.).

colore, directe vel indirecte, per se vel per alios, contra aliquid moliri, atten-
tare, vel ex eis immutare, moderari, restringere, ampliare, infirmare, cassare, vel illorum publicationem et execu-
tionem impedire aut retardare, sub eisdem poenis, vel praesumant; secus autem, si quid in contrarium quavis au-
toritate intra nostram religionem (ca-
pituli generalis exceptâ) tentatum vel statutum vel innovatum fuerit, omnino irritum, cassum et invalidum censer-
et haberi volumus, decernimus, decla-
ramus, atque mandamus.

xi. Verumtamen, si aliquae difficultates aliquando forte oriuntur circa praedi-
ctorum decretorum intelligentiam et
mentem nostram, significabuntur reverendissimo patri generali pro tempore,
cuius interpretationi standum omnino erit. Denique in reliquis observantiis,
in iis decretis non expressis, ab omnibus,
qui nunc sunt aut in posterum erunt et manebunt in hoc conventu et collegio de familiâ respective, serventur Summorum Pontificum sanctiones, et speciatim Ordinis nostri constitutiones,
unde tota nobis propria tradita vivendi norma. Ceterum, ne huiusmodi decreta in oblivionem tradantur, mandamus patri priori moderno ut ea registrari faciat in libro studii, et tam ipsi quam suis successoribus prioribus praecipi-
mus in meritum Spiritus Sancti ut futuri perpetuis temporibus semel saltem in anno publice coram toto conventu legenda curent et mandent. Datum in nostrâ visitatione huius nostri maioris conventus et collegii Parisiensis, die xxi mensis octobris, anno MDLIX.

Frater PAULUS LUCHINUS,
prior general. et commissarius apost.

Loco + sigilli.

F. AUBELIUS MANCINUS,
secretarius Ordinis.

Prior genera-
lis confirmat de-
cretum.
Magister frater Petrus Lanfranconus,
Anconitanus, totius Ordinis fratrum Ere-
mitarum sancti Augustini prior gene-
ralis:

Ad ea, quae piae et sancte ad con-
sequendam et augendam disciplinam
regularē statuta sunt, eo libentius in-
tendimus, quo exinde maiorem Dei glo-
riam et christifidelium utilitatem pro-
venturam fore dignoscimus. Quare, cum
reverendissimus pater magister Paulus
Luchinus Pisauensis, praedecessor no-
ster, personaliter visitans maiorem con-
ventum et collegium nostrum Parisien-
se, ut illud ad primariam tam bonorum
et sacrarum litterarum sapientiam quam
monasticae disciplinae institutum redu-
ceret, aliqua, partim ex constitutionibus
Ordinis, partim ex institutis aliorum
priorum generalium praedecessorum
nostrorum, partim propria ipse ediderit
decreta, quae tamen ex diversis emer-
gentibus casibus nondum fuerunt pu-
blicata; proinde ipsorum originalia idem
reverendissimus pater magister Paulus
Luchinus nobis remisit, quatenus de
opportuno in hoc capitulo generali cu-
raremus procedi remedio. Quibus⁴ pro-
inde, his omnibus per nos praefato capi-
tulo expositis, censuit deputandos esse
aliquos graves patres, qui, visis et ex-
aminatis huiusmodi decretis, referrent,
prout de facto deputavit admodum re-
verendos patres magistros Hieronymum
Valvasonum Mediolanensem, to-
tius Ordinis nostri procuratorem gene-
ralem, et Iosephum Interammensem, Ita-
liae assistentem, quorum postea auditis
et exacte ponderatis votis, idem capi-
tulum generale statuit praefata decreta
esse confirmanda, sicut illa omnia et
singula confirmavit, et, quatenus opus
sit, denuo edidit, roburque capitulo ge-

⁴ Videtur legendum *Qui*, nempe capitulum ge-
nerale, pro *Quibus* (R. T.).

neralis perpetuis futuris temporibus ip-
sis adiecit, et sub poenis in eis contentis,
et aliis ad arbitrium nostrum infligen-
dis, publicari et servari mandavit. Id
circo, eodem nomine et auctoritate prae-
fati capitulo generalis hac in parte nobis
commissā, omnia et singula retroscripta
decreta approhamus, ratificamus, con-
firmamus et in quantum opus est innova-
vamus, prout ratificata, approbata et
innovata esse volumus et mandamus.
Praecipientes, in meritum salutaris obe-
dientiae, et sub poenis in ipsis decretis
contentis, et aliis ad arbitrium nostrum
infligendis, ipsorum publicationem et
observantiam iuxta modum et formam
in ipsis praescriptam; dantes propterea
admodum reverendo patri magi-
stro Thoma Guichens assistenti Gal-
liae absoluto et priori, atque eius suc-
cessoribus prioribus praefati conventus
et collegii generalis maioris Parisiensis,
omnimodam et necessariam potestatem
etiam implorandi auxilium brachii se-
cularis; declarantes praeterea in novā
sexdecim patrum affiliatione, de qua § II
num. I et II, non comprehendendi patres
conventuales, qui nunc actualiter in ipso
existunt de familiā, qui, quamdiu vixe-
rint, volumus et mandamus ut ibi de-
gant tamquam illius filii per superiores
cum omni benevolentia tractandi. Ve-
rum, ipsis per mortem vel quocumque
alio modo deficientibus, alias eorum loco
suppleri non posse prohibemus. Datum
apud S. Augustinum de Urbe in comi-
tiis generalibus die IX iunii MDCLXI.

Frater PETRUS LANFRANCONIUS,
generalis ind.
Loco + sigilli.

Fr. AURELIUS MANCINUS,
secretarius Ordinis.
§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-
sitione subiungebat, firmiora et stabiliora
sint illa quae apostolicae confirmationis

patrocinio muniuntur; nobis propterea dictus Petrus prior generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur.

Omnia decreta praeinserta Summons Pontificis confirmata.

§ 3. Nos igitur, ipsum Petrum priorem generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latē, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censemtes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia et singula decreta praeinserta, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras neconon decreta praeinserta semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos quovis modo spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter et inconcurrensse observari, sie que in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Contrario-
rum de-
rogatio.*

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, praefatorum conventus et Ordinis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitatis aliā roboratis, statutis

et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et exprederogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x iunii MDCLXII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 10 iunii 1662, pontif. anno viii.

CCCXCIV.

Confirmatio decreti congregationis super negotiis Ordinis Praemonstratensis, et communitalis antiqui rigoris nuncupatae dicti Ordinis, quo caretur unionem seu aggregationem unius vel plurium monasteriorum dicti Ordinis dilectae congregationi antiqui rigoris a vicario abbatis generalis in posterum nullatenus fieri debere, nisi omnes religiosi professi illius monasterii per vota secreta consenserint in illud reformationem introduci, præcesseritque licentia abbatis generalis, etc., eamdemque aggregationem non aliter faciendam esse quam iuxta formulam praescriptam in decreto huic Brevi inserto¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Emanavit nuper a congregazione nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae curiae præ-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

latorum super negotiis Ordinis Praemonstratensium a nobis deputatâ¹ decreatum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Ut reformatio, seu congregatio et communitas antiqui rigoris, in Ordine Praemonstratensium a Paulo V felicis recordationis instituta, et ab aliis Summis Pontificibus eius successoribus confirmata, felicius et cum pace omnium, quorum interest, per monasteria eiusdem Ordinis diffundi et propagari possit, sacra congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium ac dominorum praelatorum super negotiis praedicti Ordinis a sanctissimo domino nostro specialiter deputata, auditis procuratoribus tam Ordinis quam communitatis huiusmodi, reque accurate discussâ, censuit unionem seu aggregationem unius vel plurium monasteriorum ipsius Ordinis memoratae communitati antiqui rigoris a vicario abbatis generalis in posterum nullatenus fieri debere, nisi omnes et singuli religiosi professi illius monasterii per vota secreta consenserint in illud reformatiōnem introduci, praecesseritque licentia in scriptis ipsius abbatis generalis (qui tamen eam non deneget nisi ex instis et rationabilibus causis, quas deducere teneatur infra quatuor menses ad beatissimum Romanum Pontificem); cunctaque monasterii aggregationem non aliter facienda esse quam iuxta formulam infrascriptam, videlicet:

Formula de
monasterii ag-
gregacione fa-
cienda.

« Nos frater N., vicarius generalis communitatis antiqui rigoris Ordinis Praemonstratensium, viso actu capitulari, quo omnes religiosi professi monasterii N., fratres N. N. N., facientes totam communatem dicti monasterii eiusdem nostri Ordinis, per vota secreta consenserint² nostram reformationem introduci

1 Male edit. Main. legit *deputatae* (R. T.).

2 Aptius lege *consenserunt* (R. T.).

in hoc suum monasterium, de licentiâ nobis specialiter in scriptis concessâ a reverendissimo domino patre N. abate Praemonstratensium et totius Ordinis generali sub die ..., concordavimus cum predictis religiosis de summâ pecuniae scutorum ... de trimestri in trimestre anticipate solvendâ, et de quantitate vini doliorum ..., frumenti sextariorum ..., et aliarum rerum, videlicet ..., temporibus ..., pro eorum victu et sustentatione assignandâ, et pro eorum portionibus congruis, ratam² proventum huius monasterii, promittimusque ex iis redditibus, qui supersunt, deductis predictis portionibus congruis, tot alere religiosos nostrae communitatis, qui sufficient ad restituendam conservandamque disciplinam et observantiam regularem. Et ipsi prae nominati religiosi ex parte suâ, cognoscentes se ex vi professionis suae ad strictos ad observantiam statutorum communium Ordinis, denuo promiserunt eamdem observantiam, nihil praetendentes relaxationis ex hac aggregatione sui monasterii cum aliis reformatis, et quod intererunt choro ad officia divina simul cum ipsis reformatis celebranda, quod iidem prae nominati inter se manducabunt in eâdem mensa omnes communiter, quod habent in clausurâ regulari, ad quam nullus pateat aditus mulieribus, sub obedientiâ sui abbatis (si reformationem non suscepit), vel superioris reformati, sive sit abbas, sive prior. Consenserunt insuper et voluerunt ut portionum suarum congruarum, tam in pecuniâ, quam in vino, frumento et aliis supra assignatis pro eorum victu et sustentatione, omnimoda dispositio et dispensatio sit apud abbatem suum (si reformationem in se² non suscepit), vel apud superiori-

1 An atiquid desit iudicet lector sciens (R. T.).

2 Videtur legendum *ipse pro in se* (R. T.).

rem reformatum, vel apud fratrem N., et absolutas fore centes, supplicatio-
num ex ipsis religiosis cedentibus ad
hoc a superiori reformato de aliorum
consensu electum; ita tamen ut, si ali-
quis ex praedictis religiosis superiorem
aliquem ex Ordine invenerit qui eum
in suo monasterio admittere velit, ad
illud, ex dispensatione ad hunc effectum
generaliter concessa a Summo Pontifice,
migrare poterit, et huic portio congrua
persolvetur superiori qui eum admise-
rit. Hisque inter patres sic stabilitis,
praedicti omnes religiosi declararunt et
declarant se cedere omnibus suis iu-
ribus in hoc monasterio ad Dei gloriam
et ad regularis observantiae restitu-
tionem in favorem nostrae praedictae com-
munitatis antiqui rigoris; nosque posse
libere, quando commodum nobis fuerit,
possessionem capere eiusmodi monaste-
rii. Acta in monasterio N., die..., etc. ».

*Supradicta
sacra congrega-
tio futuri ten-
peribus servari
vult.*

Quae omnia eadem sacra congregatio
futuri tantum temporibus observari vo-
luit, ita ut nihil inde deduci possit praef-
iudicii adversus reformationem ad hanc
usque diem per diversa Ordinis mona-
steria introductam.

Datum Romae, die vii maii MDCLXII.

P. FAGNANUS, secretarius ».

*Confirmat de-
cretum Ponti-
fex.*

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii pro-
curatores tam Ordinis quam communi-
tatis antiqui rigoris huiusmodi nobis
subinde exponi fecerunt, ipsi dictum
decretem, pro firmiori illius subsistentia
et observatione, apostolicae confirmatio-
nis nostrae patrocinio communiri sum-
mopere desiderent: nos, speciale illis
gratiam facere volentes, personas a qui-
busvis excommunicationis, suspensionis
et interdicti, aliisque ecclesiasticis senti-
tiis, censuris et poenis, a iure vel ab
homine, quavis occasione vel causâ lati,
si quibus quomodolibet innodatae, exi-
stunt, ad effectum praesentium dumtaxat
consequendum, harum serie absolventes

nibus eorum nomine nobis super hoc
humiliter correctis inclinati, decretum
praeinsertum, autoritate apostolicâ, te-
nore praesentium, confirmamus et ap-
probamus, illique inviolabilis apostolicae
firmitatis rebur adiicimus, ac omnes et
singulos iuris et facti defectus, si qui
desuper quomodolibet intervenerint,
supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes
litteras et decretum praeinsertum sem-
per firma, valida et efficacia existere et
fore, suosque plenarios et integros ef-
fectus sortiri et obtinere, ac illis, ad
quos spectat et pro tempore quando-
cumque spectabit, plenissime suffragari,
et ab illis respective inviolabiliter ob-
servari, sive in praemissis per quos-
cumque iudices ordinarios et delegatos,
etiam causarum palatii apostolici audi-
tores, iudicari et defniri debere, ac
irritum et inane si secus super his a
quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus *Contraria tollat.*
et ordinationibus apostolicis, necnon
praefatorum Ordinis ac reformationis
seu congregationis et communitatis, eo-
rumque monasteriorum quorumvis, etiam
iuramento, confirmatione apostolicâ, vel
quavis firmitate alia roboratis, statutis
et consuetudinibus, privilegiis quoque,
indultis et litteris apostolicis in contra-
rium praemissorum quomodolibet con-
cessis, confirmatis et innovatis; quibus
omnibus et singulis, illorum tenores
praesentibus pro plene et sufficienter
expressis ac de verbo ad verbum insertis
habentes, illis aliis in sno robore per-
mansuris, ad praemissorum effectum,
hac vice dumtaxat, specialiter et expres-
se derogamus; ceterisque contrariis qui-
buscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem *Transumptis
credi mandat.*

praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsi met praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die XII iunii MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 12 iunii 1662, pontif. anno viii.

CCCXCV.

Declaratio invaliditatis electionis vicariorum capitularium ecclesiae Parisiensis ante admissam cessionem cardinalis de Retz factae, et ab illis successive. gestorum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Eaarratio.

§ 1. Cum, sicut accepimus, postquam dilectus filius noster Iohannes Franciscus Paulus Gondus S. R. E. presbyter cardinalis de Retz nuncupatus, tunc ecclesiae Parisiensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesul, qui iamdi a sua ecclesia absens illius regimini per vicarios suos generales et alios officiales vacabat, eamdem ecclesiam Parisiensem pure et semplieiter, quantum in se erat, renunciaverat et cesserat, seu ad renunciandum et cedendum in manibus nostris procuratorem constituerat, et carissimus in Christo filius noster Ludovicus Francorum rex christianissimus venerabilem fratrem Petrum, tunc Tolosanum, nunc Parisiensem archiepiscopum, vigore concordatorum dudum inter

Sedem Apostolicam et clarae memoriae Franciscum I, dum vixit, etiam Francorum regem, super nominatione personarum, certis inibi expressis modis qualificatarum, ad ecclesias in regno Franciae privilegio eligendi non suffulatas pro tempore vacantes promovendrum, per regem Franciae pro tempore existentem Romano Pontifici facienda initorum, nobis ad dictam ecclesiam nominaverat, dilectus filius syndicus capitulo eiusdem ecclesiae Parisiensis, vel alius quisquis fuerit, huiusmodi renunciationem adhuc a Sede Apostolicâ predictâ non admissam et dictam nominationem praefato capitulo retulerit, ac proposuerit instans ut administrationi ecclesiae consuleretur, exquisitisque suffragis, tandem in eam sententiam (quavis dissentientibus nonnullis) itum fuerit ut vicarii capitulares eligerentur; et huic decreto decanus, qui primarius ex duobus vicariis archiepiscopalibus generalibus erat, acquieverit, unâque cum aliis novos vicarios, qui capitulo nomine ecclesiae administrationem susciperent, pariformi consensu elegerit;

§ 2. Nos, considerantes tempore factae electionis vicariorum capitularium huiusmodi praefatam ecclesiam Parisiensem non vacasse, neque dictum Iohannem Franciscum Paulum cardinalem ab eius vinculo absolutum fuisse, sed illi eo tempore adhuc praefuisse, cum nos demum die V iunii proxime praeteriti cessionem ecclesiae huiusmodi per eum in manibus nostris factam admiserimus et ex nunc vacare decreverimus;

§ 3. Ac proinde dictam electionem vicariorum capitularium praepropere factam fuisse: propterea, de venerabilium fratum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum (ad quos suprascriptam facti seriem dis- cutiendam transmisimus, ut circa illam

Motiva huius Constitutionis.

Electionem
vicariorum ca-
pitularium in-
validam esse
decrenat.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

eorumdem cardinalium sententia nobis referretur) consilio, eamdem electionem vicariorum capitularium, et ea quae ab illis sic electis fuerunt successive gesta, minime valida fuisse, sieque in praemissis per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolice auditores, ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuncios, et alios quoslibet, quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, auctoritate apostolice, tenore praesentium, declaramus et decernimus.

*Derogatio
contrariaorum.*

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostoliceis, necnon, quatenus opus sit, dictae ecclesiae Parisiensis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iulii MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 17 iulii¹ 1662, pontif. anno viii.

CCCXCVI.

Revocatio quarundam ordinationum per universitatem et homines artis vacciniorum Urbis a Suâ Sanctitate per Breve confirmatarum, cum decreto quod, circa contractus super pellibus tam concinnatis quam rudibus ineundos, aperitionem novarum apothecarum, et divisionem macellorum, is stylus de cetero in perpetuum servetur, qui

¹ Edit. Main. ad marg. habet iunii (r. t.).

serrabatur antequam dictae declarationes et Breve emanarent².

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam

§ 1. Alias emanarunt a nobis litterae Priores suas litteras recenset Pontifex. in simili formâ Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet: Alexander Papa VII ad futuram rei memoriam. Exponi Nobis nuper fecerunt, etc.³.

§ 2. Cum autem, sicut plurimarum Eas revocat. personarum fide dignarum relatu nobis innotuit, dilecti filii consules dictae artis vacciniorum potestate sibi per praemissas declarationes seu ordinationes a nobis ut praefertur confirmatas attributâ abutantur, graviaque inde nascantur inconvenientia non sine boni publici detimento, ac artium vacciniorum et macelliorum, illarumque hominum damno et praeiudicio: nos, opportunum his malis remedium adhibere, necnon publicae privataeque hominum dietarum artium utilitati consulere cipientes, motu proprio, ac ex certâ scientia et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, declarationes seu ordinationes, ac super eorum confirmatione et approbatione expeditas litteras nostras praemissas, omniaque et singula in illis contenta et expressa, tenore praesentium perpetuo revocamus, abrogamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuamus, ac revocata, abrogata, cassata, irrita, et nulla, viribusque et effectu vacua esse et perpetuo fore; necnon, circa contractus super pellibus tam concinnatis quam rudibus seu nondum concinnatis ineudos, et aperitionem

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Vide Constit. ccxxviii (al. 226) huius Pontificis, tom. xvi, pag. 427.

³ Edit. Main. legit plurimum (r. t.).

novarum apothecarum, seu officinarum, ac distributionem et divisionem macelorum, eum stylum et morem, qui, antequam ordinationes seu declarationes et litterae nostrae praeinsertae emanarent, servabatur, et quo uti tunc solitum erat, de cetero perpetuis futuris temporibus, ab illis ad quos spectat et pro tempore quovis modo spectabit, inviolabiliter et inconcusse servari, ac in usum reduci debere; nec quemquam eisdem nostris litteris, in iudicio vel extra illud, uti seu se iuvare posthac ulatenus posse, decernimus et declaramus, ac statuimus et ordinamus.

*Exequutorum
praefentium de-
putat.*

§ 3. Mandantes propterea dilecto filio praesidenti gracie dictae Urbis ut stylum et morem solitum huiusmodi, et alia quae circa praemissa pro bono dictarum artium et gracie gubernio ordinari oportere iudicaverit, faciat auctoritate nostrâ a praefatis consulibus et hominibus artium huiusmodi, ceterisque ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, omni morâ et tergiversatione, recursu et reclamatione remotis, exacte et inviolabiliter observari; nos enim eidem praesidenti gracie quamcumque necessariam et opportunam ad id facultatem harum serie tribuimus et impertimur.

*Clausulas ap-
pouit.*

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras, etiam ex eo quod consules et alii praefati, ceterique cuiusvis status, gradus, ordinis, praeminentiae et dignitatis existentes, etiam speciali et individuâ mentione digni, in praemissis vel eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet practendentes, ad illa vocati, citati et auditî, seu causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, vel ex aliâ qualibet quantumvis iustâ¹, legitimâ et pri-

¹ Edit. Main. legit iuxta (R. T.).

vilegiatâ causâ, ingenio, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuriis clauso, etiam enormis, - enormissimae et totalis laesione, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel interesse habentium aut habere quovis modo praetendentium consensus aliove quolibet etiam formalis et substanciali defectu notari, impugnari, infringi, rescindi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concesso, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas ei efficaces existere et fore, snosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, siveque et non aliter in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium seu procuramerarium, et alias cardinales, etiam de latere legatos, necnon camerae apostolicae praesidentes clericos, et dictae Urbis senatorem, aliasque quoslibet earundem camerae et Urbis officiales et ministros quacumque auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

¹ Derogat con-
tra iuris.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac,

quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quae sit, aliisque constituti nibus et ordinationibus apostolicis, necnon praefatarum artium et Urbis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis eorumque reformationibus, et novis additionibus, stylis, usibus et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscunque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarii derogatoriis, aliquique efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et petestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, et plures innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis, servatis et insertis respective habentes, illis alias in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xxi iulii MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 21 iulii 1662, pontif. anno VIII.

CCCXCVII.

Confirmatio privilegiorum, gratiarum et indulgentiarum fratrum eremitarum S. Pauli primi eremita sub regulâ S. Augustini in regno Portugalliae degentium¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Alias emanarunt a nobis litterae ^{Decreta abbas edita teceantur.} in simili formâ Brevis, tenoris qui sequuntur, videlicet: Alexander Papa VII, ad perpetuam rei memoriam. In supremo militantis Ecclesiae etc.².

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii fratres dictis Ordinis S. Pauli primi eremita sub regulâ S. Augustini in regno Portugalliae degentes nobis nuper exponi fecerunt, ipsi, qui (ut asserunt) eiusdem cum fratribus Ordinis praefati in Hungaria degentibus instituti existunt, credant se praeinsertarum litterarum commodo et effectu gandere debere, tametsi sub superiori generali a priore generali dictorum fratrum Hungariae distincto vivant, et nihilominus, ad tollendum omne dubium quod super eâ re exoriri posset, opportune sibi a nobis in praemissis provideri et ut infra indulgeri summopere desiderent: nos, speciale ipmis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicacionis, suspensionis et interdicti, aliquique ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Ut in Const. ccvi (al. 204) huius Pontificis, tom. xvi, pag. 397.

humiliter porrectis inclinati, eisdem superiori generali et fratribus dicti Ordinis S. Pauli primi eremitae in regno Portugalliae degentibus singulas Urbani et aliorum praedecessorum nostrorum

Confirmata
omnia contenta
in rubrica.

litteras apostolicas praeinsertas, et privilegia, indulta, facultates, libertates, immunitates, exemptiones, praerogativas, praeeminentias, indulgentias, favores et alias gratias universas spirituales et temporales praedato Ordini S. Pauli

primi eremitae, eiusque priori seu superiori generali, et fratribus, neenon ecclesiis, cappellis, oratoriis, domibus, et aliis locis, bonis et rebus praeferatis, tam per memoratos, ut praeferatur, et alios Romanos Pontifices praedecessores nostros, etiam per viam extensio- nis et communicationis, quam per quos cumque imperatores, reges, duces et alios principes ac personas seculares quomodocumque et qualitercumque res- pective concessas et concessa, cum omnibus et singulis inde legitime sequuntis et sequuntur (quatenus tamen privilegia huiusmodi sint in usu, nec hactenus revocata, aut sub aliquâ re- vocatione comprehensa), et alias iuxta praeinsertas Urbani praedecessoris no- strasque litteras, auctoritate praeferata, tenore presentium, pariter perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui quomodolibet in eisdem intervenerint, supplemus.

Clausulae. § 3. Degernentes pariter easdem praesentes ac praeinsertas litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac praedato Ordini S. Pauli primi eremitae eiusque superiori generali et fratribus in regno Portugalliae huiusmodi degentibus, et aliis ad quos quovis modo spec-

tat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sive in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, con- tigent attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, nec non omnibus et singulis illis quae in praeinsertis litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo dicti superoris generalis vel alterius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium, tam in indicio quam extra illud, adhibetur, quae ipsi metu- praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII angusti MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 7 augusti 1662, pontif. anno VIII.

CCCXCVIII.

Quod Joannes Paulus Oliva, vicarius generalis Societatis Iesu, possit relinqueret et alienare collegia et domos ipsius Societatis, iuxta facultatem sibi traditam a congregacione generali.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus si- lius Joannes Paulus Oliva, vicarius ge- neralis Societatis Iesu, quod, vigore con-

stitutionum dictae Societatis auctoritate apostolica confirmatarum, eidem Societati competit facultas relinquendi et alienandi collegia et domos ipsius Societatis; quam facultatem congregatio generalis dictae Societatis novissime habita ipsi Ioanni Paulo vicario generali concessit; quodque praepositi generales, qui pro tempore fuerunt dictae Societatis, iis casibus, quibus sperabatur suspensionem sufficere posse, collegia suspendere soliti fuerunt, donee redditus illorum ita ameti essent, ut tuendis seu manutenendis ipsis collegiis sufficerent.

Motiva.

§ 1. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, praedictus Ioannes Paulus vicarius generalis, ut penuriae, in qua collegium Tropiense eiusdem Societatis reperiebatur, consuleret, idem collegium suspenderit quousque exsoluto aere alieno, quo obstringitur, ad statum primaevae fundationis reductum fuerit; venerabilis vero frater episcopus Tropiensis suspensionem huiusmodi per sequestra bonorum dieti collegii impedire praetenderit: nobis propterea dictus Ioannes Paulus vicarius generalis humiliter supplicari fecit ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dinaremur.

Sammus Pontifex
quod confirmat
in rubricâ.

§ 2. Nos igitur, ipsum Ioannem Paulum vicarium generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet in nodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, concessionem facultatis relinquendi et

alienandi collegia et domos dictae Societatis, memorato Ioanni Paulo vicario generali ab ultimâ congregatione generali praedictâ factam ut praefertur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Praeterea praedictum collegium Tropiense, iuxta illius suspensionem ab eodem Ioanne Paulo vicario generali sicut praemittitur factam, suspensum remanere debere; ipsi vero Ioanni Paulo vicario generali in futurum alia quoque collegia dictae Societatis, in quacumque mundi parte existentia, quando, ac iis modo et formâ, quibus ei necesse fore videbitur, suspendere licere, auctoritate et tenore praedictis declaramus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dicto Ioanni Paulo vicario generali plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat et spectabit quovis modo in futurum, inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quosemvique indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac contraria fidei constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, dictae Societatis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis con-

Clausula.

firmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores presentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliás in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hae vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii augusti, MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 7 augusti 1662, pontif. anno viii.

CCCXCIX.

De promovendis ad ordines in Urbe et in sex viciniis episcopatibus.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pronemium. Apostolica sollicitudo humilitati nostrae divinitus imposita nos admonet ut circa illos, qui in alia Urbe nostra, ex qua in omnes christiani orbis partes bonorum operum exempla ubertim promanant, vicinisque episcopatibus, sacris addicuntur ministeriis, et in hierarchicum Ecclesiae coctum cooptantur, ea salubriter constituamus, quae, maturâ consultatione adhibitâ, in omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem cedere et cessura esse arbitramur.

Clerici ordinandi examinatur. § 1. Motu itaque proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore presentium statim et ordinamus, ut, quicunque in eadem Urbe, ratione originis, vel beneficii ecclesiastici, aut domicilii, vel cum litteris discessoriis proprii Ordinarii, ad minores vel sacros ordines promoveri volent, per mensem ante generales ordinatio-

nes dilectum filium nostrum et pro tempore existentis Romani Pontificis in dictâ Urbe vicarium in spiritualibus generalem adeant¹, et de ipsius mandato ab examinatoribus ad hoc deputatis, non paucioribus quam tribus, ac simul congregatis, super scientiâ ad unumquemque ordinem requisitâ sedulo examinantur, et peracto examine renuncientur quoteumque ab his idonei iudicati fuerint.

§ 2. Deinde ad minores quidem ordines promovendi bonum a parocho et a magistro scholae, in qua educantur, testimonium habeant, de quo publicum eidem vicario exhibeant documentum. Pro iis vero qui ad singulos maiores ordines erunt assumendi, idem vicarius parocho, aut alteri cui magis expedire videbitur, committat, ut, nominibus ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publice in basilicâ Lateranensi et in propriâ eiusque parochiali ecclesiâ propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, genere, aetate, moribus et vitâ, ordinibus ante suscepitis, titulis ad quos promoti sunt vel promoveri cupiunt, ceterisque qualitatibus requisitis iuxta sacerdorum canonum et Concilii Tridentini dispositionem a fide dignis diligenter inquirat, et litteras testimoniales ipsam inquisitionem factam continentis ad ipsum vicarium quamprimum transmittat.

§ 3. Et nihilominus, quoties² aliquem ex sacris ordinibus suscipere voluerint, ad sacerdotes in id deputatos personaliter se conferant, a quibus decem saltem dierum spatio ante ordinationem in eorum domo inclusi de omnibus ad digne suscipiendos et rite exercendos ordines requisitis erudiantur, et de hoc

¹ Pessime edit. Main. legit audeant pro adeant (R. T.).

² Forsan quoties pro quoties legendum (R. T.).

Bonum te
moniū habere
debet.

Per decem
dies exercitū
spiritualibus va-
care debent.

testimoniales eorumdem sacerdotum ad ipsum vicarium deferant, nec sine hu-
iusmodi litteris quisquam ad ullum sa-
cerum ordinem promoveatur, nec cum
aliquo super examine et inclusione hu-
iusmodi dispensari possit, nisi consultis
nobis seu Romano Pontifice pro tem-
pore existente.

*Foreses
quomodo orbi-
mandi.*

§ 4. Denique in sex episcopatibus
prope Urbem, in quibus non sunt suf-
fraganei, quicunque ad minores vel
saecos ordines volent promoveri cum
litteris dimissoriis sui Ordinarii ad me-
moratum vicarium et non ad alium an-
tistitem directis ad Urbem accedant,
ibique et non alibi ordinentur, servatā
in omnibus formā superius praescriptā.
Ubi vero sunt suffraganei, nemo ad
aliquem ex maioribus ordinibus assumat-
tur, nisi prius, praeter ea quae a sa-
ceris canonibus et eiusdem concilii de-
cretis sancta sunt, ad minus per de-
cem dies a dictis sacerdotibus in Urbe
deputatis, in eorum aedibus inclusus
ut supra, fuerit eruditus, ac litteras
testimoniales eorumdem sacerdotum ad
ipsum suffraganum detulerit. Suffraga-
neus autem, qui contrafecerit, ab exer-
cito pontificalium per annum, promoti
vero tam ab eisdem suffraganeis, quam
etiam in Urbe, non servatā formā praes-
entis Constitutionis, ab exequitione
ordinum sic susceptorum, donec nobis
et successoribus nostris Romanis Pon-
tificibus visum fuerit, ipso iure sint sus-
pensi.

Claudiae.

§ 5. Decernentes easdem praesentes
litteras semper firmas, validas et effica-
ces existere et fore, suosque plenarios
et integros effectus sortiri et obtinere,
ac ab illis, ad quos spectat et quando-
cumque spectabit, inviolabiliter obser-
vari, siveque et non aliter per quosecum-
que iudices ordinarios et delegatos,
etiam causarum palatii apostolici au-

dite, ac S. R. E. cardinales, etiam
de latere legatos, et alios quoslibet,
quavis auctoritate, praeeminentiā et po-
testate fungentes et functuros, sublatā
eis et eorum emilibet quavis aliter in-
dicandi et interpretandi facultate et au-
toritate, iudicari et definiti debere,
ac irritum et inane si seens super his
a quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus apostolicis, ac *Contraria habet.*
in universalibus provincialibusque ae
synodalibus conciliis editis, generalibus
vel specialibus, constitutionibus et or-
dinationibus, ceterisque contrariis qui-
buscumque.

§ 7. Ut autem praesentes litterae ad
omnium notitiam facilis devenire pos-
sint, volumus ut illa, seu earum exempla,
ad valvas praefatae Lateranensis ac Prin-
cipis Apostolorum de Urbe basilicarum,
et cancellariae apostolicae, neconon in
acie Campi Florae, ut moris est, publi-
centur et affligantur, siveque publicatae
et affixa omnes et singulos, quos illae
concernunt, perinde arcent et afficiant,
ac si unicuique personaliter intimatae
fuissent, utque eamdem praesentium
litterarum transumptis, etiam impres-
sis, manu alicuius notarii publici sub-
scriptis, et sigillo personae in ecclae-
siasticā dignitate constitutae munitis,
eadem prorsus fides in iudicio vel ex-
tra adhibeatur, quae praesentibus ipsis
adhiberetur, si forent exhibitae vel o-
stensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die VII
augusti MDCLXII, pontificatus nostri an-
no VIII.

Dat. die 7 augusti 1662, pontif. anno VIII.

CD.

Confirmatio declarationis et incorporationis provinciae Bohemiae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci inter provincias reformatas Italiae dicti Ordinis a ministro generali et capitulo generali eiusdem Ordinis factarum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Fordianum.

Debitum pastoralis officii, quod, auctore Deo, gerimus, postulat ut, paternam christifideliū, qui e fluctibus seculi in religiosae vitae portum conseruent, curam gerentes, felici illorum statui consulere studeamus, sicut cognoscimus in Domino salubriter expedire.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius minister provincialis provinciae Bohemiae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, quod, cum dilecti filii fratres dictae provinceiae dilecto filio ministro generali et capitulo generali anno MDCLVIII Toleti celebrato dicti Ordinis supplicassent ut eamdem provinciam reformatam declararent eamque aliis provinciis reformatis Italiae eiusdem Ordinis aggregarent, praefatum capitulum generale eis hac in re gratificatum est, dictusque minister generalis die x decembris MDCLX per suas litteras definitorio dictae provinceiae directas eamdem provinciani reformatam declaravit, ac illam inter provincias reformatas Italiae Ordinis huiusmodi incorporavit.

Conformat de-
cretum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expozitio subiungebat, dictus minister provincialis praemissa, pro firmiori illorum subsistentiā, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere

desideret: nos, ipsum ministru mprovincialem specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliquis ecclasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, declarationem et incorporationem dictae provinceiae Bohemiae inter praefatas provincias reformatas Italiae sicut praemittitur factas, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes eamdem provinceiam Bohemiae in posterum tamquam unam ex reformatis nationis Italiae in omnibus et quoad omnia fore et habendam esse, ipsasque praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, siveque in praemissis per quosquinque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, Ordinis et provincialium huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consue-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

tudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xi augusti MDCCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 11 augusti 1662, pontif. anno viii.

CDI.

Confirmatio formae pro electione discretorum vocalium capituli generalis Congregationis secularis clericorum Doctrinae Christianae in Gallia¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

^{Supplicatio.} § 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus Avias, presbyter et procurator generalis Congregationis secularis clericorum Doctrinae Christianae in Gallia, quod, cum nos per quasdam nostras in simili formâ Brevis litteras eorum² numerum vocalium capituli generalis dictae Congregationis determinaverimus, et inter illos duos pro qualibet provinciâ ipsius Congregationis discretos eligi voluerimus, nec ullam tamen in eisdem litteris pro facienda dictorum discretorum electione formam praescriverimus, eadem congregatio in ultimo eius capitulo generali formam in electione discretorum huiusmodi servan-

dam stabilivit tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. «Debito tempore a patre provinciali designando unusquisque vocalis, prius fuis ad Deum precibus, scribit his, in unâ schedulâ duos sacerdotes, alterum rectorem, et non rectorem alterum, quos aptiores ad hoc munus in Domino indicaverit; schedulae colligentur in fasciculum unum, sigillo domus sive collegii signandum, et a duobus subditis vocalibus mittendum ad rectorem domus scrutinii quam pater provincialis designaverit; qui de receptione epistola et fasciculi schedularum rectorem domus mittentem, quamprimum poterit, certum faciet, ut, si forte esset amissus, iterum congregetur capitulum domus ad eligendum de novo. Cum autem omnium domorum schedulas repererit praeditus rector, congregato suo capitulo, eas omnes misceat prius, deinde eas omnes aperit coram omnibus suis vocalibus, et omnium nomina in illis scripta simul cum duobus ab eisdem vocalibus nominatis fideliter et exacte notat, et duos illos qui plura habuerint suffragia discretos esse declarat; statimque scribit ad patrem provincialem, qui eos monebit¹, ut tempore debito adsint capitulo generali, sumpto a domo scrutinii suae electionis testimonio a rectore et secretario illius subsignato; si autem contingat duos aut plures aequalem habere suffragiorum numerum, antiquior professione ex illis censemur discretus ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem exposicio subiungebat, dictus Franciscus formam praefatam, pro firmiori et stabiliori illius observatione et subsistentiâ, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Franciscum specialibus fa-

Forma pro elec-
tione discretorum
vocalium
capituli genera-
lis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Forsan vox eorum delenda (R. T.).

1 Male edit. Main. legit monerit pro monebit
(R. T.).

Formam pro-
inseriam confor-
mat Pontifex.

voribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latissimis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praemissam formam a memorato capitulo generali pro electione discretorum vocalium capituli generalis Congregationis praefatae factam ac stabilitam ut praefertur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

*Decretum in
plano.*

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, perpetuo inviolabiliter observari; siveque in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et designari debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Derogatio
contraria.*

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, dictae Congregationis eiusque provinciarum et domorum, quantumlibet etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia corroboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et

innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice duantaxat, specialiter et expresse derogamus; certisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum, tam in iudicio quam extra illud, adhibetur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xii augusti MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 12 augusti 1662, pontif. an. VIII.

CDII.

Confirmatio decretorum et statutorum super institutione et felici directione conventus in provinciâ Românâ pro secessu fratrum Minorum strictioris observantiae Ordinis sancti Francisci ab eminentissimo protectore eiusdem Ordinis, in vim facultatis sibi a congregatione episcoporum et regularium concessae, de voto vicarii generalis reformatorum ac ministri generalis dicti Ordinis factorum et editorum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Ecclesiae catholicae regimini, meritis
licet imparibus, divinâ dispositione praesidentes, illa, quae pro felici religioso-

*Transumpto-
rum fides.*

Proceditur

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

rum virorum, in humilitatis spiritu et strictioris regulae observantiae vota sua Altissimo reddere ingiter satagentium, directione pie sapienterque constituta et stabilita esse noseuntur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici munimini patrocinio roboramus.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit venerabilis frater Ludovicus episcopus Placentinus provinciae Compostellanae, quod alias venerabilis frater noster Franciscus episcopus Portuensis sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Barberinus nuncupatus, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia mneupatorum apud nos et Sedem Apostolicam protector, vigore facultatis sibi a congregacione venerabilium fratrum nostrorum eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita concessae, de voto dilectorum filiorum primum quidem vicarii generalis reformatorum et deinde ministri generalis Ordinis praedicti, nonnulla decreta et statuta, super institutione et felici directione conventus in provinciâ Romanâ pro secessu fratrum Minorum strictioris observantiae dicti Ordinis, fecit et dedit per suas patentes litteras desuper expeditas tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum cardinalis protectori.

¶ Franciscus, miseratione divinâ episcopus Portuensis cardinalis Barberinus, sanctae Romanae Ecclesiae vicecancelarius, ac Ordinis sancti Francisci protector, corrector et gubernator.

Placuit sacrae congregacioni eminentissimorum dominorum cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae supplicem libellum fratris Bonaventurae Barchinensis strictioris observantiae Ordinis sancti Francisci nobis remittere tenoris sequentis, videlicet:

Bull. Rom. — Vol. XVII.

¶ Eminentissimi e reverendissimi signori.
Supplicatio in illo inserta.

Per osservanza sempre maggiore della regola del P. S. Francesco, e per uniformarsi col sentimento delle costituzioni serafiche, e per aumentare nelle solitudini e nelle più umili e nude povertà lo spirito, e finalmente per ritrovare nella totale abbiezione di se stesso, e nel più risoluto divertio delle genti la dal Padre S. Francesco tanto inculcata ritiratezza e povertà, fra Bonaventura da Barcellona, riformato laico di S. Francesco, conformandosi con le migliori direzioni dell'istituto, e consentendo piissimo delle costituzioni e dello stile commendabile delle più accreditate premure de'superiori maggiori dell'Ordine, umilmente supplica l'EE. VV. d'esser fatto degno d'un convento dei più ritirati e nascosti, dove, con quei compagni e guardiano che dal superiore gli saranno prescritti, possa egli, con le ordinazioni che più quadreranno allo zelo immenso dell'EE. VV. e de'superiori maggiori, ricoverarsi col solo intento di servire a Dio nella pura e letterale osservanza della regola del Padre S. Francesco. Quam Deus, etc. ».

Saera congregatio eminentissimorum dominorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, iubente sanctissimo domino nostro, antescriptas preces remisit eminentissimo huiusmodi Ordinis apud hanc Sanctam Sedem protectori¹, qui, unâ cum generali eiusdem Ordinis, quidquid sibi in Domino, et ad regulariter² disciplinam restaurandam fovendamque expedire visum fuerit, pro eorum arbitrio et prudentiâ,

¹ Male ed. Main legit *protectorem*, vel antea legi debuit remisit ad *eminentissimum* (R. T.).

² Ni legendum sit *regularem* (R. T.).

mature decernant, statuant, servarique
praecipiant.

Romae, die VIII mensis maii MDCLXII.

M. card. GINETTUS.

Loco + sigilli.

E. episcopus Camerinensis, secretarius.

Sepultur de-
cretum cardi-
nalis protecto-
ris.

Nos vero, re mature perpensà, in-
haerentes auctoritati et facultati nobis
concessae a praedictâ sacrâ congrega-
tione vigore rescripti p̄aeinserti, pro
directione eiusdem conventus et regu-
laris disciplinae in eo stabiiliendae con-
servatione, infrascripta decreta sancire
et promulgare censuimus, videlicet:

*Statuta conventus in provinciâ romanâ
pro secessu patrum Minorum strictio-
ris observantiae.*

Statuta ab
ipse condita.

i. Ad eum secessum destinatus¹ con-
ventus S. Mariae, ut vocant, de Gra-
tiani, Ponticelli.

ii. Cupientes eo se recipere tenean-
tur humiliter petere eius rei faculta-
tem a patre ministro provinciali, qui
adeo petitioni obsistere non possit ut
etiam debeat humaniter indulgere, nisi
rationabilem habeat obsistendi causâ.

iii. Nemo ad id cogi possit aut im-
pediri, dummodo patri guardiano unâ
cum discretis post diligens examen vi-
deatur idoneus.

iv. Custodiat unusquisque regulam
sine glossâ, quemadmodum a P. S.
Francisco eam accepit, vivatque in obedi-
entia patris guardiani, provincialis et
superiorum generalium.

v. Nullus possit ad praesulatum, di-
gnitatem, gradum infra vel extra re-
ligionem aspirare, vel, electus ad digni-
tatis aliquem gradum extra praefatum
conventum, illum suscipere sine con-
sensu guardiani ac discretorum sui con-

ventus; si vero, contra quam dictum est,
aliquis fuerit¹, perpetuo sit ab eo con-
ventu exclusus.

vi. Nemo ex hoc conventu sine guar-
diani discretorumque consensu remo-
veri possit absque iustâ causâ, neque
sponte discedere citra necessitatem,
nisi post mensem a die in quo primum
abeundi facultatem petierit a superiore,
ut interim experiantur fratres de ipso-
rum socio an instabilitate vel ullâ ten-
tatione ducatur ut digredi velit, illum-
que Deo commendent.

vii. In guardianum eligitur unus ali-
quis ex fratribus huius conventus a
patre provinciali cum definitorio, suffra-
giis secretis, secundum Breve felicis
recordationis Urbani VIII, approbandus
praeterea ab eminentissimo cardinali
protectore magistro generali.

viii. Fratrem discedere volentem, vel
guardiani discretorumque iudicio mi-
nime idoneum, inquietum vel pacis per-
turbatorem, patres possint ad patrem
provinciale mittere, eique instare or-
antes ut a saepius memorato conventu
eum amoveat, aliumque ad locum trans-
ferat; qui provincialis pro suâ charitate
provideat, et potentibus satisfaciat, nisi
eidem secus videatur ex rationabili
causâ.

ix. Caveat unusquisque ne in sermo-
nibus, tum publicis, tum privatis, se vel
alios fratres huius conventus p̄aeferat
ceteris in probitate, perfectione, regu-
laeque custodiâ, eoque detrahat proximo
suo, sed agere curet id quod agit
humiliter vivendo et servando unitatem
spiritus in vinculo pacis; p̄aevaricato-
res vero severius puniantur.

x. Liceat guardiano ceterisque fra-
tribus huius conventus sancire nova sta-
tuta pro strictiori vivendi ratione, quae

¹ Potius destinatur legendum (R. T.).

¹ Videtur legendum ausus fuerit vel fecerit,
aut simile (R. T.).

non aduersentur sacris canonibus, apostolicisque constitutionibus, et generalibus statutis fratrum reformatorum, eaque secretis suffragiis probari debeant, et ab omnibus observari ad maiorem Dei gloriam fratrumque spiritualem profectum, dummodo recognoscantur prius et approbentur a ministro generali.

Supradicta
decreta servari
mandat cardinalis protecto-
ris.

Supradicta autem decreta et statuta, de voto etiam primum vicarii generalis reformatorum deinde ministri generalis eiusdem Ordinis sancta, ab omnibus religiosis in supradicto conventu commorantibus et Deo servientibus, in perpetuum valitura, inviolabiliter observari volumus et mandamus.

Ut autem supradicta firmius subsstant, illustrissimus et reverendissimus episcopus Placentiae, imper orator catholici Hispaniarum regis, humiliter supplicat Sanctitati Vestrae, ut dignetur illa confirmare per suas litteras in forma Brevis. In quorum fidem, etc.

Datum Romae, die xxxi iulii MDCLXII.

F. cardinalis BARBERINUS, protector.
Loco † sigilli.

AGAPITUS COLORTIUS, secretarius.

Confirmat
Pontificex. § 2. Cum autem, sicut eadem expostio subiungebat, firmiora et stabiliora sint, exactiusque serventur, illa quae apostolicae confirmationis praesidio communiuntur, nobis propterea dictus Ludovicus episcopus humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, eiusdem Ludovici episcopi votis hac in re favorabiliter annuere cupientes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quonodolibet inmodatus existit, ad effectum praec-

sentim dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutam fore censemtes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praeinserta decreta et statuta a memorato Francisco cardinali proteetore facta et edita ut praefertur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adieimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quonodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus contraria tollit, et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefotorum Ordinis et provinciae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quonodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi etc., illorum¹ tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausulae.

¹ Male edit. Main. legit etiamsi illorum (R.T.).

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx Augusti MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 30 augusti 1662, pontif. anno viii.

CDIII.

Donatirum extraordinarium regni Siciliae regi catholico faciendum occasione dotis reginae christianissimae dicti regis natae¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Panormitano,

Alexander Papa VII.

**Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit carissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, quod (cum dilecti filii tres hominum status, seu tria brachia, ecclesiasticum, militare et demaniale nuncupata, regni Siciliae ultra pharum, cuius ipse Philippus etiam rex existit, de mense martii MDCLXI eidem Philippo regi, occasione dotis carissimae in Christo filiae Mariae Theresiae Francorum reginae christianissimae, ipsius Philippi regis natae, donativum extraordinarium quinquaginta millionum scutorum, certis modo et formâ ac pro hac vice dumtaxat exigendum, obtulerint) venerabiles archiepiscopi, episcopi et archimandrita et aliae ecclesiasticae personae dicti regni certam ratam, non excedentem sextam partem praedictorum quinquaginta millionum scutorum solvendarum ut praemittitur, sponte suâ in eisdem comitiis, accidente tamen ad hoc nostro et Sedis Apostolicae beneplacito, persolverere obtulerunt, et forsitan etiam persolverunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

sitione subiungebat, ex eo praeorsim quod per Lateranense concilium novissime celebratum, diversasque alias canonicas sanctiones, sub certis censuris et poenis caveatur expresse, ne reges, principes et alii potentatus ab archiepiscopis, episcopis, abbatibus et aliis personis ecclesiasticis, etiam sponte offerentibus, aliquam pecuniarum summam sive subventionem recipient, dictus Philippus rex ac eius regni illius ministri dubitent, ratam praedictam ante obtentum beneplacitum apostolicum recipiendo, censuras et poenas huiusmodi incurrire et forsitan incurrisse; nobisque propterea dictus Philippus rex humiliter supplicari fecerit, pro suae et dictorum ministrorum conscientiae quiete, quatenus praemissis nostram et huius sanctae Sedis auctoritatem interponere dignaremur:

§ 3. Nos igitur, eiusdem Philippi regis votis hac in re favorabiliter annuere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praeentes committimus et mandamus, ut, constito tibi per legitimas probationes de expressis maioris partis cleri, seu archiepiscoporum, episcoporum et aliarum personarum ecclesiasticarum secularium et cuiusvis Ordinis regularium dicti regni consensu, et quod reliqui vel reliquae personae non consentientes vocati et vocatae fuerint, oblationi et promissioni neenon solutioni per archiepiscopos, episcopos et archimandritam et alias personas ecclesiasticas factis, pro hac vice tantum, nostram et Sedis praedictae auctoritatem vigore praeuentum interponas, ipsosque archiepiscopos, episcopos et alias personas huiusmodi, etiamsi sint de illis quae pro minori cleri parte praemissis non consenserint, ad ea tamen vocati et vocatae fuerint, ad solutionem eorum

Regi catholicis auctoritatem concedit compellendi ad solutionem episcopos alias.

ratae opportunis iuris et facti remedii cogas et compellas;

Quaedam facultas. § 4. Et nihilominus archiepiscopis, episcopis et archimandritae, aliisque ecclesiasticis personis praedictis, ut ratam huiusmodi, per eos ut praemittitur oblatam et promissam, persolvere, ac dictus Philippus rex et eius ministri eam petere et recipere absque conscientiae scrupulo, seu censurarum et poenarum praedictarum incursu, libere et liceat valeant, auctoritate nostrâ concedas et indulgeas, ipsosque archiepiscopos, episcopos et archimandritam, aliasque personas ecclesiasticas et carum singulas, quatenus ipsi dictam ratam iam promiserint et solverint, ne non eumidem Philippum regem eiusque ministros praeditos, si eamdem ratam iam percepérint, ab omnibus et singulis censuris et poenis propterea quomodolibet incursis, eâdem auctoritate absolvas, et absolutos fore censeas et declares. Et quod omnes et singuli pensionarii, seu ii quibus loco pensionum fructus in totum vel in partem reservati existunt, cuiuscumque dignitatis vel conditionis sint (exceptis tamen S. R. E. cardinalibus, ne non duabus perpetuis pensionibus annuis, unâ quidem lis mille ducentorum super Cataniensis, alterâ vero pensionibus huiusmodi mille octingentorum scutorum monetae dicti regni Siciliae super Mazariensis mensarum episcopalium respective fructibus, redditibus et provenientibus, ad favorēm operis pii per memoratum Philippum regem in basilicā S. Mariae Maioris de Urbe fundati, a praedicto Innocentio praedecessore per suas anno Incarnationis Dominicæ MDCXLVII, ix octobris, desuper sub plumbo expeditas litteras reservatis) ad huiusmodi ratae solutionem in omnibus et per omnia, perinde ac si nominatim ratam eamdem se soluturos obtulissent (clau-

sulis et decretis in litteris apostolicis reservationum pensionum et fructum huiusmodi etiam consistorialiter appositis, et quod dictae pensiones ab omni decimâ, subsidio charitativo et quovis alio onere, tam ordinario quam extraordinario, quavis auctoritate, etiam pro expeditione tam offensivâ quam defensiva contra Turcas et alios infideles, et reipublicae christianaे hostes ab illorum conatibus defensione, seu inexegitabili causâ, a Romano Pontifice pro tempore existente, etiam ad imperatoris, regum, ducum et aliorum instantiam, illorumque contemplatione et intuitu, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ impositis et imponendis, aut alias qualitercumque, exemptae sint, nequam obstantibus), teneantur et efficaciter obstricti sint, ipsique archiepiscopi, episcopi et archimandrita, aliaeque personae, quarum ecclesiae, monasteria et alia beneficia ecclesiastica annuis pensionibus apostolicâ auctoritate assignatis gravata et onerata sunt, (¹ ratam pensionariorum suorum, seu eorum quibus fructus huiusmodi sunt reservati, vere et realiter, et quacumque fictione cessante, persolverint), suâ propriâ auctoritate postmodum penes se retinere possint, nec propterea sententias, censuras et poenas in eisdem pensionum reservationibus contentas incurrant, eâdem auctoritate decernas.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac *Contraf. derogat.* quibusvis constitutionibus et ordinacionibus apostolicis, ne non ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, etiam in corpore iuris

¹ Particula si vel quatenus vel dummodo necessario hic est supplenda (R. T.).

clausis, ac litteris apostolicis quibusvis generaliter vel specialiter concessis, neconon litteris reservationum, pensionum et fructuum huiusmodi, ac quibusvis obligationibus, etiam in formâ camerae, etiam cum iuramento, ac censurarum et mandati exequutivi suceptione, vel aliâs desuper factis (etiamsi de illis eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio seu quaevis alia expressio habenda sit, et in eis caveatur expresse quod per huiusmodi clausulas generales, etiam speciale mentionem importantes, eis derogatum esse non censeatur, aut derogari non videatur, nisi certis modo et formâ in illis expressis plene observatis); quibus omnibus, corum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Pauperes ecclesiastici ne graventur.

§ 6. Ceterum, volentes providere ne pauperes ecclesiastici ad contributionem huiusmodi graventur, te hortamur attente, ac in virtute sanctae obedientiae tibi mandamus, quatenus pauperes ecclesiasticos, qui in redditibus annuis nihil aut parum, etiam usque ad valorem decem unciarum, seuta viginti quinque monetae illius regni constituentium, inclusive, habent, ad contributionem praedictam per quoscumque quavis auctoritate fungentes cogi aut compelli nullo modo permittas.

Transumpta fides.

§ 7. Volumus autem quod exactio pecuniarum huiusmodi ab ecclesiasticis per personas ecclesiasticas, a dicto Philippo rege seu moderno regni praedicti prorege nominandas et per te deputandas, fieri debeat, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis (quod si secus in aliquo praemissorum factum fuerit, qui contravenerit, in poe-

nas et censuras incurrant¹, perinde ac si praesentes litterae non emanassent); quodque etiam praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra in omnibus et per omnia adhibeat, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die iv septembris MDCLXII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 4 septembris 1662, pontif. anno viii.

CDIV.

Commissio officiali Bisuntino contra Guglielmum Humbertum Praecipianum et alios inobedientes canonicos ecclesiae Bisuntinae².

Dilecto filio Ioanni Dorivalio, archidiacono Luxoviensi et canonicu ecclesiae, necnon officiali curiae Bisuntinae,

Alexander Papa VII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Aliâs emanarunt a nobis litterae Litterae prius editae recentur. in simili formâ Brevis, tenoris qui se- sentur, quitur, videlicet:

Alexander Papae VII, ad futuram rei memoriam. Iustitiae exigit ratio, etc.³.

§ 2. Cum autem (sicut non sine gravi animi nostri dolore subinde accepimus) memorati Guglielmus Humbertus Praecipianus et alii canonici eius electores,

Motiva.

1 Cohärenter lege *incurrat* (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

3 Tenor dictarum litterarum omittitur, quia iam illum habes in suo ordine sub dato v decembribus MDCLXI, pontificatus anno vii, tom. xvi, pag. 735.

tantum abest ut, paternis nostris motionibus et correctionibus huiusmodi debitâ humilitate morem gerentes, atque apostolieis mandatis reverenter, ut iustum est, parentes, ab omnibus illis actibus, qui eis et cuilibet eorum per praemissas litteras nostras expresse interdicti sunt, sese penitus abstinent, ut etiam (quod deplorandum est, maioriqne animadversione compescendum) actibus capitularibus ceterisque praefatis (inani forsan praetextu cuiusdam assertae absolutionis, ad certum tempus dumtaxat et cum reincidentia, a praefato episcopo Andrevillensi dictac ecclesiae Bisuntinae suffraganeo per eos fucato verbalis partitionis supposito extortae) sese intrudere atque immiscere ausi sint et audeant, illique et praesertim dictus Guglielmus Humbertus se ipsos ad alia officia, munera et forsan dignitates eligi ac deputari satagent :

Committit ut
in rubrica.

§ 3. Propterea nos, qui ausus huiusmodi temerarios, et in praecidicium apostolicae auctoritatis tendentes, nullo modo dissimulare possumus, nec debemus, motu, scientia et deliberatione similibus, discretioni tuae iterum in virtute sanctae obedientiae, ac sub poena excommunicationis per te, nisi huic mandato nostro parueris, incurriendae, committimus et mandamus, ut statim atque praesentes litteras receperis, omni postposita mora, cumdem Guglielmu[m] Humbertum Praecipianum ac singulos canonicos eius electores praefatos (quorum nomina et cognomina, si hactenus publicata non fuerint, publicari facias) a supradictis suspensionis, ac privationis, ceterisque a nobis per praemissas litteras inflictis poenis minime liberatos nec pro liberatis habendos esse, sed, quatenus a memorato episcopo Andrevillensi, sicut praemittitur, aut alias

quandoenamque et qualitercumque absoluti fuerint, in easdem poenas reincidisse, illisque adhuc innodatos et illaqueatos esse, auctoritate apostolicâ declarare et decernas.

§ 4. Et, quatenus illi se ab actibus capitularibus huiusmodi, et aliis, ut supra, ipsis interdictis, non abstinerint, eosdem ac singulos eorum qui contrafecerint, necnon eos qui illos ad actus praefatos quoquo modo ac praetextu reeiperint aut admiserint, vel propria vota sive suffragia per se ipsos aut eorum procuratores pro electione aut deputatione ad quaecumque officia, munera vel dignitates illis aut cuiolibet eorum dederint, eo ipso excommunicationis sententiam, a qua nemo a quam nisi a nobis seu pro tempore existente Romano Pontifice tantum, præterquam in mortis articulo constitutus, absolvi possit, damnabiliter incurrisse, dicta auctoritate declares pariter et pronuncies et publices; nos enim quamcumque necessariam et opportunam ad praemissa facultatem et potestatem tibi harum serie, eadem auctoritate, tribuimus et impartimur.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras, etiam ex eo quod quilibet in praemissis interesse habentes ad illa vocati et auditii non fuerint, de subrepresentationis vel obceptionis aut nullitatis via, seu intentionis nostraæ aliove quilibet defectu notari, impugnari, infringi, retractari, aut ad terminos iuris reduci, seu in controversiam revocari minime posse, sed ipsas praesentes litteras et in illarum executione a te facienda firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, siveque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici audi-

Facultas per
poenas precep-
dendi.

Clausulae.

tōres, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quavis auctoritate, praeeminentiā et potestate fungentes et functuros, sublatā eis et eorum cuiilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit. § 6. Non obstantibus praemissis, nec non omnibus et singulis illis, quae in praemissis litteris voluimus non obstatore, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credit mandat. § 7. Ceterum volumus pariter ut eamdem praesentium litterarum transumptis, manu notarii pubblici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique tam in iudicio quam extra illud adhibetur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi septembris MDCLXII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 11 septembris 1662, pontif. anno viii.

CDV.

Quod superiores Congregationis Cassinensis S. Benedicti, ac etiam monasteriorum Sublacii, ac Farsac, ceterique monachi, non accedant Romam absque licentiā abbatis S. Pauli ac procuratoris generalis.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Preambulum. Ad apostolicę dignitatis fastigium, meritis licet imparibus, divinā dispositione electi, illis, quae pro decoris monastici disciplinaeque regularis con-

servatione provide constituta esse noscuntur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici munimini adiungimus firmatatem.

§ 4. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Iacobus Romanus, procurator generalis Congregationis Cassinensis Ordinis S. Benedicti, quod dilecti pariter filii praesidens generalis et visitatores dictae Congregationis in eorum dietā Ferrariae nuper celebratā decretum ediderunt tenoris qui sequitur, videlicet:

« Salutaribus monitis eminentissimi domini cardinalis Barberini Congregationis nostrae protectoris, quibus pro eorumdem observantiā cum suis particularibus litteris, sub datum Romae die xix mensis aprilis proxime elapsi dietae capitulari directis, enixe instituit, ut par est, obtemperare volentes, omnibus et singulis Congregationis nostrae praelatis, etiam monasteriorum nostrorum Sublacii, Farsac, ac monachis cuiuscumque conditionis, prohibemus, et penitus interdicimus, a nostris constitutis non recedentes, accessum ad Urhem, quovis praetextu, absque licentiā prius in scriptis a reverendis patribus abate S. Pauli de Urbe et procuratore generali in curiā pro tempore existentibus obtentā.

§ 2. Nulli supradictorum, post eundem accessum ad Urhem, liceat alibi etiam in domibus secularium propinquorum, praeterquam in monasterio S. Callisti, sese recipere, commorari, et multo minus iuxta easdem constitutiones nostras pernoctare, sub poenā suspensionis a quocumque gradu ipso facto ab omnibus incurrendā. Iisdem pariter in virtute sanctae obedientiae praecipimus ut associati et omnino cu-

¹ An legendum *contra pro iuxta, iudicet tector scius (R. T.).*

cullati per Urbem incedant, ne gradus abbatialis et monasticus, ex dimissione sui dignioris habitus, debito honore privetur. Quae omnia, tam in almâ Urbe, quam in aliis insignioribus civitatibus, praeceps Neapolis et Panormi, observanda esse decernimus ».

Decretum praesertim coadunatum.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expostio subiungebat, dictus⁴ Iacobus procurator generalis decretum huiusmodi, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio cùmmuniri plurimum desideret: nos, ipsum Iacobum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latitis, si quibus quomodolibet innodatus exitierit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nonnihil nobis nuper hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertim, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos juris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandcumque spectabat, inviolabiliter observari, sive in praemissis per quoseunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et

definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, praedictorum Ordinis et Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficenter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; certe risque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem ^{Fides daet a} _{transumptis.} praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibetur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembris MDCLXII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 26 septembris 1662, pontif. anno viii.

CDVI.

Quod spolia defunctorum canonicorum regularium SS. Salvatoris procuratori generali eiusdem Congregationis omnino applicari debeant.

⁴ Edit. Main. legit dicti pro dictus (R. T.).

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

*Motiva huias
Constitutionis.* Aliás, pro parte tunc existentis abbatis generalis Congregationis canonorum regularium SS. Salvatoris, congregationi tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum exposito, quod ipse, iuxta mandatum dictae congregationis cardinalium, in capitulo generali praedictae Congregationis canonicorum regularium Venetiis anno superiore MDCXLIX celebrato unā cum definitoriis decretum ediderat, quod spolia defunctorum canonorum regularium Congregationis huiusmodi transmittenentur a praelatis localibus ad procuratorem generalem ipsius Congregationis, ad effectum solvendi debita caneraria monasteriorum particularium, et his deficientibus publica religionis Romae contracta cum montistis et censuariis; quodque decretum huiusmodi ab ipso abate generali et definitorio in dicta eo anno Florentiae habità etiam renovatum et plenissime confirmatum ac a multis exacte observatum et practicatum fuerat, sed nonnulli alii remitentes erant, illique parere recusabant, sub vanis praetextibus et subterfugiis, allegantes dictum decretum constitutionibus apostolicis ac decretis praedictae congregationis cardinalium et sacris canonibus adversari, licet nihil super eā reproducerent;

Supplicatio. § 1. Ideoque pro parte dicti abbatis generalis memoratis cardinalibus supplicato ut praedicti decreti observationi opportune providerent: emanavit ab eorumdem cardinalium congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

*Sacrae con-
gregationis de-
cretum.* « Sacra congregatio, etc., inhaerendo resolutionibus aliás factis in particulari congregatione pro sublevandis oneri-

bus duodecim congregationum monastistarum, praenarratum decretum a definitorio capituli generalis anno MDCXLIX Venetiis editum, et nuper in praeteritā dictā innovatum, pro satisfaciendis dumtaxat debitū onerū cameralium ac montistarum et censuariorum huiusmodi ad particularia monasteria, si ad sint, sin minus, ad commune religionis spectantibus, et non aliás, virtute praesentium, sanctissimo domino nostro annuente, approbat et confirmat, ac ab omnibus, ad quos spectat, inviolabili ter observari, ac ad praedictos usus solummodo applicari mandat et praecepit, sub poenā contrafacientibus privationis vocis activae et passivae, prae latura et officiorum, neconon perpetuae inhabilitatis ad quaecumque alia obtinenda, rehabilitatione eidem sacrae congregationi reservatā: constitutionibus apostolicis et eiusdem Ordinis statutis aliisque quibuscumque in contrarium non obstantibus. In quorum fidem etc. Datum Romae, die xv iulii MDCL ».

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius *Decretum con-
firmat Pontific.* Ioannes Maria Lancius, procurator generalis dictae Congregationis canonorum regularium SS. Salvatoris nobis nuper exponi fecit, ipse decretum praeinsertum, pro firmiori et stabiliovi illius observatione, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Ioannem Mariam procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latīs, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et

absolutum fore censentes, supplicatio-
nibus eius nomine nobis super hoc hu-
milater porrectis inclinati, de venera-
bilium fratrum nostrorum S. R. E. car-
dinalium negotiis et consultationibz e-
piscoporum et regularium praeposito-
rum consilio, observantiam praeinserti
decreti, sub poenis in eo contentis, au-
ctoritate apostolicā, tenore praesentium,
iniungimus; salvā tamen semper in
praemissis auctoritate congregationis
eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes
letteras semper firmas, validas et ef-
ficaces existere, et fore, suosque ple-
narios et integros effectus sortiri et ob-
tinere, ac ab illis, ad quos spectat et
pro tempore spectabit, inviolabiliter
observari, sieque in praemissis per
quoscumque indices ordinarios et de-
legatos, etiam causarum palatii apostó-
lici auditores iudicari et definiri debere,
ac irritum et inane si secus super his
a quoquam, quavis auctoritate, scien-
ter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis de-
rogat.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-
stolicis, neconon, quatenus opus sit, praee-
dictae Congregationis canonicorum re-
gularium, etiam iuramento, confirmatione
apostolicā, vel quavis firmitate
aliā roboratis, statutis et consuetudinibus,
privilegiis quoque, indultis et
litteris apostolicis in contrarium praec-
missorum quomodolibet concessis, con-
firmatis et innovatis; quibus omnibus
et singulis, illorum tenores praesentibus
pro plene et sufficienter expres-
sis et insertis habentes, illis aliās in
suo robore permanuris, ad praemis-
sorum effectum, hac vice dumtaxat, spe-
cialiter et expresse derogamus; cete-
risque contrariis quibuscumque.

Transumpto-
rum fides.

§ 5. Volumus autem ut earumdem
praesentium litterarum transumptis,

etiam impressis, manu aliquins notarii
publici subscriptis, et sigillo personae
in ecclesiastica dignitate constitutae
munitis, eadem prorsus fides adhibe-
tur, quae praesentibus ipsis adhibetur,
si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die xxvii
septembbris MDCLXII, pontificatus nostri
anno viii.

Dat. die 27 septembbris 1662, pontif. anno viii.

CDVII.

*Declaratio quod personae, quae a su-
perioribus Congregationis Missionis de-
putabuntur ad alias functiones dictae
Congregationis quae proximum spe-
clant, etc., subsint quoque locorum
Ordinariis quoad functiones huius-
modi et ea quae illas concernunt;
et alia declarantur.*

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii humilitati nostrae
divinitus impositi sollicitudo nos admo-
net ut congregationum¹ virorum ube-
res in Ecclesiā Dei bonorum operum
fructus proferre iugiter satagentium
statum opportunis rationibus constabi-
lire studeamus, sicut cognoscimus in
Domino salubriter expedire.

Exordium.

§ 1. Aliā signidem nos, nonnulla du-
bia, super statu Congregationis Missio-
nis in Gallia incepiae ac olim a Sede
Apostolicā approbatae enata, tollere
volentes, eandem Congregationem, si-
cūt praefertur inceptam et approba-
tam, auctoritate apostolicā confirmavi-
mus et approbabimus, cum emissione
votorum simplicium castitatis, pauper-
tatis et obedientiae, neconon stabilitatis

Motiva.

¹ Male edit. Main. legit Congregationem (R.T.).

in dictâ Congregatione, ad effectum se toto vitae tempore saluti pauperum rusticorum applicandi, post biennium probationis faciendâ; statuentes ut dicta Congregatio exempta esset a subiectione locorum Ordinariorum in omnibus, excepto quod personae, quae a superioribus eiusdem Congregationis deputarentur ad missiones alias, subessent ipsis Ordinariis tantum quoad missiones et ea quae illas concernebant, et alias, prout in nostris desuper in simili formâ Brevis die xxii septembris MDCLV expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberioris continetur.

*Declarat pro-
ut in rubrica.*

§ 2. Nunc autem alia quoque dubia, quae super praemissis seu illorum occasione suboriri¹ possent, opportunae declarationis ministerio removere cupientes, ac dilectum filium Renatum Almeiras, modernum dictae Congregationis superiorem generalem, specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, quod personae, quae a superioribus memoratae Congregationis Missionis deputabuntur ad alias functiones ipsius Congregationis quae proximum spectant, quales sunt seminaria ecclesiasticorum externorum regere et in illis docere,

¹ Edit. Main. legit subori (R. T.).

exercitia spiritualia tam ordinandis, ut se digne ad ordinum susceptionem disponant, quam aliis tradere, collationes de rebus spiritualibus cum ecclesiasticis externis in domibus dictae Congregationis habere et illas dirigere, subsint quoque eisdem locorum Ordinariis quoad functiones huiusmodi et ea quae illas concernunt, eo modo quo de missionibus dictum est.

§ 3. Praeterea, quod, antequam aliquis per votorum pro praefatâ Congregatione a nobis ut praefertur approbatorum emissionem in eâdem Congregatione admittatur, debeat biennium probationis expleuisse, auctoritate praefatâ, tenore praesentium, declaramus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, et illis respective plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, iudicari, et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus litteris apostolicis super erectione dictae Congregationis emanatis, in quibus caveri dicunt expresse quod clerici, anno probationis exacto, si idonei iudicati fuerint, corpori eiusdem Congregationis inseparantur, neconon, quatenus opus sit, praefatis nostris litteris, ac omnibus et singulis illis, quae in illis concessimus non obstarre, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, etiam impres-

Clausulae.

*Derogat con-
traria.*

*Transumptis
credi manda-*

sis, manu alicuius notarii publici seu dictae Congregationis Missionis secretarii subscriptis, et sigillo alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae seu superioris generalis eiusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium, tam in iudicio quam extra illud, adhibetur, quae ipsis metu praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die vii octobris MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 7 octobris 1662, pontif. an. viii.

CDVIII.

Confirmatio brevium super divisione provinciae S. Ioannis Baptistae, erectioneque B. Petri de Alcantara Discalceatorum sancti Francisci nuncupatorum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

Alias pro parte dilecti filii Petri Roche, commissarii generalis curiae fratrum familiae ultramontanae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita exposito, quod, iuxta mandatum et decretum capituli generalis dicti Ordinis anno MDCLVIII celebrati, ad instantiam fratrum provinciae S. Ioannis Baptistae eiusdem Ordinis nobis humiliter supplicatum fuerat ut eamdem provinciam in duas dividi concederemus;

¹ Vide Const. ccl (al. 248), *Sacrosancti*, huius Pontificis, tom. xvi, pag. 480; et Const. cccviii, *Alias nos*, ibid. pag. 596, in quibus agitur de hac controversia.

§ 4. Nosque per quasdam nostras in simili formâ Brevis litteras, quarum initium *Sacrosancti apostolatus officium* etc., facultatem faciendi divisionem huiusmodi concesseramus, cum erectione novae provinciae Ordinis praedicti sub titulo B. Petri de Alcantara; et subinde, ad petitionem huius novae provinciae, praevia informatione a dilecto filio ministro provinciali dicti Ordinis habitâ, per alias nostras etiam in forma Brevis litteras, quae incipiunt *Alias nos carissimi*, etc., ministerum provinciale, ac custodem et definitores novae provinciae huiusmodi deputaveramus; ac per ambas litteras praedictas novem conventus assignaveramus eidem novae provinciae, quae octo conventuum possessionem adepta¹ fuerat, dicta vero provincia S. Ioannis Baptistae conventum Murciae, qui praecipuus inter dictos novem conventus erat, retinuerat vigore concordati inter ambas partes facti, sed postmodum, cum huiusmodi concordatum praedictis nostris litteris praeiudicaret, dicta nova provincia procuratorem ad Romanam curiam misserat ad effectum proponendi causam in praedictâ cardinalium congregazione, quae, utriusque partis rationibus audiatis, sententiam dederat ad favorem praedictae novae provinciae, dictumque concordatum nullum declaraverat, ac memoratum conventum Murciae eidem novae provinciae restituiri debere decreverat; verum praedicta provincia S. Ioannis Baptistae executioni apostolicarum in simili formâ Brevis litterarum super praemissis emanatarum restiterat; tandem, post gravissima scandala non solum in civitate Murciae sed etiam in universo Hispaniarum regno secuta, eumdem conventum Murciae dictae novae provinciae consignaverat;

¹ Male edit. Main. legit *adempta* (R. T.).

atque ita huic quidem provinciae novem conventus assignati reperiebantur, in altera vero provinciâ S. Ioannis Baptiste praedictâ vigintiseptem conventus remanserant:

Decretum sa-
crae congrega-
tionis.

§ 2. Et in eâdem expositione subiuncto quod dicta provincia S. Ioannis Baptiste novas lites pro advocandis illis, quae per ternas nostras in formâ Brevis litteras stabilita sunt, movere prætendebat, id vero occasionem aliarum maximarum perturbationum et offensionum præberet: ideoque memoratae cardinalium congregationi suppliato ut perpetuum super praemissis silentium imponeret, quo, et scandalum religioni periculosa cessarent, et fratum quieti et tranquillitati consulerebatur: emanavit ab eâdem congregatione decretum tenoris qui sequitur, vide licet:

§ 3. « Saera congregatio eminētissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium præposita, ad quam sanctissimus dominus noster preces huiusmodi remisit (cum, sub die xxviii aprilis proxime præteriti, causâ iterum partibus auditis et abunde informantibus propositâ, eminentissimo Franciotto referente, decretaverit ad provinciam S. Ioannis Baptiste spectare vigintiseptem conventus, remanente cōventu Murciae ad provinciam Beati Petri de Alcantara iuxta resolutionem iam factam), inhaerendo huic declarationi aliisque decretis et Brevibus apostolicis super hac materiâ emanatis, ut tandem differentiis, controversiis, litibus et discordiis quibuslibet finis imponatur, vigore præsentium stricte præcipit et iniungit, subpoenis eo ipso incurrendis excommunicationis, privationis vocum et officiorum, aliisque arbitrio saerae congrega-

tioni infligendis, omibus et singulis dietarum provinciarum et totius Ordinis religiosis, tam superioribus quam subditis, ut iuxta praemissa, neconon in reliquis iuxta dispositionem prædictorum decretorum et Brevium, omnino et absque ullâ tergiversatione, etiam sub praetextu novi recursus ad hanc sanctam Sedem habendi, pareant et exequantur, nec directe vel indirecte se opponere aut contradicere præsumant. Quapropter sub iisdem poenis perpetuum desuper silentium imponit et impositum esse declarat; appellationibus, prætensionibus, iuribus, decretis quoque, ac Brevibus apostolicis in contrarium forsan facientibus, ceterisque non obstantibus quibuscumque.

Romae xv septembbris MDCLXII.

M. card. GINETTUS ».

§ 4. Cum autem, sicut prædictus Petrus nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ et observatione, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Petrum specialis favore gratiae prosequuntur, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenitentia, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latâ, si quibus quomodolibet inmodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

§ 5. Decretum præinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore præsentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in præmissis auctoritate prædictae congregationis cardinalium.

¹ Forsan *avocandis* vel *revocandis* (n. r.).

Supplicatio
pro decreti con-
firmatione.

Confirmatio
decreti sacrae
congregationis.

Decretum iuritans. § 6. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis de-regat. § 7. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et provinciarum et conventus Murciae, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi octobris MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 11 octobris 1662, pontif. anno viii.

CDIX.

Impositio decimae in regnis Castellac et Legionis ac Aragoniae et Valentiae, necnon in principatu Cataloniae atque insulis Balearibus et Sardiniae, om-

nibusque provinciis et ditionibus in eis comprehensis, in subsidium praesentium necessitatum regis catholicî¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum², sicut charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus nobis nuper exponi fecit, ipse pro fidei catholicæ regnorumque et dominiorum suorum defensione adeo gratia expensarum onera hactenus subire coactus fuerit, et ad praesens cogatur, ut non solum ordinarios et extraordinarios regnum suorum redditus, verum etiam omnia illorum aeraria fere exhauserit, et propterea nobis humiliter supplicari fecerit ut super ecclesiastarum in suis regnis Castellae et Legionis ac Aragoniae et Valentiae, neconon principatu Cataloniae, atque insulis Balearibus et Sardiniae, omnibusque provinciis et ditionibus in dictis regnis et insulis comprehensis existentium peculio, Christique Domini patrimonio, aliquod subsidium pro subventione praesentium necessitatum ipsius Philippi regis catholicî eiusque regnum defensione imponere de benignitate apostolicâ dignaremur: nos, ad ingentia eiusdem Philippi regis maiorumque suorum erga religionem catholicam et

Supplicationibus exponentis indulget, et confirmat ut in rubrica.

hanc sanctam Sedem Apostolicam merita paternae dirigentes considerationis intuitum, ac horum contemplatione illum specialis gratiae prosequuntur, suppositionibus dicti Philippi regis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de attributae nobis a Domino apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, indicimus et imponimus unam semel in duabus

¹ Ex Regest. in Secr. Brev.

² Similem vide Const. c Innoc. X in tom. xv, pag. 359 (R. T.).

annis proximis, illorum nempe singulo pro medietate, persolvendam decimam, quae in totum ad summam octingentorum millium ducatorum monetae Hispaniae ascendat, iuxta ratam a venerabili fratre Carolo archiepiscopo Corinthi, nostro et praedictae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio, taxandam, omnium fructum, redditum, proventuum, iuriū, obventionum, emolumentorum et distributionum quotidianarum omnium ecclesiarum archiepiscopalium, episcopalium, collegiarum, parochialium, necnon monasteriorum et conventuum, ac etiam mensarum abbatialium, capitularium, tam cathedralium et metropolitanarum, quam quarumcumque collegiarum ecclesiarum, necnon conventionalium, prioratum quoque, praepositorum, praceptoriarum, canonicatum et praebendarum, dignitatum, personatum, administrationum etiam fabricae et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curā et sine curā, secularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Praemonstratensis, ac quorumcumque aliorum Ordinum utriusque sexus, etiam mendicantium annuos redditus habentium, tam virorum quam mulierum, necnon congregationum regularium, institutorum regularium, et societatum, etiam Societatis Iesu, et praeterea hospitalium, necnon Beatae Mariae Theutonicorum, S. Iacobi de Spatha, Alcantara, Calatrava, de Avis et Montesia, necnon S. Lazari et aliarum quarumcumque militiarum (exceptis tamen S. R. E. cardinalibus, ac fratribus militibus S. Ioannis Hierosolymitani, qui pro sui tutelā contra Turcas et alias infideles alienis auxiliis quotidie indigent, et, quoad curata, iis quorum centum, quo vero ad simplicia beneficia ecclesiastica, iis quorum anni redditus

summam vigintiquatuor ducatorum auride cainerā non excedunt) in praedictis regnis Castellae et Legionis ac Aragoniae et Valentiae, necnon principatu Cataloniae, atque insulis Balearibus et Sardinia, omnibusque provinciis et districtibus in eisdem regnis et insulis comprehensis existentium, ac similiter omnium pensionum super praemissis assignatarum et assignandarum, percipiendam et exigendam a quibuscumque archiepiscopis, episcopis, primatibus, praepositis, decanis, capitulis, canoniciis, rectoribus, beneficiatis, abbatibus, prioribus, commendatariis, abbatissis, priorissis, fratribus, militibus, et aliis quocumque nomine nuncupatis, secularibus et regularibus, ceterisque, cuiuscumque dignitatis, status et conditionis existentibus, praefata quocumque iure, modo, occasione et titulo obtinentibus seu detinentibus et obtenturis, necnon oeconomis et administratoribus perpetuis seu temporalibus, usufructuariis, ac fructus, pensiones, res et alia quaecumque huiusmodi iura et bona ex quacumque causa, quavis auctoritate, in toto vel in parte, sibi reservata aut concessa habentibus vel habituris, secularibus et regularibus Ordinum, congregationum, militarum et hospitalium praedictorum, necnon ab ipsis ecclesiis, capitulis, conventibus, Ordinibus, congregationibus, collegiis, hospitalibus, militia, mensis, massis et locis, quocumque privilegio et exemptione reali, personali et mixta, antiqua et immemorabili, pacificā et continuatā suffultis, quos omnes (exceptis supradictis) collectoribus, ut infra deputandis, volumus decimam praedictam infra duos annos proximos, illorum videlicet singulo pro medietate, persolvisse.

§ 2. Decernentes nullas omnino exemptiones et immunitates exactionem

huiusmodi impedire posse, siue per quoscumque iudices ordinarios et commissarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane si secus super is a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, configerit attentari.

Sancio pos-
dalis.

§ 3. Ut autem supradicta diligenter et fideliter executioni demandentur, eundem Carolum archiepiscopum modernum et pro tempore existentem, nostrum et Sedis praedictae in dictis regnis Hispaniarum nuncium, cuius integritas et prudentia nobis iam pridem cognita est, et alias ecclesiasticas personas, si ita ei videbitur, ab eo nominandas, decimae praedictae collectores cum omnibus iurisdictionibus, quae aliis huiusmodi collectoribus de iure vel consuetudine quomodolibet competunt, auctoritate et tenore praedictis constituiimus et deputamus; mandantes ut, quidquid inde per se vel personas ecclesiasticas praedictas seu subcollectores suos exegerit, id omne, redditâ prius sibi per personas deputandas huiusmodi praemissorum omnium ratione, thesaurario ipsius Philippi regis in supradictos et non alias usus convertendum consignari faciat: ac eidem nuncio plenam, liberam et amplam ac absolutam potestatem tribuimus taxam et repartimentum huiusmodi, pro praedictâ summâ octingentorum millium ducatorum monetarum Hispaniae dumtaxat conficiendâ, omni et quameumque appellatione, recursu, nullitatis dictione, ac in integrum restitutio[n]e penitus remotis, faciendo et praescribendo; praedictos omnes ad decimam huiusmodi pro ratâ quemlibet iuxta praedictam taxam tangente per-

solvendam etiam per edictum locis publicis affigendum, etiam sub censuris et poenis ecclesiasticis, monendi et requirendi; non parentes, contumaces et fraudantes in censuras et poenas praedictas incidisse declarandi; proprietates, fructus, res et bona ipsorum apprehendendi, et usque ad satisfactionem retinendi; contradictores, perturbatores, molestatores et rebelles quoscumque, eisque auxilium, consilium vel favorem, publice vel occulte, quovis quaesito colore praestantes, cuiuscumque dignitatis, gradus et ordinis fuerint, praedictis aliisque censuris et poenis ecclesiasticis, ne non pecuniariis, ceterisque iuris et facti remediis opportunis compellendi, illasque etiam iteratis vicibus aggravandi; eos vero, qui debite satisfecerint, ab omnibus censuris et poenis supradictis in formâ Ecclesiae consuetâ absolvendi; praeterea quascumque personas ecclesiasticas in collectores et subcollectores fide et facultatibus idoneos in omnibus civitatibus, dioecesis, provinciis et ditionibus praedictorum regnum et principatus et insularum, quotquot expedierit, constituendi, cumque vel eos arbitrio suo revocandi; negligentes et morosos removendi, ac alium seu alios subrogandi quotiescumque ei videbitur; in delinquentes et contumaces per se vel alium seu alios, etiam simpliciter et de plano ac sine strepitu et figurâ iudicii, inquirendi, ac meritis poenis puniendi; modos et formas in praedictis servandos praescribendi; dubia quaecumque in praemissis forte oritura declarandi.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ne non ecclesiarum, monasterio-

Derogatio
contrariorum.

rum, Ordinum, congregationum, hospitalium et locorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis; quodque personis praedictis, earumque ecclesiis et locis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, a Sede Apostolicâ sit indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto, neenon personis, eorumque nominibus, cognominibus, ecclesiis, monasteriis, Ordinibus et locis huiusmodi, mentionem; et quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, immunitatibus, in genere vel in specie, etiam S. R. E. camerario, et aliis camerae apostolicae ministris, etiam ex causâ onerosâ, quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, et solutiones decimarum aliter quam secundum antiquam taxam et nisi in universali decimarum per orbem impositione fieri prohibentibus; neenon permissionibus, donationibus, obligationibus, iuramentis, renunciationibus, vinculis et cætelis in assignatione praedictarum pensionum factis (quibus per impositionem decimae huiusmodi minime teneri, neque eis¹, quoad praemissa, contra quemcumque locum habere declaramus); aliisque indultis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, cuiuscumque tenoris existant, per quae praesentibus non expressa, aut totaliter non inserta effectus eorum impediri valeat quomodolibet vel differri, et de quibus eorumque totis tenoribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis; quae omnia contra praedicta nolumus cuiquam suffragari; ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Potius iuste eas vel ea pro eis (R. T.).

§ 5. In percipiendâ vero decimâ præscriptâ, piae memoriae Clementis Papae V etiam praedecessoris nostri in Concilio Viennensi editam constitutio nem (ac praesertim quod nec calices, nec libri, ceteraque ecclesiarum ornamenti divino cultui dicata, aliave suppellex ecclesiastica ex causâ pignoris capi, recipi, vel distrahi, aut alias quomodolibet occupari debeant) ubique praecipimus observari; quinimo volumis, ut, illius occasione, ecclesiae, monasteria, aliaque pia et sacra loca quaecumque debitiss propterea non fraudentur obsequiis, ac divinus in iis cultus et solitus Altissimo famulantum et ministrorum numerus nullatenus minuatur, nec eis quoquo modo iniuncta onera aut pia, quae exerceri solent, opera et officia ullo modo minuantur, seu negligantur, sed eorum congrue supportentur onera consueta; quodque propter praedictam decimæ impositionem quibuscumque iuribus nostris, et collegii S. R. E. cardinalium, ac camerae nostræ apostolicae praefatae, quae ratione ecclesiarum ac monasteriorum et aliorum beneficiorum vacantium et vacaturorum solvi debuerint, in aliquo minime præiudicetur; praesentium vero litterarum exempla, etiam impressa, manu alicuius notarii publici subscripta, et alicuius personæ in dignitate ecclesiasticâ constitutæ sigillo obsignata, eamdem in iudicio et extra illud ubique locorum fidem facere, quam ipsae originales ficerent, si essent exhibitae vel ostensae.

Datum Romæ, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx octobris MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 20 octobris 1662, pontif. anno VIII..

Constitutio
nem
Clemen
tis V
sevari
mandat.

CDX.

Licentia episcopo et clero civitatis Pa-
ctensis, eiusque territorii, contribuendi
summam riginti millium scutorum
pro redemptione dictae civitatis et ca-
salis de Surrentino, eiusque territo-
rii¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium. Apostolatus officium, quod auctore Deo gerimus, exigit ut ad ea, quae libertatis ecclesiasticae conservationem ac personarum quarumlibet in sortem Domini vocatarum utilitatem concernunt, libenter intendamus, et pastoralis nostrae sollicitudinis partes desuper interponamus, prout, maturâ deliberatione adhibitâ, cognoscimus in Domino salubriter expedire.

Expositio. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt venerabilis frater modernus episcopus Pactensis, ac dilecti filii dignitates obtinentes, canonici, aliquique praebendati cathedralis ecclesiae, nec non presbyteri, diaconi, subdiaconi et clerus universus civitatis Pactensis, eiusque territorii, quod dilectus filius Ascanius Ansalonus, dux terrae *della Montagna* nuncupatae, olim casalis dictae civitatis, et ad illius territorium spectantis, eamdem civitatem Pactensem, quae inter civitates regni Siciliae quinta, nonnullisque aliis episcopalibus eiusdem regni civitatibus ordine et maiestate superior existit, cum casali de Surrentino eiusque territorio ante aliquos annos subreptiis, ut creditur, a carissimo in Christo filio nostro Philippo Hispaniarum rege catholico, qui et Siciliae rex existit, emit; venditio tamen civitatis ac casalis de Surrentino et territorii huiusmodi effectum nondum habuit, quia status publici militares et

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ee lesiasticis¹ dietae civitatis eiusque territorii, et praeccipue ecclesiasticis, illi se se opposuerunt, cum emptionem huiusmodi Dei servitio ac conservationi eorum libertatis et patriae naturalis, nec non quieti civium et incolarum, tam laicorum quam ecclesiasticorum, adversari cognoscerent. Nam ex causâ emptionis dicti casalis *della Montagna* nuncupati, effectum sortitae², ac venditionis civitatis et casalis de Surrentino eiusque territorii huiusmodi longae lites ac dissensiones inter praefatum Ascanium ducem ac status dictae civitatis exortae fuerunt, propter quas personae eorumdem statu³, et praesertim ecclesiasticae, dicti Ascanii ducis odium incurrerunt. Unde, si venditio huiusmodi effectum haberet, et laicis dura nec ferenda subiectio, et ecclesiasticis pluri-
mae gravesque difficultates subeundae forent. Et licet ab eisdem statibus, ut hoc importabile iugum evitarent, diversae viae tentatae, multique recursus ad memoratum Philippum regem habitu fuerint; tandem tamen compertum est id fieri nequire nisi mediante praestatione octoginta millium et amplius scutorum monetae; pro quibus colligendis statu secularis et militaris eam maiorem, quam pro modo facultatum suarum poterunt, pecuniarum quantitatem contribuere parati sunt; idque mediantibus quibusdam annuis impositionibus, super quibus assensu dilecti filii nobilis viri moderni proregis dicti regni Siciliae iam optimuerunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, laicorum facultates praestandae integrae summae pecuniarum huiusmodi non sufficient, dicti vero exponentes (provide considerantes de re

Motiva.

1 Potius *militaris et ecclesiasticus* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *sortita* (R. T.).

3 Legendum *statuum* (R. T.).

utili et necessariâ ac non minus status ecclesiastici quam laicorum commodum concernente agi, et laicos, qui in ecclesiasticorum familiis sunt, iisdem quibus ecclesiastici exemptionibus ac immunitatibus frui solere, dictumque statum ecclesiasticum proinde considerabilius forsitan universi corporis membrum existere) medianibus praefatis impositionibus usque ad summam viginti milium scutorum parium, easque pecunias, quae pro integrâ summae huiusmodi praestatione necessariae fuerint, sponte contribuere intendant, si nostra et huius Sanctae Sedis sibi super hoc licentia suffragetur et facultas; eâ tamen lege ut eiusdem summae exactio fiat per subcollectorem ecclesiasticum ab omnibus exponentibus praedictis coniunctim deputandum, qui facultatem habeat exigendi ab eisdem annuatim, aut aliâ formâ quam congruere existimaverint cum ecclesiasticis ad dictam contributionem obligatis, idque usque ad integrâ satisfactionem eisdem summae, quae in redemptionem civitatis Pactensis ac casalis de Surrentino et territorii praefatorum, et non in alios usus converti debeat, nec ante solvatur, quam contractus venditionis civitatis et casalis de Surrentino et territorii huiusmodi, inter memoratum Philippum regem et dictum Ascanium ducem, ut praefertur, initus, omnino rescissus et dissolutus fuerit: nobis propterea iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissionis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine,

*Concedit Pon
tificex ut in ru
brica.*

quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ac considerantes quod episcopus et clerus praedicti pro redēptione huiusmodi tantam necessitatem et utilitatem adspicerint ut absque ullâ exactione ad relevandas communes utilitates et necessitates, laicorum facultatibus non suppetentibus, subsidia per ecclesiasticos existimaverint conferenda, inhaerendo constitutioni generali concilii Lateranensis sub felicis recordationis Alexandro Papa III praedecessore nostro celebrati, eisdem exponentibus, ut ipsi usque ad memoriam summam viginti millium scutorum ad effectum praefatum, servatis tamē modo et formâ ac conditionibus et ordinationibus supra expressis, contribuere libere et liceite possint et valeant, licentiam et facultatem, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac *contraria tollit*, in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, neconon praefatae cathedralis Pactensis, aliarumque ecclesiarum, et aliis quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficenter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et ex-

presse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die **III** novembris **MDCLXII**, pontificatus nostri anno **VIII**.

Dat. die 3 novembris 1662, pontif. an. viii.

CDXI.

Conceditur procuratoribus et commissariis generalibus curiae Ordinis Minorum de Observantia et Reformatorum sancti Francisci cismontanae familiae votum perpetuum in propriis provinciis.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Ratio iustitiae exigit ut illi, qui multos pro religione labores sustinuerunt, congruis honoribus et gratiis decoren-
tur.

Decreti con-

firmatio. § 1. Volentes itaque dilectis filiis procuratoribus et curiae commissariis generalibus fratrum Minorum, tam de Observantia, quam Reformatorum nuncupatorum, Ordinis sancti Francisci, qui rerum usu tractandis et procurandis in Romanâ curiâ gravioribus Ordinis huiusmodi negotiis acquisito pollere noscuntur, et quorum opera proinde eorum provinceis plurimum¹ utilitatis allatura² esse speramus, gratiam facere specialem, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore cen-

sentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, omnibus et singulis procuratoribus et commissariis curiae generalibus fratrum Minorum, tam de Observantia quam Reformatorum, familiae cismontanae huiusmodi, qui sua respective officia triennii continui spatio hactenus gesserunt, et posthac quandocumque pari spatio gesserint, ut, depositis eisdem officiis, suffragium sive votum perpetuum consultivum, electivum et decisivum in quibusvis capitulis et congregationibus suae quisque provinciae dicti Ordinis habere et ferre, illoque uti, frui et gaudere libere et liceite possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulge-
mus.

§ 2. Mandantes propterea in virtute ^{Sanctio poe-} sanctae obedientiae dilectis filiis ministris provincialibus et aliis superioribus et fratribus dietarum provinciarum, ceterisque ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, ut memoratos procuratores et commissarios curiae generales praesentis gratiae commôdo et effectu pacifice frui et gaudere sinant et faciant, nec illos desuper a quoquam quomodolibet indebito molestari, perturbari vel inquietari permittant;

§ 3. Ac decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plebarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari,

¹ Male edit. Main. legit plurium (R. T.).

² Forsan operam ... allaturam (R. T.).

Contrariais de-
rogat.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, Ordinis ac familiae et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolice, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulxit et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; qui-

ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 4. « Religionis Ministrantium Infir- mis. Expositum est sacrae rituum con- gregationi laicos religionis Ministran- tium Infirmis presumere sibi praece- dentiam deberi a clericis eiusdem re- ligionis professione posterioribus, in omnibus et quibuscumque actibus, tam publicis quam privatis. Propterea sup- bus omnibus et singulis, illorum tenores plicatum fuit declarari, quaenam re- pro plene et sufficienter expressis ac gula inter ipsos super iure praecedendi de verbo ad verbum insertis habentes, servanda sit.

illis alias in suo robore permansuris, Et sacra eadem congregatio, tol- ad praemissorum effectum, hac vice lendis dissensionibus praesertim inter dumtaxat, specialiter et expresse dero- ecclesiasticas personas addicta, ac ne gamus; ceterisque contrariis quibus- ub praefatas contentiones et lites mu- cumque.

Transumplis
credi mandat. § 5. Volumus autem ut earumdem cat, sed omnes in eiusdem charitatis praesentium litterarum transumptis, vinculo et in humilitatis spiritu iuxta manu alicuius notarii publici subscriptis, suam vocationem Deo famulentur, de et sigillo personae in dignitate eccl- claravit clericos predictos in quibusvis siastica constitutae munitis, eadem pror actibus et functionibus, tam publicis sus fides in indicio et extra adhibeatur, quam privatis, laicis praefatis etiam an- quae praesentibus ipsis adhiberetur, si tiquioris professionis praferendos esse. forent exhibite vel ostensae.

Die xix augusti MDCLXII.

JOANNES episcopus Sabinensis cardinalis SACHETTUS ».

Datum Romae, apud S. Mariam Ma- iorem, sub annulo Piscatoris, die iv decembris MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 4 decembris 1662, pontif. anno viii.

CDXII.

*Quod clerici religionis Ministrantium In- firmis in quibusvis functionibus, tam publicis quam privatis. praferantur laicis etiam antiquioris professionis.*⁴

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Sacrae con-
gregationis de-
cretum recent-
setur. Alias emanavit a congregacione ve- nerabilium fratrum nostrorum sanctae

Romanae Ecclesiae cardinalium sacris

4 Haec consuetudo viget in omnibus religio- nibus bene ordinatis. De hoc ordine vide ad

procurement generalis Congregationis cle- ricorum regularium Ministrantium In- firmis nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmioris illius subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio com- muniri desideret: nos, ipsum procurem- torem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a qui- busvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sen- tentiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus

Constit. CLXXXIX (al. 265) Urbani VIII, Roma- nus Pontifex, tom. XIII, pag. 660.

Decretum Pon-
tificis confirmat.

extiterit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolieae firmitatis robur adiicimus; salvā tamen semper in praemissis auctoritate congregationis praedictorum cardinalium.

Decretum ir-
ritans. § 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaeas existere et fore, nosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis¹, ad quos spectat et pro tempore quandcumque spectabat, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrarium. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, dictae Congregationis clericorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliā in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Male edit. Main. legit. ab illis (R. T.).

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die vi decembris MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 6 decembris 1662, pontif. anno viii.

CDXIII.

Incorporatio provinciae et quatuor monasteriorum Congregationis canonico-suum S. Georgii in Algā Venetiarum in regno Siciliae existentium praedictae Congregationi, etc.¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Militantis Ecclesiae regimini divinā prooemium, dispositione praesidentes, ad ea sollicitis studiis intendimus, per quae felici prospéroque congregationum quarumlibet ad omnipotentis Dei gloriam ipsiusque Ecclesiae decus et ornamentum pie prudenterque institutiarum gubernio opportūm ratione consultur.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, in regno Siciliae existant quatuor monasteria seu collegia Congregationis canonorum S. Georgii in Algā Venetiarum, videlicet S. Iacobi Panormi, et S. Rosaliae Agrigenti, ac S. Mariae de Ravanusa, et S. Calogeri de Naro Agrigentinae dioecesis, unam provinciam constituentia cum provinciali qui a capitulo provinciali eorumdem canonicorum eligitur, nec tamen a generali Congregationis confirmatur aut visitatur, nec ad generale capitulum accedit: nos, animadvertisentes valde expedire ut membra capit sequantur, et in unum corpus coalescant, ad regularem disciplinam instaurandam, motu proprio, et ex certā scientiā et maturā deliberatione nostris, deque apostoliceae potestatis plenitudine, praedictam provinciam, et singula illius

Confirmat ut
in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

memorata monasteria seu collegia, tenore praesentium unimus, anneximus et incorporamus praedictae Congregationi S. Georgii in Algâ Venetiarum, ita ut cum reliquis dictae eiusdem Congregationis monasteriis unum corpus et unam eamdemque Congregationem constituant, et illorum canonici, sicut antea, provinciale capitulum celebrent de triennio in triennium, sibique provincialem eligant, qui a generali Congregationis confirmationem aecipere et ad generale capitulum aeedere teneatur, ut tam ipse provincialis quam monasteria praedicta et illorum canonici et personae subsint obedientiae, visitationi, correctioni et omnimodae iurisdictioni generalis ipsius Congregationis.

Clausulae.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras, etiam ex eo quod quilibet in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec desuper vocati, citati et auditи fuerint, aut ex alia quaque causā, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus aliove quolibet defectu notari, impugnari, infringi, retractari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientiā et potestatis plenitudine paribus concessso, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse; sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respe-

ctive inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatā eis et eorum cuilibet quavis alteri iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac, ^{Contraria} _{derogat.} quatenus sit opus, de iure quae sit non tollendo, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon provinciae et monasteriorum et collegiorum huiusmodi, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem provinciae et monasteriis seu collegiis, illorumque superioribus et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu pari, ac etiam consistorialiter, aut aliis quomodolibet, etiam iteratis vicibus, in contrarium praemissorum concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omis-

so, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisqne contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi decembbris MDCLXII pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 6 decembbris 1662, pontif. anno viii.

CDXIV.

Confirmatio erectionis custodiae Lotharingiae fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Recollectorum, cum declaratione, quod illi competant omnia privilegia et praerogativa verae custodiae, neconon si qua alia a Sede Apostolicâ indulta fuerint¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Inter gravissimas multiplicesque curas, quibus ex impositae nobis divinitus servitutis munere assidue urgemur, in eam peculiari studio incumbimus, ut felici prosperoqne religiosorum virorum leve Christi iugum sub arctioris vitae instituto laudabiliter portantium statui, quantum nobis ex alto conceditur, salubriter consulamus.

Supplicatio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Bartholomaeus Denmont custos custodiae Lotharingiae fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci de Observantia recollectorum nuncupatorum, quod aliâs, videlicet anno MDXXX, dicta custodia, iuxta quasdam felicis recordationis Gregorii Papae XIII et Clementis Papae VIII praedecessorum

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

nostrorum constitutiones pro reformatione editas, ad instantiam dilectorum filiorum nobilium virorum Lotharingiae, ac supplicantibus fratribus provinciae Franciae Parisiensis dicti Ordinis, qui iuxta puritatem regulae eiusdem sancti Francisci ab eis professae vivere desiderabant, in custodiam reformatam Ordinis huiusmodi, assignatis ad hoc tribus conventibus, erecta fuit, et ad huius rei confirmationem subinde a recolendae memoriae Urbano Papa VIII praedecessore pariter nostro litterae in simili formâ Brevis obtentae fuerunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositi subiungebat, dilecti filii fratres Cordigeri et non reformati dictae provinciae, reformationi huiusmodi contrarii, praetendant praefatas Urbani praedecessoris litteras non esse sufficientes,

Motiva.

et captâ occasione belli et absentiae memoratorum ducum ab illo tempore fratres recollectos dictae custodiae molestare nunquam cessaverint, tandem vero pro pace habendâ in capitulo generali Ordinis praefati anno MDLVM Toleti celebrato determinatum fuerit, ut custos ad nos pro obtinendis novis super confirmatione erectionis custodiae huiusmodi litteris apostolicis recurreret: nobis propterea dictus Bartholomaeus humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsum Bartholomaeum ^{Confirmat de-} _{cretum iam ta-} specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum

fore censentes, huiusmodi supplicatio-
nibus inclinati, de venerabilium fratrum
nostrorum S. R. E. cardinalium nego-
tiis et consultationibus episcoporum et
regularium praepositorum, qui rem ma-
ture considerarunt, consilio, attentis
narratis, erectionem custodiae huius-
modi, auctoritate apostolicâ, tenore praec-
sentium, approbamus et confirmamus,
illique inviolabilis apostolicae firmitatis
robur adiicimus, ac omnes et singulos
iuris et facti defectus, si qui desuper
quomodolibet intervenerint, supplemus,
ipsique custodiae omnia privilegia et
praerogativas verae custodiae, necnon si
quae alia eidem a Sancta Sede Aposto-
licâ indulta fuerunt, compétere decla-
ramus.

Clausulas ap-
ponit.

§ 4. Decernentes easdem praesentes
litteras semper firmas, validas et effi-
caces existere et fore, suosque plena-
rios et integros effectus sortiri et obli-
nere, ac illis, ad quos spectat et pro
tempore spectabit, plenissime suffragari,
et ab illis respective inviolabiliter ob-
servari, sive in praemissis per quos-
cumque iudices ordinarios et delegatos,
etiam causarum palatii apostolici audi-
tores, indicari et definiri debere, ac
irritum et inane si secus super his a
quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-
stolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordini-
nis et provinciae et conventuum hu-
iusmodi, etiam iuramento, confirmatione
apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ ro-
boratis, statutis et consuetudinibus, pri-
vilegiis quoque, indultis et litteris apo-
stolicis in contrarium praemissorum quo-
modolibet concessis, approbatis et in-
novatis; quibus omnibus et singulis,
illorum tenores praesentibus pro plene
et sufficienter expressis ac de verbo

ad verbum insertis habentes, illis aliâs
in suo robore permansuris, ad praemis-
sorum effectum, hac vice dumtaxat,
specialiter et expresse derogamus; ce-
terisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die xi
decembris MDCLXII, pontificatus nostri
anno viii.

Dat. die 11 decembris 1662, pontif. anno viii.

CDXV.

*Confirmat constitutionem capituli gene-
ralis fratrum Congregationis Discal-
ceatorum Ordinis B. Mariae de Mer-
cede redemptionis captivorum, circa
renunciationem officiorum commenda-
torum et rectorum collegiorum ipsius
Congregationis.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam

Aliâs pro parte dilecti filii procurato-
ris generalis Congregationis fratrum
Discalceatorum noncupatorum Ordinis
B. Mariae de Mercede redemptionis
captivorum venerabilibus fratribus nos-
tris S. R. E. cardinalibus negotiis et
consultationibus episcoporum et regu-
larium praepositis exposito, quod per
constitutiones dictae Congregationis, a
felicis recordationis Urbano Papa VIII
praedecessore nostro confirmatas, cave-
batur expresse, ad evitandam constituti-
onum multitudinem, ne in futurum
ulla constitutio approbari et confirmari
posset nisi in capitulis generalibus
examinata et approbata fuisset; quod-
que pro felici eiusdem Congregationis
regimine edita fuerat constitutio ut
commendatores et rectores collegio-
rum ipsius Congregationis in medio
administrationis suorum officiorum illa
in definitorio provinciae renunciare,

ac per epistolas pleno definitorio directas rationem domorum regularium, quas renunciarent, ac conventualium in eis degentium, necnon pecuniarum et bonorum ad easdem spectantium reddere deberent, et in potestate definitoriis provinciae huiusmodi esset admittere eiusmodi resignationes, vel illas recusare, sicuti ipsi definitorio pro Dei et religionis servitio expedire videretur;

§ 4. Et in eadem expositione subiuncto, quod haec constitutio in quatuor congregationibus generalibus successive habitis approbata fuerat, eiusque procurator generalis, probe conscius utilitatis, quae ex illa praedictae Congregationi provenerat et proveniebat, illam, ac omnia quae in illius observationem facta fuerant et in posterum fierent, auctoritate apostolica confirmari plurimum desiderabat: emanavit e congregazione praedictorum cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet.

*Decretum sa-
ciae congrega-
tionis.*

§ 2. « Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, et pro meliori gubernio religionis huiusmodi, censuit praedictam constitutionem, seu statutum, iuxta petitam approbandum et cofirmandam esse, prout praesentium vigore approbat et confirmat, eique apostolicae auctoritatis robur adicit, suumque effectum sortiri decernit; contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae xxiv novembris MDCLXII.

M. Cardinalis GINETTUS».

*Decretum praes-
insertum confir-
mat Pontifex.*

§ 3. Cum autem, sicut praedictus procurator generalis nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi pro firmiori illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summo-

pere desideret: nos, ipsum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicii, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latitis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, decretum praesertim, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate eiusdem congregationis cardinalium.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscunque indicies ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et Congregationis fratrum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores

Clausulae.

Contraria tñlit.

praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceteris que contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii decembris MDCLXII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 18 decembris 1862, pontif. anno viii.

CDXVI.

Confirmatio statutorum ac decretorum capituli generalis Oscensis Ordinis Beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ad pastoralis dignitatis fastigium, Exordium. nullo licet meritorum nostrorum suffragio, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam eveeti, illa, quae pro felici prosperoque religiosorum virorum qui e fluctibus seculi in regularis vitae portum consugerunt, assumptoque suavi Christi ingo, Altissimi obsequiis sese devoverunt, ac uberes bonorum operum fructus per Dei gratiam proferre iugiter satagunt, regimine et gubernio prudenter et salubriter constituta esse noscuntur, libenter, cum id a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio robaramus.

Sequuntur decretal. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus de la Rosa, vicarius generalis Italiae et Siciliae ac procurator generalis totius Ordinis fratrum Beatae Mariae de Mercede re-

¹ Vide aliam confirmationem statutorum pro fratribus Discalceatis eiusdem Ordinis in Constit. CCCXXXVII, Urbani VIII, tom. xiv, pag. 66, *Sacri apostolatus*.

demptionis captivorum, quod in ultimo capitulo generali dicti Ordinis, in conventu Oscensi die xv octobris MDCLVIII celebrato, pro felici eiusdem Ordinis directione editae fuerunt nonnullae constitutiones, quae a congregacione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum in nonnullis emendatae sunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

¶ I. Ad plenioram observationem motus proprii sanctissimi felicis recordationis Urbani VIII de expulsione regularium delinquentium, iuxta id quod similiter decretum est in capitulo generali Barbastrensi et Murciensi proxime celebratis¹, praedictum generale definitorum² decrevit designare, ac designavit in singulis provinciis totius praedicti Ordinis sex consultores, quatuor scilicet provinciae definitores et duos definitores generales, de quorum sex consilio reverendissimus magister generalis possit in criminoso et incorrigibili expulsione ferre sententiam.

Similiter autem decrevit quod, ex³ cuiuslibet praedictorum sex consultorum defectu, illius loco duo electores generales pro tali provinciâ succedant, habita attentione quod dignior prius designatus minus digno intelligatur.

II. Item decrevit praedictum generale definitorum quod in omnibus provinciis patres definitores earum, necnon definitores et electores generales, dum praedictis officiis funguntur, omnibus exemptionibus, gratiis et privilegiis magistrorum de numero gaudeant.

III. Item, habita consideratione laborum quos patres vocales ad capitulo generale Barbastrense et Murciense pro-

Definitores
provinciales et
generales.

Capitulum ge-
nerale quando
celebrandum.

¹ Vel celebrato vel capitulis legend. (R. T.).

² Edit. Main. legit definitorum (R. T.).

³ Videtur legendum in pro ex (R. T.).

xime celebratum concurrentes, hiemalibus molestiis glacierum, nivium fluminique inundantium in itineribus sunt passi, quin et vocales ad capitulum generale Barchinonense praeteritum convocatos canicularibus ferventis solis caloribus summopere vexatos fuisse, idemque semper imminere periculum, et alia maxima incommoda (ut si contingat in maiori hebdomadā celebrari) provide prudenterque timeri, si capitula generalia futura (iuxta decretum capituli generalis Toletani a sanctissimo domino nostro Urbano VIII confirmatum), magistratu Ordinis quovis modo vacante, quatuor solum mensibus expletis, quocumque anni tempore accidat, celebrentur: praedictum generale definitorum, tot calamitatibus ocurrere satagens, earumque pressuram evadere cupiens, seriā et maturā attentione decrevit ut in posterum capitulum generale, magistratu Ordinis quovis modo vacante, si per quatuor menses ante festum Pentecostes id evenerit, in vigiliā dicti festi celebretur; si autem successerit mors magistri generalis, vel alia ut praefertur vacatio, intra tempus quatuor mensium ante dictum festum, tunc ad sabbatum dominicae tertiae octobris eiusdem anni celebratio capituli generalis differatur: et similiter si magistratus vacatio praedicta per quatuor menses ante dictum sabbatum dominicae tertiae octobris acciderit, in tali sabbato dictae dominicae celebretur; si autem intra tempus quatuor mensium ante dictam dominicam tertiam octobris contigerit, tunc ad sabbatum seu vigiliam Pentecostes anni immediate futuri transferatur. Insuperque decrevit praedictum generale definitorum, propriis inhaerendo constitutionibus, celebrationem capitulorum generalium semper in sabbato, et non alia die fieri debere. Unde in hunc fi-

nem, et pro maiori declaratione praefati decreti, statuit quod, si quatuor menses a vacatione generalatus expleantur ante sabbatum Pentecostes, celebratio capitulo fiat in sabbato Pentecostes; et similiter, si expleantur ante dominicam tertiam octobris, celebratio capituli fiat in sabbato ante dominicam praedictam tertiam octobris; si vero quatuor menses a vacatione generalatus expleantur post festum Pentecostes, intra octavam tamen dicti festi, celebratio capituli generalis fiat in sabbato ante dominicam SS. Trinitatis; et similiter, si praedicti quatuor menses dictae vacationis expleantur post dictam dominicam tertiam, intra octavam tamen illius, celebratio capituli generalis fiat in sabbato primo post dictam tertiam dominicam octobris, et non ultra, ne ob tam paucos dies electio magistri generalis in tam longum tempus differatur. Interim autem, donec capitulum generale novaque electio fiat, prior monasterii Barchinonensis semper sit caput et vicarius generalis totius religionis. Praedictumque generale definitorum suppliciter et humiliter exorat sanctissimum dominum nostrum Papam ut huiusmodi decretum pro suā benignitate confirmare, et praefatum dicti capituli generalis Toletani ad ipsius instantiam confirmatum a sanctissimo Urbano VIII, prout huic contrariatur, derogare dignetur.

iv. Item praedictum generale definitorum decrevit ut deinceps in perpetuum celebrentur capitula provincialia verno tempore, circumarea dominicam *Cantate*, sabbato ante ipsam, et quod, si in dicto tempore magistratus Ordinis vacaverit, capituli vel capitulorum provincialium celebratio usque ad aliam dominicam *Cantate* immediate futuram prorogetur; ut sic fiat conformius constitutionibus religionis, iuxta caput quar-

Provincialia
capitula quando-
celebranda.

tum secundae distinctionis, ubi sic: « Religio (vacante scilicet quovis modo magistratu Ordinis) in eodem prorsus statu perseveret, sicut fuerat ante vacationem magistratus »: et in cap. vi eiusdem distinctionis de capitulo provinciali sic: « Celebretur tamen praedictum capitulum in dominicā *Cantate*, in qua futuris temporibus in toto Ordine celebranda sunt inviolabiliter capitula provincialia ».

Contributiones in duas partes dividendae.

v. Item praedictum generale definitorum, utilitati provinciarum Novae Hispaniae et *del Perū* in regnis Indiarum occidentalium, earumque levamini consulens, ne superfluis sumptibus et contributionibus nimis graventur, decrevit ut de cetero contributiones pro vestuariis magistri generalis, in illis provinciis fieri solitae, minime fiant, sed pro vestuariis magistri generalis et sumptibus procuratoris generalis curiae Romanae, et negotiis seu litibus in eā concurrentibus, designavit praedictum generale definitorum medietatem contributionem, quae in illis provinciis pro vestuariis suorum viciorum generalium fiunt, iuxta ea quae fieri consueverunt, ita ut tales contributiones in duas aequales partes dividantur, quarum una magistro generali in Hispaniam mittatur, altera vero ipsis vicariis generalibus pro sui officii sumptibus designetur.

In vacantia graduum definitorum provinciarum provideat.

vi. Item, cum dubitatum fuisset in praedicto definitorio, ad quem facultas exponendi ad religionis gradus attineat, post disertam iurium inquisitionem declaratum fuit pertinere ad quodlibet definitorum cuiuslibet provinciae non solum approbationem lecturae vel praedicationis ad praedictos gradus, sed facultatem exponendi ad illos, quae¹ tamen expositio ad futuram vacantem ex decreto sanctissimi Pauli V est prohibita; similiter

¹ Edit. Main. legit qui pro quae (n. t.).

declaravit praedictum generale definitorum (ne gradus suspensi per longum tempus maneant, ex quo plura praevidentur bono regimini imminentia damna, et ne religiosi aliās idonei et approbati illis orbentur usque ad capitulum futurum) posse definitorum provinciale praedictam facultatem exponendi, quae iure nostrarum constitutionum definitorio provinciali privative competit, concedere reverendissimo patri magistro generali, ut, quoties graduum vacatio contigerit, possit exponere ad talem determinatam vacantem quemlibet ex approbatis a definitorio provinciali. Insuper decrevit praedictum generale definitorum, ita, et iuxta hoc decretum, disponendum fore caput xxv nostrarum constitutionum de magistris et praesentatis.

vii. Item confirmavit praedictum generale definitorum quod iam decretum est in capitulis generalibus Hobrensi, Barbastrensi et Murciensi proxime celebratis circa facultatem et potestatem reverendi patris prioris Barchinonensis, magistratu vacante, tamquam supremi religionis capititis et vicarii generalis totius Ordinis, de et super confirmatione graduum vacantium tempore sui regiminis; et praedictum definitorum generale, nemine diserepante, declaravit reverendum patrem priorem Barchinonensem, ratione sui officii praedicti, habere sufficientem facultatem et auctoritatem ad confirmationem graduum conferendam iure nostrarum constitutionum, dist. 1, cap. iv, his verbis: « Vicesque et potestatem magistri generalis in omnibus, prout in his constitutionibus sancitur, habeat ».

Jura prioris Barchinonensis magistratu vacante.

viii. Item, desiderans praedictum generale definitorum inter patres principatus Cataloniae et Aragoniae iurgia sedare et pacem stabilire, decrevit ut

Concordia inter patres Cataloniae et Aragoniae.

de cetero in capitulo provincialibus provinciae Aragoniae eligatur ad minus unus ex patribus principatus Cataloniae in definitorem provincialem.

Stylus litterarum paten-

IX. Item decrevit praedictum generale definitorum, ad perpetuam rei memoriam, quod tam reverendissimus magister generalis, quam provinciales, commendatores, et vicarii generales in fine quarumeumque litterarum patentium et aliarum testimonialium scripturarum, professionum, etc., hoc utantur stylo, ut, post numeratum Domini annum, similiter scribere debeant annum fundationis Ordinis, his verbis: « a foundatione nostri Ordinis, anno N. ».

Missa de B. V.
quolibet sabbati
celebranda.

X. Item praedictum generale definitorum decrevit quod in die sabbati eniusecumque hebdomadae, post Primam, secundum antiquam religionis consuetudinem, inviolabiliter celebretur missa de B. Virgine in omnibus conventibus totius Ordinis iuxta ritum romanum, cui intersint omnes religiosi cuiusecumque gradus aut qualitatis extiterint, reverendissimo magistro generali non excepto. Similiter eadem die, post completorium, ad cantandum antiphonam *Salve* in cappellâ maiori ecclesiae convenienter.

Missae pro
fratribus defun-
ctis celebra-
das etiam novi-
tius.

XI. Item decrevit quod eadem suffragia, quae pro quolibet religioso professo deceidente celebrantur ac debent celebrari, eadem etiam pro religioso novitio defuncto celebrarentur: rursusque commendator domus, ubi aliquis religiosus tam professus quam novitius obierit, quamprimum poterit, certiores faciat tam provincialem quam commendatores illius provinciae de fratri morte, nomine et officio, ut pro illo supraposita suffragia fiant; tenenturque commendatores seu praelati con-

¹ Videlur deesse particula *quod*, vel legendum rursus *quod* (R. T.).

ventuum nomen defuneti fratris scribere in tabellâ ad hunc effectum in choro vel in sacristiâ destinatâ, et solito triennio retinendâ et renovandâ, quam debeant visitatores in suis visitationibus sedulo examinare, et an suffragia pro defunctis sint integre persoluta. Similiterque, auditâ morte sanctissimi dominii nostri Papæ, in singulis conventionibus nostri Ordinis solemnes exequiae pro ipso fiant, idemque pro eminentissimo cardinali nostrae religionis protectore, et pro rége et reginâ catholicis, totius religionis patronis et fundatoribus, fiat. Qualibet feria secunda (tempore Paschali excepto) post Primam cantetur missa quotidiana defunctorum, qua finitâ, fiat processio secundum antiquam consuetudinem religionis: quod si dicta feria secunda aliquo festo solemnii impedita fuerit, in tertiam vel in quartam feriam transferatur, ut in ceremoniali nostri Ordinis notatur.

XII. Item, cum ex nostris constitutis quotidianis mentaliter orare te- neamur, decrevit praedictum generale definitorum tempus primae orationi toto anni tempore dimidiam saltem horam immediatam ante Primam destinare, taliter quod primo mane omnes fratres in choro convenient, ubi, genibus flexis, invokeato Spiritu Sancto antiphonâ *Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum cor- da fidelium, et tui amoris in eis ignem accende*, dicatur¹: *Sub tuum praesidium confugimus, sancta Dei Genitrix, no- stras deprecationes ne despicias in neces- sitatibus nostris, sed a periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa et be- nedicta. ¶ Emitte Spiritum tuum, etc. Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix, etc. Salvos fac servos tuos, etc. Domine, e- xaudi, etc. Domiuus vobiscum, etc. Ore-*

El pro Papa,
cardinali protec-
tore, rege re-
ginaque defun-
ctis.

Oratio men-
tabis bis facien-
da quotidie.

¹ Verbum dicatur nos addimus ad syntaxem adimplendam (R. T.).

mus: Deus, qui corda fidelium, etc. Deus virtutum, cuius est totum quod est optimum, inscre pectoribus nostris amorem tui nominis, et praesta in nobis religionis augmentum, ut quae sunt bona nutrias, ac pietatis studio, quae sunt nutrita, custodias. Defende quaesumus Domine, B. Mariā semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam, et toto corde tibi prostratam ab hostium propitiis tuere clementer insidiis. Per Christum Dominum nostrum. Amen. Secundo etiam convenient post completorium, factoque saltem post dimidiam orationis horam signo a praelato, hebdomadarius incipiat antiphonam: *Conceptio tua, Dei Genitrix Virgo, gaudium annunciarit universo mundo, ex te enim ortus est Sol Institiae Christus Deus noster, qui solvens maledictionem dedit benedictionem, et confundens mortem donarit nobis vitam semperitnam, prout in rituali Ordinis notatur.* Cum hoc ita decretum sit in aliis capitulis generalibus, nempe Bilbilitano, Hobtensi et Burtinensi; iuxta ipsum ordinanda est constitutio ubi designat tempus orationis immediate post Nonam vel Matutinas.

Disciplina facienda.

xiii. Item, praeter disciplinas a constitutione assignatas, et eas, quae fiunt quartā et sextā feriā per totum quadragesimale tempus, decrevit praedictum generale definitiorum quod omnibus feriis sextis per totum adventum, servari religione stabilitum, vespere omnes fratres convenient in choro vel ecclesiā, et ibi communem faciant disciplinam; similiterque alias communes disciplinas, quibus in pluribus conventibus nostri Ordinis magno proventu ac aedificatione religiosi se exercent, praedictum generale definitiorum laudavit et approbavit.

Ieiunia.

xiv. Item statuit quod, praeter ieiunia in nostris constitutionibus statuta, teneantur ieiunare omnes fratres (ut est laudabilis et antiqua consuetudo religionis) in omnibus vigiliis festivatum B. Mariae Virginis, dominae ac patronae nostrae, et in vigiliā sancti nostri Petri Nolasci.

xv. Item decrevit quod commendatores seu paelati conventuum nunquam a refectorio absint, nullumque religiosum, tam ex magistris, quam ex praesentatis, abesse permittant; quod si commendator seu paelatus conventus crebro et saepius a refectorio absuerit, officio et commendā privetur.

xvi. Item decrevit quod patres commendatores provideant religiosis omnia necessaria ad vestitum; et ille, qui habitum integrum in triennio, et calceamenta toties quoties opus et requisitus fuerit, suis subditis non dederit, puniatur in capitulo provinciali ad arbitrium definitiorii, et sit inabilis ad ceteras paelaturas.

Praeterea, pro notitiā cap. xvi primae distinctionis nostrarum constitutionum et sequentium, ubi de levi culpā, de gravi, graviori et gravissimā culpā agitur, declaravit praedictum generale definitiorum notari deberi materiam eiusdem delicti puniendam poenis gravis vel levis culpare, quod debet intelligi (ne videatur inconsequentia vel oppositio⁴ constitutionum) iuxta gravitatem vel levitatem materiae, quae in moribus aggravant vel diminuunt culpam. Et insuper decrevit debere praedictis capitibus addi poenas, quae per varia capita nostrarum constitutionum sunt dispersae, unicuique propria adaptando, et insimil colligendo cum relatione ad proprias et congruas constitutiones, ut facilius in promptu habeantur; ut sta-

*Praelati ne
absint nec ab-
esse permittant
a refectorio.*

Vestiarium.

*Poenae delin-
queantium.*

¹ Male ed. Main. legit *opposito* pro *oppositio* (R. T.).

tutum fuit in capitulo generali Murciensi.

Ad triremes. xvii. Item decrevit quod religieus, qui ea delicta commiserit, quibus poena in constitutionibus declarata debetur, si triremum, de sententiâ iuridicâ generalis magistri aut provincialis cum dñobus definitoribus vel praelatis ad triremes mittatur tempore pro qualitate criminis debito, non per expulsionem a religione, sed per exspoliationem habitus; transacto vero tempore poenitentiae, redire tenetur ad religionem, et se suis praelatis praesentare, ut de eius conventionalitate provideant; et tunc inter reliquos fratres habitu eodem indutus commoretur.

Habitus. xviii. Praeterea decrevit quod nemo religiosorum possit habere redditus annuales, seu census, nisi de licentia Sedis Apostolicae, iuxta constitutionem sanctissimi domini Urbani VIII; quod si secus fiat, qui habuerit, ipsis statim privetur, et applicentur conventibus seu monasteriis, quibus ex vi constitutionis pertinent.

Receptio novitorum. xix. Item, quia capite xxii distinctionis primae *de recipiendis ad Ordinem* habetur quod nullus recipiatur in Ordine nisi de consensu maioris vel senioris partis conventus, decrevit praedictum generale definitorum, quod illa clausula, *vel senioris partis*, deleatur, semper enim debet recipi, qui recipiendus fuerit de consensu maioris partis.

Super transitu religiosorum. xx. Item decrevit quod nullus religieus alienae professionis, cuiuscumque qualitatis aut conditionis extiterit (exceptis nobilibus militaribus), possit ad nostram religionem admitti, super quo taxatur magistro generali potestas: similiter magistro generali et procuratori generali in Romanâ curiâ taxatur potestas suum praebendi consensum super transitu religiosorum ex Discalceatâ ad

nostram primitivam seu de Observantia familiam. Insuper nullus ad habitum nostrae religionis admittatur, nisi prius de genere, moribus et vitâ, accuratâ et fide cignâ informatione, et aliis quae expresse habentur in nostris constitutionibus praedictis cap. xxii, commendatori et communitati plenae illius conventus, ubi recipiendus est, clare constet.

xxi. Praeterea observari praecipinus decretum ex motu proprio sanctissimi domini Sixti V, quo decrevit, quod nullus ex sacrilego aut incestuoso conubitu usque ad tertium consanguinitatis vel affinitatis gradum natus ad habitum admittatur, neque ad professionem in aliquâ religione; quod si secus fiat, professionem decernit esse nullam, eosque facit inhabiles ad profitendum et ad ascendendum ad quoscumque gradus aut dignitates; reliquosque illegitimos ex alio thoro natos, spurios, vel naturales, etiam alias legitimatos, ad religionem admitti non posse aut debere, nisi prius illorum vitâ et moribus diligenter cognitis et circumstantiis universis, fide dignis testimoniiis, ita ut eorum receptio videatur profutura universae religionis con modo et utilitati eius; super quo in generali vel provinciali capitulo, maturâ deliberatione habitâ, unanimi consensu definitorum⁴ et provincialis vel generalis, ad habitum regularem approbentur. Et nihilominus hi sie recepti ad gradus, honores et dignitates Ordinis perpetuo sint inhabiles nisi a Sede Apostolicâ specialiter dispensemetur cum eis.

xxii. Praeterea declaramus vicarios conventuum non esse praelatos cum sufficienti auctoritate et potestate ad admittendum vel tradendum habitum

Vicern co-
ventuum noi
possunt admis-
tere novitos.

⁴ Videtur legendum *definitorum* (B. T.).

novitiis; poterit tamen, si sit praesidens in capite, vacante officio commendatoris, etiamsi per suspensionem ab officio, ceteris ut supra concurrentibus.

Annum probatio-

niam xxiii. Insuper decretit praedictum generale definitorum, quod in praedicto capite xxiii *De recipiendis ad Ordinem*, ubi dicitur: «et tempus probationis assignetur ei (novitio scilicet) a praelato», addatur: « iuxta deeratum sacrosancti Concilii Tridentini, sess. xxiii, et de iure, quod est integer annus, post quem immediate novitus est admittendus».

Professio no-

vitorum. xxiv. Item decretit praedictum generale definitorum quod in capite xxx praedictae primae distinctionis, ubi agitur de professione, addantur haec: « Et similiter irrita et nulla sit professio illorum, qui ex sacrilego aut incestuoso conuebitu usque ad tertium consanguinitatis vel affinitatis gradum sunt nati, iuxta motum proprium felicis recordationis Sixti PP. V, quem generale capitulum Mureiense in Ordine nostro servari decrevit; et pariter sit irrita et nulla professio illorum, qui in alia regulari religione fuerint professi, iuxta decretum caput generalis Toletani a sanctissimo Urbano VIII confirmatum: si vero, tacita veritate, vel expressa falso, huiusmodi defectus habentes professionem emiserint, quocumque tempore id cognoscatur, ab Ordine nostro penitus tamquam non professi expellantur ».

Contra defrau-

dantes bona re-

demptionis. xxv. Item decretit praedictum generale definitorum quod, qui bona redemptionis in aliquo defraudasse repertus fuerit, non solum voce activa et passiva in perpetuum privatus existat, sicut, inter alias poenas, cap. xxviii distinctionis primae nostrarum constitutionum statuitur, sed illum sic delinquentem nec provincialis nec generalis magister ad totales voces restituere, et

ab eâ poenâ liberare possit, nisi solum universum definitorum generale unanime et conforme, ac nemine discrepante, et nisi restitutis ablatis. Et similiter decretit quod bona redemptionis nequeant a conventibus pretio comparari, nisi, infra vigintiquatuor horarum spatium, pretium pro emptione in communi deposito praedictae redemptionis reponatur; quod si contrarium per aliquos paelatos fiat, poenis in praedictâ constitutione assignatis subiaceant.

Insuperque declaravit praedictum generale definitorum quod poenae constitutionum in bona religionis defraudantes non tantum sunt excommunicatio et privatio vocis activae et passivae, sed etiam privatio officiorum in totâ religione, et ita sunt in posterum intelligendae et infligendae.

xxvi. Item, quia statutum est a capitulo generali Toletano et a sanctissimo Urban. VIII felicis recordationis confirmatum, quod, si, quando officium generalatus vacaverit et fuerit notificata vacatio conventui Barchinonensi, non sit prior electus, tenentur patres conventionales dicti conventus intra spatium vigintiquatuor horarum priorem de more iuxta constitutiones eligere; decretit praedictum generale definitorum quod, si secus fecerint, in gubernium religionis et officium vicarii generalis succedat provincialis, aut vicarius provincialis in capite illius provinciae ubi erit celebrandum capitulum generale immediate futurum. Deficiente vero provinciali, aut praedicto vicario provinciali, succedat commendator illius domus, in qua celebrandum est praedictum capitulum. Quod similiter observandum est si prior Barchinonensis, tempore quo magistratus vacaverit, fuerit legitime impeditus gubernio religionis, iuxta decretum caput generalis Bilbilitani a

Magistratus va-

cante quis do-

beat esse vica-

rius generalis.

capitulis Oseensi, Barbastrensi et Murciensi confirmatum.

Alternativa magistri generalis.

XXVII. Item, cum servari debeat alternativa in officio magistri generalis, taliter quod unā vice sit ex coronā Aragoniae et Galliae ac Italiae, alterā ex coronā Castellae, inclusis provinciis Vandaliae et Indiarum, ex decreto sanctissimi Clementis VIII felicis recordationis, praedictum generale definitiorum decrevit quod, si magister electus obierit ante absolutionem capituli suae electionis, non iudicetur eius alternativa expleta, sed secundum eamdem debeat de novo fieri electio magistri generalis: quae praedicta alternativa debet intelligi ex filiis cuiuslibet provinciae in ipsa inclusae, qui in eā professionem emiserunt, non tamen adoptati, huiuscmodi enim nullatenus tali alternativā possunt gaudere; consequenterque tempus vacationis et officii vicarii generalis minime tenetur expectari de novo, easu quo magistratus, ut dictum est, ante absolutionem capituli suae electionis vacaverit.

De casu renun- ciationis magi- stratus.

XXVIII. Item, quia in capite II distinctionis secundae nostrarum constitutionum, ubi agitur de vacatione magistratus, non exprimitur peculiaris vacatione, quae potest fieri per renunciationem, declaravit praedictum generale definitiorum posse magistrum generalem libere renunciare magistratum, nullā aliā causā adhibitā nec desideratā; quae renunciatione poterit ab ipso, vel per se, vel per procuratorem suum legitimū, fieri; et erit sufficiens si coram provinciali, definitoribus et electoribus generalibus illius provinciae, in qua extiterit, fiat, dummodo secretarius religionis testimonio fidem faciente eam testificetur; quod testimonium commendator domus vel secretarius per nuncium speciale ad priorem Barchinonensem, vel ad quem

officium vicarii generalis spectaverit, mittat, qui statim vacationem magistratus omnibus fratribus domus illius, in qua fuerit, in capitulo congregatis, praedicto testimonio fidem faciente, manifestet, et tunc ab omnibus solemniter obedientiam recipiat coram tali nuncio de omnibus his testimonia fide digna recipiente, ut de anno, die et horā possessionis officii vicarii generalis omnibus iuridice constet; quamprimumque talis vicarius generalis ad omnes provincias litteras suas patentes, tam obedientiae, quam convocationis ad capitulum generale celebrandum, transmittat: et consequenter praedictum generale definitiorum declaravit quod in capitibus nostrarum constitutionum, ubi exprimuntur causae vacationis magistratus, ut decessus, etc., addatur et exprimatur haec peculiaris, nempe renunciatio.

Insuper declaravit praedictum generale definitiorum (ad omnem ambiguitatem tollendam) quod tempus gubernii vicariatus generalis totius Ordinis non habeat locum, nec habere possit, easu quo expletatur electionis sexennium. Praeterea declaravit quod, etsi iure nostrarum constitutionum omnes vocales capituli generalis convocati indicentur ad capitulum generale quando expletur sexennium, magister tamen generalis tenetur opportuno tempore illos ad celebrationem dicti capituli convocare.

XXIX. Item, cum, praeter electores magistri generalis a constitutione, capite II distinctionis II, determinatos, duo alii in qualibet provinciā designentur, et canonica electione similiter per secreta suffragia eligantur, ex decreto capituli generalis Matritensis a subsequentibus et diuturnā consuetudine confirmato, ita ut in qualibet provinciā quinque sint electores suffragium habentes in capitulo generali, provinciali nempe, et quatuor

Electores.

socii, quorum duo titulo definitorum, alii vero electorum generalium gaudent; decrevit praedictum generale definitorum quod, qui titulo electorum designantur, tantum habeant suffragium in qualificatione vocalium ante electionem, et in electione magistri, ac domus capitularis, non autem in aliis definitoriis, servando in hoc consuetudinem religiosis a capitulo generali Murciensi approbatam et confirmatam: et similiter, quia dicti definitores et electores capitulo generalis debent esse gradu magisterii vel praesentaturae insigniti, vel saltem per viginti annos a professione antiqui, ut in electione magistri possint habere suffragium, iuxta decretum capitulo generalis Barchinonensis a subsequentibus confirmatum et observatum; decrevitque¹ praedictum generale definitorum quod tempus praedictae antiquitatis viginti annorum per authenticum et fide dignum transumptum professionis constare debet.

Procurator
Romanao curiae

xxx. Item, cum quicumque in Romanâ curiâ in officio procuratoris generalis² strenue et eum approbatione communis per quinquennium se gesserit, si fuerit magister, vocem habeat in capitulo generali proxime immediate futuro, ex decreto capitulo generalis Toletani a sanctissimo Urbano VIII confirmato; decrevit praedictum generale definitorum quod talis procurator generalis non tantum habeat vocem in electionibus capitulo generalis, verum etiam in omnibus definitoriis illas subsequentibus usque ad absolutionem capitulo, cum praecedentiâ loci ad omnes definitores generales.

Subrogatio
definitoris vel
electoris gene-
ralis.

xxxI. Item praedictum generale definitorum approbavit ac confirmavit statutum capitulo generalis Murciensis, quo decernitur quod in electione definitoris

¹ Aptius lege decrevit (R. T.).

² Edit. Main. legit generali (R. T.).

vel electoris generalis, loco illius qui morte vel impedimento legitimo capitulo generali assistere nequit, quae a definitoribus provinciae simul cum provinciali fieri debet, vocem habeat magister generalis, si praesens fuerit, minime tamen vicarius generalis Ordinis, qui loco magistri succedit.

xxxII. Item approbavit et confirmavit praedictum generale definitorum statutum capitulo generalis Murciensis, quo decernitur quod non possit vicarius generalis aut provincialis a die vocationis magistratus usque ad novam magistri generalis electionem aliquem electorem voce activâ privare; quod etiam extendit hoc praedictum generale definitorum ad vocem passivam: quod si, ratione alienius delicti, vel ob alias causas, sit inhabilis, et suffragandi actione ex iure communi vel nostrarum constitutionum careat, a capitulo generali ante electionem accuratim scrutetur, ac decidatur.

Magistratu
vacante, nemo
possit privari
voce activâ et
passiva nisi ex
iure sit inhabili-

xxxIII. Item, cum omnes vocales capitulo generalis, ut moris est, die im-mediate praecedenti ad diem electionis in conventu designato ad illam conveniant; ibi a praeside Ordinis et capitulo benigne suscipiantur, et vicarius capitulo nominetur, qui iurisdictionem ordinariam super omnes capitulares et alios fratres ad capitulo concurrentes exercet: talis autem vicarius est eligendus ex capitulo illius provinciae, in qua celebratur capitulo generale, vir providus, religiosus, paciens et virtute praeditus: quam consuetudinem approbavit ac confirmavit capitulo generale Murciense, et hoc praedictum generale definitorum decrevit servari.

Vocales et vi-
carius capitulo
generals.

Éadem autem die, qua praedicti vocales ad electionem in praefato conventu convenerint, vespertinâ sessione congregatâ, et factâ commemoratione pro sanctissimo domino nostro Papa, et

Vigilia electio-
nis.

felici statu Ecclesiae, et pro rege, pro benefactoribus Ordinis et captivis christianis, vivis atque defunctis, prout in capite xvii de capitulo quotidiano in nostris constitutionibus statuitur, praeses electionis brevem et piam orationem habeat, qua patres electores de fine conventionis moneat, simulque ad electionem novi magistri generalis recte, legitime et canonice peragendam horretur, virtutesque, prudentiam et doctrinam viro eligendo necessarias exponat; qua peracta, ad examen vocalium procedat et primo praincipiat, idque secundo et tertio moneat, ut si quis aliquem vocalium in definitorio aliquo impedimento legitimo vel censurā ecclesiastica innodatum (ratione cuius in electione non habeat suffragium) assistere scirebit, continuo manifestet. Quod si aliquis reperiatur et sufficienter probetur tale pati impedimentum, a definitorio deelatur, et de capitulo eiiciatur; ita ut in hac sessione omnes vocales examinen- tur, et ad futuram die sequenti electio- nem certo numero statuantur.

*De electione
magistri gene-
ralis.*

Et die sequenti, primo mane, ad auroram, omnes vocales legitimā voce ad electionem pridie designati in loco capitulari convenient, ibique celebretur missa Spiritus Sancti, et concio littera- lis latino idiomate ad electores habeatur, exhortando eos ad rectam et bono communi utilem electionem. Quā si- nitā, omnes, flexis genibus, hymnum *Veni creator Spiritus* cantent, et praeses surgens dicat: *Emitte Spiritum tuum*, etc., *Dominus vobiscum*, etc., *Oremus: Deus qui corda fidelium*, etc.; et sic ad electionem procedatur, formā iuris iuxta nostras constitutiones ser- vatā. Magister generalis post electionem, usquedum a Sanctā Sede confirmatio- nem sui officii obtineat, eo fungatur, non tantum sub titulo vicarii genera-

lis, ut in constitutionibus sancitur, sed etiam generalis electi, ex consuetudine religionis ad hoc praedicto generali de- finitorio approbatā et confirmatā.

xxxiv. Circa quod est observandum, *Electio fit por-
excessum.*

ut omnis ambigendi locus relegate- tur, quod, si numerus suffragiorum sit im- par, verbi gratiā, si vocales sint vi- ginti et novem (qui numerus ex dua- bus partibus inaequalibus constat, quarum una habet quindecim, alia vero quatuordecim), ille qui habuerit quin- decim suffragia, dummodo non sit ex numero eligientium, sit legitime elec- tus, si vero ex numero illorum sit, indigit alio suffragio ultra quindecim, ut sum ipius suffragium sibi profu- isse non aestimetur; si autem in ali- quā schedulā seu suffragio scrutatores reperiant aliquam subscriptionem vel signum aut chirographum, ratione eu- ius deveniant in cognitionem eligentis, vel si nihil reperiant scriptum, aut si aliquod suffragium in favorem alicuius inepti reperiant, non propterea aliquod praejudicium electioni sequatur; sed talis schedula subscripta et signata ve- lut alba, aut¹ in favorem inepti, separe- tur, et pro suffragio cassato reputetur et habeatur, ac postea cum ceteris com- buratur; quae omnia servari debent, tam in praedictā electione magistri, quam in electione provincialis, ac in omni electione canonice faciendā.

xxxv. Item praedictum generale de- finitorium confirmavit, quod capitulum generale Murciense erga officium ma- gистri generalis decrevit, nempe quod magister generalis in toto Ordine genera- lem habeat potestatem: illam (inquam) quae iure superioribus cuiuslibet reli- gionis est concessa, et in posterum concedenda, ad omnia, ad quae ex no-

*Potestas ma-
gистri generalis.*

¹ Particulam aut nos addimus (R. T.).

stris constitutionibus non limitatur, curamque praecipuam totius Ordinis et administrationem gerat, unde per se solum eam potestatem in toto Ordine habeat in omnibus et singulis, quam provincialis in suâ provinciâ, et commendator in suâ commendâ; insuper eam, quae ad rationem sui officii ex iure communi, ex privilegio, vel ex nostris constitutionibus ad eum spectat; verumtamen in inferiorum praelatorum ministerio non se imminisceat, nisi vel ob eorumdem defectum, vel cum prudentiâ, et quando ratio id postulaverit; semper tamen inferiores illi parere teneantur; et licet capite xxxi de modificatione poenarum primae distinctionis nostrarum constitutionum detur facultas magistro generali dispensandi et mitigandi in poenis a constitutionibus taxatis, monetur tamen ne libere et cum facilitate dispensem, nisi transactâ iam maiori parte poenitentiae, praevisisque in poenitentibus manifestis et evidentiibus signis doloris et correctionis.

*Iuramentum
a generali praestandum.*

In iuramento, a generali electo, post electionem, iuxta nostras constitutiones, praestando, debet addi, et iurare teneatur, se observaturum capita concordiae initiae cum familiâ Discalceatâ circa ministerium redemptionis, prout in ea continetur.

*De capitulis
provincialibus.*

Poterit magister generalis praesidere in capitulis provincialibus per se ipsum, vel per vicarium suum idoneum et prudentem ad hoc specialiter deputatum; et primam vocem habebit, tam ipse, quam eius vicarius, in omnibus electiobus, ordinationibus et definitoriis usque ad absolutionem capituli.

*De litteris con-
vocatoriis.*

Tempore electionis poterit magister generalis convocare ad celebrationem capituli provincialis omnes vocales illius provinciae litteris convocatoriis, eas mittendo immediate provinciali illius

provinciae, ut eas continuo manifestet et notas faciat in capitulo pleno conventus, ubi praesens extiterit; deinde eas ad omnes alias suis consuetis itinerariis mittat. Si autem magister generalis, aut eius vicarius fuerit in aliquo conventu illius provinciae, ubi tale capitulum celebrandum sit, prius praedictae litterae convocatoriae notae fiant praedicto conventui in capitulo pleno, et postea eas mittat ut dictum est.

Quod si magister generalis huiusmodi litteras convocatorias opportuno tempore (duobus, inquam, mensibus immediatis ante complementum triennii) non misserit, provincialis, et in eius defectu vicarius provincialis, suis litteris ad celebrationem dicti capituli convocare poterit: eadem facultas vicario magistri in praesidem capituli nominato conceditur. Magister generalis, in concurrentiâ capitulorum provincialium, potest quolibet eorum per quadraginta dies a compleimento triennii quocumque anni tempore anteponere vel postponere, ut uni et alteri interesse possit, ex decreto sanctissimi felicis recordationis Clementis VIII, et novâ declaratione S. C. R. sub die xii decembris de anno MDCXLV; quae facultas etiam conceditur ab hoc generali definitorio, decretum capituli generalis Murciensis confirmando, praedicto magistro generali, quamvis non sit concurrentia capitulorum, sed unicum tantum celebrandum, si alias expedire visum fuerit.

*xxxvi. Ad magistrum pertinebit (iuxta
constitutiones nostras de instructione
officiorum) in electionibus, si praesens
fuerit, electores dirigere, modeste,
charitative et religiose eos monendo, hor-
tando et instruendo, imo etiam suaviter
suadendo ad eligendam personam di-
gniorem et magis idoneam capituli,*

1 Male edit. Main. legit et pro ut (R. T.).

*De electioni-
bus officiorum.*

ipsius virtutes veras et regimini necessarias ostendendo, et, quando absfuerit¹, per litteras ad capitulum et electores missas dirigendo.

De dispensationibus.

xxxvii. Quamvis iure nostrarum constitutionum, capite v distinctionis secundae, magister generalis possit dispensare cum fratribus in nonnullis rebus, aliquas gratias et exemptiones (absque tamen aliorum praeiudicio) religiosis concedere; nihilominus tamen, ut cesserent multa inconvenientia, quae experientia magna esse comprobavit, magistro generali imposterum illas concedere, vel cum fratribus dispensare minime licebit: exposuit tamen praedictum generale definitorum quod poterit generalis magister declarare aliquos frui exemptionibus (quas reales appellat praedictum generale definitorum), illis scilicet, quibus ratione officii, gradus, et antiquitatis quadraginta annorum in religione gaudere possunt, tam iuxta constitutiones nostras, quam Sanetae Sedis decreta, neconon et aliorum capitulorum generalium.

Devolutio electionis provincialis in magistrum generalem.

xxxviii. Item decrevit quod ius eligendi provinciale devolvatur in magistrum generalem, casu quo electores in capitulo congregati infra tres dies a primo electionis inclusive de persona eligenda non convenerint, vel electio non fuerit facta iuxta sacros canones, constitutiones et decreta Ordinis, iureque cassanda venerit: tunc namque magister eliget provinciale. In ceteris vero electionibus, forma nostrarum constitutionum observari debet.

xxxix. Item decrevit quod, qui fuerint magistri generales, habeant immediationem magistro successori, et locum immediatum praelatis, et in omnibus congregationibus, tam generalibus, quam provincialibus, cuiuscumque provinciae,

in qua tempore convocationis ...terfuerint, vocem et votum electivum et decisivum habeant, sicut quilibet ex definitoribus et electoribus dictae congregationis, similiterque locum immediatum praesidi.

xl. Item confirmavit et approbavit praedictum generale definitorum, quod capitulum generale Toletanum statuit erga vicarios generales Indiarum, nempe quod praedicti vicarii generales Indiarum iustis de causis possunt a magistro Ordinis ab officio amoveri, eorumque regimen debet esse iuxta nostrarum constitutionum tenorem, qui nequeunt nominare commissarios generales in eorum absentia, praecipue in illis provinciis, in quibus saltem ad unum conventum pervenerint; sed liberum relinquant regimen patribus provincialibus, nisi occasum et gravem causam ad visitationes¹ moventem, quam per propriam personam facere nequeant. Quod si secus siant praedictae nominationes, nullius valoris aut roboris esse declaramus. Et quamvis tales vicarii generales possint confirmare et nullare capitula provincialia et provincialium electiones, minime tamen poterunt eas nullare, similiterque nec suspendere, vel privare provinciales valebunt, nisi prius legitimam causam iuridice actam et conclusam. Et in casu quo poena suspensionis debeat imponi, prius duos paelatos seu definitores consulere tenentur, ad privationem vero quatuor. Haec sententia producta a vicario generali et quatuor definitoribus habeat effectum exequitivum, qualibet appellatione interposita; et cum eisdem definitoribus, quorum consensu provinciale privaverit vel suspenderit, vicarium eligat provinciale, ne provincia maneat orbata gubernio.

Vicarii generales Indiarum.

¹ Male item legit obfuerit pro absfuerit (R. T.).

¹ Potius lege visitationem (R. T.).

Vicarii generales Indiarum non possunt nomine vicarium provincialium.

XL. Praeterea praedictum generale definitorum approbavit et confirmavit, quod capitulum generale Murciense decrevit erga praedictos vicarios generales Indiarum, nempe quod, deficiente provinciali absque nominatione vicarii provincialis, non poterunt huiusmodi vicarii generales Indiarum nominare vicarium provinciale, sed succedere debet in officio commendator domus, ubi celebrandum est provinciale capitulum immediate futurum, et suo ordine definitores. Tamen praedicti vicarii generales Indiarum ratione sui officii habent ius convocandi ad celebrationem capituli provincialis, in eoque praesidendi. Habent similiter suffragium in omnibus electionibus et definitoriis intra capitulum.

Doctrinarii.

XLII. Insuper praedictum generale definitorum approbavit et confirmavit decreta capitulo generalis Toletani, quo decernitur quod praedicti vicarii generales Indiarum non possunt vocare religiosos doctrinarios ad visitationem extra suam doctrinam, nec ipsi ita vocati tenentur adire, sed in eisdem doctrinis debent vicarii generales vel eorum visitatores ab ipsis rationem petere. Nec extra praedictam visitationem possunt doctrinarios privare, sed hoc siat praecedente causâ legitimâ, qua iuxta nostras constitutiones privantur commendatores suis commendis. Et nunquam doctrinarii a sua doctrinâ decadant¹ usque dum successor advenit.

De procuratore generali in curia Romana. XLIII. Praeterea, cum ex nostris constitutionibus, capite XIII distinctionis secundae, electio procuratoris generalis Ordinis in curia Romana pertineat ad magistrum generalem et generale capitulum, hoc praedictum generale definitorum confirmavit, quod generale capi-

tulum Murciense decrevit, nempe quod, si post factam nominationem praedictam tale officium procuratoris generalis Ordinis in curia Romana vacaverit per mortem, renunciationem, privationem, vel per aliam legitimam causam, ius nominandi de novo penes praedictum magistrum generalem maneat.

XLIV. Insuper confirmat praedictum generale definitorum, quod capitulum generale Murciense decrevit, videlicet quod talis procurator generalis, qui ad magisterium ascenderit ex praesentaturâ iuxta decretum capitulo generalis Toletani confirmatum a sanctissimo domino Urbano VIII, optionem¹ habeat loci inter magistros suae provinciae cum praecedentiâ ad omnes qui in eâ ad talem gradum fuerint promoti post ipsum, si alias habet conditiones et requisita iuxta constitutiones et decreta apostolica ad magisterium de iustitiâ obtainendum: quod si praedictis qualitatibus fuerit destitutus, locum habeat immediatum omnibus magistris de numero. Denique si fuerit magister, et iuxta superius dicta suffragatus fuerit in capitulo generali, gratiis et exemptionibus eorum, qui fuerunt provinciales, gaudebit, absque optione tamen praecedentiae ad eos qui postea fuerint provinciales.

XLV. Praeterea praedictum generale definitorum statuit quod, eâdem formâ ac praedictus, procurator generalis in curia regia ad negotia quae in ipsâ sese obtulerit peragenda; approbans in hoc et confirmans antiquam religionis consuetudinem.

XLVI. Insuper approbavit et confirmavit, quod statutum fuit in capitulo generali Murciensi, nempe quod triennium officii provincialis computari debet secundum annos ecclesiasticos, non iuxta solares, ita ut regulariter celebre-

¹ Forsan recedant legendum (R. T.).

¹ Absurde ed. Main. legit opinionem (R. T.).

Praecedentia procuratoris generalis.

Procurator generalis in curia regia.

Triennium officii provincialis.

tur capitulum et electio novi provincialis sabbato ante dominicam, in qua per triennium ante fuerat celebratum capitulum. Et similiter confirmavit decretum capituli generalis Murciensis, quo statuitur, quod, si per duos menses ante complementum triennii non fuerint litterae convocatoriae magistri generalis notificatae provinciali provinciae, in qua celebrandum est capitulum, poterit provincialis litteras suas convocatorias expedire, secus tamen si a magistro fuerint expeditae. Quod si nullae fuerint notoriae factae vocalibus, sciant se esse convocatos ad celebrationem capituli die, quo, iuxta dicta supra, expletur triennium.

Vocales capi-
tuli provinciali-
bus.

In capitulo autem provinciali primam vocem habeat magister generalis, vel ille, qui eius loco praesidet. Praeter assignatos a constitutione, etiam habent vocem in capitulo definitores provinciae, dummodo sint per triginta annos a professione antiqui, et procuratores generales cuiuslibet provinciae, iuxta decreta plurimorum capitolorum generalium, quae a capitulo generali Murciensi et ab hoc approbata et firmata sunt.

Vicarius capi-
tuli provinciali-
bus.

XLVII. Praeterea approbavit et confirmavit praedictum generale definitorum declaracionem capituli generalis Murciensis erga caput vi secundae distinctionis nostrarum constitutionum, ubi agitur de nominatione vicarii capituli provincialis. Decernit igitur quod ubi dicitur: *provincialis nominet in vicarium capituli*, ponatur *praeses capituli*; sub hoc enim titulo declaratur ius praesidentis capituli, modo magister generalis sit, eiusque vicarius, aut provincialis, seu quicunque praefuerit dicto capitulo: idemque servandum est in aliis capitulo, et ubicunque agitur de provinciali tamquam praeside, ut omnino tollatur aequivocatio.

XLVIII. Insuper decrevit praedictum generale definitorum, approbans et confirmans statuta capituli generalis Murciensis, quod ad electionem capituli provincialis omnes vocales conveniant in domo assignatae celebrationi capituli vigiliæ dominicae *Cantate*, vel alterius dominicae a convocatione capituli designatae (semper enim electiones in sabbato fieri debent), nullusque locum capitularem ingrediatur usquendum ad sonitum campanae omnes vocentur. Et eodem die, ut consuetudinis est in religione nostrâ, vespertinâ sessione omnes congregentur, et a praeside capituli, aliquâ brevi et eleganti oratione, finis, ad quem convenerint, proponatur, simulque eos ad electionem novi provincialis exhortetur. Deinde referat omnes fratres per triennium defunctorum in illâ provinciâ; et statim surgat, et dicatur *De profundis*, etc., ut habetur in constitutionibus; deinde ad qualificationem seu examen eorum, qui in tali electione vocem et suffragium habent, procedatur, satque legitima et canonica regulatio omnium iuxta formam constitutionum. Die sequenti ad auroram omnes vocales simul ingrediantur capitulum, et servetur forma electionis, prout in constitutionibus. Et electores capituli provincialis teneantur intra triduum convenire in personâ eligendâ, et legitimate ac canonice eligere provincialem, alias devolvitur ius ad magistrum generalem. In aliis vero electionibus omnes praestent suffragia iuxta formam nostrarum constitutionum. Et, si persona electa in provincialem fuerit absens a provincia, poterit magister generalis de consilio definitorum nominare vicarium provincialem ad regimen provinciae cum omnimodâ facultate a nostris constitutionibus vicariis provincialibus concessâ, quem provincialis

electus revocare non poterit, nec de novo alterum nominare, usquedum suam provinciam ingrediatur. Post electionem vero provincialis, et iuramentum ab ipso praestitum, omnes e capitulo processionaliter egrediantur, et ad ecclesiam procedant¹, cantando hymnum *Te Deum*, etc., ubi prostratus provincialis electus accipiat benedictionem a praeside, ut ex antiqua religionis consuetudine sit, iuxta formam in capite iv distinctionis secundae nostrarum constitutionum de electione magistri contentam: magister autem generalis tenetur confirmare electionem provincialis canonice et iuxta formam nostrarum constitutionum factam: quod si renuerit illam confirmare, causas et defectus canonicos erga electionem vel personam electam manifestare debet. Provincia autem Galliae et Italiae infra tempus quatuor mensium tenentur praesentare coram magistro generali electionem sui provincialis: quod si infra dictum tempus eam non praesentaverint, electio sit irrita et nulla.

Provincialis
non potest pri-
vare commen-
dalores com-
menda.

XLIX. Insuper decrevit praedictum generale definitorum, approbans et confirmans quod statutum fuit in praedicto capitulo generali Murciensi, nempe quod provincialis per tempus duorum mensium ante celebrationem capituli provincialis non potest privare commendatores sua commenda, licet possit eos ab officio suspendere usque ad celebrationem capituli, in quo votum et suffragium habebunt. Et quamvis provincialis iure constitutionum in aliquibus casibus possit nominare vicarium provinciale, in hoc tamen iure et facultate non succedit vicarius provincialis, etiamsi sit in capite; sed casu, quo morte vel alio titulo defecerit, in officio vicarii provincialis succendent qui iure nostrarum constitutionum sunt vocati provincialatu va-

Vicarius pro-
vincialis.

cante, absque substitutione vicarii provincialis, usquedum magister generalis, si fieri potest, erga hoc provideat: et si provinciale mori contingat absque eo quod nominet vicarium provinciale in sui officii successorem, tunc temporis sit in liberâ potestate magistri generalis confirmare in vicarium provinciale talis provinciae commendatorem domus futuri capituli provincialis, vel, si maluerit, alium ex patribus ad dictum officium ab ipsis constitutionibus vocatis, vel quemvis alium ex totâ ipsâ provinciâ pro suo arbitrio, prout melius iudicaverit. Et in hoc sensu sunt legitime intelligenda verba constitutionis, capite vii distinctionis secundae, ubi sic: « Vel in eo casu magister provideat in illâ provinciâ quisquis¹ debeat esse vicarius provincialis »; huiuscemodi autem declaravit praedicta verba capitulum generale Bilbilitanum: in hac autem facultate nominandi vicarium provinciale minime succedit vicarius generalis totius religionis, cum illi non liceat electores mutare, aut novos eligere ad capitulum generale. Quod si tempore sui gubernii provinciale mori contingat absque nominatione vicarii provincialis, sit eius successor commendator domus ubi celebrandum est capitulum provinciale immediate futurum, et suo ordine definitores, iuxta nostras constitutiones.

L. Praeterea decrevit praedictum generale definitorum, similiter confirmans statuta praedicti capituli generalis Murciensis, quod, si provincialatus vacaverit per renunciationem, non poterit provincialis renuncians successorem vicarium provinciale nominare, sed succedant in tali officio a constitutione nominati, eo ordine quo decreto antecedenti est exposita et declarata constitutio. Si autem provincialis fuerit im- De casu quo
provincialis re-
nunciat. Provinciali
impeditus.

¹ Forsan legendum quis pro quisquis (R. T.).

peditus bello, peste vel alio titulo, taliter quod per se neque maiorem partem provinciae gubernet, neque pro illâ vicarium provincialem instituerit, qui eius loco moderamini provinciae invigilet, poterit magister vicarium provincialem nominare cum omnimodâ facultate, iuxta nostras constitutiones, usquedum provincialis gubernio sit expeditus, vel vicarium suum instituat. Et quamvis provincialis infirmitate, absentia, vel alio titulo impeditus vicarium provincialem iuxta facultatem nostrarum constitutionum instituerit, non intelligatur talem vicarium morte succedere in officio, nisi id specialiter in litteris patentibus declaretur; sed tunc temporis succedant nominati a constitutionibus, veluti si nullum vicarium et successorem nominasset.

Subrogatio provincialis impedit ad capitulo generale.

LI. Insuper decrevit praedictum generale definitorum quod, provinciali vel vicario provinciali in capite omnino impedito, tempore quoad capituli generalis celebrationem instantे, eius loco voce habebit in electione magistri generalis (ne sua provincia hoc suffragio orbetur) qui iure nostrarum constitutionum ad officium vicarii provincialis est vocatus, nempe commendator dominus, ubi celebrandum est capitulum provinciale proxime futurum, vel definitores provinciae, servato ordine antiquitatis.

Quatuor socii provincialis.

LII. Praeterea, cum, ex antiquâ Ordinis consuetudine a pluribus capitulis generalibus approbatâ et stabilitâ, fiat electio quatuor sociorum provincialis ad suffragandum in capitulo generali, duorum nempe definitorum generalium, et duorum electorum, praedictum generale definitorum decrevit confirmare decreatum capituli generalis Murciensis, quod in capite VIII distinctionis secundae nostrarum constitutionum, ubi dicitur: *fiat electio duorum sociorum ipsius provincialis*,

cialis, dicatur *quatuor sociorum*, quae electio fieri non poterit ex eis qui fuerint electi ad tale munus in capitulo provinciali proxime antecedenti, nempe sub eodem titulo: quapropter, qui fuerunt definitores, poterunt eligi in electores, et e contra.

LIII. Praeterea praedictum generale definitorum, confirmans similiter statuta praefati capituli generalis Murciensis, decrevit quod, si quis definitor aut elector generalis infirmari contigerit, aut si aliquâ causâ impeditus instantे tempore celebrationis capituli generalis, poterit provincialis, simul cum definitibus provinciali, alterum illius loco eligere et substituere, etiam si legitime impeditus titulum suum renunciare noluerit, absque praeindicio tamen iuris eius, si forte impedimentum cessaverit et capitulo interfuerit; tunc enim iure suo gaudebit, ac electioni suffragabitur, etiam si alter eius loco electus fuerit; et, si definitor provinciae ab illâ absfuerit, et definitorum pro emergentibus casibus sit congregandum, poterit provincialis simul cum aliis definitibus loco absentis alium eligere, qui vocem in definitoriis habeat.

LIV. Insuper praedictum generale definitorum, simul confirmans statuta capituli generalis Murciensis, decrevit quod in definitorio capituli provincialis, faciendo post electionem provincialis, conveniant praesidens capituli, provincialis electus, et provincialis vel vicarius provincialis absolutus, et quatuor definitores provinciae, qui omnes suffragium decisivum habent, tam in electionibus commendatorum, quam in decretis quae pro bono regimine et provinciae reformatione statuuntur; et provincialis absolutus vel vicarius provincialis habebit locum immediatum a dextris praesidentis in omnibus congregatis.

Subrogatio definitoris vel electoris generalis.

Definitio de capitulo provinciali.

Provincialis
absolutus. gationibus, usque ad absolutionem cap*tituli*. Provincialis absolutus, vel eius vicarius, seu visitator, manifestare debet definitorio, quae ex suis visitationibus reformatione digna repererit et notaverit, ut prae*ter*ventur vel corrigantur, prout convenientius visum fuerit, causasque omnes, informationes et processus in suo triennio formatos teneantur successori tradere, minimeque eomburantur, nisi eorum fratum qui e vita iam deceaserint: quapropter in capite IV distinctionis secundae nostrarum constitutionum consequenter delenda sunt verba illa, nempe: *provincialis de consilio definitorum*, etc., et ponenda sunt haec: *praesidens capituli de consilio provincialis electi et absoluti, ac definitorum*, etc.: et similiter in capite X eiusdem distinctionis secundae delenda sunt verba illa: *postea solus provincialis*, etc., et ponenda haec: *postea solus praesidens capituli cum provinciali electo, provinciali absoluto et definitoribus*, etc.

Praerogativa
praesidis definitori. LV. Insuper decrevit praedictum generale definitorum, quod, si in his, quae a definitorio provinciali decernuntur, suffragia sint divisa in partes aequales, praevalebit pars cum qua concordaverit praeses: quod etiam est observandum, quoties in decursu triennii ad aliquid decernendum definitores convenerint. In electionibus vero ius nostrarum constitutionum, ut rite et canonice siant, servari debet. Si tamen definitores congregati infra tres dies (a primâ electionis inclusive) de personâ eligendâ non convenerit, devolvitur in magistrum generalem ius eligendi, sicut in electione provincialis.

Praeses cap*tituli* provincialis. LVI. Insuper decrevit praedictum generale definitorum quod in capite II distinctionis secundae nostrarum constitutionum, ubi dicitur: « quartâ die convenienter omnes in capitulo », addantur

sequentia: « ibique a praeside capituli fiat oratio brevis spiritualis et devota, qua paelatos electos in munere sui officii exequendo instruat, dirigat et moneat; deinde a secretario capituli coram omnibus legantur decreta et statuta a definitorio pro maiori reformatione eiusdem provinciae; ulterius etiam legatur edictum S. Inquisitionis, ut est laudata et antiqua consuetudo nostrae religionis »: quibus praepositis, debet continuari praedictum caput, prout in dictis nostris constitutionibus continetur.

LVII. Practerea, eum in provincia Aragoniae circa electionem provincialis servetur alternativa, ita et taliter quod una vice provincialis sit ex Catalonia vel Sardinia, et alia vice regni Aragoniae et Navarre, dummodo reperiatur persona habilis et requisita habens ad officium provincialis exerceendum, et praedicta alternativa debeat pensari non penes originem et filiationem naturalem, sed iuxta professionem in religione, taliter quod, qui professionem emiserit in conventibus Aragoniae vel Navarre, poterit esse provincialis in eius alternativâ, etiamsi natione sit Catalanus, et e contra, ut quaelibet occasio prae*dicti* euicunque parti penitus evellatur, praedictum generale definitorum decrevit ac declaravit quod nemini faveat adoptio in conventibus alicuius partis ut illius alternativâ gaudere possit, sed semper debet pensari penes filiationem ex reali professione emissâ.

LVIII. Insuper praedictum generale capitulum decrevit quod patres redemptores provincialium Aragoniae et Valentiae, dum ad redimendos captivos proficiuntur, simul eant, neque aliqua inter eos sit superioritas, sed unusquisque suum librum deferat, ubi adnotabit omnia ad redemptionis munus

Alternativa in
provincia Ara-
goniae et Cata-
loniae servan-
da.

De redempto-
ribus provinciali-
rum Aragoniae
et Valentiae.

pertinentia, sicut redemptores Castellae et Vandaliae faciunt.

Carceres in qualibet provinciā. LIX. Praeterea approbavit et confirmavit, quod statutum est in capitulo generali Murciensi, nempe quod in qualibet provinciā, expensis ipsius, carceres designentur, in quibus religiosi pro qualitate criminum detineantur et purgantur, et, iuxta decretum sanetissimi Urbani VIII, eorum incorrigibilitas tentetur: pro expensis vero tam ad formationem carcerum, quam ad sustentationem delinquentium, conventus provinciae iuxta dispositionem provincialis contribuant, et in qualibet provinciā depositum instituatur, in quo processus et causae religiosorum serventur¹, simulque formetur liber, in quo notentur causae, seu processus, ita ut registrati maneant; quae omnia provinciales successoribus suis fideliter conferre tenentur.

Consiliarii conventuum. LX. Praeterea praedictum generale definitorum approbavit et confirmavit declarationem factam a capitulo generali Murciensi erga consiliarios conventuum, de quo agitur capite XIII secundae distinctionis nostrarum constitutionum, videlicet: quod in qualibet conventu Ordinis omnes patres graduati debent esse consiliarii, et ut tales teneri, et ubi non fuerint tres graduati, vicarius conventus, praedicator conventionalis, et magister novitiorum sunt in consilium vocandi; semper tamen supponendum est quod, si aliquis graduatus ibi degerit, vocandus sit: et iuxta hunc tenorem praedictum caput ordinari debet.

Designatio commendatorum. LXI. Praeterea approbavit et confirmavit praedictum generale definitorum, quod statutum est a capitulo generali Murciensi erga dispositionem capituli XV secundae distinctionis nostrarum constitutionum, consequenter ad alia statuta supra posita, nempe quod praedictum

caput tenore huiuscmodi incipiat: «Com mendatores domorum Ordinis nostri a praesidenti capitulo, ac provinciali electo, et provinciali absoluto, simulque cum quatuor definitoribus provinciae, designentur et provideantur».

LXII. Insuper approbavit et confirmavit decretum capitulo generalis Murciensis, quo statuitur quod commendatores intra triennium religiosis omnibus conventionalibus vestiarum praestare tenentur sub poena privationis vocis activae et passivae in capitulo proxime futuro, etiamsi alias magistri vel presentati extiterint. Comendatores autem observare tenentur motum proprium sanetissimi Urbani VIII circa bona Ecclesiae non alienanda, et iuxta hoc debet disponi tenor clausulae praedictae alienationis, firmo ac servato supradicto capite xv.

LXIII. Praeterea, cum ex decreto sanctissimi domini Clementis VIII, nullus in priorem domus Barchinonensis possit eligi, nisi fuerit magisterii vel ad minus praesentatura gradu insignitus, et elecio aliter facta irrita sit et nullius valoris, capitulo generale Murciense de anno MDCXXXVI declaravit ac decrevit debere esse talēm praesentatram de lectura et de numero provinciae: quod statutum hoc praedictum generale definitorum approbavit et confirmavit.

LXIV. Praeterea, cum in capitulo generali Toletano decretum sit quod prior Barchinonensis (qui, ex iure nostrarum constitutionum, vacante generalatu ante expletum sexennium, in officio vicarii generalis cum plena iurisdictione succedit), si, quando dictum vicariatum adierit, sit solum praesentatus, ipso facto magister, ob officii gravitatem et regimen totius religionis, habeatur, nominetur et sit (quod decretum confirmatum fuit a sanctissimo domino Urbano VIII); nunc praedictum generale definitorum

1 Edil. Main. legit servetur (n. T.).

Commendatores intra triennium praestare tenentur vestiarum omnibus conventionalibus.

Prior dominus Barchinonensis non eligatur nisi sit magister vel praesentatus.

Si praesentatus, habeatur ut magister post vicariatum adetur.

declarat quod ut talis magister teneatur, et inter magistros suaे provinciae locum habeat, si per undecim annos in lecturā artium et sacrae theologiae cum approbatione definitiorii dictae provinciae se exercuerit: locus autem antiquitatis computari debet a die qua vicariatu generali functus fuit: decernitque praedictum generale definitiorum quod, si magister de numero suaे provinciae fuerit cum fungi aggreditur dicto vicariatu generali, exemptionibus provincialis (sicut si praedicto munere functus fuisset) gaudeat, cum praecedentia ad ceteros magistros suaे provinciae, et loco immediato omnibus qui fuerunt provinciales et erunt.

*De munere
visitatoris.*

LXV. Practerea decrevit praedictum generale definitiorum quod visitator diligenter in visitationibus suis euret de bonis et eleemosynis pro redemptione captivorum, provideatque ut in omnibus conventibus procuratores sive commissarii redemptionis pro ipsis eleemosynis colligendis sint destinati religiosi zelo et charitate ferventes, et eos, quos negligentes in tali munere repererit, suis officiis privet, et poenis pro sno arbitrio puniat, aliosque loco ipsorum substituat. Similiter diligent cura provideat de aliis officiis, de vicario, procuratore, magistro novitiorum, depositariis et sacrista. Insuper visitatores in suis visitationibus summopere inquirant si commendatores a suis subditis munera aliqua accipient. Quod si (proh! dolor) eorum aliquos munerum amatores invenerint, eos propriis commendis privent. Eamdemque similiter faciat inquisitionem magister generalis per totum Ordinem, tam circa ipsos commendatores, quam circa provinciales. Quod si donorum recept res invenerit (praecipue ab illis, quibus officium vel commendam contulerint), hos omnes et singulos, tam commendatores

quam provinciales, propriis officiis pri-
vet, ipsos etiam publicis poenitentiis et castigationibus, omni et summo cum rigore, adstringendo, ut illis in correctionem, reliquis vero fratribus sit in exemplum.

LXVI. Insuper decrevit praedictum generale definitiorum (sub poenâ privationis vocis activae et passivae per decennium et reclusionis per biennium, ac gravioris culpae) quod nullus ex nostris religiosis possit recusare in suis causis praelatos legitimos et ordinarios, nec recensatio sit valida, si illam faciat, donec per duos ex patribus commendatoribus propinquioribus, vel per duos patres definitores, videantur, infra terminos et tempus a sacris canonibus et conciliis praefixum et statutum, causae recusationis, an fuerint sufficietes: interim autem, donec infra terminos et tempus a sacris canonibus et conciliis praefixum et statutum causae recusationis dissentiantur, praelati recusati suspendere debent excusationem¹ causarum; ac similiter statuit, sub poenâ privationis vocis activae et passivae in perpetuum, et inhabilitatis perpetuae ad obtainendum quodlibet officium, ne litterae deprecatoriae impetrarentur a religiosis, per se vel interpositam personam, directe vel indirecte, ob obtainendum aliquod officium vel munus nostri Ordinis, neque ad id favoribus personalibus utantur.

*Nemo potest
recusare in suis
causis, praela-
tos legitimus.*

LXVII. Praeterea approbavit et confirmavit praedictum generale definitiorum decretum capituli generalis Murciensis, nempe quod, qui semel professionem emiserint, et ad seculum qualibet ex causâ regressi sunt, ulterius non possint admitti de novo ad religionem, nisi de licentia magistri generalis, vel nisi

*Desertores Or-
dinis ne iterum
admittantur.*

¹ Videtur legendum *exequationem* pro *execu-*
sationem (R. T.).

*Poenae contra
munerum rece-
ptores a subdi-
ctis.*

in articulo mortis humiliter habitum et professionem petierint, non tamen ut inter nos iterum commorenentur.

Sacerdotes
iter agentes ubi-
que sacrum fa-
ciant.

LXVIII. Insuper statutum fuit quod religiosi sacerdotes iter agentes, ubique cumque occasionem sacrum celebrandi repererint, non praetermittant. Nullique religioso causâ infirmitatis detur licentia de monasterio exeundi ad domos séculares; super quo conscientiae prælatorum onerantur, ut decretit generale capitulum Murciense.

Nullus religio-
sus ingrediatur
aulam regiam
nisi, etc.

LXIX. Praeterea approbat ac confirmavit prædictum generale definitiorum, quod decretum fuit a prædicto capitulo generali Murciensi, nempe quod nullus religiosus audeat ingredi curiam regiam nisi immediate post duodecim horas commendatori conventus Matriensis se praesentaverit; quod si aliquis contrarium fecerit, a commendatore incarceretur, donee a provinciali veniam recipiat.

Negotia nou-
cædem die re-
solvantur qua
præposita sunt.

LXX. Praeterea approbat et confirmavit prædictum generale definitiorum decretum capitulo generali Toletani a capitulo generali Murciensi similiter approbatum et confirmatum, videlicet ut nullum negotium ad bona temporalia conventuum pertinens, quod patribus in capitulo proponi necessum sit, eodem die, quo proponitur, resolvatur; sed in diem sequentem eius resolutio differatur. Praecipiturque patribus commendatoribus in virtute sanctae obedientiae,

et sub poenâ privationis officiorum, ne in contrarium huius decreti quidquam agant; idque observetur quotiescumque, re gravi, cuiuscumque materiae illa sit, propositâ conventui, aliquis ex fratribus affirmsit se ad illius resolutionem consultatione et studio indigere; et sub eisdem poenis præcipitur commendatoribus ne supplicas et petitiones, quae pro negotiis conventuum mittuntur ad

superiores subscriptis nominibus religiosorum, subscribere compellant, quin prius in capitulo pleno legantur, ibique publice ab omnibus subscribantur; et, sub poenâ gravioris culpae per duos menses, præcipitur religiosis ne aliter prædictas petitiones subscribere audænt vel praesentant, ut decretum fuit in prædicto capitulo generali Murciensi.

LXXI. Cum, ex decreto sanctissimi domini Clementis VIII, nemo ad praesentaturam exponi possit, qui non legerit (ultra tres annos logicae et philosophiae) duos alios theologiam scholasticam, assistendo conferentiis, et aliis actibus pro magistris designandis; similiter nullus ad magisterium assumi, qui non legerit quotidie unam lectiōnem theologiae scholasticae per spatiū sex annorū supra illos quinque ad praesentaturam requisitos, et qui de sero semper adfuerit conferentiis, aut præsidendo, aut replicando, et unoquoque anno præsederit alicui actui publico, seu publicis disputationibus: prædictum generale definitiorum decretit et declarat quod, si lectores in cathedrā alieuius universitatis (de licentiā tamen superiorum) fuerint occupati sive in lectione continuā artium sive sacrae theologiae per spatiū quinque vel undecim annorum, ad praesentaturam vel magisterium assumi possunt.

LXXII. Praeterea, cum iuxta decretum capitulo generalis Toletani a sanctissimo Urbano VIII confirmatum, nullus ad lecturam artium vel sacrae theologiae promoteatur, nisi factâ oppositione, in qua per unam horam de materia soritatâ per vigintiquatuor horas antecedentes publice legat, et per spatiū alterius horae argumentis oppositorum sufficiat, quo examine acto, tamquam sufficiens approbetur; prædictum generale definitiorum declaravit quod, si,

Requisita
ad magisterium
vel praesentaturam.

praedictâ approbatione omissâ in lecturâ aliquâ se exercuerit, nullius sit valoris ad praedictos gradus obtinendos, obtentioque eorum nulla et irrita sit. Praedictum autem examen decrevit capitulum generale Murciense quod fieri debet in materiâ lecturae, ad quam promovetur, nec sufficit approbatio ad lecturam artium, ut pro theologiâ approbatus quis iudicetur, nec e contra, et anni praedicti lecturae ad gradus obtinendos debent esse completi, taliter quod pro uno anno non possunt admitti duo cursus, sed singuli singulis annis respondere debent, aliâs irritos et nullos esse: quae omnia praedictum generale definitiorum approbavit et confirmavit.

Nemo praesenter nisi baccalaureus.

LXXIII. Praeterea decrevit praedictum generale definitiorum quod nullus ad gradum praesentatura exponatur nisi prius ad baccalaureatus gradum in aliquâ visitatione sit admissus, vel a magistro Ordinis, aut a provinciali suae provinciae sit promotus: praedicta autem requisita ad gradus praesentatura et magisterii de numero designata minime possunt suppleri per alia merita, exercitia, vel obsequia religioni exhibita, cuiusvis qualitatis extiterint: quod si imposterum aliqui tales gradus absque praedictis requisitis et conditionibus reperirent, ex nunc tamquam irriti et nullius valoris esse declaravit capitulum generale Murciense, in memoriam revocans et observari praecipiens Bullam sanctissimi domini Pauli V ad hunc effectum specialiter expeditam, salvâ semper auctoritate apostolicâ in praedictis dispensandi.

De probatio-
nibus annorum
lecturae.

LXXIV. Cum, ex decreto capitulo generalis Toletani a sanctissimo domino Urbano VIII confirmato, probationes seu informationes annorum lecturae fieri debeant immediate ab ipsis provinciali-

bus vel suis visitatoribus specialiter in scrutinio secreto visitationum, et publice per testimonia sanioris partis conventus, ita ut ad hunc effectum commissionem nulli possit tribuere nisi tempus celebrationis capituli instet, et ad tales conventus provincialis non possit venire; praedictum generale definitiorum decernit et declarat quod probationes et informationes lecturarum supradicto modo factae praesentari tenentur in capitulo provinciali coram definitorio, et ibidem examinari et approbari quae approbatione dignae repertae fuerint. In quo examine habeant ius se opponendi lectores quilibet, qui rationes alias in contrarium propoundendas habuerint. Praeterea huiusmodi approbationes, hoc rigoroso examinato definitorio factae, non iudicantur sufficientes ad confirmationem sive praesentatura sive magisterii; sed ulterius requiritur ut a definitorio intra capitulum, penes quod est ius et facultas (cum aliâ commode fieri non possit), ad tales gradus exponatur. Et, cum nullus exponi possit nisi in vacante determinata, ex decreto sanctissimi domini Pauli V, nec confirmari nisi prius sit expositus; poterit definitiorum provinciale (ne gradus suspensi per longum tempus maneant, ex quo plura praevidentur bono regimini imminentia dannata) magistro generali facultatem concedere ut exponat unum ex approbatis, quem maluerit, quocumque tempore vacatio gradus accidat. Insuperque dictus magister generalis extra capitulum generale, loco et vice talis capituli, potest confirmare in gradibus praesentatura et magisterii, quotiescumque aliquem vacare contigerit, quemlibet ex admissione rite, et ut fas est, a definitorio provinciali, iuxta decretum sanctissimi domini Pauli V; et hac eadem auctoritate

gaudet prior Barchinonensis, et quilibet alius, dum officio vicarii generalis totius religionis fungitur, iuxta decreta nostrarum constitutionum.

Quinam admittendi ad magisterium.

LXXV. Praeterea decretivit et declaravit praedictum generale definitorum quod in cap. xxv distinctionis secundae nostrarum constitutionum, ubi dicitur quod *solum sunt admittendi ad magisterium qui fuerint in conclusionibus publicis in capitulo generali vel provinciali approbati*, addendum est, *aut saltem in aliquo nostri Ordinis collegio sive conventu studiorum.*

Magister promotus.

LXXVI. Insuper praedictum generale definitorum statuit ac ordinavit quod magister generalis in confirmatione gradus magisterii designet aliquem magistrum confirmatum in promotorem ad talem gradum formâ nostrarum constitutionum conferendum, a quo promovendus solemniter gradum recipiat intra duos menses post confirmationem: aliter autem maneat ipso facto tali gradu privatus.

De praecedentibus tum extra tum intra capitulum.

LXXVII. Praeterea hoc praedictum generale definitorum decretivit, iuxta decreta capituli generalis Toletani a sanctissimo domino Urbano VIII confirmatum, et similiter iuxta decreta capituli generalis Murciensis, quod, ut oinnino deinceps litigia circa ordinem sedendi extitentur inter magistros et praesentatos, servetur ordo iuxta gradus non vero professionis antiquitatem. Definitores provinciae et definitores ac electores generales, si sint magistri, praecedant omnes alios magistros; si vero magistri non fuerint, sint magistris immediati, etiamsi non sint praesentati, inter ipsos tamen ordo antiquitatis servetur. Haec ita sunt extra capitulum. Intra capitulum vero, si sit provinciale, definitores provinciae antecedunt omnes, excepto praesidente et provincialibus

electo et absoluto. In capitulo vero generali, provinciales sint immediati praesidenti iuxta provinciarum antiquitates, deinde prior Barchinonensis, si non praesideat, postea procurator generalis in curia Romana, postea definitores generales iuxta antiquitatem suarum provinciarum, et denique eodem ordine succedant omnes electores generales. Prior vero Barchinonensis, qui vicarius generalis totius Ordinis fuerit, intra provinciam Aragoniae, si fuerit magister, omnes alios magistros praecedat; si autem praesentatus, omnes illos⁴ antecedat praesentatos. Patres autem provinciales servent inter se provincialatus sui antiquitatem, etiamsi alio fungantur officio. Socii magistri generalis locum habeant immediatum patribus provinciae, in qua extiterint, ita ut omnes magistros praecedant. Patres graduati aliarum provinciarum, in quacumque provinciâ de licentiâ superiorum extiterint, sint immediati graduatis talis provinciae, ita ut si fuerit magister, immediatus omnibus magistris, et si praesentatus, omnibus praesentatis.

LXXVIII. Cum, ex decreto sanctissimi domini Clémentis VIII, bona stabilia, et ad legitimam fratris e vita decadentis pertinentia, quae iuxta constitutionem spectabant ad domum ubi professionem emisit, sint conferenda et veniant in ius monasterii, ubi talis religiosus habitum religionis suscepit; praedictum generale definitorum, inherendo statutis capitulorum generalium Hobtensis, Burtinensis et Murciensis, statuit et decernit quod bona mobilia sic distribuantur: habitus et vestes inter religiosos magis indigentes, libri vero a magistro vel provinciali conventibus studiorum (prout melius expedierit) impertiantur: alia tamen bona (si quae fuerint), so-

⁴ Aptius lege *alios* (R. T.).

litis ante omnia debitis defuncti, in quatuor partes aequales dividantur; quarum prima conventui, in quo habitum suscepit, tribuatur; altera provinciali pro expensis provinciae conceditur; alia in custodia religiosi, a magistro generali designati, pro sumptibus eius, ubiquecumque extiterit, reponatur; ultima denique ad magistrum pro expensis sui officii et negotiis curiae Romanae mittatur.

Nova et complectionum constitutio
natum editio ordinatur.

LXXIX. Denique propositum fuit praedicto generali definitorio, quod alias in capitulo generali Barbastrensi ad instantiam eminentissimi domini cardinalis de Lugo, nostrae religionis protectoris, fuerat decretum, videlicet, ut ad unguem maturam inquisitione nostrae constitutiones examinentur, et iudicii trutinam perquirantur; nam multa cum in illis reperiantur obstrusa, aliaque omissa nontentur, quae saepius in variis capitulis generalibus ad validius regularis observantiae fulerum sunt notata, indigent additione et explicatione: quapropter, praefatis omnibus diversis sessionibus mature in hoc praedicto generali definitorio collectis, et unanimi omnium consensu decretis et confirmatis, praedictum generale definitiorum auctoritatem suam et facultatem, qua ex vi nostrarum constitutionum capite II distinctionis secundae gaudet, ea meliori formâ, viâ et modo, quo poterat, et necessarium esset, substituit et substituere dixit in auctoritatem nostri reverendissimi generalis electi, ut nomine totius generalis definitori et religionis suppliciter oraret Sanctissimum pro confirmatione horum decretorum, ut efficacius perpetuam observantiam assequantur; eaque et alia decreta a Sanctâ Sede approbata et confirmata, omniaque illa, quae per tria capitula generalia sunt et fuerunt approbata (quae omnia, iure nos-

trarum constitutionum, ut in earum prooemio continetur, vim constitutionis in toto Ordine habent et habere debent) recollecta, singulis capitibus praedictarum nostrarum constitutionum adaptentur et inserantur, et iuxta ea praedicta capita disponantur et corrigantur, omni inconsequentiâ et contradictione accuratim attentâ et relegatâ; sicque disposita noster reverendissimus generalis electus typis mandet, ut¹, quamprimum possit, ad omnes provincias (pro eorum observantiâ) remittat ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, dictus Franciscus procurator generalis, constitutiones huiusmodi, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicæ confirmationis nostrac patrocinio communiri summpere desideret: nos, ipsius Francisci procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, benigne annuere, eumque specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latâ, si quibus quomodolibet innodus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de memoratorum cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praedictas constitutiones per novissimum Ordinis huiusmodi capitulum generale compilatas, ac a praefatis cardinalibus visas, et mature ac diligenter examinatas, atque in nonnullis emendatas, et in antescriptam formam ac tenorem redactas, auctoritate apostolicâ, tenore

Praedictas
constitutiones
confirmat Pon-
tificex.

¹ Potius lege et pro ut (R. T.).

praesentium, approbanus et confirmatus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti effectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, ac dictas constitutiones exinde, subsequuntur earum publicatione, per omnes et singulos dicti Ordinis religiosos, tam superiores quam subditos, respective in usum recipi, et perpetuo observari mandamus et praecipimus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras et constitutiones praeinsertas semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter, contigerit attentari.

Deregatio
contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon praedicti Ordinis, eiusque provinciarum ac conventuum et locorum regularium quorumlibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hanc vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earundem fides transumptum, praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eam prorsus fides in iudicio et extra adhibetur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 20 decembris 1662, pontif. anno viii.

CDXVII.

Constitutio super regimine superiorum Societatis Iesu.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Debitum pastoralis officii, quo Ecclesiae Catholicae regimini divinâ dispositione praesidemus, exigit ut, paternam dilectorum filiorum presbyterorum et clericorum regularium Societatis Iesu, quae ab ipsis fundationis suae primordiis in re christiana religionis iuvandâ, promovendâque infidelium et haereticorum conversione, et horum pertinaciâ retundendâ, ac iuventute litteris et probis moribus informandâ, Christique fidelibus in viam mandatorum Dei dirigidis (adinvante Domino) sedulo semper et fructuose laboravit, ac etiam nunc strenue laborat, curam peculiari studio gerentes, illa, quae prospero felique ipsius Societatis regimini et progressui impedimentum adferre noscuntur, e medio tollamus et abrogemus, sicut magistra rerum experientia suadet, et nos, maturâ consultatione adhibitâ, ad omnipotentis Dei gloriam salubriter expedire arbitramur.

*Quid Paulus V
decreverit.*

§ 1. Dudum siquidem (postquam a congregatione quintâ generali dictae Societatis petitum fuerat ut ipsius congregationis auctoritate statueretur ne superiorum localium eiusdem Societas tis officia ultra triennium continuarentur, dicta vero congregatio decreverat nullum tempus esse praefigendum, sed servandum esse decretum LXXXVII congregationis secundae generalis ipsius Societatis) felicis recordationis Paulus Papa V praedecessor noster, certo sciens totum sanctae huins et nunquam satis laudiae religionis stabilimentum in viridi instituti ipsius et decretorum super hoc in generalibus congregationibus eiusdem Societatis editorum observantia consistere, illamque ab impugnationibus, molestiis et calumniis vindicare, et in sui instituti integritate, puritate, quiete et pace conservare cupiens, per suas sub plumbo, anno Incarnationis Dominicæ MDCVI, pridie nonas septembris, super instituti dictae Societatis confirmatione emanatas litteras, supradicta et alia quaecumque decreta, statuta et ordinationes, quae institutum et Societatem huiusmodi, illiusque gubernandi rationem quomodolibet concernunt, in generalibus congregationibus edita, confirmavit, ac praepositum generalem, ceterosque superiores Societatis praefatae tunc et pro tempore existentes paterne hortatus est et monuit ut observationi dictorum decretorum serio invigilarent, ac eos, qui, novitati studentes, aliquid contra liberam et sine ullâ triennii ant certi temporis praefixione superiorum localium gubernationem per se vel alias quoscumque, quavis auctoritate et dignitate fulgentes, quomodolibet machinari ausi fuissent, tamquam perturbatores sui Ordinis, et rerum novarum moltores, praeter poenas in supradictis decretis con-

tendas, ipsius praepositi pro tempore existentis arbitrio coercent, corrigerent et punirent, et aliâs prout in eisdem Pauli praedecessoris litteris uberrimis continetur.

§ 2. Postnodum vero recolendae memoriae Innocentius Papa X, etiam praedecessor noster, per suas in formâ Brevis litteras de ianuarii MDCXLVI expeditas, inter alia statuit, mandavit, praeceperit et ordinavit ut omnes et singuli dictae Societatis provinciales, visitatores, praepositi, rectores, superiores locales, et alii officiales iurisdictionem seu superioritatem habentes, quomodolibet nuncupati, exceptis magistris novitiorum, in eorum respective munib, superioritatibus, ministeriis, administrationibus et officiis praedictis, quomodocumque nuncupatis, per triennium dumtaxat durare deberent, ea que¹, elapsa triennio huiusmodi, eo ipso vacarent, et vacare censerentur, ipsique ad alia quaevis eiusdem Societatis munera, superioritates, ministeria, administrationes et officia praedicta quomodolibet nuncupata, etiam vice-provincialis, seu vice-praepositi, vel vice-rectoris², nullatenus eligi, seu assumi, vel deputari valerent, nisi per annum cum dimidio saltem, a fine dicti triennii computandum, a praedictis munib, superioritatibus, ministeriis, administrationibus, et officiis cessassent: decernens³ praemissa omnia et singula in perpetuum inviolabiliter, sub excommunicationis latae sententiae ac suspensionis a divinis, privationis vocis activae et passivae ac officiorum quorumlibet, inhabilitatisque ad illa et quaevis alia in posterum obtainenda poenis, ipso facto, absque aliâ declaratione, tam per mandantes, procurantes,

*Quid Innocen-
tius X.*

1 Edit. Main. legit *iisque* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *vice-rectores* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *decernes* (R. T.).

eligentes et deputantes, quam recipientes et exequentes, irremissibiliter inconveniens, observari debere; neque adversus illa, seu illorum aliquod, ipsiusque Innocentii praedecessoris constitutionem huiusmodi, per praepositum generalem pro tempore existentem, aut quamecumque congregationem etiam generalem, vel quemlibet alium superiorem et officialem dictae Societatis, aut eiusdem Innocentii et pro tempore existentis Romani Pontificis Sedisque Apostolicae nuncios, vel sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quaenamque potestate fungentes, unquam dispensari, disponi vel derogari posse, et quamecumque dispensationem, dispositionem et derogationem adversus praemissa, seu eorum aliquod, eamdemque Innocentii praedecessoris constitutionem, per praefatos seu ipsorum aliquem pro tempore quomodolibet factam sive concessam, nullam prorsus ac nulliter et subreptitie obreptitique extortam fore et esse, ac censeri et haberi, neminique ullatenus suffragari debere, et alias cum diversis ordinationibus, decretis, clausulis et derogationibus in eisdem Innocentii praedecessoris litteris plenius contentis et expressis.

Moderatio
praefatū statū
Innocentii X. § 3. Verum subinde, pro parte dilecti filii Goswini Nickel praepositi generalis dictae Societatis nobis exposito, quod vacatio munerum, superioritatum, ministeriorum et officiorum praedictorum post lapsum triennii, neconon eorum, qui illis funeti fuissent, ab illis per annum cum diuidio cessatio, sicut praemittitur, praescripta, maxima bono Societatis praedictae regimini adferrent incommoda, et tunc, quia, ob calamitates et contagii suspicione quibus nonnullae provinciae laborabant, commercium reperiebatur interdictum, difficilior red-

deretur vacationis et cessationis huiusmodi observatio: nos, supplicationibus eiusdem Goswini praepositi generalis nomine nobis super hoc humiliter portrectis inclinati, supra expressum Innocentii praedecessoris statutum, mandatum, praeceptum et ordinationem huiusmodi ad sesquiannum tunc proximum suspendimus, et successive dictum sesquiannum ad alium sesquiannum, ac iterum ad triennium respective extendimus et prorogavimus. Praeterea, cum dictus Goswinus praepositus generalis nobis iterum exponi fecisset, quod provinciae Indiae Societatis praedictae litterarum nostrarum in formā Brevis super suspensione huiusmodi primo loco ad sesquiannum ut praefertur factā emanatarum beneficio maxime indigebant, illoque frui vix poterant, quia priusquam de eisdem litteris nuncius ad illas partes perferretur⁴, aut iam elapsus, aut prope finem futurus erat dictus sesquianus: nos, ipsius Goswini praepositi generalis precibus benignē annuentes, similem suspensionem statuti, mandati, praecepti et ordinationis memorati Innocentii praedecessoris, quantum quidem ad provincias, domos, collegia et loca quaecumque dictae Societatis in Indiis tam orientalibus quam occidentalibus, et alibi, extra Europam dumentatax, consistentes et consistentia attinebat, ad septem annos a die xiv novembris MDCLVI computandos fecimus.

§ 4. Ac deum, cum, nomine dilectorum filiorum congregationis generalis, quae fuit undecima eiusdem Societatis, nobis expositum fuisset, quod ex iamdictis suspensionibus maximum toti Societati beneficium atque emolummentum provenerat; quia vero praesum in litteris nostris desuper emanatis tempus tunc incipiebat fluere versus

⁴ Edit. Main. legit *praeferretur* (R. T.).

finem, eadem congregatio communibus votis, ac nemine penitus discrepante, denuo opportune in praemissis a nobis provideri plurimum desiderabat: nos, humilibus ipsius congregationis generalis precibus inclinati, praedictum Innocentii predecessoris statutum, mandatum, praeceptum et ordinationem ut munera, superioritates, administrationes, ministeria et officia huiusmodi clapsō triennio vacent, et illis funeti, nisi postquam ab eis per sesquiannum cessaverint, ad alia quaevis munera, superioritates, ministeria, administrationes et officia nullatenus eligi, seu assumari, vel depudari valeant, quantum quidem ad provincias, domos, collegia et loca in Europa ad aliud quadriennium; quantum vero ad provincias, domos, collegia et loca quaecumque eiusdem Societatis in Indiis tam orientalibus quam occidentalibus, et alibi extra Europam consistentes et consistentia spectat, respective, ad alias octo annos denuo suspensimus, et alias prout in quinis nostris in simili formā Brevis litteris, primis quidem die xxiv iulii MDCLVI, et alias die xiv novembris eiusdem anni, et die vii iulii MDCLVII, et die xxviii augusti MDCLVIII, et novissimis die vii decembris MDCLXI desuper expeditis plenius continetur.

Motiva illud
revocandi.

§ 5. Cum autem, sicut accepimus, sanctus Ignatius, dictac Societatis fundator, in constitutionibus ipsius Societatis statuerit ut penes praepositum generalem esset tam electio omnium rectorum, quam amotio ab eo munere, nullo praefixo temporis spatio, sed solum prout ei convenientius in Domino videretur; et, licet idem sanctus Pater alibi in eisdem constitutionibus dixisse reperiatur provinciales ad triennium ut plurimum constitutendos esse, statim tamen subiunxerit etiam id temporis spatium con-

trahi et prorogari posse, quando ad maiorem Dei et Domini nostri gloriam id fore indicaretur; at vero pro rectoribus vel superioribus localibus neque triennium ut plurimum praescribendum censuerit, sed totam durationem regiminis illorum pendere voluerit ab arbitrio praepositi generalis, prout ad maiorem Dei gloriam expedire diceret; de cessatione autem superiorum ad sesquiannum, vel aliud tempus, nullibi meminerit, nec aliquid super eā re statuendum censuerit, sed praepositi generalis iudicio, sicut alia multa, id in genere reliquerit, et ipsem quamdiu visit in praxi absque tali cessatione societatem gubernaverit; haecque gubernandi ratio a piae memoriae Paulo III, Julio III, et Gregorio XIII, ac Gregorio XIV Romanis Pontificibus predecessoribus pariter nostris (qui Gregorius XIV, per suas sub plumbo, anno Incarnationis Dominicæ MDXCI, iv kalendas iulii expeditas litteras, quarum initium est *Ecclesiae catholicae*, etc., expresse statuit ut electio superiorum quorumcumque esset tota penes praepositum generalem, iuxta constitutiones, cum potestate illorum facultatem revocandi, restringendi, vel augendi, et denique eosdem ab officio removendi, prout in Domino iudicaret expedire) approbata et confirmata, et post obitum memorati sancti Ignatii in eādem Societate cum ingenti illius bono servata fuerit;

§ 6. Et (licet anno MDXCIV similis recordationis Clemens Papa VIII, etiam predecessor noster, vivac voce oraculo per bonae memoriae Franciscum, dum vixit, S. R. E. cardinalem Toletum nunquam congregatiōnī quintae generali in memoratae Societatis significato mandaverit ut tam provinciales quam rectores dictac Societatis non durarent

Clemens VIII
Papa.

ultra triennium) nihilominus tamen ipse Clemens praedecessor, motus precibus eiusdem Societatis, mitigaverit variis modis illud suum mandatum, quod postea praefatus Paulus V praedecessor per suas litteras supradictas (decretum congregationis quintae generalis supra expressum specificie confirmans, et præfixionem termini in gubernatione superiorum localium graviter improbans, ac machinatores contra id decretum tamquam perturbatores Societatis gravissimis poenis plecti iubens) omnino abrogavit;

*Sequuntur
motiva revoca-
tionis.*

§ 7. Cumque dicta Societas subsequenti tempore usque ad dictam præfatam Innocentii praedecessoris constitutionem præfatum gubernandi modum magno cum fructu ipsiusque Societatis tranquillitate servaverit; edita vero eadem constitutione plurimis gravissimisque affecta fuerit incommodis, multoqne plura et graviora pericula inconvenientia subitura extiterit, nisi nos per suspensiones præfatas illis occurrissemus; et ex his nostris suspensionibus sen dispensationibus per septem fere annos magnae et multiplices dictae Societati utilitates obvenerint, nec quidquam alienius momenti in contrarium nobis exhibutum fuerat¹, ut proinde e re eiusdem Societatis maximopere futurum videatur, si eiusdem Innocentii praedecessoris ordinatio supradicta penitus abrogetur:

*Pontifex ab-
rogat statutum
Innocentii X.*

§ 8. Hinc est quod nos, dictae Societatis felici directioni, religiosisque progressibus et incrementis, quantum nobis ex alto conceditur, consulere cipientes, neconon præfatarum nostrarum, ac Gregorii XIV, Pauli V et Innocentii X, aliarumve quarumlibet corumdem et aliorum praedecessorum nostrorum præfatorum litterarum Societatem præfatam concernentium, ac ipsius Socie-

tatis constitutionum, et decretorum generalium illius congregationum, tenores et datas, aliaque, etiam speciali et individuâ mentione digna, præsentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, eorumdemque Pauli III, Iulii III, Gregorii XIII, Gregorii XIV, et Pauli V praedecessorum, qui omnes dictas constitutiones sancti Ignatii et rationem gubernandi in eis expressam laudarunt, approbarunt et confirmarunt, vestigiis inhaerentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, et apostolice potestatis plenitudine, memorati Innocentii praedecessoris statutum, mandatum, præceptum et ordinationem ut omnes et singuli eiusdem Societatis provinciales, visitatores, præpositi, rectores, superiores locales, et alii officiales iurisdictionem seu superioritatem habentes, quomodolibet nuncupati, exceptis magistris novitiorum, in eorum respective munib[us], superioritatibus, ministeriis, administrationibus et officiis prædictis quomodocumque nuncupatis per triennium dumtaxat durare debeat, eaque, elapso triennio huiusmodi, eo ipso vacent, et vacare censeantur, ipsique ad alia quaevis eiusdem Societatis munera, superioritates, ministeria, administrationes et officia præfata, quomodolibet nuncupata, etiam vice-provincialis, seu vice-præpositi, vel vice-rectoris, nullatenus eligi, seu assummi, vel deputari valeant, nisi per annum cum dimidio saltem, a fine dicti triennii computandum, a prædictis munib[us], superioritatibus, ministeriis, administrationibus et officiis cessaverint, pluries a nobis suspensa, ut præfertur, et, quatenus illa concernunt, prædictas eiusdem Innocentii praedecessoris litteras (firmâ tamen et illaesâ ac in suo robore in reliquis omnibus et singulis

¹ Videtur legendum fuerit pro fuerat (R. T.).

remanente earumdem Innocentii praedecessoris litterarum dispositione), tenore praesentium, perpetuo revocamus, abrogamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuamus.

Clausulae. § 9. Decernentes easdem praesentes litteras, etiam ex eo quod quicunque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet practendentes, ad illa vocati, citati et auditи non fuerint, nec illis consenserint, aut ex aliа quacumque causā, occasione, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus aliove quolibet etiam substanciali et individuam expressionem requirente defectu notari, impugnari, redargui, rescindi, infringi, retractari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutio-
tionis in integrum, aliudve quodecumque iuris, facti vel gratiae remedium inten-
tari vel impetrari, aut impetrato, vel etiam motu, scientiа et potestatis plenitudine paribus concesso, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse; sed ipsas praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quoniodcumque spectabit, plenissime suffragari, siveque et non alter in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet, quavis au-
toritate et potestate fungentes et functuros, sublatà eis et eorum cuiilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et de-

finiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis au-
toritate, scienter vel ignoranter, con-
tigerit attentari.

§ 10. Non obstantibus dicti Innocentii prædecessoris litteris, neconon omnibus et singulis illis, quae memorati Gregorius XIV ac Paulus V et Innocentius prædecessores voluerunt in suis, et nos voluimus in nostris respective litteris præfatis non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 11. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici vel secretarii dictae Societatis subscriptis, et sigillo præpositi vel vicarii generalis eiusdem Societatis, aut alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, ea-
dem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 januarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 1 januarii 1663, pontif. anno viii.

CDXVIII.

*Prohibitio ecclesiasticis civitatis Barchi-
nonensis et principatus Cataloniae ne
excommissas super sortitione officia-
lium faciant¹.*

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet ut gregem dominicum curae nostrae cre-
ditum ab omni offensione securum præ-

*Derogati
contrarium.*

*Transumpto-
rum fides.*

Prooemium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

stare, ac in viam salutis, aspirante superni favoris auxilio, dirigere, et abusus quosecumque, praesertim illos, quos caeca cumulaudae per fas et nefas pecuniae cupiditas, omnium malorum secundum Apostolum radix, in boni publici pernicie invexit, opportunis sanctionibus, quantum in nobis est, tollere studeamus.

Supplicatio. § 1. Nominé siquidem christianissimi in Christo filii nostri Philippi, huius nominis IV, Hispaniarum regis catholici nobis nuper exposuit dilectus filius noster Paschalis S. R. E. diaconus cardinalis de Aragonia nuncupatus, quod aliás (eum in civitate Barchinonensi et principatu Cataloniae, ubi vetus viget consuetudo quosdam officiales civitatis et principatus huiusmodi annis singulis per sortem eligendi seu deputandi, perniciosus quidam abusus in grave publicae utilitatis detrimentum a multis annis introductus reperiretur, ut multae personae catalogos seu listas nominum sortitionis officialium huiusmodi causâ in urnâ ponendorum seu positorum haberent, ac super futuro eventu aliquorum extractionis et electionis seu deputationis ad officia sic sortito facienda sponsones seu promissiones, quas excommissas vocant, inter se sub magnis pecuniarum summis facerent, et hac occasione superstitionibus, aliquique modis illicitis, conscientias graviter laedenibus, ac Dei servitio bonoque publico adversantibus, uterentur) clarae memoriae Philippus III, dum vixit, earumdem Hispaniarum rex catholicus, ut his malis remedium adhiberet, peculiarem pro praefatis civitate Barchinonensi et principatu Cataloniae constitutionem edidit, qua poenam triremium illis imposuit, qui catalogis seu listis nominum huiusmodi ad effectum dictarum sponsonum seu excommissarum uterentur, illosque

retinerent, ac eiusmodi sponsiones seu excommissas facerent, eaque poenâ in reos pro tempore severe animadvertisserunt. Quoniam vero, sicut eadem expressio subiungebat, eiusmodi abusus penitus evelli nequit nisi praefatorum catalogorum seu listarum usus ac sponsiones huiusmodi etiam ecclesiasticis, tam secularibus quam regularibus, districtâ sanctione interdicantur, cum etiam inter eos (quod maxime dolendum est) idem abusus irreperitur, et sub illorum clypeo laici, qui poenae praefatae metu vetita per dictam constitutionem palam et per se ipsos perpetrare non auderent, secretis machinationibus ipsius constitutionis vim eludere, illique fraudem facere moliantur: nobis propterea praefatus Paschalis cardinalis, memorati Philippi IV regis nomine, humiliter supplicavit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaretur.

§ 2. Nos igitur, eiusdem Philippi regis desideriis quantum nobis ex alto conceditur favorabiliter annuere ac publicae utilitati consulere cupientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnibus et singulis civitatis Barchinonensis et principatus Cataloniae praefatorum personis ecclesiasticis, tam secularibus quam cuiusvis Ordinis, congregationalis, militiae, societatis vel instituti regularibus, cuiuscumque status, gradus, qualitatis, conditionis, dignitatis et praeminentiae existant, ne catalogos seu listas nominum, sortitionis officialium civitatis et principatus huiusmodi causâ, in urnâ, sicut praemittitur, ponendorum, seu pro tempore positorum, ad effectum faciendi sponsiones sive promissiones seu excommissas huiusmodi, penes se habere, vel per interpositam personam retinere, aut illis quovis modo uti, nec dictas sponsiones seu excommissas di-

Prohibitio, ut
in rubrica.

Contravenientium poenae.

recte vel indirecte aut alias quomodo-
cumque et qualitercumque facere vel
inire, aut illis intervenire audeant quo-
modolibet vel praesumant, sub priva-
tionis canoniciatum et praehendarum,
ac dignitatum etiam post pontificales
maiorum in cathedralibus et principa-
lium collegiatis ecclesiis, personatum,
administrationum, officiorum, aliorumve
quorumlibet, cum curâ et sine curâ, be-
neficiorum ecclesiasticorum, quovis mo-
do qualificatorum, per eas in titulum,
commendam, vel administrationem, aut
alias quomodolibet nunc et pro tempo-
re obtentorum, quoad seculares, et pri-
vationis vocis activae et passivae, quoad
regulares, neconon excommunicationis
latae sententiae quoad utrosque, a qua
nemo a quoquam, nisi a nobis seu pro
tempore existente Romano Pontifice,
praeterquam in mortis articulo consti-
tutus absolvi possit, per contraventores
ipso facto incurrendis poenis, auctor-
itate apostolicâ, tenore praesentium, per-
petuo prohibemus et interdicimus.

Esequitores deputati.

§ 2. Praeterea venerabilibus fratribus
episcopo Barchinonensi, ceterisque me-
morati principatus Cataloniae episcopis
et archiepiscopis, nunc et pro tempore
existentibus, per easdem praesentes
committimus et mandamus ut ipsi et
eorum quilibet, uti nostri et huius san-
ctae Sedis Apostolicae ad hoc speciali-
ter delegati, etiam sine ulla adjunctis,
in suis¹ quisque civitatibus et dioecesi-
bus, contra quoscumque ecclesiasticos
tam seculares quam regulares praefatos,
etiam quibusvis privilegiis, libertatibus
et exemptionibus suffultos, et ab ordi-
nariâ iurisdictione exemptos, ac nobis
et dictae Sedi immediate subiectos, qui
praesentem constitutionem transgressi
fuerint, ad² declarationem incursus poe-

¹ Male edit. Main. legit *tuis pro suis* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *et pro ad* (R. T.).

narum huiusmodi auctoritate nostrâ pro-
cedant, illasque irremissibiliter exquan-
tur, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit,
auxilio brachii secularis: nos enim
eidem Barchinonensi, ceterisque epis-
copis et archiepiscopis praefatis, quam-
cumque necessariam et opportunam ad
id facultatem et potestatem, harum se-
rie, eadem auctoritate, tribuimus et im-
perimus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes
litteras semper et perpetuo firmas, va-
liditas et efficaces existere et fore, suos
que plenarios et integros effectus sor-
tiri et obtainere, ac ab illis, ad quos
spectat et pro tempore quandocumque
spectabit, inviolabiliter observari, sic-
que et non aliter in praemissis per
quoscumque indices ordinarios et de-
legatos, etiam causarum palatii aposto-
lici auditores, ac eiusdem S. R. E. car-
dinales, etiam de latere legatos et Apo-
stolicae Sedis praefatae nuncios, sublatâ
eis et eorum cuilibet quavis aliter in-
dicandi et interpretandi facultate et au-
toritate, indicari et definiri debere, ac
irritum et inane si secus super his a
quoqnam, quavis auctoritate, scienter
vel ignorantiter, contigerit attentari.

Decretum ir-
ritans.

§ 4. Non obstantibus praemissis, nec-
non apostolicis, ac in universalibus pro-
vincialibusque et synodalibus conciliis
editis, generalibus vel specialibus, con-
stitutionibus et ordinationibus, ac ecclae-
siarum, ordinum, militiarum, congrega-
tionum, societatum, monasteriorum, con-
ventuum, collegiorum et locoruñ regulari-
um quorumcumque, etiam iuramento,
confirmatione apostolicâ, vel quavis fir-
mitate aliâ roboratis, statutis et con-
suetudinibus, etiam immemorabilibus,
privilegiis quoque, indultis, libertatibus,
exemptionibus et litteris apostolicis, eis-
dem ecclesiis, ordinibus, militiis, con-
gregationibus, societatibus, monasteriis,

Contriariis de-
regat.

conventibus, collegiis et locis regularibus, illorumque superioribus et personis quibuslibet, etiam circa adiunctos, et alias quovis modo, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis deeretis, in genere vel in specie, ac etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficenter expressis et insertis habentes, illis alias¹ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumptis
dauda fides.*

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum, tam in iudicio et extra illud, adhibetur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II ianuarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 2 ianuarii 1663, pontif. anno VIII.

CDXIX.

Extensio statuti Gregorii XV, ut canonicius et praebendae poenitentiarii ecclesiarum metropolitanarum et cathedralium in Hispaniarum regnis consistentium, etiam Sedi Apostolicae (non tamen ratione obitus apud eamdem) reservati, praevio conuersu per Ordinarios et capitula tantum habendo conferri debeant, ad ecclesiam Maioricensem, quae in futurum gaudere gratiis per litteras dicti Gregorii XV super praemissis emanatas concessis declaratur².

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pro commissâ nobis divinitus² omnium ecclesiarm sollicitudine in id peculiari studio incumbimus, ut ipsarum ecclesiarum praesertim cathedralium beneficia, quibus fori poenitentialis cura annexa est, personis dignis et idoneis conferrantur, quae inimicum sibi gravissimum munus ad animarum salutem fructuose valeant adimplere.

§ 1. Alias siquidem, nomine carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nobis exposito, quod pridem felicis recordationis Gregorius XV praedecessor noster, ad ipsius Philippi regis instantiam, per quasdam suas sub plumbo, anno Incarnationis dominicae MDCXXII³, idibus novembris, expeditas litteras statuerat et ordinaverat, ut ex tune perpetuis futuris temporibus omnes et singuli canonicius et praebendae poenitentiarii quarumcunque metropolitanarum et cathedralium ecclesiarum in regnis Hispaniarum tune et pro tem-

Prooemium.

Expositio.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Confer. Const. cccxc supra positam pag. 12 et seq. (R. T.).

3 Male hic etiam sicut supra in Const. cccxc ed. Main. legit 1662 (R. T.).

pore existentium, tam eatenus instituti, quam deinceps quandomcumque pro decretorum Concilii Tridentini comple- mento instituendi (quotiescumque illos quibusvis modis, et ex quorumcumque ipsius Gregorii praedecessoris aut Romani Pontificis pro tempore existentis seu quorumvis cardinalium etiam tunc viventium familiarium continuorum commensalium, seu Romanae curiae officium, aut aliàs quomodolibet reservatio nem inducentibus personis, etiam per cessum, etiam permutationis causâ in manibus eorum Ordinariorum, vel decessum, non tamen in curiâ aut apud Sedem Apostolicam, seu quamvis aliam dimissionem vel amissionem aut privationem, extra tamen eamdem curiam, seu religionis ingressum, aut matrimonii contractum eos tunc et pro tempore obtinentium, seu ius in illis vel ad illos habentium, aut aliàs quibusvis modis, non tamen per obitum apud Sedem praefatam, ac etiam in aliquibus ex mensibus, in quibus beneficiorum ecclesiasticorum dispositio ipsi Gregorio praedecessori et Sedi praefatae etiam per constitutiones apostolicas seu cancellariae apostolicae regulas erat et pro tempore foret reservata, vel etiam ordinariis collatoribus per easdem consti- tutiones seu regulas vel litterarum¹ alter- nativarum aut alia privilegia et indul- gta concessa eatenus et in posterum concedenda, simul vel successive vacare contingeret, etiamsi aliqui eorumdem canonicatum et praebendarum poenitentiariorum ac tunc², ut praefertur, vel aliàs quibusvis modis et ex quorumcumque personis, non tamen per obitum, ut praefertur, apud dictam Sedem, va- carent, et, ex eo quod canonicatus et

praebendas poenitentiarios huiusmodi obtinentes, seu in illis vel ad alios ius habentes,³ ipsius Gregorii praedecessoris et quorumcumque Romanorum Pontificum eius praedecessorum, aut S. R. E. cardinalium, etiam viventium et in dictâ curiâ praesentium, familiares continui commensales, seu dictae Sedis notarii, subdiaconi, acolyti, cappellani, litterarum apostolicarum abbreviatores, scriptores, embicularii, scutiferi, proventuum et iuriuum camerae apostolicae debito rum collectores et subcollectores, seu quicunque alii curiae et Sedis praefatorum⁴ officiales, etiam sub diversis con stitutionibus recolendae memoriae Pauli Papae II etiam praedecessoris nostri suorum et pro tempore existentium Romanorum Pontificum familiarium continuorum commensalium declaratoriis comprehensi, praesentes et futuri, quo cumque nomine nuncupati, seu ex quavis alià causâ, dispositioni apostolicae specialiter vel alià generaliter reser vati, aut ex generali reservatione apostolica affecti, seu ad Sedem eamdem devoluti existerent), per Ordinarios locorum et capitula dictarum ecclesiarum tantum praevio concursu per edictorum affixionem sub certis modo et formâ tunc expressis conferri deberent, cum diversis ordinationibus⁵, et aliàs prout in praefatis dicti Gregorii praedecessoris litteris uberior dicebatur conti neri; et in eâdem expositione subiun cto, quod, canonicatu et praebendâ poenitentiariis⁴ ecclesiae Barchinonensis per obitum quondam Petri Ioannis Archer⁵,

¹ Supplendum verbum fuerint (R. T.).

² Lege praefatarum vel praedictarum ut supra in loc. parall. (R. T.).

³ Supra in loc. parallel. legitur conditionibus (R. T.).

⁴ Male supra in loc. parall. lectum fuit ex Main. poenitentiarii (R. T.).

⁵ In loc. parallel. legitur Archer; nomina

¹ In loc. parall. supra legitur litteras (R. T.).

² Aptius in loc. parall. legitur actu tunc, vel ex tunc legendum (R. T.).

qui illos, dum viveret, obtinebat, nuper vacantibus, super eorumdem canonicatus et praebendae provisione, necnon affixione edictorum pro concurso desuper instituendo, controversiae inter venerabilem fratrem episcopum Barchinonensem ac dilectos filios capitulum et canonicos eiusdem ecclesiae Barchinonensis fuerant exortae, et ad illos dilectus filius Joseph Gallart, unus ex oppositoribus, electus fuerat; quia vero praetensum fuerat in antecedenti dictorum canonicatus et praebendae poenitentiarum vacatione, in qua dictus Petrus Ioannes defunctus de illis pro visus extiterat, memoratum statutum dicti Gregorii praedecessoris ecclesias principatus Cataloniae minime comprehendere, dictus Philippus rex statutum huiusmodi, exceptâ tamen dictâ ultimâ vacatione in qua ius quae situm parti conservandum erat, ad ecclesias dicti principatus a nobis, quatenus opus esset, extendi plurimum desiderabat: nos, supplicationibus ipsius Philippi regis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praefatum statutum et ordinationes dicti Gregorii praedecessoris, eiusque litteras supradictas, ad quascumque cathedrales et metropolitanas ecclesias in dicto principatu Cataloniae nunc¹ et pro tempore existentes, sine praeiudicio tamen² iuris alteri eatenus quae sit, et alias sub certis modo et formâ tunc expressis, auctoritate apostolicâ, quatenus opus esset, extendimus et ampliavimus, et alias prout in nostris in simili formâ Brevis litteris die xix maii proximi praeteriti desuper expeditis uberioris continetur.

propria conjectari non possumus, ideoque sequimur in iis lectionem Main. (R. T.).

¹ Forsan legendum *tunc pro nunc* (R. T.).

² Pessime edit. Main. legit *tum pro tamen* (R. T.).

§ 2. Cum autem, sicut praefatus Philippus rex nobis denuo nuper exponi fecit, licet insula Maioricae, quippe una ex adiacentibus insulis dictorum regnum Hispaniarum, praefatis Gregorii praedecessoris litteris comprehendi videatur, nihilominus maioris claritatis¹ gratiâ, ac ad praecidendas controversiarum et litium occasiones, ipse Philippus rex easdem Gregorii praedecessoris litteras etiam cathedralem ecclesiam Maioricensem comprehendere a nobis declarari, et, quatenus opus sit, illas ad ecclesiam Maioricensem huiusmodi, sine praeiudicio tamen litis, quae inter duos de canonicatu et praebendâ poenitentiariis dictae ecclesiae Maioricensis novissime vacantibus a venerabili fratre episcopo ac a dilectis filiis capitulo et canonicis ipsius ecclesiae Maioricensis respective provisos nunc pendet, ac iuris corundem provisorum, sed quoad futuras vacationes tantum, pariter extendi plurimum cupiat: nos, dicti Philippi regis desiderio hac quodque in re favorabiliter, quantum cum Domino possumus, annuere volentes, necnon praefatarum Gregorii praedecessoris et nostrarum litterarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, supplicationibus Philippi regis nomine nobis iterum super hoc humiliter porrectis inclinati, praenarratum statutum et ordinationem memorati Gregorii praedecessoris, emanatasque desuper eius litteras praefatas, ac omnia et singula in eis contenta, ad praefatam ecclesiam Maioricensem (ita ut ex nunc perpetuis futuris temporibus canonicatus et praebendae poenitentiarii ipsius ecclesiae Maioricensis, quotiescumque illos, sicut in praefatis Gre-

¹ Edit. Main. legit *charitatis pro claritatis* (R. T.).

Supplicatio
regis.
votis indulget
Pontifex.

gorii praedecessoris litteris expositum est, vacare contigerit, praevio concursu per Ordinarium loci et capitulum dictae ecclesiae Maioricensis tantum per editorum affixionem, et aliás eisdem modo et formā qui in dicti Gregorii praedecessoris litteris praescribuntur, habendo conferri debeant, et, si canonicatus et praebenda poenitentiarii huiusmodi in mense apostolico vacarent¹, aut aliás ratione personae vel loci generaliter vel specialiter reservati seu affecti fuerint, ad illos pro tempore assumpti vel electi, intra sex menses a die eorum electionis per Ordinarium et capitulum huiusmodi facienda, litteras apostolicas desuper expedire², ac iura camerae apostolicae et aliis propterea debita solvere teneantur, et servatis in aliis omnibus et per omnia earumdem Gregorii praedecessoris litterarum dispositione et ordinationibus, pro futuris vacationibus, sine praeiudicio litis pendentis et iuris alteri cuicunque hactenus quaesiti, auctoritate praefatā, tenore praesentium, quatenus opus sit, extendimus pariter et ampliamus, dietamque ecclesiam Maioricensem in futurum gratiis per praefatas Gregorii praedecessoris litteras ecclesiis regnorum Hispaniarum concessis frui et gaudere debere decernimus et declaramus.

Clausulas ap-
ponit.

§ 3. Decernentes pariter easdem praesentes litteras, etiam ex eo quod causae, propter quas emanarunt, coram loci Ordinario, etiam tamquam a Sede praefatā delegato, vel alias quomodolibet examinedatae vel iustificatae, purificatae, aut approbatae, ipseque Ordinarius et alii inferiores collatores, neconu quicunque interesse habentes, ad id legitime vocati

¹ Videtur potius legendum *vacaverint* ut supra loc. parall. (R. T.).

² Videtur potius legendum *expediri facere* (R. T.).

non fuerint, nec praemissis consenserint, seu etiam enormis, enormissimae laesisionis, vel alio quocumque praetextu, aut ex quavis aliā causā, quantumvis legitimā, urgenti et iuridicā, de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel alio quocumque defectu notari, impugnari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus eas quodcumque iuris et facti vel gratiae remedium impetrari nullatenus posse, neque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus aut aliis contrariis dispositionibus, a nobis et quibuscumque aliis Romanis Pontificibus successoribus nostris et dictā Sede, etiam motu proprio, et ex certā scientiā, ac apostolicae potestatis plenitudine, pro tempore emanatis, comprehendī, sed semper ab illis exceptas, et quoties illa¹ emanabunt, toties in pristinum et eum in quo antea quomodolibet erant statutum restitutas, repositas et pleiarie reintegratas, ac de novo, etiam sub datā posteriori per capitulum dictae ecclesiae pro tempore eligendā, concessas, validasque et efficaces fore et esse, vimque et robur validi inter dictam sedem ex unā et capitulum praefatum ex alterā partibus rite et recte initi, stipulati, ac etiam utriusque² iurati contractus habere et perpetuo obtinere, ac suos plenarios et integros effectus sortiri, et ab omnibus inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublatā eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus

¹ Aptius in loc. parall. legitur *illae* (R. T.).

² Potius lege *utrinque* pro *utriusque* (R. T.).

super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attenuari.

Contraria tollit. § 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, nec non dictae ecclesiae Maioricensis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die II Ianuarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 2 ianuarii 1663, pontif. anno viii.

CDXX.

Quod laici seu conversi Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum quartum, ultra tria solita, votum addant de non transeundo ad statum clericalem et ad ordines sacros¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium. Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet, ut, paternam christifidelium, qui a fluctibus seculi in religiosae vitae portum confugerunt ac in humilitatis spiritu Altissimi obsequiis sese sub suavi arctioris regulae iugo manciparunt, curam gerentes, felici prosperoque illorum statui et

¹ De his fratribus vide ad Consil. cXL (at. 135) Urbani VIII *Dominici gregis*, tom. xiii, pag. 352, in qua prohibetur transitus ad alios quoscumque Ordines, et ad Const. DLXVI, *Alias*, tom. xiv, pag. 584.

quieti, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere studeamus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Iohannes a Conceptione,

Motiva.

procurator generalis congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum nuncupatorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, quod, cum fratres dictae congregationis ad chorum destinati ex dispositione felicis recordationis Pauli Papae V praedecessoris nostri quartum votum non ambiendi officia, paelaturas et dignitates emittant, capitulum generale eiusdem congregationis, mense maio proxime praeterito in civitate Toletana celebratum, ad maiorem observantiam et tranquillitatem dictae congregationis, decrevit, ut (si ita nobis placaret) fratres laici seu conversi congregationis huiusmodi, qui de cetero profiterentur, ultra tria vota tempore professionis emitenda, aliud votum etiam emitterent, videlicet se nunquam sacros ordines recepturos, nec directe vel indirecte, perse vel per alios, ordines huiusmodi praetensuros. Quare dictus Iohannes nobis humiliiter supplicari fecit ut in praeteritis¹ opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsum Iohannem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore cententes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui praeccitatum

Confirmat ut
in rubrica.

¹ Potius lege *praemissis* (R. T.).

decretum capitulo generalis congregatio-
nis huiusmodi viderunt, consilio, attentis
narratis, auctoritate apostolica, tenore
praesentium, decernimus ut in posterum
in dicta congregatione fratres laici seu
conversi quartum, ultra tria solita, votum
addant de non transeundo ad statum
clericalem et ad ordines sacros nec hu-
iusmodi transitum directe aut indirecte
procurando, et ita servari praecipimus;
salva tamen semper in praemissis au-
toritate congregationis eorumdem car-
dinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes pariter ipsas praes-
entes litteras semper firmas, validas et
efficaces existere et fore, suosque ple-
narios et integros effectus sortiri et ob-
tinere, sive in praemissis per quos-
cumque iudices ordinarios et delegatos,
etiam causarum palatii apostolie audi-
tores, iudicari et definiri debere, ac irri-
tum et inane quidquid secus super his
a quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoreranter, contingit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolieis, necnon,
quatenus opus sit, congregationis et Or-
dinis praefatorum, etiam iuramento, con-
firmatione apostolica, vel quavis firmitate
aliâ roboratis, statutis et consuetudini-
bus, privilegiis quoque, indultis et literis
apostolicis in contrarium praemis-
sorum quomodolibet concessis, confir-
matis et innovatis; quibus omnibus et
singulis, illorum tenores praesentibus pro-
plene et sufficienter expressis et inser-
tis habentes, illis aliâ in suo robore
permansuris, ad praemissorum effectum,
hac vice dumtaxat, specialiter et expresse
derogamus; ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Transumptis
credi mandat.

§ 5. Volumus autem ut earumdem
praesentium litterarum transumptis, seu
exemplis, etiam impressis, manu alienius
notarii publici subscriptis, et sigillo per-

sonae in ecclesiastica dignitate consti-
tutae munitis, eadem prorsus fides adhi-
beatur ubique, quae praesentibus adhi-
beretur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die xiii
ianuarii MDCLXIII, pontifice nostri
anno viii.

Dat. die 13 ianuarii 1663, pontif. anno viii.

CDXXI.

*Quod electiones guardianorum, promi-
nistrorum et custodum in familiâ ul-
tramontanâ Ordinis sancti Francisci
per suffragia secreta et ballotationes
siant, et in paritate suffragiorum prae-
sidens votum decisivum habeat⁴.*

Alexander Papa VII
Ad futurum rei memoriam.

Creditae nobis caelitus dispensationis
ratio exigit, ut, paternam religiosorum
virorum, qui, abnegantes semetipsos, ut
facerent voluntatem Domini, suam fre-
gerunt, curam gerentes, illorum statui
et felici regimini, quantum nobis ex
alto ceneeditur, consulere iugiter stu-
deamus.

Exordium.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius
Petrus Roche, commissarius generalis
curiae Ordinis fratrum Minorum sancti
Francisci de Observantiâ nuncupatorum,
nobis nuper exponi fecit, in provinciis
familiae ultramontanae eiusdem Ordinis
introductus sit abusus eligendi guardia-
nos et proministros et custodes vivâ
voce, ac eum publicâ concertatione suf-
fragantium, in grave libertatis electionum
praeiudicium, et non sine occasione
perturbationum et litigiorum, quae ex-
inde inter electores nasci solent: nobis

Supplicatio.

⁴ Vide Const. DCCLXIV (al. 725) Urbani VIII,
Religious viros, tom. XIV, pag. 215, in qua
agitur de hac electione.

propterea ipse Petrus humiliter suppli-
cari fecit ut in praemissis opportune
provide et ut infra indulgere de be-
nignitate apostolicā dignaremur.

*Confirmat ut
In rubrica.*

§ 2. Nos igitur, dictum Petrum spe-
cialibus favoribus et gratiis prosequi-
volentes, et a quibusvis excommunicata-
tionis, suspensionis et interdicti, aliisque
ecclesiasticis sententiis, censuris et poe-
nis, a iure vel ab homine, quavis occa-
sione vel causā latis, si quibus quomo-
dolibet inmodatus existit, ad effectum
praesentium dumtaxat consequendum,
harum serie absolventes et absolutum
fore censentes, huiusmodi supplicationi-
bus inclinati, de venerabilium fratrum
nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis
et consultationibus episcoporum et
regularium praepositorum consilio, ut
omnes et singulae praedictae electiones
in familiā ultramontanā Ordinis huius-
modi deinceps per suffragia secreta et
ballotationes fiant, et in paritate suffra-
giorum praesidens electionibus supra-
dictis votum sive suffragium decisivum
habeat, iuxta dispositionem quarumdam
felicis recordationis Urbani Papae VIII
praedecessoris nostri in simili formā
Brevis litterarum pro familiā cismontanā
dicti Ordinis emanatarum, auctoritate
apostolicā, tenore praesentium, statuimus
et ordinamus, et ita servari mandamus
ac praecipimus; salvā tamen semper in
praemissis auctoritate congregationis eo-
rumdem cardinalium.

*Clausulas ad-
dit.*

§ 3. Decernentes easdem praesentes
litteras semper firmas, validas et efficaces
existere et fore, suosque plenarios
et integros effectus sortiri et obtinere,
ac ab illis, ad quos spectat et pro tem-
pore quandocumque spectabit, inviola-
biliter observari, sique in praemissis
per quoscumque iudices ordinarios et
delegatos, etiam causarum palatii apostoli-
ci auditores, iudicari et definiri de-

bere, ac irritum et inane si seens super
his a quoquam, quavis auctoritate, scien-
ter vel ignoranter, contingit attentari.

§ 4. Nen obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, neconon
Ordinis et familiae ultramontanae hu-
iusmodi, huiusque provinciarum qua-
rumlibet, etiam iuramento, confirmatione
apostolicā, vel quavis firmitate aliā ro-
boratis, statutis et consuetudinibus, pri-
vilegiis quoque, indultis et litteris apo-
stolicis in contrarium praemissorum quo-
modolibet concessis, confirmatis et in-
novatis; quibus omnibus et singulis,
illorum tenores praesentibus pro plene
et sufficienter expressis et insertis ha-
bentes, illis aliis in suo robore perman-
suris, ad praemissorum effectum, hac
vice dumtaxat, specialiter et expresse
derogamus; ceterisque contrariis qui-
buscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem
praesentium litterarum transumptis, seu
exemplis, manu alienius notarii publici
subscriptis, et sigillo personae in ec-
clesiasticā dignitate constitutae munitis,
eadem fides adhibetur, quae praesen-
tibus ipsis adhiberetur, si forent exhibi-
tiae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piscatoris, die xviii
ianuarii MDCCLXIII, pontificatus nostri
anno viii.

Dat. die 18 ianuarii 1663, pontif. anno viii.

Decretum sacrae congregationis.

Saera congregatio eminentissimorum
S. R. E. cardinalium negotiis et con-
sultationibus episcoporum et regularium
praeposita, attentis narratis, censuit ini-
ungendum et praecipiendum, prout ha-
rum vigore iniungit et praecipit, ut
deinceps in singulis praefatis electioni-
bus in familiā ultramontana Ordinis hu-
iusmodi servetur omnino modus et forma

praescripta in constitutionibus generalibus familiae cismontanae; contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae, xv martii MDCLXIII.

M. card. GINETTUS.

Locus + sigilli.

E. Episc. Camerinensis, Secr,

Modus autem praescriptus in constitutionibus generalibus familiae cismontanae, cap. vii, § 36, de capitulis provincialibus, num. 7 et sequentibus, talis est.

Antequam patres ingrediantur definitorum, fiat inter ipsos discussio super meritis et qualitatibus promovendorum, et praecipue attendatur iustitia distributiva pro pacis conservatione. Deinde praesidens seu provincialis proponat unum pro quolibet conventu successive, super quo sumantur ab electoribus calculi nigri vel albi ad hoc praeparati, et sic secreto absque aliâ discussione ponantur in urnâ. Quod si maior pars erit affirmativa, electus intelligatur; si vero erit negativa, proponatur alius a praeside sive provinciali, ut supra, donec electio canonice fiat. Quod si vota per tres vices erunt aequalia, praesidens¹ voto decisivo utatur, ut secundum Deum melius videbitur expedire. Alii autem officiales, videlicet confessores monialium, magistri novitiorum, lectores, et alii huiusmodi, instituantur à superiori cum consilio et consensu patrum definitorum; non obstante quacumque consuetudine immemorabili in contrarium, etc.

CDXXII.

Confirmatio determinationis a capitulo provinciali provinciae Portugalliae Tertiī Ordinis sancti Francisci factae, ac a generali et cardinali protectore

confirmatae, circa alternativam officiorum inter fratres conventuum Ulyssiponensium et de Deira eiusdem provinciae¹.

Alexander Papa VII,
Ad futurum rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii vicarius provincialis, ac custos, definitores et fratres provinciae Portugalliae Tertiī Ordinis sancti Francisci, quod in ultimo capitulo provinciali dictae provinciae, unanimi vocalium assensu, pro conservatione pacis et mutuae dilectionis incremento, determinatum fuit ut in futuris electionibus et institutionibus ministri provincialis, custodis, definitorum ac lectorum singulis trienniis, sicuti quoque in eventum subrogationis, servetur alternativa alias introducta, et ante viginti annos, auctoritate quondam Bernardini de Senis, dum vixit, ministri generalis Ordinis fratrum Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, confirmata, inter fratres conventuum Ulyssiponensium et de Deira nuncupatorum eiusdem provinciae.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositione subiungebat, determinatio huiusmodi a dilecto filio moderno ministro generali dicti Ordinis, ac etiam a venerabili fratre nostro Francisco episcopo Portuensi sanctae Romanæ Ecclesiae cardinale Barberino nuncupato, eiusdem Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectore, confirmata et approbata fuerit, firmiora vero sunt illa, quae apostolici munimini praesidio roborantur: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

¹ Male edit. Main. legit praestes (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Confirmat decretum. § 3. Nos igitur, ipsos exponentes specia-libus favoribus et gratiis prosequi volen-tes, et eorum singulares personas a qui-busvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sen-tentiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ lati-si quibus quomodolibet innodatae¹ ex-i-stunt, ad effectum praesentium diuntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, huiusmodi supplicationibus inclinati, determinatio-nem praefatam, in ultimo capitulo pro-vinciâli provinciae huiusmodi factam ut praefertur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approba-mus, illique² inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervinerint, sup-plemus.

Clausulae. § 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sive per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum pa-latii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquin, quavis au-toritate, scienter vel ignoranter, con-tigerit attentari.

Degrat cou-traris. § 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, huiusque conventum quo-rumvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ ro-boratis, statutis et consuetudinibus, pri-

vilegiis quoque, indultis et litteris apo-stolicis in contrarium praemissorum quo-nodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi, etc., illorum⁴ tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haben-tes, illis aliâs in suo robore perman-suris, ad praemissorum effectum, hac vice diuntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis qui-buscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-iorem, sub anno Piscatoris, die xxvi ianuarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 26 januarii 1663, pontif. an: viii.

CDXXIII.

Subsidium centum millium sculorum super redditibus ecclesiasticis in do-minio Venetorum existentibus pro Re-publicâ Venetâ ad effectum illud in expensas contra Tureas, et non in alios usus, expendendi².

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Etsi nobis³, pro curâ pastoralis officii divinâ disponente providentiâ no-bis meritis licet imparibus commissi, nihil magis cordi sit, quam personas ecclesiasticas ab extraordinariis oneribus immunes semper conservare, idque, nisi summa necessitas cogat, reipsâ animo statuerimus; nihilominus, sicut iam om-nibus notum esse debet, cum Turcarum tyranus nefarium bellum, quod, a se-ptemdecim vel circiter annis, dilectis filiis nobilibus viris duci et dominio Veneto-

Prooemium.

¹ Male ed. Main. legit etiamsi illorum (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

³ Vide quam simillimas Innocentii X Constitu-tiones in tom. xv, pag. 397, 638, 736 (R. T.).

1 Edit. Main. legit innodus (R. T.).

2 Contra contextus rationem edit. Main. legit illisque (R. T.).

rum intulit, etiamnum[†] ingenti apparatu maximisque viribus prosequatur, et propterea ipsi dux et dominum maiores quam unquam antea tam maritimas quam terrestres copias, ut se suaque tueantur, parare et instituere, ac proinde ingentes expensas facere modo compellantur: nos (considerantes non minus clericorum quam laicorum interesse, ut ea, quae ad defensionem huiusmodi necessaria sunt, studiose comparentur, quo christiani nominis hostes infensissimi a christifidelium cervicibus, adiuvante Domino, repellantur) cogimur de universi cleri dominii Veneti facultatibus in hoc gravissimo periculosissimoque casu fiduciam sumere, sperantes quod ipsi hoconus urgentissimā necessitate et iustissimā de causā a nobis sibi impositum

*Imponit solu-
to mea ut in ru-
bia.*

aequo animo ferre non recusabunt. Motu itaque proprio, ac ex certa scientiā et maturā deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum subsidium centum millium scutorum aur super omnibus et singulis fructibus, redditibus et proventibus secundum verum annum valorem praesentis anni quorūcumque cathedralium, etiam metropolitanarum et patriarchalium, atque aliarum ecclesiarum, ac monasteriorum, prioratum et beneficiorum ecclesiasticorum secularium quorūcumque, ac hospitalium, et quorumvis Ordinum et militiarum (non tamen hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, cuius fratres promuniendā et defendendā adversus improbos eorumdem Turcarum conatus insulā Melitanā gravissimos sumptus subire et magnum aes alienum contrahere oportuit) regularium, cum curā et sine curā, in dicto dominio existentium, a venerabilibus fratribus patriarchis, archie-

[†] Nunc demum constat quod in tom. xv, pagina 638, etiamnum pro Rhenum erat legendum (R. T.).

piscopis, episcopis et dilectis filiis eleclis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, prælatis, capitulis, conventibus, ceterisque personis ecclesiasticis secularibus et regularibus quibuscumque, tam non exceptis quamquam quomodolibet exceptis, et quantumvis privilegiatis, etiam S. R. E. cardinalibus, necnon S. Benedicti, S. Augustini, Cisterciensium, Cluniacensium, Praemonstratensium, Carthusiensium, Camaldulensium, Montis Oliveti, V. I. Is Umbrosae monachorum, eremitarum S. Hieronymi, et quorumcumque aliorum Ordinum, necnon Cassinensis, alias S. Iustinae, S. Salvatoris et Lateranensis aliarumque congregationum, tam virorum quam mulierum, etiam Mendicantium ex privilegio et alias bona immobilia seu certos redditus quoquo modo ecclesiasticos habentium, in dominio praedicto ecclesias, monasteria et alia beneficia ecclesiastica obtainentium, et fructus ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, necnon pensiones annuas quorūcumque exemptas, et sub quibusvis obligationibus, etiam in formā camerae apostolicae, et iuramento, etiam cum[†] susceptione censurarum, et de non contraveniendo, ac etiam fortasse de non impetrando gratias nostras contra eos, et concessis non utendo, vallatis, et forsitan aliis etiam efficacioribus cautelis et decretis ac clausulis, super iisdem fructibus et pensionibus, etiam medio cedulaarum banchi, seu in formā depositi, habentibus, et intra praesentem annum habituris, cuiuscumque praeeminentiae, status, gradus, ordinis et conditionis, etiam religionis vel militiae existant (qnibus aut quorum aliquibus ulla privilegia, exemptiones, aut indulta sub quacumque verborum formā et expres-

[†] Hinc patet in tom. xv pag. 639 a loc. parallelo cum pro vim fuisse legendum (R. T.).

sione concessa queat hoc inde tenus suffragari posse volumus; fratribus et personis dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani in totum et omnino, ceteris vero hospitalibus hospitalitatem actu servantibus pro ea quantitate tantum, quam in servandā ipsā hospitalitate exponunt, dum tāvāt exceptis, et dummodo a personis Ordinum Mendicantium non nisi medietas eius partis, quae ratione subsidii huiusmodi ab eis solvenda esset, solum exigatur) proportionabiliter et aequaliter iuxta verum valorem praedictum inter praedictas personas ecclesiasticas secundum aequalem et discretam partitionem, quam ad nos quamprimum mittimus, per venerabiles fratres Jacobum archiepiscopum Athenarum, nuncium nostrum, et patriarcham Venetiarum distribuendum, ac in locis et terminis modisque et formis per ipsos Jacobum archiepiscopum nuncium et patriarcham, quos collectores generales subsidii huiusmodi harum serie constituimus et deputamus, statuendis, ordinandis et declarandis, omnino de praesenti anno persolvendum, ac per eos et eorum subcollectores (qui sint personae ecclesiasticae) ad hoc ab ipsis deputandos percipiendum, exigendum et levandum, ac duci et dominio praedictis cum effectu consignandum, ut illud in expensas necessarias contra dictos Turcas et non in alios usus convertere valeant, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, imponimus, impositumque fore et esse decernimus et declaramus.

*Contravenient
tum poenae.*

§ 2. Neenon eisdem collectoribus generalibus, et ab eis deputandis subcollectoribus huiusmodi, a patriarchis, archiepiscopis, episcopis, administratoribus, electis, abbatibus, commendatariis, prioribus, praceptoribus, praepositis, praelatis, capitulis⁴, conventibus et aliis perso-

nis ecclesiasticis praedictis (praeter quā m^{is} ut supra, exceptis) ratam dicti subsidii, eos et eorum quemlibet ut praemittitur tangentem, petendi, exigendi et colligendi, eisque et eorum singulis, ut illam modo praemissō solvant, per poenas, quoad patriarchas, archiepiscopos et episcopos, interdicti et suspensionis ingressus ecclesiae, quoad alios vero, privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, et alias de quibus illis videbitur, etiam pecuniarias, ac demum per sententiam excommunicationis, aliasque censuras ecclesiasticas, ceteraque opportuna iuris et facti remedia, mandandi et praecipiendi, contradictores quoslibet, rebelles et suam ipsius subsidii partem solvere recusantes seu differentes, et ne illa solvatur persuadentes directe vel indirecte, per poenas, censuras et remedia huiusmodi, appellatione postpositā, compescendi, brachii quoque secularis auxilium, si opus fuerit, ad hoc invocandi, solventes de solutis quietandi et liberandi, a censuris et poenis, quas praemissorum occasione quomodolibet incurserint, absolvendi, et generaliter omnia et singula alia in praemissis et circa ea necessaria, seu quomodolibet opportuna, etiamsi mandatum exigerent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem. Volentes tamen quod personae ecclesiasticae ratione subsidii huiusmodi eam tantum quantitatē solvere teneantur, quam ratione similium subsidiorum a felicis recordationis Innocentio Papa X praecessore nostro et nobis respective concessorum solverunt, et nihil amplius; quodque expensae, quae circa exactiōnē subsidii huiusmodi forsitan facienda fuen-

⁴ Edit. Main. legit capitulo (R. T.).

rint, in centum millibus scutis praedictis minime computari debeant, sed dictae personae ecclesiasticae expensas ipsas, ultra ratam partem quam ratione eiusdem subsidii solvere debebunt, etiam persolvere teneantur.

Deregatio
contrariorum.

§ 3. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, neenon ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, Ordinum, congregationum et militiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus et immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis, prioratibus, praeceptoris, praelatis, capitulis, conventibus, Ordinibus, congregationibus et militiis, aliisque praedictis, in genere vel in specie, sub quacunque formâ et verborum expressione, a nobis et Sede Apostolicâ, etiam consistorialiter, et motu simili, ac aliâ quovis modo emanatis, concessis, ac etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveretur expresse quod per huiusmodi clausulas generales eis nullatenus derogatur nec derogatum esse censeatur nisi sub certis modo et formâ in eis expressis, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis, ac modum et formam ad id servandos pro individuo servatis habentes, ad praemis-

sorum effectum dumtaxat, illis aliâ in suo labore permansuris, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 4. Aut si patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, ceterisque praedictis, et quibusvis aliis, communiter vel divisi, ad eâdem sit Sede indulsum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 5. Volumus autem quod, iuxta ordinationem in concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, prioratum et aliorum beneficiorum et piorum locorum sub praezentibus comprehensorum divino cultui dedicata causâ pignoris vel aliâ occasione solutionis subsidii huiusmodi nullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur; quodque earundem praezentium litterarum transumptis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius ex dictis collectoribus vel alterius praelati ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides in indicio et extra ubique habeatur, quae ipsis praezentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 3 februarii 1663, pontif. anno VIII.

CDXXIV.

Quod fratribus laicis congregationis Gallicanae fratrum Reformatorum nuncupatorum SS. Trinitatis redemptionis captivorum non competit ius suffragaudi in electionibus et receptionibus novitiorum in capitulis.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio. Cum, sicut dilectus filius procurator generalis congregationis Gallicanae fratrum Reformatorum nuncupatorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum nobis nuper exponi fecit, fratres conversi seu laici dictae congregationis se ab eorum superioribus et fratribus sacerdotibus eiusdem congregationis voce activa et iure suffragandi, secundum dispositionem regulae dicti Ordinis, a felicis recordationis Innocentio Papa III praedecessore nostro specificie confirmatae, fratribus clericis et laicis aequaliter competente, nulliter et de facto spoliatos esse praetenderint, eaque superare ad venerabiles fratres nostros sanctae Romanae Ecclesiae cardinales negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositos recursum habuerint, dictus vero procurator generalis controversiam huiusmodi a nobis dirimi summopere desideret:

**Confirmat ut
in rubrica.** § 1. Nos, ipsum procuratorem generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quodolibet innovatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore centes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, et eorumdem cardinalium, qui rem partibus auditis mature examinarunt ac disusserunt, consilio, fratribus laicis huiusmodi non competere ius suffragandi in electionibus et receptionibus novitiorum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, declaramus ac decernimus, et ita imposterum servari mandamus et praecepimus.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sieque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus in contrarium allatis, ac constitutionibus et ordinatio-
Contraria
derogat.nibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, praedictorum Ordinis et congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earumdem fides transumptis, praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem fides in iudicio et extra adhibetur, quae praesentibus ipsis adhibeatur, retur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 10 februarii 1663, pontif. anno viii.

CDXXXV.

*Confirmatio decreti circa prohibitionem
erectionis novorum conventuum in
provinciâ Aragoniae Ordinis fratrum
sancti Francisci de Observantiâ¹.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Motu.

§ 1. Aliâs, pro parte dilecti filii Bernardini Saeton, fratribus et procuratoris provinciae Aragoniae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita exposito, quod dudum (considerato per felicis recordationis Clementem Papam VIII praedecessorem nostrum in provinciâ Carthaginensi dicti Ordinis, licet angustâ, triginta tres, et ex illis octo fratrum recollectorum conventus contineri; provinciam vero Ss. Ioannis Baptiste et Iosephi in eiusdem regionis circuitu septem conventus habere, aliasque de novo erigere, unde seculares praegravabantur; dicti autem recollecti eleemosynis quotidianis vivere nequibant, sed a puritate regulae recedere cogebantur, eleemosynas ad sui sustentationem accumulando; quinimmo, ob conventuum multitudinem, necesse illis erat novitios omnis generis recipere) ipse Clemens praedecessor, ut bis aliisque inconvenientibus occurreret, ordinaverat ne ex tunc in posterum aedificari posset ullus conventus prope alios erectos intra spatum quatuor vel quinque leucarum, prout in eiusdem Clementis praedecessoris litteris die xi iulii mdcxi desuper expeditis uberioris dicitur contineri; et in eâdem expositione subiuncto, quod in praefata provinciâ Aragoniae

eadem imo maiora nascebantur inconvenientia, cum illa, intra minoris regionis spatium, viginti septem conventus et duo oratoria contineret, et ex illis quinque recollectorum regulam in illis pure observantium, necnon septemdecim conventus fratrum Minorum Ordinis eiusdem sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum in eiusdem regni ambitu, et quamplures alii diversorum Ordinum Mendicantium reformatorum atque discaleatorum conventus reperirentur, ex quibus et seculares valde gravabantur, et quamplurimae, ob novarum foundationum praetensiones, tam inter seculares quam inter clericos et regulares oriebantur discordiae, cum maximo regularis disciplinae detimento, ac etiam populorum scandalo; ideoque per praefatum Bernardinum dictae congregationi supplicato ut ordinaret ne in dictâ provinciâ seu regno ad ullam conventuum, domorum, sive hospitorum, tam fratrum Cappuccinorum, quam aliorum regularium, erectionm, seu illorum retentionem, deveniri posset infra spatium quinque leucarum prope alios erectos, sine illorum consensu, et absque expressâ Sedis Apostolicae licentiâ, prout similiter pro provinciâ Burgensi et Granatensi ordinatum fuisse idem Bernardinus asserebat: emanavit ab eâdem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Sacra congregatio eminentissimum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, censuit et decrevit servandam esse formam ac tenorem memorati Brevis sanctae memoriae Clementis VIII etiam in provinciâ Aragoniae Ordinis hiusmodi; ideoque nedum fratribus Cappuccinis, sed etiam aliis cuiuslibet Ordinis regularibus novorum conventuum, hospitorum

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Decretum sa-
cræ congrega-
tionis.

seu domorum, et sub quovis titulo habitationum erectionem absque Sedis Apostolicae licentia contra tenorem dicti Brevis in praefatâ provinciâ esse prohibendam et interdicendam¹, prout hanc serie prohibet et interdictit; contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae XII ianuarii MDCLXIII.

M. cardinalis GINETTI.

E. episcopus Camerinensis, secretarius.

Loco + sigilli ».

Decretum Pontificis confirmatum

§ 2. Cum autem, sicut dictus Bernardinus nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro illius firmiori subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Bernardinum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censemtes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, decretum praesentum, auctoritate apostolica, tenore praesentum, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregations cardinalium.

Clausulas.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, ac ab illis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque

iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus Contraria tollit. et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 12 februarii 1663, pontif. anno viii.

CDXXVI.

Iubilacum ad divinam opem implorandum¹.

Alexander Papa VII,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Omnipotens Deus, magnus dominus noster, cuius sapientia non est numerus, infima mundi minime spemans, nostram infirmitatem et humilitatem ad summum apostolatus gradum provehere dignatus est, ut eius solius virtute confisi, iis, quae in eius grege, magno pretio empto, remediis indigent, opportune subveniremus. Quapropter, Ecclesiae suae nobis creditae necessitates animadvententes, ad remedia nobis divinâ illius clementia tradita configere opus esse existimavimus, ad poenitentiam scilicet, orationem, iejunia et eleemosynas; sperantes quod, qui nos² castigat propter peccata nostra, ad eum conversos benigne respiciet, et, communes populi sui supplicantis voces exaudiens, misericordiarum suarum participes reddet.

Exordium.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Edit. Main. legit non pro nos (R. T.).

Quamobrem omnes utriusque sexus christifideles paterne in Domino requirimus, et enixe per viscera misericordiae Dei nostri hortamur, ut convertantur ad Dominum in toto corde, et per salutarem poenitentiam se ab omni vitiorum labe expurgent, peccata sua eleemosynis rediment, ac veteris¹ exuentes, iustitiam induant et sanctitatem, ita ut omnes, spiritu renovati, adire possimus cum fiduciâ sanctuarium Dei in humilitate cordis et contritione, et quibus nunc indigemus auxilia per Iesum Christum dominum nostrum consequi mereamur, eaque mala et incommoda, quibus christiana respublica premitur, et pericula, quae impendent, procul ipse avertat et Ecclesiae suae sanctae succurrat.

Iubilaeum instituit.

§ 2. Ut autem christifideles unanimes pro exaltatione sanctae Matris Ecclesiae, verae fidei propagatione, haeresumque extirpatione, principum christianorum concordia et unione, cunctisque Ecclesiae necessitatibus, ac pro nostrâ totiusque christiani populi salute eo libenterius Deum precentur, quo uberiorius spiritualibus gratiis se refertos esse cognoverint, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli eius apostolorum auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, licet indignis, contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in almâ Urbe degentibus, qui S. Ioannis in Laterano, Principis Apostolorum et S. Mariae Majoris eiusdem Urbis ecclesias seu basilicas, vel ecclesiarum huiusmodi alteram, spatio duarum proximarum hebdomadarum semel saltem visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium devote, ut supra, Deum oraverint, ac quartâ et sextâ feriâ ac sabbato alterius ex praedictis hebdomadis ieunaverint, et peccata sua

¹ Forsan vetera legendum (R. T.).

confessi SS. Eucharistiae Sacramentum in dominicâ die immediate sequenti vel aliâ die infra eamdem hebdomadam reverenter sumpserint, ac pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique suggeret devotio vel possilitas, erogaverint; ceteris vero extra Urbem ubicumque degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officiis, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint designandas, vel ecclesiarum huiusmodi alteram, spatio duarum¹ similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales, vel alios, ut praefertur, faciendas decurrentarum, saltem semel visitaverint, ibique, ut supra, oraverint, ac quartâ et sextâ feriâ ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominicâ immediate sequenti, vel aliâ die infra eamdem hebdomadam, sanctissimâ communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, ut praemittitur, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem nostri praedecessores concedere consueverunt, tenore praesentium concedimus et elargimur; navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum sese ad sua domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali, vel maiore aut provinciali loci eorum domiciliâ, eamdem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, neconon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel re-

¹ Ed. Main. legit duorum (R. T.).

gularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquā corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaquā iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus cuiuscumque Ordinis, congregationis et instituti tam in Urbe praedictā quam extra eam ubique locorum, ut praefertur, degentibus, licentiam concedimus et facultatem ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem, ex approbatis, ut praemititur, a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensions et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causā latis seu inflictis, neenō ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliās per quaecumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant, et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctā tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus ca-

sibus poenitentiā salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae districte praecepimus et mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum ubicumque existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis¹ deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim, absque ullā morā, retardatione, vel impedimento, per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent, ne aliās, ulterius praesentium litterarum executio protrahatur. Non intendimus autem per praesentes super aliquā irregularitate publicā vel occultā, notā, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquomodo contractā dispensare, vel aliquam facultatem tribnere dispensandi, seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes, iis qui a nobis et Apostolice Sede vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi et interdicti, seu aliās in sententias et censuras incidisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles in-

Contraris
derogat.

¹ Ed. Main. legit *aliis* pro *iis* (R. T.).

dulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentione aut specialis derogatio fiat, unquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumeumque ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, seu quavis firmitate alia corroboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ordinibus, congregationalibus et institutis illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis et formam in eis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praesentium, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
danda fides.

§ 4. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscrittis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 16 februarii 1663, pontif. anno VIII.

CDXXVII.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, quo statuitur ne posthac in provinciâ Mediolanensi Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ ad fundationes novorum conventuum, nedum fratrum reformatorum Observantiae sancti Francisci, verum etiam cuiusvis alterius Ordinis Mendicantium procedi possit, nisi servatâ a conventibus dictorum fratrum Minorum distantia decem milliarium mensuræ illarum partium¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper, pro parte dilectorum sacerdotiorum ministri provincialis et totius definitorii provinciae Mediolanensis fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum congregationi venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito quod, licet fratres Reformati nuncupati eiusdem provinciae Mediolanensis plures conventus quam aliae provinciae reformatae in Lombardia, dominio Reipublicae Iauensis, Hetruria, Marchia Anconitana, ac Umbria et regno Neapolitano consistentes habere reperirentur, ipsi fratres Reformati nihilominus novos sui instituti conventus in locis, ubi tam fratres Minores de Observantiâ quam Capucini eleemosynas pro sustentatione religiosorum in eorum respective conventibus degentium quaerere solent, erigi procurare non cessabant, nunc hos, nunc illos inquirendo; et in eâdem expositione subiuncto quod, si novi conventus huiusmodi erigerentur, religiosi

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

in conventibus iam erectis eo numero, quo ad obeunda divina obsequia requiritur, sustentari nequirent; ideoque ad ad evitandum tam grave praeciducium per eosdem exponentes praefatae cardinalium congregacioni supplicato ut, quemadmodum ipsa congregatio pro Burgensi, Granatensi et Aragoniae per diversa de c r e t a , et felicis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster pro Carthaginensi, provinciis, fratrum Minorum de Observantiâ dicti Ordinis per quasdam suas in simili formâ Brevis litteras mense ianuario MDCI expeditas, respective in simili casu providisse seu decrevisse reperiuntur, ita quoque in praemissis, seu aliâs opportune provide ret: emanavit ab eâdem congregatione decretum tenoris qui sequitur; videlicet:

Sacrae congregatiois de c r e t u m .

« Sacra congregatio eminentissimum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, ad quam sanctissimus dominus noster antescriptas preces remisit, ad hoc ut in posterum provinciae huiusmodi tranquilliti et paci consulatur¹, et discordiis litibusque p r a e c l u d a t u r aditus, auditio procuratore generali Ordinis, statuit et decrevit, ne posthac in dictâ provinciâ ad fundationem novorum conventuum nedum fratrum reformatorum Observantiae sancti Francisci, verum etiam eniusvis alterius Ordinis Mendicantis procedi pos sit, nisi servatâ a conventibus oratorum distantia decem milliariorum mensurae illarum partium. Et ita harum vigore decrevit servarie mandat ac p r a e c i p i t, contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae xxvi ianuarii MDCLXIII.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinensis, secretarius.

Loco + signi ».

¹ Male edit. Main. legit consolatur pro consolatur (R. T.).

§ 2. Cum autem sicut praefati minister provincialis et definitorum nobis subinde exponi fecerint, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostraepatrocino eommuniri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentiom dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum p r a e i n s e r t u m , auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicne in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et desiniri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel igno ranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi

¹ Similem confirmationem similis decreti habes supra pag. 129 (R. T.).

*Decretum
praefatum con-
firmat Pontificem.*

*Clausulas ap-
pouit.*

Centraria tollit.

februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 16 februarii 1663, pontif. anno VIII.

CDXXXVIII.

Confirmatio statuti super uniformitate habitus congregationis Vallis Umbrosae et Silvestrinae¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius abbas generalis congregationis Vallis Umbrosae ac Silvestrinae Ordinis sancti Benedicti, quod, cum per nostras in simili formâ Brevis litteras, per quas congregaciones monachorum Vallis Umbrosae et Silvestrinorum in unam coniunximus et univimus, inter alia caveatur expresse ut constitutiones ambarum congregationum huiusmodi a dicto abbatte generali et aliis per easdem litteras deputatis revideantur, et ad congruentem tertiam formam reducantur, ipse abbas generalis et deputati praefati, habitis desuper pluribus congregatis, inter alia statutum ediderant tenoris qui sequitur, videlicet:

Statutum.

§ 2. « Cum nostrum sit omni studio in eam curam incumbere ut constitutio super unionem congregationum Vallis Umbrosae et Silvestrinae a sanctissimo domino nostro in commune bonum religionis non ita pridem edita suum in omnibus sortiatur effectum, et proinde monachi omnes sub uno capite in unam congregationem iam redacti in cunctis uniformiter procedant; haec vero uniformas, propter fulvum et intermedium colorem quo hucusque usi sunt, vix servari possit, imo et monachi Vallis Umbrosae inter se, et Silvestrini a Silvestrinis saepe saepius discrepant: id-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

circo praecipimus ut omnes et singuli nostrae congregationis monachi, dimisso habitu memorati coloris, impostorum nigris tantum incedant vestibus, ut sic appareant esse monachi unius et eiusdem congregationis; ac propterea laneum collare album supra vestem gestent, ut reliquos monasticos Ordines imitantur, atque in caputii, cneullae ac vestium structurâ eadem prorsus ab omnibus servetur forma, et in superiori et inferiori labio et mento aliquantulum defierant barbae, omni prorsus curiositate et vanitate reiectâ atque interdictâ ».

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositiō subiungebat, dictus abbas generalis statutum huiusmodi apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsius abbatis generalis votis in praemissis favorabiliter annuere volentes, ipsumq[ue] a quibusvis excommunicationis, suspensio[n]is et interdicti, aliasque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ lati, si quibus quomodolibet immodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, statutum praesertim, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes statutum praesertim ac praesentes litteras semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sique in

statutum praesertim confirmat Pontifex.

Decretum irritans.

praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolie auditores, iudicari et defniri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contra *tollit.* § 5. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae in litteris nostris supradictis voluimus non obstarere, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpto- § 6. Volumus autem, ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum, tam in iudicio quam extra illud adhibetur, quae ipsimet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx februarii MDCLXIII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 20 februarii 1663, pontif. anno viii.

CDXXIX.

Confirmatio, et, quatenus opus sit, innovatio Brevium Pii IV, et in eis relatarum necnon Pii V litterarum, ad favorem domus seu hospitalis ac archiconfraternitatis et monasterii SS. Annunciationis neophytorum et catherumenorum de Urbe, cum decreto quod Gregorii XV aliaeque super exemplorum privilegiis emanatae constitutiones apostolicae, quoad impediendum liberum exercitium iurisdictionis tam spiritualis quam temporalis in domo seu hospitali ac monasterio praedictis cardinali protectori pro tempore existenti per Brevia praedicta concessum, nequaquam locum habeant, etc. ⁴

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII.
ad perpetuam rei memoriam.

Illiū, qui illuminat omnem hominem Proemium.

venientem in hunc mundum, vices, licet immeriti, gerentes in terris, ex debito pastoralis officii nobis commissi circa statum omnium christifidelium, et praesertim eorum, qui, ex inidaicā caecitate ad veri luminis agnitionem, Deo donante, conversi, divinis obsequiis sese sub suavi religionis ingo devoverunt, ac christianae charitatis et aliis pietatis operibus sedulo incumbunt, propensis studiis intendimus, ac illorum felici regimini et gubernio salubriter providere satagemus¹, sicut in Domino cognoscimus expedire.

§ 1. Exposuit siquidem nobis nuper dilectus filius noster Benedictus tituli S. Honuphrii sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Odescalceus nuncupatus, modernus domus seu hospitalis ac archiconfraternitatis et monasterii SS. Annunciationis neophytorum et catherumenorum de Urbe apud nos et Sedium Apostolicam protector, quod, licet² dudum (postquam felicis recordationis Pius Papa IV praedecessor noster per quasdam suas in simili formā Brevis, die xxiii ianuarii MDLX expeditas litteras, indulta, privilegia et gratias, a diversis Romanis Pontificibus, suis nostrisque praedecessoribus, domui seu hospitali ac archiconfraternitati et monasterio praedictis concessa, apostolicā auctoritate approbaverat et confirmaverat) emanaverint ab eodem Pio praedecessore aliae pariter in formā Brevis litterae tenoris qui sequitur, videlicet:

«Pius Papa IV, ad perpetuam rei memoriam. Cum, inter ceteras Romani Pontificis, qui Christi vices gerit in terris, sollicitudines, illa potissimum ipsius

¹ Potius lege satagimus (R. T.).

² Apodus huius syntaxis sequitur postea ad

§ 4 Nihilominus, pag. 141 b (R. T.).

animum urgeat, ut eos, quos Satanae perfidia a Christi fide alienat, ad Ecclesiae gremium reducat; deeet eum his saepe, quae per praedecessores suos in neophytorum commodum provide facta et concessa dieuntur¹, apostolici munimini adiicere firmitatem, ac illa, ut exinde optatum consequantur effectum, indulgentiis et peccatorum remissionibus christifideles ad id alliciendo, favoribus prosequi opportunis.

Prosequitur
Iudicium V.

§ 2. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii praepositus, administrator, rector, gubernator, oeconomus, ministri et aliae personae archiconfraternitatis iudeorum, hebraeorum et infidelium conversorum almae Urbis nostrae, quod² (cum alias felicis recordationis Paulus Papa III praedecessor noster³, postquam intellexerat nonnullos hebreos seu iudeos divinitus inspiratos tenebrosam caecitatem qua tunc detinebantur abieuisse, et ad veri luminis cognitionem conversos sacro Baptismatis fonte ablutos⁴ fuisse, ac, ob diversa munera et gratias ex Sedis Apostolicae benignitate eis concessa, quamplurimos alias haebreos seu iudeos, simili accentus desiderio, eamdem caecitatem abiisse, et ipsum verum Dei lumen agnoscere desiderare, cumque⁵ in dictâ Urbe nullus locus existeret, in quo ipsi ex iudaicâ caecitate ad Christi fidem conversi recipi valerent, idem Paulus praedecessor, supplicationibus sibi tunc pro parte dilecti filii Ioannis de Torano rectoris parochialis ecclesiae S. Joannis de Mercato regionis Campitelli dictae Ur-

bis desuper porrectis inclinatus, eidem Iohanni unum monasterium pro puellis, et unum hospitale, sub S. Iosephi, seu aliâ de qua eidem Iohanni videretur, invocatione, pro viris iudeis, et aliis pro tempore ad Christi fidem convertendis, prope ecclesiam S. Ioannis praefatam, in loco ad tunc¹ designato, ex bonis sibi a Deo collatis et christifidelium eleemosynis concessis et concedendis, construi faciendi licentiam et facultatem concesserit; et, postquam constructa fuerit², in monasterium et hospitale eorundem iudeorum conversorum sine alieuius praeiudicio perpetuo crexerit, illisque pro illorum dote bona quaecumque illis eroganda et relinquenda perpetuo applicaverit et appropriaverit; ac in monasterio et hospitali praefatis unam archiconfraternitatem, quae³ caput omnium aliarum confraternitatum et hospitalium, monasteriorum et aliorum locorum conversorum huiusmodi ubilibet pro tempore institutorum et erectorum, instituendo, ipsas eidem archiconfraternitati immediate subiecerit, et membra ab eâ fecerit dependentia, ita quod confraternitates, monasteria, hospitalia ac loca, ad usum huiusmodi, ut praesertur, constructa, ipsam archiconfraternitatem in aliquâ saltem reverentiâ singulis annis recognoscere tenerentur; neconon confratribus, monasterio, hospitali, ac ecclesiae praedictis, illorumque administratoribus, gubernatoribus, rectoribus, oeconomis, ministris, conversisque, et aliis personis pro tempore in eis⁴ existentibus, seu de illis ac monasterii⁵ et ho-

¹ Ed. Main. legit *dicantur* (R. T.).

² Syntaxis suspensa manet, ut videtur, usque post sequent. parenthesim ad pag. 138 a (R. T.).

³ Vide Pauli III Const. xlvi relatam in tom. vi pag. 353 huius nostrae editionis (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit *absolutos* (R. T.).

⁵ Aptius legerem *quodque* (R. T.).

¹ In loc. parall. legitur *ad id* (R. T.).

² Ex loc. parall. legendum fuerint (R. T.).

³ Suppl. *esset* (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit *ac pro in eis quod legitur* in loc. parall. (R. T.).

⁵ Male ed. Main. legit *monasteriis pro monasterii* (R. T.).

spitalis praedictorum fabricā curam aliquam habentibus, nec non tam⁴ personis inibi pro tempore decentibus, seu aliquid de bonis suis praedictis² operibus relinquenteribus, quod omnibus et singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, etiam plenariis, ac peccatorum remissionibus, et aliis gratiis spiritualibus, Imagini³ SS. Salvatoris ad Sancta Sanctorum, et Charitatis, et Corporis Christi, Sacramenti, et Campisaneti confraternitatibus, archihospitali S. Iacobi in Augusta, et Sancti Spiritus in Saxia hospitali dictae Urbis, ceterisque hospitalibus et confraternitatibus suis⁴ eadē Urbe consistentibus, et fabricae Principis Apostolorum dictae Urbis, illiusque deputatis, et eorum ac B. Mariae de Populo, Consolationis, S. Ioannis Baptiste Florentinorum, et eiusdem Campi Sancti, aliisque eiusdem Urbis ecclesiis, ac illa et illas⁵ visitantibus, vel illorum benefactoribus, eorumque administratoribus et guardianis, rectoribus, oeconomis generalibus, et aliis personis similiem curam in eis sumentibus, ac iudaeis et conversis quibuscumque, etiam per eundem Paulum et quoscumque alios Romanos Pontifices etiam praedecessores suos ac Sedem eamdem hactenus quomodolibet concessis et in futurum concedendis, quae omnia et litteras super confessas praefatus Paulus praedecessor haberi voluit pro expressis, et quibus illae, illi et illa utebantur, potiebantur et gaudebant, ac uti, potiri et gaudere poterant quomodolibet in futurum, archiconfraternitas, illiusque con-

fratres, monasterium tunc construendum, hospitale, et ecclesia, illorumque administratores, familiares, ministri, oeconomi, et aliae personae similem curam inibi sumentes et illa visitantes aeis benefacientes, ex tunc et in perpetuum uti, potiri et gaudere quomodolibet libere et licite valerent, in omnibus et per omnia perinde ac si monasterio et hospitali ac ecclesiae et confratribus praedictis, illorumque rectoribus, administratoribus, gubernatoribus, oeconomis, servitoribus, familiaribus, ministris et conversis, et illis⁴ personis, ac illa visitantibus et eis benefacientibus pro tempore specialiter et expresse concessa fuissent, et in futurum concederentur, neenon presbyteris quibuscumque, qui in monasterio, seu hospitali, aut ecclesiā praedictis quocumque tempore celebrarent, et pro quibus iidem presbyteri inibi celebrarent et orarent, easdem indulgentias et peccatorum remissiones, quae celebrantibus in Scalaceli et Trium Fontium nuncupatorum monasteriorum sancti Francisci de Observantiā et Cisterciensis respective Ordinum² extra muros dictae Urbis, neenon cappellā in Praesepē Domini sitā in ecclesiā B. Mariae Maioris de Urbe praedictā, ac animabus pro quibus iidem presbyteri celebrarent et orarent, concesserit et indulserit; ac indulgentias, privilegia, indulta, exemptiones, immunitates, libertates et alias concessiones ac remissiones huiusmodi ad illos, illas et illa extenderit, prorogaverit et ampliaverit; quodque pro tempore existentes praecipitus et administrator, rector, gubernator, oeconomus, ministri et conversi, aliaeque personae praefatae, indulgentias, privilegia, indulta, exemptiones, immunitates, libertates aliasque con-

¹ Vox *lam* redundant vel legendum *etiam* (n. T.)

² In loco parall. legitur *pro dictis* (R. T.).

³ Potius lege *Imaginis*, nempe confraternitati huius tituli (R. T.).

⁴ Forsan *in pro suis* legendum (n. T.).

⁵ Male ed. Main. legit *illis* pro *illas* (R. T.).

¹ In loco parall. legitur *aliis* pro *illis* (R. T.).

² Videtur deesse *ecclesiis* (R. T.).

cessiones et remissiones huiusmodi, et die ac festo¹ in quibus, et causas propter quas illa consequi deberent, ad eorum beneplacitum publicari facere, et eleemosynas ipsis per fidèles quoslibet illis² pro tempore elargiendas recipere, et personas ad huiusmodi eleemosynas colligendas deputare, ac quilibet confrater aliaque persona archiconfraternitatis, monasterii et hospitalis confratrum presbyterorum et conversorum huiusmodi quemcumque presbyterum³ secularem in suum possent eligere confessorem, qui eos et eorum quemlibet a quibuscumque casibus, quantumcumque gravibus, etiam in quinterno cancellariae apostolicae in dictis litteris expressis, ac etiam Apostolicae Sedi reservatis, absolvere, et confessionale et altare portatile iuxta formam et litteras praedictas habere possent, licentiam et facultatem concesserit eiusdemque⁴ archiconfraternitatis confratribus pro tempore existentibus vere poenitentibus et confessis, seu statutis a iure temporibus consitendi propositum habentibus, qui in eiusdem S. Iosephi et Nativitatis Domini nostri Iesu Christi seu aliis per praepositum, administratores et gubernatores ad id nominandis festis seu diebus a primis vesperis usque ad occasum solis sequentis diei monasterium et hospitale ac ecclesiam huiusmodi devote visitarent, et pro praemissis operibus manus adiutrices iuxta eorum arbitrium porrigerent, plenariam omnium

1 Potius lege et dies ac festa (R. T.).

2 Vox iltis redundare videtur (R. T.).

3 Ed. Main. legit presbyterorum (R. T.).

4 Ad syntaxim absolvendam heic legerem eiusdem quoque; nam narrativa priorum Pauli III litterarum, intra parenthesim relata subiunctivo modo sub particula cum, iam finita est; nunc autem posteriores Pauli III litterae innui videntur indicativo modo sub particula quod, quae praecessit pag. 136 a (R. T.).

peccatorum suorum indulgentiam ac iubilaeum et remissionem in Domino misericorditer elargitus est, cum decreti, mandati, derogationis, aliisque clausulis, prout in ipsis Pauli praedecessoris litteris⁵; quarum, ac privilegiorum, exemptionum, indulgentiarum et indultorum transumptis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo protectoris aut alterius personae in dignitate ecclesiastice constitutae seu alicuius curiae ecclesiasticae munitis, eamdem prorsus fidem adhiberi voluit, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae; eisdem post viginti annos, quoad indulgentiam plenariam et remissionem praedictam, minime valituras; et aliis² in forma motusproprii in camerā apostolicā praedictā recepti et admissi: quas nos, omniaque et singula privilegia, exemptiones, praerogativas, indulta, indulgentias, aliaque in eis contenta, praemissorum et aliorum intuitu, ex certa scientia, cum decreti, mandati, derogationis, aliisque clausulis, confirmavimus, approbavimus et innovavimus, prout in nostris in simili formā Brevis litteris plenius continentur³.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositiō subiungebat, dilecta in Christo Iulia Columna nobis⁴ mulier Romana, terrena in caelestia, et transitoria in aeterna felici commercio commutare cupiens, postquam quamdam domum in dicta regione⁵ Campitelli eiusdem almae Urbis nostrae consistentem confraternitati Annunciationis B. Mariae Virginis in ec-

*Adhuc Bolla
Pii IV proso-
quatur.*

1 Subintellige continetur. Porro haec secundae litterae Pauli III non sunt in Bullario (R. T.).

2 Videtur legendum aliis pro aliis (R. T.).

3 Etiam istae Pii IV litterae desunt (R. T.).

4 Videtur potius nobilis quam nobis leg. (R.T.).

5 Male edit. Main. legit religione pro regione (R. T.).

clesiā eiusdem B. Mariae Virginis super Minervam institutac¹, sub certis modo et formā ac inibi expressis conditionibus, donaverat et concesserat, eiusdem confraternitatis confratres donum huiusmodi virginibus neophytis et ad orthodoxam Iesu Christi fidem conversis, etiam sub nonnullis conditionibus ac modo et formā tuę specificatis, etiam donaverit et concesserit², prout in instrumentis seu scripturis desuper confessi latius dicitur contineri, et dictae virginines, seu earum aliqua, ut Iesu Christo Dei Filio earum sponso, qui est speciosus formā p̄ae filiis hominum, magis placere, et Altissimo purius et sincerius famulari possent, in cādem domo unum monasterium virginum neophytarum Ordinis Praedicatorum sancti Dominici sub regulā sancti Augustini construi facere, et sub eiusdem Annunciationis B. Mariae Virginis invocatione per nos erigi desiderent: nobis humiliter supplicari fecerunt³, ut huic honesto eorum⁴ desiderio satisfacere, aliásque in praemissis opportune providere de benignitate apostolicā dignaremur. Nos, attendentes praemissa omnia in praefati Pauli praedecessoris et nostrae intentionis exequitionem tendere, eoque firmiori robore et pleniori gratiā gaudere ac frui debere quo maior et uberior fructus ex illis provenit, pium huiusmodi opus confovere, et eisdem virginibus in sancto eorum⁵ desiderio paterno affectu providere, ac eas spirituali gratiae favore prosequi volentes, ac dictae confraternitatis huiusmodi singulares personas a

¹ Male edit. Main. legit *instituta* (R. T.).

² Videtur legendum *donaverint et concesserint*; ceterum adeo syntaxis turbata est ut illam reordinare prorsus impossibile (R. T.).

³ Nempe, ut videtur, primi exponentes, de quibus sup. § 2 (R. T.).

⁴ Vide annon potius *earum sit legendū* (R. T.).

⁵ Heic certe *earum legendum* (R. T.)

quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliiisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, neconon litterarum ipsius Pauli praedecessoris ac instrumentorum et scripturarum huiusmodi ubiores tenores praesentibus pro expressis habentes, eiusdem archiconfraternitatis confratribus, ut in cādem domo unum Ordinis praedicti monasterium cum ecclesiā, campanilis¹, cymbalis, campanis, coemeterio, dormitorio, refectorio, claustro, hortis, hortalitiis et officinis, aliisque necessariis, superioris dicti Ordinis vel cuiusvis alterius licentiā minime requisitā, constitui et aedificari facere libere et liceat possint et valeant, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, indulgemus. Et, postquam convenienti clausurā munitum fuerit, monasterium illud sub invocatione eiusdem Annunciationis Beatae Mariae Virginis (pro perpetuis usu et habitatione priorissae et monialium seu virginum neophytarum Ordinem praefatum prositeri voluntium, ad electionem dilecti filii nostri Ioannis Michaëlis tituli S. Anastasiae sanetae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis Saraceni nuncupati, moderni et pro tempore existentis societatis cœthecumenorum et neophytorum et ad fidem Christi conversorum protectoris, perpetuo introducendarum et iuxta regularia dicti Ordinis instituta recipiendarum, quae inibi, sub regulari observantiā et perpetuā clausurā, et sub curā, visitatione, correctione, administratione, superioritate, ac iurisdictione, tam in spiritualibus quam in temporalibus, eius-

¹ Legendum *campanili* (R. T.).

dem moderni et pro tempore existentis protectoris, Altissimo famulentur) perpetuo erigimus et instituimus. Ac illi sic erecto pro eius dote omnia et singula bona, oblationes et eleemosynas, aliaque pia subsidia, per quoscumque christifideles elargienda et donanda, perpetuo applicamus et appropriamus; praefatasque virgines, quae in dictâ domo nunc existunt, et quae habitum monachalem suscipere possunt ac volunt, aliasque pro tempore in praedicto monasterio introducendas per protectorem praedictum, aut alium ab eo ad id suo arbitrio deputandum, velari, et habitum praedictum, sicut praemittitur, illis imponi posse volumus et concedimus. Dictumque monasterium, ac illius priorissam et moniales seu virgines, et illius personas, ac bona quaecumque, nunc et pro tempore existentia, ab omni cuiuscumque alterius iurisdictione, superioritate, curâ, correctione, visitatione, dominio, potestate, neenon a solutione quarumcumque decimarmm, ac cuiuscumque subsidii, gabellae, et cuiusvis alterius ordinis¹, tam ordinarii quam extraordinarii, ex quacumque causâ, etiam per nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes ac Sedem et cameram praefatam et quoscumque alios quomodolibet impositis et imponendis², eadem auctoritate penitus eximus et liberamus; nobisque et eidem Sedi ac Ioanni Michaëli cardinali et pro tempore existenti protectori praefato immediate subiicimus; ipsumque Joannem Michaëlem cardinalem, et pro tempore existentem domus cathecumenerum et neophytarum praedictarum protectorem, in eiusdem monasterii sic erecti protectorein eligimus et deputa-

mus; sibique, ut⁴, per se seu quemcumque catholicum antistitem, prorissam et moniales monasterii praefati benedicere et velare, ac quaecumque statuta, ordinationes et capitula felix regimen et prosperum statum monasterii et illius personarum huiusmodi concernentia, licita et honesta, ac sacris canonibus non contraria, condere, illaque, si opus fuerit, mutare, alterare, cassare, ac alia de novo edere, quae, postquam edita fuerint, dictâ auctoritate apostolicâ confirmata esse censeantur; ac eidem monasterio, ac illius priorissae et monialibus et virginibus, personisque pro tempore existentibus, quod omnibus et singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus praerogativis, facultatibus, concessionibus, indultis, indulgentiis et gratiis, aliisque, ceteris dicti Ordinis monasteriis quomodolibet in genere vel in specie ac communitative concessis, et quibus monasteria et loca ac personae huiusmodi utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, etiam atque principaliter, perinde ac si eidem monasterio ac illius personis originaliter concessa essent et concederentur³, uti, potiri et gaudere libere et lice possint et valeant, eidem auctoritate et tenore concedimus et indulgemus. Et insuper, de omnipotentis Dei misericordia et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, seu confitendi³ a iure temporibus propositum habentibus, qui monasterii praedicti ecclesiam in eiusdem Annunciationis, Conceptionis, Nativitatis, Purificationis, Assumptionis, aliisque

¹ Forsan legendum oneris pro ordinis (R. T.).

² Legendum fore impositorum et imponendorum vel impositi et imponendi (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit et pro ut (R. T.).

² Ed. Main. legit concedentur pro concederentur (R. T.).

³ Deest vox statutis (R. T.).

ciusdem Beatae Mariae Virginis, necnon Nativitatis, Resurrectionis, Ascensionis eiusdem Salvatoris, et Omnium Sanctorum respective festivitatibus ac Commemorationis Defunctorum diebus, a primis vesperis usque ad occasum solis festivatum et dierum huiusmodi, annis singulis in perpetuum visitaverint, et pro eiusdem monasterii fabrica ac illius priorissae et monialium substentatione et manutentione ac paramentis divino cultui necessariis manus adiutrices porrexerint, inibique pias ad Deum preces iuxta eorum devotionem effuderint, quoties id fecerint, toties plenariam peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus et clargimur. Praeterea eisdem christifidelibus, qui singulis quadragesimalibus diebus, usque ad octavam Resurrectionis eiusdem Domini, ecclesiam praedictam, etiam annis singulis in perpetuum, visitaverint, centum annos et totidem quadragenas de ininntis eis poenitentiis misericorditer in Domino relaxanrus. Utque ipsi christifideles huiusmodi indulgentiarum facilis participes effici possint, eisdem christifidelibus, ut aliquos¹ presbyteros seculares, aut quorumvis² Ordinum regulares, qui, confessionibus diligenter auditis, ipsos et eorum quemlibet ab omnibus et singulis eorum peccatis criminibus, excessibus et delictis, etiam in singulis casibus etiam Sedi Apostolicae reservatis (non tamen contentis in litteris in die Coenae Domini legi consuetis) absolvere, et eis pro praemissis poenitentiam salutarem iniungere, necnon vota quaecumque per eos emissa (ultramarino, visitationis liminum beatorum Apostolorum

Petri et Pauli, ac S. Iacobi in Compostella, necnon religionis et castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare possint, facultatem concedimus. Et indulgentias huiusmodi, necnon praesentes litteras, sub quibuscumque revocationibus, suspensionibus, derogationibus similium vel dissimilium indulgentiarum per nos et Sedem Apostolicam, etiam in favorem basilicae Principis Apostolorum, ac hospitalis S. Spiritus in Saxia de Urbe, aut expeditionis contra infideles, vel alias quomodolibet, et sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, pro tempore factis et concessis, nullatenus comprehensas; sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas et de novo concessas esse et censeri, et eisdem christifidelibus suffragari debere decernimus¹. Indulgentias quoque iubilaei, et remissionem peccatorum, sicut praemittitur, per dictum Paulum praedecessorem concessas, quas post viginti annos valere minime voluit, ad alios viginti annos prorogamus et extendimus, et, quatenus opus sit, de novo concedimus. Non obstantibus constitutionibus et ordinacionibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anno Piscatoris, die xxvi ianuarii MDCXII, pontificatus nostri anno III.

§ 4. Nihilominus², inter praefatum Benedictum cardinalem protectorem ex unâ, et dilectum pariter filium nostrum in dictâ Urbe vicarium in spiritualibus generalem (praefatas Pii IV praedecessoris et in eis relatas litteras, quoad

Sequitur nonna.
Bulla Alexaa.
tri VII.

1 Ed. Main. legit decernimus pro decernimus (R. T.).

2 Prosequitur syntaxis iam incepta in § 1 per vocem licet (R. T.).

1 Forsan quosvis pro aliquos; ceterum subintellige ex approbatis (R. T.).

2 Ed. Main. legit quarumvis pro quorumvis (R. T.).

privilegia et exemptiones domui seu hospitali ac monasterio supradictis concessa, locum sibi in monasterio Annunciationis huiusmodi, praesertim stantibus constitutione recolendae memoriae Gregorii Papae XV praedecessoris pariter nostri, quae incipit *Inscrutabili Dei providentia, etc.*, ac declarationibus congregationalis tunc existentium S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum desuper emanatis, necnon decreto a congregatione venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae Curiae paelatorum super negotiis visitationis apostolicae ecclesiarum et locorum piorum dictae Urbis a nobis institutae deputatorum die xxix septembris MDCLX edito de et super exemptorum privilegiis, vindicare non posse neque debere praetendentem) ex altera partibus, nonnullae controversiae seu dissensiones, super exercitio iurisdictionis et exemptionis in monasterio praefato (quod etiam alias a piae memoriae Pio Papa V predecessore nostro e loco apud ecclesiam S. Ioannis de Mercato regionis Campitellorum Urbis praefatae, ubi erectum et institutum fuerat, ad ecclesiam et vetusta aedificia praeceptoriae seu commendae S. Basillii in regione Montium eiusdem Urbis consistentia hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, in ecclesia et aedificiis huiusmodi unum monasterium sub invocatione Beatae Mariae Annuntiatae Ordinis sancti Dominici perpetuo erigendo, translatum extitit) exortae fuerunt, in non modicum spiritualis disciplinae et divini cultus in domo seu hospitali ac monasterio praefatis detrementum. Nos igitur, quibus totius gregis dominici, sed potissimum omnium⁴

Alexander con-
firmat ut in ru-
brica.

⁴ Certo certius ovium pro omnium legendum est (R. T.).

quae perierant et de manu lupi rapacis redemptae sunt, cura cordi est, quique pro eisdem, ut, remotis quibuscumque diverticulis et impedimentis, vocem sui pastoris audire, illiusque caelesti pabulo recreari valeant, opem et operam nostram sedulo adhibemus, ut in domo seu hospitali ac monasterio praedictis, quae circa illorum regimen et administrationem ac directi- nem seu iurisdictionem a memoratis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris per praefatas litteras provide sancita fuerunt, suum in omnibus et per omnia sortiantur effectum ac illaes a et illibata persistant providere volentes, motu proprio, non ad alicuius instantiam, sed ex certa scientia meraque liberalitate¹ nostris, ac de apostolicae protestatis plenitudine, primodictas ac praeminsertas Pii IV et in eis relatas, necnon Pii V praedecessorum litteras huiusmodi, et in eis contenta quaecumque, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, ac, quatenus opus sit, de novo edinus.

§ 5. Decernentes praefatas Gregorii praedecessoris, aliasque desuper forsitan emanatas constitutiones et ordinationes apostolicas, si quae sint, quas hic pro expressis et insertis haberi volumus, quoad impediendum liberum exercitium iurisdictionis tam spiritualis quam temporalis in domo seu hospitali ac monasterio praedictis, dicto Benedicto cardinali et pro tempore existenti domus seu hospitalis ac monasterii huiusmodi protectori per easdem Pii IV praedecessoris et in eis relatas litteras concessum, et quominus Benedictus cardinalis et pro tempore existentes protectores praedicti exemptionibus sibi per easdem attributis libere uti, frui, potiri et ga-

Clausulae.

¹ Nescio an de solito legendum sit delibera-
tione pro liberalitate (R. T.).

dere possint et debeat, nequaquam locum habere seu obtinere posse; sed eundem Benedictum cardinalem, et pro tempore domus seu hospitalis ac monasterii huiusmodi protectores, privilegiis, exemptionibus, praerogativis, aliisque, sibi per praefatas Pii IV praedecessoris et in eis enarratas litteras huiusmodi concessis, libere et liceat uti, frui, potiri et gaudere debere in omnibus et per omnia perinde ac si Gregorii XV praedecessoris constitutio ac resolutiones et decreta praefata quoad hoc non emanassent; siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

**Deregoatio
contrariorum.** § 6. Non obstantibus praefata Gregorii XV praedecessoris aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac resolutionibus et decreto praedictis, necnon, quatenus opus sit, quibusvis etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, et de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissa et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et suf-

sienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi martii MDCLXIII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 6 martii 1663, pontif. anno viii.

CDXXX.

Plenipotentia reverendo patri domino Rasponio ad tractandum et concludendum cum ministris regis christianissimi et aliorum principum catholicorum, ipsoque rege, occasione casus inter familiam oratoris dicti regis et custodias militum cursorum die xx augusti MDCLXII in Urbe sequuti, ac de postulatis super vallibus Comaclii et ducatu Castrensi¹.

Dilecto filio magistro Caesari Rasponio,
in utrâque signaturâ nostrâ referendario,
Alexander Papa VII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Quales animi nostri sensus fuerint, auditio detestabili casu, qui xiii kalendas septembris praecedentis anni MDCLXII accidit, inter familiam nobilis viri, apud nos et Sedem Apostolicam oratoris pro carissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum rege christianissimo, et custodias cursorum militum in Urbe existentium, quidve pro facinoris atrocitate, etiam iustitiâ mediante, vindicandâ tunc iusserimus, reque ipsâ exequuntum sit, aliis nostris litteris plene significavimus², ipsaque Urbs omnium nationum mater et altrix locuples testis existit. Qualia itidem fuerint studia nostra pro

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Litterae huiusmodi desunt (R. T.).

motibus inde exortis, regiac dignitatis intuitu, paternâ dilectione compescendis, penitusque sedandis, non solum cordium scrutatori Deo, sed universis etiam christifidelibus et principibus catholicis, praecipuis Ecclesiae filiis, contestatâ fide notissima sunt. Quae maiori in dies fervore prosequentes ut gregem nostrae custodiae commissum in summâ rerum tranquillitate servatum Datori verac pacis, qui usque in finem dilexit nos, illaesum cum foenore gratiae fideliter restituamus, libenter accepimus desuper acta Parisiis per dilectos filios principum catholicorum ministros gratiâ publicam quietem conservandi, ut, omni formidine in christianâ republicâ prorsus sublatâ, vera pax floreat, nostraq[ue] tempora felici animarum concordia et tranquillitate fruantur, eorum zelum ac pietatem in hoc commendantes. Visâque propterea subscriptione ab eisdem factâ, qua in se ipsos curam suscepserunt, quod hic etiam convenienter satisfiet postulatis super vallibus Comaclii et ducatu Castrensi, quodque nos, qui aequum et iustum semper amavimus, faciles erimus in his concedendis, quae iustitia suadebit, ac rectae conscientiae norma permittet:

**Plenipotentia
conceditor ut in
rubrica.**

§ 2. Ideo, summopere cupientes omnia et singula pro communi bono ac stabili omnium quiete componi, et efficaci carissimi filii nostri regis christianissimi interpositione¹, quam, ut par est, magni facimus, quantum in Domino possumus, satisfacere volentes, motu proprio, ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione, deque apostolicac potestatis plenitudine, te, de cuius fide, prudentiâ et in rebus agendis dexteritate plurimum in Domino confidimus, super praemissis, et quibuscumque aliis ad easum praefatum quomodolibet et qualitercumque spectan-

tibus eorumque occasione proponendis, tractandis, debitoque fine, ut praemissimus, concludendis, in nostrum et Sedis Apostolicae plenipotentiarium nominamus et deputamus, ac ut nostro dictaque Sedis nomine cum praefatis regis christianissimi ac principum catholicorum ministris, ipsoquâ rege, et aliis quibuscumque, de praemissis omnibus et singulis agere, eademque tractare et concludere, ac perpetuam et inviolabilem conclusorum observationem ex nostrâ dictaeque Sedis parte spondere et polliceri, omniaque pariter et singula de et super praemissis facere, perficere et absolvere, etiamsi talia forent, quae specialem et individuam mentionem requirerent, nihil omnino excipiendo;

§ 3. Nosque et Sedem praedictam ad illa adimplenda et firmiter¹ observanda omni meliori et validiori modo obligare, desuperque omnes scripturas necessarias et quomodolibet oportunas confidere, et confici facere et subscribere, libere ac liceite possis et valeas, plenam et amplam facultatem, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

§ 4. Decernentes validum, firmum et efficax fore quidquid praesentium huiusmodi vigore tu egeris, tractaveris, conveneris, concluseris et subscripseris; id omne ratum et gratum habentes; nosque et Sedem praefatam ad perpetuam illius observationem teneri, non secus ac si a nobismet ipsis personaliter actum, tractatum, pollicitum, conclusum et subscriptum fuisset; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, nosque ipsis et successores nostros, ac Sedem praedictam, et quos-

Clausulas.

1 Potius lege *interpositioni* (R. T.).

1 Ed. Main. legit *formiter pro firmiter* (R.T.).

cumque alios quavis potestate tungenentes nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis alteri iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria de-regat.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis qui busecumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxiii martii MDCLXIII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 23 martii 1663, pontif. anno viii.

CDXXXI.

Ut tres conventus custodiae SS. Trinitatis in provinciâ maiori Turoniae Ordinis Minorum sancti Francisci uniri possint provinciae viciniori auctammodiori reformatorum seu recollectorum, etc¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Militantis Ecclesiae regimini per infamabilem divinae bonitatis abundantiam nullo licet meritorum nostrorum suffragio praepositi, felici religiosorum viorum, vota sua Deo reddere ingiter satagentium, regimini et quieti libenter consulimus, sicut in Domino conspicimus salubriter expedire.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii Theophilus Carrier eustos, ac omnes fratres tam superiores quam inferiores custodiae SS. Trinitatis fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et praesertim Iohannes Baptista Baudin, eorum specialis hac in parte procurator, quod, pro reformatione provinciae majoris Turoniae fratrum Minorum dicti Ordinis (vigore quarundam felicis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri in simili formâ Brevis litterarum die xxx augusti MDCXLII, ac die xxii ianuarii et die xxii aprilis MDCXLIII, neenon ii martii MDCXLIV respective expeditarum) dicta custodia (iuxta quasdam recolendae memoriae Clementis Papae VIII praedecessoris pariter nostri litteras) in capitulo provinciali eiusdem provinciae, die xxix augusti MDCXLIII Rhedonis celebrato, per venerabilem fratrem Henricum tunc episcopum Rhedonensem, apostolicum haec in re commissarium, erecta et confirmata fuit, illique sex conventus, videlicet Rhedonensis, Venetensis, Corizopiteus, Vastiniensis, Incastrensis et Castrireginaldensis assignati fuerunt. Verum fratres dictae provinciae Turoniae sic erectam et confirmatam auctoritate apostolicâ custodiam huiusmodi, imo et ab ipsis receptam, laudatam et approbatam sub propriis chirographis, statim in cunabulis opprimere et destruere attentarunt, oblii obedientiac et reverentiae Sedis¹ Apostolicae, quam voverunt, ac propriae fidei, quam in scriptis solemniter dederant. Siquidem conventus Venetensem et Corizopitemensem fratribus reformatis tradere noluerunt, eosque a conventu Rhedensi manu violentâ, baculis, armis et aliis instrumentis, cum effusione sanguinis et periculo vitae multorum religiosorum, eiecerunt, neenon ab aliis tribus conventibus iamdudum eiecerissent nisi a carissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum rege christianissimo, ac a dominis et civibus urbium, in quibus ipsi conventus constructi sunt,

¹ Aptius tegeretur *Sedi pro Sedis* (R. T.).

impediti et repulsi fuissent. Et, licet sub excommunicationis poenâ iussi fuerint usurpatos conventus reformati restituere, non solum minime obtemperarunt, sed etiam ab illo tempore non cessarunt novis, continuis et inauditis iniuriis ipsos reformatos impetrare, ut eos penitus extirparent, timentes ne incepta reformatio latius in provinciâ excresceret, eamque tandem in perfectum regularis observantiae statum reduceret.

Motiva.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expostio subiungebat, nulla iam supersit spes fratribus reformati intentam ab ipsis reformationem in dictam provinciam introducendi, imo nec pacifice in tribus conventibus, qui eis supersunt, vivendi, nisi ab illis relaxatis fratribus omnino separentur, tum propter exiguitatem ipsorum, tum propter penuriam locorum et iniuriam temporum: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi de medio opportuno regulam suam ad litteram observandi, iuxta praescriptum praefatarum Clementis predecessoris litterarum quibus omnes et singuli subscripserunt, providere, et quia soli fratres recollecti in Gallia sub eisdem Clementis predecessoris litteris regulam servant, ipsis exponentibus ut cum dictis tribus eorum conventibus viciniori aut commodiori provinciae recollectorum seu reformatorum in Gallia, servato tamen iure uninsecusque, uniri et incorporari possint permittere, ac plenam potestatem commissario generali visitatori praefatae provinciae hanc unionem perficiendi concedere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Confirmat ut
in rubrica.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequivolentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiastici-

cis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac auditio per eosdem cardinales et consentiente dilecto filio ministro generali Ordinis praefati, ut memorati tres conventus, nimurum Vastinensis, Incastrensis et Castrereginaldensis, ne non et fratres in ipsis degentes, uniri et incorporari possint provinciae viciniori et commodiori reformatorum seu recollectorum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus. Ac huius unionis et incorporationis peragendae facultatem dilecto filio commissario generali visitatori ipsius provinciae, auctoritate et tenore praefatis, tribuimus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ne non, quatenus opus sit, Ordinis ac provinciae et conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ corroboratis, statutis et consuetudinibus, pri-

Decretum ir-
titans.Derogatio
contrariorum.

vilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in sno robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumptaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub anno Piscatoris, die v aprilis MDCLXIII, pontificatus nostri anno viii.

Dat. die 5 aprilis 1663, pontif. anno viii.

CDXXXII.

Impositio subsidii scutorum tercentorum millium monetae super bonis undecim congregationum regularium pro sanctae Sedis Apostolicae necessitatibus¹.

Alexander episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Motiva huius
Constitutionis.

Cum inter ceteras summorum Pontificium curas, quae animum² intime angunt, quietis subditorum securitas sit; ex quo nos ad hanc S. Sedem supremo Dei beneficio concendimus, praecipuum nobis studium fuit, ut, qui in nostrâ sunt ditione, immunes a quolibet aestu timoris eâ tranquillitate fruerentur, quae pretio nullo satis compensatur; satius insuper arbitrati in nos effundere gravissimas sollicitudines, ut leviori pondere itidem³ premerentur. Verum cum perturbationum vapores as-

surgere conspiciantur, ex quibus caeli huini serenitas, feliciter quidem sed maximis impensis hueusque servata, posset obnubilari: idecirco nobis est evigilandum ne in nube densati difficulte dissolvantur, eum adhuc dispersi non ardue possent¹ dissipari. Ea tamen est rerum humanarum conditio ut ingenti nonnisi pecuniarum subsidio tranquillitas ematur. Propterea pervium iter et emergentibus periculis familiare nobis est ineundum, et dum vigiles elaboramus pro subditorum securitate, ipsi quoque enras nostras urgentes minuere pecunias clargitis minime graventur. Quod ut adhuc promptius et illo quo potest minori incommodo praestare valeant, remedia desuper adhibemus opportuna.

§ 1. Motu igitur nostro proprio, non ad aliuus instantiam, sed ex scientia meraque deliberatione nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, indicimus atque imponimus, hac una sola vice dumptaxat, subsidium tercentorum millium scutorum monetae romanae super omnibus bonis, proprietatibus, fructibus, redditibus, decimis, censibus et aliis iuribus congregationum Cassinensis, alias S. Iustinae de Padua, Lateranensis, Montis Oliveti, Camaldulensis, etiam quoad eremita Camaldulenses et Montis Coronae, Carthusiensis, S. Salvatoris, Vallis Umbrosae, Silvestrinae, S. Georgii in Alga, Caelestinorum, Cisterciensis Lombardiae ac Tusciae, et S. Hieronymi, earumque monasteriorum, prioratum, praepositurarum, beneficiorum et officiorum, cum curâ et sine curâ, necnon mensarum, membrorum, grangiarum et locorum omnium illis annexorum ubique existentium, per ipsarum congregationum superiores, abbates, priores, praepositos, con-

Indicit subsi-
dium trecento-
rum millium
scutorum.

¹ Constitutio haec in edit. Main. reperitur cum numero CCCLXXXVI sub initio anni pontificatus viii relata; at vero nos eam hoc transtulimus propter rationes quas explicabimus infra in fine ipsius, pag. 154 b, nota 1 (R. T.).

² Deesse videtur vox nostrum (R. T.).

³ Ed. Cherub. habet idem pro itidem (R.T.).

¹ Aptius lege possint (R. T.).

ventus, capitula et personas, iuxta solitam taxam inter ipsos faciendam, thesaurario nostro generali Romae, illorum periculis et impensis, et alias, quemadmodum inter dilectum filium nostrum Flavium tituli S. Mariae de Populo municipatum presbyterum cardinalem Chisium nuncupatum, procamerarium nostrum (quem ad hoc commissarium et procuratorem nostrum cum omnibus et quibuscumque privilegiis, iurisdictionibus et iuribus, quae omnes alii antehac commissarii et procuratores huiusmodi habuerint, quibusque¹ uti et gaudere potuerunt, constituimus) et illos sive illorum procuratores convenerunt², integre persolvendum. Decernentes eos omnes ad praestationem et solutionem subsidii praedicti, secundum taxam huiusmodi faciendas, esse efficaciter obligatos, etiamsi bona, proprietates, fructus, et omnia alia supradicta, quartâ, decimis, subsidiis, et aliis multis maximisque oneribus sint gravata.

^{Superioribus data facultas distribuendi ratas et exigendi.} § 2. Et proinde considerantes dictam sumiam nullâ ratione congeri, nec congestam debito tempore numerari posse, nisi de rebus et proprietatibus praedictarum congregationum et ipsorum locorum aliqua distrahantur, proindeque³, de similis potestatis plenitude, statuimus ut singuli superiores praedicti ratam subsidii huiusmodi sibi contingentem per sua quisque monasteria, prioratus, praeposituras, beneficia, officia, membra, grangias, annexa, conventus et loca distribuant et assignent, et distributam et assignatam ab abbatibus, prioribus, praepositis monasteriis, conventibus, locis et personis, etiam per subtractionem rerum et pro-

ventium, et alias uti viderint expedire, omni et quacumque exceptione sublatâ, vel impedimento cessante, exigant.

§ 3. Sed quia de universis dictarum congregationum et locorum suorum preventibus supradicta summa vix posset congregari; nos, de dictorum superiorum fide et probitate confisi, plenam, liberam et absolutam facultatem, mandatum et potestatem tribuimus singulis congregationibus, et pro eis suis superioribus, ut, nullius requisito consensu, ac etiam invitis et reclamantibus particularibus abbatibus, prioribus, praepositis, conventibus et personis, etiam unitorum monasteriorum et locorum, possint et valeant de omni et quacumque proprietate et dominio temporali eniuscumque congregationis, et eius monasteriorum, prioratum, praepositurarum, beneficiorum, officiorum, mensarum, membrorum, grangiarum, annexorum, conventuum, et locorum praedictorum ubicumque existentium (etiam praeviis perpetuis suppressionibus et extinctionibus beneficiorum et officiorum ac grangiarum huiusmodi, consultâ tamen prius Sede Apostolicâ quoad suppressionem et extinctionem praedictas tantum, itaut, illis securis, ipsorum bona et proprietates monasteriis, a quibus illa dependent, applicata et appropriata remaneant) bona, census, feuda, loca montium, canones, livellos et alia cuiuscumque qualitatis et naturae iura (pro confectione quantitatis quae ad complementum supradictae summae tercentorum millium scutorum necessaria erit dumtaxat, ac, si taxam quilibet ex congregationibus praedictis tangentem exceedant, dummodo pretium pro excessu huiusmodi unico contextu in emptionem aliorum bonorum stabilium ad favorem eiusdem monasterii, uti bona vendita existebant,

¹ Edit. Main. legit quibuscumque (R. T.).

² Aplius ed. Cherub. legit convenietur (R. T.).

³ Vox proindeque redundant, nam praecessit iam in princ. § Et proinde; vel aliter leg. (R. T.).

convertatur, seu pecuniae excessum huiusmodi concernentes apud montem pietatis, seu penes aedes publicas deponantur, inde non extrahendae nisi ad effectum illas reinvestiendi modo et formâ praemissis), tam coniunctim quam divisim possessa (etiamsi praecesis et singularibus obligationibus et oneribus, iuxta voluntatem eorum qui bona et alia supradicta quomodolibet dederunt, concesserunt et elargiti sunt, sint obnoxia et subiecta), repraesentatâ etiam pecunia, neenon etiam anticipatis solutionibus, locare, sive in emphytensis, sive alias ad unam, duas vel plures generationes seu nominationes seu etiam in perpetuum concedere, sive cum aliis permutare, ac etiam libere, vel cum pacto redimendi, et etiam de bonis et rebus unius sive plurium monasteriorum et locorum, et eiusdem civitatis vel provinciae, etiamsi castra, iurisdictiones et alia¹ huiusmodi minus utilia existant, prout superioribus eiuscumque congregationis magis expediens videbitur, sive ad praesens, sive quocumque temporis intervallo (pro extinctione censum pro solutione praedictae summae per eos respective contractorum, itaut singulo casu huiusmodi venditio et pretii conversio in extinctionem censum huiusmodi seu partis eorum unico contextu fiat, seu saltem pecuniae ex venditionibus praedictis redigendae apud montem pietatis, seu aedes publicas, ut supra, deponantur, inde non extrahendae, nisi pro extinctione censum seu partis eorum huiusmodi), vendere, ae quoicumque alio modo et titulo alienare; et praeterea omnia et quaecumque bona feudalicia, emphytentica, vel alias censibus, canonibus, pensionibus, recognitionibus

erga se obnoxia, pretio liberare, extingnere et affrancare; neenon super bonis praedictis census annuos pro ratâ singulas congregations praedictas tangentे perpetuos et redimibiles (servatâ tamen formâ constitutionis felicis recordationis Pii Papae V praedecessoris nostri super creandis censibus editae) creare et imponere; neenon unum, vel plura monasteria, sive perpetuo, vel ad tempus, prout superioribus praedictis magis placuerit et expedire videbitur, supprimere et claudere; neenon eadem monasteria, secutâ integrâ solutione ratae ad quilibet ex dictis congregationibus quomodolibet spectantis, denuo, prout eisdem superioribus videbitur et placuerit, nullâ nostrâ et successorum nostrorum et Sedis Apostolicae et eiusvis alterius licentiâ requisitâ, de novo aperire, et in eis, prout antea, religiosi Ordinis et congregationis, cuius monasterium seu monasteria existunt, dener libere et licite valeant;

§ 4. Neenon monasteria, prioratus, Item operibus gravandi monasteria, etc. praeposituras, beneficia, officia, mensas, membra, grangias, annexa, conventus, et loca praedicta, a quibuscumque obligationibus, oneribus, fideicommissis et caducitatibus, devolutionibus, substitutionibus, etiam ad favorem aliorum piorum locorum, quibus (occasione bonorum, censum, proprietatum, iurium, aliorumque et quorumcumque per eos vigore praesentium concedendorum, vendendorum, alienandorum, permundorum et de quibus alias quomodolibet in vim facultatis et auctoritatis eis per easdem praesentes nostras attributae quomodolibet disponent) quibus¹ etiam quomodolibet, et ex quaecumque causâ, etiam per viam testamentorum, codiciliorum, legatorum ad pias causas, do-

¹ Ed. Main. legit alias pro alia (R. T.).

1 Vox *quibus* redundare videtur, nam praecessit iam ante parenthesim (R. T.).

nationum inter vivos, seu quarumcumque aliarum clargitionum, sunt quomodo libet obnoxia et subiecta, penitus et omnino absolvere, eximere et liberare (ita tamen quoad¹ obligationes et onera in alia bona et proprietates eiusdem congregationis transferre omnino debeant, et bona et proprietates, in quae obligationes et onera huiusmodi translata fuerint, eisdem perpetuo subiecta et obnoxia remaneant);

Ahaque ne-cessaria per-agendi.

§ 5. Conditiones et pacta super his (cum cautionibus, vinculis, obligacionibus et alias² res universas et singulas cuiuscumque congregationis pro eâ parte sibi et suis locis contingente complectentibus, neconon clausulis et decretis requisitis et opportunis) inire; contractus, instrumenta, ceteraque necessaria facere, et has concessiones, venditiones, permutationes, liberaciones, affrancationes, suppressiones, creationes et impositiones, unam videlicet vel plures, etiam ad effectum creationis, vel extinctionis, seu venditionis, vel recuperationis aliarum huiusmodi rerum invicem, ac simul³, vel pluries facere, et quoties eis placuerit variare (consultâ tamen prius Sede Apostoliceâ quoad variationes huiusmodi tantum), etiam sine processu in formâ *si in evidentem*, aut aliâs, formando et habendo, aut consensu vel auctoritate generalis capituli requirendo, et predictorum omnium effectu, per se, vel alium, seu alios, singulos abbates, praepositos, priores, conventus et personas, etiam monasteriorum, locorum unitorum, tam coniunctim quam divisim, ad locationes, concessiones, permutationes, venditiones, alienationes, liberationes, extinctiones, affrancationes,

¹ Potius lege *quod pro quoad* (R. T.).

² Legendum *aliâs vel aliis*, (R. T.).

³ Forsan *semel pro simul* legendum (R. T.).

suppressions et alia praedicta omnia etiam manu regiâ compellere; contradictores, impedientes vel reclamantes monasteriis, prioratibus, praepositatisbus, dignitatibus, admissionibus⁴ et officiis, prout sibi videbitur, deponere, ad futura inhabiles efficere, excommunicationis, aliquis censuris et poenis inmodare; interdictum ecclesiasticum apponere, auxiliumqne brachii secularis invocare; ceteraque in praedictis et circa ea necessaria et opportuna facere et² exequi valeant, etiamsi talia contigerint, quae licentiam, facultatem, aut mandatum exigunt magis speciale quam praesentibus est expressum.

§ 6. Verum, quia congregationum predictarum procuratores, qui hic sunt, mandatum ad praedicta speciale non habent, quia etiam nonnullarum procuratores vel hinc abesse vel omnino non esse contingere potest, et praesens necessitas urget haec quamprimum faciendi: nos, defectum huiusmodi nostrâ auctoritate supplere volentes, supradictis procuratoribus, etiam nomine illarum congregationum quarum procuratores hic desunt, et pro eâ parte illos tangente dumtaxat, vocatis tamen in eorum loco aliquo vel aliquibus abbatisbus, superioribus, aut aliis praesidentibus suorum locorum, qui hic sunt, tam coniunctim quam divisim, praedicta omnia et singula, usque ad praedictam summam etiam et pro cuiusque ratâ dumtaxat, faciendi, gerendi, exequendi et obligandi liberam et absolutam licentiam et auctoritatem tribuimus, eaque, si fiant, postquam facta³ fuerint, illud idem robur habere, ac universis et singulis, ad quos res pertinebit, perinde suffragari debere volumus, ac si

Procuratori-
bus generalibus
mandatum.

¹ Forsan legendum *administrationibus* (R.T.).

² Coniunct. et nos addimus (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *factae* (R. T.).

in suis capitulis generalibus, ac aliás servatis omnibus, quae de iure, et iuxta statuta, consuetudines, privilegia et indulcta singularum congregationum praedictarum servari deberent, omnino servarentur¹, supplentes ex nunc praedictos et quosecumque alios iuris et facti defectus, si qui intervenient in eisdem.

Vis addita facienda.

§ 7. Volumusque praedicta omnia, neenon locationes, permutationes, venditiones, alienationes, liberationes, affrancationes, creationes, impositions, suppressiones, et quaecumque alia quae praesentium auctoritate sient, perpetuo consistere, et quaecumque tam iuris quam facti et alio quantumvis substanciali defectu impugnari, sive contra eadem praemissa sic facta, gesta et executa per quosecumque aliquod iuris vel facti remedium impetrari, aut illo impetrato uti, ac eadem praemissa in ius vel controversiam reduci nullo unquam tempore posse, neque debere, sed quosecumque concernunt et concernent in futurum omni et quocumque effectu et commōdo pacifice gaudere, singulare super singulis locationibus aliisque omniibus et singulis praemissis litteras, seu carum confirmationes, et alias dispositiones singulas, illas petitur gratis ubique concedi, etiam in formā Brevis, et per secretariam nostram secretam expediri delere.

Exequitoris deputatio.

§ 8. Quocirca praedicto Flavio cardinali procamerario et commissario nostro plenam, liberam, omnimodam et absolutam potestatem, facultatem et auctoritatem tribuimus congregationes, superiores, abbates, priores, praepositos et alios praedictos tam coniunctim quam divisim ad integrum praestationem et solutionem subsidii praedicti iuxta formam inductionis et impositionis huiusmodi faciendas etiam per edi-

¹ Potius legend. statuerentur vel simile (R.T.).

ctum locis publicis affigendum monendi et requirendi, cum illis eorumque procuratoribus conveniendi, deque modis et cautionibus solutionis praedictae, et aliis hoc negotium concernentibus, pascendi, obligationes, promissiones et fideiussiones exigendi, et vicissim praestandi, contractus super his necessarios etiam nostro et camerae praedictae nomine stipulandi et celebrandi, et secundum alia, neenon per praesentes subsidium ipsum procurandi, contumaces, non respondentes, aut deficientes conventus et congregationes interdicto ecclesiastico supponendi, et singulares personas excommunicationis sententiā feriendi, proprietates, res, fructus et alia bona ipsorum etiam manu regiā apprehendendi, et usque ad condignam satisfactionem retinendi, redeuentes et obedientes absolvendi, super irregularitate propterea contractā dispensandi, et ad pristinum statum restituendi, vices suas, sive totas, sive in parte, alii vel aliis idoneis, citra absolutionem, dispensationem et restitutionem, delegandi, ceteraque in predictis et circa ea necessaria et opportuna faciendi et exequendi, etiamsi talia forent quae mandatum exigerent magis speciale quam presentibus sit expressum.

§ 9. Decernentes easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicunque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet pretendentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis, aut aliás speciali et individuā mentione digni existant, illis non consenserint, aut ad ea vocati, citati et audit, seu causae, propter quas praesentes emanarunt, verificatae et iustificatae non fuerint, vel ex aliā quacumque quantumvis instā, legitimā, piā et privilegiatā causā, colore, practextu, et

Decretum iritans.

capite etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesioris, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, aut intentionis nostrae, seu interesse habentium consensus, aliove quolibet quantumvis magno ac formalii et substanciali necessariamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illa quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari vel intentari, aut impetrato, vel etiam motu pari ac de apostolicae potestatis praedictae plenitudine concesso vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seuse iuvare posse, neque easdem praesentes, ac omnia et singula in eis contenta, super quibusvis similium vel dissimiliūm inductionum impositionum facultatum, mandatorum, concessionum, indultorum et gratiarum revocationibus, limitationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per nos et Romanos Pontifices successores nostros Sedemque Apostolicam, sub quibusvis verborum tenoribus et formis ac cum quibusvis clausulis et decretis quandocumque faciendis, unquam comprehendi, aut comprehensas censerit, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo, sub quacumque posteriori data per superiores congregationum huiusmodi pro tempore existentes eligenda, concessas intelligi, semperque firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tem-

pore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, et sic, et non alias, in praemissis omnibus et singulis censeri, et ita per quoscunque iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum curiae camerae apostolicae et palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis Apostolicae nuncios, ac alias quomodolibet quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatā eis et eorum cuiilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac, si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus. Et nihilominus omnium locorum Ordinariis, quos, sive singulos, universi et singuli superiores praedicti duxerint eligendos, per apostolica scripta motu pari mandamus, ut, quoties pro parte superiorum praedictorum, aut alicius eorum, tam coniunctim quam divisim, fuerint requisiti, quique videlicet perse vel alium, easdem praesentes, ubi et quando opus fuerit, solemniter publicantes, ipsisque in praedictis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrā illas et earum vigore faciendas distributiones, assignationes, locationes, concessiones, venditiones, liberationes, affrancationes, creationes, suppressiones, impositiones, exemptiones, absolutiones, et alia omnia praedicta, cum omnibus inde sequuturis, firmiter observari, ac singulos, quos illa concernunt et concernent in futurum...⁴; non permittentes quemquam contra eas quomodolibet impediri, vel molestari; contradictores quolibet per censuras ecclesiasticas et poe-

Contravenientes puniantur.

¹ Aptius lege sub pro super (R. T.).

¹ Lectio defectiva ut patet (R. T.).

nas praedictas, ceteraque iuris et facti remedia, omni et quacumque appellatione remotâ, compescendo, invocato etiam supradicto auxilio brachii secularis.

Contrariis derogat. § 10. Non obstantibus praedictis, ac nostrâ et conciliariae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, ac legatis, testamentis, codicillis, donationibus, elargitionibus, ac aliis dispositionibus ex quacumque causâ, occasione, et tempore hactenus factis, conditis, emanatis, publicatis, exequuntis, et observatis respective, etiam alienationes, immutationes, aut alias conditiones fieri specialiter et expresse prohibentibus, ac, in eventum alienationis, immutationis, sive non adimplementi obligationum et onerum in eis contentorum, aut alterius dispositionis, pia aut alia loca etiam plura ordine successivo ipso facto substituentibus, vel illa ad haeredes redire omnino volentibus, ac aliâs quomodolibet in contrarium conditis, ac quocumque vinculo firmatis¹, et aliis etiam ultimis voluntatibus in contrarium praedictorum quomodolibet disponentibus (quae, quoad praemissa, sufficienter, specialiter et expresse commutamus), ac piae memoriae Bonifacii Papae VIII de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dictis, et Symmachi, Pauli II, et Pauli IV, aliorumque Romanorum Pontificum, etiam de rebus Ecclesiae non alienandis, ac nostris, quatennis in aliquo obstant, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac in universalibus, provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac congregationum, monasteriorum, conventuum et Ordinum praedictorum, aliisque quibuslibet, etiam iuramento,

confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verhorum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium quomodolibet concessis, aliisque omnibus et singulis, etiamsi aliquibus communiter aut divisim ab eâdem sit Sede indultum quod ad praestationem vel solutionem aliquam minime teneantur, nec ad id nullatenus, aut nisi per capitula generalia, et causis in eis prius propositis matureque discussis, compelli, interdicî vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam de dicto indulto mentionem, et quibuslibet aliis privilegiis, exemptionibus, indulgentiis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quae praesentibus non expressa vel omnino inserta earumdem praesentium et per ipsas attributae facultatis et auctoritatis effectus et exequitio impediri valeat quomodolibet vel differri, et de quibus eorumque totis tenoribus ac datis de verbo ad verbum habenda est¹ in nostris litteris mentio specialis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, causas, formas et occasiones praesentibus pro plene et suf-

¹ Male edit. Main. legit. *firmitatis* (R. T.).

¹ Aptius tege sit pro est (R. T.).

sificenter ac de verbo ad verbum insertis, expressis et servatis respective habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praedictorum effectum specialiter et expresse ac plenissime et amplissime derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
credi mandatis.

§ 11. Quia vero difficile nimis esset easdem praesentes quocunque illis opus erit perferre, volumus¹ ut earum exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis², et personae in dignitate ecclesiasticā constitutae eiusque curiae sigillo obsignatis, eadem illa prorsus fides in iudicio et extra illud ubique locorum adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poe-
nalis.

§ 12. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostrarum indictionis, impositionis, facultatis, mandati, potestatis, tributionis, concessionis, absolutionis, exemptionis, liberationis, alienationis, derogationis, commissionis et supplicationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit cursurum.

Dat in Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Domini MDCLXIII, xviii kalendas maii, pontificatus nostri anno viii³.

Dat. die 14⁴ aprilis 1663⁵, pontif. anno viii.

Anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCLXIII, indictione primā, die

¹ Particulam autem importune injectam dellemus (R. T.).

² Vocem subscriptis nos addimus (R. T.).

³ Sed ab electione computandus est annus ix (R. T.).

⁴ Ad marg. ed. Main. legit 12 (R. T.).

⁵ Mate ad marg. ed. Main. legit 1662 (R. T.).

vero xxix mensis maii, pontificatus autem SS. in Christo Patris et Domini nostri D. Alexandri divina providentiā Papae VII anno ix¹, praesentes litterae apostolieae affixa et publicatae fuerunt ad valvas basilicarum Lateranensis et Principis Apostolorum de Urbe et Cancellariae Apostolicae per nos Petrum Paulum Desiderium et Gregorium Stagium praelibati SS. D. N. P. cursores.

LAURENTIUS BERTIGIONUS
mag. cursorum

CDXXXIII.

Breve beatificationis Petri de Arbués, canonici metropolitanae ecclesiae Cæsaraugustanae, primi inquisitoris in regno Aragoniae².

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Fortissimos Christi athletas, qui venerunt de tribulatione magnâ, et laverunt stolas suas et dealbaverunt eas in sanguine Agni, quorum pretiosâ in conspectu Domini morte religio defensa, cumulata fides, Ecclesia roborata est, sicut post agonem victores coronâ iustitiae donat in caelis iustus iudex, ita devotâ convenit fidelium veneratione in terris honorari, ut, qui sunt ante thronum Dei et serviunt ei die ac nocte in templo eius, infirmitatem nostram suâ intercesione iuvare dignentur. Quam in rem, pro pastorali nostro munere quo Ecclesiae catholicae regimini divinâ dispositione praesidemus, propensis studiis incumbentes, flagitantia id ipsum catholicon regum et aliorum christifidelium

Prooemium.

¹ Ex hac publicatione quam sumimus ex edit. Cherub. evidenter confirmatur Bullam hanc pertinere ad annum 1663, ideoque huc fuisse transferendam (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

vota libenter exaudimus, prout, omnibus^{*} maturae discussionis trutinā perpensis, ad gloriam omniopotentis Dei, ad christianaē religionis fideique catholicae robur et incrementum, sanctaeque Matris Ecclesiae exaltationem cognoscimus in Domino salubriter expedire.

Supplicatio
regis et inquisitorum Hispania-
rum.

§ 1. Cum itaque ad preces carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici, ac dilectorum filiorum generalis inquisitoris et ministrorum omnium sanctae Inquisitionis Hispaniarum, ac deputatorum praesertim in regno Aragonum adversus haereticam pravitatem, neenon capituli metropolitanae ecclesiae, cleri, iuratorum et populi civitatis Caesaraugustanae, processus rite ae recte confecti fuerint super sanctitate vitae, virtutibus, martyrio, eausā martyrii, prodigo quoque effervescentiae et multiplicationis sanguinis, aliisque miraculis a Deo patratis intercessione servi Dei Petri de Arbues alijs magistri Epilae nuncupati, dum vixit, canonicī praedictae metropolitanae ecclesiae Caesaraugustanae, et primi inquisitoris in dicto regno Aragoniae auctoritate apostolicā deputati, qui, dum munus inquisitoris huiusmodi fideliter et summo cum fidei catholicae zelo exercebat, a nefariis quibusdam sicariis, iudaicā perfidiā infectis, in odium eiusdem catholicae fidei immaniter trucidatus, martyrii palmarum accepisse asserebatur; iidemque processus in congregazione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum accuratissime discussi fuerint, factaque tandem eorum omnium, quae in eausā gesta sunt, coram nobis plenā et distinctā relatione, praefata cardinalium congregatio, nobis annuentibus, censuerit quandocumque tuto deveniriposse ad solemniem canonizationem eiusdem servi Dei Petri Arbuesii, iuxta ri-

tum S. R. E. et sacrorum canonum dispositionem, attento quod agitur de martyre cum prodigo et miraculis mature discussis et formiter approbatis:

§ 2. Hinc est quod nos, piis memoratorum Philippi regis, inquisitorum, capituli, cleri, iuratorum et populi supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praefatorum cardinalium consilio et unanimi assensu, indulgemus ut memoratus Dei servus Petrus Arbuesius in posterum Beati nomine nuncupetur, eiusque corpus et reliquiae venerationi fidelium (non tam in processionibus circumferenda) exponantur. Imagines quoque radiis seu splendoribus exornentur, atque de eo sub ritu dupli recitetur officium et missa celebretur de martyre non pontifice singulis annis, iuxta rubricas breviarii et missalis romani, die xvii septembris, qua spiritum creatori reddidit. Haec vero in locis dumtaxat infrascriptis, nempe in cathedrali ecclesiā Caesaraugustanā, ubi canonicus martyrii palmae consecutus est eiusque corpus requiescit, in ecclesiis generalis Inquisitionis Hispaniarum ac S. Martini Inquisitionis regni Aragoniae, ubi primus inquisitoris munus obivit, et a qua ex apostolicā auctoritate munus idem accepit, neenon in matrice ecclesiā oppidi de Epila, ubi natus est, et, quantum ad missas attinet, etiam a sacerdotibus confluentibus.

§ 3. Praeterea, praesenti tamen dumtaxat anno a datis hisce litteris inchoando, in supradictis ecclesiis solemnia beatificationis eiusdem cum officio et missā sub ritu dupli maiori, die ab Ordinario constitutā et intra sex menses promulgandā, celebrandi facimus facultatem. Romae vero in ecclesiā S. Mariae Montis Serrati, nationis regni Aragonum, intra binestre, postquam tamen in basilicā Principis Apostolorum eadem so-

Beati nomine
nuncupandus.

Solemnia beati-
ficationis ce-
lebranda.

lemmia celebrata fuerint, pariter celebri permittimus.

*Contrariis de-
rogat.*

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac decretis super non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumptus
danda fides.*

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu secretarii praedictae congregationis cardinalium sacris ritibus praepositorum subscriptis, et sigillo praefecti eiusdem congregationis munitis, eadem prorsus fides ab omnibus et ubique tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii aprilis MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 17 aprilis 1663, pontif. anno ix.

CDXXXIV.

*Deputatio reverendi patris domini Rasponi in nuncium extraordinarium ad reges, respublicas et principes christianos quoscumque, ad quorum regna, dominia, ditiones et priuipatus ipsum declinare contigerit pro gerendis arduis negotiis S. Sedis Apostolicae*¹.

Dilecto filio magistro Caesari Rasponio, in utrâque signaturâ nostrâ referendario, ad reges, respublicas et principes christianos quoscumque nostro et Apostolicae Sedi nuncio,

Alexander Papa VII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Proemium.

§ 1. Cum nos, pro gerendis arduis nostris et Sedi Apostolicae negotiis, de

1 Ex Regest. in Scrr. Brev.

aliquo viro, sapientiâ et meritis praestante, nostro et eiusdem Sedis nuncio extraordinario ad reges, respublicas et principes christianos quoscumque destinando mature deliberaremus, tu nobis occurristi, cui, ob spectatam multis rerum experimentis fidem, ac erga nos et dictam Sedi devotionem, singularemque dexteritatem, prudentiam et doctrinam, aliasque eximias animi dotes et virtutes, quibus te multipliciter insignitus esse novimus, hoc munus potissimum demandaremus.

§ 2. Motu itaque proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, te apud omnes et singulos reges, necnon respublicas et principes christianos quoscumque, ad quorum regna, dominia, ditiones et principatus te declinare contigerit, nostrum et Apostolicae Sedi praefatae nuncium extraordinarium, cum facultatibus ad id quovis modo necessariis et opportunis, ad nostrum et eiusdem Sedi beneplacitum, tenore praesentium, facimus, constituius et depatamus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

§ 3. Ceterum te in Domino hortamur ut munus iam dictum alacri animo suscipiens, illud ad Dei gloriam et S. R. E. exaltationem ac catholicæ fidei propagationem sic gerere studeas, ut tu quidem de paeclaris gestis tuis non solum apud omnes commendationem et laudem in terris, sed in primis a bonorum operum retributore praemium in caelis consequi mereraris, nos vero te votis ac de te expectationi nostris respondere laetemur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii aprilis MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. 22 aprilis 1663, pontif. anno ix.

*Deputat ut in
rubrica.*

Hortatio.

CDXXXV.

Confirmatio statutorum pro conventibus reformatis provinciae Turoniae Pictavensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ reformatorum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium. Militantis Ecclesiae regimidi per nefabilem divinae bonitatis abundantiam, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, praepositi, illa, quae pro felici prosperoque cliristifidellum, qui, abnegan tes semetipsos, divinis obsequiis sese sub suavi religionis ingo manciparunt, regimine et gubernio provide constituta esse noseuntur, libenter, dum a nobis petitur, apostolice muniminis praesidio roboramus.

Expositio. § 4. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii minister provincialis et discreti provinciae Turoniae Pictavensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ seu Reformatorum nuncupatorum, quod nonnulla statuta pro conventibus reformatis dictae provinciae, iam olim in capitulo generali et provinciali approbata, iuxta deeretur dilecti filii ministri generalis dicti Ordinis, per fratres definitori, neenon per antiquiores provinciae huiusmodi reformatos definitores, atque per omnes guardianos conventuum reformatorum in congregatione intermedia Bercozii habitâ die xxiii aprilis MDCLXII convocatos, in unum collecta fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet :

Statuta ref-
ruuntur. 1. In conventibus reformatis non debent eligi guardiani nec alii officiales, scilicet vicarii, lectores, magistri novitiorum ac iuvenum, quam illi, qui tune temporis morantur in conventibus refor-

matis, et per biennium saltem proxime praecedens in eisdem laudabiliter et reformato vixerint, et hoc sub poena nullitatis aliter faciendo.

ii. Nec in conventibus reformatis huiusmodi collocari debeant nisi reformati, et illi qui in vietu et vestitu ceterisque omnibus secundum institutum reformatorum vivere velint et possint, et non aliter.

iii. Fratribus, potentibus licentiam mighandi ad fratres reformatos, teneatur minister provincialis concedere, eosque serio exhortare ne levitate potius, aut animi inconstantia, quam pietate reformationem aggrediantur.

iv. Emissis votis in conventibus reformatis, non licebit deinceps ad alios conventus non reformatos convolare.

v. Qui ex Observantiâ ad strictiorem statum profectus fuerit, et per annum integrum laudabiliter vixerit in reformatione, remcare denuo non poterit ad alios conventus non reformatos, ut in eis moretur, absque licentiâ magistri generalis a toto definitorio provinciae pendâ.

vi. Non licebit in posterum fratribus strictioris observantiae dare operam litteris in conventu Parisiensi, sed tantum in conventibus reformationis deputatis; ceteri vero fratres non recipiantur in studiis reformatorum nisi velint id genus vitae amplecti, et non poterunt deinceps ad non reformatos regredi nisi per annum in studio permanserint.

vii. Nullus a conventibus reformatorum amoveri valeat nisi ut fiat guardianus aut alius officiarus in conventu et in eodem capitulo reformationi, si necesse sit, deputando.

viii. Crescente numero reformatorum, augeatur numerus conventuum, quos mi-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

1 Male ed. Main. legit poterit, et (R. T.).

mister provincialis et definitores in capitulo provinciali reformationi aptos assignare tenebuntur.

ix. Quantum ad novitiorum receptionem et educationem et professionem, servabuntur statuta provinciae, excepto quod, si ante professionem novitius exierit, reddentur ei, et si voluerit, omnia suppelletilia, etiam habitus.

x. Inhibitum est ne continentur guardiani ultra triennium, iuxta constitutiones apostolicas et statuta generalia.

xi. Definitores actuales non fieri poterunt guardiani durante sui definitoratus tempore, neque eligi in superiores vel praesides alicuius conventus ultra tres menses.

xii. Definitorium non poterit assumere religiosos reformatos, illosque instituere in monialium confessarios, qui sint ad minus quadragenarii, quibus socii reformati assignabuntur; qui quidem confessarii ultra triennium non continuabuntur, expletoque triennio revertentur ad reformatos conventus, in eisque guardiani fieri poterunt.

xiii. In hac provinciâ unus ad minus sit semper definitor ex conventibus strictioris observantiae.

xiv. In capitulis et congregationibus instituantur magistri novitiorum et iuvenum, qui sint viri graves, probi, devoti, vitae spiritualis et exercitiorum Ordinis periti; lectores autem elegantur periores et religiosores.

(Sequuntur subscriptiones patrum vocalium capituli provincialis provinciae Turoniae).

Confirmata statuta.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, dicti exponentes praewita statuta, pro firmiori illorum subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, speciale in ipsis exponentibus gratiam facere volen-

¹ Videtur leg. *qui non, vel nisi, pro qui* (R.T.).

tes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latâ, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui acta capitularia seu statuta memoratae provinciae ad praeinsertum tenorem expressa viderunt, consilio, eâdem auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, eisque apostolicae auctoritatis robur adiicimus, et iuxta illorum dispositionem in posterum servari mandamus et praecepimus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sique in praemissis per quosecunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis ac provinciae et conventuum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet con-

Decretum iritans.

Derogatio contraria.

cessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis qui buscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiiii aprilis MDCCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 23 aprilis 1663, pontif. anno ix.

CDXXXVI.

Liberatio plateae de Rotunda Urbis a dominio capituli et canonicorum ecclesiae S. Mariae in Rotunda dictae Urbis, excepto loco pro collocandis tabernis mercatoris designato, cum confirmatione privilegiorum dictis capitulo et canonicis per Romanos Pontifices, praesertim Sextum V et Urbanum VIII, concessorum et approbatrorum¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Sixti V prior
res litterar.

§ 1. Dudum per felicis recordationis Sextum Papam V praedecessorem nostrum accepto, quod, etsi archipresbyter et capitulum ecclesiae B. Mariae Rotundae de Urbe ab immemorabili tempore fuissent et essent domini et patroui totius plateae S. Mariae Rotundae nuncupatae ante praedictam ecclesiam existentis, et in pacifica possessione eatenus fuissent tenendi bancos, et illos locandi, ac premium inde proveniens percipiendi, unde nemini nec iudici nec magistratu aut superiori licuisset nec liceret archipresbyterum et capitulum praedictos in ipsa

eorum possessione, minusque eorum locatarios, quomodo banchis ex platea praedictis uti possent, molestare, aut ab ipsis locatariis praetextu dictae plateae aliquid exigere, petere vel recipere; imo soliti essent, tam in dicta platea, quam extra et prope eam in viis publicis ab illa ad quinque kannas vel circiter distantibus, fructus, herbas, panem, pisces et alia tam comestibilia quam incomestibilia vendere volentibus, licentiam super concedere; ac quoscumque, qui pro electione lutti ac immunditiarum dictae plateae ratam partem solvere recusarent, omnesque in huiusmodi platea ac locis vicinis, dictis archipresbytero et capitulo subiectis, vendentes (illis dumtaxat exceptis qui in locis ordinariis et per eosdem archipresbyterum et capitulum deputatis de eorum licentiā manerent, aut illos in dominos recognoscerent), illos quoque habitantes, qui ante eorum apothecas bancos ultra debitum, seu tabulata et tabulas, super quibus res vendendae teneri et exhiberi solent, a pariete apothecae ultra quatuor palmos distantes haberent, aut suh dictis banchis et tabulis barilia, tinas, sive ut vulgo dicunt *tinozas*, aliasque res tenerent, ad solutionem et contributionem debitam cogere et compellere; nihilominus nonnulli vicini domos in circuitu eiusdem plateae possidentes et habitantes (nesciebatur quo iure) absque licentiā dictorum archipresbyteri et capituli iuxta suos parietes et ante eos erigere praesumpserant bancos ad usum macelli, et pro vendendis piscibus, pro quibus etiam aliquid praedictis archipresbytero et capitulo solvere recusabant, in grave eorum damnum et praeiudicium: ipse Sextus praedecessor omnia et singula privilegia, indulta, iurisdictiones, libertates, immunitates, exemptiones, facultates et gratias, eccl-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

siae neenon archipresbytero et capitulo praedictis per quoscumque Romanos Pontifices eatenus quomodocumque et qualitercumque concessa, usum plateae et illi adiacentium locorum illorumque concessionem concernentia, in quorum pacificā possessione et usu eatenus extiterant, neenon mandata et sententias de et super manutentione possessionis dictae plateae per quosvis palatiū apostolici causarum auditores, sive eorum locumtenentes, aut alios quoslibet Romanae Curiae iudices eatenus latas, emanatas et relaxatas, prout rite et recte gesta erant, perpetuo, sub certis modo et formā tunc expressis, confirmavit et approbavit, ac, praeviā quarumcumque litium et causarum super plateā et adiacentibus locis antedictis motarum seu pendentium avocatione illarumque suppressione et extinctione, dictam plateam ac loca ei circumquaque adiacentia in viis publicis existentia et ab ēa per quinque cannas distantia huiusmodi (etiamsi¹ dictam plateam ullo unquam tempore per quascumque personas, cuiuscumque gradus et conditionis existentes, augeri, extendi et ampliari contingere, etiam cum augmento ampliationis et extensionis huiusmodi, quantumcumque forer, quo adveniente, etiam loca in viis publicis et ab ēa per quinque cannas distantia huiusmodi computari et comprehendendi voluit), cum omnibus et singulis iuribus et pertinentiis suis, ac etiam omnibus et quibuscumque illorum fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et emolumenis universis, ecclesiae, archipresbytero et capitulo praedictis similiter perpetuo et irrevocabiliter donavit, concessit et elargitus est, ac omne illius et illorum

ius et dominium, etiamsi ad ipsum Sextum praedecessorem et cameram apostolicam aut alios quoscumque particulares spectaret, in ecclesiam et archipresbyterum et capitulo huiusmodi transtulit, eosque in suum et camerae ac particularium praedictorum locum et iura, quoad ex tunc, pariter perpetuo substituit et subrogavit, ita ut licet archipresbytero et capitulo praedictis plateae et adiacentium locorum sic specificatorum, ac iurium, obventionum et emolumentorum praedictorum, per se, vel alium, seu alios, possessionem per eos captam, ut praefertur, continuare, et, quatenus opus esset, de novo propriā auctoritate libere apprehendere, illamque perpetuo retinere, neenon fructus, redditus proventusque ex eis provenientes percipere, exigere et levare, ac in eorum et dictae ecclesiae usus et utilitatem convertere, cuiusvis licentiā desuper minime requisitā, ac ex tunc ecclesiae, archipresbytero et capitulo praefatis in plateā et adiacentibus locis huiusmodi plenum ius omnino acquisitum esse, illamque et illa, cum iuribus, obventionibus et emolumenis praedictis, ad ecclesiam, neenon archipresbyterum et capitulo memoratos de iure spectare et pertinere, ipsisque lapides marmoreos loco bancorum, pro maiori piscium venditorum commoditate ac dictae plateae ornatu, mensibus elapsis per eos in ipsā plateā erectos et appositos, libere et impune erigere et apponere licuisse declaravit. Praeterea plateam, unā cum augmento huiusmodi si illud fieri quandocumque contingere, neenon loca adiacentia praeponitata, ab omni iurisdictione et superioritate tunc et pro tempore existentium camerarii ac dictae Urbis viarum magistrorum ex tunc et in perpetuum, ita et taliter quod dicti camerarius et magistri

¹ Legerem et, si pro etiamsi (R. T.).

in⁴ et super plateā ac locis circumviciinis praedictis, illorumque membris et pertinentiis, nullam omnino haberent nec habere possent iurisdictionem et auctoritatem, exemit et liberavit, quodque de cetero nulli omnino cuiuscumque status, gradus, ordinis aut conditionis existerent, etiam quovis privilegio suffulti, in plateā praedictā, et prope illam in viis publicis ab eā per quinque cannas distantibus huiusmodi, etiam praetextu quod essent domini liberi et absoluti vel habitatores domorum circum circa in dictā plateā existentium, in domorum praedictarum patribus, et ante eas, aliquod genus bancorum, seu tabulatorum, vel tabularum, ad effectum quispiam vendendi, aut venale prostituendi, de cetero erigere, nec erigi, seu erectum tenere, vel teneri facere, per se, vel alium, seu alios, absque expressā et in scriptis obtentā archipresbyteri ac capitulo praedictorum licentiā, etiam perpetuo statuit, et alias prout in ipsius Sixti praedecessoris litteris, anno Incarnationis Dominae MDLXXXVI, idibus novembbris, desuper sub plumbo expeditis, uberioris continetur².

Sixti V litterae posteriores. Sed subinde (quia in praedictis litteris mentis et intentionis dicti Sixti praedecessoris non fuerat, neque erat, ecclesiae praefatae, eiusque archipresbytero, canonicis et capitulo, ad quorum favorem litterae ipsae emanaverant, quidquam de novo, et praesertim in praemindicium cuiusvis tertii, concedere, sed solum confirmare vetera eorum, si quae et quaecumque eisdem, iuxta sacrorum canonum statuta et Romanorum Pontificum praedecessorum suorum aut aliarum personarum qua-

runcumque ad id auctoritatem habentium concessiones et indulta, aut ex iuris communis dispositione, seu quocumque alio legitimo titulo, iura competenter, et non aliter, neque alio modo, et, si forte litterae supradictae aliter continere viderentur, id praeter et contra mentem et intentionem eius acciderat) idem Sextus praedecessor per alias suas in simili formā Brevis litteras, die xxvii maii MDLXXXVII emanatas, declaravit, attestatus est, voluit et decrevit primordias litteras et contenta in illis, in quantum, ultra veteres concessiones et indulta, aut titulos, seu alia iura huiusmodi, quidquam de novo concessisse videretur, pro non editis haberi, concessionesque et indulta huiusmodi, et omnia in illis contenta, revocavit, annullavit, et pro non factis haberi mandavit, eisdem litteris, cum omnibus in illis contentis, solum et dom taxat quoad confirmationem veterum concessionum et indultorum ac iurum eiusdem ecclesiae, archipresbytero, canonicis et capitulo iuxta sacrorum canonum statuta et supradictorum praedecessorum, ut supra, aut alias concessiones et litteras competentium in suo robore et firmitate manentibus. Postmodum vero, accepto per recolendae memoriae Urbanum Papam VIII, praedecessorem pariter nostrum, quod, licet archipresbyter ac capitulum et canonicus praedicti ab immemorabili tempore, ac plurimum sententiarum et rerum iudicatarum, et tam piae memoriae Innocentii VIII, Sixti IV et Iulii II Romanorum Pontificum praedecessorum etiam nostrorum, quam praefatarum Sixti V praedecessoris litterarum, necnon variarum inhibitionum et mandatorum diversis temporibus desuper emanatorum vigore, fuissent et tunc essent

1 Praeposit. in addimus ex loc. parall. (R.T.).

2 Circa praedicta vide Const. Sixti V relatam in Const. CCLXXVIII Urbani VIII, tom. xm, pag. 632 (R. T.).

Urbani VIII
decreta

1 Videtur legend. eisdem pro eiusdem (R.T.).

universae plateae praedictae domini et patroni, et, ab inde citra, se dictamque eorum ecclesiam manutenuissent in quasi possessione in universâ plateâ huiusmodi, etiam privative quoad omnes alios etiam domorum eidem plateae adiacentium dominos, erigendi, tenendi et habendi bancos et tabulata ad effectum inibi fructus, herbas, pisces et alia comestibilia vendendi, dictosque bancos et tabulata personis sibi benvisis locandi, pensiones ex huiusmodi locationibus provenientes percipiendi, exigendi et levandi, ac in suos usus et utilitatem convertendi, et personis praedictis, similes bancos et tabulata in plateâ huiusmodi erigendi, tenendi et habendi, licentiam concedendi, ceteraque omnia et singula alia ad liberum ipsius plateae dominium spectantia faciendi, dicendi, gerendi et exequendi, nihilominus de anno MDCII archipresbyter et canonicus aliqui (ut credebatur) extra capitulum et singulariter contrahentes per eorum assertam scripturam privatam, quae per Sedem Apostolicam non probatur confirmata, renunciavissent, et ab eorum ecclesiâ abdicare tentassent huiusmodi bancos et tabulata ac macella apponendi et alia inra, in et supra dictâ plateâ archipresbytero et canoniciis ac capitulo praedictis, ut praefertur, competentia, ad favorem magistrorum viarum Urbis, et de anno MDCXVIII, seu alio veriori tempore, Adamus Melitus aromatarius cuiusdam domus eidem plateae adiacentis, et ad Crescentium de Crescentiis Romanum, ut asserebatur, spectantis, inquilinus habitator (praetendens ante apothecam dictae domus in quodam situ angulari medio inter eamdem apothecam et viam publicam super eâdem plateâ transeuntem, qua a domo regularis S. Mariae Magdalena clericorum

regularium Ministrantium Infirmis ad domum etiam regularem B. Mariae super Minervam nuncupatam de eâdem Urbe fratrum Ordinis Praedicatorum itur, sub praetextu quod situs huiusmodi in eâdem plateâ non comprehendenderetur, sed locus privatus et de pertinentiis dictae domus extiteret, bancos huiusmodi erigere, habere et tenere posse), etiam forsitan de licentiâ magistrorum viarum Urbis seu viarum praesidentis, dnos bancos similes in eodem situ erexisset, illosque pro piscibus vendendis locasset, habito autem per archipresbyterum et capitulum et canonicos praedictos ad tunc existentem ipsius Urbani praedecessoris in eâdem Urbe vicarium in spiritualibus generalem recursu, banchi praedicti amoti, iisque postea, praetextu cuiusdam sententiae a tunc existente sanctae Romanae Ecclesiae camerarii auditore emanatae, denuo appositi fuissent, introductâ vero per viam appellationis causâ huiusmodi in camerâ apostolicâ coram certis eiusdem camerae clericis, ibique sub die xxvi iunii MDCXXIV praedicto Adamo citato, et iterum sub die xxvi iunii MDCXXVI discusso an de bono iure ipsius ecclesiae constaret, citatis et auditis tam praedicto Adamo quam etiam dicto Crescentio, de bono dictae ecclesiae iure constare resolutum fuisset, dictique archipresbyter ac capitulum et canonici, vigore resolutionis huiusmodi, sub die i iulii MDCXXVI mandatum de manutenendo in possessione, seu quasi, tenendi bancos in praedicto situ et plateâ huiusmodi contra eosdem Crescentium et Adamum obtinuissent, et in illius executionem dicti banchi, in angulo praedicto ut praefertur appositi, amoti et sublati fuissent, verum dicti Crescentius et Adamus, mandatum de manutenendo illiusque executionem hu-

iusmodi eludere volentes, ut in quamdam parvam apothecam ad eundem Crescentium (ut asserebatur) pariter spectantem, et situi praedicto contiguam, dicti Adami seu Crescentii vel aliorum vicinorum conductores se reciperent, ibique pisces venderent, procuraverant, quo factum fuerat ut archipresbyter ac capitulum et canonici praedicti, postquam spatio octo annorum item huiusmodi sustinuerant, aliam, tantumdem et forsitan amplius duraturam, non sine gravi eiusdem ecclesiae dispendio magnisque laboribus, exortam item prosequi debere; sequi de cetero litibus huiusmodi prosequendis ob assidua expensarum onera ingiter subeunda gravatos fore prospicerent: idem Urbanus praedecessor primodictas Sixti V praedecessoris litteras cum omnibus et singulis in eis contentis itidem perpetuo approbavit et confirmavit, ac, praeviis causae seu causarum huiusmodi inter praefatos aliasque collitigantes motarum pendentium et instructarum avocatione ac suppressione et extinctione, perpetuum praedictis Crescentio et Adamo desuper silentium imposuit. Insuper, pro maiori archipresbyteri ac capituli et canonicorum praedictorum cautelâ, iuraque iuribus addendo, plateam praedictam tunc et pro tempore existentem eisdem ecclesiae, capitulo et canonicis concessit et perpetuo donavit, reliquo domorum seu apothecarum eidem plateae adiacentium dominis vel inquiliinis trium dumtaxat palmorum extra domos vel apothecas huiusmodi spatio, quoad usum tantum pro mercibus seu aliis rebus ipsorum dominorum seu inquinorum tantum, quae tamen in ipsis domibus vel apothecis venderentur, et non alias, neque ad alium usum, nisi de licentiâ expressâ ipsorum archipresbyteri ac capituli et canonicorum in

scriptis titulo locationis obtinendâ. Ulterius domorum et apothecarum huiusmodi dominis, necnon magistris viarum et aliis officiis quocumque nomine nuncupatis¹, ac eiusdem S. R. E. camerario, ceterisque quibuscumque ad quos tune quomodolibet spectabat et perpetuo in futurum spectaret, ne archipresbyterum, canonicos et capitulum huiusmodi super universae plateae dominio et facultatibus praedictis impedire, molestare vel perturbare, aut in dominibus, apothecis aliquisque sitibus eidem plateae adiacentibus, circum circa infra centum caninarum spatiis, quoad pisces, tellinas, gambaros vel squillas dumtaxat, nec etiam in eâdem plateâ et apothecis vicinis super dictâ plateâ respondentibus, carnes cuiuscumque generis vivas vel mortuas, etiam haedos et agnos et alias, nec fructus cuiuscumque generis, olera et flores vendere, aut mace!lum vel lanienam habere, absque expressâ archipresbyteri ac canonicorum et capituli praedictorum licentiâ, auderent seu praesumerent, sub indignationis suae et successorum suorum, et aliis arbitrii sui et successorum praedictorum poenis, et in dictis Sixti V praedecessoris litteris inflictis et comminatis, interdixit et prohibuit; volens quoque praedictos archipresbyterum et canonicos et capitulum ad refactionem silicatae tam plateae usque ad parietes domorum et apothecarum adiacentium, quam viarum in praedictâ plateâ respondentium, pro latitudine et longitudine² tantum, teneri et perpetuo obligatos existere, ac ad illam faciendam cogi posse, et alias prout in ipsis Urbani praedecessoris litteris, die ix februarii MDCXXVIII in simili formâ Brevis expeditis, plenius continetur³.

¹ Ed. Main. legit *nuncupati* (R. T.).

² Ex loc. parall. supple *dictae plateae* (R. T.).

³ Quas vide in tom. xiii, pag. 631 seq. (R. T.).

Quae Alexander VII statuerat.

§ 2. Cum autem nuper (mature considerato quod ecclesia praedicta, quae priscais temporibus nobile delubrum erat nomine *Pantheon*, tot clarorum scriptorum praeconii ab eleganti¹ symmetriâ magnificâque structurâ celebratum, quod veteris idolatriæ sordibus expurgatum felici mutatione sanctus Bonifacius IV praedecessor noster vero Deo in honorem Beatissimae Virginis Deiparae Mariae et Sanctorum Martyrum consecravit, ex tot insignibus antiquae magnificentiae monumentis, quae tot imperatores, tot consules ad huius almae Urbis ornatum et nominis romani gloriam quasi cum aeternitate certatim exerant, fere sola perennasset, et prisci sui decoris plurimum retinuisse, ac maximum hodieque eidem Urbi adferret ornatum, sed subiacentis fori situ squaloreve vilescere videretur, et illius adspectus etiam contignorum nobili eius porticui aedificiorum non iure forsitan extuctorum obiectu interciperetur et deformatur, aditusque in plateam praedictam nimium coarctaretur) nos, earumdem ecclesiae et Urbis decori consulendi studio, omnes aedes et aedificia quaecumque dietae porticui adiacentes et adiacentia, ac ad dictos capitulum et canonicos spectantes et spectantia, penitus et funditus dirui atque demoliri, illorumque rudera et caementa inde asportari, necnon domunculas ligneas, tabernas, scannas et tabulatas quaecumque in dictâ plateâ existentia inde amoveri et penitus tolli, certum vero loci spatiu in formam hemicycli² aliquantum oblongi, ac labra et ornamenta fontis, qui in meditullio eiusdem plateae situs est, ab eâ parte quae versus ecclesiam S. Mariae Magdalena protenditur, ambientis, pro collocandis illici domunculis

¹ Edit. Main. legit *elegantis* (R. T.).

² Edit. Main. legit *hemicycli* (R. T.).

seu tabernis mercatoriis, designari, ibique domunculas seu tabernas huiusmodi loeari, illam autem dictae plateae partem, quae ecclesiam et fontem praedictos interiacet, neconon vias publicas in ipsâ plateâ circumquaque existentes eiusmodi impedimentis liberas et vacuas remanere iusserimus; haecque omnia re ipsâ ab illis, quibus hanc curam dederamus, executioni demandata fuerint, factâ etiam per dilectos filios magistros viarum dictae Urbis exactâ locorum plateae praedictae, tam eorum quae libera et vacua remanere, quam illorum in quibus domunculae seu tabernae mercatoria huiusmodi collocari deberent, delineatione seu plantâ, quae in actis eorumdem magistrorum viarum die xxvi currentis mensis aprilis exhibita reperitur: hinc est quod nos, ut praemissa omnia et singula (quae speciali inssu et mandato nostro facta fuisse harum serie declaramus) ad ecclesiae et Urbis praefatarum ornatum perpetuis futuris temporibus inviolabiliter serventur, providere, ac memoratorum capituli et canonicorum indemnitati consulere cupientes, necnon praedictorum Sixti et Urbani praedecessorum aliarumque quarumlibet litterarum apostolicarum tenores et datas etiam veriores, et alia quaecumque etiam specialem et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, areas aedium et aedificiorum inssu nostro diritorum et demolitorum, ut praefertur, ac universam plateam praedictam (excepto dumtaxat supradicto loci spatio pro collocandis domunculis seu tabernis mercatoriis, sicut in praefatâ delineatione seu plantâ videre est, designato), a dominio,

Quae nunc
ipso Alexander
statuit.

proprietate, servitute, aliisve iuribus quibuscumque, tam memoratis ecclesiae eiusque archipresbytero ac capitulo et canonicis ex immemorabili praescriptio-ne, usu, seu consuetudine, ac praedi-torum Sixti IV, Innocentii VIII, Iulii II, ac Sixti V et Urbani VIII, aliorumque quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum concessioni-bus, declarationibus, decretis, aliisque dispositionibus quibuslibet, et alias quo-vis modo, titulo et causâ, quam eniemque alteri super plateâ huiusmodi quo-modolibet competentibus, et quae illis quoquo modo competere praetendi pos-sent (ita nec dictis archipresbytero ac capitulo et canonicis, nec aliis personis quibuslibet, quacumque dignitate, amicitia, honore, praerogativâ, prae-mimentiâ, privilegio et indulto suffultis et praeditis, ulla tenus unquam liceat domunculas, tabernas, seamna, tabulata, mensas, bancos vel alia impedimenta quaecumque in alio quilibet dictae pla-teae, per demolitionem aedium et aedi-fiorum praedictorum iussu nostro fa-ciam ut praefertur ampliatae, loco, quam in spatio pro collocandis domun-culis seu tabernis mercatoriis praedi-tis designato, et in plantâ¹ seu delineatione supradictâ descripto, sub quo vis praetextu, causâ, colore vel genio col-lo-care, seu collocari facere, aut collo-candi licentiam vel facultatem tribuere, seu ibidem carnes, pisces, panem, olera, fruges, fructus, aliave cuiusvis generis esculenta, ac flores, et alia mercimonia quaecumque, venum exponere aut venalia habere, seu alio quocumque modo eiusdem plateae venustati officere², sed ipsa platea, excepto dumtaxat iam di-to loci spatio, semper libera et vacua remanere debeat, salvo tamen illo iure,

quod in praedictis Urbani praedecesso-ris litteris domorum in plateâ huiusmodi sitarum dominis vel inquilinis expresse reservatum reperitur), tenore praesentium penitus et omnino perpetuo exi-mimus et plenarie liberamus. Ac praedictis capitulo et canonicis, ut ipsi perpetuis futuris temporibus spatio loci pro domunculis seu tabernis mercatoriis, iussu nostro, ut praefertur, designato, uti, ibique domunculas seu tabernas huiusmodi collocatas habere, ac illas personis sibi benevisis locare, pensio-nesque et emolumenta quaecumque inde proventura percipere, exigere, levare, ac in suos usus et utilitatem conver-ttere, neconon privilegiis, favoribus, gratiis et indultis quibuscumque ipsis et dictae ecclesiae per memoratos Roma-nos Pontifices praedecessores nostros, et praesertim Sixtum V et Urbanum VIII, ut praefertur, respective concessis et approbatis (quae omnia et singula, qua-tenus praesentibus litteris non adver-santur, et non alias, confirmamus et approbamus; quatenus vero ipsis praesentibus litteris sunt contraria, revoca-mus, abrogamus, cassamus, viribusque et effectu vacuamus), sicut hactenus usi, potiti¹ et gavisi fuerunt, ita et in posterum uti, frni, potiri et gaudere libere et liceat possint et valeant, concedimus et indulgemus.

§ 3. Ut autem minus quam fieri pos-sit ex huiusmodi domorum demolitione capitulo et canonici detrimentum pati-antur, eisdem, nunc viventibus tantum, fructus canonicatus in praesentiâ in dictâ ecclesiâ per obitum Pompilii Zuc-carini vacantis (cuius interea provisio-nem et collationem ad hunc effectum suspendimus) applicamus et assignamus inter ipsos pro ratâ distribuendos, cum oneribus et obligationibus, non solum

Indemnitas
concessa capi-tulo.

¹ Male ed. Main. legit *planteâ* pro *plantâ* (R.T.).

² Male ed. Main. legit *efficere* pro *officere* (R.T.).

¹ Male ed. Main. legit *potiri* pro *potiti* (R.T.).

communiter cum aliis verum etiam particulariter dicto canonicatui ac praebendae annexis, quibus omnibus satisfacere omnino teneantur, prout predictus Pompilius tenebatur, et cum decreto quod haec fructum applicatio et assignatio locum habeat ad favorem canoniconum dumtaxat nunc viventium (ut dictum est) et alios canonicatus possidentium, itant, eorum aliquo decedente vel cedente, portio illius non transeat in successorem, neque ceteris canoniceis accrescat, sed, eo ipso quod singuli eorum decesserint vel cesserint, portio sic decedentis vel cedentis nostrae et successorum nostrorum dispositioni specialiter reservata sit, ut expresse reservamus in utilitatem eiusdem ecclesiae, quamdiu, huiusmodi applicatione et assignatione durante, dictus canonicatus vacaverit, convertendam.

Dexterolum ir- § 4. Decernentes easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praedicti capitulum et canonici, et alii quilibet, cuiusvis status, gradus, ordinis, conditionis et praeeminentiae et dignitatis, seu alias speciali et individua mentione digni existant, in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendententes, illis non consenserint, aut ad ea vocati, citati et anditi, seu causae, propter quas praesentes emanarint, adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, aut ex aliâ quamcumque quantumvis iustâ, legitimâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, preetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesioris, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium censensus, aliove quilibet quantumvis magno, formali et substantiali, ac incogitato et inexagitabili, individuamque expressio-

nem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, limitari, invalidari, rescindi, in controversiam revocari, vel ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudque quodecumque iuris, facti vel gratiae remedium imetrari vel intentari, aut impetrato, vel etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concesso vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, neque easdem praesentes litteras sub quibusvis similium vel dissimilium exemptionum, liberationum, concessionum, indultorum et assignationum revocationibus, restrictionibus, limitationibus, derogationibus, aliisve contrariis dispositionibus, etiam per nos et Romanos Pontifices successores nostros Sedemque praedictam quandocumque faciendis, unquam comprehendendi, aut comprehensas⁴ censeri, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanaverint, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo, sub quacumque posteriori datâ per eos ad quos pro tempore spectabit eligenda, concessas censeri et intelligi, semperque firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, ac ab illis respective inviolabiliter et inconcussae observari, sique et non aliter in praemissis omnibus et singulis censeri, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, neenon camerae apostolicae praesidentes clericos, et alios quoshbet

⁴ Male ed. M. legit *comprehensos* (R. T.).

Sedis et camerae praedictarum officiales et ministros, ceterosve quoscumque quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatā eis et cōrum cui libet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et desiniri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Contraria de-
rogat.*

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac de iure quaesito non tollendo, aliisque nostris et cancellariae apostolicac regulis, neconon, quatenus opus sit, similis recolendae Symmachi, quae incipit *Ne liceat*, et Pauli II, aliorumque Romanorum Pontificium praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae ac camerae et Sedis praedictarum non alienandis, ac similis memoriae Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri de gratiis qualemcumque interesse dictae camerae concernentibus in eādem camerā intra certum tunc expressum tempus praesentandis et regi strandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisve apostolicis, ac in conciliis, etiam universalibus, editis, generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, decretis quoque, etiam cameralibus et consistorialibus, ac Urbis, camerae et ecclesiae praedictarum¹, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis, eorumque reformationibus et novis additionibus, stylis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiae, ac camerae et Urbi, ipsiusque ecclesiae archipresbytero ac capitulo et canonicis, aliisve personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis,

¹ Edit. Main. legit *praedictorum* (R. T.).

ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibus que et aliis decretis, in genere vel specie, etiam motu pari, ac etiam consistoriliter, aut aliā quomodolibet, etiam iteratis vicibus, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis corumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas, causas et occasiones praesentibus pro⁴ plene et sufficienter, nihil penitus omissis, insertis, expressis, servatis et specificatis habentes, illis aliā in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus, ac plenissime et amplissime derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii aprilis MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 27 aprilis 1663, pontif. anno ix.

CDXXXVII.

*Commissio super divisione² provinciae
Ss. Ludovici et Elzearii Tertii Ordinis sancti Francisci congregationis
Gallicanae in duas provincias, etc.³.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii minister provincialis et desi-

Expositio.

¹ Praeposit. *pro nos addimus* (R. T.).

² Ed. Main. legit *dimissione* (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

nitores provinciae Ss. Ludovici et Elzearii congregationis Gallicanae tertii Ordinis sancti Francisci, quod in negotio fratrum Aquitanorum Ordinis et congregationis huiusmodi coram venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis pro erectione custodiae in partibus Aquitaniae, seu divisione dictae provinciae in duas, plures agitato, eorumdem cardinalium congregatio per sua decreta, quae a nobis per nostras in simili formâ Brevis litteras, praesertim die XI februarii MDCCLIX et die IX ianuarii MDCCLX respective emanatas, confirmata fuerunt, declaravit non esse locum erectioni custodiae, seu separationi dictae provinciae, proindeque ministrum provincialem exercere debere suam iurisdictionem in totâ provinciâ, etiam in conventibus Aquitanis. Verum, cum quidam fratres Aquitani minime subiacere velint iurisdictioni sui ministri provincialis, et omnes Aquitani praedictam divisionem provinciae unius in duas possulent, tum ob maximam locorum distantiam, cuius ratione non potest facile a prelatis subveniri incommodis et difficultatibus hinc inde emergentibus ob quae disciplina regularis non levia patitur detrimenta, tum ratione gravium laborum in itinere sufferendorum quando religiosi ex unâ in alteram partem transferendi sunt vel ad comitia provincialia proficisci debent, tuin etiam ob ingentia dissidia animosque discordes et incompatientes: ideo praefati exponentes plurimum cupiunt nos, charitable annuentes precibus et petitionibus dictorum fratrum Aquitanorum saepius factis, ac etiam in comitiis provincialibus praesidi et desinitorio porrectis, pro separatione praefatae provinciae in duas, unam scilicet S. Ludovici pro Lugdunensibus et aliis, et aliam S. Elzearii

pro dictis fratribus Aquitanis, consensum praebere ad effectum dictae separationis, servatis tamen quae sequuntur, vide-
licet:

I. « Ut separatio provinciae fiat iuxta praescriptum et concordatum initum inter fratres Lugdunenses ex unâ parte et fratres Aquitanos ex aliâ in capitulo provinciali celebrato in conventu Molinengilbertano SS. Trinitatis die XXIII Ianuarii MDCXLVI, et non alias;

II. Ut dicti fratres Aquitani, dolentes de commissis in suos superiores, per scriptum publicum detestentur libellum famosum sub eorum nomine impressum et dispersum, tamquam iniuriis et calumniis refertum, ac veritati contrarium;

III. Ut sententia a dilecto filio episcopo Agennensi officiali, Bousset cognominato, in superiores lata, et alia quaecunque ab eodem officiali gesta vigore eiusdem commissionis per dilectum etiam filium Leonem de Peguillan, fratrem dicti Ordinis, a signaturâ nostrâ iustitiae sub die XII angusti MDCCLIX extortae, annullentur et irritentur, et tamquam nulla et irrita declarentur, eum talis commissio per litteras nostras revocata fuerit prius quam talis sententia emanaret, quae revocatio tamquam valida et legitime obtenta per deeretur praefatae congregationis cardinalium a nobis per nostras in formâ Brevis litteras confirmatum recognita est ». Quare iidem exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolice dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensio-
nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel

¹ Ed. Main. legit legitima (R. T.).

Conditions
pro separatio-
ne.

Confirmat ul-
in rubrica.

ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memororum cardinalium, qui rem, auditis partibus, mature examinarunt, consilio, attentis narratis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, committimus dilecto filio commissario seu praesidenti proximi capitulo dictae provinciae Ss. Ludovici et Elzearii tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Galliae a dilecto filio ministro generali deputando (qui tamen debeat esse ex eâdem congregazione, sed alterius provinciae) ut in dicto capitulo procedat ad divisionem dictae provinciae Ss. Ludovici et Elzearii in duas iuxta petita, constito quod in partibus Aquitaniae sint saltem sex conventus, qui componere debent provinciam de novo erigendam sub titulo S. Elzearii, et constitutæ confinia utriusque provinciae, et in eodem capitulo mandet pro hac vice, servatis servandis, deveniri ad electionem provincialis et aliorum officiâlium et superiorum dictae provinciae de novo erigendae, atque alia faciat, provideat ac disponat ad praescriptum Ordinis constitutionum et decretorum apostolicorum.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus, sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sive in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus et minime attentiis decretis et clausulis positis per bonaë memoriae episcopum seu vicarium Agennensem, et quibuscumque aliis in contrarium facientibus, etiam speciali mentione dignis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon præfatorum Ordinis et provinciae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariorum.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxi maii MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 21 maii 1663, pontif. anno IX.

CDXXXVIII.

Decernit ne deinceps in definitoriis provincialium fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci recollectorum regni Galliae duo fratres germani locum nec vocem habere possint, et, si qui antea haberint, ut omnino excludantur¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum (sicut dilectus filius Ephrem Chasteau, agens et procurator generalis fratrum Minorum Ordinis sancti Fran-

Supplicatio.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

cisci Recollectorum nuncupatorum in regno Galliae degentium, nobis nuper exponi fecit) felicis recordationis Urbanus Papa VIII, praedecessor noster, per quasdam suas in simili formâ Brevis litteras die XXII novembris MDCXXXVII expeditas, sub censuris ecclesiasticis, ac indignationis suae, necon privationis vocis activae et passivae poenis ipso facto per contrafacentes incurrendis, prohibuerit ne in definitoriis provinciarum Italiae et regnum Hispaniarum dicti Ordinis duo interesse possent qui fratres germani essent, idque ut factiobibus obviaretur; et subinde dilectus filius Petrus Roccus, commissarius generalis curiae pro familiâ ultramontanâ Ordinis praefati, petierit a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita quamdam difficultatem occasione dictarum litterarum subortam explicari; congregatio vero praefata, attentis narratis, reque, auditis partibus, mature consideratâ, censuerit et decreverit non licuisse nec licere, sub quocumque titulo, praetextu, seu colore, duos fratres germanos in definitoriis ingredi, et, si qui tunc in aliquibus provinciis ingredentur, unum omnino excludi mandaverit, prout in ipsis congregationis decreto die xx ianuarii MDCLXII desuper emanato uberioris dicitur contineri; quia vero in praefatis Urbani praedecessoris litteris et decreto congregationis huiusmodi nulla de provinciis Galliae dicti Ordinis mentio facta reperitur, et ratio excludendarum factionum, quae memoratum Urbanum praedecessorem ad faciendam prohibitionem supradictam adduxit, similem prohibitionem in eisdem provinciis praesertim recollectorum Galliae fieri non minus postulat, plurimum cupiat dictus Ephrem opportune in praec-

missis a nobis provideri: nos, dictarum provinciarum quieti et felici directioni salubriter consulere, dictique Ephrem desiderio favorabiliter annuere volentes, ac illum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore centes, supplicacionibus ipsius Ephrem nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praefatorum cardinalium consilio, attentis narratis, ne deinceps in definitoriis provinciarum Ordinis recollectorum sancti Francisci regni Galliae duo fratres germani locum nec vocem habere possint, et, si qui ante habuerint, alteruter omnino excludatur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus, mandamus, ac praecipimus.

§ 2. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et provinciarum Galliae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis

Confirmat nt
in rubrica.

Clausulas ap-
ponit.

Contraria tollit.

in contrarium praemissorum quomodo libet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; certe risque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibetur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die XXI maii MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 21 maii 1663, pontif. anno ix.

CDXXXIX.

Decernit servandam esse in provinciā Maioricensi Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiā nuncupatorum dispositionem Brevis Clementis VII super prohibitione erectionis novorum conventuum pro provinciā Carthaginensi dicti Ordinis emanati, et proinde fratribus cuiuslibet Ordinis Mendicantium novorum conventuum, hospitorum seu domorum permanentium erectionem, absque Sedis Apostolicae licentiā, contra tenorem dicti Brevis et apostolicarum constitutionum, in dictā provinciā Maioricensi prohibet et interdicit¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Roccus, commissarius generalis curiae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiā nuncupatorum pro familiā ultramontanā, quod dudum felicis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster, considerans in provinciā Carthaginensi dicti Ordinis, tam angustā, tantam multitudinem conventuum regularium diversorum Ordinum reperiri, ut propter praetensiones novarum fundationum plurima orientur inconvenientia, ordinavit ne in posterum aedificari posset ullus conventus intra spatium quatuor vel quinque leucarum a iam erectis, prout in eiusdem Clementis praedecessoris litteris in simili formā Brevis die II iulii MDCI desuper expeditis plenius dicitur contineri.

Expositio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expostio subiungebat, in provinciā Maioricensi dicti Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiā nuncupatorum eadem inconvenientia sequantur, attento quod illa intra spatium duodecim leucarum longitudinis et octo latitudinis continet octo conventus eiusdem Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiā, in quibus puritas regulae observatur, necnon sex hospitalia pauperum ex eleemosynis viventium, ac decem monasteria monialium, praeter viginti conventus diversorum Ordinum, quorum maior pars est Mendicantium, unde et seculares valde gravantur, et quamplurimae ob novarum fundationum praetensiones tam inter seculares quam inter regulares oriuntur discordiae, cum maximo regularis disciplinae detimento, ac etiam populorum scandalo: nobis propterea dictus Petrus humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune

Motiva.

providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur.

Confirmat ut
in rubrica. § 3. Nos igitur, ipsum Petrum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus extiterit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore centes, huinsmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, decernimus servandam esse formam ac dispositionem memoratarum Clementis praedecessoris litterarum etiam in provinciā Maioricensi Ordinis huiusmodi, atque ita fratribus cuiuslibet Ordinis Mendicantis novorum conventuum, hospitiorum, seu domorum et sub quovis titulo habitationum permanentium erectionem, absque sanctae Sedis Apostolicae licentiā, contra tenorem dictarum Clementis praedecessoris litterarum et apostolicarum constitutionum, in praefatā provinciā prohibemus et interdicimus; salvā tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulas ad-
dit. § 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sive in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si

secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac contraria tollit. constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon quorumvis Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi maii MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 26 maii 1663, pontif. anno ix.

CDXL.

Decernit et declarat quod fratres universi et singuli Ordinis Praedicatorum, ubique terrarum, priusquam ad saeros ordines ascendant, actatem ad huiusmodi ordines suscipiendos expleuisse debeant, iuxta Concilii Tridentini decreta.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Creditae nobis caelitus dispositionis ratio postulat, ut, paternam christifidem, qui ex metibus seculi in religiosae vitae portum confugerunt, curam gerentes, illa, quae felici eorum directioni et regulari disciplinae officere noscuntur, de medio tollere studeamus, sicut in Domino conspicimus salubriter expedire.

Prooemium.

Expositio. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius magister generalis Ordinis Praedicatorum, quod in plerisque dicti Ordinis provinciis Indiarum, non sine notabili regularis disciplinae, studiorum et communis quietis pacisque detrimento, fratres eiusdem Ordinis passim ante legitimam aetatem a Concilio Tridentino praescriptam mittuntur et admittuntur ad maiores ordines suscipiendos, eo quod praeendant adesse illic privilegium speciale desuper Ordini predicto, aut alteri religioni cum qua Ordo ipse in privilegiis communicat, a Sede Apostolica indultum circa prima dictarum provinciarum et conversionum initia, sive quod ibidem episcopi et archiepiscopi ex novissimâ quadam concessione apostolica ob penuriam operiorum habeant aut habere putentur amplam eâ in re facultatem;

§ 2. Ac insuper in eisdem provinciis passim irrepsit abusus intolerabilis, quo fratres conversi seu laici arte asolertia clericalem religionis habitum sacrosque ordines absque legitimâ superiorum dicti Ordinis permissione suscipere non verentur, dum videlicet de unâ in aliam provinciam commeantes sese mox clericos professos singunt, ac falsificatis dimissorialibus litteris, se offerunt episcopis initiandos, tametsi in praedicto Ordine Praedicatorum omnis conversorum transitus ad habitum clericalem sit legibus quamseverissimis interdictus.

Supplicatio. § 3. Cum autem sicut eadem exposicio subiungebat, dictus magister generalis agnoscat ac deprehendat fore plurimum e re divini obsequii, cultusque ac decentiae, necnon claustralibus observantiae et arctioris educationis, si validum adversus huiusmodi praematuras ordinationes remedium admoveatur et proinde qualicunque huiusmodi privi-

legio (si quod in illis partibus, vel praedicto eius Ordini immediate concessum, vel per communicationem ab alio quocumque Ordine participatum habetur) in manibus nostris renunciet, cupiatque opportune a nobis in praemissis provideri et ut infra indulgeri:

§ 4. Nos (ipsum magistrum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censemtes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, dictamque privilegii renunciationem, ab eodem magistro generali factam ut praefertur, harum serie admittentes et acceptantes) quod de cetero, non minus in supradictis provinciis Indiarum, quam in Europa, praedicti Ordinis Praedicatorum regulares universi ac singuli, priusquam ad sacros subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus ordines ascendant, aetatem, ad tales ordines suscipiendos per decreta Concilii Tridentini praedicti respective requisitam, omnino explevisse debeant, nisi cum aliquibus nominatim et in casu singulari per litteras apostolicas in simili formâ Brevis toties quoties interpretandas¹ et ordinatori exhibendas super huiusmodi aetatis defectu can nice dispensatum fuerit, quemadmodum fit in Europa; quodque facultates, si quae iam datae sint sive in posterum dentur illarum regionum episcopis et archiepiscopis conferendi maiores ordines huiusmodi ante legitimam aetatem, ad

Confirmat ut
in rubrica.

¹ Potius lege impretrandas (R. T.).

fratres dicti Ordinis Praedicatorum ne-
quaquam extendi censeantur, neque his
ibi aut ullibi suffragari possit ad ullum
praematurae ordinationis effectum quae-
cumque communicatio privilegiorum cui-
cumque religioni concessorum aut con-
cedendorum, auctoritate apostolicā, te-
nore praesentium, decernimus et decla-
ramus.

No fratres con-
versi ad ordines
sacerdos trans-
eant.

§ 5. Praeterea quibusvis supradicta-
rum provinciarum in Indiis consistentium
Ordinis praedicti fratribus laicis sen-
versis, ne sine legitimā superiorum eius-
dem Ordinis permissione e statu con-
versorum ad statum et habitum fra-
trum clericorum dicti Ordinis transire
aut etiam ultra ad sacros ordines sese
intrudere audeant quovis modo vel praec-
sumant, sub excommunicationis latae
sententiae poenā per contraventores eo
ipso absque aliā declaratione incur-
rendā, auctoritate et tenore praedictis
prohibemus et interdicimus.

Decretum ir-
ritans.

§ 6. Decernentes easdem praesentes
litteras semper firmas, validas et ef-
ficaces existere et fore, suosque ple-
narios et integros effectus sortiri et ob-
tinere, ac ab illis, ad quos spectat et
pro tempore quandocumque spectabit,
inviolabiliter observari, sive in praemis-
sis per quoscumque indices ordi-
narios et delegatos, etiam causarum
palati apostolici auditores, iudicari et
definiri debere, ac irritum et inane si
secus super his a quoquam, quavis au-
toritate, scienter vel ignoranter, con-
tigerit attentari.

Derogatio
cootrariorum.

§ 7. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-
stolieis, neconon, quatenus opus sit, praed-
ictorum Ordinis et provinciarum, aliisve
quibusvis, etiam iuramento, confirma-
tione apostolicā, vel quavis firmitate
aliā roboratis, statutis et consuetudi-
nibus, privilegiis quoque, indultis et

litteris apostolicis in contrarium pree-
missorum quomodolibet concessis, con-
firmatis et innovatis; quibus omnibus
et singulis, illorum tenores praesenti-
bus pro plene et sufficienter expres-
sis et insertis habentes, illis aliās in
suo labore permanens, ad praemis-
sorum effectum, hac vice, dumtaxat, spe-
cialiter et expresse derogamus; cete-
risque contrariis quibuscumque.

§ 8. Volumus autem ut earumdem
praesentium transumptis, etiam impres-
sis, manu alienius notarii publici sub-
scriptis, et sigillo personae in ecclē-
siasticā dignitate constitutae munitis,
eadem prorsus fides adhibetur, quae
praesentibus adhiberetur, si forent exhi-
bitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die xxix
maiī MDCLXIII, pontificatus nostri an-
no ix.

Dat. die 29 maii 1663, pontif. anno ix.

Transumptio-
ram fidos.

CDXLI.

*Confirmatio capitulorum concordiae pro
stabilimento pacis et regularis disci-
plinae in conventu SS. Trinitatis civi-
tatis Neapolitanae Ordinis eiusdem
SS. Trinitatis redemptionis captivo-
rum, et ad componendas lites ac dif-
ferentias inter fratres Hispanos et
Italos Ordinis huiusmodi, eiusdem con-
ventus occasione subortas diique agi-
tatas, cum deputatione visitatoris¹.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Salvatoris et domini nostri Iesu Chri-
sti qui charitas est et Deus pacis, licet
immeriti, vices gerentes in terris, illa,
quae inter christifideles quoscumque,

Exordium.

¹ Ex Regest. io Secret. Brev.

et praesertim illos, qui, abnegantes se metipsos, divinis obsequiis sese sub suavi religionis iugo manciparunt, pacis et amabilis concordiae regularisque discipline restituendae et conservandae studio provide conventa et¹ stabilita esse noseuntur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici munimini praesidio robaramus, et alijs opportune desuper providemus, sicut, maturā consultatione adhibitā, cognoscimus in Domino salubriter expedire.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres Hispani et Itali conventus SS. Trinitatis civitatis Neapolitanae Ordinis eiusdem SS. Trinitatis redemptionis captivorum, quod (cum a viginti annis vel circiter super dominio et fundatione dicti conventus inter fratres provinciae Italiae dicti Ordinis, qui eundem conventum ex inveterata possessione ab ipso foundationis primordio hucusque continuatā sibi et dictae provinciae asserebant, ex unā, et fratres Hispanos, quibusdam patentibus ministri generalis eiusdem Ordinis litteris innixos, ex alterā partibus, variae controvrsiae penderent, eaque occasione gravissimae lites inter easdem partes, ac scandala et dissidia exorta essent) venerabilis frater noster Martinus episcopus Albanensis S. R. E. cardinalis Ginnettus nunupatus, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protector, his malis et scandalis remedium adhibendi ergo, dilectis pariter filiis Dominico Tafurio in sacra theologiā praesentato ac ministro conventus S. Francisci de Urbe et procuratori dictae provinciae Italiae, neenon Antonio a Trinitate procuratori fratrum provinciarum Hispaniae dicti Ordinis in civitate et conventu Neapolitanis praedictis degentium, mandavit, ut ipsi lites

huiusmodi per amicabilem compositionem terminare, dictaque inconvenientia tollere stunderent; ex quibus, seu eorum occasione, multi processus formati fuerunt, multaeque sententiae excommunicationum ac suspensionum a divinis, aliarumque poenarum emanatarum², prout ex sententiā, per dilectum filium Nicolaum Claudium iudicem a congregazione venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositā delegatum latā, constare dicitur; et nonnulli, qui exequutioni sententiae huiusmodi contravenerunt, in poenas et censuras incurserunt; quinimo propter praemissa factum est ut praefatus conventus eiusque fratres a viginti annis et ultra visitati non fuerint. Quapropter iidem Dominicus et Antonius procuratores huic mandato praedicti Martii cardinalis protectoris prompte obsequentes, post maturam considerationem, ad occurrentum tot damnis, litibus, inconvenientibus et scandalis, imminente totali dicti conventus destructioni, ad nonnulla capitula concordiae, ab utrāque partium cum interventu, consensu et pace omnium firmata, inter se deveinerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

« In nomine sanctissimae et individuae Trinitatis, Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Concordiae tenor.

Tandem (post tot tantasque dissensiones, aemulationes, etc.) lites, quas fere viginti annis fratres Itali et Hispani conventus Neapolis Ordinis SS. Trinitatis et redemptionis captivorum habuerunt, disponente Deo, cum intercessione Beatæ et Immaculatae semperque Virginis remediatricis Mariae, finem terminumque suum² assequitae de expresso praecepto eminentissimi et reverendissimi domini

¹ Legend, emanatae vel emanarunt (R. T.).

² Forsan sunt pro suum legendum (R. T.).

cardinalis Ginetti, sanctissimi domini nostri Papae vicarii, dictique Ordinis protectoris dignissimi, cui super hoc quotidiana¹ insidet ut e medio tollantur lites, et pax et concordia inter regulares sibi subiectos, ut consonum est iustitiae, semper vigeant, totumque negocium cum unione ambarum partium omnino firmetur², conditiones et capitula a fratribus facienda inviolabiliter observentur, omnimodamque sortiantur executionem; propterea frater Dominicus Tafuri, procurator provinciae Italiae et minister conventus de Urbe, et frater Antonius de Trinitate, procurator conventus Neapolis et fratrum Hispanorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, debito honore et reverentiâ mandatis eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis Ginetti prompte obedientes, die XXII mensis novembris praesentis anni MDCLXII uniti et congregati, maturâ consideratione, propriaeque conscientiae consulentes, sequentia capitula contexere, videnda et approbanda ab eminentissimo cardinale, et in hac sacrâ congregatione super negotiis episcoporum et regularium proponenda, et, si placuerit, confirmanda, semper imposterum observanda:

Nonnulla capitulo concordiae.

1. Monasterium SS. Trinitatis redemptionis captivorum civitatis Neapolis incorporetur provinciae Italiae, eiusque religiosi pareant reverendo patri domino provinciali dictae provinciae eiusque successoribus in perpetuum, et iurisdictionem in eo habeant, sicuti in ceteris conventibus dictae provinciae habent, iuxta decretum capituli generalis celebrati ab omnibus provincialibus eorumque sociis provincialium Italiae et Hispaniae anno MDCLVIII.

¹ Videtur deesse cura aut simile (R. T.).

² Forsan *firmetur*; at syntaxim reintegrare et errores omnes corrigere prorsus impossibile (R.T.).

ii. Quod in dicto conventu commorentur religiosi Itali ad arbitrium reverendi patris provincialis Italiae et praeceipue filii eiusdem conventus, qui privilegium filiationis habcant iuxta formam constitutionum Ordinis. Verum, crescente numero fratrum, si bona monasterii non sufficient ad eorum substentationem, fratres Hispani venientes cum legitimâ licentiâ ullo praetextu inopiae non possint non admitti in dicto conventu, et fratres Hispani in praesenti in dicto conventu existentes, et in futurum extituri, isto nec alio praetextu non possint expelli, nec filii dicti conventus; licentia vero legitima ea intelligatur scilicet reverendissimi patris generalis, quo deficiente, sufficiat locum eius tenentis, ut praecepint constitutiones noviter editae, cap. xxxv *De potestate et officio ministri generalis*, § 12, fol. 205. Qui cum huiusmodi licentiis venerint, debeant acceptari et recipi in dicto conventu et provinciâ absque ullâ aliâ licentiâ provincialis Italiae, neque definitiori; qui autem cum licentiâ sui provincialis Hispaniae tantummodo venerit in conventu, ut hospes permaneat; verum non intelligatur conventionalis quousque obtineat licentiam provincialis Italiae et acceptationem definitiori Italiae.

iii. Quod religiosi Hispani, nunc in dicto conventu existentes, aliqui fratres ex Hispaniâ venientes cum legitimâ licentiâ, ut supra, reputentur ut filii tam praedicti conventus quam provinciae Italiae: excipiuntur fratres Itali et Hispani venientes sine licentiâ legitimâ, cum quibus agatur sicuti praecepint constitutiones et sanctiones pontificiae et sacrae congregationis Concilii, et constitutiones Ordinis; et minister quantocius nec ultra mensem ullo modo eis permittat ibi commorari. Quod si minister pro tempore super hoc negligens fuerit,

ultra poenas in dictis constitutionibus infictas, in poenam privationis officii et vocis activae et passivae per sexennium incidat.

iv. Si contingat quod a Sanctâ Sede dicto conventui novitiatus pro novitiis recipiendis et profitendis concedatur, minister, quisquis ille sit, Italus aut Hispanus, cum suis fratribus debeat tot Neapolitanos ad habitum recipere et ad professionem admittere, quot Hispanos; quod si secus factum fuerit, minister in poenam privationis officii et cuiuscumque dignitatis et vocis activae et passivae in perpetuum incidat.

v. Quod minister dicti conventus fiat in definitorio capituli provincialis provinciae Italiae alternative, videlicet unâ vice Italus, aliâ vero Hispanus.

vi. Quod provincialis eligat vicarium provincialem pro dicto conventu, cui, absente provinciali, tamquam ipsi obedientiam eum solitâ et debitâ subordinatio ne ad dictum patrem provincialem.

vii. Quod, quando minister sit Italus, vicarius provincialis sit Hispanus, et quando minister sit Hispanus, vicarius provincialis sit Italus; cum hoc tamen expresso ordine et praecepto, quod in alternativâ, quando ad Italos pertineat electio, seu vox passiva, tam vicarii provincialis quam ministri (quae electiones, ut dictum est, a definitorio et a reverendo patre provinciali facienda sunt), fratres Neapolitani qui habent conditiones et requisita pro dictis officiis et dignitatibus obtinendis tam ministerii quam vicariatus provincialis, uti constitutiones Ordinis noviter ut supra¹ praecipiunt, debeant et teneantur tam definitorum quam reverendus pater provincialis ipsos fratres Neapolitanos eligerem pro dictis officiis et dignitatibus; quod si secus factum fuerit, tamquam

non ministri et non vicarii provincialis² habeantur, et ipso facto electiones huiusmodi sint irritae et invalidae, nulliusque roboris et valoris; quod si fratres Neapolitani, ut supra dictum est, conditiones non habebunt et in dicto conventu et provinciâ non extiterint, tam definitorum quam reverendus pater provincialis ad eorum arbitrium et solitâ libertate de fratribus Italis provideat pro dictis officiis.

viii. Quod dicti patres Hispani nunc in dicto conventu existentes, vel pro tempore venientes cum legitimâ licentiâ, possint in dictâ provinciâ Italiae omnia officia obtinere ascenderetque ad omnes gradus, videlicet magisterii, praesentaturae et praedicatoris generalis, dummodo expleverint in dicto conventu vel in cùdem provinciâ Italiae omnes conditiones et requisita a supradictis constitutionibus Ordinis.

ix. Si forte evenerit quod aliqui vel plures religiosi Hispani, qui in suis provinciis fuerint magistri, praesentati vel praedicatores generales, dictum conventum et provinciam Italiae petierint cum licentiâ, ut supra, vel utriusque provincialis, et in isto easu a definitorio acceptati, nullo modo possint gaudere et frui suis dignitatibus et gradibus, usquedum a definitorio dictae provinciae Italiae eis concedatur, vel in conventu praedicto vel provinciâ Italiae iterum expleverint conditiones et requisita ad gradum obtinendum; solum quod habere possint exemptiones et privilegia, quae Ordinis constitutiones noviter editae concedent² graduatis hospitibus, cum haec tamen expressâ declaratione, ut semper dictis fratribus graduatis, qui ex Hispania venerint, ut supra dictum est, praeferantur, ad numerum graduatorum ex-

¹ Potius lege provinciales (R. T.).

² Aptius lege concedunt (R. T.).

plendum, fratres Neapolitani filii dicti conventus et fratres Hispani qui habitum religionis in dicto conventu suscepint, et etiam fratres Hispani, qui nunc in dicto conventu existunt et expleverint requisita ad gradum quemlibet obtinendum, etiam ante dictam capitulationem et reincorporationem.

Laus Deo et Deiparae Mariae Virginis Immaculatae ».

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositione subiungebat, praefati exponentes capitula praemissa apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri, ac aliquem fratrem dicti Ordinis, meritis et idoneitate praeditum, cum ampli facultate capiendi possessionem memorati conventus nomine dictae provinciae Italiae, et obedientiam regularem in illo restituendi, ne non omnes fratres delinquentes a censuris et poenis ecclesiasticis per eos ut praefertur incursi absolvendi, eosque ad exercitium sacerorum ordinum rehabilitandi, ac omnes et singulos processus praemissorum occasione a quocumque indice abinde extra¹ factos et formatos cassandi et abolendi, omnesque fratres praefatos adversus delicta huiusmodi hucusque adducta in pristinum statum reponendi, ac cum facultate definitorio capituli provincialis competente nominandi, iuxta constitutiones Ordinis et capitula praemissa, omnes et singulos superiores locales ac officiales, et amovendi quosecumque religiosos a conventionibus dictae provinciae Italiae ad effectum formandi familiam exemplarem in dicto conventu Neapolitano, ne non contenta in capitulis praemissis pacifice et quiete intra claustra stabiendi, simulque occasionem ulteriore scandalorum praecidendi, pacemque et animorum concordiam inter memoratos fratres Hispanos et Italos, ut ipsi tutâ conscientia in u-

¹ Videtur legendum *citra pro extra* (u. r.).

troque foro Deo et religioni servire valent, reintegrandi, perpetuum super praemissis silentium imponendo, a nobis deputari suminopere desiderent: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsos exponentes specialis favore gratiae proseQUI volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latitis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memorato cardinalium negotiis consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, petitioni eorumdem exponentium, pro stabilimento pacis ac regularis disciplinae in praefato conventu Neapolitano, et ad componendas lites ac differentias inter huiusmodi Ordinis religiosos, eiusdem conventus occasione, obortas diuque agitatas, libenter annuentes, capitula concordiae inter partes conventa, et in antescriptum tenorem ab eorumdem cardinalium congregatione moderata et redacta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, benigne approbamus et confirmamus, et in posterum inviolabiliter observari mandamus ac praecipimus.

§ 4. Praeterea, ad hunc omnemque meliorem finem, auctoritate et tenore praedictis deputamus et insitumus in visitatorem apostolicum praefati conventus (cum omnibus facultatibus necessariis et opportunis nedum ad omnia et singula praemissa, prout petitur, sed et quae-

*Confirmata
capitula praemissa.*

cumque alia quae sibi expedire visa fuerint, decernenda et exequenda, et signanter ad avocandos religiosos quos iudicaverit ex omnibus conventibus totius provinciae, et in antedicto conventu de familiâ assignandos, remotis et alibi constitutis aliis quos pariter iudicaverit) supradictum Dominicum Tasur ministrum conventus huius almae Urbis, de cuius idoneitate et sufficientiâ plene fuit persuasum, qui insuper, ut negotium sibi impositum rite et recte conficiat, unâ cum praefato conventu, conventus etiam S. Mariae iuxta mare et S. Francisci Petracae Melarae visitare possit, eique in suo munere omnimoda obedientia ac reverentia praestari debeat; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et effigaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandcumque spectabit, inviolabiliter et ineoncusse observari, et illis respective in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

**Contrariis
derogat.**

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praefatorum Ordinis ac provinciarum et conventuum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus

omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii iunii MDCCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 13 iunii 1663, pontif. anno ix.

CDXLII.

Confirmatio quorumdam statutorum provinciae Britanniae patrum Recollectorum ac de Observantia Ordinis Minorum sancti Francisci circa electionem provincialis et definitorum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres Recollecti et de Observantia nuncupati provinciae ac nationis et linguae Britannicae in Gallia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci, quod, cum omnes et singuli conventus dictae provinciae in natione linguae Britannicae consistant, exceptis duobus in natione linguae Gallicae existentibus; ideo dum ad extinguenda odia, rancores, lites, rixas et contentiones, quae inter fratres utriusque linguae huiusmodi oriri poterant, per quondam Vincentium Lumelum, dum vixit, Ordinis praedicti ministru generalem, ac Ioannem Diridolum eiusdem provinciae ministru provincialis, neenon definitores et vocales capituli provincialis provinciae huiusmodi Cuburis prope Montem relaxum celebrati

Exordium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

die ultimâ angusti MDCXXXIX¹ edita fuerunt quaedam statuta, per modum concordati, tenoris qui sequitur, videlicet:

*Nonnulla sta-
tuta.*

« Quod definitior saltem unus semper ex Gallica lingua et natione eligatur, modo fuerit de corpore capituli.

Item, posthae, sex annos provinciam minister ex natione et lingua Britannica gubernabit, tres vero dumtaxat ex lingua et natione Gallicâ eamdem moderabitur.

Si contingat autem ministrum intra suum triennium oppetere mortem, alius ex eadem natione et lingua, unde desumptus fuerat, eligatur, qui aequabat residuum temporis, quod alter non potuit explere, sui nempe triennii.

Item quod custos ad capitulum generale nunquam destinari poterit ex eadem lingua et natione ex qua minister est electus, sed, ubi minister fuerit ex natione et lingua Gallicâ, custos eligatur ex lingua Britannica, et e contra ».

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, statuta huiusmodi a pluribus ministris generalibus dicti Ordinis approbata, ac in province praedita per centum et amplius annos, videatur ab anno MDXXXIX usque ad annum MDCXLII servata fuerint; et nihilominus a viginti tribus annis vel circiter nonnulli eadem statuta transgrediantur, illaque per non usum annullare moliantur, ex quod² per Sedem Apostolicam numquam fuerunt approbata; unde iam sotipi rancores, discordiae et rixae excitantur: nobis propterea dicti exponentes humiliiter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis proseQUI volentes, et eorum singulares personas

*Supradicta
statuta confir-
mat.*

1 Ex infra dicendis videtur legend. 1559 (R.T.).

2 Vel ex quo vel ex eo quod tegendum (R.T.).

a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibusvis quomodolibet innovatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, praemissa statuta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, atque exemptioni demandari praecepimus et impingimus, sine praeiudicio tamen religiosorum ex alienâ lingua incorporatorum praefatae provinciae.

§ 3. Dicernentes easdem praesentes litteras semper firmas validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter, contigerit attentari.

*Decretum ir-
ritans.*

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, aliis dictae provinciae et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores

*Derogatio
contraria.*

praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum inseritis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii iunii MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 23 iunii 1663, pontif. anno ix.

CDXLIII.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, quod scranda sit consuetudo, per quam magistris acceptatis cum voce et loco provinciae Romanae Ordinis Praedicatorum competit praecedentia super regentem studii in conventu S. Mariae supra Minervam de Urbe aliosque magistros exteriores Ordinis praedicti¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio. § 1. Alias, pro parte dilectorum filiorum acceptatorum cum loco et voce provinciae Romanae Ordinis Praedicatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod, licet ipsi iuxta antiquam consuetudinem per octo annos continuos dilectum filium regentem studii in conventu S. Mariae supra Minervam de Urbe dicti Ordinis praecessissent, hie nihilominus ante aliquot menses, parte inaudita, decretum oretenus a dilecto filio magistro generali Ordinis praedicti obtinuerat, quod sibi et quibusdam magistris exteris competenter

praecedentia super dictos exponentes, qui coram priore, a quo decretum huiusmodi mandato¹ praedicti magistri generalis eis intimatum fuit, protestati sunt id iustitiae, consuetudini et rationi adversari, seque proinde, auctoritate quidem superioris adactos, obedientiam praestituros; verum suo tempore eam rem, prout de iure foret, decerni curatores; cumque subinde venisset novus quidam baccalaureus Venetus, et pariter decretum praecedentiae super eosdem exponentes obtinuisse, ipsi exponentes ad nos pro bona iustitia consequenda recursum habuerant, ac a nobis rescriptum obtinuerant, quo exposita in libello nobis ea super re porrecto ad praefatam congregationem cardinalium consideranda remittebamus (quo libello haec continebantur, quod dictum decretum a memorato magistro generali emanaverat parte inaudita contra antiquam consuetudinem neenon quasdam felicis recordinationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri in simili formâ Brevis litteras, per quas stabilitus fuerat numerus vinti magistrorum tantum qui in praefatâ provinciâ Romanâ loco et voce gaudere debent, isque numerus iam complebus reperiebatur; quodque novus baccalaureus positus fuerat contra expressam voluntatem testatoris et fundatoris dicti studii ac illius statuta, quae determinabant illum semper ex provinciâ Romanâ esse debere, cum autem dictus baccalaureus ex provinciâ Veneta esset); ideoque pro parte eorumdem exponentium dictae cardinalium congregationi supplicato quatenus iuxta iustitiae rationem opportune super praemissis decerneret, ut, quemadmodum universaliter in omnibus aliis provinciis ex antiquâ consuetudine magistri illarum omnes ma-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Male edit. Main. legit mandatur (R. T.).

gistros exteros praecedere solebant, ita quoque manuteneretur et servaretur consuetudo huiusmodi in provinciâ Românâ, quae una ex magis conspicuis praefati Ordinis provinciis extitit, idque eo magis quod regens ac baecalorens et alii magistri extranei de curiâ dicti Ordinis, pro quibus r  currebatur, institutione seu susceptione magisterii maiore parte dictorum exponentium posteriores esse reperiebantur: emanavit a praefat   cardinalium congregazione deeretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Sacrae congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, reque, auditis partibus, eminentissimo Farnesio referente, mature examinata, censuit ac decrevit servandam esse consuetudinem ad favorem magistrorum oratorum, prout harum vigore decernit, servarique mandat ac praecipit. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae xv martii MDCLXIII.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinensis, secret. ».

Confirmat do-
cetum. § 2. Cum autem, sicut praefati magistri acceptati exponentes nobis nuper exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri suminopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel caus   latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effetum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humili-

liter porrectis inelinati, deeretum praesertum, auctoritate apostolic  , tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salv   tamen in praemissis auctoritate eiusdem congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis exponentibus plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quocquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac *Contraria tollit.* constitutionibus et ordinationibus apostolicis, eeterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maorem, sub annulo Piscatoris, die xxx iunii MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 30 iunii 1663, pontif. anno ix.

CDXLIV.

Declaratio nullitatis capitulationum sedis archiepiscopali Salisburgensi vacante a capitulo dictae ecclesiae factarum¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut nobis innotuit, ali   ecclesi   Salisburgensi per obitum honiae memoriae Paridii, dum vixit illius archiepiscopi, solatio destituta pastoris, capituloles eiusdem ecclesiae, successorem electuri, in quasdam (ut vocant) Motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

capitulationes convenerint per futurum electum, quisquis ille foret, observandas; volentes eumdem electum ad praestandum iuramentum de eiusmodi capitulationibus observandis obligatum esse, prout venerabilem fratrem Guidobaldum archiepiscopum Salisburgensem iuramentum huiusmodi de facto praestitissem accepimus; in dictis vero capitulationibus iurisdicione et potestas, ac iura archiepiscopalia contra sacrorum canonum et constitutionum apostolicarum dispositionem nimium circumscribantur, Apostolicaeque etiam Sedis iura et auctoritatem laedi satagatur: hinc est quod nos, considerantes sine dictae Sedis Apostolicae auctoritate nihil omnino in similibus negotiis pacisci fas esse, ne autem ex capitulationibus huiusmodi, licet ob licentiae apostolicae defectum ipso iure nullis et invalidis, aliquod cuiquam insacquiritum, aut ecclesiae Salisburgensi praedictae illiusque archiepiscopo vel capitulo qualecumque gravamen illatum, iurisdictionique et libertati ecclesiasticae quoquo modo praeiudicatum, aut eiusdem Apostolicae Sedis iuri quicquam detractum fuisse, esse vel fore unquam praetendi, dici vel censeri, neve quovis temporis cursu, aut ex quacumque alia etiam quantumlibet iuridicâ causâ, fuisse per nos et Sedem Apostolicam tacite aut expresse approbatas allegari, et beneplacitum apostolicum desuper accessisse praesumi unquam possit, pro pastorali nostrâ sollicitudine providere volentes, ac earundem capitulationum seniores, etiam veriores, praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitude, capitulationes praefatas nullas, irritas, ac prorsus invalidas, nulliusque roboris et momenti fuisse, esse

et semper fore, adeo ut nullum omnino sortiri possint aut debeant effectum, perinde ac si conceptae, factae, initiae, aut iuratae nunquam fuissent, tenore praesentium declaramus, illasque non factis haberi volumus, approbationemque nostram et beneplacitum apostolicum quoad ipsas capitulationes denegamus, ac memorato Guidobaldo archiepiscopo iuramentum de servandis capitulationibus huiusmodi ab ipso, ut praefertur, praestitum, quatenus opus sit, relaxamus.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficiaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dicto Guidobaldo archiepiscopo, et aliis ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sive et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Apostolicaeque Sedis praedictae nuncios, ac quosvis alios quacumque auctoritate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum culibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, nec non apostolicis ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, et, quatenus opus foret, etiam regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, ac dictae ecclesiae Salisburgensis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indui-

tis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi iulii MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 6 iulii 1663, pontif. an. ix.

CDXLV.

Indulgentia plenaria perpetua pro visitantibus ecclesias Societatis Iesu festis sanctorum Ignatii ac Francisci Xaverii, confessis ac communione refectis⁴.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Recesset litteras Grego-
rii XV.

Cum, sicut accepimus, alias felicis recordationis Gregorius Papa XV predecessor noster, volens omnes et singulas ecclesias presbyterorum Societatis Iesu ubique existentes aliquo spirituali munere illustrare, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confusis, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et con-

⁴ Vide ad Constit. DCXXV (al. 591) Urbani VIII Alias felicis, tom. XIV, pag. 684, et ad Constit. CLII Innoc. X, Alias, tom. XV, pag. 686.

fessis ac sacrâ communione refectis, qui aliquam ex dictis ecclesiis presbyterorum Societatis Iesu, ubique existentem, in sancti Ignatii ultimâ iulii, ac sancti Francisci Xaverii secundâ decembris mensium celebrari solitis festis diebus, a primis vesperis usque ad occasum solis dierum huiusmodi, singulis annis devote visitassent, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac S. M. E. exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem in Domino perpetuo concessit, prout in eiusdem Gregorii predecessoris litteris in simili formâ Brevis die VIII mensis iunii MDCXXII¹ desuper expeditis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis haberi voluntus, uberius continetur.

§ 1. Cum autem, sicut praedicti presbyteri Societatis Iesu nobis nuper exponi fecerunt quod officium et festum praedicti sancti Francisci Xaverii a die secundâ ad tertiam diem mensis decembris apostolicâ auctoritate per nos translata sint: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt praedicti presbyteri Societatis Iesu ut indulgentias et peccatorum remissiones, a praedicto Gregorio predecessore ecclesiis presbyterorum Societatis Iesu huiusmodi die festo eiusdem sancti Francisci Xaverii die II mensis decembris, ut praefertur, celebrari solito² concessas³, ad tertiam diem eiusdem mensis decembris etiam transferre de benignitate apostolicâ dignarremur.

§ 2. Nos igitur, eosdem presbyteros Transfert in
Societatis Iesu spiritualibus favoribus et
gratiis prosequi volentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc hu-

Supplicatio.

S. Francisci Xaverii in diem tertiam decembris.

¹ Male ed. Main. legit 1662 (R. T.).

² Male edit. Main. legit solitum (R. T.).

³ Pessime pro concessas habet contentas (R.T.).

militer porrectis inclinati, indulgentias et peccatorum remissiones, a praedicto Gregorio praedecessore ecclesiis presbyterorum Societatis Iesu die festo predicti S. Francisci Xaverii, die II mensis decembris singulis annis celebrari solito, concessas, ad tertiam diem eiusdem mensis decembris, servata tamen in reliquis omnibus et singulis dicti Gregorii praedecessoris litterarum huiusmodi formâ, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo transferimus, et perpetuis futuris temporibus translatas esse decernimus, ita ut in posterum christifideles, aliquam ex ecclesiis presbyterorum Societatis Iesu ubique existentium visitantes, indulgentias et peccatorum remissiones, a praedicto Gregorio praedecessore alias concessas, non⁴ amplius secundâ, sed tertiatâ die mensis decembris huiusmodi lucrabuntur.

*Contraria de-
rotul.*

§ 3. Non obstantibus eiusdem Gregorii praedecessoris litteris praedictis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon cancellariae apostolicae regulis, ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumpto-
rum fides.*

§ 4. Volumus autem quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibetur, quae praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die XVII iulii MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 18 iulii 1663, pontif. anno IX.

CDXLVI.

Prohibet fundationes conventuum in familiâ ultramontanâ Ordinis Minorum de Observantiâ intra spatiu quatuor

⁴ Edit. Main. legit et pro non (R. T.).

*vel quinque leucarum a iam erectis,
etiam uliorum regularium.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs, pro parte dilecti filii Petri Roche, Motiva hu-
commissarii generalis curiae pro familiâ
ultramontanâ Ordinis fratrum Minorum

Constitutio-
nis.

sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositac exposito. quod dudum felicis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster (considerans in provinciâ Carthaginensi dicti Ordinis tam angustâ tantam multitudinem conventuum regularium diversorum Ordinum reperiri, ibique nihilominus adesse pretensiones novarum foundationum, ex quibus quamplurima oriebantur inconvenientia) ordinaverat ne in posterum aedificari posset ullus conventus intra spatiu quatuor vel quinque leucarum a iam erectis, prout in eiusdem Clementis praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis expeditis plenius dicuntur contineri; et in eâdem expositione subiuncto, quod in provinciâ Valentianâ fratrum de Observantiâ et S. Ioannis Baptiste fratrum Discalceatorum dicti Ordinis sancti Francisci in regno Valentiae eadem inconvenientia sequebantur, cum, intra spatiu quadragintaquatuor leucarum longitudinis et decem latitudinis, vigintitres fratrum de Observantiâ ac vinti fratrum Discalceatorum et sexdecim conventus fratrum Minorum eiusdem sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum, hospitalia quoque quamplurima pauperum ex eleemosynis viventium, necnon triginta monasteria monialium continerentur¹, praeter centum conventus diversorum Ordinum, quorum maior

¹ Edit. Main. legit continentur (R. T.).

pars est Mendicantium, ex quibus et seculares valde gravantur, et quamplurimae ob novarum fundationum praetensiones, praesertim fratrum Cappuccinorum, Carmelitarum, Trinitariorum, Discalceatorum et aliorum, tam inter seculares quam inter regulares oriuntur discordiae, cum maximo regularis disciplinae detimento, ac etiam populum scandalo:

Supplicatio. § 1. Ideoque congregationi praedictae supplicato ut ordinaret ne in dictis provinciis, seu regno, ullus conventus, domus, sive hospitium fratrum Cappuccinorum, Carmelitarum, Trinitariorum, sive quorumlibet regularium, intra spatium quatuor vel quinque leucarum a iam fundatis erigeretur absque expressâ Sedis Apostolicac licentiâ, prout in provinciis Burgensi, Granatensi, Aragoniac et Maioricensi similiter ordinatum fuit: emanavit ab eâdem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet :

Decretum saeculae congregacionis. § 2. « Saera congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, censuit et decrevit servandam esse formam et dispositionem memorati Brevis sanctae memoriae Clementis VIII etiam in provinciis Valentiae Observantium et S. Ioannis Baptiste Discalceatorum Ordinis huiusmodi: atque ita fratribus eiuslibet Ordinis Mendicantis novorum conventuum, hospitiorum seu domorum, et sub quovis titulo habitationum permanentium erectionem absque Sedis Apostolicac licentiâ contra tenorem dicti Brevis et apostolicarum constitutionum in praedictis provinciis esse prohibendam et interdicendam, prout harum serie prohibet et interdictit, contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae xxii iunii MDCLXIII.

M. cardinalis GINETTUS ».

§ 3. Cum autem, sicut dictus Petrus nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ et observatione, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desideret: nos, ipsum Petrum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenitis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore centes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinseritum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praedictae congregationis cardinalium.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et

Decretum praefatum confirmat Pontifex.

Decretum irritans.

Derogatio contrariorum.

innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi angusti MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 6 augusti 1663, pontif. anno IX.

CDXLVII.

Fauctas domino cardinali Barberino camerario S. R. E. absolvendi christianum ducem Mekelburgensem ab haeresibus, praemissa abiuratione, emissaque per eum professione¹.

Venerabili fratri nostro episcopo Praenestino cardinali Antonio Barberino nuncupato, S. R. E. camerario,

Alexander Papa VII.

**Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Motiva.

§ 1. Cum, sicut non sine spirituali animi nostri laetitiae nobis relatum fuit, nobilis vir Christianus dux Mekelburgen sis, ex partibus haereticis procreatus ac in haeresi Luterana educatus, divinae gratiae lumine illustratus, viâque veritatis agnitâ, Luteranam et alias quascumque haereses abiurare et omnino descerere, ac ad gremium S. R. E., benedi-

Confimat ut
la rubrica.
cento Domino, redire decreverit: nos, qui pro pastorali munere id unum praeципue curare tenemur ut, si quae oves a veritatis semitâ aberrant, in viam salutis revoecentur, de tuâ singulari pietate, prudentiâ, ac religionis catholicae, ac honoris domus Dei zelo plurimum in Dominum confisi, circumspectioni tuae eum-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

dem Christianum dueem, praeviâ abiuratione judiciali vel extrajudiciali Lutheranae et aliarum quarumlibet haeresum huiusmodi per eum in manibus tuis facienda, ac receptâ ab illo professione catholicae fidei iuxta articulos dudum a Sede Apostolicae propositos, ab eisdem haeresibus ac quibusvis excommunicacionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis per eum propter praemissa quomodolibet incursis, iniunctâ ei aliquâ poenitentiâ salutari, aliisque iniungendis, prout eiusdem Christiani ducis animae saluti expedire cognoveris, in utroque foro auctoritate nostrâ apostolicae absolvendi, ipsumque Christianum ducem in gremium eiusdem S. R. E. recipiendi et reconciliandi, adhibitis ad actus praefatos aliquo notario publico et testibus, dictâ auctoritate, tenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem tribuimus et impar timur.

Contraria tollit

§ 2. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinatio nibus, necnon decretis, usu et stylo tribunalis officii sanctae et universalis Inquisitionis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi angusti MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 6 augusti 1663, pontif. anno IX.

CDXLVIII.

Super electione provincialium provinciarum Indiarum Ordinis Prædicatorum ac confirmatione eorumdem a magistro generali¹.

1 Vide ad Const. DCXLIV (al. 608) Urbani VIII, Nuper pro parte, tom. XIV, pag. 724, in qua cavetur provinciales debere esse biennales.

**Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.**

Exordium.

Sacrosancti apostolatus sollicitudo, quam, meritis licet et viribus longe impares, auctore Deo gerimus, nos admonet ut, circa statum personarum quarumlibet divinis obsequiis sub suavi religiosi ingo mancipatarum propensis studiis intendentes, illarum felici directioni et regulari observantiae salubriter, quantum nobis ex alto conceditur, consulere satagamus, sicut, rerum, locorum, temporum et personarum qualitatibus maturae considerationis trutinā perpensis, arbitramur in Domino rationi esse consentaneum.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius magister generalis Ordinis Praedicatorum, quod dudum provinciis Indiarum dicti Ordinis, ob immanciam eorum ab hac almā Urbe distantiam, mox ab earumdem institutionis initio provisum fuit de indulto aut privilegio respective, quo illie capitulo provincialibus conceditur primo definitori vel definitorio facultas confirmandi statim provinciale ibidem electum, vel quod ipsa electio sit simul confirmatio. Et specialiter pro provinciā S. Iacobi de Mexico Ordinis huiusmodi quondam Ioannes de Fenario, dum vixit, magister generalis eiusdem Ordinis, impetravit a felicis recordationis Clemente Papa VII praedecessore nostro litteras in simili formā Brevis die xi iulii MDXXXII expeditas, quarum initium est *Pastoralis officii*, etc., in quibus disponitur ut prior provincialis ipsius provinciae iuxta constitutionum ipsius Ordinis tenorem eligi, et per definitorum capituli cassari aut confirmari, et ad officium ipsum accep-tandum censuris ecclesiasticis compelli possit, et, si contingat definitorum in partes aequales dividi, tunc eligatur ab eisdem definitoribus unus alias religio-

sus de dictā provinciā, et ea pars definitoriū, cui talis electus adhaeserit, provinciale casset et confirmet, prout videbitur expedire.

§ 2. Verum (ne huiusmodi concessiones, quae provisionales sunt, cum ingenti Ordinis praeiudicio ex sinistrā intelligentiā traherentur in perniciosum abusum ac sensum a mente concedentium alienum, intelligendo quod essent solemnes et definitivae) capitulo generale dicti Ordinis, Romae anno MDLXXXIX celebratum, remedium adhibuit, ac ordinavit, quod provinciales provinciarum Indiarum statim post eorum electionem, iuxta privilegia ipsis provinciis concessa, munere suo fungerentur; tenerentur tamen saltem intra biennium ad magistrum generalem eiusdem Ordinis mittere decretum suae electionis pro sui et totius Ordinis capitulis debitā recognitione, et hoc sub poenā privationis officii ipso facto incurriendā et inhabilitatis in posterum. Quam quidem ordinationem quondam Thomas Turchus, dum vixit, magister generalis Ordinis praefati, inter alias¹ quas pro provinciis Indiarum ex factis a suis praedecessoribus et capitulo generalibus compilavit Caesaraugustae anno MDCXLVIII et explicavit, hoc adiecto ut magister generalis electionem vel confirmare vel cassare posset, prout sibi in Domino videretur. Quae omnia considerans capitulo generale dicti Ordinis itidem Romae anno MDCLVI celebratum innovavit, auxit et communivit prolixā ordinatione pro provinciis Indiarum in communi, numero v, tenoris qui sequitur, videlicet: « Cum in capitulo generali Romae MDLXXXIX² sic ordinatum fuerit provinciales provinciarum Indiarum statim post eorum electionem,

Motiva.

Decretum capitulo generalis.

¹ Videtur deesse verbum *edidit* vel *retulit*, aut simile (R. T.).

² Male edit. Main. legit 1689 (R. T.).

iuxta privilegia ipsis provinciis concessa, munere suo fungantur, teneantur tamen saltem intra biennium ad reverendissimum patrem generalem mittere decretum suae electionis pro sui et totius Ordinis capititis debitâ recognitione, ut electio-
nem vel confirmare vel cassare possit prout sibi in Domino videbitur expedire, et hoc sub poenâ privationis officii ipso facto incurrendâ, et inhabilitatis in po-

Provinciales
Iudiciorum con-
fessari debent
a magistro ge-
nerali.

sterum: nos huiusmodi ordinationem, velut sacrae obedientiae et unitati in-
divisae nostri Ordinis summe necessa-
riam, extremo quo possumus connisi-
munitus, stabilimus, et insuper ordi-
nando adiiciimus quod provincialis, quis-
quis electionis suae scrutinium seu de-
cretum intra tempus supra expressum
ac praefixum magistro Ordinis noui mi-
serit, post suum provincialatum in omni-
bus habeatur ac si revera provincialis
non fuisse. Proinde in virtute Spi-
ritus Sancti, sanctae obedientiae, sub
formali praeccepto, neenon sub nullitate
euiuseumque actus in contrarium, pro-
hibemus tum ne talis post suum pro-
vincialatum potiatur aut potiri permit-
tatur loco illis aliâs debito qui quon-
dam provinciales fuerant, tum etiam ne
possit deinceps toto vitae suae tem-
pore eligi vel quoquo modo applicari
ad officia prioris, visitatoris, vicarii,
doctrinarii, sive ad alia munia etiam
scholastica, quorum omnium ex nunc
simpliciter incapax decernitur ac decla-
ratur, ita quod tali, neque praetacti
loci neque vocis passivae ius ullum suf-
fragari possit, donec magistri Ordinis
superveniens confirmatio realiter ipsi
provinciae illata ac notificata plene con-
stare fecerit electionem fuisse bonam,
et supremâ Ordinis auctoritate solemni-
ter legitimeque agnitam et approbatam.
Quod si in aliquibus harum provincia-
rum adsit vel adesse praetendatur qua-

lecumque indultum, privilegium, ex-
ceptio, dispensatio, aut qualiscunq[ue]
nominis exemptio tollens, minuens,
atque suspendens ordinationem supra-
dictam, eiusve obligationem, aut poenas
appositas, nos hodie communi ac pu-
blico nomine totius Ordinis Praedicatorum,
quem in hoc generali consessu
legitime repraesentamus, huiuscemodi
privilegio, indulto, exceptioni, dispen-
sationi, ac cuiuseunque nominis exem-
ptioni, si qua est vel putatur esse,
tamquam regularis obedientiae perni-
cioso detrimento, seu facillimae schi-
smatum occasione, deliberate, serio ac
expresse renunciamus, ac renunciatum
esse denunciamus. Denique obtestamur
reverendissimum magistrum Ordinis,
ut, quandocumque contingat ex aliquâ
harum provincearum non transmitti ad
se scrutinium seu decretum electionis
novi provincialis, vicissim ipse acta il-
lius capitulo provincialis (si qua forte
seorsim ad manus suas pervenerint)
nequaquam approbet, nec ulla graduum
postulationes exaudiat, aut ullius pro-
motionis patentes expediri iubeat, ne-
que institutiones praedicatorum gene-
ralium in huiusmodi actis exponi soli-
tas admittat, vel ratas habeat, nec taliter
factae institutiones ullum sortiantur
effectum, quoadusque electus provin-
cialis fuerit per magistrum Ordinis con-
firmatus, huiusque confirmationis paten-
tes in provinciâ sint promulgatae ».

§ 3. Cum, autem sicut eadem expositio
subiungebat, praemissa ordinationibus
non obstantibus praefata provincia S. Ia-
coobi de Mexico sub moderno generalatu
destiterit sponte ac desciverit a lege et
obligatione transmittendi et submittendi
dicto magistro generali exponenti de-
creta seu scrutinia electionum duorum
priorum provincialium proxime praete-
teriorum pro obtainendâ legitimâ ipsa-

Supplicatio.

rum confirmatione, vel, si in Domino conveniens videretur, cassatione: nobis propterea ipse magister generalis humiliter supplicari fecit ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur.

Pontifex con-
firmat statutum
capituli gene-
ralis.

§ 4. Nos igitur, eundem magistrum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, ad quos preces huiusmodi remisimus, visis et mature consideratis ac perpensis per eosdem cardinales memoratis Clementis praedecessoris nostri in formā Brevis litteris et praeinserto statuto capituli generalis celebrati de anno MDCLVI, ipsum statutum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium approbamus et confirmamus, eique inhaerendo expresse decernimus in posterum provinciales nedum Mexicanae sed etiam aliarum provinciarum Indianum Ordinis huiusmodi immediate post eorum seu cuiuslibet eorum capitularem electionem munere suo fungi debere, teneri tamen saltem intra biennium ad magistrum generalem Ordinis praedicti transmittere decreta et acta suarum electionum, ut ipse magister generalis easdem electiones confirmare vel cassare possit, prout sibi iuris esse videbitur. Aliter, in casu contraventionis, ipso iare et ipso facto, et absque ullā

declaratione, intelligantur privati suo provincialatu, et habeantur in omnibus ac si provinciales non fuissent, sintque pariter privati voce activā et passivā, et inhabiles in perpetuum nedum ad predictum officium provincialatus, verum etiam ad quaecumque alia prioris, visitatoriū, vicarii, doctrinarii, sive alia munia, etiam scholastica, et subiaceant effectice omnibus et singulis poenis in praefato statuto contentis.

§ 5. Ne autem, ex dubio super validitate vel nullitate electionum huiusmodi, erga provinciales electos obedientia de- negetur, vel subsequantur nullitates, auctoritate et tenore praefatis volumus et mandamus easdem electiones, dummodo sufficienti votorum numero a suffragan- tibus capituloiter sint factae, quicquid fore⁴ reclametur aut opponatur, quoad usque expectabitur responsio magistri generalis, tamquam canonicas et legitimas habendas esse, supplendo pro interim ex nunc pro tunc omnes et singulos iuris et facti defectus, qui in eis forsant intercesserint respective; salvā semper in praemissis auctoritate con- gregationis eorumdem cardinalium.

Supplet iuri-
delectus.

§ 6. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et effi- caces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et ob- tinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandcumque spectabit, in- violabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum pa- latii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si seus super his a quoquam, quavis au- toritate, scienter vel ignoranter, con- tingerit attentari.

Clausulae.

§ 7. Quocirca venerabilibus fratribus illarum partium archiepiscopis, epis- Contraris de-
rogat.

⁴ Videtur legendum forte pro fore (n. r.).

pis, ac dilectis filiis locorum Ordinariis, et eorum cuilibet, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, et eorum quilibet, per se, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quoties ipsorum aliquis seu aliqui desuper fuerint requisiti, sive etiam ex officio procedentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quacumque solemniter publicantes, faciant auctoritate nostrâ ipsas praesentes litteras, et in eis contenta huiusmodi, ab illis, ad quos spectat et spectabit quovis modo futurum, in omnibus et per omnia inviolabiliter et inconcusse servari, et exe-

missorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus: certisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in indicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
danda fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii augusti, MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 7 augusti 1663, pontif. anno ix.

Et rogas
contra tuob-
dientes adicuit. libet et rebelles per censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, omni appellatione remotâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantia tollit. § 8. Non obstantibus supradictis Clementis praedecessoris litteris, ac recollenda memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris pariter nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, praefotorum Ordinis et provinciarum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praec-

*Commissio archiepiscopo S. Dominici in Indiis occidentalibus super separatio-
ne insulae SS. Trinitatis a dioecesi de Portorico, et unione archiepiscopatu-
i S. Fidei¹.*

*Venerabili fratri archiepiscopo S. Dominici
in Indiis occidentalibus,
Alexander Papa VII.*

*Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.*

Nomine carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nobis nuper exposuit dilectus filius noster Paschalis S. R. E. diaconus cardinalis de Aragonia nuncupatus, quod (cum eidem Philippo regi relatum fuerit insulam SS. Trinitatis Guaianam nuncupatam in Indiis occidentalibus, quae in spiritualibus quidem episcopatui Portusdivitis, seu de Portorico, huicunque subiecta fuit, in temporalibus vero ad iurisdictionem audientiae in insulâ S. Do-

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

minici institutae pertinebat, ob ingen-
tem eius ab insulis de Portorico ac
S. Dominici distantiam, debitâ curâ et
assistentiâ tam in spiritualibus quam
in temporalibus huiusmodi minime gu-
bernari) ipse Philippus rex eamdem in-
sulan SS. Trinitatis ad audientiam S. Fi-
dei in temporalibus de cetero spectare
debere decrevit.

Motiva.

§ 4. Cum autem, sicut eadem exposi-
tio subiungebat, episcopi Portusdivitis,
seu de Portorico, iam a multis annis, pro-
pter longitudinem itineris maritimi per
eos faciendi, quod ad quingenta et am-
plius millaria protenditur, necnon per-
iculum quod ab Anglis et Hollandis,
qui colonias seu populationes in qui-
busdam insulis dictae insulae SS. Tri-
nitatis vicinis habent et navigationem
illie infestant, imminet, eamdem insulam
SS. Trinitatis non visitaverint, ipsiusque
insulae incolis sacramenta confirmatio-
nis ac extremae unctionis ob defectum
sacri olei iamdiu administrata non fue-
rint; his vero inconvenientibus reme-
dium adferri, dictaeque insulae SS. Tri-
nitatis spirituali gubernio opportune con-
suli possit, si ipsa insula archiepisco-
patu S. Fidei adiungatur, cum eius-
dem archiepiscopatus dioecesi vicina sit,
et inter continentem ac insulam huius-
modi brevis maris traiectus interlaceat;
nobis propterea praefatus Paschalis car-
inalis memorati Philippi regis nomine
humiliter supplicavit ut eamdem in-
sulam SS. Trinitatis ab episcopatu et
dioecesi Portusdivitis seu de Portorico
huiusmodi separare et dismembrare,
sicque separata et dismembratam praefato
archiepiscopatu et dioecesi S. Fi-
dei unire, annexere et incorporare de
benignitate apostolicâ dignaremur.

Confirmat ut
in rubrica.

§ 2. Nos igitur, pro commissâ nobis
caelitus omnium ecclesiarum sollicitu-
dine, spirituali christifidelium in dictâ in-

sulâ SS. Trinitatis degentium regimini sa-
lubriter, quantum cum Domino possumus,
providere, necnon piis eiusdem Philippi
regis desideriis favorabiliter annuere cu-
pientes, huiusmodi supplicationibus in-
clinati, de venerabilium fratum nostro-
rum S. R. E. praedictae cardinalium rebus
consistorialibus praepositorum consilio,
diligenter perpensis per eosdem cardina-
les rationibus quae pro separatione di-
ctae insulae SS. Trinitatis a dioecesi
Portusdivitis seu de Portorico et unio-
ne archiepiscopatui S. Fidei offereban-
tur, cum eae satis validae urgentesque
visae fuerint, nec sine gravi animarum
iaeturâ differri posse negotium videatur,
fraternitati tuae per praesentes commit-
timus et mandamus, ut, constito tibi de
narratis, et auditio venerabili fratre epi-
scopo Portusdivitis seu de Portorico,
ad separationem et unionem praedictas
respective, servatis servandis, auctoritate
nostrâ apostolicâ procedas.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras, illarumque vigore a te faciendas separationem et unionem huiusmodi, semper firmas, validas et efficaces exi-
stere et fore, neque illas sub quibusvis similibus vel dissimilibus separationum et dismembrationum ac unionum et incorporationum etiam effectum nondum sorti-
tarum, seu aliarum quarumvis gratiarum, revocationibus, suspensionibus, limitatio-
nibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per quascumque litteras et constitutiones apostolicas seu cancellariae apostolicae regulas, sub qui-
buscumque verborum tenoribus et for-
mis, ac cum quibusvis clausulis et decre-
tis, per nos, vel quoscumque Romanos Pontifices successores nostros, et in cra-
stinum cuiuslibet eorum assumptionis ad summi apostolatus apicem, ac Sedem Apostolicam, etiam motu proprio, et de apostolicae potestatis plenitudine, ac con-

Clansulas ap-
ponit.

sistorialiter, et alias quomodolibet pro tempore factis, unquam comprehendendi aut comprehensas censerit, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statutum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo sub posteriori data per eos, ad quos pro tempore spectabit, eligendā concessas intelligi et fore, ac suos plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, siveque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quavis auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatā eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit. § 4. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrā et cancellariae praedictae regulā de exprimendo vero valore in unionibus et dismembrationibus, neconon Lateranensis concilii novissime¹ celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permisis fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, neconon ecclesiarum Portusdivitis, seu de Portorico, et S. Fidei, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā corroboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, induitīs et litteris apostolicis, etiam eiusdem ecclesiis, illarumque praesulibus et capitulis, canoniciis et personis, et aliis quibuslibet, sub qui-

buseunque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, neconon irritantibus, et decretis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissa et formā in illis traditā observatā, etc., habentes², illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII augusti MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 8 augusti 1663, pontif. anno IX.

CDL.

Prohibitio ne de cetero perpetuis futuris temporibus ullus frater, cuiusvis alterius conventus Ordinis fratrum Praedicatorum filius, conventui S. Mariae supra Minervam Urbis Ordinis huiusmodi ad filiari possit absque speciali Sedis Apostolieae concessione².

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 4. Exponi nobis nuper fecerunt
dilecti filii prior et fratres conventus

Expositio.

1 Male ed. Main. legit *pro servati habentes*; quae desunt autem supple ex formulis alias adhibitis (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

1 Edit. Main. legit *novissimi* (R. T.).

S. Mariae supra Minervam de Urbe Ordinis Praedicatorum, quod, licet dudum in capitulo generali dicti Ordinis anno MDCI in Urbe praefata celebrato ordinatum fuerit, de mandato felicis recordationis Clementis Papae VIII praedecessoris nostri, ne fierent adfiliationes de uno conventu in alium ex quacumque causâ, sed tantum manerent filii conventus qui ibidem professionem emisissent; haecque ordinatio subinde, videlicet anno MDCCV, in eiusdem Ordinis capitulo generali Vallisoletano confirmata, ac inter constitutiones ipsius Ordinis relata, et diu inviolabiliter servata fuerit: nihilominus, ab aliquot annis, illi¹ contraventum fuit, multique variis modis adfiliati fuerunt praefato conventui S. Mariae supra Minervam, qui aere alieno gravatus² eos sustentare non potest. Quare dicti exponentes, ad evitanda in posterum similia incommoda, et ne filiationum huiusmodi diversitas pacem communem perturbet, nobis humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Prohibet ut
in rubricâ. § 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensio- nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ne de cetero perpetuis futuris temporibus ullus frater, cuiusvis alterius conventus dicti Ordinis filius, memorato conventui S. Mariae super Minervam absque spe-

¹ Male edit. Main. legit *illis* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *gravatos* (R. T.).

ciali nostrâ seu Romani Pontificis pro tempore existentis concessione adfiliari possit, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, prohibemus et interdicimus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandcumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae;

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et conventus, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX augusti MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 9 augusti 1663, pontif. anno ix.

CDLI.

Declaratio nullitatis occupationis civitatis Avenionensis eiusque territorii et comitatus Venayssini, ac omnium in curia parlamenti Aquensis eiusque deputatis et aliis quibuscumque gestorum¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, cura animi nostri vires mentisque consilium eo praecipue convertit, ut², dum S.R.E. Sedisque Apostolicae iura violata promptae reparationis ac defensionis auxilium exposcunt, nihil a nobis desiderari patiamur, quo illa intacta et illibata (sicut deceat) conserventur, et opportunis subsidiis, si epus fuerit, muniantur.

Ius Sedis Apostolicae. § 1. Sane dudum haec sancta Sedes Apostolica possessionem comitatus Venayssini ac civitatis et territorii Avenionensis nostrorum unam cum alto et supremo in illis dominio ex legitimis ac notissimis et antiquissimis titulis nata, illa subinde plurium seculorum decursu sub plurium Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum nostroque regimine usque in praesens suo imperio pacifice possedit, ac civitatem eiusque territorium ac comitatum huiusmodi, locaque illis subiecta; ab invasionibus et obsidionibus haereticorum et catholici nominis hostium pluries et armis et sumptibus ex visceribus reliquae temporalis eiusdem S.R.E. ditionis redactis, favente etiam saepius benigna regum christianissimorum assistentiā, facta contra exemit et recuperavit. Verum nuper cum ingenti vehementique (ut par est) animi dolore accepimus, assertum procuratorem regium in curia parlamenti Aquen-

sis adversus eamdem Sanctam Sedem ausu dannabili egisse, terminosque servasse ac servari curasse, et quaedam asserta iura, scripturas et instrumenta ad celebrandam violentam invasionem et manifestam usurpationem coacervasse et exhibuisse pro assequendā assertā reunione eorumdem civitatis Avenionensis et comitatus Venayssini nostrorum ad favorem coronaee Francorum; quinimo, non minus temere et nulliter, quam attentate et iniuste, arrestum dicti parlamenti super assertā reunione huiusmodi extorsisse, eiusque vigore assertum eiusdem parlamenti praesidem, seu regentem, illiusque ministros et officiales, sanctam Sedem Apostolicam praedictam, iniquo iudicio pulsatae, curasse, quantum in ipsis fuit, civitate, territorio et comitatu praedictis ac supremo in eis dominio et iurisdictione spoliare; et, ne quid deesset improbi operis complemento, dilectum filium in eisdem civitate et comitatu nostrum et dictae Sedis vicelegatum, ceterosque eiusdem Sedis ibidem existentes ministros, civitate et comitatu praedictis manu militari expulisse, non secus ac si Deus in brachio vicarii sui, tamquam in virgā Moysis, ad defensionem Ecclesiae suae sanctae cum potestate magnā non assisteret, ac posthabitis etiam censuris et poenis per sacros canones ac constitutiones et litteras apostolicas, praesertim a felicis recordationis Innocentio VI decimo kalendas iunii, pontificatus sui anno III, Gregorio XI idibus decembribus, pontificatus sui anno IV, Martino V undecimo kalendas martii, pontificatus sui anno VII, Eugenio IV aliisque Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris editas, ac annis singulis die Coenae Domini legi et publicari solitas, contra invadentes, usurpantes, occupantes vel detinentes in specie praedictos co-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male ed. Main. legit et pro ut (R. T.).

mitatum Venayssimum ac civitatem Avenionem, ac supremam iurisdictionem in illis Romanae Ecclesiae competentem de facto usurpantes, perturbantes, retinentes et vexantes inflictis, in eiusdem sanctae Sedis Apostolicae notorium contemptum, ac totius christiani orbis, haec improbantis, scandalum, atque perniciosissimum exemplum. Et licet omnia desuper gesta, actitata et innovata ex se ipsis corrunt, nullaque prorsus et irrita sint, tam ex capite patentis et notoriae nullitatis destabilisque temeritatis ob manifestum iurisdictionis defectum in iudicibus laicis qui ad praemissa processerunt adversum nos Dei in terris vicarium et hanc sanetam Sedem Apostolicam studiose satagendo notabilem eius patrocinii⁴ partem violenter usurpare, quam est² notoriā iniustitiā resultante non solum ex legitimis ac iuridicis dictae Sedi titulis, verum quoque ex antiquissimā et pacificā, etiam quoad regimen ac liberum exercitium alti et supremi dominii, a multis seculis per eamdem Sedem retentā et nunquam iuridice interceptā³ possessione, cum assensu, scientiā et patientiā omnium, qui pro tempore fuerunt, Francorum regum christianissimorum; ac proinde illa minime necesse sit ollā declaratione detestari seu aboleri, eisque nullatenus attentis, nos et Apostolica Sedes in antiquissimā nostrā possessione pluribus seculis continuatā iure persistamus, ac in futurum, saltem animo, omnique alio meliori et efficaciori modo perseveremus, persevereare omnino intendamus: nihilominus, pro abundantiori et potiori cautelā ac efficaciori praeervatione omnium et quorumque iurium S. R. E. praedictae

⁴ Nescio an legendum patrimonii (R. T.).

² Legendum et vel ex pro est (R. T.).

³ Vel interceptā vel interruptā legend. (R.T.).

(habentes prius tenores actorum quorūcumque, ac sententiae seu arresti, omniumque desuper gestorum praedictorum, ceterorumque etiam necessario exprimendorum et inserendorum, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis) impugnative tamen, et non aliās, Christi nomine semper invocato, ac habitā super his in consistorio nostro secreto cum venerabilibus fratribus nostris eiusdem S. R. E. cardinalibus deliberatione maturā, de eorumdem fratrū consilio et assensu, motu proprio, ac ex certā scientiā nostrā, deque apostolicae potestatis plenitudine, ad perpetuam rei memoriam, harum serie dicimus et declaramus citationes, executiones, petitiones, terminos declinatorios et peremptorios, ipsam sententiam seu arrestum, omniaque et singula in eis contenta ac subsecuta et subsecutura quaecumque, et praesertim civitatis Avenionensis eiusque territorii et comitatus Venayssini nostrorum praedictorum, neenon civitatum, oppidorum, terrarum et locorum quorumcumque eis subiectorum, seu in eis contentorum, invasionem, occupationem, detentionem, usurpationemque, perturbationem et vexationem huiusmodi regimini⁴ et alti et supremi dominii et iurisdictionis nostrorum et dictae Sedi vicelegati aliorumque nostrorum et Sedi eiusdem ministeriorum electiones, seu expulsiones, ac omnia demum et singula ac quaecumque desuper acta, gesta et actitata quomodolibet praeciudicialia tam in universum quam singulariter perpetrata et attentata per praesides, consiliarios, et quoscumque alios a dictā curiā parlementi seu quibuscumque aliis deputatos, ipsamque parlamenti curiam, ac eorum fautores, consultores, tabelliones, notarios, graphiarios, scribes, ostiarios, seu

⁴ Potius lege regiminis (R. T.).

uscerios, apparitores, milites custodes et executores quosecumque, et eorum quemlibet, ac forsitan per populum et privatos civitatis Avenionensis et comitatus Venayssini nostrorum praedictorum, aliasve quaslibet personas, etiam regali, ducali et alia quaeunque dignitate insignitas ac speciali nomine exprimendas, e ipsorum quemlibet, tam directe quam indirecte et qualitercumque super praemissis, cum omnibus et singulis inde sequitis, ac quomodocumque et quandocumque securitis, fuisse et esse ac semper fore penitus nulla, invalida, irrita, iniqua, iniusta, inania, viribusque et effectu omnino vacua, ac contra sacras sanctiones attentata, et ab omnibus iuribus etiam divinis ac gentium aliena et abhorrentia, improbata et reprobata, proque nullis, invalidis ac irritis habi- et in futurum perpetuo habenda, neminemque ad illorum et cuiuslibet eorum, etiamsi iuramento etiam fidelitatis et homagii vallata sint et fuerint, obser vantiam teneri, nec obligatum esse, minusque ex illis ullo unquam tempore et ad quemcumque effectum etiam summariissimi possessorii aliquod vel minimum ius vel actionem aut titulum coloratum vel causam possiden di, insistendi, retinendi aut praescribendi, etiamsi longissimi, immemorabilis et cuiusvis alterius temporis possessio seu quasi possessio subsequatur, acquisitum vel acquisitam fuisse, nec esse, neque fore, nec acquiri quoquomo do potuisse aut posse; imo nos praedicta omnia et singula, nullo prorsus excepto, iterum, quatenus opus sit, de plenitudine potestatis ac sanctorum Petri et Pauli apostolorum nostraque auctoritate damnamus, cassamus, improbamus, reprobamus, annullamus et irritamus, nulliusque roboris vel momenti esse denunciamus et declaramus.

§ 2. Praeterea pari auctoritate, ac de eorumdem fratrum nostrorum consilio ^{1os Sedis apostolicae firmiter retinetur.} et assensu, et itidem quatenus opus sit, dicimus pariter et declaramus, protestamur et nunciamus nos et Sedem praedictam, cameramque nostram apostolicam possedit et possidere, ac quasi possedit et quasi possidere respective, necnon continuasse et continuare, ac semper etiam in posterum continuare velle in antiquissimâ ac iustâ nostrâ possessione civitatis et territorii Avenionensis et comitatus Venayssini nostrorum praedictorum, eum supremo et alto dominio, ac eisdem modo et formâ, prout semper eadem sancta Sedes ac Romani Pontifices praedecessores nostri antea possederunt et quasi possederunt, et perinde ac si omnia et singula praemissa et quaeunque alia subsecuta, et quodcumque ac quomodocumque subsecutura, gesta et facta minime fuissent, nec aliquo modo.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras ac omnia et singula in eis contenta (etiam ex eo quod praefati et quicumque alii etiam speciali et individuâ mentione et expressione digni in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati vel auditii, minusque causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, adductae, verificatae, seu sufficienter aut etiam ullo modo iustificatae fuerint) nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vel invaliditatis vitio, seu intentio nis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet quantumvis magno et substanciali ac incogitato et inexcogitabili defectu, vel ex quovis alio capite a iure vel facto aut statuto vel consuetudine resultante, seu quocumque colore, praetextu, causâ et occasione

notari, impugnari, invalidari, infringi, limitari, retractari, vel in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci posse, sed ipsas praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, inviolabiliter observari, sieque et non aliter in praemissis omnibus et singulis censeri, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, neconon sanctae Romanae Ecclesiae camerarium seu procamerarium et alios cardinales, etiam de latere legatos, eorumque vicelegatos, ac camerae apostolicae praedictae praesidentes clericos, ceterosque Sedis et camerae huiusmodi officiales et ministros, et alios quoslibet, quavis auctoritate, praeeminentia et potestate fungentes et quandocumque functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi, declarandi et interpretandi facultate et auctoritate, semper et ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis anctoritate, scienter vel ignoranter, attentatum est hactenus et in futurum quomodolibet contingit attentari.

Contra *tali*. § 4. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, et recolendae memoriae Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri de gratiis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus intra certum tunc expressum tempus in eâdem camerâ praesentandis et registrandis, itaut praesentes litteras ibidem praesentari seu registrari nunquam necesse sit, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conci-

liis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmate aliâ roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus etiam immemorabilibus, legibus quoque, privilegiis, indultis, concessionibus et litteris apostolicis quibuscumque locis et personis, etiam regali et aliâ quavis mundanâ vel ecclesiasticâ dignitate fulgentibus, et aliâs quomodolibet qualificatis ac speciale expensionem requirentibus, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter, etiam sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis etiam irritantibus, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, factis, editis, confirmatis, approbatis, ac pluries et quantisunque vicibus iteratis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti essent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et inseritis formamque in illis traditam pro servatâ habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Ceterum declaramus quoque easdem praesentes litteras et in eis contenta quae cumque a nobis emanasse sine praeiudicio omnium et quorundamque aliorum iurium et remediorum nobis et di-

Iurium reservatio.

ctae Sedi competentium, nobisque facultatem reservamus illis quandocumque utendi eo modo quo nos Deus illuminabit et memorati fratres nostri S. R. E. cardinales insinuabunt, ac prout vires nostrae divino auxilio innixae¹ suppetent.

*Transumpto.
rom fidet.*

§ 6. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et singulo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium in iudicio et extra illud habeatur, quae praesentibus ipsis haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii augusti MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 13 augusti 1663, pontif. an. ix.

CDLII.

Quod officium praepositi generalis Congregationis clericorum regularium Minorum in domo S. Laurentii in Lucina de Urbe durare debeat in perpetuum, cum facultate tamen capitulo generali eligendi alium si expedire videbitur.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Nomine dilectorum filiorum vocalium capitulo generalis Congregationis clericorum regularium Minorum in domo regulari S. Laurentii in Lucina de Urbe congregatorum nobis nuper expositum fuit quod (cum dicta Congregatio a felicis recordationis Sixto Papa V praedecessore nostro per quasdam suas ea super re expeditas litteras instituta fuerit ea lege, inter alia, ut ipsius Congregationis praepositus generalis ad vitam

¹ Edit. Main. legit innixe (n. r.).

durare deberet, sicut re ipsâ prima electio praepositi generalis huiusmodi ad vitam facta fuit; subinde vero, mutato hoc instituto, terminus durationis praepositorum generalium eiusdem Congregationis primum quidem ad triennium, et postea ad sexennum praescriptus fuerit, et ab inde citra observatum sit praefatam Congregationem continuis talibusque vexatam fuisse dissensionibus, ut nisi eximia prudentia et vigilantia venerabilis fratris nostri Ioannis Baptistae episcopi Albanensis S. R. E. presbyteri cardinalis Pallotti nuncupati, dictae Congregationis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, illis occurrisset, opportunaque remedia adhibuisset, congregatio ipsa magnum diserimen aditura fuisse videatur),

§ 1. Ipsi exponentes, praemissis mature consideratis, ad evelendarum dissensionum huiusmodi radicem, unanimiter, et nemine discrepante, per vota secreta decreverunt praepositorum generalem dictae Congregationis, pro tempore eligendum, non ad sexennum, sed in perpetuum et ad vitam eligendi durare debere, eâ tamen lege ut de cetero in omnibus et per omnia serventur constitutiones et ordinati nes ac decreta capitulorum generalium, et integrum maneat capitulo generalibus ipsius Congregationis in futurum in casu electionis facienda in eisdem capitulo generalibus praepositos generales eligere etiam ad tempus, si ipsis capitulo generalibus pro maiori Dei gloria ac servitio et bono religionis ita visum fuerit expedire, et alias prout uberius continetur in ipsorum exponentium decreto desuper emanato, et eorum manibus subscripto, tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. « Sessio x habita die xi maii MDCLXIII circa durationem praepositi generalis ab eminentissimo et reverendis-

Decretum.

Tenor decreti.

simo domino cardinali protectore et praeside. Post maturam et multiplicatam ponderationem cum quatuor patribus deputatis et aliis ex gravioribus patribus capituli generalis circa durationem praepositi generalis, ut scilicet reducatur ad durationem perpetuam et ad vitam eiusdem praepositi generalis iuxta primum institutum huius religionis a venerabilibus patribus Augustino Adorno et Francisco Caracciolo fundatoribus, ut pie credendum est, Spiritu Sancto dicente dispositum, et a sancta Sede Apostolica et a felicis recordationis Sixto V approbatum, et in Bulla erectionis specialiter expressum, adductis gravissimis motivis et rationibus et exemplis ad rem facientibus, et auditis sententiis omnium patrum in capitulo congregatorum, propositum fuit per vota secreta resolvendum an in futurum praepositus generalis pro tempore eligendus durare debeat non ad sexennium sed in perpetuum et ad vitam eligendorum¹, eà tamen lege ut de cetero in omnibus et per omnia serventur constitutiones et ordinationes et decreta capitulorum generalium, et integrum remaneat capitulis generalibus illos eligere etiam ad tempus, si eisdem capitulis generalibus pro maiori Dei gloria et servitio et bono religionis ita visum fuerit expedire per secreta suffragia, et quatuor ex quinque partibus votorum concurrant, et insuper expressus accedat assensus et approbatio sanctissimi domini nostri, illiusque pro tempore successorum in perpetuum, et cum declaratione, quod, in quocumque casu desitionis seu cessationis praepositorum generalium, ut supra eligendorum, extra tempus capitulorum generalium, generales praepositi extra capitulum generale ad praescriptum constitu-

tionum seu decretorum eligendi usque ad capitulum generale post dictam electionem proxime celebrandum tantum perdurent, reservato, quatenus opus sit, beneplacito sanctissimi domini nostri nomine totius capituli generalis impetrando et a procuratore generali procurando. Et per vota secreta omnibus concurrentibus fuit resolutum affirmative.

Subscriptiones. I. B. cardinalis Pallottus, protector et praeses; Philippus Mascambrunus clericus minor; Franciscus Meliori clericus minor; Innocentius Lanzalonga clericus minor; Ludovicus Revelo clericus minor; Laurentius Bonafidanza clericus minor; Clemens Gualterius clericus minor; Franciscus Migliacci clericus minor; Petrus Ansalonius clericus minor; Marius Calderinus clericus minor; Tiberius Maria Almericus clericus minor; Ludovicus Protospadarius clericus minor; I. Ximenes clericus minor; Paulus Ayrolus clericus minor; Lucas Ximenes de Los clericus minor; Jacobus Pedicinus clericus minor; Alfonsus Rivelio clericus minor; Paulus Ayrolus clericus minor, secretarius capitulo generalis.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, praefati exponentes decretum huismodi apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, felici prospere dictae Congregationis regiminis et gubernio, quantum cum Domino possumus, prospicere, ipsorumque exponentium votis favorabiliter annuire cipientes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum

Supplicatio.

¹ Potius lege *eligendi* ut supra (n. 1).

serie absolventes et absolutas fore censemtes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Decretum
praeformatum con-
firmat Pontifex. § 4. Decretum praeinsertum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, hac tamen lege, ut, easu quo, servatis servandis ut supra, praepositus generalis ad tempus electus fuerit, in easu novae electionis non possit denuo ad tempus eligi, nisi iterum per vota secreta quatuor ex quinque votorum partibus concurrant, et expressus assensus ei approbatio nostra vel successorum nostrorum in perpetuum accedat, et hoc toties quoties easu¹ electionis advenerit, alioquin praepositus generalis ad vitam perduret.

Clausulas ad-
dit. § 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraaria tollit. § 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon dictae Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulxit et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet

¹ Potius legē *casus* (r. t.).

concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo labore permanensuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; certeisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem ut earumdem Transumptio-
rum fides. praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibetur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii augusti MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 22 augusti 1663, pontif. anno ix.

CDLIII.

Ut tres conventus, nimirum Vastinensis, Iniicastrensis et Castrireginaldensis, custodiae SS. Trinitatis in provinciā maiori Turoniae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Recollectorum, uniri et incorporari possint provinciae viciniori aut commodiori Reformatorum seu Recollectorum Ordinis huiusmodi.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

Militantis Ecclesiae regimini per inefabilem divinae bonitatis abundantiam, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, praepositi, felici religiosorum viorum vota sua Deo reddere satagentium regimini et quieti libenter consulimus, sicut in Domino conspicimus salubriter expedire.

Prooemium.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem¹ nobis nuper fecerunt dilecti filii Theophilus Chairier custos, ac omnes fratres, tam superiores quam inferiores, custodiae SS. Trinitatis fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum, et praesertim Ioannes Baptista Baudin, eorum specialis hac in parte procurator, quod, pro reformatione provinciae maioris Turoniae fratrum Minorum dicti Ordinis, vigore quarundam felicis recordinationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri in simili formâ Brevis litterarum die xxx augusti MDCXLII, ac die XXII ianuarii et XXII aprilis MDCXLIII, necnon die II martii MDCXLIV respective expeditarum, dicta custodia, iuxta quasdam recollectae memoriae Clementis Papae VIII praedecessoris pariter nostri litteras, in capitulo provinciali eiusdem provinciae die XXIX augusti MDCXLIII Rhedonis celebrato per venerabilem fratrem Henricum tunc episcopum Rhedonensem, apostolicum hac in re commissarium, erecta et confirmata sicut illique sex conventus, videlicet Rhedensis, Venetensis, Corizopitensis, Vastinensis, Iuicastrensis et Castrereginaldensis assignati fuerunt. Verum nihilominus fratres dictae provinciae maioris Turoniae sic erectam et confirmatam auctoritate apostolicâ custodiā huiusmodi, imo et ab ipsis receptam, laudatam et approbatam sub propriis chirographis, propter quasdam difficultates, tribus conventibus principalioribus privaverunt, cique tres supradictos conventus Rhedonensem scilicet, Venetensem et Corizopitensem dare noluerunt.

Supplicatio. § 2. Cum autem, sicut eadem expositio sul iungebat, iam nulla supersit spes fratribus Reformati intentam ab ipsis reformationem in dictos tres conventus, imo in totam provinciam introducendi,

¹ Similem vide supra pag. 145 a et seq. (R.T.).

propter rationes alibi allatas, et tantas difficultates de die in diem magis crescentes, quinimo nec pacifice in tribus conventibus, qui eis supersunt, vivendi, nisi a dictâ provinciâ maioris Turoniae omnino separantur, tum propter exiguitatem ipsorum, tum propter penuria in locorum et iniuriam temporum: nôbis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut sibi de medio opportuno regulam suam ad litteram observandi iuxta praescriptum praefatarum Clementis praedecessoris litterarum, quibus omnes et singuli subscripti serunt, providere, et ad hunc finem (cum soli fratres Recollecti in Galliâ sub dictis Clementis praedecessoris litteris regulam servent) ipsis, ut, unâ cum predictis suis tribus conventibus, viciniâ aut commodiori provinciae fratrum Recollectorum seu Reformatorum in Galliâ, nempe provinciae S. Mariae Magdalene, quae, annuente dlecto filio ministro generali dicti Ordinis, eos recipere parata est, servato tamen iure uniuscuiusque, uniri et incorporari valeant permettere, et², ad hanc unionem et incorporationem perficiendam, plenam potestatem commissario per eundem ministrum generalem deputando concedere de benignitate apostolicâ dignaremur, ita ut, perfectâ² a dicto commissario unione seu incorporatione huiusmodi, minister provincialis dictae provinciae S. Mariae Magdalene supradictos tres conventus et fratres omnes in eis degentes, sicut alias fratres provinciae huiusmodi, in posterum visitare et corrigere, ac de illis sicut de aliis disponere possit, maxime cum, propter hanc unionem seu incorporationem, nec dicta custodia, nec provincia praedicta quicquam super aliis memoratae provinciae

¹ Coniunctionem et nos addimus (R. T.).

² Male ed. Main. habet ita re perfecta (R. T.).

maioris Turoniae conventibus praetendant.

*Confirmat ut
in rubrica.* § 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac auditio per eosdem cardinales et consentiente praefato ministro generali Ordinis huiusmodi, ut memorati tres conventus, nimirum Vastinensis, Iniicastrensis et Castriregaldensis, uniri et incorporari possint provinciae viciniori aut commodiiori Reformatorum seu Recollectorum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, ac huius unionis et incorporationis peragendae facultatem commissario ab eodem ministro generali deputando auctoritate et tenore praedictis tribuimus.

*Decretum in-
ritans.* § 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sique in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et desiniri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Derogatio
contraria.* § 5. Non obstantibus praemissis, ac

constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, Ordinis ac provinciae et conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia corroboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xvii septembbris MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 17 septembbris 1663, pontif. anno ix.

CDLIV.

*Commissio domino cardinali vicario Ur-
bis ut praesidem et auditorem regiae
audientiae Montis Fusculi in regno
Neapolitano a violatae immunitatis
et iurisdictionis ecclesiasticae excessi-
bus Beneventi commissis absolvat¹.*

*Dilecto filio nostro in almâ Urbe vicario
in spiritualibus generali,
Alexander Papa VII.*

*Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.*

Sedes Apostolica, pia mater, recurren- *Prooemium.*
tibus ad eam post excessum cum humilitate filiis propitiam se solet exhibere et benignam.

§ 1. Cum itaque dilecti filii Franciscus Pasqualis, magister campi et pra-

Supplicatio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ses regiae audientiae Montis Fusculi in regno Neapolitano, ac Carolus Vellius, auditor eiusdem audientiae, cum litteris dilecti filii nobilis viri Gasparis de Bracamonte et Gusman comitis de Penaranda, dicti regni proregis, die xvi iunii proxime praeteriti scriptis, ad hanc aliam Urbem nostram nuper venerint, nobis humillime supplicandi ergo, prout etiam tam proprio quam dilectorum filiorum proregentis curiae vicariae Neapolitanae, ac commissarii Campaniacae, omniumque aliorum officialium et militum regiorum, excessus mense martio proxime praeterito in civitate nostrâ Beneventanâ commissi complicum, nonnibus supplicarunt, ut sibi et illis beneficium absolutionis ab excommunicatione aliâe quacumque poenâ tam spirituali quam temporali per eos ob violationem tam immunitatis quam iurisdictionis ecclesiasticae et temporalis (tum quia, armatâ manu eamdem civitatem Beneventanam ingressi, inde quondam Iosephum Carafam clericum et alios assertos homicidii Neapoli in personam quondam Augustini de Flore commissi complices eduxerunt, licet illi nomine curiae ecclesiasticae et secularis dictae civitatis nostraræ Beneventanae in carcerebus detinerentur, et aliqui eorum ex loco immunitate ecclesiasticâ gaudente extracti fuissent, seque clericos esse praetendissent, tum etiam propter mortem subinde eisdem carceratis illatam, ac demum quia dilectum etiam filium nobilem virum modernum principem Terrae *della Riccia* nuncupatae in praefato regno Neapolitano consistentis, et aliquot eius homines, dum ipsi ianuae et parietibus ecclesiae S. Ilonuphrii in territorio dictae civitatis Beneventanae sitae adhaerebant, apprehenderunt et captivos abduxerunt) incursis, concedere de benignitate apostolicâ dignaremur: hinc

est quod nos (attentis memorati Gasparis comitis proregis supplicationibus, multisque excusationibus, ad hoc ut casus praenarratus, qui multas secum tulit considerationes etiam a tumultibus popularibus petitas, veniam et commiseratione dignus existimaretur, adductis, et praecipue attentâ repositione praefatorum principis Terrae *della Riccia* eiusque hominum in eodem loco factâ unde extracti fuerant) dictos Franciscum praesidem et Carolum auditorem audientiae supradictae, qui vera poenitentiae signa ostenderunt, paternâ clementiâ nostrâ prosequi decrevimus.

§ 2. Itaque circumspectioni tuae per praesentes iniungimus ut (praeviâ revocatione et annullatione omnium et singulorum actorum et attentatorum a praefatis Francisco praeside et Carolo auditore in praemissis quovis modo gestorum et factorum, praestitâque prius per eos obligatione iuramento vallatâ de damnis et interesse, ad quae de iure tenebuntur statim atque liquidata fuerint, reficiendis, ac factâ etiam prius per eos promissione quod in futurum a similibus violentiis et attentatis abstinebunt, et quicquid eis praescriptum et iniunctum fuerit, priusquam infrascriptae absolutionis beneficium obtineant, observabunt et adimplebunt) eosdem Franciscum praesidem et Carolum auditorem audientiae huiusmodi, et eorum singulos, si hoc a te humiliter petierint, a reatu violatae per eos, ut praefertur, immunitatis et iurisdictionis ecclesiasticae et temporalis, ac excessibus praenarratis, necnon excommunicationis, aliisque censuris, sententiis et poenis tam spiritualibus quam temporalibus, quas propter praemissa quovis modo incurserunt, aut incurrisse dici, censi vel praetendi possent, in utroque foro anctoritate nostrâ apostolieâ in formâ Ecclesiae con-

Confirmat ut
in rubrica.

suetā absolvās et totaliter liberas, illisque et eorum cūlibet poenas huiusmodi gratiōse remittas et condones, ac eos et eorum quemlibet in pristinum et eum in quo anteq̄nam eadem praemissa evenirent quomodolibet erant statum restituis, reponas et reintegres; nos enim quamcumque necessariam et opportunam tibi ad praemissa facultatem, harum serie, auctoritate praedictā, tribuimus et impertimur.

Contraria tollit. § 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum. § 4. Volumus ut omnīm et singulōrum actorum huiusmodi in exequutionēm praesentium litterarum a te et coram te respective gerendōrum monumenta conficias seu confici eures, quorum exempla authentica tam ad secretariam congregationis venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium immunitati ecclesiasticae et controversiis iurisdictionibus praeposītac, quam ad cancellarias curiarum archiepiscopaliūm Neapolitanāe et Beneventanae transmittas, ad hoc ut ibidem respective ad perpetuam rei memoriam conserventur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xx septemb̄ris MDCLXIII, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 20 septemb̄ris 1663, pontif. anno ix.

CDLV.

Deputatio domini cardinalis vicarii Urbis et aliorum in solidum in executores privilegiorum capituli et canonicorum S. Mariae in Rotundi Urbis eisdem

competentium super plateā ante dic-tam ecclesiam⁴.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 4. Alijs² (postquam, ecclesiae S. Mariae in Rotundi de Urbe ipsiusque altera Urbis nostrae decori consulendi studio, omnes aedes et aedificia quaecumque portieui eiusdem ecclesiae adiacentes et adiacentia, ac ad dilectos filios capitulum et canonicos ecclesiae huiusmodi spectantes et spectantia, penitus et funditus dirui et demoliri, illorumque rudera et cementa inde asportari, ne non domunculas ligneas, tabernas, sca-mna et tabulata quaecumque, in plateā dictae ecclesiae existentia, inde amoveri et penitus tolli, certum vero loci spatium in formam hemicycli aliquantum oblongi, ac labra et ornamenta fontis, qui in meditullio eiusdem plateae situs est, ab eā parte, quae versus ecclesiam S. Mariae Magdalena protenditur, ambientis, pro collocandis illic domunculis seu tabernis mercatoriis, designari, ibique domunculas seu tabernas huiusmodi locari, illam autem dictae plateae partem, quae ecclesiam et fontem praedictos interiacet, ne non vias publicas in ipsā plateā circumquaque existentes eiusmodi impedimentis liberas et vacuas remanere iusseramus, haec que omnia re ipsā ab illis quibus hanc euram dederamus executioni demandata fuerant, factā etiam per dilectos filios magistros viarum dictae Urbis exactā locorum plateae praefatae, tam eorum quae libera et vacua remanere, quam illorum in quibus domunculae seu tabernae mercoriae huiusmodi collocari deberent, delineatione seu plantā, quae in actis eorumdem ma-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Vide supra Const. CDXXXVI, pag. 159 (R. T.).

gistrorum viarum die xxvi aprilis proxime praeteriti exhibita reperitur) nos, ut praemissa omnia et singula ad ecclesiae et Urbis praefatarum ornatum perpetuis futuris temporibus inviolabiliter servarentur providere, ac memoratorum capituli et canonicorum indemnitatit consulere cupientes, per quasdam nostras in simili formâ Brevis die xxvii dicti mensis aprilis expeditas litteras, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, areas aedium et aedificiorum iussu nostro dirutorum et demolitorum, ut praefertur, ac universam plateam praedictam (excepto dumtaxat supradicto loci spatio pro collocandis domunculis seu tabernis mercatoriis, sicut in praefata delineatione seu plantâ videre est, designato) a dominio, proprietate, servitute, aliisque iuribus quibuscumque, tam memoratis ecclesiae eiusque archipresbytero et capitulo et canonicis ex immemorabili praeescriptione, usu seu consuetudine, ac felicis recordationis Sixti IV, Innocentii VIII, Iulii II, Sixti V et Urbanii VIII aliorumve quoniamcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum concessionibus, declarationibus, decretis, aliisque dispositionibus quibuslibet, et alias quovis modo, titulo et causâ, quam cuicunque alteri super plateâ huiusmodi quomodolibet competentibus, et quae illis quoquo modo competere praetendi possent (ita ut nec dictis archipresbytero ac capitulo et canonicis, nec aliis personis quibuslibet, quacumque dignitate, auctoritate, honore, prerogativa, praeminentia, privilegio et indulto suffultis et praeditis, ullatenus unquam licet domunculas, tabernas, scaenam, tabulata, mensas, bancos, vel alia impedimenta quaecumque, in alio quolibet dictae plateae per de-

molitionem aedium et aedificiorum praefatorum iussu nostro factam, ut praefertur, ampliate loco, quam in spatio pro collocandis domunculis seu tabernis mercatoriis praedictis designato, et in plantâ seu delineatione supradictâ descripto, sub quovis praetextu, causâ, colore vel ingenio collocare seu collocari facere, aut collocandi licentiam vel facultatem tribuere, seu ibidem carnes, pisces, panem, olera, fruges, fructus, aliave cuiusvis generis esculenta, ac flores, et alia mercimonia quaecumque, venum exponere, aut venalia habere, seu alio quocumque modo eiusdem plateae venustati et libertati officere, sed ipsa platea, excepto dumtaxat iam dicto loci spatio, semper libera et vacua remanere deberet), salvo tantum illo iure, quod in memorati Urbani praedecessoris litteris pariter in formâ Brevis die ix februarii MDCXXVIII emanatis dominis vel inquilinis expresse reservatum reperiebatur, penitus et omnino exemimus et plenarie liberavimus. Ac praesatis capitulo et canonicis, ut ipsi perpetuis futuris temporibus spatio loci pro domunculis seu tabernis mercatoriis iussu nostro, ut praefertur, designato uti, ibique domunculas seu tabernas huiusmodi collocatas habere, ac illis personis sibi benevisis locare, pensionesque et emolumenta quaecumque inde proventura percipere, exigere, levare, ac in suos usus et utilitatem convertere, neconon privilegiis, favoribus, gratiis et indultis quibuscumque ipsis et dictae ecclesiae per memoratos Romanos Pontifices praedecessores nostros, et praesertim Sextum V per suas sub plumbo anno Incarnationis Dominicæ MDLXXXVI idibus novembris, pontificatus sui anno ii, et Urbanum VIII per suas praefatas in formâ Brevis respective ex-

peditas litteras concessis et approbatis (quae omnia et singula, quatenus praefatis nostris litteris non adversabantur, et non aliás, confirmavimus et approbavimus, quatenus vero nostris litteris erant contraria, revocavimus, abrogavimus, cassavimus, viribusque et effectu vacuavimus), sicut eatenus usi, potiti et gavisi fuerant, ita et in posterum frui, potiri et gaudere libere et licite possent et valerent, concessimus et indulsumus, et aliás prout in eisdem nostris litteris, quarum, neonon praefatarum Sixti V et Urbani VIII praedecessorum litterarum, tenores et datas etiam veriores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

Motiva.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus (memoratis capitulo et canonicis executionem privilegiorum, favorum, gratiarum et indultorum huiusmodi ipsis et dictae ecclesiae a praefatis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris et praesertim Sixto V et Urbano VIII per eorum litteras supradictas respective concessorum et approbatorum, ac a nobis per litteras nostras praefatas, ut praefertur, confirmatorum, potentibus), multi domini seu inquilini domorum plateae praefatae adiacentium, et praecipue curatores, seu administratores, vel procuratores, seu negotiorum gestores quorundam locorum piorum sese opponant, forum declinare satagentes, causasque coram eorum iudicibus reassumentes, unde earundem litterarum executio suspenditur in grave ecclesiae ac capitulo et canonicorum praefatorum damnum et praediudicium: hinc est quod nos, eorumdem ecclesiae ac capitulo¹ et canonicorum indemnitatē per amplius providere volentes, dictorumque archipresbyteri et capitulo et canonicorum singulares per-

sonas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdici, aliquaque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dimittaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, motu, scientiā, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, dilectis filiis nostro in dicta Urbe vicario in spiritualibus ac causarum curiae camerae apostolicae auditori generalibus per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, etiam privative quoad alios quosecumque iudices etiam privilegiatos et speciali mentione dignos, per se, vel alium, seu alios, praefatas nostras ac Sixti V et Urbani VIII praedecessorum litteras, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dictorum archipresbyteri ac capitulo et canonorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrā eosdem archipresbyterum ac capitulo et canonicos, tam in causis introductis, quam deinceps quomodocumque et quandocumque introcendis, earundem nostrarum ac Sixti V et Urbani VIII praedecessorum litterarum, omniumque et singulorum in eis respective contentorum, quatenus tamen illa per praefatas nostras litteras revocata non sunt, commodo et effectu pacifice frui et gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari, contradicentes quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliquaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositā, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Decretorum
exequitorum in-
stitut.

¹ Edit. Main. legit *capitulo* (R. T.).

*Contrariis de-
rogat.*

§ 3. Non obstantibus quacumque litis pendentia aliisque praemissis, neenon omnibus et singulis illis, quae memorati Sixtus V et Urbanus VIII praedecessores voluerunt in suis, et nos voluimus in nostris respective litteris praefatis non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII octobris MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 8 octobris 1663, pontif. anno IX.

CDLVI.

Super concordiam factam inter procuratores generales Ordinis SS. Trinitatis redēptionis captivorum et Ordinis beatae Mariae de Mercede.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

*Decretum sa-
crae congrega-
tionis.*

Emanavit nuper a congregacione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 1. « *Romana Ordinum redēptionis captivorum.* Cum frater Franciscus de la Rosa, vicarius et procurator generalis Ordinis S. Mariae de Mercede, supplicem libellum Sanctissimo porrexisset, quo se suumque Ordinem admodum laesos conquerebatur de assertionibus, quas dietim typis ac vivā voce, tum in concionibus, tum in publicis disputationibus, evulgari student fratres Ordinis SS. Trinitatis redēptionis captivorum (nempe quod ipsis fratribus de Mercede non ex primaevō eorum Ordinis instituto iniunctum fuerit, sed ex voto mox iisdem accesserit christifideles captivos e manibus barbarorum redimendi onus, sortibusque olim commissum firmatunque ut idem Ordo de Mercede Ordini SS Tri-

nitätis tandem uniretur, quae praesertim contineri asserebat in libello novissime impresso Romae, typis Angeli Bernabò a Verme, anno MDCLX, cui titulus est *Vitae Ss. Ioannis de Matha et Felicis Vallois* fundatorum Ordinis SS. Trinitatis), Sanctitas Sua speciali eius rescripto (ob lites inter ecclesiasticas et regulares personas dirimendas absque strepitū et figurā iudicīi, atque ad sedanda scandalū exinde orta et oriunda, potissimum vero ad perpetuam inter fratres praedictorum Ordinum charitatem stabiliendam) rei amicabiliter inter eos consulendae et componendae provinciam commisit reverendo patri domino Phœbaco, tunc sacrae rituum congregationis a secretis, qui accessitos ac plures seorsim et unā simul auditos procuratores generales utriusque Ordinis, nempe praeformatum fratrem Franciscum de la Rosa Mercedarium et fratrem Ioannem a Conceptione Excalceatum SS. Trinitatis, pariter asserentem quod fratres Mercedarii his prorsus non dimissilia evulgant de fratribus SS. Trinitatis, in eam tandem sententiam adduxit ne, sub poena privationis vocis activae et passivae, in perpetuum aliquis eorum audeat seu praesumat in posterum scriptis aut vivā voce, tum in concionibus, tum in publicis et privatis disputationibus, praedita sub quovis praetextu vel quaesito colore praedicare, asserere, disputare et affirmari facere et curare; siquidem adversantur litteris Summorum Pontificum, praesertim vero Clementis VIII incipientibus *Romana Catholica Ecclesia*, datis kalendis maii MDCI super canonizatione sancti Raymundi de Peniasfort, § 17 et 18, ac respective litteris Innocentii III, aliorumque Pontificum. Praeterea libellum, de quo supra, in novis impressionibus a pag. 155 ad pag. 158 omnino conformandum esse enunciatae

constitutioni Clementis VIII, ac sub iisdem poenis denno non imprimi¹ nisi ab eodem libello expunetis assertionibus praefatis. Verum, quia inter haec praefatus reverendus pater dominus Phœbaens ad praceptoriam Sancti Spiritus in Saxia promotus fuit, et ipse secretariae congregationis sacrorum rituum addictus sum, Sanctissimus mihi per aliud subsequens rescriptum mandavit ut desuper praetletis omnibus ac singulis decretum ederem, ac idem in acta sacrae congregationis referrem, sub expressis poenis aliisque gravioribus arbitrio Sanctitatis Suae infligendis exequutioni omnimode demandandum, prout demandari mandat.

• Die II octobris MDCLXIII.

M. Episcopus Sabinensis

cardinalis GINETTEUS ».

*Decretum
praefatum con-
firmat.*

§ 2. Cum autem, sicut pro parte praefatorum Francisci de la Rosa et Ioannis a Conceptione procuratorum generalium nobis subinde expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia et observatione, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desiderent: nos, speciem ipsi exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique in-

viabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregatio- nis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes ^{clausulas at-} litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si sensus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus <sup>Deregetio
contrarium.</sup> et ordinationibus apostolicis, neconu, quatenus opus sit, dictorum Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem <sup>Transumptis
danda fides.</sup> praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii pubblici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeat, in indicio et extra, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Aree Gandulphi, dioecesis Albanensis, sub annulo Piscatoris, die

1 Videtur addendum *dubere*, seu non *imprimendum* (R. T.).

xxx octobris MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 30 octobris 1663, pontif. anno IX.

CDLVII.

Confirmatio decreti sacrae congregationis rituum, quo respondetur clericos civitatis Seguntinae indutus cottâ seu alio ecclesiastico indumento praferendos esse privatis personis, seu aliter clericis nullo chorali seu ecclesiastico indumento suffultis¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Decretum sa-
crae congrega-
tionis exhibe-
tur. § 1. Alias emanavit a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « *Seguntina. Capitulum Seguntinum sacrae rituum congregationis supplicavit ut declarare dignaretur, an clericis cottâ indutis praferendi videantur acersecomites² episcopi interessentes sine cottâ. Et sacra eadem congregatio respondit clericos indutos cottâ seu alio ecclesiastico indumento praferendos esse privatis personis seu aliter clericis nullo chorali seu ecclesiastico indumento suffultis.* Die xx novembris MDLX. »

M. cardinalis GINETTUS.

Loco † sigilli.

BERNARDINUS CASALIUS, S. R. C. secret. ».

Confirmat de-
cretum. § 2. Cum autem, sicut dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Seguntinae nobis exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis,

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Ita legitur in ed. Main. (B. T.).

suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertim, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces extere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irriter et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus contraria tollit, et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii novembris MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 27 novembris 1663, pontif. anno IX.

CDLVIII.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium ut deinceps in provinciâ S. Antonii in regno Portugalliae Ordinis fratrum Minorum

Decretum ir-
citans.

saneti Francisci de Observantia reformatorum servetur Breve Clementis VIII circa fundationem novorum conventuum aliorum regularium Mendicantium, ita ut non possit procedi ab huiusmodi fundationes nisi in distantia saltem quinque leucarum a conventibus dictae provinciae S. Antonii¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio.

Nuper pro parte dilectorum filiorum fratrum provinciae S. Antonii in regno Portugalliae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia Reformatorum nuncupatorum congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum exposito; quod dilecti pariter filii fratres provinciae de Arabida eiusdem Ordinis fratrum Minorum reformatorum conventus in locis de Condexa Columbriensis et de Cham parochiae S. Quintini Ulyssiponensis respective dioecesum de novo fundare et erigere intendebant in maximum praeiudicium et dannum dictae provinciae S. Antonii quae conventus illic vicinos habet et quaestuationes ibidem exercere solet, cupiebant que propterea dicti exponentes quasdam felicis recordationis Clementis PP. VIII praedecessoris nostri in simili forma Brevis litteras pro provinciâ Carthaginensi dicti Ordinis emanatas, per quas fundatio conventum Mendicantium intra spatum quatuor vel quinque leucarum a conventibus huius provinciae prohibita fuit, ad supradictam provinciam S. Antonii extendi, et praefatis fratribus provinciae de Arabida fundationem supradictorum conventum si-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

militer prohiberi: emanavit a dictâ congregazione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Sacra congregatio eminentissimum Decretum sa-
rum S. R. E. cardinalium negotiis et con-
gregatio-
sultationibus episcoporum et regularium
praeposita, attentis narratis, ac auditio
commissario curiae Ordinis huiusmodi,
sanetissimo domino nostro annente,
decrevit et mandavit ut deinceps in
praefata provinciâ S. Antonii regni Por-
tugalliae servetur memoratum Breve san-
ctaem memoriae Clementis VIII circa fun-
dationem novorum conventuum aliorum
regularium Mendicantium, ita ut non
possit procedi ad huiusmodi fundatio-
nes nisi in distantia saltem quinque
leucarum a conventibus dictae provin-
ciae S. Antonii; et ita harum vigore
decernit et mandat; contrariis quibus-
cumque non obstantibus.

Romae, XII decembris MDLXIII.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinensis, secret. ».

§ 1. Cum autem, sicut praefati expo-
nentes nobis subinde exponi fecerunt,
ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori
illius subsistentia et observatione, apo-
stolicae confirmationis nostrae robore
communiri summopere desiderent: nos,
specialem ipsis exponentibus gratiam
facere volentes, et eorum singulares
personas a quibusvis excommunicatio-
nis, suspensionis et interdicti, aliisque
ecclesiasticis sententiis, censuris et poe-
nis, a iure vel ab homine, quavis occa-
sione vel causâ latis, si quibus quo-
modolibet innodatae existunt, ad effe-
ctum praesentium dumtaxat consequen-
dum, absolventes et absolutas fore
censentes, supplicationibus eorum no-
mine nobis super hoc humiliter porre-
ctis inclinati, decretum praeinsertum,
auctoritate apostolicâ, tenore praesen-
tium, confirmamus et approbamus, illique

inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregatio- nis cardinalium.

Glossulae. § 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabili observari, sieque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit atten- tari.

Obstantium remota. § 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et provinciarum, aliis quebusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, pri- vilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbina insertis habentes, illis aliis in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Mag- iorem, sub annulo Piscatoris, die IV ianuarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno IX.

Dat. 4 ianuarii 1664, pontif. anno ix.

CDLIX.

Annulatio capituli provincialis prorin- ciae Ss. Ludorici et Elzearii Tertiī Ordinis sancti Francisci congregationis Gallicanae, cum approbatione divi- sionis dictae provinciae in duas, unam scilicet Lugdunensem sub nomine S. Ludorici, et aliam Aquitaniae sub nomine S. Elzearii, cum aliis ordina- tionibus¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Illius, qui charitas est et Deus pacis, Primum. vices, licet immeriti, gerentes in terris, in eam praecepit curam sollicitis studiis incumbimus ut exorta inter christifi- deles Altissimi obsequiis sub suavi re- ligionis ingo mancipatos dissidia oppor- tunis rationibus componere satagamus. Itaque, causae nullitatis capituli provin- ciae Ss. Ludovici et Elzearii tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gal- licanae, et super eiusdem provinciae divisione motae et agitatae, prout latius in causâ huiusmodi fuit deductum finem imponere cupientes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui partes plures audiverunt remque mature ex- minarunt et perpenderunt, consilio, auctoritate apostolica, tenore praesentium decernimus assertum capitulum provin- ciale nuper celebratum de mense iunii proxime praeteriti pro provinciâ Ss. Ludovici et Elzearii nullandum fore et esse, ex quo in illâ² non fuit servata forma praescripta in decreto congrega- tionis eorumdem cardinalium sub die XIII aprilis, neque alia servata servanda; prout per praesentes assertum capitulum praefatum omniaque in eo gesta annul- Annulatio
prout in rubri-
ca.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Aptius tege in illo (R. T.).

lamus et irritamus, et ad hanc sanctam Sedem Apostolicam devoluta esse declaramus et decernimus.

Divisionem statut. § 1. Ex benignitate tamen nostrâ, et pro bono pacis et quietis praefatae provinciae et conventum tam pro parte Lugdunensium quam Aquitanorum, approbamus, et dictâ auctoritate statuimus et instituimus divisionem praefatae provinciae in duas, unam scilicet Lugdunensem sub nomine S. Ludovici, et aliam¹ Aquitaniae sub nomine S. Elzearii, iuxta confinias stabilita et declarata in quadam assertâ concordiâ initâ in conventu Moliningilbertano, et nuper in praefato asserto capitulo acceptatâ, eitramen aliquam approbationem assertae concordiae et praesentis capitulo.

Electiones provinciae Lugdunensis revolu- § 2. Insuper, cum pro parte dilectorum filiorum fratrum et conventum dictae provinciae Lugdunensis S. Ludovici nihil fuerit delectum contra electiones et electos superiores et officiales dictae provinciae et conventum illius, sed illis acquiescant, eosdem, ut praefertur, licet nulliter electos in superiores et officiales praefatae provinciae S. Ludovici et conventum illius, auctoritate et tenore praedictis, eligimus ac deputamus in superiores et officiales, ut supra, et pro legitime electis et deputatis ex nunc haberi volumus et mandamus, sanando et validando eadem auctoritate omnia et quaecumque per eosdem gesta in praeteritum. Quo vero

Electiones Aquitaniae an- ad provinciam Aquitaniae S. Elzearii, cum electiones et gesta pro illius parte fuerint impugnata, aliisque instis de causis, ex benignitate statuimus ac decernimus, ut, quamprimum fieri poterit, et praesidenti deputando visum fuerit opportunum, celebretur capitulo, in quo vocem habeant ii, qui pro parte

provinciae et conventuum Aquitaniae vocem in dicto capitulo nuper nulliter celebrato habere poterant seu debebant; videlicet guardiani conventuum Aquitaniae, qui fuerunt electi in capitulo celebrato de anno MDCLX, et fuerunt confirmati seu electi in ultimâ congregatione habitâ ante assertum capitulo nuper celebratum, quos omnino admitti et recipi volumus et mandamus in dictis conventibus et eorum gubernio respective sub poenâ renuentibus et inobedientibus privationis vocis activae et passivae per triennium, et, in subsidiis, excommunicationis; neconon vocem habeant definator et secretarius ex conventibus dictae provinciae, qui ins habebant ferendi votum in saepedicto capitulo nuper nulliter celebrato; et insuper discreti eligendi in singulis conventibus dictae provinciae Aquitaniae; eni quidem capitulo, ut dictum est, celebrando pro provinciâ Aquitaniae S. Elzearii in conventu Tolosano, praesit nomine et auctoritate nostrâ venerabilis frater episcopus Castrensis, et eo absente, seu alias impedito, venerabilis etiam frater episcopus Limbariensis, et eo pariter impedito, venerabilis frater episcopus Rivensis, quibus, ad effectum exequendi omnia in praesentibus litteris contenta, facultates necessarias et oportunas, auctoritate praefatâ, eamundem tenore praesentium, concedimus et impertimus.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum

Nonnullae or- dinationes pro capitulo cele- brando.

¹ Male ed. Main. legit *aliis pro aliis* (R.T.).

Decretum ir- rutans.

et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis de-regat.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo aliquis auctoritate praesentium ultra tres dietas in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenou dicti Ordinis, congregationis, provinciae seu provinciarum et conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmate alia roboretur, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, iudicatis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxi ianuarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 21 ianuarii 1664, pontif. anno ix.

CDLX.

Confirmatio decretorum a priore generali Ordinis Carmelitarum in visitatione provinciae Turonie dicti Ordinis pro tollendis controversiis inter fratres provinciae huiusmodi super modo eligendi officiales vertentibus editorum¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Ad pastoralis dignitatis apicem, nullo *Exordium.* liet meritorum nostrorum suffragio, eveneti, illa, quae a superioribus regularibus pro tollendis inter religiosos viros exortis dissidiis, firmandâque inter eos fraterna animorum concordia, ac solidius constabiliendâ regulari observantiâ, prudenter et salubriter facta et decreta esse noseuntur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici munimini praesidio robora-

§ 4. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Hieronymus Ari, prior generalis Ordinis fratrum Beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo, quod ipse, occasione visitationis provinciae Turonie dicti Ordinis nuper ab ipso peractae, controversias, quae inter dilectos filios fratres eiusdem provinciae vertebant super modo eligendi officiales, composuit per quaedam decreta eâ super re edita, et a generali congregacione provinciae huiusmodi acceptata, tenoris qui sequitur, videlicet:

« Frater Hieronymus Ari Artensis magister, ac hunilis prior generalis, commissarius et visitator apostolicus totius Ordinis fratrum Beatissimae Dei Genitricis et Virginis Mariae de Monte Carmelo.

Nihil magis in votis fuit, ex quo Ordinis gubernaculo admoti sumus, quam ut dilectissimae nostrae provinciae Turonensis tranquillitatem procurare et exortas in eâ opinionum diversitates conciliare possemus. Factum tamen est, divino providente Numine, ut, liet ad hoc conficiendum negotium, quod semper maximi momenti visum est, statim ab initio generalatus nostri advolare empierimus, fuerimusque nihilominus variis occurrentium impedimentorum occasionibus retardati, tandem, aspirante Dei gratia,

post visitatos nonnullos conventus e prae-
cipuis, accesserimus in hunc Rhedonen-
sem, quem utpote nascentis observantiae
strictioris cumabulum, selegimus in eete-
ris ad habendam generalem congrega-
tionem totius provinciae. Ad quam eum
omnes superiores et disereti conventuum,
neenon ceteri, ad quos de iure pertine-
bat, iuxta constitutiones reformationis,
part. iii, cap. xvii, confluxerint, omnia-
que peracta sint, quae inibi servantur,
nihil magis opportunum duximus ad praec-
scriptum pacis publicae finem assequen-
dum, quam si omnes et singulos dictae
congregationis eremiales seorsim voca-
remus, et in privato scrutinio, pro offici
nostrri auctoritate, et eorum conscientiae
debito, obligaremus ad significanda no-
bis praesentis divisionis tum principia et
causas, tum remedia. Cui rei cum seduli
vaeaverimus, et ad unum omnes audie-
rimus, eorumque vota scripto accepta,
et ab ipsis chirographo suo munita,
attente ac mature consideraverimus, su-
sisque ad Deum quam potuimus arden-
tissimis precibus, consilium a Patre lu-
minum, et Spiritus Sancti, in re tanti
momenti decernendâ, auxilium efflagita-
verimus, nullâ alia ratione dueti quam
boni publici huius provinciae: demum,
audito consilio et voto reverendi admou-
dum patris Leonis a S. Ioanne assistentis
nostrri generalis per Galliarum provin-
cias, decernimus¹ ad hanc sententiam, ut
pacem et disciplinam regularem instau-
rari non posse iudicaverimus, nisi per
proxim sequentium decretorum, quae sub
beneplacito Sedis Apostolicae condimus.

Nonnulla de-
creta.

i. Ad evellendam aemulationis et divi-
sionis inter nationes radicem, decernimus
ut superiores omnes huius provinciae
Turonensis fiant per successivam muta-
tionem, hac ratione scilicet, ut tam prae-

¹ Forsan devenimus pro decernimus legen-
dum (R. T.).

ses capituli provincialis, quam provin-
cialis ipse, per turnum, tam ex Britonibus
quam ex non Britonibus instituantur;
ita tamen ut, cum praeses seu provin-
cialis erit Britae¹, socium assumat non
Britonensem, et e contra.

ii. Ut, ex quatuor desuitoribus, duo
sint semper ex Britannia et duo alii ex
aliâ parte provinciae.

iii. Ut ex duobus sociis ituris ad ca-
pitulum generale unus sit Brito et alter
non Brito.

iv. Quia aequum non est ut praeses
et alii, quibus constat definitorum, utan-
tur auctoritate suâ ad componendas fa-
milias cum acceptatione conventum,
quorum essent priores; decernimus,
quod neque praeses capituli, neque so-
cius, sive praesidis sive provincialis, ne-
que ullus ex definitoribus, possit esse
prior durante illo triennio, sub poenâ
nullitatis.

v. Custos sit semper in cùdem parte
provinciae ac provincialis.

vi. Duo habeantur novitiatus, unus
in Britannia et alter extra Britanniam,
in quibus novitii clerici (qui debent ex
intrâque parte promiscuo admitti ad pro-
fessionem) non admittantur ad illam nisi
duodecim in quolibet novitiatu per an-
num; poterit tamen provincialis, in ex-
traordinariis casibus, unum aut alterum
pro suâ prudentiâ superaddere; in con-
ventibus autem civitatum, in quibus
sunt collegia, nominentur patres a de-
finitorio ad quos spectabit postulantes
in suâ vocatione fovere.

vii. Quia reperimus hanc provinciam
debitis onerata ad summum circiter
triginta millium librarum, statuimus ut
eadem provincia solvat quotannis bis
mille libras ad extinguendum paulatim
hoc modo fundum illius census annui.

¹ Vel Britanniae videtur legendum, vel Brito
(R. T.).

Ilnius autem nostri decreti exequutionem commendamus et ordinamus reverendissimo admodum provinciali pro tempore existenti sub poenâ suspensiōnis ab officio infligendâ tam ipsi quam prioribus qui taxam pro debito isto extinguendo faciendam persolvere renuerunt. De cetero praecipientes ut articuli statutorum de bursâ communī exequutioni demandentur.

viii. Ut omnibus litibus, dissensionibus ac controversiis, quae carissimam hanc provinciam, a qua reformatio duxit exordium, ab annis aliquot turbarerunt, finem ac perpetuum silentium imponamus, eaque omnino, imo eorum memoriam, quantum in nobis est, aboleamus; auctoritate nostrâ, tum ordinariâ tum speciaiâ a sanctissimo domino nostro Alexandro VIII pro suâ benignitate nobis specialiter attributâ, remittimus omnibus omnes omnino poenas, quas dictarum litium et controversiarum occasione eos incurrisse contigisset. Volumus etiam ut omnes libelli circa hanc materiam evulgati penitus supponantur⁴; atque, ut in posterum omnes unanimiter laborent pro afferendo in integrum honore mutuo per istas lites imminuto, mandamus districte, in virtute sanctae obedientiae et sub poenâ privationis utriusque vocis, omnibus nostris inferioribus, ne quis alterutri partium aut alterutri partialium, directe vel indirecte, verbo vel scripto, quidam de praeteritis exprobare audeat. Praecipientes superioribus, et maxime provinciali per tempus existenti, ut hoc nostrum generalis amnistiae decretum inviolabiliter observent et observari current; in quo eorum conscientiam in die Domini oneramus, etiam anathema et maledictionem Dei adprecantes illis

⁴ Videtur legendum *supprimantur* pro *supponantur* (R. T.).

omnibus, qui scienter, quovis quaesito praetextu, huic nostro mandato, adeo necessario paci stabienda, reparanda observantiae regulari, et publicae aedificationi promovenda, contravenire ausuerint.

ix. Ut autem facilius possint misceri inter se religiosi, siveque animi coalesce et reconciliari, statuimus ut in posterum sint semper in Britannia sex priores non Britones, et sex quoque ex Britannia sint priores extra Britanniam, sex vero alii conventus cuiuslibet partis per turnum et successivam mutationem administrantur subsequentे triennio a Britonibus et non Britonibus. Hic autem est conventum ordo, secundum dignitatem: Britonibus assignantur pro triennio proximo conventus Rhedenensis, Andegavensis, S. Annae, Pietavensis, Ploërmelensis, Rupellensis, Iuliodensis, Bonidoni, Hennebontensis, Auhensis, Iosselinensis, ac S. Josephi: pro non Britonibus, Parisiensis, Turenensis, Nannetensis, Aurilianensis, Paulopolensis, Pontis Abbatis, Flexiensis, Dolensis, Quintinensis, Vivonensis, Flos-seleriensis et Guildonensis. Quod si futurum sit aliquando impar conventuum numerus, quando in uno triennio nominatus fuerit pro una parte excedens numerus, sequenti triennio designabitur pro altera.

x. Quia vero, praeter haec nostra decreta universalis paci provinciae conductentia, aliqua alia animadvertisimus in visitationibus conventuum, quae declarationem nostram et ordinationem exigere videntur; propterea de rebus illis particularibus non ante decernemus quam visitationes nostras absolverimus in hac provinciâ, cui ante discessum nostrum conabimur omnia paternae benevolentiae et sollicitudinis exhibere testimonia.

xi. Ad impetrandum autem a Deo, per intercessionem SS. Virginis singularis Ordinis nostri patronae, pacis, quam eupimus stabilire, firmitatem, statuimus ut singulis diebus, durante oratione mentali, vel circa Primam, missa de Beata Virgine submissa voce dicatur in omnibus conventibus. Diebus autem dominicis ac festis solemnis duplicitibus poterit celebrari de officio diei cum commemoratione Beatae Virginis, et istud non impediet quoniam satisfrat alieni intentioni particulari pro debito saeristiae.

Cum pro terminatione congregationis inquisissemus ab omnibus utriusque partis in concessu congregatis, nun vellet renunciare omnibus retroactis auctoraciendis in posterum litibus, appellationibus et oppositionibus, tam negotia provinciae quam personas spectantibus, omnes una voce et una acclamatione responderunt se renunciare; etiam compreantes ut publicum instrumentum talis renunciationis fieret, cui omnes subscriberent, quod ulti statuimus et ordinavimus.

Ceterum (cum ad fovendam pacem, necessariam iudicemus, praeter haec nostra deereta, exactam constitutionum reformationis proxim) praeterea impense et in Christi visceribus exhortamur superiores omnes, ut, quae in officio eorum praescribuntur, maxime circa visitationem inferiorum in caniculis semel in mense ac charitatem erga infirmos, observent. Religiosis autem omnibus commendatum¹ volumus, ut, quae tam sanete ordinata sunt circa assistentiam chori, orationem mentalem et mansionem in cellulis, executioni demandari carent, rationem supremo iudici eâ de re reddituri. In quorum fidem, etc.

¹ Perperam ed. Main. legit *commodatum pro commendatum* (R. T.).

Datum in Carmelo nostro Rhedenensi, die xxix mensis octobris, anno Domini MDCLXII.

Fr. HIERONYMUS ARI, generalis commissarius et visitator apostolicus Carmelitarum.

Fr. ALBERTUS a SANCTO JOSEPH, secretarius reverendissimi et congregationis generalis.

Nos infrascripti, generalis congregationis provinciae Turonensis gremiales, ex animo recipimus praedicta decreta reverendissimi patris generalis, gratias agentes omnipotenti Deo, et beatissimae Dei Genitrici Virgini Mariae Ordinis nostri singulari patronae, quod, nostri tandem miserati, pacem reddere provinciae dignati sint, neenon reverendissimo patre de susceptis pro carissimâ suâ provinciâ Turonensi laboribus.

Fr. Leo, assistens generalis et provincialis Terrae Sanctae, manu cordis.

Fr. Philippus a Trinitate, provincialis.

Fr. Sebastianus Fantonus, provincialis Hiberniae, socius reverendissimi patris generalis et secretarius Ordinis.

Fr. Mathias a S. Ioanne, socius reverendissimi.

Fr. Symphor ab Assumptione, primus definator.

Fr. Basilius a S. Ioanne, secundus definator et prior Carmeli Andegavensis.

Fr. Stephanus a S. Josephi, tertius definator et prior Rhedenensis.

Fr. Renatus a S. Alberto, quartus definator et prior Nannetensis.

Fr. Constantinus a S. Cruce, reverendissimi patris provincialis socius.

Fr. Theophilus a S. Claudio, prior Rupellensis.

Fr. Marcus a Nativitate Beatae Mariae Virginis, prior Turonensis.

Fr. Melanins a S. Ioanne Baptista, prior Ploermensis.

Fr. Claudius a S. Anna, prior Aurelianensis.	Fr. Hugo a S. Francisco, discretus Andegavensis.
Fr. Renatus a S. Theresia, prior Iuliodonensis.	Fr. Renatus a S. Ioseph, discretus Turonensis.
Fr. Martinianus a S. Ioanne, prior S. Pauli Leonensis.	Fr. Moderanus a Crnce, discretus Ploërmensis.
Fr. Martialis a S. Maria, prior Pictavensis.	Fr. Eugenius a S. Bernardo, discretus Nannetensis.
Fr. Anselmus a S. Carolo, prior Aulensis.	Fr. Simplicianus a S. Francisco, discretus Aurelianensis.
Fr. Stephanus a S. Xaverio, prior Pontis Abbatis.	Fr. Ludovicus a S. Genovefa, discretus Iuliodonensis.
Fr. Placidus a Purificatione, prior Hennebatensis.	Fr. Dominicus a Stigmatibus Christi, discretus Paulinensis.
Fr. Macharius a SS. Sacramento, prior Vivonensis.	Fr. Leonardus a S. Egidio, discretus Pictavensis.
Fr. Columbanus a S. Spiritu, prior Dolensis.	Fr. Michaël a S. Catharina, discretus Hennebensis.
Fr. Romanus a S. Xaverio, prior Bonidoneensis.	Fr. Didacus a S. Angelo, discretus Vivonensis.
Fr. Petrus a S. Thoma, vicarius generalis monialium S. Sepulchri Rhedenensis et Bethleem Ploërmensis.	Fr. Leonardus a S. Alberto, discretus Dolensis.
Fr. Guillelmus a S. Martha, prior S. Iosephi.	Fr. Robertus a S. Iosepho, discretus Bonidonensis.
Fr. Eliseus a S. Antonio, prior Guilonensis.	Fr. Lazarus a S. Francisco, discretus S. Iosephi.
Fr. Donatianus a S. Nicolao, prior Quintinensis.	Fr. Bruno a S. Ioanne, discretus Guilonensis.
Fr. Beniaminus a S. Petro, prior S. Annae.	Fr. Thomas a S. Hieronymo, discretus Quintinensis.
Fr. Beniaminus a S. Ioanne, prior Iosselinensis.	Fr. Sebastianus a Iesu Maria, discretus S. Annae.
Fr. Gratianus a S. Stephano, prior Flexinensis.	Fr. Licinius a S. Michaële, discretus Iosselinensis.
Fr. Damascenus ab Assumptione, prior Fosselensis.	Fr. Joseph a S. Catharina, discretus Parisiensis.
Fr. Daniel a S. Iosepho, antiquissimus professor theologiae et ex provinciali.	Fr. Prenaetus a S. Catharina, discretus Flexiensi.
Fr. Prosper a S. Ludovico, magister novitiorum antiquior.	Frater Valentinus a S. Iosepho, discretus Fosselensis.
Fr. Avertanus a SS. Sacramento, discretus Rhedenensis.	Frater Albertus a S. Iosepho, secretarius reverendissimi et congregacionis generalis ».
Fr. Prosper a S. Petro, discretus Ruppensis.	§ 2. Cum autem, sicut eadem exp o secretum prae- insertum contab. sitio subiungebat, praefatus Hieronymus ^{mag.}

prior generalis deereta huiusmodi, ut firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret, nos, ipsius Hieronymi prioris generalis desiderio quantum cum Domino possumus favorabiliter amnuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ lati, si quibus quomodolibet innovatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnia et singula decreta praeinserta a praefato Hieronymo priore generali edita, ut praefertur, cum omnibus et singulis in eis respective contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praeentes litteras necnon omnia et singula de creta praeinserta semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandomcumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, illisque respective in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque in praemissionis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissionis, ac

constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et provinciae Turonie, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem ^{Transumptis} _{eredi mandat.} praesentium litterarum transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fidis ubique locorum tam in indicio quam extra illud adhibeat, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv Ianuarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 25 Ianuarii 1664, pontif. anno ix.

CDLXI.

Decreta pro Limanè provinciâ in Indiis Ordinis B. Mariae de Mercede redemptionis captivorum stabilita.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus de la Rosa, procurator generalis Ordinis fratrum B. Mariae de

Derogat con-
tractus.

Expositio.

Merecede redemptionis captivorum, quod pro provinciâ Linnana in Indiis dicti Ordinis, ad hoc ut promovendi ad praesenturae et magisterii gradus et virtute conspicui et litteris satis superque condecorati sint, statutum fuit quod nullus ex fratribus provinciae et Ordinis latiusmodi ad praesenturae et magisterii gradus promoveri possit, nisi prius infrascriptas conditiones adimpleverit, et secundum eas qualificatus existat, videlicet:

Nonnullae conditions. § 1. « Ut nullus ad praesenturae de lecturâ lauream exponatur, qui non legerit, ultra tres annos logicae et philosophiae, duos alios annos theologiae scholasticae, assistendo conferentiis et aliis actibus pro magistris designandis; idque non ubique locorum, sed tantum in aliquâ universitate approbatâ, vel in aliquo conventu eiusdem Ordinis studiis litterariisque exercitationibus deputato.

Post haec, ut de eorum sufficientiâ constet, in collegio S. Petri Nolaseo Limano imperrime aedificato sequentibus actibus litterariau reducatur ad trutinam: semel, sed publice, conclusiones defendens, ad semihoram, praemissa praefatione, a quatuor magistris proposita argumenta dissolvat; deinde per horae spatum punctum ex Sententiâ Magistro desumptum, quod ante vigintiquatuor horas sibi sorte contigerit, elucidet, et sententiam propositam impugnantibus quatuor magistrorum telis obsistat.

Tunc examinatores ad rem diiudicandam electi (praemiso in rectoris manibus fidelitatis iuramento, nempe nec se directe nec indirecte praesenturae candidato suggestisse argumenta, nec se nisi benemeritum et dignum approbationis) secreto ferant cœlulum, et, faventibus pluribus suffragiis, rector ad prolistae seu licentiati gradum evexat, qui-

bus¹ capax evadet praesenturae de numero provinciae. Et nemo ad predicta suffragia admittatur, quin prius de materiâ sibi a sorte praescriptâ saltem per tres horae quadrantes disseruerit.

Insuper et examinatores, ad hanc functionem nominandi, sint magistri de numero universitatis, cathedratie Ordinis predicti, regens praefati collegii et primarius lector, quibus collegii eiusdem reector uti praeses assistat.

Deinde, ut is² tantum de praedicatorum praesentaturâ benemeritus habeatur qui, decimi annis alicuius domus conventionalis concionator speciali rescripto assignatus, triplicis quadragesimae feriis cum approbatione verbum Dei praedicaverit; quo tempore transacto, in collegio praedicto concionetur semel per unam horam de Evangelio et materiâ sortitâ per vigintiquatuor horas antecedentes; quo finito ad suffragia admittatur eadem formâ et eisdem supra relatis examinatoribus approbandus.

Postremo, ut, qui in dictâ provinciâ magisterii laureolâ³ condecorandi fuerint, prius lecturi sint quotidie unam theologiae scholasticae lectionem per trium annorum spatium supra illos quinque ad praesenturam requisitos; probationes autem et informationes lecturarum in capitulo provinciali et facienda et approbandae sint, ac in collegio (praeter ea quae ad licentiatus gradum obtinendum effecerat) viginti quatuor horis antecedentibus per semihoram leget punctum super Scripturam sacram sortitum, et per spatium alterius semihorae duorum magistrorum oppositis argumentis obsistet. Quibus péractis, ad suffragia admittatur, et numerosiori examinatorum calculo approbatus a re-

1. Forsan quo pro quibus legendum (R. T.).

2. Male edit. Main. legit his pro is (R. T.).

3. An laurca legendum nescio (R. T.).

ctore collegii eiusdem magister eligatur, quo praecedente gradu, ad gradum magistri de numero dignus iudicetur».

^{Supplicatio.} § 2. Cum autem, sicut eadem expositione subiungebat, praemissa omnia uti iusta et rationi consona dilectus filius magister generalis dicti Ordinis approbaverit et confirmaverit, firmiora vero et validiora sint illa, quae huius sanctae Sedis patrocinio roborantur; nobis propterea dictus Franciscus procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolice dignaremur.

^{Supradictas ordinationes confirmata.} § 3. Nos igitur, ipsum Franciscum procuratorem generalem specialibus favoribus et graliis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensio- nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latet, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huinsmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui praeinsertas ordinationes et dispositiones mature considerarunt, consilio, easdem ordinationes et dispositiones, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, et in posterum vim statuti in praefatâ Linnaâ provinciâ habere decernimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

^{Decretum tr. titans.} § 4. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat

et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praefectorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores presentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii februarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 18 februarii 1864, pontif. anno ix.

CDLXII.

Commissio cardinalibus ab Harrach et Carafae, ac archiepiscopis Salisburgensi et Strigoniensi, et episcopo Vienensi, pro impositione subsidii et contributionis super bonis ecclesiasticis in Statibus haereditariis electi imperatoris consistentibus.

Dilectis filiis nostris Ernesto Adalberto tituli S. Praxedis ab Harrach, et Carolo, S. R. E. presbyteris cardinalibus, Carafae

nuncupato, ac venerabilibus fratribus archiepiscopis Salisburgensi et Strigoniensi, et episcopo Viennensi,

Alexander Papa VII.

Dilecti filii nostri et venerabiles fratres, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium. Cum luctuosissimas populorum strages, agrorum vastationes, urbium expugnationes, christifidelium miserrimam in captivitatem et servitutem abductorum calamitates, aliaque immumera detimenta, quibus nefarii Turcarum tyranni copiae anno superiore nobilissimum Hungariae regnum, quod olim erat validissimum adversus infidelium impetus christiana reipublicae propugnaeum, finitimasque provincias immuni barbarie protriverunt et divexarunt, e sublimi militantis Ecclesiae specula, in qua⁴ his difficillimis temporibus nos, meritis licet et viribus longe impares, constituit Deus, mentis acie contemplanrus, simulque quibus viribus quoque apparatus idem immritis tyrannus, priorem expeditionum successu iam ferocior, bellum et cladem in reliquas carissimi in Christo filii nostri Leopoldi Romanorum regis illustris in imperatorem electi ditiones haereditarias, indeque in alias christianorum principum maxime Germanorum provincias proferre² melitum et adornat, pastorali sollicitudine consideramus; vehementer commoventur paternae nostrae charitatis viscera, et pontificia vigilantia nostra ad avertenda, quae populorum christianorum, praesertim bello propiorum³, cervicibus imminent, pericula magis magisque incitatur.

**Motiva iurius
Constitutionis.** § 1. Cum itaque, sicut praefati Leopoldi regis in imperatorem electi nomine nobis imper expositum fuit, licet ipse Leopoldus rex nihil omnino praetermis-

serit, quo tam formidabili Turcarum potentiae, ceu torrenti e supernis per declivia ruent, repagulum aliquod opponeret, re tamen accurate perpens, id omnino explorato constet, nec vires aerarii eiusdem Leopoldi regis tot sumptibus in hanc causam factis exhaustas, nec laicorum eius ditionum haereditiarum facultates tantae belli moli usque quaque pares fore, cupiatque propterea idem Leopoldus rex praesentaneo opportunoque ex rebus et bonis ecclesiis et locorum piorum praedicti Hungariae ac Bohemiae regnum, neenon archiducatus Austriae, ceterarumque provinciarum, ditionum, Statuum et dominiorum haereditariorum ipsius Leopoldi regis subsidio a nobis iuvare:

§ 2. Nos, considerantes ea in re non minus Dei (cuius templo et saera violantur, veraque religio per mahometanae abominationis propagationem conculeatur et pervertitur) ac Dei ministrorum, ecclesiarum et locorum piorum (quorum aequa personae, status et bona summum in diserimen pariter adducta sunt) quam memorati Leopoldi regis, qui, maiorum suorum imperatorum et regum fortissimorum, pietateque, rerum gestarum gloria et erga catholicam ecclesiam studio longe clarissimorum, vestigia pari virtute premens, tam efferto potentique hosti omni virium animique contentione resistere satagit, universaque christiana reipublicae causam agi; caesareae maiestatis postulatis annuendum, eique in tam evidenti periculo, ac necessariâ piâque causâ, quantum nobis ex alto conceditur, quacunque promptiori expeditiorique ratione subveniendum censemus. Et licet ab ecclesiasticarum personarum ecclesiarumque et locorum piorum gravaminibus animo maxime simus alieni, nec quicquam nobis magis cordi sit quam eorum liber-

Sequuntur
motiva.

¹ Vocem *qua* nos addimus (R. T.).

² Videretur legendum *perferre* (R. T.).

³ Male ed. Main. legit *propriorum* (R. T.).

tatem et immunitatem illibataum conservare; cogimur tamen in hoc extremo labentium rerum christianarum discrimine, cum aliunde tantum opis haberi nequeat quantum praesens necessitas exigit, auxilium ex bonis ecclesiarum et locorum piorum postulare; rati neminem futurum, qui eiusmodi onus cum animi promptitudine non subeat, cum eorum maxime, qui in sortem Domini vocati sunt, intersit infensissimos Christi hostes ab altari bus repellere, et aequissimum videatur ut speciales Ecclesiae filii communis sanctae Matris Ecclesiae eorumque patriae pericolo alacriter opitulari conitantur. Firmam quoque in Domino fiduciam habemus fore, ut non solum inclytæ Germaniae principes et Status, quibus discrimen propius⁴ impendet, ad ferenda caesareæ maiestati subsidia hoc exemplo alacriores reddantur, sed etiam alii principes christiani, qua sunt in Deum pietate, suam opem in causæ communis tuitione desiderari minime patientur. Habitâ igitur super his cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus deliberatione maturâ, de eorum consilio, his iustissimisque eausis adducti, ac de vestrâ pietate, charitate, integritate, prudenter, rerum usu, ac rei christianaæ et catholicæ religio- nis bonique publici studio plene in Domino confisi, de nobis attributae di- vinitus potestate plenitudo, circum- spectionibus et fraternitatibus vestris per praesentes committimus et mandamus, ut vos vel saltem maior pars ve- strum insimul congregati, sumptis prius iis informationibus quas pro conscientiae vestrae instructione sufficietes du- xeritis, unum subsidium et contributio- nem, eius pecuniarum quantitatis quam habitâ consideratione expensarum pro

causâ urgentis belli huicmodi contra Turcas necessariarum⁴ quibus submini- strandis laicorum facultates non suppetant, ac pro modo facultatum et bonorum ad ecclesias, beneficia et loca pia infrascripta respective spectantium) ta- xandam, statuendam, declarandam esse secundum conscientiam vestram in Do- mino arbitrii fueritis, super omnibus et singulis bonis, proprietatibus, fructibus, redditibus, decimis, censibus, obventionibus, emolummentis, aliisque iuribus quibusunque omnium metropolitana- rum, cathedralium, collegiatarum, pa- rochialium et aliarum ecclesiarum, nec- non monasteriorum, conventuum, colle- giorum, hospitiorum, domorum et aliorum locorum regularium utriusque sex- us, ac archiepiscopalium, episcopalium, abbatialium, conventionalium, capitularium, et aliarum mensarum, prioratum quoque, praepositurarum, prapositatu- rum, praecceptoriarum, seu commendarum, canonicatum et praehendarum, dignitatum etiam post pontificales ma- jorum in cathedralibus, et principalium in collegiatis ecclesiis, personatum, ad- ministrationum et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam de iurepatronatus dicti Leopoldi regis aliorumque principum et laicorum, etiam ex fundatione et dotatione, existentium, cum curâ et sine curâ, secularium, ac S. Benedicti, S. Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Praemonstratensis, aliorumque Ordinum quorumvis, etiam Men- dicantium, utriusque sexus, neenon so- cietatium, etiam Iesu, congregationum et institutorum regularium quorumlibet, praeterea hospitalium pauperum hos- pitalitatem non exerceantium, seu bona et redditus ultra usus infirmorum et alia pro quibus instituta sunt pia officia

⁴ Edit. Main. legit proprius (R. T.).

1 Ed. Main. legit necessarium pro necessariarum (R. T.).

exercenda possidentium, neconon B. Mariæ Theutonicorum, S. Lazari, Tempri Domini, aliarumque militiarum, ceterorumque locorum piorum quorumcunque in praefatis Hungariae et Bohemiae regnis ac archiducatu Austriae ceterisque provinciis, ditionibus, statibus et dominiis haereditariis dicti Leopoldi regis in imperatore electi consistentium, per quosenumque archiepiscopos, episcopos, praelatos, praepositos, rectores, beneficiatos, abbates, priores, abbatissas et priorissas, capitula, conventus, superiores, monachos, fratres, clericos et presbyteros regulares, etiam dictae Societatis Iesu, moniales, administratores, praecoptores, seu commendatarios, aliasque personas ad quas spectat, semel tantum et quantocitus fieri poterit persolvendum et persolvendam, auctoritate nostræ apostolicæ imponatis et indicatis, ipsiusque subsidii et contributionis ratas portiones, singulas et singula ecclesiæ, monasteria, collegia, ceteraque pia loca et beneficia praefata, ac eorum capitula, conventus, praelatos, rectores, administratores et personas quascumque respective contingentes, assumptis tamen et adhibitis ad hoc aliquibus timoratae conscientiae viris earum rerum peritis quos assumendos et adhibendos esse censueritis, dictâ auctoritate taxetis, definiatis et determinatis, ac ipsas ratas portiones⁴, sic taxatas et determinatas, per commissarios, exactores, collectores et excentores, a vobis sicut infra dicetur constituendos et deputandos, a quibusvis archiepiscopis, episcopis, praelatis, abbatibus, prioribus, abbatissis, priorissis, praepositis, rectoribus, superioribus, capitulis, conventibus, beneficiatis et personis ecclesiasticis secularibus et regularibus utriusque sexus, etiam dictæ

Societatis Iesu, ac ecclesiarum, pastori bus praelatis suis destitutarum, oeconomicis et administratoribus, aliisve qui buslibet, ad quos spectat et spectabit, eniuscumque qualitatis, status, ordinis, praeeminentiae, conditionis et dignitatis, ac quoenumque privilegio, immunitate, exemptione reali, personali et mixta, quantumlibet antiquâ et pacifica, nec unquam interruptâ, et libertate suffulti, seu aliâ specifica et individua mentio ne et expressione digni existant, omni et quacumque appellatione, exceptione, reclamatione, recursu, executione et tergiversatione remotis et postpositis, eadem auctoritate exigatis et exigi curretis, illosque et eorum quemlibet, t in coniunctim quam divisim, ad veram, realem et actualem solutionem portiounum subsidii et contributionis huiusmodi eos respective tangentium sine ullâ morâ faciendam, opportunis iuris et facti remediiis, et per censuras ecclesiasticas, dictâ auctoritate cogatis et compellatis.

§ 3. Ut autem subsidium et contributio huiusmodi, sicut praemittitur, a vobis imponenda et indicenda, quantocitus persolvi valeant, vobis, seu maiori parti vestrum (quatenus tamen a praefatis contribuere debentibus non fuerit aliter pro suis portionibus prompte provisum), quaecumque bona tam mobilia, suppellecia, utensilia et vasa aurea et argentea, gemmas et iocalia⁴ quam se mouentia, ac immobilia, etiam iurisdictionalia et fidelia, neconon canones, livello, census, redditus annuos, fructus et proventus, actiones et iura, eniuscumque qualitatis et naturae, ad ecclesiæ, monasteria, collegia, conventus, mensas, capitula, dignitates, officia et beneficia, praecoptorias seu commendandas, hospitalia et alia loca pia supradicta respective

Facultates
cellatae.

⁴ Male e.l. Main. legit *ratas, portiones* (R. T.).

⁴ Ed. Main. legit *localia pro iocalia* (R. T.).

spectantia et pertinentia (pro ratâ tamen et quantitate seu portione subsidii et contributionis huiusmodi unumquemque seu unumquodque vel unaquamque illorum contingente dumtaxat, ac eâ lege, ut unum, seu unus, vel una, pro alio seu aliâ in solutione huiusmodi deficient, minime gravari possit, pretiis reperibilibus, et quantum fieri poterit minori cum damno ecclesiarum ac beneficiorum et locorum piorum huiusmodi, etiam sine consensu interesse eâ in re habentium, ac illis lieet invitis, dissentientibus et reclamantibus, nulloque facto processu in formâ *si in evidenter utilitatem*, nec servatâ ullâ aliâ formâ iuris et constitutionum ac privilegiorum apostolicorum, imperialium et regalium, aut quorumeumque statutorum seu stabilimentorum et ordinationum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratorum, neenon consuetudinum immemorabilium, stylorum et usuum quorumlibet, ac etiamsi ecclesiae, monasteria, beneficia et loca pia huiusmodi eius pastoribus praelatis et defensoribus careant) quibusvis personis meliorem conditionem offerentibus, tam ecclesiasticis quam laicis, catholicis tamen, vendendi et distrahendi, seu bona ipsa in emphyteusim etiam perpetuam ant ad censem vel livellum concedendi, seu ad longum etiam tempus locandi, illaque permutandi, et alio quoicumque modo alienandi, aut super illis annuos perpetuos et redimibiles census et redditus imponendi, illosque pretiis pariter reperibilibus vendendi (servato tamen hoc ordine, ut primo quidem suppellectilia, mobilia et utensilia profana, si commode et utiliter fieri poterit; deinde vasa, candelabra, crucees, thuribula, aliaque utensilia aurea et argentea sacrâ unctione non delibuta, quae sunt eccl-

siis, ac pro earum usibus et ornamenti destinata; post haec etiam sacrâ unctione huiusmodi delibuta, eorum tamen profanatione seu dissecratione prius rite factâ et communitâ, reservatis tamen ex his praecise necessariis pro divino cultu; et si haec non sufficiant, redditus annuos, census, canones, livellos, ac bona immobilia, etiam feudalia et iurisdictionalia huiusmodi, incipiendo ab illis, quae cum minori ecclesiarum et locorum piorum aliorumque praedictorum damno et incommodo distrahi possunt, respective vendantur et distrahantur); neenon super omnibus et singulis praemissis quoicumque instrumenta, eum clausulis, pactis, conditionibus et obligationibus, submissionibus, decretis et cautelis in similibus apponi solitis et alias quovis modo necessariis et opportunis, celebrandi et conficiendi, ac celebrari et confici faciendi; contradictores, perturbatores, molestatores et rebelles quoicumque vobis in praemissis parere recusantes, eisque auxilium, consilium vel favorem, publice vel occulte, ac direete vel indireete, quovis quae sit colore, praestantes, eniucumque dignitatis, gradus, ordinis et conditionis fuerint, censuris et poenis ecclesiasticis, ac etiam pecuniariis in causam belli praedicti applicandis, ceterisque iuris et facti remedii opportunis compellendi et compescendi, ipsasque censuras etiam iteratis vicibus aggravandi, ac¹ illos dignitatibus, beneficiis et officiis per eos obtentis privandi, et ab eis amovendi, ac ad alia in futurum obtainenda inhabiles faciendi; interdictum ecclesiasticum apponendi, auxiliumque brachii secularis quandocumque opus fuerit invokeandi, ad sanitatem vero reversos, qui debite satifecerint,

¹ Male ed. Main. legit ad pro ac (R. T.).

ab omnibus censuris et poenis supradictis in formâ Ecclesiae consuetâ absolvendi, ac cum eis super irregularitate per eos èâ de causâ contractâ dispensandi, eosque rehabilitandi et ad pristinum statum restituendi; praeterea viros ecclesiasticos probos, ac fide et facultatibus idoneos, ad praemissa omnia et singula exequutioni mandandum (exceptis tamen inductione et impositione subsidii et contributionis, ac taxatione, determinatione et declaracione tam quantitatis ipsius subsidii et contributionis quam ratarum portionum a singulis praedictis respective praestandarum, ac bonorum stabilium in causam praedictam alienandorum electione et determinatione, quas a vobis solis, vel maiori parte vestrum, sicut praemittitur, fieri volumus) commissarios vestros, exactores, collectores et executores in singulis civitatibus et dioecesibus, provinciis et locis regnum, archiducatus, ac Statuum et dominiorum praedictorum, quotquot videretis expedire, cum simili vel limitata potestate, constituendi et deputandi, illosque arbitrio vestro removendi et revocandi, ac alios eorum loco toties quoties opus fuerit deputandi ac subrogandi; in delinquentes vel contumaces, per vos, vel alium, seu alias, etiam simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figurâ iudicii, inquirendi et procedendi, eosque debit is poenis et animadversionibus puniendi; modos et formas in praemissis servandos. praeseribendi, dubia quaecumque in praemissis forsitan oritura declarandi, ac prorsus omnia et singula in praemissis, et circa ea quovis modo necessaria et opportuna, etiamsi talia forent quae mandatum exigent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, decernendi, statuendi et exequendi, plenissimum et amplissimum ac omnimodam

facultatem, licentiam et potestatem, auctoritate praedictâ, earumdem tenore praesentium, tribuimus et impertimus.

§ 4. Volumus autem, ut pecuniae ^{Conditiones} _{praescriptae.} quaecumque, ex subsidii et contributio- nis huiusmodi exactione, neconon ex venditionibus, distractionibus et alienationibus bonorum praedictorum sicut praemittitur faciendis, quomodolibet proven- turac et redigendae, memorato Leopoldo regi in imperatorem electo, seu eius ministris, a vobis seu a commissariis vestris de speciali mandato vestro per vos subscripto tradantur et consignen- tur, ad hoc ut in praedictam causam belli contra Turcas, et non in aliam quamcumque, omnino convertantur, ipsarumque pecuniarum, quae sie traditae et consignatae fuerint, rationes seorsim habeantur, quo de earum erogatione in causam belli huiusmodi certius quo- cumque tempore constare possit; super quibus aliquique omnibus et singulis praemissis vestras vestrorumque commissariorum, exequitorum, exactorum et collectorum conscientias oneramus. Praeterea omnes et singulas venditiones, distractiones et alienaciones, a vobis seu commissariis vestris praesentium vigore faciendas, neconon instrumenta desuper ut praefertur celebranda et conficienda, cum omnibus et singulis inde ceteroquin legitime sequuntur, ex nunc prout ex tunc et e contra, auctoritate et tenore praedictis confirmamus et approbamus, illosque inviolabilis apostolice firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, etiam consensus interesse ut praefertur habentium, ac solemnitatum quarumcumque etiam in similibus de necessitate observandarum, etiamsi tales sint ut nonnisi factâ de eis individuâ mentione sanari possint, si qui desuper intervenerint, aut inter- venisse quandocumque praetendantur,

itidem, ex nunc prout ex tunc et e contra, supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

Clausulas ap-
ponit. § 5. Decernentes venditiones, distractiones et alienationes bonorum huiusmodi, sicut praemittitur facendas, validas et efficaces fore, ac emptoribus et aliis, ad quorum favorem sient, plenissime suffragari, nec illos ad probandum seu verificandum in quos usus pretium ipso-rum bonorum conversum fuerit ullo modo teneri, neque ipsas venditiones, distractiones et alienationes a quoquam, sub quovis praetextu, etiam enormis et enormissimae laesionis, impugnari, aut adversus illas restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari posse, sed emptoribus et aliis praeditis bona huiusmodi tamquam profana, propria, paterna et aucta possidere et retinere, ac de illis eorumque fructibus iuxta formam contractum cum eis initorum disponere, et illa ad quoscumque eorum successores transmittere licitum fore; impositionem vero et inductionem subsidi et contributionis, eiusque quantitatis determinationem, ac ratarum et portionum illius taxationem, definitio-nem et declarationem, ac bonorum ut praemissum est alienandorum electio-nem et determinationem, ceteraque omnia et singula per vos seu commissarios vestros in praemisis iuxta earumdem tenorem praesentium facienda, gerenda, dicenda et mandanda, valida pariter et firma et efficacia fore, suosque plena-rios et integros effectus sortiri et ob-tinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et spectabit, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, di-gnitatis et praeminentiae existant, ob-servari et adimpleri debere, neque ipsas praesentes litteras, etiam ex eo quod

¹ Coniunct. et defendat(R. T.).

in praemisis quomodolibet interesse habentes seu habere praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et audit, neque causae, propter quas eadem praesentes emanaverint, adductae et iustificatae sufficienter fuerint, seu ex aliâ quacumque quantum-vis instâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, de subreptionis vel ob-reptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium con-sensus¹ aliove quolibet etiam formalis et substantiali defectu notari, infringi, re-tractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, seu etiam motu proprio et de apostolicae potestatis plenitudine concessâ, quem-piam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, siveque et non aliter in praemisis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et dele-gatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Apostolicae Sedis nuncios, aliosve quoslibet, quacumque auctoritate, praeeminentiâ et potestate fungentes, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et de-finiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis au-toritate, scienter vel ignoranter, con-tigerit attentari.

§ 6. Non obstantib[us] omnibus et sin-gulis praemisis, ac felicis recordationis Symmachi, Pauli II, ac Pauli IV, et aliorum quorumcumque Romanorum Pon-tificum praedecessorum nostrorum, de rebus Ecclesiae non alienandis, sive

¹ Male edit. Main. legit *consensu* pro *con-sensus* (R. T.).

ultra triennium non locandis, ne^cnōn recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII, praedecessoris pariter nostri, de unā, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quorumvis testatorum et fundatorum etiam ultimis voluntatibus et dispositionibus, quas quo ad praemissa sufficienter et expresse co^mmutamus, necnon ecclesiasticum, monasteriorum, conventuum, collegiorum et locorum piorum, ac Ordinum, congregationum, societatum, etiam Iesu, militiarum et aliorum praedictorum, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis et usibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis, monasteriis, collegiis et locis piis, ac Ordinibus, congregatiibus, societatibus, etiam Iesu, miliitiis et aliis praedictis, illorumque praesulibus, capitulois, abbatibus, ac aliis superioribus et personis quibuslibet, etiam in nomine foundationis et erectionis, sub quibuscumque verborum tenoribus et fornis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficiente derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaeviis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret,

illorum omnium et singulorum tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum insenserentur et exprimerentur, pro expressis et insertis habentes¹, illis aliās in suo labore permanens, ad praemissorum effectum specialiter et expresse, ac plenissime et amplissime derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 7. Aut si praefatis et aliis quibuslibet communiter vel divisim ab eādem sit Sede indultum quod interdici, suspendi et excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 8. Volentes pariter ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alienius vestrum seu alterius cuiuscumque personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 9. Ceterum vobis serio iniungimus, memoratum Leopoldum regem in imperatorem electum nomine nostro horum, requiratis et moneatis, ut, pro eius pietate et religione, ac conscientiae suae tranquillitate, more maiorum suorum, qui Ecclesiam sartam tectam, Christique patrimonium usquequaque auctum et illibatum sancte et fideliter conservarunt, ecclesiasticae immunitati consulendo, has ecclesiarum iacturas, assignatis ipsis ecclesiis aequivalentibus retributionibus, vel aliās, condignā satisfactione ac imperiali liberalitate, quantoctius Deo adiuvante poterit, reparare non praetermittat.

Datum Romae, apud S. Mariam Magdalenam.

1 Haec verba pro expressis et insertis habentes nos addimus (R. T.).

Fides danda
transumpta.

Satisfactio in
futurum.

iorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii februarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 23 februarii 1664, pontif. anno ix.

CDLXIII.

Commissione cardinali Carafa ut compellat ecclesiasticos Statuum haereditariorum electi imperatoris ad tradenda aurea et argentea utensilia, exceptis calicibus et patenis et aliis sacrâ unctione delibutis, eidem imperatori seu eius ministris in subsidium belli contra Turcas.

Dilecto filio nostro Carolo S. R. E. presbytero cardinali Carafae nuncnpato,

Alexander Papa VII.

**Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Proemium. § 1. Cum, sicut non sine gravissimo animi nostri dolore accepimus, immannissimus christiani nominis hostis Turcarum tyrammus anno superiore, qua vi, qua fraude, in intima, quin etiam extrema regni Hungariae, cuius carissimus in Christo filius noster Leopoldus Romanorum rex illustris in imperatorem electus etiam rex existit, armorum suorum viribus eousque penetraverit, ut non solum cuncta in sua iura legesque coegerit, sed etiam aliis provinciis, partim conterminis, partim dissitis, vastitatem posthac comminetur; et, quamvis dictus Leopoldus rex nihil omnino interniserit, quo tam formidabili Turcarum potentiae ceu torrenti e supernis per declivia ruentis repagulum aliquod opponeret, re tamén accurate persens, id omnino explorato constet, nec vires aerarii eiusdem Leopoldi regis, nec facultates laicorum eius ditionum haereditariorum tantae belli moli usqueaque pares fore; ex redditibus vero personarum ecclesiasticarum praefati Hungariae ac Bohemiae

regnorum, nechon archiducatus Austriae, ceterorumque Statuum, provinciarum, ditionum et dominiorum haereditariorum ipsius Leopoldi regis praesentaneum vigentissimisque necessitatibus huiusmodi congruens subsidium haberi nequeat: nos, considerantes eā in re non minus Dei (cuius tempa et sacra violentur et cultus cessat) ac ministrorum eius, quam praedicti Leopoldi regis saevissimo iniustissimoque bello a communi reipublicae christianaे hoste petiti causam agi, quaeunque aliā promptiori ratione in tam urgenti et evidenti necessitate eidem Leopoldo regi pro recuperatione dicti regni Hungariae Turcarumque inde expulsione ac communis causae tuitione subveniendum censemus. Habitā itaque super hiis cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus delibratione maturā, de eorum consilio, ac motu proprio, ac ex certā scientiā nostrā, deque apostolicae potestatis plenitudine, circumspectioni tuae per praesentes committimus et mandamus, ut omnes et singulos archiepiscopos, episcopos, capitula, canonicos, et ecclesiarum ac locorum piorum quorumlibet rectores et administratores, ceterasque personas ecclesiasticas Hungariae et Bohemiae regnumque Statuum, ditionum, provinciarum et dominiorum haereditariorum praedictorum, tam seculares quam cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, ac etiam Societatis Iesu, et militiarum, etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, regulares utriusque sexus, etiam non petitā aut obtentā cuiusvis superioris mediati vel immediati regularium huiusmodi licentia, ac postpositis aliis quibuscumque excusationibus et tergiversationibus, ad tradendum et consignandum dilecto filio nostro Ernesto Adalberto tituli S. Praxedis S. R. E. Confirmat ut
in rubricā.

presbytero cardinali ab Harrach nuncupato, ecclesiae Pragensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesuli, nec non venerabili fratri Salisburgensi et Strigoniensi archiepiscopis, ac episcopo Viennensi, aut duobus saltem ex illis, seu, si illi insimul non reperiantur, aliis regnum ac archiducatus, Statuum, ditionum, provinciarum et dominiorum praedictorum episcopis, vel duobus ex illis per te arbitrio tuo, toties quoties opus fuerit, eligendis¹, quaecumque et qualiacumque aurea et argentea ecclesiistarum et locorum piorum huiusmodi vasa, candelabra, cruces, thuribula et alia utensilia, sive intra fines regnum et archiducatus, Statuum, provinciarum, ditionum et dominiorum praedictorum, sive extra illos asportata, ubicumque gentium et locorum existant (calicibus et patenis et aliis sacra unctione delibutis dumtaxat exceptis), ut illa conflari, et in nummos, praedicto Leopoldo regi seu eius ministris consignandos et in supradictam causam dumtaxat expendendos, cudi possint, canto tamen arbitrio tuo de restituendis, quamprimum facultas suppeditet, ecclesiis et locis piis huiusmodi aliis utensilibus aureis et argenteis eiusdem ponderis, valoris et qualitatis, apostolicâ auctoritate nostrâ, opportunis iuris et facti remedii, etiam per censuras ecclesiasticas, omni et quaecumque appellatione, recursu, reclamatione et exceptione remotis, cogas et compellas; super quibus tibi quamcumque necessariam et opportunam facultatem tribuimus et impertimur; volentes pecuniarum ex praemissis redigendarum rationes seorsim haberi, illasque in causam belli praedicti contra Turcas, et non in alios quosvis usus, cum tuâ², vel aliorum, a te seu pro tempore existente

nostro¹ et Apostolicae Sedis apud memoratum Leopoldum regem nuncio ad id specialiter deputandorum, subscriptione, integre et fideliter converti et erogari.

§ 2. Non obstantibus apostolicis, ac Contraria tollit. in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, neconon quarumcumque ecclesiistarum et locorum piorum, ac Ordinum, congregationum, Societatis, militiarum et hospitalis praedictorum, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis et locis piis, ac Ordinibus, congregationibus, Societati, militiis et hospitali praedictis, illorumque praesulibus, capitulis, abbatis et aliis superioribus, ac personis quibuslibet, etiam in limine fundationis et erectionis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus, et aliis decretis, in genere vel in specie, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus, ac si de verbo ad verbum, ac formâ in illis traditâ servatâ, exprimerentur et insererentur, praesen-

¹ Male edit. Main. habet *eligendi* (R. T.).

² Male edit. Main. habet *tuo pro tuâ* (R. T.).

1 Male ed. Main. legit *nostra pro nostro* (R. T.).

tibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 3. Aut si praefatis aut quibusvis aliis communiter vel divisim sit a Sede Apostolicā indultum quod excommunicari, suspendi et interdicī non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii februarii MDCLXIV, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 23 februarii 1664, pontif. anno ix.

CDLXIV.

Diversae ordinationes circa cappellanos ecclesiarum S. Apollinaris et S. Stephani in Monte Caelio, ac examen et aetatem alumnorum, necnon redditio nem rationum administrationis bonorum collegii Germanici et Ungarici de Urbe.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet, ut, paternam collegiorum ad sedulam iuventutis in bonis moribus sanaque doctrinā institutionem, fideique catholicae conservationem et propagationem, pie sapienterque institutorum curam gerentes, illorum commodis et utilitatibus ac felicibus progressibus, quantum cum Domino possumus, consulere iugiter satagamus.

Motiva.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, dum felicis recordationis Gregorius Papa XIII praedecessor noster, per quas-

dam suas super fundatione et erectione, ac constitutionibus, gubernio et directione collegii Germanici et Hungarici de Urbe respective emanatas litteras, inter alia constituerit ut quatuor ministrantes obeundo ecclesiae Ss. Sabbae et Andreeae eidem collegio unitae servitio destinarentur; hi vero ministrantes, nec in choro psallere, nec, praeter unum ex ipsis, missam inibi celebrare consueverint; unde nec etiam ibi habitare eurent, et de mente eiusdem Gregorii praedecessoris circa eorum servitium non satis liqueat; ipseque Gregorius praedecessor sacerdotes ad ecclesiae S. Stephani in Monte Caelio de Urbe praefatā dicto collegio pariter annexae⁴ servitium deputari voluerit, nec eorum numerum præfinxerit; ac ab eodem Gregorio praedecessore, circa examen alumnorum antequam in dictum collegium recipientur hic Romae institendum, dispositum reperiatur expesse ut examinatores in Urbe alumnos iuramento approbent vel reprobent, reservatā tamen superioribus facultate iuramentum eiusmodi remittendi si minime necessarium visum fuerit; id autem singulatitatem aliquam continere, seu illi causam praebere videatur; circa aetatem vero alumnorum praefactorum in eisdem litteris cautum reperiatur ut illi viginti circiter annos nati esse debeant; ac demum idem Gregorius praedecessor disposerit ut pro tempore existentes protectores dicti collegii rationes administrationis bonorum ipsius collegii quandcumque eis libuerit sibi reddi curare possint; si tamen administratores bonorum collegii huiusmodi Societatis Iesu religiosi fuerint, illi nemini praeterquam praeposito generali eiusdem Societatis rationem reddere teneantur: nos, dubia super praemissis seu eorum ratione

Ordinationes.

4 Ed. Main. habet ecclesiam ... annexa(R.T.).

exorta tollere, dictique collegii utilitatibus quantum nobis ex alto conceditur, proprie- spicere cupientes, ac praedictarum Gregorii praedecessoris litterarum tenores et datas etiam veriores, aliaque etiam specificam et individuam mentionem et expressionem requirentia praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium eiusdem collegii protectorum a Sede Apostolice deputatorum, qui collegium huiusmodi nuper visitarunt, consilio, motu proprio, ac ex certa scientia et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ut, ex supradictis quatuor ministrantibus dictae ecclesiae Ss. Sabbae et Andreae servitio destinatis, tres, qui prorsus inutiles sunt, dimittantur, et unius tantum sacerdos mercede nonnihil aucta eiusdem ecclesiae servitio deputetur; utque unus quoque dumtaxat in posterrum memoratae ecclesiae S. Stephani in Monte Caelio cappellanus detur, tenore praesentium statuimus et ordinamus. Praeterea volumus omnino servari quod in praedictis Gregorii praedecessoris litteris disponitur de secundo examine praedictorum alumnorum hic Romae instituendo antequam recipientur; utque cautius procedatur in primo examine, quod in Germania aut Hungaria habeatur¹, de hoc ipso edoceri inibi tum examinatores tum ipsos alumnos antequam eorum examen ibi instituantur, eaque de causâ transmitti huic² in Germaniam formularium examinis inibi faciendi; ac ad tollendam singularitatem, aliisque de causis, facultatem remittendi iuramentum, per examinatores in Urbe super approbatione vel reprobatione alumnorum praestandum, si minime ne-

cessarium visum fuerit, superioribus reservatam ut praefertur, eisdem superioribus adimus³, itaut indifferenter singuli examinatores iuramentum huiusmodi praestare teneantur. Constituta vero ab eodem Gregorio praedecessore circa alumnorum aetatem pariter omnino servari volentes, ne libera relinquatur facultas interpretandi pro libito ea verba quibus cavetur ut iidem alumni viginti circiter annos nati esse debeant, illa de decimonono anno saltem inchoato intelligenda esse declaramus. Postremo singulis annis mense ianuario, et infra annum quoties memoratis modernis et pro tempore existentibus dicti collegii protectoribus libuerit, rationem administrationis bonorum eiusdem collegii ipsis protectoribus, et dilecto filio praeposito generali vel vicario generali dictae Societatis Iesu si administratores bonorum huiusmodi eiusdem Societatis religiosi fuerint, reddi debere, statuimus pariter et ordinamus.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quilibet, etiam speciali et individuâ mentione digni, in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet practendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et audit, neque causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae, verificatae et iustificatae fuerint, seu ex aliâ quamcumque quantumvis piâ et privilegiata causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis et enormissimae et totalis laisionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus aliove quolibet etiam formalis et substantiali defectu notari,

¹ Potius lege habeatur (R. T.).

² Videtur hinc pro huic legendum (R. T.).

³ Legendum vel demimus vel simile (R. T.).

Decretum irritans.

impugnari, infringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illa aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concesso, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse; sed ipsas praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabat, inviolabiliter et inconcusse observari, sique, et non aliter, in praemissis per quoenumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, eiusdemque S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et dicti collegii protectores, ac alios quoslibet, quacumque auctoritate et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiiri debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Contrariis de-
regat.*

§ 3. Non obstantibus praefatis Gregorii praedecessoris litteris, aliisque praemissis, necnon, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quaeſito, aliisque constitutionibus et ordinationibus, ac dictorum collegii et Societatis, aliisve quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam eisdem collegio et Societati, illorumque superioribus et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus

et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque effacientibus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu pari, ac etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, ac forma in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earumdem ^{Transumpto-} _{rum fides.} praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibeat, quae ipsimet praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv martii MDCLXIV, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 4 martii 1664, pontif. an. ix.

CDLXV.

*Super observatione Indicis librorum prohibitorum noviter impressi¹.***Alexander Papa VII,**
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. Speculatores domus Israel, quae est sancta Dei Ecclesia, inscrutabili divinae providentiae arcane constituti, pastoram vigilantium nostram avertendis imminentibus gregi dominico periculis penitentiari studio iugiter adhibemus, ne oves, pretioso Salvatoris et domini nostri Iesu Christi sanguine redemptae, seducantur a via veritatis, sed illam iusistentes sub salutaris doctrinae directione ad aeternae beatitudinis metam felici cursu gradiantur.

Motiva. § 1. Cum itaque ad eiusdem Ecclesiae gubernationem praeceps sit in ordinandis moribus et castiganda doctrinâ momentum, quod ab altero purum fidei lumen existat, ab altero operum rectitudo; Sedes Apostolica, praecclare intelligens homines legendo tam quae credenda quam quae facienda sunt optime discere, magnam in primis in librorum delectu constituendo adhibet semperque adhibuit diligentiam, quo mali a bonis, noxiis ab innocuis discernerentur, nominatim signatis auctoribus et scriptis a quibus christifideles abstinere deberent.

§ 2. Quam in rem venerabiles fratres nostri sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, Indici librorum prohibitorum et expurgandorum praepositi, non solum suâ sponte, et pro muneri sibi iniuncta ratione, sed etiam speciali mandato no-

¹ Dubia Indicis librorum prohibitorum decidit congregatio erecta a Sixto V in const. cxvn, tom. viii, pag. 185, congreg. vii; Indicis librorum prohibitorum, regulas inviolabiliter observari praecepit Clemens VIII, constitutione cxviii (al. 112), tom. x, pag. 231.

stro attentius incumbentes, cum animadverterint, post Indicem librorum prohibitorum a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro editum iuxta formam alterius Indicis qui sacrosancti Concilii Tridentini auctoritate prodierat, quamvis multi libri tam a successoribus praedicti Clementis Romanis Pontificibus, quam ab eorumdem cardinalium congregazione prohibiti, illorumque auctores damnati fuerint, nullum tamen catalogum ordinatum atque distincte libros prohibitos et auctores damnatos huiusmodi complectentem publicâ auctoritate fuisse confectum, magnamque proinde in hac materia oriri perplexitatem, quae in dies maior futura est nisi opportune provideatur:

§ 3. Idecirco nos, difficultati inveniendae hac in re veritatis occurrere cipientes, post maturam et diligentem deliberationem, cui nonnulli ex praefatis cardinalibus ad res accuratis dispiendiendas praepositi fuerunt, decrevimus in primis deveniendum esse ad novi Indicis confectionem, quo non solum libri post novissimum Clementis praedecessoris Indicem prohibiti aut alias confixi, verum etiam in superioribus, quos dividimus, catalogis descripti continerentur. Deinde, quoad ordinem in disponendis auctorum et materiarum nominibus, solam litterarum alphabeti seriem esse deinceps observandam; emissâ numerina illâ in classes distributione, quae licet ab initio laudabiliter esset instituta, usq; nihilominus deinde cognitum est communodiorem aliae iniri posse in hoc genere rationem, et quae nullas appendicem adjectiones, multiplices alioquin et implicitas tractu temporis exituras, desideratura sit, remque expediat sine illâ legentium in quaerendis auctoribus molestia, praesertim bibliopolarum, qui-

Dat modum
faciendo novum
indicem.

bus, ut facilis et explicata sit huius indicis tractatio, publice in primis interest, ne ipsi errantes multorum errori causam praebant.

§ 4. Accedit, quod illa classium distinctione plurimos non modo vulgares sed etiam eruditos saepe decipiebat, dum ex earum ordine confixionis gravitatem aestimandam putabant, quasi severius actum semper videatur cum legentibus anteriorum quam posteriorum classium libros, quod tamen secus esse ex ipsa classium institutione a Concilio Tridentino facta colligi facile potest, ubi, cum solum antecedat distinctio inter libros auctorum vitio, ac demerito, vel perniciosae doctrinae errorumque in eis contentorum ratione dannatos, ac inter praeferentes aut dissimulantes auctorem contingit ut plerique libri ignoti scriptoris, qui tertiae classi assignantur, peiores multo sint, quam in primâ aut secundâ recensiti; cui falsae persuasioni, ne¹ perniciosae in hac materia licentiae causam praebat, medendum omnino existimavimus.

Confirmatio
Indicis.

§ 5. Quamvis autem ulteriorem classium distinctionem omissi iusserimus, haec tamen observatam retinendam censuimus, ut citarentur in eiusque libri confixione, ubi opus est, huiusmodi classes et appendices, unâ cum decretis quibus prium libri confixi fuerunt, quo rei ab initio gestae series innotescat.

§ 6. Quam etiam ob causam Indices Tridentinum et Clementinum, unâ cum suis appendicibus, Indici huic generali adiiciendos curavimus, simulque omnia decreta ad haec usque tempora in hac materia post praedicti Clementis predecessoris Indicem emanata, ne quid omnino, quod eniosae fidelium diligenter

¹ Pessime edit. Main. legit ac pro ne (R. T.).

iae pr. desse posset omissum videtur. Quae omnia, cum iuxta mentem nostram diligentius et accurate fuerint exequitioni mandata, composito Indice generali huiusmodi, cui etiam regulae Indicis Tridentini, cum observationibus et instructione memorato Indici Clementino adiectis appositae fuerunt: nos, de prae-dictorum cardinalium consilio eundem Indicem generalem, sicut praemititur, iussu nostro compositum atque revisum, et typis camerae nostrae apostolicae iau- impressum, et quem praesentibus nostris pro inserto haberi volumus, cum omnibus et singulis in eo contentis, autoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, ac ab omnibus tam universalibus quam singularibus personis, ubicumque locorum existentibus, inviolabiliter et inconcusse observari mandamus et praecepimus, sub poenis in constitutione recolenda memoriae Pii Papae IV etiam predecessoris nostri super dicti Indicis Tridentini confirmatione editâ contentis, ad quas, varietatis veterum decretorum in propo-nendis transgredientium poenis tollenda gratiâ, omnes et singulas poenas per constitutiones apostolicas et decreta ante-riora huiusmodi quomodolibet inflictas harum serie reducimus, firmis tamen manentibus his, quae de auctoribus et libris damnatis in litteris apostolicis die Coenae Domini publicari solitis sancta sunt, circa quos nihil omnino mutare ac ne contingere quidem intendimus.

§ 7. Mandantes propterea omnibus et singulis venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, ne non dilectis filiis eorum vicariis et officialibus, ac haereticæ pravitatis inquisitoribus, et regularium cuiuscumque Ordinis, congregatio-nis, societatis, vel instituti superioribus, omnibusque aliis, ad quos spectat et in

Mandatum da
ob servando.

futurum quomodolibet spectabit, ut hunc generalem indicem vulgandum et observandum pro viribus earent, memores ad officii sibi commissi munus pertinere ut oves dominici gregis tam a papulis permicosis arceantur, quam salutaribus impleantur: a quo si (quod absit) per malitiam aut negligentiam cesserent, omnium malorum, quae inde gravissima et maxima oriri necesse est, districtam sibi apud severum iudicem reddent rationem.

Contraria tollit. § 8. Non obstantibns apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibns, neenon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentione seu quaevis alia expressio habenda aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huinsmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, ac formam in illis traditam pro servatā habentes, illis alias in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides. § 9. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo per-

sonae in ecclesiasticā dignitate constituta munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v martii MDCLXIV, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 5 martii 1664, pontif. anno ix.

CDLXVI.

Iubilaeum universale ad divinam opem implorandam contra Turcas⁴.

Alexander Papa VII

Universis christifidelibus, praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Quod iam plures indictis publice per universum christianum orbem precibus a Patre misericordiarum flagrantissimo cordis affectu flagitavimus ut rem publicam christianam ab imminentibus periculis suā virtute tueri dignaretur, idem nunc maxime, quando nefarius Turcarum tyrannus regnum Hungariae, sumum olim christianarum rerum praesidiū, tot cladibus affectit, nec solum illud in suam potestatem omnino redigere, sed etiam inde in alias christianas ditiones irrumperē, easque, qua est insatiabili dominandi libidine, armis occupare, et Mahometanae perfidiae abominatione Ecclesiam Dei vivi polluere maximis viribus formidabilique apparatu molitur, denno faciendum esse arbitramur.

§ 1. Nam, licet quicquid nobis est viarium et consilii in causae communis tuitionem prompto et alaci animo conferre non cessemus, vanos tamen sci-

Hortatio.

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

mus esse hominum conatus nisi divinae gratiae ope, adiuventur. Acedamus itaque ad sacram misericordiam¹ Domini aram, eique cordum contritorum holocausta offerentes, ac iniuritatem nostras eleemosynis redimentes, expurgato per ieiunia veteri illarum fermento, eius iram, quam peccatis nostris irritavimus, placare studeamus. Quod quidem si in humilitate spiritu, ferventique charitate fecerimus, firmam in divinâ bonitate fiduciam habemus fore ut exurgat Deus, et dissipentur inimici eius, et fugiant qui oderunt eum a facie eius. Hoc autem ut flagrantiori spiritus ardore uberiorque fructu fiat, priscum Romanae Ecclesiae, omnium matris et magistrorum, morem sequentes, eiusdem Ecclesiae thesauros, quorum dispensatores a Domino constituti sumus, in praesentibus necessitatibus proferre, et largissimâ manu erogare decrevimus. Igitur, ex parte omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti, omnes et singulos utriusque sexus christifideles, tam in almâ Urbe nostrâ, quam extra eam, ubicunque locorum constitutos, apostolicâ auctoritate paternâ requirimus, monemus et adhortamur ad infrascripta devote peragendum et adimplendum, ac ad Deum Salvatorem nostrum toto corde orandum, ut² per viscera misericordiae suae religionem christianam fidemque catholicam protegere et defendere, humanissimorumque illius hostium Turcarum vires et conatus proterere et reprimere, principium christianorum pacem et concordiam conservare, eorumque cordibus sanctum lumen suum infundere, ac illorum consilia et vires ad christiani nominis tutelam et exaltationem unire, augere, dirigere et roborare, atque omnium nostrum piis laboribus et conatibus opem

¹ Videtur legendum misericordiae (R. T.).

² Male ed. Maia. legit et pro ut (R. T.).

ferre dignetur. Nos enim, de omnipotenti Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in almâ Urbe degentibus, qui S. Ioannis in Laterano, Principis Apostolorum et S. Mariae Maioris eiusdem Urbis ecclesias seu basilicas, vel ecclesiarum huiusmodi alteram, spatio duarum proximarum hebdomadarum semel saltem visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium devote, ut supra, Deum oraverint, ac quartâ et sextâ feriâ ac sabbato alterius ex praedictis hebdomadis ieiunaverint, et, peccata sua confessi, sanctissimum Eucharistiae sacramentum in dominicâ die immediate sequenti, vel aliâ die infra eamdem hebdomadam, reverenter sumperint et pauperibus aliquam eleemosynam, prout unigenitus suggeret devotione vel possilitas, erogaverint; ceteris vero, extra Urbem ubicunque degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficienibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi alteram, spatio duarum similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios, vel eorum vicarios seu officiales, vel alios, ut praefertur, faciendae decurrentorum, saltem semel visitaverint, ibique, ut supra, oraverint, ac quartâ et sextâ feriâ ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominicâ immediate sequenti, vel aliâ die infra eamdem hebdomadam, sanctissimâ communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam

eleemosynam, ut praemittitur, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno jubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem nostri praedecessores concedere consueverunt, tenore praesentium concedimus et elargimur; navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitata ecclesia cathedrali vel maiore aut parochiali loci eorum domicilii, eaudem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, neenon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquà corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex ianu approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere quae ipsi penitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgenus.

Facultas eligendi confessariorum. § 2. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus eiusvis Ordinis, congregationis et instituti, tam in Urbe quam extra eam, ubique locorum, ut praefertur, degentibus, licentiam concedimus et facultatem ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam secularem quam eiusvis Ordinis et instituti regularem, ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel

ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, neenon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et alias per quascumque nostras aut Romanorum Pontificium praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi videntur pro expressis, quomodo cumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant, et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiâ salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae, districte praecepimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum ubicumque existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, aliis⁴ defientibus, illis, qui curam animarum exerceant, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim, absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento, per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designant, ne alias ulterius praesentium litterarum executio protrahatur. Non intendimus autem per praesentes super aliquà irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tri-

⁴ Potius lego iis pro aliis (R. T.).

buere dispensandi, seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicā Sede vel ab aliquo praelato seu indice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu alias in sententias et censuras incedisse declarati, vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus dictarum² duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, illo modo suffragari posse aut debere.

Contrariorum derogatio.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis in expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti servatur ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, neconon regulā nostrā de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumunque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam in ramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis, quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis auctoritatibus in eis traditam pro servatā habentes, hac vice, specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praesentium,

1 Edit. Main. legit *dictaram pro dictarum* {p. 1.}.

derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensa.

Transumpta rum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die vii martii MDCXIV, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 7 martii 1664, pontif. anno ix.

CDLXVII.

Renovatio indulti nominandi ad canonicatus et praebendae pro rectore, decanis et provisoribus universitatis Coloniensis¹.

Dilectis filiis nobilibus viris consulibus et senatui civitatis et reipublicae Coloniensis,

Alexander Papa VII.

**Dilecti filii nobiles viri,
salutem et apostolicam benedictionem.**

§ 1. Aliis (piè memoriae Paulo Papae V praedecessori nostro pro parte vestra exposito, quod pridem felicis recordationis Clemens Papa VIII similiter praedecessor noster, cum accepisset quod antea recolendae memoriae Paulus Papa IV etiam praedecessor noster, certis tunc expressis causis adductus, rectori et decanis quatuor facultatum, videlicet theologicae, iuridicae, medicae et artium, quae consistit² in tribus gymnasii Mon-

Motiva.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Ni aliquis error irrepst (p. 1.).

tano, Laurentiano et Trium Coronarum universitatis studii generalis Colonensis, consilioque illius facultatis ex qua persona nominanda esset, apostolicā auctoritate indulserat, ut, cum provisoribus eiusdem universitatis, personas assumere possent in eādē universitate promotas, ac in publicis scholis legentes et lecturas, quas ipsi rector et decani ac provisores, praestito iuramento, unanimi consilio illius facultatis in qua legerent vel legere deberent, ad id more solito congregati¹, idoneas et catholicas esse, ac ad laudem et fructum studiosorum profiteri posse, cognoscerent, easque dilectis filiis maioris ac aliarum ecclesiarum dietae civitatis capitulis, ad quos canonicatum et praebendarum in eisdem ecclesiis consistentium collatio, provisio, praesentatio, electio, institutio, seu quaevis alia dispositio communiter vel divisim aut aliā quomodolibet pertineret, dictae videlicet maioris et S. Gerononis Coloniensis ad presbyterales tantum, ad reliquos vero aliarum ecclesiarum predictarum canonicatus et praebendas qui inde ad triennium tunc venturum in singulis martii, iulii et novembribus mensibus Sedi Apostolicae per concordata Germaniae cum ipsā Sede inita reservatis vacassent, nominare valerent eis ad quos illorum collatio, praesentatio, electio et dispositio huiusmodi spectaret; et deinde dictum triennium semel atque iterum piae memoriae Pius Papa IV et Pius V, etiam predecessores nostri, ad simile triennium prorogaverant, et indultum predictum etiam ad maiorem post pontificalem, et principales, aliasque dignitates, personatus, administrationes et officia etiam curata, neenon vicarias et cappellianias perpetuas maioris et collegiarum alias

rumque ecclesiarum Coloniensium, quae in praedictis mensibus intra ipsum tempus vacarent, ampliaverant; et successive recolendae memoriae Gregorius Papa XIII, similiter predecessor noster, triennium, a predicto Pio predecessor prorogatum vel concessum, ad aliud triennium primo, et deinde ad quinquennium, alias iuxta formam litterarum indulti Pauli IV predecessoris predicti, dumtaxat extenderat et ampliaverat; si vero lapsus esset novum quinquennium huiusmodi, ad hoc ut, predicto novo quinquennio durante, rector, decani ac provisores predicti ad presbyterales maioris et S. Geronis tantum, ad omnes vero alios reliquarum ecclesiarum Coloniensium canonicatus et praebendas dumtaxat personas nominare possent, de novo concederat; et successive similis memoriae Sixtus Papa V, etiam predecessor noster, quinquennium ab eodem Gregorio predecessor ultimo prorogatum seu concessum, ad quadriennium, a fine ultimo prorogati seu concessi quinquennii huiusmodi incoandum, extenderat et ampliaverat, si vero lapsus esset novum quadriennium huiusmodi, ad hoc ut, ipso durante, rector, decani et provisores ad presbyterales maioris et S. Geronis, ad omnes vero alios reliquarum ecclesiarum Coloniensium canonicatus et praebendas dumtaxat, qui interim in aliquo ex tribus mensibus praedictis extra Romanam Curiam vacarent, et aliā iuxta formam et tenorem litterarum Pauli predecessoris predicti tantum personas ut praefertur qualificatas nominare, et alia in litteris dicti Pauli IV predecessoris contenta facere possent indulserat; ita tamen ut personae sic nominatae, intra sex menses a die provisionis, collationis seu alterius eiusvis dispositionis de dictis canonicatis et praebendis in vim nominationis

¹ Male edit. Main. legit *congregari pro congregati* (R. T.).

huiusmodi factae numerandos, novas provisiones de eisdem canonicatibus et praebendis a dictâ Sede petere, et litteras apostolicas sub plumbo in totum expedire¹, ac iura camerae apostolicae et aliis propterea debita persolvere omnino tenerentur, et nisi praemissa adimplerent, ipso semestri elapsso, iudicem canonicatus et praebendae vacarent eo ipso, et sie vacantes per Sedem Apostolicam dumtaxat aliis quibusvis personis conferri libere possent, volens ut rector et alii praedicti huiusmodi ius nominandi habentes, sive ecclesiastici, sive laici forent, fidem catholicam iuxta articulos ab eâdem Sede propositos in manibus archiepiscopi seu officialis Coloniensis pro tempore existentis annis singulis profiteri tenerentur, alioquin nominaciones ab eis facienda et inde sequuta omnia nullius essent valoris vel momenti; ipse etiam Clemens praedecessor, certis tunc expressis de causis, tempus quadriennii, per dictum Sextum praedecessorem prorogati seu de novo concessi, de consilio tunc existentium sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium congregationis Germanicae bis ad aliud quinquennium extenderat et prorogaverat, et, quatenus lapsus esset, idem indultum de novo concesserat, iuxta formam litterarum Pauli IV praedecessoris praedicti, ita tamen ut prioris indulti huiusmodi prorogatio seu concessio non extenderetur ad canonicatus et praebendas ecclesiae metropolitanae, ad vicarias vero tam dictae metropolitanae quam aliarum ecclesiarum omnium dictae civitatis, etiam ad alios, qui in aliâ quam Coloniensi academiâ gradum suscepissent, illud extensem esse voluerat et extenderat, ac ampliaverat, volens et inhibens, si aliquis nominatus beneficium ad quod nominatus fuisset resignare vel-

¹ Id est *expediri facere* (R. T.).

let, ne ullo modo nisi in manibus Romani Pontificis, aut nuncii apostolici in dictâ civitate Coloniensi pro tempore degentis, huiusmodi beneficium ad favorem alterius a rectore et decanis praedictis nominandi, nec per resignationem illud nec per permutationem dimittere posset, quodque, nonnisi servato inter competitores concursu a sacro Concilio Tridentino in collationibus parochialium ecclesiarum praescripto, ad canonicatus et praebendas praedictos nominare et conferre deberent, ac nominantes iurare se dignorem et ad profitendum munus magis aptum praelatuos, et vicissim eum, quem praefterri contigisset, iurare se iniunctum profitendi officium diligenter praestitum; deinde vero ex causis praedictis dictus Clemens praedecessor indultum huiusmodi ad aliud quinquennium iterum prorogaverat, extenderat, seu concederat, decreveratque huiusmodi canonicatus nonnisi personis ex aliquâ ex dictis universitatibus idoneis, quae iure iurando ad profitendum munus diligenter sese adstringerent, dumtaxat conferri, ac canonicatus et praebendas praedictos per eos huiusmodi nominationis vigore obtinendos non nisi in manibus Romani Pontificis pro tempore existentis, cum specificâ mentione quod illos vigore huiusmodi nominationis consequi essent, resignari vel alias dimitti nullatenus possent, alioquin canonicatus et praebendae huiusmodi vacarent eo ipso, ita ut de illis per Sedem Apostolicam dumtaxat (disponi posset) idem Paulus V praedecessor, supplicationibus vestro nomine sibi humiliter porrectis inclinatus, indultum vobis a praedicto Clemente praedecessore concessum, et desuper expeditas litteras praedictas, ad aliud quinquennium a fine quinquennii ultimodicti a Clemente praedecessore concessi computandum, auctoritate apo-

stolicā extendit et prorogavit; et nihilominus, sine praeiudicio tunc et pro tempore existentis archiepiscopi Coloniensis, dilectis filiis rectori et decanis praeditarum quatuor facultatum in dictā universitate canonice institutarum, et consilio illius ex facultatibus huiusmodi cuis persona iuxta formam litterarum Pauli IV praedecessoris nominanda fuisset, etiam pro tempore existentibus, unā cum dilectis filiis provisoribus ipsius universitatis, ut personas in eādem universitate promotas, et legentes et lecturas, quas ipsi rector et decani ac provisores, mēdio eorum iuramento, unā cum consilio facultatis huiusmodi in qua personae ipsae legerent et legere deberent ad hoc more solito convocato, idoueas et catholicas esse, ac cum laude et fructu inibi pro tempore studentium profiteri posse, affirmarent (ita ut, si controversia in nominando inter rectorem et decanos neenon provisores et consilium huiusmodi exorta fuisset, ille, quem maior pars votis suis preferendum putasset, praeferreretur) dilectis filiis maioris, ac S. Gereonis, et aliarum ecclesiarum capitulis, ad quos canonicatum et praebendarum in eisdem ecclesiis consistentium collatio, provisio, praesentatio, electio, institutio, seu quaevis alia dispositio coniunctim vel separatim, vel aliās quomodolibet, cœsantibus reservationibus et affectionibus apostolicis, pertinebat, videlicet ad presbyterales tantum maioris et S. Gereonis (itaut nominandae personae secundum eorum statuta et privilegia eorum capitulis concessa ut praefertur qualificatae essent), ad omnes vero et singulos alios canonicatus et singulas praebendas reliquarum ecclesiarum huiusmodi, quae ex tunc, ad quinquennium tunc proxime futurū a fine ultimi quinquennii per Clementem praedecessorem pro-

rogati seu concessi computandum, in singulis martii, iulii et novembris mensibus pro tempore vacassent et vacare contingeret, nominare libere et licite valerent, dictā auctoritate concessit et indulxit; ac statuit et ordinavit quod iij, ad quos collatio, provisio, praesentatio, electio, institutio, vel quaevis alia dispositio canonicatum et praebendarum huiusmodi pro tempore spectaret, canonicatus et praebendas, quos personae ad illos sic nominatae, per se vel procuratorem suum ad hoc ab eis specia-liter constitutum, infra unius mensis spatium postquam eis vel procuratori seu illorum⁴ vacatio innotuisset, duxissent acceptandos, cum omnibus iuribus et pertinentiis suis, eisdem nominatis personis conferre, et de iis etiam providere, seu eas ad illos praesentare, aut eligere, aut in illis instituere, vel aliās de illis in earumdem personarum nominatarum favorem disponere tenerentur; quodque iis praemissa facere recusantibus vel negligentibus aut differentibus etiam pro tempore abbas S. Martini Colonensis, ac decanus ecclesiae S. Pauli Leodiensis, et qui haereticae pravitatis inquisitor in illis partibus apostolicā auctoritate deputatus existeret prior dominus Ordinis fratrum Praedicatorum etiam Coloniensium, et eorum quilibet, canonicatus et praebendas sic vacantes personis ad illos, ut praefertur, nominatis, pro eā vice tantum, eādem auctoritate conferre, et de illis etiam providere pariter libere et licite possent; et quod ab eisdem personis sic pro tempore nominatis, in actu nominationis de eis pro tempore factae, in qua facultate, in quo gymnasio, et qua horā illa docere seu legere deberent, exprimeretur, et si a praemissis defecissent, post primam

⁴ Deest voce alteri (R. T.).

et secundam nominationes¹ eis desuper factas, a perceptione fructuum, reddituum et proventuum praebendarum, quas vigore nominationum et collationum huiusmodi tunc assecurati fuissent, per abbatem et decanum ecclesiae S. Pauli Leodiensis et priorem praedictos, aut aliquem ex eis, ad requisitionem illis per rectorem et decanos facultatum et provisores universitatis huiusmodi faciendam, suspenderentur, et, si suspensionem huiusmodi per mensem animo sustinuerint indurato, iisdem praebendis ipso facto et cum effectu privarentur, et pro privatis haberentur, et statim de illis aliis personis modo et formâ premissis provideretur; verum, si personae nominatae praedictae in aliquam suspicionem haeresis incidissent, in eas per inquisidores haereticæ pravitatis in illis partibus eâdem auctoritate deputatos abque ullâ morâ inquireretur, et si illae compertae fuissent haeresi huiusmodi infectae, alii catholici ad beneficia per illos obtenta simili modo nominarentur; et subinde quinquennium huiusmodi ad aliud quinquennium a fine ultimodicti quinquennii computandum semel atque iterum extendit et prorogavit, seu concessit et indulxit.

Postmodum aut postquam felicis recordationis Gregorius Papa XV similiter praedecessor noster per suas in simili formâ Brevis expeditas litteras indultum praedictum vobis, ut praefertur, prorogatum, ac desuper confectas litteras, et in eis contenta (ita tamen ut huiusmodi indultum canonicatus et praebendas metropolitanae ecclesiae Coloniensis minime comprehendenteret, neque ad eos se extenderet², ac sine praeiudicio dicti tunc et pro tempore existentis archie-

piscopi Coloniensis, ac alias sub certis modo et formâ tunc expressis) ad aliud quinquennium de novo concesserat, et subinde, recolendae¹ memoriae Urbanus Papa VIII, pariter praedecessor noster (attendens quod indultum huiusmodi per cancellariae apostolicae regulas revocatum fuerat, et, sicut eidem Urbano praedecessori tunc exponi feceratis, causae, propter quas idem indultum a praedicto Paulo IV primo loco concessum, et ab aliis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris praedictis, ut supra, prorogatum, et expresse de novo concessum fuerat, conservationis nimis catholicae religionis in istâ civitate Coloniensi eo usque vigebant, vosque cupiebatis ad catholicorum virorum studia in istis partibus alenda et allienda huiusmodi indulto dintius frui posse), idem Urbanus praedecessor per alias suas in simili formâ Brevis expeditas litteras indultum praedictum vobis per dictum Gregorium praedecessorem ad quinquennium ut praefertur de novo concessum, ac desuper confectas litteras praedictas et in eis contenta, ad aliud quinquennium apostolicâ auctoritate sub certis modo et formâ tunc expressis denuo concessit, ipsumque quinquennium ad aliud pariter quinquennium, ac deinde secundodictum quinquennium ad aliud similiter quinquennium extendit et prorogavit. Ac deinceps, eidem Urbano praedecessori per vos exposito seu subiuncto, quod quinquennium, tunc per eum ultimo loco extensum seu concessum, brevi erat expiraturum, et causae super² quas indultum huiusmodi tam a praedictis Romanis Pontificibus quam ab eo ultimo concessum fuerat, eatenus vigebant, dictus Urbanus praedecessor indultum praedictum per eum ultimo

¹ Potius legendum videtur *monitiones pro nominationes* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *extenderent* (R. T.).

¹ Connecct. et hinc delemus (R. T.).

² Potius lege *propter pro super* (R. T.).

loco ad quinquennium ut praefertur extensum, seu de novo concessum, ac desuper confectas litteras et in eis contenta (ita tamen ut provisiones huiusmodi servatā dictarum litterarum formā fierent, ipsumque indultum canonicatus et praebendas ecclesiae metropolitanae Coloniensis minime comprehenderet, nec ad eos se extenderet, ac aliās sub certis modo et formā etiam tunc expressis) ad aliud quinquennium extendit et prorogavit. Et postmodum, similis recolendae¹ Innocentio Papae X praedecessori etiam nostro per vos exposito quod causae, propter quas indultum huīusmodi tam ab eodem Urbano tunc novissime quam ab aliis praedecessoribus concessum fuerat etiam eatenac vigebant, ipse Innocentius praedecessor praedictum vobis per eumdem Urbanum praedecessorem ultimo loco ad quinquennium ut praefertur extensum, seu de novo concessum, ac desuper confectas litteras et in eis contenta, sub certis pariter conditionibus modoque et formā tunc expressis, ad aliud quinquennium pariter concessit, quinquenniumque huīusmodi postmodum ad aliud etiam quinquennium a die xx februarii MDCL computandum extendit et prorogavit. Ac demum nos, supplicationibus vestro nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati per binas nostras in simili formā Brevis litteras, unas die xxviii augusti MDCLV, et alias die viii ianuarii MDCLXI respective expeditas, indultum praedictum, vobis concessum et prorogatum ut praefertur, sub certis modo et formā tunc expressis, semel quidem ad quinquennium, novissime vero ad triennium tunc proximum respective de novo concessimus; et aliās, prout in praedictis nostris, ac in singulis memoratorum praedecessorum in eādem formā Brevis desuper expeditis lit-

¹ Deest memoriae (R. T.).

teris, quarum tenores psaesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus, uberioris continetur.

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecistis, novissime concessum per nos triennium huiusmodi expiraverit, et causae, propter quas idem indultum per nos et Romanos Pontifices praedecessores nostros pluries concessum et prorogatum respective fuit, etiam num vigeant, vosque propterea indultum huiusmodi ad effectum suprascriptum per nos vobis de novo concedi summopere desideratis: nos, speciale vobis gratiam¹ facere volentes, et vestrum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus vestro nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, indultum praedictum, vobis, sicut praemittitur, a nobis bis concessum, cum omnibus et singulis contentis in litteris praedictis (ita tamen ut provisiones huiusmodi, servatā dictarum litterarum formā, fiant, quacumque praetensā praxi, consuetudine, seu tolerantiā contraria non obstante, quam potius abusum esse, et proinde praesens indultum in omnibus et per omnia iuxta eius tenorem et proprietatem, prout verba illius sonant, et non aliter, nec alio modo, servari debere decernimus, et cum hoc quod indultum huīusmodi canonicatus et praebendas ecclesiae metropolitanae Coloniensis minime comprehendat, nec ad eos se extendat, ac sine praeiudicio venerabilis fratris moderni et pro tempore existentis archiepiscopi Coloniensis, nec-

¹ Edit. Main. legit gratias (R. T.).

Nova indulto
prorogatio ut in
rubrica.

non cum omnibus et singulis aliis facultatibus, concessionibus et ordinatio-
nibus, clausulis et decretis appositis in
dictis litteris, ac servatā in illis et per
omnia earumdem litterarum formā) al-
quadiennium, a datā praesentium com-
putandum, auctoritate apostolicā, tenore
praesentium, de novo concedimus; sie-
que et non aliter per quoscumque in-
dices ordinarios et delegates, etiam cau-
sarum palatii apostolici auditores, ac
S. R. E. cardinales, etiam de latere le-
gatos, et Sedis Apostolicae nuncios, qua-
vis auctoritate fungentes, sublatā eis et
eorum cuilibet quavis aliter indieandi
et interpretandi facultate et auctoritate,
iudicari et definiti debere, ac irritum
et inane si secus super is a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoran-
ter, contigerit attentari, decernimus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes etiam vos, quadriennio praedicto per nos concessso durante, huiusmodi indulto ac desuper confessis litteris praedictis libere et licite uti posse, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Transumpto-
rum fides.

§ 4. Volumus autem, et earumdem tenore praesentium ordinamus (ne ec-
clesiae, in quibus personae nominatae huiusmodi vigore vacationum aut col-
lationum praedictarum eosdem canonicatus et praebendas obtinuerint, ob ea-
rum impedimentum in legendō debitō defraudentur obsequiis, aut cultus divi-
nus in illis minuantur), ut eadem per-
sonae, si illis cā horā, qua ipsa divina
officia celerabuntur, legendū fuerit,
tunc per idoneos substitutos inibi de-
serviri facere possint, et ita deserviendo
pro residentibus et inservientibus ha-
beantur, ac distributiones quotidianas
luerentur, in omnibus et per omnia pe-
vincē ac si personaliter deservirent (die-

bus dominicis et festivis principalioribus, videlicet Domini nostri Iesu Christi, ac glorioissimae Virginis, et beatorum Apostolorum, et in quorum honorem dedicatae sunt ecclesiae praedictae, aliorumque sanctorum quorum dies in singulis eisdem ecclesiis solemnes et celebres habentur, exceptis, quibus eis non per substitutos, sed per se ipsos personaliter deservire teneantur), quodque huiusmodi canonicatus et praebendae personis ad profitendum in aliquā ex dictis univer-
sitatis idoneis repertis, qui iure iurando ad profitendi munus diligenter ac imme-
diata post canonicatus et praebendas adēptionem exercendum se adstringant, dumtaxat conferantur, ipsaeque personae praedictos canonicatus et praebendas, per eas huiusmodi nominationis vigore obtentos, nisi in manibus nostris et pro tempore existentis Romani Pontificis, cum specificā mentione quod illos vigore nomina-
tionis huiusmodi consequuti sunt, resignare aut aliās dimittere nullatenus possint, alioquin canonicatus et praebendae huiusmodi vacent eo ipso, ita ut de illis per Sedem Apostolicam dumtaxat disponi possit, utque⁴ personae sic no-
minatae praedictae intra sex menses a die collationis, provisionis aut eiusvis alterius dispositionis de canonicatibus et praebendis, ad quos illas nominari con-
tigerit, sibi faciendae, ut praefertur, no-
vas provisiones super illis a dictā Sede impetrare, et litteras apostolicas desuper in totum expedire, ac iura camerae apo-
stolicae et aliis propterea debita per-
solvere omnino teneantur, alioquin, dictis sex mensibus elapsis, canonicatus et praebendae huiusmodi vacent eo ipso, ita ut aliis per eandem Sedem tantum libere conferri possint.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-

Derogatio
contraria.⁴ Malle ed. Main. legit usque pro utque (R. T.).

stolicis, neenon ecclesiarum praedictarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis et capitulis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, et iteratis vicibus, concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficientr expressis ac insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiv martii MDCLXIV, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 14 martii 1664, pontif. anno ix.

CDLXVIII.

Dismembratio ac separatio a provinciā Lugdunensi Ordinis fratrum sancti Francisci de Paula Minimorum nuncupatorum sex conventuum, videlicet Belliregardensis, Calvimontensis, Briaventensis, Claramontensis, Curtipetrensis et Ussonensis nationis Arverniae Ordinis huiusmodi, corumque erectione in novam provinciam Arvernensem nuncupandum¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

In supremo militantis Ecclesiae solio, meritis licet imparibus, divinā dispositione collocati, ad ea peculiares vigilantiae nostrae curas libenter convertimus, per quae exortae inter religiosos viros controversiae opportunis rationibus dirimantur, et novae provinciae instituantur, sicut ad omnipotentis Dei gloriam et religionis incrementum conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Itaque, causam dismembrationis ac separationis sex conventuum, videlicet Belliregardensis, Calvimontensis, Briaventensis, Claramontensis, Curtipetrensis et Ussonensis, nationis Arverniae Ordinis fratrum sancti Francisci de Paula Minimorum nuncupatorum, a provinciā Lugdunensi eiusdem Ordinis, et eorum in novam provinciam Arvernensem nuncupandam erectionis, ad instantiam dilectorum filiorum fratrum ipsius Arvernensis nationis dirimere cupientes, ac eorumdem fratrum Arvernensium singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latīs, si quibus quomodolibet inno datae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absoltas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui informationem dilecti filii correctoris generalis Ordinis huiusmodi despēr habuerunt, remque mature examinarunt ac perpenderunt, consilio, memoratos sex conventus a dicta provinciā Lugdunensi, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, dismembramus ac se-

Dismembrationem concedit
Pontifex alia que ad effectum di-ponit.

paramus, eosque in novam provinciam dicti Ordinis Arvernensem nuncupandam erigimus. Mandantes propterea eidem correctori generali, eiusque pro tempore in officio enicunque successori, ut provinciam Arvernensem sic erectam cum aliis dieti Ordinis provinciis connumeret, ipseque corrector generalis unā cum suo definitorio pro hac primā vice dumtaxat correctorem provincialem provinciae huiusmodi eligat usque ad proximum capitulum generale inclusive duraturum, et votum in eodem capitulo generali prout ceteri eiusdem capituli vocales habiturum; et in reliquis omnibus ad constitutionem praefatae novae provinciae occurrentibus cum ipso definitorio pariter pro hac vice auctoritate nostrā provideat ac decernat.

Decretum irritans.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliiter observari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrairem derogat.

§ 3. Non obstantibus in contrarium deductis pro parte fratrum nationis Lugdunensis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, Ordinis ac provinciae Lugdunensis et conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolice, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus

pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Pisatoris, die xvii martii MDCLXIV, pontificatus nostri anno ix.

Dat. die 17 martii 1664, pontif. anno ix.

CDLXIX.

Eximit fratres et conventus tertii Ordinis sancti Francisci, in Castellae, Galliciae et Legionis regnis degentes, ab omni iurisdictione ministri provincialis Minorum de Observantiā S. Iacobi.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum fratrum tertii Ordinis sancti Francisci in Castellae, ac Galliciae et Legionis regnis degentium congregati venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod ipsi aegre ferebant eorum Ordinem in illis partibus peiorem quotidie in statum prolabi ex eo quod superiores eiusdem Ordinis et regulae non haberent a quibus immediate regerentur, quodque dudum felicis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster ordinaverat ut conventus dieti Ordinis in Lusitania consistentes, ministro generali Ordinis fratrum Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantiā nuncupatorum ac commissario generali familiae ultramontanae eiusdem Ordinis immediate subiecti remanentes, proprium ministrum provincialem et definitores sibi eligere possent,

Expositio.

eaque ratione multis inconvenientibus obviam itum optimique effectus ad Dei gloriam et religionis incrementum inde consequuti fuerant, sicut experientia compertum erat;

Et in eadem expositione subiuncto, quod ipsi exponentes propterea eorum conventus in regnis supradictis constitutos ab omni iurisdictione dilecti filii ministri provincialis provinciae S. Iacobi dicti Ordinis Minorum de Observantiâ eximi et liberari, sibique ut, dilecto filio ministro generali eiusdem Ordinis Minorum de Observantiâ immediate subiecti remanentes, ab uno ministro provinciali et quatuor definitoribus seu discretis praefati tertii Ordinis, qui in capitulo, quolibet triennio sub praesidentiâ dicti ministri generalis vel commissarii familiae ultramontanae Ordinis Minorum de Observantiâ huiusmodi, aut alterius per eos deputandi, iuxta dispositionem constitutionum dicti tertii Ordinis celebrandis, eligi deberent, ad instar provinciarum Lusitaniae et Boeticæ, non obstantibus recolendae memoriae Pii Papæ V praedecessoris pariter nostri litteris, v nonas iulii MDLXVIII emanatis, quarum initium est *Ea est officii nostri ratio, etc.*, de cetero regerentur et gubernarentur, concedi summopere desiderabant: emanavit ab eadem congregazione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

*Decretum sa-
crae congrega-
tions.*

§ 2. « Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, ad quam sanctissimus dominus noster instantiam huiusmodi remisit, attentis narratis, ac auditâ relatione ministri generalis Ordinis, precebus oratorum benigne annuens, decrevit et mandavit eosdem oratores, seu ipsorum conventus, in posterum a iurisdictione ministri provincialis provinciae

S. Iacobi de Observantiâ exemptos, et tantummodo eidem ministro generali et commissario generali familiae ultramontanae immediate subiectos fore, prout harum serie eximit ac respective subiicit, eidemque ministro provinciali iniungit ne ullenus in eorum gubernium, curam aut quamecumque iurisdictionem se intromittat. Insuper eadem saera congregatio statuit ut deinceps praedicti oratorum conventus regantur per visitatorem provincialem, definitores aliosque officiales ex eorum gremio assumendos et eligendos, iuxta constitutiones Ordinis, et in reliquis omnibus ad instar provinciarum Lusitaniae et Andalusiae praefatarum. Pro hac autem primâ vice electio praefatorum visitatoris provincialis, definitorum et officialium fiat a dicto ministro generali unâ cum suo generali definitorio. Et ita saera congregatio praesentium vigore decernit, mandat et statuit, et nuncio apostolico apud regem Hispaniarum pro tempore degenti committit, ut, quatenus opus sit, easdem praesentes omnibus iuris et facti remediis exequutioni demandari faciat. Praedictis litteris apostolicis sanctae memoriae Pii V ceterisque contrariis, alias in suo robore permanens, minime obstantibus.

Romae, vi martii MDLXIV.

M. cardinalis GINETTUS ».

§ 3. Cum autem, sicut praefati exponentes nobis subinde exponi fecerunt, <sup>Confirmat
Pontifex deo-
rum sacrae con-
gregations.</sup> ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ et efficaciâ, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, speciale ipmis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occa-

sione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper iñ praemissis auctoritate praefatae congregatio- nis cardinalium.

Dicitur in- matis. § 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac dictis exponentibus plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sive in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scien- ter vel ignoranter, contingit attentari.

Derogatio contraria. § 5. Non obstantibus praefatis Pii praedecessoris litteris, ac piae memoriae Bonifacii Papae VIII, etiam praedecessoris nostri, de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictorum Ordinum¹ ac provinciac S. Iacobi et con- ventuum, aliisve quibuslibet, etiam iu- ramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contra- riis praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus

1 Potius lego *Ordinis* (R. T.).

omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclasiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibetur, in iudicio et extra illud, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi martii MDCLXIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 26 martii 1664², pontif. anno ix.

CDLXX.

Declaratio mentis sua super solutione decimarum per pensionarios facienda³.

Alexander Papa VII.

Motu proprio, etc.

§ 1. Cum nos aliâs³, pro urgentibus reipublicae christiana necessitatibus, et praesertim ad reprimendos infidelium conatus, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium consilio et assensu, inter alia indixerimus et imposuerimus sex integras decimas omnium et quo rumeumque fructuum, reddituum, pro- ventuum, iurium, obventionum et distri-

Prosemina.

1 Male ed. Main. ad marg. legit 1663 (R. T.).

2 Vide ad Constit. LIII Innocentii X, *Nuper*, tom. xv, pag. 453, et ad Constit. CCCXXXV, *Cum divina*, huius Pontificis, tom. XVI, pag. 673.

3 Constitutionem banc edid. Main. habet sub anno praeced., nos huc transtulimus ratione quam dicemus ad subscriptionem (R. T.).

butionum quotidianarum et emolumen-
torum ordinariorum omnium et quarum-
cumque patriarchalium, metropolitana-
rum, cathedralium et collegiatarum, ac
parochialium, aliarumque ecclesiarum,
neenon monasteriorum et conventuum,
ac etiam mensarum patriarchalium, ar-
chiepiscopalium, episcopalium, abbatia-
lium, capitularium et conventionalium,
prioratum quoque, praepositurarum,
canonicatuum et praebendarum, digni-
tatum, personatum, ceterorumque be-
neficiorum et honorum ecclesiasticorum,
etiam iurispatronatus laicorum, et regu-
larium locorum¹ in universâ Italâ et in-
sulis adjacentibus consistentium, sub-
certis tamen exceptionibus, ac modo et
formâ tunc expressis, atque etiam om-
nium et quarumcumque pensionum an-
nuarum super fructibus, redditibus, pro-
ventibus, iuribus, obventionibus, emolu-
mentis, ac distributionibus quotidianis,
sive, earum loco, fructuum, reddituum,
proventuum, obventionum, emolumento-
rum, ac distributionum huiusmodi (Sta-
tu Veneto excepto) in favorem quorum-
cumque (non tamen cardinalium praedi-
ctorum) reservatarum et assignatarum
seu translatarum, aut reservatorum et as-
signatorum vel translatorum, ac reser-
vandarum et assignandarum seu trans-
ferendarum, aut reservandorum et as-
signandorum seu transferendorum, per-
cipiendas, exigendas et levandas² ab
omnibus et quibuscumque patriarchis,
archiepiscopis et aliis ecclesiarum praeci-
latis, et ceteris cuiuscumque dignitatis,
gradus, status, ordinis, militiae et con-
ditionis personis, decennio inibi expresso
durante praedicta quocumque iure et
titulo obtinentibus et obtenturis, ac re-
servata et assignata seu translata ha-

¹ Forsan *Ordinum vel clericorum legendum pro locorum* (R. T.).

² Coniunct. ac delemus (R. T.).

bentibus et habituris, neenon oecono-
mis, administratoribus perpetuis et tem-
poralibus, usufructuariis, ac fructis et
pensiones, res et alia iura quomodolibet
habentibus et habituris, tam secularibus
quam regularibus, etiam quorumcumque
Ordinum et certarum militiarum;

§ 2. Ac praeterea pensionum huius-
modi decimas ad rationem decem pro
centenario praestari debere, et secun-
dum ea omnes in solidum cogendos esse,
ipsarumque decimaru[m] procuratores a
quibus libuerit integre exigendi optio-
nem facultatemque habere, nec ulla
immunitates et exemptiones, etiam ex
causa resignationis, cessionis iuris, con-
cordiae, conventionis, aut quacumque
aliâ gravi et onerosâ occasione, quocum-
que modo et sub quibuscumque verbo-
rum expressionibus (etiam a decimis,
seu quibusvis aliis impositionibus, etiam
pro expeditione tam offensivâ quam de-
fensivâ contra Turcas et alias infideles
et haereticos, seu ex aliâ quavis quan-
tumvis legitimâ et rationabili ac ne-
cessario et de necessitate exprimendâ
causa, etiam in favorem imperatoris,
regum, reginarum, ducum seu aliorum
quorumcumque principum, ac pro eorum
et Sedis Apostolicae necessitatibus, seu
aliâ canonice vel de facto impositis et
pro tempore imponendis), etiam per nos
concessas et interim concedendas, inte-
gram solutionem huiusmodi imminuere
vel impedire, neque possessores, usufruc-
tuarios, aut alias pensiones seu fructus
huiusmodi solvere debentes, etiamsi¹ ipsi
iuri et actioni petendae vel detrahendae,
aut retinendae portionis et ratae partis
pensionarios contingentis iure iurando re-
nunciaverint, atque ex formâ camerae
apostolicae amplissimâ caverint, modo
aliquo obligari, neque ad id pro dicto

¹ Pessime edit. Main. habet deberent!, etiam (R. T.).

Pensionarii
tenentur ad so-
lutionem deci-
marum.

tempore constringi posse, sed pensionarios et fructuum huinsmodi reservatarios ad decimorum praedictarum onus solvendum omnino teneri;

§ 2. Omnes vero confessiones et quietantias, receptiones decimorum a procuratoribus et ministris dictae camerae, tam conductoribus censuariis et locatoribus nomine suorum principalium, quam etiam ipsis, ne non possessoribus, usufructuariis et aliis pensiones seu fructus solvere debentibus nomine pensionariorum faciendas perinde valere, atque in indicio et extra illud ubique locorum fidem facere, ac si ipsimet principalibus et pensionariis praesentibus et solventibus factae et exhibitae fuissent, prout in nostris litteris sub datâ anno Incarnationis Dominicæ MDLX, ix kalendas martii, pontificatus nostri anno vi desuper confessis, quarum tenores praesentibus pro expressis ae de verbo ad verbum insertis haberi volumus, plenius continentur.

Motiva.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, in aliquibus reservationibus et impositionibus praedictarum pensionum ipsimet titulares et administratores, ex pacto inter partes initio, vel etiam ex libero consensu, aut alias, onus quaruncunque contributionum ratione pensionum ipsarum, etiam ad instantiam imperatoris, et pro defensione fidei catholicae faciendarum, in se et successores suos etiam sub iuramento et obligatione camerali assumpserint, ac pensiones ipsas ab eiusmodi decimis, impositionibus et aliis quibuscumque gravaminibus, quandocumque vel ex quacumque causâ, etiam necessariissimâ et urgentissimâ, ac etiam specialiter ex praemissis pensiones liberas, immunes et exemptas ac integras et nullatenus diminutas solvere promiserint; quin etiam pensiones ipsae in eventum necessariae solutionis et contributionis facienda pro

ratâ pensiones¹ ipsas tangente auctae vel augendae, et forsitan etiam aliae cantelae cum praequantissimis verborum expressionibus in expeditione pensionum huinsmodi conceptae reperiantur, et propterea nonnulli pensionarii a contributione et solutione in praedictis litteris contentâ se tueri, onusque solutionis ratâ pensionem tangentis² in ipsos titulares seu administratores ecclesiarum, canonicatum, dignitatum, mensarum, aliorumque beneficiorum, tam secularium quam regularium praedictorum, reiicere et retorquere contendant, et desuper nonnullae lites et controversiae motae fuerint, et de praesenti forsitan adhuc pendeant indecisae:

§ 4. Nos, ecclesiarum, mensarum, canoniciatum, dignitatum, aliorumque beneficiorum huiusmodi indemnati consulere, et ne fructus illarum et illorum plus aequo graventur providere, omnemque dubitationis et controversiae materiam nostrae declarationis oraculo terminare volentes, ac omnium et singulorum reservatarum pensionum, pactorum et conventionum et in eis contentarum clausularum tenores, ac litium et causarum super praemissis coram quocumque iudice pendentium statum et status et merita, etiamsi talia forent quod de illis specialis et individua mentio fieri deberet, perinde ac si de verbo ad verbum expressi et expressa essent, praesentibus pro expressis habentes, easdemque lites et causas in statu et terminis in quibus reperiuntur a quocumque indice et tribunal, tam huius Urbis Romae quam aliis quibuscumque locis, et tam in Statu nostro Ecclesiastico quam extra illum, ubicumque agantur, etiamsi in

Declaratio
mentis.

¹ Male edit. Main. legit *pensionis pro pensiones* (R. T.).

² Male ed. Main. legit *ratam pensionis tangentis* (R. T.).

gradu appellationis pendeant, ad nos avocantes, easque penitus supprimentes et extinguentes, motu simili et ex certâ scientiâ nostrâ et de apostolicae potestatis plenitudine declaramus et denuntiamus mentem et intentionem nostram in praedictis litteris fuisse et esse, ac immutabilem fore, decimas ipsas super omnibus pensionibus praedictis (¹ ratam cuilibet earum tangentem), omni pacto et conditione remotis, et absque ullâ spe relevationis pensionariorum contra titulares et administratores mensarum ecclesiasticarum et reliquorum beneficiorum et locorum piorum in dictis litteris expressorum, per nos fuisse et esse impositas; et propterea omnes et singulos pensionarios, quacumque auctoritate, dignitate, praeeminentiâ præfulgeant (non tamen personas in praedictis litteris exceptas), ad ipsarum decimorum solutionem pro ratâ eiuslibet pensionis teneri et obligatos esse, neque ullum ius et actionem (etiam in vim cuiuscumque pacti et conventionis, quantumvis ex causâ onerosâ, vel donacionis, iuramenti, obligationis cameralis, augmenti pensionum et eiusvis alterius quantumvis inexcogitatae cautelae et pactionis, etiam a Sede Apostolica in genere vel in specie atque individuiter cum illorum et illarum tenore inserto approbatis et confirmatis, et forsitan pro decennio durante approbandis et confirmandis²) aliquid aliquando ab ipsis titularibus repetendi competere; sed ipsis pensionarios ad decimorum huiusmodi solutionem pro ratâ suae eiuslibet pensionis, iuxta nostrarum litterarum praedictarum formam et tenorem

¹ Heic deest *iuxta* vel simile (R. T.).

² At legendum *approbatae et confirmatae... approbandae et confirmandae (conventionis), vel approbati et confirmati, etc. (pacti), vel approbatorum, etc. (R. T.)*.

ac praesentem nostram declarationem, ac si quoad easdem decimas per nos impositas nullatenus pacta, conventiones, donationes, iuramenta, obligationes et aliae cantelae superius dictae et per Sedem Apostolicam approbatae vel approbandae nullatenus emanassent vel emanaverint; imo illis omnibus, quoad solutionem decimorum praedictarum, plenarie, expresse et specificè, ad favorem fructuum praedictorum, seu titularium et beneficiatorum ac administratorum praedictorum, derogatum fuisse, ac iterum nos tenore praesentis motus proprii expresse et plenarie ad exonerationem titularum et beneficiatorum ac mensarum, aliorumque locorum praedictorum contra pensionarios derogamus, et dicto durante decennio eosdem pensionarios teneri, ac, per eos ad quos spectat et pro tempore spectabit, iuxta praedictae impositionis et huius nostrae declarationis formam et tenorem cogi et compelli posse seu debere.

Clausulas ap-
pontil.

§ 5. Et pro potiori cautelâ quascumque sententias in causis praedictis contra¹ ipsis pensionarios, seu eorum aliquem, super praemissis decimis hactenus lata, promulgatas et publicatas, ac etiam exequutioni demandatas, ut nullas et invalidas revocamus, cassamus, annullamus et viribus evacuamus cum omnibus inde sequutis, ipsisque pensionariis perpetuum silentium super praemissis imponimus et impositum esse declaramus, et hanc mentis nostrae declarationem cum omnibus et singulis per nos praesenti motu proprio ordinatis locum habere et omnino servari volumus, tam in pensionibus hactenus impositis, quam in posterum imponendis; quibuscumque pactis, conventionibus, clausulis et cantelis, ac etiam eidem

¹ Non satis ista cohaerent; forsitan pro ipsis, etc. (R. T.).

praesenti nostrae declarationi recnungatione, etiam iuramento facta, non obstantibus; quae omnia eo ipso irrita et invalida, ac nullius roboris et effectus fore et esse censeantur, et ita declaramus, siveque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, ac causarum palatii apostolici auditores, etc., sublatam, etc., iudicari et definiri debere, irritumque, etc., decernimus.

Contraria tollit. § 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, ac ecclesiarum in quibus beneficia huiusmodi existunt, seu a quibus mensae ipsae dependent, etiam iuramento, etc., robortis, etc., privilegiis, etc.; quibus omnibus, etc., eorum tenores, etc. latissime, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunitis.

Fiat motuproprio F.

Et quod litterarum praedictarum tenores etiam veriores, ac datae, ac singulorum pensionariorum praedictorum dignitates, qualitates et praeeminentias, etiam speciali notâ dignas, et alias de necessitate exprimendas, praesentibus pro individualiter expressis habentes¹, seu in toto vel in parte exprimi possint in litteris; et de declaratione, denunciatione, avocatione, extinctione, silentii impositione singulis derogationibus et decretis, ut supra in litteris latissime extendendis; et quod praemissorum omnium et singulorum, etiam denominationum, qualitatum, aliorumque necessariorum maior et verior specificatio et expressio fieri possit in litteris, si videbitur, etiam per viam de curia expediendis; et cum

¹ Syntaxis turbata; oporteret legere *dignae, et alias exprimenda...* habeantur (R. T.).

decreto quod interim etiam ante earundem litterarum expeditionem sola nostri praesentis motus proprii signatura sufficiat, et ubique plenam fidem faciat in indicio et extra, regulâ quacunque contrariâ non obstante; et firmis remanentibus ceteris omnibus et singulis per nos in dictis litteris impositionis decimarum dispositis et ordinatis.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, kalendis aprilis, anno IX.

Datum kalendis aprilis 1664 anno IX.

CDLXXI.

Attestatur excellentissimum dominum principem Marium Chisium fratrem Suae Sanctitatis ac capitaneum generalem S. R. E. vere innocentem esse in omnibus illis quae die xx augusti MDCLXII contigerunt in almâ Urbe, etc.².

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Cum dilectus filius nobilis vir Marius Chisius, princeps Terra Campanian, noster secundum carnem frater germanus, totiusque nostrae et S. R. E. militiae tam equestris quam pedestris capitaneus et gubernator generalis, circa attentatum die xx augusti MDCLXII in almâ Urbe nostrâ contra dilectum filium nobilem virum ducem Crequium pro carissimo in Christo filio nostro Ludovico rege christianissimo apud nos et Sedem Apostolicam oratorem a militibus Corsis³ in eadem Urbe tunc existentibus commisum, testatus fuerit ut infra, videlicet:

« lo Mario Chigi attesto in sede di

¹ Ed. Main. posuit hanc Bullam sub ann. 1663; at kalendae aprilis anni IX pertinent ad ann. 1664; ideoque nos illam hic transtulimus.

² Ex Regest. in Secret. Brev.

³ De hac re vide supra pag. 143; hinc patet ibi fuisse legendum *Corsos pro cursore*, uti erronee nos posuimus (R. T.).

Prooemiorum.

cavaliere ai non aver avuta parte alcuna nell'attentato commesso da'soldati Côrsi contro il signor duca di Crequi, ambasciatore di sua maestà cristianissima in Roma, e che averei creduto di fare una azione detestabile e contraria alla mia nascita, ed alla mia condizione, se vi avessi pur pensato, e perciò ho scritta e sottoscritta la presente di mia propria mano.

Attestatio
Pontificis. In Roma, questo dì XVIII aprile MDCLXIV.

Io MARIO CHIGI ».

§ 1. Nos, veritati testimonium perhibere, simulque conventis et promissis pro parte nostrâ per tractatum concordiae inter nostrum et dicti Ludovici regis plenipotentiarios die XII februarii proxime praeteriti Pisis conclusum, et subinde tam a nobis quam ab eodem Ludovicio rege ratificatum, satisfacere volentes, eumdem Marium principem in omnibus illis quae dictâ die XX augusti MDCLXII contigerunt omnino inscium, atque vere innocentem esse harum serie attestamur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiores, sub annulo Piscatoris, die XXVI aprilis MDCLXIV, pontificeatus nostri anno X.

Dat. die 26 aprilis 1664, pontif. an. x.

CDLXXII.

Absolutio amplissima ab omnibus excessibus et delictis in civitate Avenionensi et comitatu Venayssino commissis occasione et praetextu casus die XX augusti in Urbe commissi¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Eiordium. Assidua cordis nostri meditatio paternam charitatem nostram ad id praecipue convertit et sollicitat, ut nostrorum et Apostolicae Sedis etiam in temporalibus

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

subditorum quieti, securitati et indemnitatî, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere iugiter studeamus.

§ 1. Quoniam itaque in tractatu concordiae nuper, videlicet die XII februarii proxime praeteriti, inter nostrum ex una et carissimi in Christo filii nostri Ludovici regis christianissimi plenipotentiariorum ex alterâ partibus Pisis concluso et stabilito, ac subinde tam a nobis quam a dicto Ludovico rege ratificato, inter alia, nempe articulo XIV ipsius tractatus, conventum fuit, quod idem Ludovicus rex, immediate postquam dilectus filius noster Flavius tituli S. Mariae de Populo S. R. E. presbyter cardinalis Chisius nuncupatus, noster secundum carnem ex fratre germano nepos, quem nostrum et dictae Sedis Apostolicae legatum ad dictum Ludovicum iam deputavimus, in conspectum regium venerit,

§ 2. Nos et sauctam Sedem Apostolicam in possessionem civitatis Avenionensis et comitatus Venayssini nostrorum cum omnibus illorum pertinentiis et membris reponet, ac omnia acta, arresta, et alia quaecumque a curiâ parlamenti Aquensis circa hoc negocium facta, cassari et annullari curabit, sublato omni impedimento ad hoc ut eadem sancta Sedes illis sicut prius frui possit; quodque habitatores civitatis Avenionensis et comitatus Venayssini praefatorum, cuiuscumque status, qualitatis, conditionis et sexus existant, tam ecclesiastici quam laici, nobiles et plebei, non exceptâ ullâ personâ; quae sit originaria ex dictâ civitate vel comitatu, aut illic domicilium contraxerit, vel ibidem bona stabilia vel mobilia, feuda vel allodialia possideat, non molestabuntur, requirentur nec inquirantur, sub quocumque praetextu, de iis omnibus, quae secuta sunt in eisdem¹ civitate et comitatu a die XX augusti MDCLXII

¹ Ed. Main. legit eidem pro eisdem (R. T.).

Tractatus
concordiae cum
plenipotentiario
regis christia-
nissimi.

Sedis Aposto-
lica restitu-
tio
missa.

usque ad dictum tempus, quo memoratus Ludovicus rex nos et sanctam Sedem praefatam in possessionem civitatis et comitatus praefatorum reponet; et ipsi habitatores plenā, pacificā et tranquillā securitate gaudebunt vigore et beneficio dicti tractatus; quoilque nos daturi simus, bonā fide, et absque ullā reservatione tacitā vel expressā, omnes ordines, edicta, declaratiōes et assicuratiōes, quae praefatus Ludovicus rex desideraverit, ad hoc ut dicti cives Avenionenses ac incolae¹ totius comitatus praefati, directe vel indirecte, virtualiter vel expresse, sub clausulis in principio dicti articuli appositis comprehensi, tam Avenionenses et aliarum civitatum dicti comitatus, quam communitatum, oppidorum, castellorum et aliorum locorum subalternorum illius, non possint accipere ab officialibus nostris ulla[m] molestiam, poenam et condemnationem, sive iudicialem sive extra iudicialem, nec in bonis, nec in personis, in odium, ultionem seu vindictam omnium illorum, quae in dictis civitate Avenionensi et comitatu facta et secuta sunt in consequentiā casus die xx augusti MDCLXII in hac almā Urbe seculi; ac demum, quod, in executionem omnium conditiōnum supra narratarum, nos daturi simus supradictas expeditiones in meliori et magis authenticā formā, quam memoratus Ludovicus rex necessaria² existimaverit pro securitate et indemnitate dictorum habitatorum Avenionis totiusque comitatus, ut supra, et aliās prout in dicto tractatū, enī tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, continetur:

Confirmat Pontifex quidquid per plebepotentiam § 3. Hinc est quod nos, sicut praefatum Ludovicum regem omnibus illis,

¹ Edit. Main. legit *incola* (R. T.).

² Lege *necessarium* vel *necessarium* (R. T.)

quae eius nomine, sicut praemittitur, tarios statutorum ost. promissa, et per eum ratificata fuerunt, regiā fide satisfacturum certo nobis pollicemur, ita quoque conventa pro parte nostrā sincere pontificiāque fide ac omni animi promptitudine adimplere volentes, ac paternam nostram erga nostros et Apostolice Sedis subditos charitatem et benignitatem demonstrare cupientes, neccnon omnium et singulorum civium, habitatorum, originariorum et incolarum civitatis Avenionensis et comitatus Venayssini nostrorum praefatorum, ac ibidem domiciliariorum, et bona stabilia et mobilia, fenda vel allodialia illie quoniammodolibet possidentium, tam ecclesiasticorum quam laicorum utrinque sexus, nomina, cognomina, qualitates, statum, denominatiōes, muncupatiōes, munera, officia, titulōs, gradus, p̄aeeminentias et dignitates, tam ecclasiasticas, seculares et regulares, quam mundanas, bonorumque huiusmodi quantitates, naturas, situationes, vocabula, confines, ac veros etiam annos valores, omniumque singulorum, quae in eisdem civitate Avenionensi et comitatu Venayssino, ac illorum respective suburbii, dependentiis, oppidis, castellis, terris, civitatibus et locis quibuscumque in consequentiā casus praefati die xx augusti MDCLXII in hae almā Urbe seculi, ab inde citra, quovis modo, etiam contra nostram et dictae Sedis maiestatem et supremam potestatem, auctoritatem et iurisdictionem ecclasiasticam et temporalem, debitamque nobis et eidem Sedi obedientiam, subjectionem, observantiam et reverentiam, ac in spretum, vilipendium, damnum, iniuriam et contumeliam vicelegati, gubernatorum, locumtenentium, auditorum, iudicium, apparitorum, militum, officiariorum, aliorumve quorumlibet nostrorum et dictae Sedis ministrorum, acta, facta, gesta et attentatā fuerunt haecenus,

quaeque in futurum usque ad restitutio-
nem naturalis possessionis civitatis Aven-
tionensis et comitatus Venayssini nostro-
rum praefatorum, nobis et dictae Sedi
Apostolieae a memorato Ludovico rege
ut praefertur faciendam, quomodolibet
agi, fieri, geri, vel attentari contigerit,
seriem, qualitates, causas, occasiones et
circumstantias quaecumque, etiam factum
ipsum quomodocumque et qualiterum-
que ac quantumcumque aggravantes, mu-
tantes et alterantes, ac etiam laesae ma-
iestatis, etiam in primo capite seditionis,
rebellionis, conspirationis, vis publicae
et armatae, aliave quaeunque crimina
et delicta, quantumlibet atrocia et enormia,
ac gravissima et enormissima, im-
portantes, seu inducentes, et alia quae-
cumque, etiam specialem et individuam
mentionem et expressionem requirentia,
etiamsi talia sint, ut, nisi nominatim et
sigillatim enumerentur, sub quaeunque
generali et generalissimā expressione
etiam in favorabilibus non veniant nec
comprehensa censeantur, praesentibus
pro plenissime et sufficientissime ac
sigillatim et nominatim accuratissime
que, et nihil penitus omissio, expressis,
annotatis, specificatis et enumeratis ha-
bentes et semper haberi debere decen-
nentes:

*Et absolu-
tum ab omni-
bus delictis hac
occasione pa-
tratis concedit.*

§ 4. Motu proprio, ac ex certa sci-
entiā nostrā, et maturā deliberatione me-
rāque liberalitate nostris, deque aposto-
lieae potestatis plenitudine, omnes et
singulos cives, habitatores, originarios,
domiciliarios et incolas civitatis Aven-
tionensis et comitatus Venayssini nostrorum
praefatorum, ac bona stabilia, mobilia,
feudalia et allodialia in eis quomodolibet
possidentes, tam ecclesiasticos, se-
culares et regulares, quam laicos, cuius-
cumque status, sexus, gradus, ordinis,
congregationis, societatis, vel instituti,
militiae, dignitatis, tam ecclesiasticae,

etiam archiepiscopalis et episcopalis,
quam temporalis seu mundanae, prae-
minentiae, praerogativa et conditionis
existant, neconon civitatis Aventionensis et
comitatus Venayssini huiusmodi illorum-
que respective suburbiorum, oppidorum,
terrarum, civitatum, locorum, pertinen-
tiarum et dependentiarum quarumcum-
que communitates, universitates et homi-
nes, consules, priorēs, rectores, vigue-
rios, gubernatores, vicarios, apparitores,
barisello, satellites, notarios, scribas
actuarios, graphiarios, tabelliones, aliosve
quoslibet officiales et ministros quo-
modolibet nuncupatos, ac marchiones,
comites, barones, magnates, optimates,
illustres, nobiles, domicellos, patritios,
et quovis titulo et praerogativā insigni-
tos, qui in consequentiam, seu occasione,
obtentu vel praetextu easus supradicti
die xx augusti MDCLXII in hac alinā Urbe
secuti ab inde eitra usque ad praesen-
tem diem quomodocumque et qualiterum-
que et quantiscumque vicibus etiam
adversus nostram et dictae Sedis Apo-
stolieae maiestatem, dignitatem, supre-
num dominium, potestatem, auctorita-
tem et iurisdictionem ecclesiasticam et
temporalem, debitamque ac etiam iuratam
nobis et eidem Sedi fidelitatem,
obedientiam, subiectionem, homagium,
fidem, observantiam et reverentiam, nec-
non in spretum, contemptum, vilipen-
dium, damnum, iniuriam et contume-
liam vicelegati, gubernatorum, magistra-
tum, aliorumque officiariorum et mi-
nistrorum nostrorum praefatorum, seu
alicuius eorum, sive pro subvertendo,
turbando, mutando, vel alterando anti-
quo regimine et gubernio civitatis Aven-
tionensis et comitatus Venayssini, alia-
rumque civitatēn, oppidorum et loco-
rum praedictorum, aliquid etiam gravis-
simum et atrociissimum fecerunt, egerunt,
gesserunt, commiserunt, perpetrarunt,

dixerunt, machinati sunt et attendarunt, seu fieri, agi, geri, committi, perpetrari, diei, machinari et attentari curarunt vel permiserunt, aut aliis, similia facientibus, machinantibus et attentantibus, auxilium, consilium, favorem, anctoritatem, opem, subsidium, vel adminiculum, publice vel occulte, directe vel indirecte, tam coniunctim quam divisim, et alias quomodolibet praestiterunt, vel illis obtemperarunt et obsecuti sunt, a praemissis omnibus et singulis delictis, reatibus et criminibus, etiam laesae maiestatis, in quoocumque capite, etiam primo, rebellionis, seditionis, conspirationis, ac vis publicae et armatae, et iniuriae principi, magistratibus, iurisdictioni et personis publicis in nostrâ et dictae Sedis tutelâ et salvaguardiâ existentibus quomodolibet illatae, aliisve quibuslibet excessibus quantumcumque gravibus, atrociibus et enormibus, ac gravissimis, atrocissimis et enormissimis, ex praemissis seu eorum aliquo qualitatemque et quomodocumque resultantibus et consurgentibus, atque⁴ inde resultare et consurgere praetendi, censeri, vel intelligi, seu induci quovis modo possent, etiam quantumlibet continuatis et iteratis, nec non excommunicationis latae sententiae, suspensionis et interdici, aliisque sententiis et censuris, ac etiam capitis et ultimi supplicii laesaeque maiestatis, rebellionis et aliorum criminum et delictorum huiusmodi, ac amissionis privilegiorum, gratiarum et indultorum a dictâ Sede Apostolicâ concessorum, privationis, confiscationis, publicationis, caducitatis et devolutionis quorumcumque titulorum, honorum, insignium, dignitatum, ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum, munorum, officiorum, castorum, terrarum, villarum, casalium, prae-

⁴ Pro atque legerem et quae (R. T.).

diorum, possessionum, domorum, palatiorum, censuum, locorum montium, societatum, officiorum, fideicommissorum, substitutionum, primogeniturarum, maiorieatum, fructuum, emolumentorum, creditorum, rerum, iuriuum et actionum, aliorumque bonorum, tam mobilium quam immobilium, dominiorum, feudorum etiam ecclesiasticorum et iurisdictionalium, merumque et mixtum imperium, gladii potestatem, vassallagia et alia regalia habentium, ac allodialium et emphyteuticorum, cuiuscumque quantitatis et qualitatis existentium, tam de praesenti quam in futurum quomodolibet et qualitercumque et ex quavis causâ competentium, aliisque tam corporis afflictivis, quam bonorum districtivis, ceterisque tam spiritualibus quam temporalibus poenis, a iure vel ab homine, ac etiam per quascumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum et nostras constitutiones, ordinationes et sanctiones, neconon leges publicas, edicta, bannimenta et decreta quaelibet, etiam cameralia et consistorialia, etiam contra periuros, fidelitatisque debitae et iuratae violatores, et alias quomodolibet inflictis et impositis, quas propter omnia et singula praemissa, illorunque seu alieuius eorum causâ et occasione, quovis modo incurrerunt, aut incurrisse dici, censeri, praetendi, intelligi vel allegari possent, quasque pati et luere deberent, etiamsi maiores supra expressis, et quantumcumque graves forent, specialeaque et individuam notam et expressionem requirerent, ac etiamsi ipsi vel eorum aliqui alias similia vel dissimilia, etiam gravissima, et supradictis graviora crimina, delicta et excessus commiserint et desuper absolutionem et gratiam semel, iterum et plures etiam a nobis et dictâ Sede obtinuerint, tenore praesentium in utroque foro ple-

nissime absolvimus, penitusque ac omnino et totaliter liberamus.

Necon ab in-
cursu censura-
rum.

§ 5. Quiuimo illos omnes et singulos ab incursu censurarum et poenarum huiusmodi ex causâ et ratione continuationis et iterationis, novaeque commissionis et perpetrationis similium vel dissimilium excessuum, criminum et delictorum, quae per eos, seu eorum aliquem, usque ad diem, quo memoratus Ludovicus rex nos et sanctam Sedem Apostolicam praefatam in possessionem civitatis Avenionensis et comitatus Venayssini nostrorum praefatorum, sicut praemittitur, reponet, communiter vel divisim, et aliâs quovis modo et qualitercumque continuari, repeti et iterari, ac de novo quantiscumque vicibus committi, perpetrari vel attentari contigerit, praeservamus, ac praeservatos, illisque nullatenus obnoxios, atque ex nunc, prout ex tunc, et e contra, respective absolutos et plenissime liberatos esse et fore decernimus et declaramus, omnesque et singulas culpas, reatus, excessus, delicta, crimina, circumstantias et poenas huiusmodi illis et eorum cuilibet gratiore remittimus et condonamus.

Et in pristi-
num statum des-
inquentes repro-
mit.

§ 6. Ac illos omnes et singulos ad pristinam famam, statum, honores, titulos, gradus, dignitates, etiam ecclesiasticas, monasteria, etiam consistorialia, beneficia, privilegia, gratias et indulta apostolica, praerogativas, praeeminentias, castra, terras, villas, casalia, praedia, possessiones, domos, palatia, census, loca montium, societas officiorum, mobilia, immobilia, scuda, allodialia, et alia bona quaecumque etiam iurisdictionalia ac emphyteutica et ecclesiastica, necon in iurisdictiones, dominia, vassallos, et alia regalia, iura, officia, etiam ecclesiastica, munera, credita, res et actiones, fideicomissa, tam purificata quam purificanda, substitutiones, donationes, pri-

mogenituras, maioratis, proprietates, fructus, tam haecennis seu medio tempore decursos, quam decursuros, et quaecumque alia ad ipsos et eorum quomodolibet spectantia, eisque et eorum cuilibet indecumque et quomodocumque competentia et debita, ad hoc ut ipsi omnes et singuli praemissa omnia et singula ut prius habere, possidere, retinere, administrare et de illis disponere, illorumque fructus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque percipere, exigere, levare, ac in suos usus et utilitatem convertere, necon privilegiis, indultis, praerogativis, praeeminentiis, facultatibus, concessionibus, et aliis gratiis tam spiritualibus quam temporalibus sibi respective quomodolibet concessis et competentibus uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant, ac denique in pristinum, et eum in quo ante dictam diem xx augusti MDCLXII quomodolibet erant, sique omnia et singula subinde sequuta nullatenus contigissent quovis modo reperirentur, statum in omnibus et per omnia ac quoad omnia, perinde ac si de praemissis nunquam cogitassen, restituimus, reponimus et plenarie reintegramus, ac restitutos, repositos et plenarie reintegratos esse volumus, pariterque decernimus et declaramus; necon omnem et quaecumque et qualemcumque inhabilitatis et infamiae, tam iuris quam facti, ac irregularitatis, et aliam quamlibet maculam sive notam ex praemissis quomodolibet insurgentem vel contractam, ab ipsis omnibus et singulis respective penitus et omnino tollimus, abstergimus et abolemus, ac per praemissa eorum omnium vel singulorum statui, honori, famae, titulis, dignitatibus, ecclesiis, monasteriis, beneficiis, officiis, iurisdictionibus, dominii, regalibus, feudis, allodialibus, investituris, maioratibus, primogenituris, fideicom-

missis, substitutionibus, rebus, fructibus, ceterisque bonis mobilibus et stabilibus, privilegiis, gratiis et indultis apostolicis, ac iuribus, et aliis praefatis, nullum omnino praeiudicium etiam minimum illatum, exortum vel inductum, nec aliquod ius fisco nostro vel camereae nostrae apostolicae, seu enicymque alteri, in illis vel ad illa acquisitum, aut in alios translatum fuisse, nec esse, nec unquam fore, decernimus similiter et declaramus.

Nec ulla umquam tempore de patribus a omnes et singulos nullo unquam tempore delinquentibus inquire iubet.

§ 7. Volentes et statuentes praefatos super praemissis, seu eorum aliquo, vel aliquibus, etiam huc minus plene et sufficienter specificatis et expressis, ac etiam penitus occulti, illorumque dependentibus, annexis et connexis, ac inde sequutis et sequuturis quibuscumque, eorumque causâ, occasione et ratione, quovis praetextu et quaesito colore aut ingenio, capi, carcerari, inquire, accusari, denunciari, querelari, arrestari, interrogari, vel examinari, aut alias in eorum personis, feidis, allodialibus, bonis mobilibus et stabilibus, privilegiis, gratiis et indultis, iuribus et rebus quibuslibet, aliisque supra expressis, civiliter, criminaliter vel mixtum, aut alias quomodolibet, directe vel indirecte, publice vel occulte, coniunctim vel divisi, perturbari, molestari, vexari, inquietari, aut impediri a quibusvis iudicibus et personis quamcumque auctoritate et potestate fungentibus et funeturis, etiam S. R. E. cardinalibus, et saero illorum collegio, posse neque debere. Et nihilominus omnibus et singulis legatis, vicelegatis, gubernatoribus, indicibus, bariellis, capitaneis, ceterisque iustitiae ministris praesentibus et futuris tam urbis et civitatis Avenionensis ac comitatus Venayssini praefatorum, quam universi Status Ecclesiastici nobis mediate vel immediate subiecti, etiam eiusdem

S. R. E. cardinalibus eorumque collegio, ac quibuscumque aliis personis interesse quomodolibet habentibus et habere praetendentibus, ne aliquid in personas, feuda, allodialia, res, vel bona mobilia et stabilia, iura, aliaque supradicta omnium et singulorum praefatorum, aut aliis quidquam aliud in eorum seu cuiuslibet eorum praeiudicium contra tenorem praesentium facere vel attentare quoquo modo audeant seu praesumant, districtius inhibemus et praecipimus, ac illis omnibus et singulis, neonon etiam fisco nostro, ipsiusque fisci procuratori, perpetuum desuper silentium harum serie imponimus, osque ocludimus.

§ 8. Ac quascumque informationes, inquisitiones, relationes, examina et processus, aliave acta, sive judicialia, sive extrajudicialia, si quae contra praefatos omnes et singulos, occasione vel causâ praemissorum, seu alieuius eorum, ac inde sequitorum et sequiturorum seu dependentium quorumeumque, per quoscumque legatos, vicelegatos, praesidentes, gubernatores, auditores, indices et alios quoslibet nostros et Sedis praefatae officiales et ministros, quamcumque auctoritate et potestate fungentes, ubiunque et quandocumque facta, formata et fabricata fuerint, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuamus, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pertinet, seu spectabit quovis modo in futurum, de libris, notis et scripturis, in quibus aliqua illorum mentio facta reperiatur, omni morâ et contradictione seu tergiversatione remotâ; confessim cassari, deleri et aboliri, et ex nunc pro cassatis, deletis, abolitis, annullatis, irritis, viribusque et effectu vacuis penitus et omnino haberi et censeri volumus et mandamus, illisque nullam prorsus fidem in iudicio vel extra illud ubiunque

haberi, perinde ac si nunquam emanassent aut extitissent, omnesque et singulos praefatos ad verificanda praemissa, aut ea vel illorum aliqua, eorumque causas, loca, tempora, qualitates et circumstantias in iudicio vel extra illud exprimenda vel revelanda nullatenus teneri, neque ad id, nullo unquam tempore, invitatos cogi vel compelli posse, solasque praesentes litteras ad probationem, verificationem et instificationem omnium et singularum gratiarum praemissarum sufficere, nec alterius probationis admiculum ad hoc requiri, ipsasque praesentes litteras, etiam ex eo quod motu proprio emanaverint, nec fisci nostri procurator et camerae nostrae apostolicae commissarius generalis, aliquie nostri et dictae Sedis officiales et ministri, ceterique desuper interesse habentes seu habere praetendentes, ad praemissa vocati, citati et auditii fuerint, neque cum eis concordatum extiterit, ipsique ad id non consenserint, seu quod non sic sed aliter factum se habuerit, et praemissa cum eorum circumstantiis et qualitatibus etiam quantumcumque aggravantibus tam personarum quam rerum, temporum et locorum, aliove quovis respectu, expressa et specificata non sint, et ex quibusvis aliis causis quantumvis legitimis et inridicis, ac ex quoenamque praetextu, titulo et capitulo, etiam in corpore iuris clauso, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel quopiam alio quantumlibet magno, substanciali, formal, incogitato et inexcoigitabili defectu notari, impugnari, redargni, infringi, retractari, limitari, modificari, rescindi, annullari, ad terminos iuris reduci, vel adversus illas aperitionis oris, restitutioonis in integrum, aliudve quodecumque iuris, facti vel gratiae remedium imparari, seu etiam motu, scientia et po-

testatis plenitudine paribus concedi, aut ita concesso quempiam in iudicio vel extra illud uti nullatenus unquam posse, minusque easdem praesentes litteras sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus vel aliis contrariis dispositionibus, etiam per nos et Romanos Pontifices successores nostros, Sedemque praefatam, sub quibuslibet verborum tenoribus et formis, ac eum quibusvis clausulis et decretis quandocumque faciendis comprehendendi, aut comprehensas censer, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanaverint, toties in pristinum, firmissimumque et validissimum, eumque in quo antea quomodo libet erant, statim restitutas, repositas et plenarie reintegratas, et de novo etiam sub quacumque posteriori datâ, per eos, ad quos spectat et pro tempore spectabit, eorumve quemlibet, quandocumque eligendâ, concessas intelligi, perpetuoque validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac inviolabiliter et inconcusse observari, omnibusque et singulis praefatis, ut supra, in omnibus et per omnia plenissime suffragari.

§ 9. Neenon, in eventum quo super praemissis, aut eorum aliquâ parte, ambiguitatem, controversiam, dubium, item vel contentionem iudicialiter vel extra judicialiter oriri vel moveri contigerit, semper ad omnium et singulorum praefatorum commodum, utilitatem et favorem resolvi, decidi, decerni et interpretari, siveque et non aliter in omnibus et singulis praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, ipsorumque cardinalium collegium, neenon camerarium seu pro-

Ab omnibus
indicari secun-
dum praesen-
tium litterarum
tenorem.

camerarium, thesaurarum generalem, praesidentes, clericos et commissarium generale, vicelegatos, rectores, gubernatores, aliosve quoslibet Sedis et camerae praefatarum officiales et ministros, quacumque praeeminentiam, auctoritate et potestate praeditos¹, suffultos et fungentes, ac quandcumque finituros, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretendi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his per quosecumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, configerit attentari, decernimus pariter et declaramus.

Contrariis do-
rogat.

§ 10. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac felicis recordationis Pii IV et Pii V Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, quibus cavitur huiusmodi gratias seu absolutiones non valere nisi reis constitutis in carcerebus, neenon eiusdem Pii IV praedecessoris de gratiis qualemque interesse camerae apostolicae praefatae quomodolibet concernentibus in eadem camerâ intra certum inibi expressum tempus praesentandis, registrandis seu insinuandis, ita ut praesentes litterae, etiamsi in ipsâ camerâ vel in alio quovis tribunal aut loco nunquam praesententur, registrentur aut insinuentur, nihilominus valeant, firmissimeque subsistant, ac omnibus et singulis praefatis, quos concernunt, plenissime ac amplissime suffragari debeant, aliisque dicti Pii IV et recolendae memoriae Iulii III, Gregorii XIII et Sixti V Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum, et praesertim eiusdem Sixti praedecessoris, quae incipiunt *Hoc nostri pontificatus, etc.*, sub datum halendis iulii MDLXXXV, et *Dum pro commissi, etc.*,

1 Male edit. Main. legit *praedictos pro praeditos* (R. T.).

sub datum xi kalendas martii MDLXXXVIII, respective emanatis, neenon nostris et cancellariae apostolicae regulis, praecipue illâ de non tollendo iure quaesito, ceterisque quibuslibet apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus concilis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, legibus quoque etiam imperialibus et municipalibus, edictis, bannimentis, stabilimentis ac decretis, etiam cameralibus et consistorialibus, caneraeque et civitatis Avenionensis et comitatus Venayssini praefatorum, aliquorumve quorumvis locorum, et aliis quibuslibet, etiam in ramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, eorumque reformationibus et novis additionibus, stylis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam civitati Avenionensi, comitatu Venayssino, ac fisco et camerae praefatis, eorumque officialibus et ministris, aliisque quibuslibet personis et locis per quosecumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac personas et Sedem praefatam, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, et alias quomodolibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et saepius innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut ali-

qua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissio insererentur, praesentibus pro expressis ac sufficienter specificatis et insertis, formasque in illis traditas pro servatis habentes, illis alias in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, harum serie, specialiter et expresse ac latissime et plenissime derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpto
rum fides. § 11. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in indicio et extra illud habeatur, quae praesentibus ipsis haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi aprilis MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 26 aprilis 1664, pontif. anno x.

CDLXXIII.

Revocatio et annullatio mandatorum et praceptorum domino cardinali Maelalchino factorum, ut extra Urbem habitaret, seque in loco seu locis determinatis contineret, cum absolitione propter transgressionem mandatorum huiusmodi, suumque e Statu Ecclesiastico egressum, et restituzione ad quaecumque privilegia, cum decreto, quod eius familiares, qui consilio, scripturâ vel operâ easui die xx augusti MDCLXII in Urbe secuto, et ipsius domini cardinalis egressui praefato cooperati sunt, molestari non possint.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio nostro Francisco S. Mariae in Porticu S. R. E. diacono cardinali Maelalchino nuncupato,

Alexander Papa VII.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Circumspectionis tuae erga nos et Exordium. sedem Apostolicam fides et devotio, ac praecipuis, quo te in Domino prosequimur, charitatis affectus, nos inducunt, ut quieti, securitati et indemnitatii tuae, quantum nobis ex alto conceditur, benigne consulamus.

§ 1. Cum itaque tibi alias iussu nostro semel vel pluries mandatum seu praeceptum fuerit, ut e Romanâ Curiâ et ahmâ Urbe nostrâ egredereris, teque in districtu civitatis nostrae Viterbiensis et Terrae Caprarolae contineres; et tu quidem debitam illico obedientiam mandatis nostris huiusmodi praestiteris, verum, occasione corum quae subinde consecuta sunt, ad requisitionem carissimi in Christo filii nostri Ludovici regis christianissimi, iam inde a mense Ianuario MDCLXIII, licet mandata seu praecpta praefata revocata non essent, nec licentiam eâ super re a nobis petiisses, nihilominus temporali Status nostri Ecclesiastici ditione egressus fueris, ac in Status dilecti filii nobilis viri Raynulii Parmae et Placentiae ducis, aliasque Italiae civitates te contuleris, et postea in Galliam transieris; unde inferri posset te mandata seu praecpta nostra huiusmodi transgressum esse, ac in contraventionem diversarum constitutionum apostolicarum, et praesertim felicis recordationis Innocentii Papae X predecessoris nostri quae incipit *Cum iuxta sacrorum canonum dispositionem, etc.,* incurrisse; tametsi revera tuae intentionis nunquam fuerit debitam nobis ac constitutionibus apostolicis praefatis obedientiam et observantiam ullo modo violare;

Cardinalem
Maelalchini
egressum e Sta-
tu Pontificio et
in Galliam pro-
fectum

Ad Urbem redire et soli-
tis praerogati-
vis frui postu-
lat rex christia-
nissimus.

§ 2. Cumque propterea memoratus Ludovicus rex securitati tuae provisum esse desideret, ac in tractatu concordiae Pisis inter nostrum et eiusdem Ludovici regis plenipotentiarios die xii februario proxime praeteriti concluso, et postea tam a nobis quam ab eodem Ludovico rege ratificato, inter alia per specialem articulum ipsius tractatus conventum et nomine nostro promissum fuerit nos, rem gratam dicto Ludovico regi faciendi ergo, tibi permissuros esse ut de praesentि ad almam Urbem praefatam revertaris, ad hoc ut ibidem in futurum omnibus praerogativis tuae dignitatis frui, ac functiones cardinalitatis exercere valeas, teque non iri inquietatum vel molestatum ex causā cuiuscumque praecindicij quod incurrisse quia Statu Ecclesiastico egressus fuisti, quemadmodum tibi ab eodem Ludovico rege significatum fuerat, ac nostras in simili formā Brevis litteras tibi super his concessum iri pro maiori tua securitate, iuxta desiderium praefati Ludovici regis, cum reintegrazione in bonis, in casum quo ratione dicti egressus e Statu Ecclesiastico damnum accepis:

A censuris in
primis cardina-
lem praedictum
absolvit Ponti-
fex.

§ 3. Hinc est quod nos, in executio- nem tractatus huiusmodi, et iuxta illius articulum supra expressum, rem gratam memorato Ludovico regi facere, simulque paternum nostrum in te affectum demonstrare, et clementiā nostrā erga te uiri volentes, ad instantiam ipsius Ludovici regis, ac ex certā scientiā et maturā deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, te in primis ab interdictis, aliisve quibuslibet censuris, quibus quomodo cumque innodatus esse posses, ad effectum praesentis gratiae dimittaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, omnia mandata, praecepta, seu iussa, sive iudicialiter, sive extra iudicialiter, quo-

cumque tempore, in scriptis, vel ore tenus, data seu facta, et per quamcumque personam mediate vel immediate tibi significata, ut extra Urbem praefatam habitares, vel a quo cumque loco noui discederes, sive in loco vel locis determinatis remaneres, tenore praesentium revocamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacua esse volumus, in omnibus et per omnia perinde ac si numquam facta, data, tibique significata seu intinata fuissent, nec unquam emanasset, ita ut nullo unquam tempore ex quacumque causā, praetextu vel colore inquietari vel molestari possis ratione cuiusvis actus contraventionis vel inobedientiae ex causis supradictis.

§ 4. Et quia mentis nostre est te ad habitationem dictae Urbis, et consequen- ter ad exercitium functionum tuae di- gnitatis, ac ad omnes et quascumque praerogativas, privilegia, iura et actiones, quae tibi, antequam mandata, praecepta, seu iussa praefata emanarent, competebant, plenarie et integre restitutum et reintegratum intelligi, nec ad cuiuscumque instantiam, tam pro tempore post emanata mandata et praecepta seu iussa huiusmodi lapsō, quam in futurum respectu eorum quae consecuta sunt, ullam unquam molestiam, ullumve damnum seu praecindicium etiam minimum in ullā re, quae personam vel bona seu utilitatem tuas concernant, pati posse vel debere; idcirco, ex eisdem causis gratificandi dicto Ludovico regi, et articulum supra expressum dicti tractatus concordiae adimplendi, ac ut ostendamus quantopere ad rem gratam eidem Ludovico regi faciendum, teque in futurum paternā benevolentiā ac omni affectus et clementiae significatione prosequendum

Neque in po-
nas ab ullis Pon-
tificiis comuni-
catis incidisse
declarat.

propensi simus, ad instantiam ipsius Ludovici regis, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione, deque apostoliceae potestatis plenitudine paribus, te nullum omnino praeiudicium ex causâ seu ratione poenarum in praefata Innocentii aliisve quibuslibet Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum constitutionibus eiusdem seu similis naturae existentibus commemoratarum pati vel recipere debere volumus, ordinamus et declaramus; et, quatenus in poenas huiusmodi incurrisse, seu incurrisse quoquo modo dici, praetendi vel intelligi posses, te ab interdicti ingressus ecclesiae, aliisve quibuslibet censuris et poenis ecclesiasticis et temporalibus per praefatas Innocentii praedecessoris et alias constitutiones apostolicas quomodolibet impositis, et aliis etiam quantumlibet gravioribus et maioribus, ac individuâ mentione specialique notâ dignis, ad quarum declarationem et executionem a nobis vel Romanis Pontificibus successoribus nostris contra te propter praemissa quovis modo deveniri¹ posset, earumdem tenore praesentium absolvimus et totaliter liberamus, dictasque² poenas tibi gratiose remittimus et condonamus, ac te ab eisdem poenis absolutum, nec illis ulla tenus obnoxium esse vel fore, decernimus et declaramus, in omnibus et per omnia perinde ac si praefato Statu Ecclesiastico, sicut praemittitur, egressus non fuisses, nec eisdem Innocentii et aliorum praedecessorum constitutionibus ullo modo contravenisse reperireris³; omnemque inhabilitatis, seu inobedientiae, aliquam quilibet maculam, sive notam ex praemissis quomodocumque consurgentem, seu quae inde quomodolibet

induci vel inferri posset, abs te penitus et omnino abstergimus et abolemus.

§ 5. Praeterea te, adversus praemissa et quaecumque praeiudicalia tibi inde quomodolibet enata, ad omnia et singula privilegia, immunitates, exemptiones, facultates et indulta quaecumque, etiam conferendi et commendandi beneficia ecclesiastica, ac transferendi pensiones, seu fructus ecclesiasticos loco pensionum, tibi auctoritate apostolicâ reservatas et reservatos, neconon testandi et disponendi de rebus et bonis tuis, etiam paramentis et ornamentis ecclesiasticis, ac saeris supellectilibus cappellae tuae cardinalitiae, tibi per Sedem Apostolicam concessa et quomodolibet competentia, seu quae tibi antequam e praefato Statu Ecclesiastico, sicut praemittitur, egredieris, quovis modo competebant, eorumque omnium et singulorum liberum usum et fruitionem in integrum et pristinum, ac eum, in quo, priusquam e Statu Ecclesiastico huiusmodi, ut praefertur, egredieris, quomodolibet eras, statum restituimus, reponimus et plenarie reintegramus, illaque omnia et singula tibi harum serie confirmamus; ac quascumque provisiones, collationes, nominations, commendas et dispositiones de beneficiis huiusmodi, neconon pensionum et fructuum ecclesiasticorum praefatorum translationes, ac bonorum, ad ecclesias, prioratus, monasteria, aliaque beneficia ecclesiastica quaecumque per te in titulum, commendam vel administrationem, seu alias quomodolibet obtenta et possessa spectantium, in emphyteusim perpetuam vel ad tempus concessiones, et eiusmodi concessionum renovationes, si quas post praefatum tuum e Statu Ecclesiastico egressum quovis modo feceris, dummodo ceteroquin canonice factae fuerint, validamus et confirmamus, validasque, firmas et efficaces existere et

¹ Ed. Main. legit *devenire* (R. T.).

² Edit. Main. habet *dictaque* (R. T.).

³ Ed. Main. habet *reperireris*; alios errores minoris momenti praeterimus (R. T.).

Aliaque car-
dinali praedicta
concedit ut ip-
rubrica.

fore ac suos plenarios et integros effe-
ctus sortiri et obtinere debere decerni-
mus pariter et declaramus.

Et de omnibus
redditibus ec-
clesiasticis tam
decursis quam
decurrēndis fui

§ 6. Volentes te propter causas su-
pradietas a perceptione fructum, red-
ditum, proventum, iurum, obventioni-
um et emolumenterum quorumcumque,
omnium et singularum dignitatum, ec-
clesiarum, monasteriorum, prioratum,
beneficiarum, officiorum et munierum
tuorum quorumlibet, ac iurisdictionis
ecclesiasticae et temporalis, quam ante-
hac habueris, nullo modo sive in perpe-
tuum sive ad tempus cedisse, idque
non solum quoad perceptionem et recu-
perationem omnium fructuum, redditum,
proventum, iurum, obventionum et emo-
lumentorum huiusmodi, quae durante
tuā a memorato Statu Ecclesiastico ab-
sentia decurrerunt, sed etiam quoad
integral actionem et ius prosequendi
perceptionem et recuperationem eorum-
dem fructuum, redditum, proventum,
iurum, obventionum et emolumenterum,
tam judicialiter quam extrajudicialiter
contra quancumque personam, quae sub
quovis praetextu tenoris praefatae con-
stitutionis Innocentii praedecessoris, seu
ex quocumque alio iure vel concessione
cuiuslibet naturae, ex causā tamen et
occasione contraventionis supradictorum
mandatorum, praeceptorum et iussorum,
ac egressus tui e Statu Ecclesiastico hu-
iusmodi fundos vel redditus, aut iura,
quae ad te prius spectabant et nunc
spectant, sibi appropriare praetendere
valeret, ad quam actionem et ius te pa-
riformiter harum serie restituimus et
plenarie reintegramus; ac, in gratiam
supradicti Ludovici regis, tibi, ut ad al-
lam Urbem praefatam reverti, omni-
busque et singulis tuae cardinalitiae di-
gnitatis honoribus et praerogativis uti,
frui, potiri et gaudere, necnon omnes
functiones cardinalitias, quemadmodum

omnes et singuli venerabiles fratres no-
stri S. R. E. cardinales facere solent,
pariformiter exercere libere et licite
possis et valeas, permittimus¹, concedi-
mus et indulgenus.

§ 7. Ceterum, ut benevolentiam erga
te nostram uberiori significatione testa-
tam faciamus, omnes et singulos fami-
liares tuos, qui consilio, scripturā, vel
Familiares
etiam cardina-
lis praedicti pro-
reatibus tali oc-
casione incursis
non molestari
decernit.

operā casni die xx angusti MDCLXII in
Urbe praedictā sequuto, tuoque e Statu
Ecclesiastico egressui, et seu illorum an-
nexis et connexis, dependentibus, vel
inde sequutis quibuscumque, quae pree-
sentibus pro plene et sufficienter ex-
pressis et specificatis haberi volumus,
aliquid contribuerint, seu desuper quic-
quam, sive magnum sive parvum, prin-
cipaliter vel accessorie, aut alias quo-
modolibet egerint vel fecerint, seu con-
tribuere, agere vel facere potuerint eā
de causā, ratione vel occasione, sub quo-
vis praetextu, colore vel ingenio a qui-
busvis iudicibus et personis quacumque
anterioritate et potestate fungentibus et
funeturis ac eiusdem S. R. E. cardina-
libus et sacro illorum collegio in per-
sonis, bonis, iuribus et rebus suis civi-
liter, criminaliter, vel mixtim et alias
quoniammodolibet, directe vel indirekte, pu-
blice vel occulte, molestari, perturbari,
vexari, inquietari vel impediri, seu capi,
carcerari, arrestari, interrogari, exami-
nari, aut inquire nullatenus posse ne-
que debere, decernimus similiter, ac or-
dinamus et declaramus.

§ 8. Et nihilominus omnibus et si-
gulis legatis, vicelegatis, gubernatoribus,
iudicibus, barigellis, capitaneis, ceteris
que iustitiae ministris presentibus et fu-
turi, tam dictae Urbis quam universi
Status Ecclesiastici nobis mediate vel im-
mediate subiecti, etiam S. R. E. cardi-

Pontifex irri-
tat processus
omnes his do-
causis factos.

1 Ed. Main. legit *praemittimus* (R. T.).

nalibus, eorumque collegio, ac quibus-
cumque aliis personis interesse quomo-
dolibet habentibus et praetendentibus,
ne aliquid in personas, res, bona vel
iura tua, tuorum familiarium praefato-
rum, seu alicuius eorum respective, aut
quidquam aliud in tuum eorumque seu
cuiuslibet eorum praecindendum contra
tenorem praesentum facere vel atten-
tare quoquo modo audeant seu praes-
sumant, districtius inhibemus et praec-
cipimus; neconon illis omnibus, ac etiam
fisco nostro, ipsiusque fisci procuratori
perpetuum desuper silentium harum se-
rie imponimus, ac quacumque informa-
tiones, inquisitiones, relationes, examina
et processus, aliaque acta, sive iudicia,.
sive extra iudicia, si quae contra te,
vel familiares tuos praefatos, aut eorum
aliquem, praemissorum ac inde sequen-
torum ac dependentium causâ vel oc-
casione, per quocumque legatos, vice-
legatos, praesidentes, gubernatores, eo-
rumque locatenentes et alios quoslibet
nostros et Sedis Apostolicae officiales et
ministros, quacumque auctoritate et po-
testate fungentes, ubiquecumque, etiam in
Urbe praefata et quandocumque facta,
forma et fabricata fuerint, cassamus
pariter et irritamus, ac annullamus, vi-
ribusque et effectu vacuamus, et ab om-
nibus et singulis, ad quos spectat et
pertinet, de libris, notis et scripturis,
in quibus aliqua illorum mentio facta
repperitur, omni morâ et contradictione
remotâ, confestim cassari, deleri et abo-
lieri, ac ex nunc pro cassis, deletis et
abolitis, nullatis, irritis, viribusque et
effectu vacuis penitus et omnino ha-
beri et censeri volumus et mandamus,
illisque nullam prorsum fidem in indi-
cio vel extra illud ubicumque haberri,
perinde ac si nunquam extitissent, teque
et familiares tuos praefatos ad verifi-
canda praemissa, aut ea, vel illorum

aliqua, eorumque causas, loca, tempora,
personas, qualitates et circumstantias in
indicio vel extra illud exprimenda et
revelanda nullatenus teneri, neque ad id
ullo unquam tempore invitos eogi vel
compelli posse, solasque praesentes ad
probationem omnium et singulorum
praemissorum sufficere, nec alterius pro-
bationis administrulum ad hoc requiri;
eadem autem praesentes litteras, et in
eis contenta quaecumque, etiam ex eo
quod fisci nostri procurator et camerae
nostrae apostolicae commissarius gene-
ralis, aliquique nostri et dictae Sedis offi-
ciales et ministri, ceterique desuper in-
teresse habentes seu habere praeten-
dentes, ad praemissa vocati non fuerint,
nec cum eis concordatum extiterit, ipsi-
que ad id non consenserint, seu quod
non sic sed aliter factum se habuerit,
et praemissa cum eorum circumstantiis
et qualitatibus etiam quantumcumque
aggravantibus tam personarum quam re-
rum et locorum aliove quovis praetextu
expressa et specificata non sint, seu ex
quibusvis aliis causis quantumvis legitimi-
nis et iuridicis, ac ex quocumque praetextu,
titulo et capite, etiam in corpore
iuris clauso, de subreptionis vel obreptio-
nis aut nullitatis vitio, seu intentionis
nostrae vel quopiam alio quantumlibet
magno et substanciali defectu notari, im-
pugnari, redargui, infringi, retractari,
rescindi, annullari, ad terminos iuris re-
duci, vel adversus eas aperitionis oris,
restitutionis in integrum, aliudve quod-
cumque iuris, facti vel gratiae remedium
impetrari, seu etiam motu proprio con-
cedi, aut ita concesso quempiam in indi-
cio vel extra illud uti nullatenus un-
quam posse, minusque sub quibusvis
similium vel dissimilium gratiarum revo-
cationibus, suspensionibus, limitationi-
bus, aut aliis contrariis dispositionibus
comprehendi, sed semper ab illis ex-

ceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et eum in quo antea quomodolibet erant statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ, per te et familiares tuos praefatos eorumve quemlibet quandocumque eligendâ, concessas, perpetuoque validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac inviolabiliter observari, tibique et familiaribus tuis praefatis, ut supra, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, neenon, in eventum quo super praemissis, aut eorum aliquâ parte, ambiguitatem, controversiam, dubium, litem vel contentionem iudicialiter vel extrajudicialiter oriri vel moveri contigerit, semper ad tui et familiarium tuorum praefatorum commodum, utilitatem et favorem resolvi, decidi et interpreta-

*Clericalia sub-
tata et decre-
tum irritans.*

ri, siveque et non aliter in omnibus et singulis praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam caesarum palattii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, ipsorumque cardinalium collegium, neenon camerarium seu procamerarium, thesaurarium generalem, praesidentes, clericos et commissarium, aliosve quoslibet dictarum Sedis et camerae officiales et ministros, quacumque praeceminentiâ et potestate fungentes et functuros, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum emilibet quavis aliter indicandi et interpretandi faenitate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quocquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Coutraria tollit. § 9. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac praefatâ Innocentii praedecessoris, neenon, quatenus opus sit, recolendaem memoriae Pii IV et Pii V Romanorum Pontificum praedecessorum

pariter nostrorum disponentibus huicmodi gratias seu absolutiones non valere nisi reis constitutis in careeribus, et eiusdem Pii IV praedecessoris de gratiis, quaecumque interesse dictae camerae apostolicae concercentibus, in eâdem camerâ intra certum tempus inibi expressum praesentandis, registrandis, seu insinuandis (ita ut praesentes litterae, etiamsi in ipsâ camerâ, seu quovis alio tribunali, archivio et loco nunquam praesententur, registrentur, nec insinuentur, nihilominus valeant et subsistant, ac tibi et familiaribus tuis, quos concernunt, suffragari debeant), ac nostris et cancellariae apostolicae regulis, praesertim illâ de non tollendo iure quaesito, aliisve quibuslibet apostolicis, ac in conciliis etiam universalibus editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, legibus quoque etiam imperialibus et municipalibus, edictis, bannimentis et decretis, etiam consisterialibus et cameralibus, ac dictae Urbis et camerae, aliisve quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis communque reformationibus et novis additionibus, stylis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam fisco nostro et camerae praefatae, eiusque et dictae Sedis officialibus et ministris, aliisve quibuslibet personis et locis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis deeretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro eorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus

specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissio insererentur, praesentibus pro expressis ac sufficienter specificatis et insertis, formamque in illis traditam pro servata habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, harum serie, specialiter et expresse ac latissime derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat. § 10. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi aprilis MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 26 aprilis 1664, pontif. anno x.

CDLXXIV.

Nobili infanti Francisco duci Mutinensi eiusque haeredibus et successoribus in perpetuum conceditur ius patronatus et praesentandi loci Ordinariis personas idoneas ad praeposituram secularem in ecclesia abbatiae de Pomposa, ac archipresbyteratum sive plebaniam ecclesiae S. Mariae de Bondeno Ferrarensis dioecesis, et perpetuum simplex beneficium ex fructibus ab illâ dismembratis erectum¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Landabilia infantilis aetatis indicia ex quibus verisimiliter concipitur dilectum filium nobilem infantem Franciscum Mutinæ etiam Rhegii ducem, successoribus sibi cum Dei benedictione annis, in virum virtutibus generis sui splendore dignis illustrem, principemque Sedi Apostolicae devotum esse evasurum, nos inducunt, ut libenter illa ei eiusque haeredibus et successoribus paternâ benignitate concedamus, per quae erga personas benemeritas sibique gratas et acceptas sese beneficos exhibere possint et liberales.

§ 2. Itaque, conventis et promissis pro parte nostrâ per tractatum concordiae inter nostrum et carissimi in Christo filii nostri Ludovici regis christianissimi plenipotentiariorum die xii februarii proxime praeteriti Pisis initum et conclusum¹, ac subinde tam a nobis quam ab eodem Ludovico rege ratificatum, satisfacere, dictoque Ludovico regi per amplius gratificari, ac praefatum Franciscum ducem specialis favore gratiae prosequi eupientes, neconon dicti tractatus tenorem, ac praepositurae et archipresbyteratus sive plebaniae et beneficii infraSCRIPTORUM qualitates, eorumve cuiuslibet fructuum, reddituum et proventum veros etiam annuos valores et alia quaecumque, etiam specialem et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et specificatis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eidem Francisco duci, eiusque haeredibus et successoribus in perpetuum, ius patronatus et praesentandi loci Ordinario personas idoneas

¹ Ed. Main. habet conclusam (R. T.).

ad praeposituram secularem in ecclesiâ monasterii abbatiae nuncupati de Pomposa S. Benedicti seu alterius Ordinis, ac archipresbyteratum sive plebaniam ecclesiae S. Mariae de Bondeno, perpetuumque beneficium simplex ex fructibus ab illâ dismembratis erectum, Ferrarensis dioecesis, quos venerabilis frater noster Franciscus episcopus Portuensis S. R. E. cardinalis Barberinus nuncupatus, eiusdem S. R. E. vicecancellarius, in titulum seu commendam ad sui vitam ex concessione et dispensatione apostolica ad praesens obtinere dignoscitur (quotiescumque praeposituram et archipresbyteratum ac beneficium huiusmodi, seu eorum alterum, perpetuis futuris temporibus, tam ex praefati Francisci cardinalis quam cuivis alterius S. R. E. cardinalis et aliorum quorumcumque etiam nostrorum et Romani Pontificis pro tempore existentis, seu cuivis S. R. E. praefatae cardinalis, tunc viventis aut defuncti, familiarium continuorum commensalium, seu Romanae Curiae et Sedis Apostolicae officialium, aut alias quomodolibet reservationem inducentibus personis, per liberas ac etiam in favorem et ex causâ permutationis resignationes, iuriumque cessiones, etiam necessarias vel simplices, de illis, seu eorum altero, in nostris et pro tempore existentis Romani Pontificis aut cuivis alterius personae manibus pro tempore quandumque factas et admissas, vel quamvis etiam dimissionem, amissionem, seu privationem, et assecutionem cuivis beneficii ecclesiastici quacumque auctoritate collati, religionis ingressum, matrimonii contractum, ad cathedralium ecclesiarum vel monasteriorum etiam consistorialium regimina, etiam quamcumque promotionem, seu decessum et obitum, etiam apud Sedem et in curiâ huiusmodi, ac etiam in quocumque ex

mensibus nobis seu Romano Pontifici pro tempore existenti, et dictae Sedi per quascumque constitutiones apostolicas seu cancellariae apostolicae regulas editas et quandocumque edendas, vel alias quomodolibet, reservatis et reservandis, ant locorum Ordinariis et aliis collatoribus per easdem vel alias constitutiones apostolicas, aut cancellariae huiusmodi regulas similiter editas et edendas, vel litteras alternativarum, aliave quaevis indulta apostolica, seu alias quomodolibet hactenus concessis et in posterum concedendis, ac de iure communi vel particulari et alias quomodoenique competentibus et competituris, et alias, quomodolibet et ubicumque, tam apud Sedem et in curiâ huiusmodi, quam extra eam vacare contigerit, etiamsi affecti specialiter ex causis praedictis, vel alias generaliter, et quantumvis multipliciter reservati, et seu litigiosi existant), in praepositum praepositurae secularis, et archipresbyterum archipresbyteratus sive plebaniac, neenon rectorem beneficii praefatorum respective ad presentationem huiusmodi in formâ solitâ instituendas, tenore praesentim perpetuo reservamus, concedimus et assignamus.

§ 3. Decernentes et declarantes ius patronatus et praesentandi huiusmodi laicorum nobilium, et illustrium, et principum, ac in omnibus et per omnia ad instar regum vere existere, dictisque Francisco domini et aliis futuris patronis non ex privilegio, sed ex verâ primaevâ, reali, actuali, plenâ, integrâ et omnimodâ fundatione, erectione et dotatione laicali ex bonis mere laicalibus et patrimonialibus competere, ac ad illos pertinere, neenon iuris patronatus et praesentandi laicorum nobilium, et illustrium, ac principum, et ad instar regum, effectum, vim, naturam, substantiam, et essentiam, ac qualitatem, validitatem et

Aba priva-
gia in tenebra-
tronatu praedi-
cto.

roboris firmitatem obtinere, ac Francisco duci aliisque futuris patronis praedictis perpetuo suffragari debere, in omnibus et per omnia, et absque ullâ prorsus differentiâ, perinde ac si ipsi Francisco duci eiusque haeredibus et successoribus in perpetuum nomine verae, realis, actualis, plenae atque integrae fundationis, et perpetuae dotationis per eos de propriis ac mere laicalibus et patrimonialibus eorum bonis factae, ac prout principibus et regibus competit, ac reservatum, concessum et assignatum esset, et proinde, uti tale, sub quacumque derogatione, etiam cum quibusvis praegnantissimis et efficacissimis clausulis, ac irritantibus, et aliis fortioribus deeretis, etiam cum clausula *quorum tenores*, in quacumque dispositione, etiam per viam constitutionis, legis generalis, ac regulae cancellariae praedictae, etiam per nos et Romanos Pontifices successores nostros in crastinum assumptionis cuiuslibet eorum ad summi apostolatus apicem, ac etiam motu, scientiâ et potestatis plenitidine paribus, et consistorialiter, seu aliâs quomodolibet pro tempore factâ, concessâ et emanatâ nullatenus comprehendi, seu comprehensum diei, intelligi vel praetendi posse, neque illiullo unquam tempore, sub quocumque praetextu, aut ex quacumque causâ, quantumvis piâ favorabili et legitimâ, etiam per nos, seu Romanos Pontifices successores nostros, et Sedium praedictam, aut illius etiam de latere legatos, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitidine similibus, seu cuiusvis intuitu et contemplatione, per quascumque litteras apostolicas etiam in simili formâ Brevis, et quascumque etiam derogatoriâ derogatorias, ac fortiores et insolitas clausulas, neconon irritantia et alia deereta contraria quaecumque continent, etiam toto et inte-

gro praesentium tenore inserto, aut aliâs quomodelibet nisi de consensu patrornorum derogari posse vel debere; praesentes quoque litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel alio quocumque quantumvis formati et substanciali defectu, etiam ex eo quod quicunque in praemissis interesse forsitan habentes, vel habere quomodolibet praetendentes, cuiusvis status, ordinis, praeminentiae et dignitatis, vel aliâs speciali et individuali mentione digni existant, ad praemissa vocati, citati et auditâ, causaeque, propter quas praesentes emanarunt, adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, nec praedicti interesse habentes desuper consenserint, vel ex quavis aliâ quantumvis legitimâ, iuridicâ, piâ et privilegiata causâ, occasione, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, notari, impugnari, annullari, invalidari, retractari, ad terminos iuris reduci, in controversiam revocari, aut adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiâ et potestatis plenitidine paribus concesso, quempiam in iudicio seu extra illud uti posse, neque easdem praesentes litteras sub quibusvis similium vel dissimilium reservationum, concessionum et assignationum, aliarumque gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, et aliis contrariis dispositionibus per quascumque litteras et constitutiones apostolicas, seu cancellariae praedictae regulas, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac eum quibusvis clausulis et decretis, per nos seu quoscumque successores nostros Romanos Pontifices, etiam in crastinum cuiuslibet eorum ad summi apo-

stolatus apicem assumptionis, dictamque Sedem, etiam motu, scientia, delibera-
tione et potestatis plenitudine similibus,
ac etiam consistorialiter, pro tempore
factis et emanatis comprehendendi, seu com-
prehensas censeri, sed semper ab illis
exceptas, et, quoties illae emanabunt, to-
ties in pristinum et validissimum statum
restitutas et plenarie reintegratas, ac de
novo etiam sub quacumque posteriori
data per praedictum Franciseum ducem
aliosque patronos pro tempore quando-
cumque eligendam concessas intelligi,
fir-
masque, validas et efficaces existere et
perpetuo fore, ac Franciseo duei et aliis
patronis praedictis plenissime suffragari,

Sicque ab omnibus iudicari mandat. Sicque et non aliter in praemissis per
quoscumque iudices ordinarios et de-
legatos, etiam causarum palati aposto-
lici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardina-
les, etiam de latere legatos, et quosvis
alios quacumque auctoritate et potestate
fungentes, et quandocumque functuros,
sublatâ eis et eorum euilibet quavis ali-
ter indicandi et interpretandi faciliate
et auctoritate, iudicari et definiri de-
bere, ac irritum et inane si seens super
his a quoquam, quavis auctoritate, scien-
ter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Contrariis de-
rogat.* § 5. Non obstantibus praemissis, ac
quibusvis nostris, et cancellariae praedictae regulis editis et edendis, etiam
illâ de non tollendo iure quacsito, aliis-
que apostolicis, ac in universalibus pro-
vincialibusque et synodalibus conciliis
editis, generalibus vel specialibus, con-
stitutionibus et ordinationibus, necnon,
quatenus opus sit, ecclesiarum et mona-
sterii seu abbatiae et Ordinis praedi-
ctorum, aliisve quibusvis, etiam iura-
mento, confirmatione apostolicâ, seu quavis
firmitate aliâ roboratis, statutis et
consuetudinibus, etiam immemorabili-
bus, privilegiis quoque, indulgis et litte-
ris apostolicis, sub quibuscumque verbo-

rum tenoribus et formis, ac, cum qui-
busvis etiam derogatoriis derogato-
riis, aliisque efficacioribus et insolitis
clausulis, et irritantibus, et aliis decre-
tis, etiam motu, scientia et potestatis ple-
nitudine paribus, ac consistorialiter, et
aliâs quomedolibet in contrarium praemis-
sorum coneessis, confirmatis, et plu-
ries innovatis; quibus omnibus et singu-
lis, etiamsi pro illorum sufficienti deroga-
tione de illis eorumque totis tenoribus
specialis, specifica et individua, ac de
verbo ad verbum, non autem per clau-
sulas generales idem importantes, men-
tio seu quaevis alia expressio habenda
aut aliqua alia exquisita forma ad hoe
servanda fore, tenores huiusmodi, ac
si de verbo ad verbum nihil penitus
omisso et formâ in illis traditâ insere-
rentur et exprimerentur, praesentibus
pro plene et sufficienter expressis et in-
sertis habentes, illis aliâ in suo rohore
permansuris, ad praemissorum effectum,
specialiter et expresse ac latissime de-
rogamus; eeterisque contrariis quibus-
cumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die xxv
maiij MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 25 maij 1664, pontif. anno x.

CDLXXV.

*Confirmatio decreti congregationis epi-
scoporum et regularium, quo, inhae-
rendo constitutioni Ordinis Minorum
sancti Francisci, statuitur ut in po-
sterum commissarii visitatores depu-
tandi pro provinciâ de Guatimala
Nominis Iesu nuncupatâ Ordinis hu-
iusmodi debeant assumi ex una de pro-
vinciis vicinioribus, videlicet S. Geor-
gii de Nicaragua, et S. Iosephi de
Iucatan⁴.*

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio,

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii Alphonsi de Ortega custodis provinciae Nominis Iesu de Guatimala Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositatis exposito quod per constitutiones generales dicti Ordinis cavetur expresse ut commissarii visitatores ex provinciis vicinioribus mittantur, quodque provinciae viciniores praefatae provinciae de Guatimala sint provinciae S. Georgii de Nicaragua et S. Josephi de Iucatan, inter alias vero provincias vicinior trecentarum leucarum intervallo distet, nec commissarius visitator inde ad primodictam provinciam nisi cum illius maximam impensam et detimento proficiisci possit; et in eadem expositione subiuncto quod idem Alphonsus praemissis attentis plurimum cupiebat ordinari ut commissarius visitator non posset ad eamdem provinciam Nominis Iesu de Guatimala mitti, nisi ex alterutram memoraturum provinciarum viciniorum S. Georgii et S. Josephi assumeretur: emanavit ab eadem congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum saeculae congregacionis in quo statuitur ut in rubrica.

« Saera congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis et assensu ministri generalis Ordinis huiusmodi, inhaerendo praefatae eiusdem Ordinis constitutioni, statuit et decrevit ut in posterum commissarii visitatores pro praefata provincia de Guatimala deputandi debeant assumi ex una de duabus provinciis vicinioribus tantum, videlicet S. Georgii de Nicaragua et S. Josephi de Iucatan, et ita harum vigore statuit et

decernit; contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae ix maii MDCLXIV.

M. Cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinensis secret. ».

§ 2. Cum autem, sicut dilectus Alphonsus nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summere desideret: nos, ipsum Alphonsum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latâ, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censemtes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praeentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, Ordinis et provincia-

*Confirmat de-
cretum Poin-
teux.*

*Decretum ir-
ritans.*

*Decretatio
contrarium.*

rum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi maii MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 26 maii 1664, pontif. anno x.

CDLXXVI.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, quo approbatur constitutio duorum capitulorum generalium Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia, per quam stabilitur alternativa officiorum inter patres Criollos ex unā parte et patres dictos Cachapinos et filios provinciae Nominis Iesu de Guatimala in Nova Hispania Ordinis huiusmodi ex alterā, etc.¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii Alphonsi de Ortega, custodis provinciae Nominis Iesu de Guatimala in Novā Hispania Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito quod in ca-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

pitulo generali dicti Ordinis anno MDCXLV Toleti celebrato facta fuerat constitutio tenoris qui sequitur, videlicet:

« Praeterea definitorum generale declaravit quod in provinciā Nominis Iesu ^{Constitutio capitulo generalis Iesu}, de Guatimala in novā Hispania observetur alternativa inter patres dictos Criollos ex unā parte, et inter patres dictos Cachapinos et filios provinciae ex aliā, et quod cetera officia aequaliter dividantur inter praedictas duas partes »; quae constitutio confirmata fuerat in capitulo eiusdem Ordinis anno MDCLVIII habitu, sub titulo *pro Indiis occidentibus*, num. 1, his verbis: « Confirmatur alternativa in provinciā Nominis Iesu de Guatimala inter patres Criollos ex unā parte et patres Cachapinos et filios provinciae ex alterā, quemadmodum in capitulo Toletano, anno MDCXLV celebrato, instituta est, sieque servari debet sub poenā nullitatis aliter factorum »;

Et in eādem expositione subiuneto quod dictus Alphonsus praefatas constitutiones auctoritate dictae congregationis confirmari plurimum desiderabat: emanavit ab eadem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, ae auditio ministro generali Ordinis huiusmodi, praeinseratum decretum capitulorum generalium benigne approbavit et confirmavit, et iuxta illorum tenorem in posterum omnino servari mandavit.

Romae ix maii MDCXLIV.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopo Camerinensis, secret. ».

§ 2. Cum autem, sicut praefatus Alphonsus nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiā, apostolicae confirmationis nostrae labore communiri summopere

Decretum Pontificis confirmat.

cupiat: nos, ipsum Alphonsum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censemtes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, praeinsertum praefatae congregationis cardinalium decretum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique apostolice firmitatis robur adieimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate eiusdem congregationis cardinalium.

Decretum ir-
ritans. § 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis et provinciae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad

verbum insertis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi maii MDCXIV, pontificatus nostri, anno x.

Dat. die 26 maii 1664, pontif. anno x.

CDLXXVII

Quod non licet fratribus Minorum de Observantiâ sancti Francisci communitibus Tolosae inducere novum Rosarium sub titulo Seraphici, nec facere processionem confraternitatis Conceptionis primâ dominicâ cuiuslibet mensis, nec tabellam exponere in qua Beata Virgo det Rosarium sanctis Francisco et Clarae.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

In supremo militantis Ecclesiae solio, Prooemium. incritis licet imparibus, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam constituti, exortas inter religiosos viros controversias opportunis rationibus dirimere studemus, sicut in Domino conspicimus salubriter expedire.

§ 1. Itaque dilectum filium procuratorem generalem Ordinis Praedicatorum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censemtes,

§ 2. Supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinatis, Prohibet Pontifex patribus

praedictis ut in nati, de venerabilium fratrum nostrorum rubricā.
 S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, auctoritate apostolica, tenore praesentium, declaramus, ad favorem dilectorum filiorum fratrum dicti Ordinis Praedicatorum Tolosae commorantium, non licere dilectis pariter filiis fratribus Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, minusque confraternitati in eorum ecclesiā magni conventus erectae sub titulo Conceptionis SS. Virginis Immaculatae, illiusque confratribus, facere processionem primā dominicā cuiuslibet mensis; nec posse praedictos fratres Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia novum Rosarium sub titulo Seraphici, aut novem novenarum, vel alterius rationis, inducere, praedicare et docere, nec in Litaniis B. Virginis aliquid innovare, nec tabellam exponere, in qua B. Virgo Dei Mater det Rosarium sanctis Francisco et Clarae, prout etiam praefata omnia fieri prohibemus et servari mandamus.

Decretum irritans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sive in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitu-

tae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii maii MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

• Dat. die 28 maii 1664, pontif. anno x.

CDLXXVIII.

Confirmat decretum sacrae congregacionis pro erectione conventus Congregationis Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum in oppido Piscinae, Marsicanae dioecesis.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias pro parte dilectorum filiorum congregationis¹ clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum sacrae² congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito quod ipsi iam inde ab anno MDCLXII fundationem conventus in oppido Piscinae, Marsicanae dioecesis, in exequitionem legati domus et summae decem millium ducatorum sibi a quondam Laelio Thomasetti facti, de licentiā Ordinarii, ac consensu regularium, neenon universitatis et hominum dicti oppidi inchoaverant, prout ex scripturis alias in eadem congregacione cardinalium exhibitis constare asserabant; nec fundationem huiusmodi subinde perficere potuerunt propter multa impedimenta, quae supervenerant, ac deducta et discussa fuerunt in praedicta congregacione cardinalium, quae tunc ipsis exponentibus legatum huismodi, quod a dilectis filiis monachis Silvestrinis oc-

Expositio.

¹ Edit. Main. heic addit *sacrae* (R. T.).

² Heic nos ponimus vocem *sacrae* (R. T.).

cupatum fuerat, consignari curaverat; ideoque iidem exponentes mediante dicto legato fundationem praedictam prosequi et absolvere intendebant; et licet non putarent sese sub constitutione felicis recordationis Innocentii Papae X praedecessoris nostri super extinctione et suppressione parvorum conventuum anno MDCLII editâ comprehensos esse, cum novam fundationem conventus non facerent, sed inchoatam anno MDCXLII de licentiâ Ordinarii prosequi et perficere intenderent, nihilominus, ad tollendam omnem difficultatem et dubietatem, opportunam sibi desuper licentiam a memoratâ cardinalium congregatione concedi plurimum desiderabant, attento quod ad eorum favorem licentia Ordinarii et consensus necessarii, sicut supra dictum est, concurrerent; quodque legatum domus et decem millium ducatorum huiusmodi pro fabricâ ecclesiae et conventus eorumque sustentatione abunde sufficeret, idque eo magis, quod ipsi exponentes iuxta eorum institutum eleemosynas quaerere solent, unde etiam ultra numerum duodenarium sustentari possent, prout in hac almâ Urbe aliisque locis experientiâ compertum erat; quodque in praedicto oppido Piscinae victualia, ac operaे et res ad fabricandum necessariae¹ satis vili pretio haberri possent: emanavit a praedictâ congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum sa-
crae congrega-
tionis.

§ 2. « Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, et ex eo quod de requisitis ad fundationem conventus huiusmodi constitit, facultati impertitur episcopo Marsorum ut ad ipsam fundationem procedi ad for-

1 Ed. Main. legit necessarias (R. T.).

nam constitutionum apostolicarum concedat ac decernat, contrariis quibuscumque non obstantibus.

Romae xv februarii MDCLXIV.

M. cardinalis GINETTUS ».

§ 3. Cum autem, sicut exponentes Decretum Pon-
tificis confirmat. praedicti nobis nuper exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori eius subsistentiâ, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere cupiant: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliquis ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertim, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis cardinalium.

§ 4. Decernentes easdem praesentes Decretum ir-
ritans. litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sieque in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attendari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac Contrariis
derogat. constitutionibus et ordinationibus apo-

stolicis, neconon, quatenus opus sit, sub⁴ quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo labore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis qui buscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xvi iunii MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 16 iunii 1664, pontif. anno x.

CDLXXIX.

Confirmatio decreti definitoriū generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiā, quod commissarius visitator provinciae S. Didaci Canariensis, Ordinis huiusmodi, ex eādem provinciā eligatur¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Bernardus Andreas de Vera, lector iubilatus et custos, et Antonius Valladares, guardianus et prominister provinciae S. Didaci Canariensis, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiā nuncupatorum, quod (eum eadem poviencia trecentarum Ieucarum intervallo ab oris Hispaniae distet, nec in eā tam copiosae fiant eleemosynae quam in Hispania et Italia, ipsaque provincia

¹ Particula sub redundant, vel leg. aliis (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

proinde summā egestate prematur, ita ut illi non suppetat unde necessitatibus fratrum subveniatur, et conventus elemosynis missarum ad religiosorum vitum indigeant) constitutio generalis dicti Ordinis, qua cavetur quod visitatores commissarii cuiuslibet provinciae sint electi ex alterā viciniori et quod non sint de ipsāmet provinciā visitandā, in eādem provinciā Canariensi sērvari non potest. Nam provincia huiusmodi, quae in septem insulis a se invicem dissitis unica existit, alteram sibi propinquam non habet, ex qua commissarii visitatores eligi possint. Accedit quod insulae Canarienses a Turcis infestantur, sicut etiam orae Hispaniae; unde, si commissarius visitator eiusque socii caperentur, provincia praefata, ut eos a captivitate liberaret, vasa argentea divino cultui dicata vendere cogeretur, atque ita conventus calicibus ad celebrationem missarum necessariis destituti remanerent. Practerea commissarius visitator secum ducere solet saltem secretarium, ac socium et fratrem laicum, pro quorum expensis accessus de Hispania et redditus in Hispaniam summa mille quingentorum scutorum est necessaria, quam dicta provincia suppeditare, simulque religiosorum necessitatibus subvenire non valeret; periculumque esset ne religiosi necessitate pressi ad votum paupertatis infringendum et necessaria mediis illicitis sibi conquirenda contra regulam et in animarum suarum perniciem adducerentur. Nec minor consideratione dignum est, quod, propter adeo graves sumptus commissariorum visitatorum ex Hispania venientium, illucque regredientium, dictae provinciae Canariensi per multos annos impossibile fuerit mittere vocales ad capitula generalia Ordinis praefati, quae Toleti et Romae respective celebrata fuerunt.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praemissis attentis, dicti exponentes supplicaverint dilectis filiis definitorio generali dicti Ordinis ut decernerent quod de cetero dilectus pariter filius minister generalis eiusdem Ordinis, de tempore capituli in praefatâ provinciâ Canariensi celebrandi monitus, ex propositis per defensorum ipsius provinciae quatuor aut quinque religiosis aptis et idoneis, unum eligere deberet in commissarium, qui provinciam visitare, ac capitulum celebrare et actus sui rationem eidem ministro generali reddere teneretur; hoc etiam per eosdem exponentes adiecto quod commissarii visitatores ex Hispania missi unam tantum vel duas ex praefatis insulis visitare, ad alias vero propter earundem distantiam, ac maris, Turcarumque pericula, suos commissarios ex dictâ provinciâ nominatos mittere solebant; cumque idem defensorum generale post maturam discussionem decreverit quod, attentâ necessitate, ac itinerum periculis, neconon ad tollendas intolerabiles expensas, proponat deinceps ipsam province Canariensis superiori generali dicti Ordinis tres aut quatuor fratres ex eâdem provinciâ, ex quibus eligatur commissarius visitator, et ita in posterum observari mandaverit, non obstantibus in contrarium quibuscumque, prout in decreto huiusmodi in conventu S. Mariae de Arâceli de Urbe eiusdem Ordinis die xxix maii proxime praeteriti edito continetur: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut idem decretum, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri de benignitate apostolice dignaremur.

Confirmat § 3. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas

Pontifex decre-
tum definitori-
generalis.

a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, supra expressum decretum definitiorii generalis huiusmodi pro memoratâ provinciâ S. Didaci Canariensis, die xxix maii proxime praeteriti editum ut praefertur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, et illis respective plenissime suffragari, sicque in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon dictorum Ordinis et provinciae, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulxit et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter ex-

Decretum ir-
ritans.

Contrariis do-
rogat.

pressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII iunii MDCLXIV, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 17 iunii 1664, pontif. anno x.

CDLXXX.

Confirmatio deereti definitori generalis Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ, quo conceditur septem provinciis Peruanis Ordinis huiusmodi alternativa officiorum inter fratres Hispanos et nationales, sicuti in Novâ Hispaniâ servari solet¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium. § 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii custodes et proministri septem provinciarum Peruanarum Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, quod ipsi decretum a definitorio generali dicti Ordinis obtinuerunt eorum libello supplici subnotatum tenoris qui sequitur, videlicet:

« *Reverendissime pater, ceterique reverendi patres ex definitorio generali.*

Supplex libel-
lum a patribus
Peruanis defini-
torio datum.
Paters custodes et proministri proximi-
vinciarum septem Peruanarum adsumus
et pervenimus ad reverendissimas pa-
ternitates vestras in illâ meliori formâ,
quae nobis secundum ius pertineré pos-
sit, cum illâ etiam humilitate quae no-
bis ut subditis attinet ratione tantorum
patrum² et praelatorum, et dicimus,
quod, cum iam per multum temporis
spatium, et tam per multas etiam expe-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Ed. Main. legit patrum pro patrum (R. T.).

rientias, cognita sint disturbia, iurgia-
que inter illas pauperes provincias,
eo quod tam multi sint fratres diversi
in patriâ; siquidem uni sunt Hispani,
alteri ex alterâ natione, alteri etiam
naturales et oriundi ex illis partibus, qui
quidem communiter appellantur *Criollos*;
ex quibus omnibus quotidie accedit con-
struere¹ quamdam partialitatem ad modum
monarchiae ita ferox et rigorosa,
ut non solum irregularis, verum etiam
barbara, suo modo loquendo, videntur²;
hoe est valde experimentatum, et quod
peius est, scandala, quae oriuntur inter
seculares, et irrisiones quas ratione istius
magni momenti nos talia scientes pa-
timur: quapropter multis aliis rationibus
et fundamentis istius generis, quasi
iam praenotatis, ut qualibet censurâ di-
gnis, ut hoc malum et perniciosum paci
communi, et particulari illarum provin-
ciarum, et suo meliori commodo et
regimini, et tranquillitati fratrum diver-
sorum, et ut tollatur de medio incon-
veniens nationum, et omnes habeant,
tam in officiis quam in ceteris funetio-
nibus, suam intentionem, et omnia omnibus
aequivalenter distribuantur, ad ve-
stras paternitates reverendissimas acce-
dimus, et humillime petimus, neenon
cum omni fiduciâ postulamus, ut illis
nostris provinciis Peruanis modus alter-
nândi in electionibus, vel alternativa,
ut ita dicam, concedatur eo simili modo,
servatis servandis, quo concessum est
provinciis Novae Hispaniae, ratione cu-
ius omnes illae provinciae pace gaudent,
et tali suffragio ad invicem consolantur
in Domino. Utor etiam alio exemplari,
quo iam fruitur una ex illis septem pro-
vinciis Peruanis, scilicet provincia S. Fran-
cisci de Quito, in qua alternantes fratres

1 Forsan *consurgere*, at textum emendandi
spem omnem deponimus (R. T.).

2 Forsan *videatur* (R. T.).

Hispani cum naturalibus communiter appellati, ut antea diximus, *Criollos*, in omnibus electionibus et officiorum distributione summā gaudent pace, et non est iurgium quoddam inter ipsos, imo confraternitas desiderabilis, et amicitia mutua unis cum alteris intercedit. Haec etiam alternativa habetur pro commodo speciali iustitiae distributivae in illis partibus Limaē apud patres Augustinianos regni de Quito, apud patres Dominicanos; et sic multa alia exemplaria, quae nec latent nec latere possunt maxime apud regentes et gubernantes homines, qui quidem sunt diversi in natione, patria, moribus, etc. Hoc est, reverendi patres nostri, quod a nobis postulatur, in cuius testimonio subscribimus nomina nostra, ut, si inconveniens¹ fuerit, ut nos iudicamus, placueritque tanto et superiori iudicio, fiat a reverendis paternitatibus vestris, Aracaeli, et maii xxviii die, anno Domini MDCLXIV.

Frater Ignatius Irraraga, custos provinciae Limensis.

Frater Benedictus de Iesu, prominister S. Francisci Queti.

Frater Bartolomaeus Alunque, custos S. Fidei.

Frater Gabriel Alfian, custos provinciae Quitensis.

Frater Franciseus Perez de Ybieta, custos Charearum.

Frater Ioannes Gutierrez, prominister S. Fidei.

Frater Didacus Corottada, prominister de Chilensis.

Decretum de finitorii. Suppositā petitione provinciarum, conceditur alternativa, sicuti in Novā Hispaniā uti solet.

Die v iunii MDCLXIV.

Frater BASIUS a Benfumea, definitor gener., et secret. definitorii.

1 Videtur legendum id conveniens pro inconveniens (R. T.).

§ 2. Cum autem, sicut eadem expSupplicatio. sitio subiungebat, praefati exponentes decretum huiusmodi, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nōstrae patrocinio communiri summopere desiderent:

Decretum defi- § 3. Nqs, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet inqodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censemtes, supplicacionibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratum nostrorum S. R. E. cardinalium; negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, consilio, attentis narratis, ac viso per eosdem cardinales decreto definitori generalis prainserti tenoris authenticā formā exhibito, ipsum decretum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, benigne approbamus et confirmamus, et executioni demandari iubemus; salvā tamen semper in praemissis auctoritate congregationis praefatorum cardinalium.

§ 4. Decernentes easdem praesentes Decretum ir- litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque judices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. § 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx iunii MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 20 iunii 1664, pontif. anno x.

CDLXXXI.

Statuit ut de cetero capitula provincialia in qualibet provinciâ Congregationis clericorum secularium Doctrinae Christianae in Galliâ singulis trienniis intra mensem septembribus vel octobris habeantur; capitulum vero generale singulis tantum sexenniis celebretur loco et tempore a praeposito generali designandis, etc.¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. Ad pastorale fastigium, meritis licet imparibus, divinâ dispositione electi, felici congregationum virorum pietatis officiis assidue incumbentium regimini et gubernio libenter intendimus, ut congregations ipsae, laudabilibus suis institutis inhaerentes, prosperioribus in

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

dies (benedicente Domino) proficiant incrementis.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Franciseus Avias, presbyter et procurator generalis Congregationis clericorum secularium Doctrinae Christianae in Galliâ, quod, iuxta tenorem quarundam nostrarum in simili formâ Brevis litterarum anno MDCLIX emanatarum, quibus cavitur ut capitulum generale dictae Congregationis cum praescripto numero vocalium singulis trienniis celebretur, mense septembri proxime praeterito celebratum fuit Tolosae ultimum capitulum generale eiusdem Congregationis, in quo vocales congregati, visis instantiis missis a provinciis ipsius Congregationis supplicantibus ut capitula provincialia, quae in capitulo generali praecedenti Avenione anno MDCLX habito suppressa fuerant, restituerentur, et in unâquaque provinciâ singulis trienniis more solito intra mensem septembribus vel octobris celebrarentur, reque mature discussâ, et attentâ facultate constitutiones condendi, ac conditas pro rerum et temporum qualitate variandi, et alias de novo edendi, praeposito generali cum assensu capitulo generalis eiusdem Congregationis a felicis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro anno MDCLVII concessâ, deinceps restituta esse cuilibet provinciae Congregationis huiusmodi sua capitula provincialia singulis trienniis ut haecenus celebranda intra mensem septembribus vel octobris; quod quidem decretum, absoluto praefato ultimo capitulo generali, in unâquaque provinciâ ipsius Congregationis executioni demandatum fuit. Et postmodum in eodem ultimo capitulo generali decretum fuit (attentis restitutione capitulo provincialis in qualibet provinciâ singulis trienniis celebrandi huiusmodi, ac proroga-

Expositio.

tionē¹ dictae Congregationis, quae (benedicente Domino) in dies extendit ramos suos, ne non distantiā locorum et provinciarum, tum etiam plurimo fructu, qui ex frequentiori visitatione praepositi generalis provenit) nobis esse supplicandum, ut, non obstantibus litteris nostris praefatis anno MDCCLIX expeditis super celebrationē capituli generalis in dictā Congregatione singulis trienniis faciendā, dignarenur concedere quod in posterū, postquam capitulum generale proximum anno scilicet MDCLXVI celebratum fuerit, in praefatā Congregatione singulis tantum sexenniis celebretur capitulum generale, loco et tempore a praeposito generali ipsius Congregationis assignandis, et cum praescripto iam a nobis per nostras litteras praefatas numero vocalium, quibus adiungatur vicarius generalis, cum electus fuerit; tum etiam ut duo discreti, unus rector, et aliis non rector, ex qualibet provinciā mittendi ad capitulum generale, eligantur in capitulo provinciali immediate praecedenti capitulum generale, non obstante formā per alias nostras pariter in forinā Brevis die XII angusti MDCLXII confirmatā; aedem, ut, eveniente obitu praepositi generalis, is qui defuncti vices geret, ex praescripto constitutionum dictae Congregationis, non expectato triennio praefato, teneatur intra sex menses convocare capitulum generale, in quo, si ante illius celebrationem non praecesserit capitulum provinciale in provinciis, interveniant iidem duo discreti, qui praecedenti capitulo generali interfuerint.

Supplatio. § 2. Idecirco praefatus Franciscus procurator generalis nomine memoratae Congregationis nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicā dignaremur.

1 Videtur legendum propagatione (R. T.).

§ 3. Nos igitur, eiusdem Congregationis utilitati, quantum eum Domino possumus, salubriter consulere, dictumque Franciscum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet immedatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore carentes, ne non praefatarum litterarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut de cetero capitula provincialia, in qualibet provinciā dictae Congregationis singulis trienniis intra mensem septembribus vel octobris, sicut praemittitur, habeantur; capitulum vero generale ipsius congregatio- nis, post celebrationem proxime futuri capituli generalis anno MDCLXVI faciendam, singulis tantum sexenniis celebretur loco et tempore a praeposito generali eiusdem Congregationis designandis, et cum praescripto iam a nobis per litteras primodictas numero vocalium, quibus vicarius generalis Congregationis huiusmodi, eum electus fuerit, adiungatur; præterea ut duo discreti, unus scilicet rector, et aliis non rector, ex qualibet provinciā mittendi ad capitulum generale, in capitulo provinciali immediate praecedenti capitulum generale eligantur; eveniente autem obitu praepositi generalis dictae Congregationis, is qui defuncti vices geret, ex praescripto constitutionum eiusdem Congregationis non expectato sexennio, teneatur intra sex menses convocare capitulum generale, in quo, si ante illius celebrationem non praecesserit capitulum provinciale in provinciis, interveniant iidem duo discreti, qui

Concedit ut
in rubrica.

praecedenti capitulo generali interfusse reperientur, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, ac statuimus et ordinamus.

Decretum
irritans. § 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros, effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliiter observari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatiū apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contaria tollit. § 5. Non obstantibus litteris praefatis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon dictae Congregationis, eiusque provinciarum quarumlibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haaentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum. § 6. Volumus antem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibetur, quae ipsimnet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xxv iunii MDCLXIV, pontificeatus nostri anno x.

Dat. die 25 iunii 1664, pontif. anno x.

CDLXXXII.

Quod festum S. Dominici celebretur de praecepto in toto regno Neapolitano tanquam de patrono, cum octavâ.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Commissi nobis divinitus saeculari Exordium.
apostolatus officii ratio postulat ut piis christifidelium votis, quibus sanctorum in caelis regnantium honor et veneratio in terris augentur, paternâ benignitate annuamus.

§ 1. Cum itaque ea semper fuerit erga s. Iauarius sanctum Iauarium dilectorum in toto regno Neapolitano dignior patronus filiorum populi Neapolitani religio, ut, quamvis idem populus sanctum Dominicum confessorem in totius regni patronum duxerit assumendum, eum tamen sancto Iauario digniori patrono, utspte Martyri Pontifici, preferendum nunquam assenserit,

§ 2. Proindeque congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum iterum atque iterum supplicaverit ut debitas sancto Iauario Martyri et Pontifici patronatus regni praeminentias decerneret, et eadem congregatio supplicationibus hisce die IV augusti MDCLXIII benigne subscriperit;

§ 2. Nunc vero, ne exinde in eodem regno devotio erga sanctum Dominicum decrementum aliquod patiatur, populus praedictus festum eiusdem sancti Domini patroni in toto regno Neapolitano pariter de pracepto servari, eiusque officium cum octavâ, ut hactenus, ab uni-

El sacra rituum congregatio praeminentiam illi ut potest digniori patrono decrevit.

Domi- nici festum de pracepto ser- vari mandat.

verso clero inibi recitari summopere desideret: nos, memorati populi devotionem specialis favore gratiae prosequi cupientes, ipsiusque populi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ lati, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes,

Quod approbatur a Pontifici haec. § 4. Supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praedictorum cardinalium consilio, festum eiusdem sancti Dominici patroni in universo regno Neapolitano praedicto ab omnibus christifidelibus illic degentibus de praeepte servari, et sicuti alia festa de praeepte celebrari, eiusque officium cum octavâ, ut hactenus, ab universo clero eiusdem regni recitari, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus, praecepimus et mandamus; salvâ tamen in praemissis auctoritate praedictae congregationis cardinalium; non obstantibus constitutionibus et ordinatioibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum. Transumpto fidei. § 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitionis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeat, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii iunii MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 28 iunii 1664, pontif. an. x.

CDLXXXIII.

Ut in regnis Hispaniarum et Indianorum de praeepte recitetur officium et missa Conceptionis B. Mariae Virginis Immaculatae, cum octavâ¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Quae inter praecillas multiplicesque carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholice virtutes eximie eluet erga Beatissimam Virginem Dei Genitricem Mariam devotio, aliaque omni laude digna eiusdem Pilippi regis in res sacras studia promerentur², ut piis eius votis, ad augendum eiusdem Beatissimae caeli Reginae cultum tendentibus, paternâ benignitate libentissime annuamus.

§ 1. Itaque iteratis piisque precibus memorati Philippi regis nomine nobis humiliter porrectis benigne inclinati, ut in omnibus regnis Hispaniarum et Indianorum, eiusdem Philippi regis³ imperio subiectis, tum a secularibus tum a regularibus utrinque sexus, qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculatae cum octavâ in posterum de praeepte recitetur, cum lectionibus in octavario romano a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die viii ad xv decembris rite dispositis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, mandamus et decernimus; idemque officium ad usum eiusdem cleri seorsum ab octavario romano imprimi posse concedimus.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *promoventur* (R. T.).

³ Edit. Main. *regnis legit pro regis* (R. T.).

Transumpto-
rum fides.

§ 3. Volumus autem ut earundem praesentiarum litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibetur, quae ipsimet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die vii iulii MDCLXIV, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 7 iulii 1664, pontif. anno x.

CDLXXVIV.

Confirmatio alternativae in electione provincialis et aliorum officialium provinciae S. Iosephi de Yucatan in Novâ Hispania Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres provinciae S. Iosephi de Yucatan in Novâ Hispania Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, quod alias, postquam dilectus filius Michaëlangelus a Sambuca, tunc temporis minister generalis dicti Ordinis, alternativam in electione ministri provincialis et aliorum officialium dictae provinciae iampridem ad litum occasiones extirpandas de communione omnium consensu determinatae seu stabiliter, et non solum per quondam Ioannem Merinero, dum vixit, ministrum generalem Ordinis huiusmodi, sed etiam in capitulo generali eiusdem Ordinis Toleti anno MDCLXV celebrato roboratam

approbaverat, ratificaverat et confirmaverat per suas patentes litteras tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. « Frater Michaëlangelus a Sambuca, totius Ordinis fratrum Minorum seraphici patris nostri Francisci minister generalis et servus, dilecto nobis in Christo patri, fratri Iosepho de Arcila, proministro provinciae nostrae S. Iosephi de Yucatan in regno Novae Hispaniae, salitem in Dominio sempiternam. »

Cum iam pridem per patres provinciae nostrae S. Iosephi de Yucatan in regno Novae Hispaniae de communione omnium consensu, ad litum occasiones extirpandas, determinata fuerit alternativa in electione ministri provincialis et aliorum officialium, confirmataque per reverendissimum patrem fratrem Ioannem Merinero ministrum generalem, ac postmodum omnime roborata in capitulo generali Toleti celebrato anno MDCLXV, quo non obstante in pacis dispendium aliquando executa non fuit per commissarios generales et commissarios visitatores illius regni sub variis praetextibus: nobis humiliiter pater vicarius, suo et totius provinciae nomine, supplicari fecit, quatenus praedictam alternativam iterum confirmare et sub gravibus poenis observari mandare dignaremur.

Hinc est quod, pro nostri munieris ratione, praedictae provinciae tranquillitati meliorique gubernio providere volentes, alternativam praedictam denique probamus, ratificamus et confirmamus. Praecipientes pro eius inviolabili observatione commissariis generalibus Novae Hispaniae, nunc et pro tempore esistentibus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub excommunicationis latae sententiae poena, ut praedictam alternativam inviolabiliter servent, et ab aliis, ad quos spectat et spectabit quomodolibet, servari carent, aliequin, si eos in hac parte de-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

liquisse compertum fuerit, ad propriam provinciam regredientes, omni privilegio, titulo, immunitate et exemptione privati remaneant. Ita praecepimus, ordinamus et mandamus, non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae in conventu nostro Aramaelitano, die xvi mensis maii MDCLXIV.

Fr. MICHAELANGELUS de Sambuca,
minister generalis.

- Fr. CHRISTOPHORUS de Chaves,
secretarius generalis Ordinis.

Illucque ob-
servari mandat
imponentissimus
Ordinis prote-
ctor.

§ 3. Venerabilis frater noster Franciscus episcopus Portuensis S. R. E. cardinalis Barberinus nuncupatus, Ordinis praefati apud nos et Sede Apostolicam protector, eamdem alternativam confirmavit pariter et approbavit, ac inviolabiliter observari mandavit per suas quoque patentes litteras tenoris sequentis, vide-licet:

« Franciscus miseratione divinâ episcopus Portuensis cardinalis Barberinus, sanctae Romanae Ecclesiae vicecancellarius, Ordinis Minorum sancti Francisci protector, corrector et gubernator,

Dilectis nobis in Christo commissario generali Novae Hispaniae, ministro provinciali, custodi ac definitoriis, eeterisque fratribus praesentibus et futuris provinciae S. Iosephi de Iucatan in partibus Indianorum, salutem in Domino sempiternam.

Cum, sicut accepimus, ad tollendas discordias et litium occasiones in huiusmodi vestrâ provinciâ amputandas, omnium suffragiis determinatam fuerit in electionibus ministri provincialis et aliorum officialium servandam esse alternativam, quae postmodum confirmata et approbata fuit a piae memoriae patre Ioanne Marinero, et demum in capitulo generali Toletano anno MDCLXV; nihilominus sibi diversis praetextibus nonnulla in contrarium attentata seu

innovata fuerint per commissarios generales seu visitatores, aliasque, non sine animorum perturbatione et religiosae quietis detimento: quibus omnibus occurrere, ut par est, auctoritate nostrâ cupientes, auditâ relatione patris ministri generalis, alternativam praefatam ex certâ scientiâ confirmamus et approbamus, ac inviolabiliter observari mandamus. Quocirca vobis omnibus et vestrum cuiilibet stricte praecepimus et inhibemus, ne aliquid in contrarium quavis de causâ aut quaesito colore attentare praesumat, sub poenis nullitatis, atque privationis vocis activae et passivae, privilegiorum, et perpetuae inhabilitatis ad eadem ubique obtainenda, neenon excommunicationis latae sententiae ipso facto incurriendis.

Datum Romae in cancellariâ apostolice die xxxi maii MDCLXIV.

F. card. BARBERINUS, protector.
Fr. IDELPHONSIUS SALIZANES,
minister generalis.

AGAPITES COLOTHIUS, secretarius.

§ 4. Cum autem, sicut eadem exposicio subiungebat, praefati exponentes confirmatio apostolica pettor. praemissa, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocino communiri sumi- mopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et corum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latibus, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes- tes, supplicationibus eorum nomine no- bis super hoc humiliiter porrectis in- clinati, alternativam in electione mini- stri provincialis et aliorum officialium

Pontifex con-
format.

supradictae provinciae S. Iosephi de lutean, sicut praemittitur, stabilitam et roboratam, a memoratis Francisco cardinali protectore et Michaëleangelo ministro generali confirmatam et approbatam, expeditasque desuper respective eorumdem Francisci cardinalis protectoris et Michaëlisangeli ministri generalis litteras patentes praecinctas, auctoritate apostolice, tenore presentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Decretum fratris. § 5. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari.

Derogatio fratris. § 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolice, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenore praesentibus propylene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII iulii MDCLXIV, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 7 iulii 1664, pontif. anno x.

CDLXXXV.

Confirmatio quorumdam statutorum provinciae Franciae Ordinis beati Ioannis Dei in capitulis generalibus dicti Ordinis ab anno MDCLX ab anno MDCLXV Romae celebratis cum participatione eminentissimi domini cardinalis Giuetti protectoris⁴.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii frater provinciae Franciae de Charitate nuncupati Ordinis beati Ioannis Dei, quod in capitulis generalibus dicti Ordinis ab anno MDCLXV celebratis in hac alia Urbe cum participatione et consensu venerabilis fratris nostri Martii episcopi Sabinensis S. R. E. cardinalis Ginnetti nuncupati, eiusdem Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, facta et stabilita fuerunt statuta infrascripta in eadem provinciâ Franciae deinceps observanda, videlicet:

Quod fratres Galli debebunt de triennio in triennium celebrare capitula provincialia, ubi, electo per eos praesidente capituli celebrandi, eligent pariter provinciale, priores et duos assistentes provinciae, qui a dicto praesidente confirmabuntur; novus autem provincialis, statim atque electus fuerit, habebit et debebit exercere munus vicarii generalis, et illi et non alii debebit superior generalis Ordinis praefati mittere patentes litteras vicarius generalis. Deinde, quod, sequito provincialis obitu, subintrabit in eius officium eius antea-

Expositio.

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

cessor immediatus, illoque ex causâ morbi vel aliter impedito, succedit qui eum praecessit, et hoc quoque deficiente primus assistens provinciae; deficien-tibus autem omnibus istis, primus prior secundum ordinem conventuum. Et provincialis sic substitutus habebit eandem auctoritatem, quam habebat defunctus provincialis, ac exercet ambo officia provincialis et vicarii generalis, quousque alias provincialis in proximo capitulo, quod tempore solito celebrabitur, electus fuerit. Quod si superior generalis capitulum in quinto mense celebrationem illius praecedente non intimaverit, ad provinciale spectabit eiusmodi intimationem facere. Praeterea quod superior generalis non concedet ulli religioso dictae provinciae litteras dimissoriales ad effectum suscipiendo sacros ordines, nisi prius viderit attestationem de vita et moribus eiusmodi religiosi subscriptam a superiore maiori provinciae, ac a superiore familie, in qua dictus religiosus reperietur, et ubi per aliquod tempus habitaverit. Quod si aliquis religiosus sese contra formam iam dictam ad ordines promoveri euvaverit, in Italiam retineri debet; si autem in Franciam redire voluerit, interdictum ei erit exercitium sacrorum ordinum, perinde ac si religionis habitum dimisisset, iuxta dispositionem quarundam felicis recordationis Pauli Papae V praedecessoris litterarum die 1 iulii MDCIX, ut asseritur, emanatarum.

Petunt a Pontifice praedicto statutorum confirmationem.

§ 2. Cum autem, sicut eadem exposicio subiungebat, praefati exponentes statuta huiusmodi, ut firmissim subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspen-

sionis et interdicti, aliisque ecclesiasti-cis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet in-nodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore cen-sentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis in-elinati, de venerabilium fratrum nostro-rum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regu-larium praepositorum consilio, attentis narratis, et habitâ desuper per eosdem cardinales relatione, ac voto memorati Martii cardinalis protectoris, praeinserta statuta, auctoritate apostolice, tenore praesentium, benigne approbamus et confirmamus, atque executioni demandari iubemus, quatenus tamen eiusdem Ordinis constitutionibus, praesertim apo-stolica auctoritate roboratis, non repugnent.

§ 3. Decernentes easdem praesente litteras, semper firmas, validas et effi-caces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari sieque in praemissis per quocumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoran-ter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv iulii MDCXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 15 iulii 1664, pontif. anno x.

Decretum ir-rotans.

Contrarius derogat.

CDLXXXVI.

Confirmatio quarumdam definitionum in definitorio capituli generalis Congregationis Observantiae Lombardiae Ordinis Eremitarum sancti Augustini cum interventu eminentissimi domini cardinalis Pallotti protectoris et praesidentis, pro felici gubernio ipsius Congregationis factarum¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Sacerosaneti apostolatus officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet, ut, paternam christifidem, qui, spretis mundi illecebris, Altissimi obsequiis sese sub suavi religionis iugo manciparunt, uberesque honorum operum fructus assidue proferre satagunt, euram gerentes, eosque peculiari charitate prosequentes, illa, quae pro felici eorum in viâ Domini directione, prosperoque gubernio provide sapienterque constituta esse noscuntur, quo² firma libertaque permaneant et inviolabiliter serventur, apostolici muniminis nostri patrocinio constabilius.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus Maria Luranius, procurator generalis Congregationis Observantiae Lombardiae Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, quod in definitorio capituli generalis dictae Congregationis novissime in almâ Urbe nostrâ celebrati cum interventu venerabilis fratris nostri Ioannis Baptiste episcopi Albanensis S. R. E. cardinalis Pallotti nuncupati, praefati Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, dictique capituli nostro et eiusdem Sedis nomine praesidentis, factae fuerunt pro felici eiusdem Congregationis regimine

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Mala edit. Main. legit *pro* (R. T.).

et gubernio nonnullae definitiones tenoris qui sequitur, videlicet:

« Definitiones factae in definitorio capituli generalis Congregationis Observantiae Lombardiae Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini in conventu S. Mariae de Populo Romae celebrati sabbato ante dominicam quartam post Pascha Resurrectionis anno Domini MDCLXIV, interessentibus eminentissimo et reverendissimo domino D. Ioanne Baptista episcopo Albanensi S. R. E. cardinali Pallotto totius Ordinis sancti Augustini protectore ac eiusdem capituli generalis praesidente, et admodum reverendis patribus Hieronymo de Sauliano vicario generali noviter electo, Donato de Bergamo vicario generali absoluto, ac Angelo Maria de Mediolano, Fulgentio de Casali, Francisco de Menenio et Ioanne Carolo Maria de Genua, definitoribus, neenon Iulio Caesare de Lauda et Ioanne Francisco de Vitelliana, visitatoribus, Carolo de Ponte Vico et Carolo de Immola loco patrum Angeli de Pontenico et Modesti de Cremona visitatorum absentium subrogatis, neenon aliis opportune subrogatis in locum aliquorum ex praedictis respective prout in actis capituloaribus.

« Cum, qui praesunt, zelum divini cultus sedulo induere in sollicitudine debeant, ac circa commissum sibi gregem vigiles semper admonere³ teneantur oculos, hinc est quod in praedicto capitulo generali Congregationis Observantiae Lombardiae Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, in conventu S. Mariae de Populo Romae, ut supra, celebrato, praefatus eminentissimus et reverendissimus dominus Ioannes Baptista episcopus Albanensis S. R. E. cardinalis Pallottus totius Ordinis sancti Augustini

¹ Videtur legendum *admoveare* pro *admonere* (R. T.).

Ordinationes factae a definitorio generali.

vigilantissimus protector ac eiusdem capituli generalis apostolicus praesidens a sanctissimo domino nostro Alexandro Papa VII per litteras in formâ Brevis sub die vii maii eiusdem anni MDCLXIV emanatas specialiter deputatus, et predicti alii reverendi patres, integrum compleatum et canonicum corpus definitiorum perficientes, unicuique dictae Congregationis religioso verba illa S. Paramiastes memorantes: *Si volueris mandata servare conservabunt te*, sequentes mandarunt et ordinarunt definitiones, videlicet:

i. Declaratum et decretum fuit ne-
dum defmitores, verum etiam visitatores
lectoratus gradu esse debere insignitos,
eorumque sufficientiam per lecturas aut
praedicationes, vitae probitate accidente,
a patre vicario generali et examinatori-
bus deputatis per secreta suffragia, ma-
iori parte votorum concurrente, in litteris
patentibus ab eodem patre vicario ge-
nerali expeditis cognoscendam et ap-
probandam esse; absentibus autem aut
deficientibus examinatoribus, vel aliquo
eorum, patrem visitatorem generalem
alios assumere debere, quos idoneos in-
dicaverit.

ii. Neminem imposterum posse in priorum
alicuius conventus eligi aut depu-
tari, qui trigesimum aetatis annum non
compleverit, et duodecimum ad minus
in Congregatione post professionem lau-
dabiliter vixerit; omninoque vetitum sit
patri vicario generali pro tempore crea-
re aut deputare aliquem in priorem non
servatâ formâ et non concurrentibus
requisitis ac conditionibus in constitu-
tionibus et definitionibus etiam praes-
entibus praefixis; quod si ipse pater
vicarius generalis contrafecerit, decre-
tum fuit ipsum utrâque voce privatum
saltem per triennium remanere, huiusque
poenae declarationem et executionem ad
definitiorum spectare.

iii. Praevia confirmatione, et, quatenus
opus sit, innovatione definitionis XIII in
capitulo generali romano MDCXLIV, de-
cretum fuit priores creatos et creandos
post praedictam definitionem et capitul-
um nullatenus posse habere vocem in
capitulo generali, praerogativisque ac
titulo priorum eatenus gaudere quatenus
fuerint in actuali gubernio conven-
tuum; quo peracto redire teneri ad suae
professionis locum sub poenâ privatio-
nis vocis activae et passivae per sexen-
nium.

iv. Decretum fuit, quod illi, qui ra-
tione lecturae seu praedicationis locum
et vocem super alios respective vigore
definitionis XIII praefati capituli genera-
lis romani MDCXLIV obtinuerint, eundem
locum et praerogativam retineant etiam
respectu eorum qui locum et vocem ex
vi dictae definitionis post ipsum asse-
cuti fuerint licet professione anteriores.

v. Decretum fuit, quod, inter priores
quibus prioratus gradus fuerit in eodem
definitorio collatus, praecedentia illi
competat qui in professione fuerit an-
terior, etiamsi forsan in posteriori ses-
sione eiusdem definitoriis fuerit in priorum
conventus constitutus.

vi. Cum¹ legitimam seu rationabilem
causam, propter quam licet prioribus
recusare, seu non acceptare, aut renun-
tiare actuale gubernium conventuum, fuit
decretum, quod, si huiusmodi recusatio,
aut non acceptatio, aut renunciatio facta
fuerit durante capitulo generali seu dietâ,
ad indicium definitoriis pertineat; si au-
tem extra tale tempus acciderit, ad pa-
trem vicarium generalem iudicium spe-
ctet etiam auctoritate capituli generalis
seu dietae, cum voto saltem quatuor ex
patribus qui ius habeant ingrediendi
definitoria.

¹ Videtur legendum *Circa pro Cum* (R. T.).

VII. Quoad lectorum creandorum examen non modo servari debere ea quae disponuntur in definitione xvi capituli generalis romani MDCXLIV et in capitulo generali Cremonensi MDCL, sed ulterius praescriptum fuit, quod his, qui ad lecto- ratum consequendum examinandi sunt, dentur tria puneta, seu quaestiones sorte extraetae ex diversis tractatibus *Summae* divi Thomae per vigintiquatuor horas ante, super quibus lectionem sive explanationem latino idiomate facere teneantur coram examinatorebus, a quibus conclusiones ex materiis explanatis impugnandae erunt, solventes ipsi obiectio- nes. Praeceptum autem fuit praedicta omnia, ut supra disposita, ita servari, ut, aliquo non servato, tum quod ges- tum fuerit irritum sit et inane, et pa- ter vicarius generalis subiaceat poenis superius taxatis.

VIII. Decretum fuit, quod in postula- tione conventuali priorum ad capitulum generale mittendā, quae per ballottatio- nem fieri debet, praecedat nominatio a quolibet vocali conventus, saltem duo- rum, quae quidem nominatio per sche- dulas fiat manu unius vel plurium scrip- tas, ut secretum magis servetur, et illi- tres, qui a pluribus fuerint in sche- dulis nominati, imbussulentur et bal- lottentur in primo, secundo et tertio loco ad praescriptum nostrarum consti- tutionum.

IX. Modus recipiendi novitios ad ha- bitum in Congregatione, assignatus in definitione xx capituli generalis romani MDCXLIV, omnino fuit reductus ad praescriptum decreti sanctissimi domini no- strī Alexандri Papae VII pro recipiendis novitiis in Congregatione nostrā emanati. Attestationes autem et petitiones ex vi praefati decreti ad patrem visitatorem mittendae ad eundem non transmittan- tur, nisi per manus patris vicesgerentis

loci seu conventus, cuius nomine novi- tius acceptatur.

X. Caputum nimis latum et manicae capparum nimis latae prohibite sint, et decretum fuit quod manicae non exce- dant in circumferentiā quatuor palmos romanos, et caputia ad cubitos non per- tingant, et in anteriori parte zonam non cooperiant, sub poenis arbitrio patris vicarii generalis.

XI. Fuit decretum quod lectores, qui lecturas scholasticas actu non exercent, aut praedicationibus non sunt addicti, iussu prioris docere teneantur grammaticalia clericos grammaticae instructio- nibus indigentes, sub poena privationis lectoratus si docere recusaverint.

XII. Resolutum et decretum fuit om- nium actorum capitulorum generalium et dietarum, item omnium decretorum sacrarum congregationum curiae Roma- nae, neconon omnium litterarum aposto- liearum, tam sub plumbo quam sub an- nulo Piscatoris, concernientium interesse Congregationis, item omnium instru- mentorum, piarum dispositionum, lega- torum, sententiarum seu decretorum, iura omnium et singulorum conven- tuum Congregationis tangentium, origi- nalia accurate et diligenter conserventur in archivio Congregationis in conventu S. Mariae de Populo Romae ad id speci- aliter deputato, in loco bene tuto et securō, cum erate ferreā et portā validā et bene firmatā, tribus clavibus obse- randā, quarum una penes priorem dicti conventus, alia penes procurato- rem generalem pro tempore, et alia penes religiosum eiusdem conventus a capitulo eiusdem conventus eligendum remaneant, et copiae in authenticā for- mā omnium praedictarum scripturarum conserventur in archivio altero Congre- gationis assignato in conventu S. Au- gustini Cremonae, cum qualitatibus pro-

archivio Romano descriptis, et unā ex tribus clavibus servetur penes priorem conventus pro tempore, et aliae duae penes syndicos eiusdem conventus; et aliae copiae similiter authenticae praedictarum omnium scripturarum in alio pariter archivio Congregationis conserventur assignando in conventu S. Iacobi in Carignano Genuae, cum iisdem prorsus conditionibus supra assignatis, expensis interesse habentium; retineatur tamen in archivio cuinslibet conventus copia pariter authentica omnium instrumentorum et scripturarum ad eundem conventum spectantium.

Quorum omnium executio stricte injungitur patri vicario generali, ut omnino infra annum curet illorum implementum, et patres visitatores de huinsmodi implemento in visitatione sedulo inquirant, et, ubi opus fuerit, praedicta adimpleri current et faciant, et in proximo capitulo generali accurate et fideliter referant.

xiii. Decretum fuit quod ex mille quingentis duplis aureis Hispaniarum depositis Taurini ex retractu conventus S. Nicolai de Broū Brorgi Brixiae (qui quidem contractus locum habeat ad formam et praescriptionem litterarum apostolicarum sanctissimi domini nostri, et non aliás, aliter, nec alio modo, etc.) transmittantur quo nunc¹ Romam hīc integre persolvenda scuta quatuor mille monetae romanae ad effectum investiendi in locis montium non vacabiliū Romanæ curiae cameralium, seu communitatum, dictam integrā summam scutorum quatuor milium monetae Romanæ; et reliqua, quae supersunt, relinquantur ad commodum unius vel plurim conventionum regionis Pedemontium nostræ Congregationis iuxta intentionem datam se-

renissimo Sabandiae duci, vel illius ministris, et huinsmodi applicatio fiat ad commodum unius vel plurim dictorum conventionum, cum onere summam praefatam investiendi in bonis stabilibus liberis et securis, et quod talis applicatio sit remissa ad arbitrium patris vicarii generalis praesentis, reservato beneplacito apostolico, et non aliás, aliter, nec alio modo.

xiv. Decretum fuit ulterius quod fructus, percipiendi ex dictis scutis quatuor milibus monetae romanae investiendis in tot locis montium non vacabiliū cameralium, seu communitatum, ex retractu praedicti conventus S. Nicolai de Broū, ad favorem et in creditum Congregationis nostræ applicentur et expendantur tantum pro urgentiis et necessitatibus extraordinariis praefatae Congregationis a definitorio capituli generalis cognoscendis et approbandis per vota secreta tribus saltem ex quatuor partibus concurrentibus; ita tamen ut, si omnes fructus praedicti, vel pars ipsorum, in huinsmodi necessitatibus et urgentiis, servatā formā praedictā, non expendantur, investiri debeant in tot locis montium similiū; et hoc idem faciendum sit de fructibus percipiendis, tam de locis montium primo acqairendis, quam de aliis emendis ex fructibus successive percipiendis. Quae quidem loca montium, ex fructibus, ut praeferuntur, emenda et multiplicanda, remaneant sub liberā dispositione praedicti definitoriī capituli generalis pro tempore, ad effectum tamen erogandi praedictos fructus nonnisi in gravioribus necessitatibus et contingentiis nostræ Congregationis, tribus saltem ex quatuor votorum partibus concurrentibus, per vota secreta, reservato pro subsistentiā praesentis definitionis beneplacito apostolico, et non aliás, aliter, nec alio modo.

¹ Forsan *pro nunc* legend. *pro quo nunc* (R.T.).

xv. Item decretum fuit quod mille duplæ aureæ Hispaniarum (quæ hodie remanent penes patres Discalceatos Ordinis sancti Augustini Congregationis Franciae, et quæ iuxta dispositionem litterarum apostolicarum sanctissimi domini nostri super cessione praefati conventus S. Nicolai de Broù, solvendae sunt a dictis patribus Discalceatis), cum ad manus et coniugium dictæ nostræ Congregationis pervenerint, tunc investiæ sint in tot locis montium non vacabilium Romanae Curiae cameralium, seu communitatum, ad favorem eiusdem Congregationis eisdem modo et formâ, tam quoad sortem praedictam, quam quoad fructus et alia, in omnibus et per omnia ut supra dictum est de scutis quatuor millibus investiendis ex duplis mille et quingentis retractis ex cessione praefati conventus S. Nicolai et depositis Taurini, et de fructibus subinde percipiendis.

xvi. Statutum et decretum fuit quod in futurum ad capitulum generale convenire debeant tantum pater vicarius generalis actualis, patres vicarii generales absoluti, patres definitores et visitatores actuales, pater procurator generalis, pater socius, seu scriba, pater vicarius generalis actualis, pater secretarius Congregationis, licet alias in capitulo generali vocem non haberet, et patres priores actuales, et qui iuxta definitionem XIII capituli generalis Romæ celebrati anno MDCXLIV votum obtinuerint; exclusis patribus prioribus vacantibus et patribus discretis ex gravissimis causis in definitorio propositis et plene discussis; reservato tamen beneplacito Sedis Apostolicae, et non alias, aliter, nec alio modo.

xvii. Statutum fuit quod in futurum patres omnes vicarii generales absoluti ingredi possint definitoria tam capituli

generalis quam dietæ, et alia etiam extraordinaria, cum voto unâ cum patribus vicario generali pro tempore, seu vicario generali absoluto respective, et quatuor patribus definitoribus, et quatuor visitatoribus electis, seu subrogatis, cum prerogativâ tamen non solum praecedentiae respectu definitorum et visitatorum praedictorum, verum etiam praesidentiae in casibus, in quibus praesidentia alias spectasset ad primum definitorem: hoc tamen ordine et modo, ut, inter plures vicarios generales absolutos, illi praesidentia competit, qui alias praesidentiae munus non obierit; et inter plures, qui eodem praesidentiae munere functi non fuerint, is praefatur, qui ante alios munus vicariatus generalis adimpleverit; et si omnes vicarii generales absoluti praedicto munere praesidentiae aliquando functi fuerint, tunc inter illos per circulum is praesidere debeat, qui prius vicarii generalis officium exercuerit; et successive ii, qui postea eodem officio functi fuerint, non concurrente tamen alio qui munus dietæ praesidentiae nunquam impleverit, qui semper praefatur iis qui aliquando praefato munere praesidentiae functi fuerint: quod vicarii generales absoluti ineligibles sint et incapaces officii definitorum generalium et visitatorum generalium, et, dummodo ex omnibus, qui, ut supra, ius habent ingrediendi definitorum, novem praesentes sint, subrogationi vice absentium seu defientium locus non sit; reservato tamen beneplacito apostolico, et non alias, aliter, nec alio modo.

xviii. Decretum fuit quod pro bono Congregationis et feliori directione gubernii illius in futurum patres omnes, qui ius habent ingrediendi definitorum capituli generalis, conveniant ad celebrationem eiusdem definitoriæ pro se-

cundā dominicā post Pascha Resurrectionis; ita ut ante electionem patris vicarii generalis, quae facienda est sabbato ante dominicam tertiam, fieri possint definitiones, decreta et statuta, quae hactenus fiebant post electionem patris vicarii generalis; et praedicti, qui convenire debent, omnino id exequantur sub poenis arbitrio eiusdem definitiorii diligendis, quatenus sine rationabili, aut legitimā causā non accesserint.

xix. Ad fovendam humilitatem et obedientiam regularem, exercendam iustitiam distributivam, et providendum laudabili otio et quieti religiosorum, decretum fuit quod in futurum religosi, qui per sex annos continuos munus quocumque iurisdictionis exercuerint, sive vicarii generalis, sive definitoris, aut visitatoris per electionem, sive prioris actualis, a quocumque ex praedictis muneribus indispensabiliter per biennium vacare debeant.

xx. Statutum fuit quod in futurum acta visitationum, tam patris vicarii generalis et illius commissariorum, quam patrum visitatorum, deferenda sint ad capitulum generale, et deferenda in definitorio eiusdem capitulo ante electionem patris vicarii generalis congregando, ad effectum ut opportune provideri possit, prout iustitia, religiosa prudenter et zelus dictaverit, etiam in electiōnibus faciendis.

xxi. Pro maiori Dei servitio, beneficio Congregationis, ac illius perfectiori observantiā, aliisque instis de causis insinuatis et mature perpensis, decretum fuit quod in futurum (servato tamen beneplacito Sedis Apostolicae, et non aliās, aliter, nec alio modo) tempus durationis munerum vicarii generalis, definitorum et visitatorum per electionem, neenon priorum actualium singulorum conveutuum, non amplius ad biennium

sed ad triennium perduret, et dietae nonni in secundo anno celebrari possint.

xxii. Stantibus definitione et decreto superius facto pro duratione munerum et guberniorum ad triennium, ex altero pariter decreto de vacatione biennali post sex annos iurisdictionis regimini, decretum fuit quod in posterum vacatio non quidem per biennium tantum, sed per triennium perduret respectu munerum in eodem decreto expositorum; quo vero ad patrem vicarium generalem, qui functus sit munere vicarii generalis, ad idem munus ineligibilis sit per sexennium, reservato beneplacito apostolico, et non aliās, aliter, nec alio modo.

xxiii. Decretum fuit quod id, quod statutum est de duratione triennali munerum patris vicarii generalis et aliorum, ut supra, idem observandum sit quoad durationem munerum patrum procuratoris generalis, socii, seu scribae et secretarii Congregationis pro tempore existentium, reservato beneplacito apostolico, et non aliās, etc.

xxiv. Statutum et decretum fuit, quod, eveniente casu mortis, seu cuiuscumque alterius et legitimi et canonici impedimenti patris vicarii generalis pro tempore, quo munus vicarii generalis per alium exercendum foret, tunc, si dictus casus accidat intra sex menses proximos ante celebrationem capitulo generalis, gubernium Congregationis devolvatur ad patrem vicarium generalem proxime absolutum superstitem, seu legitime et canonice non impeditum, usque ad proximum capitulum generale celebrandum tempore superius statuto durationi gubernii ad triennium, in reliquis ad formam constitutionum; si autem casus, de quo supra, evenerit ante sex menses praedictos, tunc, delato gubernio patri vicario generali absoluto praedicto,

procedatur intra duos menses (et interim quo citius fieri poterit) ad electionem novi vicarii generalis; et ad electionem opportuno tempore advocentur patres vicarii generales absoluti, quatuor definitores, quatuor visitatores, procurator generalis, socius et secretarius Congregationis, et his competitatis eligendi patrem vicarium generalem aliás eligibilem et capacem et non vacantem ad formam decreti superius emanati, duraturum usque ad capitulum generale proxime celebrandum; satis que erit, si ex praedictis nominatis electoribus saltem duodecim convenient, et reperiantur in electione praedictā; si autem in minori numero quam duodecim convenerint, usque ad eundem numerum duodecimum ab his qui praesentes fuerint subrogentur alii, qui aliás vocem in proximo capitulo habituri essent, et, qui, ut praefertur, electus fuerit, ineligibilis omnino sit in vicarium generale in proximo capitulo celebrando; reservato beneplacito apostolico, et non aliás, etc.

xxv. Confirmatae et quatenus opus sit innovatae fuerunt definitiones in capitulo generali Romano de anno MDCXLIV editae et emanatae in omnibus praesentibus non adversantibus.

xxvi. Ne praedictarum definitionum exequitio oblivioni tradatur, districte praecipitur prioribus omnibus localibus, ut post illarum receptionem et publicationem eas inserere et colligare faciant in libro regulae post antiquas definitiones, sub poenā privationis officii et aliarum¹ arbitrio patris vicarii generalis: quas poenas pariter subibunt, si eas singulo quoque mense coram fratribus in publicā mensā legi non curaverint.

Et supplicetur sanctissimo domino no-

stro pro confirmatione in formā specificā omnium praedictarum definitionum per Breve Sanctitatis Suae.

JOANNES BAPTISTA episcopus Albanensis cardinalis PALLOTTUS, protector et praeses.

Frater FRANCISCUS MARIA de Cremona, procurator generalis, manu propriā.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositiō subiungebat, praefatus Franciscus Maria procurator generalis definitiones huiusmodi, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae praesidio communiri summopere desideret: nos, ipsius Francisci Mariae procuratoris generalis votis favorabiliter annuere cupientes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore cententes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnes et singulas definitiones praemissa in definitorio capitulo generali huiusmodi factas, ut praefertur, cum omnibus et singulis contentis in illis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui in illis quomodolibet intertervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras, ac definitiones praemissa, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter et in-

¹ Videretur legendum *aliis* (R. T.).

A Pontifice
conferuntur.

Decretum ir-
ritans.

concusse observari, siveque in praemissionis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari.

Centraris de regat. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quantum opus sit, congregationis et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi mandat. § 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastice dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium adhibetur, quae ipsimet praesentibus adhibetur, si forent exhibite vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii iulii MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 18 iulii 1664, pontif. anno x.

CDLXXXVII.

Confirmatio declarationis Pii V quod conventus S. Mariae super Minervam

*de Urbe, Ordinis Praedicatorum, sit primus inter conventus provinciae Romanae, cum novo decreto quod ab eadem provinciā separari nequeat*¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres conventus S. Mariae super Minervam de Urbe provinciae Romanae Ordinis Praedicatorum, quod, cum dictus conventus unus ex magis conspicuis provinciae et Ordinis huiusmodi conventibus semper fuerit, felicis recordationis Pius Papa V praedecessor noster, informatus quod idem conventus, vel rationabili ordinatione patrum, vel usu plurium annorum continuatione deducto, locum habebat super omnes alias eiusdem provinciae conventus; ad tollendam de cetero omnem in hac parte ambiguitatem et haesitationem, vivae vocis oraculo bonae memoriae Michaëli Bonello, dum vixit, S. R. E. cardinali Alexandrino nuncupato, eā semper² re facto, declaravit ac decrevit et statuit, ut deinceps perpetuis futuris temporibus idem usus servari deberet, ac prior dicti conventus tamquam provinciae capititis in communibus actionibus et conventibus seu capitulis eiusdem provinciae primum locum et vocem haberet super omnes alias conventuum dictae provinciae priores; salvis iure magisterii in theologia, et aliis exceptionibus per constitutiones vel ordinationes dicti Ordinis expressis, non obstante antiquitate eiusvis alterius conventus (si probari posset), aliisque contrariis quibuscumque, et alias prout contineri dicitur in litteris patentibus praefati Michaëlis cardinalis desuper expeditis tenoris qui sequitur, videlicet:

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Videtur legendum super pro semper (R.T.).

Litteras patentes cardinalis Alexandrinus in rubricā.

« Michaël Bonellus, miseratione Diuinā S. R. E. tituli S. Mariae supra Minervam presbyter cardinalis Alexandrinus nuncupatus, universis et singulis, ad quorum notitiam hae nostrae perverterint, fidem facimus et attestamur qualiter sanctissimus in Christo pater et dominus noster Pius divinā providentiā Papa V, informatus qualiter in Romanā provinciā Ordinis Praedicatorum conventus S. Mariae super Minervam, vel rationabili ordinatione patrum, eo videbilet, quia eadem provincia ab Urbe Roma denominatur, vel usu a pluribus annis continuatione deducto, locum habet super omnes alios eiusdem provinciae conventus, ad tollendam de cetero omnem in hac parte ambiguitatem et haesitationem, viva vocis oraculo nobis hac infrascriptā die facto declaravit, immo decrevit ac statuit, ut deinceps perpetuis futuris temporibus idem usus servari debeat, ac prior dicti conventus tamquam provinciae capituli in communibus actionibus et conventibus seu capitulis eiusdem provinciae primum locum et vocem habeat super omnes aliorum conventuum dictae provinciae priores; salvis iure magisterii in theologia et aliis exceptionibus per constitutiones et ordinationes dieti Ordinis expressas¹, non obstante antiquitate eiusvis alterius conventus (si probari posset) aliisque in contrarium facientibus quibuscumque. In quorum fidem has fieri, et manu nostrā subscriptas, nostri sigilli iussimus appositione muniri.

Datum Romae, in palatio apostolico, die 21 novembris 1566, pontificatus eiusdem sanctissimi domini nostri Pii, anno 1.

F. MICHAËL BONELLUS,
cardinalis Alexandrinus ».

Locus † sigilli.

¹ Forsan expressis (R. T.).

§ 1. Cum autem, sicut eadem expōsitio subiungebat, praefati exponentes praemissa, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolice confirmationis nostrae patrocinio communiri, et aliās opportune desuper ut infra a nobis indulgeri summōpere desiderent: nos, speciale ipsi exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, declarationem ac decretum et statutum a memorato Pio praedecessore, sicut praemittitur, facta, et a praefato Michaële cardinale attestata, expeditasque desuper ipsius Michaëlis cardinalis litteras patentes praemeras, cum omnibus et singulis contentis in illis, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Praeterea supradictum conventum S. Mariae super Minervam ad prae-fatam provinciam Romanam semper in futurum spectare, nec ab illā quovis modo separari posse, sed uti caput eiusdem provinciae supradictae praecedentia gaudere debere, auctoritate et tenore praedictis decernimus, ae statuimus et ordinamus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque ple-

Et conventum
S. Mariae super
Minervam in
provinciae Ro-
manae caput
declarat.

Decretum ir-
titans.

narios et integros effectus sortiri et off-
tinere, ac illis, ad quos spectat et pro
tempore spectabit, plenissime suffra-
gari, et ab illis respective inviolabili-
ter observari, siveque in praemissionis per
quosecumque iudicis ordinarios et de-
legatos, etiam causarum palatii apo-
stolici auditores, indicari et definiri debere,
ac irritum et inane si secus su-
per his a quoquam, quavis auctoritate,
scienter vel ignoranter, contigerit at-
tentari.

Obstantia tollit. § 5. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, neconon,
quatenus opus sit, dictorum Ordinis et
provinciae, aliisque quibusvis, etiam iura-
mento, confirmatione apostolicā, vel
quavis firmitate aliā reboratis, statutis
et consuetudinibus, privilegiis quoque,
indultis et litteris apostolicis in contra-
rium praemissorum quomodolibet con-
cessis, confirmatis et innovatis; quibus
omnibus et singulis, illorum teno-
res praesentibus pro plene et suffi-
cienter expressis ac de verbo ad ver-
bum insertis habentes, illis alias in suo
robore permansuris, ad praemissorum
effectum, hac vice dumtaxat, specialiter
et expresse derogamus; ceterisque con-
trariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die xxix
iulii MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 29 iulii 1664, pontif. anno x.

CDLXXXVIII.

*Prorogatio subsidii quadringentorum ri-
ginti millium ducatorum annuorum
super fructibus ecclesiasticis universa-
rum Hispaniarum et Sardiniae pro
rege catholico ad quinquennium¹.*

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

**Carissimo in Christo filio nostro Philippo,
Hispaniarum regi catholico,
Alexander Papa VII.**

**Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

§ 1. Magnis causis adducti, conces-
sionem subsidii anni quadringentorum

Motiva.

et viginti millium ducatorum ex fructi-
bus et redditibus ecclesiasticis civitatum
et locorum regnum universarum His-
paniarum ac etiam Sardiniae clarae
memoriae Philippo II avo tuo Hispani-
arum regi catholico a felicis recorda-
tionis Pio V ad certum tunc expressum
tempus factam, et deinde plures etiam
a Gregorio XIII, Sixto V, Gregorio XIV,
Clemente VIII ac Raulo V Romanis Pon-
tificibus praedecessoribus nostris eidem
Philippo avo, et clarae similiter memo-
riae Philippo III¹ etiam Hispaniarum regi
catholico genitori² tuis, et a recolendae
memoriae Urbano VIII et Innocen-
tio X Romanis Pontificibus praedecesso-
ribus pariter nostris, per diversas eorum
respective, et praesertim dicti Clementis
sub datum die ix februarii MDXCII, pon-
tificatus sui anno i, et die xvii iunii
MDC, pontificatus item sui anno IX, et die
xxx octobris MDCIII, pontificatus similiter
sui anno XII, ac dicti Pauli sub datum
die xi iunii MDCV, pontificatus sui an-
no i, et die vii septembris MDCXI, pon-
tificatus item sui anno VII, et die xii
novembris MDCXV, pontificatus pariter
sui anno XI, et die xxi octobris MDCXIX,
pontificatus etiam sui anno XV, neconon
praefati Urbani, die xxvi martii MDCXXIV,
pontificatus sui anno I, et die iii maii
MDCXXXIV, pontificatus pariter sui an-
no XI, et die ii iunii MDCXXXV, pontifi-
catus item sui anno XII, et die ix ian-
uarii MDCXXXIX, pontificatus etiam sui
anno XVI, ac dicti Innocentii, praedeces-

¹ Edit. Main. legit V (n. r.).

² Pessime edit. Main. legit genitorum (n. r.).

sorum, die II ianuarii MDCLV, pontificatus sui anno I, et die XXII maii MDCLI, pontificatus etiam sui anno VII, et novissime a nobis die XVIII aprilis MDCLXII, pontificatus nostri anno VIII, per nostras in simili formâ Brevis expeditas litteras, maiestati tuae ad quinquennium prorogatam, litterasque omnes despero confectas (quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis), motu proprio, et certâ scientiâ nostrâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ad aliud quinquennium a fine ultimodicti quinquennii ut praefertur prorogati numerandum extendimus et prorogamus.

*Ad aliud quo-
quennum sub-
sidium prorogat
Pontifex.*

Et nihilominus eidem maiestati tuae illud ipsum annum subsidium quadrin-
gentorum et viginti millium ducatorum, cum omnibus et quibuscumque indultis, facultatibus, concessionibus, clausulis et decretis in aliis tam Pii quam Gregori-
ii XIII, Sixti V, Gregorii XIV, Clemens VIII, Pauli V, ac Urbani VIII et In-
nocentii X praedecessorum praefatorum ac nostris litteris contentis, ad praefatum quinquennium a fine quinque an-
norum ultimo concessorum, ut praefetur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et assignamus.

*Exactores
mandat.*

§ 2. Ac propterea dilectis filiis mo-
derno et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae apud maiestatem tuam nuncio, necnon Iosepho Gonzalez, iam eiusdem subsidii exactoribus, commissariis generalibus, et eorum cuilibet, plenam et liberam in praemissis facul-
tatem et auctoritatem tribuimus, per se, vel alium, seu alios, quos ad id idoneos duxerint, ad exequutionem praemissorum, ac alias iuxta facultates per dictos praedecessores aliis commissariis et exactoribus ac ipsis concessas, omni et quacumque appellatione postpositâ, pro-
cedendi, aliaque faciendi et exequendi, quae in praemissis et circa ea necessa-

ria fuerint, seu quomodolibet oppor-
tuna.

§ 3. Non obstantibus praemissis, nec non omnibus aliis, quae dicti praedeces-
sores voluerunt in suis et nos quoque voluimus in nostris litteris praefatis re-
spective non obstar; ceterisque contra-
riis quibuscumque.

§ 4. Ut autem praesentes litteras, cum opus fuerit, facilius ad omnium notitiam deduci possint, decernimus ut earumdem transumptis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeat, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die XXIX iulii MDCLXIV, pontificatus nostri an-
no X.

Dat. die 29 iulii 1664, pontif. anno x.

CDLXXXIX.

*Confirmatio alternativae inter Observan-
tes et Reformatos Ordinis fratrum Mi-
norum sancti Francisci, quod unâ vice
eligatur commissarius generalis fami-
liae eismontanae ex Reformatis et alterâ ex Observantibus, hac tamen con-
ditione, ut tres definitores generales
ellegantur ex Observantibus, et tres ex
Reformatis in cunctis congregationali-
bus et capitulis generalibus¹.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Illi, qui charitas est et Deus pacis, vices licet immeriti gerentes in terris, ea, quae ad conservandam inter religio-
sos viros individuae fraternitatis con-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

*Derozatio
contrariorum.*

*Transumpto
rum fidis.*

Exordium.

cordiam provide statuta et decreta esse noscuntur, ut firmius subsistant et serventur exactius, apostolici munimini praesidio libenter constabilimus.

Expositio.

§ 4. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Ildephonsus Salizanes, minister generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, quod in capitulo generali dicti Ordinis novissime in hac almâ Urbe nostrâ celebrato quaedam alternativa inter fratres de Observantia et Reformatos nuncupatos familiae cismontanae eiusdem Ordinis determinata fuit per decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum capituli generalis pro alternativa ut in rubrica.

« Cum ad concordiam, fraternamque pacem conservandam inter Observantes et Reformatos propositum fuerit in pleno capitulo generali, ut inter eos fieret alternativa, scilicet, quod unâ vice eligatur commissarius generalis cismontanae familiae ex Reformatis, alterâ vero ex Observantibus: decrevit idem capitulum generale unanimi consensu, utroque definitorio et discretorio annuente, quod ad eamdem pacem stabilendam, supradicta alternativa fieret; hac tamen conditione, ut tres definitores provinciales elegantur ex Observantibus, et tres ex Reformatis in cunctis congregationibus et capitulis generalibus; neconon ad maiorem rei firmitatem supplicetur Summo Pontifici pro confirmatione huiusmodi concordati ».

Pontifex praefectum decreto confirmat. § 2. Cum autem, sicut eadem expostio subiungebat, dictus Ildephonsus decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae robore communii summopere desideret: nos, specialem eidem Ildephonso ministro generali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliquis ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine,

quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore centes, suppliciis eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum in capitulo generali huiusmodi factum, ut praefertur, omniaque et singula in eo contenta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et ingulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras, ac decretum huiusmodi, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocunque spectabit, inviolabiliter observari, sique in praemissis per quoscumque indicies ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et mane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et familiae cismontanae huiusmodi, etiam inramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo labore permanens, ad praemissorum effectum,

Decretum iritatus.

Dernatio contraria.

hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpto
rum fidic. § 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastice dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae ipsismet praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub anulo Piscatoris, die xxx Augusti MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 30 augusti 1664, pontif. anno x.

CDXC.

Confirmatio decreti magistri generalis Ordinis Praedicatorum, quod collegium S. Ludovici Angelopolitanum ad conventum S. Dominici Mexicanum et provinciam S. Iacobi Ordinis huiusmodi pertineat, etc.¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Ad pastoralis dignitatis fastigium, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam evecti, circa ea, per quae exorta inter christifideles quoscumque et praesertim Altissimi obsequiis sub suavi religionis ingo mancipatos dissidia iuxta aequitatis et iustitiae praecepta dirimuntur, ac paci, fraternaeque concordiae opportune consultur, propensis studiis intendimus, illisque, ut firmius subsistent et serventur exactius, libenter, cum a nobis petitur, apostolici muniminis adiungiinus firmitatem.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

§ 4. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Fernandus de Moroi, frater expresse professus ac procurator provinceiae S. Iacobi de Mexico, Ordinis Praedicatorum, in sacra theologiâ magister, quod, cum dilectus filius Ioannes Baptista de Marinis, magister generalis dicti Ordinis, per quasdam suas patentes litteras die xxix septembbris MDCLVI emanatas, quae subinde, nempe die xii octobris eiusdem anni, a nobis per nostras in simili formâ Brevis litteras specificite totâque illarum inserto tenore confirmatae fuerint, provinciam S. Iacobi de Mexico Ordinis praefati in duas, unam quidem S. Iacobi de Mexico et alteram Angelopolitanam respective nunquamandas provincias, assignatis utriusque seu alteri illarum suis terminis ac conventibus, collegiis et vicariis, diviserit, ac inter cetera collegiam S. Ludovici in civitate Angelopolitanâ positum dictae provinciae Angelopolitanae assignaverit, non advertens dictum collegium S. Ludovici non solum vi sue fundationis, sed etiam vigore subsequiti contractus ad conventum S. Dominici Mexicanum dictae provinciae S. Iacobi de Mexico velut membrum eidem conventui indissolubiliter incorporatum pertinuisse et pertinere; idem Ioannes Baptista magister generalis, postmodum hoc comperto, declaravit numquam fuisse mentis aut intentionis suaec derogare iuri quaesito praefati conventus Mexicanus, quod in dictum S. Ludovici collegium Angelopolitanum ei competere iam compertum est; ac supradictas suas patentes litteras, quibus Angelopolitanam a Mexicana provinciâ distaminavit, quoad unicum hoc pimeum translationis eiusdem collegii (ceteris in suo robore permanentibus), revocavit, abolevit et an-

Expositio.

¹ Edit. Main. legit totaque (n. 7.).

nullavit, et eatenus revocatas, abolitas et nullas esse et fore decrevit; ipsum vero collegium S. Ludovici, cum omnibus suis pertinentiis, iuribus, annexis et connexis, mobilibus et immobilibus, curae, regimini, iurisdictioni, ac proprietati memorati conventus Mexicani, et gubernio solius provinciae S. Iacobi praefatae, privative ad alios quoscumque ipso Ioanne Baptista magistro generali inferiores praelatos, adiudicavit, ac de huius conventus Mexicani mensa esse, fuisse et manere pronunciavit, nec posse huic invito illud eripi, alienari aut dismembrari declaravit, edixit, atque statuit, et alias prout uberioris continetur in decreto ipsius Ioannis Baptistae magistri generalis desuper edito, tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum magistri generalis. « Frater Joannes Baptista de Marinis, sacrae theologiae professor, Ordinis Praedicatorum humilis magister generalis et servus, ad perennem rei memoriam.

Pacem solius iustitiae fructum esse, neque illam sine hac seminari posse graviter admonuit S. Iacobus in sua *Catholica*, cap. iii. Quando igitur datus anno MDCLVI die XXIX septembris litteris patentibus novam provinciam Angelopolitanam in occiduis Indiis a veteri S. Iacobi Mexicanâ solo quietis pacisque seminandae studio divisimus, utique iustitiam (a qua totum semen mutuandum¹ neveramus) nec scienter praeterivimus, nec intendebamus quoquo modo praetereire. Porro meminimus in praedictâ provinciarum disiunctione novae provinciae nostrae Angelopolitanae tunc inter alia loca seu regularia domicilia ipsum quoque per nos attributum fuisse collegium nostrum S. Ludovici, utpote fundatum ac situm in civitate Angelopolitanâ, neque enim id nobis poterat non videri iustis-

simum, quandiu naturam et speciales clausulas, paeta, circumstantias huius foundationis neque per somnium exploratas habebamus.

Nunc autem, ex quo noster S. Dominici conventus Mexicanus, misso in aliam hanc Urbem procuratore ad id specialiter et rite instructo, ius suum quae situm super dictâ foundatione et collegio coram officio nostro iuridice modesteque repraesentavit, ac sese in iustâ illius possessione manuteneri, et inspectis partium momentis seu rationibus controversiam decidi, factamque translationem aboleri petiit: aequum imo per necessarium duximus iuris experimento praebere locum, ut ex inviolatâ iustitiâ tutiorem pacem seminemus.

Itaque nuperrime die V iulii in pleno collectorum patrum consilio dicti procuratoris exhibitum memoriale, cum responsis provinciae Angelopolitanæ ad protestationes Mexicanae, cum epistolâ patris vicarii generalis eiusdem Angelopolitanæ provinciae, nobis totique confessui clare et distinete perlegi fecimus, ac tandem variis ultiro citroque motis et ponderatis, nostro omniumque suffragio decretum fuit, in re gravissimâ (ne quid forte praecipitaremus) celebrium iuris consultorum maturima iudicia fore exquirenda, ut inde tutius ad definitivam sententiam, auditis peritorum arbitriis, procederemus. Delegimus vero ex omnibus illustrissimos dominos Nicolaum Severolum et Prosperum Bottinium sacrae aulae consistorialis advocationes, viros in hoc genere versatissimos, qui demum, auditio prolixe totius nostri Ordinis procuratore generali, perfectis, discussis, examinatis omnibus ac singulis pro utrâque parte adductis scripturis, expensisque rationum ponderibus, ore ac scripto singulorum manibus seorsim concepto signatoque nobis concorditer re-

¹ Forsan maturandum (R. T.).

sponderunt ac deduxerunt, praememoratum nostrum S. Ludovici collegium, non solum vi sua fundationis et conditionum huic appositarum, verum etiam vigore subsequenti¹ postea contractus onerosi, ac ultro citroque obligatorii, liquido iure ad praefatum S. Dominici conventum Mexicanum hactenus pertinuisse ac pertinere velut membrum eidem indissolubiliter incorporatum, non obstantibus quae in contrarium opponebantur, aut opponi posse videbantur, ne quidem ipsis met litteris nostris patentibus initio citatis, quantumcumque apostolico Brevi insertis et communis, quae tunc denuo coram nobis, procuratore generali Ordinis, et praenominatis illustrissimis dominis iureconsultis, una cum reliquo scripturarum hue pertinentium instrumento, productae, visae et diligenter scrutinatae fuerunt.

His ergo (ut praefertur) sollicite praemissis, tandem ad definitivam sententiam, procuratore instante, citra comperendinationem, duximus procedendum.

Sententia revocatoria magistrorum Ordinis.

Proinde nos, qui supra, hac die xxviij iulii MDCLXIV in camerâ solitae nostrae residentiae existentes, Christi nomine invocato, solumque Deum et iustitiam praecipuis habentes, praesentium tenore, et nostri officii auctoritate, in primis declaramus nunquam fuisse mentem aut intentionem nostram derogari iure² quae sita praefati nostri conventus Mexicanii quod in dictum S. Ludovici collegium Angelopolitanum ei competere iam compertum est: deinde praememoratas nostras litteras patentes, quibus Angelopolitanam a Mexicanâ provinciâ distinximus, quoad unicum hoc punctum translationis eiusdem collegii (ceteris in suo robore permanentibus), revocamus,

¹ *Forsan subsequuti pro subsequenti legendum (R. T.).*

² *Potius lege derogare iuri (R. T.).*

abolemus, annulamus et catenus revo-
cetas, abolitas, nullas esse ac fore de-
cernimus; ipsum vero collegium S. Lu-
dovici, cum omnibus suis pertinentiis, iuri-
bus, annexis, mobilibus et immobilibus,
curae, regimini, iurisdictioni ac proprieti-
tati conventus nostri Mexicanii, et gubernio
solius provinciae S. Iacobi, privative
ad alios quoscumque nobis inferiores
praelatos, adjudicamus, ac de huic con-
ventus Mexicanii mensâ esse, fuisse, ma-
nere pronunciamus, nec posse huic in-
vito illud erigi, alienari aut dismembrari
declaramus, edicimus atque statuimus;
denique, in virtute Spiritus Sancti, san-
ctae obedientiae sub formali praeepto,
neon sub poenâ maioris excommuni-
cationis et privatione utriusque vocis,
graduum et officiorum, perpetuâque inhabi-
litate ad eadem recuperanda, universim
omnibus nostrae curae subjectis distri-
ctissime prohibemus, ne quisquam, clam
aut palam, communi aut privato, suove
aut alieno nomine, per se vel per alium,
directe aut indirecte, vel quoquinque im-
aginabili modo, practextu aut motivo,
audeat huic nostrae definitivae senten-
tiae refragari, obniti vel contraire, et
quidquid versus¹ eamdem in posterum
quovis colore et viâ gestum vel tentatum
fuerit, ex nunc inane, cassum irritumque
esse volumus et declaramus; sub eodem
formali praeepto, censurâ et poenis praeci-
pimus nostrae provinciae Angelopolita-
nae superioribus, quatenus sive² dilatione
apostolicâ aut exceptione praefatum no-
strum S. Ludovici collegium, cum omni-
bus suis bonis et attinentiis, pacifice,
quiete et fideliter in manus provinciae
nostrae S. Iacobi et conventus nostri
Mexicanii remittant, nec inde quidquam
sibi aut provinciae suae Angelopoli-

¹ *Legendum adversus (R. T.).*

² *Legendum sine pro sive; porro quae sequentur emendet tector scius (R. T.).*

nae arrogent, reservent aut praetendant; sique reponimus et reponere intendimus hunc nostrum conventum regalem Mexicanum integre in eodem statu, dictique collegii possessione, usu et gubernio quoad omnia, prout erat antequam provincia Angelopolitana divideatur a Mexicanâ. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Non obstantibus in contrarium quibuscumque.

Actum Romae, in conventu nostro S. Mariae super Minervam, anno, mense, die, quibus supra.

Fr. IOANNES BAPTISTA DE MARINIS,
magister Ordinis.

Fr. ANTONIUS GORUALIS, magister
et secretarius ».

Pontifex praes-
de tam scien-
tiam confirmat § 2. Cum autem, sicut eadem expositiio subiungebat, supradictae patentes litterae a nobis specificè, ut praefertur, confirmatae fuerunt, cuiusque propterea dictus Fernandus procurator opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri: nos, ipsum Fernandum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, ac tam earumdem patentium dicti Ioannis Baptiste magistri generalis quam praefatarum nostrarum super illarum confirmatione emanatarum litterarum tenores et datas etiam veriores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, supplicationibus eiusdem Fernandi nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesentum memorati Ioannis Baptiste magistri generalis decretum, cum om-

nibus et singulis in eo quomodolibet contentis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmans et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras et decretum praesentum semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabilis observari, sique in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Quocirca venerabilibus fratribus archiepiscopo Mexicano et episcopis Angelopolitano et Iucatanensi, seu dilectis filiis eorum officialibus, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte dilectorum filiorum superiorum et fratrum provinciae S. Iacobi et conventus Mexicani praefatorum, aliorumve in praemissis interesse habentium, seu alicuius eorum, desuper fuerint requisiti, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illos et eorum quemlibet praesentium litterarum et in eis contentorum huiusmodi commodo et effectu pacifice frui et gaudere, non permittentes illos

Decretum ir-
ritans.

Exequentes
deputat.

desuper a quoquam, quavis auctoritate, quoniamolibet indebite molestari, perturbari, vel inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria
derogat. § 4. Non obstantibus praefatis nostris litteris super confirmatione supradictarum patentium litterarum expeditis, aliisque praemissis, ac felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unā, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo aliquis auctoritate praesentium ultra tres dietas in indicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciarum, conventus et collegii praeatorum, aliisque quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulxit et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quoniamolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariais quibuscumque.

Fides danda
transumptis. § 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in

iudicio quam extra illud adhibetur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii septembbris MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 27 septembbris 1664, pontif. anno x.

CDXCI.

*Unio monasterii S. Mariae de Sagittario
Ordinis Cisterciensis sancti Bernardi
Anglonensis dioecesis congregati
Tusciae Ordinis huiusmodi¹.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Pastoralis officii nobis, nullo meritorum nostrorum suffragio, divinitus commissi ratio postulat, ut religiosos viros Altissimi obsequiis sub suavi monasticae vitae iugo mancipatos peculiari paternae charitatis benevolentia prosequentes, illorum commodis et felici regimini, ac in viâ mandatorum Domini progressui, regularisque observantiae conservationi et incremento, quantum nobis ex alto conceditur, consulere iugiter satagamus.

Exordium.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, congregatio sancti Bernardi Italiae monachorum Ordinis Cisterciensis, quae ex duabus provinciis Tusciae scilicet et Lombardiae constat, eximiā regularis observantiae laude floreat, eaque de causā omnia dicti Ordinis monasteria in Statu nostro Ecclesiastico, et pleraque in regno Neapolitano respective consistentia, memoratae provinciae Tusciae auctoritate apostolicā etiam a nobis unita fuerint, unde divini servitii augmentum, exactiorque disciplinae regularis obser-

Motiva talis
uniōis ut in ru-
bria.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Unio fit.

vantia, ac maior quies et tranquillitas
religiosorum ipsorum monasteriorum
consecuta sunt: hinc est quod nos, spi-
rituali temporalique monasterii S. Ma-
riae de Sagittario nuncupati, Ordinis
praefati, Anglonensis dioecesis, quod (nt
pariter accepimus) unicum in provinciâ
Basilicatae dicti regni, et tun ob mo-
nachorum multitudinem, tum ob regu-
laris disciplinae vigorem conspicuum
existit, ac dudum a felicis recordationis
Urbano Papa VIII praedecessore nostro
per quasdam suas desuper expeditas litteras
provinciae Calabriae dicti Ordinis
unitum fuit, utilitati pariformiter pro-
spectum esse cupientes, necnon dicta-
rum Urbani praedecessoris litterarum
tenorem, et alia¹ etiam specialem et
individuam mentionem et expressionem
requirientia, praesentibus pro plene et
sufficienter expressis habentes, motu
proprio, ac ex certâ scientia et maturâ
deliberatione nostris, deque apostolicae
potestatis plenitudine, praefatum mona-
sterium S. Mariae de Sagittario a dictâ
provinciâ Calabriae tenore praesentium
perpetuo separamus et dismembramus,
ipsiusque monasterium, cum omnibus et
singulis eius personis ac bonis eius men-
sae conventionalis, congregationi sancti
Bernardi et provinciae Tusciae praefatis
itidem perpetuo unimus, anneximus et
incorporamus; eâ tamen lege ut idem
monasterium debitam annuam taxam
contributionem dilecto filio moderno et
pro tempore existenti abbatii generali
dicti Ordinis solvere teneatur, electio
vero abbatis claustralibus ipsius monaste-
rii, quae a dilectis filiis praesidente et
definitoribus supradictae provinciae Ca-
labriae fieri solebat, de cetero a dilectis
pariter filiis praesidente et definitoribus
memoratae congregationis sancti Ber-

nardi pro tempore existentibus de per-
sonis monachorum nationalium eiusdem
monasterii, si ibidem idonei fuerint,
fieri debeat.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusses observari, neque de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vito, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam substantiali defectu notari, infringi, retractari, aut in controversiam revocari, seu ad terminos iuris reduci, vel adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu impetrato, aut etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessu, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sive et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet, quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praefatis Urbani praedecessoris litteris, aliisque praemissis, ac, quatenus opus sit, de non tollendo iure quaesito, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, necnon Ordinis et congregationis ac monasterii

¹ Male ed. Main. legit *etiam pro alia* (R.T.).

Decretam ir-
ritans.

Contraris
derogat.

et provinciarum huiusmodi, aliisve quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam Ordini et congregationi ac monasterio et provinciis praefatis, eorumque superioribus et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel speie, etiam motu pari, ac etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, in contrarium praemissorum concessis, approbatis et iunovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissa, ac formā in illis traditā observatā, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat; specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piscatoris, die 1 octobris MDCLXIV, pontificatus nostri anno X.

Dat. die 1 octobris 1664, pontif. anno X.

CDXII.

Constitutio determinans quomodo et quando licet superioribus regulari-

bus monialium earumque confessoriibus ingredi septa monasterii, et prope illud commorari¹.

Alexander Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Felici saecularum virginum statui, quae, Prodeuntum. contemptis illecebris seculi, divinis se obsequiis manciparunt, quantum nobis ex alto conceditur, consulere volentes, motu nostro proprio, non ad aliquius instantiam, sed ex nostrâ merâ deliberatione, ac de apostolicae potestatis plenitudine, de voto tamen nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, ac dilectorum filiorum Romanae curiae paelatorum, quibus negotiis sedulo ac mature examinandum commisimus,

§ 1. Praesentibus perpetuo valituis Superior sa-
mel tantum in
anno ingredi
potest monas-
terium in visita-
tione. sancimus, ut imposterum intra fines Italiae et insularum adiacentium generalibus, provincialibus, abbatibus et quibuscumque aliis superioribus regularibus, quibus alioquin cura et regimen monasteriorum sanctimonialium quovis modo incumbit, intra septa eorumdem monasteriorum nullatenus ingredi liceat, nisi ex causâ visitationis localis, et hoc semel tantum in anno, ita ut in eo anno, in quo unus ex memoratis superioribus visitaverit, alias superior a visitatione huiusmodi se omnino abstineat.

§ 2. Quod si ob clausuram, quae a sanctâ Tridentinâ Synodo, etiam in monasteriis exemptis, curae et vigilantiae epi-

Extra visita-
tione cum fa-
cilitate Ordina-
rii.

1 Moniatum monasteria quibus easibus eorum praefati ingredi possint, sancivit Gregorius XIII, Const. XIII, *Deo*, tom. VIII, pag. 18; monialium numerus in monasteriis exemptis, cum interventu superiorum, ab Ordinariis stabilendus iuxta Gregorii XIII Const. XLIV, ibid., pag. 113; monialium confessores, etiam exempti, approbandi sunt ab episcopo ex Gregorii XV Constit. XII, tom. XII, pag. 656.

scopi in primis committitur, aut ob aliam urgentem ac necessariam causam oportuerit superiorem regularem eodem anno pluries ingredi septa monasterii, tunc non aliter ingrediatur, quam cum praesentia episcopi dioecesani, vel alterius personae ecclesiasticae secularis boni exempli ac maturae aetatis ab ipso episcopo ad hoc specialiter deputatae.

Superior per seipsum visitet cum unico socio.

§ 3. Visitet autem superior regularis interiorem clausuram per seipsum, non autem per alium, etiamsi fuerit legitime impeditus, quo casu differatur visitatio in aliud tempus, quo cessaverit impedimentum, et visitationem celeriter et unicā die, debitā tamen cum diligentia, absolvat, nec ante ortum solis eam incepit, nec post occasum protrahat, neque ipse visitator, neque eius socii ullam sumant in monasterio refectionem.

Generalis Ordinis cum duobus sociis.

Porro si visitet generalis, possit secum habere duos socios sui Ordinis, si alius a generali, unum tantum, exclusis omnibus aliis, etiam ratione officii. Qui quidem socii assumantur exemplares et maturae aetatis, et in actu visitationis a visitatore nunquam separantur, sed eum aspicere et ab ipso aspici semper possint.

Visitatori assistant quatuor moniales.

§ 4. Ac præterea visitatori assistant quatuor moniales ex senioribus monasterii, quae similiter visitatione durante nunquam separantur a visitatore et sociis. Reliquae vero moniales et quacumque aliae mulieres et puellæ seculares in monasterio degentes, nisi legitimo detineantur impedimento, convenient omnes in choro antequam visitator ingrediatur interiorem clausuram, et in eo permaneant durante visitatione, et quo usque idem visitator cum sociis e monasterio exierit. Ideoque euret visitator ut tempestive admoneatur abbatissa seu monasterii praefecta de præstitutâ die et horâ visitationis. Visitatio vero per-

sonalis fiat ad erates, et omnino extra clausuram monasterii, et per ipsummet superiorem dumtaxat, ut supra dictum est de visitatione interioris clausuræ.

§ 5. Ad haec confessor sanctimonialium, tam ordinarius, quam extraordinarius, minime ingrediatur septa monasterii, nisi ad sacramenta Poenitentiae, Eucharistiae et Extremæ Unctionis ministranda monialibus, vel aliis personis infirmis ibi degentibus, necnon ad commendandam animam agonizantium, nec unquam ingrediatur, nisi cum socio, qui sit probatae vitae et maturae aetatis, semperque maneat in eâ parte monasterii, qua confessorem videre et ab ipso videri semper possit.

§ 6. Insuper districte praecipimus memoratis superioribus regularibus, ut, infra terminum duorum mensium a publicatione praesentis constitutionis computandorum, revocent ad claustra confessores, eorumque socios, concionatores et alios quoscumque regulares apud monasteria sanctimonialium vel assidue vel ad tempus quocumque titulo pernoctare solitos; neve permittant eosdem, seu alios regulares, intra, seu prope septa monasteriorum huiusmodi habitare vel commorari, quin etiam, infra eundem terminum, quascumque cellas, mansiones seu cubicularia prope monasteria praedicta ad usum memoratorum regularium existentia, si clausuræ monasteriorum earrumdem monialium contigua sint, eidem clausuræ includi, vel dirui omnino faciant; si vero sint extra septa, vendi, pretiumque in monasterii utilitatem converti; nec in posterum alia similia aptari, aedificari, aut emi permittant. Quod si infra dictum terminum superiores regulares praemissa cum effectu non adimplerint, teneatur Ordinarius loci, tamquam Sedis Apostolicae delegatus, illa adimplere et omnino exequi, etiam in-

Confessarii non ingrediatur absque necessitate.

Confessarii per noctare debent in proprio conventu.

vocato, si opus fuerit, brachii secularis auxilio.

*Quando autem
non teneantur
permettere in
proprio conven-
tu.*

§ 7. Verumtamen si monasterium sanc-
etimonialium sit extra moenia urbis vel
oppidi, et monasterium regularium vi-
rorum, quibus moniales sunt subiectae,
sit intra dicta moenia, vel e converso,
habeantur vel conducantur, si commode
fieri possit, mansiones ad usum confes-
soris quae non sint coniunctae seu con-
tiguae ipsi monasterio monialium, sed
ab eo penitus disiunctae, non solum per
parietes, sed etiam per tecta: siu antem
utrumque monasterium sit intra moenia,
et unum ab altero, episcopi iudicio, mul-
tum distans, tunc habeantur vel condu-
cantur huiusmodi mansiones ut supra
distinctae et separatae a monasterio
monialium distantia ab ipso episcopo
recognoscendâ et approbandâ; ita tamen
ut in mansionibus confessoris, sive intra
sive extra moenia constitutis, ex-
cepto ipso confessore cum suo socio,
alii regulares, etiam si superiores sint,
minime pernoctent.

*Poenae con-
tra inobedien-
tes.*

§ 8. Si quis vero praedictorum regu-
larium aliquid contra praesentium te-
norem facere vel moliri praesumpserit,
aut adimplere neglexerit, ipso factâ poe-
nani excommunicationis et privationis
omnium officiorum quae obtinet, ac
perpetuae inhabilitatis ad illa vel alia
in posterum obtinenda, vocisque activae
et passivae, absque alia declaratione, in-
currat. Et nihilominus nullis privilegiis
et exemptionibus tueri se possit, quoniam
ab episcopo loci, tamquam ad hoc
Sedis Apostolicae delegato, quoties et
quando opus fuerit, corrigi et puniri
valeat.

*Decretum ir-
ritans.*

§ 9. Decernentes easdem praesentes,
etiam ex eo quod superiores regulares,
et ceteri quicumque in praemissis inter-
esse habentes, seu habere quomodolibet
praetendentibus, illis non consenserint, nec

ad ea vocati et auditi fuerint, nullo um-
quam tempore de subreptionis vel obre-
ptionis, nullitatis aut invaliditatis vito,
seu intentionis nostrae aut alio quovis
defectu, etiam quantumvis magno, inex-
cogitato, ac substantiali, sive etiam ex eo
quod in praemissis, seu eorum aliquo,
solemnitates et quaevis alia servanda
et adimplenda, servata et adimpleta non
fuerint, aut ex aliquo alio capite quo-
cumque, a iure vel facto, aut statuto vel
consuetudine aliquâ resultante, seu etiam
enormis, enorimissimae et totalis laesio-
nis, aut quocumque alio colore, etiam
in corpore iuris clauso, seu occasione
vel causâ quantumvis instâ, rationabili
et privilegiata, etiam tali, quae ad effec-
tum validitatis praemissorum necessario
exprimenda foret, aut quod de voluntate
nostrâ huiusmodi nihil ullibi appareret,
seu aliter probari posset, notari, impu-
gnari, invalidari, retractari, in ius vel
controversiam revocari, aut ad terminos
iuris reduci, vel adversus illas restitutio-
nis in integrum, aperitionis oris, reduc-
tionis ad viam et terminos iuris, facti,
gratiae vel iustitiae remedium impetrari,
seu quomodolibet concesso et impetrato
quempiam uti seu se iuvare in iudicio
vel extra posse, neque easdem praesen-
tes sub quibusvis similium vel dissimi-
lium gratiarum revocationibus, suspen-
sionibus, limitationibus, aut aliis con-
trariis dispositionibus pro tempore quo-
modolibet faciendis comprehendi sed
semper ab illis exceptas, perpetuoque
validas, firmas et efficaces existere et
fore, suosque plenarios et integros ef-
fectus sortiri et obtinere, ac per omnes
et singulos, ad quos spectat et quomo-
dolibet spectabit in futurum, inviolabi-
liter observari, siveque et non aliter in
praemissis omnibus et singulis per quos-
cumque indices ordinarios et delegatos,
etiam causarum palatii apostolici audi-

tores, neenon S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, ac alios quavis auctoritate et potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi, facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, et, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

*Contraria de-
rogat.*

§ 10. Non obstantibus, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, aliisque in cancellariae apostolicae regulis, ceterisque constitutio- nibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, etiam specialiter in favorem quarumcunque personarum, atque Ordinum, tam Mendicantium quam non Mendicantium, con- gregationum, societatum et cuiusvis alterius instituti et monasteriorum, con- ventum, collegiorum, domorum et locorum regularium quorumcunque, nec- non illorum¹ roboratis statutis et con- suetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis et pri- vilegiis etiam ex causâ et titulo oneroso, vel in lumen fundationis et mari magno, seu bullâ aureâ, aut aliter nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, neenon irritantibus et et aliis decretis, etiam motu, scientiâ deliberatione et potestatis plenitudine, etiam ad imperatoris, regum, reginarum, rerum publicarum et quorumvis aliorum principum et personarum quarumcunque ecclesiasticâ vel seculari dignitate fulgentium instantiam, seu eorum intuitu et contemplatione, ac etiam consistoria- liter, et alias quoquodlibet, etiam per

viam communicationis seu extensionis, concessis et iteratis vicibus approbatis et innovatis; quibus omnibus et singu- lis, quoad ea quae praesentibus quo- modolibet adversantur, etiamsi pro il- lorum sufficienti derogatione de illis illorumque totis tenoribus et formis specialis, individua, et de verbo ad ver- bum, non autem per clausulas genera- les idem importantes, mentio seu quae- vis alia expressio habenda aut quaevis exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissa, et formâ in illis traditâ observata, inserti forent, eisdem praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suâ robore permansuris, specialiter et expresse derogamus; ce- terisque contrariis quibuscumque.

§ 11. Volumus autem ut praesentes litterae in valvis ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum, nec- non cancellariae apostolicae, ac in acie Campi Florae de Urbe publicentur et affligantur, quae, postquam affixae et publicatae fuerint, omnes et singulos, quos illae concernunt, perinde arcent et afficiant, ac si unicuique eorum no- minatim et personaliter intimatae fuissent; atque earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo per- sonae in dignitate ecclesiastica consti- tutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ubique adhibetur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae sanctionis, praecipi, decreti, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli aposto- lorum eius se noverit incursum.

¹ Fossa d' est vox *inveniente* (R. T.).

*Transumpto-
rum fides.*

Datum in Aree Gandulphi, dioecesis Albanensis, anno Incarnationis Domini cae MDCLXIV, XIII kalendas novembbris, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 20th octobris 1664, pontif. anno x.

CDXCIII.

Decernit et statuit quod deinceps in Indianorum partibus priores parochorum Ordinis Praedicatorum, non ab ipsis met parochis, sed a singularum provincialibus per vota secreta duodecim ad minus canonice eliantur.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Fordianus.

Militantis Ecclesiae regimini per inefabilem divinae bonitatis abundantiam nullo licet meritorum nostrorum suffragio praesidentes, in eam praecepue sollicitudinem propensis studiis incumbimus, ut fidelibus populis cura pastoralis non desit; sed eiusmodi cura per operarios idoneos salubri assiduaque sedulitate exerceatur, quo horrea Domini uberiori messe, adspirante superni favoris auxilio, magis magisque in dies locupletentur.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius magister generalis Ordinis Praedicatorum, quod in vastis Indianorum partibus variae sparsim illarum gentium ad fidem catholicam conversarum parochiae, quas quidem illic usitatori vocabulo doctrinas et vicarias appellant, a religiosis dicti Ordinis ex indulto Sedis Apostolicae administrantur. Iliis autem religiosis parochis, seu vicariis, de more per singulos districtus (praefecturā ad summum biennii vel triennii) respective praeest unus ex ipsisnum numero prior vocem in capitulo provinciali

⁴ Maje ed. Main. ad marginem habet 10 (R.T.).

habens, quem statutis temporibus ipsi canonice eligunt, et ad eiusmodi capitularem electionem celebrandam procul a suis residentiis in certum aliquem locum solent evocari.

§ 2. Porro, cum, iuxta constitutiones Motiva.

Ordinis praedicti, electoribus priorum integer mensis debeatur a notitia vacantis officii, ut intra hunc terminum congregentur, deliberent et eligant, nimis frequenter contingit hosce parochos seu vicarios eo titulo et longissime et diu abesse a suis doctrinis seu ecclesiis, dum plerique foris transigunt totum hunc mensem electionis, imo et menses, si forte contingat primam electionem a priore provinciali ob iustas causas non confirmari, quo casu alius denuo, aliisque mensis iisdem vocalibus debetur.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, haec longa et cerebra parochorum absentia, praccipue in illis regionibus, fideli plebi et praesertim moribundis debito interea sacramentorum Ecclesiae ministerio destitutis plurimum noceat: nobis propterea memoratus magister generalis humiliter supplicari fecit ut de opportuno in praemissis remedio providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, piis eiusdem magistri generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere cupientes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore centes, huiusmodi supplicationibus inclinati,

§ 4. Quod deinceps in praedictis Indianorum partibus tales fratrum dicti Or-

Confirmat pro-

ut in rubrica.

dinis parochorum priores seu vicarii non ab ipsismet parochis, sed a singularum provinciarum provincialibus in graviori earumdem conventu per vota secreta decisiva dnodecim ad minus antiquorum fratrum, si extra capitulum provinciale fuerit, rite et canonice elegantur; si vero durante definitorio, a provinciali et definitoribus eodem modo elegantur; quodque priores parochorum ad id muneris assumi nequeant, nisi reverasat calleant proprium idioma plebis, cui tamquam priores seu vicarii praeficiuntur, et quod iidem suo populo continue assistant, ita ut neque capitulum provinciale adire, neque alias unquam a suâ parochiali residentiâ ultra spatum trium leucarum elongare se possint, nisi relictio ibidem idoneo substituto illius idiomatis bene gnaro, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus, statuimus et ordinamus.

*Decretum ir-
bitus.*

§ 5. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter, contigerit attentari.

*Dorogatio
contrariorum.*

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis,

illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permanensur, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem ut earundem <sup>Transumpto-
rum fides.</sup> praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii novembris MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 8 novembris 1664, pontif. an. x.

CDXCIV.

*Erectio ecclesiae Reginohradecensis
in regno Bohemiae¹.*

Alexander episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Super universas orbis ecclesias, Eo disponente, qui cunctis imperat et cui omnia obediunt, quantumcumque sine nostris meritis, constituti, levantes in circuitu agri dominici oculos nostrae mentis more pervigilis pastoris inspecturi quid provinciarum et locorum quorumlibet statui congruat, quidve desuper hoc praesertim tempore, quo humani generis hostis omni conatu ad ipsarum animalium perniciem et fidei catholicae versionem incunbit, disponi debeat, divino fulti praesidio, dignum quin potius debitum arbitramur in irriguo militantis Ecclesiae agro novas episcopales sedes

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et ecclesias plantare, praecipue dum catholicam religionem propagari exoptantium regum, ac pia praelatorum, sanguanter fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, quos in partem sollicitudinis apostolicae evocavit Altissimus, vota id exposunt, ut per huiusmodi novas plantationes popularis augeatur devotio, dominus cultus floreat, et animarum salus subsequatur, ac humiliora loca dignioribus ecclesiis illustrentur, et condignis favoribus attollantur, illorumque incolae et personae, venerabilium praesulum assistentiā, regimine et doctrinā suffulti, proficiant semper in fide, et quod in temporalibus sunt adepti non careant in spiritualibus incremento.

Ferdinandus imperator penitentem annuum super vectigali salis assignat pro erectione episcopatus in regno Bohemiae.

§ 1. Sane alias gloriose memoriae Ferdinandus Romanorum et Bohemiae rex in imperatorem electus, cum ad sedandos bellorum tumultus, qui regnum¹ Bohemiae tunc concutiebant, in quasdam pacis conditiones consensisset, per quas multa illius regni bona ecclesiastica ante et inter bellicas tempestates per seculares occupata, ipsis occupatoribus rata remanebant, nee reddebantur quae erant Dei Deo, mox huius permitti, seu commissi poenitens, ac suae et avitae pietatis memor, ad damnata, quae per eam pacificationem res ecclesiastica illius regni capiebant, utcumque reparanda, pensionem annuam perpetuam quindecim millium aureorum ex vectigali salis eiusdem regni quotannis percipiendam constituit et assignavit, ratam habente felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro ea quidem gratiā, ut, quandcumque ex dictā annuā pensione sub administratione sacrae congregationis S. R. E. cardinalium rebus propagandae fidei praepositorum tanta exerevisset pecuniarum summa, quae unius ecclesiae episcopalis

doti in eodem regno erigendae satis esse videretur, tunc a dioecesi Pragensi immensum diffusā pars aliqua avellatur, et in loco seu oppido partis avilesae nova sedes episcopalē opportune erigeretur; idque, dictā pensione annuatim redeunte et post aliquot iterum annos ad notabilem sumam auctā, plures fieret, donec quatuor omnino sedes episcopales novae in illis partibus sic dotatae et erectae forent; qui easus cum sub initium pontificatus nostri accidisset, nos modis et rationibus, quibus supra, in praedicto regno ecclesiam Litomericensem apostolicā auctoritate creximus et dotavimus, illique episcopum praefecimus et pastorem, prout in nostris desuper confessis litteris plenius continetur².

§ 2. Cum autem nuper venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales rebus Ecclesia Reginohradecensis ergitur. propagandae fidei huiusmodi praépositi ad nos retulerint tantam pecuniarum vim ex dictā pensione annuā iterum esse conflatam, quae doti alterius ecclesiae ibidem erigendae fere sufficiat, considerantes etiam oppidum Reginohradecense in dictā dioecesi Pragensi prope confluenta annum Aquilae et Albi cum foro duplici situm satis esse amplum et insigne, quippe quod in longitudinem patet ad quadrungentos, in latitudine vero ad trecentos circiter passus, quodque valde commendant ipsa antiquitas, aëris salubritas, fertilitas soli, incolarumque numerus et pietas, et, quod caput est, fidei ibidem propagandae opportunitas, et porro in eodemmet oppido etiam adest ecclesia parochialis, quae archidiaconalis dicitur, Spiritui Sancto dicata, structurae non invenustae, fonte baptesimali decorata, in qua parochius et aliquot² cappellani animarum curae et sa-

¹ Quas vide in tom. XVI, pag. 31 (R. T.).

² Edit. Main. legit aliquos (R. T.).

Iuti sacrisque operari solent, ac proinde eadem congregatio censuit dictum oppidum cum toto eius districtu et praedictam parochialem a dictâ dioecesi Pragensi posse avelli et dismembrari, idemque oppidum in civitatem, et eius districtum in dioecesim, ae praedictam parochialem ecclesiam in cathedralem Reginohradecensem nuncupandam ad maiorem Dei gloriam et religionis orthodoxae propagationem erigi et institui, et praesertim quod, in eiusdem ecclesiae dotem, dominium de Chраст nuncupatum octoginta octo florenorum bohemicorum milibus ex dictâ pensione in summam collectis illis in partibus sit emptum, et quod carissimus in Christo filius noster Leopoldus Ignatius in imperatorem electus, cuius temporali dominio idem oppidum et districtus paret, in supplementum dictae dotis alia florenorum similium triginta millia de suâ liberalitate donata ad supradictam adiecerit, ex quibus pro episcopi habitatione domus valde comoda, aliaque opportuna coëmpta sunt: nos, qui congregationis huiusmodi sententiam approbavimus, et ad ulteriora in dictâ erectione procedi iussimus, volentes tandem hoc bonum et pium opus executioni demandare, eique manum imponere supremam, habitâ igitur super his cum praedictis et aliis S. R. E. cardinalibus venerabilibus fratribus nostris maturâ deliberatione, de illorum consilio et assensu, ac apostolicae potestatis plenitudine, iuxta decretum eorumdem S. R. E. cardinalium rebusque de propagandâ fide praepositorum factum, accendentibus ad haec omnia non modo expressis assensibus, sed etiam precibus saepius interpositis tum venerabilis fratris nostri¹ Ernesti tituli S. Praxe-

dis S. R. E. presbyteri cardinalis Harrach nuncupati, ecclesiae Pragensis ex dispensatione apostolica praesulisi, tum dicti Leopoldi Ignatii regis, tenore praesentium dictum oppidum Reginohradecense, et eius districtum, et dictam parochialem ecclesiam ab ipsâ diocesi Pragensi perpetuo dismembramus et separamus, idemque oppidum in civitatem, et eius districtum in dioecesim, dictamque eius parochialem ecclesiam in cathedralem Reginohradecensem nuncupandam, cuius capitulo sex canonicorum, cum clero, populo et vassallis, cumque aliis privilegiis et praerogativis, aliis cathedralibus ecclesiis huiusmodi concedi solitis, auctoritate et tenore praedictis erigimus et instituimus; atque in eiusdem cathedralis dotem eiusque mensae episcopalnis supradictum dominium de Chраст, sic, ut praefertur, emptum, et alia florenorum bohemicorum triginta millia a dicto Leopoldo Ignatio rege in supplementum dictae dotis liberaliter donata applicanus, adscribimus et assignamus; futurisque deinceps dictae ecclesiae Pragensis legitimis praesulibus ius metropoliticum in praedictam ecclesiam Reginohradecensem futuram praedictae ecclesiae Pragensis suffraganeam, ac praedicto Leopoldo Ignatio regi, aliisque venturis Bohemiae regibus, ipso tamen et ipsis in puritate fidei orthodoxae et sincerâ erga Romanum Pontificem pro tempore existentem et Sedem Apostolicam devotione, obedientiâ atque observantiâ persistentibus, privilegiorum nominandi et Romano Pontifici pro tempore existenti¹ personam idoneam ad dictam ecclesiam Reginohradecensem, quandocumque illam etiam ab haec primâ eius institutione vacare contigerit, auctoritate et tenore praemissis concedimus et impetrinur.

Suffraganea
tamen ecclastae
Pragensis et ad
nominationem
Bohemiae regis.

¹ Pessime edit. Main. legit cum venerabilibus fratribus nostris pro tum venerabilis fratris nostri (R. T.).

¹ Forsan deest vox praesentandi (R. T.).

Obstantia
derogatio. § 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Decretum ir-
ritans. § 4. Nulli ergo omnino hominum licet haec paginam nostrae approbationis, iussi, voluntatis, dismembrationis, separationis, erectionis, institutionis, approbationis, adscriptionis, assignationis, concessionis et impartitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius neverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, anno Incarnationis dominicae MDCLXIV, iv idus novembris, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 10 novembris 1664, pontif. anno x.

CDXCV.

Confirmatio statuti super commissariis visitatoribus provinciarum Baeticae et Legionensis tertii Ordinis sancti Francisci in capitulo generali editi¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio. § 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres provinciarum Baeticae et Legionensis tertii Ordinis sancti Francisci quod aliás, videlicet die xxx maii proxime praeteriti, in capitulo generali Ordinis fratrum Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantiā nuncupatorum, factum fuit pro praefatis provinciis Baeticā et Legionensi statutum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum ca-
pituli generalis. « Statuitur et ordinatur quod commissarii visitatores tertii Ordinis de cetero non possint assumi de Observantiā, sed quod assumi debeant de ipso tertio Ordine, ita quod pro visitatione in qua-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

libet provinciā tertii Ordinis debito tempore peragendā designet reverendissimus virum aliquem, qui sit eiusdem professionis et instituti, alterius tamen provinciae, talem quidem qualem statuta generalia decernunt. Casu tamen quo non inveniretur visitator idoneus in tertio Ordine, poterit assumi et ex primo et ex vicinioribus provinciis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, dicti exponentes statutum huinsmodi, quo firmius subsistat, et servetur exactius, apostolicae nostrae confirmationis patrocinio communiri summopere desiderent¹: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliiisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularm praepositorum consilio, attentis narratis, praeinsertum statutum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, benigne approbamus et confirmamus, eique apostolicae auctoritatis robur adiunimus, et illud in posterum servari mandamus, salvā tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac aliis, ad quos spectat et pro tempore

¹ Edit. Main. legit desideret (R. T.).

Statutum ca-
pituli generalis
Pontifex confir-
mat.

spectabit, plenissime suffragari, sicutque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum
derogatio. § 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, provinciarum et Ordinis Iuniorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alià roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Rômae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xxii novembris MDCXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 22 novembris 1664, pontif. anno x.

CDXCVI.

Commissio nuncio Neapolis contra episcopum Policastrensem¹.

Venerabili fratri Iulio, archiepiscopo Laodiceae, nostro et Apostolicae Sedis in regno Neapolis nuncio,

Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Processus
contra episcopum Policastrensem
§ 1. Cum, sicut accepimus, a quibusdam prætendatur nonnullos excessus in

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

terrâ de Orsay Policastrensis dioecesis sem committitur nuncio Neapolis participatione venerabilis fratris episcopi Policastrensis commissos fuisse, nos, de excessibus huiusmodi informationem capi volentes, fraternitati tuae causam seu causas eorumdem excessum contra memoratum episcopum Policastrensem, cum illius, seu earum incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, usque ad sententiam exclusive, committimus; mandantes tibi ut omni diligentia processum desuper dictâ auctoritate forines seu formari et confici facias. Nos enim quamcumque necessaria et opportunam ad id facultatem tibi harum serie eadem auctoritate tribuimus et impertimur, tibi que, ut nullam praemissorum occasione irregularitatem contrahas, concedimus et indulgemus.

§ 2. Ceterum volumus, ut, si quid contra praefatum episcopum Policastrensem resultaverit, tu informationes et processum vel processus, quos in exequitionem praesentium feceris seu fieri curaveris, sub tuo sigillo clausos ad nos quamprimum transmittas, ut quod desuper statuendum fuerit, maturâ deliberatione habitâ, decernamus.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliquo apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, neconon, quatenus opus sit, ecclesiae Policastrensis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alià roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum teno-

Clausulae de-
rogatoria.

res praesentibus pro plene et sufficien-
ter expressis ac de verbo ad verbum
insertis habentes, illis aliis in suo ro-
bore permansuris, ad praemissorum ef-
fectum, haec vice dumtaxat, specialiter
et expresse derogamus; ceterisque con-
trariis quibuscumque

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die 1 dece-
bris MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 1 decembris 1664, pontif. anno x.

CDXCVII.

*Amplissima facultas legato Avenionensi
absolvendi omnes et singulos reos,
complices et participes delictorum in
civitate Avenionensi eiusque districtu
a die xxiv octobris proximi praeteriti
usque ad praesentem diem commisso-
rum, exceptis tamen illis personis,
quas placuerit eidem legato nominare,
seu quae ab eius vicelegato magis cul-
pabiles repertae fuerint¹.*

Dilecto filio nostro Flavio tituli S. Mariae
de Populo S. R. E. cardinali Chisio nun-
cupato, nostro secundum carnem ex fratre
germano nepoti, in civitate Avenionensi
et comitatu nostris Venayssino in spiri-
tualibus et temporalibus vicario generali,
ac in illis necnon in Viennensi, Arela-
tensi, Ebredunensi, Aquensi et Narbo-
rensi provinciis, ac illis adiacentibus ci-
vitatibus, terris et locis, nostro et Apo-
stolicae Sedis de latere legato,

Alexander Papa VII.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium

Illi qui visitat in virga iniquitates
hominum et in verberibus peccata, mi-
sericordiam autem suam non dispergit
ab eis, vices, licet immeriti, gerentes in
terrī, sicuti virgam discipline illis, qui

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

debitae fidelitatis et subiectionis limites
transgressi, nobis et Apostolicae Sedi
rebellare contumaci protervia non ve-
rentur, inviti adhibemus, ita reversos in
viam paternae nostrae charitatis et apo-
stolicae libenter complectimur miseri-
cordia lenitatis.

§ 1. Cum itaque (sicut non sine gravi
animi nostri molestia accepimus) in civi-
tate nostrā Avenionensi, eiusque subur-
biis et dependentiis ac districtu, a die
xxiv octobris proxime praeteriti citra,
gravissima contra nostram et Apostolicae
Sedis maiestate et auctoritatem, ac di-
gnitatem et supremum imperium, debi-
tamque nobis et eidem Sedi fidelitatem
et subiectionem delicta, crimina, ex-
cessus et facinora a multis facinorosis
hominibus publicae quietis perturbato-
ribus et reipublicae quantum in ipsis
fuit eversoribus (qui nostros et dictae
Sedis milites, quos praesidii cansa in
eadem civitate collocari iusseramus, plebe
concitata, violenter inde expulerunt, seu
inde egredi coegerunt, ac dilectum fi-
lium magistrum Alexandrum de Columna
vicelegatum tuum ad iniqias pactiones
et capitulationes cum ipsis sive cum
civitate huiusmodi ineundas contra ius
fasque armis adegerunt, nostramque et
dictae Sedis officialium et ministrorum
potestatem, iurisdictionem et auctorita-
tem sibi damnabiliter usurpaverunt, et
multipliciter violarunt et perturbarunt)
comissa et perpetrata ac attentata fue-
rint:

§ 2. Nos, licet eiusmodi facinorosorum
hominum improbitatem condignis poenis
et animadversionibus puniri et coerceri
aequitati et iustitiae consonum ac rei-
publicae salubre reputemus, pontificiae
nihilominus mansuetudinis nostrae beni-
gnitatem illis, qui, ad eos reversi, fidelem
nobis et Sedi praefatae subiectionem de-
cetero exhibere et servare parati fue-

Reos quicunque
cumpli absolu-
tum dat. Poen-
it. fix.

rint, impertiri volentes, ac de eximiâ, multisque et gravissimis in nostris et dictae Sedis negotiis spectatâ, plurimis que experimentis comprobata, circum-spectionis tuae in nos et Sedem eamdem fide, prudentiâ, sapientiâ, dexteritate, rerum usu, et boni publici zelo plenissime in Domino confisi, omniumque et singulorum criminum, excessum, delictorum et facinorum huiusmodi a dictâ die xxiv octobris proxime praeteriti usque in praesentem diem in civitate Avenionensi, eiusque suburbii ac dependentiis et districtu praedictis, etiam contra nostram et dictae Sedis maiestatem et supremam potestatem, imperium et iurisdictionem, debitamque nobis et eidem Sedi fidelitatem, obedientiam, subiectionem, observantiam et reverentiam, ac in spretum, vilipendium, iniuriam et contumeliam memorati Alexandri vicelegati, aliorumve quorumlibet nostrorum et Sedis praedictae officialium et ministeriorum, per quoscumque etiam specificâ et individuâ mentione et expressione dignos quovis modo commissorum, perpetratorum et attentatorum, seriem, qualitates, causas, occasiones et circumstan-tias quascumque etiam factum ipsum quomodocumque et qualitercumque aggrava-ntes, mutantes et alterantes, ac etiam laesae maiestatis, etiam in primo capite, seditionis, rebellionis, conspirationis, vis pubblicae et armatae, aliave quaecumque erima et delicta quantumvis atrocità et enormia et atrocissima ac enor-missima importantes seu inducentes, aliave quaelibet etiam specialem et individuam mentionem et expressionem requirentia, etiamsi talia sint ut nisi nominatim et sigillatim exprimantur sub quacumque generali et generalissimâ expressione etiam in favorabilibus non veniant, nec comprehensa censeantur, præsentibus pro plenissime et sufficien-

tissime ac sigillatim et nominatim ac- curatissimeque, et nihil penitus omissio, expressis, specificatis et enunciatis ha-bentes et semper haberi debere decer-nentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione merâque liberalitate nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, circum-spectioni tuae, pér te ipsum, vel alium, seu alias, quos ad id duxeris deputandum seu de-putandos, omnes et singulos praefatorum criminum delictorum, excessum, facinorum a praefatâ die xxiv octobris proxime praeteriti usque ad praesentem diem in civitate Avenionensi eiusque suburbii, districtu et dependentiis praedictis quomodolibet commissorum, per-petratorum et attentatorum, seu cuiuslibet eorum respective reos, criminosos, auctores, fautores, complices, et quovis modo participes et culpabiles, cuiuscum-que status, gradus, ordinis, conditionis, praerogativa, praeminentiae et digni-tatis existant, et alios quoscumque qui eorumdem dilectorum reis et perpetra-toribus in praemissis auxilium, consilium, favorem, auctoritatem, opem, subsidium, vel adminiculum, publice vel occulte, di-rekte vel indirekte, tam coniunctim quam divisim, et aliâs quomodolibet praestite-runt, vel illis obtemperarunt et obsequuti sunt (exceptis tamen illis personis, quas nominare tibi placuerit, seu quae a me-morato Alexandro vicelegato tuo magis culpabiles repertae¹ fuerint) a praemissis omnibus et singulis eriminibus, reatibus, delictis, excessibus et facinoribus, etiam laesae maiestatis in quocumque capite, etiam primo, rebellionis, seditionis, con-spirationis, ac vis pubblicae et armatae, iniuriaque principi, magistratibus, iuri-sictioni et personis publicis in nostrâ et dictae Sedis tutelâ et salvaguardiâ exi-stentibus quomodolibet illatae, aliisve

¹ Edit. Main. legit reperta (n. r.).

quibuslibet sceleribus quantumcumque gravibus, atrocibus et enormibus, ac gravissimis, atrocissimis et enormissimis, ex praemissis, seu eorum aliquo, qualitercumque et quomodoemque resultantibus et consurgentibus, aut¹ quae inde resultare et consurgere praetendi, censeri vel intelligi seu induci quovis modo possent, etiam quantumlibet iteratis, neenon excommunicationis latae sententiae, suspensionis et interdicti, aliisque sententiis et censuris, ac etiam capitis et ultimi supplicii, haesaeque maiestatis, rebellionis, seditionis, et aliorum criminum et delictorum huiusmodi, et amissionis, privationis, caducitatis, devolutionis, publicationis et confiscationis quorūcumque titulorum, bonorum mobilium et immobilium, etiam iurisdictionalium, feudalium, allodialium, emphyteuticorum et fideicommissariorum, aliorumve iurium et actionum quarūcumque et cuiusvis quantitatis et qualitatis existentium, aliisque tam corporis afflictivis quam bonorum destrictivis poenis, a iure vel ab homine, ac etiam per quascumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum et nostras constitutiones, ordinationes et sanctiones, neenon leges publicas, edicta, bannimenta, statuta, stabilimenta et decreta quaelibet, etiam cameralia et consistorialia, etiam contra periuros, fidelitatisque debitae et iuratae ac pacis publicae violatores et infractores, et aliās quomodolibet inflicitis et impositis, quas propter omnia et singula praemissa, illorumque, seu alieuius eorum causā et occasione, quovis modo incurserunt, aut incurrisse dicī, praetendi, censeri vel intelligi possent, quasque pati et luere deberent, etiamsi maiores supra expressis et quantūcumque graves forent, specialemque et individuam notam et expressionem requirerent, ac

¹ Particulam aut nos addimus (R. T.).

etiamsi ipsi vel eorum aliqui aliās similia vel dissimilia etiam gravissima et supradictis graviora crimina, delicta et excessus commiserint, et desuper absolutionem et gratiam suēt, iterum et plures etiam a nobis et dictā Sede obtinuerint, iis modo et formā qui tibi placuerint et bēnevisi fuerint, auctoritate nostrā apostolicā in utroque foro plenissime absolvendi et totaliter liberandi, omnesque et singulas culpas, reatus, excessus, delicta, crimina, circumstantias et poenas huiusmodi illis et eorum cuiilibet gratiōe remittendi et condonandi, ac illos omnes et singulos ad pristinam famam, statum, honores, titulos, gradus, dignitates, insignia, praerogativas, praeeminentias, privilegia, gratias et indulta apostolica, ac castra, terras, villas, casalia, praedia, possessiones, domos, palatia, census, loca montium, societas officiorum, mobilia et immobilia, feudalia, allodialia et alia bona quaecumque, etiam iurisdictionalia et emphyteutica, etiam ecclesiastica, neenon iurisdictiones, dominia, vassallos et alia regalia, iura, officia, munera, credita, res et actiones, fideicommissa, tam purificata quam purificanda, substitutiones, donationes, primogenituras, maioratus, proprietates, fructus, tam hactenus seu medio tempore decursos, quam decursuros, et quaecumque alia ad ipsos et eorum quemlibet spentantia, eisque et eorum cuiilibet undecumque et quomodocumque competentia et debita, ad hoc ut ipsi omnes et singuli praemissa omnia et singula, ut prius, habere, possidere, retinere, administrare et de illis disponere, illorumque fructus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque percipere, exigere, levare, et in suos usus et utilitatem convertere, neenon privilegiis, indultis, praerogativis, praeeminentiis, facultatibus, concessionibus et aliis gratiis tam

spiritualibus quam temporalibus sibi respective quomodolibet concessis et competentibus uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant, ac denique in pristinum et eum in quo ante dictam diem xxiv octobris proxime praeteriti quomodolibet erant, statum in omnibus et per omnia ac quoad omnia, perinde ac si de praemissis nunquam cogitassent, prout tibi videbitur, dicta auctoritate restituendi, reponendi et plenarie reintegrandi, ac restitutos, repositos et plenarie reintegratos esse et fore deeernendi et declarandi, necnon omnem et quamcumque ac qualemcumque inhabilitatis et infamiae tam iuris quam facti, et aliam quamlibet maculam sive notam ex praemissis quomodolibet insurgentem vel contractam, ab ipsis omnibus et singulis respective penitus et omnino tollendi, abstergendi et abolendi, ac per praemissa eorum omnium vel singulorum statui, honori, famae, titulis, dignitatibus et officiis, iurisdictionibus, dominiiis, regibus, feudis, allodialibus, investituris, maioratibus, primogenituris, fideicommissis, substitutionibus, rebus, fructibus, ceterisque bonis mobilibus et stabilibus, privilegiis, gratiis et indultis apostolicis, ac iuribus et aliis praefatis nullum omnino praeiudicium, etiam minimum, illatum, exortum vel inductum, nec aliquod ius fisco nostro, vel camerae nostrae apostolicae, seu cuiquam alteri, in illis vel ad illa acquisitum, aut in alias translatum fuisse nec esse, nec unquam fore, eadem auctoritate decernendi similiter et declarandi; praeterea omnes et singulos praefatos, quibus absolutionem et liberationem huiusmodi vigore praesentium concesseris, nullo unquam tempore super praemissis, seu eorum aliquo, vel aliquibus, etiam hic minus plene et sufficienter specificatis et expressis, ac etiam penitus occultis, illorumque annexis, con-

nexit et dependentibus, ac inde securis quibuscumque, eorumque causâ, ratione et occasione, quovis praetextu et quaesito colore vel ingenio, accusari, inquire, denunciari, querelari, capi, carcerali, arrestari, interrogari vel examinari, aut alias in eorum personis, feudis, allodialibus, iurisdictionibus, bonis mobilibus et immobilibus, privilegiis, gratiis et indultis, ac iuribus et rebus quibuslibet, aliisque supra expressis, civiliter, criminaliter vel mixtim, aut alias quomodolibet, directe vel indirecte, publice vel oeculite, coniunctim vel divisiim, molestari, perturbari, vexari, inquietari, aut impediri a quibusvis iudicibus et personis quacumque auctoritate et potestate fungentibus et functuris, etiam S. R. E. cardinalibus, etiam de latere legatis, posse neque debere, dicta auctoritate statuendi et mandandi; et nihilominus omnibus et singulis legatis, vicelegatis, gubernatoribus, iudicibus, barigellis, capitaneis, ceterisque iustitiae ministris praesentibus et futuris, tam urbis et civitatis Avenionensis huiusmodi, quam universi Status Ecclesiastici, mediate vel immediate nobis subiecti, ac etiam eiusdem S. R. E. cardinalibus, et quibuscumque aliis personis interesse desuper quomodolibet habentibus, seu habere praetendentibus, ne aliquid in personas, feuda, allodialia, res, iurisdictiones, aliaque iura, res, bona, mobilia et immobilia, ceteraque supradicta omnium et singulorum praefatorum, quibus absolutionem et liberationem, ut praefertur, impartitus fueris, aut alias quicquam aliud in eorum seu cuiuslibet illorum praeiudicium contra tenorem tuae absolutionis et liberationis huiusmodi facere vel attentare quoquo modo audeant seu presumant, auctoritate praefatâ districtius inhibendi et praeccipendi; illisque omnibus et singulis, ac etiam fisco nostro, ipsiusque fisci procuratori,

perpetuum desuper silentium eadem auctoritate imponendi, osque occludendi; neconon quascumque informationes, inquisitiones, relationes, examina et processus, aliaque acta, sive iudicialia sive extra judicialia, si qua contra praefatos omnes et singulos, quos sicut praemittitur absolvendos et liberandos duxeris, occasione vel causâ praemissorum, seu alicuius eorum, ac inde secutorum seu dependentium quorumcumque per quoscumque legatos, vicelegatos, praesidentes, gubernatores, auditores, iudices et alios quoslibet nostrós et Sedis praefatae officiales et ministros quacumque auctoritate fungentes, ubicumque et quandomcumque facta, formata et fabricata fuerint, dictâ auctoritate cassandi, irritandi et annullandi, viribusque et effectu penitus et omnino vacuandi; et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pertinet, seu spectabit quovis modo in futurum, de libris, notis et scripturis, in quibus aliqua illorum mentio facta reperiatur, omni morâ et contradictione seu tergiversatione remotâ, confessim cassari, delere et aboliri, ac pro cassatis, deletis, abolitis, annullatis, irritis, viribusque et effectu vacuis penitus et omnino haberí et censeri debere, eadem auctoritate mandandi; illisque nullam prorsus fidem in iudicio vel extra illud ubicumque haberí, perinde ac si nunquam emanassent aut extitissent, ac omnes et singulos praefatos, quibus absolutionem et liberationem, ut praefertur, concesseris, ad verificanda praemissa, aut ea, vel illorum aliqua, eorumque causas, loca, tempora, qualitates et circumstantias in iudicio vel extra illud exprimenda vel revelanda nullatenus teneri, neque ad id ullo unquam tempore invitox cogi vel compelli posse, solasque litteras tuarum absolutionis et liberationis huiusmodi ad probationem, verifica-

tionem et iustificationem omnium et singularum gratiarum praemissarum sufficere, nec alterius probationis adminiculum ad hoc requiri, dictâ auctoritate decernendi pariter et declarandi; aliaque omnia et singula in praemissis quomodolibet necessaria et opportuna, prout expedire indicaveris et tibi magis placuerit, dicendi, mandandi, decernendi, ordinandi, faciendi, gerendi et exequendi, ac executioni mandari iubendi et curandi, plenissimam, latissimam et amplissimam, ac liberrimam et omnimodam facultatem, potestatem et auctoritatem, tenore, praesentium tribuimus et imperitum. Ac tibi ut de omnibus et singulis quae praesentium vigore quomodolibet egeris, gesseris, feceris, mandaveris, decreveris, inseris, executus fueris, ac executioni demandari curaveris, nullam omnino, neque nobis, neque successoribus nostris Romanis Pontificibus, nec sacro venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium collegio, aut cuivis alii, praeterquam soli Deo, ullo unquam tempore rationem etiam minimam reddere tenearis, nec ad id quovis modo cogi et compelli possis, motu, deliberatione, scientiâ et potestatis plenitude paribus concedimus et indulgemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras, et in eis contenta, ac inde secura quaecumque, etiam ex eo quod motu proprio emanaverint, nec fisci nostri procurator et camerae nostrae apostolicae commissarius generalis, et alii nostri et dictae Sedis officiales et ministri, certique in praemissis interesse quomodolibet habentes, seu habere praetendentates, ad illa vocati, citati et auditи fuerint, neque cum eis concordatum extiterit, ipsique ad id non consenserint, seu quod non sic, sed aliter factum se habuerit, et praemissa cum corum circumstantiis et qualitatibus, etiam quantum-

Decretum ir-
titans.

cumque aggravantibus, tam personarum quam rerum, temporum et locorum, a liove quovis respectu expressa et specificata non sint, ac ex quibusvis aliis causis quantumvis legitimis et iuridicis, et ex quocumque praetextu, titulo et capite etiam in corpore iuris clauso, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel quovis alio quantumvis magno, substantiali, formal, incogitato et incogitabili defectu notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, limitari, modisicari, rescindi, annullari, ad terminos iuris reduci, vel adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, alindve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concedi, aut ita concessa quempiam in iudicio vel extra illud uti nullatenus unquam posse, minusque ipsas praesentes litteras sub quibusvis similium vel dissimilium facultatum et gratiarum revocationibus, suspensiobibus, limitationibus, vel aliis contrariis dispositionibus, etiam per nos et Romanos Pontifices successores nostros, Sedemque praefatam, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibuslibet clausulis et decretis, quandocumque faciendis, comprehendendi aut comprehensas censerit; sed semper ab illis exceptas, et quotiescumque illae emanaverint, toties in pristinum, firmissimumque et validissimum, ac cum, in quo antea quomodolibet erant, statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam, sub quacumque posteriori data per te et alias, ad quos spectat et pro tempore spectabit, eorumve quemlibet, quandocumque eligenda concessas intelligi, perpetuoque validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac tibi, omnibusque et singulis

praefatis, quos, ut praefertur, absolvendos et liberandos duxeris, in omnibus et per omnia plenissime suffragari; neenon, in eventum quo super praemissis, indeque secenturis, aut eorum aliquam parte, ambiguitatem, controversiam, dubium, item vel contentionem, iudicialiter vel extra judicialiter oriri vel moveri contigerit, semper ad tui aliorumque omnium et singulorum praefatorum, quibus absolutionem et liberationem huiusmodi concesseris, commodum, utilitatem et favorem resolvi, decidi, decerni et interpretari; siveque et non aliter in omnibus et singulis praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium, seu procamerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, ipsorumque cardinalium collegium, neenon thesaurarium generale, praesidentes, clericos et commissarium generale, vicelegatos, rectores et gubernatores, aliosve quoslibet Sedis et camerae praefatarum officiales et ministros, quacumque praeminentia, auctoritate et potestate praeditos, suffultos et fungentes, et quandocumque functuros, sublatam eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi, facultate et auctoritate, indicari et definiri debebere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac felicis recordationis Pii IV et Pii V Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum quibus caveatur huiusmodi gratias seu absolutiones non valere, nec suffragari nisi reis constitutis in carceribus, neenon eiusdem Pii IV praedecessoris de gratiis qualcumque interesse dictae camerae quomodolibet concernentibus in eadem camera intra certum tunc expressum tem-

Derogatio
contrariorum.

pus praesentandis, registrandis, seu insinuandis, ita ut praesentes litterae, etiam si in ipsa camerā vel in quovis alio tribunali aut loco nunquam praesententur, registrentur, aut insinuentur, nihilominus valeant, firmissimeque subsstant, ac tibi, omnibusque et singulis praescriptis, quos concernunt et concernent, plenissime et amplissime suffragari debeant, aliquae dicti Pii IV et recolendae memoriae Iulii III, Gregorii XIII et Sixti V Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum, ac praesertim eiusdem Sixti praedecessoris, quae incipiunt *Hoc nostri pontificatus*, etc., sub datum kalendis iulii MDLXXXV, etc.,

Dum pro communi, etc., sub datum xi kalendas martii MDLXXXVIII, respective, emanatis, neconon nostris et cancellariae apostolicae regulis, praecipue illā de non tollendo iure quaesito, ceterisque quibuslibet apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, legibus quoque etiam imperialibus et municipalibus, edictis, bannimentis, stabilimentis et decretis, etiam cameraibus et consistorialibus, ac dictarum camerae et civitatis Avenionensis, aliisque quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis, eorumque reformationibus et novis additionibus, stylis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam civitati Avenionensi, ac fisco et camerae praedictis, eorumve officialibus et ministris, et aliis quibuslibet personis et locis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriū derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et a-

liis decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissō insererentur, praesentibus pro expressis ac sufficienter specificatis et insertis, formamque in illis traditam pro servatā habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus, ac plenissime et amplissime derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem ^{Transumpto-rum fides.} praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides tam in iudicio quam extra illud adhibetur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii decembris MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 7 decembris 1664, pontif. anno x.

CDXCVIII.

*Indultum regi christianissimo nominandi personas idoneas ad cathedrales ecclesias Metensem, Tullensem et Verdunensem*¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Carissimo in Christo filio nostro Ludovico,
Francorum regi christianissimo,

Alexander Papa VII.

Carissime in Christo fili noster,
salntem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

§ 1. Orthodoxae fidei conservandae, ac christianaे religionis tuendae et propagandae zelus, quem etiam nuper missis in Hungariam adversus Turcas validis armatorum subsidiis egregie ostendisti, ac preclara et christianissimo rege dignissima maiestatis tuae erga nos et Apostolicam Sedem filialis observantia, quam nobis laudabiliter testatus es, dum auctoritatem et potentiam tuam pro continendis in debitâ nobis et eidem Sedifidelitate et subiectione nostris et dictae Sedis subditis in civitate Avenionensi et comitatu Venayssino nostris praesto semper futuram, tum per litteras tuas, tum per dilectum filium nobilem virum Carolum ducem Crecuum, maiestatis tuae apud nos et Sedem praefatam oratorem, spopondisti, aliaque eximia eiusdem maiestatis tuae, ac progenitorum et maiorum tuorum regum christianissimorum principum longe clarissimorum, invictissimorumque Christi athletarum, et egregiorum dictae Sedis Apostolicae cultorum promerita, sicuti firmam nobis in Domino spem atque fiduciam praestant fore ut, viae eorumdem maiorum tuorum vestigiis impressac inhaerens, populos ditioni tuae creditos in catholicâ fide et vetere erga Sedem praefatam obedientiâ et observantiâ continere parlaude conaturus, constitutionesque apostolicas in universis dominii tuis debitate semper exequutioni mandari ac Sedis eiusdem honorem et auctoritatem illibatos conservari omni studio curaturus sis, ita paternam benevolentiam et charitatem nostram facile adducunt ad ea tibi favorabiliter concedenda, per

4 Edit. Main. legit via (r. r.).

quae clare innotescat nos tui honoris, quem semper fecimus maximi, et Deo dante in posterum faciemus, condignam et praecipuam habuisse rationem.

§ 2. Volentes itaque tibi, qui (ut accepimus) Metensem, Tullensem et Virdunensem civitates de praesenti possides, quo regiam beneficentiam tuam erga personas benemeritas tibique gratas et acceptas exercere valeas, gratiam facere specialem, ac sperantes te in nominandis ad earumdem civitatum cathedrales ecclesias personis, quae vitae integritate, religione, fide et doctrinâ praestent et episcopalis munieris praerogativâ dignae sint, summum studium, summamque diligentiam semper adhibiturn, nec conscientiam tuam hae in re ullo modo laedi passurum esse, motu proprio et ex certâ scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, maiestati tuae, quoad vixeris, ius nominandi nobis et pro tempore existentibus Romanis Pontificibus successoribus nostris personas probatas, boni nominis, et secundum sacrorum canonum dispositionem idoneas ad cathedrales ecclesias Metensis, Tullensis et Virdunensis civitatum a te possessarum, quoties illas quibusvis modis, et ex quorumcumque personis, non tamen per obitum apud Sedem Apostolicam praeditam, vacare contigerit, per nos et successores nostros praefatos ad nominationem huiusmodi eidem ecclesiis respective praeficiendas, tenore praesentium, reservanus, concedimus et assignamus.

§ 3. Decernentes ius nominandi huiusmodi ad cathedrales ecclesias praefatas tibi, quoad vixeris, competere debere, neque sub quaenamque quantumvis speciali derogatione comprehendendi, vel ei quovis modo et ex quacumque causâ derogari, et, si ei derogari contingat, minime suffragari posse, et

Regi Franciae
Pontifex conce-
duit indultum pos-
minandi ad ec-
clesias ut in ru-
brica.

Decretum Ir-
ritans.

nihilominus quascumque earumdem ecclesiarum provisiones, ae alias de eis dispositiones, etiam cum iuris nominandi huiusmodi derogatione, contra earumdem praesentium tenorem, etiam per nos et successores praefatos, et Sedem eamdem, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, quo modo pro tempore faciendas, et desuper consciendas litteras, ac inde sequntura quaecumque, nulla et invalida, nulliusque roboris et momenti fore et esse, siveque et non aliter per quoscumque iudees et commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palliis apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et desiniri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari.

*Contrariis de-
rogat.*

§ 4. Non obstantibus quibusvis generalibus vel specialibus ecclesiarum praefatarum reservationibus seu affectionibus apostolicis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac nos et Sedem praefatam quomodolibet factis, seu pro tempore faciendis, neconon cancellariae apostolicae regulis editis et edendis, et quibusvis aliis apostolicis, ac in universalibus provinciis et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutio- nibus et ordinationibus, ac dictarum ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam quasvis clausulas et reservationes in se continentibus, per eosdem praedecessores ac nos et Sedem eamdem ecclesiis praefatis illarumque capitulis et personis quomodolibet con-

cessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut aliqua alia exquisita forma ad id servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo labore permansuris, hac vice dumtaxat, ad praemissorum effectum, harum serie, specialiter et expresse, motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, derogamus, et ad plenum derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut intra sex menses a die vacationis ecclesiarum huiusmodi computandos personas idoneas nobis et pro tempore existenti Romano Pontifici pro provisione obtinenda nominare omnino tenearis, alioquin, dictis sex mensibus elapsis, de ecclesiis praefatis, ut praefertur vacantibus, per nos seu pro tempore existentem Romanum Pontificem libere disponi possit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi decembris MDLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 11 decembris 1664, pontif. anno x.

*Transumpto.
rum fides.*

CDXCIX.

Quod fratres Cappuccini Ordinis Minorum sancti Francisci transeuntes ad aliam religionem, non possint permanere in eadem provinciâ in qua emiserunt professionem¹.

¹ Vide ad Const. ccxcviii (al. 273) Urbani VIII, tom. XIV, pag. 1, *In iuncti nobis, ubi prohibe-*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium. Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet ut conservandae religiosorum Ordinum eximiae pietatis et arctioris disciplinae meritis conspicuorum existimationi, quantum nobis ex alto conceditur, consulere satagamus.

Expositio. § 4. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum, quod nonnulli e dicto Ordine ad alias religiones transeunt, assumptoque in illis habitu regulari, ad eas provincias in quibus habitum praedicti Ordinis fratrum Cappuccinorum publice gestavabant, ac cogniti et commorati fuerant, illico habitatum se conferunt, et, ad tegendas seu defendendas proprias imperfectiones, eiusdem Ordinis fratrum Cappuccinorum famam multis imposturis lacerare non verentur, cum gravi secularium scandalo bonique nominis dicti Ordinis detimento.

Prohibet ut in rubricā. § 2. Quare idem procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur. Nos, ipsius procuratoris generalis votis favorabiliter quantum cum Domino possumus annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore consentes, huiusmodi supplicationibus intur ne fratres Cappuccini ad laxiorem religionem transeant.

elinati, ne de cetero quisquam qui a⁴ memorato Ordine fratrum Cappuccinorum, post emissam in illo professionem regularem, ad aliam quamcumque religionem quomodolibet transierit, in eā provinciā, in qua professionem huiusmodi emiserit ac habitum eorumdem fratrum Cappuccinorum publice gestaverit, habitare seu commorari audeat quovis modo vel praesumat, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, prohibemus et inerdicimus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quorumvis Ordinum, congregationum et institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; certisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut carumdem praesentium litterarum transumptis,

1 Praeposit. a nos addimus (R. T.).

Decretum in-
ritatis.

Contrariis do-
rogat.

Transumpto-
rum fides.

etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeat, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibatae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii decembris MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 17 decembris 1664, pontif. anno x.

~
D.

Ut priores abbatiarum commendatarum Ordinis Praemonstratensis in Gallia elegantur inter definitores in capitulo generali Ordinis huiusmodi¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii priores abbatiarum commendatarum Ordinis Praemonstratensis, quod in totâ Galliâ supersunt solum undecim monasteria dicti Ordinis abbatibus commissa; cetera vero, quae numerum sexaginta quinque excedunt, possidentur a commendatariis, quorum monasteriis praeficiuntur priores scientiâ praediti, honestate morum conspicui, et disciplinae regularis amantes, nullum, sicut abbates, in suis monasteriis superiore agnoscentes, ac plenam in spiritualibus et temporalibus administrationem habentes; et propterea, sicut abbates eiusdem Ordinis, vocantur ad capitulo generale, ut cum ipsis abbatibus concurrant ad ea, quae reformationem Ordinis huiusmodi spectant.

Supplicatio. § 2. Cum autem, sicut eadem exposicio subiungebat, nihilominus dicti abbates, iam numero pauci, nolint priores

praedictos longe numero plures inter definitores in capitulo generali Ordinis huiusmodi admittere, licet de iure et ex particulari decreto cuiusdam capituli generalis eiusdem Ordinis debeant inter definitores assumi, utpote qui, in omnibus supplentes vicem abbatum, maiorem notitiam ac proxim disciplinae regularis habeant quam ipsi abbates, qui ut plurimum in administratione rerum temporalium detenti totam disciplinae regularis curam in suos priores refundunt, quo fit ut dilectus filius abbas generalis Ordinis praedicti priorum potius operâ utatur in Galliis quam abbatum: nobis propterea dicti exponentes, de licentiâ et consensu (ut asserunt) dicti abbatis generalis, humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsos expoentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, factâ nobis relatione de praemissis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et mandamus, ut in posterum in capitulis generalibus Ordinis huiusmodi, habitâ ratione paucitatis vel pluralitatis abbatum capitulantium, phares etiam vel pauciores priores abbatiarum commendatarum eiusdem Ordinis inter definitores elegantur, qui tamen tertiam partem definitorum non excedant.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces,

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

Statuit in capitulo non admittantur priores excudentes pro tercia parte numerum abbatorum.

Decretum irritans.

ces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quibusquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Deregatio con-
fratrum.*

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expressè derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magiorem, sub annulo Piscatoris, die xix decembris MDCLXIV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 19 decembris 1664, pontif. anno x.

DL.

Quod, in controversiâ inter provincias S. Ioannis Baptiste et B. Petri de Alcantara fratrum Discalceatorum sancti Francisci circa possessionem conventus Murciac, praefata provincia S. Ioannis Baptiste non sit amplius audienda¹.

¹ Vide ad Const. CCL (al. 248) huius Ponti-

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum fratrum provinciae B. Petri de Alcantara Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Reformatorum nuncupatorum congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et reguliarum praepositae exposito, quod provincia S. Ioannis Baptiste fratrum Reformatorum eiusdem Ordinis in regnis Valentiac, Murciae et Granatae consistens, ancta iam ad excessivum numerum conventuum et religiosorum, fuerat auctoritate apostolicâ ex unicâ in duas divisa, remanente primâ sub titulo seu invocatione S. Ioannis Baptiste cum vigintio octo conventibus, et secundâ sub titulo seu invocatione B. Petri de Alcantara cum solis novem conventibus in regnis Murciae et Granatae sitis; sed exortis inter easdem diversis litibus, praesertim super pertinentiâ conventus civitatis Murciae specialiter et expresse dictae provinciae B. Petri de Alcantara assignati, fuerat tandem a dictâ congregatione sub die xv septembris MDCLXII declaratum et decretem spectare dictum conventum Murciae ad ipsam provinciam B. Petri de Alcantara, et successive impositum partibus perpetuum silentium, et sub acerbitate poenis iniuncta obedientia et exactio, et prohibita contraventio, etiam sub praetextu novi recursus ad Sedem Apostolicam, prout in ipso decreto, quod nostris in simili formâ Brevis litteris die xi octobris eiusdem anni MDCLXII super illius confirmatione expeditis¹ insertum existit, continetur;

Et in eâdem expositione subiuncto quod nuper quemdam supplicem libellicis, tom. xvi, pag. 480, *Sacrosancti*, et Constit. CCCVIII, *Aliâ nos*, ibid. pag. 596.

¹ Quas vide supra pag. 69 (R. T.).

Expositio.

Ium nobis pro parte fratrum dictae provinciae S. Ioannis Baptiste porrectum, quo super pertinentia praedicti conventus Murciae iterum audiri, non obstante decreto et litteris nostris praedictis, pe- tebant, ad memoratam cardinalium congregacionem remiseramus; ideoque pro parte dictorum fratrum provinciae B. Petri de Alcantara eisdem cardinalibus supplicato, ut (considerantes hanc item diutius et ad saturitatem partis agitatam et ventilatam, ac tandem mediante iustitia ad favorem dictae provinciae B. Petri de Alcantara terminatam, et deinde ad sedanda scanda, tam in illis partibus, quam inter ipsos religiosos orta, perpetuum silentium a dicta congregacione impositum fuisse, ac postmodum, ad instantiam superiorum dicti Ordinis, dietas nostras litteras confirmatorias, clausula *sublatâ*, etc., et decreto irritanti munitas, emanasse) petitam novam audienciam huiusmodi dictis fratribus provinciae S. Ioannis Baptiste denegarent, eosque amplius non esse audiendos decernerent: emanavit ab eadem congregacione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

*Decretor sa-
crae congrega-
tionis episcopo-
rum.*

§ 2. « Sacra congregatio eminentissi- morum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposta, denuo ex remissione sanctissimi domini nostri in eadem congregacione relatâ causâ, censuit standum esse in decretis, et provinciam S. Ioannis Baptiste super hoc negotio amplius non audiendam, quibuscumque non obstantibus.

Romae, v decembris MDLXIV.

M. cardinalis GINETTUS ».

*Decretor
praedictum co-
firmat Pontifex.*

§ 3. Cum autem, sicut praedicti fratreis provinciae B. Petri de Alcantara nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia et observatione, apostolicae con-

firmationis nostrae robore communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere vo lentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa lati, si quibus quoniodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertim, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregacionis dictorum cardinalium.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et effectivas existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis exponentibus plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac *Derogatio
contrariorum.* constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, Ordinis ac provinciarum et conventus huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia reboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quoniodolibet concessis, confirmatis et

innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis insertis et habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxi ianuarii MDCLXV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 21 ianuarii 1665, pontif. anno x.

DII.

Pro translatione professorii monachorum regularium S. Bernardi Ordinis Cisterciensis a monasterio S. Pudentianae de Urbe ad monasterium S. Bernardi eiusdem Urbis¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Motiva.

Cum, sicut dilectus filius superior provincialis provinciae Romanae Congregationis monachorum reformatorum sancti Bernardi Ordinis Cisterciensis nobis nuper exponi fecit, in dicta generali dictae congregationis mense aprilii proxime praeterito in hac alia Urbe nostrâ celebrata, pro sublevando monasterio S. Pudentianae Urbis et Congregationis huiusmodi, in quo professorium cum novitatu coniunctum reperiebatur, decretum fuerit idem professorium inde ad monasterium S. Bernardi earundem Urbis et Congregationis, quod omnia requisita necessaria habet, et in quo eiusmodi professorium alias collocatum fuit, accedente tamen ad id licentia congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium super statu regularium de-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

putatae, transferri debere, cupiatque properea dictus superior provincialis opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri:

§ 1. Nos, ipsum superiorem provincialis specialibus favoribus et gratiis prosecuti volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censem, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium consilio, attentis narratis, loco praedicti monasterii S. Pudentianae, designati pro professorio in provincia Romanâ Congregationis monachorum reformatorum huiusmodi, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, designamus, ac deputamus pro professorio praenominatum monasterium S. Bernardi eiusdem provinciae; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praedictae congregationis cardinalium.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quo quam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, Congregationis ac provinciae et monasteriorum huiusmodi, etiam iuramento, con-

Annuit Pon-tifex.

Decretum ir-ritans.

Derogat con-trariis.

firmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indoltis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hae vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi ianuarii MDCLXV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 26 ianuarii 1665, pontif. anno x.

DIII.

Constitutio prohibens accessum ad monasteria monialium regnorum Hispaniarum, cum diversis ordinationibus¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Motiva.

Pastoralis officii, quo Ecclesiae catholicae per universum orbem diffusae adstringimur, cura animum nostrum assidue sollicitat, ut decorum sacrarum virginum, quae, oblitae populum suum et domum patris sui, divinis sese obsequiis et beneplacitis sub suavi religionis ingo devoverunt, illibatum tueri et conservare, quantum cum Domino possumus, connitamur; quo illae bono semper sint Christi odore de bonâ conversatione fragrantes: « Nam (ut martyr gloriosissimus B. Cyprianus ait) flos est ille ecclesiastici germinis, decus atque ornamentum gratiae spiritualis, laeta indoles laudis et honoris, opus integrum atque incorruptum, Dei imago respondens ad sancti-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

moniam Domini, illustrior portio gregis Christi. Gaudet per ipsas, atque in illis largiter floret Sanctae Matris Ecclesiae gloria fecunditas; quantoque plus gloriosa virginitas numero suo addit, tanto plus gaudium Matris augescit». Quocirca si quando in earum monasteriis aliquid per abusum irrepsisse novimus, quod in earum honestatis ponat gloriâ maculam, aut illas in occursum caelestis sponsi per viam mandatorum eius ambulantes a recto tramite deflectere vel remorari possit, id apostolicae sanctionis ministerio tollere satagimus, et in id ipsum quoque tendentia catholicorum regum vota propensa charitate exaudiimus, sicut, maturâ consultatione adhibitâ, ad omnipotentis Dei gloriam, Christi sponsarum decorem, religiosae tranquillitatis incrementum, ac secularium aedificationem salubriter expedire in Domino arbitramur.

§ 1. Cum itaque, sicut nomine carissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici nobis nuper expositum fuit, ipse Philippus rex nonnullarum personarum honoris de zelo eximie praeditarum relatu cognoverit, in plerisque monasteriis monialium Calceatarum et non reformatarum, quae in eius regnis et dominiis Hispaniarum consistunt, gravem notari corruptelam ex immoderata ortan licentiâ libere tractandi ad rotas et collocatoria dictorum monasteriorum cum omnis generis personis, tam secularibus quam regularibus, quam eadem moniales sibi sumunt; indeque non solum maxima nascatur observantiae regularis, quam dictae moniales profitentur, relaxatio, sed etiam non modica bonorum omnium offensio, divinaeque maiestatis offensa et alia gravia mala consequantur; quia vero eiusmodi delicta, quae a personis Deo dicitatis committuntur, eo graviora sunt,

Postulatio.

maiusque scandalum inducunt, quo eadem personae perfectioris vitae studiis incumbere, bonumque sui exemplum ceteris praebere arctiori suae professionis vinculo obligantur, ideo dictus Philippus rex opportunitum in praemissis remedium a nobis adhiberi plurimum desideret: nos, praeclarum et catholicorum regem dignissimum eiusdem Philippi regis zelum magnopere in Domino commendantes, piisque eius votis et supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis, quantum nobis ex alto conceditur, favorabiliter annuere cupientes, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, pro conservatione et incremento regularis disciplinae ac divini obsequii, in praefatis monasteriis monialium in universis regnis et dominiis Hispaniarum huiusmodi consistentibus, hac nostrâ perpetuo valitûrâ constitutione, ne deinceps nullus religiosus clericus vel laicus, cuiuscunque status, gradus, qualitatis et conditionis existat, ad ianuas, rotas, erates seu collocatoria dictorum monasteriorum cum illorum monialibus, tam professis quam novitiis, vel mulieribus seu puellis secularibus ibidem educationis causâ de Sedis Apostolicae licentia degentibus, aut earum ancillis, tractare vel communicare, seu eas visitare aut alloqui (praeterquam ex causâ necessaria, iustâ seu legitimâ) audeat quovis modo vel praesumat, auctoritate apostolicâ districte prohibemus et interdimus.

Poenae contra inobedientes.

§ 2. Et, ad oecurrentum inconvenientibus quae ex eiusmodi visitationibus et allocutionibus monialium oriri possent, omnibus et quibuscumque praelatis monasteriorum monialium in eisdem Hispaniarum regnis et dominiis existentium,

ipsorumque monasteriorum superioris quocumque nomine nuncupatis, rotariis, ianitricibus, sacristanis, ac monialibus et ancillis earumdem praesentibus et futuris, illorumque et illarum singulis in solidum, in virtute sanetae obedientiae, ac sub excommunicationis maioris latae sententiae, neenon privationis vocis activae et passivae, et officiorum per eos et eas respective obtentorum poenis ipso facto incurrendis, districte pariter praecepido iniungimus, ut, statim atque praesens constitutio eis intimata fuerit, seu ad illorum et illarum notitiam pervenerit, caveant unusquisque et unaquaeque illorum et illarum respective, prout ad se spectabit, ne eiusmodi visitationes sub quocumque praetextu, colore vel causâ ad ianuas, rotas, erates vel collocatoria, seu in aliâ quacumque parte monasteriorum huiusmodi, a quibusvis regularibus clericis vel secularibus recipient, neve illos alloquantur, aut eos alloquendi, seu cum eis tractandi, eorumque visitationes excipiendi causâ sese ad ianuas, rotas, erates, seu collocatoria, aliamve quamlibet partem monasteriorum huiusmodi conferant, nec visitationes seu allocutiones huiusmodi cuiquam tacite vel expresse aut alias quomodolibet permittant, exceptis tamen genitoribus, fratribus, ac patruis et avunculis ipsarum monialium, quibus licebit suas respective natas, sorores et neptes moniales in collocatoriis, et non alibi, de licentiâ superiorissae visitare et alloqui, non tamen in adventu et quadragesimâ, quibus temporibus ne illis quidem huiusmodi visitatio seu allocutio permittatur.

§ 3. Quia vero in aliquibus monasteriorum praefatorum erates collocatoriis ex malâ introductione ita laxae et aperiae sunt, ut per earum foramina brachia porrigi et manus utrinque coniungi pos-

Alia decernit
ut in rubrica.

sint; idecirco erates huiusmodi ita coarctari et disponi iubemus, ut id amplius fieri nequeat. Mandantes ac sub eisdem poenis et censuris iniungentes superioribus dictorum monasteriorum, eorumque vicariis, ubi nullus alius superior fuerit, ut, statim atque praesens constitutio eis intimata fuerit, hanc reformatiōnē et coactationē eratum dispōnere et excepcionē mandare non praetermittant. Quod si aliquae moniales professae vel novitiae, aut ancillae, vel pueriae, seu mulieres seculares, in monasteriis huiusmodi educationis vel familiū causā aut alio titulo de licentiā dietae Sedis degentes, necesse habuerint cum aliquā personā pro dispositione et exactione suorum reddituum et iurū, aliisque iustis de cāfisis, tractare et communicare, unaquaeque illarum eā super re licentiam petat a superiorissā sui monasterii, neconon ab illius superiore si adfuerit, sin minus a vicario ipsis monasterii, qui de necessitate huiusmodi informati eiusmodi licentiam concedere possint, limitate tamen, vel pro unicā vice tantum, idque in scriptis, ac eā lege ut illic assistat aliqua monialis ex senioribus, quae audire et videre possit quidquid ibidem agi et dici contigerit. Omnes autem scripturae, quae monialibus de cetero mittentur, ab illis nec legantur nec aperiantur, nisi prius eas ad suas respective superiorissas detulerint; quae animadvertent an sint valde frequentes, et suspicioni causam praebere possint, quo casu eaēdem superiorissae illas aperiant et registrent, exceptis tamen schedulis confessariorum, quae aperiri non debebunt; hoc etiam animadverso ut sub nomine confessariorum non sint aliorum. Porro habitus et indumenta dictarum monialium sint eārum regulis respective congruentia; moniales ipsae nec fuso, nec vestibūs aut

ornamentis secularibus, nec capillitio promissiore utantur. Superiorissae vero impedianc ne clausuram suorum monasteriorum ingrediantur personae seculares sub praetextu onera importandi vel exportandi; si autem id necessarium fuerit, ingressuri sint eius professionis seu opificii, cuius exercendi gratiā ingredientur, nec permittant, ut tamquam baiuli intrent qui tales non sint. Volentes et dictā auctoritate statuentes ^{nt} contra rebelles ad declarationem incursum in censuras ac executionem poenarum huiusmodi et aliās prout iuris fuerit procedatur.

§ 4. Praeterea omnibus et quibuscum que praelatis quorumvis Ordinum, tam monachōrum, quam mendicantium, quibus superioritas et iurisdictio in quaecumque monasteria huiusmodi competit, et eorum singulis in solidum, sub poenis et censuris praefatis iniungimus, ut suis respective regularibus subditis preecepta et censuras imponant, ne ad eadem monasteria monialium accedant; eurent quoque ipsi superiores, ut confessarii ordinarii et extraordinarii, ac vicarii per eos nominandi, et illorum socii, sint maturae aetatis, bonique nominis et famae, et ad satisfactionem superiorissarum dictorum monasteriorum monialium, neconon eis licentiam seu commissionem in scriptis per patentes litteras concedant specificē ad monialium confessiones audiendas, alioquin si sine eiusmodi licentiā seu commissione ad monasteria monialium accederint, preecepta violasse, ac censuras huiusmodi incurrisse censeantur. Socii autem, quos hi confessarii secum adducent, moniales alloqui non possint. Ad haec volumus ut iūdem superiores, intra bimestre a die quo praesentis constitutionis notitiam habuerint, ipsius consti-

Alia quoad confessarios praedictorum monasteriorum ad

¹ Edit. Main. legit et pro ut (R. T.).

tutionis tenorem, illiusque executionem quam fecerint, in libris, ubi eorum electiones annotari solent, annotent pariter, et annotari eurent; adiectâ speciali notâ et obligatione, quod, quotiescumque eligeretur novus praelatus, vel superior, ille huiusmodi praeepta et censuras renovet, et, donec id fecerit, praeter incursum in censuras et poenas supradictas, officio praelati fungi illudve exercere nequeat, nec eius subditi obedientiam illi praestare teneantur. Mandabunt quoque dicti superiores ut tenor constitutionis ac illius executio et praeepta seu ordinationes huiusmodi in libris electio- num dictorum monasteriorum monialium eis respective subiectorum similiter annotentur, et, statim atque electae fuerint novae superiorissae, rotariae, ianitrices et sacristanae, eis intimetur ipsa præsens constitutio, ad hoc ut semper observetur, ac debitae executioni mandetur et adimplatur, et contra rebelles procedatur.

Exequatio-
nem Constitu-
tions comit-
tit.

sicut supra dictum est. Ac demum venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis eorumdem regnum et dominiorum Hispaniarum in virtute sanctae obedientiae præcipimus pariter et mandamus, ut eamdem præsentem constitutionem in monasteriis monialium eorum iurisdictioni et superioritati respective subiectis exequantur similiter, et debitae executioni demandari eurent et faciant. Nos enim præmissa omnia et singula in omnibus monialium monasteriis dictorum regnum et dominiorum Hispaniarum, tam Ordinariis quam regularibus subiectis et subordinatis, inviolabiliter observari debere, dictâ auctoritate decernimus et ordinamus.

Decretum ir-
ttans.

§ 5. Decernentes pariter ipsas præsentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praelati et superiores regulares, ac superiorissae et moniales, aliaeque personae præfatae,

et alii quicunque, cuiusvis status, gradus, ordinis, conditionis, præeminentiae et dignitatis, seu alias specifica et individua mentione digni existant, in præmissis interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas præsentes litterae emanaverint, sufficienter adductae, verificatae et iustificatae fuerint, aut ex aliâ quacumque, quantumvis instâ, legitimâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, prætextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, aut interesse habentium vel prætendentium consensus, aliove etiam quantumvis magno ac formâli et substantiali, individuamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari, rescindi, limitari, ad terminos iuris reduci, aut in controversiam vocari, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quocumque iuris, facti vel gratiae medium impetrari vel intentari, aut impetrato, seu etiam motu proprio et de apostolicae potestatis plenitudine concessò, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se invare posse, sed easdem præsentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quandcumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter et inconcusse observari et adimpleri, siveque et non aliter in præmissis per quoscumque judices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, aliosque quoslibet, qua-

vis auctoritate et potestate ac praeminentiâ fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. § 6. Non obstantibus praemissis, et, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quorundam monasteriorum, conventuum et domorum regularium, ac Ordinum, tam Mendicantium quam non Mendicantium, congregacionum, societatum et institutorum, aliisve quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, libertatibus, exemptionibus et litteris apostolicis, etiam *mari magno*, seu *bullâ aureâ*, aut aliter noncupatis, eisdem monasteriis, conventibus et domibus regularibus, ac Ordinibus, congregationibus, societatibus et institutis, eorumque superioribus et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu proprio, et de apostolicae potestatis plenitudine, ac consistorialiter, seu aliâ quomodolibet, in genere vel in specie, etiam in limine fundationis, aut per viam communicationis seu extensionis, in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, et pluries approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis,

etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissa et formâ in illis traditâ observatâ exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem ut earundem **Fides transumptorum.** praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium, tam in iudicio quam extra illud, adhibetur, quae ipsimet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx ianuarii MDCLXV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 30 ianuarii 1665, pontif. an. x.

DIV.

Exhibit formulam subscribendam ab omnibus ecclesiasticis in regnis Galliae pro confutatione quinque propositionum Cornelii Iansenii, etc.

Alexander episcopus
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Regiminis apostolici divinâ providentiâ nobis, quamvis immeritis, commissi

Exordium.

ratio postulat, ut ad ea potissimum, quae catholicae religionis integritati et propagationi, animarumque saluti et fideliūm tranquillitati consulere apta et idonea esse indicantur, animum et curam omnem, quantum licet in Domino, applicemus.

Iansenii haeresis plures damnata. § 1. Quamobrem Cornelii Iansenii haeresim, in Galliis praesertim serpentem, ab Innocentio X felicis recordationis praedecessore nostro fere oppressam, ad instar colubri tortuosi, cuius caput attritum est, in varios gyros et cavillationum deflexus euntem, singulari constitutione ad hunc finem editā altero assumptionis nostrae anno extingnere conati sumus. Sed, ut multiplices hostis hominum generis artes adhibet, nondum plene consequi potuimus ut omnes errantes in viam salutis redirent, qui tamen unicus erat votorum et curarum nostrarum scopus; quibus operam et industriam suam egregio sane studio venerabiles fratres nostri archiepiscopi et episcopi regni Galliae, earumdem constitutionum apostolicarum exequutioni praecepue intenti, contulerunt, et carissimus in Christo filius noster rex christianissimus singulari pietate auxiliare dexteram strenuo ac constantissimo animo porrexit.

Formula omnibus subscriptis da proponitur. § 2. Cum autem praefatus rex christianissimus eodem religionis zelo ductus per suum in Urbe oratorem nobis significari exponique curaverit, nullum aliud opportunius remedium pestiferae huius contagionis reliquiis extirpandis adhiberi posse, quam si omnes certam formulam subscriberent nostrā auctoritate firmatam, in qua quinque propositiones ex Cornelii Iansenii libro, cui titulus *Augustinus*, excerptas, sincere damnarent, ac proinde illam a nobis quantocius expediri, ad quaelibet effugia praeccludenda, omnesque removendos obtentus, flagitaverit: nos, tam piis

dicti regis christianissimi votis benigne annuendum esse ducentes, formulam infrascriptam ab omnibus ecclesiasticis, etiam venerabilibus fratribus nostris archiepiscopis et episcopis, ne non aliis quibusunque ecclesiastici ordinis, tam regularibus quam secularibus, etiam monialibus, doctoribus et licentiatis, aliisque collegiorum rectoribus, atque magistris subscribi districte mandamus; idque intra tres menses a die publicationis seu notificationis praesentium; alias contra eos, qui intra terminum praedictum non paruerint, irremissibili ter procedi volumus iuxta canonicas constitutiones et coneiliorum decreta.

Formula a supradictis subscribenda.

Ego N. constitutioni apostolicae Innocentii X datae die xxx maii MDCLIII et constitutioni Alexandri VII datae die XVI octobris MDCLVI, summorum Pontificium, me subiicio, et quinque propositiones ex Cornelii Iansenii libro, cui nomen *Augustinus*, excerptas, et in sensu ab eodem auctore intento, prout illas per dictas constitutiones Sedes Apostolica damnavit, sincero animo reiicio ac damno, et ita iuro; sic me Deus adiuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Pontifex dat formulam.

§ 3. Decernentes insuper praesentes litteras semper et perpetuo validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sique per quoscumque indices ordinarios et delegatos, ubique iudicari et definiri debere, sublatā eis et eorum euilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter, contigerit attentari.

Decretum irritans.

§ 4. Quocirea venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis, aliisque locorum Ordinariis, committimus et man-

Exequatores deputat.

damus, ut singuli in suis dioecesibus ac locis suae iurisdictioni subiectis praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, exequantur et executioni mandari ac observari ab omnibus carent, et inobedientes quoscunque per sententias, censuras et poenas, aliaque iuris et facti remedia, appellatione postposita, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii secularis auxilio, omnino compellant.

Transumpto.
rum fides.

§ 5. Volumus autem ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo aliquius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adliberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum licet hanc nostram constitutionem et ordinationem infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, anno Incarnationis Dominicæ MDCLXV, xv kalendas martii, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 15 februaii 1665, pontif. anno x.

DV.

Confirmatio decreti congregationis rituum super patronatu principaliore sancti Ianuarii in regnum Neapolitanum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Motiva. § 1. Cum alias (propositis de mandato nostro in congregacione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ec-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

clesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum controversiis inter dilectos filios deputatos thesauri sancti Ianuarii et fratres sancti Dominici, cuiuam ipsorum beatur patronatus principalis regni Neapolis, sancto ne Ianuario, vel potius sancto Dominico) praefati cardinales, bene et mature perpensis hinc inde deductis censuerint deberi divo Ianuario, ac proinde festum de praecetto tamquam de principaliore patrono regni Neapolitani fieri debere per totum regnum de dicto sancto Ianuario episcopo et martyre, non obstantibus litteris apostolicis datis die xxiii augusti MDCXL, ceterisque decretis eiusdem congregationis, si ita nobis videretur, prout in ipsius congregationis deereto desuper die iv augusti MDCLXIII emanato continetur; et, sicut pro parte dilectorum filiorum communitatis et hominum civitatis Neapolitanae ac deputatorum thesauri Imitissimodii nobis nuper expositum fuit, ipsis hoc decretum apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, speciale eisdem exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absoluntas fore centes, suppliciis eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, supra expressum memoratae congregationis decretum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robus adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

Confirmat
Pontifex decre-
tum sacrae con-
gregationis.

Decretum Ir. *titans.* § 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit. § 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xx martii MDCLXV, pontificatus nostri anno x.

Dat. die 20 marti 1665, pontif. anno x.

DVI.

Confirmatio constitutionum pro felici regimine congregationis seu confraternitatis Scholae Christi Madriti Toletanue dioecesis, idque pro congregationibus seu confraternitatibus sub nomine dictae Scholae Christi, et sub earumdem constitutionum observantia, tam erectis quam erigendis in universis regnis et dominiis Hispaniarum, ac etiam in alma Urbe⁴.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Ad pastoralis dignitatis fastigium, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, per ineffabilem Salvatoris et Domini Iesu Christi bonitatem evecti, illa, quae, pro sodalitatum quarumlibet ad exer-

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

cenda pietatis opera pie prudenterque institutarum prospero gubernio, salubriterque sodalium ad eternae beatitudinis metam per viam mandatorum Dei consiliormique evangelicorum usum currere satagentium directione, inaturo sapientiae constituta et decreta noscuntur esse consilio, quo firma semper et inviolabilia permaneant, libenter cum a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio constabilius, ipsisque sodalitatisbus spiritualium gratiarum dona elargimur, sicut ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem cognoscimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii confratres congregationis seu confraternitatis sub nomine *Scholae Christi* in oppido Madriti Toletanae dioecesis canonice erectae, quod, pro felici ipsius congregationis seu confraternitatis regimine, piorumque exercitiorum in ea fieri solitorum, ac illius confratrum salubri directione, factae et hispanico idiomate editae fuerunt, cum approbatione venerabilis fratris archiepiscopi Toletani, diversae constitutiones, quae de hispanico in latinum idioma versae sunt tenoris qui sequitur, videbilet:

Constitutiones congregationis Scholae Christi Domini nostri fundatae sub protectione Mariae Virginis SS. et dominae nostrae in nosocomio Matriensi nationis Italicae.

I. Institutum et finis huins scholae profectus spiritualis est, et quod aspiret unusquisque fratrum ad voluntatem Dei eiusque praecepta et consilia in omnibus adimplenda, progrediendo ad perfectionem secundum suum cuiusque statum, illiusque obligationem, cum correctione vitae, poenitentiâ et peccatorum contritione, cum mortificatione sensuum,

*CAPIT. I.
De fine et institu-
tu o huins scho-
lae.*

puritate conscientiae, oratione, sacramentorum frequentia, operibus charitatis, aliisque sanetis exercitiis, quae in illa docentur et exerceantur, cum aestimatione magnâ aeternorum, contemptuque temporalium, strictorem ac serveriorum salutis viam atque semitam, in quo cumque statu quaerendo: *Arcta via est, quae dicit ad ritam; intrate per angustam portam* (MATTH., vii).

CAPIT. II.
De divino magi-
stro huius scho-
lae, ac de indi-
gnissimis eu-
discipulis.

II. Praeceptorum et consiliorum Christi Domini nostri, scholaeque iis disconcedis et exequendis omnino intentae, Christus magister est: *Magister vester unus est Christus* (MATTH., xxiii); divinam suam doctrinam et sacras actiones iubet nos discere: *Discite a me* (MATTH., xi). Humiles discipuli, misericordia sic magnâ et sic grandi titulo semper indigni, recognoscere continuo debent a quo magistro in discipulos sint vocati, et quas obligationes includat hic titulus.

Profiteri debent erga Mariam SS. matrem ac dominam nostram devotionem tenerrimam, servitatem amoris plenissimam atque humillimam filiationem. Quam loco matris piae dominaeque clementissimae Christus discipulis suis exhibet: *Dicit discipulo: Ecce mater tua* (IOANN., xix). Ad eius religiosissimum cultum, sacramque venerationem, ad¹ continuam eius invocationem, protectionisque demerendam gratiam, attendere semper, promptique semper ac vigilantes uti filii subiecti uti amantes servi esse debent, cum spe securâ obtinendi unice per eius manus gratias Dei, beneficia et misericordias.

Et quia placuit Deo communicare spiritum huiusmodi scholarum Christi discipulorum interventu sancti Philippi Nerii, reputabit haec nostra et reverebitur eum tamquam patrem, heroicarum ipsius

virtutum exemplar ante oculos sibi ponens ad imitationem, iuxta suum uniuscuiusque statum.

Discipuli huius Scholae viri esse debent a vitiis remoti, seculique fallaciis et vanitatibus, qui cum perfectâ cognitione ac firme proposito placere Deo in omnibus, voluntatemque eius adimplere desiderent, qui oratione ac meditatione se exerceant, devoti, pii, misericordes, modesti, patientes, bonoque ceteris exemplo.

Agere debent inter se cum amore, aequalitate et charitate fraternâ; Christi enim scholae discipuli fratres sunt: *Omnes autem vos fratres estis* (MATTH., xxiii).

Haec unio et charitas, formaque exercitorum et uniuscuiusque profectus cura non permittit eos magno esse numero. Erunt ad plurimum sacerdotes vigintiquatuor, laicique quadraginta et octo, quem quidem nullatenus excedere possint. Sub sacerdotibus cum regulares tum seculares veniunt comprehensi; uti sub secularibus comprehenduntur, si quis oblatus alicius religiosi Ordinis huius Scholae sit frater, omnesque alii ordinem sacrum non habentes.

III. Is qui huic scholae praeest¹ *Obedientia* appellatur, ideo ut a nomine etiam ipso superiores doceantur ceteri, quam ante te omnes curare debeant de promovendâ in se huius virtutis perfectione, qui in omnibus Christi operibus adeo resplenduit: *Factus obediens usque ad mortem* (*Ad Philipp.*, ii). In his omnibus, quae operabitur, docebit et ordinabit, divinae legi, consiliis et voluntati obediet. Hoc in munere eius est virtutem hanc colere et docere, sanctaeque obedientiae exemplum aliis praebere. Exercitiis omnibus et congregationibus praeest, gubernationi, directioni, disciplinae ac

CAPIT. III.
De prae-
obedientia di-
cto.

¹ Forsan ac pro ad legendum (R. T.).

¹ Ed. Main. legit *praeesse pro praeest* (R. T.).

profectui scholae invigilat. Exhortari debet fratres ad virtutem et perfectionem doctrinæ atque consiliis evangelicis in eulpañisque vitae exemplo: *Qui fecerit et docuerit* (MATTH., v); idque ut consequatur, ad orationem continuo recurere, a Deoque petere lumen sibi primum quod deinde aliis communicare possit, gratiamque et vires ad exequendum in se ipso, quae alios postea docturus est. Ex consilio deputatorum operabitur, et in gravioribus consulet quoque antianos. Eius ac ceterorum officialium munera per quatuor menses durant.

Si paucis diebus ille absit, officio eius in scholâ fungitur et in congregationibus deputatis¹ primus ecclesiasticus; eoque absente, secundus. At si absentia longior mense fuerit, congregatio antianorum aliquem, qui locum eius subeat, nominabit; morienteque, aut aliò sine² redeundi propóposito abeunte, congregatio eadem deligit suffragiis secretis Obedientiam, qui usque ad finem quadrimestris hoc munus gerat.

CAPUT IV.
De deputatis.

IV. Deputati quatuor erunt, duo sacerdotes, duoque laici. Sacerdotes quidem eo spiritu, fervore, doctrinâque, ut in defectum Obedientiae, munus hoc peragere possint, et generaliter tam hi quam illi magnae pietatis et prudentiae, ac de constitutionibus, decretis, dictaminibus, regimine, atque exercitiis scholae apprime docti; hi omnibus in congregationibus suffragium habent, ac veluti consultores Obedientiae sunt; fratum profectus atque defectnum inspectores, veraeque eorumdem fratrum, sanctaeque fraternitatis promotores esse debent; opitularique eorum necessitatibus spiritualibus et corporalibus, referendo eas

¹ Videtur legendum *deputatus pro deputatis* (R. T.).

² Perperam ed. Main. legit *alio sive pro aliò sine* (R. T.).

Obedientiae, atque in rebus gravioribus congregationi antianorum, ad hoc ut decernatur et ordinetur, re mature persens, id quod gratius Deo atque utilius fratribus sit futurum. Qui admitti ad scholam cupient, ab hiis deputatis ex mandato Obedientiae examinabuntur.

V. Secretarius habere debet optime CAPUT V.
De secretario. notas constitutiones, decreta, atque exercitia, notosque item scholae fratres; interesseque continuo et diligenter exercitiis omnibus et congregationibus. Cui muneri deligetur is qui fuerit magnae capacitatis, modestiae et probitatis. Suffragium habet in omnibus congregationibus, absenteque eo, coadiutor eius; librum penes se habet decretorum et admissionis fratrum, qui recipiuntur, annotatque quis eorum quaque hebdomade in scholam non venit; de quo monet congregationem, quae singulis mensibus fit, ne ignoretur uniuscuiusque diligentia aut negligentia, inquiraturque in causam absentiae, et quod expediat ordinetur. Cui rei curet fratrum nomina in quadam tabulâ descripta habere, ita ut facile annotare possit venientes in scholam, atque eâ finitâ eos qui absuerint, neenon eos, qui excusatum se miserint, annotabit (excusatio autem iusta pro praesentiâ est); epistolarum ad scholam aliunde remissarum, seu ab eâdem scribendarum custodiam et curam habet, neenon omnium instrumentorum, quorum tamen præcipua cum libris decretorum et admissionum in archivo esse debent duabus clavibus munito, atque ex his alteram Obedientia penes se habebit, alteram secretarius. In diebus scholae et congregationis anticipabit aliquantulum, ut, si quo opus est, mature id expediat. Coadiutor ei adsignatur, qui absentis vices gerat, ne aliquis non sit, atque ut fratres ad exercendum id munus habiles reddantur.

CAPUT VI.
De nuntiis.

VI. Nuntii quatuor sunt, duo ecclesiastici et duo seculares; ecclesiastici curam habent altaris, et oratorii, distribuunt flagella et schedulas meditationis; seculares manent seus portam oratorii, prohibentque ne alii praeter fratres co-intrent, nisi cum licentiâ; comitantur eos, quibus introitus conceditur, usque ad locum, in quo sedere debent; Obedientiae referunt, si quis ingredi volens, aut quidquam nomine alterius nuntiaturus ad portam accesserit, et si quid aliud referri oportet. Assistunt et comitantur novitios receptionis die, atque in omnibus, quae illos facere oportet, dirigunt. Tam ecclesiastici quam seculares, fratum zelatores sunt, monereque Obedientiam debent, si quem defectum gravem et publicum alienius fratris novarent, aut talem, ex quo, quantumvis gravis non sit, resultare possit aliquod inconveniens. Venient ad oratorium ante horam praescriptam, ut omnia in tempore sint parata. Deligentur¹ hi ex modestioribus, maioreque charitate et diligentiâ praeditis. Nominantur item quatuor alii coadiutores; duo ex ecclesiasticis, ac duo seculares, ut absentium nuntiorum vice fungantur.

CAPUT VII.
De compositione oratori, et
quinam in id admitti debeant.

VII. In altari oratorii ponentur imagines Christi Domini crucifixi et Mariae dominae nostrae, cum ornatu decenti, mundo et modesto, absque eo quod curiosus aut dives sit; et supra sedem Obedientiae alia sancti Philippi Neri patris nostri. Ante altare collocabuntur duae calvariae, totidemque mortuorum ossa, duoque flagellorum fascicula. In fine oratorii contra altare seabellum erit humile, quo sedet Obedientia, et ante eum mensa parva et humili, atque in ea erunt calvaria, liber constitutionum, cartulæ meditationis, vas aquæ benedictæ

¹ Male ed. Main. legit *Diligenter pro Deligentur* (R. T.).

cum aspersorio, horologium et campanula. In medio camerae tria scabella aequæ humilia; unum ad latus evangelii, quo exercitans, duo e regione, quibus exercitati sedeant. In circuitu per totam cameram fratres sedebunt in scaenis humiliis et planis. Fenestrae clausæ erunt, et lumen solum candelabrum, utpote ad colligendos sensus conducens, admovebitur: *Clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito* (MATTH., vi).

Quibus diebus scholæ habentur fratres tantum eo introibunt, exceptâ tamen si qua² persona eximiae adeo virtutis et meritorum, cuius præsentiam, eo, quod videbitur, tempore, utilem scholæ, ac proinde gratam Deo futuram, Obedientia et deputati existimabunt, maxime si regularis sit. In quo tamen prudenti examine et multo rigore intentur.

De fratribus aliarum scholarum, quibus ingressus permittetur, cap. xxi tractabitur.

VIII. Omnibus quintis feriis hebdomadae post meridiem habetur congregatio seu schola, excepto quod in maiori hebdomadâ transfertur in feriam tertiam.

CAPUT VIII.
De exercitio
die quo schola
habetur.

Incipere debet duobus ante solis occasum horis, secundum anni tempestatem. Fratres paulo ante venient, statimque sine morâ nemini colloquientes ingredientur cum modestiâ et summo silentio in ecclesiam, ibique ante vivificum Eucharistiae sacramentum genibus flexis manebunt, corda colligere, atque ab omnibus curis temporalibus et quacunque alia distractione avertere procurantes, disponendo se ad sancta ea, ad quae veniunt, exercitia, Denique precando, ut accepta illo² sint, et quod præstet eis hunc et gratiam suam, ut istis horis, vitaque residuo, sanctæ Dei voluntati obsequentes fructuose utantur.

¹ Edit. Main. legit *quae* (R. T.).

² Potius lege illi (R. T.).

Praescriptā adveniente horā, ad nuntium Obedientiae, dato signo, cum eādem modestiā et silentio ingrediantur oratorium; Obedientia occupabit suum scannum; deputati duo ecclesiastici ad la era ei sedebunt, primoque eorum proximus secretarius; nuntii altaris iuxta altare, et nuntii portae iuxta eam; ceteri quo ingrediantur ordine, sine differentiā et sine ullā urbanitatis exhibitione, utpote humilitati et christianaē fraternitati, quam in scholā fratres profitentur, vere contraria.

Ante oratorii ingressum enses in certo aliquo loco deponunt'. Pallium et galero post, aut sub scanno, quo sederit unusquaque, mittet, in gestu manens profundae humiliationis, tamquam is qui auctoritatem, cultum, curas et negotia secularia deponit, parvitatem suam et nihil suum recognoscit, Deique maiestatem reverentissimā humiliitate adorare desiderat. In quo etiam oculos habebunt ad imitandam humilitatem, atque exemplum Christi Domini nostri: *Et ponit vestimenta sua* (Ioanx., xiii); cuiusque simul pravis habitibus expoliari, quibus natura indui solet.

Prosternunt sese omnes ad terram, et facto signo ab Obedientiā, sese in genua erigunt; tunc ille ait: *Laudetur sanctissimum Eucharistiae sacramentum.* Aspergit fratres aquā benedictā, recitatque orationes alias quae in postremo ponuntur capite. In recitandā confessione iterum fratres prosternunt se, quemadmodum hi, qui serius veniunt, facere debent statim atque ingrediantur, quoniamque signum dederit Obedientia.

Absolutis precibus, Obedientia legit considerationem aliquam devotionis super id quod meditationi feriā quintā antecedenti fuit propositum. Mentalisque oratio per spatium dimidiae horae habetur. Interim iaculatorias preces unam aut alteram de eādem materiā dicit, fer-

vori fratrum intendendo. Et ad absolvendam orationem, ceteris humi provolutis, actus aliquos doloris, contritionis que peccatorum dictat, verbi gratiā: *Pecare, Domine, miserere mei*, aut similia: repetuntque eadem fratres. Miscet autem his ille affectus quosdam sive exclamations ad peccatorum poenitentiam atque amorem Dei excitandum. Deinde litanias et orationem, quae in ultimo capite est, recitat.

Signum dat, et, sedentibus fratribus, signoque crucis frontem munitibus, introduceit is breviter solidae ac servidae meditationis, super qua conferendum est, articulum. Deinde tres fratres vocat, quorum unus reliquos duos in examine et interrogatione exerceat. Interim tamen omnes simul hi tres infra loca exercitandorum ingeniculantur, nemo eorum praesunaens vocatum se esse ut examinet et exerceat reliquos duos. Obedientia tunc unum eorum iubet exercitantis locum occupare, exercitandorum reliquos; verbisque gravibus atque aedificantibus monet ac exhortatur exercitantem (qui ex fratribus ferventioris spiritus esse debet) ut ad Deum oculos et cor erigat, eunaque precetur det sibi humen ut cum fructu possit fratres illos examinare, consiliis salutaribus erigere, et perfectionis viam iis commonestrare, aliamve huius propositi.

Exercitator, muniens se signo crucis, humiliter agnoscens indignum se eo munere, quod sibi imponitur, si aliquem in scholae exercitiis defectum commiserit, flexis genibus refert. Obedientia que aliquam ei poenitentiam imponit; qua perfectā, sedet, fratrumque singulos interrogat, an illā hebdomadā impleverint officia et exercitia scholae, an meditati sint super puncto designato, et

¹ Edit. Main. legit *excitandorum* (R. T.).

quid specialiter de illo aut in illo cogitaverint.

Respondent singuli eorum, facto crucis signo, cum humilitate, sinceritate et modestia, de plano, ac breviter sine discursibus, aut digressionibus, absque eo quod interiora resque confessori reservatas indicet¹, sed de iis se accuset tantum defectibus, quae ad constitutionum pertinent adimplementum; veluti quod quotidiano examine non excusserit conscientiam; quod aegrotos in hospitali non visitaverit, quamvis culpâ careant hi defectus. Et haec dieet flexis genibus, atque Obedientia imponet unicuique poenitentiam sibi placitam.

Exercitator monebit eos de iis, quae in Deo indicaverit secundum responsa eorum futura utiliora, quae confirmare poterit aliquo sacrae Scripturae, aut patris² testimonio pro documento et exhortatione.

Obedientia pro arbitrio suo resumata, quae dicta sunt, aut eorum partem, expendatque ut fratres moveat et accendat adductis sacrae Scripturae, aut Sanctorum locis, subtilitatem et multiplicationem locorum devitans, ut prosit, non ut gloriam sibi quaerat; ad animarum utilitatem, defectum emendationem, virtutumque exercitationem omnia dirigen. Sciatque munera sui esse mortificare³ omnes, laudare neminem.

Post haec quasdam tribus illis poenitentias, quibus ceteri aedificantur, imponit. Osculantur illi terram cum vocati ad exercitium ingeniculantur, et cum exercitium absolvunt.

Iterum, tertioque vocat (si expediens videbitur) tres alios fratres eodem modo

¹ Edit. Main. legit *includet*, quod esse potest *includat*, vel *incluset*, vel *indicet* (R. T.).

² Nempe ut videtur patris Philippi Nerii (R. T.).

³ Ni legendum sit *adficare* pro *mortificare* (R. T.).

ac primos, et singulos⁴ tres idem quod iam dictum manet exequuntur.

Procuret in quadrimestri suo neminem, cuinsecunque sit gradus, inexercitatum remanere, et ipse exercitari se aliquando faciat; et hoc exercitandi munus idoneioribus in ponat. Praeterea, quando sibi placuerit, etiansi praesens sit, iniungere poterit alicui ex fratribus Obedientiae officium, ut formentur personae illius capaces, atque item ab schola uti tales cognoscantur.

Ultimum exercitium absolvetur aliisque actu ferventi amoris Dei, et peccatorum contritionis, sicut de oratione mentali dictum manet.

Post haec nuntii altaris distribuunt flagella et lumina extinguunt. Obedientia tunc cum tono gravi, tardo ac devoto dicit dominicae Passionis summarium, versusque illos, qui in capite finali positi sunt. Et cum perventum est ad versiculum *Apprehendite disciplinam*, flagellatio incipit, recitantque, tam Obedientia quam ceteri fratres, alternatim per choros psalmum *Miserere mei Deus* et psalmum *De profundis*, ac tumque contritionis, ut in dicto capite finali: Quibus absolutis, dat signum Obedientia: et dum fratres se componunt, iniungit eis, ut recitent *Pater noster* et *Ave Maria* tot vicibus quoties et pro intentione quae in dicto capitulo referuntur. Tunc hymnus *Nunc dimittis* alternatim ut psalmi recitatur, et cum versus ille *Lumen ad revelationem* dicitur, introducit lumen alter ex nuntiis portae, et candelae accenduntur. Obedientia ait: *Fratres emendemus in melius*, ut in dicto capitulo finali; dato que signo redit unusquisque ad locum sedis suaem.

Legit meditationem et iaculatoriam

⁴ Videtur legend. *singuli* vel *secundi* (R. T.).

hebdomadae sequentis, quae conformia erunt evangeliis per annum, sequentur que omnino spiritum Ecclesiae. At in quadragesimā erunt de dominicā Passione. Cermui tunc fratres ter repetunt¹ iaculatoriam, datoque ab Obedientiā signo sedent. Obedientia dat nuntiis altaris schedulas dictae meditationis, ut eas distribuant, intereaque legit caput quoddam constitutionum, ut memoriam ei² retineantur.

Duos fratres assignat qui proxime sequenti hebdomadā de oratorio mundando et parando curam habeant, id munus inter omnes distribuens.

Quando fratum aliquis aegrotaverit, duos alios designet, qui eum nomine scholae visitent, atque ii observabunt, quae illis imponuntur in capite xii.

Postea exhortetur cum ferventi animi sensu fratres ad Iesu Christi Domini adorationem. Pergat ipse et nomine omnium ante altare adoret: comitantibus ipsum corde fratribus, cum magnā humilitate et reverentiā super faciem cadentibus.

Adoratio tribus genuflexionibus facienda est, primum in parte inferiori camerae, iterum in eius medio, tandem prope altare, dicto per singulas genuflexiones, *Adoramus te, etc.* quod fratres repetunt: et ad finem dicit orationem *Respic quae sumus, etc.* ut in dicto capite finali. Cum revertitur, tres alias genuflexiones faciat, Mariam Virginem dominam nostram adorans, et salutans *Ave, filia, etc.*, ut in dicto capitulo.

Quintā feriā concorrente dominicā Nativitatis, aut eam subsequente, unā cum Obedientiā omnes fratres vadunt puerum Iesum adoraturi, et cum prostraverint se ante praesepem, Obedientia

prorumpet in aliquos amoris sensus super hoc mysterio.

Die Epifaniae, si erit feriā quintā, sive feriā quintā proxime eam sequente, vadunt fratres singuli terni adorationem¹ peracturi, ter. principio, et medio oratori, et iuxta praesepem, humili procumbentes²: *Procidentes adoraverunt* (MATTH. II). Neinpe ante alios Obedientia cum duobus deputatis ecclesiasticis, deinde tres alii de uno ex cloris, quos alii tres de altero sequuntur, et hoc ordine ceteri, et in ultimā prostratione tantillum durantes, redeunt ad sedes suas ex illā parte, qua suus illis chorus est, sine ullā genuflexione, venientibus ne impedimento sint. Ceteri flexis genibus expectant.

Omnibus quintis feriis a vesperis Nativitatis usque ad Epifaniam, si hoc festum inciderit in talem diem, sive usque ad quintam feriam Epiphaniam proxime sequentem, flagellatio cessat; quemadmodum, et in die Corporis Christi, et infra octavas Paschae et Pentecostes, in hisque omnibus prolixiores aliquanto fiunt oratio et exercitia, ita ut duas horas iuste compleant.

Feriā tertiā maioris³ hebdomadae, et si festum Inventionis vivifice Crucis, maio mense veniens, in quintam feriam inciderit, aut proximā post id, eodem modo, ac in festo Regum, sit Crucis adoratio, altā voce alternantibus fratribus versus hymni *Vexilla regis prodeunt, etc.* qui est in capite finali.

Omnia haec exercitia sic ordinanda sunt ut duas horas non excedant, scilicet oratio mentalis mediae, tria exercitia unius, reliquumque alterius mediae horae spatio duret.

Finitā adoratione, Obedientia ait: *Pro-*

¹ Edit. Main. legit *repetuntur* (R. T.).

² Vox *ei* redundare vel legendum *memoriei* (R. T.).

¹ Edit. Main. legit *ad Orationem* (R. T.).

² Ed. Main. legit *praecumbentes* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *maiores* (R. T.).

cedamus in pace: cui fratres: In nomine Domini; terraque osculantes, et pallia resumentes, cum modestia in ecclesiam exēunt, atque sacram Eucharistiam adorant, de eo quod tam sanctis exercitiis interfuerint gratias Deo agentes, Deiparam Virginem oratione angelicā salutant, et cum eodem silentio et modestia in principio dicta profiscuntur, interius aliquod affectum¹ snorum silentium consequi procurantes.

CAPUT IX.
De diebus communione generales et quid in his observetur.

IX. Praeter communiones particulares, de quibus agetur in capite xiv, fit communio generalis singulis dominicis secundis uniuscuiusque mensis, primo die Pentecostes, die Nominis Mariae, ac die sancti Philippi Nerii patris nostri, et quando aliquis ex fratribus diem suum obierit.

Congregantur fratres in oratorio, diligenti conscientiae examine, prolixiore, quam aliás, oratione, sacramentalique confessione iam praeparati. Silentium, modestia et reverentia, tanto magis his, quam in scholae diebus, augeri debent, quanto excellentius est Deum in Sacramento adorare et recipere, ineffabiliterque atque intime ei uniri; consideratis inter motiva alia devotioñis et teneritudinis Christi discipulorum nomine et professione.

Tantis per in oratione manent quounque signum dat Obedientia ut sedeant. Tunc ille breviter atque aptis diei verbis accendit eos et exhortatur; tandemque mutuam charitatem suadet, si forte inter eorum aliquos disconvenientiae causa sit: *Vade prius reconciliari fratri tuo* (MATTI. v); in genua cadunt, singulique ordine alterne dicunt: *Si in aliqui re fratres meos offendit, precor mihi parcant, atque ego idem facio, et cum dixerint, terram osculantur.*

Vestit se Obedientia, cui nuntii altaris

¹ Forsan *affectuum* (R. T.).

cum superpelliceis assistunt, missamque celebrat privatae eā devotione, quam tanti sacrificii ministrum decet, enīque a quo discere debet tam sancta schola. Pergunt fratres singuli bini ad sumendum Eucharistiam, par fratrum ex uno, et par aliud ex altero choro, atque eodem modo ceteri, ter humo procumbentes.

Gladios relinquunt oratorum ingressuri, pallia vero non relinquunt memoriam retinentes Christum dominum nostrum, quantumvis paupertatem et humilitatem semper amaverit, ornatum tamen et apparatum elegisse institutum hoc divinum Sacramentum: *Coenaculum grande stratum* (MARC. xiv), ad idque vestes resumpsit: *Accipit vestimenta sua* (IOAN. XIII).

Oratio habetur postea, qua Deo grates pro tam magno beneficio redduntur. Absolvitque Obedientia dicens: *O sacrum convivium, ut in capite finali; factoque signo exēunt cum toties dicto silentio et modestia.*

X. Hoc die post meridiem habetur schola, cum quinta feria sit; praescriptisque horis manifestatur propter solemnitatem eius diei in oratorio sacrosancta Eucharistia. Ornatur altare cum munditiā gravi et decenti. Sedilia exercitiis deservientia, Obedientiae mensula, calvariae, ossa et flagella hoc die non videntur.

CAPUT X.
De die Corporis Christi.

Congregantur fratres in oratorio; vestitusque Obedientia cum cappā pluviali, comitatus duobus nuntiis altaris, aliisque duobus fratribus sacerdotibus cum superpelliceis, in ecclesiam venit, procedentibus reliquis fratribus cum cereis in manu accessis (quae inter eos distribuunt coadiutores nuntiorum altaris) eā cum modestia, attentione et circumspetione, qua debent Christi discipuli eumtes quae situm transportatūque in scholam divinum suum magistrum Extrahit

Obedientia sanctissimam Hostiam e sa-
cerario, dueitque in processione, alter-
nantibus fratribus versus⁴ hymni *Pange
lingua*, qui est in capitulo finali, collo-
catque in altari ororii. Spoliat se, ac
tendit in locum suum; fratresque, post-
quam in genua procubuerunt, et hu-
mum osculati sunt, erigentes se, penes
seamaña ingeniculantur. Omissaque asper-
sorio, et ceteris orationibus, legit Obe-
dientia devotas quasdam de sanctissimo
hoc Sacramento considerationes,
super quibus meditantur per tres ho-
rae quadrantes; interimque Obedientia
iaculatoriis aliquot orationibus devotis,
teneris ac ferventibus utitur; tandem
que oratio absolvitur, dicente Obedien-
tiā: *Fratres, Tantum ergo Sacramentum,
veneremur cernui:* procumbuntque humi
omnes, durantque aliquantulum in hoc
gestu corporis, facientes interiores actus
fidei, adorationis et amoris.

Sedentibus omnibus (quod propter de-
bilitatem aut infirmitatem aliquorum, ut
absit inaequalitas, permittitur), corde tam-
en prostratis, cum summā reverentiā
et humilitate, ter vocat Obedientia, ut
moris est, singulos ternos ex fratribus,
ut exerceant et exerceantur. Qui inge-
niculantur eo in loco, ubi aliis diebus
seamnula sunt, aut, si Obedientiae neces-
sarium videatur, iussi in terrā sedent.
De constitutionum adimplemento non in-
terrogantur, nec defectus suos profiten-
tur, vellet enim schola in nullo defecisse
filios suos, praesertim hac die, aut ma-
gistro huic divino inofficiosos fuisse.
Quamvis enim secretiores defectus ei
patent, atque oculis eius manifesti sunt,
debet tamen hos, cum realiter et cor-
poraliter Dominus adest, non audiri. Tum
propter gaudium et laetitiam, qua debe-
mus ei assistere, excusantur hoc die

actus omnes manifestationis et poeni-
tentiae: *Numquid possunt filii sponsi
lugere, quando cum illis est sponsus*
(MATTII., IX).

Exercitia reducuntur ad collationes,
documenta et exhortationes circa infinitum
amoris excessum, quo voluit Christus
Dominus in sacramento inter nos
manere, divinique huius sacramenti ef-
fectus, et circa modum, quo ad eum ex-
cipiendum praeparare nos, excepto gratiis
habere, et pro tam ineffabili beneficio
gratos reddere nos debeamus. Respon-
deant exercitati ad interrogata modeste
ac breviter id de quo singulos Deus
docuerit. Qui deinde monebuntur ab
exercitantibus, excitabunturque ad ma-
iorem venerationem et servitatem huius
sacramenti, et ad effectus misericordiae
eius mirabiles tempore¹ ac defectibus
non impediendos.

Obedientia exercitantium dicta in sum-
mam redigit, iisve, quod monere magis
aut excitare maiorem fervorem possit,
adiungit. Exercitia hodie plus quam aliis
diebus per horae quadrantem protelari²
possunt. Imponit Obedientia, ut pro Sum-
mo Pontifice, pro rege, etc., ut moris
est, Denm fratres precentur. Tunc, vesti-
bus resumptis, cum eodem assistentium,
ceterisque cum cereis accensis, comitatu,
pergit ad custodiae reddendum Sanctissi-
mum iuxta caeremonialis regulas: et
fratribus dicentibus *Tantum ergo, etc.,*
benedictionem illis dat cum sanctissimā
Hostiā, quam quidein illi recipere debent
sic reverenter humiliter et confidenter,
quasi a Christo visibiliter apparente sibi
elargitam; aequre reverenter ac devote
procedentes, eandem sacram Euchari-
stiam usque ad sacrarium comitantur;
quo cum inclusa fuerit, osculantes hu-
mum, redeunt cum Obedientiā ad sacri-

¹ Forsan taepore pro tempore legend. (R.T.).

² Ni tege debeat protracti aut praetendi (R.T.).

stiam, indeque cum summo silentio et modestia unusquisque abit.

Hoc die propter id quod in praecedenti capite dictum est, pallia non deponunt.

CAPUT XI.
De memoria et
exercitu mor-
tis.

XI. Iubet nos Christus dominus noster paratos esse ad illam horam, qua ei placuerit nos vocare: *Vos estote parati* (MATTH., xxiv), quae cum ita incerta sit et ignorata: *Sero, an mediā nocte, an galli cantu, an mane*¹ (MARC., xiii), continuo parare nos debemus, ne subitanea imparatis superveniat: *Ne cum venerit² repente, inveniat vos dormientes* (ibid.).

Igitur scholae Christi discipuli numquam non parare sese debent ne imparatos inveniat eorum Dominus cum venerit, mortemque ob oculos ponere, strictumque indicium, quo nos indicatus est, cuius quidem memoria transformandae in melius vitae sufficiens est: Christus praesentem habuit obitum suum, loquebaturque de eo frequenter, etiam in gloriam transfigurationis, permisitque (ut pati atque mori iam tunc inciperet) mortem suam in timore sibi atque agoniam repraesentari: quotannisque confessionem generalem ac testamentum facere, a culpis et imperfectionibus se avertentes, virtutibusque ferventer se exercitantes, ita ut Deo vivere, culpisque et passionibus mori procurent.

Quod ut commodiori ordine consequantur, disponent sese tertia pars fratribus antiquiorum quatuor primis anni mensibus haec formam.

Facere debent intra hoc quadrimestre generalem confessionem eius temporis, quod post aliam ultimo factam erit transcursum, sive quo alio modo eorum patri spirituali visum fuerit, ordinareque suum testamentum, res suas disponendo, eaque quorum sese agnoscent debitores, quo

modo poterint in praesenti rerum statu, persolvendo, quemadmodum facerent, si se vidissent morti propinquos.

Quotidie aliquod temporis spatium, praeter consueta alia scholae exercitia, meditationi¹ mortis, strictique, cui subiacebunt, iudicii, se exercere debent, actusque aliquos contritionis ferventes, tamquam iam morituri, facient, defutura² sibi forte, cum mors advenerit, vel unius actus faciendi tempus aut dispositionem considerantes. In adimplendis etiam maiori sollicitudine et exemplo exercitiis et obligationibus scholae, omnibusque aliis devotionis et charitatis operibus, alacres erunt.

Diebus scholae imponet quibusdam eorum Obedientia mortificationis aliquos aetus, et ad tertium exercitum ultimae quintae feriae cuiuslibet mensis eorum aliquos vocabit, qui examinabuntur de modo meditationis mortis, de dispositione, et exequitione eorum, quae iam dicta sunt.

Exeunte iam quadrimestri tempore, quo die Obedientiae visum fuerit, ante tamen quintam feriam electionis officiorum, convenient simul omnes in oratorio; celebrabit Obedientia missam privatam defunctorum pro animabus fratrum, qui e seculo abierunt, ac pro eadem intentione Eucharistiam accipient.

Post gratiarum actionem habebit brevem ac ferventem sermonem de brevitate vitae, incertitudine mortis, eiusque agone, anxietatibus et periculis, de confusione et tristitia quam inducit culparum memoria, de indicii et examini terroribus, quo meliori modo possit commovere nos ut vivamus in continuo timore illius valde terribilis undeque periculosi momenti, a quo vel aeterna salus pendet, vel aeterna damnatio.

¹ Perperam ed. Main. legit *Galli mane* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *venerint* (R. T.).

¹ Videtur legendum *meditatione* (R. T.).

² Male ed. Main. legit *de futura* (R. T.).

Jubebit inde in genua se dimittere fratres, qui eo quadrimestri exercitatur, breviterque rogabit ab eis, adimpleverint ne, et qualiter ea, quae sibi in hoc capite imponuntur, exhortabiturque ut perseverent et adventum Domini semper specent parati.

Secretarius recitat nomina fratrum qui pone sequuntur, secundum admissionis antiquitatem, ut hac ipsa formâ exerceantur quadrimestri sequenti; idque absentibus nuntiabit. Illicque numero adiunguntur ii, qui, vel absuerint, vel quod alias impediti fuerint, elapsis mensibus sibi assignatis exercitati non erunt. Instanter rogabit fratres Obedientia, ut erga defunctorum, praecipue fratrum nostrorum, animas piissime ac liberalissime se gerant, atque pro illis offerant missas, indulgentias, eleemosynas, ieunia, mortificationes, aliaque pietatis opera secundum uniuscuiusque devotionem, depONENTES omnia haec in manibus Regiae Angelorum, per manus sancti Philippi Nerii patris nostri, ut benedicto Filio suo eadem offerat et pro arbitrio applicet; quod certe erit ad maiorem Dei gloriam, maioraque animarum omnium defunctorum praecipue fratrum nostrorum suffragia, obligationumque, quibus obstricti sumus, certis complementum.

Proxime sequentis scholae die portabit unusquisque in schedulis scriptum, absque eo quod suum nomen apponat, omne id, quod obtulit, consignabitque eam secretario. Qui, collatis omnibus, deductâque ratione, quae oblata sunt palam scholae recitat.

Beatus ille servus quem cum venerit dominus eius, invenerit sic facientem (MATTII., xx) fortunassimum erit si nos Dominus, cum venerit, ita operantes ac nosmetipsos exercentes invenerit.

Haec ipsa exercitia, atque eadē formâ, peragunt fratres moderniores in se-

cundo et tertio quadrimestri, in tres partes divisi, ut dictum manet. Quaeque hueusque sunt dieta fient perpetuo per singulos annos: contendentque fratres quotidie promoveri in his exercitiis, meliusque disponi ad recipiendum Dominum et Magistrum nostrum, cum illi nos vocare ad se placitum sit: *Similes hominibus expectantibus dominum suum* (LUC. XII).

XII. Statim ac fratrum aliquis aegrotat, verit, nuntiabit Obedientiae, et si gravis fuerit infirmitas, assistant ei frequenter CAPIT XI.
De charitate
qua tractandi
sunt fratres in-
firmi. ii qui visitandis aegrotis sunt destinati, monebuntque Obedientiam de eius statu, ut de spirituali ac temporali consolacione aegroti convenientem curam habeat, et cum gravior fiet infirmitas, procuret ei opportune ministrare sacramenta Ecclesiae, et cum eo agere, ut disponat se omnino ut christianus et Christi discipulus. Nominabit aliquot fratres ultra praedictos, qui ei assistant, maxime sacerdotes; rogabitque omnes eum¹ Deo commendare.

Si ad proximum venerit mortis disserimen, designabit et adhuc alios, praecipue sacerdotes, eidem adimplendo pietatis officio, qui aegrotum semper comitabuntur per horas alii aliorum loco subrogati; precabiturque instanter omnes pro illo Deum orare, et quemque, secundum vires suas, missis eum, oratione, eleemosynis et mortificationibus adiuvare.

Cum ad hunc statum deventum fuerit, sacra Eucharistia manifestabitur in ecclesiâ² per duas horas, singulis diebus, quo magis decenter poterit; fratresque, quanto plures poterunt, ibi intererunt, anxie ac dolenter ex intimo corde a Deo petentes animae illius fratri salutem, eâ quidem devotione ac teneritudine, quae debetur eius momenti causae, amo-

¹ Male edit. Main. legit *cum pro eum* (R. T.).

² Edit. Main. legit *ecclesies* (R. T.).

rique atque erga fratrem nostrum charitati, qui in agone mortis positus sic brevi tempore sistendus est ante tribunal Dei, redditurus rationem etiam levissimarum totius vitae cogitationum, auditurusque sententiam aeternaee sive salvationis sive damnationis (quod ultimum Deus avertat), atque eo modo id facient, quomodo unusquisque adiuvari se in mortis hoc volet articulo.

CAPIT. XIII.
De charitate
qua obtemperandum
est erga fratrem defunctum
et a fratribus, Obedientia omnes alios certiores faciat, ad
rum animas.

XIII. Statim atque placitum Deo fuerit vocare ad se aliquem ex fratribus, Obedientia omnes alios certiores faciat, ad hoc ut quanto citius defuneto ope se-
rant missis, indulgentiis, eleemosynis, mortificationibus, etc., extendetque unus-
quisque quanto magis possit pietatem suam, sciens Deo futurum id gratum valde et acceptum, debitoresque nos esse fra-
tribus defunctis suffragiorum huiusmodi et charitatis. Offerat unusquisque et ap-
plicet iis quidquid sibi a pietate suâ dictatum venerit, per manus Virginis Deiparae, consignabitque secretario pri-
mâ quaque die scholae chartam, in qua id notaverit, quomodo in capite xi di-
ctum fuit.

Cadaver omnes fratres comitabuntur, exequiisque eius intererunt eâ cum de-
votione et modestiâ, quae inter Christi discipulos alicui eorum defuncto debe-
tur.

Fiet inde communio generalis in ora-
torio, celebrabitque pro eius animâ missam defunctorum Obedientia; fratres-
que omnes diligenter procurabunt inten-
dere animi devotionem et pietatem quo magis misericordiam et beatitudinem animae isti a Deo impetrare valeant.

Si fratres extra hanc euriam obierint, celebrabitur missa, generalis communio, et supra narrata oblatio fiet.

CAPIT. XIV.
De exercitiis ex-
tra scholam.

XIV. Actus et forma vitae in fratribus omnino respondere debet scholae doctri-
nae et exercitiis: vere enim professio et

obligationes discipulorum Christi actionem omnem huic titulo minus conve-
nientem a se expellunt: quin immo hunc
debent virtutis operibus comprobare.

Diligent se verâ charitate, mutuoque sibi auxiliabuntur, tam in spiritualibus quam in corporalibus: *In hoc cognoscunt omnes, quod discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem* (Ioan., xiii).

Præcipua eorum cura esse debet vi-
tae iustiae sibique omnino conformem
rationem praesigere, Deoque plus quam
mundus vivere.

Iuvat certe pluriimum obligationes et exercitia devotionis, ut recte adimplantur, temporis distributio cum ordine et mensurâ: sicut e contrario id facile de-
perditur, deestque rebus magis necessaria-
riis, cum non ordinatur. Perpensis unus-
quisque status sui obligationibus, ne-
gotiis occurrentibus, atque iis quae pro
inserviendo Deo facere cupiunt, propor-
tionabiliter horas distribuent, tempusque
inter ea omnia quae agenda sunt com-
modum divident cum consilio patris sui
spiritualis, contendentque accurate id
observare, quatenus negotiis insuper
venientibus non impedientur, procuren-
que ut tempus sibi, iis de causis subtra-
ctum minoribus obligationibus Deoque
minus gratis,¹ desit.

Mane uniuscuiusque diei ordinabunt
dirigentque omnes suas actiones, cogita-
tiones, verba et opera ad maiorem Dei
gloriam, et quo magis ei serviant, implor-
antes a Deo gratiam, ut, quaecumque
operantur, ea omnia divinis eius oculis
placeant; orationemque mentalem quam-
prolixam perferunt, aut si hac horâ non
poterunt, aliâ commodiore habebunt; sa-
cerdum audient aequâ attente ac devote,
ac in scholâ, cùdemque devotione, quantum
per status occupationes iis licet.

¹ Videtur deesse non (p. t.).

assistant, comitabunturque sanetissimam Eucharistiam, ubi exponetur, aut si processionaliter, vel ad infirmos defertur, memores id proprium esse officium Christi discipulorum, si hinc Domino serviant, et hunc Dominum comitentur.

Procurabunt pro viribus continuare exercitium praesentiae Dei, punctumque meditationis illius hebdomadae, iaculatoriam, aut considerationem, quam sibi magis intime Deus in oratione douerit, in mente versare. Lectioni vacabunt librorum piorum de vitis sanctorum, aliorumque spiritualium, ex quibus praecipuum umnsquisque cum habebit, quo magis ad pietatem excitatur, et in eius lectione maiorem devotionis affectum et doctrinae fructum experietur; huncque magis frequenter leget. Noctu examinabunt exacte conscientiam ante aenbitum, multum dolentes de illius diei defectibus, emendationemque proponentes; eogitent tantisper de morte, redundantque in memoriam, quot ea intercepit in somni tenebras, cum nihil minus ii, cum quieti se dederunt, extinxerint, absque eo quod corporales oculos videndo lunini aut spiritualia lumen implorandae a Deo misericordiae aperire ultra iis concessum sit.

Singulis septimanis ad minus semel Eucharistiam sumunt in quo confessorum et spiritualium patrum nutum sequentur. Visitabunt pauperes in nosocomio die sibi praescripto, assistantque ad horam prandii, servientque eis cum humilitate, et in eis Domino et Magistro nostro, corporaliterque et spiritualiter, secundum uniuscuiusque captum, eos consolabuntur: advertentes se eo ad serviendum et obedientium, non ad alteri negotio se ingerendum venisse. Sacerdotes vespertinis horis sibi expeditionibus accedunt ut confessiones aegrotorum andant et spiritualia eis so-

latia ministrent. Ad eaque officia dies hebdomadae inter fratres sacerdotes et laicos distribuentur. Curet autem specialiter Obedientia ne hoc pietatis opus Deo gratissimum praetermittatur, omnesque exercitantes et exercitati super hoc interrogentur an¹ id exequuti sint.

Quotannis ter ibunt fratres, quos Obedientia deligit, ad visitandos careeratos, hoc est in quadragesimā, in die Portimulæ et Natali dominico: sacerdotes scilicet ad confessiones excipiendas, seculares vero ad exercendum id opus pietatis, quod sibi magis placuerit, non sine praevia Obedientiae notitia et approbatione.

Vestes et ornatus exterior ab interiori non discordabunt. Sit decentes et conditioni status conformis², ita ut notā omni liber sit, et adhuc, intra uniuscuiusque statum, communemque usum, appropinquet magis modestiae, quam splendori, ab omnique profanitate procul absit. Longe aberunt a fratum modestiā, temperantiā et humilitate contentiones discordiaeque, imo aliis erunt imitationi et exemplo, ut composite se gerant. Semperque ante oculos habebunt Christi patientiam et humilitatem, quantum pro nobis toleravit, ac fuit perpessus, et quam nobis suam ipsius in hoc imitationem voluit commendatam; haec enim doctrina eius et consilium est discipulis maximā in veneratione habenda, et pro viribus exequienda: *Ego autem dico vobis, quia omnis, qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio: Ego autem dico vobis non resistere malo: Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros* (MATTH. v).

Scholae exercitia et particularia quaeque iis qui extranei sunt non facile referent; palam enim id evenire quod

¹ Male ed. Main. legit aut pro an (R. T.).

² Edit. Main. legit conformet (R. T.).

taepidius fit, edificatione caret; quod autem devote ac fervide agitur, si publices, plausum emendicare videberis. At id facere poterunt, quoties speciale aliquod motivum obvenerit praestandi Deo servitii, aut procurandae scholae utilitatis, aut si interrogati a superioribus fuerint.

In his omnibus, quae pro generali regulâ laicis fratribus imponuntur, sacerdotes intelligent haud quidem se excellentiae et obligationibus status sui paria facere, nisi in exequendis iis optimis quosque ex laicis longe superent, atque adeo sacerdotis unius exemplum et virtutem ad conversionem universae cuiusque reipublicae debere sufficere.

CAPUT XV. *Quod festa nulla publice ac solemnis celebrentur, et quod nulla exercitia his exercitiis adiungantur.*

XV. Festa publica et solemnia, cuiuscumque sint generis, nunquam celebrabunfur, et in hoc nullâ ex causâ aut ratione superveniente innovabitur. Haec enim schola interior est et occulta, eiusque praecepit institutum poenitentiae et mortificationis sunt exercitia. Pietas autem fratrum in tot aliis festis, quae ubique fiunt, proficere poterit.

Nulla autem exercitia adiungentur de novo: *Nihil aliud, quam constitutum est vobis, faciatis* (Luc., iii). Nisi ea forma servetur, et eae qualitates concurrent, quas mutandis constitutionibus praescribet caput xxii.

Evitentur expensae, quae omnino evitari possunt: cum enim haec schola ad imitationem Christi Domini nostri aspiret, sanctam eius paupertatem continuo ante oculos habere debet.

Nulla unquam pecuniarum indictio fratribus fiet; si quando autem omnino id opus sit, Obedientia prius de eâ re ad consessum antianorum referet, qui si annuerint, proponet eam necessitatem scholae, ita ut illo vel illo modo fratres, qui velint, eleemosynam pro modo suae devotionis elargiri possint.

XVI. Obedientia et deputati summe curare debent constitutiones observari, et ad unguem adinpletui, nec ullo colore aut titulo relaxationem ullam aut novitatem admittere. Obedientia deputatos de omnibus consultit; suffragiaque eorum, ac secretarii, sive eius coadiutoris, aequae ac suffragium Obedientiae decisiva sunt; et quod horum omnium maior pars indicabit, exequitioni mandabitur.

De rebus gravioribus referetur ad antianorum consessum, qui habebit omnino secundâ dominicâ post meridiem uniuseniusque mensis, in quo assident, et suffragia decisiva habebunt, Obedientia et deputati, et reliqui antiani, secundum ordinem antiquitatis, ad quindecim usque, septem ecclesiastici et septem seculares, cum secretario, sive eius coadiutore, qui vel ecclesiasticus esse poterit, vel secularis. Inter ecclesiasticos post Obedientiam et deputatos praesentis temporis numerentur illi omnes, qui Obedientiae munere functi sunt, deindeque ii qui deputati ecclesiastici aliquando fuerint, secundum antiquitatis gradum, usque ad praedictum septenarium numerum. At si ex his aliquis absens sit, aut occupatus, vocabitur antiquior, qui subsequetur in unoquoque ordine, ut completus sit quindenarius numerus.

Quandocumque res momenti obtigerit, quam expediri oporteat ante diem consessus, vocabit extraordinarie alium, quo die sibi visum fuerit, Obedientia.

Quidquid determinabitur in dictis consessibus inviolabiliter observabitur, nec nisi gravissimâ ex causâ mutabitur. Specialem curam habebunt non variandi; nec multiplicandi decreta; eapropter, in resolvendâ quaque re, multo consilio, regulisque aequalibus, tutis ac solidis uti debent.

Pari accuratione servabunt modestiam,

silentiumque in concessibus: *Nihil per contentionem, nec per inanem gloriam, sed in humilitate superiores sibi invicem arbitrantes* (*Ad Philipp.*, II). Super quae Obedientia proponet, singuli ordine servato sententiam dicent (nisi alias ab Obedientiâ interrogabuntur) quambrevius poterunt, sine¹ eo tamen quod substantiale quidquam omittant; quod autem alius priore loco attigerit, confirmant tantum, non repeatant, aut exornent: *Sit sermo vester, est, est, non, non* (*Martini*, V). Si quis de aliquâ remonere habebit, proponereve quod utile futurum credat, poterit quidem id, postulatâ pris Obedientiae licentiâ, eaque praeviâ; attenteque curabit, ne eum qui loquitur interrumpat, impediatur.

Obedientia occupabit praecipuum locum sibi designatum, et ex utroque latere immediate habebit duos deputatos praesentis temporis sacerdotem et secularem, secretariumque, sive eius coadiutorem; ceteri promiscue sedebunt quo ordine venient sine ullâ differentiâ aut urbanae invitationis officio.

Universa schola habet suffragium decisivum in electione Obedientiae ac deputatorum, ut in capite XVII dicetur, in fratrum receptione, ut in capite XIX, et in iis quae adiungi constitutionibus tollique² ab eis mutareve oportebit, ut in capite XXII, ac tandem in omnibus causis maioris momenti, de quibus antianorum consensus referri debere ad universam scholam censerit. Fratres tamen, qui nondum octo menses in ea compleverint, suffragio carebunt.

Electioes et receptiones quae absque ullâ praecedente collatione sunt in schola, et quaeque alia possunt hac ipsâ formâ per suffragia confici, cum brevitate et silentio quovis scholae die ex-

¹ Ed. Main. legit *sive pro sine* (R. T.).

² Ed. Main. legit *tollere qui pro tollique* (R.T.).

pediuntur, exercitia restringendo, aliquodve ex his omittendo. At si negotium contigerit, de quo opus sit informari fratres, et sententiam suam dicere, assignabitur huic rei et suffragationi alia dies scholae vacua. Commendaturque in primis loquendi gravitas et modestia, et ne aliquis extra ordinem, nisi rogatus ab Obedientiâ, loquatur.

Receptio exclusioque fratrum tam in schola quam in concessibus expedietur per suffragia secreta, quemadmodum et officialium electio, eaque omnia in quibus grave aut molestum alicui esse possit sensum animi sui manifestare, omnino ut libertas rei conveniens servetur.

Concessus omnes in oratorio fient, nisi aliqua causa impediatur.

Secretarius sribet in decretorum libro quidquid in eis concessibus decernetur, clare ac distinete, adjunctis concurrentium nominibus, annotatisque praecipuis stabilitorum rationibus; semper ut habeantur prae oculis non res tantum decretae, sed et earum rationes et fundamenta: subscibentque iis nomina sua Obedientia et secretarius sive eius coadiutor.

In quocumque concessu ante alia secretarius leget antecedentis deereta, ut in primis de adimplemento eorum considerent, aut, si opus sit, super iis quidquam ordinare de eo in consilium eant.

Si quid ex his, quae decreta sunt non observabitur, monebit de eo secretarius; at si in aliquâ ex constitutionibus id contigerit, quicumque ex fratribus in concessum venientibus, qui hoc animadverterint, referre id tenebitur, ne relaxationi aut novitati aliquis detur aditus.

Concessus deputatorum ut dicatur, interesse debent Obedientia cum duobus deputatis et secretario sive eius coadiutore; concessus autem antianorum hic

dicitur in quo intervenerint ad minus Obedientia cum secretario, aut secretarii coadiutore, et septem aliis. Consensus antianorum plenus is cui intererunt Obedientia cum secretario aut coadiutore et aliis undecim suffragatoribus. Et in quocumque horum consessuum, si proprius Obedientia aberit, pro tali habebitur, qui loco eius praeredit, suffragiorum numero ceteroquin completo.

Ad principium et finem dictorum consessuum, orationes capituli ultimi recipiantur.

CAPIT. XVII. *De electione Obedientiae ac deputatorum.* XVII. Quo die fieri debet in schola Obedientiae electio Obedientiae ac deputatorum, habebitur mane congregatio antianorum in oratorio, ad nominandum personas idoneas, quae pro gerendis his officiis proponantur, ex quibus schola electura sit quos aestimaverit magis idoneos.

Proponi debent tres pro officio Obedientiae, singulique duo pro unicuiusque deputati. Qui pro munere Obedientiae proponentur, sacerdotes esse debent, sive seculares, sive regulares, iis meritis, eaque virtute ac doctrinâ praediti, quae dicta iam sunt, et qui ante annum ad minus in eam admissi fuerint. Pro deputatorum ecclesiasticorum similiter sacerdotes seculares aut regulares, et qui Obedientiae locum supplere possint, et minusque¹ octo mensium antiquitatem habentes. Pro deputatorum quoque secularium fratres seculares magnâ vitae probitate ac prudentiâ.

De iis, qui pro Obedientiae munere proponendi sunt, congregati in suffragia ibunt, hoc est, primo loco de eo, qui primo loco proponi debet, calculatisque suffragiis, notoque quis proponendus est, suffragia ferentur simul de duobus reliquis, qui unâ cum priore illo proponendi sunt. Suffragiumque hoc modo

¹ Videtur legendum ad minusque (R. T.).

dabitur, ut unusquisque in schedula ibi propriâ, aut quam e domo suâ portaverit, nomen eius quem elegerit scribat.

Suffragia numerabunt Obedientia et priores duo deputati, alter sacerdos et alter secularis, unâ cum secretario, et qui plura habebunt, hi nominati intelligentur. Si paria sint pro duobus suffragia, iterum fiet suffragatio; et, si adhuc paria erunt, sortes iacentur.

Si ipsi², qui pro Obedientiae officio proponantur, remanent et pro deputatorum officio propositi, excepto tamen eo qui actu fuerit deputatus. Quapropter, si tres illi manebunt propositi, suffragia ferentur pro duobus aliis, ad hoc, ut, levato per secretarium eius nomine qui Obedientia eligetur, quatuor pro deputatis remaneant propositi. Si vero duo manebunt propositi, suffragatio pro tribus aliis fiet; at si unus tantum, pro aliis quatuor ad hoc ut, in quocumque istorum casuum, quinque personae scriptae sint. Si unus eorum Obedientia eligetur, secretarius nomen illius auferat, at si nullus eorum elegatur, nomen auferat ultimo loco propositi, atque omnino qui scholae pro officio hoc deputatorum proponentur, quatuor sint.

Pro deputatis secularibus, quatuor eligentur per suffragia, et in casu paritatis suffragiorum tam in his quam in sacerdotibus sortes iacentur.

Secretarius et coadutor scribent in schedulis tria nomina propositorum pro Obedientiae officio, iuxta numerum fratribus, qui suffragari debent.

Totidem fient eiusdem formae schedulae cum nominibus propositorum pro deputatis, tantisper separatis sacerdotibus (priori quidem loco scribentis²) a secularibus. Afferetque secum eas se-

¹ Forsan legendum *Ii ipsi* (R. T.).

² Forsan *scribentibus* (R. T.).

cretarius iustae magnitudinis semiretas, hoc est, priores Obedientiae secundum nomina propositorum in tres partes, posterioresque deputatorum in novem partes, ad hoc ut commodius dividere fratres possint a ceteris nominibus, eius, quem elegerint, nomen.

Post meridiem in scholâ, orationis spatio completo, atque uno ex tribus exercitiis facto, proponit Obedientia debere tunc eligi aliquem, qui per quatuor menses sequentes errores suos ac defectus corrigat, fratresque exhortatur, ut in eum oculos coniiciant, qui munus id gesturus sit ad maiorem Dei gloriam, scholaeque utilitatem, unum scilicet ex tribus a congregazione antianorum propositis; nomina eorum referet, iubebitque exire ab oratorio eos, qui ex his adfuerint: secretariusque et eius coadiutor distribuent schedulas fratribus scholae, qui suffragium habebunt, quos omnes numerabunt, et eorum alternas quodam¹ constituet ad pedes Christi Domini crucifixi, in quem² suffragia mittentur. Elegit³ unusquisque eum, quem magis idoneum existimat, ceterorumque nomina frustatim consindit. Eredit⁴ tunc se Obedientia cum duobus primis deputatis, quos consequuntur ceteri singuli terni ex quocumque choro alternativi; factaque genuflexione, oblatisque⁵ Christo, Domino nostro, corde et rectâ intentione, mittunt in vas schedulas, redeunque in sedes suas, venientes non impediendo.

Suffragatione completâ, secretarius vas ad mensam Obedientiae adducit, ubi,

¹ Quid sit *alternas quodam* iudicet lector scius; videtur legendum *alter vas quoddam* (R. T.).

² Potius lege *in quod*, nempe vas (R. T.).

³ Ed. Main. habet *Elegit* (R. T.).

⁴ Pessime edit. Main. legit *Exigit* (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit *obtatisque* (R. T.).

numeratis schedulis, totidemque reperitis, quot fratres cum suffragandi vice¹ in oratorio sunt, calculantur omnes ab Obedientiâ, deputatis duobus prioribus, ecclesiastico et seculari, et secretario. Qui ex tribus maiorem habebit suffragiorum numerum in Obedientiam electus manet, et in paritate sortes mituntur. Tunc Obedientia iubet intrare eos, qui exierant, cumque ii loca sua occupaverint, e suo ipse exit, dicensque cum fratribus hymnum *Vexilla regis prædeunt*, imagine inque Christi e cruce pendentis parvam in manibus portans, deponit eam in manibus noviter electi, qui tunc primum declaratur, significare volens committi ei et confidi servitium, cultum, reverentiam et imitationem superni huius Domini, ut ea in se² operetur, et alios doceat. Comitatur eum usque ad scannum, hymnum continuans, tuncque locum aliquem sedendi, ubi laxitas sit maior, petit. Novus Obedientia brevi oratione fatetur incapacem se illius muneric esse, et ab omnibus postulat, se ut precibus suis adiuvent impetrare a Domino ut vitam suam in melius transformet, gratiamque conferat, ut vel eorum aliquid, quae ex munere debet, perficere possit. Si electus adfuerit³, Obedientia electionem publicam facit, continuatque electionem deputatorum, et reliqua exercitia.

Distribuuntur schedulae pro deputatis, suffragatioque fit et calculatio eâdem formâ, manetque deputatus prior in suo ordine is qui plura suffragia sibi favorabilia meruerit, aut in paritate suffragiorum sortis iactum. Exit de loco suo primus deputatus ecclesiasticus, exportatque calvariam, quae in mensâ est, ad

¹ Legendum *voce* (R. T.).

² Forsan *ipse pro in se* legendum (R. T.).

³ Forsan *abfuerit* legendum; ceterum tot fere errores, quot verba (R. T.).

nove¹ electum, in quo admonetur, curae ei debere esse tam propriam ipsius, quam fratrum mortificationem. Reportatis² eam ad Obedientiae praedictam mensam, ac suo loco sedet. Eliguntur deinde tres alii deputati, secundusque ecclesiasticus locum suum occupat. Flaggellatio deumini et cetera quae moris sunt expediriuntur.

At, quia cunctis officialibus de novo venientibus, deesse in concessibus deputatorum aliquem bene instructum de causis et rationibus rerum prius decretarum praeiudicium aliquod inferre poterit, congregationi antianorum permititur reeligere posse eum, quem voluerit, ex quatuor deputatis, qui primus erit in suo ordine. Et quando ita placuerit, reelectio scholae referetur, proponenturque ei sex tantum pro tribus aliis deputatis.

Obedientia iterum eligi ad hoc officium sive ad alterum nequit, nisi elapsi quadrimestri; nec deputati denuo eligi ad idem munus possunt, excepto uno, uti dictum est; at vero in Obedientiam quilibet eorum potest eligi.

Fiet electio Obedientiae ac deputatorum modo iam dicto, post singulos quatuor menses, nempe in fine decembris, aprilis et augusti. Prior illa decembris anteponetur, itant nec in Natalis dominici diebus, nec in vespere fiat, ad hoc ut exercitia horum dierum omnia sint contemplationis et amoris erga hoc supernum et dulce mysterium, omni alia cura posthabita.

CAPIT XVIII. XVIII. Quo die novo Obedientiae placeuerit, ante tamen primam ab sua³ electione secretarii, non rit, cum secretario antiquo, ut novum alium secretarium et nuntios pro quatuor suis

¹ Videtur legendum *noviter* (R. T.).

² Videtur legendum *reportat* (R. T.).

³ Edit. Main. legit suo pro sua vel sui (R. T.).

mensibus eligant. Collationeque inter se facta, super iis, qui magis idonei ad haec munera inter fratres scholae videbuntur, sive ex consensu, sive per suffragia secreta, nominabunt secretarium eiusque coadiutorem, amnum ad minus unum antiquitatis habentes, requisitisque illis ante in capite v annotatis gaudentes, duosque nuntios altaris, atque duos coadiutores, qui ecclesiastici sint: duos item nuntios portae, atque duos coadiutores seculares, eius conditionis, quae dicta fuit in capite vi, saltemque octo menses antiquitatis habentes.

XIX. Attentissime considerandi sunt ii, qui ad hanc sanctam scholam admittendi augumentumque aut relaxatio omnino recipiend. In qua re id omnibus commendatur, praesertimque Obedientiae et officialibus, ut exactissime inquirant in eius indolem, et animi dotes, qui admitti desiderat, nil propter humanum aliquem respectum dissimulando aut dispensando.

In capite ii dictum fuit quibus dotibus praediti esse debent scholae huius fratres, ut¹ in sequentibus qualis eorum professio, exercitia et obligationes. Iuxtaque considerabitur, an is, qui se admitti postulat, iis qualitatibus gaudeat, quas institutum hoc requirit; ea scilicet animadversione habitu necessarium non esse quod completus sit fratrum numerus, sicuti necessarium est eorum neminem magnae virtutis et exempli non esse.

Habebunt saltem in aetate viginti quatuor annos, nisi cum aliquo in hoc dispensandi peculiaris aliqua fuerit ratio; in quo concurrere opus erit duas tertias partes suffragiorum in congregacione antianorum; naturali docilitate et probitate ornati esse debent, et qui sese in

¹ Forsan legendum et pro ut (R. T.).

CAPIT XIX.
De qualitatibus
admittendi
ad hanc san-
ctam scholam,
et de forma eccl^{ae}
recipienda.

oratione, mortificatione, frequentiâque sacramentorum exerecent; nec tamen religiosi aliquius Ordinis aut professi aut nôvitii fuerint, exceptis tamen Ordinibus militaribus.

Prima eius, qui ad scholam admittit desiderat, cura erit Obedientiae manifestum facere hoc suum propositum, qui de eo certiores facit deputatos; quibus si haud idoneus fuerit visus, prius quam ulterius procedat, divertent eum quo magis poterunt suaviter ab hoc proposito. At, si nullum ei obesse manifestum impedimentum censemunt, Obedientia probabit eum in aliquot experimentis prudentibus mortificationis et humilitatis; iniungetque deputato cuidam ecclesiastico ut examinet eum, experiatur et instruat; duobusque aliis fratribus, ut vitae eius, atque operum notitiam sumant: *A fructibus eorum cognoscetis eos* (MATTU., vii). Quorum singuli secreto nuntiabunt Obedientiae quae compererint. Si quidquam inde erit deductum, quod impedimento sit eius admissioni, divertet eum Obedientia ab hoc proposito; quod si nil adductum sit, proponet scholae intentionem eius, intimato, si quidquam scierit aliquis fratum quo minus ille admitti debeat, secreto ut Obedientiam certiori faciat, si forte res incerta nuntiabitur, de ea inquisitio agetur. Quod si⁴ impedimentum nullum sit, imponetur ut confessionem generalem faciat, et tamquam moriturnus testamentum condat; cuius confessionis exhibebit schedulam a confessore signatam, tuncque permitetur ei semel, aut bis, quando Obedientiae eum consilio deputatorum placuerit, in scholam venire, pallium tamen non deponet. Post haec omnia, si eum humilitate et bono exemplo persevera-

verit, de admissione eius antiani in congregatione suâ in suffragia ibunt secreta, praecedente informatione Obedientiae atque illius deputati, qui eum examinaverit et instruxerit. Qui, si approbationem maioris partis meruerit, veniet inde per suffragia secreta totius scholae, si maior pars ipsum probaverit, admittendus.

Proximâ quintâ seriâ, aut si hac non possit, eâ, quac proximam consequetur, receptio hac formâ fiet:

Introduceat eum in oratorium unus ex numeris portae, statim post semihoram orationis decursam, ingressus se prosternet, dicentque ex genibus, alternis choris, fratres psalmum *Miserere*; deinde ille ter dicet *Sanctissimum Sacramentum laudetur et purissima Conceptione, etc.*, respondentibus fratribus, *Amen*. Tunc interrogabit eum Obedientia ad quid veniat; respondetque: *Ad emendandam vitam meam, discendumque quomodo melius Deo serviam*. Monebit eum brevi sermone de iis quae facere debet, et quantum procurare opus habeat ut affectibus suis moriatur Deoque vivat. Tunc iurat is in manibus Obedientiae defensurum se Immaculatam Deiparae Virginis absque labo originalis peccati Conceptionem, deinde, dum dicitur *Te Deum laudamus*, alternis choris, ut in capite finali, amplexatur Obedientiam et fratres; Obedientiae ac deputati, unâ cum amplexu, salutare aliquod ei consilium auribus instillabunt. Omittitur unum ex tribus exercitiis, ne exceedant praescriptum tempus, duoque tantum fiunt, et cetera quae moris est facere. Eodem scholae die poterit fieri electio duorum, aut plurium, seorsim tamen; at receptio eorum simul fiet.

Regulares maioris vitae probitatis et melioris exempli, qui desideraverint in scholae fratres recipi, ut hodie sunt cum

⁴ Particula si nos addimus (R. T.).

generali aedificatione praelati quidem¹ et religiosi diversorum Ordinum, admittentur ad fratrum numerum, insuper habitis, propter² notorietatem virtutis, mortificationis et maioris perfectionis religiosi status, iis quae diximus examini et probationi subiectienda. Proponet Obedientia in antianorum congregacione cum qui admitti in votis habet, manebitque admissus, si pro se maiorem partem suffragiorum habuerit, idque notum scholae fiet.

Cum hic recipitur, statim atque introductus sit, se prosternet, dictoque per fratres *Miserere mei Deus*, et per eum ter *Laudetur Sanctissimum Sacramentum et purissima Conceptio*, etc., ut supra, Obedientia et³ dicet sperare in Deum illi gratiam concessurum ad hoc ut cum animae sua magno profectu exemplum fratribus in via sit perfectionis, respondebitque, *Amen*; iuratque Conceptiōnem, ut supra. Dicetur *Te Deum*, etc., amplexabiturque Obedientia et fratres.

Cum ultra numerum nullus, sed in locum alterius vacantem recipiendus sit, contingere poterit competitores unius loci duos esse, aut plures, super quibus omnibus supradicta examina facta sint; in quo casu congregatio antianorum secretis suffragiis super approbatione eorum omnium resolvet, et quisnam ex iis tunc scholae proponendus sit; et quidem is proponetur, cui maior suffragiorum pars, aut in pari numero sortes favebunt. Quandoque vero iam approbati duo aut plures erint, etiamsi eorum aliquis prior ceteris tempore approbationem meruerit, in suffragia ibunt fratres super eo qui ad locum vacantem proponi debet. Tuncque, si de aliquo examen factum erit, super approbatione

eius suffragatio habebitur, conenrretque cum aliis olim approbatis, ut ex omnibus deligatur is qui proponi debet.

Cum fratrum aliquis proficietur sine animo redeundi, locus eius vacans implebitur, et si redierit, denuo ad omnia admittetur, locusque primo vacatnurus ei destinabitur, ne fratrum numerus ultra praescriptum sit.

XX. Sero et cum ingenti dolore ad hoc ultimum devenietur remedium excludendi ab schola eos qui suavioribus aliis corrigi non potuerint. Aliquando tamen contingit quod charitas bene ordinata, totum ut conservet, expellit partem: *Si oculus tuus scandalizat te, cuie eum* (MATTH., ix).

CAPIT. X.
De causis et for-
mā exclusionis
ab schola.

Si qui delictum aliquod gravis scandali commiserit, expelletur ab⁴ schola et cancellabitur admissio eius in libro fratrum. Quae expulsio ita fiet: congregatio antianorum per suffragia secreta id expediet: necessariumque erit pro expulsione esse duas ex tribus partibus suffragiorum: Obedientia inde eam notam faciet scholae. At, quia de re tam gravi consultatio est, cum magnā deliberatione et maturitate hoc negotium tractabitur, id quod factum fuerit examinando, itemque circumstantias quae culpam augere vel minnere possint: siquidem ex iis licetum quandoque, aut non tam grave est, quod alias peccatum esset gravissimum. Et in re ambigua potius excusare quam condemnare fratrem debebunt. Dum pendet examen rei et resolutio, Obedientia faciet moneri eum scholā ut abstineat usque dum facultas veniendi detur.

In aliis causis non sic gravibus, quae tamen discipulorum huius scholae professioni male convenient, eamque dedecrant, Obedientia ex consilio deputatorum

¹ Forsan *quidam pro quidem* legend. (R.T.).

² Videtur legend. *praeter non propter* (R.T.).

³ Videtur legendum *ei pro et* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *ad pro ab* (R. T.).

admonitionebit eum fratrem, qui vel debito suo non responderit, vel indebitum quidquam fecerit, seipso, bis, tertioque: quo se non emendante aut ex aequo satisfacente, proponet id congregationi antianorum, quorum prudentiae committitur ut aestiment qualis sit defectus, sive excessus, qui ei imputatur, duritiesque etiam commonefacti in malo perseverandi, praescribentque ea quae cum eo ultra facienda erant. Quae si nullo cum fructu emendationis exequutioni mandata erunt, exclusio ut supra decernetur. Eaque duarum ex tribus partibus munita suffragiis, congregatio ex circumstantiis negotii censebit, an publicanda sit in schedula¹, an, evitandi scandali causâ, quasi de re factâ non ultra tractandum. Omninoque id fiet, quod ea censebit.

CAPUT XXI. *De communicacione cum aliis scholis.* Haec sancta schola poterit fraternitatem eum aliis eiusdem instituti contrahere, communicareque cum iis fructus et suffragia, de quo tamen attente admodum et mature consultabitur.

Fratres scholarum, cum quibus fraternitas contrahetur, si Obedientiae et deputatis se tales esse documentis idoneis ostenderint, in hac admittentur cum verâ charitate ad omnia eius exercitia, deponent pallia, exercebuntque et exercebuntur, ac ceteris mortificationibus subiicientur, profectusque earum², ita ut nostrae scholae fratrum, cura habebitur. Nusquam tamen sive activâ sive passivâ, ut ait, voce gaudebunt. Quod si ob numerum, vel alias causas, impedimentum seu inconveniens nascetur scholae, quid tunc fieri debeat congregatio antianorum decernet. Ad quae³ ipsum in aliis illis scholis cum nostrae fratribus fiet.

¹ *Forsan scholâ pro schedulâ (R. T.).*

² *Videtur legendum eorum pro earum (R. T.).*

³ *Legerem Atque pro Ad quae (R. T.).*

Si casus aliquis gravis postulaverit, litterae ad ipsas dabuntur, litterisque earum respondebitur.

Fraternitas haec per suffragia secreta conferetur et resolvetur in plenâ congregatione antianorum, quae si a duabus partibus suffragiorum approhabitur, tunc scholae proponetur secreto iterum ibi discutienda; eni, si fuerint duae ex tribus partibus suffragiorum, admissa intelligetur.

CAPUT XXII. *De facultate auggredi his constitutionibus, et eas moderandi, aut variandi.* Quoniam contingere possunt causas aliqui, de quibus in his constitutionibus non sit provisum, aut experientia docere potest oportere quidquam in provis quoque variare, scholae reservatur facultas adiungendi, reformandi, corrugandi et variandi ea quae his continentur; ita tamen ut omnino tractari ante alia debeat in congregazione Obedientiae ac deputatorum, an expediat congregatiōnē antianorum id proponere. Quod si expedire visum sit, proponetur eis, et in congregatiōne plenâ tractabitur; nec tamen in ea resolvetur, sed, ut deliberate magis et attente id fiat, ad aliam similiter plenam remittetur. In qua hoc per suffragia exquiretur secreta, an scilicet variatio expedit; concurrentibusque pro convenientiâ ex trienis duabus suffragiorum partibus, proponetur scholae, quae non aliter mutationem decrevisse videbitur, quam duobus similiter ex tribus partibus id volentibus. Quod si quidquam sit ad substantiam instituti pertinens, non sine Ordinarii licentiâ et approbatione fiet. Requisitis vero his aut eorum aliquo deficiente, nihil mutari poterit, si res enim valde perspicua erit, nemo non eam agnoscat; si ambigua, mutare aliquid ex constitutionibus opus non erit. Dubia autem super sententiâ seu observantiâ earum solvere, ad congregatiōnem antianorum spectabit.

XXXIII. Orationes quae in schola di-
cuntur.

Principio scholae.

Obedientia. *Laudetur Sanctissimum Sa-
cramentum.*

Fratres. *Amen.*

Ob. *Et purissima Coneptio Dominae
Nostrae sine labe peccati originalis.*

Fr. *Amen.*

Ob. *Adiutorium nostrum in nomine Do-
mini.*

Fr. *Qui fecit cælum et terram.*

Ad aspersorium.

Ob. *Asperges me,*

Fr. *Domine, hyssopo, et mundabor, lava-
bis me, et super nivem dealabor.*

Ob. *Miserere¹ mei, Deus, secundum ma-
gnam misericordiam tuam,*

Fr. *Et secundum multitudinem misera-
tionum tuarum, dele iniquitatem meam.*

Ob. *Gloria Patri, etc.*

Fr. *Sicut erat, etc.*

Ob. *Asperges me,*

Fr. *Domine, hyssopo, etc.*

Ob. *Pater noster, secreto. Et ne nos
inducas in temptationem,*

Fr. *Sed libera nos a malo.*

Ob. *Salvos fac servos tuos,*

Fr. *Deus meus, sperantes in te.*

Ob. *Mitte nobis, Domine, auxilium de-
sancto,*

Fr. *Et de Sion tuere nos.*

Ob. *Esto nobis, Domine, turris fortitu-
dinis*

Fr. *A facie inimici.*

Ob. *Nihil proficiat inimicus in nobis,*

Fr. *Et filius iniquitatis non apponat
nocere nobis.*

Ob. *Confiteor, etc.*

Fr. *Misereatur tui, etc.*

Ob. *Amen.*

Fr. *Confiteor Deo, etc.*

Ob. *Misereatur vestri, etc.*

Fr. *Amen.*

¹ Edit. Main. legit Misereatur (B. T.).

Ob. *Indulgentiam, absolutionem, etc.*

Fr. *Amen.*

Ob. *Domine, exaudi orationem meam.*

Fr. *Et clamor meus ad te veniat.*

Ob. *Dominus vobiscum.*

Fr. *Et cum spiritu tuo.*

Ob. *Oremus,*

*Deus, cui proprium est miserere sem-
per et pareere, suscipe deprecationem
nostram, ut nos et omnes famulos tuos,
quos delictorum eatena costringit, mi-
seratio tuae pietatis clementer absol-
vat. Per Christum Dominum nostrum.*

Fr. *Amen.*

Ob. *Veni, Creator Spiritus,*

Mentes tuorum visita, etc.

Ob. *Emitte Spiritum tuum et creabun-
tur,*

Fr. *Et renovabis faciem terrae.*

Ob. *Memento Congregationis tuae.*

Fr. *Quam possedisti ab initio.*

Ob. *Oremus.*

*Deus, cui omne cor palet, et omnis
voluntas loquitur, et cui nullum latet
secretum, purifica per infusionem San-
cti Spiritus cogitationes cordis nostri,
ut te perfecte diligere et digne lau-
dare mereanur.*

*Actiones nostras, quæsumus, Domine,
aspirando praereni et adiurando pro-
sequere, ut cuncta nostra oratio et ope-
ratio a te semper incipiat, et per te
eocepta finiatur.*

*Deus, qui beatum Philippum confesso-
rem tuum sanctorum tuorum gloriæ
sublimasti, concede propitius, ut cu-
ius solemnitate lactamur, eius virtu-
tum proficiamus exemplo. Per Domi-
num nostrum, etc.*

Fr. *Amen,*

Ob. *Divinum auxilium maneat semper
nobis.*

Fr. *Amen.*

Post orationem.

Ob. *Sub tuum præsulium*

Fr. *Confujimus, sancta Dei Genitrix, etc.*

Ob. *Domina nostra, auxiliatrix nostra, tuo Filio nos concilia, tuo Filio nos commendu, tuo Filio nos repreaesenta. Mater admirabilis, consolatrix afflitorum, regina sanctorum omnium, ora pro nobis,*

Fr. *Ut digni efficiamur, etc.*

Ob. Oremus.

Defende, quae sumus Domine, beata Maria semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam, et toto corde tibi prostratam ab hostiis propitiis tuere clementer insidiis. Per Christum Dominum nostrum.

Fr. Amen.

Litaniae B. M. V.

Kyrie elison, Christe eleison, etc.

Ob. *Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix,*

Fr. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

Ob. Oremus.

Gratiam tuam, quae sumus Domine, mentibus nostris infunde, ut qui Angelo nunciante Christi Filii tui incarnationem cognorimus, per Passionem eius et Crucem ad Resurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Christum, etc.

Fr. Amen.

Ante flagellationem.

Ob. *Passio Domini nostri Iesu Christi sit semper in cordibus nostris.*

Fr. Amen.

Ob. *Recordemini, fratres carissimi, quod Dominus noster Iesus Christus fuit pro nobis venditus, osculo traditus, ad Annam primum, deinde ad Calpnum pontificem ductus, et postremo in praetorium ad Pilatum, ubi fuit ad columnam ligatus et flagellatus, spinea coronatus, ac veste purpurea circumdatus, alipis percussus, atque consputus, et Iudicis traditus ut crucifigeretur, ad Calvariae locum deductus et crucifixus, et cum eo crucifixi sunt*

latrones duo, unus a dextris et alter a sinistris, et, cum dixisset, Sitio, porrexerunt ei acetum, quod cum acceptisset, dixit: Consumatum est, et inclinato capite, emisit spiritum. Deinde unus militum lancea latus eius aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua, et de cruce depositus fuit, in monumento novo sepultus, tertiat autem die resurrexit a mortuis. Tu autem, Domine, misere nobis.

Fr. *Deo gratias.*

Ob. *Fratres, servite Domino in timore, et exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinam (hic incipit flagellatio) ne¹ quando irascatur Dominus², et percatis de viâ iustâ.*

Ob. *Miserere mei Deus, etc.*

Fr. *Et secundum multitudinem, etc. (dicitur integer psalmus).*

Ob. *Gloria Patri, etc.*

Fr. *Sicut erat, etc.*

Ob. *De profundis clamavi, etc.*

Fr. *Fiant aures tuae intendentes, etc. (dicitur integer psalmus).*

Ob. *Requiem aeternam dona eis Domine,*

Fr. *Et lux perpetua luceat eis.*

Ob. *A porta inferi*

Fr. *Erue, Domine, animas eorum.*

Ob. *Requiescant in pace.*

Fr. Amen.

Ob. *Dominus vobiscum.*

Fr. *Et cum spiritu tuo.*

Ob. Oremus.

Deus, qui culpâ offenderis, poenitentia placaris, preces populi tui supplicantis propitiis respice, et flagellatiae iracundiae, quae pro peccatis nostris meremur, averte.

Fidelium omnium conditor et redemptor, animabus famulorum, famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum, ut indul-

¹ Ed. Main. legit nec pro ne (R. T.).

² Ed. Main. legit minus pro Dominus (R. T.).

*gentiam, quam semper optaverunt,
piis supplicationibus consequantur. Qui
vivis, etc.*

Fr. Amen.

Ob. *Domine, Iesu Christe, etc.*

Ad finem signum facit, et dum se componunt, iniungit eis, ut dicant semel *Pater noster* et *Ave Maria* pro S. M. E., fidei exaltatione, pro Summo Pontifice, et cardinalibus, praelatisque eiusdem Ecclesiae. Alterum *Pater noster*, *Ave Maria*, pro rege et regia domo. Alterum pro augumento congregationis. Alterum pro fratribus infirmis et absentibus. Alterum pro iis, qui sunt in peccato mortali. Deinde dicit: *Nunc dimittis, etc.* Cumque pervenit ad versum: *Lumen ad revelationem, etc.*, lux intromittitur. Dicto *Nunc dimittis*.

Ob. *Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu.*

Fr. *Laudemus et superexaltemus eum in secula.*

Ob. Oremus.

Deus, cuius misericordiae non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimae maiestati tuae pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementium exorantes, ut qui petentibus postulata concedis, eisdem non deseras, sed ad praemia futura disponas. Per Christum Dominum, etc.

Fr. Amen.

Ob. *Fratres, emendemus in melius quae ignoranter peccavimus, ne sulito praeoccupati die mortis queramus spatiū poenitentiae, et invenire non possimus.*

Ad adorationem Crucifixi in tribus genuflexionibus.

Ob. *Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi, quia per sanctam Crucem et Passionem tuam redemisti mundum, miserere nostri.*

Id fratres ter repetunt.

Bull. Rom. — Vol. XVII.

Ob. Oremus.

Respic, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam, pro qua dominus noster Jesus Christus non dubitarit manibus tradi nocentium, et crucis subire tormentum. Qui tecum, etc.

Fr. Amen.

Ad Virginem Deiparam in tribus genuflexionibus.

Ob. *Ave, filia Bei Patris.*

Ave, Mater Bei Fili.

Ave, Sponsa Spiritus Sancti.

Ave, Templum Sanctissimæ Trinitatis.

Repetunt id fratres.

Ob. *Dignare me, laudare te, Virgo sacra.*

Fr. *Da mihi virtutem contra hostes tuos.*

Ob. Oremus.

Famulis tuis, quæsumus, Domine, caelестis gratiae munus impertire, ut quibus beatæ Virginis partus extitit salutis exordium, Conceptionis eius votiva solemnitas pacis tribuat incrementum. Per Dominum, etc.

Fr. Amen.

Obedientia legit meditationem dominicae subsequentis, et fratres ter dicunt iaculatoriam, cadentes in faciem suam.

Duo Nuncii altaris distribuunt meditationes, et in fine ait Obedientia:

Ob. *Procedamus in pace,*

Fr. *In nomine Domini.*

Ad adorationem crucis in maiori hebdomadâ.

*Vexilla regis prodeunt,
Fulget crucis mysterium,
Qua vita mortem pertulit,
Et vita mortem protulit.*

*Quae vulnerata lanceae
Mucrone diro criminum,
Ut nos lavaret sordibus
Manavit unda et sanguine.*

*Impleta sunt quæ concinuit
David fidei carmine*

*Dicendo nationibus
 Regnavit a ligno Deus.
 Arbor decora et fulgida,
 Ornata regis purpura,
 Electa digno stipite
 Tam sancta membra tangere.
 Beata cuius brachia
 Prerium pependit seculi,
 Statera facta corporis,
 Tulitque praedam tartari.
 O Crux, ave spes unica,
 In hac triumphi gloriā,
 Piis adauge gratiam
 Reisque dele crimina.
 Te, fons salutis Trinitas,
 Collaudet omnis spiritus:
 Quibus crucis victoriam
 Largiris, adde praemium.*
 Fr. Amen.
 Ob. Adoramus te, Christe, etc.
 Fr. Quia per sanctum Crucem tuam, etc.
 Ob. Oremus.
 Respice, quae sumus, Domine, etc.
 Fr. Amen.
 Ad adorationem in inventione Crucis.
 Ob. Vexilla regis prodeunt,
Fulget crucis mysterium, ut supra.
 Ob. Hoc signum crucis erit in caelo, alleluia.
 Fr. Cum Dominus ad iudicandum venerit, alleluia.
 Ob. Oremus.
Deus, qui, in praeclarā salutiferae crucis inventione, Passionis tue miracula suscitasti, concede ut vitalis ligni pretio aeternae vitae suffragia consequamur. Qui vivis et regnas, etc.
 Fr. Amen.
 Ad finem adorationis in praesepio.
 Ob. Hodie Christus natus est,
 Fr. Hodie Salvator apparuit, hodie in terra canunt Angeli, laetantur archangeli, hodie exultant iusti, dicentes: Gloria in excelsis Deo, alleluia.

Ob. Verbum caro factum est, alleluia.
 Fr. Et habitavit in nobis, alleluia.
 Ob. Oremus.
Concede, quae sumus, omn' potens Deus, ut nos Unigeniti tui nova per carnem Nativitas liberet, quos sub peccati iugo vetusta servitus tenet. Per Christum Dominum nostrum.
 Fr. Amen.
 Ad finem adorationis Regum.
 Ob. Videntes stellam Magi
 Fr. Gavis sunt gaudio magno, et intrantes domum, obtulerunt I omnino aurum, thus et myrrham, alleluia.
 Ob. Reges Tharsis et insulae munera offerent,
 Fr. Reges Arabum et Saba dona adducent.
 Ob. Oremus.
Deus, qui hodiernā die Unigenitum tuum gentibus stellā duce revelasti, concede propitiū, ut qui iam te ex fide cognovimus, usque ad contemplandam speciem tuae celsitudinis perducamur. Per eundem Dominum nostrum, etc.
 In receptione fratrum.
 Dicitur Miserere alternis choris: *Miserere mei Deus, etc.*
Gloria Patri, etc.
 Novitius ter dicet.
 Nov. Laudetur Sanctissimum sacramentum et purissima Conceptione, etc.
 Fr. Amen.
 Ob. Frater, ad quid venisti ad hanc scholam?
 Nov. Ad emendandam vitam meam et discendum melius Deo servire.
 Obedientia dicet ei unum aut alterum verbum, iuratque ille in eius manibus se Conceptionem defensurum Deiparae Virginis.
 Alternis choris dicitur *Te Deum*, et interim amplexatur Obedientiam et de-

putatos, qui cum sancto aliquo consilio
instruerent.

Te Deum laudamus, etc.

*Ob. Benedicamus Patrem et Filium cum
Sancto Spiritu.*

*Fr. Laudemus et superexaltemus eum in
secula.*

Ob. Dominus vobiscum.

Fr. Et cum spiritu tuo.

Ob. Oremus.

*Exaudi, quae sumus, Domine, supplicum
preces, et devoto tibi pectore famulan-
tes perpetuā defensione custodi, ut, nul-
lis perturbationibus impediti, liberam
seruitatem tuis semper exhibeamus of-
ficiis. Per Christum, etc.*

In diebus communionis.

Principio.

*Ob. Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum
corda fidelium,*

Fr. Et tui amoris in eis ignem accende.

Ob. Dominus vobiscum.

Fr. Et cum spiritu tuo.

Ob. Oremus.

Actiones nostras, quae sumus, Domine, etc.

Fr. Amen.

Ad finem.

Ob. O sacrum convivium,

*Fr. In quo Christus sumitur, recolitur
memoria passionis eius.*

Ob. Cibavit illos ex adipe frumenti,

Fr. Et de petrā melle saturavit eos.

Ob. Dominus vobiscum.

Fr. Et cum spiritu tuo.

Ob. Oremus.

*Exaudi preces familiae tuae, omnipotens Deus, et praesta, ut sancta haec,
quae assumpsimus, incorrupta in nobis
te domante serventur. Per Christum
Dominum nostrum.*

Fr. Amen.

Die Corporis Christi.

Principio.

Ob. Veni, Sancte Spiritus, ut supra.

In expositione Sanctissimi Sacramenti.

Ob. Pange, lingua, gloriesi

Corporis mysterium,

Sanguinisque pretiosi,

Quem in mundi pretium,

Fructus ventris generosi,

Rex effulgit gentium.

Nobis datus, nobis natus

Ex intacta Virgine,

Et in mundo conversatus,

Sparso verbi semine,

Sui moras incolatus

Miro clausit ordine.

In supremae nocte eoenae

Recumbens cum fratribus,

Observata lege plene

Cibis in legalibus,

Cibum turbae duodenae

Se dat suis manibus.

Verbum caro panem rerum

Verbo carnem efficit,

Fitque sanguis Christi merum,

Et si sensus deficit,

Ad firmandum cor sincerum

Sola fides sufficit.

Tantum ergo Sacramentum

Veneremur cervi,

Et antiquum documentum

Novo cedat ritui,

Praestet fides supplementum

Senuum defectui.

Genitori, Genitoque

Laus et iubilatio;

Salus, honor, virtus quoque

Sit et benedictio;

Procedenti ab utroque

Compar sit laudatio. Amen.

Ob. Panem de caelo praestitisti eis, al-
leluia.

Fr. Omne delectamentum in se haben-
tem, alleluia.

Ob. Oremus.

Deus, qui nobis sub sacramento mira-
bili Passionis tuae memoriam reli-
quisti, tribue, quacsumus, ita nos Cor-

*poris et Sanguinis tui saera mysteria
reverari ut Redemptionis tuae fru-
ctum in nobis iugiter sentiamus. Qui
viris, etc.*

Fr. Amen.

In missâ pro defuncto.

Principio.

Ob. *Veni Sancte Spiritus, etc.*, ut supra.

In fine missae.

Ob. *Oremus pro fidelibus, etc.*

Fr. *Requiem aeternam, etc.*

Ob. *Requiescant in pace.*

Fr. Amen.

Ob. *Absolve, quæsumus, Domine, ani-
mam famuli tui N., ut defunctus seculo
tibi vivat, et quæ per fragilitatem
carnis humanae conuersatione commi-
sit, tu venid misericordissimæ pietatis
absterge.*

*Deus, veniae largitor et humanæ salutis
amator, quæsumus clementiam tuam,
ut nostræ congregationis fratres, pro-
pinquos et benefactores, qui ex hoc
seculo transierunt, beata Maria sem-
per Virgine intercedente cum omnibus
Sanctis tuis ad perpetuae beatitudinis
consortium pervenire concedas. Qui
viris, etc.*

In diebus exercitiorum mortis.

Principio.

Ob. *Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum
corda fidelium.*

Fr. *Et tui amoris in eis ignem ac-
cede.*

Ob. *Dominus vobiscum.*

Fr. *Et eum spiritu tuo.*

Ob. Oremus.

Actiones nostras, etc.

Fr. Amen, ut supra.

Ad finem.

Ob. *Benedicamus Patrem, etc.*

Fr. *Laudemus, etc.*

Ob. *Dominus vobiscum.*

Fr. *Et cum spiritu tuo.*

Ob. Oremus.

*Deus, cuius misericordiae non est nu-
merus, etc.*

In principio congregationum.

Ob. *Veni, Sancte Spiritus, etc.*, ut supra.

Ob. Oremus.

*Mentes nostras, quæsumus, Domine,
lumine tuae claritatis illustra, ut vi-
dere possimus quæ agenda sunt, et
quæ recta sunt agere valeamus. Per
Christum, etc.*

Fr. Amen.

In fine.

Ob. *Confirma hoc, Deus,*

Fr. *Quod operatus es in nobis.*

Ob. *Dominus vobiscum.*

Fr. *Et eum spiritu tuo.*

Ob. Oremus.

*Praesta, quæsumus, Domine, auxilium
gratiae tuae, ut quæ te auctore fa-
cienda cognovimus, te adiuvante ea-
dem impleamus. Per Christum Domi-
num nostrum.*

Fr. Amen.

Ob. *Fidelium animæ, etc.*

Fr. Amen.

Finis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-
sitione subiungebat, dicti exponentes con-
stitutiones praedictas, quo firmius sub-
sistant et serventur exactius, apostolicae
confirmationis nostræ patrocinio com-
muniri, aliisque confraternitatibus¹, sub
eodem instituto et nomine Scholæ Chri-
sti erectis seu erigendis, appellatione, ut
infra, a nobis indulgeri summopere de-
siderent; nos, piis eorumdem exponenti-
um votis, quantum nobis ex alto con-
ceditur, favorabiliter annuere volentes, et
eorum singulares personas a quibusvis
excommunicationis, suspensionis et in-
terdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis,
censuris et poenis, a iure vel ab homi-

Pontifex con-
firmat ut in ro-
brica.

¹ Ed. Main. legit confraternitatis; sed fortè syntaxis defectiva et implexa (R. T.).

ne, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praemissas constitutiones in congregazione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositi de mandato nostro examinatas et approbatione et confirmatione apostolicâ dignas iudicatas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus pro congregacionibus seu confraternitatibus sub nomine Scholae Christi et sub earumdem constitutionum observantiâ, tam huensque erectis quam in posterum erigendis in universis regnis et dominiis Hispaniarum, ac etiam in almâ Urbe nostrâ; et huiusmodi congregationes seu confraternitates de indulgentiis concessis praedictae congregationi seu confraternitati Madritensi eiusdem nominis partecipare indulgemus.

Decretum ir-
ritans.

§ 3. Decernentes omnes et singulas constitutiones praemissas ac praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Berogatio
contrariantum.

§ 4. Non obstantibus nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque

constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem ^{transumpto.}
transumpto.
rum fides.

praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii pubblici subscriptis, et sigillo alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium adhibetur, quae ipsimet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x aprilis MDCCLXV, pontificatus nostri anno x⁴.

Dat. die 10 aprilis 1665, pontif. anno x.

DVII.

Commission nuncio Poloniae super con-
vocatione novi capituli monachorum
Ruthenorum Ordinis sancti Basilii ma-
*gni cum opportunis facultatibus*².

Dilecto filio, nostro et Apostolicae Sedis apud
carissimum in Christo filium nostrum Ioan-
nen Casimirum Poloniae et Sveciae regem
illustrem nuncio,

Alexander Papa VII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Sollicitudo pastoralis officii, quo catolicae Ecclesiae regimini divinâ dispositione praesidemus, nos admonet, ut exortas inter quoscumque christifideles, et praesertim illos qui a fluctibus seculi in religiosae vitae portum confugerunt, dissensiones opportunis remediis tollere, et pacem, sine qua non bene colitur pacis Auctor, reducere et stabilire satagamus, sicut, maturâ consulta-

¹ Ab electione xi (r. t.).

² Ex Regest. in Secret. Brevium.

tione adhibitâ, conspicimus in Domino salubriter expedire.

Motiva.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, christifideles Rutheni, cum sanctâ Romanâ Ecclesiâ uniti, variis dissidiis agitantur, et eiusmodi dissensionibus praecipue causam dederit celebratio duorum capitulorum, in quorum uno venerabilis frater archiepiscopus Polocensis cum adhaerentiâ quorundam paucorum suorum sequacium se in abbatem sive superiorem generalem monachorum Ruthenorum Ordinis S. Basilii Magni ad sui vitam eligi^t curaverat, in altero vero reliqui monachi Rutheni venerabilem etiam fratrem episcopum Chelmensem in eorum abbatem sive superiorem generalem elegerant; memoratus autem episcopus Chelmensis apud congregacionem venerabilium fratum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum plures insteterit ut primodictum capitulo nullum declaretur, quippe quod legitimum esse non poterat propter defectum auctoritatis qua dictus archiepiscopus caruisse reperiebatur:

Committit nuncio ut novum capitulum et dissensionibus remedium quantum nobis ex alto conceditur adhibere, utque monachi praefati solliciti servent unionem spiritus in vinculo pacis providere cupientes, ac de tua fide, prudentia, charitate, integritate et religionis zelo plurimum in Domino confisi, de praefatorum cardinalium consilio, discretioni tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, minime attentis dictis duobus capitulis, novum capitulum dictorum monachorum Ruthenorum auctoritate nostrâ apostolicâ convokes et canonice congregari cures, illique eadem auctoritate praesideas, ac sedulo

proceures ut in eodem novo capitulo electio abbatis seu superioris generalis monachorum praefotorum de personâ alienius monachi expresse professi dicti Ordinis, qui utrique partium quantum fieri poterit minus suspectus, iisque moribus, discretione, prudentia, charitate, ac pacis et religionis zelo praeditus sit, ut ad reconciliandos animos, concordiamque quantum divina bonitas dederit restituendam et constabiliendam aptus habeatur, fiat; nos enim te novi capituli huiusmodi nostro et Apostolicae Sedis nomine praesidentem, cum auctoritate, facultatibus, iurisdictione, honoribus et oneribus similibus praesidentibus et aliis solitis et consuetis, dictâ auctoritate harum serie facimus, constituimus et deputamus, tibique quacumque necessarias et oportunas ad praemissa facultates tribuimus et impertimur; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregacionis praefatorum cardinalium.

Ceterum te in Domino hortamur et monemus ut novum capitulo huiusmodi fideliter regere, ac in illo omnia, quae ad prosperum dictorum monachorum Ruthenorum regimen et gubernium pertinent, decerni, statui et ordinari cures et facias.

§ 3. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae dilectis filiis eorumdem monachorum superioribus quocumque nomine nuncupatis, ceterisque monachis, et specialiter vocalibus in praefato novo capitulo congregandis, aliisque ad quos pertinet, ut te eiusdem capituli nostro et dictae Sedis nomine praesidentem reverenter suscipiant, tibique in praemissis pareant, obediant et assistant, ac tua salubria monita et mandata humiliter suscipiant et efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in re-

Cum omnino modo facultate etiam puniendo inobedientes.

^t Ed. Main. legit elegi (R. T.).

belles, ratam habebimus et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Derogat contraria.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostoliea, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxx maii MDCCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 30 maii 1665, pontif. anno xi.

DVIII.

Ut Breve super confirmatione quorundam decretorum provinciae S. Iovonis tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gallicanae servetur in provinciâ S. Ludovici Ordinis huiusmodi¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponit nobis nuper fecit dilectus filius Claudio Salivensis, frater expresse professus ac in Romanâ curiâ procurator provinciae S. Ludovici congregatiois Galliae fratrum tertii Ordinis sancti Francisci, quod ad avertenda² gravia

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit evertenda (R. T.).

inconvenientia, quibus in casibus occurrentibus per statuta generalia Ordinis huiusmodi a Sede Apostolica approbata, praesertim adveniente morte ministri provincialis, ac morte pariter seu vacante definitoris eiuslibet, sufficienter provisum non est, in ultimo capitulo provinciali provinciae praefatae unanimi consensu omnium vocalium decretum fuit sub nostro et dictae Sedis beneplacito in provinciâ S. Ludovici huiusmodi in posterum observanda fore nonnulla decreta antehac pro provinciâ S. Iovonis dicti tertii Ordinis facta et a nobis per quasdam nostras in simili formâ Brevis die xxvi februarii MDCCLX expeditas litteras confirmata, tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. « Quod si provinciale ministerum in officio mori contigerit, guardianus loci, ubi obierit, et secretarius defuncti scripturas quascumque ad provinciam et negotia quovis modo spectantes, nihil omnino legendo, minoribus provinciae et loci sigillis bene munitas, ad provinciale novissime absoluntum, vel, eo deficiente, ad antiquorem in religione patrem, qui praelatus vel provinciae vicarius, vel, utriusque defectu, qui definitoriatus officio functus fuerit, unâ cum sigillis provinciae deferant et assignent; praedicta vero ubi provincialis absolutus aut unus ex supradictis iuxta praescriptum ordinem acceperit, is absque morâ, convocato definitorio, faciet vicarii provincialis electionem, in qua votum actuum ipse, cum aliis, qui munus provincialatus et vicarius provincialis munus egerint, definitoribus tam actualibus quam qui olim fuere, habebit; passivum vero omnes, quos ad provincialatum habere statuta decernunt: quod si minister generalis intra tres dies consistat, consulendus est, et eius responsio expectanda; si tamen longius absit, eo inconsulto fiat

electio. In capitulo autem provinciali proxime sequenti, si biennio integro, seu in duobus definitoriis consecutivis, provinciae vicariatu functus fuerit, ad provincialatum minime assumi valeat, sed toto triennio consequenti exprovincialatus iure gaudeat. Si quis definiator actualis moriatur, sive aliâ ratione vacaverit, eius loco subrogetur, et pro subrogato habeatur ipso facto, qui antiquior in religione provincialatus vel vicariatus provincialis, et, iis deficientibus, definitoriatus munere aliâs functus est; si vero tales defuerint, subrogentur guardiani actuales in religione antiquiores; subrogatus autem ultimum locum in consessu habeat inter reliquos definitores, et in capitulo provinciali proxime sequenti ad huiusmodi definitoriatus munus assumi minime valeat, si biennio integro in eo munere extiterit, sen duabus definitoriis adfuerit.

Ut Breve expeditum pro provincia S. Ieronis servetur in provincia S. Ludovici Pontificis mandat.

§ 3. Quare dictus Claudius nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum Claudiu specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censemtes, neenon dictarum litterarum nostrorum ténorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis ac auditio per eosdem cardinales venerabili etiam

fratre nostro Francisco episcopo Portuensi eiusdem S. R. E. cardinali Barberino nuncupato Ordinis huiusmodi apud nos et Sedem praefatam protectore, ut praefatae nostrae in formâ Brevis litterae pro S. Ieronis provinciâ expeditae, iuxta tenorem supra expressum, in posterum etiam in dictâ provinciâ S. Ludovici, prout resolutum fuit in capitulo provinciali, inviolabiliter observentur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, mandamus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari:

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae S. Ludovici huiusmodi, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maior-

Decretum irritans.

Derogatio contrariorum.

rem, sub annulo Piseatoris, die v iunii
MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.
Dat. die 5 iunii 1665, pontif. anno xi.

DIX.

*Constitutio contra quasdam censuras fa-
cultatis theologicae Parisiensis¹.*

Alexander Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam

Pontifex
damnat censu-
ras quasdam la-
tas a facultate
Parisiensi in-
consulto Papa.

Cum ad aures nostras pervenerit duos
prodiisse libros, quorum alteri titulus
est: *Censura saeculae facultatis theologiae
Parisiensis in librum cui titulus est
La défense de l'authorité de N. S. P.
le Pape, de nosseigneurs les cardinaux,
les archevesques et evesques, et de l'em-
ploy de la religion des Mendians contre
les erreurs de ce temps, par Jacques de
Vernat à Mets, 1658*; alteri vero titu-
lus est: *Censura saeculae facultatis theo-
logiae Parisiensis in librum, cui titu-
lus est Amadei Grimensis Lomarensis.
olim primarii saeculae theologiae profes-
soris, opusculum singularia universae
fere theologiae moralis complectens ad-
versus quorundam expostulationes con-
tra nonnullas Jesuitarum opiniones mo-
rales ad tractatus de peccatis, de opinione
probibili, editum norissime, etc., Lugdu-
ni, sumptibus Philippi Borde, Laurentii
Arnaud, Petri Borde et Guillemi Barbier,
1664, cum appositione et superiorum
permisso, Parisiis, MDCLXV; in quibus
libris censurā praesumptuosā notantur
aliquae propositiones, eaeque praeser-
tiū quae ad Romani Pontificis et san-
ctaie Sedis Apostolicae auctoritatem, epi-
scoporum iurisdictionem, parochorum
munus, privilegia a Sancta Sede conees-
sa, dispensationes apostolicas, actionum
que moralium regulam pertinent, et aliae*

quae et gravissimorum scriptorum au-
toritate et perpetuo catholicorum usu
nituntur; et cum fieri non possit sine
publico catholicae religionis detrimento
ut praedictae censurae in commemora-
tis libris sine debitā Ecclesiae animad-
versione et damnatione remaneant: nos,
pro apostolico munere, quo licet immen-
riti fungimur, ut gravissimo scandalo,
quod inde catholicis accidere posset, oe-
curramus, habitis prius doctissimorum
ae insignium in sacrā theologiā ma-
gistrorum ac professorum ac saerarum
Sedis Apostolicae congregationum qua-
lificatorum, quos ad haec specialiter de-
putavimus, cōsultationibus, ut rei gra-
vitas videbatur postulare, neenon auditis
suffragiis venerabilium fratrum nostro-
rum S. R. E. cardinalium in totā repu-
blicā christianā generalium inquisitorum,
motu proprio, et ex certā scientiā no-
strā, deque apostolicae potestatis ple-
nitidine, praedictas censuras, uti praesum-
ptuosas, temerarias atque scanda-
losa, auctoritate apostolicā damnamus
et pro damnatis haberi volumus, easque
nullius valoris et roboris fuisse, sed eas-
sas et irritas esse declaramus.

§ I. Mandamus insuper ne quisquam addit censu-
ras contra inob-
edientes.

Mandamus insuper ne quisquam
christifidelibus, cuiuscumque gradus
ac dignitatis existat, etiam episcopali,
archiepiscopali, patriarchali, aut aliā
maiori dignitate, etiam speciali et spe-
cialissimā notā dignā, suffulti, praedictas
censuras approbet, sequatur atque de-
fendat, neve in publicis aut privatis
lectionibus, disputationibus, sessionibus,
aut aliis actibus publicis illas sequatur,
tueatur aut doceat, neve in libris, aut
etiam scripturis publicis vel privatis, aut
alio quocumque modo illas alleget, sub
poenā excommunicationis latae senten-
tiae ipso facto incurriendae, cuius abso-
lutionem nobis et Sedi Apostolicae re-
servamus.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Ad typographos et bibliopolas illas expresse prohibemus, ne praedictos libros et censuras imprimere, ac typis mandare, minusque impressas vendere andeant ac praesumant, sub eadem poenâ excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrendâ.

Libros et scripturas quas comunque circa hanc materiali prehibebit.

§ 2. Praeterea typographis ac bibliopolas illas expresse prohibemus, ne praedictos libros et censuras imprimere, ac typis mandare, minusque impressas vendere andeant ac praesumant, sub eadem poenâ excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrendâ.

§ 3. Insuper libros, scripturas et alia opera, in quibus praedictae censurae quomodolibet continentur, laudantur et defenduntur, apostolicâ autoritate prohibemus, ac pro vetitis haberi volumus; mandamusque ne amplius illos ac illa legere aut penes se retinere praesumat, sed locorum Ordinarii, aut haereticæ pravitatis inquisitoribus in locis in quibus sanctissimae inquisitionis officium exercetur, consignent, sub poenâ excommunicationis, ut supra, ipso facto incurrendae; dictisque Ordinariis, ut etiam tanquam Apostolicae Sedis delegatis, neenon praedictis haereticæ pravitatis inquisitoribus, districte praecipimus ut contra transgressores, inobedientes, ac rebelles diligenter inquirant ac procedant, et ad declarationem dictae excommunicationis, et ad alias poenas pro gravitate ipsorum inobedientiae et transgressionis pro corum arbitrio procedant¹.

Ulterius iudicium subi reser- val.

§ 4. Ceterum ulterius de praedictis censuris iudicium, deque opinionibus in dictis libris Iacobi Vernat et Amadei Grimensis contentis, neenon de aliis in eisdem censuris expressis, sive in eis praememoratae opiniones notentur, sive non, nobis ac sanctae Sedi Apostolicae reservamus.

Decretum ir- ritans.

§ 5. Decernentes insuper praesentes litteras semper et perpetuo validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque per quoscumque indices ordinarios et delegatos, ubique iudicari

et definiri debere, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ac irritum et inane esse quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Volumus autem ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo alienius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum licet hanc nostram constitutionem et ordinationem infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, anno Incarnationis Dominicæ MDCLXV, VII kalendas iulii, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 25 iunii¹ 1665, pontif. anno XI.

DX.

Concedit facultatem congregationi Cassinensi Ordinis sancti Benedicti alienandi bona stabilia usque ad summam centum sexaginta duorum milium nongentorum novem sculorum, pro liberatione monasteriorum ab acre alieno.

Venerabili fratri nostro Francisco episcopo Portuensi S. R. E. cardinali Barberino nuncupato, Congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti apud nos et Sedem Apostolicam protectori,

Alexander Papa VII.

¹ Edit. Main. legit procedat (R. T.).

1 Mate ad marg. ed. Main. habet iulii (R. T.).

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Expositio.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti, quod dicta congregatio, propter bellorum, pestis, inundationum et tempestatum, aliaque infortunia, quae eius monasteria cum extremâ fere eorum ruinâ respettive passa sunt, a multis annis miserrabilem in statum redacta reperitur, ac ex causâ tot malorum cum singula monasteria procurariae generali de taxis debitis iuxta repartitionem pro solvendis oneribus cameralibus satisfacere nequirent, congregatio ipsa aes alienum centum sexaginta duorum millium non gentorum novem sentorum et viginti trium baioccorum monetae in sorte principali diversorum annuorum perpetuorum et redimibilium censum ad favorem diversarum personarum, ac etiam locorum piorum, respective impositorum, contrahere coacta fuerit, nempe, pro rata centum quinque millium quingentorum septuaginta octo sentorum, nomine monasteriorum particularium, pro quibus pecunias reperire eidem Congregationi facile fuit, ac, pro rata reliquorum quinquaginta septem millium trecentorum triginta unius sentorum et viginti trium baioccorum, nomine proprio ipsius Congregationis pro illis monasteriis, pro quibus eorum nomine tantae pecuniae reperiri nequivent, quaeque proinde in debito huius summae erga procurariam generalem peculiari ratione remanserunt, prout distinctius exprimitur in notis vulgari idiomate factis tenoris qui sequuntur, videlicet:

§ 1. Nota de'ensi, che in sorti principali si sono imposti dalla Congregazione Cassinense in nome proprio per causa dell'infrascritti monasterii, che non hanno corrisposto al pagamento delle

tasse, che ciascuno di esse doveva per la sua rata, per li quali a nome loro il danaro non si è potuto trovare, e perciò ciascuno di quelli è restato debitore alla procureria generale nella somma, che gli si assegna, come segue: Monasterio di Gangi seudi 545, baiocchi 78; di Monte Scaglioso seudi 10250, baiocchi 48; di Castrovillari seudi 3596, baiocchi 78; di Gaeta seudi 4215, baiocchi 20; di Pergia seudi 1504, baiocchi 30; di Cesena seudi 1054, baiocchi 50; di Modena seudi 2837, baiocchi 77; di Bobbio seudi 2128, baiocchi 23; di Pavia seudi 2455, baiocchi 16; di San Simpliciano seudi 8740, baiocchi 80; di San Pietro Gessa seudi 1149, baiocchi 1; di Asti seudi 16935, baiocchi 32; di Ragusa seudi 2623, baiocchi 2 e $\frac{1}{2}$; di Lerino seudi 2297, baiocchi 67 e $\frac{1}{2}$. Nota dei capitali de'ensi, che dalla Congregazione Cassinense sono stati imposti a nome particolare di ciascun dell'infrascritti monasterii, li quali ne restano debitori nella somma, che a ciascuno viene assegnata, secondo il ripartimento che segue, per non aver sodisfatto le tasse, che ognuno di loro doveva per la sua rata alla procureria generale, per pagare li pesi camerali: Monasterio di Monreale seudi 1000; Monte Scaglioso seudi 29267, baiocchi 50; Cava seudi 6000, baiocchi 100; Napoli seudi 800; Aversa seudi 500; Monte Cassino seudi 5769; Perugia seudi 34550; Cessana seudi 1548, baiocchi 50; Ravenna seudi 900; Mantova seudi 700; Modena seudi 3600; Reggio seudi 4000; Parma seudi 7550; Bobbio seudi 2392; Santo Spirito di Pavia seudi 1400; San Simpliciano seudi 3500; Fiorenza seudi 1000; Cassa Veneta seudi 4000.

§ 2. Quia vero aes alienum huiusmodi in dies augetur, nec possibile est illud ex redditibus monasteriorum praemotiva.

dictorum extenuare, nedum extinguere, quinimo ipsum aes alienum impedimento est quoniam eadem monasteria oneribus cameralibus, quae quotidie matrarentur, satisfacere valeant: idcirco, his omnibus in capitulo generali dictae congregationis, hoc anno Pernsii celebrato, mature consideratis, cognitoque nullum aliud superesse remedium, quo eadem congregatio ab aere alieno huiusmodi, illiusque interusuriis liberetur, atque ita afflictus illius status aliquantum sublevetur, quam si ad alienationem tot bonorum stabilium ad monasteria superscripta spectantium pro ratâ debiti unumquodque illorum respective iuxta notas praemissas contingentis deveniatur, dilecti pariter filii praesidens et definitores ipsius congregationis memorato procuratori generali commiserunt, ut a nobis et hac sanctâ Sede facultatem obtinere contuleret eidem congregationi eiusque monasteriis ex eorum bonis stabilibus alienandi usque ad summam dieti aeris alieni (pro ratâ tamen et quantitate bonorum singulis quibuscumque monasteriis per ipsum procuratorem generalem cum consensu et decreto tunc servandâ et distribuendâ iuxta respective debitum quod unumquodque ex monasteriis praefatis cum dictâ procurariâ generali habet) ad effectum pecunias retrahendas ex bonis per singula monasteria alienandis persolvendi in manibus eiusdem procuratoris generalis in satisfactionem debiti cum dictâ procurariâ singula monasteria tangentis, quas pecunias dictus procurator generalis teneatur unico contextu deponere penes Montem pietatis de Urbe ad creditum congregationis, et sui liberam dispositionem, ad hoc ut erogentur non in alium usum quam in extinctionem tot censuum arbitrio suo specificandorum ex causâ praedicti debiti a monas-

teriis non satisfacti, respective, sicut praemittitur, impositorum cum pactis solitis et consuetis, ac in contractibus convenientibus, et alias prout in eorumdem praesidentis et definitorum decreto in capitulo generali huiusmodi die xi proxime practeriti emanato uberioris dicitur contineri.

§ 3. Quare dictus procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit ut lieentiam alienandi bona monasteriorum supra expressorum pro summa et quantitate centum sexaginta duorum millium nongentorum novem senterum et viginti trium baioccorum huiusmodi, ac pro ratâ debiti unumquodque ex eisdem monasteriis, sicut in notis praemissis expressum est, respective tangentis, concedere, et ut infra indulgere de benignitate apostolice dignaremur.

§ 4. Nos igitur, ipsum procuratorem ^{Annonit Peccati} _{texi.} generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa lati, si quibus quoniamlibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, circumspectioni tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, veris existentibus narratis, petitam facultatem singulis suprascriptis monasteriis pro ratâ bonorum in notis praemissis expressâ, auctoritate nostrâ apostolice, pro tuo arbitrio et conscientia, gratis concedas. Dummodo tamen ante tibi constiterit ipsam facultatem in evidentem eorumdem monasteriorum utilitatem esse cessuram, nec aliâ commodiori ratione

Supplicatio.

praenarratum aes alienum posse dis-
solvi, ipsumque aes alienum fuisse le-
gitime contractum, et non aliás, et dum-
modo bona ipsa vendenda nulli vineculo
aut oneri, praesertim vero missarum,
obnoxia sint; et in ipsa licentiā, ut su-
pra concedendā, singulorum bonorum
vendendorum quantitas et speciales et
individuae eorum qualitates singillatim
explicentur ac describantur, exquisitis
etiam atque habitis circa predicta om-
nia, si ita tibi videbitur, informationibus
Ordinarii locorum ubi monasteriorum
bona vendenda existant: ita tamen ut
pretium ex huiusmodi venditionibus re-
trahendum integre atque unico contextu
in extinctionem dicti aeris alieni con-
vertatur. Quod si huiusmodi conversio
uno et eodem temporis articulo fieri non
possit, pecunia apud sacram aedem in-
tegre deponatur, inde ad alium quem-
cumque effectum quam praenarrati aeris
alieni dissolvendi gratiā nullatenus amo-
venda; salvā tamen semper in praemis-
sis auctoritate congregationis praefato-
rum cardinalium.

^{co matriis de-} § 5. Non obstantibus felicis recorda-
^{20.2.1.} tionis Pauli II et aliorum Romanorum
Pontificum praedecessorum nostrorum
de rebus Ecclesiae non alienandis, et
aliis constitutionibus et ordinationibus
apostolicis, necnon, congregationis, eius-
que monasteriorum praefatorum, aliisve
quibusvis, etiam iuramento, confirmatio-
ne apostolicā, vel quavis firmitate alia
roboratis, statutis et consuetudinibus, pri-
vilegiis quoque, indultis et litteris apo-
stolicis in contrarium praemissorum
quomodolibet concessis, approbatis et
innovatis; quibus omnibus et singulis,
illorum tenores pro plene et sufficien-
ter expressis ac de verbo ad verbum
insertis habentes, illis aliás in suo ro-
bore permansuris, ad praemissorum ef-
fectum, hac vice dumtaxat, specialiter

et expresse derogamus; ceterisque con-
trariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piseatoris, die xxiii
iulii MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 23 iulii 1665, pontif. anno xi.

DXI.

*Confirmatio statuti pérpetui a capitulo
ecclesiae Paderbonensis conditi et iu-
rali, ne ulli episcoporum Paderbo-
nensium ex eorum mense applicatis,
et in futurum applicandis redditibus,
etc., quidquam per capitulum de-
rogetur, aut alio destinetur, et si quid
contra fiat, id pro nihilo habeatur.*

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Sollicitudo omnium ecclesiarum in-
scrutabili divinae providentiae arcane
nobis commissa nos admonet, ut ea, quae
pro tñendis atque conservandis ecclē-
siarum ipsarum iuribus provido sapien-
tiae statuta noscuntur esse consilio,
quo perenni firmitate consistantur⁴, apo-
stolici muniminis praesidio roboremus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fe-
cit venerabilis frater Ferdinandus epi-
scopus et princeps Paderbonensis, quod
dilecti filii capitulum ecclesiae Paderbo-
nensis, ipsius Ferdinandi episcopi operā
et adhortatione, statutum perpetuis tem-
poribus valitum condiderunt, ne ulli
episcoporum Paderbonensium ex eorum
mensae episcopali nunc applicatis, aut
in futurum applicandis, acquisitis aut
acquirendis, redditibus, obventionibus,
iuribus ac iurisdictionibus quicquam
per capitulum ipsius ecclesiae deroge-
tur, vel detrahatur, aut alio destinetur,
et si quid contra fiat, id pro omnino

Proemium.

Expositio.

⁴ Videtur legendum consistant (R. T.).

inefficaci, nullo, irrito ac nihilo habeatur; ipsumque statutum iuramento firmarunt, et alias, prout uberioris continetur in eorum litteris desuper emanatis tenoris qui sequitur, videlicet:

Statutum capitulo Paderbonensis

« Nos Ioannes Wilhelmus baro de Sint-ringh, praepositus; Gasparus Philippus a Ketteler, decanus; Ioannes Achardus ab Imbsen, camerarius; Arnoldus a Vittinghoff, condictus; Schell, senior; Wilhelmus a Winhelhauren, thesaurarius; Wilhelmus Franciscus a Vittinghoff, condictus; Schell, cantor; Adolphus Henricus Droste, Hermannus Wermers, baro Wolff Metternich, Matthias a Reck, scholasticus, Ioannes Henricus baro de Sintring, Ioannes Adolphus baro de Frens, Ioannes Wilhelmus baro Wolff Metternich, Franciscus baro de Frens, Wilhelmus Goscoinus a Ketteler, Wilhelmus baro de Furstenberg, Ioannes Wernerus baro de Leeradt, Ioannes Rutgerus Torch, Simon Mauritius de Lippia, Ioannes Georgius de Brugenei, condictus Hasenkamp, Ioannes Rutgerus a Hetteler, canonici capitulares cathedralis ecclesiae Paderbonensis, per praesentes notum facimus pro nobis et successoribus nostris, qualiter nos, Wilhelmus a Winhelhausen, barones de Metternich et Fursteberg quidem absentes per constitutos procuratores, reliqui vero in personâ, in capitulo generali Corporis Christi capitulo congregati, inutram deliberatione perpendimus, quod ex augmento fulgoris auctoritatis episcopalis non leve simul accedat respectu cathedralis capituli incrementum. Cum itaque episopis Germaniae sacri Romani imperii principibus, pro congruo illi statui ac dignitati servando splendore, de amplioribus redditibus ac iuribus provisum esse deceat, quemadmodum pro tempore episcopo et principi Paderbonensi de eiusmodi

redditibus et iuribus isti dignitati convenientibus provisum est: nos, de conservatione eorum, et ne in futurum exinde quicquam detrahatur, sed ut tam princeps statui ac dignitati suae congruenter vivere subditisque præcesse queat, quam ut nos eius gratiam et animi clementissimam propensionem in capitulum et capitulares suos pro ecclesia ac patriae bono tanto certius conservare possimus, solliciti, unanimi vote capitulari hodiernâ congregatione consensimus, ac perpetuo valitâ lege decrevimus, prout tenore praesentium sanctimus, quod nullo unquam tempore, modo, statuto, decreto aut capitulari concluso, ulli episcoporum ex mensâ episcopali nunc applicatis, aut in futurum applicandis, acquisitis aut acquirendis redditibus, obventionibus, iuribus, ac iurisdictionibus per nos aut successores nostros quicquam debeat derogari vel detrahi, aut alio deinceps destinari, et si quid contra fiat, id proximino inefficaci, nullo, irrito, ac nihilo haberi. Utque tanto certius nos et successores nostri ad huius statuti inviolabilem observantiam obligemur, volumus illud ipsum expresse sub iis et inter ea contineri, de quibus accuratissime servandis nos iureiurando astrinximus, et quilibet capitularis iuxta inveteratam consuetudinem huius ecclesiae iureinrando nudis pedibus ad altare praestito sese astringere tenetur, prout et nos virtute harum litterarum iurato astringimus et successores nostri similiter se astringere tenebuntur. In quorum fidem, et permanentem notitiam praesens statutum sigilli nostri maioris appensione duximus communendum.

Datum et actum Paderbonae in loco nostro capitulari anno Domini MDCLXIII, die xxix mensis maii.

Locus sigilli.

Confirmat
Pontifex ut in
rubrica. § 2. Cum autem, sicut eadem exposi-
tio subiungebat, memoratus Ferdinandus episcopus statutum huinsmodi, quo firmius subsistat, stabiliorque vigore perennet, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, laudabile ipsius Ferdinandi episcopi in tuendis ecclesiae suae iuribus studium plurimum in Domino commendantes, eumque specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latitis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, statutum praefatum, emanatasque de super litteras praeminsertas, cum omnibus et singulis contentis in illis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti ac solemnitatum quarumcumque in similibus forsan etiam de necessitate observandarum defectus, si qui in praemissis vel eorum aliquo principaliter vel accessorie aut alias quomodolibet intervenerint, seu intervenisse diei, censeri vel praetendi possent, supplemus et sanamus, ac penitus et omnia tollimus et abolemus.

Decretum in-
ritans. § 3. Decernentes easdem praesentes ac praeminsertas litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter

observari, siveque et non aliter in praemissis per quoscumque indicies ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, sublatâ eis et corum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, conigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, neconon, quatenus opus sit, dictae ecclesiae Paderbonensis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem ecclesiae, eiusque capitulo, et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac etiam consistorialiter, aut alias quomodolibet, in contrarium praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissa, et formâ in aliis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et

sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv iulii MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 24 iulii 1665, pontif. anno xi.

DXII.

Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium circa praecedentiam inter procuratores generales et commissarios curiae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia¹.

**Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.**

Expositio.

§ 1. Alias pro parte dilecti filii Andreae de Arteaga, procuratoris generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod in capitulo generali dicti Ordinis novissime in almâ Urbe nostrâ celebrato, dilectionem pariter filiorum Bartholomaei de Villalva et aliorum exprocuratorum generalium Ordinis huiusmodi interesse habentium nomine, porrectus fuerat venerabili fratri nostro Francisco episcopo Portuensi, eiusdem S. R. E. cardinali Barberino nuncupato, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protectori, supplex libellus pro obtinenda cassatione cuiusdam decreti die 11 aprilis MDCLIX emanati circa praecedentiam inter procuratores generales et commissarios curiae Ordinis praefati, quod dilectus etiam

filius Rochus de Villarejo, tunc commissarius curiae huiusmodi, ab eodem Francisco cardinali protectore subreptitie extorserat; coque libello per dictum Franciscum cardinalem protectorem ad dilectos filios modernos ministrum generali et definitores generales eiusdem Ordinis remisso pro informatione et voto, ipse Franciscus cardinalis protector voto huiusmodi inhaerens, praeformatum decretum revocaverat et penitus cassaverat per aliud suum speciale decretum die xxx augusti MDCLXIV expeditum, quod etiam die xvii novembris subsequentis a nobis per nostras in simili formâ brevis litteras cum opportunitatis clausulis confirmatum fuerat; quia vero non videbatur in hoc decreto totaliter expressa nec declarata haec particula *ceteris paribus*, contenta in statuto dicti Ordinis anno MDCLI edito, cuius inviolabilis observatio per decretum huiusmodi specialiter praecipiebatur, nonnulli sub frivilis praetextibus executionem tam statuti quam decreti et litterarum huiusmodi eludere procurabant, tametsi iam dictum decretum initeretur informationi et voto memoratorum ministri generalis et definitorum generalium, qui expresse dixerunt et declararunt praecedentiam competere procuratoribus generalibus habitualibus super commissarios curiae, etiamsi hiant ante illos electi fuerint, idque ratione dignitatis maioris et inaequalis, iuxta praeformatum statutum anno MDCLI editum, eni tamquam ultimo decisivo stari debet; ac propterea per eundem Andream procuratorem generalem memoratae cardinalium congregationis supplicato ut votum definitori generalis huiusmodi approbaret et confirmaret, vel, ad tollendum omnem dubietatis scrupulum et item, de novo declaret, praeformatam particulam *ceteris paribus*, quae dubitandi

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ansam praebuit, intelligi debere conformatum voto praefati definitorii generalis, quippe quae secundum ius commune relationem dicat ad gradus et dignitates superiores, ita ut commissarii curiae, si aliquam aliam dignitatem vel gradum maiorem non habuerint, cuius¹ respectu eis competit² praecedentia super procuratores generales Ordinis praedicti, semper et utrobique iuxta praefatum statutum debeant, sive actuales sive habituales commissarii fuerint, cedere praecedentiam procuratoribus generalibus Ordinis huiusmodi tam habitualibus quam actualibus, non obstante prioritate vel posterioritate electionis, iniungendo pariter sub poenis et censuris tam dilectis filiis ministro provinciali et definitorio provinciae Castellae quam quibusvis aliis, ad quos spectat et spectare possit, eumuscumque provinciae dic in Ordinis sint, ut decretum memorati Francisci cardinalis protectoris, nostrasque litteras huiusmodi, ac ipsius congregationalis ordinationes prompte et exakte exequantur: emanavit ab eadem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

*Decretum sacrae congregatio-
onis episcopo-
rum*

Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposta, partibus auditis, et eminentissimo Braccio referente, censuit et declaravit verba illa *ceteris paribus*, apposita in decreto capitulo romani anni MDCLI circa praecedentiam servandam inter procuratorem generalem et commissarium Romanae curiae, prout in actis dicti capitulo, esse intelligenda, quod, sicuti sine ullâ controversiâ procurator generalis actualis praecedet³ commissarium curiae actualem, ita procura-

tor generalis habitualis omnino debeat praecedere commissarium curiae habitualis, non attenta etiam antiquitate electionis, aut alio simili praetextu, securus vero si commissarius curiae fuisse minister generalis, vel vicarius generalis, vel commissarius generalis familiae, aut obtinuisse aliquam aliam dignitatem altioris ordinis, per quam non censeretur esse paris conditionis, nam tunc praecederet procuratori, salvis in reliquis dispositis in dicto statuto. Mandat igitur sacra congregatio omnibus et singulis huiusmodi Ordinis superioribus, ad quos spectat, ut praefatum Breve sanctissimi domini nostri et praesentem declaracionem exequi et observari faciant, qui buscumque non obstantibus.

Romae XII innii MDCLXV.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Camerinensis.

§ 2. Cum autem, sicut dictus Andreas Pontifex conformat,
procurator generalis nobis nuper exponi fecit, ipse deeretum huiusmodi, pro firmiter illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Andream procuratorem generalem speciebus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quonodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, decretum praesertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

1 Pessime ed. Main legit *eius pro cuius* (R. T.).

2 Aptius lege *competat* (R. T.).

3 Aptius lege *praecedit* (R. T.).

Decretum ipsius. § 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabili observari, sive in praemissis per quo cumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Demat con- § 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam in ramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii iulii MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 28ⁱ iulii 1665, pontif. anno xi.

DXIII.

Ut in ditionibus et dominiis duci Sabaudiae subiectis de praeceto recitetur officium et missa Conceptionis B. M. V. Immaculatae, cum octava².

1 E. Main. ad marg. legit 18 (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Motiva.

Praeclara dilecti filii nobilis viri Caroli Emanuelis Sabaudiae ducis et Pedemontii principis erga gloriosissimam Virginem Dei Genitricem Mariam devotione facile nos addueit ut pia eius vota, quibus eiusdem augustissimae caeli reginae advocatae nostrae veneratio promovetur, apostolici favoris benignitate prosequamur.

Suppeditato.

§ 1. Supplicationibus itaque memorati Caroli Emanuelis ducis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut in omnibus ditionibus et dominiis eidem Carolo Emanueli duci subiectis, tum a secularibus tum a regularibus utrinque sexus qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculatae, cum octavā, in posterum de praecerto recitetur, cum lectionibus in octavario romano a congregacione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die octavā ad decimam quintam decembribus rite dispositis, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, mandamus et decernimus; idemque officium ad usum cleri ditionum et dominiorum praefatorum seorsim ab octavario romano imprimi posse concedimus.

Annull. Pon.
lifex.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derozatio
contrafratrum.

§ 3. Volumus autem ut earumdem transumptis praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in indicio quam extra illud adhibetur, quae ipsismet praesentibus adliberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
fides praestan-
da.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub anno Piscatoris, die xvii augusti MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 17 augusti 1665, pontif. anno xi.

DXIV.

Committit archiepiscopo Bisuntino, ac eius vicario in spiritualibus generali, usque ad sententiam exclusive, causam assertorum delictorum, quae inquisitori Bisuntino imputantur, eisque tam coniunctim quam divisim mandat, ut processum desuper confiant, et ad Sanctam Sedem transmittant⁴.

Venerabili fratri archiepiscopo Bisuntino, ac dilecto filio eius vicario in spiritualibus generali,

Alexander Papa VII.

**Venerabilis frater ac dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Motiva,

Cum, sicut accepimus, nonnulla asserta delicta dilecto filio Dominico Verneirii, fratri expresse professo Ordinis Praedicatorum, inquisitori haereticae pravitatis in civitate Bisuntinâ auctoritate apostolica deputato, imputentur: nos, de illis informationem capi volentes, vobis tam coniunctim quam divisim causam seu causas delictorum huiusmodi contra praefatum Dominicum, cum illius seu illarum incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, auctoritate apostolica, tenore praementium, usque ad sententiam exclusive committimus.

Processum
eoufici mandat.

§ 1. Mandantes vobis, tam coniunctim quam divisim, ut omni diligentia processum desuper dictâ auctoritate conficiatis; nos enim vobis et vestrum cuilibet quascunque necessarias et oportunas ad id facultates harum serie eâ-

⁴ Ex Regest. in Secret. Brevium.

dem auctoritate tribuimus et impetratur; vobisque, ut nullam praemissorum occasione irregularitatem contrahatis, concedimus et indulgemus.

§ 2. Ceterum volumus, ut, si quid ^{E clausum ad} Urbe mitti.

contra memoratum Dominicum resultaverit, vos informationes et processum seu processus, quos in executionem praesentium feceritis, seu alter vestrum fecerit, sub vestris sigillis seu alterius vestrum sigillo clausos, ad nos quamprimum transmittatis, ut quod desuper statuendum fuerit, naturâ deliberatione adhibita, decernamus.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliusque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam conciliaribus, neconon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub anno Piscatoris, die iv septembbris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 4 septembbris 1665, pontif. anno xi.

DXV.

Declarat et concedit monialibus Carmelitanis Discalceatis Belgii indulgum

friuendi privilegiis Carmelitarum Excalceatarum Franciae et Germaniae^t.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex iniuncti nobis divinitus pastoralis officii debito, felici saerarum virginum et devotarum mulierum, quae, oblita populum suum et domum patris sui, divinis obsequiis et beneplacitis sese sub suavi religionis ideo devoverunt, statui et progressui, quantum cum Domino possumus, libenter providemus, easque favoribus et gratiis prosequimur opportunis.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilectae in Christo filiae moniales Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo Discalceatae nuncupatae, sub curâ, gubernio et iurisdictione episcoporum in Belgio existentes, quod ipsae primitivam regulam eiusdem Ordinis et constitutio-nes a primis institutricibus ex Hispania et Gallia in Belgium vocatis sibi exhibitas et optimâ fide a se acceptas ha- cetenus sub strictâ clausurâ viventes religiose observarunt.

Indulget Pon-
tificis ut in ru-
brica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo- sitio subiungebat, praefatae exponentes, ut deinceps pacatiori et abundantiori spiritu in sanctâ religione, quam professa sunt, caelesti earum sponso Iesu Christo domino nostro servire valeant, opportune sibi in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri summo- pere desiderent: nos, specialem ipsis ex- ponentibus gratiam facere volentes, et earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et penis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si qui- bus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat conse- quendum, harum serie absolventes et

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

absolutas fore censemtes, supplicationibus earum¹ nomine nobis super hoc hu- militer porrectis inclinati, quod omnia et singula monasteria monialium Carmelitarum Discalceatarum, tam hactenus in civitate Antuerpiensi ac oppidis² Lovaniensi, Lyrano, Alorstano et Vilvordiens, Mechliniens et Antuerpiensis dioecesum, erecta, quae iurisdictioni et superiori- tati venerabilium fratrum archiepiscopi Mechliniens et episcopi Antuerpiensis respective subsunt, quam deinceps perpetnis futuris temporibus in Belgio sub curâ, gubernio et iurisdictione et superioritate Ordinariorum locorum ca- nonice erigenda, eorumque superiorissae, ac moniales et personae quaecumque, omnibus et singulis privilegiis, facultati- bus, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus (non tamen a iurisdictione et superioritate Ordinariorum locorum p- rae- fatorum), praerogativis, praeeminentiis, indulgentiis, indultis, favoribus, aliisque gratiis universis, tam spiritualibus quam temporalibus, quibus monasteria monialium Carmelitarum Excalceatarum in regno Franciae, ac Coloniae, Monasterii, Neoburgi, Aquisgrani et alibi in Germa- nia existentia, de iure, usu et consuetu- dine, seu ex quavis concessione aposto- licâ, aut alias quomodolibet ntuntur, frumentur, potintur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poten- runt quovis modo in futurum, non so- lum ad eorum instar, sed etiam aeque principaliter, ac pariformiter, et absque nullâ prorsus differentiâ, uti, frui, potiri et gaudere, libere et lieite possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, declaramus, eisque conce- dimus et indulgemus.

§ 3. Praeterea supradictorum monaste- riorum in Belgio erectorum et erigen- Aliaque p- rae- dictis moniali- bus concedit.

1 Ed. Main. legit eorum (R. T.).

2 Edit. Main. legit oppidi (R. T.).

dorum monialibus, ut ipsae nomen vicarii generalis et superioris Ordinis fratrum eiusdem Beatae Mariae de Monte Carmelo ex earum constitutionibus deller, illiusque loco nomen episcopi seu archiepiscopi, Ordinarii loci, eiusque commissariorum, ut illis subiectae, reponere libere et licite valeant, auctoritate et tenore praedictis concedimus similiter et indulgemus; sublatā ceteroquin cuivis easdem constitutiones alterandi, mutandi vel innovandi facultate.

Decretum ir- § 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, sūosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quas seu quos spectat et pro tempore quandcumque spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sieque et non aliter in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam canisarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicæ Sedis nuncios, sublatā eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari.

Contrariis de- § 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrā et cancellariae apostolicae regulā de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenō dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini eiusque superioribus fratribus et personis, aliisve quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac

cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac etiam consistorialiter, aut aliā quomodolibet, etiam iteratis vicibus, in contrarium praemissorum concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis expressio habenda aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissō, ac formā in illis traditā¹, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earundem ^{Transumpto-} _{rum fides.} praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibetur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Magiorem, sub anno Piscatoris, die v septembbris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 5 septembbris 1665, pontif. anno xi.

¹ Adde, de more solito, servatā (R. T.).

DXVI.

*Mandatum, ut servetur Breve Urbani VIII
circa subiectionem monialium mo-
nasterii Lugdunensis primae regulae
sanctae Clarae iurisdictioni provincia-
lis et fratrum prarincipiae S. Francisci
in Gallia Ordinis Minorum recolle-
ctorum¹.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Epositio. § 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Pacificus a S. Valerio, agens generalis fratrum Galliae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia Recollectorum nuncupatorum, ac procurator specialis dilectorum filiorum ministri provincialis et fratrum recollectorum provinciae eiusdem S. Francisci in Gallia dicti Ordinis, neconon dilectorum in Christo filiarum abbatissae et monialium monasterii Lugdunensis primae regulae sanctae Clarae, quod, licet per varias Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum litteras apostolicas omnium primae regulae sanctae Clarae monialium intra monasterii claustra Deo iugiter famulantum, omniumque conversarum sive servitricum mulierum extra monasterii septa, pro sororum inclusarum servitio et quaestuationum exercitio, viventium, cura, directio et gubernium superioribus dicti Ordinis sancti Francisci commissa fuerint, et praesertim praefatura monasterium Lugdunense primae regulae sanctae Clarae, ac tam omnes illius moniales, intra quas omnes conversae seu servitrices mulieres extra monasterium huiusmodi respective degentes, per quasdam felicis recordationis Urbani PP. VIII praedecessoris nostri in simili forma Brevis die VIII novembris MDCXXVI, ut asseritur, emanatas, superioritati, iurisdictioni, visitationi,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

correctioni, curae et gubernio in spiritualibus et temporalibus ministri provincialis et fratrum recollectorum praefatae provinciae concessum, subiectum et suppositum, seu concessae, subiectae et suppositae fuerint, et ab eo tempore dictum monasterium, eiusque moniales et conversae seu servitrices mulieres praedictae, magnâ cum secularium aedificatione, ipsarumque monialium et conversarum spirituali profectu et consolatione, memoratorum ministri provincialis et fratrum iurisdictioni, superioritati, correctioni, curae et gubernio in spiritualibus et temporalibus subiectum et subiectae extiterint; nihilominus quedam ecclesiae et seculares personae, sine iure et auctoritate, ac contra praefatas litteras apostolicas, nec non congregationalis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae decreta, super hoc et has quamdam iurisdictionis et superioritatis seu curae et gubernii formam, sive modum, usurpare praesumpserunt. Nobis propterea praefatus Pacificus, tam dictorum ministri provincialis et fratrum, quam memoratarum abbatissae et monialium nominibus, humiliter supplicari fecit, ut omnibus litibus et praetentionibus viam praeccludere, utque praedictae moniales et aliae Altissimo iugiter faulantes nullis in futurum obicibus aut dissidiis a divinis obsequiis abstractantur, sed sub huiusmodi superioritate, iurisdictione, correctione, curâ et gubernio ministri provincialis et fratrum Recollectorum dictae provinciae S. Francisci pacifice permaneant, opportune providere de benignitate apostolice dignarentur.

§ 2. Nos igitur, eosdem Pacificum, ac ministrum provincialem et fratres, nec*Confirmit
Pontifex Consil.
tutionem Urb.
ni VIII ut in ru-
brica.*

bus favoribus et gratis prosequi voluntates, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensio- nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censemtes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium consilio, attentis narratis, ac auditio per eosdem cardinales dilecto pariter filio procuratore generali Ordinis huiusmodi, menioratas Urbani praedecessoris in formâ Brevis litteras iuxta illarum tenorem inviolabiliter exequi et observari, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, mandamus.

Decretum ir-
missus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, snosque pleenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sique in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si se- ens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, con- tingerit attentari.

*Derogatio
contraria.*

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in praefatis Urbani praedecessoris litteris concessa sunt non obstar, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi septembbris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 11 septembbris 1665, pontif. anno XI.

DXVII.

Confirmatio quorundam decretorum circa professiones et electiones in capitulo provinciali factas provinciae S. Elzearii, seu Aquitaniae, congregationis Galliae tertii Ordinis sancti Francisci¹.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Stephanus a Moissaco, frater expresse professus ac in Romanâ curiâ procurator provinciae S. Elzearii seu Aquitaniae congregationis Galliae tertii Ordinis sancti Francisci, quod alias a congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanetae Romanac Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositâ circa quasdam profesiones a superioribus praefatae provinciae Aquitaniae potestatem legitimam non habentibus acceptatas, ac etiam circa electiones in capitulo provinciali provinciae huiusmodi anno proxime elapo in conventu Tolosano auctoritate apostolicâ celebrato, cui venerabilis frater episcopus Lumbariensis praesedit, factas, emanarunt duo decreta, quorum primo quidem sub die xiv decembris MDCLXIII decretum fuit, huiusmodi nulliter professos ad novam professionem debere admitti, eos, qui, iuxta late exposita in supplici libello tunc memoratae cardinalium congregacioni porrecto, professi erant et profiteri intendebant, dummodo ante primam professionem annum probationis explevissent et omnibus requisitis praediti inventi fuissent, praevia tamen acceptatione capituli conventionalis respective, et servata in reliquis formâ statutorum; cuius decreti virtute quidam ex illis nulliter

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

professis ad novam professionem admissi sunt, ceteri autem a religione voluntarie egressi vel dimissi fuerunt: altero vero die XII decembris proxime praeterriti emanato eadem congregatio cardinalium praefatas electiones in dicto capitulo factas approbavit et confirmavit, supplendo omnes defectus tam iuris quam facti, si qui forsitan in eis intervenissent.

*Confirmatio
Pontificis et
coequitorum de-
putatio.*

§ 2. Cum autem, sicut eadem exposuitio subiungebat, praefatus Stephanus praemissa, quo firmius subsistant, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri et alias opportune desuper a nobis provideri summopere desideret: nos, ipsum Stephanum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latissimis quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de praefatorum cardinalium consilio, attentis narratis, ac inhaerendo praefatis eiusdem congregationis cardinalium decretis, eadem iuxta illorum tenorem ac dispositionem, neconon quaecumque gesta in vim dictorum decretorum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, ac memorato episcopo Lumbariensi harum serie committimus, ut conformatum exequi et observari faciat; nos enim facultates necessarias et oportunas illi, earumdem tenore praesentium, dictâ auctoritate, tribuimus.

*Decretum ir-
ritans.*

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plena-

rios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, inviolabiliter observari, et illis respective plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et defniri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, primodietae congregationis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alias roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die XI septembris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 11 septembris 1665, pontif. anno XI.

BXVIII.

*Ut in ditionibus Ferdinando magno duci
Hetruriae subiectis de praecerto reci-
tetur officium et missa Conceptionis
B. M. V. Immaculatae, cum octavâ,
etc.¹.*

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

*Deregatio
contrariorum.*

Alexander Papa VII;
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Egregia dilecti filii nobilis viri Ferdinandi Hetruriae sibi subiectae magni ducis erga gloriosissimam Virginem Dei Genitricem Mariam devotione facile nos adducit, ut pia eius vota ad augendam eiusdem augustissimae caeli reginae cultum tendentia apostolico favore benigne prosequamur.

Supplicationis
ad futuram rei memoriam. § 1. Supplicationibus itaque ipsius Ferdinandi magni ducis nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, ut in omnibus ditionibus eidem Ferdinandi magno duci subiectis, tum a secularibus tum a regularibus utrinque sexus qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculatae cum octavâ in posterum de praecepto recitetur cum lectionibus in octavario romano a congregacione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die octavâ ad decimamquintam decembbris rite dispositis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, mandamus et decernimus; idemque officium ad usum cleri dictarum ditionum seorsim ab octavario romano imprimi posse concedimus.

Contrafaria tollit. § 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum. § 3. Volumus autem ut carundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maior.
Bull. Rom. — Vol. XVII.

rem, sub annulo Piscatoris, die xiv septembbris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 14 septembbris 1665, pontif. anno XI.

DXXIX.

Confirmat decretum dietae generalis fratrum Congregationis S. Hieronymi Iesuitorum nuncupatorum pro sustentatione procuratoris generalis pro tempore.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius superior generalis congregationis fratrum S. Hieronymi Iesuitorum nuncupatorum, quod, cum aliis (nobis pro parte ipsius superioris generalis inter alia exposito aequum esse ut procurator generalis dietae congregationis, qui pro universâ congregatione laborat, ab eâdem congregatione per debitam repartitionem manuteneretur) nos unicem officiorum procuratoris generalis congregationis huiusmodi et prioris conventus Ss. Ioannis et Pauli de Urbe eiusdem congregationis pridem factam et apostolicâ auctoritate confirmata dissolverimus, ita ut eadem duo officia de cetero per duas distinctas personas, quemadmodum ante unionem huiusmodi fieri solebat, obtineri, geri et exerceri deberent, et aliis prout in nostris de super in simili formâ Brevis die xxx augusti MDLXIV expeditis litteris uberioris continetur:

§ 2. Dilecti pariter filii fratres memoriae congregatae congregationis in eorum dietâ proxime celebratâ congregati taxam ducentorum scutorum monetae super conventionibus ipsius congregationis pro sustentatione et manutentione dicti procuratoris generalis imposuerunt in hunc

modum, videlicet: ut S. Eustachii Bononiensis viginti, de Mascarella itidem Bononiensis quatuor, S. Hieronymi Ferrariensis quindecim, S. Mariae Magdalena Faventinus tria, SS. Trinitatis Urbinateis tria, S. Mariae *della Palomba* Viterbiensis tria, S. Ioannis Florentinus quinque, S. Hieronymi Senensis quinque, S. Hieronymi Pistorensis septem, S. Hieronymi Lucanensis viginti, S. Hieronymi Pisanus sex, S. Mariae de Montenero super Liburnum quindecim, S. Mariae de Sambuca quinque, S. Mariae Gratiarum Arctinensis tria, S. Hieronymi Mediolanensis viginti, S. Antonii Papiensis quatuor, S. Petri Laudensis quatuor, S. Hieronymi Alexandrinus quatuor, S. Bartholomaei Placentinus quatuor, S. Benedicti Parmensis quatuor, S. Hilarii Cremonensis sex, S. Mariae in Portu Mantuanensis quatuor, S. Elisabethae Venetiarum decem, Corporis Domini Brixensis quinque, S. Hieronymi Tarvisiensis septem, S. Spiritus Paduanus quatuor, S. Bartholomaei in Monte Veronensis quatuor, et S. Hieronymi Vicentinus, conventus praedictae congregations, sex scuta monetae quotannis respective praestare teneantur; imposita superioribus conventuum huiusmodi, qui ratae dictae taxae sese contingentes respective annis singulis per totum mensum maium ad memoratum conventum Ss. Ioannis et Pauli de Urbe non transmiserint, poenam suspensionis ab officio ac a voce activa et passiva in dietis et capitulis generalibus dictae congregations ipso facto ineurrentia.

Absoluit orationem a censu-

ris.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expostio subiungebat, praedictus superior generalis praemissa, pro firmiori illorum subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desideret: nos, ipsum superiore generalem specialibus favoribus et gra-

tiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

§ 3. Impositionem taxae praedictae ^{Confirmat tam prout in rubrica.} super conventibus dictae congregations pro sustentatione memorati procuratoris generalis ac poenae huiusmodi a praedicta dietâ factam, ut praefertur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocunque spectabit, inviolabiliter observari, et illis respective plenissime suffragari, siveque in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus ^{Coutraris derogat.} et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, dictae congregations eiusque conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis

in contrarium praemissorum quomodo libet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio
rum fides.

§ 6. Volumus ut carumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in indicio et extra adhibetur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xiv septembris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 14 septembris 1665, pontif. an. xi.

DXX.

Damnat plurimas propositiones partim iam antiquatas, partim noviter prodentes in animarum perniciem, prohibetque omnibus christifidelibus, sub excommunicationis poenit ipso facto incurriendi, eas vel earum aliquam privatum vel publice defendere, vel edere, vel ad praxim reducere.

Feria v, die xxiv septembris MDCLXV.

Narratio.

In congregacione generali sanctae Romanae et universalis Inquisitionis habitâ in palatio apostolico Montis Quirinalis eoram sanctissimo D. N. D. Alexandro divinâ providentiâ Papa VII, ac eminentissimis et reverendissimis dominis S. R. E. cardinalibus in totâ republicâ christianâ adversus haereticam pravita-

tem generalibus inquisitoribus a sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatis,

§ 1. Sanctissimus dominus noster adivit, non sine magno animi sui moerore, complures opiniones christianaे disciplinae relaxativas et animarum perniciem inferentes, partim antiquatas iterum suscitari, pariter noviter prodire; et summam illam luxuriantium ingeniorum licentiam in dies magis exercescere, per quam in rebus ad conscientiam pertinentibus modus opinandi irrepit alienus omnino ab evangelicâ simplicitate, sanctorumque patrum doctrinâ; et quem si pro rectâ regulâ fideles in praxi sequentur, ingens eruptura esset christianaë vitae corruptela. Quare, ne ullo unquam tempore viam salutis, quam suprema veritas Deus, cuius verba in aeternum permanent, arctam esse definivit, in animarum perniciem dilatari seu verius perverti contigeret, idem SS. D. N. ut oves sibi creditas ab eiusmodi spatijs latâque, per quam itur ad perditionem, viâ, pro pastorali sollicitudine, in rectam semitam revocaret, earumdem opinionum examen pluribus in sacra theologiâ magistris, et deinde eminentissimis et reverendissimis dominis cardinalibus contra haereticam pravitatem generalibus inquisitoribus serio communis: qui tantum negotium strenue aggressi, eique sedulo incumbentes, et mature discussis usque ad hanc diem infrascriptis propositionibus, super unquamque ipsarum sua suffragia Sanctitati Suae singillatim exposuerunt.

Propositio I. Homo nullo unquam vi- Propositiones
tae suae tempore tenetur elicere actum fidei, spei et charitatis ex vi praceptorum divinorum ad eas virtutes pertinentium.

II. Vir equestris ad duellum provocatus potest illud acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat.

iii. Sententia asserens Bullam *Coenae* solum prohibere absolutionem haeresis et aliorum criminum, quando publica sunt, et id non derogare facultati Tridentini in qua de occultis criminibus sermo est, anno MDCXXVI, xviii iulii, in consistorio sacrae congregationis eminentissimorum cardinalium visa et tolerata est.

iv. Praelati regulares possunt in foro conscientiae absolvere quoscumque seculares ab haeresi occultâ et ab excommunicatione propter eam incurſā.

v. Quamvis evidenter tibi constet, Petrum esse haereticum, non teneris denunciare, si probare non possis.

vi. Confessarius, qui in sacramentali confessione tribuit poenitenti cartam postea legendam, in qua ad venerem incitat, non censemur sollicitasse in confessione, ac proinde non est denunciandus.

vii. Modus evadendi obligationem denuncianda sollicitationis est: si sollicitatus confiteatur cum sollicitante, hic potest ipsum absolvere absque onere denunciandi.

viii. Duplicatum stipendium potest sacerdos prō eādem missā līcite accipere, applicando petenti partem etiam specialissimam fructus ipsimet celebranti correspondentem, idque post decretum Urbani VIII.

ix. Post decretum Urbani potest sacerdos, cui missae celebrandae traduntur, per aliū satisfacere, collato illi minori stipendio, aliā parte stipendii sibi retentā.

x. Non est contra iustitiam pro pluribus sacrificiis stipendium accipere, et sacrificium unum offerre; neque etiam est contra fidelitatem, etiamsi promittam, promissione etiam iuramento firmatā, danti stipendium, quod pro nullo alio offeram.

xii. Peccata in confessione omissa seu oblita ob instans periculum vitae, aut ob aliam causam, non tenemur in sequenti confessione exprimere.

xiii. Mendicantes possunt absolvere a easibus episcopis reservatis, non obtentā ad id episcoporum facultate.

xiv. Satisfacit praeecepto annuae confessionis, qui confitetur regulari, episcopo presentato, sed ab eo iniuste reprobato.

xv. Qui facit confessionem voluntarie nullam, satisfacit praeecepto Ecclesiae.

xvi. Poenitens propriā auctoritate substituere sibi aliū potest, qui loco ipsius poenitentiam adimpleat.

xvii. Qui beneficium curatum habent, possunt sibi eligere in confessarium simplicem sacerdotem non approbatum ab Ordinario.

xviii. Est licitum religioso vel clero calumniatorem, grāvia crima de se vel de suā religione spargere minantem, occidere, quando aliis modis defendendi non suppetit, uti suppetere non videtur, si calumniator sit paratus vel ipsi religioso vel eius religioni publice et coram gravissimis viris praedicta impingere, nisi occidatur.

xix. Licet interficere falsum accusatorem, falsos testes, ac etiam indicem, a quo iniqua certo imminet sententia, si aliā viā non potest innocens dānum evitare.

xx. Non peccat maritus occidens propriā auctoritate uxorem in adulterio deprehensam.

xxi. Restitutio, a Pio V imposta beneficiatis non recitantibus, non debetur in conscientiā ante sententiam declaratriciā indicis, eo quod sit poena.

xxii. Habens cappellaniam collativam, aut quodvis aliud beneficium ecclesiasticum, si studio litterarum vacet, satisfacit suae obligationi, si officium per aliū recitet.

xxii. Non est contra iustitiam beneficia ecclesiastica non conferre gratis, quia collator conferens illa beneficia ecclesiastica interveniente pecunia, non evigit illam pro collatione beneficij, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebatur.

xxiii. Frangens ieunium Ecclesiae, ad quod tenetur, non peccat mortaliter, nisi ex contemptu vel inobedientia hoc faciat, puta quia non vult se subiicere praecepto.

xxiv. Mollities, sodomia, et bestialitas sunt peccata eiusdem speciei infimae, ideoque sufficit dicere in confessione se procunrasse pollutionem.

xxv. Qui habuit copulam cum solutâ satisfact confessionis praecepto, dicens: commisi cum solutâ grave peccatum contra castitatem, non explicando copulam.

xxvi. Quando litigantes habent pro se opiniones aequae probabiles, potest index pecuniam accipere pro ferendâ sententiâ in favorem unius piae alio.

xxvii. Si liber sit alicuius iunioris et moderni, debet opinio censeri probabilis, dum non constet reiectam esse a Sede Apostolica tamquam improbabilem.

xxviii. Populus non peccat, etiam si absque ullâ causâ non recipiat legem a principe promulgatam.

Propositiō ipa-
rum propositiō-
rum. § 2. Quibus peractis, dum similium propositionum examini cura et studium impenditur, interea idem Sanetissimus, re mature consideratâ, statuit et decrevit praedictas propositiones, et unam quamque ipsarum, ut minimum tamquam scandalosas esse damnandas et prohibendas, sicut eas damnat, ac prohibet: ita ut quicumque illas aut coniunctim aut divisim docuerit, defenderit, edidierit, aut de eis, etiam disputative, publice aut privatim tractaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in excom-

municationem, a qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab alio, quamvis etiam dignitate fulgente, nisi a pro tempore existente Romano Pontifice absolvî.

§ 3. Insuper in virtute sanctae obedientiae et sub interminatione divini iudicij prohibet omnibus christifidelibus cuiuscumque conditionis, dignitatis ac status, etiam speciali et specialissimâ notâ dignis, ne praedictas opiniones aut aliquam ipsarum ad praxim deducant. Prohibitiō il-
las ad praxim
reducendi.

IOANNES LUPUS sanctae Romanae et universae inquisitionis notarius, etc.
Loco + sigilli.

DXXI.

Renovatio facultatis admittendi in collegium S. Petri universitatis studii generalis Colimbriensis unum collegialem canonistam supranumerarium, qui sit unus ex oppositoribus ad cathedras facultatis sacerorum canonum prope diem vacaturas, et, datâ primâ racione aliquis ex quatuor locis ordinariis collegialium canonistarum, in locum sic vacantem subintrare debeat¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias (pro parte dilectorum filiorum rectoris et collegialium collegii S. Petri universitatis studii generalis Colimbriensis Sedi Apostolicae ut asserebatur immediate subiecti nobis exposito, quod, cum in dicto collegio quatuor loca ordinaria pro totidem collegialibus facultatis sacerorum canonum, ultra alia loca collegialium aliarum facultatum, reperirentur, ipsi exponentes, provide considerantes, propter tunc imminentem vacationem cathedraliarum eiusdem facul-

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

tatis sacrorum canonum, expedire, ut alius collegialis canonista supra numerum quatuor ordinariorum collegialium canonistarum praefatorum in idem collegium admitteretur, unum collegiale canonistam supranumerarium in collegium huiusmodi admittendum fore, reservato tamen nostro et dictae Sedis beneplacito, decreverant, eā lege, ut collegialis canonista supranumerarius sic admittendus, primā datā vacatione aliquis ex dictis quatuor locis ordinariis collegialium canonistarum, in locum huiusmodi subintrare deberet) nos, supplicationibus dictorum exponentium nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, eisdem rectori et collegialibus, ut ipsi unum collegiale canonistam supranumerarium, qui, datā primā vacatione alienius ex supradictis quatuor locis ordinariis collegialium canonistarum, in locum huiusmodi sic vacantem subintrare deberet, in collegium praedictum recipere libere et licite possent, licentiam et facultatem auctoritate apostolicā concessimus, et aliās prout in nostris desuper in simili formā Brevis, die xxx iulii MDCLXIV expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, plenius continetur.

Postulatio.

§ 2. Cum autem, sicut praefati rector et collegiales nobis denuo nuper exponi fecerunt, litterae nostrae praefatae effectum non haberint, eo quod tempore illarum adventus ad illas partes iam vacaverat unus ex dictis quatuor locis numerariis sive ordinariis collegialium canonistarum huiusmodi, cui tunc de collegiali provisum fuit; nunc vero dicti exponentes plurimum expedire arbitrentur eiusmodi gratiam sibi a nobis renovari, quo uni ex oppositoribus ad cathedras praefatae facultatis sacerorum canonum propediem vacaturas gratificari

possint: nobis propterea humiliiter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et grātiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensio-^{Annuit Pontifex.}nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dimittat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, memoratis rectori et collegialibus unum collegiale canonistam supranumerarium, qui sit unus ex oppositoribus ad cathedras ut praefertur vacaturas, et, primā datā vacatione alienius ex dictis quatuor locis ordinariis collegialium canonistarum, in locum huiusmodi sic vacantem subintrare debeat, in collegium supradictum recipiendi et admittendi facultatem pariter et licentiam, dictā auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impetrinur.

§ 4. Non obstantibus praemissis, nec non omnibus et singulis illis, quae in litteris praefatis concessimus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxii octobris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

bat. die xxii octobris 1665, pontif. anno XI.

DXXII.

Suppressio collegii Maronitarum in civitate Ravennae erectum, etc.⁴

^{Contraria derogat.}

t Ex Regist. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. Romanus Pontifex; ex iniuncti sibi cælitus pastoralis officii debito, ea, quae a praedecessoribus suis pio quidem salubrique consilio disposita fuerunt, si progressu temporis non eum qui ab initio sperabatur effectum inde consequi cognoscit, in melius commutat, aliterque disponit, sicut, omnibus maturae considerationis trutinâ perpensis, ad omnipotentem Dei gloriam fideique catholicae conservationem et propagationem salubriter expedire in Dòmino arbitratur⁴.

§ 1. Dudum siquidem (per felicis recordationis Innocentium Papam X praedecessorem nostrum accepto, quod quondam Victorius Scialae Acorensis Maronita, pro catholicae fidei et erga nationem² zelo ductus, nonnulla certorum montium Romanae curiae non vacabilem loca, pro instituendo in civitate nostrâ, tunc Innocentii praedecessoris, Ravennatensi, uno Maronitarum collegio, reliquerat, aliaque bona postiñodus per congregationem venerabilium fratrum nostrorum, tunc suorum, S. R. E. cardinalium negotio propagandæ fidei præpositorum ad eundem effectum adiuncta fuerant) idem Innocentius praedecessor, de praefatae congregationis consilio, ad Dei omnipotentis laudem, sanctaque ipsius Ecclesiae incrementum, præcipuumque nationis Maronitarum salutem et commodum, in dictâ civitate Ravennatensi unum collegium pro adolescentibus nationis praefatae sub invocatione S. Ephrem Syri perpetuo erexit et instituit; illique sic erecto et instituto, pro congruâ eius dote, ac alumnorum ex prædictâ natione in illo pro tempore educandorum et illis inservientium per-

sonarum sustentatione, onerumque illis incumbentium supportatione, unam domum tunc recens fabricatam in plateâ metropolitanae ecclesiae Ravennatensis, ac unam circiter quadraginta novem in villâ de Gambellaria, et alteram, possessiones, circiter septuaginta-septem tornaturarum mensuræ illarum partium in villâ de Sancteria territorii Ravennatensis iuxta suos notos fines respective sitas, quarum possessionum una tunc in sex et altera in duo petia divisæ erant, cum domibus et aliis illarum pertinenziis, neenon novem fabricæ secundæ, et duo primæ erectionum, ac duo Usini¹ secundæ erectionis, et quatuordecim novennialis, et quadraginta salis tertiacæ erectionis mentiū non vacabilium Romanae curiae loca etiam perpetuo attribuit, applicavit et appropriavit; ipsumque collegium, et illius pro tempore alumnos, collegiales et personas, omnimodaie iurisdictioni, regimini et gubernio eiusdem congregationis, cum facultatibus eidem congregationi alias auctoritate apostolicâ concessis super collegiis Avenionensibus, itidem perpetuo subiecit, supposuit et submisit; et quoniam fundatio et dotatio collegii huiusmodi maiori ex parte a præfata congregatione provenierat, idecirco illud declaravit collegium pontificium, membrumque eiusdem congregationis, cum diversis privilegiis, indultis, concessionibus, declarationibus, gratiis, decretis et derogationibus, et alias prout in ipsis Innocentii praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die vi iulii MDCXLVIII expeditis, quarum tenorem præsentibus pro plene et sufficenter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberioris continetur.

¹ In loc. paralt. tom. xv, pag. 577 a legitur Ursini; quid sit nescio; forsitan usinae de qua voce vide LUCANGE (R. T.).

² Male ed. Main. legit arbitramur (R. T.).

² In loc. paralt. tom. xv, pag. 576 a legitur erga suam nationem charitatis, etc. (R. T.).

College pro
Maronitis in ci-
vitate Ravenna-
teensi fundato.

Supressio
eum dem
colle-
gi

§ 2. Cum autem, sicut acceperimus, congregatio praefata (multorum annorum experientia comperto quod ex memoria collegio in civitate Ravennatensi, ut praesertur, erecto⁴, modicus seu nullus fructus provenerit) collegium ipsum, nobis annuentibus, suppressendum esse censuerit, ita scilicet ut ipsa congregatio illius defectum uberius atque utilius maiorique cum praefatae nationis Maronitarum commodo supplere, ac desuper providere, dictique Victorii intentioni fructuosis obsecundare debeat retractis Romae eiusdem collegii bonis et rebus, venditisque illius bonis stabilibus, et illorum pretio in res maioris fructus quam bona stabilia in illis partibus reddant (ubi domus valde modica pensione elocari, et redditus terrenorum vili pretio aestimari solent) converso et erogato, unde eadem congregatio maiorem numerum alumnorum dictae nationis in collegio Urbano de Propagandâ Fide, vel alibi, prout nobis et ipsi congregationi opportunius videbitur, sustentare poterit; et propterea dicta congregatio, post factas mediante venerabili fratre archiepiscopo Ravennatensi multas publicas privatasque diligentias pro eiusdem bonis stabilibus quantâ maiori fieri posset utilitate vendendis, tandem commiserit dilecto filio nostro Caelio eiusdem S. R. E. presbytero cardinali Piccolomineo nuncupato, nostro et Apostolicæ Sedis in provinciâ Romandiæ et exarchatu nostris Ravennæ de latere legato, ut negotio huiusmodi extremam manum apponeret, concessâ ei facultate vendendi domum dicti collegii cum eius ecclesiâ seu cappellâ sub invocatione S. Ephrem, necnon duas possessiones supradictas, eaque super re instrumentum celebrandi ad favorem dilecti filii Pandulphi Fantutii maioris oblatoris,

⁴ Mate ed. Main. legit *recta* (R. T.).

mediante summâ sex millium et ducentorum scutorum monetae romanae per eum ad almam Urbem nostram suâ impensâ transmittendâ, et cum aliis patetis ipsi Caelio cardinali benevisis; ipse vero Caelius cardinalis contractum huiusmodi concluserit, et domum cum ecclesiâ, ac duas possessiones praefatas, cum omnibus illarum respective membris, iuribus et pertinentiis, per dilectum filium locumtenentem suum in civilibus generalem eidem Pandulpho pretio sex millium et ducentorum scutorum monetæ huiusmodi vendi curaverit, reservato tamen desuper, quatenus opus foret, nostro et dictae Sedis beneplacito, concessâque emptori facultate apprehendendi possessionem bonorum vendorum, ac impetrandi a nobis indultum retinendi ecclesiam seu cappellam praedictam ad usum oratorii privati, seu illam profanari faciendo, eaque profanata utendi, necnon reservatis ad favorem eiusdem congregationis nonnullis iuribus, regaliis et aliis rebus per praefatum Caelium cardinalem sen eius deputatos aestimandis, ex quibus aliquot centenaria scutorum parium dictae congregationi proventura sperantur, ac cum pacto espresso quod ipsa congregatio in actu receptionis dicti pretii venditionem huiusmodi ratificare deberet, et alias prout uberioris in publico desuper celebrato instrumento tenoris qui sequitur, videlicet:

(Heic sequitur tenor instrumenti venditionis huiusmodi rogati per Benedictum notarium publicum Ravennensem die viii aprilis MDCLXV);

§ 3. Cumque memorata congregatio instrumentum praesertum, servato patriter nostro et Sedis praefatae beneplacito, ratificaverit, dictamque summam sex millium et ducentorum scutorum mo-

Confirmat
Pontifex prout
in rubrica.

netae per bancum dilecti filii Thomae Bacelli receperit: hinc est quod nos, opportune in praemissis providere, illorumque validitati, robori et efficacie, quantum cum Domino possumus, consulere, ac congregationem et Pandulphum praefatos specialis favore gratiae prosequi volentes, dictumque Pandulphum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et penis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ lati, si quibus quomodolibet innovatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore centes, neconon testamenti seu alterius etiam ultimae dispositionis praefati Victorii tenorem, et alia quaecumque etiam specificam et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus itidem pro plene et suffcienter expressis et insertis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praefatum collegium nationis Maronitarum sub invocatione S. Ephrem in civitate Ravennatensi a memorato Innocentio praedecessore erectum et institutum, ut praefertur, ac eius ecclesiam seu cappellam supradictam, omnemque in illius collegii et ecclesiae seu cappellae titulum, essentiam, naturam et denominationem, tenore praesentium, perpetuo suppressimus et extingui-
mus; neconon tam pretium ditorum bonorum venditorum, quam cetera omnia et singula eiusdem collegii sic suppressi et extinetti bona, mobilia et immobilia, loca montium, actiones et iura quaecumque, memoratae cardinalium congregations (ita ut liecat ipsi congregationi, perse, seu suos procuratores et ministros, illorum omnium et singulorum veram, realem et actualem possessionem pro-

priâ auctoritate apprehendere et apprehensam perpetuo retinere, illaque administrare, locare et arrendare, ac illorum fructus, redditus, proventus, operationes et emolumenta quaecumque percipere, exigere, levare, ac in sustentationem alumnorum dictae nationis Maronitarum in supradicto collegio Urbano, seu alibi, prout nobis et dictae congregationi opportunius videbitur, manutenerendorum, aliasque ipsius congregationis usus, necessitates et utilitatem convertere et erogare, cuiusvis licentia desuper minime requisita), itidemque perpetuo, applicamus, attribuimus et appropriamus.

§ 4. Praeterea venditionem domus et ecclesiae, seu cappellae, ac duarum possessionum supradictarum congregationis praefatae nomine dicto Pandulpho factam, et ab eâdem congregatione rati-
catam, ut praefetur, ac confectum desuper instrumentum praeinsertum, cum omnibus et singulis pactis, conditionibus, conventionibus, declarationibus, reservationibus, obligationibus et aliis in eo contentis, neconon apprehensionem et adeptionem possessionis ditorum bonorum venditorum ab eodem Pandulpho forsitan factam, ceteraque inde alias legitime sequuta et secutura, motu, scientiâ, deliberatione, potestatis plenitudine et tenore praedictis, confirmamus et approbamus ac convalidamus, illisque inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis robur, vim et efficaciam adiici-
mus, ac omnes et singulos iuris et facti, neconon solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutio-
num apostolicarum, quam ex congregationis et collegii praefatorum, aliorumve quorumlibet, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia robotorum, statutorum, decretorum, ordinationum et consuetudinum, etiam immemorabilium, praescripto, usu et sty-

lo in similibus etiam de necessitate observandarum, aliosve quoscumque quantumvis formales et substantiales ac inexcoigitatos et inexcoigitabiles defectus, si qui in praemissis principaliter vel accessorie aut aliis quovis modo intervenient, seu intervenisse diei, censeri, intelligi vel practendi possent, plenissime supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

Ecclesiast. coll. legi suppressi profanari manu dact.

§ 5. Volumus autem ut ecclesia seu cappella praefata, servatis aliis servandis, profanetur, et ad profanos, non tamen sordidos usus memorati Pandulphi emporis reducatur, qua super re quamcumque necessariam et opportunam facultatem praefato archiepiscopo Ravennatensi, auctoritate apostolicā, harum serie, tribuimus et impertimur.

Decretum ir- ritans.

§ 6. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicunque in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, seu causae, propter quas ipsae praesentes emanarunt, adductae, verificatae et instificatae fuerint, seu ex alia quamcumque quantumvis iustā, piā, legitimā et privilegiatā causā, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus aliove quolibet etiam formalī et substanciali ac incogitato et inexcoigitabili defectu notari, impugnari, infringi, invalidari, restringi, retractari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodenique iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut im-

petrato, seu etiam motu scientiā et potestatis plenitudine paribus concessō vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se invare posse, neque ipsas praesentes litteras sub quibusvis similiū vel dissimiliū suppressionum et extinctionum, applicationum et appropriationum, ac confirmationum, aliarumque gratiarum revocationibus, limitationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per nos et quoscumque Romanos Pontifices successores nostros, Sedemque praefatam, etiam motu, scientiā et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter et aliis quo modolibet pro tempore faciendis, unquam comprehendē aut comprehensas intelligi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanaverint, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo sub quacumque posteriori datā per eos, ad quos spectat et pro tempore spectabit, eligendā conecessas censeri, firmasque, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac congregatiō et Pandulpho predictis aliisque ad quos in futurum quondamcumque spectabit in omnibus et per omnia plenisime suffragari, siveque et non aliter in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium seu procamerarium et alios cardinales, etiam de latere legatos, nec non camerae nostrae apostolieae praesidentes, clericos, ceterosque officiales et ministros, et alios quoslibet quavis auctoritate, praeeminentiā et potestate fungentes et funeturos, sublatā eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiiri debere, ae irritum et inane si secus super his a quoquam,

quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria
deregat. § 6. Non obstantibus praefatis Innocentii praedecessoris litteris, ac memoriati Victorii etiam ultimā voluntate, quam quoad praemissa sufficienter et expresse commutamus, aliisque praemissionis, neconon recolendae memoriae Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, et piae memoriae Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri de gratiis qualemunque interessec dictae camereae concernentibus in eādem camerā intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari, insinuari et registrari nonquam necesse sit, ac de non tollendo iure quaesito, et unionibus et applicationibus perpetuis committendis ad partes, vocatis quorum interest, exprimendoque in illis vero valore, ceterisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, neconon Lateranensis concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in easibus a iure expressis, fieri prohibentis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac congregationis et collegii praefatorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam congregationi et collegio huiusmodi, aliisque quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac enī quibusvis etiam derogatoriū derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiā et potestatis plenitudine similibus, ac consistoria-

liter et aliās quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, approbatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaeviis alia expressio habenda aut quaeviis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissō, atque formā in illis traditā observatā, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliās in suo robore permanensuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, sen exemplis, etiam impressis, manū alienius notarii publici subscriptis, et sigillo dictae congregationis seu alieuius personae in ecclesiastice dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum et gentium tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsimet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piseatoris, die xxii octobris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 22 octobris 1065, pontif. anno xi.

DXXIII.

Ut in Statu Mediolanensi et marchionatu Finariensi reciletur officium et missa Conceptionis B. M. V. Immaculatae, cum octavā¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam

Exordium.

Ex iuncti nobis divinitus saerosanti apostolatus officii debito piis catholiconum regum votis, quibus gloriosissimae Virginis Deiparae Mariae veneratio promovetur et augetur, apostolici favoris libentissime adiungimus.

Postulatio.

§ 1. Itaque enixis piisque precibus carissimi¹ in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici nomine nobis per dilectum filium nobilem virum Petrum de Aragonia, ipsius Caroli regis apud nos et Sedem Apostolicam oratorem, humiliter porrectis benigne inclinati, ut in toto Stato Mediolanensi et in marchionatu Finariensi, tum a secularibus tum a regularibus utriusque sexus, qui horas canonicas reci-

Annuit Pon-

tare tenentur, officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculatae cum octavâ in posterum de praeecepto recitetur cum lectionibus in octavario romano a congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die viii ad xv decembris rite dispositis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, mandamus et decernimus; idemque officium ad usum cleri Status et marchionatus praefotorum seorsim ab octavario romano imprimi posse concedimus.

Derogatio
contraria.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpto
rum fidos.

§ 3. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio, quam extra illud ubique loco-

¹ Edit. Main. legit clarissimi (R. T.).

rum adhibeatur, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Aree Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxiv octobris MDCXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 24 octobris 1665, pontif. anno xi.

DXXIV.

Ut in omnibus dominis et ditionibus regnum Siciliae et Sardiniae recitetur officium et missa Conceptionis B. M. Virginis Immaculatae, cum octavâ¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Sacrosancti apostolatus officii humiliati nostrae per ineffabilem divinae honestatis abundantiam impositi ratio postulat, ut pia catholicorum regum vota, ad augendam latiusque propagandam augustissimae Virginis Dei Genitricis Mariae venerationem tendentia, apostolicae charitatis favore libentissime prosequamur.

Proponit.

§ 4. Itaque enixis piisque precibus carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici, qui etiam Siciliae et Sardiniae rex existit, nomine nobis per dilectum filium nobilem virum Petrum de Aragonia ipsius Caroli regis apud nos et Sedem Apostolicam oratorem humiliter porrectis benigne inclinati, ut in omnibus provinciis et ditionibus regnum Siciliae et Sardiniae, tum a secularibus tum a regularibus utriusque sexus, qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculatae cum octavâ in posterum de praeecepto recitetur, cum lectionibus in octavario ro-

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Concedit Pon.
Lex ut in ru-
bricâ.

mano a congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die VIII ad XV decembris rite dispositis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, mandamus et decernimus; idemque officium ad usum cleri dictorum regnum Siciliae et Sardiniae seorsim ab octavario romano imprimi posse concedimus.

*Derogatio con-
tractiorum.*

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumpto-
rum fides.*

§ 3. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die XXIV octobris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 24 octobris 1665, pontif. anno XI.

DXXV.

Confirmatio determinationis domini cardinalis protectoris super restitutione custodiae SS. Trinitatis fratrum Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum in Gallia in pristinum statum¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

*Enarratio an-
te decretorum.*

§ 1. Alias pro parte dilectorum filiorum Theophili Charier custodis, ac om-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

nium fratrum tum superiorum quam inferiorm custodiae SS. Trinitatis fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum, et praesertim Ioannis Baptistae Baudin, eorum specialis hac in parte procuratoris, nobis exposito, quod, pro reformatione provinciae maioris Turoniae fratrum Minorum dicti Ordinis, vigore quarundam felicis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri in simili formâ Brevis litterarum die XXX augusti MDCXLII et die XXII ianuarii et die XX aprilis MDCXLIII nec non die XI martii MDCXLIV respective expeditarum, dicta custodia, iuxta quasdam recolendae memoriae Clementis Papae VIII praedecessoris pariter nostri litteras, in capitulo provinciali eiusdem provinciae die XXIX augusti MDCXLIII Rhedonis celebrato per venerabilem fratrem Henricum tunc episcopum Rhedensem apostolicum hac in re commissarium correcta et confirmata fuerat, illique sex conventus, videlicet Rhedonensis, Venetensis, Corisopitensis, Vastimensis, Incastrensis et Castri Reginaldensis assignati extiterant; verum nihilominus fratres dictae provinciae maioris Turoniae sic erectam et confirmatam auctoritate apostolicâ custodiam huiusmodi, imo et ab ipsis receptam, laudatam et approbatam sub propriis chirographis, propter quasdam difficultates tribus conventibus principalioribus privaverant, eique tres supradictos conventus, Rhedensem scilicet, Venetensem et Corisopitensem dare noluerant; et in eâdem expositione subiuncto, quod tunc nulla supererat spes fratribus reformatis intentam ab ipsis reformationem in dictos tres conventus, imo in totam provinciam introducendi, propter rationes alibi allatas et tantas difficultates de die in diem magis crescentes, quinimo nec pacifice in tribus conventibus, qui eis su-

pererant, vivendi, nisi a dictâ provinciâ maioris Turoniae omnino separarentur, tum propter exiguitatem ipsorum, tum propter penuriam locorum et iniuriam temporum; ideoque nobis eorumdem exponentium nomine humiliiter supplicato ut eis de medio opportuno regulam ad litteram observandi iuxta praescriptum praefatarum Clementis praedecessoris litterarum, quibus omnes et singuli subscripterunt, providere, et ad hunc finem (cum soli fratres recollecti in Gallia subdictis Clementis praedecessoris litteris regulam servarent) ipsis ut, unâ cum praefatis suis tribus conventibus, viciniori aut commodiori provinciae fratrum recollectorum seu reformatorum in Gallia, nempe provinciae S. Mariae Magdalena, quae, anniente tunc existente ministro generali dicti Ordinis, eos recipere parata erat, servato tamen iure uniuscuiusque, uniri et incorporari valerent permettere, ac ad hanc unionem et incorporationem perficiendam commissario per eundem ministrum generalem deputando plenam potestatem concedere de benignitate apostolicâ dignaremur: nos, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac auditio per eosdem cardinales, et consentiente praefato ministro generali Ordinis huiusmodi, ut memorati tres conventus, nimirum Vastinen-sis, Inycastrensis et Castrireginaldensis, uniri et incorporari possent provinciae viciniori aut commodiori reformatorum seu recollectorum, auctoritate apostolicâ concessimus et indulsimus, ac huius unionis et incorporationis facienda facultatem commissario ab eodem ministro generali deputando eâdem auctoritate tribuimus, et alias prout in nostris de-

super in simili formâ Brevis die XVII septembris MDCLXIII expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberioris continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus pariter filius Pacificus a S. Valerio, agens generalis omnium fratrum recollectorum Galliae dicti Ordinis et procurator specialis praefatae custodiae SS. Trinitatis, nobis nuper exponi fecit, unio quidem huiusmodi vigore praefatarum nostrarum litterarum facta fuerit, sed non omnem suum effectum habuerit, quia fratres non reformati executioni earumdem litterarum sese opposuerunt, variosque desuper recursus ad iudices laicos habuerunt; dicti tamen fratres non reformati fratribus reformatis seu recollectis dictae custodiae promiserint se benevolum reformationi favorem deinceps esse praestituros si eadem custodia in eum, in quo ante dictam unionem erat, statum restitueretur, spesque proinde effilgeat maiorem hac viâ futuram reformationis extensionem iuxta protestationem eisdem fratribus reformatis a non reformatis factam; cumque, his et aliis congregationi praefatorum cardinalium expositis, ac petito (ut eorumdem fratrum reformatorum sei recollectorum custodia, huiusmodi necessitatis et progressus reformationis habitâ ratione, ordinaretur): 1º ut dicta custodia SS. Trinitatis in pristinum statum, in quo erat ante unionem, restitueretur, cum omnibus iuribus et privilegiis ipsis per litteras praefatorum Clementis et Urbani praedecessorum, quarum vigore fuit erecta et confirmata, concessis, iterumque approbaretur et confirmaretur, scilicet cum custode in capitulo generali suffragante et novitios ad ordinem recipiendi potestatem habente, ac aliis quibus usque ad tempus dictae unionis

Motiva mutatio
notis.

potita¹ fuit dicta custodia; 2º quod (cum tempus celebrandi proximum capitulum custodiale urgeret, custodisque et superiorum custodiae officia propter hos processus et negotia ultra biennium duravissent, et propter dilecti filii moderni ministri generalis Ordinis praedicti absentiam et distantiam, ad quem recurrentum est ut commissarius visitator super dictam custodiam deputetur, ulterius duratura essent) dicti custodis, omniumque custodiae superiorum iurisdictionis et auctoritas ad sex menses pro-

Congregatio rogaretur et confirmaretur, dicta con-
episcoporum et
regularium ad gregatio, attentis narratis, venerabili fra-
cardinali pro-
tectori expo-
nentes remittit.

eiusdem S. R. E. cardinali Barberino nuncupato, dicti Ordinis apud nos et Secdem Apostolicam protectori, commiserit, ut, constito sibi de veritate expositorum, et quatenus expedire iudicaret, iuxta petitia pro suo arbitrio et prudentia indulgeret et decerneret; ipse vero Franciscus cardinalis protector, accepto decreto congregationis huiusmodi super praemissis emanato, constitoque sibi de veritate expositorum, decretum seu determinationem fecerit tenoris qui sequitur, videlicet:

« Franciscus, miseratione divinâ episcopus Portuensis cardinalis Barberinus, S. R. E. vicecancellarius, ac totius Ordinis sancti Francisci protector, corrector et gubernator.

Cardinalis
protector in pri-
mum statum congregacionis negotiis episcoporum et
custodiā prie-
dire possit. Cum ex praeinserto decreto sacrae regularium praepositac et a sanctissimo domino nostro super hoc specialiter deputatae commissum nobis fuerit, ut, attentis narratis, circa praescripti memorialis tenorem pro nostro arbitrio et prudentia quidquid in Domino expediens

¹ Perperam ed. Main. legit *posita* pro *potita* (R. T.).

indicaverimus indulgere et decernere possimus et valeamus: nos, quibus de veritate expositorum constat, visoque super hoc approbatione procuratoris generalis Ordinis et assensu, praefatam SS. Trinitatis fratrum Minorum Recollectorum custodiā in pristinum statum quo erat ante Breve sanctissimi domini nostri Alexandri Papae VII, auctoritate apostolicâ et nostrâ, reintegramus et restituimus, et eadem iura et privilegia, quibus antea per Bullas suae erectionis et confirmationis potiebatur, concedimus et confirmamus, scilicet enī custode in capitulo generali suffragante, novitos ad Ordinem recipiendum potestatem habente, ceterisque, quibus usque ad tempus dictae unionis iuribus et privilegiis in communi et in speciali potita¹ fuit dicta custodia; attentoque quod tempus proximum capitulum custodiale celebrandi urgeat, custodisque et superiorum custodiae officia ultra triennium² propter processus et negotia duraverint, et ad obtinendum a reverendissimo patre generali Ordinis commissarium ulterius duratura sunt, custodis electi et omnium custodiae superiorum officia, iurisdictionem et auctoritatem ad sex menses prorogamus et auctoritate apostolicâ confirmamus.

Datum Romae, in cancellariâ apostolicâ, die IIII augusti MDCLXV.

P. card. BARBERINUS, protector.

Locus + sigilli.

AGAPITUS COLORTIUS, secretarius:

§ 3. Nobis propterea praefatus Pacificus humiliter supplicari fecit ut decretum seu determinationem huiusmodi apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communire de benignitate apostolicâ dignaremur.

Supplicatio.

¹ Perperam ed. Main. legit *petita* pro *potita* (R. T.).

² Supra dictum fuit *biennium* (R. T.).

Sententiam cardinalis protectoris confitit Pontifex. § 4. Nos igitur, ipsum Pacificum specialis favora gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliquae ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latet, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, praemissam determinationem dicti Francisci cardinalis protectoris, in vim decreti congregationis eorumdem cardinalium emanatam, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, benigne approbamus et confirmamus, suumque effectum sortiri mandamus.

Decretum fratris. § 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari.

Derogatio conformatio. § 4. Non obstantibus praefatis nostris litteris, aliquae praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, Ordinis provinciae, custodiae et conventuum praefatorum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitatis alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, in-

dultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die III novembris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 3 novembris 1665, pontif. anno xi.

DXXVI.

Extensio et communicatio privilegiorum fratrum Discalceatorum in Hispania Ordinis sancti Francisci ad omnes provincias Discalceatorum Indiarum⁴.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres provinciarum in Hispania et Indiis consistentium Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci strictioris observantiae Reformatorum seu Discalceatorum nuncupatorum, quod dudum felicis recordationis Gregorius Papa XIII praedecessor noster diversa privilegia fratribus reformatis provinciarum S. Iosephi et S. Ioannis Baptiste in Hispania consistentibus strictioris observantiae huiusmodi concessit, quae praesertim respectu fratrum de Observantia a recolendae memoriae Clemente VIII et Urbano VIII Romanis Pontificibus praedecessoribus pariter nostris confirmata fuerunt.

Expositio.

⁴ Vide ad Constit. octavo Urbani VIII, Cum sicut, tom. xv, pag. 313.

Soplicatio. § 1. Cum autem, sicut eadē expōsitione subiungebat, provinciae fratrum reformatorum strictioris observantiae huiusmodi ad numerū duodenarium cum divini cultus augmento crevise de praesēti reperiantur, dicti vero exponentes privilegia praedicta omnibus provinciis reformatis supradictis suffragari debere a nobis declarari summopere desiderent: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur.

Confirmatio pro-
nī in rubrica. § 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenit. a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latē, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui dilectum filium procuratorem generalem Ordinis huiusmodi audierunt et praeccitata privilegia eorumque confirmationes viderunt, consilio, atentis narratis, privilegia, memoratis provinciis S. Iosephi et S. Ioannis Baptiste, ut praefertur, concessa et confirmata, reliquas omnes provincias fratrum Reformatorum seu Discalceatorum strictioris observantiae huiusmodi in Hispania et Indiis consistentes comprehendere, eisque in omnibus et per omnia suffragari debere, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, declaramus; salvā tamen semper in praemissis auctoritate congregationis corundem cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia corroboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, induitīs et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibetur in iudicio et extra, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die v novembris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 5 novembris 1665, pontif. anno XI.

Decretum in-
rubrica.

Contraria de-
rogat.

Transumptis
credi mandat.

DXXVII.

Confirmatio decreti in capitulo generali Ordinis fratrum Minorum de Observantia et Reformatorum sancti Francisci editi, quod provinciae Angliae Ordinis huiusmodi Recollectorum nuncupatorum competit locus praecedentiae iuxta tempus suae erectionis¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet, ut, paternam christifidelium, qui e fluentibus seculi in religiosae vitae portum confugerunt, curam gerentes, ea, quae ad eorum favorem provide decreta fuisse noseuntur, apostolici ministris praesidio roboremus.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Nicolaus a S. Cruce, minister provincialis provinciae Angliae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum, quod in capitulo generali fratrum Minorum de Observantia et Reformatorum dicti Ordinis novissime celebrato editum fuit ad favorem dictae provinciae decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

§ 2. « Anglicana provincia expostulavit ut reponeretur inter alias iuxta tempus suae erectionis, et capitulum generale decrevit ipsi competere locum praecedentiae iuxta tempus suae erectionis prout in capitulo Interamensi MD collocanda decernitur, salvis tamen iuribus, quae a provinciis produci possent ».

Supplicatio.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expostio subinngebat, firmiora et stabiliora sint, exactiusque serventur illa, quae apostolicae confirmationis patrocinio ministrantur; nobis propterea dictus Nicolaus minister provincialis, tam suo,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

quam dilectorum pariter filiorum ceterorum patrum provinciae praefatae nomine, humiliter supplicari fecit, ut, ad tollendas occasiones novitatum quas nonnulli religiosi suscitare conantur, opportune in praemissis providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, eosdem Annos Pontificis ut in rubrica. Nicolaum ministrum provinciale et certos patres provinciae huiusmodi specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum praemissum, in ultimo capitulo generali dicti Ordinis editum ut praefertur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, plenissime suffragari, sieque in praemissis per quosenque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attenari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, qua- Derogat contraria.

tenus opus sit, dicti Ordinis, etiam instrumento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hae vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub anno Piscatoris, die xvi novembris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 16 novembris 1665, pontif. anno XI.

DXXVIII.

Transactio inter vicarium generalem Bergensem et fratres Minimos sancti Francisci de Paula pro receptione conventus B. Mariae Omnipotens Sanctorum de Galgario nuncupati¹.

Alexander episcopus,
servus servorum Dei,

Dilecto filio vicario venerabilis fratris nostri episcopi Bergomensis in spiritualibus generali, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

In supremo apostolicae dignitatis culmine, meritis licet inparibus, constituti, ad ea, per quae domorum regnularium necnon religiosorum in eis degentium piis exercitiis vacantium spirituali consolationi opportune consulatur, libenter intendimus, et, ut illa, quae propterea provide facta fuisse dicuntur, firma et illibata persistant, libenter, cum a no-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

bis petitur, apostolico minime robatori et aliis desuper disponi mandamus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

§ 4. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Francisci Tassis, moderni praepositi praepositurae Ss. Simonis et Iudee Bergomensis, et fratrum Ordinis sancti Francisci de Paula Minororum minucupatorum Bergomensium, et pro eis correctoris provincialis provinciae Venetae Ordinis praedicti, petitio continet, quod aliis, seu imper, dictus Franciscus, provide considerans fratres praedictos in civitate Bergomensi propriâ habitatione carere, cupiensque interim, ut per ea, quae ipsi fratres in praedictâ civitate iam a viginti circiter annis, quibus ibidem commorantur, feliciter iecerunt salutarium operum fundamenta, religionis zelus per amplius propagetur, cultusque divinus maiora in dies suscipiat incrementa, pro singulari ipsis in dictum Ordinem devotionis affectu, praefatis fratribus, et pro eis dicto correctori, usum ecclesiae et conventus B. Mariae Omnipotens Sanctorum Galgario nuncupatae proprie et extra muros civitatis Bergomensis, cum duabus terrae petioliis arativis dicto conventui contiguis versus dictam civitatem ad flumen Murla similiter minucupatum iuxta sua notissima latera sitis, quae, cum sint intra septa dicti conventus, locari non possunt, una cum ponte et pinnaculo, vulgo *Legetta*, super dicto fluuine respective positis, capacitatis quoad terrae petiolas huiusmodi ad mensuram romanam unius petii circiter, olim Ordinis fratrum Humiliatorum etiam minucupatorum, nume vero (secundodicto Ordine, omniq[ue] statu et essentiâ regularibus in eo apostolica auctoritate perpetuo suppressis et extintis) praepositurae praedictae, quam dictus Franci-

Expositio.

sens ad praesens obtinet, eadem auctoritate etiam perpetuo unitis,

Conditiones. § 2. In reliquis tamen praepositurae praedictae iuribus in omnibus et per omnia (et praesertim quoad officinam, pulverarium, ac domos et pratellum illis adiacentia, quae praepositurae praedictae et praeposito pro tempore existenti libera sint et esse semper debeant) salvis et illaesis remanentibus, cum infra scriptis, videlicet, quod ipsi fratres praedicto Francisco et dicto praeposito pro tempore existenti quolibet anno in die festo Purificationis Beatae Mariae Virginis in recognitionem unam candalam cerae albae ponderis trium librarium cum ipsis et praepositi pro tempore existentium neconon corundem fratrum religionis armis seu insigniis dare, armaque seu¹ insignia eiusdem praepositi pro tempore existentis super portâ maiori dictae ecclesiae exponere, ac duas quotidie, quoad assistentiam tantum neconon, cum unâ cantatâ ac officio similiter cantato vigintiquatuor missas submissâ voce recitandas et pro suffragio animabus praepositorum praedefunctorum applicandas primâ die non impeditâ a die Commemorationis omnium fidelium defunctorum (praemonito tamen prins super his eodem praeposito sive eius deputato, cui nota in scriptis per singulos sacerdotes, qui praedictas missas celebraverint, ac per superiorem et sacristanum conventus dictae ecclesiae respective subscripta et subsignata tradi et consignari debeat) in eâdem ecclesiâ quolibet anno celebrare seu celebrari facere,

Sequuntur conditiones. § 3. Ac demum onera missarum et officii celebrationis huiusmodi in tabellâ obligationum, in sacristiâ asservari et teneri consuetâ, describere et annotare teneantur et obligati existant, reservato

¹ Male edit Main. legit sua pro seu (R. T.).

interea cuiuslibet praeposito pro tempore existenti iure proprietatis et directi dominii tam quoad dictam ecclesiam quam conventum et terrae petiola supradicta, retentisque sibi et de illius familiâ tantum futuris primodictae ecclesiae praepositis, pro suâ et illorum ac cuiuslibet illorum propriâ et liberâ habitatione, atrio minori inferius ad portam et prope portam dicti conventus, ac unâ eidem atrio contiguâ cum scalis neconon duabus aliis superius per eumdein praepositorum seu illius sumptibus et expensis in dicto conventu fabricatis et extuctis cameris, cum libero ingressu et regressu portae eiusdem conventus, neconon accessu et recessu superius et inferius ad hortum et dormitorium, ac alias cum aliis pactis et conditionibus licitis tamen et honestis, sub nostro et Sedis Apostolicae beneplacito, infra certum tune expressum et iam forsitan elapsum tempus impletando, in perpetuum concessit, prout in publico instrumento aliquique despicer forsitan confectis scripturis plenius dicitur contineri.

§ 4. Cum autem, sicut eadem petitio subiungebat, ea, quae a Sede praefatâ approbantur et confirmantur, firmius et validius subsistant, ac melius ab omnibus observentur; ideo pro parte Francisci et fratrum ac pro eis correctoris praedictorum nobis fuit humiliiter supplicatum, quatenus concessionem huiusmodi pro perpetuâ et inviolabili observatione approbare et confirmare, aliasque in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 5. Nos igitur, qui divinum cultum et fidelium devotionem ubique angeri sinceris desideramus affectibus, Franciscum et correctorem praedictos, et eorum quemlibet, neconon domus et conventus huiusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensi-

Supplicatione.

Approbavit Pan-
tificis ut in re-
bus.

nis et interdicti, aliquis ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censes, neconon instrumenti, scripturarumque huiusmodi totos tenores, praemissis tamen minime contrarios, ac ecclesiae, conventus et terrae petiolarum huiusmodi situationes, confines, vocabula, denominations, qualitates et quantitates praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuae per apostolica scripta mandamus, quatenus concessionem praedictam, ac, prout eam concernunt, de super confessas scripturas ac instrumentum praedicta, cum omnibus et singulis inde legitime sequutis et sequendis, perpetuo, sine alicuius praeiudicio, dictâ auctoritate, approbes ac confirmes, ac eis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicias, eamque validam et efficacem perpetuo fore et esse, ac ab omnibus uti legitime factam obser-

*Iicitatque quid.
quid secus fa-
ctum fuerit.*

vari et adimpleri debere, siveque, et non alias, per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, et Sedis Apostolicae iuriclos, et quosvis alios, indicari et definiri debere, ac quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, dictâ auctoritate decernas.

*Dengat con-
tratus.*

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, primodieti Ordinis iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, anno Incarnationis Dominicæ MDCLXV, nonis decembris, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 5th decembris 1665, pontif. anno xi.

DXXIX.

Declaratio circa solutionem decimae octingentorum millium monetae Hispaniarum clarae memoriae Philippo IV concessae².

Venerabili fratri Vitaliano archiepiscopo Ephesino, nostro et Apostolicae Sedi in regnis Hispaniarum nuncio,

Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Alias nos, in subventione clarae memoriae Philippi IV, dum vixit, Hispaniarum regis catholici, indiximus et impostrimus unam semel in duobus annis tunc proximis, illorum nempe singulo pro medietate persolvendam decimam, quae in totum ad summam octingentorum millium ducatorum monetae Hispaniae ascenderet, iuxta taxam a tunc existente nostro et Apostolicae Sedi in regnis Hispaniarum nuncio taxandam, oinnium fructuum, redditum, proveniuntum, iuriuum, obventionum, emolumenterum et distributionum quotidianarum omnium ecclesiarum archiepiscopalium, episcopalium, collegiarum et parochialium, neconon monasteriorum et conventuum, ac etiam mensarum abbatialium, capitularium, tam cathedralium, etiam metropolitanarum, quam quarumcumque collegiarum ecclesiarum et conventualium, prioratum quoque, ac ceterorum beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, secularium ac quorumvis Ordinum utriusque sexus, etiam Men-

1 Ed. Main. ad marginem notat 9 (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

dicantim annuos redditus habentium, tam virorum quam mulierum, neconon congregationum, institutorum et societatum regularium, etiam Societatis Iesu, et praeterea hospitalium et militiarum quaecumque (exceptis tamen S. R. E. cardinalibus, ac fratribus militibus hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, qui, pro sui tutelâ contra Turcas et alios infideles, alienis auxiliis quotidie indigent, et quoad curata, iis, quorum centum, quo vero ad simplicia beneficia ecclesiastica, iis, quorum anni redditus sumnam vigintiquatuor ducatorum auri de camerâ non excedunt) in regnis Castellae et Legionis et Aragoniae et Valentiae, neconon principatu Cataloniae, atque insulis Balearibus et Sardinia, omnibusque provinciis et ditionibus in eisdem regnis et insulis comprehensis existentium, et similiter omnium pensionum super praemissis assignatarum et assignandarum, et alias sub certis modo et formâ tunc expressis; ac praefatum tunc et pro tempore existentem nostrum et dictae Sedis in praedictis Hispaniarum regnis nunciam decimae huiusmodi collectorem cum facultatibus opportunitis constitimus et deputavimus, ipsique nuncio taxam et repartimentum huiusmodi pro dictâ summâ octingentorum millium ducatorum conficiendi amplam potestatem concessimus, prout in nostris desuper in simili formâ Brevis die xx octobris MDCLXII expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberioris continetur.

Supplicatio. § 4. Cum autem, sicut pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli, earumdem Hispaniarum regis catholici, nobis per dilectum filium nobilem virum Petrum de Aragonia, ipsius Caroli regis apud nos et Sedem praefatam oratorem, nuper expositum fuit, habitâ necessitatis

ecclesiarum dictorum regnum Castellae et Legionis ratione, portio decimae praefatae easdem ecclesias contingens ex regiae maiestatis benignitate ad minorem, nempe quingentorum viginti quinque millium ducatorum dictae monetæ Hispaniae summam reducta fuerit, residuo ipsis ecclesiis et personis ecclesiasticis remisso et condonato, ac etiam biennium, solutioni eiusdem decimae per litteras nostras praefatas praefinitum, eisdem ecclesiis ac personis ecclesiasticis regnum Castellae et Legionis ad quadriennium ex pari benignitate ampliatum extiterit; idcirco nos, ^{Anno Pontificatus propter in ratione brica.} ut summa quingentorum viginti quinque millium ducatorum monetae huiusmodi intra quadriennium praefatum facilius exigi, taxaque et repartimentum opportunum desuper expeditius confici valeant, providere, neconon difficultibus, quae circa praemissa oriri possent, obviare, ac exemptionem seu exceptionem praefatam ut infra moderari volentes: motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, quod ex⁴ parochiales ecclesias, quarum centum, et beneficia simplicia praedicta, quorum redditus anni viginti quatuor ducatorum auri de camerâ summam respective non excedunt, obtinentibus, ad contributionem et solutionem portionis decimae huiusmodi, sicut praemittitur reductae, omnes et singuli ii teneantur et obligati sint, qui ad solutionem et contributionem subsidii et primae decimae *excusati* nuncupatae in illis regnis tenentur et illa solvunt, praesentium tenore decernimus et declaramus; tibique ad omnem modum litterarum nostrarum super praemissis emanatarum cum omnibus et singulis facultatibus et indultis ibi ex-

1 Praeposit. ex nos addimus (R. T.).

pressis exequutionem, iuxta tamen decreti et declarationis in praesentibus litteris expressorum tenorem, et servata aliâs, in iis quae praesentibus non contrariantur, priorum litterarum nostrarum formâ, procedendi, apostolicâ auctoritate, earumdemtenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem concedimus et impertimur.

Obstantibus litteris nostris

§ 3. Non obstantibus litteris nostris praefatis, ac omnibus illis, quae in eisdem litteris voluntus non obstaro, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die IX decembris MDCLXV, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 9 decembris 1665, pontif. anno XI.

DXXX.

Decernit fratres laicos provinciae Turonie maioris in Gallia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia professione antiquiores praececerere debere fratres clericos eiusdem provinciae nondum in sacris ordinibus constitutos.

Alexander Papa VII,
Ad futurum rei memoriam.

Supplicatio. § 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Franciscus Pringault et Petrus Gaudée, fratres laici provinciae Turonie maioris in Gallia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum expresse professi, tam suo quam aliorum fratrum laicorum eiusdem provinciae, quorum procurationes secum attulerunt, nomine, quod dilecti filii guardianus et fratres discreti conventus S. Francisci Rhedonensis, contra generalia Ordinis ac particularia provinciae huiusmodi statuta, necnon contra antiquam hactenusque inviolabiliter obser-

vatam consuetudinem provinciarum Gallicae dicti Ordinis, ipsis exponentibus nec citatis nec auditis, adeoque in spretum iuris, nuper in eorum discretorio ordinavunt quod fratres clerici sacris ordinibus nondum initiatî omnibus in locis fratres laicos etiam aetate graves et in religione ac professione antiquiores praececederent, cui ordinationi postmodum assensum praebuit definitiorum provinciae predictae, decreto etiam super hoc edito in conventu Blesensi die XXII septembris MDCLXIV; et, quod gravius est, ac contra ius antiquum dictae provinciae, dicti exponentes privati etiam fuerunt voce activâ et passivâ: unde ipsi a dictis gravaminibus ad Sedem Apostolicam debito tempore appellaverunt, et, denegatis a superioribus suis apostolicis, ad hanc aliam Urbem nostram pro suis appellationibus prosequendis personaliter accesserunt. Quare idem exponentes nobis humiliter supplicari fererunt ut ipsis exponentes in suis iuribus circa praecepcionem, necnon vocem activam et passivam, votumque consultivum completo quinto suae professionis anno, iuxta statuta et consuetudinem huiusmodi, praeservare, et alias opportune sibi in praemissis providere de benignitate apostolice dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsis exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi voquentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensio-
Concessit Pon-
tificis.
nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latâ, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis

et consultationibus episcoporum et regu-
lariu[m] praepositorum consilio, attentis
narratis, ac auditio per eosdem cardinales
dilecto filio procuratore generali Ordinis
huiusmodi, reque mature consideratâ, fra-
tres laicos provinciae huiusmodi professio-
ne antiquiores praecedere debere fratres
clericos eiusdem provinciae nondum in
sacris ordinibus constitutos iuxta con-
stitutiones et antiquam consuetudinem di-
ctae provinciae, auctoritate apostolicâ,
tenore praesentium, decernimus et de-
claramus, eosdemque fratres laicos re-
stituimus ad usum vocis activae et pas-
sivae, et ad alia, quibus hac de causâ
privati extiterunt, et propter recursum
ad congregationem praefatorum cardinalium
et accessum ad Urbem nullaten-
tus molestari mandamus et praeceipimus.

*Decretum in-
firmitate.*

§ 3. Decernentes pariter easdem praes-
entes litteras semper firmas, validas et
efficaces existere et fore, nosque plen-
arios et integros effectus sortiri et ob-
tinere, ac illis, ad quos spectat et pro
tempore spectabit, plenissime suffragari,
et ab illis respective inviolabiliter ob-
servari, sieque in praemissis per quo-
cumque iudices ordinarios et delegatos,
etiam causarum palati apostolici audi-
tores, indicari et definiri debere, ac ir-
ritum et inane si seus super his a quo-
quam, quavis auctoritate, scienter vel
ignoranter, contigerit attentari.

*Derogatio
contrariorum.*

§ 4. Non obstantibus in contrarium
praetensis, ac constitutionibus et ordi-
nationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
ioreni, sub annulo Piscatoris, die xi
decembris MDCLXV, pontificatus nostri
anno xi.

Dat die 11 decembris 1665, pontif. anno xi.

DXXXI.

*Quod nulli ex fratribus reformatis san-
cti Francisci provinciae Romanae com-
petit ius praecedendi, sive honoratio-
ris loci, nisi superioribus actualibus
et ex generalibus.*

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii, quod superni dispo-
sitione consili gerimus, cura animum
nostrum sollicitat, ut religiosorum viro-
rum, qui abnegantes semetipsos Altissimi
obsequiis in spiritu humilitatis sese de-
voverunt, quieti salubriter consulere,
ipsosque in laudabili eorum proposito,
quantum nobis ex alto conceditur, con-
fovere studeamus.

Exordium.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii mi-
nister provincialis et definitorum ae-
xprovinciales et fratres graduati pro-
vinciae Romanae fratrum Ordinis Minor-
um sancti Francisci de Observantia Re-
formatorum nuncupatorum nobis nuper
exponi fecerunt, licet reformatio in pro-
vinceam praedictam magno cum humili-
tatis et religiosae quietis vitaeque sim-
plieitatis studio indueta multorum an-
norum spatio utiliter et laudabiliter ac
cum bono erga seculares exemplo vi-
guerit, nihilominus experientia compertum
sit, post introductum in eamdem
provinciam certum praecedendi modum,
illa a pristinæ humilitatis statu non pa-
rum recessisse; dicti vero exponentes,
ut antiqua observantia in suâ puritate
semper floreat, omnisque ambitionis et
relaxationis occasio mature praeceditur,
quasdam felicis recordationis Urbani Pa-
pae VIII praedecessoris nostri litteras
die xxii decembris MDXLII in formâ Bre-
vis expeditas, incipientes *Aliis pro con-
gregatione generali, etc.*, in quibus circa
praecedentiam inter fratres strictioris
observantiae familie cismontanae dicti

Motiva.

Ordinis nonnulla inter alia disponuntur, quoad praedictam provinciam Romanam ad terminos aliarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum die XXIIII augosti MDCXXXIV in simili formâ Brevis emanatarum, quarum initium est *Integravissimas, etc.*, a nobis reduci, et circa subrogationes, quae deficiuntur in eadem provinciâ ministro provinciali ac patribus Ordinis et definitioribus interdum fieri debent, opportune provideri, ita scilicet ut digniores iuxta dispositionem constitutionum generalium subrogentur, circa incorporationes autem, ut aliarum provinciarum fratres, qui memoratae provinciae Romanae, obtento desuper beneplacito definitori, incorporati fuerunt, a die incorporationis huiusmodi tantum praecedere debeant, quemadmodum statuta reformationis disponunt, statui et ordinari summopere desiderent:

A censuris
absolutiis. § 2. Nos, piis eorumdem exponentium votis in praemissis favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes,

Confirmat pro-
pt in rubrica. § 3. Supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, ac dilectorum filiorum Romanae Curiae praelatorum super negotiis visitationis apostolicae ecclesiarum et locorum piorum almae Urbis nostrae a nobis institutae deputatorum, qui praemissa mandato nostro accurate discusserunt et mature perpendierunt, consilio, primodictas Urbani

praedecessoris litteras, die XXII decembris MDCXLII ad supplicationem tunc existentis commissarii generalis emanatas, quoad caput praecedentiae inter fratres strictioris observantiae sancti Francisci cismontanae familiae huiusmodi respectu fratrum dietae provinciae Romanae, ad terminos aliarum secundodictarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum, motu proprio, die XXIIII augости MDCXXXIV editarum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, reducimus, ita ut in posterum, etiam vigore eiusvis indulti, ex quavis causâ vel occasione a Sede Apostolicâ vel alias quomodolibet impetrati, in eadem provinciâ Romanâ nulli fratrum ius praecedendi sive honoratioris loci competat nisi ministro, commissario, vicario et procuratori generalibus, ministro, commissario et vicario provincialibus, custodi, commissario, visitatori, guardianis, praesidenti, seu commissario et vicariis localibus (qui tamen, expletis eorum officiis, ad locum et praecedentiam Ordinis redibunt, tam ii, qui iam habitum per fratres gestari solitum suscepereunt, ac de cetero suscipient, quam ii qui se a fratribus de Observantiâ ad fratres Reformatos dictae provinciae canonice transtulerunt et transferent, exceptis tamen iis qui ministri generalis seu commissarii generalis cismontanae familiae officio functi sunt vel fungentur, qui post superiores actuales immediate locum habeant); quo vero ad praeannatas subrogationes digniorum et incorporationes religiosorum alienae provinciae, constitutiones Ordinis et statuta reformationis huiusmodi servari, auctoritate et tenore praedictis, mandamus ac statuimus et ordinamus.

§ 4. Decernentes privilegia et indulta super paternitate et praecedentiam, si quae per fratres antedictae provinciae Romanae a Sede Apostolicâ deinceps impetrari

contigerit, subreptitia censeri, nisi in litteris desuper expediendis de verbo ad verbum insertus fuerit totus tenor praesentium litterarum; ipsas vero praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter et inconcusse observari; siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quicquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat

§ 5. Non obstantibus primodictis Urbani praedecessoris litteris, quas, quoad caput praecedentiae respectu fratrum memoratae provinciae Romanae, volumus non obstat, perinde ac si non emanassent, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, ac aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficenter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii decembris MDCLXV, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 23 decembris 1665, pontif. anno xi.

Declaratio congregationis visitationis apostolicae supra praedictā constitutionē.

Ad evitandas controversias, quae oriri possent ex intelligentiā constitutionis sanctissimi domini nostri nuper editae super praecedentia sive honoratori loco superiorum in provinciā Romanā Ordinis fratrum Minorum strictioris observantiae sancti Francisci, et ad pacem charitatemque inter fratres conservandam, sacra congregatio visitationis apostolicae, Sanctitate Suā approbante, censuit super huiusmodi praecedentia in memoratā provinciā deinceps servandum esse, prout servari mandavit, ordinem infrascriptum, videlicet:

« Minister et vicarius Ordinis, commissarius generalis, minister provincialis (quem tamen commissarius visitator, durante eius commissione, praecedet); qui fuerunt ministri vel vicarii Ordinis aut commissarii generales, unum tantum superiorem actualem supra se habebunt; guardianus conventus, procurator generalis curiae, definitores generales, custos, definitores provinciales, quos Sanctitas Sua declaravit in memoratā constitutione comprehendi, vicarius conventus (qui tamen in refectorio sedebit immediate post guardianum, sed eo absente praecedet omnes supradictos), sacerdotes et postea clericī, et tandem laici iuxta antiquitatem habitus.

Datum die III martii MDCLXVI.

PROSPER FAGNANUS,
sacrae visitationis apostolicae secret.

Loco + sigilli ».

DXXXII.

Confirmatio congregationis et instituti monialium hospitaliarum monasterii, hospitiī, seu Domus Dei nuncu-

*patae oppidi de la Hêche, congregatio-
nis S. Iosephi, Andegavensis dioecesis^t.*

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. Sacrosancti apostolatus officii humili-
tati nostrae divinitus commissi ratio pos-
tulat, ut, sacrarum virginum et devota-
rum mulierum congregations, quae uberes
pietatis et christianaæ charitatis
operum fructus, adspirante superni fa-
voris auxilio, proferre iugiter satagunt,
paternâ benignitate prosequentes, felici
illarum statui et progressui quantum
cum Domino possumus providere stu-
deamus.

Expositio. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fe-
cerunt dilectae in Christo filiae moniales
hospitalariae monasterii, hospitii, seu
Domus Dei nuncupatae, oppidi de la Hê-
che, congregationis S. Iosephi, Andegavensis
dioecesis, quod alias, postquam
dictum monasterium de expressâ licentia
et approbatione tunc existentis Ordinarii
Andegavensis iuxta dispositionem decre-
torum Concilii Tridentini erectum et funda-
tum fuerat, ipsae exponentes subinde
de simili licentia alia monasteria earum
instituti in civitate Nemaunensi, ac locis
de Bauge Andegavensis, de Laval Ceno-
manensis, de Moulins Eduensis respective
dioecesum, et de Montréal in Novâ Franciâ
fundarunt, in quibus habitua novi-
tiis exhibuerunt, easque ad professionem
regularem trium votorum substantialium,
paupertatis, castitatis et obedientiae, cum
quarto voto de hospitalitate erga pau-
peres infirmos exercenda, admiserunt,
ac a multis annis alias functiones vera-
rum religiosarum obiverunt et de praes-
enti obeunt, clausuram et communita-
tem regulares sub regulâ sancti Augus-
tini ac propriis constitutionibus ab Or-

^t Ex Regest. in Secret. Brev.

dinario approbatis servando, cum maxi-
mâ episcoporum locorum approbatione,
nec minori populorum aedificatione ip-
sarumque exponentium spirituali utili-
tate.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-
sitione subiungebat, praefatae exponentes,
ut spiritualibus earum incrementis con-
sulatur, et quies, qua in praesenti statu
fruuntur, firmius stabiliatur, plurimum
enpiant opportune sibi in praemissis a
nobis provideri et ut infra indulgeri:
nos, ipsas exponentes specialibus fa-
voribus et gratiis prosequi volentes, et
eorum singulares personas a quibusvis
excommunicationis, suspensionis et
interdicti, aliisque ecclesiasticis sen-
tentias, censuris et poenis, a iure vel
ab homine, quavis occasione vel cau-
sâ latis, si quibus quomodolibet inno-
datae existunt, ad effectum praesentium
dumtaxat consequendum, harum
serie absolventes et absolutas fore cen-
sentes, supplicationibus earum nomine
nolis super hoc humiliter porrectis in-
clinati, de venerabilium fratrum nostro-
rum S. R. E. cardinalium negotiis et
consultationibus episcoporum et regu-
larum praepositorum consilio, attentis
narratis, requie per eosdem cardinales
mature examinata, earumdem exponentium
congregationem et institutum, au-
toritate apostolica, tenore praesentium,
confirmamus et approbamus, ipsasque exponentes veras esse religiosas
declaramus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes
litteras, semper firmas, validas et effi-
caces existere et fore, suosque plena-
rios et integros effectus sortiri et obti-
nere, ac dictis exponentibus in omnibus
et per omnia plenissime suffragari,
sique in praemissis per quoscumque
iudices ordinarios et delegatos, etiam
causarum palatii apostolici auditores,

Absolutio a
ceasoris.

Congregatio-
nem praedicta-
rum monialium
approbat Pou-
plex.

Decretum ir-
rumpens.

judicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derozatio
contrariorum. § 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii ianuarii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 8 ianuarii 1666, pontif. anno xi.

XXXIII.

Confirmatio binarum litterarum patentium magistri generalis Ordinis Praedicatorum pro felici statu et progressu congregationis B. Iacobi Veneti in provinciâ Veneta dicti Ordinis a dicto magistro generali institutae, studiisque in eâ pro promovendis emanatarum, cum prohibitione ne de cetero fratres professi eiusdem congregationis ad conventus praefatae vel alterius eiusvis provinciae dicti Ordinis transire possint absque expressâ licentiâ dicti magistri generalis pro tempore existentis¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. In sublimi Sedis Apostolicae speculâ omnium christifidelium commodis et utilitatibus iugiter invigilantes, ea, quae pro felici congregationum virorum religiosorum vota sua Altissimo in sanctitate et iustitiâ reddere satagentium statu et progressu salubriter constituta atque disposita esse noscuntur, ut firma semper illibataque permaneant, apostolici mu-

niminis patrocinio libenter constabimus, et alias opportune desuper providimus, prout ad omnipotentis Dei gloriam ac religionis incrementum expedire in Domino arbitramur.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres congregationis B. Iacobi Veneti Ordinis Praedicatorum a dilecto filio magistro generali eiusdem Ordinis in provinciâ S. Dominici Venetiarum erectae et institutae, quod alias idem magister generalis, regularem observantiam in dictâ congregatione stabilire, eiusque felici progressui providere, et litterarum studia promovere cupiens, binas edidit patentes litteras tenorum qui sequuntur, videlicet:

« In Dei Filio sibi dilecto adnudum reverendo patri fratri Petro Martyri Pagna provinciae nostrae S. Dominici Ordinis Praedicatorum, frater Ioannes Baptista de Marinis saeculae theologiae professor eiusdem Ordinis magister generalis et servus.

« Ingeniose observavit Gilbertus abbas, quod, tametsi Lueae, c. xi, unicus tantum commemoratur fortis armatus, qui custodiat atrium suum, omniaque illic in aliâ¹ pace contineat; attamen, *Canlic.*, iii, circa regium Salomonis lectulum multiplicentur armati custodes, et quidem numerentur sexaginta viri, iisque delecti ex fortissimis Israël, quibus illae committantur excubiae, nempe (inquit citatus Gilbertus) uberior hic commemoratur custodia, quia uberior est gratia lectuli quam atrii, quasi dicat in atrio, ubi minor est a seculo quies, sufficit una simplex custodia, et interiori cubienti Salomonis, ubi sine strepitu arctior contemplantium silet recessus, multiplicantur custodes, ne quid facile turbari, aut secretioris observantiae quies pos-

Exposito.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

1 Vel legendum in altâ pace; vel omniaque alia illic in pace (n. t.).

sit interrumpi. Inde est quod et nos quorumdam nostrorum in provinciā S. Dominici conventuum arctioris observantiae tamquam superiori Salomonis interiori cubili suam quoque pervaigilem custodiam duxerimus multiplicandam, videlicet, ultra communis sui provinciā, alias excubias, peculiarem ipsis addendo custodem et vicarium ex fortissimis I-sraēl, qui dictorum conventuum securiori quieti immineat, profectui semper invigilet, ne quid palam aut furtim irrepatur, quod vel exactissimae illuc disciplinae saecularium contaminet, vel studiosioris contemplationis pacata exercitia relaxato aditu interrumpat. Quod quidem consilium eo fidentius libentiusque amplectimur, quo instantius ac opportunius huiusmodi saluberrima provisio (nostro Ordini, tam intra quam extra Italiam, haud peregrina vel inusitata) tum ab ipsiusmet conventuum illorum sanctioris que observantiae assedit, tum ab aliis viris conspicuis atque gravissimis unanimi suffragio exoptatur. Quorum pio ac rationabili voto sic quidem annuere decrevimus, ut nihilominus supradictae provinciae sua perstet inviolata membrorum omnium integritas, subordinatio, ac primaeva compages, ita quod ex hac¹ panorum conventum sub uno vicario nova coniunctione, nulla eorumdem fiat a communi provinciae corpore disiunctio, nec proprii vicarii seu novi custodis adiectio veteris provincialis custodiam statione dimoveat, sed adiuvet potius, fidoque sublevamine concorditer susseleiat. Itaque harum serie te admodum reverendum patrem magistrum fratrem Petrum Martyrem Pegna praefatum, absolventes prius absolutumque fore censentes ab omni vinculo excommunicationis et quovis alio ecclesiastico impedimento (si quo esses innodatus) ad

¹ Ed. Main. legit *e.c. hoc* (R. T.).

effectum praesentium duntaxat consequendum, auctoritate nostri officii, et ad solum effectum regularis observantiae tuendae ac promovendae in nos ris conventibus S. Secundi, Civitatensi, Fahrensi, Rosaciensi, ac Iustinopolitano, et si qui alii conventus huius provinciae successivo tempore eundem strictioris observantiae rigorem fuerint amplexati, aut pro cādem noviter fundati, instituimus, damns, praeficimus, institutumque², datum, ac praefectum declaramus vicarium generalem praememoratorum conventuum seu locorum, salvā auctoritate patris provincialis pro tempore quoad annum eorumdem personalem visitationem et priorum ibidem canonicae confirmationem, ita tamen quod ipse nullum inde religiosum amovere, aut alium illuc assignare, vel usum ullius³ dispensationis introducere, aut aliquid eorum, quae ad accuratissimam et litteralem constitutionum observantiam illic introducta sunt, vel a te, tuisque⁴ successoribus introducecentur, relaxare, moderari, revocare, aut quoquomodo mutare possit. Cetera⁵ ad te, tuumque officium, integro semper biennio a die captae possessionis in posterum duraturum, pertinebit supradictis conventibus et locis, tum habitis, tum habendis, speciali curā superintendere, inferiores officiales praemisso maturo patrum⁵ consilio instituere ac destituere, fratres assignando vel depositando, ab uno ad alium conventum seu locum transferre, cultum divinum, novitiorum educationem, ac scholarum exercitia ordinare, in ambiguis patulum ad te refugium unicuique tum superiori tum subdito ad hunc vi-

¹ Edit. Main. legit *institutumque* (R. T.).

² Edit. Main. legit *illius pro ullius* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *suisque pro tuisque* (R.T.).

⁴ Aptius lege *Ceterum* (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit *patrum* (R. T.).

cariatum spectanti praebere, priorum subiectorum oeconomiae invigilare, eiusdemque sanctae observantiae non solum firmitatem sed et incrementa, atque ulteriore sub divino auxiliū dilatationem² ardentissime promovere. Porro, ut in huius exhibitoriae custodiae ac vigiliarum labore meritorum tuorum opulenta stipendia ex obedientiae thesauris feliciter multiplicentur, praecipimus tibi, in virtute Spiritus Sancti, sanctae obedientiae, sub formali praecepto, quatenus hoc onus, novumque vicarii officium, ad effectum uti supra commemoravimus, incunctanter ac sine replicā in te suscipias, atque, ex vi huius munieris tibi iniuncti, viis omnibus regularis observantiae incolumentem, progressum, quietem, velut ad bella doetissimus, fideliter propugnes, ensemque hunc, quem eo fine tibi porrigitur, ingiter super femur tuum circumportes, ut te enstode semper in tuto sit is, quem diximus, lectulus Salomonis. Sub eodem praecepto formalī mādārās omnibus et singulis nostrae curae subiectis, ut te tanquam verum et legitimū vicarium supradictorum conventūm suscipiant et revereantur. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Quibuscumque in contrarium non obstantibus. In quorum, etc.

Datum Romæ die IV augusti MDCLXII.

Frater IOANNES BAPTISTA de MARINIS,
magister Ordinis.

Frater BERNARDINUS de Venetiis,
magister et socius ».

« Frater Ioannes Baptista de Marinis
sacrae theologiae professor, Ordinis prae-
dictorum humilis magister generalis
et servus, ad perennem rei memoriam
et firmitatem.

» Quam utiliter ac decore litterarum

¹ Forsan *tibi pro sibi* legendum (R. T.).

² Credo legendum *dilatationem* (R. T.).

studia congruāt statui religioso, et praesertim nostro, qui ad praedicandum et docendum, confundendasque haereses pecunialiter institutus est, nemo expressit luculentius, deduxit clarius, confirmationē validius ipso Angelico doctore nostro, qui 2. 2. quaest. CLXXXVIII¹ huic veritati quintū articulū insumpsit integrum, nec de solā utilitate, aut ornamento, sed plane de necessitate resolutoriā pronunciat sententiam, qua directe affirmat: *Necessarium est studium litterarum religiosis ad praedicandum institutis.* Ne igitur novella congregatio nostra B. laeobi Veneti, intra provinciam nostram S. Dominici Venetiarum ad exactum regularis observantiae rigorem specialiter coalita, magno ac pernecessario isto litterariorū exercitiorū praesidio domi suae destituatur, iniecta est nobis salubris cogitatio (ipsis quoque primariis dictae congregationis patribus unā cum suo capite concorditer idem sollicitantibus) concedendi eidem, iuxta Ordinis usum et universalem in provinciis proxim domesticam, aliquod propriarum scholarum athenaeum, non quidem sub formā titulōe studii generalis (ne veteri huius provinciae generali studio Patavino videamur aut derogare quidquam velle, aut certe minus favere), attamen sub nomine et iure collegii pro solis tum moderatoribus tum fratribus studiosis in dictā congregatione arctioris observantiae tenorem sive amplexis sive in posterum amplexuris; ita tamen ut eiusmodi collegii functiones et exercitia neminem ab exactā ibidem rigidioris disciplinae lege aut eximant aut impedian, sanctaeque in omnibus uniformitati nullum subnascatur ex scholasticā occupatione detrimentum. Porro ad hunc effectum commodius pleniusque

¹ Male ed. Main legit *quaest. 88* (R. T.)..

consequendum, de opportuno prudentium consilio, delegimus conventum nostrum S. Secundi prope inclitam urbem Venetiarum; siquidem et insula minus exposita est occasionibus distractionum, et tanti emporii vicinitas facilius admittit virorum doctorum in publicis actibus litterariis necessaria commercia. Proinde, harum serie, nostrique officii auctoritate, in praenominato conventu nostro S. Secundi (salvâ semper tum unione provinciae tum uniformi observantiae rigore in congregazione) instituimus, damus, erigimus, institutumque, datum et erectum declaramus studium tam theologicae quam philosophicae facultatis, sub formâ, nomine, privilegiis et iuribus collegii scholastici, ad modum collegii nostri Montis Dei Neapoli in congregazione Observantiae S. Mariae Santatatis, sic tamen, ut in hoc novo collegio nulli pateat aditus sive docendi sive discendi, nisi qui in praememoratam congregationem B. Iacobi Veneti rite prius fuerit admissus et incorporatus; idque sub nullitate omnimodâ, si aliter subintrarit. Denique admodum reverendo patri vicario generali eiusdem congregationis praecipimus, in virtute Spiritus Sancti, sanctae obedientiae, sub formali precepto, quatenus ad formandum populandumque supradictum novum collegium discipulos ex suis quamprimum assignet, professores ac moderatores, quos seorsim deputavimus, suis ibidem functionibus admoveat, nihilque omittat, quod ad illius collegii felix auspicium, incrementum et florem viderit pertinere. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Quibuscumque in contrarium non obstantibus. In quorum fidem his, officii nostri sigillo munitis, manu propriâ subscripsimus.

Datum Romae, in conventu nostro

S. Mariae supra Minervam, die xxv aprilis, anno MDCLXV.

Frater IOANNES BAPTISTA de MARINIS,
magister Ordinis.

Frater BERNARDINUS de Venetiis,
magister et socius ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositi subiungebat, praefati exponentes praemissa, quo firmis subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae praesidio roborari, et aliâs opportune sibi ut infra a nobis indulgeri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensio- nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ lati, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censemtes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praerinsertas binas memorati magistri generalis patentes litteras, cum omnibus et singulis contentis in illis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur addicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenient, supplemus.

§ 3. Praeterea, ne de cetero fratres professi congregationis praefatae ad conventus supradictae vel alterius eiusvis provinciae dicti Ordinis absque expressâ magistri generalis eiusdem Ordinis pro tempore existentis licentiâ transire possint, auctoritate et tenore praedictis, prohibemus et interdicimus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes ac praerinsertas patentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et

Pontifex conformat.

Prohibitio at
rubrica.

Decretum ir-
titulus.

fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandoeumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat constitutio
tum. § 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, Ordinis ac provinciae et congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi ianuarii MDCLXVI, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 16 ianuarii 1666, pontif. an. xi.

DXXXIV.

Decernit serrandum et executioni mandandum esse Breve Suae Sanctitatis anno MDCLXI emanatum, quo statutum fuit in provinciâ S. Guillelmi Franciae Ordinis Eremitarum sancti Au-

gustini perpetuo admittendos esse decem magistros cum privilegiis loci et voeis iuxta constitutiones, etc.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Sacrosancti apostolatus officii, quo Ecclesiae catholicae regimini divinâ dispositione praesidemus, ratio postulat, ut, paternam christifidem Altissimi obsequiis sub suavi religionis ingo mancipatorum curam peculiari studio gerentes, controversias et contentiones inter eos subortas, ne fraternae charitatis religiosaeque tranquillitatis serenitatem diutiu obnubilant et conturbent, resecare atque omnino e medio tollere connitamur, sicut aequitati et iustitiae consentaneum esse in Domino arbitramur.

§ 1. Aliâ squidem emanarunt a nobis litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet: *Alexander Papa VII, ad futuram rei memoriam.* In supremo iustitiae throno, etc., (vide tom. xvi, pag. 733).

§ 2. Cum autem, sicut praefatus procurator generalis dieti Ordinis Eremitarum sancti Augustini nobis nuper exponi fecit, licet causa privilegiorum et acceptationis decem magistrorum seu doctorum theologorum cum eisdem privilegiis in praefata provinciâ S. Guillelmi seu communitate Bituricensi eiusdem Ordinis iam multoties, auditis in contradictorio partibus, agitata inter praefatos magistros ex una et exprovinciales ipsisque adhaerentes sub nomine dictae provinciae ex alterâ partibus, atque definitores interuenientes in eâdem causâ cum quibusdam aliis eiusdem provinciae, per litteras nostras praeinsertas in favorem dictorum magistrorum terminata, ipsaeque litterae in capitulo provinciali dictae provinciae die ix maii MDCLXII publicatae fuerint*, executores

Procedunt.

Breve prius
editum recense-
ter.

Motiva.

tamen in eisdem litteris deputati, propter oppositionem, contumaciam et rebellionem exprovincialium ipsisque adhaerentium contra litteras praemissas, interdictâ voce dictis exprovincialibus, qui illam cum suis adhaerentibus denegant magistris, partes ad nos et hanc Sanctam Sedeum remiserint; et, quanvis illis iterum citatis et auditis litteras praemissas executioni omnino demandandas esse decretum fuerit, nihilominus partes dictis magistris adversae in suâ rebellione, inobedientiâ et contumaciâ permanentes porrecto supplici libello sub nomine provincialis, definiitorum, priorum localium, discretorum conventuum, et aliorum dictae provinciae, easdem litteras oppugnare tentaverint: nobis propterea memoratus procurator generalis humiliter supplicari fecit ut causae et controversiis huiusmodi finem impone de benignitate apostolicâ dignaremur.

Pontifex con-
firmat auctorita-
tatem apostolica-
prouit in rubri-
ca.

§ 3. Nos igitur, ipsum procuratorem generalem specialis favore gratiae prosecuti volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliquis ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latet, si quibus quomodolibet innodus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censemtes huiusmodi supplicationibus inclinati, de praefatorum cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, inhaerentes praefatis litteris, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus servandas et executioni demandandas esse easdem litteras praemissas sub poenâ nullitatis futuri capituli provincialis dictae provinciae pro tempore, quatenus non obediendo praefatis litteris et non servata illarum formâ cele-

bretur, et sub poenâ privationis vocis activae et passivae, ac, in subsidium, excommunicationis omnibus vocalibus, et praesertim eis, ad quos executio dictarum litterarum praecipue spectat et pertinet, aut spectare et pertinere poterit in futurum.

§ 4. Praeterea decernimus asserta rescripta seu decreta Eugenii Petrelli <sup>et nonnulla
decreta prae-
dicti hanc revocat.</sup>

olim prioris generalis dicti Ordinis data xiv iunii et vii augusti MDCXLV, sicut et Salvatoris Severini olin vicarii apostolicis eiusdem Ordinis data xvii augusti et v octobris MDCXLVIII, unâ cum statuto capitulo provincialis Castelloniensis dictae provinciae edito mense aprilii MDCXLVI, et rescriptum sive decretum congregationis memoratorum cardinalium, datum, ut asseritur, xxiii iulii MDCXLIX, ceteraque alia contra praefatos magistros non citatos nec auditos acta, iam per praemissas nostras litteras emanatas, auditis partibus, fuisse revocata et annullata, prout iterum illa omnia et singula harum serie dictâ auctoritate expresse revocamus et annullamus. Ideoque, ubi et quoties contigerit a dictâ provinciâ non admitti magistros seu doctores theologos, vel ipsos impediri accedere ad capitulum provinciale, aut denegari ipsis privilegia vocis et praecedentiae, aliaque quibus gandere praetendunt dicti exprovinciales, excludendo ab ipsis praefatos magistros, ipso facto eisdem privilegiis privamus et privatos declaramus exprovinciales eiusdem provinciae extra corpus definitiorum existentes, cum ipsi sint per constitutiones dicti Ordinis magistris posteriores. Insuper, defectu nominationis magistrorum ad formam dictarum litterarum nostrarum faciendas a definitorio praefatae provinciae pro complendo eorumdein numero post sex menses expletos a die notificationis dictarum litterarum provinciali eiusdem provin-

<sup>Aliaque ad
opportunitatem
inveniunt.</sup>

iae facienda, iniungimus et praecipimus priori generali dicti Ordinis pro tempore ut nominet et constituat futuros magistros, qui repleant dictum numerum denarium magistrorum seu doctorum theologorum in dietâ provincia, non solum tres modo requisitos et vacantes ad prae- fatum numerum denarium complendum, qui, pro hac primâ vice, non requisitâ dictae provinciae acceptatione, gaudeant dictis privilegiis, verum etiam perpetuis futuris temporibus, quandocumque ultra sex menses a die vacationis alicuius ex praefatis magistris dicti numeri denarii distulerint seu omiserint nominationem ad formam earundem litterarum praesertarum.

*Explicat quae
dam.* § 5. Quod autem in dictis nostris litteris inter alia requisita disponitur circa eos qui per decennium concessionati fuerint in principalioribus ecclesiis, declaramus et disponimus intelligi de principalioribus ecclesiis, non solum cathedralibus, verum etiam parochialibus, collegiatis et conventionalibus, et concessiones habitac sint per decennium, computando tam cursus quadragesimalis quam adventus quolibet die iuxta morem Galliae et cursus dominicades per annum; ita ut quilibet ex dictis tribus cursibus computetur in numero decem annorum concessionis explendae.

*Inhunclo pte.
blicationis* § 6. Praeterea iniungimus et praecipimus praefato priori generali pro tempore Ordinis huiusmodi, ut in litteris praesidentiae capitulorum provincialium dictae provinciae pro tempore mittendis specificam et expressam mentionem faciat praefatarum nostrarum litterarum, easque servari iubeat et faciat sub poenis in eis contentis, quibus effective subiiciat contradictores rebelles et contumaces quoeverum.

*Sic facies
eum.* § 7. Denique mandamus ut nulla alia commissio expediatur super huiusmodi

negotio in praeiudicium earundem litterarum praesertarum; ac proinde circa praemissa omnia et singula ita fieri et observari mandamus et praecipimus sub praedictis poenis.

§ 8. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integrlos effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sieque in praemissis per quoeverumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari.

§ 9. Quia vero ex tribus praelatis executoribus litterarum nostrarum praesertarum in eis nominatis primus viam universae carnis ingressus est, secundus autem ob nimiam suae dioecesis distantiam vix adesse potest, et solus superest tertius, nempe venerabilis frater Harduin nunc archiepiscopus Parisiensis; idcirco eidem Harduno archiepiscopo ac venerabilibus etiam fratribus Henrico Ebroicensi et Ioanni olim Condomensi episcopis per praesentes committimus pariter et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes ac praesertas litteras et in eis contenta quoeverumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte magistrorum praefatarum, aliorumque in praemissis interesse habentium, seu alicuius eorum, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ ipsas praesentes ac praesertas litteras et in eis contenta huiusmodi ab omnibus et singulis, ad quos spectat

*Decretum ire
ritans.*

*Exequentes
deputati.*

et spectabit in futurum, inviolabiliter et inconcusse observari, dictosque magistrorum, aliosque interesse habentes, et eorum quemlibet, illorum omnium et singularum commodo et effectu pacifice frui et gaudere; non permittentes eos desuper a quoquam, quavis auctoritate, quomodolibet indebite molestari, vexari vel perturbari; contradicentes quoslibet et rebelles per praefatas et alias poenas et censuras ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedias, appellatione postposita, similiter compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogat contraria.

§ 10. Non obstantibus supradictis rescriptis seu decretis, aliisque praemissionis, nec non omnibus et singulis illis, quae in praemissionis litteris concessimus non obstarre, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi ianuarii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 26 ianuarii 1666, pontif. anno XI.

DXXXV.

Decernit, quod deinceps capitulum generale Congregationis eremitarum Camaldulensium de biennio in biennium, et dieta anno post celebrationem capitulo huiusmodi respective celebrari debeant.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Reconsuet alias litteras.

§ 1. Alias emanarunt a nobis, ad supplicationem tunc existentium definitorum dictae generalis Congregationis eremitarum Camaldulensium, litterae in simili

formâ Brevis, tenoris qui sequitur, vide-licet:

Alexander Papa VII, ad perpetuam rei memoriam. Debitum pastoralis officii, etc.¹.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius procurator generalis dieta congregatiōnis eremitarum Camaldulensium nobis nuper exponi fecit, quae in praemissionis litteris nobis exposita fuisse narrantur, veritati minime nitantur, quandoquidem celebrationi capituli generalis eiusdem congregatiōnis non intersint nisi maior, visitatores, et procurator generalis, ac priores eremitorum ipsius Congregationis, ex quibus maior et visitatores in loco capituli huiusmodi conmorantrur, qui vero eius rei causâ iter agere debent, pauci sunt, quorum aliqui senectute vel infirmitate praepediti ad capitulum non accedunt, et multi in locis ab eremo Camaldulensi, ubi capitulum habetur, parum distantibus degunt; quinimo observatum fuerit quod frequens priorum mutatio minorem adferat familiarum mutationem, quod quidem praeterito quadriennio usu venit, quo in aliquā eremo, cum prior mutari non posset, bonam partem illius religiosorum mutari oportuit; nec eremus praedieta Camaldulensis onere considerabili ex causâ paucorum eremitarum, qui paucis diebus ibidem quolibet biennio morantur, gravetur, quippe quae duodecies mille, et aliquando pluribus personis illuc confluentibus annuatim alimenta praebeat; eremitae autem Poloniae non teneantur ex praescripto constitutionum Congregationis praedictae ad capitulum accedere, nisi singulis quadrienniis, eisque datus fuerit vicarius generalis, et concessa nominatio ad paelaturas, ut minorem habeant iter agendi occa-

Motiva revo-
cationis praefas-
tarum littera-
rum.

¹ Reliquum omittimus, quia habes in tom. xvi, pag. 749 (R. T.).

sionem; cumque frequentia capitulorum eidem Congregationi in spiritualibus et temporalibus notabiliter prospicit, praelatis ibidem exactissimam actionum et administrationum suarum rationem reddentibus, quod et illis intra debiti officii limites continendis non medioeriter conduceat, et per opportunum est conservandae regulari observantiae, quae, novis subinde deeretis, sicut deficere videtur, firmius stabilitur in capitulo generali, cui etiam reservata sunt multa magni momenti negotia, quorum resolutionem ad quadriennium differri quandoque non expedit; quin etiam ex quadriennali capitulorum huiusmodi celebratione hoc sequatur incommodi, quod visitatores, qui visitationes suas intra biennium absolvunt, altero biennio cessarent a visitando, nec eremii interea visitarentur, attento quod constitutiones dictae Congregationis non permittant visitationes ab eisdem iterari; unde si novae visitationis gratia post biennium officio renunciare deberent, prout re ipsa factum est in quadriennio proxime praeterito, inde consequeretur, ut finito uscio non possent capitulo generali cum voce intervenire, qui tamen interventus maxime necessarius est, ut ab ipsis capitulares de statu Congregationis doceantur; aedem considerandum sit quod per constitutiones Congregationis huiusmodi cavitur expresse, ne quis ultra sexennum, in praelaturis continuari possit, atque ita si capitula de quadriennio in quadriennium celebrarentur, necesse foret in eorum quolibet omnes praelatos mutari, quippe qui usque ad aliud subsequens capitulum, scilicet per octenium, in praelaturis huiusmodi contra earumdem constitutionum dispositionem continuare non valerent:

Absolutio a § 3. Nobis propterea praedictus procurator generalis, tam suo quam dilecto-

rum pariter filiorum maioris et definitorum dictae Congregationis nominibus, humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, incommode praedictis, quantum nobis ex alto conceditur, occurrere, ac eiusdem Congregationis salubri directioni et utilitati consulere cupientes, dictosque magistros et definitores ac procuratorem generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ lati, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut deinceps perpetuis futuris temporibus capitulum generale de biennio in biennium, et dieta anno post celebrationem capituli huiusmodi respective haberet et celebrari debeant, nec praelatura dictae Congregationis ultra biennium durent, quemadmodum per constitutiones eiusdem Congregationis cautum reperitur, et, antequam praeinsertae nostrae litterae emanarent, fieri solebat, auctoritate praedictâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, ac statuimus et ordinamus.

§ 4. Ac proinde easdem litteras nostras praeinsertas, omniaque et singula in eis contenta, auctoritate et tenore praedictis ex nunc revocamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque effectu penitus et omnino vacuamus, et ex nunc revocata, cassata, irrita et nulla, viribusque et effectu penitus, et omnino vaeua esse; praesentes vero litteras semper firmas, validas et effi-

Confirmat praesentias ut in epistola.

Revocat litteras praeinsertas.

caces existere et fore, snosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sive in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, deeernimus.

Ostantia tollit. § 5. Non obstantibus litteris praeinsertis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides. § 6. Ceterum volumus pariter, ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alieuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adliberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub anno Piscatoris, die XXVIII Ianuarii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XI.

Dal die 28 ianuarii 1666, pontif. anno XI.

XXXVI.

Quod fratres Trinitarii provinciae Castellae, Aragoniae et Baeticae, aliasrumque provinciarum Redemptiois Captivorum, non possint uti cappi nigrae.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Ex iniuncto nobis caelitus apostolicae servitutis officio controversias inter viros religiosos exortas, ne pacis fraternaeque charitatis serenitatem obnubilent, opportunis rationibus dirimere satagi-

mus, quemadmodum, omnibus mature consideratis, arbitramur in Domino rationi esse consentaneum.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius magister generalis Ordinis fratrum Praedicatorum, quod, licet dictus Ordo a sancto Dominico fundatus proprio et peculiari habitu decoretur, nempe tunica et scapulari albis cum caputio pariter albo, et cappa nigra cum caputio item nigro, eumque habitum, sub praescriptis formâ, colore, modo et dispositione, publice et privatim fratres Praedicatores deferre consueverint, illoque ab aliis religionibus distinguantur, et ex speciali privilegio decem Romani Pontifices felicis recordationis praedecessores nostri severissime praeciperint, ne aliquis, sive sit in Ordine, sive extra Ordinem constitutus, deferat habitum fratrum Praedicatorum, aut ita consimilem, quod propter eum frater Praedicator credi possit, absque speciali Apostolicae Sedis mandato, addicto decreto irritanti, si quid in contrarium factum fuerit, et committendo dioecesis locorum, ut per censuras ecclesiasticas, omni appellatione postpositâ, cum requisiti fuerint, compellant quemcumque ad eum deponendum, prout ex eorumdem praedecessorum nostrorum litteris apostolicis desuper expeditis constare dicitur;

§ 2. Nihilominus provinciae Castellae, Aragoniae et Baeticae Ordinis fratrum SS. Trinitatis Redemptiois captivorum, contra tenorem tot constitutionum apostolicarum, uno et contra usum maioris partis provinciarum suae religionis, cum suo capite ministro generali mutavere habitum album primitivum suae religionis, et deferunt cappas et caputia nigri coloris, in nullo dissimilia ab illis, quibus intentur fratres Praedicatores, praeterquam in signo crucis, quod minime

Expositio.

Sppur.

aut parum discernit eos a fratribus Praedicatoribus, nec facit quin habeantur pro fratribus Praedicatoribus; contendentes usum cappae et caputii nigri coloris sibi esse licitum per modificationem regulae factam a recoledae memoriae Clemente Papa IV praedece-
sore pariter nostro sub datum Viterbi^{vii} idus decembris anni ^{MCCLXVII}, et per concessionem factam per litteras poenitentiariae apostolicae sub piae memoriæ Pio Papa IV etiam praedecessore nostro, sub datu^m Romæ, v nonas iulii, pontificatus eius anno 1, in quibus (ut asserunt) conceditur color brunnus in cappis. Et quoniam hoc est libere dictum, quia talis permisso non solum non reperitur in praedictâ modificatione, immo in eâdem praecepitur contrarium, quia in illâ solummodo leguntur haec verba: *vestimenta sint lanea et alba*, ut constat ex regesto originali in archivio apostolico Vaticano existente, et hoc aliâs a similis recordationis Innocentio Papa III in primitivâ regulâ dispositum erat per eius litteras, quarum initium *Operante divinae dispositionis elementiâ*, datas Laterani, vi kalendas ianuarii ^{MCXCVIII}, pontificatus sui anno 1; et in praecepsatis litteris poenitentiariae apostolicae permittitur provinciae tantum Castellae usus bruni coloris determinati, illius nimirum qui in illis partibus vulgo dicitur *buriel*, in vim cuius assertae permissionis, sive proprio arbitratu, sive aliâs, praedicti fratres Ordinis SS. Trinitatis addiderunt regulæ et constitutionibus, in locis ubi tractatur de vestimentis fratrum, aliquas clausulas in grave dictorum fratrum Praedicatorum praeiudicium, et contra dispositionem tot summorum Pontificum, et signanter in regulâ num. vi, § *Vestimenta*, ad illa verba, excepta cappâ, et in eodem textu relato, cap. xiv, tit. *De vestitu*

et honestate habitus, et in declaracione eiusdem textus, cap. eit., § 2, ad illa verba *sed in modificatione* usque ad finem §, et in cap. vi, tit. *De signis in habitu ponendis*, text. viii, § 1, ad illa verba *sed neque eappa*:

§ 3. Nobis propterea memoratus ma-
gister generalis, tam suo, quam totius
sui Ordinis Praedicatorum nomine, hu-
milater supplicari fecit ut in praemissis
opportune providere et ut infra indul-
gere de benignitate apostolicâ dignarem-
ur. Nos igitur, ipsum magistrum gene-
ralem specialibus favoribus et gratiis
prosequi volentes, et a quibusvis ex-
communicationis, suspensionis et interdi-
eti, aliquis ecclesiasticis sententiis,
censuris et poenis, a iure vel ab
homine, quavis occasione vel causâ
latis, si quibus quomodolibet innodatus
existit, ad effectum praesentium
dumtaxat consequendum, harum serie
absolventes et absolutum fore censem-
tes, huiusmodi supplicationibus inclini-
nati, de venerabilium fratrum nostrorum
S. R. E. cardinalium negotiis et consulta-
tionibus episcoporum et regularium
praepositorum, qui rem de mandato no-
stro, plures partibus auditis, mature dis-
cusserunt et examinarunt, consilio, vi-
sisque per eosdem cardinales Brevibus
apostolicis, et signanter regesto origi-
nali litterarum praedicti Clementis IV
praedecessoris, quarum initium *In Or-
dine vestro*, sub datum Viterbi^{vii} idus
decembris ^{MCCLXVII}, pontificatus sui an-
no ^{III}, necnon privilegiis, scripturis et
instrumentis hinc inde exhibitis, aliis-
que videndis, auctoritate apostolicâ, te-
nore praesentium, decernimus et decla-
ramus non licere fratribus Trinitariis,
tam dietarum, quam aliarum quarumcum-
que provinciarum, uti cappâ nisi albi col-
loris, exceptâ tamen provinciâ Castellae,
in qua ad prescriptum litterarum poe-

Supplicatio.

Statuit ut in
rubrica.

nitentiariae apostolicae memorati Pii IV praedecessoris, sub datum Romae, v nonas iulii, pontificatus eius anno i, licenti cappà coloris brunni eius nimirum qui in illis partibus vulgo dicitur *buriel*, non autem nigri coloris; et ad tenorem praesentium litterarum corrigendas esse regulam et constitutiones dicti Ordinis SS. Trinitatis respective in locis, textibus, capitulis et declarationibus, in quibus tractatur de vestimentis fratrum.

Esequentes
deputat § 4. Ut autem earundem litterarum executioni firmius consulatur, auctoritate praedictà committimus et iniungimus Ordinariis locorum, ut, quoties pro parte dictae religionis Praedicatorum fuerint respective requisiti, seu quilibet eorum fuerit requisitus, fratres dicti Ordinis SS. Trinitatis, qui cappam nigri coloris, seu aliàs, contra praesentium litterarum formam deferre praesumpserint, ad ipsam deponendam per censuras ecclesiasticas, aliaque iuris et facti remedia, omni appellatione postposità (invocato etiam, quatenus opus sit, brachii secularis auxilio), per se, vel per alios, dictà auctoritate cogant et compellant; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis praedicatorum cardinalium.

Decretum ir-
titans. § 5. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocunque spectabit, inviolabiliter observari, et dicto Ordini Praedicatorum in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et desiniri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus in contrarium deductis, etiam speciali expressione dignis, ac constitutionibus et ordinatio-nibus apostolicis, neenon dicti Ordinis SS. Trinitatis, eiusque provinciarum, etiam iuramento, confirmatione apostolice, vel quavis firmitate alià roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore perman-suris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis qui-buscumque.

§ 7. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibetur, quae praesentibus ip sis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die viii februarii MDCLXVI, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 8 februarii 1666, pontif. anno xi.,

Derogatio
contrariorum.

CDXXXVII.

*Confirmatio diversorum capitulorum in-
ter fratres conventus S. Francisciæ
Romanae Ordinis SS. Trinitatis re-
demptionis captivorum et Augusti-
nianos reformatos hospitii Ss. Ilde-
fonsi et Guillelmi de Urbe super statu
dicti hospitii, ciusque oratorii, ac nu-*

mero fratrum Augustinianorum inibi
commoraturorum, aliisque articulis¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Proemium. Militantis Ecclesiae regimini superni dispositione consilii praesidentes, illis, quae inter christifideles quoscumque, et praecepsertim illos qui e fluctibus seculi in religiosae vitae portum confugerunt, pacis, atque amabilis concordiae studio provide conventa et concordata esse noscuntur, ut stabilia semper et illibata persistant, libenter, dum id a nobis petitur, apostolici munimini adiungimus firmitatem.

Postulatio. § 2. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres conventus S. Franciseae Romanae in via Felici nuncupata de Urbe Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, ac fratres reformati Ordinis sancti Augustini degentes in hospitio Ss. Ildephonsi et Guillelmi in eadem via, quod, pro terminandis controversiis aliás exortis circa statum praedicti hospitii, et pro bono pacis perpetuo conservanda, sicut religiosos viros decet, ipsi fratres tam conventus quam hospitii huiusmodi die VIII februarii provinciae praeteriti ad sonum campanulae capitulariter congregati coram dilecto filio Michaëleangelo curiae capitolinae notario per viam concordiae et stipulationis omni meliori modo et formā, tam suo quam futurorum conventus et hospitii huiusmodi religiosorum nomine, convenerunt, ut inter ipsos in perpetuum observentur infrascriptae conditiones et pacta, ac iuxta illas et illa licet sit religiosis dicti hospitii ea facere, quae continentur in articulis seu capitulis tenoris qui sequitur, videlicet:

Tenor concordie. 1. Quod debeant et obligati sint patres dicti hospitii S. Ildephonsi demo-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

rire et admovere¹ campanile in praesentiarium existens supra tectum eiusdem hospitii, et ponere campanam intra angulum eiusdem hospitii sub tecto altitudinis cornicionis e conspectu mascheronis existentis in eodem cornicione, nec in posterum possint patres erigere campanile, nec retinere campanas supra dictos tectos, nec in maiori altitudine supradicti cornicionis, et possint pulsare eamdem campanam in posterum, uti usque in praesentem pulsata extitit, quia sic, etc.

ii. Quod dicti patres eiusdem hospitii non possint ullo unquam tempore per Urbem mendicare ostiatim elemosynam, ex pacto, quia sic, etc.

iii. Quod domus in praesentiarium habitata a domino Alonso de Ibarra conexa oratorio eiusdem hospitii ex parte versus ecclesiam S. Franciseae, quae domus spectat ad dictos patres praedicti hospitii S. Ildephonsi, et quaelibet alia domus, quae ipsis patribus relieta fuerit, vel ab ipsis empta versus conventum S. Franciseae, non possint ullo unquam tempore incorporare, aut dilatare eorum hospitium, sed illas retinere solum pro usu afflictus pro eorum substantiatione, ex pacto, quia sic, etc.

iv. Quod in festivitatibus Ordinis SS. Trinitatis et tituli S. Franciseae, et in die festo S. Catherine virginis et martyris et S. Agnetis secundo, et feriā quartā Cinerum non possint dicti patres praedicti hospitii administrare sacramenta ulli personae, neque solemnizare festivitatem aliquam, sub expressa prohibitione, ex pacto, quia sic, etc.

v. Quod status dicti hospitii semper et perpetuo stare debeat in statu hospitii, ut in praesentiarium reperitur, nec ullo unquam tempore in illo possint habitare, nec debeant habitare plures per-

¹ Videtur legendum amoere (R. T.).

. sonae regulares, inter sacerdotes, laicos et tertiarios, quam decem religiosi, et semper dici debeat habitatio hospitii, ex pacto, quia sic, etc.

vi. Quod, respectu formae dicti hospitii, et status in praesentiarum existentis, nullo unquam futuro tempore mutari possit in formâ conventus, nec versus ecclesiam S. Franciseae, nec versus plateam Barberinam, sed semper remanere debeat in statu praesentaneo hospitii sub perpetuâ prohibitione non ampliandi, ex pacto, quia sic, etc.

vii. Quod oratorium dicti hospitii, sub invocatione in praesentiarum Ss. Ildephonsi et Guillelmi, semper dici debeat oratorium, nec ullo unquam tempore alia denominatio acquiri possit, praeterquam oratorii, sub modo infrascripto, idest, in toto anno in diebus festivis dominicarum, festivitatum ex praecepto et devotione, et ferialium dierum retinere dictum oratorium de mane cum ianuâ apertâ, et ibi in dicto oratorio missas privatas celebrare (non tamen missas cantatas solemnes, nec vesperas solemnes et processiones) et administrare in dicto oratorio omnibus christifidelibus utriusque sexus sanctissima sacramenta Poenitentiae et Eucharistiae usque ad sonum campanae, ut dicitur, *a mezzogiorno*, et post mediam diem claudere debeant ostium dicti oratorii usque ad aliud mane, nec unquam retinere ostium apertum de die, sub expressâ prohibitione, et ita perpetuo observare, ex pacto, quia sic, etc.

viii. Quod in solemnitatibus Ordinis eremitarum sancti Augustini et tituli dicti Oratorii et solemnitatibus S. R. E. liceat et possint dicti patres solemnizare in dicto oratorio infrascriptas solemnitates, idest in festo S. Ildephonsi episcopi et confessoris, S. Guillelmi confessoris, S. Augustini, S. Monicæ, S. Ni-

colai de Tolentino, S. Thomae de Villanova, et in omnibus festivitatibus solemnibus gloriosae Virginis Mâriae, Nativitatis D. N. Iesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniae, Paschatis Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, cum duobus sequentibus diebus, in festivitate Corporis Christi, cum suâ octavâ, et in feriâ quintâ maioris hebdomadae usque ad sabbatum sanctum, in quibus festivitatibus supradictis solummodo, ut supra, possint patres dicti hospitii retinere portam oratorii de sero etiam apertam, et in aliis temporibus anni prohibitum sit, ex pacto, quia sic, etc.

ix. Quod dicti patres dicti hospitii nullo unquam tempore futuro possint iure¹ sepulturae habere, nec cadavera mortuorum cuiuscumque sexus sepelire, sed solum licitum sit posse seppellire personas seculares cuiuscumque sexus laicos et ecclesiasticos Hispanae nationis tantum, et familiares hospitii, idest actuarios famulos, barbitonsorem, chirurgum, medicum, fabrum caementarium, procuratorem, advocatum et notarium, sub prohibitione aliarum personarum, ex pacto, quia sic, etc.

x. Quod nullo unquam tempore patres dicti hospitii possint exercere processiones cuiusvis generis, nec privatas, nec publicas, nec functiones conventuales, sed semper retinere oratorium sub usu oratorii, nec ullo unquam tempore, respective licentiarum, ut supra, concessionarum, possint acquirere ius ullum ullius status ecclesiae, sed semper dici debeat status oratorii, ex pacto, quia sic, etc.

xi. Quod possint dicti patres emere situm versus plateam Barberinam, sen Sforiae, usque ad terminum primæ domus Michaëlis de Marchis, ubi in praesentiarum inhabitant dominus Laurentius

¹ Forsan *iura* (r. t.).

Mongiamoroti et Elisabeth Ioannis Baptiste Fontana, et in illo situ fabricare novum oratorium latitudinis palmorum murariorum *passetti* ad usum fabri camentarii in palmis quinquagintaquinque, et longitudini palmorum murariorum *passetti* fabri camentarii in palmis octogintaquatror, et huiusmodi magnitudo et longitudine inservire debeat pro constructione dictae fabricae totius dicti oratorium, idest pro muris, vano oratorium et cappellis ipsius et cappellâ maiore, et non plus, nec aliâs, nec dictum oratorium de novo fabricandum in futuro tempore possint asportare versus ecclesiam S. Franciscæ, nec aliam longitudinem nec latitudinem habere possint neque nti in ampliatione dicti patres et constructione dicti oratorium, ex pacto expresso, quia sic, etc.

xii. Quod ex causâ dictae ampliationis, dilatationis et translationis oratorium, patres conventus S. Franciscæ praestant omnem assensum et consensum licere patribus dicti hospitii S. Ildephonsi retrahere situm versus plateau Barberinam connexum eorum hospitio usque ad donum Michaëlis de Marchis, ut supra, et omni alio meliori modo, quia sic, etc. »

Postulatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, inter praefatos exponentes primario conventum fuerit quod super praemissis obtineri deberet assensus et beneplacitum congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositæ, quæ die xxv ianuarii m̄cclviii decrevisse reperitur non licere fratribus Augustinianis Discalceatis Hispaniarum in viâ Felici dilatare oratorium hospitii; ipsique exponentes conventionem huiusmodi, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolice confirmationis nostræ

patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem eisdem exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, de praefatorum cardinalium consilio, attentis narratis, conventionem et capitula praensiserta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, et exequutioni demandari decernimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus scripsi et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sive in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus memorato dictæ congregationis decreto, ac, quatenus opus sit, felicis recordationis Pauli Papæ II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praefatorum conventus et hospitii, ac Ordinum, aliisve quibusvis,

Absolutio a censuris.

Confirmat pro-
ut in rubrica.

Decretum ir-
ritans.

Contrariis do-
regit.

etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolieis in contrarium praemissorum quonodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis qui buscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xv martii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XI.

Dat. die 15 martii 1666, pontif. anno xi.

XXXVIII.

Damnantur iterum plurimae aliae propositiones tamquam scandalosue prout supra in constitutione DXX.

Feria quintā, die xviii martii MDCLXVI¹.

Emissario.

In congregatione generali sanetae Romanae et universalis Inquisitionis habitā in palatio apostolico Montis Quirinalis coram sanctissimo D. N. D. Alexander divinā providentiā Papa VII ac eminentissimis et reverendissimis dominis S. R. E. cardinalibus in tota republicā christianā adversus haereticam pravitatem generalibus inquisitoribus a sancta Sede Apostolicā specialiter deputatis,

§ I. Sanctissimus dominus noster, post latum decretum die xxiv septembri proxime elapsi², quo vigintio octo propositiones damnatae fuerunt, examinatis sedulo et accurate usque ad hanc diem infra scriptis aliis, quadragesimumquintum mi-

¹ Edit. Main. habet 1665 (R. T.).

² Vide supra pag. 287 (R. T.).

merum implementibus, per plures in sacrā theologiā magistros ac per eminentissimos et reverendissimos dominos cardinales adversus haereticam pravitatem generales inquisidores, eorum suffragia singillatim super unaquaque ipsarum audiuit.

Prop. XXIX. In die ieiunii, qui saepius modicum quid comedit, etsi notabilem quantitatem insive comederit, non frangit ieiunium.

XXX. Omnes officiales, qui in republīca corporaliter laborant, sunt excusati ab obligatione ieiunii, nec debent se certificare an labor sit compatibilis cum ieiunio.

XXXI. Excusantur absolute a praeecepto ieiunii omnes illi qui iter agunt equitando, utcumque iter agant, etiam si iter necessarium non sit, et etiam si iter unius diei conficiant.

XXXII. Non est evidens quod consuetudo non comedendi ova et lacticinia in quadragesimā oblige.

XXXIII. Restitutio fructuum ob omissionem horarum suppleri potest per quasenque eleemosynas, quas antea beneficiarius de fructibus sui beneficii fecerit.

XXXIV. In die Palmiarum recitans officium paschale satisfacit praeecepto.

XXXV. Unico officio potest quis satisfacere dupli praeecepto pro die praesenti et crastino.

XXXVI. Regulares possunt in foro conscientiae uti privilegiis suis quae sunt expresse revocata per Concilium Tridentinum.

XXXVII. Indulgentiae concessae regularibus et revocatae a Paulo V hodie sunt revalidatae.

XXXVIII. Mandatum Tridentini factum sacerdoti sacrificanti ex necessitate cum peccato mortali confitendi quamprimum, est consilium, non praeeptum.

XXXIX. Illa particula *quamprimum* intelligitur cum sacerdos suo tempore confitebitur.

XL. Est probabilis opinio quae dicit esse tantum veniale osculum habitum ob delectationem carnalem et sensibilem, quae ex osculo oritur, secluso periculo consensus ulterioris et pollutionis.

XLI. Non est obligandus concubinarius ad eiiciendam concubinam si haec nimis utilis esset ad oblectamentum concubinarii, vulgo *regalo*, dum, deficiente illo, nimis aegre ageret vitam, et aliae⁴ epulæ taedio magno concubinarium afficerent, et alia famula nimis difficile inveniretur.

XLII. Licitum est mutuanti aliquid ultra exigere, si se obliget ad non repetendam sortem usque ad certum tempus.

XLIII. Annum legatum, pro animâ reliatum, non durat plus quam per decem annos.

XLIV. Quoad forum conscientiae, reo correcto, eiusque contumaciâ cessante, cessant censurae.

XLV. Libri prohibiti, donec expurgentur, possunt retineri, usquedum adhibitâ diligentia corrigantur.

Damnat ut in tuberculâ. § 2. Quibus māture pensatis, idem Sanctissimus statuit ac deerevit praedictas propositiones, et unamquamque ipsarum, ut minimum, tamquam scandalosas esse damandas et prohibendas, sicut eas damnat ac prohibet; ita ut quicunque illas, aut coniunctim aut divisim, docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputative, publice aut privatim, tractaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem, a qua non possit (praeterquam in articulo mortis) ab alio, quacunque etiam dignitate fulgente, nisi a pro tempore existente Romano Pontifice absolvî.

¹ Edit. Main. legit *aleae* pro *aliae* (B. T.).

§ 3. Insuper districte in virtute sanctae obedientiae, et sub interminatione divini iudicij, prohibet omnibus christifidelibus, cuiuscumque conditionis, dignitatis, ac status, etiam speciali et speciалистикой dignis, ne praedictas opiniones, aut aliquam ipsarum, ad proxim deducant.

JOANNES LEPUS, sanctae Romanae et universalis Inquisitionis notarius, etc.

Loco + sigilli.

XXXIX.

Ut nuncius Sabaudiae audiat recursus subditorum principatus Masserani et marchionatus Crevacorii¹.

Venerabili fratri Petro archiepiscopo Thebarum, nostro et Apostolicae Sedis apud dilectum filium nobilem virum Carolum Emanuelem Sabaudiae ducem nuncio,

Alexander Papa VII.

Venerabitis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum dilecti filii consules, consiliarii et homines principatus Masserani et marchionatus Crevacorii aliorumque locorum annexorum, ob magnam eorum ab Urbe distantiam, non facile, nec sine notabili incommodo et impensâ, valeant accedere ad Apostolicam Sedem, eique suis recursus et quaerelarum causas proponere, si quando a dominis, quibus ab eâdem Sede commissi sunt, vel eorum iudicibus, sentiant se in aliquo prægravari; indeque saepius contigerit illos, praesto neminent habentes qui eos audiatur et praesidio sit, animis concitatibus prosiluisse in varios excessus, maximo etiam cum detimento praedictorum minorum loca ipsa obtinentium in feudum: nos, ex numero nobis iniuncto voluntates omnium tranquillitati ac etiam

Deputat numerum apostolicum ut in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

commoditati et indemnitatì prospicere, motu proprio, ac ex certà nostrà scientià, deque apostolicae potestatis plenitudine, te, de cuius probitate, prudentià, ac in rebus agendis dexteritate et experientià plurimum in Dominò confidimus, constituimus et deputamus, ut recursus, si quos a quibusvis gravaminiibus per dilectum filium nobilem virum principem Masserani et marchionem Crevacorii sive eius iudices praedictis consilibus, consiliariis et hominibus, tam uti universis, quam uti singulis, illatis seu inferendis, per eosdem consules, consiliarios et homines ad nos et Sedem praedictam haberi contigerit, auctoritate nostra, ac uti a nobis deputatus, audias, et quid circa illos et illa sit agendum, eidem principi, eiusque iudicibus rescribendo praescribas, et quomodo ab illis procedendum sit dirigas; in arduis vero negotiis, quae bonum regimen et statum dictorum locorum concernunt, informationes suscipias et ad nos transmittas, ut quid magis expedire censuerimus, decernere et mandare valeamus; plenamque tibi in praemissis et ceteris, quae circa illa et eorum occasione duixeris necessaria et opportuna, providendi atque statuendi et ordinandi auctoritatem concedimus et delegamus.

Mandatque ut § 2. Mandantes propterea moderno et omnes praedicto nuncia assistent et presentantur.

pro tempore existenti principi Masserani et marchioni Crevacorii, ne non universis et singulis aliis, sub nostrae indignationis aliisque nostro arbitrio poenis, ut tibi in praemissis pareant, et quidquid mandaveris exequantur, nec sub quovis praetextu aut quaesito colore vel causâ in praedictis andeant vel praesumant directe vel indirecte impedire seu molestare, sed immo tibi in omnibus assistant, suoque adiuvent auxilio.

Decretum irritans. § 3. Decernentes irritum et inane quidquid secus super his a quoquam,

quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ne non, quatenus opus sit, principatus, marchionatus et locorum praedictorum et aliis quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ corroboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissio et formâ in illis traditâ obseruatâ inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v aprilis MDCLXVI, pontificatus nostri anno xi.

Dat. die 5 aprilis 1666, pontif. anno xi.

DXL.

*Declaratio super
reservatione beneficiorum.*

**Alexander episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Tribus exorta. § 1. Cum noviter, in quadam lite et causâ pendente in tribunali auditoris camereae super executione litterarum apostolicarum in formâ Brevis expeditarum, inter provisum apostolicum de quibusdam beneficiis dioecesis Bononiensis actorem ex innâ, et provisum a cardinali indultario reum conventum partibus ex alterâ, in controversiam positum fuerit, an constitutio felicis recordationis Benedicti Papae XII, quae incipit *Ad regimen*, edita in idus ianuarii anni MCCCCXXXV, per Summos Pontifices praedecessores nostros innovari solita, et per nos quoque innovata in regulâ primâ cancellariae, induxit reservationem beneficiorum a notariis Sedis Apostolicae, protonotariis nuncupatis, et a scriptoribus litterarum apostolicarum et ab aliis officialibus dictae Sedis ibidem expressis obtentorum ratione solius familiaritatis pontificiae eisdem officialibus concessae a piae memoriae Paulo Papa III in eius constitutione quae incipit *Sanctissimus* lectâ et publicatâ in cancellariâ apostolica die xxii decembris, pontificatus anno 1, aut forsan etiam ab aliis Pontificibus antecessoribus aut successoribus, vel potius ratione officii; item an ad effectum reservationis requiratur obitus eorumdem officialium in Romanâ Curiâ, vel intra duas dietas, vel potius reservatio intret ubicumque eos mori contigerit; et insuper an protonotarius adeptus ex militâ militum piorum, et scriptoratus litterarum apostolicarum separatum acquisitus, constituant duas reservationes personales exclusivas in-

dulorum cardinalium ad praescriptum constitutionis editae a recolendae memoriae Urbano Papa VIII incipientis *Quamvis*, sub datum die xv iulii, pontificatus anno xix, vel potius constituant unam tantummodo localem ex facto obitu officialium in curiâ:

§ 2. Ut materia haec adeo exemplaris maturius discuteretur, mandavimus in causâ et causis praedictis per dictum auditorem camereae procedi de voto rotacae nostrae, et sub die xxiv ianuarii MDCLXI coram dilecto filio magistro Priolo eiusdem rotacae auditore, proposito dubio super executione Brevis praedicti, fuit negative resolutum; et subinde iterum atque iterum reprópositâ causâ sub diebus primâ iunii anni MDCLXIII et xxviii aprilis anni MDCLXIV, eâque ex speciali nostro mandato discussâ per omnes eiusdem rotacae auditores, resolutio capi non potuit propter discrepantia auditorum suffragia.

§ 3. Interim vero emanatis aliis provisionibus apostolicis de aliis diversis beneficiis, ad retardandam earumdem provisionum executionem allegata fuit decisio praedicta, quamvis per dictam iteratam repropositionem sine ullius resolutionis conclusione in suspenso remanserit.

§ 4. Unde causarum et litium celeri Novum examen. expeditioni pro posse, sicut debemus, providere volentes, cognitionem, discussionem et resolutionem dubiorum praedictorum demandavimus quinque Romanae curiae praelatorum congregatiōni, a qua, colligantibus praedictis plene informantibus, eorumque ac datariae nostrae iuribus iterum atque iterum sub diebus xxi et xxviii martii labentis anni MDCLXVI accurate discussis, declaratum ae resolutum fuit beneficia protonotariorum, scriptorum et aliorum officiūlūm enumeratorum in dictâ constitu-

tione *Ad regimen* esse reservata ubi-
cumque decadant etiam extra Romanam
curiam et extra duas dietas: itemque
reservationem beneficiorum obtentorum
per dictos officiales intrare etiam ra-
tione solius officii; et insuper protono-
tariatum ex dictâ militiâ piâ, sive mili-
tum piorum, et scriptoratum separatim
acquisitum constitnere duas reservatio-
nes personales coaequales exclusivas in-
dulti.

Decisio.

§ 5. Ne autem materia haec plene
discussa et resoluta amplius in dubium
revocetur in praedictâ vel aliis causis,
inhaerentes vestigiis diversorum praed-
ecessorum nostrorum, qui, ut litium
anfractus praescinderent, dubia iuris, tam
pro causis pendentibus, quam etiam pro
futuris, proprio oraculo declararunt, si-
cuit in materiâ reservationis beneficiorum
inter ceteros fecerunt similis memoriae
Paulus Papa II in constitutione quae
incipit *Ad Romani*, et dictus Urbanus
in constitutione suâ praefatâ, motu no-
stro proprio, non ad alieius nobis su-
per hoc oblatae petitionis instantiam,
sed ex certâ scientiâ, et de apostolicae
potestatis plenitudine, singularum con-
stitutionum et declarationum hactenus
per dictos praedecessores nostros res-
pective factarum et ordinatarum tenores,
etiam veriores, ac datas praesentibus
pro expressis habentes, omnes et sin-
gulas resolutiones et declarationes praedictas
emanatas a dictâ congregatiōne
quinque praelatorum confirmamus, ap-
probamus, et eis inviolabile firmatis
apostolicae robur adjicimus, sive ite-
rum et pariformiter nos quoque auto-
ritate apostolicâ declaramus, talemque
esse mentem et intentionem nostras de-
nunciamus, et ita pro lege declaratoriâ
ubique inviolabiliter observari volumus
et mandamus, tam in praedictâ, quam
etiam in omnibus aliis litibus et causis

pendentibus, atque in aliis omnibus de-
cetero movendis; et praemissa ut supra
declarata in controversia deinceps re-
vocari nou posse, neque licere, praeci-
pimus et iubemus; sieque et non aliter
per quoscumque iudices ordinarios et
delegatos, etiam causarum palatii apo-
stolici auditores, et S. R. E. cardinales,
etiam de latere legatos et Apostolicae Se-
dis nuncios, et quoscumque alios, etiam
speciali expressione indigentes, iudicari
et definiri et interpretari debere, sub-
latâ eis et eorum cuilibet quavis aliter
iudicandi et interpretandi faenitate et
auctoritate, ac irritum et inane decerni-
mus si secus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoran-
ter, contigerit attentari.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum li-
ceat hanc paginam nostrae confirmatio-
nis, approbationis, adiectionis, declara-
tionis, denunciationis, voluntatis, mandati
praecepti, iussionis et decreti infringere,
vel ei ausu temerario contraire. Si quis
autem hoc attentare praesumpserit, in-
dignationem omnipotentis Dei ac beato-
rum Petri et Pauli apostolorum eius
se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,
anno Incarnationis Domini MDCLXVI,
vi idus aprilis, pontificatus nostri anno xi¹.

Dat. die 8 aprilis 1666, pontif. anno xi.

DXLI.

*Bulla seu litterae decretales canonizatio-
nis sancti Francisci de Sales episcopi
Genevensis².*

¹ Ab electione XII (R. T.).

² Vide Const. ccxix (al. 213) huius Pontificis,
in qua habetur canonizatio S. Thomae de Villanova
archiepiscopi Valentini, tom. xvi, pag. 396.

**Alexander episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Ecclesia catholica, etsi, cum pluribus munita praesidiis, firmata propugnaculis et armata militibus, inferorum insulantium portas non reformidat, eo tamen post Christi merita potissimum sustentatur auxilio, quod servorum Dei sanctitas assiduo subministrat; nam, cum hoe veluti ingenitum mortalibus sit ut exempla magis quam documenta sequantur, mirum est quantum alterum ex his in Ecclesia Domini proficiat. Idcirco Christus Iesus, verus Dei verusque hominis filius, unum atque alterum pro duplicitate suae naturae hypostasi ineffabiliter adimplavit. Hinc illius verba, si quando doctrinam loqueretur: «Doctrina mea non est mea, sed eius, qui misit me Pater»; et haec alia, si quando agenda proponeret: «Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum feci vobis, ita et vos faciatis».

Sancti habent
tui veluti lumen
mundi. § 1. Quae cum ita se habeant, antecessores nostri Spiritu Sancto instructi laudabilem in Ecclesia morem induxere, nempe in excelso loco Sanctitatem constituendi, ut, veluti lumen illius lucis vicarium, quae de se dixit: «Ego sum lux mundi, et qui sequitur me non ambulat in tenebris», non sub medio absconditum, sed in candelabro elatum luceat coram hominibus, eosdemque a veneratione ad imitationem, vi stratâ ad caelestis et triumphantis Hierosolymae nunquam interituras delicias dirigat, inferatque. Et sane viros, de Christianâ republicâ morum sanctimoniam et fidei praedicatione benemeritos, debitum, hoc est divinis honoribus non prosequi, quidquid sibi velit impietas, indecorum ac iustitiae absonum haberetur.

Franciscus de
Sales inter San-
ctos referendus. § 2. Nos igitur his de causis, veterem Romanorum Pontificum consuetudinem secuti, post fusas ad Deum preces, audi-

tasque venerabilium fratrum nostrorum sententias, inter nomina catholicae Ecclesiae veneranda Franciscum de Sales episcopum Genevensem, doctrinâ celebrem, sanctitate admirabilem, aetatiique huic nostrae contra haereses medicamen praesidiumque, referre, Numine inspirante, decrevimus.

§ 3. Natus est Franciscus XII kalendas septembribus anno reparatae salutis sexagesimo septimo supra millesimum ac quingentesimum, ablutusque sacro baptismatis fonte in oppido Salesiano ducatus Sabaudiae Genevensis dioecesis. Suae domus haereditariâ ab ipsis incunabulis nobilitate conspicuum pietatem hausit, infantiamque non more solito inter crepundia, sed agente pietatis spiritu inter altariola, quae sibi ipse adornaverat, suae praeludens sanctitati angelicæ, exegit; tantumque charitatis erga pauperes concepit, ut, nisi aliquid illis erogaret, in lacrimas se effunderet. Ab

Huic infantiā
describitur.

Pueritia insi-
gns. infantia ad pueritiam per pietatis simul ac sapientiae gradus evasit; orationi vacabat inter studia litterarum; non fora, sed templo solitus invisere; et, effugiens commercia improbitatis, nonnisi semina probitatis vel excipiebat vel serebat. Inde, sacro chrismate roboratus, ad altiora tum virtutis tum doctrinae ornamenta complectenda se contulit, ut opportunius atque utilius divinae gratiae instrumentum fieret. Sortitus enim animam bonam, eandem optimam reddit did accuratio studio tum litterarum tum morum. Humanioribus litteris in collegio Annesiensi perceptis, philosophiae, theologiaeque arcana in academiâ Parisiensi didicit, non sine ingenti virtutum ac sanctimoniae profectu; nam simul frequentabat sodalitatem Deiparae addictam in gymnasio Societatis Iesu, ibique non solum octavo quoque die sacerâ mensâ animam reficiebat, sed omnia

pietatis exercitamenta exhibebat, prae-
sertim ea, quae ad cultum eiusdem Dei
parae pertinebant, adeo ut, ante eius
simulaerum, quod in aede S. Mariae

Votum virginitatis emitit. Graecorum colitur, supplex, votum per-
renne virginitatis nuncupaverit. Hoc voto
veluti pharmaco salutari raboratus, ad
inrisprudentiam capessendam accessit
Patavium, ubi non unam sensit voti open-
elusis artibus nonnullorum condiscipu-
lorum, qui per impudentiam illi obtu-
lerant impudicarum mulierum illece-
bras, quas, et saliva in illarum faciem
coniecta, et mente constanter repugnante
deiecit. Absoluto studiorum curriculo,
Romam se contulit, ut antiquae ibi vi-
gentis pietatis vestigia recognosceret,
atque novis moribus exprimeret, et na-
ctus par suaee religioni ac fidei thea-
trum, traxit e caelo incredibilem spi-
ritum ad perficiendam omni ex parte
molem sanctitatis ab infantia inchoatam,
et in inventutis aestu non modo con-
servatam, sed auctam.

§ 4. Igitur sui et mundi victor in
patriam remigravit, ut fructus legeret
litterarii laboris: nec spem fecellit, aut
suam, aut civium: certe Granerius, id
temporis episcopus Genevensis, eo con-
specto, illic¹ praesensit messem quam
eius adventus afferebat; exclamavitque
divinans, non sine gudio, habere se
iam successorem suum. Statim ei patuit
liber campus, amplissimusque ad ani-
mas excolendas, quo sponte ferebatur.

Sacerdotio in-
signitur. Quamvis, enim ut parenti obsequeretur,
advocatorum supremorum partes suscep-
perat, mox ubi sensit se ad nuptias per
votum abdicatas vocari, abiecit senato-
riam togam, et sacerdotio per omnes sa-
cri ordinis gradus initiatu, maioris ec-
clesiae praepositus Annesii renunciatus
est. Illud semper in ore et mente repe-
tens, « Quicquid pro aeternitate non est,

¹ Forsan illico pro illic legendum (R. T.).

vanitas est », omne studium convertit ad
aeternitatem ubique ferendam, instituta
societate Sanctissimae Crucis de poenitentibus,
adductis ad Ecclesiae catholi-
cae gremium magni nominis haereticis,
et praeterea sumpto divini verbi gladio,
quo armatus ac potens, episcopo iu-
bente, adorsus est haeresim Calvinianam
in Caballicensibus aliisque finitimiis po-
polis grassantem. Incredibile dictu est,
Contra ha-
reticos adorsus. quo animi ardore, qua peitoris constan-
ti, qua mentis alacritate, quam firma
in Deum fiducia, quam robusta in pro-
ximum charitate pugnaverit ac vicerit.
Ferunt eum ex vertice arcis Allingiana
aliquando conspexisse enormem catho-
licae religionis stragem, quam subiectis
circum terris haeresis ediderat, ac tanto
fuisse pietatis studio agitatum, ut emissio
cordis altissimo spiratio, non potuerit
sibi temperare quin mox Tononum, eius
provinciae caput, se contulerit; ibique,
erecto veritatis vexillo, per patientiam
et doctrinam omnibus omnia factus ia-
centem religionem sustinuit, et domi-
nantem impietatem fregit ac deiecit,
quasi alter David. Sed illud in primis
egregie gessit, quod nusquam nec un-
quam negotium fidei desperaverit, sed
maior laboribus, impedimenta omnia,
si non poterat tollere, vel effugiebat
vel eludebat. Prohibitus Tononi sacrum
confidere, in arcem Allingianam me-
moratam quatuor milliaribus distantem
quotidie ibat, ut ibi sacrificaret, atque
eadem de causâ flumen Druentiae tra-
ciebat singulis diebus per trabem gla-
cie concretam manibus ac pedibus re-
pens. Vexatus calumniis, et ubique tam-
quam publicae quietis perturbator, se-
ductor populorum, et plane veneficus
conclamatus, nullo infamiae metu, nullo
insidiarum strepitu, nullo vitae discri-
mine adduci potuit ut tentatam fidei
catholicae restitutionem aliquâ ratione

omitteret, neque usquam adhibuit in consilium eam, quam prudentiam humana, seu nominis aestimationem vocant; sed, evangelici dicti memor, cum haud lieceret palam, aperteque vivere, ac fidem contestari, in obvias ubique latebras sese abdebat, ut post modicum silentium insurgeret adversus haeresim vehementius, nunc in furnis, nunc in maecriis, nunc in horroribus sylvarum, nunc in profundo altissimoque gelu continebat impetum zeli, absconditus velut in Domini tabernaculo, quo insidiantibus haereticis incompertus validius insultaret.

§ 5. Inde, animo excelso sublimique manifesta mortis sibi intentatae argumenta irridens, abnuebat praesidia et custodiam militum, adeo ut rogatus a barone Ernanciano, arcis Allingiana praefecto, ut nonnisi militari manu stipatus ex arce prodiret, responderit, non alio militum satellitio esse opus, quam eo, quod divina providentia destinaverat. Immo, cum idem assereret haereticos vi coercendos, ostentaretque tormenta bellica et militare subsidium quo posset Franciscus uti ad eosdem haereticos vel comprimendos vel ad meliorem frugem revocandos, ingenue professus fuit quam alte de divini verbi potentia sentiret, affirmans, opus non esse machinis, ubi Deus eius verbum audiri permetteret. Neque Deus tantam eius fiduciam fraudavit: nam cum sicarii complures immissi ad eum de medio tollendum, tandem Franciscum nacti strictis gladiis caudem facturi in eum irruissent, eius praesentiā et lenitate permoti, deiecti, ac exarmati fuere:

Sicarii immissi
ad eum occiden-
dam eius con-
fiteantur
tale permoti ex-
armati fuere.

nunquam enim Deus eos sinit cadere, qui spe divinae providentiae fidem sustinent. Propterea de caelesti patrocinio iam ob innumera experimenta certus, maluit agere Dei causam, quam exequi

imperium parentis, a quo inbebatur vitae tot insidiis appetitae consulere, suamque dominum repetere, ubi per quietem ac securitatem fas erat Deo superisque liberius vacare.

§ 6. Quin studiosius, accuratiusque in Ecclesiae defensionem incumbit, et cum voce prohiberetur adiuvare populorum fidem, coepit ex scripto, pluribus confessis libellis, evulgatisque thesibus, intime haeresim perecellere, tantumque effecit, ut Tononi parochiam erexerit, et paulo post, cum insigni religionis catholicae incremento, plures ad veritatis lumen viros doctrinā celebres, quorum praincipue auctoritate mendacium nitebatur, adduxerit. In hoc tamen fidei⁴ augmento prudentiae modum retinuit, ne liberius agens aucta perderet. Itaque curionis partes agens, et Eucharistiae sacramentum ad catholicos in vitae discrimine positos deferens, ne quid iniuriae sacrosanctae Eucharistiae sectarii inferrent, eam gestabat argenteā thecā inclusam e collo pendulam: ipse interimi pileo tectus, pallio circumvolutus, gravi passu, neminem de viā salutans, venerandus² incedebat.

Illece artibus praestans, iussus fuit a Clemente VIII felicis recordationis praecessore nostro adire Theodorum Bezan Calviniana haeresis acerrimum ministrum ac propugnatorem, et cum solo solus agere, ut, eā ove ad Christi ovile reductā, complures alias revocaret: quod sane eximie Franciscus praestitit, Genevae non sine vitae periculo cum Beza congressus, qui tamen, ut ex merito confutatus veritatem fassus est, ita ex scelere, arcano Dei iudicio, indignus fuit qui ad Ecclesiam rediret.

§ 7. Interea Tononum et circumiectam regionem dira lues invasit cum

Parochiam
Tononi erexit.

Eucharistiam
infirmis in theca
inclusam defa-
rebat.

Haereticum
Bezan confuta-
vit.

⁴ Ed. Main. legit fide (R. T.).

² Forsan venerabundus (R. T.).

Lue correptis
succurrat.

enormi civium elade, in qua Franciscus tam amanter, tam constanter, tam industrie corpora animosque tum subsidiis tum documentis procuravit, ut omnibus et stupori et amori fuerit, praesertim enim omnia pecuniae adiumenta, praecipue ab episcopo Granerio impartita, reeussasset. Quapropter episcopus, his certissimis sanetimoniae indicis compulsa, eum sibi coadiutorem episcopalis curae destinavit, rogavitque memoratum praedecessorem nostrum Clementem, ut Franciscum, quem Rouam ob catholicae fidei negotia mittebat, luiusmodi dignitate ornaret; quod idem Clemens libentissime praestitit, cognitaque eius doctrinâ per examen de more interrogatâ, eundem ad pedes devolutum amplexans his verbis dimisit: «Vade, fili, et bibe aquam de cisternâ tuâ, et fluenta putei tui, deriventur fontes tui foras, et in plateis aquas tuas divide».

*Contra Calvinistas decrta-
vata.*

§ 8. Igitur hoc ornamento tamquam novo et potentissimo praesidio instruetus, in omne studium amplificandae religio- nis catholicae et haeresis imminuendae sese effudit. Annesium regressus, omnia solus obire loco episcopi absentis, instituere seminarium, ac sanctam domum Tononi erigere, artium officinam et mercium emporium, ut cives et finiti- mos a Genevensium commercio averteret, gnarus populos maxime corrumpi per commercia cum ipsis habita. Neque illi nova exercendae constantiae argumenta defuere. Inimicus zizaniarum sator ex- citaverat inter Gallos et Sabaudos bellum, cuius occasione usi Geneveses haeretici, specie auxilii, quod Gallis afferebant, Chéblasio et Torniaco occu- patis, inde curiones catholicos expellunt; ac praeterea, missis in pagos et si- nitima oppida Calviniana haeresis praedi- dicantibus, venenata semina ubique ia- ciunt, et catholica sata exscindunt. Quod

ubi Franciscus advertit, non immemor illius divinae sententiae: «Si consistant adversum me castra, non timebit cor meum; si ¹ insurgat adversum me prae- lium, in hoc ego sperabo», fortiter ac religiose irrupit in castra, ductusque a militibus more bellico ad Vitriacum regiarum excubiarum praefectum, ab eo exceptus per quam honoris fuit, ac diuissus eum regiis litteris, quibus praecepit, ne quicquam in religio- nis negotio innovaretur; quidquid vero novi inductum foret, in pristinum revo- caretur.

§ 9. Neque contentus hac victoriâ, *Plurimos ho-
reticos Ecclesiae subiec-
tit.* per quam anissa revocaverat, aliam retulit, per quam damna intulit haeresi, religioni vero incrementum attulit. Cum enim ager Gevensis sub Gallorum domi- nio esset, ad regem Lutetiam se contulit, ab eoque litteras obtinuit, quibus licet ipsi in agro habere de catholicâ veritate conciones, quarum gratiâ et efficacitate plurimos Ecclesiae subiecit. Valebat euim summa et efficacissimâ dicendi potentia, quam illi e caelo conciliaverat summa cordis innocentissimi sanctitas, adeo ut christianissimus rex neminem ad Iacobi regis Angliae animum conciliandum atque ad veritatem flectendum aptiorem Franciso existimaverit; et Paulus V, praedecessor noster felicis recordationis, aliquot post annos eundem delegaverit ad componendas discordias, quae sub- ortae fuerant inter Albertum et Claram Eugeniam archiduces et clericum comi- tatus Burgundiae.

§ 10. Quamvis autem ardentissimum *Defuncto epi-
scopo Granerio,
integras episcopi
partes suscep-
pot.* fuerit eius in procuranda re catholicâ studium, dum coadjutor fuit, laxavit ni- hilominus universas habenas charitati, cum, auditâ hinc parentis, hinc episcopi Granerii morte, quorum primi potestas

¹ Particulam si nos addimus (R. T.).

quotidie ad domestica revocabat, et alterius reverentia, ne quid nimium sibi arrogare videretur, cohibebat, concessam sibi tandem quocumque pietas impelleret eundi facultatem cognovit. Sic plena potitus¹ auctoritate, integras episcopi partes suscepit; cavere ne grex ac dioecesis improborum haereticorumque, more luporum insidiantium, incuribus pateret, ordinare clerum, statuere familiam religiosis moribus compositam, sanctorum patrum, veterumque episcoporum exempla sibi proponere, cuncta episcopalis vitae momenta suis virtutibus functionibusque animare, synodum cogere, ecclesiastiae disciplinae leges vel restituere vel saneire, ac potissimum catholicae religionis sinceritat consulere, qua mores catholicorum informando, qua sectariorum dogmata evertendo, qua deceptas oves ad ovile reducendo; quod adeo offendit calvinianos pseudoministros, ut, cum duos nobiles viros Gexenses ad Ecclesiae gremium evocasset, illi rabie ac furore acti venenum ei propinaverint, quod tamen irritum fuit, implorata per votum Deiparae ope; et tantum absuit ut propterea ab inchopto desisteret, ut constantius desuaderit in concessionibus habendis, quarum vi Divione, Gratianopoli, Parisiis et alibi plures insignes viros fidei catholicae restituit, ac praecipue Claudiu Buccardum Lautranae publicum theologiae professorem, Franciscum ducem Dignerianum, Delphinatus proregem, Barberum et Iacobum Philippum celebres calviniana sectae pseudoministros. In his autem concessionibus, ut constaret a se nonnisi animarum salutem quaeri, pecuniam, quae esset vel loco alimenti, vel excellentiae testimonio, recusavit omnem, nullo principum offerentium

Insignes viros
fidei catholicae
restituit.

habito respectu, et tam generose, ut ducissae de Longavilla, peram aureis plenam impertienti, palam cum respueret, dixerit gratis dandum, quod gratis accipitur, nec ullam expetendam profidei praeconio mercedem, praeter pretiosam illam, quam cultoribus vineae promisit Dominus.

§ 11. Notum est enim, cum magni eleemosynarii munere apud Christinam Sabaudiae ducissam fungeretur, nihil praeter huius nominis dignitatem voluisse, et non solum quidquid honorariae mercedis solitum erat dari modestissime recusasse, verum etiam pretiosissimum adamantem valoris quingentorum nummorum ab eadem Christina ducissâ dono acceptum pauperibus destinasse, iis verbis usus: « hoc pro pauperibus nostris Annesiensibus bonum erit ».

§ 12. Sed eius constantia debuit gravioribus experimentis muniri, ut fides probaretur. Duo enim sunt, quae maxime fidem concinent, danum et lumen; utrumque illi propositum roboravit, fidem non infregit.

§ 13. Iussus a Gallorum rege Gexium ire, et cum harone Luxensi, regio inductu Burgundiae locumtenente, de religionis catholicae usu exercitioque in eam regionem inducendo agere, cum Rhodanus, qui traiciendus erat ut Gexium peteret, imbribus exundans certum afferret vitae discriben, Geneva intrepide pertransiit, nec habitu episcopi deposito, nec episcopi dioecesis nomine dissimulato, unicâ tantum orationis armaturâ munitus; atque inde post horam discedens, Gexium appulit. Impii homines, ut hoc religionis negotium turbarent, statim apud ducem Sabaudiae accusant episcopum, quod de transferebris in regem Gallorum civitatis Genensis iuribus pertractaret; quae calumnia primo locum non habuit, postea

1 Ed. Main. legit *potius pro potitus* (R. T.).

Eleemosyna
rius pauperum
fuit.

Danum et lu-
crum concinent.

Amissio ho-
ustum eius &
deum non infre-
git.

admissa senatui suasit ut vel ad poemam vel ad terrorem decreto edito bona episcopi publicata in aerarium principis referret; nihil tamen edicto commotus ipse hoc unum respondit, non eam sibi, ut credebatur, iniuriam irrogari, sed ita a Deo admoneri, quod vellet undique spiritualem, quem temporalibus destitui permitteret. Quibus verbis senatus conuersus veniam petiit, eique omnia restituit. Haec enim Dei lex est, ut fides, dum damna patitur, per damna nobilitetur. Neque minus lucri fulgorem, quamvis specie boni splendidum, contempsit, dum coadiutoris Parisiensis munus ea de causâ illi oblatum, quod pin-
guiori redditu abundaret ad paupertatem sustentandam, respuit, illud oraculum opponens: « Dominus regit me, et nihil mihi dederit, in loco pascuae ibi collo-
cavit ».

Pauperum erat eximius amator. § 14. Cum tale ac tantum fidei fundamen-
tum iecisset, mirum non fuit si perfectissimam et omnibus virtutibus absolutam sanctitatis molem ad supremum usque apicem extulit, et si Ecclesia, communi consensu, Sanctorum insignia et praerogativas tanto viro attribuere non dubitet. Pauperum erat eximius amator, eorumque iudicem secum deferebat, semper ad eos prae-
sertim sublevandos maxime intentus, quos pudor ac rubor deterrebant. Abstinentiam vero ac frugalitatem tam in victu quam in vestitu severe retinuit, ut et sibi modum statueret ac largius aliorum inopiae subveniret; namque hoc verae charitatis ingenium est, sibi detrahere, aliis addere; sic mensae imposta ferula ad pauperes ablegabat, subligacula, interulas, similesque pannos sibi demptos ad aliorum operimentum traducebat; immo supellectilem argenteam, candelabra, urceolos, annulum ipsum pastoralem oppignoravit, ne pauperes

dolerent; dotem puellis quam poterat amplam erogabat, ne ipsarum pudicitia periclitaretur. Peregrinos ac religiosos viros tamquam fratres domi excipiebat; omnes demum egestate pressos non contractâ manu solabatur, et tam copiose, ut, cum regionem late fames ac alimentorum inopia invasisset, neni nem stipe frustratum praetermisserit, singulis egenis familiis certâ tritici copiâ attributâ; et eo excrevit haec invandi empeditas, ut, cum nactus esset hominem mutum ac surdum omni ope destitutum, non modo eum recreaverit iis subsidiis, quibus vita sustentatur, sed domi suae educatum, qua nutribus, qua gestibus (ingeniosa enim pietas est), informarit ad aeternam salutem. Sicque cetera vir- Septuaginta
haereticorum
millia Ecclesiae
catholicæ sub-
succe-
sunt.

§ 15. Ex huius charitatis officinâ volumina prodierunt, quorum documentis irrigata populorum ac nobilium virorum pectora affluentem evangelicae vitae messem peperere. Ex huius etiam charitatis altissimâ disciplinâ emanarunt leges tot sodalitatum ab ipso institutarum, Augustissimi Sacramenti, Beatissimae Virginis de Puritate, Eremitarum in monte Vaironensi, prae-
sertimque Ordinis sanetimonialium Visitationis Beatae Mariae sub regulâ sancti Augustini, cuius splendor tantum illuxit, ut intra modicum temporis intervallum ad centum supra triginta monasteria sit propagatus. Huius demum charitatis stimulis plane perennibus agebatur ad suae dioecesis commoda diu noctuque omni sollicitudine procuranda, in qua lustrandum laborat, atque Annesium regreditur, Lugduni, saero celebrato, vehementi apoplexiâ correptus, atque Ecclesiae sacramentis per summam pie-

Varia sodali-
tia praecepit
monendum in-
stituit.

tem humilitatemque refectus, fidei professione emissâ, repetitis non semel iis verbis: « Servus inutilis sum, voluntas Domini, non mea fiat; Deus meus, et ^{Obiit Lugdun.} omnia », proximo die Ss. Innocentibus sacro, dum in litanis ipsi Ss. Innocentes invocabantur, innocens ad regna caelestia translatus est anno aetatis quinquagesimoquinto, et reparatae salutis vigesimosecundo supra sexentesimum et millesimum.

^{Secundum mi-}
^{racula.}

§ 16. Placuit autem Altissimo, qui mirabilis est in Sanetis suis, tantae sanctitatis virum non modo per veneracionem cultumque populorum nobilitare, sed etiam compluribus signis ac miraculis illustrare, ut vivens ac mortuus humano generi prodesset. Itaque constat per acta publica, auctoritate nostrâ et sacrae rituum congregationis confecta et diligenter expensa, Hieronymum Gemin in aquâ obrutum, cum iam eius cadaver foetens sindone involutum efferebatur, revixisse, sustulisse brachia, et loqui coepisse, magnificando Salezionem, qui sibi tunc, in ipso redemptis vitae momento, episcopali habitu induitus benigno ac splendido vultu adesse visus est, non sine aliis ingentibus miraculi additamentis;

^{Caecum na-}
^{tum illuminavit.}

Glandium Marmon, caecum natum, septennem, cuius oculi faulitate videndi prorsus destituebantur, cum, novendiali prece absolutâ, ad eiusdem sepulchrum procumberet, usum luminis accepisse;

^{Paralyticum}
^{sanavit.}

Ioannam Petronillam Eurax, quinquagenem, paralysi laborantem, quamvis coxis cruribusque aridis ad motum plane inexpecta crederetur, eamet horâ, qua pater ad Francisci tumulum opem implorabat, ad matrem incolumi corpore et festino gradu prorepisse;

^{Ieron.}

Glandium Iuliar, paralysi pariter afflicti, sed innatâ et decennali, usque utriusque coxendiciis ac cruris destitu-

tum, tertiatâ vice a matre delatum ad Francisci sepulchrum deosculandum, momento temporis, membris, quae inhabilia erant, roboratis, surrexisse, stetisse et ambulasse;

Franciscam de la Pesse, demersam fluamine, vitae restituisse, livore, tumore, deformitatisque notis mirabiliter deterisis;

Iacobum Giudi, nervis contractum et plane ab ipso ortu impotentem, subito sanatum;

Carolum Moteron, etiam ab ipsâ nativitate impeditum membris, ac toto corpore deformem, subito exemptum, ac perfectâ humani corporis formâ acceptâ, gressum movisse.

^{Postulatio ca-}
^{nonizationis.}

§ 17. Quapropter eius vitae sanetissimae meritis postulantibus, ac rogantibus carissimis in Christo filiis nostris Ludovico Galliae rege christianissimo, et Anna eius matre viduâ ac Enrietta Maria Angliae reginis, et dilectis filiis nobilibus viris Carolo Emanuele Sabaudiae duce et Pedemontium principe, ac Christina eius matre ducissâ Sabaudiae viduâ, ac Francisco Maria ac Adelaida duce et ducissâ Bavariae, neenon clero, principibus et magnatibus regni Galliarum, ac universo Ordine monialium Visitacionis Latiae Mariae Virginis, post eiusdem Francisci de Sales beatificationem die xxviii decembbris anni MDCLXI publice in sacrosanctâ basilicâ Principis Apostolorum missae sacro peracto celebratam, annimus ut eiusdem canonizatio haberetur. Et, cum iam nihil deesset eorum quae huic sacrosanctae functioni necessaria sunt, ex sanctorum patrum auctoritate, sanctorum canonum deeretis, S. R. E. antiquâ consuetudine, ac novorum decretorum praescripto, tandem, instum et debitum esse censemus, ut quos Deus honorat in caelis, nos veneracionis officio laudemus et glorifcemos in

terris, hodie in sacrosanctâ Vaticânâ basilicâ, in qua solemni ritu cum eiusdem S. R. E. cardinalibus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis, ac dilectis filiis Romanae curiae praelatis officialibus et familiaribus nostris, clero seculari et regulari, ac maximâ populi frequentiâ mane convenimus, post trinas pro canonizationis decreto nobis per dilectum filium nobilem virum Carolum ducem de Crequy, apud nos regis christianissimi oratorem pro parte eiusdem regis porrectas petitiones, post sacros hymnos, litanias, aliasque preces, Spiritus Sancti gratiâ rite implorâtâ,

Sanctorum catalogo adscribitur.

§ 18. Ad honorem sanctissimae et individuae Trinitatis, ad exaltationem Fidei catholicae et christianaæ religionis argumentum, auctoritate Domini nostri Iesu Christi, beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostrâ, maturâ deliberatione praehabitâ, et divinâ ope saepius implorâtâ, ac de venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium, patriarcharum, archiepiscoporum et episcoporum in Urbe existentium consilio, beatum Franciscum de Sales episcopum Genevensem Sanctum esse decrevimus et definivimus, ac Sanctorum catalogo adscripsimus, prout praesentium tenore decernimus, definimus et adscribimus. Statuentes ab Ecclesia universali quolibet anno die xxix ianuarii memoriam eius inter sanctos Confessores Pontifices piâ devotione recoli debere. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

In Judentia.

§ 19. Parique auctoritate omnibus utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui annis singulis dictâ die xxix ianuarii sepulchrum, in quo eius corpus asservatur, visitaverint, septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis, aut aliâs quantumdolbet debitâs, poenitentiis misericordi-

ter in Domino relaxavimus in formâ Ecclesiae consuetâ.

§ 20. Quibus peractis, gratias laudesque Deo optimo maximo reddituri, quod sancto Francisco de Sales episcopo Genvensi cultum, praeconia et honores ab Ecclesiâ sanctis Pontificibus et Confessoribus praestari solitâ a nobis decerni voluerit, hymno *Te Deum laudamus* decentato, orationeque a nobis recitatâ, ad altare S. Petri missam de more solemniter celebravimus die dominicâ secundâ post Pascha, additis secundâ oratione propriâ de sancto Francisco et secretâ ac postcommunione de comuni Sacerdotis Pontificis, omnibusque christifidelibus ibidem praesentibus plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem concessimus.

Deum itaque, qui mirabilis est in Sanctis suis, benedicimus, quia suscepimus misericordiam in medio templi eius, dum novum nobis in Ecclesiâ apud divinam suam maiestatem patronum et intercessorem concessit ad eiusdem Ecclesiae tranquillitatem, fidei catholicae incrementum, haereticorumque a viâ salutis errantium lumen et conversionem.

Ceteruni, quia difficile foret praesentes nostras litteras ad singula loca ubi opus esset deferri, volumus ut earum exemplis, manu tamen publici notarii subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem ubique fides adhibetur, quae eisdem praesentibus adliberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

§ 21. Nulli ergo omnino hominum Sanctio pœnalis. licet hanc paginam nostri decreti, definitionis, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, elargitionis, relaxationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et

Gratiarum actio.

Transumpta fides.

Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MDCLXVI, XIII kalendas maii, pontificatus nostri anno xi¹.

Dat. die 19 aprilis 1666, pontif. anno xi.

**¶ EGO ALEXANDER
CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS.**

- † Ego Franciscus episcopus Portuensis, cardinalis Barberinus, S. R. E. vicecancellarius.
  - † Ego Martius episcopus Sabinensis cardinalis Ginettus.
  - † Ego A. Barberinus episcopus Praenestinus cardinalis Antonius, S. R. E. camerarius.
  - †
  - † Ego Ioannes Baptista episcopus Albaniensis cardinalis Pallottus.
  - †
  - †
  - †
  - † Ego F. Maria tituli S. Laurentii in Lucina cardinalis Brancatius.
  - † Ego Uldericus tituli S. Mariae Transtyberim cardinalis Carpineus.
  - †
  - † Ego Stephanus tituli S. Laurentii in Panc et Perna cardinalis Duratius.
  - †
  - † Ego F. Vincentius Maculanus Ordinis Praedicatorum tituli S. Clementis de Florentiola cardinalis S. Clemensis.
  - †
  - †
  - †
  - †
  - † Ego Nicolaus tituli S. Mariae Angelorum cardinalis Ludovisius, magister poenitentiarius.
  - † Ab electione XII (R. T.).
- † Ego Federicus tituli S. Petri ad vincula cardinalis Sforzia.
  - † Ego Benedictus tituli S. Ilonuphrii cardinalis Odescalensi.
  - † Ego Laurentius tituli Ss. Quirici et Iulitiae cardinalis Raggius.
  - † Ego Ioannes Franciscus Paulus Gondus tituli S. Mariae super Minervam cardinalis de Retz.
  - † Ego Aloysius tituli S. Alexii cardinalis Homodeus.
  - † Ego P. tituli S. Marci cardinalis Ottobonus.
  - †
  - † Ego Laurentius tituli S. Chrysogoni cardinalis Imperialis.
  - † Ego Gibertus tituli Ss. Ioannis et Pauli cardinalis Borromaeus.
  - †
  - † Ego Ioannes Baptista Spada tituli S. Marcelli cardinalis S. Susannae.
  - † Ego Franciscus tituli S. Mariae in Via cardinalis Albitius.
  - † Ego Octavius tituli S. Caeciliae cardinalis de Acquaviva et Aragonia.
  - † Ego Flavius tituli S. Mariae de Populo cardinalis Chisius.
  - † Ego Scipio tituli S. Sabinae cardinalis Delcius.
  - † Ego Hieronymus tituli S. Agnetis cardinalis Farnesius.
  - † Ego Julius tituli S. Sixti cardinalis Rospigliosus.
  - †
  - † Ego Sforzia e Societate Iesu tituli S. Salvatoris de Lauro cardinalis Pallavicinus.
  - † Ego Volumnius tituli S. Martini in Montibus cardinalis Bandinellus.
  - † Ego Petrus tituli S. Callisti cardinalis Vidonus.
  - †

- †
†
† Ego Carolus tituli S. Anastasiae cardinalis Bonellus.
†
†
† Ego Virginius S. Mariae in Viâ Latâ diaconus cardinalis Ursinus.
†
†
†
† Ego Franciscus S. Mariae in Porticu diaconus cardinalis Maidalchinus.
† Ego Fridericus S. Caesarii diaconus cardinalis de Hassia.
† Ego Carolus S. Angeli in Foro Piscium diaconus cardinalis Barberinus.
† Ego Carolus S. Eustachii diaconus cardinalis Pius.
†
† Ego Decius S. Adriani diaconus cardinalis Azzolinus.
† Ego Odoardus Ss. Cosmae et Damiani cardinalis Vecchiarelli.
†
† Ego Franciscus Maria Ss. Viti et Modesti diaconus cardinalis Mancinus.
† Ego Angelus S. Georgii diaconus cardinalis Celsus.
† Ego Paulus S. Mariae de Scala diaconus cardinalis Sabellus.
-
- †
†
†
†
†

DXLII.

Constitutio pro instauratione ac reformatione Ordinis Cisterciensis.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

In supremâ Sedis Apostolicae speculâ dispositione divinâ constituti, dominicum gregem caelitus nobis commissum circumspicientes, mentis nostrae aciem convertimus in sacrum Ordinem Cisterciensem, cuius odor, sicut agri pleni sua vitas cui Dominus benedixit, totam replevit Ecclesiam, et veluti fons hortorum irriguus ceteras irrigavit religiones et Ordines. Verum volventibus annis non sine magno animai nostri moerore cognovimus Ordinem memoratum a primaevae institutionis tramite ob temporum iniuriam et calamitatem non modicum deflexisse, et plurima passum esse in spiritualibus et temporalibus detrimenta. Quare nos, ex debito pastoralis officii singulari zelantes affectu, ad tanti Ordinis instaurationem ac reformationem, divino freti auxilio, nostrac sollicitudinis partes duximus impendendas: *Ut monastica disciplina, ubi collapsa fuerit, restituatur, et constantius, ubi conservata est, perseveret, unitas servetur in Ordine, et praeceisis dissensionibus ac dissidiis, quae in regno Galliae inter communis et strictae observantiae monachos iamdudum exorta sunt, sincera pacis et mutua charitatis officia benedicente Domino redintegrentur.*

§ 1. Aliâs siquidem per nostras litteras in formâ Brevis expeditas, die xvi ianuarii MDCLXII, pontificatus nostri anno vii, de voto particularis congregacionis a nobis desuper deputatae, quae scripturas hinc inde datas vidit et examinavit, causam ipsius reformationis in statu et terminis, in quibus tunc temporis reperiebatur, a quocumque tribunal ad nos evocavimus, ac dilecto filio Claudio Vaussin, abbatи Cisterciи totius Ordinis generali, dedimus in mandatis, ut advocaret seu moneret viros idoneos

Ricenses alias litteras.

Ordinis sui, tam ex Gallia, quam aliunde, ad exhibendum infra tres menses dictae congregationi particulari deputatae articulos conceruentes dictam reformatiōnem a nobis institutam, et alias, ut in memoratis litteris plenius continetur. *Cumque praedictus Claudius, nostris parrendo mandatis, reformationis articulos ac nos transmiserit, idemque praeſtiterint dilecti filii abbates strictae observantiae in Gallia multis ab hinc annis introductae:* nos, huiusmodi articulos utrumque exhibitos congregationi nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum a nobis desuper institutae sedulo ac mature examinando et expendendo commisimus. Quorum quidem articulorum ad generalem reformationem Ordinis Cisterciensis conveniens restrictio et ad capita S. Benedicti regulae reductio talis est, videlicet:

Tenor articulorum.

Circa caput II regulae Qualis debet esse abbas.

i. Iuxta sacri Concilii Tridentini decreta summā curā satagant dieti Ordinis abbates et superiores ut a suis utriusque sexus subditis essentialia vota, quae sunt bases et fundamenta totius regularis disciplinae, inviolabiliter observentur. Ipsi vero abbates et superiores, forma gregis facti ex animo, exemplum praebeant in omnibus magistrorum sequentes regulam.

ii. Habeant abbates et conventus propria sigilla, et teneantur novi abbates praestare iuramentum de non alienandis et impinguorandis bonis monasterii, ac de pecuniis et redditibus illius inutiliter non expendendis; et omnes officiales idem iuramentum praestabunt de suis munib[us] fideliter exercendis, ac de mutuis non contrahendis, nisi servatis constitutionibus apostolicis.

iii. Cum ad monasticam disciplinam restaurandam et restitutam conservandam maxime visitationes regulares conductant, capitulum generale, abbas Cisterci Ordinis generalis, et quatuor primi abbates de Firmitate, de Pontignaco, de Claravalle et de Morimundo provideant diligenter ut singulis annis sollicite, charitatively, prudenter et cum pietate siant ad animarum salutem, cultum divinum, votorum essentialium observantiam, et alia, quae ad mores, correctiōnem et personarum regularium aedificationem, nequon administrationem et statum temporalem pertinent. Caveant vero maxime visitatores ab omni donorum receptione, et etiam ne nimium numeroso comitatu aut familiā gravioribus quam expeditat expensis monasteria onerent, et manducent tempore visitationis in refectorio cum fratribus, propter disciplinam servandam.

iv. Abbates regulares etiam perpetui subiaceant visitationi et correctioni visitatorum etiam non abbatum, et ab ipsis ad sufficientem numerum monachorum debite et religiose enutriendum, aedificationis reparationes, annuas Ordinis contributiones solvendas, communia Ordinis et provinciarum onera sustinenda, iurisdictionis suspensione aliquisque ecclesiasticis poenis et censuris, servato iuris ordine, cogantur.

v. Ad residentiam in suis propriis monasteriis, prout de iure, teneantur; nec in castellis, nec in grangiis, aut alibi, extra septa monasteriorum suorum commorenatur: neque quaruncumque monialium alterius Ordinis regimen et visitationem absque expressā Summi Pontificis licentiā, sub poenā privationis vocis activae et passivae ipso facto incurriendā, suscipere audeant.

vi. Inter abbates regulares et conventus aut officiales monasteriorum nulla

fiat partitio bonorum, fructuum, reddituum et proventum eorum; sed communibus ipsorum usibus deputentur iuxta statutum Benedicti Papae XII; nisi pro meliori regimine et utilitate quorundam monasteriorum, ad impediendas dilapidationes, a capitulo generali vel a comitiis intermediis aliter indicaretur.

vii. Procurent tamen superiores et visitatores Ordinis, ut in monasteriis commendatis, quantum fieri poterit, pensiones religiosorum et famulantium in bonis stabilibus assignentur.

Circa caput III *De adhibendis in consil'um fratibus.*

viii. Capitula generalia quolibet triennio apud Cistercium celebrentur, eisque omnes abbates, nisi legitime impediti aut ob iustas causas excusati, simul et abbates a congregationibus deputati, procuratores generales, visitatores et syndici provinciarum, collegiorum provisores seu rectores adesse teneantur, de sibi commissis munieribus actis et per se gestis rationem reddituri, et de agendis aut reformandis in posterum in timore Dei iuxta regularia Ordinis instituta, et constitutiones apostolicas tractaturi.

ix. Licet autem soli definitores vocem decisivam in definitionibus condendis habeant, tamen omnes abbates, et aliae personae idoneae et de Ordine benemeritae, iudicio abbatis generalis et quatuor primorum abbatum designandae et post electionem definitorum nominandae, vocem consultivam habebunt.

x. Seryentur quoque constitutiones circa numerum eorum quos abbates dicti Ordinis venientes ad capitulum secum ducere olim poterant; nullusque qui non habet ius interveniendi, vel non fuerit vocatus, absque licentia petitâ et obtentâ ab abate generali, ad dicta capitula accedere audeat.

xi. Et quia in dies multa emergunt negotia, quae matrâ deliberatione indigent, quolibet tempore intermedio inter duo capitula, die et loco per abbatem Cisterciensem designandis, ipse Cisterciensis et quatuor primi abbates convenienter cum aliis ex visitatoribus provincialibus monasteriorum utriusque observantiae, praesidibus congregationum, procuratoribus generalibus et syndicis provincialibus, qui negotia magni momenti agenda habebunt; et ut celebratio dicti conventus sit omnibus nota, ipse generalis, abbas eam more solito ante sex menses praesidibus congregationum, visitatoribus provincialibus, procuratoribus generalibus et syndicis indicere tenebitur, ut ad dictam congregationem accedant vel mittant, certioresque faciant dictum abbate generali et quatuor primos de statu congregationum suarum: praeter quem conventum nullus alius in toto Galliae regno fiat, sub quoemque praetextu, nisi a capitulo generali fieri concedatur.

xii. Visitatores provincialium monasteriorum communis observantiae a capitulo generali, aut, ipso cessante, ab abate Cisterciensi, de consilio et sensu quatuor primorum abbatum, sicut alii publici officiales, instituantur, non solum ex numero religiosorum probatorum communis observantiae, sed etiam, si ita expediens indicaverint, ex numero religiosorum strictae observantiae, seu abstinentiae, quorum consilio et operâ uti poterunt ad praesentem reformatiōnem instituendam.

xiii. Item provisor collegii Parisiensis, procurator, doctores, regentes et alii officiales secundum Benedicti Papae XII constitutionem per capitulum generale Ordinis, aut, eo cessante, sicut consuetum est, ab abate Cisterciensi, auctoritate capituli generalis fungente, institu-

antur et destituantur usque ad capitulum generale vel intermedium, sive sint ex communi observantiā, sive ex strictiori.

xiv. Similiter, consultis provinciarum visitatoribus super merita vel demerita religiosorum, instituantur et destituantur a dicto abbe generali et quatuor primariis abbatibus et aliis filiationem habentibus respective priores claustrales et confessores in monasteriis monialium ad nutum amovibiles, observato moderamine ut in monasteriis commendatis strictioris observantiae virorum ac monialium nullum instituere possint qui non profiteatur abstinentiam: et licet omnes Ordinis officiales et monasteriorum priores sint ad nutum amovibiles, attamen quolibet triennio suorum officiorum et prioratum voluntariam dimissionem in scriptis faciant capitulo generali, abbatii Cisterci, quatuor primis abbatibus, et aliis superioribus, a quibus respective fuerint instituti, cum facultate tamen eos continuandi in officiis et prioratibus quamdiu ipsos repererint et iudicaverint idoneos.

Circa caput VI *De taciturnitate.*

xv. Laudabilem morem servandi silentium a completorio usque ad tempus capituli diei sequentis in omni lbcō et semper in locis regularibus, puta in claustro regulari, in ecclesiā, in dormitorio, in refectorio et in calefactorio, omnes teneant, cum facultate tamen petendi necessaria submissā voce absque conscientiae scrupulo.

Circa caput VIII usque ad XX inclusive
De formā divini officii et modo psallendi.

xvi. Forma ista exactissime observeatur, et materia ab Ecclesiae Romanae usu ad Dei gloriam et proximi aedificationem sumatur, prout hactenus consuevit ecclesia Cisterciensis, *cum tamquam matri omnes alias ecclesiae dicti Ordinis, ex chartā charitatis, Eugenii III et Pii V*

definitionibus et paeceptis, conformari tenentur. Ut autem haec uniformitas in divino officio persolvendo teneatur in omnibus Ordinis monasteriis, iisdem ritibus et cantu et libris omnibus ad diurnas et nocturnas horas et missas necessariis, secundum praedictam formam Cisterciensis monasterii, omnes utantur.

xvii. Horis canoniceis, officio Beatae Virginis et defunctōrum iuxta usus et consuetudines laudabiles huius Ordinis in choro recitandis et decantandis omnes et singuli cum cucullis intersint, et horas canonicas cum cantu Gregoriano iuxta regulam persolvant.

xviii. Diebus festiis solemnioribus surgent horā secundā post medium noctem, aliis vero diebus temperatus, prout a capitulo generali determinabitur. Horis matutinis post officium B. Mariae Virginis, et post completorium, aut aliis horis competentibus, vacent per medium oram qualibet vice meditationi, et per decem dies exercitiis spiritualibus semel in anno.

Circa caput XXII *Quomodo dormiant monachi.*

xix. Omnes, tam abbates, quam monachi, tam abbatissae, quam moniales, in capitulo dormitorio recumbant, illis exceptis, quos aut quas ratione officiorum suorum, aut negotiorum, aut ob alias iustas causas, ab eo excusari oporteat iuxta abbatis aut aliorum officiūlum iudicium. Quanvis autem regula iubeat, et etiam Benedicti Papae XII constitutio praecipiat, ut omnes in uno loco dormiant sine cellis separatis; tamen, ob maiorem modestiam, et vitae honestatem, sicut longā experientiā comprobatum est, et ad consulendum cuiuslibet infirmitatibus, dictarum cellarum usus venit tolerandus, dummodo, iuxta Clementis Papae VIII decreta, habeat superior clavem, ut, cum sibi videbitur, cellas omnes reserare possit. Nul-

Iusque cellam etiam noctu ita claudat, quin a superiore possit aperiri. Sit etiam in ostio foramen pendulâ vel duetili tabulâ coopertum. Vestiti dormiant omnes cum parvo caputio albo. Lectisternia secundum regulam in eis disponantur, et suppellex talis sit, ut statui paupertatis, quam professi sunt monachi, conveniat: nihil superflui in eâ sit, nihil etiam in eâ necessarii desit.

Circa caput XXVIII *De his qui saepius correcti non emendantur.*

xx. Observentur sacrae congregatio-
nis concilii decreta de regularibus apo-
statis et electis, et iuxta illa dumtaxat
incorrigibiles e monasteriis et Ordine
eiiciantur.

Circa caput XXXI *D^r cellarario.*

xxi. Administratio bonorum tempora-
lium, secundum Concilii Tridentini de-
cretum, fiat per officiales, prout scilicet
eis iniunxerit abbas, ad nutum amovibili-
les, sic ut de omnibus receptis et ex-
pensis coram abate seu superiore et
senioribus domus fidelem teneantur red-
dere rationem: pecuniae vero omnes ab
uno bursario per abbatem aut superio-
rem de consilio seniorum stabiliendo
serventur in arcâ sub tribus clavibus,
quarum una apud abbatem aut supe-
riorem maneat, aliam custodiat senior
domus, tertiam vero ipse bursarius. Nul-
lus ex superioribus locorum administra-
tionem bonorum, aut aliarum rerum,
dispensationemque pecuniarum et red-
dituum sui conventus, etiam nomine
conventus, per seipsum habere seu exer-
cere possit, sed universum id onus tri-
bus fratribus eiusdem conventus a ge-
nerali ita demandetur, ut unus rerum
et bonorum, redditumque colligendou-
rum, ac exigendorum curam habeat,
alter tamquam depositarius pecunias ac
cetera ab illo collecta et exacta fide-
liter asservet, aliis de pecunias ac re-

bus a depositario acceptis, superiori et
fratribus ac conventui universo de ne-
cessariis, mandante tamen ipso supe-
riore, non secundum proprium affectum,
sed iuxta charitatis regulam, veluti bo-
num dispensator provideat; officiorum
huiusmodi confusione penitus interdicta.
*Circa caput XXXIII Si quid debeant monachi
proprium habere.*

xxii. Observetur ubique vita commu-
nis iuxta Concilii Tridentini, Benedicti
Papae XII et Clementis VIII decreta:
nec cuiquam regularium tam virorum
quam mulierum dicti Ordinis liceat ali-
qua bona tamquam propria, aut etiam
nomine conventus, possidere vel tenere,
nec fas sit superioribus alieui regulari
concedere bona stabilia, aut certi bladi,
panis, vini vel pecuniae pensiones dare,
etiam praetextu contractum initorum
vel ineundorum inter monachos com-
munis et strictioris observantiae, quos
sanctissimus dominus noster Alexan-
der VII declaravit per suas in formâ Bre-
vis litteras de die octavâ mensis martii
 anni MDCLX nullos, irritos, illicitos, et
paupertati religiosae contrarios; sed
omnia omnibus sint communia, et den-
tur unicuique secundum cuiusque mo-
nasterii facultates, regionum qualitates,
omnia necessaria tum ad victum tum
ad vestitum, sive sano, sive aegro, sive
seni, sive iuveni, sine ullâ personaram
acceptione, et habitâ tantum ratione ne-
cessitatis.

Circa caput XXXIX *De mensurâ ciborum.*

xxiii. Qui abstinentiam a carnis am-
plexi sunt, aut in posterum amplecten-
tur, illam exacte retineant, et nemini
illorum liceat ad communem ipsius Or-
dinis observantiam transire, nisi petitâ
et obtentâ facultate a summo Pontifice
pro tempore existente, aut saltem a ca-
pitulo generali, vel, eo cessante, ab ab-
bate Cisterciensi. Nulli etiam communis

observantiae professori, propter pacis et charitatis custodiam, licet ad dictam perpetuam abstinentiam transire, non petitâ licentiâ saltem a suo patre immediate; ad quam abstinentiam amplectendam superiores nullum, qui non fuerit in eâ educatus, possint cogere: nec ulla licentiâ utendi carnis, auctoritate apostolicâ omnibus personis regularibus Ordinis etiam sanis et bene se habentibus datâ, et ab eâdem approbatâ, et denuo concessâ, frui possit nisi tribus diebus tantum in hebdomadâ extra tempus adventus, septuagesimae et quinquagesimae, et aliud ab Ecclesiâ prohibitum.

Circa caput XLI Quibus horis oportat reficere fratres.

xxiv. Ieiunia non solum ecclesiastica, sed etiam a regulâ et a constitutionibus praescripta serventur ecclesiasticâ moderatione. Circa tempus refectionis, serum, iuniorum et infirmorum habeatur ratio. Insuper de ieiuniis regulae aliquando possint dispensare superiores, pro personarum, locorum, regionum et anni tempestatum consideratione, ut aliqui fructus et alia id genus alimenta in collatione seu refectionculâ concedi ieiunantibus possint.

Circa caput LI De fratribus qui non longe satis proficiuntur.

xxv. Laudabilis consuetudo introducata servetur.

Circa caput LII De hospitibus suscipiendis.

xxvi. Ad hospitalitatem tantopere commendatam sint ferventiores monasteriorum superiores, sed in hospitibus suscipiendis frugalitas appareat, nullusque excessus permittatur: nec religiosis cum consanguineis et aliis supervenientibus in dormitorio, in cameris privatis, nec extra loca a superioribus designata manducare concedatur, sicut nec monialibus ad erates et in locuto-

rio cum quibuscumque tam secularibus quam regularibus. Circa vero lotionem pedum hospitum standum consuetudini. Circa caput LIV *Quod non debeat monachus litt.ras accipere*

xxvii. Litterae directae non sine superioris licentiâ aperiantur, nec dirigenda mittantur; sitque unicum sigillum in monasterio, quod penes priorem maneat, eoque omnes litterae sigillentur.

Circa caput LV De vestimentis et calceamentis fratrum.

xxviii. Quia humilitas personas religiosas maxime decet, et modestia omnium virtutum splendor et ornamentum existit, abbates omnes et monachi eiusdem Ordinis habitu uniformi, modesto, atque decenti utantur, qui eiusdem virtutes simul et paupertatem redoleat. Abbates intra claustra monasteriorum suorum pileos non ferant, sed religioso more tegantur; monachi vero, tam intra quam extra monasteriorum septa nunquam sine caputiis incedant; omnes etiam, tam abbates, quam monachi, paenit nigri et albi dumtaxat coloris simplicibus, honestis tamen et mundis, vestiantur, sic ut nihil appareat in eis quod novitates secularium sapiat, et quod possit offendere intuentes. Ab indusiis et collaribus lineis abstineant, solisque lanceis, tam intra quam extra monasterium, utantur, sicut et femoralibus. Nullus abbas vel monachus audeat barbam et capillos nutrire, vel prominentes in superiori labro pilos alere, aut aliter quam uniformiter et aequali pectine capillos vel barbam circumquaque tondere, relicto in capite eo circulo, quem monasticam coronam vocant, ut religiosi monasterii Cisterci deserre solent.

Circa caput LVII De artificibus monasterii.

xxix. Procurent superiores ut invenies, quos ad studia non satis propensos esse

iudicabunt, honestam aliquam artem ediscant, cuius exercitio otiositatem et solitudinis taedium evitare possint.

*Caput LVIII De disciplinâ
suscipiendorum fratrum.*

xxx. Circa novitiatus et professoria designanda servabitur quod statuitur in litteris sanctissimi domini nostri. Et circa receptionem et educationem serventur regula et constitutiones apostolicae, maxime decreta sanctae memoriae Clementis VIII, et recipientur novitii sufficientis litteraturae, hoc est, grammaticalibus, et, si fieri possit, philosophicis instruti, post aliqualem in habitu seculari probationem in propriis domibus factam, cum sufficienti pensione a visitatoribus aut aliis superioribus pro ratione locorum determinandâ, et a monasteriis pro quibus suscipiuntur solvendâ vel compensandâ.

xxxi. Recipientur autem a visitatore provinciae et a novitorum magistro, et ab ipsis examinati et idonei inventi vestiantur et probentur, atque in hac communione observantiâ ita edacentur, ut, exceptâ solâ a carnibus abstinentiâ, ad omnia sanctae regulæ capita, prout hic sunt denotata, sese toto vitae decursu teneri intelligant.

xxxii. Seminaria seu professoria simili ratione ad pietatis et religionis excolendæ opus erigantur, in quibus noviter professi cum pensione sufficienti aut compensatione maneant, et ad perfectionem sanctae regulæ et dicti Ordinis Cisterciensis proxim acquirendam ita erudiantur, ut nullus ex illis ad studia, vel ad ordines, vel ad gradus assumatur, qui probatae vitæ et sufficientiae testimonia non dederit.

xxxiii. Quia aliqui dicti Ordinis monachi, sub praetextu stabilitatis promissaæ dum solemnem votorum professionem emiserint in aliquo certo et deter-

minato monasterio, praetendunt se etiam, pro maiori monasteriorum ipsorum commodo, bono et utilitate Ordinis, aut qualibet aliâ instâ et legitimâ ratione, si ipsi renuant, in alia monasteria transferri non posse, nisi ob grave aliquod crimen quod in eodem loco facile emendari non possit, unde experientâ ita comprobante multæ saepe oriuntur dissensiones, inobedientiae, rebelliones, lites et incommoda innumera: renovatur constitutio Pii II de anno MCDLXI, qua facultas datur visitatoribus et superioribus Ordinis pro tempore existentibus, ut, si eis ita expediens videatur, personas ipsas ad alia eiusdem Ordinis monasteria transferant, et alias idoneas in earum locum usque ad sufficiendum numerum substituant, in beneficium novitiatum et seminariorum communium, et faciliorem praesentis constitutionis et reformationis executionem, ita ut, qui in locis novitiatum et seminariorum communium et in aliis reformatiis monasteriis noluerint in omnibus praesenti reformationi sese submittere, cogantur sub poenâ careeris sese transferre ad alia monasteria per visitatorem provincialem eis designanda, ibique commorari; quae monasteria tenebuntur illos recipere, et eos tamquam filios et professos habere, solo excepto iure electioonis abbatum, sub poenâ interdicti, aliisque censuris contra renuentes et huic ordinationi sese opposentes.

*Circa caput LXI D: monachis peregrinis
qualiter suscipiantur.*

xxxiv. Quilibet visitator seu praeses provinciarum habeat sigillum provinciae eius visitationi commissae, nec praeter ipsum possit quisquam dare licentiam conveniendi superiores maiores, nec extra quatuor dietas ex monasterio proficiendi; quae licentia in scriptis detur et provinciae sigillo muniatur.

Circa caput LXIV *De ordinando abbatे.*

xxxv. Nullus in posterum in abbatem generalem Ordinis Cisterciensis, qui eumdem Ordinem non sit expresse professus, eligatur, et electio aliter facta sit ipso iure nulla; et sic eligentes poenam privationis vocis activae et passivae in perpetuum eo ipso absque aliā declaratione incurant; praeterea eligendus iis dotibus et virtutibus sit instructus, qua sanctus Benedictus in hoc capite et secundo huīus regulae in abbate requirit; vitentur autem in electionibus eiusmodi omnes inordinati ambitus et processus; et secundum canones siant per scrutinium, in quibus omnes dicti Ordinis utriusque observantiae monachi voce passivā respective gaudeant, nisi aliunde intercedat impedimentum.

Circa caput LXVII *De fratribus
in viā directis.*

xxxvi. Meminerint superiores sc et religiosos suos obligari ad solitudinem, nec ex illā debere et posse exire, nisi propter gravem et necessariam causam, idque cum maximo tremore, ne concep̄tus devotionis fructus dissipetur. Unde sanctus legislator a solitudinibus exeuntes ad orationem, propter tantum periculum, recurrendum esse iubet. Non ergo permittantur ire religiosi ad oppida vel pagos viciniores, nisi contingat gravis aliqua necessitas, et semper cum socio a superiore designato.

Circa caput LXX *Ut non prae sumat quisquam
atium cedere¹.*

xxxvii. Causae mere regulares inter personas dicti Ordinis emergentes intra Ordinem terminentur iuxta antiquas illius constitutiones, nec liceat alicui extra Ordinem appellare sub poenis in ipsis contentis.

xxxviii. Omnia supradicta respective ad

moniales pertinere volumus, praecipiendo abbatī generali et quatuor primis, et aliis patribus abbatibus, ut omnes sibi subditas ad clausuram a Bonifacio VIII et a Concilio Tridentino ordinatam utique reducant et cogant.

xxxix. Ut autem imposterum unā regulā, unā charitate, similibusque morib⁹ ubique vivatur, et omnes utriusque sexus Ordinis personae sciant in quo strictior observantia, exceptā solā a carnis abstinentiā, consistat, fiat brevis et dilucida compilatio et reductio omnium constitutionum apostolicarum et statutorum, quae aut per usum contrarium, aut per aliquam aliam rationem non sunt abrogata, et per selectos ab abbate generali et quatuor primis abbatibus viros, in disciplinā regulari, iuribus et privilegiis dicti Ordinis exercitatos, distribuantur in certa capita a capitulo generali approbanda et promulganda, et deinde typis mandanda, et in vernaculam linguam p̄ō monialibus vertenda, atque ad calcem regulae beati Benedicti apponenda, ut in capitulis singulorum monasteriorū post lectionem regulae aliqua eorum capita successive legantur ».

§ 2. Cum vero in congregatiōne cardinalium et praelatorum, ut supra instituta, praeinserti reformationis articuli diligenter discussi et examinati, et qua parte opus fuit emendati et aptati fuerint: *Nos, de omnibus plene instructi et informati comperimus illos pro felici monachorum dicti Ordinis statu et salubri directione provide compilatos, ac per strictos fuisse*, et cum beati Benedicti regulā, quam primi Cistercienses in pri maevo instituto Charta charitatis nuncupato, a multis Romanis Pontificibus predecessoribus nostris approbato, tenendum et intelligendam posteris reliquerunt, in omnibus esse congruentes, prae terquam in aliquibus quae vel ex ratio-

Suprascriptos
artículos conser-
mat Pontifex.

¹ Forsan petere, nempe alium iudicem (R.T.).

nabili inveterata consuetudine abrogata, vel ex legitimā Sedis Apostolicae dispensatione pro temporum varietate lenita ac temperata fuere. Quocirca, motu proprio et ex certā scientiā, ac maturā deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, eosdem suprascriptos articulos reformationis in omnibus et per omnia approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis firmitatis robur adiungimus, atque in universo Ordine Cisterciensi, tam in regno Galliae quam in aliis regnis et provinceis, ab omnibus tam communis quam strictae observantiae religiosis firmiter et inviolate servari precipimus et mandamus, sub poenis in regulā contentis.

Exemptio ordinis § 3. Cupientes autem ut nostra haec reformatio non sit verbotenus, sed divino auxilio realis et cum effectu, eidem Claudio districte intungimus ut primo quoque tempore convocet generale capitulum apud monasterium Cisterciī celebrandum in mense maio sequentis annis MDCLXVII, ad quod vocentur et convenire teneantur omnes et singuli abbates et priores conventuales monasteriorum totius Ordinis praepeditionem canoniceam non habentes, et in eo abbas Cisterciī et quatuor primarii abbates eligant de more generales definitores, ita tamen ut unusquisque illorum eligere debeat saltem duos ex abbatibus strictae observantiae; adeo ut in universum in definitorio vocem decisivam habeant abbates viginti quinque, videlicet abbas Cisterciī et quatuor primarii abbates, item definitores decem ex communi, et totidem ex stricta observantia: in capitulo autem seu definitorio, ut praemittitur, congregato, diligens habeatur tractatus de reformatione Ordinis et observantiā regulari, deque aptiori modo exequendi et ad praxim deducendi praeinertos reforma-

tionis articulos, et, quod deliberatum ac statutum fuerit, inviolate observetur.

§ 4. Ordinentur etiam in eodem capitulo, seu definitorio, religiosae ac circumscriptae personae, quae singula monasteria cuiusque provinciae secundum formam eis praefixam visitare studeant, corrigentes et reformatantes quae correctionis et reformationis officio viderint indigere.

Præterea fiat divisio seu partitio monasteriorum strictae observantiae in regno Galliae existentium in duas saltem provinceias, et ab ipso abbe Cisterciī et quatuor primariis abbatibus et decem definitoribus eiusdem strictae observantiae per secreta schedularum suffragia elegantur ex eādem observantiā duo provinciales visitatores nuncupandi, usque ad sequens generale capitulum duraturi, quorum quilibet iurisdictionem ordinariam habeat in monasteriis provinciae suaee.

Item in singulis provinceis universi Ordinis etiam extra Galliam designentur duo monasteria monachorum communis Observantiae, unum scilicet pro novitiatu et alterum pro professorio, seu secundo novitiatu, unā cum magistris pro educateandis novitiis et noviter professis et cum familiā selectā; quae quidem designationes unā cum actis capituli in scripturam redactae, atque ab eodem abbe Cisterciī et quatuor primariis abbatibus subscriptae et consueto sigillo obsignatae, transmittantur ad procuratorem Ordinis in Urbe nostrā existentem, qui statim illas nobis exhibeat, ut recognoscantur et approbentur.

§ 5. Interea vero motu, scientiā et potestate similibus prohibemus et interdicimus, tam praedicto abbi Cisterciī et quatuor primariis abbatibus, quam ceteris abbatibus et superioribus monasteriorum communis observantiae, sive

in Gallia, sive in aliis regnis et provinciis existentium, ne quemquam ad habitum suae religionis recipiant, aut in posterum contra huinsmodi prohibitio[n]em forsan recipiendos ad professionem admittant, donec antedictae designatio[n]es pro novitatibus et professoris, ut supra, factae et ad procuratorem Ordinis transmissae nobis realiter et cum effectu exhibitae fuerint, atque, ut praesertim, approbatae; alioquin sic recipientes vel admittentes, sententiam excommunicationis incurvant, a qua non per alium, quam per nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem, nisi in mortis articulo constituti, absolvit possint.

Litterae apostolicae tam editae confitentur. § 6. Ad haec, de voto eiusdem con-gregationis cardinalium et p[ro]aelatorum, qui iussu nostro rationes et motiva, voce scripto que proposita tam a procuratore

Ordinis quam a duobus abbatibus strictae observantiae pro reformationis negotio ex Gallia ad Urbe allegatis, iterum ac tertio accurate matureque considerarent et discusserunt, nobisque plenam de omnibus relationem fecerunt, auctoritate apostolicā, praesentium tenore, declaramus litteras in formā Brevis datas diebus v novembrib[us] MDCLVII, et viii martii MDCLV, neenon ii iulii MDCLXI res[pective], nullo obceptionis, subreptionis, intentionis nostrae defectu, vel alio nullitatis vitio laborasse nec laborare, ac proinde omnino esse servandas et exceptioni mandandas, prout servari et executioni mandari inbemus, perpetuum de super silentium imponentes sub poenis contentis in primodictis nostris litteris editis die xvi iannarii MDCLXII.

Favor strictae observantiae. § 7. Ceterum ex hac nostra declaratione, quoad ea quae memoratis litteris nostris et his praesentibus non adversantur, monasteriis monachorum reformatorum in regno Galliae, eorumque strictae observantiae, aliquod praeiudi-

cium generare non intendimus, sed illam in suā firmitate ac robore volumus permanere, perinde ac si eadem litterae non emanassent. Quinimmo nostrae intentionis est eamdem strictam observantiam in suā laudabili vivendi ratione confovere, ac pro illius conservatione et incremento pastoralis nostri officii partes gratiōe ac favorabiliter impendere, unde abbatem Cisterei et primarios quatuor abbates serio in Dominō monemus atque adhortamur, eisque in virtute sanctae obedientiae districte praecepimus et mandamus, ut ipsam strictam observantiam non modo protegere, ac zelo charitatis complecti, verum etiam diffundere et propagare pro viribus studeant, ut in dies benedicente Domino in Ecclesiā militante fructus ferat ubiores.

§ 8. Similiter declaramus validas fuisse et esse professio[n]es a monachis strictae observantiae in hanc usque diem emissas, nec non absolutiones cum actis huncisque gestis, quae suum plenarium sortitae sunt effectū, itaut praedictarum ac praesentium nostrarum litterarum vigore nullitatis vitio minime subiacuisse aut subiacere censeantur, nec propterea a quoquam impugnari, infringi aut in controversiam adduci ullatenus possint; sieque per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Apostolicae Sedis nuncios, et alios quoslibet, quacumque praeeminentiā et potestate fungentes et functuros, sublatā eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus; non obstan-

Ipsius profes-siones validan-tur.

tibus praemissis, ac nostrâ et cancellariae apostolicâ regulâ de non tollendo iure quae sit, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ne non dicti Ordinis, eiusque congregationum, provinciarum, monasteriorum et locorum quorumcumque, aliisque quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam eidem Ordini, eiusque congregationibus, provinciis, monasteriis ei locis, ac illorum superioribus, abbatibus, monachis et personis quibuslibet, sub quibuscumque yerborum tenoribus aformis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestate plenitudine paribus, ac consistorialiter, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et quantiscumque vicibus innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis servatis et insertis respective habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpto.
rum fides.

§ 9. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu

exemplis, etiam impressis manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem pro sus fides adhibetur ubique, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix aprilis MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 19 aprilis 1666, pontif. anno XII.

DXLIII.

Prohibitio ingressus mulierum in eremis Montis Anconae et Fanensi Congregationis eremitarum Camaldulensium¹.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Sollicitudo pastoralis officii, quo Ecclesiae catholicae regimini divinâ dispositione praesidemus, nos admonet, ut religiosae christifidelium, qui abnegantes semetipsos Altissimi obsequiis sese sub suavi vitae monasticae inga devoverunt, tranquillitati, quantum nobis ex alto conceditur, prospicere studeamus.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius procurator generalis congregationis eremitarum Camaldulensem nobis nuper exponi fecit, ad evitanda inconvenientia, quae in eremis Montis Anconae et Fanensi dictae congregationis propter accessum et ingressum mulierum aliquibus anni diebus secuta fuerant, dilecti patriter filii superiores ipsius congregationis, in eorum capitulo generali, quod in eremo Tusculano celebratum fuit, congregati, die XII maii MDCLXV per eorum decretum prohibuerint mulieribus, ne

Exordium.

Ponitatio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

primodictas duas eremos unquam ingrediantur; ut antem decretum huiusmodi irrefragabiliter in posterum servetur, dictus procurator generalis opportune in praemissionis a nobis provideri et ut infra indulgeri summopere desideret:

Prohibet ut in rubricā. § 2. Nos, ipsum procuratorem generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latitatis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac decretum praefatum harum serie approbantes et confirmantes, ne de cetero ullae mulieres, cuiusvis status et conditionis existant, praefatas eremos Montis Aneonae et Fanensem, seu earum alteram,ullo anni die vel tempore ingredi andeant quovis modo vel prae-

**Intra sub pos-
ta excommuni-
cationis latiae
sententia.**

absque aliâ declaracione incurriendâ, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo prohibemus et interdicimus.

**Contraria-
derogat.** § 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, congregationis et eremorum huinsmodi, etiam in ramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specia-

liter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus antem ut praesentis prohibitionis exemplum in aliquo conspicuo primodictarum duarum eremorum respective loco, unde ab omnibus cerni possit, continue affixum remaneat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v maii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 5 maii 1666, pontif. anno XII.

DXLIV.

*Confirmatio concordiac inter capitulum
ac canonicos ecclesiac cathedralis Lu-
canae et Rempublicam initiae, per quam
capitulum iurisdictionem tam civilem
quam criminalem, sibi in quibusdam
locis competentem, cessit ipsi Reipu-
blicae¹.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Redemptoris nostri Domini Iesu Christi, qui charitas est et Deus pacis, vices licet immeriti gerentes in terris, illa, quae inter fideles quosecumque pacis atque amabilis concordiae studio provide conventa et concordata esse noscuntur, libenter, cum a nobis petitur, apostolici munimini praesidio roboramus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Lucanae, quod, cum inter ipsos ex una et dilectos etiam filios Rempublicam Lucanan ex alterâ partibus nonnullae controversiae super iurisdictione in quibusdam locis, sitibus, terris, sylvis et marinis exortae essent, ipsi exponentes per eorum procuratores ad concordiam seu transactionem super eisdem controversiis unâ cum memorata Repu-

Prooemium.

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

blicā, et pro illā cūm procuratoribus a consilio generali ipsius Reipublicae per decretum seu mandatum procuratōris infra inserendum deputatis, reservato tamen desuper nostro et huius sanctae Sedis beneplacito, devenerunt, per quam dicti exponētes iurisdictionem tam civilem quam criminalem et mixtam, omniaque et singula iura, seu rationes iurisdictionis, ac meri et mixti imperii, tam utilia quam directa, sibi in praedictis locis, sitibus, terris, sylvis et marinis competentia, Reipublicae praefatae cesserunt, mediante summā duorum millium scutorum monetae illarum partium ipsis exponentibus per eamē Rempublicam solvendā, ac cum diversis paetis et conditionibus prout uberioris continetur in publico desuper confecto instrumento tenoris qui sequitur, videlicet:

« In nomine Domini Amen. Anno nativitatis eiusdem MDCCLXVI, indictione IV, die vero XXIII mensis martii, pontificatus autem sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Alexandri divinā providentiā Pontifice VII anno eius XI secundum stylum notarilis illustrissimae ac eccellentissimae Reipublicae Lucensis.

Conciosiachè sia nata e insorta controversia e differenza, da alcuni anni in qua, tra la Republica eccellentissima di Lueca e il molto illustre e reverendissimo capitolo e i signori canonici della cattedrale sopra la giurisdizione di alcuni luoghi, siti, terre, boschi e marine, posti e esistenti nell'infrascritti confini, cioè:

Una tenuta, etc.

Et prout latius, etc.

In quorum fidem, etc. (*Sequitur legalitas in formā*¹). .

Confirmat
Pontifex ut in
rubrica. § 2. Cum autem, sicut eadem expositiō subiungebat, tam capitulum et ca-

¹ Reliquum d' est in edit. Rom. (R. T.).

nonici praefati quam Respublika supradicta praemissa apostolice confirmationis nostrae patrocinio communiri summo per desiderent: nos, specialem eis gratiam facere volentes, et ipsorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenit. a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā lati, si quibus quoniam dolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter portrectis inclinati, transactionem seu concordiam inter partes praefatas initam, ut praefertur, ac confectum desuper instrumentum praewertum, cum omnibus et singulis paetis et conditionibus, cessionibus, obligationibus, renunciationibus, reservationibus, declarationibus, elausulis et alii in eo contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolice firmitatis robar adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui quoniam dolibet in eis intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes Decretum in-
ritans. litteras semper firmas, validas et efficaces existente et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II ac Urbani VIII, et alio-

Degregatio
contrarium.

rum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de rebus et bonis Ecclesiarum praesertim iurisdictionibus non alienandis, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolieis, ac, quatenus opus sit, praefatae ecclesiae Lucanae, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuseumque.

Condicio ap. posita. § 5. Volumus autem ut praefata seuta duo millia, statim atque exacta fuerint, deponantur penes aedem sacram, vel personam fide et facultatibus idoneam, inde non amovenda nisi ad effectum investiendi ad favorem mensae capitularis dictae ecclesiae Lucanae in bonis stabilibus dimidiam illorum partem, et aliam dimidiam erogandi in extinctionem aeris alieni, quo eadem mensa capitularis gravata reperitur, et pro quo maiora solvuntur interusuria.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piseatoris, die XXI maii MDLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 21 maii 1666, pontif. anno XII.

DXLV.

Pro fratribus Ordinis Praedicatorum Teutoniae, ne videlicet in illâ provinciâ fiat nulla secessio, divisio aut

separatio, sub poeni excommunicationis, etc.

Alexandér Pâpa VII,
ad futuram rei memoriam.

In supremo militantis Ecclesiae solo Prooemium. divinâ dispositione constituti, illa, quae ab Ordinum regularium superioribus ad conservandam unitatem avertendasque scissuras prudenti salubrique disposita esse noscuntur consilio, ut firmiora semper atque stabiliora persistant, libenter, cum id a nobis petitur, apostolici muniminis praesidio roboramus.

§ 4. Exponi siquidem nobis nuper Praecep'tum
magistri gene-
ralis. fecit dilectus filius prior provincialis provinciae Teutoniae Ordinis Praedicatorum, quod aliâs, videlicet die VII maii MDCLXI, pro conservandâ unitate et in divisione dictae provinciae, emanavit a dilecto etiam filio magistro generali dieti Ordinis praeceptum, quo omnibus sibi subiectis, ubivis locornm, intra vel extra eamdem provinciam morantibus aut moraturis, cuiuscumque sint gradus, dignitatis aut conditionis, prohibet ne quisquam, per se, vel per alium, seu alios, sive religiosos, sive seculares, direete vel indirecte, elam vel palam, apud religiosos Ordinis praedicti vel extraneos quacumque dignitate, fastigio, officio aut honore fulgentes, sub ullo colore, praetextu, titulo aut motivo, tractet vel tractari faciat, suadeat, procuret, aut quoquo modo sollicitet vel cooperetur ad hoc ut in praedictâ provinciâ fiat nulla secessio, divisio aut separatio, sive inter veteres provinciae partes, sive inter eamdem et partes quae novissime per incorporationem anno MDCLIII die X martii factam accesserunt, sive omne divisionis testamentum excludit ac vetat sub poenâ excommunicationis latae sententiae, privatione¹ utriusque

¹ Potius lege privationis (R. T.).

vocis, graduum et officiorum, ac perpetuae inhabilitatis ad illa, aliquisque poenis arbitrariis ipso facto incurrendis, et alias prout uberioris continetur in ipsius magistri generalis litteris patentibus desuper expeditis tenoris qui sequitur, videlicet:

Tenor litterarum magistri generalis.

§ 2. «Frater Ioannes Baptista de Marinis, sacrae theologiae professor, Ordinis Praedicatorum humilius magister generalis et servus. Quod apud Esaiam ipsemet Deus haec sibi met appropriet epitheta: «Ego Dominus faciens pacem et creans malum» nonnullis quidem captu sat arduum videtur, siquidem a Deo non creatur malum, nec nisi bonum esse potest quidquid a Creatore tam bono producitur. At ex ipso creandi vocabulo nodum solvit Basilius Magnus, innuens malum creari quando ex ipso, utpote nihilo, eligitur bonum. Tametsi igitur causa Deo inferiores creare ne quidem ut instrumenta possint; sicut tamen conantur ex malo bonum elicere, optimum censentur imitari Creatorem. Hoe porro et nos satagimus advigilantes ut in grege nobis commisso, si qua erumpant mala, ea ipsa transeant in bonam novi boni occasionem, ac suo modo creentur, dum ex confusione ordo, ex remissione disciplina, ex turbatione tranquillitas formatur ac reformatur. Nimirum haec divini artificis quantulamcumque nos decet imitatio faciens pacem et creans malum. Sane ingenti commodo suo id superioribus annis experta est provincia nostra Teutoniae, eius hodierna quies, pax, unitas in tanti corporis vasta amplitudine non utique gauderet hae firmitate, nexu, munimento, nisi ex ipsismet eius intensis quibusdam motibus¹, rimis ac nutu in rupturam prope undulo tempestive in-

¹ Male edit. Main. legit moribus pro motibus (R. T.).

vigilassemus ad faciendam pacem et creandum malum, ex ipso dissidiorum hiatu educeentes illud amicabile gluten, quo in germanam concordiam denuo compaginata saluberrimam, qua et conservatur, conservat unionis suae integritatem. Verum, ut fluxae sunt humanae rerum vices, obstrueto illie periculo alia (sed alibi et ab aliis) erupit novae scissurae tentatio, dum nuper nonnulli ex nostris in Styria eiusque conterminis dictae provinciae recentius ac legitime incorporati, rursus ab illa separari, ino, et si fieri posset, notabiles eius partes secum abstrahere quaeasierunt. Quorum praetensionem postquam maturuisse per complures menses examinavimus, liquido demum comperimus eam communis religionis hono neutiquam cohaerere, nisi quatenus occasionem nobis praebet ex ea commotione novam eliciendi pacem, qua et pristinum illud indivisae Teutoniae gluten securius corroboretur, et provinciae illius integritas etiam adversus huius extremi membra detrunctionem, vel potius ipsummet hoc membrum a proprio interitu fortissime praemuniatur: quod ubi praestiterimus, divino illo creandi artificio nos probe perfundet nemo prudens negabit.

§ 3. Proinde harum serie, nostrique officii auctoritate, omnibus et singulis nostrae curae subiectis, ubicumque locorum morentur aut imposterum moratur sint, intra vel extra dictam provinciam, ad eam pertinentibus, sive ab ea extraneis, cuiuscumque gradus, dignitatis aut conditionis existant, in virtute Spiritus Sancti, sanctae obedientiae, sub formaliter praecepto, item sub poena excommunicationis latae sententiae, nec non privationis utriusque vocis, graduum, officiorum, per etiaque inhabilitate¹ ad ullum in Ordine promotionem

¹ Potius lege perpetuacque inhabilitatis (R. T.).

aut functionem honorificam obtinendam vel obeundam, aliisque arbitrio nostro taxandis poenis insimul cum omnibus iam taxatis ipso facto incurrendis, prohibemus, ne quisquam, per se, vel alium, aut alias, seu religiosos seu seculares, directe vel indirecte, clam vel palam, apud nostros vel extraneos quacumque dignitate, fastigio, officio aut honore fulgentes, sub ullo colore, praetextu, titulo aut motivo, tractet vel traetari faciat, suadeat, proenret, aut quoquo imaginabili modo laboret, cooperetur vel sollicitet, quod in praenominata nostrâ Teutoniae provinciâ ulla fiat secessio, divisio aut separatio, sive inter veteres provinciae partes, sive inter illam et partes quae recenter ipsi per incorporationem anno MDCLIIII, die x martii, ex nostrâ commissione factam accesserunt; eumque in finem, praesentium tenore, verbatim ac de integre renovamus, et eum omnibus suis clausulis confirmamus, patentes nostras eodem anno, die xii aprilis, desuper expeditas, quibus et provinciae Tentoniae indvisionem, et quinque conventuum Styriae cum ea incorporationem stabilivimus et approbavimus, non secus ac si dictae patentes syllabatim repetitae hic insererentur. Et ne horum ignorantia cuiquam suffragetur, mandamus universis per totam dictam provinciam prioribus et praesidentibus conventuum, sub eodem formaliter praecepto ac poena absolutionis ab officio, quatenus harum integrum tenorem intra biduum a receptione coram sua religiosa communitate publice legi faciant, ac inviolabiliter observari. Confidimus bonos omnes huic nostrae enixa voluntati ingenue prompteque parituros, ex quo continua tot annorum serie iam experti sumus quantâ cum modestiâ suscepserint, quam religiosâ fide ac tranquillitate hacten observarint ambae

antiquiores illius provinciae portiones nostrum reparatae unionis et concordiae salutiferum praecceptum, adeo quod toto isthoc octennio nullus omnino ex iis partibus apud nos delatus fuerit, qui vel leviter glutem illud dissolvere, aut saltem verbulo arrodere attentari, quod in illâ constanti natione amare atque laudare non desinimus. Idem novissime incorporatis studium esto, quorum in hoc praecipue spectamus utilitatem et incrementum. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Quibuscumque in contrarium non obstantibus. In quorum omnium fidem, ac robur his sigillo nostro munitis propriâ manu subscripsimus.

Romae in conventu nostro Sanctae Mariæ super Minervam die vii maii MDCLXI.

§ 4. Cum autem, sicut eadem expositiō subiungebat, praecceptum praedictum ubique in dictâ provinciâ rite notificatum, et communī eiusdem bono salubre, imo pernecessarium agnoscat: nobis propterea dictus prior provincialis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum priorem provincialem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac visis

Confirmat praesentium praecceptum Pontificis fev.

per eosdem cardinales litteris patentibus magistri generalis Ordinis huinsmodi in authenticā formā exhibitis tenoris paeinserti, easdem litteras, auctoritate apostolicā, tenore praesentium benignē approbamus et confirmamus, et omnimodae exequutioni demandari iubemus, sub poenis in ipsis litteris contentis; ac perpetuum super praemissis silentium imponimus; salvā tamen semper in eisdem praemissis auctoritate congregationis memoratorum cardinalium.

Decretum ir- § 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaeas existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane quidquid securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat con- § 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quantum opus sit, dictorum Ordinis et provinciae, huiusque conventuum quorumlibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliās in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et ex-

presse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeat, quae praesentibus ipsis adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix iunii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 9 iunii 1666, pontif. anno XII.

DXLVI.

*Deputatio visitatoris apostolici insularum maris Ægæi et Zacynthi et Cephaloniae, ac aliorum locorum adiacentium, cum amplissimis facultatibus*¹.

Venerabili fratri Iosepho a S. Maria, episcopo Hieropolitanus,
Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cupientes, ad animarum salutem, divinumque cultum promovendum, insulas maris Ægæi, Zacynthi et Cephaloniae, ac alia loca adiacentia auctoritate nostrâ apostolicâ visitari, ac de tuâ fide, prudentiâ, doctrinâ, pietate, charitate, et catholiceae religionis zelo plurimum in Domino confisi, teque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, alisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latitis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum praesentium dum-

Maria.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

taxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore centes, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum consilio, te, qui in minoribus constitutus habitum per fratres Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo gestari solitum suscepisti et professionem per eosdem emitte consuetam expresse emisisti regulares, nostrum et Apostolicae Sedis visitatorem in praefatis insulis maris Aegeei, Zacynthi et Cephaloniae, aliisque locis adiacentibus, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, constitutus et deputatus, cum facultate quacumque cathedrales, etiam metropolitanas, collegias, parochiales et alias ecclesias, ac quorumvis Ordinum, congregationum et institutorum regularium, etiam Societatis Iesu, monasteria, tam virorum, quam mulierum, conventus, domos, hospitia, collegia, residentias, aliaque loca regularia, hospitalia quoque, confraternitates, et alia pia et religiosa loca quaecumque, etiam de iurepatronatus laicorum, in insulis aliisque locis adiacentibus praefatis existentia, eorumque praelatos, capitula, conventus, superiores et personas, tam laicas quam ecclesiasticas, seculares et regulares, eni usvis status, gradus, ordinis, praeminentiae et dignitatis existant, tam in capite quam in membris, semel tantum, auctoritate nostrā visitandi, ac in illorum statum, vitam, mores, ritus et disciplinam diligenter inquirendi, ne non, evangeliae et apostolicae doctrinae, saerorumque canonum et generalium conciliorum decretis, et sanctorum patrum traditionibus, regularibusque eorum institutis respective inhaerendo, quaecumque mutatione, correctione, emendatione, revocatione et renovatione indigere cognoveris, reformandi, mutandi, corrigendi, revocandi,

*Facultates ab
qua concedit.*

renovandi, ac etiam de novo condendi; condita, sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, regularibusque institutis praedictis non repugnantia, confirmandi; abusus quo secumque tollendi; regulas, institutiones, ac ecclesiasticam regularemque disciplinam, ubicumque coruerint, modis congruis restituendi et reintegrandi; dicti Concilii Tridentini decreta custodiri praecipiendi; dictasque personas ad debitum et honestum vitae modum revocandi; et quidquid statueris et ordinaveris observari faciendi; inobedientes per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia compescendi, aliaque omnia et singula in praemissis, et circa ea, ac pro huinsmodi munere rite et recte exponendo necessaria et quomodolibet opportuna faciendi, dicendi, gerendi, mandandi et execundi; praeterea conferendi Ordines extra tempora, et non servatis interstitiis, usque ad presbyteratum inclusive, si sacerdotum necessitas ibi fuerit; dispensandi in quibuscumque irregularitatibus, exceptis illis, quae vel ex bigamiā verā, vel ex homicidio voluntario proveniunt; dispensandi super defectu aetatis unius anni, ob operariorum penuriam, ut⁴ promoveri possint ad sacerdotium, si alias idonei fuerint; dispensandi et commutandi vota simplicia, etiam castitatis, ex rationabili causā, in alia pia opera (non tamen religionis); dispensandi in quacumque simoniā, et in reali, dismissis beneficiis, et super fructibus male perceptis, iniunctā poenitentiā salutari, eleemosynā arbitrio dispensantis; dispensandi in tertio et quarto consanguinitatis simplici et mixto, et in secundo, tertio et quarto mixtis, non tamen in secundo solo, quoad futura matrimonia, quo vero ad praeterita etiam

⁴ Ed. Main. habet et pro ut (R. T.).

in secundo solo, dummodo nullo modo attingat primum gradum, cum his qui ab haeresi vel infidelitate convertuntur ad fidem catholicam, et in praedictis casibus prolem susceptam declarandi legitimam; dispensandi super impedimento publicae honestatis iustitiae ex sponsalibus proveniente; dispensandi super impedimento criminis, neutro tamen coniugum machinante, ac restituendi ius petendi debitum amissum; dispensandi in impedimento cognitionis spiritualis, praeterquam inter levantem et levatum; hae vero dispensationes matrimoniales, videlicet sexta, septima, octava et nona, non concedantur nisi cum elassula *dummodo mulier raptā non fuerit, vel si raptā fuerit, in potestate raptoris non existat*, et in dispensatione tenor huiusmodi facultatum inscratur cum expressione temporis ad quod fuerunt concessae; dispensandi cum gentilibus et infidelibus plures uxores habentibus, ut, post conversionem et baptismum, quam ex illis maluerint, si etiam ipsa fidelis fiat, retinere possint, nisi prima voluerit converti; consecrandi olea cum sacerdotibus qui peterunt haberet, dummodo ad minus sint quinque, non tamen extra diem Coenae Domini; delegandi simplicibus sacerdotibus potestatem benedicendi paramenta et alia utensilia ad sacrificium missae necessaria, ubi non intervenit sacra unctio, et reconciliandi ecclesias pollutas aquā ab episcopo benedictā, et in easu necessitatis etiam aquā non benedictā ab episcopo; largiendi ter in anno indulgentiam plenariam contritis et confessis ac sacra communione refectis; absolvendi ab haeresi, et apostasiā a fide, et a schismate quoscumque etiam ecclesiasticos, tam seculares quam regulares, non tamen eos qui ex locis fuerint ubi S. Officium exercetur, nisi in locis missionum, in

quibus impune grassantur haereses, deliquerint, nec illos qui judicialiter abiverint, nisi isti nati sint ubi impune grassantur haereses, et post indicalem abiurationem illuc reversi in haeresim fuerint relapsi, et hōs in foro conscientiae tantum; absolvendi ab omnibus casibus Sedi Apostolicae reservatis, etiam in Bullā Coenae Domini cōtentis; concedendi indulgentiam plenariam primo conversis ad haeresi, atque etiam infidelibus quibuscumque, in articulo mortis, saltem contritis, si confiteri non poterunt; concedendi indulgentiam plenariam in oratione quadraginta horarum ter in anno indicendā, diebus tibi benevisis, contritis et confessis, ac sacra communione refectis, si tamen ex cōcūsu populi et expositione SS. Sacramenti nulla probabilis suspicio sit saerilegii ab haereticis et infidelibus, aut magistratū offensum iri; luerandi tibi easdem indulgentias; singulis secundis feriis, non impeditis officio novem lectiōnum, vel, eis impeditis, die immediate sequenti celebrando missam *de requiem* in quocumque altari, etiam portatili, liberandi animam secundum tuam intentionem a purgatoriī poenis per modum suffragii; tenendi et legendi, non tamen aliis concedendi, libres haereticorum vel infidelium de eorum religione tractantium, ad effectum eos impugnandi, et alias quomodolibet prohibitos, praeter opera Caroli Molinai, Nicolai Machiavelli, ac libros de astrologiā iudicariā principaliter aut incidenter, vel aliis quomodolibet de eā tractantes, ita tamen ut libri ex illis provinciis non effterantur; praeficiendi parochiis regulares, eisque suos deputandi vicarios in defectum secularium, de consensu tamē suorum superiorum; celebrandi bis in die, si necessitas urgeat, ita tamen ut in prima missā non sumpseris ablution-

nem, per unam horam ante auroram, et aliam post meridiem, sine ministro, sub die⁴ et sub terrâ, in loco tamen decenti, etiamsi altare sit fractum, vel sine reliquiis sanctorum, et praesentibus haereticis, schismaticis, infidelibus et excommunicatis, si aliter celebrari non possit (caveas vero ne praedictâ facultate seu dispensatione celebrandi bis in die alter quam ex gravissimis cansis et rarissime utaris, in quo⁵ graviter tuam conscientiam oneramus; quod si hanc eamdem facultatem alteri sacerdoti iuxta potestatem inferius apponendam communicare, aut causas eâ utendi alieni, qui ab hac sanctâ Sede hanc facultatem obtinuerit, approbare visum fuerit, serio tuae conscientiae iniungimus, ut paucis dumtaxat, usque maturioris prudentiae ac zeli, et qui absolute necessarii sunt, nec pro quolibet loco, sed ubi gravis necessitas tulerit, et ad breve tempus eamdem communices, aut respective causas approbes); deferendi SS. Sacramentum occulte ad infirmos sine lumine, illudque sine eodem retinendi pro eisdem infirmis in loco tamen decenti, si ab haereticis aut infidelibus sit periculum sacrilegii; induendi vestibus secularibus, si aliter vel transire ad loca tuae curiae commissa, vel in eis permanere non poteris; recitandi rosarium, vel alias praeces, si breviarium tecum deferre non poteris, vel divinum officium ob aliquod legitimum impedimentum recitare non valeas; dispensandi, quando expedire videbitur, super usu carnium, ovorum et lacticiniorum tempore ieiuniorum et praesertim quadragesimae; ac praedictas facultates communicandi (non tamen illas, quae actum iniunctae tibi visitationis concernunt, quaeve requirunt ordinem episcopalem, vel non sine sa-

erorum oleorum usu exercentur) sacerdotibus idoneis, qui in insulis et locis praefatis ac in praedictâ visitatione laborabunt, et praesertim tempore tui obitus, ut tune sit qui possit supplere, donee Sedes Apostolica certior facta (quod quamprimum fieri debet per delegatos vel unum ex eis) alio modo provideat, quibus delegatis auctoritate apostolicâ facultatem concédimus post obitum tuum in casu necessitatis conseerandi calices, patenas et altaria portatilia saeris oleis ab episcopo tamen benedictis.

§ 2. Ceterum volumus ut praedictae facultates gratis et absque ullâ mercéde exerceantur, et durante tempore visitationis concessae intelligantur, nee illis ullo modo uti possis extra fines tuae visitationis; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis memoratorum cardinalium.

§ 3. Mandantes propterea omnibus et singulis archiepiscopis, episcopis, praedatis, capitulis, aliisque personis ecclesiasticis tam secularibus quam cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, etiam praefatae Societatis Iesu, regularibus, ceterisque, ad quos spectat, et qui in supradictis insulis et locis resident, ut tibi visitatorem apostolicum a nobis, ut praefertur, deputatum recipient et recognoscant, ac tibi in omnibus ad visitationem praefatam spectantibus omnino pareant et obsequantur, tuaque salubria monita et mandata humiliter suscipiant, et efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, ratam habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§ 4. Volumus autem ut, si quae⁴ graviora in huiusmodi visitatione repereris,

⁴ Potius lege dio (R. T.).

⁴ Potius lege qua (R. T.).

Eoque de occurrentibus dat

Facultates gratis adhibendas

Ab omnibus uti visitatorem apostolicum recognosci mandat.

modum certiori-
randi S. Sedem. ea, ne non informationes omnes in hu-
mmodi visitatione sumendas, sub tuo
sigillo clausas, ad nos, seu memoratam
cardinalium congregationem, quam pri-
mum diligenter transmittas, ut, quod de-
super statuendum fuerit, maturâ consul-
tatione adhibitâ decernamus.

Contrariis de-
rogat. § 5. Non obstantibus apostolicis, ac
in universalibus provincialibus et syno-
dalibus conciliis editis, generalibus vel
specialibus, constitutionibus et ordina-
tionibus, ne non ecclesiarum, monaste-
riorum, hospitalium, conventuum, colle-
giorum, Ordinum, congregationum et
institutorum regularium, etiam Societa-
tis praefatae, et locorum piorum quo-
rumcumque, aliisve quibusvis, etiam in-
strumento, confirmatione apostolicâ, vel
quavis firmitate aliâ reboratis, statutis
et consuetudinibus, privilegiis quoque,
indultis, libertatibus, immunitatibus et
litteris apostolicis, illis eorumque praes-
silibus, praelatis, superioribus et perso-
nis secularibus et regularibus quibusvis,
sub quibuscumque verborum tenoribus
et formis, ac cum quibusvis etiam deroga-
toriarum derogatoriis, aliisque effica-
cioribus et insolitis clausulis, irritanti-
busque et aliis decretis, in genere vel
in specie, ac aliâ quomodelibet, in con-
trarium praemissorum concessis, con-
firmatis et pluries innovatis; quibus
omnibus et singulis, etiam si pro illo-
rum sufficienti derogatione de illis eo-
rumque totis tenoribus specialis, spe-
cifica, expressa et individua, ac de verbo
ad verbum, non autem per clausulas
generales idem importantes, mentio seu
quaevit alia expressio habenda aut ali-
qua alia exquisita forma ad hoc servanda
foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo
ad verbum, nihil penitus omissio, et
formâ in illis traditâ observatâ, inserti
forent, praesentibus pro plene et suffi-
cienter expressis ac ad verbum insertis

habentes, illis aliâ in suo robore per-
mansuris, ad praemissorum effectum,
haec vice dumtaxat, specialiter et expres-
se derogamus; ceterisque contrariis qui-
buscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub anno Piscatoris, die II iulii
MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 2 iulii 1666, pontif. anno XII.

DXLVI.

*Praeceptum superioribus et personis So-
cietas Iesu, in insulis maris Ægæi,
Zaeynthi et Cephaloniae, aliorum-
que locorum adiacentium residentibus,
ut visitationem ab apostolico visitatore
Iosepho Maria in eorum collegiis, do-
mibus, hospitiis, residentiis, aliisque
locis quibuscumque vigore alterius
Brevis sanctissimi instituendam, omni
morâ et dilatione postpositis, recipient
et admittant¹.*

Venerabili fratri Iosepho a S. Maria
episcopo Hieropolitano,
Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Cum nos te per alias nostras in si-
mili formâ Brevis litteras, quarum teno-
rem praesentibus haberi volumus pro
expresso, nostrum et Apostolicae Sedis
visitatorem in insulis maris Ægæi, Za-
eynthi et Cephaloniae, aliisque locis
adiacentibus, cum diversis facultatibus
auctoritate apostolicâ deputaverimus;
idcirco, ut iniunctum tibi munus ad omni-
potentis Dei gloriam et animarum salu-
tem facilius atque expeditius obire et
exequi valeas, providere cupientes, teque
a quibusvis excommunicationis, suspen-
sionis et interdicti, aliisque ecclesiasti-

Motiva hoijus
Constitutionis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

eis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ lati, si quibus quomodolibet innovatus existis, ad effectum praesentem dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore cen-

*Præcipit sub-
perioribus So-
cietas Iesu ut
visitacionem in
sus dominis
exceptant prout
in rubrica.*

Sentes, omnibus et singulis Societatis visitationem in lesu superioribus, ac clericis, seu presbyteris regularibus et personis quibuscumque, etiam specificâ et individuâ mentione et expressione dignis, qui in praefatis insulis et locis resident, in virtute sanctae obedientiae, et sub indignationis nostræ aliisque arbitrii nostri poenis, districte praecipiendo mandamus, ut visitationem, a te in eorum collegiis, dominis, hospitiis, residentiis, aliisque locis quibuscumque praefatarum nostrarum litterarum vigore instituendam, omni morâ, dilatione et tergiversatione postpositis, recipiant et admittant, teque tamquam visitatorem apostolicum ut praefertur a nobis deputatum recognoscant, ac debitis honore et reverentiâ prosequantur, neenon tibi in omnibus visitationem huiusmodi concorrentibus prompte pareant et obediant, tuaque salubria monita et mandata humiliter suscipient et efficaciter adimplere procurent, alioquin sententiam sive pœnam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, ratam habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Contraria tollit. § 2. Non obstantibus omnibus et singulis, quae in litteris praefatis voluminis non obstante, et praesertim dictae Societatis, eiusque provinciarum, collegiorum, dominorum, hospitorum, residentiarum et locorum quoruncumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus

et litteris apostolicis eidem Societati, eiusque praeposito generali, aliisque superioribus, ac clericis, seu presbyteris regularibus, et personis quibuslibet, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac alias quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, confirmatis, et quantiscumque vicibus innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huimodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissa, et formâ in illis traditâ observatâ etc., habentes¹, illis alias in suo labore permansuris, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die II iulii MDCXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 2 iulii 1666, pontif. an. xii.

DXLVIII.

Circa novam formam assumendi electores rotæ civitatis Perusinae².

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Paterna, quam de nostris et Sedis Exordium.
Apostolicae subditis gerimus, cura nos

¹ Male edit. Main. legit *pro servata habentes*; ceterum quae desunt supple ex pag. 361 a (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

inducit, ut eorum commodis atque utilitatibus consulere ingiter studeamus.

Suplicatio. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii priores sen decemviri civitatis nostrae Perusinae, quod, cum autem singulis vicenniis in eadem civitate fieri solitus fuerit sacerdos eorum, qui interea singulis quadrienniis novos auditores rotae eiusdem civitatis eligere deberent, et alias prout in capitulis impressis super institutione auditorii rotae huiusmodi cap. u De electionibus et formâ electionis uberioris dicitur contineri; experientia vero compertum sit hunc modum seu formam electionis huiusmodi multis incommodis causam praebere, eo quod omnibus notum esse quinam electionem facere deberent^t, hi vero auctoritate et gratia potentium ad eligendos ab illis dependentes semper adigerentur, unde magis apti et idonei, eiusmodi favoribus et dependentiis carentes, exclusi remanebant, admissis parum habilibus, et propter penuriam concurrentium pluries necesse fuerat admittere quosdam qui qualitatibus ad eiusmodi munus requisiti praediti non erant: ipsi exponentes, ut huic in posterum occurrerent absurdo, et tam commendatione suffulti, quam ea carentes, voti exitum sperare pro merito valeant, cum praesentiâ et consensu vicesgerentis dilecti filii gubernatoris dictae civitatis, et reservato quatenus opus esset dictae Sedis beneplacito, praefatae rotæ electores sequenti formâ, abrogatâ veteri, in futurum singulo quadriennio constituerunt eligendos, videlicet, ut, postquam seniores collegii utriusque iuri doctorum die xxviii decembris ex toto candidatorum numero octo de more elegerint, die u ianuarii immediate sequentis, seu aliâ commodiore, coram vicelegato

^t Pericopem istam intelligat vel emendet qui potest (B. T.).

seu gubernatore dictae civitatis, vel eiusdem gubernatoris locumtenente seu vicesgerente, et decemviris pro tempore existentibus, de mane congregatis, ex omnibus officiis decemviratus, consulatus collegii nobilium mercantiae, et auditatus collegii nobilium cambii e currenti sacerculo iam extractis, nosque munere defuntes, et, si unum vel duos ex his tantummodo tunc reperiri contingat, ex omnibus praefatis officiis etiam praecedentis saceruli, factâ prius a praesentibus decemviris in mortuorum et absentium locum subrogatione, unum ex quolibet genere dictorum officiorum sorte extraehatur, quae tria officia sic extracta, eadem die coram eisdem ut supra legitime de sero convocata, illico eligant quinquaginta viros prudentes, probos ac Deum timentes, cives Perusinos, aetate ac rerum experientia graves, et nemini ipsorum eligentium in primo vel secundo gradu attinentes, decem scilicet pro una quaque portâ, quorum nominibus statim in urnam pro singulis portis singillatim coniectis, viginti sorte extrahantur, quatuor videlicet pro qualibet portâ, et hi, ex dictis octo doctoribus ab utriusque iuris collegio electis, quatuor more solito infra decennium eligant, declarantes, quod per electores hac novâ formâ eligendos facienda sit prior futura praefatae rotæ electio de anno MDCLXX, quibuscumque non obstantibus, et quamvis in sacerculo aliqui secundum veterem modum electi adhuc existerent. Quare dicti exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt ut novam formam huiusmodi apostolicae confirmationis nostrae rebore communire de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensi-

Confirmat novam formam electionis audientis auditores rotæ Perusinae.

nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut nova forma supra expressa pro primo quadriennio tantum a dicto anno MDCLXX computando⁴ servari libere et licite possit et debeat, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Decretum irreversum. § 3. Decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraaria tollit. § 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon dictae civitalis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

⁴ Edit. Main. legit computanda (r. T.).

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi iulii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 6 iulii 1666, anno XII.

DXLIX.

Confirmatio deereti congregationis rituum, quod sint servanda decreta dictae congregationis sub die xxi ianuarii MDCLXII super celebrationem festi S. Georgii de praeepto, et sub die xxiv maii MDCLXIV super concessione officii eiusdem ad favorem principatus Cataloniae et cleri edita⁴.

*Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.*

§ 1. Emanavit nuper a congregazione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Sacra rituum congregatio censuit servanda esse decreta ipsius sacrae congregationis sub die xxi ianuarii MDCLXII, super celebrationem festi S. Georgii de praeepto, et sub die xxiv maii MDCLXIV super concessione officii eiusdem ad favorem principatus Cataloniae et cleri edita, neconon esse demandandas exequutioni litteras apostolicas in formâ Brevis pro observantia dictorum decretorum die i septembris expeditas, non obstantibus oppositionibus archiepiscopi et concilii Tarragonensis super dictum litterarum subreptione et obreptione, aliisque contrariis quibuscumque. Hac die xxvi iunii MDCLXVI.

M. episc. Sabinensis card. GINETTUS.

BERNARDINUS CASALIUS
sacr. rituum congregationis secret. »

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum cleri et populi dicti principatus Cataloniae nobis subinde

Eadem a Pontifice confirmata.

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desiderent: nos, specialem eisdem clero et populo gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, allisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolieae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praeftatae congregationis cardinalium.

Decretum in-
titans.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, siveque in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piseatoris, die xvii iulii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 17 iulii 1666, anno XII.

DL.

Confirmatio decreti in capitulo generali congregationis Ss. Vitonis et Hidulphi Ordinis sancti Benedicti editi, quod, licet fratres laici seu commissi nulla emittant vota sed tantum elapso biennio ad stabilitatem recipiantur, nihilominus vota simplicia castitatis, paupertatis et obedientiae emittere debeant, servanda quamdiu permanserint in eadem congregatione, ex qua a superioribus expelli possunt, non autem propriâ voluntate discedere ^{4.}

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Commissae nobis caelitus dispensationis ratio exigit, ut, paternam christifidem Altissimi obsequiis sub suavi monasticae vitae iugo mancipatorum curam gerentes, quae ab ipsis prudenti salubrique decreta noscentur esse consilio, quo firma semper atque inviolabilia persistant, apostolici muniminis praesidio roboremus.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii praesidens et defensores capituli generalis congregationis Ss. Vitoni et Hidulphi Ordinis sancti Benedicti, quod circa receptionem fratrum laicorum seu commissorum olim in capitulo generali dictae congregationis editum fuit decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Expositio.

« Quod, quamvis in congregatione Cassinensi, ad cuius instar dicta Ss. Vitoni et Hidulphi congregatio erecta est, fratres commissi seu laici nulla emittant vota, sed tantum elapso biennio ad stabilitatem recipiantur a superioribus et senioribus, teneanturque quamdiu manent in congregatione servare castitatem, paupertatem et obedientiam ex pracepto regulae seu declarationis; ad maiorem tamen fratrum nostrorum lai-

corum consolationem concedimus, ut deinceps, quando recipientur ad stabilitatem ipsam, possint et debeant votis simplicibus firmantur¹ sub hac formâ:

In nomine Domini nostri Iesu Christi. Amen. Anno, etc., die etc. Ego N., dioecesis N., promitto servare castitatem, paupertatem et obedientiam, et conversionem mandatorum² meorum secundum regulam sancti Benedicti et constitutiones congregationis Ss. Vitoni et Hildulphi coram Deo et hominibus, Sanctis, quorum reliquiae in monasterio N. requiescent, et in praesentiâ reverendissimi patris N. abbatis seu prioris, quamdiu in dictâ congregatiqne perseverabo, non intendens tamen quod mihi proprio vitio seu voluntate liceat ab illâ discedere, sed quod si contingeret ut dictae congregationis superiores malis meis moribus seu vitiis coacti ab illâ me expellerent, in illo tantum casu liber et absolutus ab omni votorum et religionis obligatione remanerem. In quorum fidem subscrispi, etc. ».

Pontifex con-
firat ut in ru-
brica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem exposicio subiungebat, praefati exponentes decretum huiusmodi, longâ experientiâ comprobatum, pro firmiori illius subsistentiâ apostolicæ confirmationis nostræ patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris, et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inmodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censemtes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humili-

1. Videtur legendum *firmari* (R. T.).

2. Videtur legendum *morum* (R. T.).

liter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, ac viso et maturè per eosdem cardinales considerato decreto capituli generalis p̄aeinserti tenoris, ipsum decretum, auctoritate apostolica, tenore presentium, benigne approbamus et confirmamus, suumque effectum sortiri mandamus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingenter attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit dictae congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et literis apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore perinansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi iulii MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 30 iulii 1666, anno XII.

DLI.

*Indultum deferendi habitum praelati-
tum pro abbatे generali congrega-
tionis canonicorum regularium S. Sal-
vatoris Ordinis sancti Augustini.*

**Alexander Episcopus,
servus servorum Dei
ad perpetuam rei memoriam.**

Prooemium. Dēbet Romanum Pontificem, quem Altissimus universalis Ecclesiae curae praeposuit divinā dispositione, ad ea, per quae personarum ecclesiasticarum quarumlibet, praesertim insignium congregationum canonicorum regularium regimini et administrationi ac ornamento, divinique cultus celebritati et decori consultur, libenter intendere, ac in illis pastoralis offici sui partes favorabiliter interponere, prout, locorum et personarum huiusmodi circumstantiis debite pensatis, ad devotionis christifidelium augmentum et propagationem, ne non Altissimi laudem prospicit in Domino salubriter expedire.

Supplicatio. § 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filii Ioannis Mariae Lancii, canonici congregationis canonicorum regularium S. Salvatoris Ordinis sancti Augustini dictaeque congregatioonis moderni abbatis generalis, petitio continebat, quod, cum inter congregatio-nes canonicorum regularium Italiae congregatio canonicorum regularium S. Salvatoris Ordinis sancti Augustini celebris ac a Sede Apostolicā pluribus favoribus et gratiis decorata existat, illiusque abbas generalis mitrā, baculo et annulo pastoralibus, ceterisque pontificalibus insigniis utatur, potiatur et gaudeat, plurimum tamen decori et dignitati abbatis generalis dictae congregatio vi-deretur convenire ipsum et successores suos pro tempore existentes abbates generales a nobis et Sede praedictā

aliquā digniori praerogativā decorari et illustrari. Quare pro parte dicti Ioannis Mariae, moderni eiusdem congregationis abbatis generalis, fuit nobis humiliter supplicatum, quatenus ipsum specialis gratiae favore prosequi, aliisque in praemissis opportune providere de benignitate apostolicā dignaremur.

§ 2. Nos igitur, qui ecclesiarum quarumlibet et insignium congregationum decorem, divinique cultus augmentum nostris potissimum temporibus ubique augeri sineeris desideramus affectibus eundem Ioannem Mariam modernum abbatem generalem et successores suos pro tempore existentes abbates generales praedictos, ac eorum quemlibet, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem Ioanni Mariae, moderno eiusdem congregationis abbati generali, eiusque successoribus abbatibus generibus pro tempore existentibus dictae congregationis S. Salvatoris praedictis, ut de cetero perpetuis futuris temporibus, tam in Romanā curiā quam extra eam, ac ubique locorum, ubi dictum Ioannem Mariam et pro tempore existentes abbates generales praedictos pro tempore residere et morari contigerit, ac in quibusvis visitationibus, capitulis, sessionibus, ac quibusvis actibus et processionibus, etiam coram nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus, etiam in cappellis pontificiis, mozzettam et mantellettam coloris habitus ipsius congregationis, unā cum pileo et bireto praelatiis, induere, gestare et deferre,

Absolutio a censuris.

Concedit at in rubrica.

illisque uti, frui et gaudere libere et licite possint et valeant, apostolicā autoritate, tenore praesentium, de speciali gratiā perpetuo concedimus et indulgemus, plenamque et libram facultatem et auctoritatem desuper impertium.

*Decretum in
Itans.*

§ 3. Decernentes ipsum Ioannem Mariam et successores suos pro tempore existentes abbates generales praedictos super delatione, gestatione et usu mozettæ et mantelletæ, pilei et bireti praedictorum, a quoquam, sub quovis praetextu vel causâ aut occasione, nullatenus impediri posse, praesentes quoque nostras litteras semper et perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, nec¹ sub quibusvis similium gratiarum revocationibus, suspensionibus aut aliis contrariis dispositionibus comprehendendi, sed semper ab illis excipi, et quoties illae emanabunt, toties praesentes in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo sub quacunque posteriori datâ per Ioannem Mariam et successores praedictos abbates generales pro tempore existentes quandocumque eligendâ concessas esse et fore, siveque per quoscumque indices ordinarios et delegatos, ac causarum palati apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis praedictæ nuncios, iudicari et definiri debere, irritumque et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, dictâ auctoritate decernimus.

Contra tollit.

§ 4. Non obstantibus quibusvis, etiam in synodalibus et provincialibus ac generalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus

et ordinationibus apostolicis, ae Ordinis et congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, contrariis quibuscumque. Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostrae absolutionis, concessionis, indulti, impartitionis et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCLXVI, VIII idus augusti, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 6 augusti 1666, pontif. anno XII.

DLII.

Confirmatio decreti congregationis rituum, non licere mediis, ut aiunt, canonice neque terzenariis ecclesiae Colymbriensis in regno Portugalliae uti in choro et aliis functionibus ecclesiasticis aequali habitu cum canonicis et dignitatibus, hoc est mozzetta cum cappuccio, sine indulto apostolico¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias emanavit a congregacione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum ad petitionem dilectorum filiorum canonicorum et obtinentium dignitates ecclesiae Colymbriensis decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Canonici et dignitates ecclesiae Colymbriensis in regno Portugalliae expressuerunt sacrae rituum congregationi

*Recenset de-
cretum congre-
gationis rituum*

¹ EJ. Main. legit nec non (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

se ab anno MDCXV uti cappuccio seu mozzettā, iuxta consuetudinem aliarum ecclesiarum cathedralium dicti regni, et quod canonici medii et terzenarii obtinuerunt eodem tempore a capitulo usum mozzettæ absque cappuccio, ut distinguerentur in vestibus a canonicis et dignitatibus iuxta praescriptum caeremonialis romani; sed, cum postea de anno MDCXVI, non acquiescentibus mediis canonici et terzenariis, obtinuerint a capitulo aequalem habitum cum aliis canonici et dignitatibus, denuo iidem canonici et dignitates insteterunt a sacrâ congregatione declarari:

I. An mediis canoniciis et terzenariis liceat uti in choro et aliis functionibus ecclesiasticis aequali habitu cum eisdem canoniciis et dignitatibus?

II. An capitulum potuerit indulgere praedictis mediis canoniciis et terzenariis ut aequali habitu cum canoniciis et dignitatibus incedant?

Et saera eadem congregatio quoad primum respondit: non licere mediis, ut aiunt, canoniciis neque terzenariis uti in choro et aliis functionibus ecclesiasticis aequali habitu cum canoniciis et dignitatibus, hoc est mozzetta cum cappuccio, sine indulto apostolico; quoad secundum: non licuisse nec licere canoniciis et capitulo Colymbriensi indulgere praefatis canoniciis neque terzenariis ut possint mozzettā cum cappuccio vel aequali habitu cum canoniciis et dignitatibus in functionibus ecclesiasticis incedere.

Hae die x aprilis MDCLXVI.

M. episc. Sabinensis card. GINETTUS.

BERNARDINUS CASALIUS,

sacrae rituum congregationis seeret. ».

Confirmat
Pontifex.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte canonorum et dignitates continentium praefatorum nobis nuper expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, quo firmius

subsistat, apostolicae confirmationis nostræ patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latiss, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicatiis corum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praemissum, auctoritate apostolice, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii augusti MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 18 augusti 1666, pontif. anno XII.

DLIII.

Diversae ordinationes pro metropolitanais ecclesiis B. Mariae de Pilari et S. Salvatoris civitatis Caesaraugustanae¹.

Alexander Papa VII.
ad perpetuam rei memoriam.

Eordine.

Sacrosanti apostolatus ministerium, quod inscrutabilis divinae providentiae altitudo humilitati nostrae, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, impone-re dignata est, ad omnium ecclesiarum sollicitudini nostrae ab Eterno Pastore commissarum commodum, quantum nobis ex alto conceditur, salubriter exercere iugi vigilantiā satagantes, exorta inter fideles quoscumque, et praesertim eos, qui, in sortem Domini vocati sacrisque monasteriis addicti, in pace et charitate fraternā assiduum Altissimo simulatum praestare debent, animorum dissidia, secundum aequitatis atque iustitiae regulas, dirimere, illisque, ne rursus quandocumque excitari valeant, an-sam mature praecidere studemus, sicut, prudenti deliberatione praeviā, ad omnipotentis Dei gloriam, ecclesiarum ipsarum honorem et quietem, ac spiritua-lem dominici gregis aedificationem expedire in Domino arbitramur.

Cusam ad se
2 vocal.

§ 1. Itaque causae cathedralitatis, in ter dilectos filios priorem, capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae B. Mariae de Columna, seu, ut vulgo dicitur, de Pilari, civitatis Caesaraugustanae, ex unā, ac dilectos pariter filios decanum, capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae S. Salvatoris eiusdem ci-vitatis ex alterā partibus vertenti, finem imponere cupientes, de nonnullorum ve-norabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Ro-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

manae curiae praelatorum super causā huiusmodi a nobis specialiter deputatorum, qui negotium mature perpende-runt accurateque discusserunt, unanimi consilio, motu proprio, ac ex certā sci-entiā et maturā deliberatione nostris, de-que apostolicae potestatis plenitudine, eamdem causam ac lites et controver-sias quoscumque inter partes antedictas quomodolibet et in quacumque instantiā, tam in sacri palatii apostolici causarum auditorio, quam in alio quovis tribunali, etiam nunciature Hispaniarum, et coram quocumque iudice pen-dentes (quarum omnium et singularum statum et merita, nominaque et cognomi-na, ac qualitates iudicium et colliti-gantium, et alia quaecumque, etiam spe-cialem et individuam mentionem et ex-pressionem requirentia, pro plene et sufficienter expressis ac exactissime spe-cificatis haberi volumus), in statu et ter-minis in quibus de praesenti reperiuntur, a praefatis et aliis quibusvis tribu-nalibus et iudicibus ad nos harum serie avocamus, illasque omnes et singulas penitus et omnino perpetuo supprimi-mus, perimus, extinguimus et abole-mus, ac perpetuum desuper utrius parti silentium imponimus, osque occludimus.

§ 2. Praeterea ad evitandas rixas et crebra scandala, quae oriri solent quando in publicis functionibus simul conve-niunt capitula et canonici utriusque ec-clesiae huiusmodi, motu, scientiā, delibe ratione et potestatis plenitudine paribüs, earumdem tenore praesentium, statui-mus, ut inter has duas ecclesias earum-que capitula et personas deinceps, per-petuis futuris temporibus servetur ordo alternativae in singulis functionibus ca-thedralitati competentibus, inchoando ab ecclesia B. Mariae de Pilari, quae prior sive antiquior et actualis cathe-dralis civitatis Caesaraugustanae existit:

Alternativam
circa praec-e-
dientiam inter
haec duo capi-
tula in func-tionib-
ibus mandat
servari prout in
rubrica.

ita ut provinciale concilium in praesenti triennio celebretur in ecclesiâ B. Mariae absque interventu capituli ecclesiae S. Salvatoris, et cum prasentia solius procuratoris eiusdem capituli, qui sedebit supra omnes procuratores capitulorum aliarum cathedralium suffraganearum; et in sequenti triennio celebretur in ecclesiâ S. Salvatoris sine interventu capituli ecclesiae B. Mariae, et cum prasentia solius procuratoris eiusdem capituli, qui pariter sedebit supra omnes procuratores capitulorum aliarum cathedralium suffraganearum; et sic servetur alternatim in futuris provincialibus conciliis in perpetuum: similiter dioecesana synodus proxima celebretur in ecclesiâ B. Mariae, cum interventu solius procuratoris ecclesiae S. Salvatoris, qui sedebit post capitulum ecclesiae B. Mariae; secunda vero celebretur¹ in ecclesiâ S. Salvatoris, cum interventu solius procuratoris ecclesiae B. Mariae, qui itidem sedebit post capitulum ecclesiae S. Salvatoris; et sic deinceps alternis vicibus. Item in primâ vacatione sedis archiepiscopalis Caesaraugustanae vicarius generalis, officialis maior, ac officialis ad pias causas elegantur ex gremio capituli ecclesiae B. Mariae a capitulo ecclesiae S. Salvatoris, et in secundâ vacatione eiusdem sedis, vicarius et officiales praedicti elegantur in gremio capituli ecclesiae S. Salvatoris a capitulo ecclesiae B. Mariae, et sic deinceps alternatim.

Primo autem futuro archiepiscopo, si pontificali more ac ritu civitatem ingredi voluerit, occurratur ad portam civitatis a capitulo et clero ecclesiae B. Mariae; idemque fiat a capitulo et clero ecclesiae S. Salvatoris cum secundo futuro archiepiscopo civitatem solemn-

ter ingredi volente; et sic alternatim. Et id ipsum servetur in receptione principum.

Similiter primus novus archiepiscopus possessionis solemnia inchoët in ecclesiâ B. Mariae, ubi litteras suae provisionis praesentet, et actus possessionis expletat; mox se conferat ad ecclesiam S. Salvatoris, ibique sedens in cathedrâ archiepiscopali capitulum et clerum ad oris et manus osculum respective excipiat, cum solutione dimidiae partis emolumentorum in utilitatem ecclesiae B. Mariae, et alterius dimidiae in utilitatem ecclesiae S. Salvatoris.

Secundus vero archiepiscopus futurus eademi possessionis solemnia inchoët in ecclesiâ S. Salvatoris, ubi similiter litteras praesentet suac provisionis et actus possessionis expletat; deinde se conferat ad ecclesiam B. Mariae, ibique sedens in cathedrâ archiepiscopali, capitulum et clerum ad oris et manus osculum respective excipiat, cum solutione emolumentorum, ut supra, et ita alternatim.

Pariter processio generalis sanctissimi Corporis Christi hoc primo anno in ipso die festo inchoëtur ab ecclesiâ B. Mariae et ad eam terminetur absque interventu capituli ecclesiac S. Salvatoris; et in die octavâ fiet processio privata infra ambitum ecclesiae S. Salvatoris a capitulo et clero ipsius ecclesiae: et in sequenti anno in ipso die festo processio generalis inchoëtur ab ecclesiâ S. Salvatoris, et ad eam terminetur, absque interventu capituli ecclesiae B. Mariae; et in die octavae fiet processio privata infra ambitum ecclesiae B. Mariae a capitulo et clero ipsius ecclesiae: et ita singulis annis in perpetuum alternis vicibus.

In supplicationibus quoque, quae fiunt in litaniis maioribus et minoribus, nempo

¹ Ed. Main. legit celebret (R. T.).

S. Marci et Rogationum, et aliis quibuscumque processionibus generalibus, tum ordinariis, tum extraordinariis, quas praesertim fieri contigerit ad instantiam regis, vel ob aliam publicam causam, prima processio fiat ab ecclesiâ B. Mariae, secunda ab ecclesiâ S. Salvatoris, et sic deinceps alternatim, et semper cum interventu capituli solius ecclesiae a qua sit processio.

Servetur itidem hic ordo alternativae in dedicatione metropolitanae ecclesiae Caesaraugustanae, quae cedit die XVII Iulii, ita ut hoc anno celebretur solemniter et pontificali ritu in ecclesiâ B. Mariae, et in sequenti anno in ecclesiâ S. Salvatoris, nec non in festis Nativitatis, Epiphaniae, Resurrectionis et Ascensionis Domini, Pentecostes, Nativitatis S. Ioannis Baptiste, Ss. Apostolorum Petri et Pauli, S. Iacobi apostoli, Omnitum Sanctorum, et aliis per annum solemniter celebrari solitis, ita ut in earum singulis intersit archiepiscopus alternatim in alterutrâ ecclesiâ, inchoando ab ecclesiâ B. Mariae. Verumtamen festa Nativitatis, Assumptionis et Conceptionis beatissimae Virginis Immaculatae ac S. Braulii, in ecclesiâ B. Mariae; festa vero S. Valerii ac Ss. Justae et Secundae, in ecclesiâ S. Salvatoris, ut moris est, solemniter quotannis, nullo servato ordine alternativae, ab archiepiscopo celebrari debeant, ita tamen ut festa huiusmodi minime varient nec aliquo modo interrumpant alternativam in aliis festivitatibus.

Ad haec cappellani aliarum ecclesiarum, qui singulis sabbatis tenentur accedere ad metropolitanam ecclesiam ad recipiendum ordinem recitandi officium in hebdomadâ sequenti, servent similiter praescriptum ordinem alternativae, ita scilicet ut uno sabbato recipient huiusmodi ordinem ab unâ ecclesiâ metropo-

litanâ, et in sequenti sabbato ab alterâ metropolitanâ, initium sumendo a metropolitanâ B. Mariae. Solemnies quoque ordinationes, administratio chrismatis, et solemnis benedictio candelarum in die Purificationis, neconon concio fieri consueta in ecclesiâ metropolitanâ per concionatorem hospitalis feriâ quartâ Cinerum, pro primâ vice fiant in ecclesiâ B. Mariae sine assistentiâ capituli S. Salvatoris, et pro secundâ vice fiant in ecclesiâ S. Salvatoris sine assistentiâ capituli ecclesiae B. Mariae, et ita in postrem alternatim; idemque servetur in solemnî benedictione palmarum, in consecratione oleorum, et in ceteris functionibus maioris hebdomadae, quae hoc primo anno ab archiepiscopo fiant omnes in ecclesiâ B. Mariae, et in sequenti anno in ecclesiâ S. Salvatoris, cum interventu capituli solius ecclesiae in qua functiones praedictae peraguntur.

Neconon in administratione subsidii et excusati, quae in primo futuro quinquennio spectet ad capitulo ecclesiae B. Mariae, in secundo ad capitulo ecclesiae S. Salvatoris, et sic alternatim de quinquennio in quinquennium.

Et generaliter suprascriptum ordinem alternativae perpetuo servet venerabilis frater modernus archiepiscopus Caesaraugustanus et illius successores, atque alii ad quos pertinet et pro tempore pertinebit, tam in praemissis quam aliis quibuscumque actibus et functionibus publicis cathedralitati competentibus; archiepiscopus quidem sub poenâ interdicti ab ingressu ecclesiae, alii vero sub poenâ suspensionis a divinis ipso facto incurrendâ si contra fecerint.

Porro in comitiis regni in quibus suffragandi ius habent prior et unus canonicus ecclesiae B. Mariae, neconon decanus et unus canonicus ecclesiae S. Salvatoris, servetur ordo alternativae

quoad praecedentiam, ita videlicet, ut in primis futuris comitiis prior et canonicus B. Mariae praecedant decano et canonico S. Salvatoris; contra vero in secundis comitiis decanus et canonicus S. Salvatoris praecedant priori et canonico B. Mariae. In aliis vero functionibus, quae fieri possunt et solent a canonicis cuiusque ecclesiae sine archiepiscopi ministerio vel praesentiā, quales sunt celebratio horarum canonicarum, missa conventualis, officium defunctorum, anniversaria, funeralia, celebratio capituli, privatae processiones ecclesiae, et aliae huiusmodi, nulla servetur alternativa; sed canonici ecclesiae B. Mariae has et consimiles functiones faciant in suā ecclesiā seorsim a canonicis ecclesiae S. Salvatoris; et e contra canonici ecclesiae S. Salvatoris illas faciant in propriā ecclesiā seorsim a canonicis ecclesiae B. Mariae, ita ut nec in secundis feriis et aliis festivitatibus capitulum ecclesiae B. Mariae amplius accedat ad ecclesiam S. Salvatoris, nec viceversā capitulum ecclesiae S. Salvatoris accedat ad ecclesiam B. Mariae.

Insuper in actibus, in quibus de iure vel consuetudine requiritur consensus capituli metropolitanae ecclesiae Caesaraugustanae, non alternativi, sed simul ad validitatem actus concurrere debeant tam capitulum ecclesiae B. Mariae quam capitulum ecclesiae S. Salvatoris, ita tamen ut capitula simul non congregentur, sed unumquodque seorsim huiusmodi consensum praestet.

In futuris autem acquisitionibus inter memoratas ecclesias carumque capitula et personas, hoc pro regulā servari debat, ut fidelium largitiones, tam inter vivos quam in ultimā voluntate, quae fient expresso nomine ecclesiae B. Mariae de Pilari, ipsi ecclesiae tantum integre acquirantur; et quae fient ex-

presso nomine ecclesiae S. Salvatoris, similiter ipsi ecclesiae tantum acquirantur absque diminutione: quae vero fient sub nomine ecclesiae Caesaraugustanae pro dimidiā spectent ad ecclesiam B. Mariae, et pro aliā dimidiā ad ecclesiam S. Salvatoris, nisi secus in praemissis a testatoribus seu benefactoribus cautum fuerit.

Ceterum in acquisitionibus hucusque factis utraque ecclesia manuteneatur et conservetur in eā possessione, in qua nunc reperitur.

In extrahendis vero cadaveribus ex alienis parochiis¹ attendatur verba decedentium: nam qui elegerint sepulturam in ecclesiā B. Mariae, a solis canonicis illius ecclesiae erunt extrahenda; et e converso, qui illam elegerint in ecclesiā S. Salvatoris, debebunt extrahi a canonicis ipsius ecclesiae: quo vero ad illos, qui sepulturam elegerint in ecclesiā Caesaraugustanā servetur ordo alternativae, nisi ex coniecturā voluntatis eligentium aliud appareat.

Archiepiscopo autem in extremis laboranti administratio sacramenti Viatici et Extremae Unctionis primā vice spectet ad capitulum ecclesiae B. Mariae, et secundā vice ad capitulum ecclesiae S. Salvatoris, eoque decedente, non electā sepulturā, illius cadaver hac primā vice sepeliatur in ecclesiā B. Mariae, et secundā vice in ecclesiā S. Salvatoris, et sic de cetero alternativi.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod archiepiscopus ac capitula et canonici praefati, aliive quilibet, cuiuscumque status, gradus, ordinis, conditionis et dignitatis, seu alias speciali et individuā mentione et expressione digni, in praemissis seu eorum aliquo

¹ Ed. Main. legit *parochis pro parochiis* (R.T.).

ius vel interesse habentes seu habere quomodolibet practendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditii, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarunt, adductae, iustificatae et verificatae fuerint, seu ex aliâ quamcumque quantumvis iustâ, legitimâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium seu habere praetendentium consensus, aliove quocumque quantumvis magno, formaliter et incogitato et inexcogitabili, specificamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, limitari, modificari, infringi, redargui, ad viam seu terminos iuris reduci, seu in controversiam vocari, aut adversus illas aperitionis oris, restitutioonis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari seu impetrari, aut impetrato vel etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus concesso vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed illa omnia et singula semper et perpetuo firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quandcumque spectabit, in omnibus et per omnia, inviolabiliter et inconcusse observari, et illis respective plenissime suffragari, sique et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Apostolicae Sedis nuncios, aliosve quoslibet quamcumque auctoritate, praeminentia et potestate fun-

gentes et quandcumque functuros, sublatâ eis et eorum cùilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Quocirca venerabi fratri Vitaliano archiepiscopo Ephesino, moderno et pro tempore existenti nostro et dictae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio, per praesentes motu pari committimus et mandamus, ut per se, vel alium, seu alios, casdem praesentes litteras et in eis contenta quacumque, ubi et quando opus fuerit et quoties ab iis, quorum interest, fuerit requisitus, praeviâ illarum publicatione tam in ecclesiâ B. Mariae de Pilari quam in ecclesiâ S. Salvatoris, faciat auctoritate nostrâ ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, firmiter et inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles, in praemissis non parentes, per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia compescendo, invocato etiam ad hoc si opus fuerit brachii secularis auxilio: nos enim eidem Vitaliano archiepiscopo, moderno et pro tempore existenti nuncio, cognoscendi, declarandi ac decidendi summarie et de plano, solâ veritate inspectâ, ac sine strepitu et figurâ iudicîi, omnes et quascumque controversias, quaestiones ac dubia, quae super praemissis et illorum occasione emergere, aut quoquo modo oriri contigerit, caque fine debito terminandi, omni et quacumque appellatione remotâ, plenissimam, amplissimam et omnimodam facultatem, harum serie, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, tribuimus et imperitumur.

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis praemissis, ac quatenus opus sit, de

Derogatio
contrariarum.

non tollendo iure quaeſito, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, neenon felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostris de unā, et concilii generalis de quibus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac prefatarum ecclesiarum, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis, earumque praesulibus, capitulis, dignitatibus et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter, et aliās quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et plures iteratis, ac quantiscumque vicibus innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non antem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda fore, illorum omnium et singulorum tenores, causas, formas et occasions praesentibus pro plene et sufficienter expressis, servatis, insertis et specificatis respective habentes, illis aliā in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse, ac plenissime et amplissime derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xxi octobris MDCLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 21 octobris 1666, pontif. anno XII.

DLIV.

Commissio nuncio Hispaniarum ut absolvat a censuris capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae S. Salvatoris civitatis Caesaraugustanae, in quas declarati fuerunt incidisse eo quod litteris executorialibus rotae et mandatis eiusdem nuncii non paruerint¹.

Venerabili fratri Vitaliano archiepiscopo Ephesino, nostro et Apostolicae Sedis nuncio in regnis Hispaniarum commoranti,

Alexander Papa VII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus Supplicatio.
Ilius Ioannes Veguer, canonicus doctoralis et procurator capituli et canonicorum metropolitanae ecclesiae S. Salvatoris civitatis Caesaraugustanae, quod, cum decretum a particulari congregazione nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praetlatorum, quibus causam cathedralitatis inter capitulum et canonicos praefatos ex unā nec non dilectos filios capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae B. Mariae Virginis de Columna, seu ut vulgo dicitur de Pilari, eiusdem civitatis, ex alterā partibus vertentem commiseramus, die v februarii proximi praeteriti in eadem causā emanatum, die xxiii martii subsequentis Caesaraugustam pervenisset, memorati capitulum et canonic

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ecclesiae S. Salvatoris capituloiter congregati, non expectato ut decretum huiusmodi sibi notificaretur, die sequenti xxiv eiusdem mensis martii per instrumentum publicum declararunt se debere in futurum a divinis officiis abstinere, ac tractari tamquam innodatos censuris ecclesiasticis, usque ad totalem eiusdem decreti exequutionem, et successive eadem die xxiv officia divina, tam ante quam post meridiem, per solos portionarios eiusdem ecclesiae celebrata fuerunt, absque interventu nullius capitularis, atque ita subinde continuatum est, et de praesenti continuatur, non sine magno totius populi moerore. Praeterea die v aprilis itidem proxime praeteriti, in adimplementum dicti decreti, idem capitulum et canonici ecclesiae S. Salvatoris, ultra medietatem sacrorum supplémentium, quae in ultimā vacatione sedis archiepiscopalis Caesaraugustanae receperant, solverunt in pecuniā numeratā praeferatis capitulo et canonici ecclesiae S. Mariae de Pilari scuta septem centum nonaginta quinque et solidos quinque; partim quidem pro medietate emolumenterum a die secutae vacationis sedis huiusmodi usque ad intimationem sequestri a dilecto filio nostro Carolo eiusdem S. R. E. cardinali Bonello nuncupato, tunc temporis nostro et Apostolicae Sedis nuncio in regnis Hispaniarum commemorante appositi perceptorum, reliquum vero pro medietate funeralium archiepiscopi defuneti, prout ex instrumento quietationis desuper celebrato constat, idque tametsi, iuxta decretum supradictum, emolumenta huiusmodi inter canonicos utrinque ecclesiae in capita dividi deberent; unde canonici dictae ecclesiae S. Mariae de Pilari, quippe numero longe inferiores, medietatem huiusmodi praetendere non poterant; verum idem capitulum et canonici ecclesiae

S. Salvatoris hoc praeiudicium non gravare acceperunt, quo magis conspicuafieret eorum promptitudo et obedientia erga Sedem Apostolicam, omnisque quaerimoniae occasio parti diversae¹ praecideretur. Pari exacte parenti² studio usi sunt iidem capitulum et canonici ecclesiae S. Salvatoris circa renunciationes factas quibusvis processibus, formis et inhibitionibus per indices tam ecclesiasticos quam seculares expeditis; quandoquidem die primā eiusdem mensis aprilis procurator ipsorum capituli et canoniceorum vigore mandati specialis renunciavit processui curiae ecclesiasticae Caesaraugustanae in lite ibidem pendente super iure faciendi imprimi libellos de modo recitandi officium divinum in dioecesi Caesaraugustanā; similes quoque renunciationes factae fuerunt eādem die diversis processibus, formis et inhibitionibus infrascriptarum curiarum seculiarum, nempe tribus processibus regiae audienceiae gubernationis civitatis præfatae, aliis tribus processibus curiae iustitiae Aragoniae pendentibus in officio seu scribania de Anies, aliis formis et inhibitionibus eiusdem curiae diversis temporibus in diversis processibus per scribaniam Petri Guiral expeditis, alii quoque inhibitioni dictae curiae occasione sequestri per memoratum nuncium in ultimā vacatione dictae sedis archiepiscopalis appositi, necnon processui circa ius *de la falda* vulgariter nuncupatum in scribania fiscali pendentib; ac demum processui curiae Salmedinae iudicis ordinarii eiusdem civitatis. Interea vero Caesaraugustam pervenit instrumentum partitionis dicto decreto ac nostris in simili formā Brevis super illius confirmatione expeditis litteris per praefatum Ioannem in almā Urbe nostrā

¹ Forsan *adversae legendum* (R. T.).

² Aptius *parendi* (R. T.).

factae; unde iidem capitulum et canonici ecclesiae S. Salvatoris, nullo habito respectu ad praeindieia quae eis resultare poterant, die xxviii dicti mensis aprilis novum instrumentum acceptationis decreti et litterarum nostrarum huiusmodi fecerunt, approbantes et notificantes, absque ullâ praeservatione vel limitatione, obligationes, promissiones, recognitions, renunciations, aliaque omnia in Urbe ab eodem Ioanne facta, nobisque supplicantes ut eis absolutiōnem a censuris concedere dignaremur, constitutis ad eum effectum pluribus procuratoribus cum facultate acceptandi quamecumque poenitentiam, quae eis imponeretur, prout in ultimodicto instrumento latius continetur.

§ 2. Et quia eirea depositum emolumentorum post sequestrum occasione ultimae vacationis sedis archiepiscopalis praefatae perceptorum iuxta dispositiōnem decreti supradicti in manibus tuis faciendum praecedere debebat debita liquidatio, memorati capitulum et canonici ecclesiae S. Salvatoris obtinuerunt a te hac super re deputari Cae-saraugstae dilectum filium advocatum fiscalem camerae nostrae apostolicae, qui processum desuper formare voluit, et secundum contenta in illo retulit, quod dicta emolumenta ab eodem capitulo percepta ascenderent ad summam quinque millium quadrigentorum viginti trium scutorum et nonaginta baioecorum, praeter nonnulla credita modicae considerationis nondum excta; ipsique capitulum et canonici eamdem summam, ne deductis quidem expensis et salariis ministrorum, integre deponi curarunt de mandato tuo penes dilectum pariter filium depositarium eiusdem camerae Madridi residentem, ubi sic deposita de praesenti reperitur, ad hoc ut in opera pia iuxta mentem nostram erogetur, ac

etiam tibi seu tuo fisci tradiderunt cedulas dictorum creditorum inexactiorum, prout ex tuis testimonialibus litteris, ac ex actis tui tribunalis appetat.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositiō subiungebat, praefati capitulum et canonici ecclesiae S. Salvatoris decreto

<sup>A censuris
absolutio.</sup>

et litteris nostris illius confirmatoriis supradictis integre paruerint, ac etiam expensas in sacro Rotae Romanae auditorio liquidatas iuxta tenorem dicti decreti solverint; nobis propterea dictus Ioannes humiliter supplicari fecit ut eisdem capitulo et canonici in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur. Nos igitur, Ioannem ac capitulum et canonicos praefatos speciabilibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis praeterquam praemissorum occasione vel causā latis, si quibusquoniam libet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de consilio supradictae congregationis cardinalium et praecatorum, cui ex documentis supra enunciatis et exhibitis in formā authenticā plene constituit praefatos capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae S. Salvatoris adimplevisse omnia et singula contenta in memorato decreto eiusdem congregationis a nobis motu proprio per litteras nostras praescritas confirmato, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus ut eosdem capitulum et canonicos ecclesiae S. Salvatoris, si hoc a te humiliter petierint, impositā eis arbitrio tuo aliquā poenitentiā salutari, ab ex-

communicationis, suspensionis et interdicti, aliisque sententiis et censuris ecclesiasticis, in quas¹ declarati fuerunt incidisse, propterea quod litteris executorialibus memorati rotae auditoris et mandati nuncii Hispaniarum non paruerint, auctoritate nostrâ apostolicâ in utroque foro absolvias et totaliter liberes; ac eum ipsis capitulo et canonis, et eorum singulis, super irregularitate, si quam contraxerunt ex eo quod censuris huiusmodi propter praemissa innodati missas et alia divina officia (non tamen in contemptum clavium) celebraverunt, seu alias in suis respective ordinibus ministrarunt, ita ut illâ et eisdem praemissis non obstantibus, dummodo nullum aliud canonicum eis obstet impedimentum, clericali charactere, quo alias rite insigniti fuerunt, illiusque privilegiis, nec non susceptis per eos pariter rite quatuor minoribus, ac sacris subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus ordinibus uti, et, quatenus illos nondum suscep-rint, ad illos, si ad id idonei reperiantur, servatis alias servandis, promoyerî, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare libere et liceite possint et valeant, respective, eadem auctoritate, dispenses.

Degnat con-
trariis. § 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis dioecesis, sub annulo Piscatoris, die III novembris MDLXVI, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 3 novembris 1666, pontif. anno XII.

¹ Edit. Main. legit quos pro quas (R. T.).

DLV.

*De non celebrandis missis de requiem
in duplicebus, exceptis anniversariis
ex dispositione testatorum relietis.*

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Creditae nobis caelitus dispensationis officium salubriter exequi adiuvante Domino ingiter satagentes, quamplurima dubia in diversis mundi partibus orta, et in congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium saecularium ritibus praepositorum deducta, occasione decreti eiusdem congregacionis, die V augusti MDCLXII editi, ac a nobis approbati, de non celebrandis missis de requiem in duplicebus, tollere atque dirimere cupientes:

§ 1. De memoratorum cardinalium consilio, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus in primis aliud deeretur praedictae congregationis editum in unâ Novariensi, die XXII novembri MDLXIV, quo declaratum fuit anniversaria et missas cantatas de requiem relicias ex dispositione testatorum quotannis in die ipsorum obitus, etiam in duplice maiori contingentis¹, non comprehendendi in dicto decreto.

§ 2. Ulterius, quoad altaria perpetuo privilegiata, et in quibus proinde quotidie etiam in duplicebus celebrandae sint missae de requiem ex obligatione, auctoritate et tenore praedictis declaramus per celebrationem missarum de festo currenti satisfieri dictis obligacionibus et suffragari cum eisdem indulgentiis, perinde ac si essent celebratae missae de requiem ad formam privilegiorum; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate supradictae congregationis.

*Excipiuntur
anniversaria.*

*Altaria privi-
legiata non ex-
cipiuntur.*

¹ Potius lege contingenti (R. T.).

Decretum ir- § 3. Decernentes easdem praesentes
ritatis litteras semper firmas, validas et efficac-
es existere et fore, suosque plenarios
et integros effectus sortiri et obtinere, ae-
illis, ad quos spectat et spectabit in futu-
rum, plenissime suffragari, et ab eis re-
spective inviolabiliter observari, sieque
in praemissis per quoscumque indices
ordinarios et delegatos, etiam causarum
palatii apostolice auditores, indicari et
definiri debere, ac irritum et inane si
secus super his a quoquam, quavis au-
toritate, scienter vel ignoranter, conti-
gerit attentari.

Derogatio § 4. Non obstantibus, quatenus opus
contrariorum sit, nostrâ et cancellariae apostolicae
regulâ de non concedendis indulgentiis
ad instar, aliisque constitutionibus et
ordinationibus apostolicis, ceterisque
contrariis quibuscumque.

Fides tran- § 5. Volumus autem ut ipsarum praes-
sentium litterarum transumptis, seu
exemplis, etiam impressis, manu alieni-
ius notarii publici subscriptis, et
sigillo personae in ecclesiastica dignitate
constitutae munitis, eadem prorsus fides
in iudicio et extra adhibeatur, quae praes-
sentibus ipsis adhiberetur, si forent
exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
giorem, sub annulo Piscatoris, die xii
ianuarii MDCLXVII, pontificatus nostri an-
no XII.

Dat. die 12 januarii 1667, pontif. an. XII.

DLVI.

*Confirmatio decreti, quo indulgetur, ut
in posterum, in provinciâ Portugalliae
Ordinis SS. Trinitatis redemptionis
captivorum, procurator captivorum,
necnon secretarius provinciae et vi-
carius commissarii Ulyssiponensis di-
ctae provinciae pro tempore existentes*

*gaulect rotô perpetuo in capitulis
provincialibus ipsius provinciae⁴.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum si-
liorum ministri provincialis et definito-
rum provinciae Portugalliae Ordinis fra-
trum SS. Trinitatis redemptionis captivi-
vorum congregationi venerabilium fra-
trum nostrorum S. R. E. cardinalium
negotiis et consultationibus episcoporum
et regularium praepositae exposito, quod
in dictâ provinciâ pauca preposita es-
sent religiosis servientibus, ac magis
conspicua magisque laboriosa eiusdem
provinciae ministeria exerceentibus, qua-
les sunt procurator captivorum, qui
redemptioni assidue incumbit unâ cum
ministris regni (nunc praesertim cum
publicata sit redemptio captivorum, ad
hoc ut fratres dicti Ordinis in Africam
proficiantur, ibique suum institutum
exerceant), ac secretarius provinciae
praefatae, qui etiam continuos labores
sustinet, necnon vicarius conventus Ulys-
siponensis capituli celebrationi desti-
nati, qui omnibus congressibus, et praes-
ertim matutinis mediâ nocte celebrari
solitis, semper assistit; et in eâdem ex-
positione subiuneto quod, cum congrua
laborantibus praemia rependi oporteret,
dicti exponentes fratribus munera praefata
exerceentibus vocem in capitulo
provinciali dictae provinciae concedi
cupiebant, ad hoc ut deinceps promo-
vendo Dei servitio, ac eiusdem provin-
ciae incremento ferventius incumbatur:
emanavit a praefatâ congregatione de-
cretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Sacra congregatio eminentissimorum **Decretum con-**
S. R. E. cardinalium negotiis et con- **gregations epi-**
sultationibus episcoporum et regularium **scoporum.**

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

praeposita, attentis narratis, benigne indulxit, ut in posterum in praefata provinciâ procurator captivorum, nec non secretarius provinciae, et vicarius communitatis Ulyssiponensis eiusdem provinciae pro tempore existentes gaudent voto perpetuo in capitulis provincialibus ipsius provinciae, ita ut a nullo desper quovis modo impediri aut perturbari possint aut debeant, contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae, xvii decembris MDCLXVI.

M. cardinalis GINETTUS.

E. episcopus Cameriensis, seeret.»

Supplicatio. § 2. Cum autem, sicut minister provincialis et definitores praedicti nobis subinde exponi fecerunt, ipsi deeretur huiusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communire summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicacionis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesertim, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate eiusdem congregacionis cardinalium.

Decretum Pontificis confirmatum. § 3. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illi, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque

in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatiū apostolice auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huinsmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumqae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii Ianuarii MDCXLVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 18 Ianuarii 1667, pontif. anno XII.

DLVII.

Decernit conventum sancti Francisci civitatis Targovisti provinciae Valachiae spectare ad fratres custodiae Valachiae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, nec ullum ius in eo habere fratres Minores Conventuales congregacionis de Propaganda Fide in dictâ provinciâ missionarios⁴.

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

Alexander Papa VII.
ad futuram rei memoriam.

Motiva hu-
ius Constitu-
tis.

§ 1. Controversiam, inter dilectos filios fratres Ordinis Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, missionarios congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum in provinciâ Valachiae, et fratres custodiae Bulgariae Ordinis Minorum eiusdem sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, super manutentione in possessione conventus S. Francisci civitatis Targovisti supradictae provinciae ortam, ex commisso nobis caelitus sacrosancti apostolatus officio dirimere cupientes, de memoratorum cardinalium, qui maturam desuper deliberationem habuerunt, ac litteras dilecti filii nostri et Apostolicae Sedis apud earissimum in Christum filium nostrum Ioannem Casimirum Poloniae et Sveciae regem illustrum nuncii viderunt et perpenderunt, consilio, inhaerendo decreto dictae congregationis die x aprilis MDCLXIII edito, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus praefatum conventum

Statuit con-
veniunt Targo-
visti spectare
ad fratres cu-
stodiae Bulga-
riae.

fratres Minores de Observantia dictae custodiae Bulgariae, illosque in eiusdem pacificâ possessione manutenendos esse, ac propterea nullum ius in eo habere seu praetendere posse fratres Minores Conventuales; quibus, dictâ auctoritate, harum serie mandamus ne in posterum ullam molestiam afferant dictis fratribus Minoribus de Observantiâ, perpetuumque super huiusmodi negotio silentium imponimus, ac ita servari mandamus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae congregationis cardinalium.

Decretam ir-
ritans.

§ 2. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et ob-

tinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter ve ignorantiter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinum et conventus huiusmodi, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus, pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hae vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv Ianuarii MDCLXVII, pontificeatus nostri anno XII.

Dat. die 25 Ianuarii 1667, pontif. anno XII.

DLVIII.

Subsidium centum millium scutorum auri super fructibus ecclesiasticis Reipublicae Venetorum pro ipsâ Republicâ erogandum contra Turcas¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Etsi² nobis pro curâ pastoralis officii, Exordinum.

¹ Ex Begest. in Secret. Brev.

² Similem vide huius pontificis in tom. XVI, pag. 258 (R. T.).

divinā disponente providentiā, nobis meritis licet imparibus commissi, nihil magis cordi sit quam personas ecclesiasticas ab extraordinariis oneribus immunes semper conservare, idque, nisi summa necessitas cogat, re ipsā animo statuerimus; nihilominus, sicut iam omnibus notum esse debet, cum Turcarum tyranus nefarium bellum, quod a viginti et amplius annis dilectis filiis nobilibus viris duei et dominio Venetorum intulit, etiam num ingenti apparatu, maximisque viribus prosequatur, et propterea ipsi dux et dominium maiores quam unquam antea tam maritimas quam terrestres copias, ut se suaque tueantur, parare et instruere, ac proinde ingentes expensas facere modo compellantur: nos, considerantes non minus clericorum quam laicorum interesse, ut ea, quae ad defensionem huiusmodi necessaria sunt, studio comparentur, quo christiani nominis hostes infensissimi a christifidelium cervicibus, adiuvante Domino, repellantur, cogimur de universi cleri domini Veneti facultatibus in hoc gravissimo periculosissimoque casu fiduciam sumere, sperantes quod ipsi hoc onus urgentissimā necessitate et iustissimā de causā a nobis sibi in positum aequo animo ferre non reeusabunt. Motu itaque proprio, ac ex certā scientiā ac maturā deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unum subsidium centum millium scutorum auri super omnibus et singulis fructibus, redditibus et proventibus, secundum verum annum valorem praesentis anni, quarumcumque cathedralium, etiam metropolitanarum et patriarchalium, atque aliarum ecclesiarum ac monasteriorum, prioratum et beneficiorum ecclesiasticorum secularium quoramicumque, ac hospitalium, et quorumvis Ordinum, etiam militiarum (non tamen hospitalis S. Ioannis Hierosoly-

mitani, eius fratres, pro muniendā et defendendā adversus improbos eorumdem Turcarum conatus insulā Melitanā, gravissimos sumptus subire et magnum aes alienum contrahere oportuit), regularium, cum curā et sine curā, in dicto dominio existentium, a venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et dilectis filiis electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus, ceterisque personis ecclesiasticis secularibus et regularibus quibuscumque, tam non exemptis quam quomodolibet exemptis, et quantumvis privilegiatis, etiam S. R. E. cardinalibus, neenon S. Benedicti, S. Augustini, Cisterciensis, Cluniacensis, Praemonstratensis, Carthusiensis, Camaldulensis, Montis Oliveti, Vallis Umbrosae, monachorum eremitarum S. Hieronymi, et quorumcumque aliorum Ordinum, neenon Cassinensis, alias S. Iustinae, S. Salvatoris et Lateranensis, aliarumque congregationum, tam virorum quam mulierum, etiam Societatis Iesu, et aliorum mendicantium, ex privilegio vel alias bona immobilia seu certos redditus quo modo ecclesiasticos habentium, in dominio praedicto ecclesias, monasteria et alia beneficia ecclesiastica continentibus et fructus ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, neenon pensiones annuas quantumcumque exemptas et sub quibusvis obligationibus, etiam in formā camerae apostolicae et iuramento, etiam cum susceptione censurarum et de non contraveniendo, ac etiam fortasse de non impetrando gratias nostras contra eos et concessis non utendo vallat, et forsitan aliis etiam efficacioribus cautelis et decretis ac clausulis, super iisdem fructibus et pensionibus, etiam medio cedularum banchi, seu in formā depositi habentibus, et intra praesentem

Unum subsidiū centum millium scutorum auri pro bello contra Turcas imponit.

potestatis plenitudine, unum subsidium centum millium scutorum auri super omnibus et singulis fructibus, redditibus et proventibus, secundum verum annum valorem praesentis anni, quarumcumque cathedralium, etiam metropolitanarum et patriarchalium, atque aliarum ecclesiarum ac monasteriorum, prioratum et beneficiorum ecclesiasticorum secularium quoramicumque, ac hospitalium, et quorumvis Ordinum, etiam militiarum (non tamen hospitalis S. Ioannis Hierosoly-

annum habituris, cuiuscumque praeminentiae, status, gradus, ordinis et conditionis, etiam religionis, vel militiae existant, quibus, aut quorum aliquibus, ulla privilegia, exemptiones, aut indulta sub quacumque verborum formâ et expressione concessa, quoad hoc nullatenus, suffragari posse volumus (fratribus et personis dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani in totum et omnino, ceteris vero hospitalibus, hospitalitatem actu servantibus, pro eâ quantitate tantum, quam in servandâ ipsâ hospitalitate exponunt, dumtaxat exceptis), dummodo a personis Ordinum Mendicantium, etiam dictae Societatis Iesu, nonnisi medietas eius partis, quae ratione subsidii huiusmodi ab eis solvenda esset, solum exigatur, proportionabiliter et aequaliter iuxta verum valorem praedictum inter praedictas personas ecclesiasticas secundum aequalem et discretam partitionem,

Exequatores
deputati.

quam ad nos quamprimum mitti mandamus, per venerabiles fratres Stephanum archiepiscopum Adrianopolitanum nuncium nostrum et patriarcham Venetiarum distribuendum, ac in locis et terminis modisque et formis per ipsos Stephanum archiepiscopum, nuncium, et patriarcham, quos collectores generales subsidii huiusmodi harum serie constituimus et deputauimus, statuendis, ordinandi et declarandis omnino de praesenti anno persolvendum, ac per eos et eorum subcollectores, qui sint personae ecclesiasticae, ad hoc ab ipsis deputandos, percipiendum, exigendum et levandum, ac duci et dominio praedictis cum effectu consignandum, ut illud in expensas necessarias contra dictos Turcas et non in alios usus convertere valeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, imponimus, impositumque fore et esse decernimus et declaramus; ne non eisdem collectoribus generalibus, et ab

ab eis deputandis subcollectoribus huiusmodi, a patriarchis, archiepiscopis, episcopis, administratoribus, electis, abbatibus, commendatariis, prioribus, praceptoribus, praepositis, praelatis, capitulis, conventibus et aliis personis ecclesiasticis praedictis, praeterquam ut supra expressis, ratam dicti subsidii, eos et eorum quemlibet, ut praemittitur, tangentem, petendi, exigendi et colligendi; eisque et eorum singulis, ut illam modo praemisso solvant, per poenas, quoad patriarchas, archiepiscopos et episcopos, interdicti et suspensionis ingressus ecclesiae, quoad alias vero, privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, et alias, de quibus illis videbitur, etiam pecuniarias, ac demum per sententiam excommunicationis, aliasque censuras ecclesiasticas, ceteraque opportuna iuris et facti remedia, mandandi et praecipiendi; contradictores quoilibet, rebelles, et suam ipsius subsidii partem solvere recusantes seu differentes, et ne illa solvatur persuadentes directe vel indirecte, per poenas, censuras et remedia huiusmodi, appellatione postpositâ, compescendi; brachii quoque secularis auxilium, si opus fuerit, ad hoc invocandi; solventes de solutis quietandi et liberandi, a censuris et poenis, quas praemissorum occasione quomodolibet incurserint, absolvendi¹, et generaliter omnia et singula alia in praemissis et circa ea necessaria seu quomodolibet opportuna, etiamsi mandatum exigerent magis speciale quam praesentibus sit expressum, faciendi, gerendi, ordinandi, mandandi et exequendi, plenam et liberam, auctoritate et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

§ 3. Volentes tamen quod personae ecclesiasticae ratione subsidii huiusmodi

Statuit quoad
ecclesiasticos ut
in rubricâ.

¹ Ed. Main. legit *absolvendo* (R. T.).

eam tantum quantitatem solvere teneantur, quam ratione similium subsidiorum, a felicis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro et a nobis respective concessorum, solverunt, et nihil amplius; quodque expensae, quae circa exactionem subsidii huiusmodi forsan facienda fuerint, in centum millibus scutis praedictis minime computari debeant, sed dictae personae ecclesiasticae expensas ipsas, ultra ratam partem quam ratione eiusdem subsidii solvere debebunt, etiam persolvere teneantur.

^o Contrariis de-
gat.

§ 4. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis universalibus editis, necnon ecclesiarum, monasteriorum, prioratum, Ordinum, congregationum et militiarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus et immunitatibus, etiam in corpore iuris clavis, ac litteris apostolicis, ecclesiis, monasteriis, prioratibus, praceptoribus, praelatis, capitulis, conventibus, Ordinibus, congregationibus et miliis, aliisque praedictis, in genere vel in specie, sub quacumque formâ et verborum expressione, a nobis et Sede Apostolicâ, etiam consistorialiter, et motu simili, ac aliâ quovis modo emanatis, concessis, et etiam iteratis vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod per huiusmodi clausulas generales eis nullatenus derogetur, nec

derogatum esse censeatur, nisi sub certis modo et formâ in eis expressis, tenores huinsmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis et insertis, ac¹ modum et formam ad id servandos pro individue servatis habentes, ad praemissorum effectum dumtaxat, illis aliâ in suo labore permansuris, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 5. Aut si patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, abbatibus, commendatariis, ceterisque praedictis, et quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab eâdem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 6. Volumus autem quod, iuxta ordinationem in concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, prioratum et aliorum beneficiorum et piorum locorum sub praesentibus comprehensorum divino cultui dedicata, causâ pignoris, vel aliâ, occasione solutionis subsidii huiusmodi, nullatenus capiantur, distrahantur vel occupentur; quodque earumdem praesentium litterarum transumptis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alienius ex dietis collectoribus vel alterius praelati ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides ubique adhibetur, quae ipsis praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensa.

Datum Romae, apud S. Mariam Magarem, sub annulo Piscatoris, die III februarii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 3 februarii 1667, pontif. anno XII.

¹ Ed. Main. legit ad pro ac (a. T.).

Calices ne ca-
piantur.

DLIX.

Facultas regi catholico dispensandi de omnibus locis atque officiis Ordinis aurei velleris, del Toscana vulgariter nuncupati, tam nunc vacantibus quam imposterum vacaturis, etiam extra capitulum generale dicti Ordinis¹.

Carissimo in Christo filio nostro Carolo Hispaniarum regi catholico,
Alexander Papa. VII.

Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Supplicatio. § 1. Cum, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, pro dispositione locorum seu officiorum Ordinis sive societatis aurei velleris, del Toscana vulgo nuncupati, capitulum ipsius Ordinis seu societatis, prout illius statuta et stabilimenta disponunt, convocare oporteat; tu vero de locis seu officiis huiusmodi extra capitulum praedictum disponere posse summopere desideres: nos, maiestati tuae speciale gratiam facere volentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, tibi de omnibus locis atque officiis dicti Ordinis seu societatis, tam nunc vacantibus, quam imposterum vacaturis, ad tuum beneplacitum, etiam extra capitulum generale praescriptum, disponere et providere libere et licite valeas, auctoritate apostolica, tenore praesentium, licentiam et facultatem concedimus et impartimur.

Concedit Pon-
tifex ut in re-
brica.

Contraria-
derogat. § 2. Nen obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia corroboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, etiamsi in illis caveatur expresse quod illa loca seu officia extra dictum capitulum generale conferri non possint et aliter factae col-

lationes et provisiones nullae sint, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 martii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 1 martii 1667, pontif. anno XII.

DLX.

Confirmatio unionis congregationum Doctrinae Christianae Neapolitanae et Urbis factae per instrumentum publicum, et a domino cardinali protectore confirmatae¹.

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Sollicitudo pastoralis officii, quo Ecclesiae catholicae regimini divinâ dispositione praesidemus, nos admonet, ut illis, per quae felici congregationum virorum piorum uberes bonorum operum fructus adinvante Domino proferre iugiter satagentium statui, progressui atque incremento opportune consultur, apostolici favoris patrocinium libenter adiungamus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii presbyteri Congregationis Doctrinae Christianae in ecclesiâ S. Nicolai ad divum Petrum nuncupati civitatis Neapolitanae canonice (ut assertur) erectae, quod ipsi alias, ac dilecti

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

pariter filii praepositus, definitores Congregationis etiam Doctrinae Christianae de Urbe, praefatas duas congregations inter se univerunt, publicumque desuper instrumentum die VII decembris MDCLIX per acta dilecti filii Joannis Baptistae Asinarii notarii publici celebrarunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

« Die II mensis iulii MDCLXVI, Neapoli, et proprie in infrascripta ecclesiā, etc., in nostri praesentiā constituti¹ infrascripti reverendi patres et fratres venerabilis Congregationis Doctrinae Christianae erectae in ecclesiā S. Nicolai a divo Petro de regione Capuanā, videlicet admodum reverendus dominus Augustinus Braneovid, superior et rector generalis totius Congregationis praedictae, tam in dictā ecclesiā S. Nicolai Neapolis, quam in ecclesiā S. Mariae Virginis Assumptae de Monte Carmelo terrae Laureti dioecesis Caputaquensis, S. Michaëlis Archangeli terrae Lauriani eiusdem dioecesis², prout nobis constare fecit per fidem factam per notarium Antonium Crispo de Neapoli in posse nostro sistentem, etadmodum reverendus dominus Nicolaus Personē, vicerector ad presens in ecclesiā praescriptā S. Nicolai Neapolis, frater Ioannes Vignapiano, frater Angelus Raiano, frater Casimirus de Polonia, et pater Sanctus Falvo capitulariter congregati et coadunati ad sonum campanellae in quadam camerā magnā dictae ecclesiae loco eorum capitulari, ubi se congregari solent pro eorum N. dictae Congregationis faciendis, facientes et repraesentantes maiorem et saniorem partem reverendorum patrum et fratrum dictae Congregationis, in totam dictam Congregationem, ut dixerunt, etc., consentientes prius in nos, etc., agentes et inservientes ad infrascripta omnia, etc.,

pro se ipsis et quolibet ipsorum et aliorum patrum et fratrum praesentium et successive futurorum in eādem Congregatione, in primis et signanter nomine¹ fratris Ioannis Baptistae Passarelli, reverendi patris domini Francisci Perillo, fratris Dominici Germano, fratris Antonii Steppiello eiusdem Congregationis, pro quibus, etc., promiserunt de rato, etc., qui sponte asserunt coram nobis qualiter in anno MDCLIX die VII decembris pontificatus sanctissimi domini nostri domini Alexandri Papae VII fuisse factam unionem et incorporationem supradictae Congregationis Doctrinae Christianae, tam dictae ecclesiae S. Nicolai Neapolis, quam praedictarum ecclesiarum S. Mariae Assumptae, S. Michaëlis Archangeli et SS. Salvatoris, cum venerabili Congregatione Doctrinae Christianae et illius presbyteris degentibus tam in ecclesiā S. Agathae Urbis Romae in regione Transtyberim, quam in aliis ecclesiis aliorum locorum provinciae Romanae, cum nonnullis capitulis insertis in infrascripto instrumento inito inter admodum reverendum praepositum generalem Congregationis Doctrinae Christianae in ecclesiā S. Agathae de Urbe et nonnullos alios reverendos patres ex unā parte, et admodum reverendum dominum Antonium Montaquila de Svessa in regno Neapolis sacerdotem et canonicum Neapolitanum, procuratorem specialiter constitutum per reverendum dominum Leonardum Sacco rectorem generalem patrum Congregationis Doctrinae Christianae in ecclesiis praedictis de regno Neapolis, ex alterā parte, mediante instrumento rogato dicto die VII decembris MDCLIX, manu domini Ioannis Baptistae Asinarii, Romani, publici apostolicā auctoritate notarii in archivio Ro-

¹ Praeposit. in delemus (R. T.).

² Intra legitur dioecesis Nolanae (R. T.).

1 Edit. Main. legit nomina (R. T.).

manae Curiae descripti, cum expressâ reservatione de obtinendo consensu et beneplacito sanctissimi domini nostri domini Papae et sanctae Sedis Apostolice ae eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis vicarii dictae Congregationis S. Agathae protectoris, sumptibus reverendorum patrum Doctrinae Christianae regni Neapolis, ut in dicto instrumento legitur tenoris sequentis, videlicet:

« In nomine Domini, Amen. Praesenti publico instrumento cunctis pateat ei sit notum, quod anno ab eiusdem Domini nativitate MDCLIX, indictione xu, die vero vii mensis decembris, pontificatus SS. D. N. D. Alexandri Papae VII anno v, in mei notarii publici testiumque infrascriptorum praesenti personaliter existentes admodum reverendus pater Iacobus Novellius Romanus, praepositus generalis Congregationis Doctrinae Christianae in ecclesia S. Agathae de Urbe, admodum reverendus pater Marcus Antonius Scaramuccia, Romanus, vice praepositus et primus definiator neenon procurator generalis eiusdem Congregationis, admodum reverendus pater Baptista Oliverius Romanus, definiator, et admodum reverendus pater Ioannes Antonius Capponius, definiator, agentes infrascripta omnia vice et nomine totius dictae Congregationis Doctrinae Christianae, et in executionem decreti in congregazione generali desuper facti sub die x novembris MDCLVII (cuins fidem mihi, etc., consignaverunt ad effectum inserendi in praesenti instrumento tenoris sequentis, videlicet : « Addi 10 novembre 1657, in Roma, congregati, ecc., fu proposto di nuovo il negotio dell'unione con la Congregazione della Dottrina Cristiana di Napoli, stantechè non si trova nota del decreto altre volte fatto nella congregazione delli

vocali della famiglia di Roma, e ratificato l'anno passato 1656 nella congregazione generale, nella quale furono anco accettati li capitoli, e data facoltà alla medesima congregazione delli vocali di Roma di aggiustarli e moderarli, e reservato in primo il beneplacito dell'eminente et reverendissimo signor cardinal Ginetti, vicario di Nostro Signore, e pretettore della nostra Congregazione, con voti tutti favorevoli fu accettato: supradictum decretum extractum fuit ex libro actorum congregationum generallium Doctrinae Christianae de Urbe; ideoque in fidem, etc. Hac die vi decembris MDCLIX. Ita est: Marcus Antonius Scaramuccia a secretis, manu propriâ, etc., loco sigilli impressi dictae Congregationis Doctrinae Christianae »), ex unâ, ac illustrissimus et admodum reverendus dominus Antonius Montaquila de Suessa in regno Neapolitano sacerdos et canonicus ecclesiae cathedralis dietae civitatis, procurator ad infrascripta specialiter constitutus a R. P. D. Leonardo Saceo, rectore generali patrum Congregationis Doctrinae Christianae in ecclesiis S. Nicolai civitatis Neapolis, S. Salvatoris civitatis Barensis, S. Mariac Virginis Assumptae de Monte Carmelo terrae Laureti dioecesis¹, et S. Michaëlis archangeli terrae Lamiani dioecesis Nolanae, et ab aliis reverendis presbyteris Congregationis degentibus in dictâ ecclesia S. Nicolai Neapolis (et² docuit per instrumentum publicum mandati procurae sumptum et publicatum per dominum Lutium Romanellum notarium publicum Neapolis, quod pariter n. ihi, etc., consignavit praesentibus inserendum, tenoris, prout in eâ, etc., pro quibus, etc., reverendis patribus ac rectoribus eiuslibet dicta-

¹ Supra dictum fuit dioecesis Caputaquensis (R. T.).

² Fersan uti vel at pro et legendum (R. T.).

rum ecclesiarum de rato, etc., promisit, et de faciendo ratificari praesens instrumentum a quolibet rectore et ab omnibus prioribus cuiuslibet domus Congregationis, et cum infra duos menses ab hodie proximos, et deinde ad omne beneplacitum et simplicem requisitionem dictorum patrum Doctrinae Christianae S. Agathae, ita quod, etc.) ex altera partibus, sponte, etc., reservato in primis et ante omnia consensu et beneplacito sanctissimi domini nostri Papae et sanctae Sedis Apostolicae ac reverendissimi et eminentissimi cardinalis vicarii ac dictae Congregationis in ecclesia sanctae Agathae protectoris, sumptibus dicti domini Antonii ac dictorum patrum regni Neapolis impetrando et obtinendo, cum declaratione, quod si¹ praesens supradictum beneplacitum non obtineatur vel non obtineri posset, praesens instrumentum habeatur pro non facto et nullius sit roboris vel momenti, et non alias, etc., de quo, etc., et alias omni meliori modo, etc., supradictas ecclesias S. Nicolai Neapolis, S. Salvatoris Bari, B. Mariae Virginis Assumptae Laureti, ac S. Michaëlis archangeli Lauriani, ac Congregationem² Doctrinae Christianae illiusque patres in dictis ecclesiis degentes univerunt, ac titulo perpetuo duraturo unionis incorporarunt cum praedicta Congregatione Doctrinae Christianae ac illius patribus degentibus tam in dicta ecclesia S. Agathae Urbis Romae in regione Transtyberim quam in aliis ecclesiis aliorum locorum provinciae Romanæ; et stante dicta unione dicti reverendi patres, praepositus, vice-praepositus et definitores, constitutiones, decreta atque omnia et singula privilegia, gratias, exemptiones, immunitates, et alia quaecumque dictis patribus Con-

¹ Particulam si nos addimus (R. T.).

² Male ed. Main. legit *Congregations* (R. T.).

gregationis Doctrinae Christianae provinciae Romanæ, tam de iure quam de antiqua consuetudine et gratia Romanorum Pontificum, ac aliorum principum, seu particularium personarum competentia, tam praesentia quam futura, tam concessa quam concedenda, dictis reverendis patribus eiusdem Congregationis regni Neapolis, ac supradictis eorum ecclesiis (dicto reverendo domino Antonio pro illis una mecum notario praesentibus et acceptantibus) communicarunt, etc. et cum aliis pactibus, capitulis, conventionibus et conditionibus contentis in folio supradicto per dictos reverendos patres praeponit, vice praepositum, definitores, ac reverendum dominum Antonium praedictum, nominibus quibus supra, quod mihi, etc., consignaverunt ad effectum inserendi in praesenti instrumento tenoris sequentis, videlicet:

Capitoli per l'unione della Congregazione della Dottrina Cristiana del regno di Napoli con la Congregazione della Dottrina Cristiana di Roma.

i. Che la congregazione di Napoli riconosca e obbedisca li superiori generali della congregazione di Roma, pigliando il modo di vivere, regole, costituzioni e decreti di questa.

ii. Che la congregazione di Napoli, con tutti li luoghi, che di presente ha, e in futuro haverà nel detto regno, constituisca provincia separata da governarsi dal suo provinciale, che si eleggerà ogni tre anni da tutti li rettori degli luoghi del regno, con un compagno per ciascuno da eleggersi da ciascuna famiglia, con l'assistenza d'un superiore almeno generale della congregazione di Roma, e di un compagno della medesima, quali anco voteranno, conforme le costituzioni.

iii. Che nella detta congregazione provinciale godano la voce attiva e passiva

tutti li sacerdoti della detta provincia, conforme la godono i sacerdoti della congregazione di Roma per gli offici generali, secondo però le constituzioni e deereti.

iv. Che detto provinciale, con un compagno da eleggersi nel capitolo provinciale, debba intervenire alla congregazione generale di Roma ogni volta che si dovrà fare l'elezione del preposito e definitori, e in essa voteranno come gli altri.

v. Che li sacerdoti e fratelli di detta provincie di Napoli debbano vivere e esercitare l'instituto e missioni nel regno solamente, e non fuori de'suoi confini, senza poter pretendere e convivere nelli luoghi fuori di detta provincia, se non fosse a breve tempo per onesta e legittima causa, e mai senza licenza scritta del preposito generale.

vi. Che in caso di ricorso dal provinciale al preposito generale prima di partire si scriva la causa con verità, e aspetti la risposta con la licenza, purchè non ci fosse un manifesto pericolo di grave ingiustizia non tollerabile, che si dovrà fare constare, altrimenti soggiaceerà alle pene de'disfetti gravissimi, conforme le constituzioni ad arbitrio del preposito e definitori.

vii. Che il preposito generale nel suo triennio debba una volta almeno visitare la detta provincia, o farla visitare, conforme le constituzioni.

viii. Che ogni viaggio e ritorno, che si dovrà fare dai superiori di Roma per occasioni di congregazioni provinciali o di visite, e dal provinciale per intervenire alla congregazione generale di Roma, si debba fare a spese di detta provincia del regno, li cui luoghi tutti dovranno *pro ratâ* contribuire.

ix. Che li negozi che si dovranno trattare in Roma per li luoghi di detta pro-

vincia di Napoli, sia tenuto il procuratore generale della congregazione di Roma trattarli come propri, dovendo però la provincia somministrare le spese necessarie di decreti, sentenze, informazioni, scritture, copie e brevi che occorressero spedire.

x. Che il P. D. Leonardo Sacco, al presente superiore de' luoghi di Napoli nella chiesa di S. Nicolò, sino che vivrà, faccia l'officio di provinciale di detta provincia, con tutte le facoltà e autorità necessarie e opportune.

xi. Che, durante la vita di detto padre D. Leonardo, il preposito generale e definitori di Roma mandino un sacerdote della loro congregazione con nome di visitatore, il quale risieda in detta provincia per introdurvi l'uniformità del vivere, e dopo la morte del detto padre D. Leonardo debbano per il primo triennio solamente eleggere il primo provinciale, il quale possa anco essere per questa prima volta sola un sacerdote di Roma, dopo l'officio del quale si dovrà fare l'elezione, come sopra nel capitolo ii.

xii. Che nascendo alcun dubbio sopra l'intelligenza di detti capitoli, il dichiararli o interpretarli tocchi a chi spetta per le constituzioni di detta Congregazione.

Io Giacomo Novelli, preposito generale della Congregazione della Dottrina Cristiana di Roma in sant'Agata in Trastevere, mano propria;

Io Marc'Antonio Scaramuccia, vice-preposito e procuratore generale della Dottrina Cristiana, mano propria;

Io Battista Oliviero, definitore, mano propria;

Io Giovanni Antonio Cappone, definitore, mano propria;

Io D. Antonio Montaquila, procuratore degli reverendi padri della Dottrina

Christiana del regno di Napoli, confermo,
come sopra, mano propria, etc.

Quae pacta et capitula, omniaque in
dicto folio contenta et expressa, nihil
penitus escluso, dicti reverendi patres
praepositus, vicepraepositus, definito-
res et reverendus dominus Antonius,
quibus supra respective nominibus, pro-
misérunt semper attendere et inviolabi-
liter observare, modo et formā, prout
in eis continetur, et contra non fa-
cere, dicere, opponere vel venire, quo-
vis praetextu, etc., aliās, etc., de qui-
bus, etc., pro quibus, etc., dicti ad-
modum reverendi patres Congregationis
in ecclesiā S. Agathae se ipsos et bona
dictae Congregationis; dictus vero re-
verendus dominus Antonius procurator
dictum admodum reverendum patrem
Leonardum Sacco et alios patres Con-
gregationis Doctrinae Christianae Nea-
polis, Bari et aliorum locorum piae-
ditorum, principales suos, et dictarum
ecclesiarum bona in ampliori formā re-
verendae camerae apostolicae cum elau-
sulis, etc., unā, etc., obligarunt, etc.,
renunciantes, etc., cuicunque appella-
tioni, etc., consentientes, etc., in man-
datum executivum unicā exactione piae-
cedente relaxandum, et tactis pectori-
bus, etc., iuraverunt, etc.; super quibus
omnibus et singulis petitum fuit a me
notario publico infrascripto unum vel
plura confici instrumenta, prout opus
fuerit et requisitus ero.

Actum Romae in regione Transty-
berim in stantiis inferioribus dictae ec-
clesiae S. Agathae, praesentibus ibidem,
etc., perillustri et admodum reverendo
domino Octavio de Ricca de Sessa
utriusque iuris doctore, protonotario
apostolico et vicario generali dictae ci-
vitatis, et illustrissimo et admodum re-
verendo domino Francisco Salerno, ca-
nonico cathedralis ecclesiae Sessae,

testibus ad praedicta omnia et singula
vocatis, habitis, atqne rogatis.

Ego Ioannes Baptista Asinarius, Ro-
manus, publicus apostolicā auctoritate
notarius in archivio Romanae curiae de-
scriptus, de supradicto instrumento ro-
gatus subscrispi et publicavi requisitus.

In fidem.

Loco + signi.

Nos, Odoardus Vecchiarellus, proto-
notarius apostolicus utriusque iuris doc-
tor, sanctissimi D. N. Papae referenda-
rius, necnon curiae causarum camerae
apostolicae generalis auditor, etc., uni-
versis, etc., notum facimus et attestamur
retroscriptum D. Ioannem Baptistam Asi-
narium, de praemissis rogatum, esse
publicum, legalem et authenticum no-
tarium, eiusque scripturis tam publicis
quam privatis in indicio et extra, sem-
per adhibitam fuisse et de praesenti
plenam adhiberi fidem, etc.

In quorum fidem, etc.

Datum Romae, ex aedibus nostris hac
die xxix decembris MDCLX a Nativitate.

FRANCISCUS SERIUS, etc.

Locus + sigilli ».

« Ad praesens praefati reverendus re-
ctor generalis, patres et fratres Doctri-
nae Christianae regni Neapolis, volentes
se conformare et unire et incorporare
se suasque ecclesias praedictas cum dictā
Congregatione Romanā et aliis locis
provinciae Romanae, sponte hodie, piae-
dicto die, coram nobis, uou vi, dolo,
etc., et omni meliori viā, etc., ratifie-
verunt et acceptaverunt (cum infrascriptā
tamen reservatione et potestate ut in-
fra) ac ratificant, emologant et acceptant
supradictum insertum instrumentum u-
nionis, et omnia in eo contenta, con-
venuta, apposta, declarata et reservata,
iuxta sui formam, tenorem, continentiam
et tenorem, excepto tamen capitulo x,
ubi legitur: « Che durante la vita di

detto D. Leonardo Sacco facecia l'officio di provinciale della provincia di Napoli, e questo, stante la morte di detto D. Leonardo », reservato prius et ante omnia assensu et beneplacito sanetissimi domini nostri Papae ac sanctae Sedis Apostolicae vel eminentissimi et reverendissimi domini cardinalis vicarii, dictae Congregationis in ecclesiâ S. Agatae protectoris, ac eminentissimi et reverendissimi domini archiepiscopi Neapolitani, sive eius reverendissimi domini vicarii generalis, aliorumque Ordinariorum locorum, ubi dicta Congregatio habet sua collegia, quatenus opus est et non alter, etc., sumptibus et expensis dietae Congregationis Doctrinae Christianae regni Neapolis, cum infrascriptis tamen reservationibus et protestationibus, videlicet: « Che durante la vita di quelli padri e fratelli, che oggidì si trovano in detta Congregazione del regno di Napoli, loro vita durante *tantum*, non volendosi sottomettere al voto della perpetuità *seu* perseveranza in detta Congregazione, loro sia lecito vivere in uno di quelli luoghi che si eleggeranno di perseverarci, mentre loro parerà e piacerà, con dare solamente il voto d'obbedienza e fedeltà, e non altrimenti, ecc. »; pro quibus omnibus observandis, etc., praefati reverendi patres et fratres sponte, etc., obligaverunt se, etc., dietasque ecclesias, etc., et earum bona omnia, etc., mobilia, stabilia, presentia et futura, etc., salvo semper assensu apostolico, etc., dictae Congregationi Doctrinae Christianae Romae absenti, etc., et mihi praesenti, etc., subpoena dupli, mediante, etc., cum protestatione capiendi, etc., constitutione procurarii, etc., renunciarunt, etc., et iurarunt, etc., tacto pectore, etc., unde, etc., praesentibus opportunis, etc. (*Sequitur legalitas in formâ, etc.*) ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositione subiungebat, tam dicti exponentes secundodietae Congregationis Urbis praemissa, quo firmius subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri sunimopere desiderent, iamque idem praepositus et definitores unionem huiusmodi a dilecto filio nostro in eâdem Urbe vicario in spiritualibus generali eorum Congregatione protectore approbari obtinnerint: nos, specialem tam exponentibus quan praeposito et definitoriis praedictis gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latissimis quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censemtes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus epis coporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, et auditio per eosdem cardinales dilecto filio procuratore generali O. dinis huiusmodi, visoque ab illis enunciato instrumento unionis, eamdem unionem et instrumentum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, benigne approbamus et confirmamus, suumque effectum sortiri concedimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et

*Decretum in-
tilans.*

*Anno 1667
Uff. x.*

*Confirmation
apostolica ex-
petitur.*

per omnia plenissime suffragari, sicutque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si sens super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari.

Darrogatio
contrarium § 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, utriusque Congregationis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dimittavat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio
rum fidet. § 7. Volumus autem ut carumdem praesentium litterarum transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tamen in indicio quam extra illud ubique locorum et gentium adhibeat, quae ipsismet praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x martii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 10 martii 1667, pontif. anno XII.

CDLXI.

Quibusdam locis Congregationis Somaschae facta concessio sepeliendi alum-

norum cadaverà sine interventu pa-
rochorum.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Dudum pro parte tunc existentis praeserti generalis Congregationis clericorum regularium Somaschae, alias S. Maioli Papiensis, felicis recordationis Paulo Papa V praedecessori nostro exposito, quod inter rectores collegiorum ac seminariorum et academiarum curae et administrationi dictorum clericorum commissorum ex una ac parochos ex altera partibus nonnullae lites seu controversiae super iure sepeliendi in ecclesiis collegiorum ac seminariorum et academiarum huiusmodi cadavera scholarium, clericorum et convictorum, qui pro tempore in seminariorum, collegiis et academias huiusmodi decedebant, saepius oriebantur; ad quas quidem lites seu controversias de cetero evitandas dictus praepositus generalis plurimum desiderabat rectoribus et clericis praeditis opportune provideri:

§ 1. Idem Paulus praedecessor, supplicationibus illorum nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, Amerinensis et Gallii nuncupati, Comensis et Burgii Lugani Comensis dioecesis, necnon oppidi Trivulii Mediolanensis dioecesis collegiorum, ac Ravennatensis et patriarchalis Venetiarum seminariorum, necnon terrae Salodii Brixiensis dioecesis, ac S. Spiritus prope et extra portam Cumianam Mediolanensis, et S. Maioli Papiensis academiarum rectoribus respective, ut in S. Angeli, S. Mariae de Rondinetto nuncupatae, S. Antonii et S. Crucis, necnon S. Catharinae et SS. Trinitatis, ac S. Benedicti, S. Spiritus et S. Maioli, eorum ecclesiis respective, absque parochorum interventu, scholarium, clericorum et convictorum praedi-

Breve Pauli V
recensular.

dictorum in collegiis, seminariis et academiis huiusmodi pro tempore decedentium cadavera, sine tamen quorumcumque iurum parochialium praetendit, ecclesiasticae sepulturae tradere libere et licite valerent, ita tamen ut, antequam sepulturae traderentur, rectores praedicti parochos certiores facere tenerentur, apostolicā auctoritate concessit et indulxit, et aliás, prout in ipsius Pauli predecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die xxvii octobris MDCXIV expeditis, quarum tenorem praesentibus proprie et sufficierenter expresso et inserto haberi volumus, uberioris continetur¹.

*Petitio novae
concessione.*

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius modernus praepositus generalis Congregationis praedictae nobis nuper exponi fecit, eadem Congregatio subinde se in ianuarium ducale S. Antonii Venetiarum, ac S. Mariae Scholarum Veronensis, S. Bartholomaei Brixensis, S. Leonardi Bergomensis, S. Mariae Landensis, S. Angeli Custodis Tauriensis, et S. Mariae Angelorum Fossanensis civitatum, neconon S. Georgii oppidi Novarum Berthonensis, et S. Bartholomaei oppidi Merati Mediolanensis dioecesum collegia acquisiverit, seu illa curae et administrationi clericorum regularium dictae Congregationis commissa fuerint; dictus vero praepositus generalis litibus et controversiis, quae inter rectores et clericos seminarii et collegiorum huiusmodi ac parochos super iure sepeliendi cadavera scholarium, clericorum et convictorum in eisdem collegiis et seminario pro tempore decedentium pariter oriri possent, mature occurri, illarumque materiam recidi plurimum desideret: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut iamdictis rectoribus et clericis opportune in praemissis providere et ut infra in-

¹ Huiusmodi Breve Pauli V non legitur in *Bullario* (R. T.).

dulgere de benignitate apostolicā dignarum.

§ 3. Nos igitur, pacem et quietem inter regulares et ecclesiasticas personas conservari cupientes, dictosque moderatorum praepositum generalem ac rectores et clericos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulare personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, seminarii ducalis S. Antonii Venetiarum, ac S. Mariae Scholarum Veronensis, S. Bartholomaei Brixensis, S. Leonardi Bergomensis, S. Mariae Laudensis, S. Angeli Custodis Tauriensis, et S. Mariae Angelorum Fossanensis civitatum, neconon S. Georgii oppidi Novarum Berthonensis et S. Bartholomaei oppidi Merati Mediolanensis dioecesum huiusmodi collegiorum rectoribus respective, ut in eorundem seminarii et collegiorum ecclesiis, absque parochorum interventu, scholarium, clericorum et convictorum in seminario et collegiis huiusmodi non electā sepulturā pro tempore decedentium cadavera, sine praetendit, tamen quorumcumque iurum parochialium, ecclesiasticae sepulturae tradere libere pariter et licite valeant respective; ita tamen ut, antequam sepulturae tradantur, iidem rectores parochos certiores facere teneantur, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, concedimus similiter et indulgemus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus contraria tollit, et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maior-

*Confirmat ut
in rubrica.*

rem, sub annulo Piscatoris, die XII
martii MDCLXVII, pontificatus nostri an-
no XII.

Dat. die 12 martii 1667, pontif. anno XII.

DLXII.

*Confirmatio statuti civitatis Avenionen-
sis ac constitutionis Leonis X, quibus
cavetur, ut causas mercatorum, eorum
artem concernentes, index remittat duobus
relatoribus electis a vicelegato ex
quatuor mercatoribus, quos consilium
eiusdem civitatis quotannis deputare
solet, et subinde secundum eorum re-
lationem iudicet, utque in eisdem
causis de bono et aequo procedatur,
atque etiam in tribunalibus parifor-
miter procedi et iudicari debeat.*

Alexander Papa VII,
ad futuram rei memoriam.

Postulatio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt di-
lecti filii communitas et homines civi-
tatis nostrae Avenionensis, quod per
statuta dictae civitatis, rubricā XII, et
quamdam felicis recordationis Leonis
Papae X praedecessoris nostri consti-
tutionem cavetur expresse ut causas
mercatorum, eorum artem concernentes,
index remittat duobus relatoribus electis
a vicelegato ex quatuor mercatoribus,
quos consilium eiusdem civitatis quo-
tannis deputari solet, et subinde secun-
dum eorum relationem iudicet, utque
in eisdem causis de bono et aequo pro-
cedatur, atque etiam in tribunalibus
ecclesiasticis pariformaliter procedi et
iudicari debeat, remotā omni appellatione
et recursu.

Confirmatio Pon-
tes ut in ru-
brica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-
sitione subiungebat, dicti exponentes sta-
tutum et constitutionem huismodi, quo
firmius subsistat et servetur exactius, apo-

4 Ex Regest. in Secret. Brevium.

stoliceae confirmationis nostrae patrocinio
communiri summopere desiderent: nos,
specialem ipsis exponentibus gratiam fa-
cere volentes, et eorum singulares per-
sonas a quibusvis excommunicationis,
suspensionis et interdicti, aliisque ec-
clesiasticis sententiis, censuris et poenis,
a iure vel ab homine, quavis occasione
vel causā latis, si quibus quomodolibet
innodatae existunt, ad effectum pree-
sentium dumtaxat consequendum harum
sserie absolventes et absolutas fore cen-
sentes, supplicationibus eorum nomine
nobis super hoc humiliter porrectis in-
clinati, supra expressam dispositionem
statutorum dictae civitatis et constitui-
tionis Leonis praedecessoris, auctoritate
apostolicā, tenore praesentium, confir-
mamus et approbamus, illique inviola-
bilis apostoliceae firmitatis robur adiici-
mus, ac omnes et singulos iuris et facti
defectus, si qui desuper quomodolibet
intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes Decretum tr-
ritans.
litteras semper firmas, validas et effi-
caces existere et fore, suosque plena-
rios et integros effectus sortiri et obti-
nere, ac ab illis, ad quos spectat et pro
tempore spectabit, inviolabiliter obser-
vari, siveque in praemissis per quos-
cumque iudices ordinarios, etiam cau-
sarum palatii apostolici auditores, iudi-
cari et definiti debere, ac irritum et inane-
si secus super his a quoquam, quavis
auctoritate, scienter vel ignoranter,
contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus Derecato
contrariorum.
et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus
opus sit, aliis quibusvis civitatis praefac-
tae, etiam iuramento, confirmatione
apostolicā, vel quavis firmitate alia ro-
boratis, statutis et consuetudinibus, pri-
vilegiis quoque, indulxit et litteris apo-
stolicis in contrarium praemissorum
quomodolibet concessis, confirmatis et

innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo labore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxi martii MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 21 martii 1667, pontif. anno XII.

DLXIII.

Confirmatio renditionis feudi Montafiae, eiusque investiturae Carolo Emmanueli Philiberto Hyacintho de Simiana, marchioni Planitarum, Taurinensis seu alterius civitatis vel dioecesis, concessae^t.

Alexander Papa VII,
ad perpetuam rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Carolus Emmanuel Philibertus Hyacinthus de Simiana, marchio Planitarum, Taurinensis seu alterius civitatis vel dioecesis, quod, cum alias (per nos accepto dilectos filios Philippum Sfondratum, fratrem militem magnae crucis hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, possessorem feudi Montafiae Taurinensis dioecesis, ac Herculem et Franciscum Sfondratos eius fratres, ad successionem feudi huiusmodi post illum vocatos, desiderare feudum huiusmodi, quod ad directum dominium archiepiscopi Taurinensis pro tempore existentis eiusque mensae archiepiscopalitatem spectare et pertinere noscitur, cum assensu et beneplacito venerabilis fratris Michaëlis moderni

archiepiscopi Taurinensis, vendere dilecto filio comiti Ioanni Baptista Begiaimi pro se vel personā ab eo nominandā seu causam ab eo habiturā, pretio quatuor millium duplarum italicarum reinvestiendo in tot bonis stabilibus, quae starent et perpetuo stare deberent subrogata in locum eiusdem feudi ad favorem vocatorum ad ipsum fendum et primogenituram Sfondratorum praefatorum a felicis recordationis Gregorio Papa XIV praedecessore nostro per quasdam suas in formā Brevis die xxii maii MDXCI seu alio veriori tempore emanatas litteras, ut asserebatur, confirmatam, ac cum aliis pactis et conditionibus inter partes stabiliendis; verum haec in re dicto quidem Michaëli archiepiscopo constitutionem recolendae memoriae Urbani Papae VIII praedecessoris pariter nostri anno MDCXXV editam, per quam alienationes bonorum feudalium ad ecclesias inferiores spectantium sine assensu Sedis Apostolicae fieri prohibetur; praefatis vero de Sfondratis investituram et primogenituram huiusmodi respective obstarē) nos per chirographum die vi februarii MDCLXVI emanatum, et manu nostrā subscriptum, cuius tenor infra inseretur, memorato Michaëli archiepiscopo facultatem concesserimus tribuendi licentiam praefatis quidem Philippo ac Herculi et Francisco de Sfondratis vendendi et alienandi supradictum fendum Montafiae, dicto vero comiti Ioanni Baptista illud emendi et acquirendi cum omnibus suis membris, iuribus et pertinentiis pro se seu personā per eum nominandā vel causam ab eo habiturā, pretio praefato seu alio stabiliendo, ac cum pactis, capitulis et conditionibus inter eos stabilitatis seu stabiliendis, si tamen secundum ipsius Michaëlis archiepiscopi conscientiam, quam super hoc generavimus, contractus huiusmodi in

^t Ex Regest. in Seer. Brev.

evidentem ecclesiae Tauriaensis utilitatem cederet; et, quia dictum feudum memoratae primogeniturae ac pactis et conditionibus in eâ appositis subiectum esse asserebatur, nos eidem Michaëli archiepiscopo facultatem pariter tribuerimus curandi investiri supradictum pretium, de consensu et beneplacito praefatorum de Sfondratis et vocatorum in dictâ primogeniturâ ac memorati comitis Ioannis Baptistae Begiami seu personae ab eo nominandae, in iis bonis stabilibus, quae tuta et secura esse existimaret, quae bona in perpetuum subrogaret, prout nos subrogavimus, in locum feudi supradicti, et in ea transferret, prout nos transtulimus, omnia onera, substitutiones et vincula, aliaque omnia expressa in eâdem primogeniturâ, et quibus dictum feudum suppositum esset, ita ut, post factum investimentum huiusmodi, vocati ad dictam primogenituram deberent succeedere in ipsum investimentum uti subrogatum in locum feudi praefati, non autem in ipsum feudum quod liberum remanere deberet, prout illud liberavimus, ab eâdem primogeniturâ, attentâ subrogatione sicut praemittitur faciendâ, et aliâs prout in dicto chirographo uberioris continetur: praefatus Michaël archiepiscopus, vigore chirographi huiusmodi, memorato Philippo licentiam deveniendi ad alienationem dicti feudi de consensu supradictorum Herculis et Francisci iuxta tenorem eiusdem chirographi ad favorem dicti comitis Ioannis Baptistae, seu personae ab eo nominandae, vel causam ab eo habentis, concessit. Unde idem Philippus feudum huiusmodi, dicto pretio qualuor millium duplarum ut praemittitur investiendo, vendidit praefato comiti Ioanni Baptistae, qui, cum declarasset dicto Michaëli archiepiscopo se emptiōnem et acquisitionem eiusdem feudi ex

pecuniis praefati Caroli Emmanuelis Philiberti Hyacinthi marchionis ac eius nomine et ad ipsius favorem fecisse, nee eâ in re nisi nudum nomen habere, idem Michaël archiepiscopus investitram feudi et castri Montafiae huiusmodi, cum omnibus suis membris, iuribus et pertinentiis universis, memorato Carolo Emmanueli Philiberto Hyacintho marchioni in feudum nobile antiquum, avitum, paternum et masculinum pro primogenitis in infinitum, servatâ in omnibus formâ antiquarum concessiōnum et investiturarum, et nihil penitus innovato nec alterato, concessit, prout uberioris continetur in publico desuper confecto instrumento, cui praefatum chirographum insertum existit, tenoris qui sequitur, videlicet:

« In Christi nomine. Amen. Anno a ^{Instrumenti} Nativitate Domini MDLXVI, indictione IV, die vero ultimâ mensis decembris, pontificatus autem sanctissimi in Christo patris et D. N. D. Alexandri divinâ prvidentiâ Papae VII, anno eius XII.

Actum in civitate Taurini et palatio solitae residentiae infrascripti illustrissimi domini archiepiscopi Taurini, et camerâ eius cubiculari, praesentibus ibidem admodum reverendo Bartholomeo Poehetino, iuris utriusque doctore, et admodum reverendo Iosepho Pastoris, ambobus residentibus in hac civitate, testium¹ praesentis publici instrumenti. Cunctis ubique pateat et fiat manifestum, quod in prae-nominatorum testium, ad haec specialiter vocatorum et rogatorum, meique notarii et secretarii publici subsignati praesentiâ personaliter constitutus per illustris dominus advocatus Vittorius Bonetus, Nisciensis procurator, et nomine illustrissimi et excellentissimi domini Caroli Emmanuelis Philiberti Hyacinthi de Si-

¹ Legendum *testibus* (R. T.).

miana, marchionis Planitiarum, Liburni, Castrinovi, Rovati et Maretii, equitis sacri et supremi ordinis SS. Annunciationis Sabaudiae, generalis magistri¹ peditum, et magni chiamberlani sacrae regiae celsitudinis (prout fidem facit de mandato in eum facto sub herino die rogito notarii et secretarii subsignato infrascripto, pede praesentis instrumenti tenorizato), exponens, procuratorio nomine praedicto, eidem illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo dictum excellentissimum dominum marchionem acquisivisse ab illustrissimo et excellētissimo domino marchione domino Philippo Sfondrato marchionatum et feudum Montafiae, quod removet a directo domino ecclesiae Taurinensis et huius mensae archiepiscopalē, praecedente debito assensu, ut in litteris obtentis, ab codem illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo sub die xx februarii proxime elapsi praesitio ad mentem chirographi sanctissimi domini nostri Alexandri Papae VII sub vi eiusdem mensis februarii, quarum litterarum et chirographi tenor in pede praesentis instrumenti reperitur de verbo ad verbum insertus, et dictum marchionatum acquisivisse cum castro, loco, villā et iurisdictione, cum mero et mixto imperio, et omnimodā iurisdictione et gladii potestate, cum furnis, pedagiis, viis, andamentis et fossatis ipsius castri, villā, molendinis, venationibus, possessionibus, terris et pratis, vineis, gerbidis, piscariis, fietibus cum curiis feudorum et allodiorum in hominibus, vassallis, fidelitatibus, poderis, bannis, successionibus, quartis et scaraguartis, ac iure patronatus, debitibus et debituris, directis et districtis, albergariis et cavalcatis, sucursibus, advocatis, exercitibus in pace et guerrā, poenis et mulctis titulo si-

gnoriae, et iure levandi, imponendi et exigendi praedicta et quodlibet praedictorum, ac omnibus aliis quibuscumque iuribus et pertinentiis suis, tam de iure quam de consuetudine ac naturā, dicto feudo competentibus, aliisque regaliis et praeeminentiis suis, quae omnino, ut supra, semoventur de dicto feudo et directo dominio et superioritate dictae mensae archiepiscopalē et ecclesiae Taurinensis sub canone annuo perpetuo ducatorum decem auri in auro solvendorum singulis annis in festo S. Martini, prout protalibus ea omnia consignat et recognoscit, instans propterea dictum excellentissimum dominum marchionem Planitiarum in feudarium et vassallum archiepiscopatus et ecclesiae Taurinensis et eius mensae recipi et admitti ac retineri, et per praedictum illustrissimum et reverendissimum dominum archiepiscopum venditionem et emptionem collaudari et approbari, eumque excellentissimum dominum marchionem pro se suisque haeredibus et successoribus masculis legitimis ac de legitimo matrimonio descendantibus ex linea masculinā in perpetuum de dicto castro, loco, villā et iurisdictione ac iuribus ad ipsum feendum quomodolibet spectantibus et pertinentibus infeudari, et in feendum perpetuum, rectum, nobile et gentile antiquum, avitum et paternum ac masculinum et cum iure primogeniturae, ita ut de primogenito in primogenitum semper ipso iure transeat usque in infinitum, investiri, offerens separatum debitum laudem et canonem praedictum solvere, solitum fidelitatis iuramentum praestare, et alia facere, ad quac de iure tenetur, et ex formā investitutarum per bonae memoriae illustrissimos et reverendissimos archiepiscopos Taurinenses antecessoribus dicti excellentissimi domini marchionis Philippi Sfondrati de dicto feudo

¹ Ed. Main. legit *magister* (n. r.).

Montasia et omnibus praemissis factarum tenetur. Qui quidem illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus Taurinensis, praenassis visis et auditis, attentis meritis dicti illustrissimi et excellentissimi domini marchionis, petitioni praedictae tamquam iuri consonae annuere deliberavit; et ideo suo et nomine suae ecclesiae archiepiscopalnis Taurinensis et illius mensae et successorum suorum in ipsâ ecclesiâ, et aliâs omni meliori modo, praedictae venditioni per dictum excellentissimum dominium marchionem Philippum Sfondratum, et emptioni per dictum excellentissimum dominum marchionem Planitiarum respective factis de dictis feudo et iuribus eiusdem supra et infra expressis consensit et consentit, snumque liberum consensum et assensum in eis praestitit et praestat, et praedictam recognitio nem per ipsum perillustrem dominum advocatum Bonetum procuratorem et nomine praemiso acceptavit et acceptat, confitendo habuisse et realiter recepisse a praedicto domino procuratore ante rogitum huius instrumenti de propriâ pecunia dicti excellentissimi domini marchionis Planitiarum laudemium debitum in duplis trecentis auri in auro, iuxta quantitatem adiudicatam vigore sententiae arbitralis probatae ab illustrissimo et reverendissimo domino Petro Bargellino Thebarum archiepiscopo et nuntio apostolico Taurini commoranti apud regiam celsitudinem Sabaudiae, sub nonâ octobris proxime elapsi, quae fuit proferta sine praeiudicio iurium partium, pro quo laudemio et summâ quitavit et quitat dictum excellentissimum dominum marchionem Planitiarum licet absentem, dicto domino procuratore unâ mecum no'ario et secretario, ut personâ publicâ officio publico fungente, pro eodem excellentissimo domino stipulantibus et

acceptantibus, renunciando cum infra scripto iuramento exceptioni non numeratae pecuniae, cum pacto valido et firmo de nihil amplius occasione dicti laudemii ab eodem excellentissimo domino marchione petendo, reinvestiendo euindem perillustrem dominum advocatum Bonetum procuratorem praedictum, ibidem ut supra nomine dicti excellentissimi domini marchionis Planitiarum petentem, praesentem, acceptantem, stipulantem et recipientem eius et nomine filiorum et successorum suorum masculorum legitimorum primogenitorum ex linea masculinâ de legitimo matrimonio descendantium usque in perpetuum, de praedicto recto, nobili, gentili, antiquo avito et paterno feudo masculino cum iure primogeniturae, ita quod de primogenito in primogenitum ipsius domini excellentissimi marchionis Planitiarum, suorumque praedictorum ex linea suâ masculinâ et legitimâ usque in perpetuum descendantium, ut in infinitum transeat ipso iure et facto, praedictum locum, villam et castrum Montasiae, cum infundari scitis, et semoventibus de feudo, directo dominio et superioritate praedictae mensae archiepiscopalnis Taurinensis, cum denominatione marchionis Montasiae, quemadmodum dictus excellentissimus dominus Philippus marchio Sfondratus vocabatur, cum mero et mixto imperio et omnimodâ iurisdictione et gladii potestate, ac furnis, pedagiis, viis et andamentis, fossatis ipsius castri et villae, molendinis, venationibus et pescationibus, terris et pratis, vineis, gerbillis, piscariis, fictibus cum suis curiis feudorum et allodiorum in hominibus vassallis, fidelitatibus, poderiis, bannis, successionibus, aconciamentis, quartis et scaraguartis, ac iurepatronatus, debitis ac debitulis, directis ac districtibus, albergariis, cavaleatis, succursibus, advo-

catis, exercitibus in pace et in guerrâ, poenis, multis, titulo signoriae, et iure levandi et imponendi ac exigendi praedicta et quodlibet relictorum, et generaliter in et de omnibus aliis quibuscumque bonis, iuribus et pertinentiis suis in dicto feudo comprehendendi solitis, sive comprehensis, tam de iure quam de consuetudine ac naturâ, et per dictum excellentissimum dominum Philippum S'ondratum suosque in ipso feudo antecessores teneri et possideri solitis iure feudi praedicti, alisque regalis et praeeminentiis suis, et prout et quemadmodum ipsins excellentissimi domini marchionis domini Philippi Sfondrati praedecessores investiti fuerunt, ita quod idem excellentissimus dominus marchio Planitarum illiusque filii et successores masculi primogeniti ex linea masculinâ et legitimâ legitimi semper descendentes dictum locum, castrum, bonaque, res et iura ut supra in feudum concessum et concessa habeant, teneant et gandeant ac possideant, et eis utantur ac fiuantur usque¹ in perpetuum, unâ cum omnibus et singulis, quae dictum castrum, locum, villam et bona ac iura feudalia ut supra concessa habeant supra se, infra se, et iuxta se, omniisque iure et actione, usus seu requisitione sibi ex eis vel pro eis in ipsis castro, villa, loco, bonis et iuribus modo aliquo pertinentibus et spectantibus, cum onere tamen solvendi et praestandi quolibet anno in festo S. Martini in perpetuum praedictae mensae archiepiscopali praedictum canonem alias ut supra impositum ducatorum decem auri in auro de camerâ; et cessit et cedit idem illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus dicto nomine praedicto excellentissimo domino

marchioni Planitarum, licet absenti, dicto domino advocate Boneto procuratore praedicto praesenti unâ mecum notario et secretario praedicto uti personâ publicâ recipientibus ut supra nomine dicti excellentissimi domini marchionis Planitarum, omnia et quaecunque iura, omnesque et quascunque actiones sibi et dictae suaee ecclesiae Taurinensi, et illius mensae in castro, loco, villa, bonisque et pertinentiis praedictis respective illorum² utilis dominii et naturalis possessionis tantum competentibus et non aliter, etiam pro recuperandis qui buscumque bonis et iuribus ad dictum feendum spectantibus, et in eo comprehendendis, et per dictum dominum excellentissimum dominum marchionem Philippum Sfondratum, vel quoscumque in ipsis castro, loco, villa et bonis, illorumque feudo per antecessores, seu quovis³ ipsorum, iure ipsius feudi teneri et provideri solitis; et licentiam dedit et dat praedicto excellentissimo domino marchioni Planitarum ut supra investitus intrandi, apprehendendi et manutendendi veram redemque et actualem possessionem castri, loci, villae, bonorum suorum et pertinentiarum antedictarum, absque alia desper ab ipso illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo impetranda licentiâ, et, absque alia iuris ammonitione seu poenae incursione, constitnendi praedictum illustrissimum et excellentissimum dominum marchionem Planitarum licet absenti, dicto domino advocate Boneto procuratore pro eo praesente et acceptante, procuratorem suum in praedictis tamquam in rem suam propriam, ita quod sic possit agere, petere et excipere et experiri, seque tueri, et

1 Videtur deesse vox *titulo* (R. T.).

2 Videtur legendum *comprehensis* (R. T.).

3 Edit. Main. legit *quovis* (R. T.).

4 Edit. Main. legit *investiti* (R. T.).

¹ Pessime edit. Main. legit ad te pro usque (R. T.).

omnia alia et singula facere, dicere, gerere et exercere, quae prout et quemadmodum ipse illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus, ante huiusmodi investituram et etiam praedictam emptionem, de praedictis facere poterat aut possit, ac etiam ita ut dictus excellentissimus dominus marchio Planitarum succedit¹ in omnem locum et in omne ius et statum ipsius illustrissimi et reverendissimi domini archiepiscopi, dictaeque suae ecclesiae et illius mensae, ratione et iure fendi et utilis dominii, castri et aliorum praedictorum, et eius vires² in omnibus et per omnia obtineat; et insuper idem illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus dicto nomine, ut supra, eumdem perillustrem advocationem Bonetum procuratorem et nomine dicti illustrissimi et excellentissimi domini marchionis Planitarum ibidem praesentem, genuflexum, stipulantem et acceptantem, ut supra, in possessionem dicti fendi, castri, loci et villae Montafiae, bonorumque et iurium, ac pertinentiarum praedictarum per traditionem unius gladii evaginati, ac benigno pacis osculo interveniente, induxit et posuit, ac inducit et ponit (quae tamen omnia et singula praedicta fecit et facit idem illustrissimus et reverendissimus archiepiscopus ea sub lege et conditione quod ius superioritatis et directum dominium dicatorum castri, loci, villae et aliorum in huiusmodi investiturā feudali comprehensorum ipso³ illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo, dictae suae ecclesiae Taurinensi et illius mensae, et successoribus suis in ea pro tempore existentibus, remaneant et reservata sint in perpetuum), promittens insuper, prout pro-

¹ Videtur legendum *succedat* (R. T.).

² Videtur legendum *vices* (R. T.).

³ Potius *lege ipsi* (R. T.).

misit, idem illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus suo et dicto nomine consensum suum ut in hanc investituram feudalem huiusmodi, ac omnia alia et singula praedicta in hoc toto praesenti interveniente⁴ contenta, ipsum et dictam suam ecclesiam et mensam tangentia, rata, grata et valida, ac firma semper habere, tenere, attendere et observare, et illis in aliquo non contrafacere, dicere vel venire, seu se illis opponere, de iure vel de facto, per se ipsum neque per alium vel alios, sub hypothecā et obligatione omnium honorum praedicti sui archiepiscopi² Taurinensis et illius mensae bonorum mobilium et immobilium ac fructuum praesentium et futurorum, ac medio eius iuramento per eum positā suā manu dexterā ad eius pectus more praelatorum praestito, cuius virtute renunciavit et renunciat exceptioni omnium et singularum praemissorum non sic ut supra gestorum dicatorumque et factorum, dolique mali, vis, metus, actionis, conditionis indebitae, sine vel iniunctā causā, ac, omnibusque aliis, iuris et legum auxiliis, quo seu quibus contra praemissorum aliquid dicere, facere, venire, vel alias quomodolibet se dicit³ possit. Quibus attentis idem perillustris dominus advocatus Bonetus, procurator praedictus, nomine dicti excellentissimi domini marchionis Planitarum, vigore dicti mandati, ea omnia et singula praedicta acceptans, bonā fide et sine dolo per se et suos filios et successores masculos legitimos primogenitos per lineam masculinam legitime descendentes promisit, et, praedicto illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo praesente,

¹ Ni sit legendum *instrumento* (R. T.).

² Forsan *archiepiscopatus* (R. T.).

³ Verba se dicit prorsus praeter rem sunt; forsitan se opponere (R. T.).

et ad sancta Dei Evangelia genuflexo¹, in illius recipientis manibus, tactis ob id per eum corporaliter sacrosanctis Scripturis, iuravit, quod dictus excellentissimus dominus marchio Planitarum et eius filii successores masculi et primogeniti per lineam suam masculinam et legitimam descendentes erunt eidem illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo suaque ecclesiae Taurinensi et successoribus eam canonice intrantibus² boni, veri et fideles vassalli, quodque ipsum illustrissimum et reverendissimum dominum archiepiscopum, eiusque successores, ecclesianque praedictam, ac illorum personas, bona, res et iura salvabunt pro posse, defendant a quibuscumque malis et oppressionibus, tacenda secreta tenebunt, et pro eodem, suaque ecclesiâ, et successoribus suis in eâ, contra omnes pugnabunt, consilium et auxilium, quod praestare poterunt, in rebus honorem eorumdem concernentibus praestabunt, et si sciverint vel intellexerint aliquod in damnum, praeiudicium, dedecus, sive vilipendium eorumdem, eidem illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo et successoribus praedictis personaliter verbo aut in scriptis per nuncium expressum notificabunt, et resistant, ac pro posse defendant, dictumque castrum et locum Montafiae, bonaque, res et iura praedicta, in dictâ investiturâ feudali ut supra factâ incomprehensa³ tamquam de feudo praedictae mensae archiepiscopalis tenere et possidere quandocumque requisiti fuerunt⁴ sub iure praedictae primogeniturae per se et suos ipsos recognoscant⁵, et canonem praedictum du-

catorum decem singulo anno in festo S. Martini in antea et in futurum in perpetuum solvant¹, ceteraque omnia alia et singula facient, observabunt et adimplebunt, quae in novâ et veteri fidelitatis formâ continentur, et quae quilibet verus vassalus erga dominum et superiorem suum facere teneretur² et debet dominus³. Et super quibus omnibus et singulis praedictis rogatum fuit per me notarium et secretarium subsignatum ut unum seu plura instrumenta eiusdem tenoris et substantiae, etiam sapientis dictamine, si fuerit opportunum, conficer; cuius minutae dictus dominus illustrissimus et reverendissimus archiepiscopus, procurator et testes sese subscripserunt.

Segue il tenore della procura. L'anno del Signore mille seicento sessantasei e alli trenta del mese di dicembre, circa l'ore quattro di notte, sendovi però quattro candele accese, in Torino, e nella camera cubicolare dell'infrascritto illustrissimo ed excellentissimo signore marchese di Pianezza, alla presenza di me notaro sottoscritto e degli signori avvocati Boneti e Giovanni Battista Ruco, ambi testimoni astanti e richiesti, e al piede della minuta sottoscritti, personalmente costituito l'illustrissimo ed excellentissimo signore Carlo Emanuele Filiberto Giainto di Simiana, marchese di Pianezza, Livorno, Castelnuovo, Rovato e Maneto, cavaliere dell'Ordine della SS. Annunziata, generale dell'infanteria di S. A. R., e gran ciamberlano della medesima, il quale, dovendo prender la investitura del marchesato e feudo di Montafia, acquistato dall'illustrissimo signor marchese D. Filippo Sfondrato in conformità del beneplacito ottenuto da

1 Videtur legendum *genuflexus* (R. T.).

2 Ed. Main. legit *canonicae instantibus* (R. T.).

3 Potius *tege comprehensa* (R. T.).

4 Potius *tege fecerint* (R. T.).

5 Potius *recognoscent* (R. T.).

1 Potius *solvent* (R. T.).

2 Potius *tenetur* (R. T.).

3 Potius *domino* (R. T.).

Sua Santità li sei febraro prossimo passato e patenti ottenute dall'illusterrissimo e reverendissimo monsignore arcivescovo della presente città Michel Begiami li venti di detto mese di febraro, perciò ha costituito, deputato, costituisce e deputa in suo procuratore speciale il molto illustre signore Vittorio Boneti, avvocato di Nizza, qua presente, per e a nome di S. E., prendere¹ dal detto illusterrissimo e reverendissimo monsignor arcivescovo l'investitura di detto marchesato di Montafia, ragioni e pertinenze, pretensioni feudali a quella appartenenti, nella forma che era investito il detto signor marchese Sfondrato e suoi autori, prestare in anima di S. E. il devoto giuramento di fedeltà a favore di detto monsignore, suoi successori e della sua mensa archiepiscopale, stipular la quietanza del pagamento del laudemio già fatto, promettere² il pagamento degli ducati dieci, pagabili alla festa di S. Martino di cadaun anno, e generalmente obligar li beni di detta S. E. con la clausula del constituto per l'osservanza di tutto ciò che di ragione sarà tenuto a favor di detto illusterrissimo monsignore, servato sempre il tenore e forma delle dette investiture concesse alli detti signori Sfondrati, e quanto resta contenuto nella nova e vecchia forma del giuramento di fedeltà. Dandoli per ciò fare ogni autorità opportuna, e promette di aver rato, grato, valido e fermo quanto per esso signor avvocato Boneti, procuratore sopra costituito, circa la detta investitura e dependenti verrà fatto e promesso, e di rilevarlo indenne dal carico del presente mandato; le quali cose, e quanto nel presente instrumento si contiene, ha S. E. promesso e promette osservare, e non contravenir, sotto

¹ Mate edit. Main. legit *prenda* (R. T.).

² Edit. Main. legit *prometta* (R. T.).

espressa ipoteca e constituto di tutti suoi beni presenti e futuri, con suo giuramento, toccatosi l'Ordine della SS. Annunziata alla forma dei signori cavalieri. Intervenendo in ciò tutte le altre debite obbligazioni, sottomissioni, clausule e cautele necessarie. In fede ha richiesto me, ecc., a ricevere pubblico instrumento.

Seguono le sottoscrizioni: Carlo Emanuele Francesco Giacinto di Simiana; Vittorio Boneti, procuratore; Bartolomeo Pochetino, testimonio; G. B. Rivo, testimonio, ecc. Ed io Antonio Braya, pubblico ducal notario, richiesto, ho ricevuto il suddetto instrumento, e levato dal suo originale protocollo, qual con esso collazionato concorda, e per fede manualmente sottoscritto BRAYA.

Segue il tenore del chirografo:

Monsignor Michele Begiami, arcivescovo di Torino. Desiderando fra Filippo Sfondrati, cavaliere e gran croce della Religione Gerosolimitana, possessore del feudo di Montafia, diocesi di Torino, e Ercole e Francesco, fratelli Sfondrati, dopo di lui in detto feudo successori, di vendere, col vostro assenso e benplacito, al conte Giovanni Battista Begiani, per se o persona da nominarsi o che avrà causa da lui, il suddetto feudo di Montafia, posto in detta diocesi di Torino, per il prezzo di quattro mila doppie d'Italia, da investirsi in tanti beni stabili, quali stiano e debbano stare perpetuamente surrogati in luogo del detto feudo a favore degli chiamati nel suddetto feudo e primogenitura di detti Sfondrati, confermata, come si suppone, dalla felice memoria di Gregorio XIV con suo Breve sotto li xxii di maggio MDXCI, o in altro più vero tempo, e con li patti e condizioni da stabilirsi fra essi; e ostando a voi la Bolla di Urbano VIII nostro predecessore, sotto la data del MDCXXV, che proibisce l'alie-

nazione dei beni feudali spettanti alle chiese inferiori senza l'assenso di questa nostra Santa Sede, e ad essi Sfondrati le suddette investitura e primogenitura rispettivamente; e volendo noi rimuovere li ostacoli della detta Bolla e primogenitura nelle parti che fossero contrarie alla suddetta vendita e compra: pertanto, avendo qui per espresso e inserto a sufficienza la concessione di detto feudo, li suoi confini, situazione e vero valore, la detta Bolla di Urbano VIII nostro praedecessore, e la suddetta primogenitura come sopra confermata, e ogni altra cosa quantosivoglia necessaria da esprimersi, di certa nostra scienza e pienezza della nostra podestà apostolica, concediamo a voi facoltà di dare licenza alli predetti fra Filippo, Erecole e Francesco Sfondrati di poter vendere e alienare il suddetto feudo di Montafia, come sopra posto, e al detto conte Giovanni Battista Begiami di comprarlo e acquistarla, con tutti li suoi membri, ragioni e pertinenze, per sè o persona che le parerà di nominare o che avrà causa da lui, per il prezzo suddetto, e altro da stabilirsi, e colli patti, capitoli e convenzioni stabiliti o da stabilirsi tra di loro, quando, secondo la vera coscienza (quale in ciò graviamo) il detto contratto ceda in evidente utilità della vostra chiesa, senza però mutare nè alterare le concessioni e investiture di detto feudo di Montafia e la natura di esse, e alcun pregiudizio di qualsivoglia ragioni e azioni che tanto in petitorio quanto in possessorio competono e possono per qualsivoglia titolo competere alla nostra camera, e mensa arcivescovile di Torino, in qualsivoglia tempo e per qualsivoglia tempo, e per qualsivoglia causa e capo, e in qualunque caso ed evento, poichè per il presente nostro chirografo, e tutte e singole cose espresse

in esso, non intendiamo in modo alcuno di pregiudicare alla detta nostra camera e mensa archiepiscopale, nè in caso di devoluzione o caducità, o di confiscazione, nè in altra qualsivoglia ragione o pretensione di essa, anche circa le cose espresse, ma solo di permettere¹ il suddetto contratto per interesse delle parti, e fra di loro, per quello gli compete in virtù delle investiture per ragion comune, o in altro modo, e per togliere l'ostacolo della detta Bolla di Urbano, quale proibisce simili contratti senza il beneplacito apostolico, e sopra di ciò gliene spedirete vostre lettere patenti colle clausule necessarie e opportune, con la facoltà a qualsivoglia notaro di poterne stipulare qualsivoglia instrumento senza inciso di pena, approvando noi da adesso quanto sopra di ciò farete e eseguirete. E perchè detto feudo si asserisce sottoposto alla suddetta primogenitura, e patti e condizioni apposti in quello, perciò, di simile nostra scienza e pienezza della nostra podestà, diamo facoltà a voi di far investire il suddetto prezzo in quei beni stabili, che col consenso e beneplacito de'suddetti Sfondrati, e chiamati in detta primogenitura, e del suddetto conte Begiami, o persona da nominarsi da lui, stimerete essere tuti² e securi, quali beni stabili surregherete in perpetuo, siccome noi surroghiamo, in luogo del suddetto feudo, e sopra quelli trasferirete, siccome noi transferiamo, tutti i pesi, sostituzioni e vincoli, e ogni altra cosa expressa nella detta primogenitura, e alli quali fosse sottoposto il suddetto feudo, in maniera tale, che, dopo fatto il suddetto investimento, i come sopra chiamati nella suddetta primogenitura debbano succedere in esso come surrogato

¹ Videtur legendum permettere (R. T.).

² Edit. Main. legit *tutti* pro *tuti* (R. T.).

in luogo del detto feudo, e non altrimenti in questo che dovrà rimaner libero, siccome noi liberiamo, dalla detta primogenitura stante la surrogazione da farsi, come sopra; volendo e decretando che il presente nostro chirografo vaglia e abbia il suo pieno effetto, esecuzione e vigore, ancorchè non si ammetta e registri in camera e suoi libri; non ostante la detta Bolla di Urbano VIII e la bolla di Pio IV da registrare la sudetta primogenitura, e qualsivoglia altre costituzioni apostoliche, leggi, statuti, riforme, usi, stili, decreti e consuetudini, e qualunque altra cosa che facesse o potesse fare in contrario; a quali tutte e singole, avendo il loro tenore qui per espresso a sufficienza, per questa volta sola, e a questo effetto, espressamente deroghiamo. Dato, etc., nel nostro palazzo apostolico di Monte Cavallo, questo di VI¹ febraro MDCLXVI. Sottoscritta

ALEXANDER Papa VII.

Segue il tenore delle patenti. Michaël Begiamus Dei et Apostolieae Sedis gratiā archiepiscopus Taurinensis, universis praesentes nostras inspecturis, visuris et legi audituris sit manifestum, quod nos, viso chirographo diei VI currentis mensis sanctissimi domini Papae Alexandri VII, per quod nobis committitur, ut, attento Suae Sanctitatis beneplacito et assensu, concedamus facultatem illustrissimo domino marchioni Philippo Sfondrato deveniendi ad alienationem feudi castri et loci Montafiae, cum omnibus bonis et iuribus tam iurisdictionibus quam aliis ibidem competentibus, favore illustrissimi domini Ioannis Baptistae Begiami germani nostri, vel illius personae ab ipso domino comite nominandae², vel e quo³ ipse do-

minus comes causam habet, necnon subrogandi et substituendi alium locum sen fundum in quo implicabuntur duplae quatuor mille Italiae, pretium dicti feudi, in favorem seu substitutionem primogeniturarum de quibus in Bullā felicis recordationis Gregorii XIV sub XXII maii MDXCI et in ceteris concessionibus et investituris de quibus in praecitato chirographo fit designatio, ad effectum liberandi et absolvendi praefatum feudum Montafiae ab omni nexu, vinculo et obligatione dictarum substitutionum et iurium primogeniturae, cum consensu tamen illustrissimorum dominorum Herculis et Francisci, unā cum dicto domino marchione de Sfondratis, et melius prout in dicto chirographo. Nos igitur, inseguendo praefatam auctoritatem et apostolicum consensum, per praesentes concedimus et impartimur legitimam auctoritatem praefato domino marchioni Sfondrato, vel eius legitimo procuratori, ut possit et valeat, sine alicuius poenae incursu, alienare dominium, et possessionem transferre dicti castri, feudi, loci, iurisdictionis, omniumque iurum Montafiae in favorem acquisitionis⁴ domini comitis Ioannis Baptistae Begiami vel illius ab ipso nominandi vel causam habentis, ita ut libere possint devenire ad rogatum soliti instrumenti, offerendo nos concessuros in favorem acquisitoris debitam investitram, et recepturos solitum iuramentum fidelitatis; monentes insuper ipsum dominum marchionem Sfondratum de indicando nobis aliud feendum vel locum in quo implicari possit dictum pretium ad favorem et cautionem censorum² vocatorum supradictorum; ita ut a nobis fieri seu approbari possit subrogatio de qua supra, cum ab-

¹ Male ed. Main. legit 26 (R. T.).

² Edit. Main. legit nominanda (R. T.).

³ Potius cum quo vel cum qua (R. T.).

⁴ Forsan acquisitoris (R. T.).

² Forsan cessorum idest qui cedunt, vel cessorum, vel successorum (R. T.).

solutione et liberatione ab omni vinculo substitutionis seu primogeniturae, et ad mentem praecitati chirographi apostolici. In quorum omnium et singularum fidem et testimonium has meas manu propria firmatas fieri et subscribi, sigilloque nostro debite communiri iussimus. Datum Taurini, die xx mensis februarii MDCLXVI,

*Signato MICHAËL
archiepiscopus Taurinensis,
media semper solutione laudemii¹ ad
sexdecim pro centenario.*

Loco + sigilli.

I. B. PASSERONUS.

Supradictum instrumentum investiturae, licet aliena manu, mihi tamen fidam, scriptum, rogatus et tamquam secretarius in hac parte ab illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo Taurinensi Michaële Begiamo assumptus, ego Antonius Braya, civis Bruxellensis, recipi², ut publicus ducalis notarius Taurini, etc. Hic in fidem praemissorum manualiter signatus BRAYA ».

« Petrus Bargellinus, Dei et Apostolicae Sedis gratia archiepiscopus Thebarnum, SS. D. N. D. Alexandri divina providentia Papae VII praelatus domesticus et assistens, eiusque et dictae Sanctae Sedis apud serenissimum dominum Carolum Emmanuel Sabaudiae ducem et Pedenmontium principem nuncius, etc., universis fidem facimus et attestamus, etc.

(*Sequitur legalitas in forma*), etc.

BOSCHETTI +

Loco + sigilli, etc. »

*Abud. instru-
mentum.*

§ 2. Et subinde praefatus comes Ioannes Baptista declarationem supradictam, ne de illa dubitari contigeret, in praesentiā dicti Michaëlis archiepiscopi iterum fecit per alium instrumentum publicum tenoris sequentis videlicet :

¹ Edit. Main. habet *laudemus* (R. T.).

² Videtur legendum *recepit* (R. T.).

« L'anno del Signore 1667, la quinta indizione, et alli 2 di marzo, in Torino, nel palazzo di monsignor illustrissimo e reverendissimo arcivescovo, parochia di S. Giovanni, alla presenza degl'infra- scritti soliti testimoni astanti e richiesti. Conciossiacosachè l'illustrissimo signor conte Giovanni Battista Begiami abbia ottenuto un chirografo da Sua Santità sotto li vi di febbraio MDCLXVI per poter acquistare il feudo di Montafia dall'illustrissimo signor marchese Filippo Sfondrati di Milano . . ; all'illustrissimo e reverendissimo monsignor arcivescovo di questa città d'investirlo, o quella persona da esso signor conte nominanda, per meglio, come per esso chirografo, a qual s'averà relatione; indi abbia ottenuta la permissione dal detto monsignor illustrissimo e reverendissimo sotto li 20 del medesimo mese per patenti, sigillate e sottoscritte PASSARONUS; in ordine al che habbia proceduto a detto acquisto, con convenzione però, che il tutto faceva ad utile e a nome dell'illusterrissimo ed eccellentissimo signor Carlo Emmanuel Filiberto Giacinto di Siniana, marchese di Pianezza, dal quale aveva avuto il prezzo per detto acquisto, e così l'abbia dichiarato a monsignor illustrissimo e reverendissimo arcivescovo suo fratello; qual dichiarazione attesa, e secondando la mente di Sua Santità nel detto chirografo espressa di dar l'investitura al detto signor conte Begiami, o alla persona da lui nominanda, abbia concessa l'investitura a favore di detto signor marchese di Pianezza nel modo e forma che si ritrova appresso; e desiderando detto signor marchese di Pianezza, che di tal dichiarazione ne consti atto pubblico: quindi è che costituito personalmente l'illustrissimo signor conte Giovanni Battista Begiami, cavalier de' santi Maurizio e La-

zaro, gentilomo di bocca di S. A., qual spontaneamente per lui, suoi eredi e successori, in ogni miglior modo di ragione possibile, giunto l'intervento e approvazione dell'illusterrimo e reverendissimo monsignor Michele Begiami arcivescovo di questa città, qui presente, e detta approvazione dante, ha dichiarato e dichiara tutto il contenuto nella soprascritta narrativa per vero, e come tale esser la verità, presente me notaro come officio pubblico fungente, stipulante a nome di detto eccellentissimo signor marchese di Pianezza; il tutto corroborando con loro giuramento prestato, toccato per detto monsignor illustrissimo e reverendissimo il petto a modo de' prelati, e detto illustrissimo signor conte suo fratello la croce a modo de' cavalieri; della quale dichiarazione il molto illustrissimo signor conte Gaspar Brea, intendente della casa di detta S. E., ne chiede testimoniali, la quale io Giovanni Domenico Bay di Val, nodaio, e de' attuari dell'eccellentissimo senato, ho ricevute e concesse alla presenza del molto illustrissimo e molto reverendo avvocato Bartolomeo Pochettino, e del molto illustre signor Giovanni Battista Passeroni, segretario arcivescovile, astanti e richiesti. In sede mi sono manualmente sottoscritto, e alla minuta vi sono le seguenti sottoscrizioni: Michele arcivescovo di Torino D. Giovanni Battista Begiami, Gaspare Brea a nome di S. E. di Pianezza, Bartolomeo Pochettino, testimonio, Giovanni Battista Passeroni, testimonio, Bay.

(*Sequitur legalitas in formâ*) ».

V. additorem.
etiam cons.
P. Poussier. § 3. Cum autem, sicut eadem exposicio subiungebat, praefatus Carolus Emmanuel Philibertus Hyacinthus marchio praemissa, quo firmius subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri suminopere desideret:

nos, ipsum Carolum Emmanuelem Philibertum Hyacinthum marchionem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innovatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, venditionem feudi et castri Montafiae huiusmodi a supradicto Philippo de consensu memoratorum Herculis et Francisci factam, ut praefertur, confectasque desuper scripturas, cum omnibus et singulis in eis contentis, alias tamen licitis et honestis, ac ecclesiae et mensae archiepiscopali Taurinensi utilibus et proficiens, et quatenus iuxta formam et tenorem chirographi praemortu facta fuerint, necnon investituram eiusdem feudi et castri Montafiae, cum omnibus suis membris, iuribus et praeeminentiis universis, dicto Carolo Emanuele Philiberto Hyacintho marchioni in feudum nobile, antiquum, avitum, paternum et masculinum pro primogenitis in insinitum a memorato Michaële archiepiscopo sicut praemittitur concessam, ac confectum desuper instrumentum praemortuum cum omnibus et singulis pactis, conventionibus, conditionibus et capitulis, aliisque in eo contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti necnon solemnitatum quarumcumque tam ex iuris communis et constitutionum apostolicalium praescripto quam alias quomodolibet in similibus etiam de necessitate observandarum defectus, si qui in praemissis vel corum aliquo quomodolibet intervenerint seu intervenisse dici, cen-

seri vel praetendi quovis modo possent, supplemus et sanamus, ac tollimus et abolemus; citra immutationem tamen vel alterationem concessionum et investiturarum dicti feudi Montafiae, earumque naturae, ac sine ullo praeiudicio quorumcumque iurium et actionum, quae tam in petitorio quam in possessorio competunt et possunt quovis titulo competere camerae nostrae apostolicae, et mensae archiepiscopali Taurinensi, quo cumque tempore et ex quocumque causâ et capite, et in quovis casu et eventu; non enim per praesentes litteras omniamque et singula in eis expressa intendimus ullo modo praeiudicare camerae et mensae archiepiscopali praedictis, nec in casu devolutionis vel caducitatis aut confiscationis, nec in alio quocumque iure seu praetensione illarum, etiam quoad expressa, sed tantum confirmare supradictum contractum, aliaque praemissa, pro interesse partium, et prout facta fuerint ex iure eis respective competente, tam vigore investiturarum quam de iure communi, seu alio quocumque

*Decreto ir-
ritans.* modo, ac tollere obstaculum praefatae constitutionis Urbani praedecessoris, qua similes contractus sine beneplacito apostolico fieri prohibentur.

§ 4. Decernentes praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integrlos effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quondamque, spectabit in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque in praemisis per quoscunque indices ordinarios et delegates, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria regat. § 5. Non obstante dictâ Urbani pra-

decessoris, ac, quatenus opus sit, piae memoriae Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus ecclesiasticis non alienandis, earumque alienationibus committendis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae ecclesiae Taurinensis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ corroboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv aprilis MDCLXVII, pontificatus nostri anno XII.

Dat. die 4 aprilis 1667, pontif. anno XII.

DLXIV.

Commissione episcopo Ferrariensi, ut procedat contra expulsores inquisitoris Mantuani a civitate et ducatu Mantuano.

Dilecto filio nostro Ioanni Stephano S. R. E. cardinali Dongho nuncupato, ecclesiae Ferrariensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesuli,

Alexander Papa VII.

*Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.*

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Serista, sanctae Romanae et universalis Inquisitionis procurator fiscalis, quod, cum dilectus filius Hyacinthus Maria Granara, frater expresse

Expositio.

Professus Ordinis Praedicatorum, in civitate et ducatu Mantuano contra haereticam pravitatem inquisitor apostolicā auctoritate deputatus, nuper armatā manu ab inquisitione ac civitate et ducatu huiusmodi mediante facto Romualdi Vailadi, salutis suae immemoris, et aliorum illi forsan adhaerentium, non sine maximo populi scandalo expulsus fuerit; idem Petrus, quo iniuria et offensionis huiusmodi quanto citius, ut par est, reparari possuit¹, super reparatione huiusmodi, ne non reintegrazione memorati Hyacinthi Mariae ad eius officium inquisitoris huiusmodi illiusque liberum exercitium, contra omnes delinquentes summarie agere intendit: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut de opportuno iustitiae remedio in praemissis providere de benignitate apostolicā dignaremur.

Commissit episcopo Ferrarensi ut procedat contra deputationes ut in rubrica.

§ 2. Nos igitur, institiam unicuique ministrari, ac delicta huiusmodi minime impunita remanere volentes, ne non causae seu causarum infrascriptarum statum et merita praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, dictumque Petrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censemtes, huiusmodi supplicatioibus inclinati, circumspectioni tuae per praesentes committimus et mandamus quatenus, vocatis qui fuerint evocandi, causam et causas, quam et quas praefatus Petrus, de et super praemissis, contra omnes et singulos delinquentes, ac quoscumque alios, qui auxiliū, consilium vel favorem desuper praestiterunt, movere

¹ Syntaxē redintegrēt lector scius (n. r.).

intendit, cum omnibus suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis et connexis, totoque negocio principali, summarie, simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figurā iudicii, omnique et quacumque appellatione, reclamatione, recursu et restitutione in integrum remotis, auctoritate nostrā apostolicā audias, cognoscas, simulque ac semel et unicā sententiā, si ita tibi videbitur, prout iuris fuerit, decidas, fineque debito termines, et deinde sententiam huiusmodi exequaris, seu debitae exequitioni demandari cures, mandes et facias; nos enim tibi citandi dictos delinquentes, omnesque alios quos opus fuerit, etiam per edictum publicum, constito etiam summarie de non tuto accessu, illisque et quibus tibi videbitur sub sententiis, censuris et poenis inhibendi, contradictores in illas, servatā formā Concilii Tridentini, incidisse declarandi, aggravandi, reaggravandi, et interdicendi, auxiliumque brachii secularis ad hoc, si opus fuerit, invocandi, ac attentata et innovata quaecumque, prout de iure, in primis et ante omnia revocandi, ne non delinquentes et alios supradictos, quatenus opus sit, carcerandi, debitisque poenis afficiendi et puniendi, aliaque omnia et singula in praemissis, et circa ea quomodolibet necessaria et opportuna faciendi, dicendi, gerendi, exercendi et exequendi, plenam et amplam facultatem, dictā auctoritate, earumdem tenore praesentium, tribuimus et impartimur.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unā, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ne non quibusvis, etiam iura-

Derogatio contrariorum.

mento, confirmatione apostolice vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxi aprilis MDCLXVII, pontificatus nostri anno XIII¹.

Dat. die 21 aprilis 1667, pontif. anno XIII.

DLXV.

Commissio duobus archiepiscapis et quatuor episcopis regni Galliarum super suppressione ordinationum seu mandamentorum a quatuor episcopis eiusdem regni occasione formularii Sueae Sanctitatis editorum².

Venerabilibus fratribus Tolosano et Bituricensi archiepiscopis, et Vanzensi, Lomberensi, Ludovensi, Macloviensi, Svesionensi, Mimatensi et Dolensi episcopis, iudicibus delegatis,

Alexander Papa VII.

Venerabiles fratres,
saltem et apostolicam benedictionem.

Motiva huius
Constitutionis.
§ 1. Cum nos alias per quasdam
nostras anno Incarnationis Dominicæ

¹ Male edit Main. legit an. XII (a. T.).

² Ex Regest. in Secret. Breviar.

MDLXIV, xv kalendas martii, emanatas litteras, quarum tenorem praesentibus haberi volumus pro expresso, manda verimus venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis regni Galliarum, ut formulario, a nobis per easdem litteras edito adversus quinque propositiones e libro, cui titulus est *Augustinus*, Cornelii Iansenii quondam episcopi Ippensis, excerptas, et in sensu ab eodem Cornelio Iansenio intento damnatas, subscriberent, et a suis subditis subscribi curarent; et, sicut ad aures nostras non sine gravi animi nostri molestia pervenit, quatuor episcopi praescripti regni, scilicet Aletensis, Andegavensis, Apamiarum et Bellovacensis, quasdam protestationes seu declarationes, quas idioma gallico *Mandamenta* vocant, concernentes dictum formularium, fecerint et typis edi curaverint sub datis i et xxiii innii ac vii et xxxi iulii MDCLXV Pontifex super prius mandamenta proibit in rubrica.

§ 2. Hinc est quod nos, ne malum in praedictis mandamentis contentum serpat, fraternitatibus vestris, in virtute sanctae obedientiae, auctoritate apostolica, harum serie, districte praecipimus et committimus, ut praedictis Aletensi, Andegavensi, Apamiarum et Bellovacensi episcopis, ac eorum cuiilibet, eadem auctoritate mandetis ut praedicta mandamenta apud se nullo modo retineant neve illis quoquo modo utantur, sed illa veluti vetita a sanctâ Sede Apostolica habeant, et a suorum subditorum manibus omnino avocent seu colligant, alioquin, nisi infra duos menses a die intimationis praesentium litterarum eis et eorum cuiilibet per vos facienda computandos, hisce nostris mandatis paruisse ostenderint, adversus illos tamquam contra inobedientes decretis dictae Sedis Apostolicae ad poenas canonicas dictâ auctoritate procedatis, nullâ adversus praes-

missâ exceptione, protestatione vel declaratione, quam per eos seu eorum aliquem proponi contigerit, admissâ, omnique et quacumque appellatione, recusatione et recursu remotis. Si quis autem vestrum interesse praedictis nō potuerit, vel, quod non credimus, noluerit, archiepiscopo vel episcopo ex vobis antiquiori facultatem concedimus alium episcopum vel archiepiscopum in eius locum subrogandi.

Duratio prae-
sentis. § 3. Volumus autem hanc nostram delegationem solum per annum, a die datae praesentium computandum, perdurare, alias dicto anno elapso nulla sit.

Obstantia tollit. § 4. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii aprilis MDCLXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 22 aprilis 1667, pontif. anno XIII.

DLXVI.

Commissio contra quatuor episcopos Galliarum, ut subscribant, et subscribent formulario contra propositiones Iansenianas edito⁴.

Venerabilibus fratribus Tholesane et Bituricensi archiepiscopis, ac Vanzensi, Lemheriensi, Lodevensi, Macleviensi, Sveessiensi, Mimatensi et Dolensi episcopis, iudicibus delegatis,

Alexander Papa VII.

Venerabiles fratres,
salutem et apostolicam benedictionem.

*Recenset alias
constitutiones.* § 1. Licet alias nos per quasdam nostras anno Incarnationis Dominicæ MDCLXIV, xv kalendas martii, emanatas

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

litteras, quarum tenorem praesentibus haberi volunus pro expresso, mandavemus venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis regni Galliarum, ut formulario, a nobis per easdem litteras edito adversus quinque propositiones a libro, cui titulus est *Augustinus*, Cornelii Iansenii quondam episcopi Iprensis excerptas, et in sensu ab eodem Cornelio Iansenio intento damnatas, subscriberent, et a suis subditis subscribi curarent; nihilominus, sicut ad aures nostras, non sine gravi animi nostri molestia pervenit, quatuor dicti regni episcopi, scilicet Aletensis, Andegavensis, Apamiarum et Bellovacensis, obedientiae nobis et sanctae Sedis Apostolicae debitac immemores, iniunctam sibi subscriptionem declinare et cludere conati sunt.

§ 2. Quocirca nos pro nostro officii pastoralis munere providere volentes, ne haeresis Ianseniana in regno praedicto serpat et grassetur, fraternitatibus vestris in virtute sanctae obedientiae auctoritate apostolicâ harum serie districte praecipimus et committimus, ut dictis Aletensi, Andegavensi, Apamiarum et Bellovacensi episcopis, et eorum cuilibet, cädem auctoritate mandatis, ut, infra triginta dies a die intimationis seu notificationis praesentium litterarum eis et eorum cuiilibet per vos facienda computandos, pure, simpliciter, absque ullâ omnino protestatione, exceptione vel declaratione, praedicto formulario subscribant, sicque pure, simpliciter et absque ullâ protestatione, exceptione vel declaratione a suis subditis subscribent, sub poenâ suspensionis ab exercitio pontificalium, interdicti ab ingressu ecclesiae, aliisque poenis etiam gravioribus arbitrio vestro infligendis: alias, dicto termino elapso, dictisque subscriptionibus minime factis et subsequatis,

*Mandat sub-
scribi prout in
rubrica.*

ad declarationem incursum praedictarum poenarum, seu in eas condemnationem, dictâ auctoritate deveniatis, nullâ super praemissis protestatione, exceptione vel declaratione admissâ, omniq[ue] appellatiōne, recusatione et recursu remotis. Si quis autem vestrum praedictis interessē non potuerit, vel, quod non credimus, noluerit, archiepiscopo vel episcopo ex vobis antiquiori alium episcopum vel archiepiscopum in eius locum subrogandi facultatem coneedimus.

Duratio praedictis.

§ 3. Volumus autem hanc nostram delegationem solum per annum, a die

datae praesentium computandam, perdurare, aliâs, dicto anno elapsō, nulla sit.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliquisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat constitutionis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii aprilis MDCLXVII, pontificatus nostri anno XIII.

Dat. die 22 aprilis 1667, pontif. anno XII

CLEMENS IX

PAPA CCXL

Ab anno MDCLXVII ad annum MDCLXIX

CLEMENS IX, Italus, Pistoriensis, in provinciā Hetruriae, Iulius antea dictus, Hieronymi Rospigliosi filius, sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis tituli S. Sixti, Romae die xx iunii MDCLXVII Summus Pontifex pronunciatus, et die xxvi eiusdem mensis die dominico coronatus. Creavit cardinales duodecim trinarii creatione, obiit Romae die ix decembris MDCLXIX, imperante Leopoldo, sepultusque fuit in basilicā S. Mariae Maioris. Vacavit sedes menses quatuor, et dies viginti.

I. •

Indictio iubilaei universalis ad divinum auxiliū initio sui pontificatus pro salutari catholicae Ecclesiae regimine implorandum.

Clemens Papa IX,
Universis christifidelibus, ad quos praesentes
litterae pervenerint,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium. Placuit ineffabili Redemptoris et Domini nostri Iesu Christi bonitati, cui

proprium est infirma mundi eligere et dexteræ suæ potentia facere fortia, vices suas in terris humilitati nostræ, meritis licet et viribus longe impari, committere. Et nos quidem, divinae vocationi, ut par est, obsequentes, impostum nobis apostolici ministerii onus humiliiter suscepimus, quamvis angelicis humeris formidandum; freti tamen spe divinae misericordiae mittendum esse nobis auxilium de Sancto ut de Sion tueatur nos. Verum, dum serio cogitamus quantum oneris et laboris incumbat imbecillitati nostræ, cuius nobis probe consciī sumus, quantisque et quam gravibus hoc tempore respublica christiana malorum procellis agitetur et graviorum periculis exposita sit, timemus ne cum propheta regio exclamare cogamur: « Veni in altitudinem maris, et tempestas demersit me ». Non tamen concedimus animo, sed omnem spem nostram in Eum convertimus qui sperantes in se confundi non patitur et gratiae suae confortat auxilio. Quod ut cum omnium ecclesiarum, quarum nobis credita est sollicitudo, utilitate consequi, benedicente Domino, valeamus, ad

Motiva indicatio
nisi iubilaei

vestrum omnium, quibus curam pasto-
ralem impendere debemus, preces ex
more Pontificum praedecessorum nostro-
rum consugiendum esse decrevimus, fir-
miter confidentes elementissimum Do-
minum nostrum ad Ecclesiae militantis
praesidium opportuna nobis caelestia
dona largitum, si vos nobiscum una-
nimes scindatis corda vestra, et, deposito
peccatorum pondere, revertamini ad
Dominum Deum nostrum, qui multis est
ad ignoscendum, et orationes vestras,
ieiunii atque eleemosynae viribus robo-
ratus, ad altare Dei Patris misericordia-
rum ingiter offeratis per manus sancto-
rum Angelorum, qui gaudent super pec-
catoribus poenitentiam agentibus, ut Deus
pacis, qui reges in thronis collocat, et
pauperes e terrâ excitat, atque inopes
de stercore erigit, qui elegit David ser-
vum suum et de gregibus ovium sustu-
lit, cum inter filios Jesse minimus natu-
resset, qui ad evangeli perfectionem dat
verbum evangelizantibus virtute multâ,
ipse confirmet quod operatus est in no-
bis, omniaque consilia et actiones nostras
in sancti eius nominis gloriam, fidelium
que et animae nostrae salute dirigere,
religionem christianam propagare, si-
dem catholicam protegere, et ab infi-
delium conatibus atque insidiis tueri,
haereses extirpare, ac pacem et veram
concordiam inter principes christianos
conservare, et sicubi exciderit, aut col-
labendi periculo obnoxia sit, eam sua-
viter restituere atque firmiter solidare,
ipsorumque principum consilia et vires
ad christiani nominis tutelam unire, so-
ciare, augere, regere et robore dignet-
ur. Hoc autem ut fructuosius fiat, fer-
ventiorique spiritus ardore peragatur,
Ecclesiae thesauros, quorum dispensa-
tionem nobis creditit Deus, proferre et
liberali manu erogare decrevimus.

Indictio iubi- § 4. Itaque, de omnipotentis Dei mi-

Bull. Rom. — Vol. XVII. 65

sericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex*leii. cum con-cessione plena-riae indulgen-iae.*

illâ ligandi atque solvendi potestate,
quam nobis Dominus, licet indignis, con-
tulit, universis et singulis utriusque se-
xus christifidelibus in almâ Urbe nostrâ
degentibus, qui solemnî processioni,
quam feriâ quartâ currentis hebdomadae
ab ecclesiâ S. Mariae Angelorum in
Thermis ad basilicam eiusdem S. Mariae
Maioris nuncupatae de eâdem Urbe, unâ
cum venerabilibus fratribus nostris sanctae
Romanae Ecclesiae cardinalium, necnon patriarchiis, archiepiscopis et epi-
scopis quos in Romanâ curiâ adesse con-
tigerit, ac christianorum regum et prin-
cipum, oratoribus apud nos existentibus,
praelatis quoque et officialibus eiusdem
curiae, universoque clero et populo, be-
nedicente Domino, agemus, devote inter-
fuerint, vel S. Ioannis in Laterano, Prin-
cipis Apostolorum, et S. Mariae Maioris
ecclesias seu basilicas, vel earum aliquam,
intra spatium eiusdem vel proxime sub-
sequentis hebdomadae saltem semel vi-
sitaverint, ibique per aliquod temporis
spatium devote, ut supra, Deum orave-
rint, ac quartâ et sextâ feriâ ac sabbato
alterius ex praefatis hebdomadis ieiuna-
verint, et, peccata sua confessi, sanctissimae Eucharistiae sacramentum in domi-
nicâ die immediate sequenti, vel aliâ die
intra eamdem hebdomadam, reverenter
sumpserint, ac pauperibus aliquam ele-
mosynam, prout unicuique suggestet de-
votio, erogaverint; ceteris vero extra
Urbem praedictam ubicumque degentibus,
qui ecclesias ab Ordinariis¹ locorum,
vel eorum vicariis seu officialibus, aut
de eorum mandato, et, ipsis deficientibus,
per eos qui ibi curam animarum exer-
cent, postquam ad eorum notitiam hae
nostrae pervenerint, designandas, vel
ecclesiarum huiusmodi alteram, spatio

¹ Male ed. Main legit *Ordinarii* (R. T.).

duarum similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales vel alios, ut praefertur, facienda decurrentiarum, saltem semel visitaverint, ibique ut supra oraverint, et quartā et sextā feriā ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi iejunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominicā immediate sequenti, vel aliā die intra eamdem hebdomadam, sanctissimā communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, ut praemittitur, erogaverint; plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium, concedimus et elargimur. Navigantes vero et iter agentes, ut cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatā ecclesia cathedrali vel maiore aut parochiali loci eorum domicilii, eamdem indulgentiam consequi possint et valeant: regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degenibns, neconon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captititate existentibus, vel aliquā corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequierint, ut illa confessarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgenus.

Liberitas ell-
fundi confessa-
rium, cunctam
que facultas.

§ 2. Insuper omnibus et singulis christi-
stifidelibus utriusque sexus, tam laicis
quam ecclesiasticis, secularibus et regu-

laribus cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, tam in Urbe praefatā quam extra eam ubique locorum ut praefertur degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam secularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem, ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causa latis seu inflictis, neconon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et alias per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum, absolvere et liberare valeant: et insuper vota quae-
cumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctā tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiā salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

§ 3. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae, districte Iubil. communis
que publicari
sunt. praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum, ubicumque existentibus, eorumque vicariis et officiis, vel, iis desieentibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim absque ullā morā, retardatione

vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent. Non intendimus autem per praesentes super aliquam irregularitatem publicam vel occultam, notam, defectum, incapacitatem seu inhabilitatem quoquomodo contractam dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede vel ab aliquo praclato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti seu alias in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi infra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

*Contraria
derogat.*

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, neconon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specifica, expressa et individua, non autem

per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac formam in eis traditam pro servata habentes, hac vice specialiter nominatim et expresse ad effectum praemissorum derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sanguillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si sovent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVIII iulii MDCCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 18 iulii 1667, pontif. anno I.

II.

*Confirmatio et ampliatio indulti Sixti V
et Gregorii XV de officio S. Iacobi
Apostoli et patroni Hispaniarum sub
ritu semiduplici recitando.*

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

In supremâ militantis Ecclesiae speculâ, meritis licet imparibus, ab aeterno pastore collocati, ad ea propensis studiis intendimus, per quae Sanctorum in caelis regnantium, praesertim gloriosissimorum Domini nostri Iesu Christi Apostolorum, quorum praedicatione christiana religio simbrias suas a mari ad mare dilatavit, veneratio in terris congrua suscipiat incrementa.

Exordium.

Motiva.

§ 1. Dudum siquidem felicis recordationis Gregorio Papae XV praedecessori nostro pro parte tunc existentium archiepiscopi ac capituli et canonicorum necnon cleri ecclesiae Compostellanae exposito, quod ipsi, pro peculiari, quem erga S. Iacobum apostolum, eius venerandum corpus in eadem Compostellanâ ecclesiâ quiescere, ac maximâ peregrinorum ex omnibus orbis partibus illuc quotidie confluentium frequentiâ visitari asserebatur, gerebant, devotionis affectu, officium de eodem S. Iacobo qualibet secundâ feriâ recitare, ac commemorationem fieri posse summopere desiderabant;

Indultum Gre-
gorii XV.

§ 2. Idem Gregorius praedecessor, eorum supplicationibus inclinatus, ut extune de cetero perpetnis futuris temporibus de eodem S. Iacobo qualibet secundâ feriâ, non impeditâ festo novem lectionum, et quadragesimali ac dominici adventus tempore, ac vigiliis etiam exceptis, officium, alias a recolendae memoriae Sixto Papa V praedecessore pariter nostro sub die 1 februarii MDLXXXIX pro eadem ecclesiâ approbatum, libere et licite in supradictâ ecclesiâ Compostellanâ sub ritu semiduplici, sumendo lectiones primi nocturni de scripturâ occurrente, recitari, necnon etiam de eodem S. Iacobo in totâ Hispania, cuius patronus existit, commemoratio, quando iuxta regulas breviarii romani aliae sint commemorationes, fieri posset et deberet, auctoritate apostolicâ licentiam et facultatem concessit et indulxit, et alias, prout in ipsis Gregorii praedecessoris litteris desper in simili formâ Brevis xxx octobris MDCXXI expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberioris continetur.

Confirmat ut
in rubrica.

§ 3. Nunc autem nos, piis precibus totius Hispaniarum cleri nobis per dile-

ctum filium Didacum de Colmenares Hurtado de Mendoza archidiaconum de Campos et canonicum in ecclesiâ Palentinâ ac agentem generalem status ecclesiastici regnorum Hispaniarum in almâ Urbe nostrâ commorantem humiliter portrectis benigne annuentes, ipsorum cleri et Didaci singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latitis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium saeculis ritibus praepositorum consilio, indultum recitandi singulis diebus feriae secundae non impeditis festo duplici vel semiduplici (adventus et quadragesimalae temporibus ac vigiliis etiam exceptis) officium memorati S. Iacobi apostoli, unicui et singulari Hispaniarum patroni, sub ritu semiduplici, clero civitatis et dioecesis Compostellanae a praefato Gregorio praedecessore concessum ut praefertur, ad universum Hispaniarum clericum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, extendimus et ampliamus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, quarumvis ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio
contrariorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in indicio et extra adhibeatur, quae praes-

Fides tran-
sumptorum.

sentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii iulii MDCLXVII, pontificatus nostri, anno I.

Dat. die 23 iulii 1667, pontif. anno I.

III.

Privilegia, gratiae et indulua concessa conclavistis, qui interfuerunt conclave, in quo ad summi apostolatus apicem fuit electus.

Clemens Papa IX,
Urbis. Motu proprio, etc.

Causae praesentis constitutionis.

§ 1. Nos, volentes dilectos filios conclavistas, qui conclave, in quo, divinâ favente clementiâ, ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus, nobis et venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus uti familiares et continui commensales inservientes interfuerunt, quique eâ de causâ labores, vigilias et incommoda plura subierunt, habitâ ratione obsequiorum huiusmodi, favoribus, gratiis et privilegiis pro cuiusque meritis exornare;

Conclavistis
tecum militia
scutorum auri
et alia privilegia
laetiguntur.

§ 2. Ipsosque¹ conclavistas (quibus hodie, ac aliis participantibus descriptis in rolo seu divisione subscripto vel subscriptâ per dilectum filium nostrum Petrum tituli S. Marci presbyterum cardinalalem Ottobonum nuncupatum prodatarium nostrum, summaen decem milium scutorum auri in auro ex pretio tot officiorum vacabilium ad nos spectantium gratiose donavimus) in veros, indubitatos, et non fictos familiares et continuos commensales nostros, ac eos, qui ex illis clerici existunt seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque tres huiusmodi cardinales singulatim in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate et aliis meritis dignos tali di-

gnitate iudicaverint, in nostros et Sedis Apostolicae notarios, sine tamen praediicio dilectorum filiorum de numero participantium notariorum, recipimus; et tam illos, quam alios conclavistas singulos, qui singulatim ab eisdem tribus cardinalibus digni tali onere¹ reputati fuerint, sacri palatii et aulae Lateranensis comites et milites; et tam illos quam omnes et quoscumque alios conclavistas indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quique Urbis vel alicuius alterius ex civitatibus temporali dominio eidem Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis cives esse voluerint, singulos in eâ ipsâ civitate, quam singulatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem tribus cardinalibus se admitti petierit, veros cives ad instar et nullâ prorsus differentiâ inter eos et singulos alios veros, originarios et antiquissimos etiam nobiles et participantes cives ipsius Urbis vel civitatis, ita ut ipsum ius civitatis ad quoscumque illorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituimus et deputamus, ac nobilitatis et civilitatis titulo, honore et insigniis decoramus, aliorumque familiarium et continuorum commensalium nobis actu in palatio nostro apostolico inservientium, ac in illius tinello comedientium et bibentium, ac nostrorum et Sedis praedictae notariorum, palatii et aulae praedictorum comitum, militum et nobilium ac civium huiusmodi originariorum numero et consortio favorabiliiter aggregamus, ac pro veris et indubitatis et non fictis familiaribus continuis commensalibus, ac notariis nostris, comitibus, nobilibus, militibus et civibus deinceps haberi volumus, ac reputari mandamus; eisque, ut in quibuscumque impetrationibus, concessionibus et litteris, tam gratiam quam iustitiam

¹ Legendum Ipsos (R. T.).

¹ Aptius tege honore (R. T.).

separatim, seu utramque mixtum concer-
nentibus, se familiares continuos com-
mensales, nostrosque comites, milites,
nobiles et cives etiam originarios nomi-
nari, nec propterea impetrations, con-
cessiones et litterae huiusmodi subre-
ptionis vitio subiaceant, sed valide et
efficaces existant, ac ex nunc deinceps
in perpetuum omnibus et quibuscum-
que ac prorsus similibus antelationum
antelationibus, praerogativis, privilegiis,
libertatibus, immunitatibus, exemptioni-
bus, decretis, declarationibus, deroga-
tionibus, mandatis, suspensionibus, favo-
ribus, gratiis, privilegiis, indeltis ac
iuribus, quibus alii nostri familiares tem-
pore dictae assumptionis nostrae ad sum-
mi apostolatus apicem, ac quibus alii
eiusdem Sedis notarii etiam de numero
participantium existentes, etiamsi habi-
tum et rochettum notariorum ipsius Sedis
non deferant, palatiisque et aulae pre-
dictorum comites, milites, nobiles etiam
originarii ac antiquissimi cives eiusdem
Urbis, vel civitatis quam, ut praefertur,
elegerint, quiq[ue] ex utroque parente
vere nobili et cive originario et anti-
quissimo procreati, de iure, statuto, con-
suetudine vel aliis ex aliquo speciali
privilegio, seu aliis quomodolibet, etiam
quoad assecutionem quorumcumque be-
neficiorum ecclesiasticorum, etiam per
quascumque litteras seu constitutiones
apostolieas pro tempore editas, utuntur,
fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti,
frui, potiri et gaudere possunt et poten-
tunt quomodolibet in futurem, ubique
locorum in iudicio et extra, sine tamen
eorundem notariorum de numero par-
icipantium praejudicio, uti, frui, potiri
et gaudere libere et licite valeant rea-
liter et integre in omnibus et per omnia,
etiamsi in Urbe et civitate huius-
modi non habitaverint, perinde ac si de
vere nobili genere et ex utroque parente

nobili originario ac antiquissimo cive
procreati forent, et huiusmodi praero-
gativa, privilegia, exemptiones, gratiae,
favores, concessiones, indulta et iura,
quae pro aliis nobilibus et civibus ori-
ginariis emanarunt, et quae ratione no-
bilitatis et civitatis naturalis et ori-
ginariae aliis competunt, pro eisdem
conclavistis in specie emanassent seu
emanarent, et eis naturaliter de iure,
statuto, consuetudine, fundatione, vel
aliis competerent, auctoritate et tenore
similibus indulgemus.

§ 3. Nosque conclavistas praedictos <sup>A solutione decimarum lib-
eralat.</sup>
a solutione et exactione decimarum et
cuiuscumque pedagii, subsidii, gabellae
et cuiuscumque oneris, tam ordinarii,
quam extraordinarii, ubique locorum et
ex quacumque quantumvis urgentissimâ
et inexcogitabili causâ et occasione,
etiam ad instantiam imperatoris, regum
et rerumpublicarum, etiam Venetiarum,
et aliorum quorumcumque principum,
impositorum et imponendorum pro tem-
pore, ex nunc prout ex tunc, et e contra,
et postquam casus huiusmodi impo-
sitionis et solutionis evenerit, liberamus
et eximimus, liberosque et exemptos
fore et esse decernimus: districtus in-
hibentes dilectis filiis nunc et pro tem-
pore existentibus eiusdem S. R. E. ca-
merario, thesaurario, praesidentibus,
clericis, ac quibuscumque aliis officiali-
bus camerae praedictae, et exactoribus
pedagiorum, decimarum, subsidii, gabel-
larum et onerum huiusmodi, ac aliis
personis cuiuscumque, ecclesiasticae vel
secularis dignitatis, status, gradus, ordi-
nis vel conditionis existentibus, ne eos
ad aliquam solutionem cogere seu com-
pellere, aut super praemissis, eorumve
usu, possessione, vel quasi directe vel
indirecte, quovis quaesito colore vel in-
genio, molestare vel aliis quomodolibet
impedire quoquo modo praesumant.

Absolvit a censuris propter conventiones incurias.

§ 4. Ne non omnes eosdem conclavistas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, si quas quomodolibet propter contraventiones contentorum in constitutionibus super creatione Romani Pontificis pro tempore editis, vel alias quomodolibet, incurserunt, in foro conscientiae tantum absolvimus et liberamus, ac omnes et quoscumque defectus, si qui forte sint, omnium provisionum, beneficiorum, dignitatum, ac permutationum eorumdem conclavistarum, tam ex multiplicitate titulorum, ac ob incursionem quarumcunque censurarum et irregularitatis, quam alias ex quavis causâ provenientes, sanamus, ac huiusmodi provisiones vigore eorum privilegiorum, in foro conscientiae tantum, perinde ac si novas provisiones obtinuissent, revalidamus, et, quatenus opus sit, omnibus et singulis eorum de omnibus et singulis dignitatibus, et aliis cum curâ et sine curâ beneficiis ecclesiasticis quomodolibet qualificatis et nuncupatis, etiam eiusvis Ordinis regularibus, per eos respective obtentis, et de novo etiam respective providemus, ac omnes et singulas pensiones, eis et eorum singulis super quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum quomodolibet qualificatorum et nuncupatorum, etiam alicuius Ordinis regularium, fructibus, etc., respective reservatas, similiter de novo reservamus.

Fructus et redditus in alio percepto remittit.

§ 5. Ipsiusque conclavistis, eorumque singulis, quoscumque fructus, redditus et proventus ecclesiasticos occasione quarumcumque dignitatum, canonicatum et praebendarum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum quarumcumque et quarumcumque pensionum annuarum ipsis et eorum enilibet collatorum et reservatarum, tam ex antedictis, quam ex aliis defectibus et occasionibus, etiam ratione

omissionis recitationis horarum canoniarum, indebito perceptos, cuimuscumque quantitatis fuerint, gratiore remittimus et condonamus, ac cum eis super inhabilitate et irregularitate per eos propterea quomodolibet contractâ, vel etiam ex eo quod censuris huiusmodi ligati missas et alia divina officia, dummodo tamen non in contemptum clavium, celebraverint, aut alias in divinis se intimescerint, quodque illâ et aliis praemissis non obstantibus ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, alias rite, et dummodo nullum aliud alicui eorum obstat canonicum impedimentum, promoveri, et in illis et in susceptis per eos alias rite ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare etiam libere et licite valeant, dispensamus.

§ 6. Ac eosdem conclavistas, si qui eorum defectum natalium patientur, ex quocumque damnato et illico coitu, etiamsi ex nobilissimis parentibus et vilibus feminis forsan procreati sint, etiamsi alias legitimati non existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam sive notam abstergimus et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus, et cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis et maternis et aliorum consanguineorum seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque, sine tamen praejudicio venientium ab intestato vel ex fideicommissio, seu alias de iure validâ dispositione, et praeterquam in bonis ecclesiasticis et ab Ecclesiâ provenientibus, succeedere, et illa donationis vel alio quovis titulo consequi et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succeedere, eos ad omnia iura, legitimas successiones ex testamento vel ab intestato haereditates, legata, libertates restituendo realiter et cum effectu, ac ad dignitates, honores et quaecumque alia officia secularia publica

Legitimat illatos.

vel privata etiam assumi, aliaque⁴ gerere et exercere in omnibus et per omnia, ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac, eodem defectu non obsante, si aliud canonicum eis non obsistat impedimentum, ut clericali charactere, qui illo nondum insigniti sint, insigniri, ac ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si nondum ad illos promoti sint, promoveri, ac postmodum charactere et ordinibus huicmodi illorumque privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, ac quaeunque et qualiacumque cum curâ et sine curâ beneficia ecclesiastica, etiamsi personatus, administrationes, et officia etiam curata et electiva, in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel earum perpetuae vicariae, ac canoniciatus et praebendae, dignitates, non tamen maiores post pontificalem in cathedralibus, aut principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si sibi alias canonice conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur vel alias assumantur ad illa, instituantur in eisdem, recipere, et, dummodo plura simul non sint quam quae a Concilio Tridentino permittuntur, quoad vixerint, retinere libere et licite valeant, similiter dispensamus.

*Iabet pro his-
dem expeditio-
nem littera-
rum apostolicae
teri.*

§ 7. Quodque omnes et quaeunque gratiae provisiones et commendae, et quaevis aliae litterae apostolicae provisionum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum huiusmodi, prout nostris familiaribus continuis commensalibus, gratis dentur, concedantur et expediantur, ac etiam litterae ipsae in formâ Brevis, tam de capienda possessione nomine dietae camerae apostolicae, quam alias, ut illis super provisionibus quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum dari poterunt, similiter gratis dentur,

⁴ Forsan illaque (R. T.).

concedantur et expediantur, ac dari, concedi et expediri omnino debeant, etiam praecipimus et mandamus.

§ 8. Ac conclavistis praedictis, qui ^{Aba priu-} S. Ioannis Hierosolimitani, seu cuiusvis ^{gia.} alterius militiae regularis etiam expresse professi sunt, ut, etiamsi ab eorum conventu absentes existant, dum tamen quinquennalem, seu aliam debitam residentiam in conventu fecerint, et consueta servitia praestiterint, quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, et quarumvis pensionum et commendarum eorum militiae seu religionis capaces existant, perinde ac si in eâdem militiâ seu religione antianitatem de iustitiâ consequuti fuissent, similiter indulgemus.

§ 9. Eisdemque conclavistis, et eorum singulis, ut quicunque loci Ordinarii, vel canonici metropolitanarum vel cathedralium, seu dearum insignium Urbis collegiarum ecclesiarum, aut personae aliae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in Romanâ curiâ quam extra eam, ad id per eos et eorum singulos eligendi seu eligendae, quascunque pensiones annuas eis et eorum singulis super quibuscumque fructibus, redditibus, preventibus, iuribus, obventionibus et emolumentis universis, certis et incertis, quarumcumque mensarum episcopalium, archiepiscopalium et abbatialium, ac etiam distributionibus quotidianis, etiam ratione servitii et mercedis dignitatum, canoniciatum et praebendarum, ceterorumque aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam per praedictos S. R. E. cardinales obtentorum et in posterum obtainendorum, cum curâ et sine curâ, secularium et quorumvis Ordinum regularium seu fructus, redditus et preventus huiusmodi beneficiorum reservatos et reservandos, etiamsi semel

<sup>Pensionem
translatio</sup>
4 Ed. Main. legit quorumvis (R. T.).

vel pluries translatae seu translati fuerint; usque ad summam centum ducatorum auri de camerâ similiom, in toto vel in parte, ac in una seu pluribus vicibus, ac etiam in mortis articulo, easare et extinguere, et, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus et proventus huiusmodi usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, vel etiam clericali charactere tunc temporis nondum insignitis, cum clausulâ tamen ex tunc prout postquam dicto charactere rite insigniti fuerint, per eosdem conclavistas et eorum singulos nominandis, etiam quaecumque, quotcumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, alias tamen pensionum capacibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo et formâ, quibus eisdem conclavistis reservatae seu reservati erant, etiam absque beneficia ipsa oblinientium consensu, integre persolvendas, ac per eos propriâ auctoritate percipiendas, exigendas et levandas, aut percipiendos, exigendos et levandos, reservare, constitutere, concedere et assignare valeant, praefatique translatarii in quasi possessione dictas pensiones exigendi, in qua ipsi conclavistae tempore translationis per eos praesentium vigore facienda existebant, in omnibus et per omnia subrogati esse censeantur, etiam concedimus pariter et indulgemus: etiamsi similem gratiam a praedecessoribus nostris alias forsitan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, tam vigore aliorum privilegiorum conclavistarum, quam ex quocumque alio indulto et privilegio, quorum effectum per hanc novam gratiam et concessionem impedire nolumus, sed cumulative concessam vel concessas esse volumus, ita ut quilibet eo-

rum cumulative et ampliative praedictis facultatibus praesentibus, et praeteritis privilegiis haec in re concessis uti, fui et potiri possint: decernentes ipsas translationes et novas reservationes, constitutiones et assignationes pensionum, seu fructuum, reddituum et preventuum huiusmodi, ut praefertur, facendas, ex nunc prout postquam factae fuerint, plenam roboris firmitatem obtinere, ipsosque beneficia, super quorum fructibus, redditibus, preventibus, aliisque huiusmodi reservatae fuerint, obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore.

§ 10. Ac cum eisdem conclavistis, ^{Dispensatio super delatorum habitu clericalem.} quod, ratione quaruncumque pensionum annuarum eis et eorum quilibet super quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, etiam in cathedralibus, et aliis ecclesiis seu monasteriis, etiam a praedictis S. R. E. cardinalibus obtentis, et ut praefertur oblinendis, vel alias quomodolibet qualificatis, non tamen ultra summam ducatorum ducentorum parium pro quilibet, nunc et pro tempore reservatarum et reservandarum, habitum et tonsuram clericales gestare, et in illis, dummodo alias ipsi habitum decentem et honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam desuper cogi seu compelli, minusque aliquas sententias, censuras ac etiam privationis seu cessationis ipsarum pensionum poenas occasione praemissorum incurrire possint, sed easdem pensiones ad praedictam summam ducentorum ducatorum ascendentes, et reservatas, ut praefertur, etiamsi matrimonium iam contraxerint, vel posthac contrahere voluerint, cum unicâ tamen et virgine, recipere et libere refinere.

§ 11. Postremo, quod bona quaecumque ad dictos conclavistas et eorum quilibet spectantia, et per eos etiam

ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam canonicatum et praebendarum, ac dignitatum quarumcumque per eos alias obtentorum et obtinendorum, aut alias quomodolibet, et quovis quaesito colore vel ingenio, senecorum industriā, legitime tamen ac alias licite, acquisita et acquirenda, etiam in Urbe eiusque districtu, ac ubique existentia, spoliis minime subiaceant; sed conclavistae praedicti, etiamsi religioni alieuius militiae, etiam praedicti S. Ioannis Iherosolymitani adscripti fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, de iure tamen capacium, etiamsi curiales esse desierint, et in quocumque loco quantumvis remoto, etiam extra eorum et cuilibet ipsorum propriam residentiam, eos decidere contigerit, testari et alia disponere, iisque ab intestato decadentibus legitimis eorum haeredes quicumque succedere libere et licite valeant, simili modo concedimus et indulgemos.

Exequentes
deputat. § 12. Praecipientes et mandantes eisdem S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis camerae nostrae praedictae, et quibusvis aliis spoliorum huiusmodi collectoribus et subcollectoribus, ac militarum praefatarum officiis, aut prioribus, et quibusvis aliis personis, tam secularibus quam regularrisbus, cuiuscumque gradus, status, ordinis et praeminentiae, etiamsi speciali notā digni existant, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque haeredes praefatorum conclavistarum desuper molestare audeant, seu presumant; ac etiam decernentes donationes, etiam per viam testamenti et codicillorum per ipsos conclavistas de eorum bonis huiusmodi faciendas, semper et perpetuo validas et efficaces fore.

Registratio-
nem in camera
remittit. § 13. Nec eosdem conclavistas, eorumve aliquem, ad praesentem motum

proprium, seu litteras super praesentibus, si videbitur, conficiendas, in dictā camerā insinuandum aut admitti et registrari petendum teneri, nec illum seu illas, etiamsi motus proprius et litterae huiusmodi intra legítimum tempus insinuatus, admissus et registratus non fuerit, seu illae insinuatae, admissae, seu registratae non fuerint, clausulas praeservativas ap-
propterea minus validum seu validas pont. censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere, ac motum proprium et litteras huiusmodi, et in eis contenta quacumque, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis et constitutionibus apostolicis similiū gratiarum revocatoriis, vel quae cas limitarent, seu moderarentur, quae a nobis et dictā Sede, et pro tempore, et de quibusvis causis etiam urgentissimis, etiam in favorem fidei et divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel alias quavis auctoritate hactenus vel imposterum emanaverint, minime comprehensum vel comprehensas esse, sed quoties illae emanabunt, toties cum et eas in pristinum statum restitutum, repositum et reintegratum, seu restitutas, repositas et reintegritas esse censerit.

§ 14. Et insuper, cum dilectus filius Antonius de Flore, clericus, Neocastrensis, civitatis vel dioecesis, iuris utriusque doctor, ac collegii eorumdem clericorum camerae apostolicae praedictae secretarius, et minutorum servitorum generalis collector, tamquam dictorum conclavistarum procurator, in praemissis sedulam pro eis operam navaverit, propterea, et aliorum meritorum suorum et obsequiorum nobis et dictae Sedi impensorum intuitu, volentes ipsorum specialibus favoribus et gratiis prosequi, eidem Antonino, licet ipse in conclavi praedicto non interve-

Procuratori
conclavistarum
eadem privile-
gia indulget.

nerit, nihilominus omnibus et singulis supradictis gratiis, privilegiis, facultatibus, immunitatibus, libertatibus, honoribus, praerogativis, praeminentiis, indultis, exemptionibus, ceterisque praemissionis, non tamen quoad participationem decem millium scutorum auri huiusmodi per nos ut supra dictis conclavistis donatorum, et inter eos, ut praesertim distributorum, seu distribuendorum, tamquam conclavista frui et gaudere libere et licite possit et valeat, perinde ac si conclavi huiusmodi vere et realiter interfuisset, constitutionibus et ordinatioibus, ceterisque supradictis, et aliis contrariis nequaquam obstantibus, motu, scientia et auctoritate similibus, de speciali gratia indulgemus. Sieque per quoscumque iudices etiam commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublatam eis et eorum cuiilibet in quavis causâ aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritumque, etc., attentari.

Expeditione litterarum facientia gratis.

§ 45. Et insuper venerabili fratri nostro Francisco episcopo Ostiensi et Venerabilis cardinali Barberino nuncupato, eiusdem S. R. E. vicecancellario et litterarum apostolicarum summatori, nec non dilectis filiis secretariis apostolicis, praesidenti plumbi, aliisque officialibus ad quos litterarum praedictarum desuper conficiendarum expeditio per viam secretam quomodolibet spectat et pertinet, sub poena indignationis nostrae, motu simili et ex certa scientia ac de apostolicae potestatis plenitudine paribus etiam mandamus, ut praedictas litteras super praemissionis omnibus et singulis, tam coniunctim, quam separatim pro singulariis quibus concessae fuerunt, ac seorsim et separatim, cum omnibus et quibuscumque derogationibus, decretis et clausulis in eis concessis, gratis etiam quoad compositionem in datariâ nostrâ et

per eamdem viam secretam absque alio mandato expediant et expediti faciant.

§ 46. Insuper omnia et singula privilegia, gratias et concessiones, eisdem conclavistis et eorum cuiilibet a diversis summis Pontificibus praedecessoribus nostris hucusque concessa, motu, scientia et potestatis plenitudine similibus confirmamus et approbamus, ac de novo liberalissime concedimus.

Alia privilegia confirmantur.

§ 47. Non obstantibus praemissionis, ac de certo eorumdem notariorum numero, etiamsi ad illum non sit deventum, ac nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de praestando consensu in pensionibus, et felicis recordationis Pii Papae IV de similibus et dissimilibus gratiis in dictâ camerâ infra tres menses praesentandis et registrandis, ac Pii V, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, contra illegitimos, necnon Pictavensis concilii, ac nostris et cancellariae praedictae regulis, etiam in erastinum dictae assumptionis nostraræ ad summi apostolatus apieem editis, et in praedictâ cancellariâ publicatis, ac etiam in universalibus et provincialibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, ac etiam urbis Romæ, ac aliarum civitatum, oppidorum et terrarum, camerae praedictae, et quarunvis universitatum, etiam iuramento, etc., roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, decretis et novis reformatiobibus, etiam legibus, tam pontificiis quam imperialibus, regiis et ducalibus, ac sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eorumque superioribus et personis ac locis quibuscumque, in genere vel in specie, ac eum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, effi-

Contrariis de-regat.

cacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti perpetuo continentibus, ac etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus et consistorialiter, ac alias, in contrarium concessis, confirmatis, approbatis et innovatis iuribus omnibus; quibus omnibus, etc., etiamsi de illis, etc., eorum tenores, etc., illis alias, etc., permanuris, haec vice dumtaxat specialiter et expresse motu pariderogamus; ceterisque contrariis quibuscumque, cum clausulis opportunis.

Fiat motu proprio I.

Clausule.

Et cum absolutione a censuris ad effectum, etc., et quod obstantiae etiam beneficiales conclavistarum et ab eis subrogati huiusmodi et dispensationes ac indulta habeantur pro expressis, seu in toto vel in parte exprimi possint in litteris et in casibus regulae de insordescientibus, cum opportunitate illius nec non alterius regulae de non tollendo iure quaesito derogatione, et quarumcumque aliarum constitutionum apostolicarum et conciliariorum etiam generalium et statutorum, stabilimentorum, usum, naturarum, constitutionum synodalium, statutorum, ac privilegiorum populi Romani, et Cluniacensis, Cisterciensis, S. Benedicti, S. Augustini et aliorum Ordinum et militiarum, etiam S. Joannis Hierosolymitani ecclesiis, monasteriis, civitatibus et locis, et personis et dominis temporalibus, sub quibuscumque verborum formis, ac cum quibusvis efficacieribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam consistorialibus, etiam contra alienigenas et alias personas certis modis non qualificatas, aut alias quomodolibet concessorum, quorum tenores, etc., latissime, ac de verbo ad verbum, prout ipsis conclavistis magis placuerit, exprimi possint, et cum suspensione quarumcumque

gratiarum et indultorum quibusvis ordinariis collatoribus conferendi beneficia ecclesiastica etiam reservata ad eorum collationem, etc., pertinentia, et in omnibus aut certis expressis causis quomodolibet concessis latissime extendendorum¹, ita ut omnia tollantur, et quod sola praesentis motusproprieti signatura sufficiat et ubique fidem faciat, in iudicio et extra, regulare contrariam non obstante, et quod praemissorum omnium et singulorum indultorum, concessionum, gratiarum, derogationum maior et verior specificatio et expressio fieri possit in litteris, si videbitur, in quibus singulorum conclavistarum nomina et cognomina, qualitates, ordines, gradus, dioecesis, patria et cetera requisita exprimi et describi, seu pro expressis et descriptis haberi possint; inter eos sacrista et magistri caeremoniarum capellae nostrae, neconon secretarius collegii eorumdem cardinalium, et ceteri ali in notula per ipsos magistros caeremoniarum facta et descripta adnotati et descripti, si alias ad pensiones et beneficia huiusmodi habiles et capaces fuerint, comprehendantur et adnotentur simul vel ad partem, etiam in una non facta mentione de aliis vel aliis, prout videbitur expediendarum.

§ 18. Volumus autem quod litterarum super praesentibus conficiendarum seu praesentis motusproprieti transumptis impressis, et sigillo ac manu alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis et subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud adhibeat, quae originalibus litteris, seu praesenti motu proprio originali adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae, aut exhibitus vel ostensus foret.

Fiat I.

Transumpto-
rum fides.

¹ An syntaxis cohaereat, iudicet lector scius (R. T.).

Datum Romae , apud S. Mariam Maiorem , iv nonas augusti , anno 1.

Dat. die 2 augusti 1667, pontif. anno 1.

Nomina autem ipsorum conclaristarum sunt haec quae sequuntur.

Reverendissimus D. Franciscus Maria Phoebeus, Urbevetanus, archiepiscopus Tarsensis, praceptor archiepiscopal S. Spiritus in Saxia, canonicus basilicae Principis Apostolorum de Urbe, primus caeremoniarum magister; reverendissimus dominus frater Ambrosius Landucius, Senensis, episcopus Porphyriensis, sacrista noster; Carolus Vincentius Carcarasius, presbyter Romanus, et perpetuus beneficiatus basilicae Principis Apostolorum de Urbe; Fulvius Servantius, presbyter de S. Severino, canonicus collegiae ecclesiae S. Mariae in Vialata de dicta Urbe; Petrus Antonius de la Pedacechia, presbyter Romanus, perpetuus beneficiatus in basilica Principis Apostolorum de eadem Urbe, magistri caeremoniarum; albas Augustinus Favritus, presbyter Lunensis, Sarzanensis, canoniensis basilicae S. Mariae Maioris de praedicta Urbe, sacri collegii secretarius; Antonius Cappellinus, clericus Sabinensis, Blasius Egidius, laicus, de Palumbaria, Sabinensis dioecesis, Franciscus Guillelmus, laicus, Namurensis dioecesis, nostri dum cardinalatus honore fungebamus; Franciscus Cerrus, Romanus, clericus coniugatus, Agapetus Colorsius, presbyter Praenestinus, perpetuus beneficiatus in praedicta basilica Principis Apostolorum, Michaël Angelus Mazzola, presbyter Clusinae dioecesis, perpetuus clericus beneficiatus in eadem basilica Principis Apostolorum, Francisci Ostiensis Barberini; Joseph Maucceius, presbyter Romanus, Ioannes Antonius Quaglianus, clericus Taurinensis dioecesis, Martii Portuensis Ginetti; Antonius Simon,

abbas Balleonus, presbyter Pisanensis, Faustus Tursius, clericus Spoletanae dioecesis, Ioannes Veramus, laicus Vintimiliensis, Antonii Praenestini Barberini; Adrianus Fraclessius, presbyter Fanensis dioecesis, Ascanius Paganellus, presbyter Camerinensis, Michaël Angelus Tarinus, clericus Ravennatensis, Ioannis Baptista Tusculani Pallotti; Angelus Dimus, presbyter Sartheanensis Clusinae dioecesis, Franciscus Ciciri, clericus Mediolanensis, Francisci Mariae Sabinensis Brancatii; Hieronymus Fabrius, clericus Amerinensis, canonicus collegiae ecclesiae S. Anastasiae de praedicta Urbe, Ioannes Baptista Sardineus, presbyter Ultuariensis dioecesis, Carolus Grillinus de Fabriano, presbyter Camerinensis dioecesis, Ulderici Albanensis Carpini, venerabilem fratrum nostrorum episcoporum; Michaël Orsiueius, presbyter Lucensis, Cosmas de Agostinis, clericus Florentinus, Ernesti Adalberti S. Praxedis Harrach; Ioseph Maria Ceresola, presbyter Iauensis, Vanninus de Gattis, presbyter Urbaniensis, Julius Gasparinus laicus Esinus, Stephani S. Laurentii in Lucinâ Doratii; Julius Caesar de Doctis, clericus de Burgo S. Sepulchri, Franciscus Riccardus, clericus Aretinus, Iulii S. Priseae Gabriellii; Vicinus Ursinus, Romanus laicus, Bartholomaeus Ginus, clericus Sutrinae dioecesis, Gaudentius Santillus, Spoletanus laicus, Virginii S. Mariae Angelorum Ursini; abbas Ioannes Baptista Petramellara, presbyter Bononiensis, archidiaconus cathedralis ecclesiae Spoletanae, Ioannes Andreas Borbonius, presbyter Senensis, Caesaris Ss. Quatuor Coronatorum Fachenetti; Benedictus Lupertus, presbyter Calliensis, Antonius Vigneul, clericus Metensis, Hieronymi SS. Trinitatis in Monte Pincio Grimaldi; Ioannes Franciscus de Laurentiis, Ripanus, et ecclesiae Ripanae ar-

chidaconus, Iulius Caesar de Caesaris, clericus a Barbara nullius dioecesis, Caroli S. Silvestri in capite Rossetti; Ferrantes Orsellus, clericus Foroliviensis, Ioannes Baptista Carpanus, presbyter Vercellensis, Ioannes de Ognate, Pampilonensis laicus, Nicolai S. Mariae Transtyberim Ludovisii; Marchio Claudius Pallavicinus, Parmensis, Iacobus Girod a Burgundiâ Mignovillaus laicus, Alderani S. Pudentiane Cybo; Michaël de Setina, presbyter Caesaraugustanus, canonicus metropolitanae ecclesiae SS. Virginis de Pilar Caesaraugustanae; Antonius Synibaldus, clericus Romanus; Iliacynthus Fanciullus, Viterbiensis laicus, Federici S. Petri ad Vincula Sforiae; Franciscus Maria de Alice, presbyter Mediolanensis; Joseph S. Hamma, Comensis laicus, Benedicti S. Honuphrii Odeschalechi; Michaël Imperialis, clericus Ianuensis; Thomas Piscius, presbyter de S. Iusto Firmanae dioecesis, Laurentii Ss. Quirici et Iulittae Raggi; Dominicus de Malclerc a Sommervillers, clericus Tullensis dioecesis; Carolus Fronmentin, laicus Sversationensis; Ioannes Zaraquiequi, clericus Tirasonensis, Ioannis Francisci Pauli S. Mariae super Minervam de Retz; Petrus Martyr Merizola, clericus Papiensis; Ferdinandus Colletta, laicus Signinus, Aloysii Alexii Hormodei; Vincentius Lucciulus, clericus de Mevania Spoletanae dioecesis; Petrus Paulus de Seria, Terracensis dioecesis, Petri S. Marci Ottoboni; abbas Franciscus Tassius, clericus Ariminensis, Ioannes Felix Cameresius, presbyter Spoletanae dioecesis, Laurentii S. Chrysogoni Imperialis; Federicus Calistus de Monte Georgio, clericus Firmanae dioecesis; Franciscus Dominicus de Rubeis, presbyter Prenestinae dioecesis, canonicus collegiatae ecclesiae S. Nicolai in carcere Tulliano de Urbe, Giberti Ss. Ioan-

nis et Pauli Borromaei; abbas Marcus Antonius Guaschus, presbyter Romanus perpetuus beneficiatus in dictâ basilicâ Principis Apostolorum; Carolus Guallus, clericus Romanus, Marcelli S. Stephani in Monte Caelio Sanctaerucii; Nicolaus Theobaldus, presbyter Tullensis, Ioannes Ricchius, clericus Lucensis, Ioannis Baptiste S. Marcelli Spadae; Carolus de Marchis, presbyter Asculanus; Joseph Sfasciamontius, laicus Montisalti dioecesis, Francisci S. Mariae in viâ Albitii; abbas Iosephi Spinuccius, presbyter Firmianus; Ilomphilius Corradinus, laicus de Fabriano Camerinensis dioecesis; Petrus Pantinus, laicus Romanus, Octavii S. Caeciliae de Aquaviva; abbas Nicolaus Piccolomineus, clericus Sanensis; Alexander Tosius de Monte Cassiano Lauretanae dioecesis, canonicus basilicae S. Mariae Transtyberim de Urbe, Bernardinus Mancinus, laicus Florentinus, Flavii S. Mariae de Populo Chisii; Philippus Maria Ptolomeus, presbyter Senensis, canonicus ecclesiae metropolitanae Senensis; Iosephi Montius, laicus a Balneo Burgi S. Sepulchri dioecesis, Scipionis S. Sabinae Delci; Zienobius Casinus, presbyter Florentinus; Andreas Minder, clericus Avenionensis; Laurentius Cabella, clericus Ianuensis, Hieronymi S. Agnetis extra moenia Farnesii; Andreas Mansius, presbyter Lucensis, canonicus cathedralis ecclesiae Lucensis; Lelius Cerchius, Lucensis laicus, Hieronymis Hieronymi Illyrici Bonivisi; Paulus Peccius, clericus Senensis; Maximilianus Vuamberches a Binchio, clericus Cameracensis dioecesis, Antonii S. Augustini Bichii; Joseph Mondimus, presbyter Laudensis, eiusdem Laudensis ecclesiae cathedralis canonicus; Ioannes Franciscus Aggravius, clericus Prenestinus, Petri S. Calixti Vidoni; abbas Marcus Antonius Zollius, presbyter Bergo-

mensis; Henricus Gial, Iaicus Frisingensis dioecesis, Gregorii S. Thomae in Parione Barbarici; Flaminius Marionus, clericus Eugubinus; Ioannes Claudius Tullensis, Hieronymi Ss. Marcellini et Petri Boncompagni; Carolus Bozzolus, presbyter Mediolanensis, canonicus insignis collegiae ecclesiae S. Nazarii civitatis Mediolani; Gabriel Gatticus, presbyter Mediolanensis; Joseph Vannarellus, Iaicus de S. Ginesio Camerinensis dioecesis, Alphonsi S. Crucis in Hierusalem Littae; Franciseus Milonus, presbyter Niceniensis; Stephanus de Castro, Iaicus Florentinus, Nerii Ss. Nerei et Achillei Corsini; Ioannes Baptista Michelius, clericus Sarsinatensis; Horatius Fulchignonius, Iaicus Romanus, Caroli S. Anastasiae Bonelli; Ioannes Baptista de Mitibus, presbyter Firmanus; Petrus Sodus Pientinae dioecesis, Caelii S. Petri in Monte Aureo Piccolominei; abbas Franciseus Antonius Gallus de Austrimont, presbyter a Latertia Aeheruntinae dioecesis; Joseph Cresconius, presbyter Beneventanae dioecesis, Caroli S. Susannaë Carasæ; Ludovicus Piecinus, clericus Æsinus; Michaël Angelus Zaccaria, clericus Romanus, Palutii Ss. duodecim Apostolorum Albertonii; Carolus Rasponus, eques S. Stephani, Ravennas; Carolus Antonius Corradus, Iaicus Calliensis, Caesaris S. Ioannis ante Portam Latinam Rasponi; Joseph de Molaria, clericus Romanus; Franciseus Titius, Iaicus Aretinae dioecesis, Nicolai S. Mariae Transpontinae de Comitibus; abbas Alexander Sozzinus, clericus Senensis; Franciscus Caesarinus a civitate Theatina, clericus coniugatus, Iacobi S. Mariae de Pace Nini; abbas Benedictus de Rubeis, presbyter Firmanae dioecesis; Jacobus Spinelli, presbyter Vintimiliensis dioecesis, Caroli Roberti Victorii; Andreas Lisius, Iaicus Urbinas, Joseph Zafonti,

presbyter Senensis, Iulii Spinulae; abbas Metellus Talpa, clericus de S. Severino; Silvius Vincentius, Iaicus Senensis, Inniei tituli S. Clementis Caraccioli; comes Virginius Maninus, presbyter Aquileiensis, decanus ecclesiae Utinensis; Franciseus Giamus, Iaicus Utinensis, Aquileiensis dioecesis, Ioannis Delphini, presbyterorum S. R. E. nuncupatorum; Marchio Franciseus Casatus, presbyter Placentinus; Alexander Mazzinus, Iaicus Rheiensiensis; Petrus Seribo de Marcellinis, Iaicus Parisiensis, Raynaldi S. Nicolai in carcere Tulliano Estensis; Antonius de Possentibus, presbyter a Fabriano Camerinensis dioecesis; abbas Carolus Bonaccius, clericus Romanus; Ioannes Dominicus de Pasqualibus, clericus Imolensis, Ioannis Stephani S. Agatae Donghii; Ioannes Felix Binus, presbyter Assisiensis; Ioannes Antonius Stracchiccius, clericus de Canaria Assisiensis dioecesis, Pauli Emiliae S. Mariae in Cosmedin Rondinini; Ugo Maffeus, clericus coniugatus Volaterranus; Michaëlangelus Brunocchius, clericus de Caprarola civitatis Castellanae dioecesis, Francisei S. Mariae in Viâlatâ Maidalchini; Carolus Eustachius, Romanus, clericus coniugatus, eques S. Iacobi de Spata; Franciscus Haim, Iaicus Augustanus; Theodosius Hergodes, Iaicus de Gramont Malinensis, Friderici S. Caesarei de Hassia; Carolus Albanus Urbinas, Iaicus; Ioannes Caesius, clericus abbatiae Sublaeensis, nullius dioecesis, Caroli S. Angeli in Foro Piscium Barberini; Jacobus Sobilongus, Forosemproniensis, clericus coniugatus; Salvator Serra, presbyter Ferrariensis, Caroli S. Eustachii Pii; comes Ranerius de Baschis, clericus Urbevetanus; Antonius Sorreca, presbyter a Monte Georgio Firmanae dioecesis, Caroli S. Pancratii Gualterii; canonicus Stephanus Ricciardus, presbyter Firma-

nus; Matthaeus Passanus, laicus Tiburinus, Decii S. Adriani Azzolini; abbas Ioannes Senesius, presbyter Perusinus; Felix Orsellius, clericus Foroliviensis; Antonius Giansettus, laicus Romanus, Odoardi Ss. Cosmae et Damiani Vecchiarelli; Ioannes Vincentius Condivius, presbyter Ripanus; Philippus Capriolus, laicus Romanus, Iacobi S. Mariae in Aquiro Fransoni; abbas Hilarius Mazzochius, clericus Romanus; Simon de Amicis, laicus de Camerino, Francisci Mariae Ss. Viti et Modesti Mancini; Paulus Franciscus Scottus, laicus Narniensis; Hieronymus Benvignatus, clericus de Roccacontrada Senogallensis dioecesis, Angeli S. Georgii ad Vulum Aureum Celsi; Petrus Paulus Grappolinus, presbyter Romanus; Paulus Racchellius, laicus Spoletanus, Pauli S. Mariae de Scala Sabelli Peretti; abbas Franciscus Butus, presbyter Romanus; abbas Paulus de Machaut, clericus Parisiensis, Paschal de Fornier, clericus coniugatus Marticensis, Ludovici de Vadosme, diaconorum S. R. E. cardinalium nuncupatorum: Ferdinandus Ximenes e Societate Iesu Florentinus, confessarius; Dominicus Cappellus, presbyter Ascolanus, canonicus collegiae ecclesiae S. Anastasiae de praedictâ Urbe, cum reverendissimo domino Phoebeo, archiepiscopo Tarsensi; frater Magister Ioannes Baptista Ursius Ordinis sancti Augustini, cum reverendissimo domino sacrista; Valerianus Capriolus, clericus Romanus, cum secretario sacri collegii; abbas Pompeius Scarlattus, clericus Florentinus, custos fontis et aquarum conclavis; Matthaeus Parisius de Benaudis Materanensis dioecesis, Ioannes Tiracorda Firmannus, medici physici; Gabriel a Porta de Villafranca, Sarzanensis dioecesis, chirurgus; Ioannes Petrus Paulutius, Pisauensis, aromatarius; Franciscus Maria Ser-

bitus de Monte Baroccio, Pisauensis dioecesis, Hieronymus Bilienus de Verchiano, Spoletanae dioecesis, eius auxiliatores; dominicus Altimanus de Vignola Mutinensis dioecesis, Petrus Galoppus Faventinus, barbitonsores; Antonius Rosellus Firmanus, Gaspar Mazzantes Fanensis, eorum auxiliatores; Franciscus Gualdus, faber lignarius; Donatus Corsini, faber caementarius; Ioannes Cecchettus de Penna Maceratensis dioecesis, familiaris magistrorum caeremoniarum; Antonius Felicettus, Ioannes dominicus Zonus, Franciscus Orlandus, Joseph Colettus, Antonius Comus, Benedictus Mughnanus, Antonius Iulius, Carolus Antonius Guinettus, Petrus Zoccoonus, Salvator Brandolitus, Paulus Antonius Brunus, Ioannes Iacobus Giaschetus, Ioannes Franciscus Zonus, dominicus Rubeus, Joseph Bernardini, Antonius Piscis, Andreas Ioannes Sanctori, Petrus Brandus, Ioannes Rossettus, Antonius Evangelista, Antonius Cambrinus, Fulvius Girottus, Ioannes Maria Catenaccius, Augustinus Gabriellius, Ioannes Paulus Guinettus, scopatores conclavis.

IV.

*Indultum nominandi ad dignitates Belgii
et comitatus Burgundiae regi catholico
conceditur¹.*

**Carissimo in Christo filio nostro Carolo
Hispaniarum regi catholico,
Clemens Papa IX.**

**Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

§ 1. Olim (postquam felicis recordationis Pius Papa IV praedecessor noster clarae memoriae Philippo II Hispaniarum regi catholico, quamdiu ageret in

Recensentur
aliae consimiles
concessiones.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

humanis et in sinceritate fidei ac unitate S. R. E. necnon obedientia et devotione suis ac successorum suorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persisteret, ut nullus ad dignitates abbatiales aut quoniamcumque monasteriorum etiam per priores aut praepositos regi et gubernari solitorum regimina, infra districtus ducatum, marchionatum et comitatum, aliorumque dominiorum suorum in partibus inferioris Germaniae seu Belgicae ditionis comprehensorum, ac se cum suis civitatibus et appendiciis extendentibus, quoque¹ tunc possidebat in illis partibus, dumtaxat consistentium, per eundem Pium praedecessorem, aut Sedem Apostolicam praefici², nec illis de quorumvis personis quovis modo provideri posset, absque dicti Philippi regis intentione et consensu praecedentibus; de aliis vero dignitatibus, videlicet secularibus principali bus, et regularibus non conventionalibus infra praedictos districtus, nonnisi de locis suae ditioni subiectis, aut sibi gratis et acceptis de aliis locis oriundis, provideri, concesserat et indulserat) piae memoriae Gregorius XIII, etiam praedecessor noster, multis maximisque praedicti Philippi regis erga se et dictam Sedem meritis adductus, concessionem et indultum huiusmodi ad comitatum Burgundiae ditionis suae haereditariae extendit ac ampliavit; et deinde recolendae memoriae Sixtus Papa V etiam praedecessor noster (exposito sibi pro parte eiusdem Philippi regis ab aliquibus tunc haesitari an prioratus conventionalis, qui per priores aut forsitan praepositos reguntur seu gubernantur, et nonnulla monasteria ac similes prioratus intra septa dominorum praedictorum et eiusdem Burgundiae comitatum

seu sub temporali dominio aliorum procurata consistentia, etiamsi prioratus vel praepositurae aut praepositatus, et non monasteria nuncuparentur, sub indulto ac extensione praedictis comprehendentes), eandem dubitationem amputando, eidem Philippo regi, sibi tantum vitâ durante, ius nominandi praedicto Sexto praedecessori et Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, tam ad praedictas dignitates abbatiales, aut quoniamcumque monasteriorum, etiam per priores aut praepositos regi et gubernari solitorum, regimina, quam etiam ad quoniamcumque prioratus, praeposituras, aut praepositatus conventum habentes, infra districtus eorumdem ducatum, marchionatum et aliorum dominiorum et comitatus Burgundiae, dummodo infra septa eorumdem dominiorum et comitatus Burgundiae consistenter, etiamsi sub temporali dominio aliorum procurum extarent vel temporalem iurisdictionem haberent, ac etiam prioratus, praepositurae aut praepositatus, et non monasteria nuncuparentur, pro tempore vacantes seu vacantia, per eundem Sextum praedecessorem et Romanos Pontifices successores suos ad nominationem huiusmodi conferendos et conferenda, concessit et indulsit; et postmodum similis recordationis Urbani Papa VIII etiam praedecessor noster similem concessionem et indultum claræ pariter memoriae Philippo IV dum vixit earumdem Hispaniarum regi catholicogenitori tuo, ad eius vitam tantum, fecit, prout in diversis dictorum praedecessorum litteris desuper in simili formâ Brevis, novissimis quidem dicti Urbani praedecessoris die vi octobris MDCXL expeditis, quarum tenores, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis haberi volumus, uberioris continetur.

¹ Videretur legend, quosque vel aliter (R. T.).

² Mate edit. Main. legit *praefixi* (R. T.).

Simile indul-
lum elargitur
Pontificis.

§ 2. Cum autem pro parte tuâ nobis fuerit expositum maiestatem tuam simili concessione et indulto ex nostrâ et Sedis Apostolicae benignitate gaudere posse plurimum exoptasse: nos, tuae fidei, constantiae ac devotionis, quibus erga nos et Sedem Apostolicam praefulgere dignosceris, meritis adducti, tuisque supplicationibus huiusmodi inclinati, tibi, tuâ tantum vitâ durante, et quamdiu in sinceritate fidei et unitate S. R. E. necnon obedientiâ ac devotione nostris et successorum nostrorum Romanorum Pontificium canonice intrantium huiusmodi praestiteris¹, ius et facultatem nominandi nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti tam ad praedictas dignitates abbatiales, aut quorundamque monasteriorum regimina, etiam per priores, aut praepositos regi et gubernari solitorum, quam etiam ad quoscumque prioratus, praeposituras aut praepositatus conventum habentes, infra districtus eorumdem ducatum, marchionatum et aliorum dominiorum tuorum praedictorum, ac comitatus Burgundiae dummodo intra septa eorumdem dominiorum et comitatus Burgundiae existant, etiamsi sub temporali dominio aliorum procurum consistant vel tempore iurisdictionem habeant, ac etiansi prioratus, praepositurae aut praepositatus et non monasteria nuncupentur, pro tempore vacantes seu vacantia, per nos et Romanos Pontifices successores nostros ad nominationem tuam infra decem menses a die cuiuslibet vacationis faciendam, ac nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti praesentandam, conferendos et conferenda, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, de specialis dono gratiae concedimus et indulgemus; ita ut de dictis dignitatibus abbatialibus, aut quibuscumque

monasteriis, prioratibus, praeposituris, praepositatibus praedictis pro tempore vacantibus absque nominatione tuâ predictâ, de aliis vero, sub nominatione huiusmodi non comprehensis, et absque illâ libere conferendis, dignitatibus videlicet secularibus principalibus et regularibus actu non conventionalibus, infra praedictos districtus consistentibus, nonnisi de locis tuae ditioni subjectis, aut tibi gratis et acceptis personis, per nos et successores nostros Romanos Pontifices et Sedem eamdem pro tempore disponi et resipitive provideri minime possit.

§ 3. Non obstantibus quibuscumque ^{Derogat con-}
constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac singulorum prioratum, praepositarum et praepositorum praedictorum, ac Ordinum, quorum illa sunt seu a quibus dependent, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua mentione, seu quaevis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâ in suo labore permanensuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magdalenam, sub annulo Piscatoris, die 11 augusti MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 2 augusti 1667, pontif. anno I.

¹ Potius *lege persistenteris* (R. T.).

V.

*Confirmatio decreti cardinalis Pallotti
circa validitatem capituli in provin-
ciâ Peruana a fratribus Ordinis Ere-
mitarum sancti Augustini celebrati.*

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Motiva huius
Constitutionis. Alias, pro parte dilecti filii Dominici de Cifuentes, provinciae Peruanae Ordinis Eremitarum sancti Augustini procuratoris specialis ad petendam confirmationem capituli eiusdem provinciae ultimo loco celebrati; ne non definiotoris proferendo suffragio nomine eiusdem provinciae in capitulo generali Ordinis huiusmodi tunc proxime celebrando, congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita exposito, quod dilectus pariter filius Ignatius de la Cerda, frater expresse professus Ordinis praedicti, praemissis se opponebat coram tunc existente priore generali dicti Ordinis, ne non venerabili fratre nostro Ioanne Baptista episcopo Tusculano eiusdem S. R. E. cardinali Pallotto nunquam apud nos et Sedem Apostolicam protectore; et propterea dictae congregationi pro parte Dominici praedicti supplicato, quatenus praeciperet et mandaret ut in huiusmodi causis procederetur ad prescriptum litterarum et decretorum apostolicorum:

Decretum sa-
crae congrega-
tionis episcopo-
rum. § 1. Emanavit ab eadem congregatione decretum tenoris, qui sequitur, videlicet: « Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, oratoris preces remisit ad eminentissimum Pallottum Ordinis huiusmodi apud hanc sanctam Sedem protectorem, qui supra expositis pro suo arbitrio et pru-

dentiâ decernat quod iuris erit ad prescriptum apostolicarum et eiusdem Ordinis constitutionum.

Romae, xxi maii MDCLXVII.

M. cardinalis GINETTI S.

§ 2. Cum autem, sicut nomine dilectorum etiam filiorum prioris provincialis et definitori memoratae provinciae Peruanae nobis super expositum fuit, praedictus Ioannes Baptista cardinalis et protector, vigore decreti praesertim, subinde partibus auditis, decretum ediderit tenoris sequentis, videlicet:

« Ioannes Baptista miseratio e divinâ episcopus Tusculanus S. R. E. cardinalis Pallottus nunquam apud nos et Sedem Apostolicam protectore; et propterea dictae congregationi pro parte Dominici praedicti supplicato, quatenus praeciperet et mandaret ut in huiusmodi causis procederetur ad prescriptum litterarum et decretorum apostolicorum: « Sacra congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, oratoris preces remisit ad eminentissimum Pallottum Ordinis huiusmodi apud hanc sanctam Sedem protectorem, qui supra expositis pro suo arbitrio et pru-

1 Potius lego electum (v. t.).

va, in praedicto capitulo provinciali in discretum ad idem capitulum generale electum, in eodem tamenquam discretum ad ferendum votum admittendum esse: et ita decernimus et mandamus, non solu[m] praedicto, verum etiam omni alio meliori modo. Datum Romae, die xxvi maii MDCLXVII. I. B. cardinalis Pallottus, protector ac praeses et delegatus;

Praedicti vero exponentes decretum huiusmodi pro firmiori illius subsistentia apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri suminopere desiderent:

Pontifex confirmat decretum ut supra

§ 3. Nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas¹ fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertum memorati Ioannis Baptista episcopi cardinalis et protectoris decretum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenient, supplemus.

Decretum istud titans.

§ 4. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac illis, ad quos spectat et spectabit, in futurum plenissime suffragari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiiri debere, ac irritum et

1 Ed. Main. legit *absolutos* (r. T.).

inanis si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficenter expressis et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore perniansuris, ad praemissorum effectum, bac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiores, sub annulo Piscatoris, die xi augusti MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 11 augusti 1667, pontif. anno 1.

VI.

Quod alumni seminarii pontificii Brunsbergae in Prussia ad titulum sufficientis litteraturae, et absque suorum Ordinario dimissoriis, ac non servatis interstitiis, promoveri possint.

*Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.*

§ 1. Dilectos filios alumnos seminarii pontificii Brunsbergae in Prussia specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesen-

Pro cemium

tium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eiusdem seminarii alumnis a superioribus eligendis, ut absque litteris dimissorialibus suorum Ordinariorum, ac etiam sine titulo beneficii ecclesiastici aut patrimonii, sed ad titulum tantum sufficientis litteraturae, a quocumque quem maluerint catholico antistite, gratiam et communionem Apostolicae Sedis habente, in propriâ dioecesi residente, vel in alienâ de dioecesani loci consensu pontificalia exerceente, ad quatuor minores etiam unico festivo vel feriato, neconon ad sacros etiam presbyteratus ordines tribus dominicis seu aliis festivis etiam continuis vel interpolatis diebus, extra tempora ad id a iure statuta, et non servatis interstitiis a sacro Concilio Tridentino designatis, amique curriculo non expectato, etiamsi, antequam de uno ad alium ordinem promoteantur, in primo quoque suscepto se minime exercerent, aut alienius ecclesiae servitio adscripti non sint, dummodo tamen ad id praevio examine reperiantur idonei, nec eis aliud canonicum obstet impedimentum, promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare libere et liceat possint et valeant, ad septenium proximum tantum, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, licentiam concedimus et impartimur, neconon anstitti praedicto ipsos ordines illis conferendi facultatem tribuimus. Praeterea cum eiusdem seminarii alumnis, qui alias haereticorum aut haereticorum filii fuerint, dummodo haereticorum ministri non fuerint et ministrorum filii non sint, ut, praevia haeresum et errorum suorum in scriptis coram notario et testibus abiuratione, quatenus antea non obiuraverint, ad

cosdem omnes, etiam sacros et presbyteratus ordines modo et formâ predictis promoveri, et ulterius cum eisdem alumnis forsan ob non servata interstitia a sacro Concilio Tridentino designata male promotis, ut in susceptis ordinibus ministrare, ac ad alios etiam sacros et presbyteratus ordines, ut praeferatur, promoveri similiter possint, eâdem auctoritate gratiose dispensamus.

§ 2. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutib; et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piscatoris, die xvi augusti MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat die 16 augusti 1667, pontif. anno I.

Deregatio
contrariorum.

VII.

Privilegia, exemptiones et indulta dapiferis, qui in conclavi suae assumptionis sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus inservierunt, concessa.

Clemens Papa IX,
Motu proprio, etc.

Nos, volentes dilectos filios nostros, Causa huic indulti. dum cardinalatus honore fungebamur, et venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium dapiferos, qui conclavi, in quo divinâ favente clementiâ ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus, inservierunt, quique ea de causa labores, vigilias et incommoda plura subierunt, habitâ ratione obsequiorum huiusmodi, favoribus, gratiis et privilegiis pro cuiuscumque meritis exornare, ac cosdem dapiferos et eorum singulos,

§ 1. Motu proprio, non ad ipsorum

dapiferorum, vel alterius pro ipsis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de merâ liberalitate certâque scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, in veros, indubitatos et non fictos familiares continuos commensales nostros, et eos qui ex illis clerici existunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque tres ex praefatis cardinalibus in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate et aliis meritis dignos tali dignitate iudicaverint, in nostros et Apostolicae Sedis notarios, sine tamen praeiudicio dilectorum filiorum notariorum de numero participantium, tenore praesentium recipimus, et tam illos quam alios dapiferos singulos, qui singillatim ab eisdem tribus cardinalibus digni tali honore approbati fuerint, sacri palatii et aulae Lateranensis comites et milites; ac tam illos quam alios omnes quoescumque dapiferos indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, qui que Urbis vel alicuius alterius ex civitatibus temporali dominio dictae Romaniae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis, cives esse voluerint, singulos in ea ipsâ civitate, quam singillatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem cardinalibus se admitti petierit, veros cives ad instar et nullâ prorsus differentiâ inter eos et singulos alios veros originarios et antiquissimos et nobiles participantes cives ipsius Urbis vel

*Ius civitatis
in eorum ha-
eredes transferi.*

civitatis, ita ut ipsum ius civitatis ad quoscumque eorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituimus et depulamus, ac nobilitatis et civitatis titulo, honore et insignibus decoramus, aliorumque familiarium continuorum commensalium nobis actu in palatio nostro apostolico serventium, et in illius tinello comedientium et bibentium, nostrorum et Sedis Apostolicae notariorum, palatiique et aulae praefatae comi-

tum, militum et nobilium et civium huinsmodi originariorum numero et consortio favorabiliter aggregamus, et pro veris, indubitatis et non fictis familiaribus continuis commensalibus ac notariis nostris, comitibusque, militibus, nobilibusque ac civibus deinceps haberi et reputari volumus et mandamus, eisque in quibuscumque impetrationibus ac concessionibus et litteris, tam gratiam quam iustitiam separatim, seu utramque mixtum concermentibus, se familiares continuos commensales nostros, et comites, milites, nobiles, ac cives et originarios nominare, nec propterea impetrationes, concessiones et litterae ipsae subreptionis vitio subiaceant, sed validae et efficaces existant, ac ex nunc deinceps et in perpetuum omnibus et quibuscumque, et prorsus similibus antelationibus antelationum, praerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, deeretis, declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis ac iuribus, quibus alii nostri familiares tempore dietae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem, ac quibus alii eiusdem Sedis notarii, etiam de numero participantium existentes, etiamsi habitum et rochettum notariorum ipsius Sedis non deferant, palatiique et aulae praedictae comites et milites ac nobiles originarii et antiquissimi cives eiusdem Urbis vel civitatis, quam, ut praesertur, elegerint, quicumque ex utroque parente vere nobili ac cive civili et originario antiquissimo procreati, de iure, statuto, consuetudine, vel alias ex aliquo speciali privilegio, seu alias etiam per quascumque litteras seu constitutiones apostolicas pro tempore editas, utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, ubique

*Comites et mi-
litae creantur.*

locorum in iudicio et extra, sine tamen eorumdem notariorum de numero participantium praecidicio, uti, frui, potiri et gandere libere et licite valeant realiter et integre in omnibus et per omnia, etiamsi in Urbe et civitate huiusmodi non habitaverint, perinde ac si de vero nobili genere ex utroque parente originario et antiquissimo eive procreati forent, et huiusmodi praerogativa, privilegia, exemptiones, gratiae, favores, concessiones, indulta et iura, quae pro aliis nobilibus et civibus originarii emanarunt, et quae ratione nobilitatis et civilitatis naturalis et originariae aliis competunt, pro eisdem dapiferis in specie emanassent seu emanarent, et eisdem naturaliter de iure, statuto, consuetudine, fundatione vel alias competerent; vigore praesentium indulgemus.

A. gabellis
aliisque operi-
bus liberat.

§ 2. Ac singulos dapiferos praefatos a solutione et exactione decimarum ecclesiasticarum, ubique locorum et ex quacumque, quantumvis urgentissimâ et inexcoigitabili causâ et occasione, etiam ad instantiam imperatoris, regum, rerum publicarum, etiam Venetorum, et quorunque aliorum principum, impositarum et imponendarum pro tempore, liberamus et eximimus, liberosque et exemptos fore et esse decernimus; ipsis dapiferis, eorumque singulis, quoscumque fructus et proventus ecclesiasticos, tam occasione pensionum annuarum ipsis vel eorum alieni reservatarum, quam ratione omissionis recitationis horarum canoniarum indebit perceptos, cuiuscumque quantitatis fuerint, gratiose remittimus et condonamus; ac cum eis super inhabilitate per eos propterea quomodolibet contractâ, vel etiam ex eo quod censuris huiusmodi ligati missas et alia divina officia, non tamen in contemptum clavium, celebraverint, aut alias in divinis se immiscerent, ut illâ et eis-

dem praemissis non obstantibus, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, alias tamen rite, promoveri^t et in illis etiam susceptis alias rite per eos ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare etiam libere et licite valeant, dispensamus.

§ 3. Ac eosdem dapiferos, si qui eorum defectum natalium patiuntur ex quo-
<sup>legitimis lo-
gutinis natali-
bus restituuntur.</sup>
cumque damnato et illicito coitu, etiamsi ex nobilissimis parentibus ac vilibus feminis forsitan procreati sint, etiamsi legitimati alias existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam sive notam abstergimus et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus, ac cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis et maternis, et aliorum consanguineorum seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque, non tamen feudalibus et emphyteuticis aut ecclesiasticis vel ab ecclesia acquisitis, ac sine praecidicio venientium ab intestato vel ex fideicommisso seu alias de iure validâ dispositione, succedere, et illa donationis seu alio quovis titulo consequi et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia iura legitima et successiones ex testamento vel ab intestato, haereditates, legata, libertates restituendo et reintegrando realiter et cum effectu; neenon ad dignitates, honores et quae-
<sup>Ad dignitates
et officia admittantur.</sup>
cumque alia officia secularia, publica vel privata, etiam assumi, illaque gerere et exercere in omnibus et per omnia ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis non obsistat impedimentum, ac clericali charactere, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, et ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si ad illos non-

1 Edit. Main. legit *promovere* (R. T.).

dum promoti sunt, promoveri, et postmodum chartere et ordinibus huiusmodi illorumque privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, ac quaecumque et qualiacumque cum curâ et sine curâ beneficia ecclesiastica, etiamsi personatus, administrationes et officia etiam curata et electiva in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel earum perpetuae vicariae, ac canonicatus et praebendae, non tamen in cathedralibus, ac dignitates, non tamen in eisdem cathedralibus post pontificalem naiores, nec principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si sibi aliâs canonice conferantur, aut ipsi elegantur, praesententur vel aliâs assumantur ad illa et instituantur in illis, recipere, et, dummodo plura simul non sint quam quae a Concilio Tridentino permittuntur, quoad vixerint, retinere libere et liceat, similiter dispensamus.

*Alia confert
privilegia.* § 4. Qaodque omnes et quaecumque gratiae, provisiones, commendae, ac praesentes et quaevis aliae litterae apostolicae, ac etiam in formâ Brevis pro illis expedienda, gratis ubique expediantur, tam de capienda possessione nomine camerae apostolicae, quam in favorem litterarum apostolicarum, ubi illis super provisionibus quorūcumque beneficiorum ecclesiasticorum dari poterint, prout nostris familiaribus et continuis commensalibus etiam gratis dantur ac conceduntur ac dari et concedi debent, praecipimus et mandamus, ac dapiferis praefatis, et eorum singulis, ut ubicumque loci Ordinarii vel canonici metropolitanarum aut aliarum ecclesiarum, aut personae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in Romanâ curiâ, quam extra eam, ad id per eos et eorum singulos eli-

gendi, seu eligendae, quascumque pensiones annuas eis eorumque singulis super fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et emolumenis universis, certis et incertis, ac distributibibus quotidianis, quarumcumque mensarum episcopalium, archiepiscopalium et abbatialium, ac dignitatum et canoniciatum et praebendarum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum etiam per S. R. E. cardinales obtentorum et impoterum obtinendorum, cum curâ et sine curâ, secularium, aut quorumvis Ordinum regularium, seu fructis, redditus et proventus, aliaque emolumenta et distributiones huiusmodi, reservatas seu reservatos, ac reservandas seu reservandos, etiamsi aliâs semel vel plures translatæ seu translati fuerint, usque ad summam centum ducatorum in toto vel in parte, ac etiam in mortis articulo, easare et extinguere, ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus et proventus, et alia emolumenta et distributiones huius modi, usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, per eosdem dapiferos et eorum singulos nominandis, quotecumque, quaecumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, aliâs tamen pensionum huiusmodi capacibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo et formâ quibus dapiferis reservatae seu reservandae fuerint, etiam absque beneficia huiusmodi obtinentium consensu, integrè persolvendas seu persolvendos, et per eos percipiendas, exigendas, levandas, ac percipiendos, exigendos, levandos reservare, constituere et assignare valeant, ipsique translatitii in possessionem dictas pensiones exigendi, in qua ipsi dapiferi tempore translationis per eos vigore

praesentium faciendae existebant, in omnibus et per omnia subrogati esse censentur, etiam concedimus et indulgemus, et etiam si similem gratiam a predecessoribus nostris alias forsitan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, illius effectu cunctative eos gaudere et potiri volumus.

Translations pensionum conceduntur in et novas reservationes, constitutiones et assignationes pensionum, seu fructuum, redditum et proventum, aliorumque huiusmodi, plenam roboris firmatatem obtinere, ipsosque beneficia, super quorum fructibus, redditibus et proventibus reservatae fuerint, obtinentes, ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore, ac eisdem dapiferis, ut, ratione quaruncumque pensionum eis et eorum cuiilibet super quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, ut praefertur, vel alias quomodolibet qualificatis, non tam ultra summam ducentorum ducatorum auri de camerâ pro quolibet, tunc et pro tempore reservatarum ac reservandarum, habitum et tonsuram clericales gestare, et in illis, dummodo ipsi habitum decentem et honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam cogi seu compelli, minusque aliquas sententias, aut censuras, etiam privationis, seu cassationis ipsarum pensionum ad praedictam summam ducentorum ducatorum ascendentibus et reservatas, ut praefertur, etiamsi matrimonium contraxerint cum uniac tantum et virgine, recipere et retinere.

Ad testandum habilitat. § 8. Postremo quod bona quaecumque ad dictos dapiferos et eorum quemlibet spectantia, et per eos, etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum etiam canonicatum et praebendarum ac dignitatum quaruncumque per eos alias obtentorum et obtinendorum, aut alias quomodolibet, et quovis qua-

sito colore vel ingenio, seu eorum industriâ, legitime tamen et licite, acquirenda, etiam in Urbe, cunctâ districtu, ac ubicumque existentia, spoliis minime subiaeant; sed ipsi dapiferi, etiamsi religioni alienius militiae, etiam S. Iohannis Hierosolymitani adscripti fuerint, de illis in favorem quaruncumque personarum, de iure tamen capacum, etiamsi curiales esse desierint, et in quocumque loco, quantumvis remoto, eos decedere contigerit, testari, et alias disponere, eisque ab intestato decedentibus eorum haeredes quicunque succedere libere et licite valeant, simil modo concedimus et indulgemus.

§ 9. Praecipientes et mandantes dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis camerae nostrae apostolicae, et quibuscumque aliis spoliorum huiusmodi collectoribus et militiarum praefatarum officialibus, aut procuratoribus, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque haeredes dictorum dapiferalrum desuper molestare audeant seu presumant, ac etiam decernentes donationes, etiam per viam testamenti et codicillorum per ipsos dapiferos de eorum bonis huiusmodi, servatis de iure servandis, faciendas, semper et perpetuo validas et efficaces fore, nec eodem dapiferos, eorumque aliquem, ad litteras super praesentibus conficiendas in dictâ camerâ insinuandum, aut admitti et registrari petendum teneri, nec illas, etiamsi intra tempus legitimum insinuatae, admissae, seu registratae non fuerint, propterea minus validas censeri, sed suos plenarios effectus sortiri debere, easdemque praesentes, et in eis contenta quaecumque, sub quibusvis revocationibus, limitationibus, suspensionibus, modificationibus, decretis, constitutionibus apostolicis, similium gratiarum revocatoris,

A molestis
hac de causa in-
currentis ha-
redes liberat.

vel quae eas limitarent aut moderarent, quae a nobis et dictâ Sede pro tempore, et de quibusvis causis, etiam urgentissimis, etiam in divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel alias, quavis auctoritate, haec tenus vel imposterum emanaverint, minime comprehendendi, sed quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum repositas et reintegratas esse et censeri; siveque per quoscumque indices, etiam commissarios, quavis auctoritate fungentes in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum euilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique indicari et definiri debere, irritum quoque et inane si secus super his a quocquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Expeditionem
gratiosam man-
dat*

§ 10. Et insuper dilectis filiis rescribendario et computatori collegii scriptorum litterarum apostolicarum, et aliis ad quos earumdem litterarum expeditio spectat, in virtute sanetae obedientiae, et sub poenâ indignationis nostrae, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus mandamus ut easdem praesentes, et forsitan alias litteras super praemissionis omnibus, tam coniunctim quam divisim, ac pro singulis quibuscumque derogationibus, decretis et clausulis in eis contentis, gratis de mandato nostro ubique in omnibus officiis etiam abbreviatorum, sollicitatorum, secretariorum plumbi et registri, absque aliquâ pecuniarum exactione, etiam per viam compositionis facienda¹, omni contradictione et dilatione cessantibus, signent, expediant et expediri faciant.

*Deregat con-
travrs.*

§ 11. Non obstantibus eisdem praemissionis, ac de certo notariorum numero, etiamsi ad illum non sit deventum, quibus alias per praesentes non intendimus

¹ Edit Main. legit faciendas (R. T.).

derogare, ac regulâ nostrâ de praestando consensu in pensionibus, ac felicis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de similibus vel dissimilibus gratiis in camerâ apostolicâ infra tres menses praesentandis et registrandis, ac recolendae memoriae Pii Papae V etiam praedecessoris nostri contra illegitimos, ac Pictaviensis concilii, et aliis apostolicis, ac etiam in universalibus provincialibusque conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, et monasteriorum, ecclesiarum, Ordinum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, ac etiam urbis Romae, et aliarum civitatum, oppidorum et terrarum, ac camerae praedictae, ac quarumvis universitatum, etiam iuramento, confirmatione, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, stabilimentis, usibus et naturis, decretis, ac etiam novis reformationibus, ac etiam legibus, tam pontificiis quam imperialibus, regiis et ducalibus, etiam sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis,² superioribus ac personis et locis quibuscumque, in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibus et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti perpetui continentibus, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, ac alias forsitan in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; inter alia disponentibus, quod beneficia Urbis non nisi personis certis modo et formâ qualificatis, et oriundis ex certis locis, ac trium Ordinum militiarum² expresse professis conferri et commendari soleant; quibus om-

¹ Deest illis eorumque, ut pag. 523 b (R. T.).

² Forsitan militarium legendum (R. T.).

nibus etiam si alias pro eorum sufficienti de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda foret, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore perman- suris, hae vice dimitaxat, speialiter et expresse harum serie motu pari deroga- gatus; ceterisque contrariis quibuscum- que; cum clausulis opportunis.

Fiat motu proprio I.

clausulae.

Et cum absolutione a censuris ad effectum, etc., et in casibus regulæ de insordescientibus, cum opportunitâ illius, neenon alterius regulæ de non tol- lendo iure quæsito, aliisque necessariis et opportunis derogationibus, qua- tenus opus sit et quod indultorum con- cessorum, gratiarum, derogationum, aliorumque praemissorum omnium et singulorum maior et verior specificatio et expositio fieri possit in litteris, in quibus singulorum dapiferorum nomina et cognomina, ordines, qualitates, gra- dus, dioeceses, patriæ, et alia requisita exprimi et describi, seu pro expressis et descriptis haberi possint, iuxta notu- lam per ipsos seu eorum deputatos con- fectam simul, vel ad partem, etiam in unâ non factâ mentione de illâ vel aliis, prout videbitur expedire, expedienda- rum, etc.

Transumpto-
rum fides.

§ 42. Volumus autem quod litterarum super praesentibus conficiendarum transumptis, etiam impressis, et sigillo ac manu aliquius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis et sub- scriptis, eadem fides tam in iudicio

quam extra illud adhibeatur, quæ ori- ginalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

§ 13. Volumus autem quod sola praes- sentis motus proprii nostri signatura suf- ficiat et ubique fidem faciat in iudicio et extra illud, regulâ quacunq[ue] contraria non obstante.

Fiat I.

Datum Romæ, apud S. Mariam Maio- rem, xiv kalendis septembribus, anno 1.

Dat. die 19 augusti 1667, pontif. anno 1.

*Nomina autem ipsorum dapiferorum
sunt hæc, quæ sequuntur.*

Paulus Strada, Romanus, clericus con- jugatus, noster, dum cardinalatus honore fungebamur; Gentilius Fidelis, clericus Camerinensis, Francisci Ostiensis Barbe- rini; Ioannes Gamba iuris utriusque doc- tor, sacerdos Ravennatensis, Martii Portuensis Ginetti; abbas Carolus Vainus, commendatarius Ss. Mauriti et Lazari, Romanus, Antonii Praenestini Barberini; Ioannes Baptista Vannius, clericus de Caldarola, Ioannis Baptistæ Tusculani Palotti; Baldus Corradus, clericus Ma- ceratensis, Francisci Mariae Sabiniensis Braneatii; canonicus Guidus Mucciulus, sacerdos de Burgo Pacis Urbanensis, Ulderici Albanensis Carpini; Antonius Talentius, canonicus Romanus, Ernesti Adalberti S. Praxedis Harrach; Franci- ceus Botius, sacerdos et canonicus Gen- nuensis, Stephani S. Laurentii in Lu- cina Duratii; Joseph Lampanus, clericus, iuris utriusque doctor, a Monte Flaseo- ne, Iulii S. Priseae Gabriellii; Paulus Nicola Vinerius, laicus Recanatensis, Virginii S. Mariae Angelorum Ursini; Caesar Segà, clericus Bononiensis, Cae- saris Ss. Quatror Coronatorum Facchenneti; Alexander Libicinus, clericus et prior S. Siffoini dioecesis Lixme, Hieronymi SS. Trinitatis in Monte Pineo Gri-

maldi; comes Ioannes Baptista Laverchius, laicus Faensis, et eques S. Stephani, Caroli S. Stephani in capite Rossetti; Antonius Maria Petronius, iuris utriusque doctor, sacerdos a Monte Reale, dioecesis Reatinae, Nicolai S. Mariae Transtyberim Ludovisi; Ioannes Baptista Tamphanus, sacerdos Forosempromiensis, Alderani S. Pudentianae Cybo; Hieronymus Lancettus, clericus Caesenatensis, Federici S. Petri ad Vincula Sforzia; Felix Bonafides, clericus Firmanus, Benedicti S. Honnphrii Odescalchi; Ioannes Baptista Pellegrinus, clericus Mediolanensis, Laurentii Ss. Quirici et Iulittae Raggii; Ioannes Rennius, Ambianensis dioecesis, laicus, Francisci Pauli S. Mariae super Minervam de Retz; Carolus Vismara, laicus Mediolanensis, Aloysii S. Alexii Homodei; Benedictus Mazzinus, clericus Romanus, Petri S. Marci Ottoboni; Fulvius Augustinus Venetianellus, clericus, iuris utriusque doctor, Urbinate, Laurentii S. Chrysogoni Imperialis; Angelus Cianellonus, laicus Reatinus, Giberti Ss. Ioannis et Pauli Borromaei; Iulius Guascus, clericus Romanus, Marcelli S. Stephani in Monte Caelio Sanctaeucii; Ioannes Baptista Buccata, clericus Bergomensis, Ioannis Baptiste S. Marcelli Spadae; Angelus Vignatus, laicus Lodegianus, Franciscus S. Mariae in Via Albicci; Franciscus Horatius Speculus, clericus Romanus, Octavii S. Ceciliae de Aquaviva; Antonius Theodosius, Senensis, clericus, Flavii S. Mariae de Populo Chisii; Thomas Claudius, clericus coniugatus, Perugensis, Scipionis S. Sabinae Deleii; Franciscus Salundocins, clericus, Florentinus, Hieronymi S. Agnetis extra moenia Farnesii; Michael Bizzottus, sacerdos canonicus ecclesiae collegiae Ss. Paulini et Donati, Lucensis, Hieronymi sancti Hieronymi Hyricorum Bonvisii; Hie-

ronymus Piccolomineus, clericus Senensis, Antonii S. Augustini Brichii; Dominicus Venantius, clericus Nepensis, Petri S. Calisti Vidoni; Hieronymus de Dominicis, sacerdos Belfortis Camericensis dioecesis, Gregorii S. Thomae in Parione Barbarici; Franciscus Antonius Scarincius, clericus Romanus, Hieronymi Ss. Marcelli et Petri Boncompagni; Hieronymus Mucciolus, clericus Pisauensis, Alphonsi S. Crucis in Hierusalem Littae; Joseph Fiduccius, clericus de Monte Pulciano, Nerii Ss. Nerei et Achillei Corsini; Philippus Argentus, laicus, a Civitate Vetere, Caroli S. Anastasii Bonelli; Ludovici Gabutius, sacerdos Firmanus, Caelii S. Petri in Monte Aureo Piccolominei; Ioannes Antonius Fiducius, clericus coniugatus de Monte Pulciano, Caroli S. Susanna Carafae; Dominicus Minutius, sacerdos a Montebalbotto Senogallensis dioecesis, Palutii Ss. XII Apostolorum Albertonii; Petrus Franciscus Iandinus, sacerdos Foroliensis, Caesaris S. Ioannis ante Portam Latinam Rasponi; Lelius Bertonius, clericus Roianus, Nicolai S. Mariae Transpontinae de Comitibus; comes Fabritius Torglionus, clericus Anconitanus, Iacobi S. Mariae de Pace Nini; Petrus Valtronius, Monsaviniensis, iuris utriusque doctor, clericus dioecesis Aretinae in Etruria, Caroli Roberti Victorii; Iulius Puttius, sacerdos a Spetia, dioecesis Sarisanensis, Iulii Spinulae; abbas Didaenus Tabassus, dioecesis Sulmonensis, Innici S. Clementis Caraccioli; Thomas Berterra, clericus a Saxoferrato, Ioannis Delphini; Iulius Florinus, Rheiensis coniugatus, Rinaldi S. Nicolai in Caredere Tulliano Estensis; Camillus Cerronius, canonicus cathedralis Ferrarensis, Ioannis Stephani S. Agathae Donghii; Adrianus Corromanus, clericus coniugatus Perusinus, Pauli Emilii S. Mariae in Co-

smedin Rondinini; Marcus Mellinus, Romanus, clericus coningatus, Francisci S. Mariae in Vialatā Maidalechini; Joseph Danzaërt de Beveren, clericus Flandrensis, Federici S. Caesarei de Hæssia; Antonius Comes, clericus Camerinensis, Caroli S. Angeli in Foro Piscium Barberini; Petrus Carolus Capelletus, clericus coniugatus, Reatinus, Caroli S. Eustachi Pi; Franciscus Gentilutius, clericus Lauretanae dioecesis, Caroli S. Eustachii Gualterii; Antonius Favonius, canonicus cathedralis S. Severini, Decii S. Adriani Azzolini; Hieronymus Valentinus, sacerdos Ilortensis, Odoardi Ss. Cosmae et Damiani Vecchiarelli; Dominicus Ranconins, Iaienus Ferrariensis, Iacobi S. Mariae in Aquiro Fransoni; Gasparus Plantanidus, clericus Romanus, Francisci Mariae Ss. Viti et Medesti Mancini; Ioannes Hieronymus Rosolinus, iuris utrinusque doctor, Romanus, Angeli S. Georgii ad Velum Aureum Celsi; Annibal Benignus, clericus Camerinensis, Pauli S. Mariae de Scala Sabelli Peretti; Paschasius de Forneris Gallus, Marsicensis, clericus coningatus, Ludovici de Vadosme, diaconorum S. R. E. nuncupatorum.

VIII.

Facultas duci Bavariae tradendi octo ex decem monasteriis Palatinatus superioris, dum per haereticos occupata, religiosis eorum respective Ordinum, et reliqua duo monasteria, quae erant monialium, in erectionem novi monasterii monialium in oppido Bumbergae faciendam.

Dilecto filio nobili viro Ferdinando Mariae Bavariae duci, Sacri Romani Imperii principi electori,

Clemens Papa IX.

*Dilecte fili, nobilis vir,
salutem et apostolicam benedictionem.*

Sacrosancti apostolatus ministerium humilitati nostrae, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, ab Æterno Pastore creditum, exigit ut, circa ea, per quae Ecclesiae decori et utilitati, catholicaeque fidei propagationi et religionis incremento consultetur, propensis studiis intendentibus, datae nobis a Domino potestatis partes desuper interponamus, sicut pia catholicorum principum avitae religionis tuendae et propagandae zelo eximiae¹ conspicuorum vota postulant, et nos, maturè prudentique deliberatione prævià, ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem, ac ecclesiarum aere alieno oppressarum levamen, piorumque operum provectionem cognoscimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecisti, quod, cum monasteria de Reichenbach, de Ensдорff, de Weissenhoëf et de Michelfelt, virorum, Ordinis sancti Benedicti, ac de Walderbach et de Walsassen, etiam virorum, et de Selingenpon, mulierum, Ordinis Cisterciensis, necon de Schontal, sive Vallis Speciosae, virorum, Ordinis Eremitarum sancti Augustini, ac de Speissart, etiam virorum, Ordinis Praemonstratensis, et de Gnaderbergh nuncupata, monialium, Ordinis sanctae Brigittæ, Ratisbonensis, Bambergensis et Eistettensis dioecesis respectively, in Palatinatu superiori existentia, cum omnibus eorum bonis, pertinentiis et iuribus, dum ab haereticis occupata et tandem detenta fuerint, donec a clarae memoriae Ferdinando II dum vixit Romanorum rege illustri in imperatorem electo, operâ præcipue, ope, consiliis et fortitudine bellicâ bonae memoriae Maximiliani dum vixit Bavariae ducis, sacri Romani imperii principis

Exordium.

Expositio.

¹ Legerem eximio (n. t.).

electoris, genitoris tui, ab illorum manibus vindicata et recuperata fuerunt; tu ad Catholicam Religionem in dicto Palatinatu, qui a memorato Ferdinando rege eidem Maximiliano duci cessus et traditus fuit, et in cuius tu possessione uti ipsius Maximiliani ducis haeres et successor existis, stabiliendam atque augendam plurimum conferre posse existimas, si eadem monasteria, eorumque bona, videlicet de Reichenbach (eius bonorum seu reddituum certa portio dilectis filiis fratribus conventus, qui est in civitate Neoburgi, Ordinis fratrum sancti Francisci de Paula Minorum nunupatorum assignata reperitur) ac de Ensdorff, de Weissenhoë et de Michelfelt dicto Ordini sancti Benedicti eiusque monachis eiusdem provinciae in qua ea sita sunt, ac de Walderbach et Walsassen Ordini Cisterciensi eiusque abbati generali et monachis, neconon de Schontal, seu Vallis Speciosae, Ordini Eremitarum sancti Augustini, eiusque fratribus, ac de Speissart Ordini Praemonstratensi, eiusque canonicis regularibus, de Selingenpont vero monialium Cisterciensium et de Gnaderbergh monialium S. Brigittae Ordinum huiusmodi monasteria in erectionem unius novi monasterii pariter monialium, illius Ordinis qui magis placuerit, in oppido civitate nuncupato Ambergae¹ eiusdem Palatinatus superioris, in quo alia monialium monasteria non reperiuntur, respective tradantur, tribuantur et assignentur, prout tradi, tribui et assignari summopere desideras, nullo tamen tibi desuper acquisito vel reservato iurepatronatus aut alio quocunque iure, ita ut in Ordines praedictos eorumque personas respective, quarum opera, vita et exemplo fides catholica in illis partibus benedicente Domino stabiliri propagarie possit, libere transeant.

¹ Supra legebatur Bambergae (B. T.).

§ 2. Quare nobis humiliter supplicari fecisti, ut in praemissis opportune pro-videre de benignitate apostolicâ dignar-remur. Nos igitur, piis religiosisque nobilitatis tuae votis huiusmodi favorabili-ter quantum cum Domino possumus an-mere, specialemque tibi, de cuius pietate ac in nos et hanc sanctam Sedem devotione plurimum in Domino confidi-nus, gratiam facere volentes, teque a quibusvis excommunicationis, suspensi-onis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et penis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum praesentium dum-taxat consequendum, harum serie ab-solventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de congregatio-nis a nobis super hoc nego-tio specialiter deputatae consilio, tibi tenore praesentium benigne indulgen-^{Concedit Pon-tifex prius in rubrica.}ti, nostrâ et dictae Sedis Apostolicae, ad quam bonorum praedictorum dispo-sitio pertinere dignoscitur, auctoritate, praedicta de Reichenbach, de Ensdorff, de Weissenhoë et de Michelfelt memo-rato Ordini S. Benedicti eiusque mona-chis eiusdem provinciae in qua sita sunt, de Walderbach vero et de Walsassen Ordini Cisterciensi eiusque abbati ge-nerali et monachis, de Schontal autem, sive Vallis Speciosae, Ordini Eremitarum sancti Augustini eiusque fratribus, ac de Speissart Ordini Praemonstratensi ei-usque abbati generali et canonicis re-gularibus, neconon de Selingenpont et de Gnaderbergh monialium monasteria¹ huiusmodi in erectionem novi monialium monasterii in dicto oppido Ambergae ut praefertur faciendam, respective, cum omniibus et singulis ipsorum respective monasteriorum bonis, pertinentiis, mem-

¹ Male edit. Main. legit monasterii pro mo-nasteria (B. T.).

bris, redditibus et iuribus universis si-
ent praemittitur perpetuo tradere, tri-
buere et assignare (cum interventu ta-
men et assistentiâ dilecti filii nostri et
Sedis praedictae nuncii apud carissimum
in Christo filium nostrum Leopoldum
eorumdem Romanorum regem illustrem
in imperatorem electum pro tempore re-
sidentis, vel alterius ecclesiasticae per-
sonae ab eodem nuncio deputandae) pos-
sis et valeas, nullo tamen tibi desuper
acquisito aut reservato iurepatronatus,
aut alio quocumque iure, et salvâ rema-
nente supradicto conventui fratrum Mini-
morum Ordinis sancti Francisci de Paula,
pro eorum alimentis, portione bonorum
sen redditum dicti monasterii de Rei-
chenbach penes ipsos existente, quam
portionem eisdem fratribus concedimus,
et ab eis retineri volumus, donec de
aequivalenti anno redditu et aequo op-
portuno provisum illis fuerit. Volentes
insuper et auctoritate apostolicâ decer-
nentes venerabilem fratrem Marquardum
episcopum Eistettensem, ad effectum in-
stituendi iuxta decreta Concilii Tridentini
seminarium ecclesiasticum in suâ ci-
vitate seu dioecesi Eistettensi, et non ad
alios usus, accipere per triennium, a data
praesentium litterarum computandum,
de manu illius, penes quem erit adminis-
tratio supradictorum duorum monaste-
riorum monialium de Selingenpont et de
Gnaderbergh, omnes fructus ex eorum
duorum monasteriorum bonis pro-
venientes; dilectione vero filium nostrum
Guidobaldum S. R. E. cardinalē de
Thun nuncupatum, ecclesiae Ratisbonen-
sis* ex concessione et dispensatione apo-
stolicâ praesulem, accipere pariter per
triennium de manu praedictorum mona-
chorum ac canonicorum regularium et
fratrum Ordinis Eremitarum sancti Au-
gustini respective dimidiam partem an-
nuorum fructuum ex aliorum primodi-

ctorum octo monasteriorum virorum bo-
nis proventuorum, ut in extinctionem
debitorum eiusdem ecclesiae Ratisbonen-
sis, cum interventu et consensu dilecto-
rum filiorum capituli et canonicorum
ipsius ecclesiae, et non in alios usus, con-
vertantur, idque, sive effectum habuerit
sive non habuerit aliud indulsum per-
cipiendi per triennium omnes fructus
omnium decem monasteriorum praedi-
ctorum bonae memoriae episcopis Rati-
bonensisbus defunctis¹ a felicis re-
cordationis Alexandro Papa VII praec-
decessore nostro concessum. Nos enim
tibi praemissa omnia modo et formâ
praedictis peragendi et exequandi, nec
non memorato nuncio novum monaste-
rium monialium, eius qui magis placue-
rit Ordinis, in praedicto oppido Ambergae
ad omnipotentis Dei gloriam et a-
nimarum salutem ac religionis incre-
mentum, auctoritate nostrâ apostolicâ
perpetuo erigendi et instituendi, ac praedi-
cta duo monialium monasteria de Se-
lingenpont et de Gnaderbergh, eorum
que titulos, denominaciones, tatum et
essentiam regulares penitus et omnino
itidem perpetuo suppressi et extin-
guendi, ipsorumque monasteriorum sic
suppressorum et extinctorum bona, pro-
prietates redditus, proventus, obventiones,
iura et emolumenta universa eidem
novo monasterio pro illius dote, eiusque
monialium sustentatione, ac onerum eis
pro tempore incumbentium supportatio-
ne, ita ut liceat ipsis monialibus novi mo-
nasterii huiusmodi suo et eiusdem mo-
nasterii nomine illorum omnium corpo-
ralem, realem et actualem possessionem,
seu quasi possessionem, per se, vel alium,
seu alios, apprehendere et apprehensam
perpetuo retinere, fructus quoque redi-
tus, proventus et emolumenta quaesi-

¹ Edit. Main. legit de defunctis (R. T.).

cumque ex eis proventura, postquam tam
men trienium, ad quod eosdem fructus
a memorato Marquardo episcopo accipi
voluimus, ut praefertur, clapsum fuerit,
percipere, exigere, levare, ac in suos
communes et dicti monasterii usus, neces-
sitates et utilitatem convertere, dioecesi-
san loci seu cuinsvis alterius licentia de-
super minime requisita, etiam perpetuo,
dicta auctoritate, concedendi, applicandi,
appropriandi et assignandi, ceteraque
desuper necessaria et quomodolibet op-
portuna faciendi, gerendi et exequendi,
quamenique necessaria et opportu-
nam facultatem et auctoritatem, earum-
dem tenore praesentium, tribuimus et
impartimur.

Decretum ir-
ritus. § 3. Decernentes ipsas praesentes litteras, et in eis contenta, ac inde iuxta earum formam et tenorem secutura qua-
cumque, nullo unquam tempore sub quibusvis similium vel dissimilium gratia-
rum revocationibus, limitationibus, sus-
pensionibus, aliisque contrariis disposi-
tionibus etiam per nos et successores
nostros Romanos Pontifices, sub quibus-
cumque verborum tenoribus et formis,
etiam motu proprio et de apostolicae
potestatis plenitudine, pro tempore faci-
endis comprehendendi vel comprehensa
censi, sed ipsas praesentes litteras, tam-
quam ad divini cultus ac religionis bo-
norumque et piorum operum incremen-
tum concessas, semper ab illis excipi, et
exceptas, ac, quoties illae emanaverint,
toties in pristinum et validissimum sta-
tum restitutas, repositas et plenarie reintegras, ac de novo etiam sub poste-
riori data per eos, ad quos pro tem-
pore spectabit, quandocumque eligenda
concessas intelligi, firmasque, validas et
efficaces existere et fore, suosque plena-
rios et integros effectus sortiri et obti-
nere, ac illis, ad quos spectat et pro
tempore spectabit, in omnibus et per

omnia plenissime suffragari, siveque et
non aliter in praemissis per quoscumque
judices ordinarios et delegatos, etiam
causarum palatii apostolici auditores,
ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de
latere legatos ac dictae Sedis nuncios,
sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis ali-
ter iudicandi et interpretandi facultate et
auctoritate, indicari et definiiri debere,
ac irritum et inane si secus super his
a quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoranter contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac, *Contrariorum*
derogatio. quatenus opus sit, nostris et cancellariae
apostolicae regulis de iure quae sit non
tollendo, ac de unionibus, dismembratio-
nibus, suppressionibus et applicationibus
perpetuis committendis ad partes, vo-
catis quorum interest, exprimendoque in
eis vero valore, neconon Lateranensis
concilii novissime celebrati uniones per-
petuas, nisi in casibus a iure permissis
fieri prohibentis, aliisque apostolicis,
ac in universalibus provincialibusque et
synodalibus conciliis editis, generalibus
vel specialibus, constitutionibus et ordi-
nationibus, ac praedictorum monaste-
riorum et Ordinum, aliisve quibusvis,
etiam in ramento, confirmatione aposto-
licâ, vel quavis firmitate aliâ reboratis,
statutis et consuetudinibus, etiam im-
memorabilibus, privilegiis quoque, in-
dultis et litteris apostolicis etiam dictis
Ordinibus et monasteriis, eorumque su-
perioribus et personis quibuscumque,
sub quibusvis verborum tenoribus et
formis, ac cum quibusvis etiam deroga-
toriarum derogatoriis, aliisque efficacio-
ribus et insolitis clausulis, irritantibus
que et aliis decretis, in genere vel in
specie, etiam consistorialiter et alias
quomodolibet in contrarium praemisso-
rum concessis, confirmatis et innovatis;
quibus omnibus et singulis, etiam si pro
illorum sufficienti derogatione de illis

corumque totis teneribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv augusti MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 24 augusti 1667, pontif. anno I.

IX.

Confirmatio concordiae inter archiepiscopum Toletanum ac priorem et fratres conventus S. Bartholomaei de Lupiano Ordinis S. Hieronymi Toletanae dioecesis per quam modus colligendi decimas stabilitur.

Venerabili fratri episcopo Conchensi,
Clemens Papa IX.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva huius
Constitutionis. Nuper pro parte dilectorum filiorum nostri¹ Paschalis tituli S. Balbinæ sanctæ Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis de Aragonia nuncupati, ecclesiae Toletanae ex concessione et dispensatione apostolicea praesulsi, ac prioris et fratrū conventus S. Bartholomaei oppidi seu loci de Lupiana Ordinis S. Hieronymi Toletanae dioecesis, nobis expositum fuit, quod alias, lite et causâ seu quaestionis materiâ inter ipsos Paschalem cardinalē praesulem ex unâ

¹ Videtur legendum et fratribus nostrorum (R. T.).

ac priorem et fratres ex alterâ partibus, de et super proprietate decimarum ex infrascriptis terris et possessionibus ad dictum conventum spectantibus provenientiū ab archiepiscopo Toletano praetensâ, coram certis illarum partium iudicibus competentibus introductâ, et in gradu appellationis in secundâ seu aliâ veriori instantiâ coram Apostolicae Sedis nuncio, in illis partibus commorante, indecisâ pendente, iidem Paschalis cardinalis et praesul ac prior et fratres, provide considerantes graves litium expensas, illarumque dubios eventus, et propterea ulterioribus expensis huiusmodi parcere volentes, ac pro bono pacis et quietis, ad infrascriptam sub nostro et Sedis Apostolicae beneplacito devenerunt inter se concordiam, videlicet:

Quod bona, possessiones et terrae in locis seu oppidis de Pitrilla, Lupiana, Orche, Balberda, Latanzon territorio de Aleoëte Vallueno, Cabanillas, Quer, Alobera, Marchamalo, Romanones, Baldabervelo, Usanos, Chisveches, Lauzuna et civitate nuncupatâ de Guadalaara existentia, et in terminis et decimalibus ad dictum conventum, tamen ex antiquâ fundatione, quam ex emptione, haereditatis, aut legatis piis, sive alio quoque titulo, quomodolibet spectantia, dummodo propriis dicti conventus expensis eurentur et colantur, a decimaru solutione praedicto archiepiscopo facienda ad praesens et deinceps omnino libera sint; quodque, si contigerit dictum conventum aliquas ex dictis terris seu possessionibus ipsius conventus subditis seu familiaribus vel quibusvis aliis personis in administrationem assignare, tunc decimae exinde provenientes pro medietate dividantur; quarum altera archiepiscopo reliqua vero conventui praeditis aequaliter solvantur iuxta ratam per païochos locorum seu oppidorum

huiusmodi designandam; quodque, si conventus huiusmodi aliquas ex supradictis terris seu possessionibus enquam pro medietate responsonis fructuum concesserit, decimae a participantibus medietatem fructuum huiusmodi integraliter ipsi archiepiscopo solvantur, dictoque conventui decimae eorum medietatis tantum proveniant; ex terris vero seu possessionibus in dictis terminis et decimalibus¹ huiusmodi, quas dictus conventus in censum perpetuum hactenus conces-sit et in posterum concedet, decimae dicto archiepiscopo integraliter solvantur, exceptis tamen ex illis quodam horto *del Peral* nuncupato et quadam vineâ a Ioanne Garzia ad praesens obtentâ et in loco de Lupiana existente, quorum decimae dicto conventui solvi debent; quodque, si terrarum seu possessionum huiusmodi in censum perpetuum, ut praefertur, concessarum et in posterum concedendarum, exceptis horto et vineâ praedictis, quavis de causâ concessio huiusmodi in favorem dicti conventus ces-saverit, et illas conventus huiusmodi in afflictum concedet, decimae exinde provenientes pro medietate archiepiscopo et conventui praedictis solvantur; et, si denuo per conventum aliqua alia concessio perpetuo fiet, tunc decimae huiusmodi integraliter archiepiscopo persolvantur; si vero dictus conventus in futurum alias alias terras seu posses-siones in supradictis terris et decimalibus ex emptionibus seu haereditatibus aut legatis piis vel aliâs quomodelibet acquisierit, decimae exinde provenientes, licet terrae seu possessiones huiusmodi, sic acquisitae, propriis dicti conventus expensis currentur et colantur, dicto archiepiscopo integraliter persolvantur; decimae quoque, ex fructibus olivarum in terminis de Pitrilla et Lupiana exi-

stentium et ad medietatem a dicto con-ventu ut praefertur concessarum prove-nientes, ad eumdem archiepiscopum pro anno proxime praeterito spectent, prout superius dictum fuit; dictusque conven-tus, ratione fructuum per eum in termi-nis de Pitrilla et Lupiana a die incep-tae¹ super praesentibus litis usquæ ad con-cordiae huiusmodi transactionem per-ceptorum, eidem archiepiscopo summam duorum millium regalium monetae de Vellon in die festo Nativitatis Domini nostri Iesu Christi anni proxime venturi in oppido de Alcala de Henares, ac po-testate Ioannis Canpuzano, iurum dicti oppidi receptoris, propriis sumptibus sub poenâ sexcentorum morapetinorum pro salario quotidiano tam eundo, stando et redeundo personae pro exactione huius-modi transmittendae assignando, persol-vere debeat et teneatur, ac sub nonnullis aliis pactis et ordinationibus, licitis tamen et honestis, prout in instrumento per acta Gregorii *del Castillo*, notarii publici apostolici illarum partium, desuper confecto plenius dicitur contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-sitio subiungebat, exponentes praedicti ^{Confirmat Pon-tificis prout in rubricâ.} praemissa, pro firmiori illorum subsi-stantiâ, apostolicae confirmationis no-strae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis expo-nentibus gratiam facere volentes, dictorumque prioris et fratrum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ec-clesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore cen-sentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliiter porrectis in-

¹ Paulo ante decimalibus legitur (R. T.).

¹ Ed. Main. habet incep-ta (R. T.).

clinati, fraternitati tuae, frater episcope, qui ut asseritur, Ordinarus vicinior existis, per praesentes committimus et mandamus, ut, constito tibi de narratis, transactionem seu concordiam inter partes praedictas initam, ut praefertur, confessumque¹ desuper instrumentum huiusmodi, cum omnibus et singulis in eo contentis, alias tamen licitis et honestis, auctoritate nostrâ apostolicâ confirmes et approbes, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicias, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, suppleas.

Contrariis derogat. § 3. Non obstantibus felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, ecclesiae Toletanae, ac Ordinis et monasterii huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alias roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficenter expressis a de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii augusti MDCLXVII, pontificeatus nostri anno I.

Dat. die 27 augusti 1667, pontif. anno I.

1 Edit. Main. legit *confectamque* (B. T.).

Constitutio super reformatione iurisdictionis tribunalis Burqi.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei
ad perpetuam rei memoriam.

In hoc primo nostri pontificatus ingressu id a nobis nostri munieris ministerium exigit ut in remotos aequae ac proximios paternae charitatis officium extendatur. Nulli tamen invidiosum fore credimus, si a dilectis filiis aliae Urbis nostrae habitatoribus, iisque potissimum, qui illius regionem Burgi vocabulo nuncupatam, nostro Vaticano palatio propinquam, sub oculis fere nostris inhabitant, nostra beneficia initium eapere conspiciantur.

§ 1. Propterea, cum felicis recordationis Iulius Papa III praedecessor noster, per suas sub annulo Piscatoris die xxii februarii anni MDL, pontificatus sui 1, expeditas litteras, gubernatori utriusque burgi S. Petri privativam et particula rem iurisdictionem civilem et criminalem, merumque et mixtum imperium, ac gladii potestatem concesserit, cum facultate deputandi iudices, procuratorem fiscalium, notarios et exequutores; eaque iurisdictione postmodum a nonnullis ex praedecessoribus nostris in similius gubernatorum electione per alias eorum litteras sub plumblo seu annulo Piscatoris ut praefertur expeditas renovata et declarata et forsitan consuetudine ampliata extiterit:

§ 2. Nos, considerantes quod multa, etiam ab initio mature discussa et ad optimum finem instituta, tractu temporis diversimode regenda et gubernanda sunt, experientia et successiva rerum mutatione sic docentibus; certioresque insuper facti, quod eidem burgi tribunali pro congrua officialium eiusdem

Constitutio
nos praededen-
tes referuntur.

Motiva refor-
matio-
nis.

sustentatione non aliter provisum sit quam ex taxis maioribus et gravioribus excedentibus taxas aliorum tribunalium et praecipue gubernii Urbis, atque hinc dispendia et querimoniae orientur illorum, quorum beneficio erectum fuit; quodque ex tribunalium multiplicitate frequenter contentiones super iurisdictione insurgunt, neenon inter sese discrepantes processus, quae omnia et reis molestias aggravant, et causarum expeditioni impedimento sunt:

Reformatio. § 3. Proinde, subditorum nostrorum commodo et recto iustitiae cursui consulentes, nonnullorum venerabilium fratribus nostrorum S. R. E. cardinalium ad hoc a nobis specialiter deputatorum desuper auditis sententiis, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione praefatam Iulii aliasque quascunque praedecessorum nostrorum constitutiones ac litteras (quarum tenores hic pro expressis et insertis haberi volumus) ut praefertur emanatas, in eâ tantum parte cui haec nostra constitutio adversatur, revocamus et annullamus, quas tamen in reliquis in suo robore permanere volumus. Et in futurum dilectum filium nunc et pro tempore existentem almae Urbis nostrae gubernatorem, eiusdem burgi vicegubernatorem privative pro causis civilibus, criminalibus et mixtis, cum omnibus facultatibus sibi in aliis dictae Urbis regionibus, etiam vigore litterarum seu chirographorum, de quibus specialis seu specialissima mentio habenda foret, competentibus, per praesentes deputatus, ac deputatum esse volumus et decernimus. Ita quod pro burgi causis huinsmodi nobis successoribusque nostris tantum, et non aliis, rationem reddere aut parere teneatur. Et cum iam ex speciali nostro chirographo indemnitatibus possessoris officii notariatus dicti burgi consultum sit,

mandamus eidem gubernatori, vicegubernatori ut praefertur deputato, quatenus, pro exercitio iurisdictionis burgi huiusmodi, eisdem iudicibus, exequitoribus, careerumque custodibus, quibus in gubernio Urbis utitur, ac iis notariis, qui de mandato nostro pro praedictis causis eiusdem burgi deputati fuerint, utatur, et ab omnibus supradictis aliisque officialibus, in eisdem causis civilibus, criminalibus et mixtis, Urbis gubernii taxas servari faciat.

§ 4. Declarantes quod edicta, deereta, sententiae et acta, quae ab eiusdem Urbis gubernatore, sive eius locumtenentibus, aliisque officialibus pro tempore emanabunt, in burgo et ab eius habitatoribus (vigore iurisdictionis quam nos eidem Urbis gubernatori, uti vicegovernatori burgi, per praesentes tribuimus) observari debeant, etiamsi in edictis, deeretis, sententiis, aliisque actis praedictis talis titulus non exprimatur; ac locumtenentes, substitutos, exequutores, aliquosque officiales pro gubernio dictae Urbis deputatos, eo ipso etiam pro eisdem causis burgi deputatos esse et censeri debere; privativam tamen notario, tam criminali quam civili, ac mandatario pro causis ad dietam regionem burgi pertinentibus deputandis reservantes.

§ 5. Iniungentes eidem Urbis gubernatori, ut omnes scripturas omniaque acta, usque in praesens in officio burgi extantes et extantia, ad officium gubernii Urbis asportari, illasque et illa, prout causas civiles aut criminales concernunt, notariis civilibus et criminalibus pro causis burgi deputatis separatim et respective consignari faciat; praevio tamen illarum et illorum inventario, ad hoc ut de eisdem rationem reddere teneantur.

§ 6. Recursum autem in civilibus cau-

sis burgi camerae nostrae apostolicae generali auditori, prout antea competit, reservamus.

§ 7. In iungimus praeterea eidem Urbis pro tempore gubernatori, ut in burgo, pro bono ipsius gubernatio et incolarum securitate, tot birmarios sub uno vigili conductore, quot sibi prudentia praevia suaserit et exegerit necessitas, morari curet.

Iurisdictioni burgi non sis civilibus et criminalibus et mixtis in quibus burgi index iurisdictionem privativam habebat, nullam deinceps iurisdictionem acquirere seu exercere posse alia tribunalia, iudices et executores Urbis, quae et qui ante praesentium emanationem in eisdem eam non exercebant; volentes, ut supra dictum est, quod praefata iurisdictionis Urbis tantum gubernatori, tamque burgi vicegubernatori, eiusque curiae privative concessa censeatur; quodque in reliquis, iis tantum exceptis de quibus in praesentibus dispositum est, burgi gubernatori, a nobis successoribusque nostris pro tempore pariter eligendo, eadem praerogativa, honores, emolumenta etiam ex poenis, confiscationibus, ac notariorum et mandatariorum responsionibus provenientia, commodaque omnia remaneant, quibus burgi gubernatores, qui pro tempore fuerunt, haec tenus fructi sunt et frui consueverunt. Cum burgi gubernium nequam extingueret seu suppressum, sed tantummodo normam, et quibus ministris illud regendum et administrandum sit, praescribere intendamus.

Neque iurisdictione gubernatoris conclave Sede vacante. § 9. Verum, quia conclavis gubernator in burgo iurisdictionem exercere solitus est, volumus et ordinamus, quod idem conclavis gubernator, a venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium collegio pro tempore eligendus, Sede Apostolicâ vacante, in eodem burgo

(hoc est, in situ, qui a burgi moenibus includitur, et a flumine propè portam S. Spiritus incipiendo, ad portam Equitum levis armaturae, ad portam Fabricam, et deinde ad portam Angelicam, portam Castelli vulgo muncupatam, ad pontem usque S. Angeli inclusive, decurrit, comprehensis ex parte burgi ripis fluminis, earumque annexis) eamdem iurisdictionem civilem et criminalem, merumque et mixtum imperium habeat, prout in praeteritis Sedis praedictae vacationibus habebat, sed in aliis locis extra burgi moenia huiusmodi remanentibus, in quibus burgi index iurisdictionem privativam exercebat, eamdem Urbis gubernator praedictus tamquam burgi vicegubernator, tam plenâ quam vacante Sede huiusmodi, exerceat. Declaramus insuper, quod iurisdictionis praefata, conclavis gubernatori concessa, causas tantum comprehendit, quae post eius electionem inceperint, relictis aliis, quae ante eius electionem huiusmodi incheatae fuerint, absque ullâ suspensione et impedimento dictae Urbis gubernatori, ad quem et illae devolvantur, quas praedictus conclavis gubernator antequam expiret eius iurisdictionis (quam nos initio sequentis post Summi Pontificis electionem diei terminare decernimus) absolvere non potuerit.

§ 10. Volumus etiam, quod, pro dictâ iurisdictione exercendâ, conclavis gubernator in causis criminalibus deputet unum ex substitutis locumtenentibus in Urbis gubernio; pro causis vero civilibus, civilem gubernatoris Urbis locumtenentem; et, in utrisque causis, executoribus, gubernatoris Urbis utatur, notariosque et respectives mandatarium assumat illos, per quos acta et civiles ac criminales causae burgi respective in futurum agentur; et ab omnibus servari omnino curet taxas, quibus utitur Urbis gubernio.

nator; cui stricte praecipimus et mandamus ut eosdem locumtenentes, notarios et excuatores, et alios ministros necessarios, gubernatori conclavis prompte et sine difficultate subministret.

§ 11. Mandamus insuper custodibus qualiumcumque Urbis carcerum, quod recipiant, custodian et relaxent delinquentes ad eorum carceres transmissos a tribunali gubernii conclavis, iuxta illius gubernatoris ordinationes et mandata; dantes facultatem eidem gubernatori conclavis mittendi eius locumtenentem criminalem et ministros, ad actus opportunos faciendos pro causis ad eum spectantibus, ad quoscumque carceres et alia loca Urbis, ubi cumque opus fuerit.

Venditionem domorum, que officialibus burgi et carceribus inserviebant, thesaurarii camereae committunt.

§ 12. Denique committimus dilecto filio nostro et camerae nostraræ apostolicae præfatae generali thesaurario, ut pro ea-thesaurarii camereae committit dem camerâ vendat seu vendere faciat domum seu domos, quae antea pro officialibus burgi et carceribus eiusdem tribunalis inserviebant, et, venditione factâ, pretium recipiat, sive, si ipsi ita videbitur, eas ad usum privataram domorum rediectas locet, locandasque curet, eni proinde necessariam et opportunam facultatem concedimus.

§ 13. Decernentes praesentes litteras semper et perpetuo validas et efficaces existere, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere debere, nec eas sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus et cancellariae apostolicae regulis editis et edendis comprehendendi, nec per eas revocatas esse aut fore vel censeri posse, sed, quoties eas comprehendendi aut revocari contigerit, toties, ex nunc prout extunc, in pristinum statum restitutas et de novo concessas esse, sieque et non aliter per quoscumque indices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate

fungentes, etiam S. R. E. cardinales, aë palati nostri apostolici et dictæ came-rae auditores, sublatâ eis et eorum cui-libet quavis aliter indicandi et interpre-tandi facultate, iudicari et definiti debere, irritum quoque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit at-tentari.

§ 14. Non obstantibus, quatenus opus Degradat co-trariis.

sit, nostrâ et cancellariae præfatae re-gulâ de iure quae sito non tollendo, ac praedicti Iulii III ab hisque praedecesso-rum huiusmodi constitutionibus et ordi-nationibus apostolicis, ac tribunalis burgi et Urbis huiusmodi, quatenus in ali-quo obstant, etiam in ramento, confirma-tione apostolice, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum forsitan quomodolibet concessis, appro-batis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si aliâs illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis te-noribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem im-portantes, mentio seu quaevis alia ex-pressio habenda aut aliqua alia exqui-sita forma ad hoc servanda foret, tenores huiesmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissa et formâ in illis tra-ditâ observatâ, inserti forent, eisdem præ-sentibus pro plene et sufficienter expres-sis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dum-tavat, harum serie derogamus; ceteris que contrariis quibuscumque.

§ 15. Nulli ergo omnino hominum li-Sanctio po-nalis.

et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datissim Romae, apud S. Mariam Maggiorem, anno Incarnationis Dominicæ MDCLXVII, kalendis septembris, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 1 septembris 1667, pontif. anno 1.

XI.

Confirmatio quorundam decretorum editorum in capitulo generali fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Capuccinorum.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Debitum pastoralis officii, quo Ecclesiae Catholicae regimini divina dispositione praesidens, exigit ut, paternam christifidelium divinis obsequiis sub suavi auctoris religionis iugo mancipatorum uberesque bonorum operum fructus benedicente Domino proferre iugiter satagentium euram gerentes, illa, quae profelici prosperoque eorum regimine provide constituta esse noseuntur, ut firma atque illibata persistant, apostolice muniminis patrocinio roboremus.

Causa approbationis decretorum.

§ 1. Exposuit squidem nobis nuper dilectus filius noster Hieronymus S. R. E. presbyter cardinalis Farnesius nuncupatus, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum apud nos et Sedem Apostolicam protector, quod in nupero capitulo generali dicti Ordinis, cum consensu et approbatione omnium vocalium in eo congregatorum, facta et stabilita fuerunt profelici eiusdem Ordinis gubernio decreta seu capitula tenoris qui sequitur; videlicet:

i. Cum non possit pater generalis completere totam religionis visitationem decursu sexennii, expedit differre officium generalatum usque ad septennium, et quod, si durante septennio,

non completâ visitatione, decedat, primus definitor sub nomine vicarii generalis perficiat visitationem, et maneat in officio usque ad complementum dicti septennii; ipso autem impedito, vel non valente, succedat alius definitor gradatim iuxta constitutiones.

ii. Cum capitula provincialia modo sint annualia, expedit ut in posterum siant tantum de triennio in triennium, et singulis annis fiat congregatio intermedia, in qua subrogentur novi guardiani illis qui tempus iam compleverunt, sicut etiam illis, qui licet tempus non compleverint, minus tamen apti reputabuntur; in eadem etiam fiat syndicatus procuratoris provincialis per quatuor definitores ad hoc specialiter definitorio congregandos, ubi dieat suam culpam, consignet et deponat sigilla in signum humilitatis, quavis ipse non sit depositus: salvâ tamen facultate patri generali convocandi praedicta capitula occasione sua visitationis, vel aliás, si et quando indicaverit necessarium.

iii. Procurator generalis non concurrat ad generalatum in capitulis in posterum celebrandis dumtaxat.

iv. Definitores actuales in posterum (durante eorum officio) non possint eligi in guardianos; habebunt tamen vocem in capitulo provinciali, dum actu sint definitores, vel custodes ad capitulum generale, tamen non concurrant ad discretatum. Exprovincialis vero post annum poterit eligi in guardianum iuxta constitutiones.

v. Definitores, completo definitoriatus officio, nullam habeant praecedentiam, sed illum tantum locum obtineant, qui

Decreta reforu-

runtur.

ipsis non ex officio iam completo, sed ex antiquitate professionis debetur.

vi. Patres generalis et provinciales, completo eorum officio, sedeant (durante capitulo) in ultimo loco sacerdotum, et per aliquot dies ablnant utensilia: similiter in processionibus, quae finit durante capitulo, occupent ultimum locum sacerdotum.

vii. Guardiani tempore Adventus nullo modo concionentur extra locum suae guardianiae, quod etiam servetur tempore Quadragesimae, nisi agatur de concionatoribus insignibus, vel urgens necessitas suaserit patri generali eos in easibus particularibus dispensandi, et tunc idem generalis provideat conventui de vicario gravi et idoneo. Concionatores vero praedicti non mittantur nisi ad provincias et loca viciniora.

viii. Non praedicent lectores tempore Quadragesimae, sed per totum annum cursum lectionibus incumbant. Studentes non mutantur in aliam ab aliâ¹ familiâ in qua student: nulli concedantur lector particularis: studeant per septennium integrum: super quibus dispensari non possit.

ix. Coneionatores non concionentur extra suas provincias, nisi sint praedicatores insignes, et concionari debeant in cathedralibus, seu aliis conspicuis ecclesiis.

x. Confessores non admittantur ad audiendas confessiones fratrum, et lectores ad lecturam, nisi approbati fuerint, praevio rigoroso examine, ac per vota secreta examinatorum.

xi. Definitores generales resideant Romae, quibus pro urgentibus et gravioribus negotiis religionis sit communis commissio generalis facta patri procuratori generali a patre generali: ita ut

procedant insimul et coniunctim usque ad capitulum generale, in quo singuli habebunt vocem electivam tamquam unus ex custodibus suarum provincialium.

xii. Provinciales qui nondum compleverunt triennium, durent donec compleant. Oratio mentalis, quae tempore aestivo fiebat post meridiem, fiet mane ad priuanam.

HIERONYMUS Cardinalis FARNESIUS, protector; Fr. FORTUNATUS, minister generalis; Fr. Bonaventura a Recinetto, procurator generalis, Fr. Aloysius a Verona, definitor generalis, Fr. Lucas Maringuis, definitor generalis, Fr. Franciseus de Xeres definitor generalis, Fr. Claudius Bituricensis, definitor generalis ».

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositione subiungebat, dictus Hieronymus cardinalis decreta seu capitula huiusmodi, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desideret: nos, piis eiusdem Hieronymi cardinalis votis favorabiliter, quantum cum Domino possumus, ambiuere cupientes, supplicationibus ipsius Hieronymi cardinalis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta seu capitula praeinserta, anctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Mandantes propterea, et praecipientes in virtute sanctae obedientiae, ac sub privationis vocis activae et passivae poenâ per transgressores ipso facto incurriendâ, omnibus et singulis memoriati Ordinis superioribus, fratribus et personis, eferisque ad quos spectat et pro tempore spectabit, ut decreta seu capitula praeinserta inviolabiliter

Concedit pro-
nt in rubrica.

¹ Forsu illâ (r. t.).

observent. Ac deceperentes ipsas praesentes litteras et capitula seu decreta praeinserta semper firma, valida, et efficacia existere, et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et in futurum quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari.

Decretum in
vuln. **§ 5.** Non obstantibus constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alia in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides trans-
sumptiva. **§ 6.** Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeat, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariani Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX septembris, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 11 septembris 1667, anno I.

XII.

Prauerit ratificatione investiturae regni Siciliae et Hierusalem cum totâ terrâ citra Pharum regi catholico ab Alessandro VII factae, eundem regem, quatenus ducatus Mediolanensis maiorem partem Lombardiae comprehendat, absolvit et dispensat ad obtinendum dictum regnum cum supradicto ducatu Mediolanensi¹.

**Carissimo in Christo filio nostro Carolo,
Hispaniarum regi catholico,**
Clemens Papa IX,

**Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Praeclara predecessorum tuorum in Proemium. hanc sanctam Sedem merita, sinceraque fides et eximia pietas, ac fervens devotion tua, quibus in nostro et dictae Sedis conspectu clarere dignosceris, meritos inducunt, ut te specialibus favoribus et gratiis prosequamur.

§ 1. Sane, licet, clarae memoriae Philippo IV, Hispaniarum rege catholico Motiva praesentis constitutions. genitore tuo, rebus humanis, sicut Deo placuit, exempto, regnum Siciliae et Hierusalem cum totâ terrâ citra Pharum, unâ cum aliis regnis, provinciis et ditionibus universis, ad te uti eius filium et haeredem iure successionis, modoque et formâ infrascriptis, legitime pervernerit, et felicis recordationis Alexander Papa VII praedecessor noster ipsum regnum Siciliae et Hierusalem cum totâ terrâ quae est citra Pharum usque ad confinia terrarum S. R. E. (exceptâ civitate Beneventanâ cum eius territorio et pertinentiis, necnon terrâ sive loco Pontiseurvi, Aquinatensis dioecesis, eiusque territorio, quae dictus Alexander praedecessor sibi et eidem Ecclesiae reservavit) tibi pro te tuisque haeredi-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

bus et successoribus Aragoniae regibus tam masculis quam feminis, ex te rectâ lineâ descendantibus, natis et nascituris, ac aliis tunc expressis personis, in feudum perpetuum, de venerabilium fratrum suorum eiusdem S. R. E. cardinalium, de quorum numero tunc eramus, consilio pariter et assensu, pro solito annuo censu, ac aliâs sub certis modo et formâ tunc expressis concederit, et elargitus fuerit, ac regnum ipsum tibi modo et formâ huiusmodi infeudaverit, teque de illo investiverit; nihilominus (quia aliâs recolendae memoriae Iulius Papa II, similiter praedecessor, in concessione regni Siciliae huiusmodi et Hierusalem cum totâ terrâ, quae est, ut praefertur, circa Pharam usque ad confinia terrarum S. R. E., exceptâ civitate Beneventanâ et eius territorio ac pertinentiis, per ipsum Iulium praedecessorem clarae memoriae Ferdinando Aragoniae et utriusque Siciliae regni dicti Philippi genitoris tui atavo, pro se et suis in regno Aragoniae successoribus, tam masculis quam feminis, ex rectâ lineâ descendantibus, natis et nascituris, in feudum perpetuum factâ, similiter de venerabilium fratrum suorum S. R. E. cardinalium consilio, et forsitan ante eum diversi alii Romani Pontifices praedecessores nostri, tunc sui, voluerunt iure iurando firmari, quod tam ipse Ferdinandus rex quam eius in dicto regno Siciliae et Hierusalem cum totâ terrâ circa Pharam haeredes et successores nunquam procurarent eligi vel nominari in regem Romanorum aut Teutoniae vel dominum Lombardiae seu Tusciae, aut maioris partis earum, nec electioni vel nominationi assensum praestarent, neque se intromitterent ullo modo in regimine ipsius regni Romani seu Teutoniae vel dominii Lombardiae aut Tusciae, seu maioris partis earum, ad quodcumque eorum ipsi nominati suis-

sent vel electi, et si post talem electionem de regno Romano seu Teutoniae aut dominio Lombardiae vel Tusciae, seu maioris partis earum, manifeste se intromitterent sine expresso Romani Pontificis mandato, eo ipso a iure regni Siciliae circa Pharam huiusmodi caderent ex toto, prout in ipsorum Iulii sub datum v nonas iulii, pontificatus suo anno vii, ac Alexandri praedecessorum, sub datum Romae apud S. Mariam Maiores anno Incarnationis dominicae MDCLXVI, XIII kalendas iulii, pontificatus sui anno XII, neconon forsitan aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum confectis litteris, quarum omnium et singularum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur) a nonnullis haesitari possit an ducatus Mediolani, cuius tu etiam dux existis, maiorem partem dominii Lombardiae huiusmodi comprehendat, ac tu regnum Siciliae et Hierusalem cum totâ terrâ circa Pharam huiusmodi cum dicto ducatu obtinere possis, nec super haesitatione, sive dubio, aut potestate huiusmodi ulla declaratio, sive ullum indultum, aut quaelibet alia gratia ab eodem Alessandro praedecessore tibi forsitan concessa et expedita seu aliâs litterae apostolicae desuper confectae fuerint: nos, etsi cognoscamus prohibitions huiusmodi non sine magna et rationabili causâ a Iulio et forsitan aliis praedecessoribus praedictis emanasse, nihilominus, sperantes et pro certo tenentes, quod tu scies et voles commissos tibi populos in pacis amoenitate et iustitiae cultu confovere, nosque et Romanam Ecclesiam ipsius regni proprietarios et directos dominos gratâ devotione et fide sincerâ recognoscere, et quanto potentior eris, tanto magis eidem Ecclesiae

favere, eamque contra improbos per
versorum conatus defendere et adiuvar
procurabis, te a quibusvis excommunicati
suspensionis, et interdicti, aliisque
eclesiasticis sententiis, censuris et
poenis, a iure vel ab homine, quavis
occasione vel causâ latis, si quibus
quomodolibet innodatus existis, ad ef
fectum praesentium dumtaxat conse
quendum, harum serie absolventes et
absolutum fore censentes, neenon con
cessionem et elargitionem infedatio
nemque et investituram de eodem re
gno, per dictum Alexandrum praede
cessorem tibi ut praefertur factas, ratas
et gratas habentes, motu proprio, non ad
tuam vel alterius pro te nobis super hoc
oblatae petitionis instantiam, sed de
merâ liberalitate et certâ scientia no
stris, te, quatenus dictus dueatus ma
iorem partem Lombardiae huiusmodi

Investituras
prout in rubrica
ratificat Ponti
fex.

comprehendat, tuque relaxatione iura
menti et dispensatione ad obtinendum
regnum Siciliae citra Pharum et ducatum
huiusmodi indigeas, seu alias relaxatione
et dispensatione praedictis opus sit, a
quibusvis reatu periurii, ac sententiis,
censuris et poenis, si quas forsitan, re
gnum Siciliae citra Pharum huiusmodi
ante vel post acceptationem dicti du
catus acceptando, aut te illius regimini
immiscendo, vel illius regem inscribendo
aut denominando, iam forsitan incurristi,
aut incurrere potes, auctoritate aposto
licâ, tenore praesentium, absolvimus et
liberamus, absolutumque et liberatum
esse decernimus, ac, dummodo alia, quae
in litteris concessionis regni Siciliae citra
Pharum huiusmodi in feudum, neenon
capitulis inter piae memoriae Leonem Pa
pam X, etiam praedecessorem nostrum,
et inclytæ memoriae Carolum imperato
rem tunc regem Romanorum sub die ut
mensis iunii anni MDCXVI initis¹, contenta

ad te et alios ipsius Caroli imperatoris
successores pertinentia, et quorum re
missio per praedictam Sedem facta non
apparet, quorum omnium tenores ac si
de verbo ad verbum insererentur simi
liter praesentibus haberi volumus pro
expressis, quoad vixeris inviolabiliter
observes, quodecumque iuramentum per
te aut alium nomine tuo super non ob
tinendo dominio Lombardiae huiusmodi
ant illius maiori parte cum ipso regno
Siciliae citra Pharum haetenus forsan
praestitum fuerit, et in futurum per te
vel procuratorem tuum praestandum, ex
nunc, prout posquam praestitum fuerit,
ad hoc dumtaxat ut ducatum et re
gnum Siciliae citra Pharum¹ et ducem
Mediolani nominare et inscribere et ab
aliis denominari et inscribi possis, au
ctoritate et tenore praedictis, relaxamus,
teque eo non teneri nec astringi par
ter decernimus, tibique quod ducatum
et regnum Siciliae citra Pharum, ut
praefertur, tenere et possidere possis,
auctoritate et tenore praedictis, de spe
ciali gratiâ concedimus et indulgemus,
ac personam tuam, si expediat et opus
sit, tuque indigeas, ad praedicta omnia
habilitamus.

§ 2. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo
stolicis, neenon omnibus illis quae Ju
lius et Leo ac alii Romani Pontifices praede
cessores praedicti in litteris et capi
tulis praedictis voluerunt non obstar,
ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem et declaramus
quod per huiusmodi relaxationem, de
cretum, concessionem, indultum et ha
bilitationem nullum praetudicium no
stris et dietae Sedis ac S. R. E. iuribus
in quibuscumque civitatibus, terris et
locis ipsis Lombardiae inferatur, sed
iura ipsa in suo robore salva et illaesa

¹ Mate ed. Main, legit *initii* (R. T.).

¹ Aliqua hic deesse videntur (R. T.).

remaneant, quodqne, si, quod absit, te a nostrâ et dictae Ecclesiae Romanae ratione dicti regni Siciliae citra Pharum fidelitate retraxeris, praesentes litterae nullius sint roboris vel momenti, dictumque regnum Siciliae citra Pharum ad nos et dictam Romanam Ecclesiam devolvatur et devolutum esse censeatur, ad eamque libere revertatur eo ipso.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die ix septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 9 septembris 1667, pontif. an. I.

XIII.

Renovatio indulti nominandi ad canonicatus et praebendas ecclesiarum Coloniensium rectori, decanis et provisoribus universitatis studii generalis Coloniensis concessis¹.

Dilectis filiis nobilibus viris consulibus et senatui civitatis et reipublicae Coloniensis,

Clemens Papa IX.

Dilecti filii, nobiles viri,
salutem et apostolicam benedictionem.

Recensendar
tibus constitui-
tiones.

§ 1. Alias² piae memoriae Paulus Papa V praedececessori nostro pro parte vestrâ exposito, quod pridem felicis recordationis Clemens Papa VIII, similiter praedececessor noster (cum accepisset quod antea recolendae memoriae Paulus Papa IV, etiam praedececessor noster, certis tunc expressis causis adductus, rectori et decanis quatuor facultatum, videlicet theologiae, iuridicae, medicinae et artium, quae consistit in tribus gymnasii Montano, Laurentiano, et Trium Coronarum universitatis studii generalis Coloniensis, consilioque illius facultatis ex qua personâ nominanda esset, apostolicâ

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Similiter Alexandri VII vide supra p. 239 (R.T.).

auctoritate indulserat ut cum provisoriis eiusdem universitatis personas assumere possent in eâdem universitate promotas, ac in publicis scholis legentes et lecturas, quas ipsi rector et decani ac provisores, praestito in ramento, unanimi consilio illius facultatis in qua legerent vel legere deberent, ad id more solito congregati, idoneas et catholicas esse, ac ad laudem et fructum studiosorum profiteri posse cognoscerent, easque dilectis filiis maioris ac aliarum ecclesiistarum dictae civitatis capitulis, ad quos canonicatum et praebendarum in eisdem ecclesiis consistentium collatio, provisio, praesentatio, electio, institutio, seu quaevis alia dispositio, communiter vel divisim, aut alias quomodolibet pertineret, dictae videlicet maioris et S. Gereonis Coloniensis ad presbyterales tantum, ad reliquas³ vero aliarum ecclesiistarum praedictarum canonicatus et praebendas, qui inde ad triennium tunc venturum in singulis martii, iulii et novembribus mensibus Sedi Apostolicae per concordata Germaniae cum ipsâ Sede inita reservatis vacassent, nominare valerent eis, ad quos illorum collatio, praesentatio, electio et dispositio huiusmodi spectaret; et deinde dictum triennium semel atque iterum piae memoriae Pius Papa IV et Pius V, etiam praedececessores nostri, ad simile triennium prorogaverant, et indultum praedictum etiam ad maiorem post pontificalem, et principales aliasque dignitates, personatus, administrationes et officia, etiam curata, neenon vicarias et cappellianas perpetuas maioris et collegiarum aliarumque ecclesiistarum Coloniensium, quae in praedictis mensibus intra ipsum tempus vacarent, ampliaverant; et successive recolendae memoriae Gregorius Papa XIII similiter praedececessor noster triennium,

³ Aptius lege reliquos (R. T.).

a praedicto Pio V praedecessore prorogatum vel concessum, ad aliud triennium primo, et deinde ad quinquennium, alias iuxta formam litterarum indulti Pauli IV praedecessoris praedicti, dumtaxat extenderat, vel etiam concesserat, et deinde idem quinquennium ab eo prorogatum, vel concessum, ad aliud quinquennium, ab illius fine numerandum, extenderat et ampliaverat, si vero lapsus esset novum quinquennium huiusmodi, ad hoc ut, praedicto novo quinquennio durante, rector, decani ac provisores praedicti ad presbyterales maioris¹ et S. Genesii tantum, ad omnes vero alios reliquarum ecclesiarum Coloniensium canonicatus et praebendas dumtaxat, personas nominare possent, de novo concesserat; et successive similis memoriae Sixtus Papa V etiam praedecessor noster quinquennium, ab eodem Gregorio praedecessore ultimo prorogatum seu concessum, ad quadriennium, a fine ultimo prorogati seu concessi quinquennii huiusmodi inchoandum, extenderat et ampliaverat, si vero lapsus esset novum quadriennium huiusmodi, ad hoc ut, ipso durante, rector, decani et provisores ad presbyterales maioris et S. Genesii, ad omnes vero alios reliquarum ecclesiarum Coloniensium canonicatus et praebendas dumtaxat, qui interim in aliquo ex tribus mensibus praedictis extra Romanam curiam vacarent, et alias iuxta formam et tenorem litterarum Pauli praedecessoris praedicti tantum personas ut praefertur qualificatas nominare, et alia² litteris dieti Pauli IV praedecessoris contenta facere possent indulserat, ita tamen ut personae sic nominatae, intra sex menses a die provisionis, collationis seu alterius cuiusvis dispositionis de dictis canonicatibus et praebendis in vim nominationis huiusmodi factae numerandos, novas provisiones de eisdem canonicatibus et praebendis a dicta Sede petere et litteras apostolicas sub plumbo in totum expedire¹, ac iura camerae apostolicae et aliis propterea debita persolvere omnino tenerentur, et nisi praemissa adimplerent, ipso semestri elapso, iidem canonicatus et praebendae vacent² eo ipso, et sie vacantes per Sedem Apostolicam dumtaxat aliis quibusvis personis conferre libere possent; velens ut rector et alii praedicti huiusmodi ius nominandi habentes, sive ecclesiastici, sive laici forent, fidem catholicam iuxta articulos ab eadem Sede propositos in manibus archiepiscopi seu officialis Coloniensis pro tempore existentis annis singulis profiteri tenebrentur, alioquin nominationes ab eis facienda, et inde secuta omnia, nullius essent roboris vel momenti), ipse etiam Clemens praedecessor, certis tunc expressis de causis, tempus quadricunii per dictum Sextum praedecessorem prorogati seu de novo concessi, de consilio tunc existentium S. R. E. cardinalium congregationis Germaniae, bis ad aliud quinquennium extenderat et prorogaverat, et, quatenus lapsus esset, idem indultum de novo concesserat, iuxta formam litterarum Pauli IV praedecessoris praedicti, ita tamen ut prioris indulti huiusmodi prorogatio seu concessio non extenderetur ad canonicatus et praebendae ecclesiae metropolitanae, ad vicarias vero tam dictae metropolitanae, quam aliarum ecclesiarum omnium dictae civitatis, etiam ad alios, qui in aliâ quam Coloniensi academiâ gradum suscepissent, illud extensum esse voluerat et extenderat ac ampliaverat, volens et inhibens, si aliquis nominatus beneficium ad

¹ Ed. Main. legit maiores (R. T.).

² Ed. Main. legit aliam pro alia (R. T.).

factae numerandos, novas provisiones de eisdem canonicatibus et praebendis a dicta Sede petere et litteras apostolicas sub plumbo in totum expedire¹, ac iura camerae apostolicae et aliis propterea debita persolvere omnino tenerentur, et nisi praemissa adimplerent, ipso semestri elapso, iidem canonicatus et praebendae vacent² eo ipso, et sie vacantes per Sedem Apostolicam dumtaxat aliis quibusvis personis conferre libere possent; velens ut rector et alii praedicti huiusmodi ius nominandi habentes, sive ecclesiastici, sive laici forent, fidem catholicam iuxta articulos ab eadem Sede propositos in manibus archiepiscopi seu officialis Coloniensis pro tempore existentis annis singulis profiteri tenebrentur, alioquin nominationes ab eis facienda, et inde secuta omnia, nullius essent roboris vel momenti), ipse etiam Clemens praedecessor, certis tunc expressis de causis, tempus quadricunii per dictum Sextum praedecessorem prorogati seu de novo concessi, de consilio tunc existentium S. R. E. cardinalium congregationis Germaniae, bis ad aliud quinquennium extenderat et prorogaverat, et, quatenus lapsus esset, idem indultum de novo concesserat, iuxta formam litterarum Pauli IV praedecessoris praedicti, ita tamen ut prioris indulti huiusmodi prorogatio seu concessio non extenderetur ad canonicatus et praebendae ecclesiae metropolitanae, ad vicarias vero tam dictae metropolitanae, quam aliarum ecclesiarum omnium dictae civitatis, etiam ad alios, qui in aliâ quam Coloniensi academiâ gradum suscepissent, illud extensum esse voluerat et extenderat ac ampliaverat, volens et inhibens, si aliquis nominatus beneficium ad

¹ Vel expediri facere (R. T.).

² Aptius lege vacarent (R. T.).

quod nominatus fuisset resignare vellet, ne ullo modo, nisi in manibus Romani Pontificis aut nuncii apostolici in dictâ civitate Coloniensi pro tempore degentis¹, huiusmodi beneficium ad favorem alterius a rectore et decanis praedictis nominandi, nec per resignationem illud, nec per permutationem dimittere posset, quodque nonnisi servato inter competitores concursu a sacro Concilio Tridentino in collationibus parochialium ecclesiarum praescripto ad canonicatus et praebendas praedictos nominare et conferre deberent, et nominatores² iurare se dignorem et ad profitendi³ munus magis aptum praelaturos⁴, et vi- cissim eum, quem praeferriri contigisset, iurare se iniunctum profitendi officium diligenter praestiturum; deinde vero ex causis praedictis dictus Clemens praedecessor indultum huiusmodi ad quinquennium iterum prorogaverat, extenderat, seu concederat, decreveratque huiusmodi canonicatus nonnisi personis ex aliquâ ex dictis universitatibus idoneis, quae iurerando ad profitendi⁵ munus diligenter sese adstringerent, dumtaxat conferri, ac canonicatus et praebendas praedictos per eos huiusmodi nominationis vigore obtaindæ nonnisi in manibus Pontificis pro tempore existentis, cum specificâ mentione, quod illos vi- gore nominationis consequuti essent, resignari vel aliâs dimitti nullatenus possent, alioquin canonicatus et praebendæ huiusmodi vacarent eo ipso, ita ut de illis per Sedem Apostolicam disponi posset: idem Paulus V praedecessor, supplicationibus vestro nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus,

¹ Ed. Main. legit *degentes* (R. T.).

² Male ed. Main. legit *nominaciones* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *profitendum* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *prolaturos* (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit *profitendum* (R. T.).

indultum vobis a praedicto Clemente praedecessore concessum, et desuper expeditas litteras praedictas, ad aliud quinquennium, a fine quinquennii ultimodi et a Clemente praedecessore concessi computandum, auctoritate apostolicâ extendit et prorogavit, et nihilominus, sine praecidicio tunc et pro tempore existentis archiepiscopi Coloniensis, dilectis filiis rectori et decanis praedictarum quatuor facultatum in dictâ universitate canonice institutarum, et consilio illius ex facultatibus huiusmodi cuius persona iuxta formam litterarum Pauli IV praedecessoris nominanda fuisset, etiam pro tempore existentibus, unâ cum dilectis filiis provisoribas ipsius universitatis, ut personas in eâdem universitate promotas, et legentes ac lecturas, quas ipsi rector et decani ac provisores medio eorum iuramento, unâ cum consilio facultatis huiusmodi in qua personae ipsae legerent et legere deberent ad hoc more solito convocato, idoneas et catholicas esse, ac cum laude et fructu inibi pro tempore studentium profiteri posse affirmarent (ita ut si controversia in nominando inter rectorem et decanos necnon provisores et consilium huiusmodi exorta fuisset, ille, quem maior pars votis suis praferendum putasset, praeficeretur) dilectis filiis maioris ac S. Gereonis et aliarum ecclesiarum capitulis, ad quos canonicatum et praebendarum in eisdem ecclesiis consistentium collatio, provisio, praesentatio, electio, institutio, seu quaevis alia dispositio coniunctim vel separatim, vel aliâ quomodolibet, cessantibus reservationibus et affectionibus apostolicis, pertinebat, videlicet ad presbyterales tantum maioris et S. Gereonis, itaut nominandae personae secundum eorum statuta et privilegia eorum capitulis concessa ut praeficeretur qualificate essent, ad omnes vero

et singulos alios canonicatus et singulas praebendas reliquarum ecclesiarum huiusmodi, quae ex tunc ad quinquennium tunc proxime futurum, a fine ultimi quinquenii per Clementem praedecessorem prorogati seu concessi computandum, in singulis martii, iulii et novembriis mensibus pro tempore vacassent et vacare contigeret, nominare libere et liceat valerent, dicta auctoritate concessit et indulxit; ac statuit et ordinavit, quod ii, ad quos collatio, provisio, praesentatio, electio et institutio, vel quaevis alia dispositio canonicatum et praebendarum huiusmodi pro tempore spectaret, canonicatus et praebendas, quos personae ad illos sic nominatae per se vel procuratorem suum ad hoc ab eis specialiter constitutum infra unius mensis spatium, postquam eis vel procuratori suo illorum vacatio innotuisset, duxissent acceptandos, cum omnibus iuribus et pertinentiis suis, eisdem nominatis personis conferre, et de iis etiam providere, seu eas ad illos presentare, aut eligere, aut in illis instituere, vel alias de illis in carudem personarum nominatarum favorem disponere tenerentur, quodque, iis praemissa⁴ facere recusantibus vel negligenteribus aut differentibus, etiam pro tempore abbas S. Martini Coloniensis ac decanus ecclesiae S. Pauli Leodiensis, et qui haereticae pravitatis inquisitor in illis partibus apostolicā auctoritate deputatus existeret, prior domus Ordinis fratrum Praedicatorum etiam Colonensem, et eorum quilibet, canonicatus et praebendas sic vacantes personis ad illos ut praefertur nominatis, pro ea vice tantum, eadem auctoritate conferre, et de illis etiam providere pariter libere et liceat possent, et quod ab eisdem personis sic pro tempore nominatis in actu nominationis de eis pro tempore factae,

⁴ Ed. Main. legit *permissa* (R. T.).

in qua facultate, in quo gymnasio et qua horā illa docere seu legere deberent exprimeretur, et, si a praemissis defecissent, post primam et secundam monitiones eis desuper factas, a perceptione fructuum, reddituum et preventuum praebendarum, quas vigore nominationum et collationum huiusmodi tunc assequunti fuissent, per abbatem et decanum ecclesiae S. Pauli Leodiensis ac priorem praedictos, aut aliquem ex eis, ad requisitionem illis per rectorem et decanos facultatum et provisores universitatis huiusmodi faciendum, suspenderentur, et, si suspensionem huiusmodi per mensem animo sustinuisserint indurato, iisdem praebendis ipso facto et cum effectu privarentur et pro privatis haberentur, et statim de illis aliis personis modo et formā praemissis providerentur, verum, si personae nominatae praedictae in aliquam suspicionem haeresis incidissent, in eas per inquisidores haereticae pravitatis in illis partibus eadē auctoritate deputatos absque ullā morā inquireretur, et si illae compertae fuissent haeresi huiusmodi infectae, alii catholici ad beneficia per illos obtenta simili modo nominarentur; et subinde quinquennium huiusmodi ad aliud quinquennium a fine ultimodicti quinquenii computandum semel atque iterum extendit et prorogavit seu concessit et indulxit. Postmodum autem (postquam felicis recordationis Gregorius Papa XV similiter praedecessor noster per suas in simili formā Brevis expeditas litteras indultum praedictum, vobis, ut praefertur, prorogatum, ac desuper confectas litteras et in eis contenta, ita tamen ut huiusmodi indultum canonicatus et praebendas metropolitanae ecclesiae Coloniensis minime comprehenderet neque ad eos se extenderet, ac sine praediticio dicti tunc et pro tem-

pore existentis archiepiscopi Coloniensis, ac aliàs sub certis modo et formâ tunc expressis, ad aliud quinquennium de novo concesserat. Et subinde recolendae etiam memoriae Urbanus Papa VIII pariter praedecessor noster (attendens quod indultum huiusmodi per cancellariae apostolicae regulas revocatum fuerat, et, sicut eidem Urbano praedecessori tunc exponi feceratis, causae propter quas idem indultum a praedicto Paulo IV primo loco concessum et ab aliis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris praedictis ut supra prorogatum et expresse de novo concessum fuerat, conservationis nimirum catholicae religionis in istâ civitate Coloniensi, eousque vigebant, vosque cupiebatis, ad catholicorum virorum studia in ipsis partibus alenda et allicienda, huiusmodi indulto diutius frui posse) idem Urbanus praedecessor per alias suas in simili formâ Brevis expeditas litteras indultum praedictum vobis per dictum Gregorium praedecessorem ad quinquennium ut praefertur de novo concessum, ac desuper confessas litteras praedictas et in eis contenta, ad aliud quinquennium apostolicâ auctoritate sub certis modo et formâ tunc expressis de novo concessit, ipsumque quinquennium ad aliud pariter quinquennium, ac deinde secundodictum quinquennium ad aliud similiter quinquennium extendit et prorogavit. Ac deinceps eidem Urbano praedecessori per vos exposito seu subiuncto, quod quiunqueunum, tunc per eum ultimo loco extensum seu concessum, brevi erat expiraturum¹, et causae, propter quas indultum huiusmodi tam a praedictis Romanis Pontificibus quam ab eo ultimo concessum fuerat, eatenus vigebant; dictus Urbanus praedecessor indultum praedictum per eum

ultimo loco ad quinquennium ut praefertur extensum seu de novo concessum ac desuper confessas litteras et in eis contenta (ita tamen ut provisiones huiusmodi servatâ dictarum litterarum formâ fierent, ipsumque indultum canonatus et praebendas ecclesiae metropolitanae Coloniensis minime comprehenderet, nec ad eos se extenderet, ac aliàs sub certis modo et formâ etiam tunc expressis) ad aliud quinquennium extendit et prorogavit. Et postmodum similis recordationis Innocentio Papae X praedecessori etiam nostro per vos exposito, quod causae, propter quas indultum huiusmodi tam ab eodem Urbano tunc novissime quam ab aliis praedecessoribus concessum fuerat, etiam eatenus vigebant, ipse Innocentius praedecessor indultum praedictum vobis per eumdem Urbanum praedecessorem ultimo loco ad quinquennium ut praefertur extensum et seu de novo concessum, ac desuper confessas litteras et in eis contenta, sub certis pariter conditionibus, modoque et formâ tunc expressis, ad aliud quinquennium pariter concessit; quinquenniumque huiusmodi postmodum ad aliud etiam quinquennium a die xx februarii MDCL computandum extendit et prorogavit. Ac demum similis memoriae Alexander Papa VII etiam praedecessor noster supplicationibus vestro nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, per ternas suas in simili formâ Brevis litteras, unas die xxviii augusti MDCLV, et alteras die viii ianuarii MDCLXI, et reliquas die xiv martii MDCLXIV expeditas¹, indultum praedictum vobis concessum et prorogatum, ut praefertur, sub certis modo et formâ tunc expressis, primo quidem ad quinqueunum, subinde vero ad triennium, et novissime

¹ Edit. Main. legit *expiratum* (R. T.).

¹ Has vide supra pag. 239 (R. T.).

ad quadriennium de novo concessit, et alias, prout in singulis memoratis praedecessoribus in eadem formâ brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus, uberioris continetur.

*Prorogatio
indultu de quo
in rubrica.*

§ 2. Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecistis, indultum huiusmodi de praesenti cesseret, causae vero, propter quas idem indultum per praedictos Romanos Pontifices praedecessores nostros pluries concessum et prorogatum respettive fuit, etiamnum vigeant, vosque propterea indultum huiusmodi ad effectum suprascriptum per nos vobis de novo e. needi summopere desideretis: nos, specialem vobis gratiam facere videntes, et vestrum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus vestro nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, indultum praedictum, vobis, sicut praemittitur, pluries, et novissime a dicto Alexandro praedecessore concessum, cum omnibus et singulis contentis in litteris praedictis, ita tamen ut provisiones huiusmodi servatâ dictarum litterarum formâ siant, quacunque praetensâ praxi, consuetudine seu tollerantiâ contraria non obstante, quam potius abusum esse, et proinde praesens indultum in omnibus et per omnia iuxta eius tenorem et proprietatem, prout verba illus sonant et non aliter, nec alio modo servari debebe, decernimus, et cum hoc quod indultum huiusmodi canonicatus et praebendas ecclesiae metropolitanae Coloniensis

minime comprehendat, nec ad eos se extendat, ac sine praecidicio venerabilis fratris moderni et pro tempore existentis archiepiscopi Coloniensis, neconon¹, cum omnibus et singulis aliis facultatibus, concessionibus et ordinationibus, clausulis et decretis appositis in dictis litteris, ac servatâ in illis² et per omnia earumdem litterarum formâ, ad quinquennium a datâ praesentium computandum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, de novo concedimus; sieque et non aliter per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis Apostolicae nuncios, quavis auctoritate fungentes, sublatâ eis et eorum emilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, conigerit attentari, decernimus.

§ 3. Decernentes etiam vos, quinquennio praedicto per nos concesso durante, huiusmodi indulto ac desuper confessis litteris praedictis libere et licite uti posse, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Volumus autem et earumdem tenuore praesentium ordinamus, ne ecclesiae, in quibus personae nominatae huiusmodi vigore vacationum aut collationum praedictarum eosdem canonicatus et praebendas obtimerint, ob earum impedimentum in legendis, debitibus defraudentur obsequiis, aut cultus divinus in illis minuatur, ut eaedem personae, si illis eâ horâ, qua ipsa divina officia celebrabuntur, legendum fuerit, tunc per idoneos substitutos inibi deserviri facere possint,

1 Videtur deesse camerae apostolicae (R. T.).

2 Forsitan omnibus pro illo legendum (R. T.).

et ita deserviendo, pro residentibus et inservientibus habeantur, ac distributio-
nes quotidianas lucentur in omnibus et
omnia perinde ac si personaliter deser-
virent (diebus dominicis et festivis prin-
cipalioribus, videlicet D. N. Iesu Christi,
ac gloriosissimae Virginis et beatorum
Apostolorum, et in quorum honorem dedi-
catae sunt ecclesiae praedictae, alio-
rumque Sanctorum, quorum dies in
singulis eisdem ecclesiis solemnes et ce-
lebres habentur, exceptis, quibus eis non
per substitutos sed per se ipsos perso-
naliter deservire teneantur), quodque
huiusmodi canonicatus et praebendae
personis ad profitendum in aliquā ex
dictis universitatibus idoneis repertis,
qui iureinrando ad profitendi munus
diligenter ac immediate post canonicatus
et praebendae adeptione¹ exercendum
se adstringant, duntaxat conferantur,
ipsaeque personae praedictos canonica-
tus et praebendas, per eas huiusmodi
nominationis vigore obtentos, nisi in
manib[us] nostris et pro tempore existen-
tis Romani Pontificis, cum specificā men-
tione quod illos vigore nominationis
huiusmodi consequuti sunt, resign re-
ant aliās dimittere nullatenus possint,
alioquin canoniciatus et praebendae hu-
iusmodi vacent eo ipso, ita ut de illis
per Sedem Apostolicam dumtaxat dis-
poni possit, utque personae sic nomi-
natae praedictae, intra sex menses a die
collationis et provisionis aut cuiusvis
alterius dispositionis de canoniciatis et
praebendis, ad quos illas nominari con-
tingerit, sibi facienda ut praefertur, novas
provisiones super illis a dicta Sede im-
petrare, et litteras apostolicas desuper
in totum expedire, ac iura camerae apo-
stolicae et aliis propterea debita omni-
nino persolvere teneantur, alioquin, di-

etis sex mensibus elapsis, canonicatus
et praebendae huiusmodi vacent eo ipso,
ita ut aliis per eamdem Sedem tantum
libere conferri possint.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-
stolicis, neconon ecclesiarum praedi-
tarum, etiam iuramento, confirmatiene apo-
stolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis,
statutis et consuetudinibus, privilegiis
quoque, induitis et litteris apostolicis,
eisdem ecclesiis et capitulis, sub quibus-
cumque tenoribus et formis, ac cum
quibusvis etiam derogatoriarum deroga-
toriis, aliisque efficacioribus, efficacissi-
mis et insolitis clausulis, irritantibusque
et aliis decretis, etiam iteratis vicibus
concessis, approbatis et innovatis;
quibus omnibus et singulis, etiamsi de
illis eorumque totis tenoribus specialis,
specifica, expressa et individua, ac de
verbo ad verbum, non autem per clau-
sulas generales idem importantes, men-
tio seu quaevis alia expressio habenda
aut aliqua alia exquisita forma ad hoc
servanda foret, tenores luinstodi, ac
si de verbo ad verbum insertis
praesentibus pro plene et sufficienter
expressis ac de verbo ad verbum insertis
habentes, illis aliās in suo robore peri-
mansuris, ad praemissorum effectum,
hac vice duntaxat, specialiter et ex-
presse derogamus; ceterisque contra-
riis quibuscumque.

Datum Reiae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piscatoris, die IX se-
ptembris MDCLXVII, pontificatus nostri
anno I.

Dat. die 9 septembris 1667, pontif. anno I.

XIV.

*Confirmatio decreti Alexandri Papae VII
approbantis nonnulla capitula ad re-*

¹ Edit. Main legit ademptionem (R. T.).

Contractis
derogat.

formationem fratrum Ordinum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum inservientia.

Clemens Papa IX.
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Debitum pastoralis officii, quo Ecclesiae Catholicae adstringimur, nos admonet, ut, paternam virorum religiosorum curam gerentes, ea quae pro felici reformationis inter eos institutae progressu provide facta esse noscuntur, ut firma atque illibata permaneant, apostolici praesidii robore muniamus.

Causae de-
creti.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii fratres Reformati Ordinis Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, quod alias circa transitum fratrum Conventualium Ordinis huiusmodi ad reformationem facta fuerunt nonnulla capitula tenoris qui sequitur, videlicet:

Referuntur ca-
pitula ad refor-
mationem con-
ducuntia.

§ 2. « 1. Che tutti quelli conventuali, li quali vorranno passare a vivere in detta riforma, siano tenuti ed obbligati chiedere licenza ed ottenere l'assenso dal padre generale *pro tempore*, ovvero dal padre provinciale della sua provincia di far tal passaggio, ed essi generale e provinciale, conosciuto però che haberanno detto transito desiderarsi per buon fine, siano tenuti concederlo, a proporzione però della capacità de' conventi tenuti da essi riformati.

II. Che quelli conventuali, che vorranno passare a detta riforma, dopo ottenuto l'assenso del generale o provinciale della loro provincia, siano anco tenuti riportar l'assenso dal guardiano o superiore locale di quel convento dove vorranno entrare.

III. Che a quelli conventuali, quali canonicamente, cioè, osservare¹ le soprad-

dette condizioni, saranno entrati a detta riforma, a loro voglia per il tempo di un anno cominciendo dal loro ingresso in essa riforma¹, ma, quello passato, non possano uscire da detta riforma senza licenza *in scriptis* del padre generale e sede fattagli dal superiore locale di quei conventi, dove saranno vissuti, che essi partano per causa legittima e non per excessi commessi in detta riforma.

IV. Che se alicui conventionali legittimamente entrato in detta riforma, passato un anno dopo il suo ingresso in essa, uscirà e tornerà alla detta conventionalità, non osservate le sopradette condizioni, sia irremissibilmente punito con la pena di un anno di carcere formale, della privazione di voce attiva e passiva, nella quale non possa essere reintegrato se non dal Sommo Pontefice.

V. Che quelli conventionali, quali entreranno in detta riforma, per tutto il tempo nel quale viveranno in essa, siano tenuti osservare l'istituto de' riformati, e i superiori locali possano forzarli all'osservanza; in caso che, premissse molte correzioni, li detti superiori locali non riportassero dalli inosservanti l'osservanza desiderata, debbano avvisarne il padre generale, quale, conosciuta la verità, punisca li trasgressori con pene opportune, e, persa ogni speranza all'emendazione, possano punirli *etiam* coa l'espulsione da detta riforma, rimettendoli alla conventionalità.

VI. Il padre generale, o per se stesso, o richiestone da alicui provinciali, volendo servirsi per publico beneficio di alicui conventionali quali saranno passati a vivere tra' riformati, *etiam* che fra essi vi siano stati molti anni, possa chiamare qualunque gli parerà atto per

¹ Potius legi osservare R. T.

¹ Supple ut seq. possano uscire (R. T.).

il suo fine , acciò passi a vivere come prima fra essi conventionali in quel convento che a esso padre generale piacerà, e il chiamato sii tenuto obbedire e ritornare fra' conventionali.

VII. Che il padre generale, presa informazione del più zelante ed osservante che sia tra' riformati in ciascheduna provincia nelle quali si trovano i loro conventi, lo deputi per osservare con particolar cura il vivere degli altri riformati, affinchè avvisi subito, trovando che alcuni di essi deviino dall'instituto loro , il padre provinciale , acciocchè, trovata l'inoservanza, restino puniti, e non bastando per ridurli all'osservanza, sia tenuto avvisarne il padre generale, e da esso aspettare il rimedio opportuno.

VIII. Che nell'elezione de' guardiani nelli conventi d'essi riformati si osservi nell'altre provincie quanto di presente si osserva nella provincia di Napoli, cioè che abbino facoltà i stantianti in ciaschedun convento di essi riformati , capitolamente congregati con il loro superiore locale, proporre al definitorio in capitolo o congregazione provinciale due de' loro riformati, acciò da esso definitorio uno de' due proposti sia eletto guardiano per l'anno corrente ».

^{Supplicatio.} § 3. Cum autem, sicut eadem expositione subiungebat, felicis recordationis Alexander Papa VII praedecessor noster subscripta¹ capitula ad se relata per decreta die xxi septembbris MDCLVII emanatum approbaverit, et ab omnibus ad quos pertinet inviolabiliter observari praeceperit, dicti vero exponentes eadem capitula, quo firmius subsistant et serventur exactius, etiam apostolicae nostrae confirmationis munimine roborari summopere desiderent :

¹ Potius tege suprascripta (R. T.).

§ 4. Nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti , aliquis ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absoltas fore centes , supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, auditâ relatione status huius reformationis, eiusque conventuum necessitate perspectâ, omnia et singula capitula praeinserta, emanatumque super eorum approbatione dicti Alexandri praedecessoris decretum huiusmodi, auctoritate apostolice, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus , ac omnes et singulos iuris et facti defectus , si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplimus.

§ 5. Decernentes casdem praesentes litteras ac capitula praeinserta et decreta huiusmodi semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et iuane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scilicet vel ignorantia, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis eiusque provincialium et conventuum quorumvis, etiam iuramento, confirmatione aposto-

c' informat p' ut in rubrica.

Decretum ir-
tuans.

Derogatio con-
trariorum.

licà, vel quavis firmitate alià roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodo libet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpto
rum ades.

§ 7. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibetur ubique, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVI septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 16 septembris 1667, pontif. anno I.

XXV.

Confirmatio patentium magistri generalis Ordinis Praedicatorum ad farorem fratrum provinciae Hiberniae emanatarum, per quas eisdem fratribus conceditur facultas fundandi conventus in oppido Matriti aliisque mundi partibus, cum diversis ordinationibus¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium. Creditae nobis caelitus dispensationis ratio exigit, ut, paternam virorum religiosorum, eorum praesertim, qui, evangelicae praedicationi addicti, labores et

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

pericula pro fide catholica alacriter subeunt, curam gerentes, illa quae pro eis sublevandis piisque et laudabilibus eorum studiis fovendis et promovendis ab eorum superioribus regularibus pie prudenterque facta et constituta esse noscuntur, ut firma atque illibata persistant, apostolice munitionis patrocinio libenter roboremus.

§ I. Exponi siquidem nobis super fecit dilectus filius magister generalis Ordinis fratrum Praedicatorum quod ipse, pro manutentione instituti evangelicae praedicationis cui dictus Ordo eximie incumbit, ac pro sublevandis religiosis provinciae Hiberniae et aliarum eiusdem Ordinis, qui laboribus, carceribus, minis et opprobriis pro catholicà fide vexantur, litteras patentes expedivit tenoris qui sequitur, videlicet :

« Frater Ioannes Baptista de Marinis, Litterae patentes referuntur. sacrae theologiae professor, Ordinis tur. Praedicatorum humilis magister generalis et servus.

In Dei Filio sibi dilecto reverendo patre fratri Ioanni Cuojur a S. Dominico, eiusdem Ordinis et provinciae nostrae Hiberniae procuratori generali, salutem.

Hibernia, re et nomine quondam florentissima Sanctorum insula, sed postremo hoc nostro seculo avitae religionis tristi passim excidio miserrime deformata, tanto sollicitiorem meretur omnium ubique christifidelium commiserationem, quanto periculosius hodie sub novo quodam persecutionis genere ibidem orthodoxa files laceratur. Neque hic nobis eundum¹ per singula, dum in paradigma sufficiente nostrorum illic fratrum (quas exposuisti) calamitates et clades, nimurum ipso eorum provinciali ob fidem retruso in sequestrum, aliis alibi in viuenda coniectis, missionariis disper-

¹ Pessime edit. Main. legit eundem pro eundum (R. T.).

sis, coniunctitatibus dissipatis, etc., quibus nisi aliunde per novorum identidem operiorum quotidiana supplementa provide succurratur, brevi de provinciâ actum erit. Porro (ut prudenter suggesti) iis succurri non poterit nisi extra insulam in aliis catholicorum principum regnis ac ditionibus multiplicentur nationalia religiosorum istorum domicilia et litterarum collegia, in quibus tum exules nostri missionarii ob fidem proserpti asylum inveniant, tum vernacula Hibernorum iuventus studiis controversiarum et sacrarum linguarum iugiter ad apostolicam missionem erudiatur. Hoc igitur extremum istius desolationis remedium ut suo tandem potiatur usu et effectu, in quem unâ tecum undique plurium magnatum vota, instantiae, promissa munificie pientissimeque conspirant, ampliusque in aliis pariter regionibus conspiratura putantur, nos, harum serie, ac supremâ officii nostri auctoritate, in primis tibi suprannominato tuisque in officio successoribus potestatem facimus acceptandi, erigendi, ac formandi apud Matriitum Hispaniae unicuius nativae provinciae collegium, quale confidis illuc ex piorum eleemosynis ac liberali fundatione te obtenturum ad effectum praeceps ibidem sub regulari disciplinâ educandi missionarios Hibernicae nationis indiscriminatim, ita tamen ut etiam Angli et Scotti in eodem collegio recipiantur, sustententur et instruantur, cum potestate etiam ibidem recipiendi ad habitum et professionem iuvenes supradictarum trium nationum, illosque educandi in proprio novitiatu sub exactâ observantiâ regulari; similatione, sine ac modo in aliis quibuscumque locis tum Hispaniarum tum ceterorum per Europam catholicorum regnum, statuum et ditionum, ubicumque patronos, sautores ac fundatores

potueris reperire, atque ad tantae pie-tatis opus inducere, tibi tuisque successoribus in officio amodo licet huiuscmodi collegia procurare suscipere, eorumdem regnum nationalibus consignare ad effectum ut supra, et cum iisdem facultatibus. Volumus autem ac declaramus, quod omnia et singula eiusmodi collegia, ubicumque Dei ope, fide-lium munificentia, tuâque et successorum industria excitabuntur, ipso facto sint et permaneant vera membra solius nostrae provinciae Hiberniae, ita quod nulli alteri Ordinis superiori subsint, praeterquam suo provinciali Hiberniae et magistro Ordinis pro tempore. Interim, donec fratres nostri proprias seorsim fundationes et domicilia ut supra possideant, ne stante hae eorum notoriâ paupertate adigantur ad solvendas in provinciarum conventibus aut hospitiis taxatas contributiones, quas ntiue extores et egeni solvere nequeunt instar ceterorum qui pacatas provincias habent, mandamus, quod praesides istorum conventuum et hospitiorum in huiusmodi alienis provinciis nihil a fratribus nostris Anglis, Hibernis, Scottis apud se hospitaturis exigant ultra quotidiana missae celebrationem tantum; ubi cumque vero iisdem fratres in hospitiis aut conventibus sub eâ conditione non recipientur, licet ipsis hospitari apud alios quoscumque benevolos receptores ecclesiasticos, sive ii sint regulares, sive seculares, ne ob temporales respectus ullibi sanctum istud procurandarum foundationum impediatur negotium, a quo tot animarum salus dependet. Denique in virtute Spiritus Sancti, sanetae obedientiae sub formali praeecepto, necnon sub poenâ maioris excommunicationis ipso facto incurriendâ, aliisque poenis nobis arbitrariis, ex nunc strictissime prohibemus universis et singulis nostrae

curae subiectis, quacumque dignitate, gradu, officio, aut qualitate censeantur, ne ullibi supradictas collegiorum Hibernicorum pro nostris fundationes, acquisitiones, incrementa, per se vel per alios, directe vel indirecte, clau vel palam, sub quo cumque motivo, colore, aut immaginabili praetextu, impediant, retardent, aut disturbent, quin potius enixe hortamur admodum reverendos patres tum Hispaniae tum ceterarum provinciarum priores provinciales, quatenus per se et suos ubique tam sanctum et pium opus magno studio et connisu promoveant, iuuent et foveant, fratres nostros Hibernos in suis provinciis et congregationibus libenter paternaque complectantur, ipsorum solatio et profectibus sincere faveant, ipsos benefactoribus commendent, omniisque opportuno subsidio, consilio, affectu eis opitulari non dedignentur. Et quia charitati nulla praefixa est mensura aut limes, hortamur eosdem priores provinciales in visceribus Iesu Christi, quod his fratribus, ad missiones et martyria pro fide auctoratis¹ sponte et liberaliter ex suis met propriis conventibus unum aut plures in suis provinciis cedant ac resignent. Tales autem conventus hoc modo resignatos, ex nunc pro tunc, iisdem fratribus ipsorumque provinciae applicamus et incorporamus apostolicā auctoritate speciali, qua in hoc fungimur. Item supradictam facultatem procurandi, fundandi, acceptandi et formandi haec nationalia collegia, domos atque conventus pariter extendimus ad acquirenda monialium coenobia seu monasteria pro Hibernis, Anglis et Scotis Deo ubivis locorum consecrandis, siquidem hae in propriā sua patriā hanc relinquendi saeculi commoditatem sperare nullibi possunt. Quod si etiam in alia-

rum missionum (praesertim orientalium) solatium tibi vel tuis successoribus in officio placuerit, ac sine incommmodo priorum nationalium posse fieri videbitur, concedimus pariter, quod in praefatis vestris dominis, collegiis et conventibus recipientur etiam nostri fratres Armeni, sive ad hospitandum, sive etiam ad conmorandum pro studio et instructione, idemque concessum est quoad alios religiosos nostros de terris insidelium adventantes. Porro, ut omnibus his, quae sperantur, novellis coenobiorum plantationibus de optimā et stabili formā regiminis prospiciatur, ex nunc, harum serie, te, tuosque in hoc tuo procuratoris generalis officio successores, omnibus huiusmodi coenobiis, collegiis ac dominis praeficimus cum titulo vicarii provincialis Hiberniae pro tempore, cumque omni in temporalibus ac spirituibus iurisdictione ac potestate quam priores provinciales in suis provinciis habere debent ac solent, etiam cum facultate subdelegandi, ita ut, quando contingit te tuosve successores longius distare, aut alio impedimento detineri ab audeundo loco, ubi collegium aut coenobium, seu fratrū seu monialium, plantandum, acceptandum, formandum aut visitandum fuerit, possis (iisque successice possint) eō destinare commissarium ac visitatorem, quoties et quando opus fuerit, cum plenā aut limitata auctoritate, prout videbitur, talemque seu commissarium seu visitatorem a te vel a tuis successoribus missum possis (illelique possint) revocare, aliquique subrogare, ad effectum ea omnia et singula agendi, disponendi, atque praestandi, quaecumque ipsem ageres, si personaliter eō accessisses. Item, quantum in nobis est, tibi tuisque successoribus plenariam concedimus facultatem destinandi praedicatores et missionarios ad

¹ Edit. Cherub. habet *fidei auctoritate* (R.T.).

terras infidelium et haereticorum pro conversione et luero animarum seu per reuntium seu periclitantium. Insuper tibi et successoribus tuis potestatem damus imponendi praecepta formalia, fulminandi censuras, condemnandi ad poenam carceris, et exercendi omnes illos actus iurisdictionis, quos provinciales ex ordinariâ suâ auctoritate exercere possunt in personas sibi subiectas. Praeterea si contingat supradicta collegia, coenobia, monasteria, vel aliquod eorum ab ipso provinciali Hiberniae personaliter visitari, ipso praesente, quiescat ibidem tua tuorumque successorum auctoritas; verum, illo inde digresso, eadem auctoritas ipso facto redibit ad usum ut antea, sic quod ea non censembitur exprimere per adventum provincialis, neque illam tunc aut aliâs tibi possit auferre provincialis Hiberniae, in toto vel in parte, nisi de expresso consensu magistri Ordinis. Te vero per mortem sublato, ad provincialem Hiberniae pertineat subrogare alium procuratorem provinciae cum iisdem facultatibus ut supra, et cum praefinitione termini quoad durationem officii, quem tamen semel ac pluries poterit prorogare, prout necessitas postularit. Ulterius ex apostolicâ auctoritate nobis specialiter indultâ concedimus tibi et tuis successoribus plenariam facultatem, qua in praememoratis novis conventibus, collegiis, ac monasteriis institutas et praeficias priores, rectores, priorissas donec ad eum perveniant numerum personarum, qui ad electionem canonicam sufficiat; eâdem facultate possis electiones approbare et confirmare; ipsis vero institutis aut electis terminum officii sui quatenus expedire indicaveris, semel ac pluries prorogare, vel ut reeligantur habilitare. Similiter possis ubique in dominibus tibi subiectis instituere subpriores, vicarios,

praesides, magistros novitiorum, lectores, officiales, ac studiorum moderatores: eademque proportionaliter ac respective circa monasteria monialium tibi concessa sunt. Et quidquid facultatis aut iurisdictionis tibi in his nostris litteris patentibus conceditur, id totum pariter tuis in eodem officio futuris successoribus concessum intelligatur. Et ut omnia obstacula quantum fieri potest removantur, denuo sub formali praecepto et anathemate quo supra, neenon sub poenâ privationis utriusque vocis et graduum, perpetuâque inhabilitate ad ea recuperanda, interdicimus universis et singulis tam superioribus quam subditis in quacumque Ordinis provinciâ aut congregatione degentibus, ne huic per nos tibi et successoribus tuae collatae iurisdictioni, titulo et facultati quispiam sese opponat⁴, eamve iudicialiter vel extra-judicialiter impugnet aut impediat; ipsis vero fratribus et sororibus, praedicta nova collegia, conventus atque monasteria respective inhabitaturis, aut in iis quoquo modo vel occasione commorantibus, praecepimus sub eodem formali praecepto, iisdemque poenis, quod tibi et successoribus tamquam legitimis suis praefatis ac veris superioribus exactam praestent obedientiam, reverentiam et honorem.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Quibuscumque in contrarium non obstantibus.

In fidem his officii nostri sigillo munitis propriâ manu subscrisimus.

Romae, vi iulii MDCLXVII.

*Confirm
Pontificis*

§ 2. Cum autem, sicut eadem expostio subiungebat, praefatus magister generalis litteras huiusmodi, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae nostrae confirmationis praesidio

⁴ Edit. Man. legit apponat (R. r.).

communiri plurimum desiderent: nos, ipsum magistrum generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibus vis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latet, si quibus quomodolibet immodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, visisque et diligenter per eosdem cardinales consideratis litteris patentibus praemis-
erti tenoris, easdem litteras, auctoritate apostolicā, tenore praesentim, benigne confirmamus suumque effectum sortiri mandamus salvā tamen semper in praemissis auctoritate congregationis praefectorum cardinalium.

Decretum in-
ritans.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes et praemissas litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, ac illis, ad quos spectat et spectabit, in futurum in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sive in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatiū apostolici auditores, indicari et definiri debe-
re, ac irritum et inane si seus super his a quoquam, quavis auctoritate, scien-
ter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contraria.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis eiusque provinciarum et conventuum et locorum regularium quorundamque, etiam iuramento, confirmatione apostolice, vel quavis firmate aliā roboratis, statutis et consuetu-

dinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse deroga-
mus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem ^{Transcripto.}
_{rum fides.} praesentium litterarum transcriptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constituta munitis, eadem prorsus fides ubique tam in iudicio quam extra adhibetur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Dat in Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi septembbris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 16 septembbris 1667, pontif. anno 1.

XVI.

Quod presbyteri Societatis Iesu officium cum octava de pracepto, et missam Conceptionis Beatae Mariae Virginis recitare et celebrare valeant.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Augustissimae atque gloriosissimae Exordium.
Virginis Dei Genitricis Mariae, cuius virtute in et pulchritudinem sol et luna mirantur, natura obstupescit, infernus contremiscit, cultum et venerationem in terris, quanto possumus studio, promovere satagentes, pia fidelium, eorum praesertim qui Altissimi obsequiis sub suavi religionis iugo mancipati aliis ad opera pietatis exemplo praeluecent et salubri

directione viam monstrant, vota in id ipsum tendentia libenter exaudimus ac favoribus et gratiis prosequimur opportunus.

*Concedit pro-
m in rubrica.*

§ 1. Supplicationibus itaque dilecti filii Ioannis Pauli Olivae, praepositi generalis Societatis Iesu, tam suo quam totius Societatis praedictae nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut in eadem Societate ab omnibus illius presbyteris et clericis regularibus, qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis eiusdem Beatae Mariae Virginis Immaculatae cum octavâ in posterum de pracepto reciteretur cum lectionibus in octavario romano a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum approbat contentis, et a die octavâ ad decimam quintam decembris rite dispositis, auctoritate praedictâ, tenore praesentium, mandamus et deceernimus, idemque officium ad usum dictae Societatis seorsim ab octavario romano imprimi posse concedimus.

*Contrariis de-
rogat.*

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolieis, eeterisque contrariis quibuscumque.

*Transumpto-
rum fides.*

§ 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici vel secretarii dietae Societatis subscriptis, et sigillo memorati praepositi generalis aut alterius personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeat, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 17 septembris 1667, pontif. anno 1.

*Separatio quorundam conventuum a pro-
vinciâ S. Dionysii in Gallia Ordinis
Minorum sancti Francisci de Ob-
servantiâ Recollectorum, cum eorum
erectione in novam provinciam sub ti-
tulo S. Antonii de Padua¹.*

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Creditae nobis divinitus dispensatio-
nis ratio postulat, ut, paternam christi-
fidelium, qui e fluctibus seculi in reli-
giosae vitae portum confugerunt, euram
gerentes, prospero felicique eorum re-
gimini et gubernio consulere satagamus,
sicut, rerum, locorum, personarum et
temporibus qualitatibus mature perpen-
sis, salubriter expedire in Domino arbit-
ramur.

Proemium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fe-
cerunt dilecti filii Constantius Legrand
et Potentianus Ozon, procuratores spe-
cialiter deputati provinciae S. Dionysii
in Gallia Ordinis fratrum Minorum san-
cti Francisci de Observantiâ Recollecto-
rum nuncupatorum, quod, eum dilectus
filius minister generalis dieti Ordinis,
ad instantiam et petitionem carissimi in
Christo filii nostri Ludovici Francorum
regis christianissimi, multos conventus
tam fratrum quam monialium eiusdem
Ordinis, in iis Artesiae ac Annoniae et
Flandriae locis quae per ultimum pacis
foedus inter utrumque regem initum di-
tioni Gallicae acquisita remanserunt si-
tos, in novam custodiam cum aggrega-
tione ad dietam provinciam S. Dionysii
et dependentiâ ab illâ erexerit; per
hanc autem aggregationem et incorpo-
rationem ita ampliata et extensa repe-
riatur eadem provincia, ut, quadringenta
millaria excedens, ab uno ministro pro-
vinciali modo in regulâ praescripto non

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

possit amplius visitari, nec emergentibus difficultatibus sufficienter ab ipso provideri; unde disciplina regularis sensim prolabitur, pietas religiosa taepescit, totaque provincia in sui detrimentum pedetentim vergit: in capitulo provinciali provinciae huiusmodi communis consensu decretum fuit, id etiam desiderante memorato Ludovico rege, hanc sanctam Sedem Apostolicam, pro separatione dictorum conventuum a provinciâ praefatâ, corumque erectione in novam provinciam sub titulo S. Antonii de Padua, esse consulendam.

Supplicatio. § 2. Quare Constantius et Potentianus praefati, memoratae provinciae nomine nobis humiliter supplicari fecerunt ut dictos conventus, qui fratrum quidem sunt numero tredecim, monialium vero prope octodecim, ab eâdem provinciâ separare, ac in novam provinciam, ut praefertur, erigere de benignitate apostolicâ dignaremur.

**Concedit ut
in rubricâ.** § 3. Nos igitur, ipsos Constantium et Potentianum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censemtes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, et consensu a praefato ministro generali Ordinis huiusmodi praestito, praefatos conventus, tam fratrum quam monialium, a supradictâ provinciâ S. Dionysii, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, excorpo-

ramus, et in novam provinciam sub titulo S. Antonii de Padua, cum omnibus privilegiis et iuribus aliarum dicti Ordinis provinciarum, erimus et instituimus, ac eiusdem provinciae S. Dionysii definitorio committimus electionem ministri provincialis, custodis, definitorum, aliorumque superiorum et officialium dictae novae provinciae sic erectae.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, siveque in praemissis per quocumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoreranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, Ordiniis et provinciae et conventum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piseatoris, die xix septembris MDCXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 19 septembris 1667, pontif. anno I.

Decretum ir-
ratans.

Derogatio
contrariorum.

XVIII.

Decernit visitationem apostolicam ecclesiistarum et locorum piorum Urbis a felicis recordationis Alexandro VII institutam et inchoatam continuari et absolvit debere¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

*Motu eius
Constitutionis* PP. VII, praedecessor noster, circa pontificatus sui primordia, pastoralem cleri Romani, omniumque almae huius Urbis ecclesiistarum, piorumque locorum et operum visitationem instituerit, eamque ipsemet in patriarchalibus eiusdem Urbis ecclesiis inchoaverit, ac sibi in eo munere adiutores nonnullos ex sacro venerabilium fratrum nostrorum, tunc suorum, S. R. E. cardinalium collegio delegerit et assumpserit, eisque quosdam Romanae curiae praelatos, et alios subinde cardinales, de quorum numero tunc eramus, adiunxerit, qui visitationem ipsam peragerent, et negotia illam concernentia expedirent; ac secretarium, iudicem, cancellarium, seu aetnarium, commissarium et fiscalem, aliosque forsan officiales et ministros sacrae visitationis huiusmodi deputaverit, variasque eisdem cardinalibus, ac eorum et dictorum praelatorum congregationi, necnon officialibus et ministris praefatis, facultates, praeminentias et indulta concenserit et impertitus fuerit, et alias prout in diversis ipsius Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis expeditis, quarm tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberivolumus, uberioris continetur; et, sicut accepimus, memorati quidem cardinales visitatores unâ cum praelatis coadiutoribus suis vi-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

sitationem huiusmodi tam in eisdem patriarchalibus quam in aliis collegiatis et fere omnibus parochialibus ecclesiis, ac in multis monasteriis regularium tam virorum quam mulierum, necnon collegiis, hospitalibus, confraternitatibus et aliis locis piis dictae Urbis postea prosecuti fuerint, salutaribusque monitis et decretis, ubi opus fuit, providerint; visitatio tamen ipsa in omnibus ecclesiis, ac locis et operibus piis praefatis nondum sit² peracta, sed multa negotia eam concernentia adhuc pendeant indecisa: hinc est quod nos, pastorali studio considerantes quantopere visitatio huiusmodi utilis et necessaria sit non modo ad tollendos abusus sed etiam ad praeavendum ne deinceps introducantur, quantumque boni ex illâ haec tenus provenierit, et benedicente Domino proveniatur sit si visitatio ipsa continuetur et absolvatur, ac in ea, quae ad Dei cultum et gloriam animarumque saltem opportuna³ et conducibilia sunt, sicut haec tenus factum est, imposterum quoque pie prudenterque statuantur: motu proprio³, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudine, memoratam visitationem continuari et absolvit, causasque indecisas in congregazione praefata pendentes, prout aequitatis atque iustitiae ratio suaserit, terminari, visitationes particularium ecclesiistarum et locorum et operum piorum iam inchoatas absolvit, necnon ecclesias et loca et opera pia, nondum visitata, visitari, ceteraque omnia et singula visitationem huiusmodi quomodolibet concernentia fieri, geri, statui et ordinari, ac executioni demandari debere, tenore praesentium decernimus

*Mandat con-
tinuari visita-
tionem praedi-
ctam.*

¹ Ed. Main. legit sic pro sit (R. T.).

² Ut specimen habeas edit. Rom., ipsa hic legit *opporna pro opportuna* (R. T.).

³ Eadem edit. Main. legit *mota propria* (R. T.).

et mandamus. Ac omnes et singulas facultates, privilegia, gratias, praecminentias, praerogativas et indulta quaecumque, praefatis cardinalibus et praelatis, eorumque congregationi, necnon omnibus et singulis officialibus et ministris supradictis a memorato Alexandro praedecessore per suas litteras praefatas quovis modo respective concessa et attributa, per obitum eiusdem Alexandri praedecessoris minime cessasse, nec cessare, sed in suis robore et firmitate permanere, omnibusque et singulis praefatis respective adhuc competere et suffragari debere, decernimus pariter et declaramus.

*Renovatio pri-
vilegiorum con-
gregationis con-
cessorum;*

§ 1. Et, quatenus opus sit, facultates, privilegia, gratias, praecminentias, praerogativas et indulta huicmodi eisdem cardinalibus et praelatis, eorumque congregationi ac officialibus et ministris praefatis, in omnibus et per omnia prout eis respective a dicto Alexandro praedecessore concessa et attributa fuerunt, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, denuo concedimus, tribimus et impartimur.

*Decretum ir-
tum;*

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicunque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, cuiuscunq; status, gradus, ordinis, praecinentiae et dignitatis existant, etiam cardinalatus honore fulgentes, aut alijs specifica et individua mentione et expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae, verificate vel instigate fuerint, aut ex alijs quacumque quantumvis iusta, piis et privilegiata causis, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormous et totalis laesionis, nullo unquam

tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali ac individuali expressio- nem requirente defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari, ad terminos iuri reduci, seu in controversiam revocari, aut adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari vel intentari, seu impetrato, aut etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessa seu emanato, quempiam in indicio vel extra illud uti seu se iuvare posse; sed ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sieque et non aliter in praemissis per quoscunque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, necnon eiusdem S. R E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praecinentia et potestate fungentes et functoros, sublati eis et eorum euilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et autoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis actoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis; ac <sup>Contraria
deregat.</sup> omnibus et singulis illis quae memoratus Alexander praedecessor in suis litteris supradictis voluit non obstar, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earundem <sup>Transumpto-
rum fides.</sup> praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constituta-

tae munitis, eadem prorsus fides ubique tam in iudicio quam extra adlibeat, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub anno Piscatoris, die xx septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 20 septembris 1667, anno I.

XIX.

Confirmatio Brevis Alexandri VII, cum diversis aliis ordinationibus, pro monasteriis monialium Excalceatarum regni Franciae¹.

Clemens Papa IX.
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Debitum pastoralis officii, quod incessabilis divinae sapientiae atque benitatis altitudo humilitati nostrae, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, imponere dignata est, exigit ut, praecipuam sacram virginitatem et devotarum mulierum Altissimi obsequiis sub suavi religiosi iugo mancipatarum, quarum quo sublimior gloria est, maior et cura, sollicitudinem gerentes, ea, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris pro felici illarum regimine pie salubriterque constituta esse noscuntur, quo firmiora atque stabiliora persistant, apostolici patrocinii praesidio muniamus, si quae² vero aliquantum mutanda seu adiicienda aut aliter disponenda esse magistra rerum experientia seradeat, in iis paternae nostrae charitatis atque providentiae partes desiderari minime patiamur, ut illustrior illa portio gregis Christi, praecisis quorundamque dissidorum, quae amabilis concordiae religio saeque tranquillitatis serenitatem obnu-

bilare possent, occasionibus, maiora in dies decoris atque ornamenti gratiae spiritualis, Domino donante, suscipiat incrementa, omnibusque reete atque ordine dispositis, flos ille ecclesiastici germinis bono semper Christi odore de bona conversatione fragrans gloriosam S. Matris Ecclesiae foecunditatem amplioribus laetificet cumulis gaudiorum.

§ 1. Alias siquidem emanarunt a felicis recordationis Alexandro Papa VII, praedecessore nostro, litterae in simili forma Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet: Alexander Papa VII, ad perpetuam rei memoriam. *Sacrosancti apostolatus officii cura, etc.* (Reliqua ut in suo ordine sub die xxvi septembris MDCLXI, anno septimo³).

§ 2. Cum autem, sicut nomine ^{Motiva huius confirmationis.} carissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi nobis nuper expositum fuit, licet per praesertimas Alexandri praedecessoris litteras felici prospéroque praedictorum monasteriorum monialium Carmelitanarum Excalceatarum regni Franciae gubernio sapienter consultum fuerit, aliqua tamen supersint, quae ad maiorem earumdem litterarum dilucidationem et explicationem, atque ad recidendas dubietates iam existatas, excludendasque controversias quae progressu temporis suboriri possent, ac ad sublevandas duorum visitatorum praedictorum curas, pacemque et animorum concordiam inter memoratas moniales earumque superiores et visitatores firmius solidandam, apostolicā auctoritate secundum aequitatis et prudentiae regulas declarari atque de novo statui debere videantur: nobis propterea idem Ludovicus rex humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Aptius legi si qua (r. r.).

³ Vide tom. XVI, pag. 60°, uti Constitutio legitur, forsitan erronee, sub dat. 26 septembris anno sexto (r. r.).

ut infra indulgere de benignitate apostolice dignaremur.

Pontifex con-
firmat.

§ 3. Nos igitur, piis ipsius Ludovici regis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere, ac salubri praedictarum monialium, quae christiana pietatis aliarumque religiosarum virtutum studiis eximie florere noscentur, directioni, pro peculiari nostro in eas charitatis affectu, consulere euientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praeinsertas Alexandri praedecessoris litteras, ac omnia et singula in eis contenta, in his tamen quae infra stabilendis non adversantur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque omnibus et singulis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; ac omnibus dictorum monasteriorum priorissis, superiorissis, monialibus et personis quibuscumque, ut eisdem litteris, omnibusque et singulis in illis contentis prompte et sincere sine ullâ oppositione vel protestatione pareant et obedient, in virtute sanctae obedientiae, ac etiam sub excommunicationis ipso facto ineurrentiae poenâ, praecipimus et mandamus.

Declarat ter-
1. omni visitato-
rem aliquaque
statutum, ut in
particula

§ 4. Statuentes et declarantes quod deinceps, iuxta tenorem constitutionis recolendae memoriae Gregorii Papae XV praedecessoris pariter nostri die xii septembribus MDCCXII editae, nullum monialium dicti Ordinis in regno Franciae monasterium ab alio dependeat, aut alterius membrum censeatur, salvâ honoris praerogativâ monasterio Parisiensi, nunc Incarnationis, in suburbio S. Iacobi nuncupato; quodque memorati Alexandri praedecessoris litterae in simili formâ Brevis, die v octobris MDCLXVI in favorem monasteriorum monialium dicti Ordinis civitatis Bisuntinae et loci Graicensis in comitatu Burgundiae expeditae, quarum tenorem praesentibus pro ex-

presso et inserto haberi volumus, locum habere non debeant in administratione monasteriorum regni Franciae, nec ad consequentiam trahi possint. Ac dilectis filiis rectoribus seu superioribus immediatis et visitatoribus praedictorum monasteriorum monialium regni Franciae, ne ipsi limites facultatum et potestatis sibi respective concessarum extendant, interdicimus; visitatoribus autem praedictis, ut statuâ, pro salubri monasteriorum huiusmodi regimine ab ipsis edita, superioribus eorumdem monasteriorum communicent seu nota faciant, ad hoc ut dicti superiores eorum observationi pro munere sui ratione diligentius et cautius invigilent, dummodo illa constitutionibus dicti Ordinis non adversentur, praecipimus. Insuper, attentâ multitudine et distantia dictorum monasteriorum in variis regni praedicti partibus dispersorum, in subsidium et levamen praedictorum duorum visitatorum iam existentium, dilectum pariter filium Martialem Chanut, monasterii d'Issoire, Ordinis sancti Benedicti, Claromontensis dioecesis, abbatem seu perpetuum commendarium, qui, ut accepimus, doctrinae et virtutum meritis conspicuus existit, in tertium eorumdem monasteriorum monialium visitatorem perpetuum, auctoritate et tenore praedictis, constituimus et deputamus. Volentes et eâdem auctoritate decernentes ut in posterum tres sint monasteriorum huiusmodi visitatores perpetui, hac tamen lege, ut, in casu mortis vel recessus unius ex tribus, duo superstites visitatores, duos aetate graves ac vitae et probitatis spectatae viros nostro et Sedis praedictae nuncio pro tempore in regno praedicto commoranti nominent, qui unum ex illis in tertium visitatorem deputet; salvâ, illaesâ et inviolabili in omnibus aliis remanente memorati Alexandri praedecessoris lit-

terarum circa eosdem visitatores dispositione.

<sup>Prospectus con-
tra visitas futu-
ras.</sup> § 5. Ut autem omnis controversiae et contentionis occasio inter praedictos visitatores et rectores seu superiores ordinarios immediatos tollatur, supradictis litteris inhaerendo, stricte prohibemus ne rector seu superior immediatusullo unquam tempore, directe, vel indirecte, privative vel cumulatiye, seu alijs quomodolibet sese ingerere praesumat in visitatione aut aliâ quavis functione, quae ad peculiare officium visitatoris monasteriorum huiusmodi spectet; neve dicti visitatores in functionibus quae memoriatis rectoribus seu superioribus immediatis peculiariter attributae sunt, et in praemissis litteris latius continentur, se ullenus ingerant, etiam in cursu visitationis, nisi in casibus in supradictis Alexandri et aliorum pradecessorum nostrorum litteris expresse contentis, et in iis in quibus iidem superiores excederent aut concessis sibi facultatibus abuterentur.

<sup>Plura alia
statuit.</sup> § 6. Statuentes pariter et ordinantes ut in omni electione rectorum seu superiorum immediatorum cuiuscumque monasterii, praeter priorissam seu superiorissimam quae ad hunc effectum duplicis voti praerogativâ gandebit, superiorissimam et moniales depositarias, duae aliae moniales, per suffragia communiatatis cuiuscumque monasterii eligendae, possint et debeant votum et suffragium ferre. Praeterea, cum, sicut pariter acceperimus, omnes et singulae priorissae seu superiorissimae et moniales omnium monasteriorum dicti Ordinis in regno Franciae consistentium plenam et perfectam supradictis Alexandri pradecessoris die n octobris MDCLIX et die xiii ianuarii et xi aprilis necnon praemissis die xxvi septembribus MDCLXI respective emanatis litteris obedientiam exhibuerint, ab

eisdem omnibus et singulis priorissimis seu superiorissimis et monialibus omnem et quancumque inhabilitatem, quam ob denegatam dictis litteris obedientiam incurrisse praetendi possent, auctoritate et tenore praedictis, abstergimus, easque et earum quamlibet ab inhabilitate huiusmodi totaliter liberamus, ac illas ad omnia dicti Ordinis munia et officia rehabilitamus, necnon omnibus et singulis perpetuum super his silentium imponimus, et ne dictae inobedientiae praetextu quisquam easdem priorissas seu superiorissas et moniales inquietare et molestare quoquo modo praesumant¹, expresse prohibemus; mandantes insuper et praecipientes omnibus, et superioribus, visitatoribus, priorissimis seu superiorissimis, et monialibus monasteriorum huiusmodi, sub excommunicationis ac inobedientiae et privationis officiorum poenis eo ipso si contravenerint absque aliâ declaratione incurrendis, ut praesentibus nostris litteris singulisque in eis contentis prompte et sine ullâ oppositione vel protestatione obedient; alioquin, si contigerit (quod non est credendum) aliquam ex dictis priorissimis seu superiorissimis et monialibus inobedientem fieri, illa in priorissimam cuiuscumque ex praedictis monasteriis eligi vel assumi, aut prius electa vel assumpta confirmari nullo unquam tempore possit.

§ 7. Ac decernentes pariter easdem ^{Decretum ir-} praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicunque in praemissis seu eorum aliquo ius vel interesse habentes seu habere quovis modo praetendententes, cuiuscumque status, gradus, ordinis, praeminentiae et dignitatis, seu alijs specificâ et individuâ mentione digni existant, illis non consenserint, nec ad ea vocati et

¹ Vel legend. *praesumat* vel antea *quiquam pro quisquam* legendum (R.T.).

audiiti, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, adductae, specificatae et iustificatae fuerint, aut ex qua cumque aliâ etiam quantumvis iustâ, piâ et privilegiatâ causâ, praetextu, colore et capite, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vicio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam substantiali ac de necessitate specificie exprimendo defectu impugnari, redargui, infringi, notari, restringi, seu in controversiam vocari, aut adversus illas quocumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari seu impetrato, aut etiam motu proprio, ac ex certâ scientiâ, et de apostoliceae potestatis plenitudine emanato vel concesso, quempiam, in indicio vel extra illud, ut seu se iuvare nullatenus unquam posse, sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et spectabit quocumque in futurum, inviolabiliter observari sieque in praemissis per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, et alios quosecumque, etiam quavis praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Drogallo
contrarium. § 8. Nen obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, praeinsertis Alexandri praedecessoris litteris, aliisque constitutionibus et ordinationibus

apostolicis, neconon omnibus et singulis illis, quae in eisdem litteris concessa sunt non obstar, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Ceterum volumus pariter ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Marianum Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembbris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 26 septembbris 1667, pontif. anno I.

XX.

Confirmatio privilegiorum omrium confessorum tam guardiano Sacri montis Sion quam fratribus, neconon locis Terrae Sanctae.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Piis christifidelium votis, ex quibus sacrorum locorum venerationem et animarum salutem provenire conspicimus, libenter annoimus, et illa, quantum nobis ex alto conceditur, favoribus apostolicis conforemus.

§ 1. Cum itaque sicut dilectus filius Indovicus a Iustitia, frater expresse professus provinciae Granatensis Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, ac praedicator verbi Dei, neconon commissarius ac proeurator generalis in Romanâ curiâ totius familiae Terrae Sanctae, nobis nuper exponi fecit, ipse ad eiusdem Terrae Sanctae subsidium, eorumdemque fratrum inibi vineam Domini assidue excoletum, saraque loca venerantium subventionem,

Exordium.

Sopplicatio.

necon ad spiritualem catholicorum in illis partibus degentium eoque devotionis causâ peregrinantium consolationem et profectum, omnia et singula gratias, privilegia et indulgentias, hucusque sacris eiusdem Terrae Sanctae locis¹ apostolicâ auctoritate etiam confirmari et approbari plurimum desideret:

Concessit Pape. § 2. Nos, desiderio huiusmodi annuerre, ipsumque Ludovicum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praeseuntium duimtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus illius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnia et singula privilegia, concessiones, facultates, indulgentias, ceterasque gratias spirituales et temporales eisdem locis et illa visitantibus, necon dietis Ordinis guardiano et fratribus in dictis partibus degentibus per quoscumque Romanos Pontifices predecessores nostros ac Sedem Apostolicam, in genere vel in specie, aut alijs quomodolibet concessa, quatenus sint in usu et non sint revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa existant, sacrisque canonibus, constitutionibus apostolicis, ac Concilii Tridentini decretis non adversentur, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, ac perpetuae inviolabilitate apostolicae firmitatis robore communimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper in eis quomodolibet intervenerint, supplemus.

¹ Videtur deesse concessa, etc. (R. T.).

§ 3. Necon insuper omnibus et singulis eorumdem fratrum interpretibus nunc Hierosolymis, Betlehem et Nazareth existentibus et viventibus, in cuiuslibet eorum mortis articulo, si vere poenitentes et confessi ac sacrâ communione resecti, vel, quatenus id facere nequivent, saltem contriti nomen Iesu ore, si potuerint, sin minus corde devote invocaverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus et elargimur.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx septembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 30 septembris 1667, pontif. anno I.

XXI.

Quod officium S. Ignatii Societatis Iesu fundatoris sub ritu duplice in posterum recitetur ab omnibus qui ad horas canonicas tenentur⁴.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Creditae nobis divinitus dispensationis ratio postulat ut sanctorum in caelis regnantium, quorum egregia constant in Ecclesiam Catholicam merita, cultum et venerationem in terris condignis honorum incrementis ampliare studeamus.

§ 1. Itaque cultum et venerationem S. Ignatii Societatis Iesu fundatoris, de universali Ecclesiâ adeo benemeriti, ubique terrarum augere volentes, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, man-

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

*Indulgentias
in mortis articulo concedit.*

*Derogatio
contraria.*

Exordium.

*Mandat celeb.
hram festum sub
rito duplice.*

damus, ut eius festum, quod sub ritu semiduplici ad hunc usque diem celebratum est, perpetuo futuris temporibus sub ritu duplice celebretur. Praecipientes propterea, ut omnes tam seculares quam regulares utriusque sexus, qui ad horas canonicas tenentur, eas in posterum de memorato S. Ignatio sub praedicto ritu duplice recitent. Ac ipsius S. Ignatii festum sie sub ritu duplice celebrandum in romano breviario apponi debere decernimus.

*Contrariis do-
rogat.*

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumpto-
rum fides.*

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici vel secretarii dictae Societatis subscriptis, et sigillo praepositi generalis eiusdem Societatis vel alterius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xi octobris MDCXLVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 11 octobris 1667, pontif. anno 1.

XXII.

*Extensio litterarum Pauli V super erec-
tione monasterii Ursulinarum Bur-
digalensis emanaturum, et concessio-
num et indultorum eidem monasterio
in eis factorum, ad omnia eiusdem
regulæ et instituti monasteria in u-
trâque Germania¹.*

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Militantis Ecclesiae regimini per inef-
fabilem divinae sapientiae atque boni-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

tatis abundantiam, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, praepositi, saecularum virginum, quae, oblitæ populum suum et domum patris sui, divinis obsequiis et beneplacitis sese sub suavi religionis iugo manciparunt, regimini, progressui et commodis consulere ingiter studemus, sicut in Domino salubriter expedire arbitramur.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit venerabilis frater archiepiscopus Cameracensis, quod dudum felicis recordationis Paulus Papa V praedeceessor noster monasterium saecularum virginum sub regulâ sancti Augustini et patrocinio S. Ursulae in civitate Burdigalensi in Gallia, quarum institutum est iuuentutem sui sexus bonis artibus et praesertim christianis moribus instruere, et quae certas constitutiones a bonae memoriae Francisco dum vixit S. R. E. cardinali de Sourdis nuncupato ecclesiae Burdigalensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesule ex commissione Sedis Apostolicæ confirmatas servare deberent, auctoritate apostolicâ erexit et instituit; ipsisque monialibus et monasterio huiusmodi nonnulla privilegia, immunitates, exemptiones, praerogativas, gratias et indulgentias, quibus Ordo sancti Augustini eiusque personae ac bona de iure, usu, consuetudine, aut aliâs quomodolibet utuntur, fruuntur et gaudent, concessit, et aliâs prout in eiusdem Pauli praedeceessoris litteris anno MDCXVIII expeditis, quarum initium est: *In supremo militantis Ecclesiae solo,* etc., uberior dicitur contineri.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, hoc pium virginum Ursulinarum nuncupatarum institutum ex Gallia in remotas regiones etiam transmarinas Novae Galliae, ac in utramque Germaniam, benedicente Domino, feliciter propagatum fuerit, dictaeque virgines

pro earum ferventi zelo utilem laboriosamque operam pueris edocendis cum magno religionis et divini cultus incremento navent, ac non solum propriae, sed etiam alienae saluti procurandae sedulo incumbant; praefatus vero archiepiscopus Cameracensis ac dilecti filii superiores monasteriorum monialium Ursulinarum huiusmodi in utrâque Germania consistentium praefatas Pauli predecessoris litteras ad omnia eiusdem cum praefato monasterio Burdigalensi instituti monasteria, tam erecta quam imposterum benedicente Domino erigenda, extendi plurimum desiderent: nobis propterea dictus archiepiscopus Cameracensis eorumdem superiorum nomine humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Sededit Pontificis. § 3. Nos igitur, ipsos archiepiscopum ac superiores et moniales specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensio-
nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latet, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, neenon dictarum Pauli predecessoris litterarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, supradictas Pauli predecessoris litteras, ac concessiones et indulta monasterio praefato Burdigalensi in ipsis facta, ad omnia eiusdem regulae et instituti monas-

teria in utrâque Germania tam hueusque erecta quam in posterum erigenda, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, extendimus et ampliamus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis praefatorum cardinalium.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos et quas spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, siveque in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon omnibus et singulis illis, quae memoratus Paulus predecessor in suis litteris praedictis concessit non obstar, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibetur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii octobris MDCLXVII, pontificeatus nostri anno I.

Dat. die 12 octobris 1667, pontif. anno I.

XXIII.

Confirmatio litterarum generalis. Ordinis Praedicatorum pro religiosis provinciae Hiberniae et aliarum eiusdem Ordinis sublevandis, novisque natio-

Decretum iritatis.

Derogatio constitutionum.

Transumptio fidei.

nalibus collegiis et domibus in Hispania et alibi erigendis¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Recensentur
annulis
aliae
concessiones. Nuper emanarunt a nobis ad favorem dilectorum filiorum fratrum provinciae Hiberniae Ordinis Praedicatorum litterae in simili formâ Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

¶ § 1. Clemens Papa IX, ad futuram rei memoriam. Creditae nobis caelitus dispensationis ratio exigit, etc.²

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piscatoris, die xvi septembbris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.».

Extensis su-
prioris mandati. § 2. Nunc autem, eosdem fratres amplioris favore gratiae prosequi volentes, eorumque ac dilecti pariter filii Ioannis Oeonchovair a S. Dominico, procuratoris dietae provinciae Hiberniae, singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententijs, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eiusdem Ioannis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, venerabili fratri archiepiscopo Toletano, ac dilectis etiam filiis inquisitoribus haereticæ pravitatis in quaecumque provinciâ seu loco auctoritate apostolice deputatis, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, perse, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte fratrum praedictorum seu alicuius eorum fuerint requisiti, seu aliquis eorum requisitus fuerit, ipsas

¹ Ex Regest. in Seeret. Brev.

² Reliquum omittimus, quia tenorem huius Constitutionis habes paulo ante pag. 565 (n. t.).

praesentes et praemissas litteras ac in eis contenta quaecumque solemniter publicantes, illisque in praemissis effacieacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ illos et eorum quemlibet earumdem litterarum et in eis contentorum huiusmodi commodo et effectu pacifice frui et gandere, non permettentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebit molestari, perturbari vel inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et faeti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non omnibus et singulis illis, quae in litteris praemissis concessimus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Ceterum volumus pariter ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem fides adhibetur ubique, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piseatoris, die xiv octobris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 14 octobris 1667, pontif. anno I.

Contraria
derogat.

Transumptis
et sub mandatis.

XXIV.

*Mittitur nuncius Coloniae ad congres-
sum pacis inter reges catholicum et
christianissimum tractandae in ali-
quā Germaniae aut aliā civitate vel
loco destinando¹.*

*Venerabili fratri Augustino, archiepiscopo
Trapezuntino, nostro et Apostolicae Sedis
ad tractum Rheni et partes inferioris Ger-
maniae nuncio,*

Clemens Papa IX.

*Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.*

*Motiva praes-
sentis Constitu-
tionis.*

§ 1. Cum, sicut accepimus, carissimus in Christo filius noster Ludovicus Francorum rex christianissimus, ob aliquas praetensiones quas in nonnullas Belgii editiones habet, quasdam provincias ibidem carissimo in Christo filio nostro Carolo Hispaniarum regi catholico subjectas armis adortus sit; nos, quibus nihil desiderabilius contingere potest quam ut pax et amabilis animorum concordia nostris temporibus in orbe christiano regnet, quique id ab omnipotentis Dei benignitate accuratis precibus quotidie poscimus et publicis votis in ipso pontificatus nostri primordio flagitandum curavimus, sperantes utrumque regem, parternis nostris cohortationibus filiali reverentia morem gerendo, suos respective plenipotentiarios ad aliquam Germaniae aut aliam civitatem vel locum ad id destinandum propediem benedicente Domino missurum esse, ut², quidquid hactenus turbatum est, illo, in cuius manu sunt corda regum, operante et illa ad pacis consilia suaviter inclinante, amice componatur, quiesque et tranquillitas populis restituatur et firmissime solidetur; ne autem, dum de aliquo viro hinc ad locum qui

congressibus destinatus fuerit allegando cogitamus, interea desit, qui eisdem congressibus, in eisque habendis tractatibus nostro nomine interveniat, providere volentes, ac de spectata fraternitatis tuae fide, prudentia, ac in rebus arduis agendis dexteritate, bonique publici zelo plurimum in Domino confisi, motu proprio, ac ex certa scientia et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eidem fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut ad civitatem vel locum, ut praefertur, destinandum te conferas, ac congressibus et tractatibus pacis ibidem habendis unâ cum utriusque regis plenipotentiariis, aliorumque principum catholicorum, si qui illic fuerint, legatis, nostro et huius sanctae Sedis nomine, et tamquam mediator intersis, teque interponas, ac omnia facias, dicas, geras et exequaris, quae ad consequendum operis tam boni atque optati effectum quovis modo conducibilia fuerint; super quibus tibi quacumque necessariam et opportunam facultatem harum serie tribuimus et impartimur. In contrarium facientibus non obstantibus qui buscumque.

§ 2. Ceterum te in Domino hortamur, Hortatio. ut, iniunctum tibi per praesentes munus alaci animo suscipiens, illud ad Dei gloriam et S. R. E. honorem, regum et principum concordiam, populorumque quietem et tranquillitatem sic gerere studeas, ut tu quidem de praeclaris gestis tuis non solum apud omnes³ commendationem et laudem in terris, sed etiam a honorum operum Retributore praemium in caelis consequi merearis, nos vero te votis atque de te expectationi nostris respondere lactemur.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit aut pro ut (R. T.).

³ Forsan homines pro omnes legendum (R. T.)

orem, sub annulo Piscatoris, die xxi octobris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 21 octobris 1667, pontif. an. I.

XXV.

*Constitutio ut officium et missa Concep-
tionis Beatae Mariae Virginis Im-
maculatae cum octavâ in Urbe ac
universâ S. R. E. temporali ditione
de praecēpto recitetur.*

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exortum.

Sincera nostra erga gloriosissimam Virginem Dei Genitricem Mariam, patronam et advocationem nostram, devotione plane exigit, ut, piis nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus aliorumque antistitum, qui ecclesiis in temporali nostrâ et Sedis Apostolicae ditione consistentibus prae- sunt, ac christifidelium tam almae Urbis nostrae, ex qua bonorum operum exempla in omnes christiani orbis partes assidue promanant, quam ceterarum civitatum, oppidorum et locorum nobis et dictae Sedi in temporalibus subditorum votis paterno affectu annuentes, eiusdem augustissimae caeli reginae venerationem in terris quantum nobis ex alto conceditur ampliare studeamus.

Officium et missa Concep-
tionis cum o-
ctava de praecē-
pto mandat.

§ 1. Itaque, ut, tam in Urbe praedictâ quam in ceteris civitatibus et dioecesi- bus, oppidis, terris et locis, etiam nullius dioecesis, nobis et Sedi praedictae in temporalibus mediate vel immediate subiectis, tum a secularibus tum a regularibus utrinque sexus, qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculatae cum octavâ in posterum de praecēpto recitetur eum lectionibus in octavariorum romano a congregazione venerabi-

lium fratrum nostrorum eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis et a die octavâ ad decimamquintam decembbris rite dispositis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, manda- mus et decernimus.

§ 2. Idemque officium ad usum cleri ^{tobel imprimi.} Urbis ac civitatum, dioecesum, oppido- rum, terrarum et locorum praedictorum seorsim ab octavariorum romano imprimi posse concedimus.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus <sup>contrariis do-
rogat.</sup> et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earumdem <sup>Transumpto-
rem fides.</sup> praesentium litterarum transumptis, sen exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibetur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxi octobris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 21 octobris 1667, pontif. anno I.

XXVI.

Quod provinciales Ordinis Beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum Discalceatorum in fine triennii sui officii provincialatus administrationis et gubernii rationem vicario generali reddere teneantur.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Alias pro parte dilecti filii procuratores generalis fratrum Ordinis Beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum Discalceatorum nuncupatorum

<sup>Causa huius
Constitutionis.</sup>

congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod propter minus reetam administrationem quorumdam provincialium provinciarum dicti Ordinis interdum notabile conventibus tam in spiritualibus quam in temporalibus praeiudicium sequebatur, ipse procurator generalis propterea enipiebat committi vicariō generali eiusdem Ordinis, ut, per seipsum, vel per suos commissarios et visitatores, unumquemque provincialem in fine sui triennii visitaret, emanavit ab eādem congregatione decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Sacrae congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentis narratis, et ne conventus Ordinis huiusmodi ex malā administratione seu minus accurato gubernio in spiritualibus aut temporalibus detrimentum patientur, censuit committendum, prout praesenti decreto committit, vicario generali nunc et pro tempore existenti eiusdem Ordinis, ut in posterum singulos provinciales in fine triennii eorum officiū provincialatus, per se vel per suos commissarios aut visitatores, visitet, eosdemque provinciales, quālibet eorum, suaē administrationis et gubernii rationem reddere compellat. Contrariis quibuscumque non obstantibus. Romae, i aprilis MDLXVII.

M. cardinalis GINETTUS ».

Approbat et confirmat Pius IX. § 2. Cum autem, sicut dictus procurator generalis nobis nuper exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiā, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri sumopere desideret: nos, ipsum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a qui-

busvis excommunicationis, suspensiōnis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliiter portrectis inclinati, decretum praemissum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvā tamen semper in praemissis auctoritate praedictae congregationis cardinalium.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam caesarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dieti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliās in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse dero-

Decretum ir-
trans.

Contrariis do-
rogat.

gamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii octobris MDCLXVII, pontificatus nostri anno i.

Dat. die 22 octobris 1667, pontif. anno i.

XXVII.

Revocatio et annullatio constitutionis Urbanii VIII eremita Camaldulensem Etruriae sive provinciae Aretinae cum congregatione Montis Coronae eiusdem Ordinis incorporantis.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam

Exordium. Illius, qui charitas est et Deus pacis, vices licet immeriti gerentes in terris, ad ea peculiares vigilantiae nostrae curas libenter convertimus, per quae religiosae christifidelium, qui abnegantes semetipsos divinis obsequiis sese sub suavi arctioris atque severioris disciplinae iugo devoverunt, quieti consultur, prout maturâ deliberatione adhibitâ salubriter expedire in Domino arbitramur.

**Urbani VIII
Constitutio.** § 1. Dudum siquidem felieis recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster, certis tunc expressis causis adductus eremum Camaldulensem Etruriae, sive provinciae Aretinac, ac congregationem Montis Coronae Ordinis Camaldulensem, eorumque respective eremos, monasteria, membra et alia loca regularia ab eis dependentia, invicem perpetuo univit, annexuit et incorporavit, ac ex eis omnibus sic unitis, annexis et incorporatis unicam dumtaxat congregationem, non amplius Montis Coronae, sed Eremitarum Camaldulensium de cetero nuncupandam, cuius caput esset praedicta eremus Camaldulensis Etruriae, similiter perpetuo erexit et instituit: ae-

insuper idem Urbanus praedecessor unionem et incorporationem eremi Camaldulensem in montibus prope civitatem Taurinensem sitae, unâ cum aliis eremis et domibus seu locis ab eâ dependentibus, sive quoquo modo ad illam pertinentibus, praedictae congregationi Camaldulensem Montis Coronae sub certis tunc expressis conditionibus factas, auctoritate apostolicâ approbavit et confirmavit, et alias prout in binis ipsius Urbani praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die viii octobris MDXXXIII et die viii augusti MDXXXV respective expeditis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberioris continetur.

§ 2. Cum autem (sicut accepiimus) subinde inter dilectos filios eremita Camaldulenses, illos primirum nationis Etruriae, qui militant sub nomine congregationis Eremi Sacrae, ex una, et illos nationum Status nostri Ecclesiastici, dominii Veneti, regni Neapolis, Poloniae et Germaniae, qui olim militabant sub nomine congregationis Montis Coronae, ex alterâ, ac illos nationis Pedemontanae, ex aliâ respective partibus, variae controversiae et differentiae exortae ac suscitatae fuerint:

§ 3. Nos, pro commissâ nobisaelitus pastoralis officii curâ op̄portum eiusmodi dissidiis remedium adlibere, ac fraternalę charitatis amoenitatem inter eremitas praedictos, quantum cum Domino possumus, restituere atque firmiter solidare cupientes, de venerabilium fratribus nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui controversias et differentias praedictas ex commissione recolendae memoriae Alexandri Papae VII praedecessoris pariter nostri mature ac diligenter examinarunt et perpenderunt, consilio, motu proprio,

Motiva sam
revocandi.

Revocatio do
qua in rubrica.

ac ex certâ scientiâ et maturâ delibera-
tione nostris, deque apostolicae potes-
tatis plenitudine, unionem, annexionem
et incorporationem eremî Camaldulen-
sium Etruriae, sive provinciae Aretinae,
ac congregationis Montis Coronae, ea-
rumque respective eremorum, monaste-
riorum, membrorum et aliorum lócorum
regularium praedictorum invicem, unius-
que Congregationis ex illis sic unitis,
annexis et incorporatis erectionem et
institutionem a memorato Urbano praec-
decessore factas, neenon aliam unionem
sive incorporationem eremî Camaldulen-
sium in montibus prope Taurinum sitae,
unâ cum aliis eremis, domibus et locis
ab eâ dependentibus, sive quoqno modo
ad illam pertinentibus, ad praedictam
congregationem Camaldulensem Montis
Coronae factam, et ab eodem Urbano
praedecessore confirmatam ut preefer-
tur, et, prout illas respective concernunt,
emanatas desuper ipsius Urbani praed-
cessoris litteras praedictas, ex nunc
tenore praesentium revocamus, dissolvim-
us, irritamus et annullamus, viribusque
et effectu penitus et omnino vacuamus,
ac ex nunc revocatas, dissolutas, irritas
et annullatas, viribusque et effectu va-
cuas esse et fore decernimus et decla-
ramus, necnon nationes praedictas ab
invicem separamus, easque ad formam
regiminis, quo ante uniones respective
gubernabantur, reducimus.

*Exequatores
deputati.*

§ 4. Praeterea dilecto filio nostro Pe-
tro S. R. E. cardinali Vidono nuncupato,
Ordinis huiusmodi apud nos et Sedem
Apostolicam protectori, per easdem praes-
entes motu pari committimus et man-
damus, ut cuilibet ex dictis nationibus
leges et consuetudines antiquas ex lau-
dabili earum instituto auctoritate nostrâ
apostolicâ statuat, exacteque observari
faciat ius unicuique tribuat, causas et
lites decidat et terminet, ceteraque fa-

ciat quae ad maiorem Dei cultum et
gloriam ac dictarum nationum tranquil-
litatem conducere arbitrabitur. Nos enim
ipsi Petro cardinali et protectori quam-
cumque necessariam et opportunam ad
praemissa facultatem, harum serie, motu,
scientiâ et potestatis plenitudine paribus,
tribuimus et impartimur.

§ 5. Decernentes easdem praesentes Decretum ir-
ritans.
litteras et in eis contenta quaecumque,
etiam ex eo quod eremitae praedicti et
alii quilibet in praemissis interesse ha-
bentes seu habere quomodolibet pree-
tendentes, etiamsi cuiusvis status, ordi-
nis, conditionis, preeminentiae et di-
gnitatis, aut alias speciali et individuâ
mentione digni existant, illis non con-
senserint, seu ad ea citati, vocati et au-
diti, aut causae, propter quas ipsae praes-
entes emanarint, adductae, verificatae
et iustificatae non fuerint, vel ex alia
quaecumque quantumvis legitimâ, piâ et
privilegiatâ causâ, colore, praetextu et
capite, etiam enormis, enormissimae et
totalis laesionis, nullo unquam tempore
de subreptionis vel obreptionis aut nul-
litatis vitio, seu intentionis nostrae vel
interesse habentium consensus, aliove
quilibet quantumvis magno et substan-
tiali defectu notari, impugnari, infringi,
retractari, ad terminos iuris reduci, aut
in controversiam revocari, seu adversus
illas aperitionis oris, restitutionis in in-
tegrum, aliudve quodecumque iuris, facti
vel gratiae remedium intentari vel im-
petrari, seu impetrato, aut etiam motu,
scientiâ et potestatis plenitudine paribus
concesso vel emanato, quempiam in iu-
dicio vel extra illud uti seu se iuvare
posse, sed ipsas praesentes litteras sem-
per firmas, validas et efficaces existere
et fore, suosque plenarios et integros ef-
fectus sortiri et obtinere, ac illis, ad
quos spectat et pro tempore spectabit,
in omnibus et per omnia plenissime sus-

fragari, et ab eis respective inviolabiliter observari,

Clausula sublatu. § 6. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolice auditores, ac S. R. E. predictae cardinales, etiam de latere legatos, dictaque Sedis nuncios, et alios quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogat. § 7. Non obstantibus praedictis Urbanii praedecessoris litteris, ac, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quae sit, iisque¹ constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictarum eremitorum et congregationum, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam eisdem eremis et congregationibus, earumque personis quibusvis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum etc.², insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et in-

¹ Forsan *aliisque* (R. T.).

² Quae desunt supple ex formulis alias adhibitis (R. T.).

sertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dunitaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 8. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo alienius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv octobris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 24 octobris 1667, pontif. anno 1.

XXVIII.

Revocatio unionis factae ab Alexandro VII Congregationum monachorum Vallis Umbrosae et Silvestrinorum Ordinis sancti Benedicti, etc.¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, in sublimi Sedis Apostolicae solio a Domino constitutus, ea quae a praedecessoribus suis piâ quidem intentione atque laudabili promovendae monasticae disciplinae studio constituta fuerunt, si postmodum non eum qui ab initio sperabatur effectum inde consequi, sed potius multum exinde incommodi subnasci conspicit, in melius reformare studet, sicut, maturâ deliberatione praevia, rationi arbitrator esse consentaneum.

§ 1. Aliâs siquidem felicis recordationis Alexander Papa VII praedecessor

Breviposit litteras de unione de qua in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

noster; certis tunc expressis causis ad ductus, congregations monachorum Vallisumbrosae et Silvestrinorum nuncupatorum Ordinis sancti Benedicti, ac omnia et singula utriusque illorum monasteria, grancias, conventus, membra et alia loca regularia quaecumque, ad illas quovis modo spectantia, et ab ipsis congregationibus earumque monasteriis et locis regularibus quomodocumque et qualitercumque dependentia, in unam congregationem, quae congregatio Vallis Umbrosae et Silvestrina Ordinis sancti Benedicti nuncupari¹, et coniunctis ambaram congregations huiusmodi insignibus uti deberet, perpetuo coniunxit et univit, cum diversis ordinationibus, statutis et decretis, prout in ipsius Alexандri praedecessoris litteris desuper in sinali formâ Brevis die xxix martii MDCLXII expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum haberi inserto volumus, uberiorius continetur.

Motiva revo-
cationis.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, ex dictarum congregations unione et in unum corpus coniunctione huiusmodi non solum spiritualis temporalisque illarum utilitas, quam memoratus Alexander praedecessor unice spectabat, consecuta non sit, sed etiam varia inter utriusque congregations monachos dissidia sint exorta, quae eorum religiosae quieti, ipsarumque congregations statui et felici directioni non modicum adferre noseuntur detrimentum: hinc est quod nos, pro commissâ nobis caelitus pastoralis officii curâ, felici prosperoque earumdem congregations regimini et gubernio, earumque respective professorum tranquillitati salubriter, quantum nobis ex alto conceditur, consulere cipientes, motu proprio, ac ex certâ scienc-

tiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, unionem et coniunctionem praefatarum duarum congregations monachorum Vallisumbrosae et Silvestrinorum, ac illarum utriusque monasteriorum, granciarum, conventuum, membrorum et locorum regularium huiusmodi in unam congregationem a praefato Alexandro praedecessore factas ut praefertur, emanatasque desuper ipsius Alexandri praedecessoris litteras supradictas, tenore praesentium, ex nunc revocamus, dissolvimus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuamus, ac revocatas, dissolutas, irritas et annullatas, viribusque et effectu vacuas esse et perpetuo fore decernimus et declaramus, ipsasque congregations et illorum respective monasteria, grancias, conventus, membra et loca regularia praefata ab invicem separamus, ac in pristinum et eum, in quo antequam praefatae Alexandri praedecessoris litterae emanassent, quovis modo erant statum, ita ut deinceps pristinis respective nominibus atque insignibus nuncupari et uti debeant, restituimus, reponimus et plearie reintegramus, necnon ad eam regiminis normam, qua ante unionem et coniunctionem huiusmodi respective gubernabantur, reducimus.

In pristinom
statum congrega-
tiones repon-
nit.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod monachi praefati, aliquique quilibet in praenissis seu eorum aliquo ius vel interesse habentes seu habere quomodolibet practendentes, cuiusvis status, gradus, praeminentiae, ordinis, superioritatis et dignitatis existant, etiamsi cardinalatus honore fulgeant, aut quavis aliâ ecclesiasticâ vel mundanâ dignitate praediti, seu alias speciali et individuâ mentione et expressione digni sint, illis non consenserint, aut ad

Decretum ir-
tans.

1 Male ed. Main. legit *nuncupati* (n. r.).

ea vocati, citati et audití, seu causae, propter quas præsentes emanarunt, ad ductæ, verificatae et instificatae non fuerint, aut ex aliâ qualibet quantumvis iustâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, prætextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimæ et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ aut interesse habentium consensus, aliove quoemunque etiam quantumvis magno et substantiali ac incogitato et inexcoigitabili specificamque expressionem requirente defectu notari, infringi, retractari, impugnari, redargui, iimitari, in controversiam vocari, seu ad viam et terminos iuris reduci, aut adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quocumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari vel intentari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessò vel emanato, quempiam in iudicio, vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas præsentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, siveque et non aliter in præmissis per quocumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinalium etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, aliosve quolibet quacumque præminentia et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a

quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus præfatis Alexandri prædecessoris litteris, ac, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de non tollendo iure quae-sito, aliquis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon omnibus et singulis illis quae dictis Alexander prædecessor in eisdem suis litteris voluit non obstare, ceterisque contrariis qui-buscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem præsentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra adhibetur, quae ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romæ, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv octobris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 24 octobris 1667, pontif. anno 1.

XXIX.

Confirmatio decretorum pro felici regimine conventus et collegii maioris Parisiensis Ordinis eremitarum sancti Augustini¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, in sublimi Apostolicae Sedis speculâ a Domino constitutus, omnium quidem christifidelium spiritualibus commodis pro commisso sibi munere consulere iugiter satagit, peculiarem tamen gerit eorum curam, qui,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

divinis obsequiis sub suavi religionis iugo
mancipati, pietatis et sacrarum littera-
rum studiis laudabiliter incumbunt. Quo-
cirea illis, quae pro eorum religiosis
studiosisque progressibus invanidis tum
ab eorum superioribus regularibus, tum
Apostolicā Sede salubriter constituta
esse conspicit, novum apostolici patro-
ciniī robur libenter adiungit, ac enata⁴
inter eos dissidia, ne recte constituto-
rum effectum impediant aut retardent,
fraternaeque charitatis amoenitatem diutius
conturbent, secundum aequitatis
atque prudentiae regulas dirimere stu-
det, sicut ad Dei gloriam, religionis
incrementum, pacisque et religiosae
quietis bonum expedire in Domino ar-
bitratur.

Recensentur
aliae litterae.

§ 1. Aliás siquidem felicis recordatio-
nis Alexander Papa VII praedecessor
noster diversa decreta, a quondam Paulo
Luchino dum vixit priore generali Ordin-
nis fratrum Eremitarum sancti Augu-
stini in visitatione conventus majoris
nuncupati civitatis Parisiensis dicti Ordin-
nis pro felici eiusdem conventus re-
gimine regularisque disciplinae conser-
vatione edita, et a capitulo generali ei-
usdem Ordinis approbata, apostolicā au-
toritate confirmavit et approbavit per
quasdam suas desuper in simili formā
Brevis expeditas litteras tenoris qui se-
quitur, videlicet:

*Alexander Papa VII, ad perpetuam
rei memoriam. Pastoralis officii, quo di-
vinā dispositione, etc. (reliqua omittun-
tur quia iam sunt in suo ordine sub die
x iunii MDCLXII²).*

Decretum prioris generalis

§ 2. Et subinde venerabilis frater
Petrus Lanpaneonius, episcopus Interam-
nensis, tunc prior generalis dicti Ordinis,
considerans quod pro facilitiori decreto-
rum praeinsertorum executione, regula-

ris disciplinae observantiā et pacis sta-
bilimento sexdecim fratrum ex diversis
Galliae provinciis assumptorum et assu-
mendorum, quos memoratus Paulus prior
generalis in praefato maiori conventu et
collegio Parisiensi perpetuo affiliaverat
seu affiliandos decreverat, numerus non
videretur sufficiens, aliisque rationabili-
bus causis adductus, facultatem concessit
dilecto filio Thomae Guichens Galliae
assistanti absoluto eiusdem Ordinis et
tunc priori dicti maioris conventus et
collegii Parisiensis, ut praefato sexdecim
fratrum numero alios quatuor fratres
sibi benevisos ex provinciis Galliae hu-
iustusmodi ad beneplacitum suum pro eā
vice tantum adscribere valeret, quos ipse
Petrus episcopus tunc prior generalis ex
tunc constituit filios eiusdem conventus
et collegii cum omnibus iuribus, praे-
rogativis, privilegiis, gratiis, praeeminen-
tiis, ceterisque aliis, quibus per consti-
tutiones dicti Ordinis fieri⁴ et gaudere
solent filii aliorum conventuum genera-
lium; eā tamen lege, ut, ipsis vel aliquo
ipsorum quatuor fratrum per mortem
aut alio quocumque modo deficientibus,
nunquam posset suppleri locus vacans,
neque imposterni augeri praefatus sex-
decim fratrum primo affiliatorum nume-
rus, et aliás prout in eiusdem Petri
episcopi tunc prioris generalis litteris
patentibus desuper die xi septembribus
MDLXXII emanatis, quarum tenorem praæ-
sentibus pro plene et sufficienter expres-
so ac de verbo ad verbum inserto ha-
beri volumus, uberioris continetur.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, li-
cet post emanata decreta seu statuta praæ-
inserta, factasque affiliationes huiusmodi,
praefatus conventus et collegium multum
in spiritualibus et temporalibus acceper-
it emolumenti, cultus divinus ibidem

Motiva con-
firmationis.

¹ Edit. Main. legit emanata (R. T.).

² Quas vide supra pag. 23 huius tomī (R. T.).

¹ Forsan uti pro fieri legendum (R. T.).

melius servetur, pax et concordia inter fratres stabilita, devotione in eorum ecclesiâ a secularibus magis frequentata, ac debita ipsius conventus et collegii pro maiori parte soluta, redditus illius aucti, multaeque considerabiles reparations factae fuerint, nihilominus a nonnullis fratribus dieti Ordinis variae lites et controversiae contra eadem decreta seu statuta et affiliationes, sive super ipsorum decretorum seu statutorum existentia, realitate, subsistentia, validitate et intellectu motae, recursusque ad diversa tribunalia habitu extiterunt, ex quibus nova incommoda et scandalum detrimentum religionis ac dannum ipsius conventus et collegii nasci possent, nisi desuper de opportuno atque efficaci remedio provideretur (quod quidem novissime celebratum Ordinis praefati capitulum generale facere studuit, in quo die vii iulii proxime praeteriti decreta seu statuta huiusmodi a praefato Paulo priore generali in visitatione dieti maioris conventus et collegii Parisiensis vere et realiter ac legitime facta fuisse, legitimaque et substancialia, ac uti talia ab omnibus tenenda esse decretum et declaratum, enataque, in praemissis et circa ea, dubia elucidata et declarata fuerunt; hinc est quod nos, firmiori atque stabiliori eorumdem decretorum seu statutorum affiliationum robori et efficacie, prosperoque et felici dieti conventus et collegii regimini et progressui, ac fratrum praefatorum quieti et religiosae tranquillitati salubriter, quantum cum Domino possumus, providere cupientes, motu proprio, et ex certâ scientia et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula decreta seu statuta praeinserta, a dicto Paulo priore generali edita, et a memorato Alexandro praedecessore per suas litteras praeinsertas confirmata et

Pontifex con-
firmat.

approbata, ipsasque Alexandri praedecessoris litteras, ne non affiliationes praefatas, tam per eadem decreta seu statuta sive illorum vigore aut in eorum executionem, quam a dicto Petro episcopo tune priore generali die ii septembri MDCLXII factas ut praefertur, emanatasque desuper illius patentes litteras supradictas, cum omnibus et singulis in eis respective contentis et inde legitime sequulis, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis vim, robur et efficaciam adiungimus, ac omnes et singulos iuris et facti ac solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutionum apostolicarum, quam ex Ordinis et conventus et collegii huiusmodi, aliorumve quorumvis statutorum, consuetudinum et privilegiorum praescripto, usu et stylo, in similibus etiam de necessitate servandarum, aliosve quoslibet etiam formales et substantiales defectus, etiam si tales forent ut non nisi facta de eis specificâ mentione sanari possent, si qui in praemissis vel eorum aliquo principaliter vel accessorie aut alias quomodolibet intervenierint, seu intervenisse dici, censeri vel praetendi possent, plenissime et amplissime supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

§ 4. Decernentes ipsas praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod fratres praefati et alii quilibet, etiam specificâ et individuâ mentione et expressione digni, in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, seu ad ea vocati, citati et auditi, vel causae, propter quas praesentes emanarint, adductae et verificatae non fuerint, aut ex alia quacumque quantumvis legitimâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in cor-

Decretum ir-
ritans.

pore juris clauso, etiam enormis, enor-
missimae et totalis laesionis, nullo un-
quam tempore de subreptionis vel obre-
ptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis
nostrae vel interesse habentium aut habe-
re praetendentium consensus, aliove quo-
libet etiam substantiali ac incogitato et
inexcogitabili defectu notari, impugnari,
infringi, retractari, ad viam seu termi-
nos iuris reduci, aut in controversiam
revocari, seu adversus illas et illa quod-
cumque iuris facti vel gratiae remedium
impetrari vel intentari, aut impetrato,
seu etiam motu, scientia et potestatis
plenitudine paribus concesso vel ema-
nato, quempiam in iudicio vel extra il-
lud uti seu se iuvare posse; sed ipsas
praesentes litteras et in eis contenta
decreta, seu statuta, et alia praefata, sem-
per firma, valida et efficacia existere et
fore, suosque plenarios et integros effec-
tus sortiri et obtainere, ac illis, ad quos
spectat et pro tempore quandocumque
spectabit, plenissime suffragari, et ab eis
respective in omnibus et per omnia invio-
labiliter et inconcusse observari et admis-
sori, sieque et non aliter in praemissis
per quoscumque indices ordinarios et
delegatos, etiam causarum palatii apo-
stolici auditores, ac S. R. E. cardinales,
etiam de latere legatos et Apostolieae
Sedis nunciois, sublatâ eis et eorum eni-
libet quavis aliter indicandi et inter-
pretandi facultate et auctoritate, iudicari
et definiti debere, ac irritum et inane si
secus super his a quoquam, quavis
anctoritate, scienter vel ignoranter,
contigerit attentari.

<sup>Contraria de-
regit.</sup> § 5. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-
stolicis, neconon, quatenus opus sit, Or-
dinis et conventus et collegii huiusmodi,
aliisve quibusvis, etiam iuramento, con-
firmatione apostolicâ, vel quavis firmi-
tate alia roboratis, statutis et consue-

tudinibus, privilegiis quoque, indultis et
litteris apostolicis, sub quibuscumque ver-
borum tenoribus et formis, ac cum qui-
busvis etiam derogatoriarum derogatoriis,
aliisque efficacioribus, efficacissimis et
insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis
decretis, in genere vel in specie, aut
aliis¹ in contrarium praemissorum quo-
modolibet concessis, confirmatis et in-
novatis; quibus omnibus et singulis,
etiamsi pro illorum sufficienti deroga-
tione de illis eorumque totis tenoribus
specialis, specifica, expressa et individua,
ac de verbo ad verbum, non autem per
clausulas generales idem importantes,
mentio seu quaevis alia expressio ha-
benda aut aliqua alia exquisita forma
ad hoc servanda fore, tenores huius-
modi, ac si de verbo ad verbum inse-
rerentur et exprimerentur, praesentibus
pro plene et sufficienter expressis et
de verbo ad verbum insertis habentes,
illis aliis in suo robore permansuris,
ad praemissorum effectum, hac vice
dumtaxat, specialiter et expresse de-
rogamus; ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die xxix
octobris MDCLXVII, pontificatus nostri
anno 1.

Dat. die 29 octobris 1667, pontif. anno 1.

XXX.

*Suspensio poenae excommunicationis la-
tiae sententiae per Breve Alexandri VII
super reformatione monasteriorum
monialium Hispaniae emanati impos-
itae, in omnibus iis casibus in qui-
bus eadem poena a iure communi vel
aliis constitutionibus apostolieis im-
posta non reperitur².*

1 Potius tege aliis (r. t.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Ezordio. In iunctae nobis divinitus apostolicæ servitutis ratio exigit, ut, conscientiarum quieti consulere satagentes, ea, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris pie quidem ac rationabilibus ex causis constituta fuerunt, si ex nimio illorum rigore aliquid nascatur incommodi unde animabus labes inferri posset, prudenti moderatione lenire studeamus, sicut cognoscimus in Domino salubriter expedire.

Litterae Alo-
xandri VII. § 1. Alias siquidem emanarunt a felicis recordationis Alexandro Papa VII praedecessore nostro ad supplicationem clarae memoriae Philippi IV dum vixit Hispaniarum regis catholici litterae in simili formâ Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet :

Alexander Papa VII, ad perpetuam rei memoriam. Pastoralis officii, qua Ecclesiae Catholicae per universum, etc. (*Reliqua invenies in suo loco sub die xxx ianuarii MDCLXV¹.*)

Motiva suspen-
sionis. § 2. Cum autem, sicut nomine carissimi in Christo filii nostri Caroli earumdem Hispaniarum regis catholici per dilectum filium nobilem virum modernum marchionem de Astorga, ipsius Caroli regis apud nos et Sedem Apostolicam oratorem, nobis nuper expositum fuit, ex poena excommunicationis latae sententiae, quae per litteras praeinsertas earum contraventoribus inter alias imposita reperitur, diversae difficultates oriantur, et tam moniales praeftatae quam eorum superiores variis angantur conscientiarum scrupulis, aliaque sequantur incommoda, quae experientia rerum magistra quotidie demonstrat; nobis propterea memorati Caroli regis nomine per praeftatum marchionem humiliter supplicatum fuit ut in eisdem opportune

¹ Vide supra pag. 331 (R. T.).

providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, piis huiusmodi supplicationibus paterno affectu annuentes, Suspendit po-nam excom-munica-tions, pro-ut in tribria. poenam excommunicationis latae sententiae huiusmodi, per praeinsertas Alexandri praedecessoris litteras impositam, in omnibus iis casibus in quibus eadem poena a iure communi vel aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis imposta non reperitur, salvâ tamen et in suo vigore quoad reliqua omnia et singula remanente earundem Alexandri praedecessoris litterarum dispositione, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, suspendimus.

§ 4. Decernentes ipsas praeentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos et quas spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sieque in eisdem per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praeftatae cardinales, et de latere legatos dictaque Sedis nuncios, et alios quoscumque qualibet praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus, quoad ea quae praeftatis adversantur, praeinsertis Alexandri praedecessoris litteris, necnon omnibus et singulis quae in eisdem concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Ceterum volumus pariter ut ipsarum praeftatum litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu ali-

Derogatio con-trariorium.

Transumpto-rum fiducias.

cuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibetur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxix octobris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 29 octobris 1667, pontif. anno I.

XXXI.

Nova concessio facultatis cognoscendi causas universitatum et hominum S. Benigni, Montanarii, Filetti, Lombardonii, et aliorum locorum, nullius dioecesis, provinciae Taurinensis, nuncio Sabaudiae¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Recensentur
alio litterae.

§ 1. Alias (pro parte dilectorum filiorum universitatum et hominum S. Benigni, ac Montanarii et Filetti, neenon Lombardonii et aliorum locorum iurisdictionis monasterii, abbatiae nuncupati, Sedi Apostolicae subiecti, eiusdem S. Benigni, Ordinis sancti Benedicti, nullius dioecesis, provinciae Taurinensis, felicis recordationis Paulo Papae V praedecessori nostro exposito, quod dudum recolendae memoriae Pius Papa IV, similiter praedecessor noster, dictis universitatibus et hominibus, qui, propter eorum paupertatem magnamque dictorum locorum a Sede praedicta distantiam, causas ad dictam Sedem pro tempore devolutas prosequi nequibant, tunc et pro tempore existentem eiusdem Sedis in illis partibus legatum, seu nuncium, iudicem, qui quascumque causas in secundâ

instantiâ a quibuscumque sententiis, summam quinquaginta scutorum auri in auro non excedentes, per ipsius monasterii abbatem aut ab eo deputatos pro tempore latis, cognoscere, decidere et fine debito terminare, ac debitae exequitioni demandare valeret, ad ipsius praedecessoris et Sedis praedictae beneplacitum constituerat et deputaverat; et subinde, pro eo quod universitatibus et hominibus praedictis propter eorum paupertatem et distantiam huiusmodi valde difficile erat pro singulis causis dictam summam quinquaginta scutorum excedentibus ad Sedem eamdem recursum habere, piae memoriae Clemens Papa VIII etiam praedecessor noster facultatem cognoscendi quascumque causas in secundâ instantiâ, usque ad summam quinquaginta scutorum nuncio praedicto concessam, ad omnes et quascumque causas in secundâ instantiâ civiles, criminales et mixtas, ac beneficiales, ac matrimoniales, et alias quascumque cuiusvis qualitatis existentes et ad quacumque summam ascendentibus, pro tempore movendas, ad certum tunc expressum tempus extenderat, ipsumque tempus pluries et ultimo ad quinquennium prorogaverat) idem Paulus praedecessor quinquennium huiusmodi ter successive singulis vicibus ad quinquennium prorogavit. Postmodum vero similis recordationis Urbanus Papa VIII pariter praedecessor noster, attento quod quinquennium ultimo ut praefertur prorogatum expiraverat, facultatem praedictam ad aliud quinquennium, sub certis modo et formâ tunc expressis, concessit, ipsumque quinquennium, etiam ter successive singulis vicibus ad quinquennium prorogavit. Ac demum similis recordationis Alexander Papa VII etiam praedecessor noster eandem facultatem ad aliud quinquennium itidem concessit, et alias prout in diversis me-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

moratorum praedecessorum in simili formâ Brevis litteris, novissimis quidem dicti Alexandri praedecessoris die x novembbris MDCLIX expeditis, quarum tenores praesentibus pro expressis haberij volumus, uberius continetur.

Motiva.

§ 2. Cum autem, sicut universitates et homines praedicti nobis nuper exponi fecerunt, quinquennium novissime sicut praemittitur concessum iam expiraverit, ipsi vero eisdem necessitate et paupertate ac inquammodo premantur, et propterea opportune sibi a nobis in praemissis pro-

*Concedit Pon-
tificis ut in ru-
bricâ.*

videri sunnopus desiderent: nos, specialem eisdem exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliquis ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut, quinquennio proximo durante dumtaxat, dilectus filius nunc et pro tempore existens in illis partibus noster et dictae Sedis nuncius, quase inque universitatum et hominum praedictorum causas in secundâ instantiâ civiles, criminales et mixtas, ac beneficiales et matrimoniales, et alias cuiuscumque qualitatis existentes, et ad quamcumque summam ascendentes, iuxta litterarum praedictarum tenorem, audire, cognoscere, decidere et sine debito terminare, ac, prout iuris fuerit, exequutioni demandare possit et valeat, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, nuncioque praedicto plenam et omnimodam in praemissis facultatem tribuimus et impertimur.

Contraria de-
rogat.

§ 3 Non obstantibus omnibus illis

quae in praedictis praedecessorum nostrorum litteris concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earumdem transumptis praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi octobris MDLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 31 octobris 1667, pontif. anno 1.

XXXII.

Confirmatio statuti a capitulo ecclesiae Lexoviensis conditi et ab episcopo confirmati circa fundationem anniversariorum canonicorum decedentium¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii decanus et capitulum ecclesiae Lexoviensis quod (cum quodam dictae ecclesiae statuto, apostolicâ auctoritate dudum inter alia ut asseritur confirmato, cavetur quod canonicus distributivus decedens postquam per annum integrum et continuum interfuisset servitio dictae ecclesiae, quod stagium vel annum rigoris vocant, et debite approbatum fecisset², secundum consuetudinem eiusdem ecclesiae, gauderet per annum integrum post suum obitum tam grossis fructibus praebendae, quam distributio-

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Heic et in seqq. lectionem corrigat, si opus est, lector scius (R. T.).

nibus ecclesiae, manualibus tamen exceptis, ac deductâ primitus et ante omnia summâ quadraginta librarum turonensium pro emendis quadraginta solidis redditus annui ad obitum seu anniversarium dicti canonici decedentis fundandum et celebrandum in dictâ ecclesiâ; dignitatum autem, et canonicorum non distributivorum et volantium dictorum, ac etiam canonicorum distributivorum, qui dictum stagium aut annum rigoris non fecissent, redditus praebenda dicte *le gros*, vacatione adveniente per mortem, cessionem, resignationem, permutationem aut alio quovis modo, ac etiam, si lis super possessione alicuius dignitatum seu praebendarum mota esset, donec sopita fuisset, pertinerent pro anno sequente vacationem ad fabricam capitulo destinatam pro manutentione et vestitu puerorum chorii et reparatione ecclesiarum, exceptis procurationibus archidiaconorum ratione visitationis et distributionis ecclesiae, quae ad canonicum distributivum successorem pertinent, pro ratione lucri, et deductis viginti libris turonensibus pro emendis viginti solidis redditus annui ad effectum fundandi eorum obitum seu anniversarium) ipsi exponentes (considerantes valorem reddituum praebendarum ecclesiae praefatae multum succrevisse, uberrioresque modo esse fructus, quos *grossos* vocant, quam dum statuta praefata condita fuerunt) in eorum capitulo generali novum statutum (reservato tamen tam venerabilis fratris moderni episcopi Lexoviensis quam dictae Sedis Apostolicae beneplacito) fecerunt, ut imposterum ducantur centum librae turonenses pro constitudo et celebrando obitu seu anniversario cuiuslibet canonici ecclesiae huiusmodi pro tempore decedentis, et alias prout in scripturis desuper confessis uberioris dicitur contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositi^{Confirmat statutum praeiunctum.} subiungebat, dicti exponentes novum statutum huiusmodi a praefato episcopo confirmari obtinuerunt¹, illudque etiam apostolici muniminis patrocinio communi^{ri} summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, novum statutum ab eisdem exponentibus conditum, et a memorato episcopo Lexoviensi confirmatum, ut praefertur, confectasque desuper scripturas, cum omnibus et singulis in eis contentis, alias tamen licitis et honestis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplēmus.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quos-^{Decretum intrat.} cumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a

^{Clausula sublatâ.} 1 Aptius lege obtinuerint (R. T.).

quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum. § 4. Non obstantibus praemissis, ac
constitutionibus et ordinationibus apo-
stolicis, neenon dictae ecclesiae, etiam
iuramento, confirmatione apostolicā, vel
quavis firmitate aliā roboratis, statutis et
consuetudinibus, privilegiis quoque, in-
dultis et litteris apostolicis in contrarium
praemissorum quomodolibet concessis,
confirmatis et innovatis; quibus omnibus
et singulis, illorum tenores praesentibus
pro plene et sufficienter expressis ac de
verbo ad verbum insertis habentes, illis
aliās in suo robore permansuris, ad
praemissorum effectum, hac vice dumta-
xat, specialiter et expresse derogamus;
ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi
octobris MDCLXVII, pontificatus nostri an-
no I.

Dat. die 31 octobris 1667, anno I.

XXXIII.

*Constitutio, in qua iniungitur fratri-
bus Ordinis cremitarum sancti Au-
gustini officium et missam Conceptio-
nis B. M. V. ex praeecepto recitare,
idemque officium ad usum dicti Ordi-
nis seorsim imprimi posse conceditur.*

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium. Exigit commissae nobis caelitus dispen-
sationis ratio ut piis religiosorum viro-
rum propriae alienaeque saluti laudabi-
liter incumbendum votis ad augendam
in terris glorioissimae Virginis Deiparae
Mariae, quae super choros angelorum
exaltata pro populo christiano sedula
exoratrix apud Regem queni genuit as-
sidue intercedit, venerationem tenden-
tibus favorabiliter annuamus.

§ 1. Supplicationibus itaque dilecti filii Hieronymi Valvasorii, prioris generalis Ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini, tam suo quam totius Ordinis praedicti nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut in eodem Ordine ab omnibus illius fratribus, qui horas canonicas recitare tenentur, officium et missa Conceptionis eiusdem B. M. V. Immaculatae cum octavā imposta-
sternū de praeecepto recitetur, cum lectionibus in octavario romano a congregazione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum approbato contentis, et a die octavā ad decimamquintam decembbris rite depositis, auctoritate apostolicā, te-
nore praesentium, mandamus et decer-
nimus; idemque officium ad usum dicti Ordinis seorsim ab octavario romano im-
primi posse concedimus.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constituta munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi
octobris MDCLXVII, pontificatus nostri an-
no I.

Dat. die 31 octobris 1667, anno I.

XXXIV.

*Suppressio regularitatis viceprioris et ca-
nonicorum regularium prioratus con-
ventualis S. Georgii Ordinis canoni-*

corum regularium sancti Augustini Gratianopolitanae dioecesis a parte ducatus Sabaudiae, cum eorum reductione ad statum presbyterorum secularium ¹.

**Venerabili fratri episcopo Gratianopolitano,
Clemens Papa IX.**

**Venerabilis frater, salutem et apostolicam
benedictionem.**

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii viceprior et canonici regulares prioratus conventionalis S. Georgii, Ordinis canonorum regularium sancti Augustini, Gratianopolitanae dioecesis, a parte ducatus Sabaudiae, quod dudum in loco Tononi, dictae seu alterius dioecesis, a felicis recordationis Clemente Papa VIII, praedecessore nostro, motu eius proprio, erecta fuit congregatio presbyterorum secularium Oratorii nunc *Domus Sanctae nuncupata*, sub titulo seu invocatione Beatae Mariae Virginis sive¹ Septem Dolorum, quae ab uno praefecto, qui primus fuit S. Franciscus Salesius, et septem presbyteris secularibus, sub ritibus et institutis presbyterorum secularium congregationis Oratorii de Urbe, regi deberet, in eaque, tamquam in publica universitate, scientiae, et praesertim theologia scholastica, controversiae, casus conscientiae et sacra scriptura publice legi et doceri deberent; ac ipsi congregati sic erectae, seu domui sanctae, pro illius eiusque alumnorum et habitatorum manutentione et sustentatione, mensa commendatitia trium prioratum conventionalium in illis partibus consistentium et commendari solitorum, ex quibus unus est praefatus prioratus S. Georgii, qui a memorato loco Tononi parum distat, unita et incorporata fuit, idque in perpetuum, unde fidei catholicae negotia magnopere

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Partic. sive aptius deleretur (R. T.).

promota fuerunt, prout hodieque promoventur, cum habitatores totius ducatus Chablesis ac balliviae de Ternier prope Genevam, qui sexaginta et amplius annorum spatio haeresi infecti fuerant, ad gremium sanctae Ecclesiae Catholicae redierint, quinimo eorum exemplo multi ex ipsa civitate Genevensi, repudiatis erroribus in quibus vivebant, relictisque eorum facultatibus, sese in dictum locum Tononi unà cum eorum familiis ad vitam ibidem catholicò more ducendam receperint.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositiō subiungebat, in praefato prioratu S. Georgii unus viceprior et tredecim canonici de praesenti vivant ex eorum praebendis, quas eis solvit dicta congregatio, seu domus sancta, quemadmodum a priore commendatario antiquitus solvebantur, ac ex aliis redditibus infrascriptis, illique nihil habeant regulare praeter nomen, nullam obseruent regulam, nihil agant quo a presbyteris secularibus distinguantur, ne quidem quoad habitum, nisi quoad super habitum fasciolam ex telâ albâ duos digitos latam collo appensam gestant, a nullo monasterio dependeant, nec ullum superiorem agnoscant, et solum apparentem quamdam obedientiam praestent eorum vicepriori, qui unus est ex ipsis canoniciis a praefatâ congregatiōne seu domo sanctâ electus, a quo habitum recipiunt, de consensu tamen eiusdem congregationis, seu domus sanctae, et in cuius manibus assertam eorum professionem emitunt secreto, et cum modicâ aedificatione seu consolatione sui ipsorum, nec ullam propriam habeant professionis formulam, unde multi nunquam profiteri voluerunt (prout novissime unus, licet in aetate septuaginta quatuor annorum constitutus esset, et forsan quinquaginta et amplius annorum spatio ibi-

Motiva.

dem canonicus fuisse), quinimo bona temporalia et alia cuiusvis generis possideant, emant, vendant, negocientur, contrahant, donent irrevocabiliter, aliisque negotiis secularibus quibusvis dent operam, sine ullâ licentiâ, quemadmodum meri seculares facerent, et eorum aliqui, quibus nihil est praeter praebendam, etiam rebus mechanicis incumbant, eant obsonatum, aliaque vilia ministeria obeant, eâque de causâ non sine gravi scandalo persaepe absint a choro, quod etiam alli cuiusvis etiam minimi negotii causâ quandoque ad longum tempus faciunt, idque impune; cumque, si iudeum canonici ad statum presbyterorum secularium reducerentur, et, membra capiti conformando, sub institutis supradictae congregationis seu domus sanctae viverent, ac eorum praebendae canonicales, sacristae, infirmarii et cantoris officia, quibus nonnulla bona stabilia, a mensâ conventuali eiusdem prioratus S. Georgii dependentia, ab immemorabili tempore applicata fuerunt, aliaque beneficia ab eodem prioratu dependentia supprimerentur, et illorum ceterorumque bonorum ad mensam conventualem huiusmodi spectantium fructus, redditus et proventus, qui ad summam septingentorum et viginti vel circiter scutorem monetae romanae annuatim ascendunt, pro praefecti et alumnorum vitam communem in dicto prioratu ducitorum sustentatione, eorumque ministeriorum et inservientium manutentione applicarentur, inde procul dubio quieti et conscientiae securitati dicatorum exponentium opportune consuleretur, et operarii ad strenue laborandum in vineâ Domini, fidemque catholicam in illis partibus benedicente Domino propagandam multiplicarentur, atque ita operariorum in praefatâ congregatione seu domo sanctâ de praesenti existentium paucitas,

quae tantae messi non sufficit, hoc incremento utiliter suppleretur: nobis propterea dicatorum viceprioris et canonicorum ac etiam tuo nomine humiliter supplicatum fuit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolie dignaremur.

§ 3. Nos igitur, votis tuis hac in re, ^{Annonit supplicationis Pontificis} quantum cum Domino possumus, benigne annuere, ac vicepriorum et canonicos praefatos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, eensuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuac per praesentes committimus et mandamus, ut, constituti de narratis, in praefato prioratu S. Georgii, omnibusque et singulis officiis, portionibus et praebendis canonicatis, membris et beneficiis regularibus tam perpetuis quam amovilibus ab illo dependentibus, Ordinem supradictum, omnemque statum, essentiam ac dependentiam ac instituta regularia, necnon titulum collativum beneficiorum praebendarum et officiorum huiusmodi, si aliquod illorum in similem titulum conferri soleat, auctoritate itidem perpetuo reducas; et de praesenti quidem praefectum prioratus huiusmodi eum qui illius est viceprior, alumnos autem eos qui ibidem sunt canonici regulares, respective, esse debere; in futurum vero praefecti eiusdem prioratus ac presbyterorum secularium in illum acceptandorum, et ex illis magis idoneorum ad beneficia infrascripta, nominationem ad praefectum dictae congregationis seu

domus sanctae pro tempore existentem spectare et pertinere debere, remanente tamen eorumdem beneficiorum administratione penes illos qui ea de praesenti possident, dicta auctoritate statuas et decernas. Praeterea, pro eorumdem praefecti, alumnorum, ministrorum et inservientium prioratus huiusmodi sustentatione et manutentione, omnes et singulos, tam praebendarum canoniealium et sacristae, infirmarii et cantoris officiorum huiusmodi, ac bonorum stabilium a mensa conventuali ipsius prioratus dependentium, et dictis officiis ab immemorabili tempore ut praefertur assignatorum, neenon ad eamdem mensam spectantium, inter canonicos regulares de capitulo ipsius prioratus dividi consuetos, quam parochialis ecclesiae eiusdem prioratus ab uno ex dictis canonicis per praefatam congregationem seu domum sanctam nominato administrari solitae, ac alterius parochialis ecclesiae loci de Altavillar ab eodem prioratu dependentis et inde parum distantis, quae ad vicepriorem praefatum, praeviam nominatione huiusmodi, spectare asseritur, et cuius eura per vicarium amovibilem ab eo deputatum exerceri solet, neenon unius perpetuae cappellaniae in ecclesiâ prioratus huiusmodi erectae, et ab uno ex eisdem canonicis per congregationem seu domum sanctam praefatam nominato obtineri consuetae, fructus, redditus et proventus, qui ad summam septingentorum et viginti vel circiter seutorum monetae huiusmodi ut praefertur annuatim ascendunt, auctoritate praefata pariter perpetuo applies et appropries. Ac demum omnibus et singulis presbyteris et clericis, aliisque personis in prioratu praefato pro tempore degentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, praerogativis, exemptionibus, gratiis, favoribus et indulgentiis, quibus presby-

teri, clerici, aliaeque personae dictae congregationis Oratorii seu domus sanctae, tam de iure, usu et consuetudine, quam alias quomodolibet utuntur, frumentur et gaudent, ac uti, frui et gaudere possunt et poterunt in futurum, pari modo uti, frui et gaudere libere et licite possint et valeant, dicta auctoritate concedas et indulgeas. Nos enim tibi super omnibus et singulis praemissis quacumque necessariam et opportunam facultatem, eadem auctoritate, tenore praesentium, tribuimus et imparsumur.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac nostrâ et cancellariae apostolice regulâ de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque apostolicis ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus opus sit, prioratus et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die XI novembris MDLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 3 novembris 1667, pontif. anno I.

Derogatio
contrariorum.

XXXV.

Impositio decimarum super fructibus ecclesiasticis pro Republicā Venetorum¹.

Venerabili fratri Stephano, archiepiscopo Adrianopolitano, moderno et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae in domino Venetorum nuncio,

Clemens Papa IX.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Lactantius.

Saerosanetae militantis Ecclesiae regimi per abundantiam divinae gratiae nullo licet meritorum suffragio praepositi, inter graves sollicitudines, quibus pro credito nobis apostolicae servitutis officio assidue premimur, ea est praecipua, quam continua pericula atque discrimina, quae a nefario Christi nominis hoste Turcarum tyranno principibus et populis christianis nunquam non impendent, nobis conscient. Quapropter, etsi Domini Dei exercitum, qui sponsam suam Ecclesiam sanctam protegit, praesidio potissimum confidamus, eogimur tamen pro debito pastoralis muneris in id omni cogitatione omniq[ue] curâ incumbere, ut provisionis nostrae ministerio, adhibitis catholicorum principum viribus, mala huiusmodi procul a populo christiano areeantur.

Motiva.

§ 1. Cum vero plus satis constet enidem impium Turcarum tyrannum nihil avidius quaerere quam christianos populos invadere, et, christianam religionem exterminando, abominationem suam plantare et propagare, eiusque vires, nostris facientibus peccatis, malo nostro admoniti cogamur timere, omniq[ue] curâ et sollicitudine praecavere; multo magis castra Domini custodire et praemunire nos oportet hoc praesertim tempore, eum idem Turcarum tyrannus ingentibus mari terrâne copiis ditiones nobilissi-

mae Reipublicae Venetorum invaserit. Quae, ut improbis eius conatibus resistere possit, cum magnos sumptus iugiter facere debeat: ideireo, felicis recordationis Clementis VIII et Pauli V, necnon Gregorii XV et Urbani VIII, Innocentii X et Alexandri VII, aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, Rempublicam id enixe flagitatem ecclesiasticis auxiliis prompto libentique animo adiuvandum decrevimus, attentes non solum nos eius unius saluti, verum etiam multorum ac omnium Italiae populorum incoluntati eonsulere, cum ipsa sit magnum totius Italiae monumentum, ac firmissimum maris Adriatici propugnaeulum. Quamobrem aequum et rationi consenteaneum esse duximus eidem Reipublicae, eorumdem Clementis ac Pauli, necnon Gregorii et Urbani, ac Innocentii et Alessandri praedecessorum exemplo, subsidio decimarum ex fructibus et redditibus totius cleri eiusdem Status Venetorum pro eisdem usibus ad certum tempus attribuendo subvenire, firmam in Domino fiduciam habentes fore ut ea Respublica testificatione paternae voluntatis erga se nostrae non solum sese muniant et ad resistendum communii hosti paratam in dies magis conservet, sed etiam illum a suis finibus animose detrudat.

§ 2. Nos igitur, istis aliisque gravissimis et instissimis de causis moti¹, motu proprio, ac ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium, indicimus et imponimus sexdecim integras decimas omnium et quoru[m]que fructuum, reddituum et preventuum quaru[m]que ecclesiarum patriarchalium, archiepiscopalium, episcopalium, abbatialium, capitularium et conventionalium, prioratum quoque, pra-

Statuitur sub-
sidium super
fructibus eccl-
esiasticis prout
in rubrica.

¹ Edit. Main. legit moto (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

positurarum, praepositatum, praeceptoriarum, canonicatum et praebendarum, dignitatum maiorum et principalium, personatum, administrationum et officiorum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum cum curâ et sine curâ secularium, ac sancti Benedicti, sancti Augustini, Cluniacensis, Cisterciensis, Praemonstratensis S. Basilii, Sylvestrinorum, et, qui proprietates redditusque certos ex privilegio apostolico vel aliis possident, Mendicantium, et quorumvis aliorum Ordinum utriusque sexus et congregationum, non tamen earum, quae inferius descriptae sunt, ac militiarum regularium in universo dominio dictae Reipublicae Venetorum existentium; ac insuper alias sexdecim decimas omnium et quarumcumque pensionum annuarum super fructibus, redditibus et proventibus supradictis assignatarum et assignandarum: ab omnibus et quibuscumque patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ceterisque cuiuscumque status, gradus, dignitatis et conditionis personis (exceptis dumtaxat venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, nec non dilectis filiis fratribus hospitalis S. Ieannis Hierosolymitani, ac fratribus Mendicantibus praedictis, et insuper beneficiis ecclesiasticis officio sanctae Inquisitionis haereticae pravitatis in dicto dominio instituto unitis, annexis et applicatis, quos cardinales ac fratres hospitalis praedicti, ac beneficia praedicto inquisitionis officio unita in totum, fratres vero Mendicantes pro medietate dumtaxavat, ab eisdem decimis et illarum solutione immunes et exemptos esse volumus et decernimus) ecclesias, monasteria et beneficia, ac pensiones, seu fructus, aut illorum partem huiusmodi in codem dominio, quocumque iure a titulo obtinentibus et obtenturis; nec

non ab universis etiam oeconomis, commendatariis, atque administratoribus perpetuis et temporalibus, usufructuariis similiter fructus omnes vel illorum partes loco pensionum annuarum, vel pensiones et alia huiusmodi iura ex quacumque auctoritate apostolicâ in toto vel in parte reservata habentibus et habituris, sive secularibus, sive quorumcumque ordinum, congregationum et militiarum praedictorum regularibus; et ab ipsis etiam ecclesiis, capitulis, conventibus, ordinibus, congregationibus, personis, collegiis, militiais, massis et locis praedictis, quacumque amplissimâ et firmissimâ exemptione et immunitate, reali, personali vel mixta, antiquâ et memorabili, pacificâ et continuâ, etiam ex titulo quantumvis oneroso, suffultis, integraliter et cum effectu numerandas, persolvendas et consignandas. Ulterius, supradictis ex causis, ac exemplo Clementis et Pauli, ac Gregorii, neconon Urbani, ac Innocentii et Alexandri praedecessorum praedictorum adducti, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, imponimus et indicimus novem decimas omnium et quorumcumque fructuum, redditum et proventum ad Cassinensium, alias S. Iustinae de Padua, Lateranensium, Carthusiensium, Montis Oliveti, S. Salvatoris, Camaldulensium, S. Mariae Vallisumbrosac, S. Georgii in Alga Venetiarum, Caelestinorum, Cisterciensium provinciae Lombardiae, Cruciferorum ac S. Hieronymi congregations, eamque monasteria, abbatiales vel conventuales aut alias mensas, prioratus, praceptorias, praeposituras, beneficia et officia, cum curâ et sine curâ, membra, grangias, et alia beneficia illis annexa in dicto dominio consistentia quovis modo pertinentium, solvendas etiam per ipsas congregations, carumque superiores, abbates, priores, praepositos,

conventus, capitula et personas (ultra subsidia montis religionis, seu quadrin- gentorum millium scutorum, et quartae partis eorundem fructum, redditum et proventum, et alia onera quae per Sedem Apostolicam eis imposita aut aliis persolvunt seu persolvere promiserunt) similiter numerandas, persolvendas et consignandas, secundum verum annum valorem fructum, redditum et pro- ventum praedictorum. Et ad hunc esse- etum (licet felicis recordationis Pius V nonnullis tunc causis adductus, et Cle- mens, necnon Paulus ac Gregorius praedecessores praedicti, etiam ex aliis tunc expressis causis, easdem congregations a decimis super fructibus et redditibus ecclesiasticis deinceps ubivis etiam in dominio Venetorum, et ex quacumque causâ imponendis, liberas et immunes fe- cerint) pari motu, scientiâ, auctoritate et de apostolicae potestatis plenitudine (quoad finetus, redditus et proventus ad ipsas congregations et quamlibet ea- rum in dominio Venetorum spectantes) immunitates, exemptiones, ac omnes et quoscumque contractus, scripturas, con- ventiones, transactiones, concordias, pa- cta, instrumenta, obligationes etiam in formâ camerae apostolicae et iuramento vel aliâ quavis firmitate roborata, praesertim inter Pinum et Clementem, ac Paulum, necnon Gregorium praedeces- sores nostros et cameram apostolicam, et pro eâ S. R. E. camerarium vel the- saurarium generalem, aliosve quoscum- que tunc existentes et eiusdem came- rae ministros, quantumvis amplâ et suffi- cienti facultate ad praemissa facienda suffultos, ex unâ, et congregations ultиmo dictas illarumque procuratores ex alterâ partibus inita, ac omnia et quae- cumque privilegia, indulta, libertates, exemptiones, immunitates, hac de causâ in hunc usque diem eisdem congrega-

tionibus etiam ex causâ et titulo one- roso concessa, hac vice dumtaxat et ex causis supradictis, suspendimus, ac ipsis congregationibus quoad novem decimas supradictas, hac vice, ut praefertur, suf- fragari nolumus, illa vero aliâ in suo robore permanere decernimus, ipsasque congregations, ex gravissimis causis praedictis, novem decimas huiusmodi o- neramus; et, cum ceteris secularibus ac regularibus clericis personis eiusdem domini Venetorum sexdecim ut praefertur indixerimus, tali nostrae impo- sitioni acquiescere ac tacitas et conten- tas esse volumus. Universas vero et sin- gulas personas quavis dignitate vel au- toritate fungentes, tam supradictas ec- clesias, monasteria et beneficia quomo- dolibet obtinentes, ac pensiones, seu fructus, aut eorum parte in sibi, ut praefertur, reservatos percipientes, quam ul- timodictas congregations et earum¹ u- namquamque, tam coniunctim quam di- visim, ad huiusmodi decimas in octo annis, binas videlicet decimas dumtaxat quolibet anno, et, quoad ultimodictas congregations, singulas tantum decimas cum unâ octavâ parte alterius decimae, quoad dictos autem fratres Mendicantes, singulas similiter decimas quotannis du- rante octennio, a die, quo ultima similis concessio a praedicto Alejandro praedecessore facta expiraverit, inchoando, et ut sequitur finiendo, in certis termi- nis per te praefigendis, integre persol- vendas efficaciter teneri et vere obliga- tos esse; iisdemque pensionariis, aut eorum alicui, pensiones annuas praedi- cetas quantumlibet exemptas, et sub qui- busvis obligationibus etiam in formâ camerae et iuramento etiam de non contraveniendo et forsitan de non impe- trando gratias nostras contra eos, et de

¹ Edit Main. legit eorum (n. t.).

non utendo concessis, firmatas aut aliás vallatas, et forsan aliis canticis et decretis munitas, causam donationis super iisdem fructibus et pensionibus etiam medio cedularum banchi seu in formā depositi habentibus et intra octo annos praedictos habituris, etiamsi ipsi, a quibus pensiones huiusmodi solvendae sunt, inri et actioni petendae vel retinendae portionis aut ratae partis pensionarios tangentes iurecurando renunciaverint, ulla privilegia aut indulgentias sub quacumque verborum formā aut expressione concepta quoad hoc nullatenus suffragari volumus. Sieque et non aliter in praedictis universis et singulis per quoscumque iudices et commissarios et causarum palatii apostolici auditores et S. R. E. cardinales in quavis causā et instantiā, sublatā eis et eorum quilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, con-

*Decretum ir-
ritans et clau-
sula sublatā.*

*Exequatores
deputati.*

Exequatores tigere attentari decernimus. Ut autem huiusmodi decimae facilius exigantur, fraternalitatem tuam ac venerabiles fratres patriarchas Venetiarum et Aquileiensem ad dictas decimas exigendas, duce et dominio praedicto, sive eius ministris ad id specialiter deputatis, statim, nullā interpositā morā, et sine aliquā prorsus diminutione, retentione, aut detractione, etiam non detractis¹ quinque pro centenario camerae nostrae praedictae in exactione talium decimaru applicari consuetis, integre consignandas, earumdem decimaru collectores et exactores constituimus et deputamus. Ac tibi et patriarchis Venetiarum et Aquileiensibus praedictis, pro onore quod in exactione decimaru huiusmodi sus-

tinebitis, quatuor millia scuta auri in auro ex eisdem decimis detrahenda, et illorum medietatem inter vos pro aequali portione et quolibet anno eiusdem octennii pro ratā distribuenda et dividenda, reliquam vero medietatem subcollectoribus et aliis exactoribus, ac procuratoribus ad easdem decimas colligendas deputatis, etiam quolibet anno, pro ratā, habitā ratione laboris et amplitudinis cuiuscumque civitatis et diocesis, loco salarii seu stipendii et mercedis assignandam et distribuendam, ita tamen ut non quotannis huiusmodi quatuor millia scuta, sed in toto octennio integra summa eorumdem quatuor milium scutorum pro ratā quolibet anno detrahatur, ac tam vos et quilibet vestrum, quam ipsi subcollectores, et alii praedicti, ratione fructuum ecclesiarum quibus nunc praeesse dignoscimini, aut in posterum praefici, vel beneficiorum obtentorum, aut quae obtainere, necnon fructuum et pensionum reservatorum et assignatarum, ac quos et quas vobis assignari posthac contigerit, decimas ipsas pro vestrā et illorum ratā et illorum quemlibet tangente integre et realiter persolvere omnino teneamini, et dictā assignatione et distributione contenti esse debeatis, nec quidquam aliud vos et vestrum quilibet praetendere possitis. Tibi et aliis praedictis a dictis patriarchis, archiepis copis, episcopis, electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, capitulis, conventibus et aliis personis (supra expressis exceptis) easdem decimas ut praefertur per nos impositas petendi, exigendi et colligendi, eisque tam in genere quam nominatim et in specie, ut illas solvant, sub privationis beneficiorum ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, alisque prout nobis videbitur poenis etiam pecuniaris,

¹ Edit. Main. legit *detractus* (n. r.).

ac demum per sententias et censuras ecclesiasticas mandandi et praecipiendi¹, ac pro earumdem decimarum faciliori exactione unum vel plures subcollectores, qui si in dignitate ecclesiastica constituti sint pari ac tu², vigore praesentium, facultate fungantur, per locorum Ordinarios in quacumque civitate et dioecesi et loco sibi subiecto pro tempore deputatos approbandi, et si quis ex ipsis Ordinariis intra aliquem brevem terminum vestro arbitrio praefigendum viros idoneos ad id deputare neglexerit, tibi etiam sine illorum consensu tuo arbitrio illos libere deputandi, et deputatos amovendi, aliosque eorum loco, toties quoties tibi videbitur, substituendi et subrogandi, ac solvere recusantes et differentes, et generaliter contradictores quoslibet et rebelles, et ne decimae huiusmodi solvantur persuadentes directe vel indirecte, per ipsas censuras ecclesiasticas et alia opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, comprehendendi, auxiliumque brachii secularis contra eos ad hoc si opus fuerit invocandi, solventes vero de solutis quietandi et liberandi, a censurisque et poenis, quas dicta occasione quomodolibet incurrerint, absolvendi, et generaliter omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria seu quomodolibet opportuna faciendi, ordinandi, mandandi et excequendi, plenam et liberam, auctoritat^a et tenore praedictis, facultatem concedimus et potestatem.

*Delegat cop-
trariis.*

§ 3. Non obstantibus regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, ac aliis quibusvis apostolicis, ac etiam in provincialibus et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutio-

1 Edit. Main. legit *percipiendi pro praeci-
piendi* (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *pari actu pro pari
ac tñ* (R. T.).

nibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 4. Aut si ipsis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, electis, administratoribus, commendatariis, abbatibus, prioribus, praepositis, capitulis, conventibus, congregationibus, et aliis personis praedictis, vel quibusvis aliis, communiter vel divisim, ab Apostolicâ sit Sede indultum, quod ad solutionem alienius decimae non teneantur et ad id compelli, aut quod interdicti, suspendi vel excommunicari seu extra vel ultra certa loca ad indicium avocari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ad de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; et quibuslibet aliis privilegiis et exemptionibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis quibuscumque dignitatibus seu ordinibus specialiter vel generaliter sub quacumque verborum formâ expressis, etiamsi motu proprio, ac de apostolicae potestatis plenitudine, et consistorialiter, ac etiam in vim contractus emanaverint, etiamsi pro sufficienti corum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio habenda esset, quae eis quoad praemissa nolumus in aliquo suffragari.

§ 5. Volumus autem, quod, iuxta ordinationem a Concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum et aliorum piorum locorum, divino cultui dedicata, ex causâ pignoris vel alia, occasione solutionis decimarum huiusmodi, nullatenus capiantur, distrahanter vel occupentur, quodque praesentium litterarum transumptis, tuo vel alterius praelati ecclesiastici sigillo ac publici notarii subscriptione munitis, eadem

*Vetat distra-
tio rerum ec-
clesiasticarum;
et transumptis
credi mandat.*

prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die iv novembris MDCCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 4 novembris 1667, pontif. anno I.

XXXVI.

Commissione magno magistro hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani super notificatione praecepti accedendi ad Urbem quibusdam fratribus militibus linguae Italiae faciendā¹.

Dilecto filio Nicolao Cottoner, magno magistro hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani,

Clemens Papa IX.

*Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.*

Mandat alii quibusdam ut infra bimonthi compareantur in Urbe et maturā deliberatione nostris, deque poenis prout in apostolicae potestatis plenitudine, tibi, fabrica.

§ 1. Iustis ex causis nobis notis admissis, motu proprio ac ex certā scientiā nostro personaliter in Urbe et maturā deliberatione nostris, deque poenis prout in apostolicae potestatis plenitudine, tibi, tenore praesentium, committimus et mandamus quatenus statim, visis eisdem praesentibus, cures et mandes per legitimū cursorem sive executorem de speciali nostro et huius sanctae Sedis Apostolicae mandato notificari dilectis filiis praecceptoribus seu commendatariis Gaspari Cabuccino, Ioanni Mariae Innocentio Caravita, Fabio Gorio Panelino, Augustino Morando et Andreae Maiorano, ac Vecchietto de Vecchietti, et Bernardino Sardino, fratribus militibus linguae Italiae istius hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, personaliter quidem, si eorum personae commode poterunt haberi, sin minus, in dominib[us] eorum solitae habitationis et in manib[us] domesticorum respective dimissā copiā, ut ipsi debeat

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et unusquisque eorum debeat, intra decem dies ab huic medi notificatione computandos, discendere ab insula Melitensi, et rectā viā se ad aliam Urbem nostram et Romanam curiam conferre, et intra bimestre a die discessione huiusmodi ad eam personaliter et cum effectu pervenisse, ad effectum audiendi iussiones et mandata nostra, illisque parendi, sub poenis, quatenus in termino praefixo non accesserint, et personaliter non comparuerint in dictā curiā, privationis omnium et singularum praecceptoriarum seu commendatarum, membrorum, aliorumque beneficiorum et munierum quorumcumque dicti hospitalis per eos et eorum quemlibet respective obtentorum, ac pensionum quarumvis super fructibus, redditibus et proventibus praecceptoriarum seu commendatarum, aliorumque beneficiorum et honorum quorumlibet hospitalis praedicti eis et eorum cuiilibet retrospective quavis auctoritate reservatarum, constitutarum et assignatarum, seu in eos et eorum quemlibet translatarum, necnon perpetuae inhabilitatis ad illa et alia similia seu maiora vel minora imposterum obtainenda, aliisque poenis etiam gravioribus quam sint supradictae expressae, arbitrio nostro declarandas; ita ut, si praeccepto huiusmodi non paruerint, illico ipso iure et ipso facto privati sint eisdem praecceptorii seu commendatis, ac membris, aliisque beneficiis et munieribus huiusmodi, quae per te aliis fratribus eiusdem hospitalis et linguae Italiae arbitrio tuo conferri et concedi possint; quod si tu illas et illa, intra duos menses a die non partitionis huiusmodi numerandos, aliis fratribus ut praefertur non contuleris¹ seu concesseris, illarum et illorum omnium et singulorum collatio, concessio, provisio et omnimoda dispositio ad nos et Sedem

¹ Male edit. Main. legit consuleris (n. r.).

praefatam devolvatur. Notificari quoque curabis et mandabis simul et semel super nominatis praceptoribus seu commendatariis et fratribus militibus et eorum cuilibet personaliter, seu domi et in domesticorum manibus dimissâ copia, ut praefertur, quod, eisdem seu eorum aliquo contumacibus existentibus, si opus fuerit contumaces ulterius citari et moneri, contra ipsos procedetur per edictum seu citationes affigendas ad loca consueta Urbis praefatae iuxta stylum Romanae curiae, quae, sic affixa, ipsos et eorum quemlibet afficiant et arcent perinde ac si eorum singulis personaliter factae atque intimatae fuissent.

*De exequentiā auctem notificatione
ne f. c. a. mandat
transmitti a ma-
gistro magistro
attestationem.*

§ 2. De executiā auctem notificatione huius nostri mandati et praecepti, toto illius tenore inserto, publicam attestacionem ad nos quantocutius transmittere curabis, consignatis tuis super hoc litteris dilecto filio moderno inquisitori haereticae privitatis in insula supradictā auctoritate apostolicā deputato. Ceterum tibi, ut easdem praesentes litteras, etiam absque dilectorum filiorum consilii memorati hospitalis consensu, ac omni et quacumque morā, tergiversatione, contradictione, protestatione et reclamatione penitus et omnino remotis et postpositis, in cancellariā eiusdem hospitalis confessim registrari et annotari auctoritate nostrā apostolicā cures et facias, motu, scientiā et potestatis plenitudine paribus iniungimus; irritum decernentes et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Decretum in-
ritans.*

*Contrariis de-
regul.*

§ 3. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrā et cancellariae apostolicae regulā de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necon-

ditorum hospitalis et linguae, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia reboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, tam a felicis recordationis Pio Papa IV, quam a quibusvis aliis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris et Sede praedictā, etiam eisdem hospitali et linguae, etrumque magno magistro et conventui, ac fratribus et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam consistorialiter, ac motu, scientiā et potestatis plenitudine similibus, aut alijs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, et quantiscumque vicibus approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, formas, causas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac inseritis, servatis et specificatis respective habentes, illis alijs in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice duntaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v novembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 5 novembris 1667, pontif. anno I.

XXXVII.

Ut in natione Germano-Belgica Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia servetur Breve Urbanii VIII circa abrogationem privilegiorum personalium¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Motiva. § 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Bonaventura Vanden Sande, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Strictioris Observantiae nuncupatorum professor, ac in curia Belgicā commissarius, et ad Romanam curiam, ut asserit, deputatus, quod, eum felicis recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster, per quasdam suas in simili formā Brevis die xxii iulii MDCXXXIX expeditas litteras, omnia privilegia personalia fratribus dicti Ordinis concessa abrogaverit, et tam per Concilium Tridentinum, sess. XXV, cap. IV *Dc Regularibus*, quam per statuta generalia Bareinonensis Ordinis praedicti *Dc Electionibus* cap. LXXI, prohibitum reperiatur ne superiores titulares admittantur ad electiones: ipse Bonaventura, pro communi bono, pace et aedificatione quibus natione Germano-Belgica et annexae provinciae eiusdem Ordinis hactenus gavisae sunt, eiusmodi privilegiis personalibus, quae in eādem natione nunquam ad usum dedueta fuerunt, nec sine inconvenientibus, turbationibus, atque confusionibus introduce possent, aditum praecludi, et aliās opportune in praemissis a nobis provideri ac ut infra indulgeri summopere desiderat.

Prohibet concessi posse fratribus praedictis privilegia prout in rubri ca. § 2. Nos igitur, dictum Bonaventuram specialibus favoribus et gratiis prosequuntur volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliis-

que ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porreteris inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, attentis narratis, inhaerendo praefatis Urbanii praedecessoris litteris, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, mandamus per quoscumque quavis auctoritate fungentes nullatenus imposterum expediiri seu concedi fratribus Ordinis huiusmodi nationis praefata privilegia, exemptiones, gradus et similia prout in dictis litteris continetur;

§ 3. Praeterea mandamus in eādem natione omnino servari dispositionem *Et mandat servari dispositiōnēm in nōm Concilii Tridentini.* Concilii Tridentini et statutorum Bareinonensium eiusdem Ordinis, nimirum fratres superiores titulares non admitti nec habere locum in electionibus: salvā tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

§ 4. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si seus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus *Decretum ir-ritans.* et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Transumpto-
rum lides.

§ 6. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die viii novembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 8 novembris 1667, pontif. anno I.

XXXVIII.

Confirmatio decreti trium cardinalium a congregazione episcoporum et regularium specialiter deputatorum, quo resolvuntur dubia mulieres Pizzocheras nuncupatas conservatorii Venetiarum concernentia¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Motiva.

§ 1. Alias, propositis pro parte dilecti filii plebani ecclesiae parochialis S. Martini civitatis Venetiarum nonnullis dubiis dilectas in Christo filias mulieres conservatorii sub habitu S. Dominici eiusdem civitatis vulgo *Pizzocheras* nuncupatas concernentibus, congregatio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, tres ex iisdem cardinalibus ad examinanda et resolvenda dubia huiusmodi deputavit, a quibus emanavit decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum sa-
crae congrega-
tionis. «Saera congregatio eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, cui a saerà Congregatione

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Concili remissus fuerat supplex libelius nomine plebani ecclesiae parochialis S. Martini civitatis Venetiarum pro resolutione infrascriptorum dubiorum portrectus, nimirum:

i. An mulieres conservatorii sub habitu S. Dominici eiusdem civitatis vulgo *Pizzocherae* nuncupatae, de servandâ regulâ fratrum et sororum de poenitentiâ votum emittentes ad formam constitutionum dictorum fratrum et sororum, licet utantur velo supra caput, quod *supraictum* nuncupant, nec non pectorali, quod vulgo dicunt *sotlogola*, ac patientiâ in habitu.

ii. An liceat ad eorum huiusmodi habitum mulieres recipere, quae saltem quadraginta annorum aetatem non attigerint.

iii. Quatenus hoc non liceat, cumque de facto in consortio eârum Pizzocherarum receptae fuerint aliquae adolescentulæ tenerioris aetatis, ex quibus exortura scandala pertimesci potest, utrum eaedem adolescentulæ ab earumdem Pizzocherarum coetu admitti¹ debeant.

iv. An dictis Pizzocheris liceat propriam cappellam seu oratorium habere, in qua missae sacrificium offeratur.

v. Utrum interdicenda sit cappella huiusmodi, quam sibi adstruxerunt eaedem Pizzocherae, et ex eo potissimum, quod vergat (ut asseritur) in praeiudicium vicinae parochialis præfatae et indecenter maneat.

vi. An, quatenus liceat dictam cappellam retinere, liceat parvam fenestram, ad sacrum e domo ipsarum Pizzocherarum, absque Sedis Apostolicae indulto, audiendum, et SS. Eucharistiae sacramentum suscipiendum aptam, retinere.

vii. demum. An eaedem Pizzocherae cratibus parlatorii ac rotis ad instar

¹ Potius legendum dimitti (R. T.).

sanetimonalium claustralium licite uti
valeant;

Pro iisdem insertis dubiis examinandis
ac resolvendis deputavit sub . . .¹ iulii
proxime praeteriti congregationem parti-
cularem eminentissimorum cardinalium
Brancatii, Sanctacrucii et Carafae, qui,
attentâ informatione domini patriarchae
Venetiariu[m], reque diligenter examinatâ,
vividis, et consideratis considere-
randis, responderunt:

Ad I, licere.

Ad II, licere² post decimumoctavum
annum iuxta praefatas constitutiones a
sanctae memoriae Clemente VII confir-
matas.

Ad III, esse dimittendas illas, quae
huiusmodi aetatem dece[m] et octo anno-
rum non expleverint ad formam dicta-
rum constitutionum.

Ad IV, licere in casu de quo agitur,
cum sit ecclesia publica.

Ad V, negative.

Ad VI, licere, salvis iuribus ecclesiae
parochialis.

Ad VII denique, remittendum esse,
prout harum vigore remittit, arbitrio et
prudentiae eiusdem patriarchae.

Romae, xxx augusti, MDCLXVII.

M. cardinalis GINETTUS.

Loco + sigilli.

E. episcopus. A. secretarius ».

Decretum Pon-
tificis confirmat. § 1. Cum autem, sicut Pizzocherae
praefatae nobis nuper exponi fecerunt,
ipsae decretum huiusmodi, pro firmiori
illius subsistentia, confirmationis nostrae
patrocinio communiri summopere desi-
derent: nos, ipsas exponentes specialibus
favoribus et gratiis prosequi volentes, et
earum singulares personas a quibusvis
excommunicationis, suspensionis et in-
terdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis,
censuris et poenis, a iure vel ab homine,

¹ Deest numerus diei (R. T.).

² Ed. Main. legit libere (R. T.).

quavis occasione vel causâ latis, si qui-
bus quomodolibet innodatae existunt,
ad effectum praesentium dumtaxat con-
sequendum, harum serie absolventes et
absolutas fore censentes, supplicationi-
bus earum nomine nobis super hoc hu-
militer porrectis inclinati, decretum praec-
insertum, anctoritate apostolicâ, tenore
praesentium, approbamus et confirma-
mus, illique inviolabilis apostolicae fir-
mitatis robur adiicimus; salvâ tamen
semper in praemissis auctoritate praec-
fatae congregationis cardinalium.

§ 2. Decernentes praesentes litteras Decretum ir-
ritans.
firmas, validas et efficaces existere et
fore, suosque plenarios et integros ef-
fectus sortiri et obtinere, ac illis, ad
quos spectat et pro tempore spectabit
in futurum, plenissime suffragari, sieque
in praemissis per quoseumpue iudices
ordinarios et delegatos, etiam causarum
palatii apostolici auditores, iudicari et
definiri debere, ac irritum et inane, si
secus super his a quoquam, quavis ancto-
ritate, scienter vel ignoranter, contige-
rit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus Derogatio
contrariorum.
et ordinationibus apostolicis, ceterisque
contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die x
decembris MDCLXVII, pontificatus nostri
anno I.

Dat. die 10 decembris 1667, anno I.

XXXIX.

*Absolvit dioecesanos ac capitulum et
canonicos ecclesiae Portalegrensis a
censuris et poenis ecclesiasticis, quas
respective incurserunt, dicti quidem
dioecesani, quia ad minores ordi-
nes promoti fuerunt a quibusdam ab-
batibus, quibus capitulum sede va-
caente ordines huiusmodi conferendi*

facultatem concesserat, dicti vero canonici et capitulum, quia eamdem facultatem concesserunt¹.

Dilecto filio vicario capitulari ecclesiae Portalegrensis, illius sede episcopali vacante, legitime deputato,

Clemens Papa IX,

**Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Expositio.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum capituli et canonicorum ecclesiae Portalegrensis nobis expositum fuit, quod, cum ipsi, sede episcopali Portalegrensi vacante, aliquorum doctorum sententiam sequenti, pluribus subditis dioecesanis Portalegrensibus litteras dimissoriales concesserint ut ordines minores a quibusdam abbatibus monasteriorum sancti Benedicti seu Cisterciensium Ordinis in dioecesi Portalegrensi consistentium suscipere possent, concessā pariter eisdem abbatibus facultate minores ordines huiusmodi conferendi non solum dioecesanis Portalegrensibus, sed etiam quibusvis aliis, tam secularibus quam regularibus, qui litteras dimissoriales ab habentibus potestatem ad eas concedendas secum ferrent; quinimo iisdem exponentes facultatem quoque concesserint memoratis abbatibus administrandi sacramentum confirmationis omnibus qui eo indigerent; aliqui tamen ex capitularibus non fuerint eiusdem sententiae, immo illis contradicentibus concessa fuerit dicta facultas; exortā inter hos et reliquos capitulares non medioeri controversiā circa potestatem abbatum, et consequenter circa id quod agendum esset circa iam ordinatos, habitoque super his ad hanc Sanctam Sedem apostolicam recursu: congregatio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. car-

dinalium concilii Tridentini interpretum per decretum die xxvi iunii MDCXV, iussu et cum approbatione felicis recordationis Alexandri Papa VII praedecessoris nostri editum, censuit dictos abbates nullis sibi non subditis potuisse tales ordines conferre; promotes autem ab illis non indigere alia collatione dictorum ordinum, sed absolutione et dispensatione, sive rehabilitatione ab eādem Sede Apostolicā obtainendā, huiusmodi vero abbates non potuisse conferre sacramentum confirmationis, et ab illis confirmatos indigere novā confirmationē, et alias prout in dicto decreto nuberū dicitur contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositiō subiungebat, fere innumeri sint qui fuerunt ordinati a dictis abbatibus et deinde ad saeros ordines bonā fide promoti, qui hodie, non quidem in contemptum clavium, altari deserviunt et beneficia parochialia, canonicatus et pensiones possident; difficillimum vero vel⁴ moraliter impossibile sit singulos pro absolutione et rehabilitatione ad Sedem Apostolicam recurrere: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut tam sibi quam praefatis subditis dioecesanis Portalegrensibus ad minores ordines ut praefertur promotis in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur.

§ 3. Nos igitur, illos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis, praeterquam praemissorum, occasione vel causā latis, si quibus quomodo libet innodatae existunt, ad effectum

Provisio Pon-
tificis.

Tam ordina-
tos quam ordi-
nantes a censu-
ris incurrit ab
solvi mandat,

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

¹ Particulam vel nos addimus (R. T.).

praesentium duntaxat consequendum harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de memoratorum cardinalium consilio, et attento quod dicta sedes episcopalnis Portalegrensis adhuc de praesenti vacat, discretioni tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, verificatis coram te precibus, praefatos omnes et singulos subditos dioecesanos Portalegrenses a supradictis abbatibus ad triiores ordines promotos, ut praefertur, dictosque exponentes, si hoc a te humiliter petierint, imposita eis respective pro praemissis arbitrio tuo aliquâ penitentiâ salutari, a censuris et poenis ecclesiasticis quibuslibet, quas propter eadem praemissa quovis modo incurserunt, seu incurrisse dici, censeri, vel praetendi possent respective, auctoritate nostrâ apostolicâ, pro tuo arbitrio et conscientiâ, gratis absolvias et totaliter liberes, dictasque poenas eis gratiose remittas et condones; ac cum ipsis omnibus et singulis super irregularitate, per eos, quia censuris huiusmodi propter praemissa innodati in suis respective ordinibus, non tamen in contemptum clavium, ministrarunt seu aliâs divinis se ingresserunt, quomodolibet contractâ, ita ut illâ et iisdem praemissis non obstantibus, dummodo nullum aliud canonicum eis obstet impedimentum, clericali charactere, quo aliâs rite fuerunt insigniti, illiusque privilegiis, ac susceptis per eos pariter aliâs rite minoribus et sacris etiam presbyteratus ordinibus uti, et, quatenus eos nondum suscepserint, ad illos, si ad id idonei reperiantur, servatis aliâs servandis, promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare libere et licite possint et valeant, respective auctoritate et arbitrio praefatis dispenses, eosque et eorum quemlibet ad clericatis characteris et

ordinum huiusmodi exercitum adversus praemissa eâdem auctoritate rehabilites.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus ^{Derogat contrarium.} sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de promotis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII decembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 12 decembris 1667, anno I.

XL.

Confirmatio definitionum duorum capitulorum generalium congregat onis Hispaniae monachorum Ordinis sancti Benedicti circa electiones intermedias ad abbatias, quae inter celebrationem unius et alterius capituli generalis vacant, factarum, eum decreto quod nul latenus mutari possint absque Sedis Apostolicac speciali facultate¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum superiorum monachorum congregationis Hispaniae Ordinis sancti Benedicti nobis expositum fuit, quod in capitulo generali dictae congregationis anno MDCLXI celebrato facta fuit definitio tenoris qui sequitur, videlicet: « Insuper capitulum generale decrevit electiones intermedias, contingentes inter capitulum et capitulum generale, fieri a reverendissimo patre nostro generali iuxta priorem et dispositam constitutionis ordinationem, quas a Summo Pontifice Paulo V con-

Referuntur
definitiones ca-
pitulorum ge-
neralium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

firmatas tamquam ius regulare commune veneratur et servat, contrariasque huic constitutioni, auctoritate ordinariâ et apostolicâ Urbani VIII, qua in hæc parte fungi decrevit, irritas et inanes effecit; iterumque redivivam legem electionis disposuit taliter ut electio vacantis abbatiae fiat a reverendissimo patre generali simul enim abbatie viciniori loco, ubi notitia vacantine pervenerit, cum tribus etiam definitoribus vicinioribus monasterio praedicti abbatis, qui cum ipsis vocem activam in supradictâ obtinent electione, servatâ in omnibus et per omnia formâ eligendi praescriptâ in nostrâ constitutione priori. Haec autem definitio non mutat neque tollit electiones intermedias collegiorum vel conventuum minorum, in quibus saltem tres vocales concurrunt: nam praedictae vacantiae ad reverendissimum patrem nostrum generalem unice et in solidum electio, sicut antea, pertinuit et pertinet sine concursu abbatis et definitorum». Et subinde aliud capitulum generale eiusdem congregationis, anno MDLXV habitum, aliam definitionem in eâdem materiâ fecit tenoris sequentis: «Item, attento quod in casu vacationis abbatarum intermediarum contingit et ut plurimum necesse est prorogari electionem ob magnam distantiam quia absunt patres definitores, determinatum fuit ut pro electione dictarum abbatarum votum habeant quatuor patres abbates propinquiores monasterio, ubi reverendissimus generalis fuerit de vacatione certioratus, cum declaratione quod in aequali distantia patres definitores patribus abbatis praferantur. Et declaratur in aequali distantia extare definitorem qui oculo tantum leuis plusquam abbas distat, et, absentibus a suis monasteriis patribus abbatis, idem votum habere pro electione dictarum vacationum patres capitulares

dictorum proximiorum monasteriorum qui habeantur in antelationibus iuxta suos gradus. Expensæ autem, quas fererint patres definitores, a monasterio, cuins fuerint conventionales, usque ad aliud ubi siet electio, incumbent oneri congregationis, et, quae sient in monasterio ubi est facienda dicta electio, oneri monasterii cuius erit novus abbas eligendus. Et statuit sacra congregatio esse pro hoc puncto obtainendum Breve a Suâ Sanctitate; interim vero observanda disposita per definitionem praeteriti capitulo anni MDLXI ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, observatio definitorum huinsmodi dietæ congregationi perutilis futura sit, cupiantque propterea dicti exponentes primodictam definitionem, cum clausulis et declarationibus in secundodictâ contentis, apostolicae confirmationis nostræ patrocinio communiri; et, ne eadem definitiones unquam (etiam vigore privilegiorum eidem congregationi a Sede Apostolicâ, ut assertur, concessorum, quibus caveri dicitur ut ipsi congregationi liceat propria statuta, etiam per Sedem Apostolicam praefata confirmata, mutare et alterare, sine expressâ et speciali eiusdem Sedis facultate, ac praesentium litterarum derogatione) mutari vel alterari valeant, a nobis ordinari: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et ^{Pontifex confirmat definitores} ^{nes praesentias} eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicatiibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de vanie-

rabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio (attentis narratis, visisque et diligenter per eosdem cardinales consideratis definitionibus factis in capitulis generalibus congregationis huiusmodi de annis MDCLXI et MDCLXV respective tenoris praesertim), easdem definitiones, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus, et perpetuis futuris temporibus inviolabiliiter observari, et nullatenus mutari seu alterari absque dictae Sedis Apostolicae speciali facultate cum praesentium expressâ derogatione, mandamus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis memoratorum cardinalium.

Decretum irritans. § 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et designari debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrario derogatio. § 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, congregationis et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis haben-

tes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xv decembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 15 decembris 1667, pontif. anno 1.

XLI.

Concedit licentiam abbatibus communis obseruantiae Ordinis Cisterciensis recipiendi novitos ad habitum et professionem, et noviter professos collocandi in monasteriis quae in ultimo capitulo generali pro novitatibus et professoriis respective designata fuerunt; abbatibus vero monasteriorum Germaniae, Belgij, Poloniae, Aragoniae, Valentiae et Cataloniae eiusdem obseruantiae indulget ut novitos ad habitum et professionem ut supra admittere et noviter professos collicare possint in illis monasteriis in quibus actu degunt et aluntur virginis quinque monachi¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Ordinis Cisterciensis, quod, cum per quasdam felicis recordationis Alexandri Papae VII predecessoris nostri in simili formâ Brevis die xix aprilis MDCLXVI emanatas litteras pro reformatione generali dicti Ordinis prohibitum et interdictum fuerit omnibus abbatibus et superioribus monasteriorum communis observantiae sive in Gallia sive in aliis regnis et provinceis existentium eiusdem Ordinis, ne quem-

Expositio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

quam ad habitum suae religionis aut imposterum contra huiusmodi prohitio nem forsan recipiendos ad professionem admitterent, donee designationes pro novitiatis et professorii in capitulo generali, in viii dictarum litterarum Cisterci celebando, factae, et ad procuratorem generalem Ordinis huiusmodi transmisse, ae huie sanctae Sedi realiter et cum effectu exhibitae atque ab illâ approbatæ fuissent; capitulum generale dicti Ordinis die ix maii proxime praeteriti et sequentibus, iuxta formam supradictarum litterarum celebratum, in eoque factae fuerunt designationes sequentes, videlicet:

In Burgundia et insulâ Franciae, pro novitiatu et professorio, Cistercium.

In Delphinatu, Bituricensi et Lugdunensi provinciis, pro novitiatu et professorio, monasterium de Firmitate.

Pro monasteriis Caroli loci¹, Noae, Quineiaci, Boniradii, Sigillarium, Rupium, Fontis Ioannis, Stratae et Calivoii, pro novitiatu et professorio, monasterium de Pontignaco.

In Campania et Picardia, pro novitiatu et professorio, monasterium de Clavaralle.

In Lotharingia, pro novitiatu et professorio, monasterium de Morimundo.

In Oecitania, pro novitiatu et professorio, monasterium de Grandi-Silva.

In provinciâ Ruthenensi et Provinciae, pro novitiatu et professorio, monasterium de Bonacumba.

In Arvenia, pro novitiatu et professorio, monasterium de Bonavalle.

In Burdegalensi et Pictaviensi provinciis, pro novitiatu et professorio, monasterium de Obatina.

Pro Andegavensi, Turonensi et Gemonanensi provinciis, pro novitiatu et professorio, monasterium de Claritate.

¹ Sic edit. Main. (R. T.).

In Normannia, pro novitiatu et professorio, monasterium de Bonoportu.

In Brittanâ, pro novitiatu et professorio, monasterium de Reliquis.

Pro Calabria designatum fuit monasterium de Succursu pro novitiatu, et pro professorio monasterium de S. Ioanne in Flore.

Pro Sicilia designatum fuit monasterium de Raccomadia pro novitiatu, et pro professorio monasterium de Altofonte.

Pro Silesia designatum fuit monasterium Grissoviense pro novitiatu, et pro professorio Lubense.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, dilecti filii abbates monasteriorum Germaniae, Belgii, Poloniae, Aragoniae, Valentiae et Cataloniae dicti Ordinis in propriis monasteriis novitiatus et professoria secundum regulam sibi continuari plurimum desiderent: nobis propterea praefatus procurator generalis etiam iam dictorum abbatum nomine humiliter supplicari fecit ut praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, eosdem procuratorem generalem et abbates specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de congregationis nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae curiae praec-

¹ Praepositionem pro nos addimus heic et post (R. T.).

Supplicatio.

Anno peti-
tis Pontificis.

latorum super reformatione Ordinis Cisterciensis huiusmodi deputatae consilio, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, concedimus licentiam abbatibus communis observantiae eiusdem Ordinis recipiendi novitios ad habitum et professionem, et noviter professos collocandi in omnibus monasteriis quae in praedicto generali capitulo pro novitiatibus et professoriis respective ut praeferuntur designata fuerint, servatis tamen constitutionibus apostolicis ac dicti Ordinis statutis. Abbatibus vero monasteriorum Germaniae, Belgii, Poloniae, Aragoniae, Valentiac et Cataloniae eiusdem communis observantiae indulgemus, ut novitios ad habitum et professionem ut supra admittere, ac noviter professos collocare possint in illis monasteriis dumtaxat, in quibus actu degunt et aluntur saltem vigintiquinque monachi.

*Decretum ir-
matis.* § 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatiū apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Derogatio
contrariorum.* § 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, dicti Ordinis et monasteriorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmationē apostolicā vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; qui-

bus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter ex expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem <sup>Transumpto-
rum fides.</sup> praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique tam in iudicio quam extra adhibetur, quae ipsis praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maorem, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 20 decembris 1667, pontif. anno I.

XLI.

*Constitutio revocatoria exemptionum a
vectigalibus, aliisque publ. is oneri-
bus.*

*Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.*

Paterna, quam de nostris et Apostolice Sedis in temporalibus subditis gerimus, cura nos urget, ut, in gravissimis rerum difficultatibus, quibus camera nostra apostolica, ac communitates et universitates civitatum, terrarum et locorum nostrae et dictae Sedis ditionis temporalis propter multa onera antehac imposita premuntur, aliquod eis levamen (sublatis immunitatibus atque exemptionibus ab onerum publicorum supportatione per nonnullos Romanos Pontifices praedecessores nostros et Secdem praedictam, ac forsitan illius de latere legatos, aliosque earumdem Sedis

Prooemium.

et camerae officiales et ministros, ad importunas supplicantium preces et alias quomodolibet concessis, quae, dum aliquibus, iisque ut plurimum locupletioribus favent, in ceterorum et quidem plerumque pauperiorum detrimentum vergunt, eorumque inopiam praegravant) adferre satagamus, sicut publicae utilitati atque aequitati et institiae ratione consentaneum esse in Domino arbitramur.

*Revocatio de
qua in rubrica.*

§ 4. Itaque, camerae ac communitatum et universitatum, subditorumque nostrorum praedictorum indemnitate et levamento, quantum nobis ex alto conceditur, aequo principaliter consulere cupientes, ac felicis recordationis Sixti V, Pauli etiam V, Urbani VIII, Innocentii X et Alexandri VII, aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, qui constitutiones similium exemptionum et immunitatum revocatorias ediderunt, vestigiis inhaerentes, necnon quarumcumque concessionum, immunitatum et exemptionum huiusmodi, litterarum apostolicarum sub plumbo ac in simili formâ brevis, cedulaarum motus proprii, et chirographorum cuiusvis Romani Pontificis praedecessoris nostri manu subscriptorum, ac aliarum litterarum et scripturarum desuper quomodolibet emanatarum tenores, etiam veriores, et datas ac occasiones, et alia etiam speciali ac individuâ expressione digna, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et verbatim insertis respective habentes, motu proprio, non ad eiusquam nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuo valitâ constitutione omnes et quascumque exemptiones et immunitates a solutione subsidii triennalis, necnon quarti illi adiuncti,

quatrinorum carnis, taxarum equorum, tallearum, censuum, archivii, fogliettae, triremum, utensilium, dolinarum, gabellarum, taxae portus Anconae, quadrinorum, tractarum, pedagiorum, vegetigium, collectarum, exactiōnum, et quorundam libet onerum et munerum, personalium, realium et mixtorum, ordinariorum et extraordinariorum, solitūrum et insolitorum, cameralium quorūcumque, ac etiam eorum, quae, per communitates et universitates, directe vel indirecte, pro eorumdem onerū cameralium solutione, publicorumque munērum suppōtatione, ac pro viis et pontibus construendis, instaurandis, muniendis et manutēndis, aliisque indigenitiis et usib⁹ quibuscumque tam camerae quam communitatū et universitatū praedictarum, seu alia, indicta et imposta ac exigi solita sunt, nec non ab obligatione recipiendi et hospitandi milites et Sedis praedictae officiales, barigellos, exequutores, aliosque iustitiae ministros, eisq; utensilia et alia necessaria subministrandi, per Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac eamdem Sedem Apostolicam, et quosvis Sedis et camerae praedictarum officiales et ministros, quacumque auctoritate et potestate fungentes, etiam S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, etiam camerarios, ceterosque etiam speciali notâ et expressione dignos ac specialem ad id facultatem habentes, quibusvis communitatibus, universitatibus, civitatibus, terris, oppidis et locis ditionis temporalis S. R. E. praedictae, ac etiam quibuscumque feudatariis, censuariis, dominis locorum, familiis nobilibus, baronibus, comitibus, marchionibus, duobus, principibus, et aliis eiusvis status, gradus, conditionis et praeminentiae existentibus, ac quavis dignitate et auctoritate praedictis, etiam cardinalatus

honore fulgentibus, qui castra et iurisdictiones intra limites dictae ditionis temporalis S. R. E. possident, etiam qui nihil ratione castrorum et iurisdictionum huiusmodi Sedi praedictae annuatim seu alijs persolvunt, et tam in eolis, quam extraneis et forensibus, bona stabilia seu mobilia vel se moventia habentibus et tenentibus seu possidentibus, omniumque supradictorum colonis et laboratoribus, etiam in recompensam laborum, damnorum passorum, expensarum vel meritorum, seu illorum intuitu et contemplatione, ac ex aliâ quacumque quantumvis favorabili ac urgentissimâ et de necessitate specialiter exprimendâ causâ, sub quibuscumque verborum formis et expressionibus, etiam in appaltuum et locationum cameralium instrumentis promissum et caustum sit eas observari debere, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, etiam consistorialiter, et alijs quomodocumque et qualitercumque, in genere vel in specie, ad vitam, vel ad tempus, sive in perpetuum concessas et datas, ac pluries et iteratis vicibus confirmatas, approbatas, revalidatas et innovatas, et inde etiam iudicis auctoritate sequuta quaecumque, neconon quasvis litteras etiam apostolicas sub plumbo vel in simili formâ Brevis, motusproprii cedulas, chirographa et scripturas huiusmodi, ex innc perpetuo revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, irritamus, abolemus et annullamus, viribusque et effectu penitus ac omnino evacuamus, ac revocata, cassata, sublata et abrogata, irritata et abolita et annullata, virilusque et effectu penitus ac omnino vacua esse, nec ulli prorsus in petitorio aut possessorio, etiam summariissimo, contra praesentium litterarum tenorem et dispositionem suffragari posse, sed praec-

dictos omnes et singulos exemptos ad omnium et singulorum onerum praedictorum solutionem et supportationem pro ratâ eos tangente imposterum realiter et cum effectu teneri in omnibus et per omnia perinde ac si dictae exemptiones et immunitates eis nullatenus concessae fuissent, nec litterae ac cedulae motusproprii, chirographa et scripturae huiusmodi unquam emanassent, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine praedictis, decernimus, statuimus et declaramus.

§ 2. Praeterea omnia et quaecumque privilegia et indulta, personis ecclesiasticis, tam secularibus quam cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, ac Societatis Iesu regularibus, super similibus immunitatibus et exemptionibus per quosecumque Romanos Pontifices praedecessorès nostros concessa, ad limites iuris communis, motu, scientiâ, deliberatione, potestatis plenitudine, et tenore praedictis, reducimus: illa vero quae nonnullis collegiis in almâ Urbe nostrâ existentibus per dilectos filios clericos regulares dictae Societatis Iesu sive alios quoscumque administrari consuetis similiter a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessa fuerunt, quoad victum et vestitum dumtaxat, non autem, ut vulgo dicitur, a fundaco et magazzeno, prout antehac observatum fuit, suffragari volumus et decernimus.

§ 3. Ac demum similia privilegia et indulta nepotibus et aliis consanguineis vel affinibus quorumcumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum pro tempore viventium ab illis respective concessa itidem revocamus et abolemus, ac revocata et abolita esse ac censi debere volumus et statuimus; declarantes illa nemini eorumdem nepotum sive consanguineorum vel affinium a die nostrae ad summi apostolatus apicem as-

Privilegia ecclasiastica quo modo intelligenda explicata.

Privilegia nonpotibus praedecessorum data revocantur.

sumptionis suffragari posse et debere , seu potuisse ac dehuisse.

Impones declarat.

§ 4. Per praemissa autem non intendimus revocare exemptiones et immunitates quibuscumque personis ecclesiasticis tam secularibus quam regularibus de iure competentes , neque thesanariis, apaltatoribus et conductoribus bonorum, introitum et iurum dictae eamerae nostrae ab ipsa camerā, seu aliis illius nomine, in appaltum et locatum instrumentis et illorum ratione ex contractu tituloque vere oneroso concessas; ac insuper a revocationibus et aliis supradictis excipimus et exceptas esse volumus et declaramus immunitates et exemptiones quibusvis universitatibus et personis datas et concessas in vim contractus ex causā vere onerosā, videlicet congruae et effectualis pecuniarum solutionis, et non aliās, eidem eamerae apostolicae vel ipsis communitatibus legitime factās, vel ex aliis rationabilibus causis per nos cognoscendis et approbandis, ac etiam declarandis, quas omnes causas onerosas nonnisi legitimas ac licitas et honestas, prout de iure , approbare intendimus.

§ 5. Et propterea quicunque illas obtinent, eas in dictā camerā, citato dilecto filio ipsius camerae commissario generali, verificare et in ipsā camerā examinari et admitti facere teneantur, etiam si concessionēs earumdem immunitatōm et exemptionum ac litterae, cedulae motus proprii, chiragrapha et aliae scripturae desuper emanatae et emanatae aliās in camerā praedictā admissae et admissa, ac in illā eiusque libris registratae et registrata fuerint et sint : quatenus tamen causae onerosae huiusmodi pro vere onerosis et legitimis, ut supra, aliās in eādem camerā verificatae et approbatae ac praeviā iudiciali discussione non sint legitimae habitae; quo casu ad indica-

tionem tantum, non attinet ad aliam verificationem eosdem obtinentes teneri volumus; interim vero, quaudiu non fuerint verificatae , minime suffragari et praesentis revocationis effectum retardare non posse declaramus.

§ 6. Praeterea nostrae intentionis non est sub revocationibus et aliis supradictis comprehendere immunitates et exemptiones eiusdem S. R. E. cardinalibus ratione dignitatis cardinalatus, nec non eamerae praedictae clericis praesidentibus aliisque cameralibus qui in eādem camerā sederunt et sedent, concedi seu admitti solitas; nec illas, quibus praelati et officiales Romanae curiae, ac praelati domestici, cubicularii secreti, ac secretarii et alii familiares et continui commensales nostri, et Romani Pontificis pro tempore viventis, in rotulo descripti, gaudent et gaudere consueverunt, neque illas ob numerum duodecim filiorum a praedecessoribus nostris et aliis supra expressis concessas, quas tamen ad terminos constitutionis recolendae memoriae Pii IV praedecessoris pariter nostri, et aliarum constitutionum apostolicarum super similiūm exemptionum declaratione editarum, et ad illas tantum, et pro eo tempore et personis, ac eo modo et formā, quibus de iure communi illis competent, ac aliās iuxta ipsius iuris communis ac supradictarum et aliarum constitutionum apostolicarum dispositiōnem reducimus, neque aliter quam ut praefertur sive in possessorio sive in petitorio suffragari volumus et decernimus.

§ 7. Ceterum appaltatoribus, thesanariis, depositariis, commissariis, exequitoribus et ceteris agentibus et ministris dictae camerae ac communitatūm et universitatūm praedictarū, earundem serie praesentium, districtius inhibemus, ne, contra ipsarū praesentium dispo-

Excipit cardinales et alios officiales.

Exemptiones cardinalium et aliorum officiūm ad terminos constitutionis reducit.

sitionem, immunitates, exemptiones, nisi ut supra exceptas, ac eas quas ex causâ vere onerosâ concessas in camerâ praeditâ ut praefertur admitti contigerit, nullatenus admittant; et, si secus fecerint, id nemini eorum in suis computis senationibus per eamdem cameram admitti volumus, sed eorum damno cessurum esse declaramus.

Lites pendentes ad se avocat.

§ 8. Postremo lites quaslibet occasione privilegiorum ac indultorum ne non immunitatum et exemptionum huiusmodi quomodolibet suscitatas, et in quibusvis tribunalibus pendentes (illarum omnium et singularum statum et merita, nominaque et cognomina iudicium et colligantium quorumvis, etiam speciali mentione dignorum, et alia etiam de necessitate specialiter exprimenda, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes), a quibuscumque tribunalibus huiusmodi ad nos earundem serie praesentium avocamus, illasque penitus et omnino perpetuo suppressimus et extinguimus, et pro suppressis et extintis haberi volumus et declaramus, ac partibus perpetuum desuper silentium imponimus.

Supradictis februr. 20. d.

§ 9. Decernentes praesentes litteras, ac omnia et singula in illis contenta, etiam ex eo quod quicunque in praemissis sive eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, aut ea vocati et audit, seu causae, propter quas ipsae praesentes emanarunt, adductae, verifieatae seu alijs sufficienter aut etiam nullatenus iustificatae non fuerint, aut alijs quavis quantumlibet legitimâ, più, iuridicâ et privilegiatâ causâ, colore, practextu, occasione et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, nullitatis aut invaliditatis

vitiis, seu intentionis nostrae vel quantumvis interesse habentium consensus, aut alio quovis quantumvis magno et substantiali ac inexcogitato defectu notari, impugnari, invalidari, restringi, retractari, in ius vel controversiam revocari, suspendi, limitari, aut ad terminos iuris reduci, seu⁴ adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aut aliud quodecumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetratò, seu etiam motu simili concesso, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, neque easdem praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium constitutionum ac revocationum et ordinationum revocationibus, suspensionibus, limitationibus et aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet factis comprehendi aut comprehensas censeri, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam sub posteriori datâ, quatenus opus sit, de novo concessas, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat et quandcumque spectabit, inviolabiliter observari;

§ 10. Sicque in praemissis per quoscumque iudices et commissarios, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis Sedis et camerae praedictarum officiales et ministros, et alios quosecumque quavis auctoritate et potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum enilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si

Clausula sub-
tia.

1 Edit. Main. legit sed pro seu (R. T.).

secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorerter, contigerit attentari.

Executores apostolat. § 11. Quocirca dilectis filiis nostro ac S. R. E. praedictae camerario seu procamerario, neenon vicecamerario, thesaurario, ac clericis praesidentibus, commissario, et aliis camerae praedictae officialibus, ad quos spectat, praecipimus et mandamus ut praesentem nostram constitutionem et in eā contenta quaecumque in omnibus et singulis firmiter et inviolabiliter observent et faciant ab aliis observari.

Derogat contr. trans. § 12. Non obstantibus supradictarum litium pendentia, aliisque omnibus et singulis praemissis, neenon nostrā et cancellariae apostolicae regulā de non tollendo iure quae sit, ac, quatenus opus sit, praedicti Pii praedecessoris de gratiis qualemque interesse dictae camerae concernentibus in eādem camerā praesentandis et registrandis, ita ut praesentes in eā praesentari aut registrari nunquam necesse sit, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, neenon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis, concessionibus, immunitatibus, exemptionibus, chirographis, cedula motuum propriorum, et aliis scripturis et litteris etiam apostolicis praedictis, et quibusvis aliis etiam ut praefertur qualificatis ac speciali notā et mentione dignis, etiam si nominatum esset exprimendi, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriū derogatoriis aliisque efficacibus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis etiam inexcitabilibus

et necessario exprimendis, etiam contractus iurati cum camera nostrā apostolica initī et camerale obligatione vallati, et quovis alio robore et cautelā firmatis, editis seu factis, ac aliās quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et plures innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si in eis caveatur expresse quod nullo unquam tempore sub similium vel dissimilium exemptionum et immunitatum revocationibus, abrogationibus, annulationibus, aut aliis quibuslibet contrariis dispositionibus et constitutionibus pro tempore edendis comprehendantur, sed semper ab illis excepta, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum eumque validissimum statum restituta, reposita et reintegrata, ac etiam sub posteriori datā per quascumque personas eligendā de novo concessa sint et esse censeantur, neenon pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis, insertis ac servatis respective habentes, illis aliā in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 13. Ut autem eaēdem praesentes Publicari iubet. litterae ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus et auctoritate apostolica decernimus illas ad valvas basilicae Principis Apostolorum et cancellariae apostolicae ac in acie campi Florae de Urbe per aliquem ex cursoribus nostris publicari, ac illarum exempla ibidem

affixa relinquuntur, quae sic publicatae omnes et singulos quos concernunt perinde afficiant et arcunt, ac si illorum unicuique personaliter notificatae et intimatae fuissent; utque earumdem praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo aliquius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae praesentibus adhuc heretur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 20 decembris 1667, pontif. anno 1.

XLIII.

Confirmatio litterarum diversorum Romanorum Pontificum super investituris principatus Masserani et comitatus Crepacorii¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Constantis et eximiae devotionis affectus, quo nos et Romanam dilectus filius nobilis vir Franciscus Ludovicius Ferrerius Fliseus, modernus princeps Masserani et marchio Crepacorii, Vercellensis dioecesis, reveretur Ecclesiam, promeretur ut his quae pro eius utilitate, commodo et tranquillitate concessa fuerint, quo firmius persistant, apostolici muniminis praesidium impartiamur.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dictus Franciscus Ludovicus quod alias felicis recordationis Paulus Papa III praedecessor noster comitatum Masserani dictae dioecesis (quiem quondam Philibertus etiam Ferrerius Fliseus ab eo-

dem praedecessore et camerâ apostolicâ in feudum recognoscet) in perpetuum et nobilem marchionatum, cum iurisdictione, imperio et gladii potestate, privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, libertatibus, praeminentiis, prerogativis, indultis, gratiis, signis quoque et insigniis aliis perpetuis nobilibus marchionibus tam in specie quam in genere concedi solitis, et quibus alii marchiones perpetui et nobiles eorumque marchionatus de iure vel consuetudine aut alias quomodolibet utebantur, potiebantur et gaudebant, ac uti, potiri et gaudere poterant quomodolibet in futurum, pro ipso Philiberto, quamdiu in humanis ageret, et quondam Besso ipsius Philiberti primogenito, et sic de cetero de primogenito in primogenitum, et, illis defientibus, pro secundogenito et eius primogenito ac successoribus primogenitis, motuproprio, et ex eius certâ scientia, erexit et instituit, ac perpetui et nobilis marchionatus nomine et titulo decoravit, Philibertumque et Bessum ac successores praedictos in perpetuos marchiones Masserani creavit, ac eis et pro tempore existenti marchioni huiusmodi, quod iurisdictione, imperio et gladii potestate, necnon privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, facultatibus, libertatibus, praeminentiis, prerogativis, indultis et gratiis, signisque et insigniis praedictis, necnon facultate eundendi et eudi faciendi monetas, modis et formis tune expressis, uti, potiri et gaudere, ac alia per alios marchiones in eorum marchionatibus fieri solita, ut praefertur, facere et exercere libere et licite valerent, concessit et indulxit; ac deinde, ex certis aliis tunc expressis causis, Crepacorii, Quirini, Flegiae et Rino castra, terras seu loca dictae dioecesis in feudum a dictâ Sede teneri solita, cum omnibus illorum ter-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ritoriis, districtibus, villis, vassallis, ho-
minibus, incolis et habitatoribus, fortalitiis, franchitiis et homagiis, aliisque iuribus et pertinentiis, ac omnimodā, altā, bassā, civili et criminali iurisdictionibus, mero et mixto imperio, ac gladii et necis potestate, aliisque honoribus, oneribus, salariis et regalibus consuetis, quatenus ad praedecessorem et Sedem praedictam ac eamēram apostolicam spectarent, Philiberto tunc marchioni, quamdiu in humanis ageret, et deinde Besso et dicto Franciso Philiberto eiusdem Bessi primogenito (ita quod ex tunc de cetero perpetuis futuris temporibus de primogenito in primogenitum, masculum tantum et de legitimo matrimonio procreatum, transiret, ac, primogenito deficiente, secundogenitus, ut praefertur, etiam in castris, terris et locis huiusmodi succederet) in feudum nobile, honorificum et antiquum pro anno censu unius crateris argentei ponderis unius librae dictae camerae in vigiliā seu festo beatorum Petri et Pauli apostolorum in Urbe solvendo, et alias certis modo et formā tunc expressis, concessit et assignavit, ac terras et loca huiusmodi cum praedicto marchionatu, prout antea etiam comitatus Masserani erat, reintegravit, illaque ad Philibertum et Bessum marchionem eorumque futuros successores praedictos transtulit, et de illis etiam investivit; erectionmque, investituram, concessionem, reintegrationem et translationem huiusmodi piae memoriae Iulii III, Pauli IV, Pius etiam IV, Pius V, Gregorii XV et Sixti V Romani Pontifices etiam praedecessores nostri persuas desuper confectas litteras respecti-
ve confirmaverunt et approbaverunt, ipsique Pius IV et Pius V potiori pro cautelā castra, terras et loca praedicta Besso marchioni, eiusque descendantibus masculis praedictis, et idem Sixtus V

etiam quondam Francisco Philiberto, modo et formā praemiissis, concederunt et assignaverunt; et, cum Grepacorii et comitatus pertinentiarum praefatarum bona memoriae Emanuel Philibertus Sabaudiae dux et Pedemontium princeps possessionem diu occupasset, iuribus ipsius Francisci Philiberti et suorum antecessorum praedictorum visis et cognitis, Gregorii XV praedecessoris praedicti assensu et beneplacito accedente, illam dicto Besso marchioni dimisit et relaxavit; cumque, ratione dicti marchionatus Masserani, ipse Franciscus Philibertus censum unius accipitris singulo biennio camerae praescriptae solvere solitus es-
set, idem Sextus praedecessor censum accipitris huiusmodi in decem ducatos auri dictae camerae singulis annis eidem camerae apostolicae per eundem Franciscum Philibertum et successores praedictos persolvendos commutavit, illosque ab ulteriori solutione dicti accipitris perpetuo liberavit; omnia vero et singula praemissa felicis etiam recordationis Clemens VIII et Urbanus VIII Romani Pon-
tifices similiter praedecessores nostri ap-
probarunt et confirmarunt, prout in singulis dictorum praedecessorum litteris continetur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem ex-
positio subiungebat, dictus Franciscus Ludovicius praedictum annum censum
decem ducatorum auri de camerā et crateris argentei ponderis unius librae camerae praedictae persolverit et in futurum solvere paratus sit, et firmiora illa existant quae saepius a Sede praedictā confirmantur et approbantur: cupit propterā dictus Franciscus Ludovicius Ferrius Fliseus princeps singulis litteris Pauli III, ac Iulii III, Pauli IV, Pii V, Gregorii XIII, Sixti V, Clementis VIII et Urbani VIII praedecessorum huiusmodi, omnibusque aliis et singulis praemissis,

Petitur con-
firmatio Ponti-
ficii.

nostrum et dictae apostolicae firmitatis robur adiici, sibique et successoribus praedictis in praemissis provideri. Quare nobis humiliter supplicari fecit dictus Franciscus Ludovicus quatenus sibi in eisdem praemissis opportune providere de benignitate apostolicā dignaremur.

*Confirmat
Pontifex.*

§ 3. Nos igitur, singularum litterarum investiturarum et praemissorum omnium et singulorum etiam veriores et totos tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, dictumque Franciscum Ludovicum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, singulas praedictas litteras Pauli III, Iulii III, Pauli IV, Pii IV, Pii V, Gregorii XIII, Sixti V, Clementis VIII et Urbani VIII predecessorum praedictorum, ac omnia et singula in eisdem litteris contenta et inde secuta quaecumque, licita tamen et honesta, omnesque et singulas investituras praedictas, marchionatum Masserani et comitatum Crepacorii concernentia, sine tamen Sedis et Camerae Apostolicae praeiudicio (ita quod nullum novum ius dicto Francisco Ludovico Ferrario Flisco moderno principi Masserani et marchioni Crepacorii, nec eiusdem principis primogenito, aut cuiuscumque alteri, per praesentes accrescat, nec quicquam de iuribus Sedis et camerae earumdem etiam contra litteras piae memoriae Pii Papae V de non infendandis et alienandis rebus Ecclesiae et aliorum Romanorum Pontificum ac etiam nostris decedat¹, verum omnia in statu, in quo erant ante praesentem confirmationem, remaneant), apostolicā auctoritate, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, ac illis plenarie et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

¹ Videtur legendū decidat vel decrescat (R.T.).

§ 4. Non obstantibus praemissis, nec non camerae apostolicae, marchionatusque et principatus, ac comitatus, villarumque praedictarum, iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, usibus et naturis, ac legibus etiam imperialibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eorumque superioribus et personis ac quibusvis aliis, in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti etiam perpetui seu legis inducentibus, etiam motu proprio, ac ex certā scientiā, et de apostolicae potestatis plenitude, etiam consistorialiter, et aliis quoniam libet concessis, confirmatis et innovatis, ac imposterum concedendis et approbandis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non antem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis aliis in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv decembris MDCLXVII, pontificatus nostri anno I.

Bat. die 24 decembris 1667, pontif. anno I.

XLIV.

*Confirmatio patentium generalis Ordinis
Eremitarum sancti Augustini circa*

*Derogat con-
trarius.*

prioratus Indorum provinciae Peruntinae, cum diversis ordinationibus¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Expositio. § 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Dominicus a Cifuentes, frater et procurator provinciae Peruntinae Ordinis Eremitarum sancti Augustini, quod dilectus filius Hieronymus Valvasorius prior generalis dicti Ordinis (in viii commissionis sibi a congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita datae) circa prioratus Indorum et domorum dictae provinciae, in quibus fratres doctrinatores et sacramentorum administratores degunt, in pristimum statum restituendos, ne non vocis activae suffragiique in capitulis provincialibus provinciae huiusmodi praerogativam prioribus prioratum sive domorum huiusmodi competenterem sive tribuendam, certumque numerum fratrum conventualium cuilibet ex prioratibus seu domibus praedictis assignandum, nonnulla aequitati atque iustitiae consona, prosperoque prioratum seu domorum huiusmodi statui ac provinciae praefatae regimini profutura, statuit et ordinavit per suas patentes litteras desuper emanatas tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum prioris generalis. « Magister frater Valvasorius, Mediolanensis, totius Ordinis Eremitarum sancti Augustini prior generalis, licet indignum, venerabilibus et dilectis in Christo patribus et fratribus provinciae nostrae Peruntinae, eiusdem Ordinis ac voti, salutem.

Sicut nullus hominum opus aliquod aggreditur, quin ad illud pertractandum ab optato fine impellatur; ita nemo ad operandum dexteram suam extendit,

¹ Ex Regest. in Seqr. Brev.

quin spe propositi praemii alliciatur. Mirandum igitur nostros in Indiis doctrinatores, qui dinturno labore animas Christo luerantur, vel iam lucratas instruunt in catholicae¹ fidei documentis, continuo in vinea Domini laborare nullum reportantes praemium ab hominibus; quinimo mirandum magis est, quod, etiam privati nomine et munere prioratus in dominis in quibus aut sparsim aut collectim degunt, et quandoque etiam facultate suum ferendi suffragium in capitulis provincialibus, non solum non defecerint in laboribus, sed alacrius animo magis in dies animas Christo acquirant. Quocirca tot laborum consideratione permotus reverendus pater lector frater Dominicus de Cifuentes, ut operarii in vinea Domini allicantur, et de bonis operibus aliquod praemium reportent, porrexit² saecae congregationi eminentissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae infrascriptum supplicem libellum tenoris sequentis:

« Eminentissimi et reverendissimi Domini. Exponit humiliter EE. VV. devotus orator frater Dominicus a Cifuentes, procurator generalis provinciae Peruntinae Ordinis Eremitarum sancti Augustini, quod in dicta provinciâ ab eius primordio et fundatione fuerunt aliqui prioratus Indorum sive aliquarum domorum, ubi manent doctrinatores et sacramentorum administratores, qui quidem prioratus, et priores illorum, dederunt suffragiū omnibus capitulis provincialibus, sicut ceteri priores provinciae, praeter in capitulis de annis MDCXLIX et MDCLXV celebratis non habuerunt vocem activam vigore eiusdem decreti auctoritate apostolicâ pro visitatione emanati a bona memoria P. Luchino de tempore

¹ Edit. Main. legit *catholica* (R. T.).

² Edit. Main. legit *perrexit* (R. T.).

sni generalatus, in quo decreto assi-
gnavit quemdam numerum praefinitum
conventualium ad hoc ut huiusmodi do-
mus, vel priores eius¹, gauderent privi-
legiis ac iuribus prioratus, et in conse-
quens possent suffragium ferre in capi-
tulis. Verum, quia praedictum decretum
valde praeindicat iuri acquisito et pos-
sessioni ipsiusmet provinciae, praecipue
quia, ob defectum et omissionem pro-
vincialis immediate praeteriti, non fue-
runt assignati huiusmodi conventuales
in praedictis domibus ad formam praedi-
cti decreti; ideo orator nomine suae
provinciae supplicat humiliter EE. VV.
ut dignentur ccommittere patri generali
Ordinis ut restituat dictas domus ad
titulum prioratus, itaut earum priores
in futurum gaudeant, sicut antea gau-
deabant, omnibus iuribus, praerogativis
et exemptionibus prioratus, praecipiendo
simul omnibus provincialibus quod per-
petuis futuris temporibus assignent nu-
merum conventualium in dictis domibus
iuxta decretum patris Luchini; ut sic
operarii in vineâ Domini praemium re-
portent pro eorum laboribus. Quas De-
us, etc. ».

*Decretum sa-
crae congrega-
tionis.*

Cui a sacrâ congregatione praefata,
precibus oratoris humaniter annuente,
emanavit sequens decretum, videlicet:
« Sacra congregatio eminentissimorum
sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium
negotis et consultationibus episcoporum
et regularium praeposita, attentis nar-
atis, censuit committendum, prout praesi-
enti decreto committit, priori generali
Ordinis huiusmodi ut super expositis,
utendo suis iure et facultatibus, mandet
praefatis domibus seu prioratibus assi-
gnari numerum fratrum ab olim priore
generali Luchino praefixum ad effectum
ut priores ipsarum domorum seu priora-
tus suffragium in capitalis ferre va-

¹ Aptius *lege earum* (n. 1.).

leant, sicut ceteri priores. Romae, ii
decembris MDCLXVII.

M. cardinalis GINETTEUS.

E. episc. Camerinen. secr. »

Ideo nos, auctoritate nobis traditâ ut ^{Præsquitar}
supra ab eadem sacrâ congregatione, <sup>decretu pri-
oris generalis.</sup>
tenore presentium decernimus praemoratos in supplici libello prioratus
Indorum, sive nomine conventus sive
domus et doctrinae nomine indicentur
loca, ubi nostri doctrinatores commo-
rantur et degunt, ad pristinum rigorem
restituenda; praecipimus ut, nullâ inter-
positâ morâ, restituantur. Volentes ut
praedictorum prioratuin sive praefata-
rum domorum et doctrinarum praepositi
vocentur priores, et in capitulis provin-
cialibus nostrae provinciae Perunitinae
vocem habeant activam suumque suffra-
giun ferant. Mandantes insuper rever-
endo pat. i provinciali, aut privato eni-
libet, ex iis domibus seu doctrinis et
prioratibus tres praeter priorem assi-
gnent conventuales, qui priori subdantur
iuxta decret' m 2 § de bono regimine re-
verendissimi praedecessoris nostri Pauli
olim generalis Luchini, qui unâ cum
priore ibidem in eâdem domo seu prio-
ratu aut in eodem territorio (si domus
aut prioratus non habeant sufficietes
introitus ad congruam illorum sustenta-
tionem) vivant et commorentur. Cete-
rum autem, si non in eâdeni domo, sed
in eodem territorio sparsim eos degere
contingat, volumus et praecipimus ut
in aliquibus diebus anni, aut festis sal-
tem solemnioribus, subditi teneantur
adire superiori, ita ut omnes simul
conveniant et congregentur in unum.
Huiusmodi autem determinationem et
distributionem conventualium pro sin-
gula domo aut prioratu, a patre provin-
ciali vel definitorio factam, volumus per
provinciam palam fieri et publicari, ut
omnibus innotescat. Quae quidem omnia,

ut supra, auctoritate nobis demandata a sacrâ congregacione statuta et decreta, praecepimus reverendo patri provinciali, prioribus definitoriis, seu provincialis, seu privati, ceterisque omnibus nobis inferioribus, cuiuscumque gradus, officii, conditionis et auctoritatis existentibus, in meritum salutaris obedientiae, neenon sub rebellionis nostrae et excommunicationis maioris, quam hac inā pro trinā canonica monitione praemissa in his scriptis licet inviti ferimus, ipso facto incurriendis poenis, ut observent ad unguem, et debitac executioni quantocitius mandent. Non obstantibus praedicti reverendissimi Luchini aut alterius reverendissimi praedeceessoris nostri super hoc quomodocumque emanatis decretis. Datum Romae in conventu nostro S. Augustini de Urbe, die IX decembris MDCLXVII.

Fr. Hieronymus Valvasorius, generalis indignus. Nostri munera firmatae sigillo. Loco + sigilli. Magister frater Franciscus Maria Ferragotta, secretarius Ordinis.

Confirmatio
Pontificis.

§ 2. Cum antem, sicut eadem expeditio subiungebat, dictus Dominicus praemissa, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Dominicum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolentes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas Hieronymi prioris generalis litteras patentes, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate

apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robar adiiciimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodo delibet interveneriat, supplenus.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sieque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Decretata te-
riturus.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostoliciis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Degratio
cotrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII Ianuarii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 13 Ianuarii 1668, pontif. an. I.

XLV.

Breve beatificationis Rosae de S. Maria Limanae in regno Peruano Indianorum Occidentalium, tertii Ordinis sancti Dominici.

Clemens Papa IX.
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium

Sanctae Matris Ecclesiae, quae virgo casta unī viro desponsata est Christo, gloria fœunditas in omni quidem prole, quam per Dei gratiam quotidie profert, multipliciter gaudet, in sacris vero virginibus, quae studiosa charismatum meliorum aenulatione expertem carnalis contagionis integritatem virtutum floribus exornarunt, ineffabiliter exultat atque floret; illarumque, quae accensis lampadibus exierunt obviam sponso et intraverunt cum eo ad nuptias, sublimem gloriam condignis honribus in terris celebrari decet, ut, quae sequuntur Agnum quocumque ierit, intentanti cūm saeculi tentationibus infirmati nostrae adiutorii caelstis opem atque praesidium a Sponso iugiter impetrare dignentur. In hanc euram nos ex debito pastoralis officii quo catholicæ Ecclesiae adstringimur, propensiis incumbentes, piis catholicorum regum aliorumque christifidelium votis, quibus ancillarum Dei in caelis regnantium veneratio in terris promovetur, libenter annuimus, sicut, maturâ deliberatione adhibitâ, ad omnipotentis Dei gloriam, Ecclesiae honorem, christianaë religionis robur, ac spiritualem fidelium consolationem atque aedificationem salubriter in Domino expedire arbitramur.

Motiva.

§ 1. Cum itaque, diligentissime discessis atque perpensis per congregationem venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum processibus de Sedis Apostolicae licentiâ confectis super

vitae sanctitate et virtutibus in gradu heroico, quibus serva Dei Rosa de S. Maria, virgo Limana, Tertiī Ordinis S. Dominici, multipliciter clarius, necnon miraculis, quae ad eius intercessionem a Deo patrata fuisse asserebantur, congregatio præfata coram nobis constituta unanimiter censuerit, quæcumque nobis videretur, ad solemnem eiusdem servae Dei Rosae canonizationem, iuxta ritum eiusdem S. R. E., tuto posse deveniri, interim vero indulgeri ut in toto orbe terrarum Beata nuncupetur: hinc est quod nos, piis atque enixis carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholicæ, ac carissimæ in Christo filiae nostræ Mariannaë reginae viduae, eius genitricis, et totius Ordinis S. Dominici supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis benigne inclinati, de praefatorum cardinalium consilio et unanimi assensu, auctoritate apostolicâ, tenore præsentium, indulgenzis ut memorata Dei serva Rosa de S. Maria in posterum Beatae nomine nuncupetur, einsque corpus et reliquiae venerationi fidelium (non tamen in processionibus circumferenda) exponantur, imagines quoque radiis seu splendoribus exornentur, atque de eâ sub duplii ritu recitetur officium, et missa celebretur de Virgine non Martyre singularis annis, iuxta rubricam breviarii et missalis romani, die xxvi angusti, quae prima est non impedita post diem vi gesimam quartam eiusdem mensis, qua spiritum Creatori reddidit; haec vero in locis dumtaxat infrascriptis, nempe in civitate et dioecesi Limanâ, ac in universo Ordine S. Dominici, tam fratrum quam monialium, et quantum ad missas attinet, etiam a sacerdotibus conluentibus.

§ 2. Praeterea primo dumtaxat anno officium cum missâ sub ritu a datis hisce litteris, et, quoad Indias,

Rosam Beata
tam nuncupari
tobel.

missâ sub ritu

<sup>duplici maiori a die quo eadem praesentes litterae
permittit.</sup> illic pervenient inchoando, in ecclesiis civitatis et dioecesis ac Ordinis prae- fatorum, necnon in omnibus cathedralibus et metropolitanis Hispaniarum et Indiarum, solemnia beatificationis eiusdem cum officio et missâ sub ritu duplii maiori, die ab Ordinariis constitutâ, et intra sex menses promulgandâ, celebrandi facimus facultatem, Romae vero in ecclesiâ S. Iacobi nationis Hispanorum intra bimestre, postquam tamen in basilicâ Principis Apostolorum celebrata fuerint eadem solemnia, pariter celebrari permittimus.

<sup>Derogat con-
tractis.</sup> § 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis ac decretis super non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque.

<sup>Transumptis
credi mandat.</sup> § 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu secretarii praeftatae congregationis cardinalium subscriptis, et sigillo praefecti eiusdem congregationis munitis, eadem prorsus fides ab omnibus et ubique, tam in iudicio quam extra illud, habeatur, quae praesentibus ipsis haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Sabinam, sub annulo Piscatoris, die xii februarioi MDCLXVIII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 12 februarioi 1668, pontif. an. 1.

XLVI.

*Domnatio et prohibitio libri gallio i-
diomate impressi sub titulo Ritualis
pro dioecesi Aletensi¹.*

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

^{Proen. ium.} Creditae nobis divinitus omnium eccliarum sollicitudinis ratio exigit ut

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ecclesiastice disciplinae, cuis custodes a Domino constituti sumus, ubique conservandae iugiter incumbentes, omnem curâ atque vigilantiâ praeccavere studeamus ne quid in eam irrepatur, quo quodolibet turbari; aut a praescriptis ritibus aberrare, et via erroribus aperiri possit.

§ 1. Cum itaque, sicut nobis innotuit, <sup>Motiva bona
Constitutionis.</sup>

a uno proxime elapo typis impressus ac in Ineem Parisiis editus fuerit galli- co idiomate liber, cui titulus est: *Rituel Romain du Pape Paul V à l'usage du diocèse d'Alet, avec les instructions et les rubriques en françois*, in quo non solum continentur nonnulla¹ ab ipso rituali romano iussu felicis recordatio- nis Pauli Papae V praedecessoris no- stri edito aliena, sed etiam doctrinae quaedam et propositiones falsae, sin- gulares, in praxi periculosae, erronae et consuetudini in Ecclesiâ communiter receptae, atque ecclesiasticis constitutionibus oppositae et repugnantes, qua- rum usu et lectione christifideles in iam dannatos errores sensim induci, ac pravis opinionibus infici possent: nos, op- portunum huic malo remedium adhibere

<sup>Librum dam-
nat.</sup>

volentes, motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, li- brum sub titulo *Ritualis* gallico idiomate editum praeftatum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, omnino dauniamus, reprobamus et interdicimus, ac pro damnato, reprobato et interdicto haberi volamus, eiusque impressionem, lectionem, retentionem et usum universis et singulis utrinque sexus christifidelibus, praesertim civitatis et dioecesis Aletensis, cuiuscumque gradus, conditionis, dignitatis et praeminentiae existant, licet de illis specialis et individua mentio habenda foret, sub poenâ excommuni-

¹ Edit. Main. legit nonnullae (R. T.).

cationis latae sententiac ipso facto incurrendae, perpetuo prohibemus.

Ita quoque combustioneum iubet.

§ 2. Mandantes ut statim quicunque illum habuerint, vel in futurum quandemque habebunt, locorum Ordinariis vel inquisitoribus, qui vero venerabili fratri episcopo Aletensi subsunt, metropolitanu, aut uni ex vicinioribus episcopis realiter et cum effectu exhibeant, tradant et consignent, qui, nullā interpositā morā, exemplaria sibi tradita, et alia quaecumque habuerint, igne comburant et comburi faciant. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx februarii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 20 februarii 1667, pontif. anno 1.

XLVII.

Decretum in quo privilegia S. R. E. cardinalium testandi de bonis, redditibus et emolumentis ecclesiasticis, etiam ad fructus inconsuertos, relatu aliis ipsorum bonis non commixtos extenduntur.

Clemens Papa IX,
Motu proprio, etc.

Eccordium.

Cum a primā nostrae divinā favente elementiā assumptionis ad summī pontificatus apicem die impense cogitaverimus sacrum cardinalium S. R. E. collegium, quod uti senatus universalis Ecclesiae in excolandā vineā Domini nobisē assiduo collaborat, et singulos cardinales tamquam membra eiusdem corporis, quorum consilio, industriā ac opere, tam in spiritualibus universi orbis christiani, quam in temporalibus nostrae ditionis, aliisque negotiis et rebus quibuscumque Romani Pontificis,

uti, et cuncta sedulo administrare consueverunt, amplioribus privilegiis et gratiis complecti et communire, praeque aliis facultates et privilegia testandi et disponendi de bonis ac iuriis ab ipsis dum vivunt quomodolibet acquisitis ex bonis, redditibus, emolumentis et iuribus ecclesiasticis, eisdeinceps in illis succedendi, tam suae dignitatis intuitu, quam in laborum congiuam remunerationem, per Sedem Apostolicam hactenus solita concedi, gratiōe ampliare et ad fructus etiam inconsuertos, vel cum aliis ipsorum bonis non commixtos, de quibus antehac nullo modo disponere poterant, extendere:

§ 1. Motu proprio, et ex certā scientiā, deque apostolicae potestatis plenitude, et ex merā nostrā et Sedis Apostolicae liberalitate qua praedictos sanctae Romanae Ecclesiae cardinales prosequi voluamus, privilegia et facultates testandi praedictorum cardinalium ad illos etiam fructus extendimus et ampliamus, qui, si naturales sint, et a solo in quo sunt producti legitime iuxta rei naturam fuerint sublati, et a manib⁹ colonorum vel aliorum quorumcumque debitorum percepti, licet in horreis ecclesiistarum vel in quovis alio loco adhuc inconsuerti, vel nullo modo aliis ipsorum cardinalium bonis immixti aut eorum patrimonio incorporati reperiātur; si vero civiles sint, postquam dies solutionis advenerit fuerint per quoscumque debitores quomodolibet personati, et ad manus cardinalium vel ad eorum ministros pervenerint, seu in aliquo loco publico ad eorum creditum fuerint depositati: quod etiam servari volumus in terminis quomodolibet debit⁹ pro afflictibus honorum ac iurium quorumcumque, quos in dictis facultatibus comprehendi volumus et mandamus, si, modo quo supra, fructus tam civiles

Extensio privilegiorum deputata in rubrica.

quam naturales, conductoribus et assi-
ctuariis locati et concessi, per illos erunt
percepti, quamvis termini solutionis af-
ficiatum per locatores fuerint posticipate
conventi.

^{Replicatio} § 2. Quare, distinguendo inter eius-
modi facultates et privilegia iam con-
cessa cardinalibus adhuc viventibus, et
quandocumque aliis in futurum con-
cedenda, illa favorabiliter ampliamus et
extendimus, ut intelligantur ac servari
precise debeant aequae ac si formaliter
emanassent cum omnibus et singulis ex-
tensionibus et ampliationibus praedictis,
eisdemque illa essent de verbo ad ver-
bum inserta; alia vero quaecumque in
futurum concedenda ad eorum limites
concipi omnino debeant, et pro ita con-
ceptis intelligi et observari, eliamsi di-
versimode et contra eorum tenorem ex-
tenderentur.

<sup>Decretum in
Ecclesiis.</sup> § 3. Nos enim ita servandum lege hac
perpetuo valiturn statuimus et manda-
mus, siveque et non aliter in praemissis
omnibus et singulis per quosecumque in-
dices ordinarios et delegatos, etiam cau-
sarum palatii apostolici auditores, et
S. R. E. cardinales, etiam de latere le-
gatos et camerarios, ac eiusdem came-
rae nostrae apostolicae thesanarios,
praesidentes et clericos, collectores, sub-
collectores, ministros et officiales quo-
cumque ipsius camerae, in quavis causa
et instantia, sublatam eis et eorum enili-
bet quavis aliter iudicandi et interpre-
tandi facultate et auctoritate, iudicari
et definiti debere, irritumque et inane
quicquid seens super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoran-
ter, contigerit attentari vel observari.

<sup>Contrariorum
legatio.</sup> § 4. Non obstantibus, quatenus opus
sit, nostrâ de iure quae sit non tollen-
do, ceterisque aliis cancellariae aposto-
lica regulis, decretis camerâlibus, apo-
stolicâ etiam auctoritate confirmatis et

roboratis, neconon quibusvis constitutio-
nibus et ordinationibus apostolicis, etiam
Iulii III et Urbani VIII, et aliorum quo-
rumenique nostrorum praedecessorum,
concessis, etiam iuramento et quavis
aliâ firmitate roboratis, statutis, usibus,
stylis et consuetudinibus, etiam imme-
morabilibus; quibus omnibus et singulis,
eliamsi pro sufficienti derogatione esset
opus de illis eorumque totis ac inte-
gris tenoribus speciale, expressam et
individuam mentionem facere, seu quae-
vis alia exquisita forma necessario ser-
vanda foret, corumque plenos ac inte-
gros tenores pro plene et sufficienter
expressis et insertis habentes, perinde
ac si reipsâ praesentibus individualiter
ac de verbo ad verbum expressa inserta-
que forent, ceterisque contrariis quibus-
cumque, specialiter et expresse deroga-
mus.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, anno Incarnationis Dominicæ
MDCLXVIII, pridie kalendas martii, ponti-
ficatus nostri anno I.

Dat. die 29th februarii 1668, pontif. anno I.

XLVIII.

*Licentia conceditur referendariis votan-
tibus signaturae iustitiae, nunc et pro
tempore existentibus, celebrari faciendi
missam domi cum solitis restrictivis
iuxta concessam clericis camerae apo-
stolicae ab Alexandro VII².*

Clemens Papa IX.
ad perpetuam rei memoriam.

Egregiis dilectorum filiorum utriusque
signaturae nostrae referendariorum in
signaturâ nostrâ iustitiae votantium in
nos et Sedem Apostolican meritis, gra-

^{Exordium.}

1 Edit. Main. ad marginem legit 28; at 29
legendum quia annus bissextilis (R. T.).

2 Ex Regest. in Secret. Brev.

vibusque et assiduis laboribus quos pro nostro et dictae Sedis servitio in administratione iustitiae laudabiliter sustinent, facile adducimus¹, ut spirituali corum consolationi, quantum eum Domino possumus, benigne consulamus.

Conceditur hinc
centia prout in
rubrica.

§ 1. Vofentes itaque dictis votantibus gratiam facere specialem et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latet; si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, motu proprio et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnibus et singulis referendariis dictae signaturae iustitiae votantibus, nunc et pro tempore quandocumque existentibus, ut in privato domus eiuslibet eorum habitationis, etiam in hac almâ Urbe nostrâ, oratorio ad hoc decenter muro extracto² et ornato, seu extruendo et ornando, ab omnibus domestieis usibus libero, per dilectum filium nostrum in eâdem Urbe vicarium in spiritualibus generalem, quoad oratoria in dictâ Urbe, et quoad alia extra eamdem Urbein per Ordinarium loci respective prius visitando et approbando, unam missam pro unoquoque die, dummodo in domo huiusmodi celebrandi licentia, quae adhuc duret, alteri concessa non fuerit, per se ipsos, si sacerdotes fuerint, celebrare, seu per quemcumque sacerdotem approbatum secularem, vel, de superiorum suorum licentia, regularem, sine tamen quorumeumque iurium parochialium praeiudicio, ac Paschatis Resurrectionis, Pentecostes et Nativitatis

Domini Nostri Iesu Christi, aliisque solemnioribus anni festis diebus exceptis, in suâ et eiuslibet eorum familiae praesentiâ celebrari facere libere et licite possint et valeant, ita tamen ut familiares eorum servitiis non necessari ibideum missae interessentes ab obligatione audiendi missam in ecclesiâ diebus festis de precepto liberi minime censeantur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, licentiam et facultatem concedimus et impartimur.

§ 2. Decernentes easdem praesentes Clausula sublati et decreta irritans. litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sieque et non aliter in praemissis per quoscumque iudicées ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et quosvis alios quacumque praeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum euilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter, contingit attentari.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac Degradat contrariis. in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piseatoris, die xiv martii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 14 martii 1668, pontif. anno 1.

1 Potius lege adducimus (n. r.).

2 Edi^r Main. legit extracto (n. r.).

XLIX.

Super contributione ecclesiasticorum regnum Castellae et Legionis decem et novem millionum cum dimidio regi catholico facienda¹.

**Carissimo in Christo filio nostro Carolo,
Hispaniarum regi catholicō,
Clemens Papa IX.**

**Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Proclamatio. Orthodoxae fidei² conservandae et propagandaē zelus, ac singularis in hanc sanctam Sedem devotione, aliaque multiplicia merita, quibus clarae memoriae reges Hispaniarum catholicī progenitores tui eximie claruerunt, neconon praeclaras quae in istā tenerā aetate tuā elucet ad virtutem indoles, ex qua firmam concepimus in Domino spem atque fiduciam fore ut, succendentibus tibi cum Dei benedictione annis, maiorum tuerum vestigiis inhaerēndo, non minori regiarum virtutum fulgore resplendeas, plane exigunt ut subsidia pro eiusdem fidei et dominiorum tuorum praesertim adversus haereticorum conatus defensione a tuis subditis preimpte tibi oblata, quantum cum Domino possumus, ac prout postulare videtur temporum conditio, adiuvemus.

clotiva. § 1. Cum itaque, sicut³ maiestatis tuae nomine nobis nuper⁴ expositum fuit, laici subditi tuorum regnum Castellae et Legionis in eorum comitiis seu curiis infrascriptum subsidium maiestati tuae praestare prompte obtulerint, et ad praedictum effectum consenserint impositioni gabellarum seu sisarum super vino, aecto, oleo et carne, videlicet octavae par-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Vide aliam similem Alexandri VII, tom. XVI, pag. 382 (R. T.).

³ Vocem *sicut nos* addimus (R. T.).

⁴ Male ed. Main. legit *super pro nuper* (R. T.).

tis specierum vel pretii vini, aceti et olei, ac ultra sisas super carne antea impositas, et trium regalium pro qualibet capite peundum, et trium morapetinorum pro qualibet librā carnis quae minutatim venditur, sexdecimque morapetinorum pro qualibet mensurā *arroba* nuncupatā vini sisati, alteriusque morapetini pro qualibet mensurā *acumbre* nuncupatā vini etiam sisati, ac sexdecim morapetinorum pro qualibet mensurā olei *arroba* nuncupatā, et quatuor morapetinorum pro qualibet librā candelarum de sevo et saponis, vel alijs verioribus quantitatibus, impositarum et anctarum, quae sint exigendae et percipiendae durante sexennio, incipiendo a primā die augusti currentis anni MDCLXVIII, nempe pro summa decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis, ad rationem trium millionum et ducentorum et quinquaginta millium ducatorum monetae Hispaniae quolibet anno praedicti sexennii solvendā ex praedictis gabellis seu sisas super praedictas rerum species, ut praefertur, impositis et auctis, ita ut omnes tam laici quam ecclesiastici praedictorum regnum, non solum ementes et vendentes, sed etiam illi qui praedictas rerum species percipiunt ex propriis terrenis vel afflictibus, aut respective emunt, in uvis vel olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, seu alijs ex quovis alio redditu et introitu habent et consumunt, ita ut omnes laici cuiuscumque status, gradus et conditionis ac praeminentiae ad id subsidium contribuere, ac gabellas seu sisas huiusmodi solvere deberent, nec ullus laicus immunit aut exemptus esset; ecclesiastici quoque eorumdem regnum, si et postquam nostra et huius sanctae Sedis licentia et approbatio accesserit, in subsidio huiusmodi, scilicet in praedictis gabellis super eisdem speciebus

impositis et auctis, contribuere, ac gabelas seu sisas praedictas, iuxta litterarum nostrarum in formâ Brevis super praedictâ licentiâ seu approbatione expediendarum formam, continentiam et tenorem, persolvere deberent; idecirco pro parte eiusdem maiestatis tuae nobis fuit humiliiter supplicatum pro approbatione oneris cleri, ecclesiarum, locorumque piorum et personarum ecclesiasticarum ad contribuendum in praedicto sexennio, incipiendo a praedicto mense augusti currentis anni MDCLXVIII et ut sequitur usque ad mensem augusti MDCLXXIV finiendo, in praedictis sisis et gabellis iam ut praefertur impositis et auctis pro solutione praedictorum millionum decem et novem cum dimidio alterius millionis, attento quod, ut maiestas tua asserit, agatur de communi defensione et interesse tam laicorum quam cleri, ecclesiarum, locorum piorum et personarum ecclesiasticarum praedictorum regnorum, quodque facultates laicorum ad summam praedictam consciendam eâ qua expedit celeritate infra tempus opportum non sufficerent.

Annuit Populifex prout in fabrica.

§ 2. Nos igitur, nedum promptam et obsequenter corundem laicorum subditorum tuorum erga te oblationem, sed etiam maiestatis tuae erga fidem catholicam zelum commendantes, et ad ingentes sumptus, quibus maiestas tua gravatur ob assidua quae pro defensione fidei catholicæ tuorumque regnorum et dominiorum iugiter in pluribus orbis partibus sustinet bella, paternae dirigentes considerationis intuulum, motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, volentes maiestatem tuam favore prosequi grâtioso, clerum, omnesque et singulas ecclesias, loca pia, personasque ecclesiasticas tam seculares quam ciuisvis Ordinis, etiam ex-

empti, etiam Societatis Iesu, et Apostolicae Sedi immediate subiecti, regulares, necnon monasteria utriusque sexus, conventus et collegia, ac capitula quaruncumque ecclesiarum regnum Castellae et Legionis praedictorum ac in eisdem regnis commorantes et commorantia, et respective consistentes et consistentia, ad conferendum et contribuendum pro eorum ratâ ad instar laicorum in dictis gabellis seu sisis quoad praedictam sumnam dumtaxat decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis praedictorum monetae illorum regnorum, mediante scilicet solutione praedictarum gabellarum seu sisarum in praedictâ quantitate tantum et super praedictis rerum speciebus dumtaxat in dictis regnis colligendis et consumendis ut praefertur impositarum durante sexennio dumtaxat a praedicto mense augusti currentis anni MDCLXVIII, ut praemittitur, incipiendo et ut sequitur finiendo, et non ultra, teneri et obligatos esse (non tamen quoad praedictas rerum species, quas clerus, ecclesiae locaque pia praedicta, et personae ecclesiasticee praedictae ex propriis terrenis seu decimis et aliis quibuscumque redditibus propriis per se vel alios, etiam affictuarios suos, vel etiam ex eleemosynis, sive ostiatim, sive alio quovis modo pro tempore datis et erogatis, ac ipsis traditis, percipiunt, et pro divino cultu, seu propriis, vel familiarium suarum usibus, iuxta taxationem, ubi super his partes discordes fuerint, ad instantiam cuiuslibet carum, expensis tamen perperam contradictentis, per Ordinarios locorum ecclesiasticos seu ab eis deputatos faciendam, consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint), et, elapsso praedicto sexennio, exactio respectu ecclesiasticorum cesseret et nullatenus quovis praetextu vel causâ continuari possit, etiamsi integra summa

decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi non fuisset exacta; quodque, si ante finem sexennii praedicti summa decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis ducatorum huiusmodi confecta fuerit, ecclesiastici praedicti amplius contribuere, et dictas gabellas seu sisas, ut praefertur, solvere non debeant, sed praesens gratia expiret, nullaque sit eo ipso; quodque cleris, ecclesiae, loca pia et personae ecclesiasticae praedictae durante praedicto sexennio non possint gravari ratione cuiusvis alterius novi angamenti praedictarum gabellarum et sisarum super eisdem ac novae impositionis aliarum gabellarum et sisarum super quibuscumque rerum speciebus, nec etiam pro portionibus *in rōs* municipatis de laicorum tantum consensu aliis erectis et impositis, eorumque fructibus, nisi si et postquam beneplacitum nostrum seu a successoribus nostris concessum fuerit, aliis in quolibet casu contraventionis quilibet contraveniens eo ipso absque aliā monitione et declaracione sententiam excommunicationis maioris, reservata illius uti infra exprimitur absolutione, incurrat, et ad restitutionem illius, in quo excesserit, teneatur, tenore earundem praesentium decernimus et declaramus; volentes etiam, quod omnes et singuli ecclesiastici praedicti, solvere rebusantes, opportunis iuris et facti remediosis per Ordinarios locorum ecclesiasticos tantum ad solutionem huiusmodi cogantur, non autem coram iudicibus laicis sive exactoribus earundem gabellarum sive sisarum, neque coram quibusvis aliis iudicibus laicis aut ministris, sub poena excommunicationis maioris, et aliis poenis a saeris canonibus et constitutonibus apostolicis infictis et comminatis, ipso facto sine aliā mentione et declaracione incurrendis, a quibus a nemine,

praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente, absolvi, etiam vigore quorumcumque privilegiorum apostolicorum, etiam cruciatae sauctae, nequeant, conveniri ullo modo possint seu debeant, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valent, quibus Ordinariis sub interdicti ingressus ecclesiae et suspensionis a divinis, neconon omnibus et singulis eiusdem maiestatis tuae officiabilis et ministris, cujuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et praeminentiae fuerint, ac aliis quibuscumque etiam speciali nota dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis et commissariis, etiam cruciatae praedictae, ceterisque omnibus aliis, ad quos quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, sub praedictâ excommunicationis maioris poena, ut praefertur, eo ipso incurrendâ, eius absolutione itidem ut supra reservata, ac sub obtestatione divini indicii et interminatione maledictionis aeternae, districte praecipiendo mandamus, ne ecclesias et loca praedicta, ac clericis et ecclesiasticos, aliosque praedictos indebit, neque ultra, praeter aut contra continentiam et tenorem praesentium nostrarum litterarum, gravent quomodolibet, nec a quoquam gravari permittant, et nedium contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobserantes ad sententiarum et poenarum praedictarum declaracionem et promulgacionem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos et regulares etiam exemptos, nobisque et Sedi Apostolicae immediate subiectos, etiam Societatis Iesu, solvere rebusantes, ad quamecumque similem eorumdem exactorum requisitionem, etiam exequitive, et quacumque appellatione remotâ, auctoritate nostra procedent.

§ 3. Volumus autem quod istud sub- Mandat quod

~~subsidiū su-
cedat loco alio-
rum a praedictis
successoribus ordi-
natorum.~~ sedium respectu contributionis cleri et
ecclesiarum, locorumque piorum et per-
sonarum ecclesiasticarum praedictorum
reguorum, scilicet decem et novem mil-
lionum praedictorum ducatorum cum di-
midio alterius millionis, succeedat loco
quorumcumque onerum, gravaminum, et
impositionum, etiam pro militibus et aliis
quibuscumque impositorum, ac etiam
loco quorumcumque aliorum subsidiou-
rum super millionibus per felicis recor-
dationis Alexandrum Papam VII aliasque
praedecessores nostros hactenus appro-
batorum et concessorum, ita quod il-
lorum vigore nihil amplius a clero nec
a quoquam ecclesiarum, locorum pio-
rum et ecclesiasticorum praedictorum
exigi possit, quodque pecuniae ex praedictis
subsidiis et gabellis seu sisis, ut
praefertur, a dictis ecclesiasticis exigendae,
in praedictos et non in alios usus
convertantur, super quo eiusdem ma-
iestatis tuae eiusque ministrorum et
officialium quorumcumque conscientias
oneramus.

*Decretum in-
ritans et clau-
sula sublata.* § 4. Decernentes praesentes litteras
validas, firmas, et efficaces existere et
fore, sieque, et non aliter, quovis praetextu,
ratione vel causā, per quoscumque
indices ordinarios et delegatos, etiam
causarum palatii apostolici auditores,
sublatā quacumque omnibus et singulis,
cuiuscumque gradus, status, conditionis,
qualitatis, praeminentiae et dignitatis,
etiam ecclesiasticae, etiam individuā
mentione dignis, quomodolibet in contrarium
iudicandi, definiendi et interpretandi
facultate et auctoritate, iudicari,
interpretari et definiri debere, ac
irritum et inane si secus super his a
quoquam, quavis auctoritate, scienter vel
ignoranter, contingerit attentari.

*Derogatio
contraria.* § 5. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, etiam in
generalibus conciliis editis, privilegiis

quoque, indultis et litteris apostolicis,
ecclesiis, regnis, personis, capitulois, mo-
nasteriis, conventibus, collegiis, et aliis
praedictis, sub quibuscumque tenoribus
et formis, ac cum quibusvis etiam de-
rogatoriis derogatoriis, aliisque effi-
caciōribus, efficacissimis et insolitis clau-
sulis, irritantibusque et aliis decretis, in
generē vel in specie, ac aliās in con-
trarium praemissorum quomodolibet con-
cessis, approbatis, et innovatis; quibus
omnibus et singulis, etiam si pro suffi-
cienti illorum derogatione de illis co-
rumque totis tenoribus specialis, specifi-
ca et individua, ac de verbo ad verbum,
non autem per clausulas generales idem
importantes, mentio seu quaeviis alia
expressio habenda esset, illorum tenores,
ac si de verbo ad verbum nihil penitus
omisso exprimerentur, praesentibus pro
plene et sufficienter expressis et inser-
tis habentes, illis aliās in suo labore
permansuris, ad praemissorum effectum,
specialiter et expresse derogamus; ce-
terisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Ut autem praesentes nostrae lit-
terae, cum opus fuerit, ad omnium no-
titiam facilius devenire possint, decernimus
ut earum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici
subscriptis, et personae in dignitate
ecclesiastica constitutae sigillo munitis,
eadem prorsus fides in indicio et extra
adhibetur, quae ipsis praesentibus adhi-
beretur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die xx
martii MDCLXVIII, pontificatus nostri an-
no I.

Dat. die 20 martii 1668, anno I.

*Transumpto-
ram fides.*

L.
*Indultum regi christianissimo nomi-
nandi ad quacumque monasteria,*

prioratus, dignitates, etiam maiores et principales, aliqua beneficia quaecumque (exceptis curatis) in civitatis Metensi, Tullensi et Virdunensi, corumque territoriis, dicti regis ditioni et dominio temporali de praesenti subiectis¹.

**Carissimo in Christo filio nostro Ludovico,
Francorum regi christianissimo,
Clemens Papa IX,**

**Carissime in Christo fili noster, salutem
et apostolicam benedictionem.**

*Indulsum alias
concessum regi
Franciae nomi-
nandi ad bene-
ficia.*

§ 1. Cum felicis recordationis Alexander PP. VII praedecessor noster, eximius maiestatis tuae ac progenitorum et maiorum tuorum regum christianissimorum, principum longe clarissimorum, invictissimorumque Christi athletarum, ac egregiorum Sedis Apostolicae cultorum, pro meritis adductus, maiestati tuae quoad viveres ius nominandi ipsi Alexandro praedecessori et pro tempore existentibus Romanis Pontificibus eius successoribus personas probatas boni nominis et secundum sacrorum canonum dispositionem idoneas ad cathedrales ecclesiastis Metensis, Tullensis et Virdunensis civitatum a te possessarum, quoties illas quibusvis modis, et ex quorumunque personis, non tamen per obitum apud Sedem praedictam, vacare contigeret, per eundem Alexandrum praedecessorem eiusque successores praedictos ad nominationem huiusmodi eisdem ecclesiis respective praeſiciendas, reservaverit, concederit, et assignaverit, et alias prout in ipsius Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die xi decembris MCLXIV expeditis, quarum tenorem praeſentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberioris continetur; nos, qui maiestatem tuam,

pietate, religionis zelo, ac in nos et Apostolicam Sedem observantia, alisque christianissimo rege dignis virtutibus eximie praefulgent in, in visceribus paternae gerimus charitatis, firmiter in Domino sperantes fore ut tam tu quam successores tui reges christianissimi, glorioſis antecessorum regum vestigiis inherentes, religionem christianam et fidem orthodoxam tueri et propagare dictaque Sedis Apostolicae honorem et auctoritatem in universis eiusdem maiestatis tuae et ipsorum regum successorum dominiis semper illibatos conseruare omni studio curaturi, ac in nominandis ad infrascripta beneficia personis, quae vitae integritate, religione, fide et doctrinâ praestent, summum studium summanque diligentiam semper adhibituri, nec conscientiam vestram eâ in re nullo modo laedi passuri sitis, ampliorem tibi tuisque successoribus praedictis exercendae erga personas benemeritas regiae beneficiarie facultatem apostolicâ benignitate duimus concedendam. Itaque motu proprio ac ex certâ scientia nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eidem maiestati tuae ac successoribus tuis Francorum regibus christianissimis, in unitate catholicae fidei ac Sedis Apostolicae praedictae obedientia perseverantibus, ius nominandi nobis et pro tempore existentibus Romanis Pontificibus successoribus nostris personas probatas honorum nominis et famae, ac secundum sacrorum canonum et Concilii Tridentini decretorum dispositionem idoneas, ad quaecumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica secularia, et quorumvis Ordinum, congregationum et institutorum, non tamen hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, regularia, etiamsecularia canonicatus et praebendae, dignitates etiam post pontificalem maiores in cathedralibus,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ac principales in collegiatis ecclesiis, personatus, administrationes et officia, regularia vero beneficia huiusmodi monasteria etiam consistorialia, et in libris camere apostolicae taxata, prioratus etiam conventuales, praepositurae, praepositatus, praeeceptoriae et officia (non tamen claustralium) fuerint, et ad illa consueverint qui per electionem seu alium quemcumque modum assumi, exceptis tamen parochialibus ecclesiis earumque perpetuis vicariis et aliis beneficiis curam sacramentalem animarum parochianorum annexam quomodolibet habentibus omnibus, in praefatis Metensi, Tullensi et Virdunensi civitatibus earumque territoriis tuae ditioni et domino temporali de praesenti subiectis dumtaxat consistentia, quae extra Romanam Curiam quibusvis modis et ex quorumcumque personis vacare contigerit, et quorum collatio, promissio¹ et omnimoda dispositio nobis et successoribus nostris praedictis et dictae Sedi quomodolibet, non tam ratione obitus apud Sedem eandem, reservata existat, per nos et successores nostros praedictos monasteriis, prioratibus, aliisque beneficiis praedictis ad nominationem huiusmodi praeficiendas, et quibus eadem monasteria, prioratus et alia beneficia huiusmodi respective per nos dictosque successores nostros conferri debeant, tenore praesentium reservamus pariter ac concedimus et assignamus.

*Clavis sub-
tula et decre-
tum irritans.*

§ 2. Decernentes ius nominandi huiusmodi ad monasteria, prioratus et alia beneficia praedicta tibi tuisque successoribus regibus memoratis² civitates Metensem, Tullensem et Virdunensem earumque territoria praedicta pro tempore possidentibus competere debere, neque sub quacumque quantumvis speciali de-

1. *Vide legendum proviso (n. r.).*

2. *Forsan memoratas legendum (n. r.).*

rogatione comprehendendi, vel ei quovis modo et ex quacumque causâ derogari, et, si derogari contingat, id minime suffragare posse, et nihilominus quacumque monasteriorum, prioratum et aliorum beneficiorum huiusmodi provisiones, commendas et alias de eis dispositiones, etiam cum iuris nominandi huiusmodi derogatione, contra earumdem praesentium tenorem etiam per nos et successores nostros praedictos ac Sedem eandem absque tuis successorumque tuorum regum praedictorum nominationibus, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus quo modo pro tempore faciendas, et desuper confiendas litteras, et inde secutura quaecumque, nulla et invalida, nulliusque roboris et momenti fore et esse, teque vel memoratos reges successores tuos ad docendum de litteris praedictis, seu illas ostendendum, et in eis contenta quaecumque instiscandum minime teneri, sed eisdem praesentibus tantum nisi posse, illisque tam in iudicio quam extra illud stari debere, siveque et non aliter per quoscumque indices et commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ae eiusdem S. R. E. cardinales, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit atten-
tar.

§ 3. Non obstantibus quibusvis generalibus vel specialibus monasteriorum et prioratum aliorumque beneficiorum praedictorum reservationibus seu affectionibus apostolicis per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros ac nos et Sedem eandem quomodolibet factis, seu pro tempore fa-

*Contraria
derogat.*

ciendis, neenon cancellariae apostolicae regulis editis et edendis, ac quibusvis aliis apostolicis, neenon in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quarumcumque ecclesiarum et monasteriorum illorumque Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgis et litteris apostolicis, etiam quasvis clausulas et reservationes in se continentibus, per eosdem praedecessores ac nos et Sedem eamdem ecclesiis et monasteriis, illorumque capitulis, conventibus et Ordinibus, aliisque personis, quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnia et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo labore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse, motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, derogamus et plene derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

^{Temporis praefectio.} § 4. Volumus autem ut tam tu quam successores tui reges praedicti, intra sex menses a die vacationis monasteriorum, prioratum aliorumque beneficiorum huiusmodi computandos, personas idoneas nobis et pro tempore existenti Romano Pontifici, pro collatione, provisione, seu commendâ obtinendâ, nominare omnino teneamini, et ad monasteria seu prio-

ratus huiusmodi in titulum concedi solita clerici seculares, vel alterius quam monasterii seu prioratus, ad quod seu quem eos per te vel successores tuos reges praedictos nominari contigerit, Ordinis regulares nominandi, habitum per fratres seu monachos illius monasterii seu prioratus gestari solitum suscipere, et professionem per eosdem fratres seu monachos emitte consuetam expresse emittere, omnesque et singuli nominati praedicti super monasteriis, prioratibus et aliis beneficiis quibuscumque praefatis, cuiuscumque valoris annui etiam minimi existant, litteras apostolicas collationis, provisionis seu commendae respective sub plumbo intra alios sex menses a die factae nominationis computandos expedire, ac iura camerae apostolicae et alii propterea debita persolvere omnino teneantur; alioquin, dictis sex mensibus respective elapsis, de monasteriis et prioratibus aliisque beneficiis praedictis ut praefertur vacantibus per nos seu pro tempore existentem Romanum Pontificem libere disponi possit.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piscatoris, die xxiii martii MDCCLXVIII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 23 martii 1668, pontif. anno I.

LI.

Innominatio constitutionis Pauli V contra fratres Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia provinciae Aquitanie antiquioris, favores personarum extra eundem Ordinem constitutarum emendicantes illisque utentes ad obtinenda officia, editae⁴.

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Constitutio
Pauli PP. V. § 1. Alias emanarunt a felicis recordationis Paulo Papa V praedecessore nostro litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

Paulus Papa V, ad perpetuam rei memoriam. Admonemur pastoralis officii, etc. (Reliqua ut in suo loco¹).

Postulatio § 2. Cum autem, sicut dilectus filius Simeon Duqua, frater et procurator provinciae Aquitaniae antiquioris, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, nobis nuper exponi fecit, ad eius munus spectet quietem et tranquillitatem capituli provincialis dictae provinciae propediem celebrandi procurare, pacem vero et tranquillitatem huiusmodi perturbet ambitione quorumdam fratrum favores ad obtinenda diversa eiusdem provinciae officia undeque mendicantium, unde variae inter fratres controversiae multaque scandala oriuntur: nobis propterea dictus Simeon humiliter supplicari fecit ut his imminentibus malis occurrere; ambitioni viam paecludere, ac quieti dictae provinciae consulere, eaque de causâ censuras et poenas in litteris praeminsertis latas innovare de benignitate apostolicâ dignaremur.

Innovat et
confirmat Pape
titus § 3. Nos igitur, ipsum Simeonem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicacionis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, huiusmodi supplicatiibus inclinati, de venerabilium fratrum

nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, praeminsertas Pauli praedecessoris litteras, omniaque et singula in eis contenta, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et innovamus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes et praeminsertas litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis memoratae provinciae fratribus et personis inviolabiliter observari, sique in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia raboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv martii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 24 martii 1668, pontif. anno I.

¹ Vide tom. XII, pag. 450 (R. T.).

LII.

*Litterae processus publicatae die
Coenae Domini MDCLXVIII¹.*

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis Romani Pontificis vigilantia et sollicitudo, cum in omni christiana reipublicae pace et tranquillitate procurandâ pro sui muneric officio assidue versatur, tum potissimum in catholieae fidei, sine qua impossibile est placere Deo, unitate atque integritate retinendâ et conservandâ maxime elucet. Nimis ut fideles Christi non sint parvuli fluctuantes, neque circumferantur omni vento doctrinae, in nequitia hominum, ad circumventionem erroris, sed omnes occurrant in unitatem fidei et agnitionis Filii Dei, in virum perfectum, neque se in huius vitae societate et communione laedant, aut inter se alteri alteri offenditionem praebant, sed potius in vinculo charitatis coniuneti, tamquam unius corporis membra sub Christo capite eiusque in terris vicario Romano Pontifice beatissimi Petri successore, a quo totius Ecclesiae unitas dimicat, augeantur in aedificationem, atque ita, divinâ gratiâ adiutrice, sic praesentis vitae quiete gaudeant, ut futurâ quoque beatitudine perficiantur. Ob quas sane causas Romani Pontifices praedecessores nostri hodiernâ die, quae anniversaria Dominicæ Coenae commemoratione solemnis est, spiritualem ecclesiasticae disciplinae gladium et salutaria iustitiae arma per ministerium summi apostolatus ad Dei gloriam et animarum salutem solemniter exercere consueverunt. Nos igitur, quibus nihil optabilius est quam fidei inviolatam integritatem, publicam pacem et iustitiam, Deo auctore, tueri,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

vetustum et solemnum hunc morem sequentes:

I. Excommunicamus et anathematizamus ex parte Dei omnipotentis Patris et Filii et Spiritus Sancti, auctoritate quoque beatorum apostolorum Petri et Pauli, ac nostrâ, quocumque Hussitas, wicklephistas, Interanos, zuinglianos, calvinistas, ugonottos, anabaptistas, trinitarios, et a cristianâ fide apostatas, ac omnes et singulos alios haereticos, quocumque nomine censeantur, et cuiuscumque sectae¹ existant, ac eis credentes, eorumque receptatores, fautores, et generaliter quoslibet illorum defensores, ac eorumdem libros, haeresim continentis vel de religione tractantes, sine auctoritate nostrâ et Sedis Apostolicae scienter legentes aut retinentes, imprimentes seu quonodolibet defendantes, ex quavis causâ, publice vel occulte, quovis ingenio vel colore, neconon schismaticos et eos qui se a nostrâ et Romani Pontificis pro tempore existentis obedientiâ pertinaciter subtrahunt vel recedunt.

II. Item excommunicamus et anathematizamus omnes et singulos, cuiuscumque status, gradus seu conditionis fuerint, universitates vero, collegia, capitula, quocumque nomine nuncupentur, interdicimus, ab ordinationibus seu mandatis nostris ac Romanorum Pontificium pro tempore existentium ad universale futurum concilium appellantes, neconon eos quorum auxilio, consilio vel favore appellatum fuerit.

III. Item excommunicamus et anathematizamus omnes piratas, cursarios, ac latrunculos maritimos disurrentes mare nostrum, praecepit a Monte Argentario usque ad Terracinam, ac omnes eorum fautores, receptatores et defensores.

IV. Item excommunicamus et anathematizamus omnes et singulos qui, chri-

¹ Edit. Main. legit septae (R. T.).

Excommunicatio prout in rubrica.

stianorum quorumcumque navibus tempestate seu in transversum (ut dici solet) iactatis vel quoquomodo naufragium passis, sive in ipsis navibus sive ex eisdem electa in mari vel in littore inventa cuiuscumque generis bona, tam in nostris Tyrreni et Adriatici, quam in ceteris cuiuscumque maris regionibus et littoribus, surripuerint, ita ut nec ob quodcumque privilegium, consuetudinem aut longissimi et immemorabilis temporis possessionem seu alium quemcumque praetextum excusari possint.

V. Item excommunicamus et anathematizamus omnes, qui in terris suis nova pedagia, seu gabellas, praeterquam in casibus sibi a iure seu ex speciali Sedis Apostolicae licentiā permisso, impo- nunt vel augent, seu imponi vel augeri prohibita exigunt.

VI. Item excommunicamus et anathematizamus omnes falsarios litterarum apostolicarum, etiam in formā Brevis, ac supplicationum gratiam vel iustitiam concernentium per Romanum Pontificem, vel S. R. E. vicecancellarios, seu gerentes vices eorum, aut de mandato eiusdem Romani Pontificis signatarum, neconon falso fabricantes litteras apostolicas, etiam in formā Brevis, et etiam falso signantes supplications huiusmodi sub nomine Romani Pontificis, seu vicecancellarii, aut gerentium vices prae- dictorum.

VII. Item excommunicamus et anathematizamus omnes illos, qui ad Saracenos, Turcas et alias christiani nomini- nis hostes et inimicos vel haereticos per nostras sive huius sanctae Sedis sententias expresse et nominatim declaratos deferunt seu transmittunt equos, arma, ferrum, filium ferri, stamnum, chalybem, omniaque alia metallorum genera, atque bellica instrumenta, lignamina, canapem, funes, tam ex ipso

canape quam alia quacumque materiā, et ipsam materiam, aliaque huiusmodi, quibus christianos et catholicos impugnant, neconon illos, qui per se vel alios de rebus statum christiana reipublicae concernentibus, in christianorum perni- ciem et damnum, ipsos Turcas et chris- tiana religionis inimicos neconon haereticos in damnum catholicae religionis certiores faciunt, illisque ad id auxilium, consilium vel favorem quomodolibet praestant; non obstantibus quibuscumque privilegiis quibusvis personis, principibus, rebuspublicis per nos et Sedem praedictam hactenus concessis de huiusmodi prohibitione expressam mentionem non facientibus.

VIII. Item excommunicamus et ana- thematizamus omnes impedientes seu invadentes eos qui victualia seu alia ad usum Romanae curiae necessaria adducunt, ac etiam eos qui, ne ad Romanam curiam adducantur vel afferantur, pro- hibent, impediunt seu perturbant, seu haec facientes defendunt per se vel alios, cuiuscumque fuerint ordinis, praeemi- nentiae, conditionis et status, etiamsi pontificali, seu regali, aut aliā quavis ecclesiasticā vel mundanā praefulgeant dignitate.

IX. Item excommunicamus et anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, et recedentes ab eādem, suā vel aliorum operā interficiunt, mutilant, spoliant, capiunt, detinunt; neconon omnes illos, qui, iurisdi- ctionem ordinariam vel delegatam a no- bis vel nostris iudicibus non habentes, illam sibi temere vendicantes, similia contra morantes in eādem curiā audent perpetrare.

X. Item excommunicamus et anathematizamus omnes interficientes, mutilan- tes, vulnerantes, detinentes, capientes seu depraedantes romipetas, seu pere-

grinos ad Urbem causà devotionis seu peregrinationis accedentes, et in eâ morantes vel ab ipsâ recedentes, et in his dantes auxilium, consilium vel favorem.

XI. Item excommunicamus et anathematizamus omnes interficienes mutilantes, vulnerantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hostiliter insequentes S. R. E. cardinales, patriarchas, archiepiscopos, episcopos, Sedisque Apostolicae legatos vel nuncios, aut eos a suis dioecesibus, territoriis, terris seu dominiis eiicientes; neenon ea mandantes vel rata habentes, seu praestantes in eis auxilium, consilium vel favorem.

XII. Item excommunicamus et anathematizamus omnes illos, qui, per se, vel per alios, personas ecclesiasticas quascumque vel seculares ad Romanam curiam super eorum causis et negotiis recurrentes, ac illa in eâdem curiâ prosequentes aut procurantes, negotiorumque gestores, advocatos, procuratores et agentes, seu etiam auditores vel iudices super dictis causis vel negociis deputatos, occasione causarum vel negotiorum huiusmodi occidunt, seu quoquo modo percutiunt, bonis spoliant, seu, per se vel per alios, directe vel indirecte, delicta huiusmodi committere, exequi vel procurare, aut in eisdem auxilium, consilium vel favorem praestare non verentur, cuiuscumque praeeminentiae et dignitatis fuerint.

XIII. Item excommunicamus et anathematizamus omnes tam ecclesiasticos quam seculares cuiuscumque dignitatis, qui, practexentes frivolam quamdam appellationem a gravamine vel futurâ exequitione litterarum apostolicarum etiam in formâ Brevis tam gratiam quam iustitiam concernentium, neenon citationum, inhibitionum, sequestrorum, monitoriorum, processum exequitorialium

et aliorum decretorum a nobis et a Sede predictâ, seu legatis, nunciis, praesidentibus palatii nostri et camerae apostolicae auditoribus, commissariis, aliisque iudicibus et delegatis apostolicis emanatorum et quae pro tempore emanaverint, aut alias, ad curias seculares et laicam potestatem recurrunt, et ab eâ, instanti etiam fisci procuratore vel advocate, appellationes huiusmodi admitti, ac litteras, citationes, inhibitiones, sequestra, monitoria et alia praedicta capi et retineri faciunt, quive illa simpliciter vel sine eorum beneplacito et consensu vel examine exequitioni demandari, aut, ne tabelliones et notarii super huiusmodi litterarum et processuum exequitione instrumenta vel acta conficeret, aut confecta parti, cuius interest, tradere debeant, impediunt vel prohibent, ac etiam partes, seu eorum agentes, consanguineos, affines, familiares, notarios, exequutores et subexequutores litterarum, citationum, monitoriorum et aliorum praedictorum capiunt, percutiunt, vulnerant, carcerant, detinent, ex civitatibus, locis et regnis eiiciunt, bonis spoliant, perterrefaciunt, concutiunt et comminatur, per se vel alium seu alios, publice vel occulte, quive alias quibuscumque personis, in genere vel in specie, ne pro quibusvis eorum negotiis prosequendis seu gratiis vel litteris impetrantis ad Romanam curiam accendant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas vel litteras a dictâ Sede impetrant, seu impetratis utantur, directe vel indirecte prohibere, statuere seu mandare, vel eas apud se aut notarios seu tabelliones vel alias quilibet modolibet retinere praesummat.

XIV. Item excommunicamus et anathematizamus omnes et singulos, qui, per se vel alios, auctoritate propriâ ac de facto, quarumcunque exemptionum

vel aliarum gratiarum et litterarum apostolicarum praetextu, beneficiales, et decimatarum, ac alias causas spirituales et spiritualibus annexas ab auditoribus et commissariis nostris aliisque iudicibus ecclesiasticis avocant, illorumque cursum et audientiam, ac personas, capitula, conventus, collegia, causas ipsas prosequi volentes impediunt, ac se de illarum cognitione tamquam iudices interponunt; quive partes actrices, quae illas committi fecerunt et faciunt, ad revocandum et revocari faciendum citationes vel inhibitiones aut alias litteras in eis decretas, et ad faciendum vel consentiendum eos, contra quos tales inhibitiones emanarunt, a censuris et poenis in illis contentis absolvit, per statutum vel alias compellunt, vel exequitionem litterarum apostolicarum, seu exequitorialium, processuum, ac decretorum praedictorum quomodolibet impediunt, vel suum ad id favorem, consilium aut assensum praestant, etiam praetextu violentiae prohibendae, vel aliarum praetensionum, seu etiam donec ipsi ad nos informandos, ut dicunt, supplicaverint aut supplicari fecerint, nisi supplicationes huiusmodi coram nobis et Sede Apostolica legitime prosequantur, etiam si talia committentes fuerint praesidentes cancellarium, consiliorum, parlamentorum, cancellarii, vicecancellarii, consiliarii ordinarii vel extraordinarii quorumcumque principum secularium, etiam si imperiali, regali, dueali, vel alia quacumque praefulgeant dignitate, aut archiepiscopi, episcopi, abbates, commendatarii seu vicarii fuerint;

XV. Quive, ex eorum praetenso officio, vel ad instantiam partis, aut aliorum quorumcumque, personas ecclesiasticas, capitula, conventus, collegia ecclesiistarum quarumcumque coram se, ad suum tribunal, audientiam, cancellariam, con-

silium vel parliamentum praeter iuris canonici dispositionem trahunt, vel trahi faciunt vel procurant, directe vel indirecte, quovis quae sit colore; ne non qui statuta, ordinationes, constitutiones, pragmaticas, seu quaevis alia decreta, in genere vel in specie, ex quavis causa et quovis quae sit colore, ac etiam praetextu cuiusvis consuetudinis aut privilegii, vel alias quomodolibet, fecerint, ordinaverint, et publicaverint, vel factis et ordinatis usi fuerint, unde libertas ecclesiastica tollitur, seu in aliquo laeditur vel deprimitur, aut alias quovis modo restringitur, seu nostris et dictae Sedis ac quarumcumque ecclesiistarum inribus quomodolibet, directe vel indirecte, tacite vel expresse, praeiudicatur;

XVI. Ne non qui, archiepiscopos, episcopos, aliosque superiores et inferiores praelatos, et omnes alios quoscumque iudices ecclesiasticos ordinarios, quomodolibet, hac de causa, directe vel indirecte, carcerando, vel molestando eorum agentes, procuratores, familiares ne non consanguineos et affines, aut alias, impediunt quominus suâ iurisdictione ecclesiastica contra quoscumque tantur, secundum quod canones et sacrae constitutiones ecclesiasticae et decreta conciliorum generalium, et praesertim Tridentini, statuunt, ac etiam eos¹, qui post ipsorum ordinariorum vel etiam ab eis delegatorum quorumcumque sententias et decreta, aut alias fori ecclesiastici iudicium eludentes, ad cancellarias et alias curias seculares recurrunt, et ab illis prohibitiones et mandata etiam poenalia ordinariis et delegatis praedictis decerni et contra illos exequi procurant; eos quoque qui haec decernunt et exequuntur, seu dant auxilium, consilium, patrocinium et favorem in eisdem;

XVII. Quive iurisdictionem, seu fru-

¹ Male edit. Main. legit eo pro eos (R. T.).

ctus, redditus et proventus ad nos et Sedem Apostolicam et quascumque ecclesiasticas personas, ratione ecclesiarum, monasteriorum et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, pertinentes usurpant, vel etiam quavis occasione vel causâ sine Romani Pontificis vel aliorum ad id legitimam facultatem habentium expressâ licentiâ sequestrant;

XVIII. Quive collectas, decimas, talreas, praestantias et alia onera clericis, praelatis ac aliis personis ecclesiasticis, ac eorum et ecclesiarum, monasteriorum et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum bonis, illorumque fructibus, redditibus et proventibus huiusmodi absque simili Romani Pontificis speciali et expressâ licentiâ imponunt, et diversis etiam exquisitis modis exigunt, aut sic imposita, etiam a sponte dantibus et concedentibus, recipiunt; necnon qui per se vel alios directe vel indirecte praedicta facere, exequi vel proeurrare, aut in eisdem auxilium, consilium vel favorem praestare non verentur, cuiuscumque sint praeeminentiae, dignitatis, ordinis, conditionis aut status, etiam imperiali aut regali praefulgeant dignitate, seu principes, duces, comites, barones et alii potentatus quicunque, etiam regnis, provinciis, civitatibus et terris quoquomodo praesidentes, consiliarii et senatores, aut quavis etiam pontificali dignitate insigniti: innovantes decreta super his per sacros canones tam in Lateranensi novissime celebrato quam aliis conciliis generalibus edita super censuris et poenis in eis contentis.

XIX. Item excommunicamus et anathematizamus omnes et quoscumque magistratus et indices, notarios, seribas, exequutores, subexequutores quomodolibet se interponentes in causis capitalibus seu criminalibus contra personas ecclesiasticas, illas processando, ban-

niendo, capiendo, seu sententias contra illas proferendo vel exequendo, sine speciali, specificâ et expressâ huius sanctae Sedis Apostolicae licentiâ, qui que huiusmodi licentiam ad personas et casus non expressos extendunt, vel alias illâ perperam abutuntur, etiamsi talia committentes fuerint consiliarii, senatores, praesidentes, cancellarii, vicecancellarii, aut quovis alio nomine nuncupati.

XX. Item excommunicamus et anathematizamus omnes illos, qui, per se seu aliis, directe vel indirecte, sub quocumque titulo vel colore, invadere, destruere, occupare et detinere praesumpserint, in totum vel in partem, almam Urbem, regnum Siciliae, insulas Sardiniae et Corsicae, terras citra Pharum, Patrimonium Beati Petri in Thuscia, ducatum Spoletanum, comitatum Venaissimum, Sabinensem, Marchiae Anconitanae, Massae Trebariae, Romandiolae, Campaniae et maritimis provincias, illarumque terras et loca, ac terras specialis commissionis Arnulforum, civitatesque nostras Boniam, Caesenam, Ariminum, Beneventum, Perusium, Avenionem, Civitatem Castelli, Tudertum, Ferrariam, Comachum, et alias civitates, terras et loca vel iura ad ipsam Romanam Ecclesiam pertinencia, dictaeque Romanae Ecclesiae media te vel immediate subiecta, necnon supremam iurisdictionem in illis nobis et eidem Romanae Ecclesiae competentem de facto usurpare, perturbare, retinere et vexare variis modis praesumunt, necnon adhaerentes, fautores et defensores eorum, seu illis auxilium, consilium vel favorem quomodolibet praestantes.

Volentes praesentes nostros processus, ac omnia et quaecumque his litteris contenta, quousque alii huiusmodi processus a nobis aut Romano Pontifice pro tempore existente fiant aut publicentur, durare, suosque effectus omnino sortiri.

Geterum a praedictis sententiis nullus per alium quam per Romanum Pontificem nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc nisi de stando Ecclesiae mandatis et satisfaciendo cautione praestitâ, absolvî possit, etiam prae-textu quorunvis facultatum et indultorum quibuscumque personis ecclesiasticis secularibus, et quorumvis Ordinum etiam Mendicantium ac militiarum regularibus, etiam episcopali vel aliâ maiori dignitate praeditis, ipsisque Ordinibus et eorum monasteriis, conventibus et domibus, ac capitulis, collegiis, confraternitatibus, congregationibus, hospitalibus et locis pii, necnon laicis, etiam imperiali, regali et aliâ mundanâ excellentiâ fulgentibus, per nos et dictam Sedem, ac eiusvis concilii decreta, verbo, litteris aut aliâ quacumque scripturâ, in genere vel in specie, concessorum et innovatorum, aut concedendorum et innovandorum.

Quod si forte aliqui contra tenorem praesentium talibus excommunicatione et anathemate laqueatis, vel eorum alieni, absolutionis beneficium impendere defacto praesumpserint, eos excommunicationis sententiae innodamus, gravius contra eos spiritualiter et temporaliter, prout expedire noverimus, processuri⁴.

Declarantes ac protestantes quacumque absolutionem, etiam solemniter per nos faciendam, praedictos excommunicatos sub praesentibus comprehensos, nisi prius a praemissis cum vero proposito ulterius similia non committendi destiterint, ac, quoad eos qui contra ecclesiasticam libertatem ut praefertur statuta fecerint, nisi prius statuta, ordinationes, constitutiones, pragmaticas et decreta huiusmodi publice revocaverint, et ex archiviis seu capituloibus locis aut libris, in quibus adnotata reperiunt-

tur, deleri et cassari, ac nos de revocatione huiusmodi certiores fecerint, eos non comprehendere, nec eis aliter suffragari; quin etiam per huiusmodi absolutionem, aut quoscumque alios actus contrarios, tacitos vel expressos, ac etiam per patientiam et tolerantiam nostram vel successorum nostrorum, quantocumque tempore continuatam, in praemissis omnibus et singulis ac quibuscumque inribus Sedis Apostolicae ac sanctae Romanae Ecclesiae, undecimque et quandcumque quae sitis vel quaerendis, nulatenus praedicari posse ant debere.

Non obstantibus privilegiis, indulgentiis, indultis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, supradictis, vel eorum alicui, seu aliquibus aliis, cuiuscumque ordinis, status vel conditionis, dignitatis et praeceminentiae fuerint, etiam si, ut praefertur, pontificali, imperiali, regali, seu quavis ecclesiasticâ et mundanâ praefulgeant dignitate, vel eorum regnis, provinciis, civitatibus seu locis a praedictâ Sede, ex quavis causâ, etiam per viam contractus aut remuneracionis, et sub quavis aliâ formâ et tenore, ac cum quibusvis clausulis etiam derogatoriis derogatoriis, concessis, etiam continentibus quod excommunicari, anathematizari vel interdici non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de privilegiis, indulgentiis et indultis huiusmodi, ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus et dignitatibus eorum mentionem, necnon consuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac praescriptionibus quantumcumque longissimis, et aliis quibuslibet observantiis, scriptis vel non scriptis, per quae contra hos nostros processus ac sententias, quoniam ineludantur in eis, se iuvare valeant vel tueri.

Quae omnia quoad hoc, eorum em-

⁴ Edit. Mai legit processari (n. r.).

nium tenores, ac si¹ ad verbum nihil penitus omisso insererentur, praesentibus pro expressis habentes, penitus tollimus et omnino revocamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

*Afficionem hu-
ius processus
mandat.*

Ut vero praesentes nostri processus ad publicam omnium notitiam facilius deducantur, cartas, seu membranas, processus ipse continent, valvis ecclesiae S. Ioannis Lateranensis basilicae Principis Apostolorum de Urbe appendi faciemus, ut ii, quos processus huiusmodi concernunt, quod ad ipsos non pervererint, aut quod² ipsos ignoraverint, nullam possint excusationem praetendere aut ignorantiam allegare, cum non sit verisimile id remanere incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur. Insuper, ut processus ipsi et praesentes litterae ac omnia et singula in eis contenta eo fiant notiora quo in plerisque civitatibus et locis fuerint publicata, universis et singulis patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et locorum Ordinariis et praelatis, ubilibet constitutis, per haec scripta committimus et in virtute sanctae obedientiae districte praecipiendo mandamus, ut, per se vel alium seu alios, praesentes litteras, postquam eas receperint, seu earum habuerint notitiam, semel in anno, aut, si expedire viderint, etiam pluries, in ecclesiis suis, dum in eis maior populi multitudo ad divina convenerit, solemniter publicent, et ad christifidelium mentes reducant, nuncient et declarent.

Ceterum patriarchae, archiepiscopi, episcopi, aliquae locorum Ordinarii et ecclesiarum praelati, necnon rectores, ceterique curam animarum exercentes, ac presbyteri seculares et quorumvis Ordinum regulares, ad audiendas peccatorum confessiones quavis auctoritate

¹ Edit. Main. legit *acti pro ac si* (R. T.).

² Edit. Main. legit *quos* (R. T.).

deputati, transumptorum praesentium litterarum penes se habeant, easque diligenter legere et percipere studeant. Volentes earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, notarii publici manu subscriptis, et sigillo iudicis ordinarii Romanae Curiae vel alterius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eamdem prorsus fidem in iudicio et extra illud ubique leorum adhibendam fore, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si essent exhibitae vel ostensae.

Nulli ergo omnino hominum licet hanc paginam nostrae excommunicationis, anathematizationis, interdicti, innovationis, immolationis, declarationis, protestationis, sublationis, revocationis, commissionis, mandati et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCLXVIII, IV kalendas aprilis, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 29 martii 1668, pontif. anno I.

LIII.

Concessio iurispatronatus regi christianissimo eiusque successoribus nominandi ad ecclesiam Atrebatensem¹.

*Carissimo in Christo filio nostro Ludovico,
Francorum regi christianissimo,
Clemens Papa IX.*

*Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.*

§ 1. Praeclara maiestatis tuae, ac progenitorum et maiorum tuorum regum

Prooemium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

christianissimorum, principum longe clari-
ssimorum, invictissimorumque Christi
athletarum, ac egregiorum Sedis Apo-
stolicae cultorum, promerita exigunt, ac
praecipius, quo eamdem maiestatem
tuam, filiali erga nos et eamdem Sedem
observantiā ac pietate, orthodoxae fidei
conservandae et propagandae zelo, aliis-
que rege cristianissimo dignis virtutibus
atquē decoribus multipliciter praefulgen-
tem, prosequimur, paternae charitatis
affectus nos urget atque impellit, ut
tibi tuisque successoribus regibus cri-
stianissimis luculenta pontificiae nostrae
benignitatis dona largiamur; firmā spe
atque fiduciā in Domino freti fore ut
tam tu quam successores tui reges praefati,
viae antecessorum regum vestigiis
impressae inhaerentes, populos ditioni
vestrae creditos in fide catholicā ac
vetere erga Sedem praedictam obedien-
tiā continere pari laude conaturi, con-
stitutionesque apostolicas in universis
dominiis vestris debitae semper execu-
tioni mandari ac Sedis eiusdem hono-
rem et auctoritatem illibatos conservari
omni studio sitis euraturi.

Concedit Pon-
tificis nōmī-
nandi prout in
rubrica.

§ 2. Volentes itaque tibi, qui (ut
regibus Francorum christianissimis, quo
regiam benevolentiam erga personas be-
nemeritas vobisque gratas et acceptas
exercere valeatis, gratiam facere specia-
lem, ac sperantes te ac illos in nomi-
nandis ad ecclesiam Atrebatensem, nunc
et pro tempore pastoris solatio destitu-
tam, personis, quae vitae integritate,
religione, fide et doctrinā praestent, ac
episcopalis munerae praerogativā dignae
sint, summum studium sumnamque di-
ligentiam semper adhibituros, nec con-
scientiam vestram hac in re ullo modo
laedi passuros esse, motu proprio ac
ex certā scientiā nostris, deque aposto-

licae potestatis plenitudine, tibi tuisque
successoribus regibus Francorum chris-
tianissimis, qui pro tempore eamdem
civitatem Atrebatensem possederint, ius
nominandi personam idoneam in theo-
logiā magistrum, aut in decretis docto-
rem, seu licentiatum nobilium univer-
sitatum more diligenti examine preece-
dente, promotum ad ecclesiam Atreba-
tensem praedictam nunc vacantem et
quotiescumque illam vacare contigerit,
nobis et Romano Pontifici, qui pro
tempore fuerit, per nos et eumdem Pon-
tificem in episcopum Atrebatensem ad
nominationem huiusmodi instituendum,
tenore praesentium in perpetuum reser-
vamus, atque concedimus, ac irritum et
inane si seus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoran-
ter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, ac praedi-
ctae ecclesiae Atrebatensis, etiam iura-
mento, confirmatione apostolicā, vel qua-
vis firmitate aliā roboratis, statutis et
consuetudinibus, privilegiis quoque, i n-
dultis et litteris apostolicis, etiam eidem
ecclesiae, eiusque capitulo, ac quibusvis
aliis, sub quibuscumque tenoribus et for-
mis, ac cum quibusvis etiam derogato-
riarum derogatoriis, aliisque efficaciori-
bus, efficacissimis et insolitis clausulis,
irritantibusque et aliis decretis, etiam
motu proprio et ex certā scientiā ac
consistorialiter concessis, ac etiam ite-
ratis vicibus confirmatis et innovatis;
quibus omnibus, etiamsi pro illorum suf-
ficienti derogatione de illis eorumque
totis tenoribus specialis, specifica, ex-
pressa et individua, ac de verbo ad ver-
bum, non autem per clausulas genera-
les idem importantes, mentio seu quaevis
alia expressio aut aliqua alia exquisita
forma ad hoc servanda foret, tenores
huiusmodi, ac si de verbo ad verbum

Contraria
derogata.

nihil penitus omissio et formâ in illis traditâ observatâ inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanuis, ad praemissorum effectum, hae vice duuntaxat, specialiter et expresse derogamus, illaque adversus praemissa suffragari nullo modo posse seu debere decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die IX aprilis MDCLXVIII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 9 aprilis 1668, pontif. anno I.

LIV.

Confirmatio iurispatronatus et praesentandi ad ecclesiam Elnensem ac monasteria consistorialia in comitatibus Ruseinonensi et Confluentino et parte Cerdanae versus Galliam consistentia pro rege christianissimo et successoribus¹.

**Carissimo in Christo filio nostro Ludovico,
Francorum regi christianissimo,
Clemens Papa IX.**

**Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Exordium.

§ 1. Praeclara maiestatis tuae ac progenitorum et maiorum tuorum regum christianissimorum, principum longe clarissimorum, invictissimorumque Christi athletarum, ac egregiorum Sedis Apostolicae cultorum, promerita exigunt, ac praecipius, quo eamdeni maiestatem tuam, filiali erga nos et eandem Sedi observantia ac pietate, orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelo, aliisque rege christianissimo dignis virtutibus atque decoribus multipliciter prae fulgentem, prosegnimur, paternae chari-

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

tatis affectus nos urget atque impellit, ut tibi tuisque successoribus regibus christianissimis luculenta pontificiae nostrae benignitatis dona largiamur; firmâ spe atque fiducia in Domino freti forent tam tu quam successores tui reges praefati, viac antecessorum regum vestigii impressae inhaerentes, populos ditioni vestrae creditos in fide catholicâ ac vetere erga Sedem praedictam obedientiâ continere pari laude conaturi, constitutionesque apostolicas in universis dominiis vestris debitae semper exertioni mandari ac Sedis eiusdem honorem et auctoritatem illibatos conservari emni studio sitis curaturi. Volentes itaque tibi, qui (ut accepimus) universum comitatum et vicariam Ruseinonensem, comitatum et vicariam Confluentinam (exceptis iis locis, quae in Pyreneorum parte Hispaniam spectante sita esse indicata sunt) itemque partem comitatus Cerdanae, quam in parte Pyreneorum Galliam spectante sitam esse pariter indicatum fuit, regiones, urbes, oppida, castella, ex quibus vicariae Ruseinonensis et Confluentina, et ea pars comitatus Cerdanae de qua mox dictum est, constant, earum accessiones, appendices et adiuncta de praesenti possides et per totum annum MDCLXVI possedisti, tuisque successoribus regibus Francorum christianissimis, quo regiam benevolentiam erga personas benemeritas vobisque gratas et acceptas exercere valeatis, gratiam facere specialem, ac sperantes te ac illos in nominandis ad ecclesiam Elnensem et monasteria consistorialia intra fines ditionum et locorum praedictorum a te ut praefertur possessorum consistentia personis, quae vitae integritate, religione, fide et doctrinâ praestent, ac episcopalis munieris praerogativa respective dignae sint, summum studium sumnamque diligentiam semper Concedit
ius praesentan-
di prout in ru-
brica.

adhibituros, nec conscientiam vestram
hac in re ullo modo laedi passuros esse,
motu proprio et ex certa scientia no-
stris, deque apostolicae potestatis pleni-
tudine, tibi tuisque successoribus regi-
bus Francorum christianissimis in sin-
ceritate fidei et unitate S. R. E. ne non
obedientia ac devotione nostris et suc-
cessorum nostrorum Romanorum Ponti-
ficium canonice intrantium perseveranti-
bus, qui pro tempore civitatem Elnen-
sem, ac comitatus et vicarias Ruscino-
nensem et Confluentinam, ac partem co-
mitatus Cerdanae in parte Pyreneorum
Galliam spectante sitam, regiones, ur-
bes, oppida, castella, accessiones, ap-
pendices et adiuncta praescripta, prout
supra enunciatum est, pro tempore pos-
sederint, iuspatronatus et praesentandi
personas probatas, bonorum nominis et
famae, ac secundum sacrorum canonum
et Concilii Tridentini decretorum dispo-
sitionem idoneas, ad dictam ecclesiam
Elnensem ae omnia et singula monaste-
ria consistorialia intra fines ditionum et
locorum praedictorum duntaxat consi-
stentia, quotiescumque illam et illa quo-
vis modo et ex quorumcumque etiam
eiusdem S. R. E. cardinalium personis
etiam in Romanam curiam vacare contige-
rit, per nos et Romanos Pontifices suc-
cessores nostros praedictos eisdem ec-
clesiae Elnensi et monasteriis respective
ad praesentationem huiusmodi praefi-
ciendas, tenore praesentium, de specia-
lis dono gratiae concedimus et assigna-
mus: decernentes iuspatronatus et praes-
entandi huiusmodi illius omnino natu-
rae et vigoris existere, cuius iuspatro-
natus regium ex fundatione et dotatione
existit, ac quascumque provisiones, com-
mendas, administrationes, uniones et dis-
positiones, tam de vacantibus quam de
vacaturis, per viam accessus et regres-
sus, et alias quomodolibet, etiam de

consensu illam vel illa pro tempore ob-
tinentium, de ecclesia Elnensi ac mo-
nasteriis praedictis, absque praesenta-
tione aut expresso consensu tuo tuorum-
que successorum praedictorum, per nos
dictosque successores nostros Romanos
Pontifices et Sedem praedictam quomo-
dolibet ex nunc de cetero faciendas, aut
pro tempore factas, et quascumque litte-
ras apostolicas desuper quomodolibet
confectas, etiam quascumque derogatio-
nes quorumvis iuriorum praesentandi seu
nominandi, etiam cum quibusvis effica-
cissimis et insolitis clausulis, in se con-
tingentes, nullius roboris vel momenti
existere et fore; sieque et non aliter per
quoscumque iudices ordinarios et dele-
gatos, etiam causarum palii apostolici
audidores, ac S. R. E. cardinales, qua-
vis auctoritate fungentes, sublatâ eis et
eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi
et interpretandi facultate et auctoritate,
iudicari et definiri debere, ac iuratum et
inane si secus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoran-
ter, contigerit attentari.

*Decretum ir-
ritans et clau-
sula sublatâ.*

§ 2. Non obstantibus quibusvis can-
cellariae apostolicae regulis editis et e-
dendis, aliisque constitutionibus et ordi-
nationibus apostolicis, ne non ecclesiae
Elnensis et monasteriorum praedictorum,
ac Ordinum, quorum illa sunt, etiam
iuramento, confirmatione apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis, statutis
et consuetudinibus, privilegiis quoque,
indultis et litteris apostolicis, sub quibus-
cumque tenoribus et formis, ac cum qui-
quisvis clausulis et decretis, in genere
vel in specie, et alias in contrarium quo-
modolibet concessis, approbatis et inno-
vatis; quibus omnibus et singulis, etiam
si pro illorum sufficienti derogatione de
illis eorumque totis tenoribus specialis,
specifica, expressa et individua, ac de
verbo ad verbum, non autem per clausu-

*Derogatio
contrariorum.*

las generales idem importantes, mentio
sen quaevis alia expressio habenda aut
aliqua alia exquisita forma ad hoc ser-
vanda foret, tenores huiusmodi praes-
entibus pro plene et sufficienter ex-
pressis ac ad verbum insertis habentes,
illis alias in suo robore permansuris, ad
praemissorum effectum, hac vice dum-
taxat, specialiter et expresse derogamus;
ceterisque contrariis quibuscumque.

*Iura Sedi
Apostolicae ser-
vantur.*

§ 3. Ceterum quanto magis maiestas-
tem tuam eiusque successores favoribus
et gratiis ex Apostolicae Sedi benigni-
tate prosequimur et decoramus, tanto
magis pro inimiceto nobis pastoralis sol-
licitudinis munere nos obstringi digno-
scimus ad exigendum a te, ut, ubi Se-
des Apostolica tibi nova paternae be-
nevolentiae cumulat argumenta, filialis
debeant ibi observantiae iura nostra⁴ erga
ipsam Sedem Apostolica vel continuata
servari vel intermissa restitui. Intendim-
us itaque, ut in civitate Elnensi, et
comitatibus ac vicariis, aliisque omnibus
et singulis locis et ditionibus praedictis
eiusdem Sedi Apostolicae iura quae-
cumque, praesertim vero circa tribunalis
Inquisitionis adversus haereticam pravi-
tatem, iurisdictionem Concilii Tridentini,
litterarumque apostolicarum in die Coe-
nae Domini legi solitarum observantiam
et executionem, liberam appellationum
in causis ad forum ecclesiasticum quo-
quo modo spectantibus, tam super pos-
sessorio quam petitorio, ad Romanam
Curiam devolutionem, facultates iudicis,
ut vocant, *del Breve*, in illis partibus vi-
gore litterarum apostolicarum in simili
formâ Brevis expeditarum deputari soliti,
reservationes mensium apostolicorum, al-
iasque omnes tam generales quam spe-
ciales apostolicas beneficiorum provisio-
nes, pensionum super ipsis assignatio-
nes, spolia et annatas camerae aposto-
lae.

⁴ An aliud corrigend. iudicet lector (R. T.).

lieae debitas, et ad ipsas exigendas mi-
nistrorum deputationem, ita hodierno et
futuris dictorum successorum temporibus
salva semper et illaesa quoad omnes suas
partes omnino maneant, serventur, atque
executioni respective mandentur, et qua-
tenus opus sit in pristinum restituantur,
prout in dictâ civitate Elnensi et comita-
tibus et vicariis aliisque omnibus et sin-
gulis locis et ditionibus praedictis ante
annum MDCXL⁴ maneabant, servabantur et
executioni demandabantur. Declarantes
nostram intentionem atque enixam vo-
luntatem esse ut praedicta iurispatrona-
tus et praesentandi concessio praefatae
observantiae exequutioni et restitutioni
innatur et conformetur.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-
nulo Piscatoris, die IX aprilis MDLXVIII,
pontificatus nostri anno I.

Dat. die 9 aprilis 1668, pontif. anno I.

LV.

*Indultum regi christianissimo nominan-
di ad dignitates abbatiales et regimi-
monasteriorum, prioratus, praeposi-
tas seu praepositatus conventum hab-
entes in locis et ditionibus Belgicis
quae de prasenti possidet².*

**Carissimo in Christo filio nostro Lodovi-
Francorum regi christianissimo,
Clemens Papa IX.**

**Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

§ 1. Praeclara maiestatis tuae ac pro-
genitorum et maiorum tuorum regum
christianissimorum, principum longe clari-
ssimorum, invictissimorumque Christi
athletarum, ac egregiorum Sedi Aposto-
licae cultorum, promerita exigunt, ac
praecipiunt, quo eamdem maiestatem
tuam, filiali erga nos et eamdem Sedem

Exordium.

¹ Au aliud numerus legendum nescio (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

observantiā ac pietate, orthodoxae fidei conservandae propagandae zelo, aliisque rege christianissimo dignis virtutibus atque decoribus multipliciter praefulgentein, prosequimur, paternae charitatis affectus nos urget atque impellit, ut tibi luculenta pontificiae nostrae benignitatis dona largiamur, firmā spe atque fiduciā in Domino spreti fore ut tu, viae eorumdem maiorum tuorum vestigiis impressae inhaerens, populos ditioni tuae creditos in fide catholicā ac vetere erga Sedem praedictam obedientiā continere pari laude conaturus, constitutionesque apostolicas in universis dominiis tuis debitae semper exequutioni mandari ac Sedis eiusdem honorem et auctoritatem illibatos conservari omni studio sis curaturus.

*Concessio n^t
ia rubricā.*

§ 2. Volentes itaque tibi, qui (ut acepimus) urbes Atrebatum, Hesdinum, Bapalmam, Bethuviam, Lilerium, Lentiacum, comitatum S. Pauli, Tervanam, Passium, earumque balliviatus, alias quoque balliviatus et castellanias agri Atrebatensis, neenon Rentiacum, urbes itidem arcenses Gravelingam, arcem Philippeam, Slusam, Hannuinum, Burburgum et urbem S. Venantii in Flandria, Landreccium et Quercetum in Hannonia, Avennam quoque, Mariaeburgum, ac Philippopolim, insuper in agro Lucemburgico Theodonis villam, Malmedium, Domuillerium, urbem Ivodium eiusque praeposituram, castrum Chavaniacum eiusque praeposituram, et Marvillan, earum balliviatus, castellanias, praefecturas, praeposituras, territoria, dominia, ditiones, accessiones, appendices et adiuncta praedicta, a te de praesenti et per totum annum MDCLXVI, ut praefertur, possessa dumtaxat, consistentes et consistencia, dummodo intra septa illorum existant, etiamsi sub temporali dominio alio-

dis ad infrascripta beneficia personis, quae vitae integritate, religione, fide et doctrinā praestent, summum studium summamque diligentiam semper adhibitum, nec conscientiam tuam hac in re ullo modo¹ laedi passurum esse, tuis hac in parte supplicationibus inclinati, tibi, tuā tantum vitā durante, et quamdiu in sinceritate fidei et unitate sanctae Romanae Ecclesiae neenon obedientiā ac devotione nostris et successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonicē intrantium perstiteris, ius et facultatem nominaudi nobis, et Romano Pontifici pro tempore existenti, tam ad dignitates abbatiales, aut quorumcumque monasteriorum regimina, etiam per priores aut praepositos regi et gubernari solitorum, quam etiam ad quoscumque prioratus, praeposituras, aut praepositiatus conventum habentes intra urbes Atrebatum, Hesdinum, Bapalinam², Beuthuniam, Lilerium, Lentiacum, comitatum S. Pauli, Tervanam, Passium, earumque balliviatus et castellanias agri Atrebatensis, neenon Rentiacum, urbes itidem arcenses Gravelingam, arcem Philippeam, Slusam, Hannuinum, Burburgum, et urbem S. Venantii in Flandriā, Landreccium et Quercetum in Hannonia, Avennam quoque, Mariaeburgum, et Philippopolim, insuper in agro Lucemburgico Theodonis villam, Malmedium, Domuillerium, urbem Ivodium eiusque praeposituram, et Marvillam, earum balliviatus, castellanias, praefecturas, praeposituras, territoria, dominia, ditiones, accessiones, appendices et adiuncta praedicta, a te de praesenti et per totum annum MDCLXVI, ut praefertur, possessa dumtaxat, consistentes et consistencia, dummodo intra septa illorum existant, etiamsi sub temporali dominio alio-

¹ Edit. Main. legit modi (R. T.).

² Nomina propria non semper cohaerent (R.T.).

rum procerum consistenter, vel tempore iurisdictionem habeant, ac etiamsi prioratus, praepositurae, aut praepositi, neconon monasteria nuncuparentur, pro tempore vacantes seu vacantia, per nos et Romanos Pontifices successores nostros ad nominationem tuam, infra decem menses a die eiuslibet vacacionis faciendam, ac nobis et Romano Pontificie pro tempore existenti praesentandam, conferendos et conferenda, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, de specialis dono gratiae concedimus et indulgemus; ita ut de dictis dignitatibus abbatialibus, aut quibuscumque monasteriis, prioratibus, praeposituris et praepositibus praedictis pro tempore vacantibus, absque nominatione tuā praefatā, de aliis vero sub nominatione huinsmodi nou comprehensis et absque illā libere conferendis, dignitatibus videlicet secularibus, principaliibus et regularibus actu non conventualibus infra praedictos districtus consistentibus, nonnisi de locis tuae ditioni subiectis, aut tibi gratis et acceptis personis, per nos et successores nostros Romanos Pontifices et Sedem eamdem pro tempore disponi, et respective provideri minime possit.

Derogatio
contrariorum.

§ 3. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac singulorum prioratum praedictorum, ac Ordinum, quorum illi sunt, seu a quibus dependent, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolieis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiensi de illis eorumque totis tenori-

bus, specialis, specifica, expressa et individualia mentio seu quaevis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo labore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die IX aprilis MDCLXVIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 9 aprilis 1668, pontif. anno I.

LVI.

Damnatio et prohibitio libri gallico idiomate impressi sub titulo Ritualis pro dioecesi Aletensi iuxta minutam transmissam a reverendo patre domino assessore Sancti Officii, cui adiecta est clausula ut praesens Breve publicet Romae in locis solitis, ac sie publicatum afficiat perinde ac si unicuique personaliter intimatum fuisset, utque transumptis fides habeatur sicut originali¹.

Clemens Papa IX
ad futuram rei memoriam.

Creditae nobis² divinitus omnium ecclesiarn sollicitudinis ratio exigit ut, ecclesiasticae disciplinae, eius custodes a Domino constituti sumus, ubique conservanda iugiter incumbentes, omnem curam atque vigiliam praecavere studeamus, ne quid in eam irrepatur, quoquodlibet turbari, aut a praescriptis ritibus aberrare, et via erroribus aperiri possit.

§ 1. Cum itaque, sicut nobis innotuit, anno proxime elapso typis impressus ac in lucem Parisiis editus fuerit gal-

Proemium.

Motiva.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Similiter vide supra sub num. XLVI, pag. 629; bec autem additur de novo § 2 (R. T.).

lico idiomate liber cui titulus est: *Rituel Romain du Pape Paul V à l'usage du diocèse d'Alet, avec les instructions et les rubriques en françois*, in quo non solum continentur nonnulla ab ipso rituali romano, iussu felicis recordationis Pauli Papae V praedecessoris nostri edito¹, aliena, sed etiam doctrinae quaedam et propositiones falsae, singulares, in praxi periculose, erroneae, et consuetudini in Ecclesiâ communiter receptae atque ecclesiasticis constitutionibus oppositae et repugnantes, quarum usu et lectione christifideles in iam damnatos errores sensim induci ac pra-

Dannatio et vis opinionibus infici possent; nos, op-
prohibito libri
prout in rubri-
ca.

volentes, motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, librum sub titulo *Ritualis gallico idiomate editum praefatum*, auctoritate apostolica, tenore presentium, omnino damnamus, reprobamus et interdicimus, ac pro damnato, reprobato et interdicto haberet volumus, eiusque impressionem, lectio- nem, retentionem et usum universis et singulis utriusque sexus christifidelibus, praesertim civitatis et dioecesis Aletensis, eumuscumque gradus, conditionis, dignitatis et praeeminentiae existant, licet de illis specialis et individua mentio habenda foret, sub poenâ excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrendae perpetuo prohibemus; mandantes ut statim quicunque illum² habuerint, vel in futurum quandocumque habebunt, locorum Ordinariis vel inquisitoribus, qui vero venerabili fratri episcopo Aletensi subsunt, metropolitano, aut uni ex vicinioribus episcopis realiter et cum effectu exhibeant, tradant et consignent, qui, nullâ interpositâ morâ, exemplaria sibi tradita et alia quae-

¹ Edit. Main. legit editi (R. T.).

² Edit. Main. legit ullam pro illum (R. T.).

enique habuerint igne comburant, et comburi faciant: in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Affixio Con-
stitutionis mad-
datur.

§ 2. Ut autem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus et auctoritate praedictâ, decernimus illas ad valvas basilicae Principis Apostolorum et cancellariae apostolicae ac in acie Campi Florae de Urbe per aliquem ex cursoribus nostris publicari, ac illarum exempla ibidem affixa relinqui, illasque, sic publicatas, omnes et singulos quos concernunt perinde affi- cere et arctare, ac si illorum unicuique personaliter notificatae et intimatae fuissent; ipsarum vero praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii pu- blici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eandem fidem in iudicio et extra illud haberi, quae eisdem praesentibus ha- beretur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die ix aprilis MDCLXVIII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 9 aprilis 1668, pontif. anno 1.

LVII.

Confirmatio congregationis super statu regularium, eiusque facultatum.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Inimici nobis caelitus pastoralis mu-
neris ratio postulat, ut paternam viro-
rum regularium, qui abnegantes semet-
ippos Altissimi obsequiis sese sub suavi
religionis ingo devoverunt, sollicitudi-
nem gerentes, ea, quae pro felici eorum
statu conservando, restituendâque, si-
enbi excidit, regulari disciplinâ, ac iu-
vandis laudabilibus eorum studiis atque
progressibus a Romanis Pontificibus

Exordium.

praedecessoribus nostris provide constituta esse noseuntur, apostolici munimini nostri praesidio roboremus, et alias desuper provideamus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, religionis incrementum, ac spiritualem fidelium aedificationem salubriter in Domino expedire arbitramur.

Innocentius X
constituit con-
gregationem. § 1. Cum itaque dudum felicis recordationis Innocentius Papa X praedecessor noster congregationem nonnullorum

S. R. E. cardinalium ac Romanae curiae praelatorum super statu regularium instituerit, ipsique congregationi sic instituae intra fines Italiae et insularum adiacentium designandi ac deputandi pro novitiatibus et professoriis conventus, monasteria, collegia ac domos quorumcumque monachorum ac regularium virorum eiusvis Ordinis,¹ Mendicantium, congregationis, societatis et instituti, etiam necessario exprimendi, et huiusmodi novitiatus et professoria mutandi, transferendi, suspendendi² et supprimendi, prout utilitas et necessitas postularet et exigeret, dandi licentias superioribus regularibus, ad quos pertinet, recipiendi in novitiatibus sie deputatis novitios ad habitum et professionem sub regulis et formulis ab eadem congregatione iam praescriptis seu praescribendis, praefigendi seu taxandi numerum religiosorum in singulis conventibus, monasteriis, collegiis et dominibus regularium virorum, eumque pro modo redditum augendi et minuendi, exequendi constitutionem eiusdem Innocentii praedecessoris, quae

incipit *Instaurandae*, etc., editam idibus octobris, anno incarnationis Dominicæ MDCLII, pontificatus sui anno ix, neenon ipsis Innocentii praedecessoris decreto, quod incipit *Ut in parvis*³, etc.,

¹ Heic deesse videtur vox *etiam* (R. T.).

² Edit. Main. legit *suspendi* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *parvis* (R. T.).

editum die x februarii MDCLIV, et decidendi controversias emergentes inde, ac demum promovendi executionem et observantiam decretorum recolendas memoriae Clementis Papæ VIII praedecessoris pariter nostri super reformatione regularium, et potissimum quae pertinent ad institutionem et educationem novitiorum, et in praemissis omnibus etiam poenis et censuris ecclesiasticis procedendi facultates attribuerit:

§ 2. Nos, considerantes congregationem praedictam strenue quidem et fideliter ac magno cum fructu in Ecclesiâ Dei haec enim laborasse, sed ex cardinalibus congregationem ipsam constituentibus, de quorum numero antequam ad supremi apostolatus apicem divinâ dispositione assumeremur, eramus, solos de praesenti superesse venerabiles fratres nostros Martini Portuensem Ginettum ac Uldericum Tusculanum, episcopos, Carpineum, et dilectum filium nostrum Marcellum presbyterum S. R. E. cardinales Sancta crucis nuncupatos; ex praelatis autem nonnullos quidem ad cardinalatus honorem promotos fuisse, alios vero ab humanis decessisse, solo superstite dilecto filio magistro Prospero Fagnano in utrâque signaturâ nostrâ referendario, qui eiusdem congregationis secretarius existit: alios, tum cardinales, tum praelatos, sapientiâ, prudentiâ, doctrinâ, charitate, integritate et religionis zelo evimie praeditos, in dictam congregationem censuimus in Domino cooptandos.

§ 3. Motu itaque proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, praedictam congregationem cardinalium et praelatorum a memorato Innocentio praedecessore institutam, omnesque et singulas facultates illis attributas, ut praefertur, tenore presentium approbamus

De decremen-
to congrega-
tione queritur.

Congregatio-
nem praefata
confermat et ca-
re integrat Cle-
mens.

et confirmamus, ac apostolici muniminis praesidio corroboramus.

§ 4. Praeterea praedictis Martio ac Ulricho et Marcello cardinalibus dilectos filios nostros Nicolaum Ludovisiām, Aloysium Homodeum, Petrum Ottobonum, Laurentium Imperiale, Gibertum Borromaeum, Flavium Chisium, Petrum Vindonum, Hieronymum Bonvism, et Jacobum, presbyteros, Rospigliosum, nostrum secundum carnem ex fratre germano nepotem, ac Carolum Barberinum diaconum¹ eiusdem S. R. E. cardinales

Carolum respective nuncupatos, neenon venerabiles fratres Stephanum Ugolinum, patriarcham Constantinopolitanum, Jacobum de Angelis, olim Urbinatensem, Franciscum Mariam Phoebeum, Tarsensem, Carolum de Veechiis, Athenarum, et Stephanum Brancaccium, Adrianopolitanum, archiepiscopos, Marium Fanum, Cyrenensem, et Camillum Piazzam, Dragoniensem, episcopos, ac dilectos filios magistros Bernardinum Roecium, palati nostri apostolici praefectum, Franciscum Mariam Baranzomum, Marium Alberitum, Petrum Franciscum de Rubeis et Stephanum de Augustinis, in utrāque signaturā nostrā referendarios, harum serie adiungimus, eosque omnes et singulos in congregationem super statu regularium praedictam allegimus et cooptamus.

*Clausulae prae-
scriptivae.*

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, nec subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam formaliter et substantiali defectu notari, infringi, retractari, aut in controversiam vocari, seu ad terminos iuris reduci unquam posse, siveque et non aliter in praemis-

¹ Potius lege diaconos (R. T.).

sis per quoseunque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alias quoslibet, quacumque praeeminentiā et potestate fungentes et funeturos, sublatā eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super lis a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrā et cancellariae apostolicae regulā de non tollendo iure quaesito, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, neenon quorumvis Ordinum et congregacionum, societatum ac institutorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus, societatibus et institutis, illorumque superioribus et personis, et aliis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, vel alias quomodolibet in contrarium concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ae de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huius-

*Contrariis
derogat.*

modi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo rebore permanens, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; eeterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio
rom. fidet. § 7. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem ubique fides in iudicio et extra adhibetur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensa.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xi aprilis MDCLXVIII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 11 aprilis 1668, pontif. anno I.

LVIII.

Damnatio et prohibitiō libri versionis gallicaē Novi Testamenti Montibus Hannoniae et Lugduni (ut inscribitur) impressi¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Exordium. Debitum pastoralis officij, quo Ecclesiae Catholicae per universum orbem diffusae regimini divina dispositione praesidemus, exigit ut sacras scripturas in ea puritate, in qua per tot saecula ingenti divinae bonitatis beneficio conservatae fuerint², illibatas custodire, omni studio atque vigilantiā satagamus.

Damnatio ut
In rubrica. § 1. Cum itaque, sicut ad aures nostras pervenit, liber quidam versionis gallicaē Novi Testamenti, cui titulus est *Le Nouveau Testament de Nostre Seigneur*

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Aplius lege fuerunt (R. T.).

Jesus Christ, traduit en françois selon l'édition vulgate avec les différences du grce, Montibus Hannoniae et Lugduni (ut inscribitur) typis impressus ac in lucem editus fuerit: nos, librum huiusmodi nonnullis venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, aliisque viris pietate, doctrinā atque sapientiā praestantibus, mature, quantum rei gravitas postulat¹, discutiendum atque evaminandum commisimus; quorum sententiis auditis, atque consideratis, eundem librum versionis gallicaē Novi Testamenti ut supra et ubicumque impressum sive imposterum imprimendum tamquam temerarium, damnosum, a vulgatā editione praedictā disformem, et offendicula simplicium continentem, auctoritate apostolice, tenore praesentium, damnamus et prohibemus, ita ut nemo deinceps cuiuscumque gradus et conditionis existat, etiam speciali et specialissimā notā dignus, sub poenā excommunicationis latiae sententiae ipso facto incurriendae, illum legere, retinere, vendere aut imprimere vel imprimi facere audeat vel praesumat; sed, sub eādem poenā, quicumque illum habent, locorum Ordinariis seu inquisitoribus, statim atque praesentis prohibitionis notitiam habuerint, exhibere teneantur. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

§ 2. Ut autem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius devenant, volumus et auctoritate praedictā decernimus illas ad valvas basilicae Principis Apostolorum et cancellariae apostolicae ac in acie Campi Florae de Urbe per aliquem ex cursoribus nostris publicari, ac illarum exempla ibidem affixa relinquī, illasque, sic publicatas, omnes et singulos quos concernunt, in Italiā quidem post mensem, extra Italianam vero

¹ Alio Cons.
tutionem inven-
dat.

Forsan legendum postulabat (R. T.).

post quatuor menses a die publicationis hinc in Urbe facienda numerandos, perinde afficere et aretare ac si illorum unicuique personaliter notificatae et intimatae fuissent;

<sup>Transumpli
fides praestan-
da.</sup> § 3. Ipsarum vero litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eamdem fidem in iudicio et extra illud haberi, quae eisdem praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx aprilis MDCLXVIII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 20 aprilis 1668, pontif. anno I.

LIX.

*Donativum ordinarium regni Siciliae
pro rege catholico¹.*

Venerabili fratri episcopo Cephalndensi,
Clemens Papa IX.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

^{Expositio.} § 1. Exponi nobis nuper fecit carissimus in Christo filius noster Carolus Hispaniarum rex catholicus, quod (cum dilecti filii tres hominum status, seu tria brachia ecclesiasticum, militare et demaniale nuncupata regni Siciliae ultra Pharum, cuius ipse Carolus etiam rex existit, quibusdam rationabilibus de causis eorum animos moventibus, de mense februario proxime praeterito de offerendo eidem Carolo regi, ac dicti regni proregi tune existenti, certas pecuniarum summas, donativum ordinarium nuncupatas, sub certis terminis, modoque et forma exigendas, inter se tractaverint, ipsique status obtulerint ac respective

prorogaverint eidem Carolo regi subsidium ordinarium huiusmodi, scilicet scuta centum quinquaginta millia solvenda spatio trium annorum, a fine ultimae concessionis seu prorogationis similis subsidii incipiendorum, ad rationem quinquaginta millium quolibet anno, pro defensione et manutentione dicti regni; alia scuta quinquaginta millia infra predictum triennium solvenda pro munendis civitatibus et terris dicti regni; alia viginti quatuor millia scuta pro constructione et reparacione pontium eiusdem regni solvenda infra idem triennium; alia viginti millia scuta infra idem triennium solvenda pro restauratione palitorum regiorum dictae insulae; alia scuta decem millia pro restauratione et custodiâ turrium in littore maris existentium infra idem triennium solvenda, cum facultate deputatis dicti regni augendi illa usque ad triginta millia scuta in totum, et non ultra, si ita exegerit necessitas; et alias bismille quingentos ducatos monetæ Hispaniarum annuatim dicto triennio durante, et sic in totum septem millia et quingentos ducatos monetæ huiusmodi, pro solvendis afflictibus domorum, quas in oppido Madriti inhabitant ministri consilii Italiae; neenon mille et trecentas uncias monetæ dicti regni Siciliae pro unâ vice quando celebratur parlamentum generale pro expensis aliquorum ministrorum, qui assistant et navent operam in directione et dispositione eiusdem parlamenti, solvendas) venerabiles quoque fratres archiepiscopi, episcopi et archimandrita, ac aliae personae ecclesiasticae dicti regni certam ratam non excedentem sextam partem solvendorum, ut praemittitur, sponte suâ in eisdem comitiis, accedente tamen ad hoc nostro et Sedis Apostolicae beneplacito, persolvere obtulerunt, et forsitan etiam persolverunt.

¹ Ex Regest. in Societ. Brev.

Petitur con-
firmatio Ponti-
ficii.

§ 2. Cum autem, sicut eadem petitio subiungebat, ex eo praesertim quod per Lateranense concilium novissime celebratum, diversasque alias canonicas sanctiones, sub certis censuris et poenis caveatur expresse, ne reges, principes et alii potentatus ab archiepiscopis, episcopis, abbatibus et aliis personis ecclesiasticis, etiam sponte offerentibus, aliquam pecuniarum summam sive subventionem recipient, dictus Carolus rex, ac eius regni illius ministri, neconon dictus modernus prorex eiusdem regni dubitent, ratam praedictam ante obtentum beneplacitum apostolicum recipiendo, censuras et penas huiusmodi incurrire et forsitan incurrisse: nobis propterea dictus Carolus rex immiliter supplicari fecit, pro sua et dictorum ministrorum ac proregis praefati conscientiae quiete, quatenus praemissis nostram et huius sanctae Sedis auctoritatem interponere dignaremur.

Confirmat Pen-
tis, prout in
rubrica.

§ 3. Nos igitur, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, et praesertim felicis recordationis Gregorii XIII, Sixti V, Gregorii XIV, Clementis VIII, Pauli etiam V, Gregorii XV, Urbani etiam VIII, Innocentii X ac Alexandri VII vestigiis hac in re inhaerentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, ut, constito tibi per legitimas probationes de expresso maioris partis cleri seu archiepiscoporum, episcoporum et aliarum ecclesiasticarum personarum secularium et cuiusvis Ordinis regularium dicti regni consensu, et quod reliqui vel reliquae personae non consentientes vocati et vocatae fuerint, oblationi et promissioni, neconon solutioni per archiepiscopos, episcopos et archimanditam et alias personas ecclesiasticas factis, pro hac vice tantum, nostram et Sedis praedictae auctoritatem

vigore praesentium interponas, ipsosque archiepiscopos et episcopos et alias personas huiusmodi, etiamsi sint de illis quae pro minori cleri parte praemissis non consenserint, ad ea tamen vocati et vocatae fuerint, ad solutionem eorum ratae opportunis iuris et facti remedii cogas et compellas; et nihilominus archiepiscopis, episcopis et archimandritae, aliisque ecclesiasticis personas praedictis, ut ratam huiusmodi, per eos, ut praemittitur, oblatam et promissam, persolvere, ac dictus Carolus rex et eius ministri dictusque prorex eam petere et recipere absque conscientiae scrupulo, seu censurarum et poenarum praedictarum incursu, libere et licite valeant, auctoritate nostrâ concedas et indulgeas; ipsosque archiepiscopos, episcopos et archimandritam, aliasque personas ecclesiasticas, et earum singulas, quatenus ipsi dictam ratam iam promiserint et solverint, neconon eundem Carolum regem eiusque ministros et proregem praedictos, si eandem ratam iaceperint, ab omnibus et singulis censuris et poenis propterea quomodolibet incurrunt eadem auctoritate absolvias, et absolutas fore censeas et declares; et quod omnes et singuli pensionarii, seu in quibus, loco pensionum, fructus in totum vel in partem reservati existunt, cuiuscumque dignitatis vel conditionis sint (exceptis tamen S. R. E. cardinalibus, neconon duabus perpetuis pensionibus annuis, una quidem bis mille ducentorum super Cataniensis, altera vero pensionibus huiusmodi mille octingentorum scutorum monetae dicti regni Siciliae super Mazariensis mensarum episcopaliom respective fructibus, redditibus et proventibus ad favorem operis per clarae memoriae Philippini IV dum vixit earumdem Hispaniarum regem catholicum, dicti Caroli regis genitorem,

in basilicā S. Mariae Maioris de Urbe fundati a praedicto Innocentio praedecessore per suas anno Incarnationis Dominicæ MDCXLVII, IX octobris, desuper sub plumbo expeditas litteras reservatis) ad huiusmodi ratae solutionem in omnibus et per omnia perinde ac si nominatim ratam eamdem se soluturos obtulissent (clausulis et decretis in litteris apostolicis reservationum, pensionum et fructuum huiusmodi etiam consistoria liter appositis, etiam quod dictae pensiones ab omni decimā, subsidio charitativo et quovis alio onere tam ordinario quam extraordinario, quavis auctoritate, etiam pro expeditione tam offensivā quam defensivā contra Turcas et alios infideles et reipublicae christianaे hostes ab illorum conatibus defensione, seu inexcogitabili causā, a Romano Pontifice pro tempore existente, etiam ad imperatoris, regum, ducum et aliorum instantiam, illorūnque contemplatione et intuitu, etiam motu proprio et ex certa scientiā impositis et imponendis, aut aliā qualitercumque exemptae sint, nequaquam obstantibus) teneantur, et efficaciter obstricti sint; ipsique archiepiscopi, episcopi et archimandritae aliaeque personae quarum ecclesiae, monasteria et alia beneficia ecclesiastica annuis pensionibus apostolicā auctoritate assignatis gravata et onerata sunt, ratam pensionariorum suorum, seu eorum quibus fructus huiusmodi sunt reservati, solvere, et illud, quod pro ipsis pensionariis, seu iis quibus fructus huiusmodi sunt reservati, realiter ac quacumque fictione cessante persolverint, suā propriā auctoritate postmodum penes se retinere possint, nec propterea sententias, censuras et poenas in eisdem pensionum reservationibus contentas incurvant, eādem auctoritate decernas.

Contraria
derogat.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac

quibusvis constitutionibus et ordinatio nibus apostolicis, neenon ecclesiarum, monasteriorum et beneficiorum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicā vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, immunitatibus, etiam in corpore iuris clausis, ac litteris apostolicis quibusvis generaliter vel specialiter concessis, neenon litteris reservationum, pensionum et fructuum huiusmodi, ac quibusvis obligationibus, etiam in formā camerae, etiam eum iuramento, ac censorum et mandati executivi suscep tione, vel aliās desuper factis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum mentio seu quaeviis alia expressio habenda sit, et in eis ca veatur expresse quod per huiusmodi clausulas generales, etiam mentionem specialem importantes, eis derogatum esse non censeatur, aut derogari non videatur nisi certis modo et formā in illis expressis plene observatis; quibus omnibus, eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliās in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Ceterum, volentes providere ne pauperes ecclesiastici ad¹ contributionem huiusmodi graventur, te hortamur at tente, ac in virtute sanctae obedientiae tibi mandamus, quatenus pauperes ecclasiasticos, qui in redditibus annuis nihil aut parum etiam usque ad valorem dece m unciarum, scuta vigintiquinque monetae illius regni constituentium, inclusive habent, ad contributionem praedi etam per quoscunque quavis auctoritate fungentes cogi aut compelli nullo modo permittas.

Pauperibus ec-
clesiasticis pro-
videt.

1 Forsan legendum ob pro ad (R. T.).

Mandat exactionem fieri per deputatos ecclesiasticos.

§ 6. Volumus autem quod exactio pecuniarum huiusmodi ab ecclesiasticis per personas ecclesiasticas a dicto Carolo rege seu prorege praedicto nominandas et per te deputandas fieri debeat, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis; quod si secus in aliquo factum fuerit, qui contravenierint in poenas et censuras incurvant, perinde ac si praesentes litterae non emanassent; quodque etiam praesentium transumptis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra in omnibus et per omnia adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiceretur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romaë, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvi maii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 16 maii 1668, pontif. anno I.

LX.

Privilegia, indulta, gratiae, facultates et exemptiones nonnullis Sanctitatis Suae familiaribus concessa.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Venerabilibus fratribus Stephano Ugolino Constantinopolitano, et Iacobo Altovito Antiocheno patriarchis; ac Francisco Neri Florentino, litterarum nostrarum in formâ Brevis ad principes secretario; Iacobu de Angelis olim Urbinatensi, Francisco Mariae Phoebao Tharsensi, et Bernardino Roccio Damasceno archiepiscopis, palatii nostri apostolici, necnon Æmilio Alterio olim Camerinensi, cubiculi nostri, et Ambrosio Landuccio Porphyriensi, episcopis, sacrarii nostri respective praefectis; ac dilectis filiis magistris Francisco Mariae Antaldo Urbinatensi, Ioanni Muto de Papazurris Romano, Bernardino Casadio Romano, Honuphrio de Hippolytis

Pistoriensi, Nestori Ritae Reatino, auditori nostro, Iacobo Elephantio Ravennatensi, camerae nostrae apostolicae commissario generali, Francisco Bonvisio Lucano, Stephano de Augustinis Foroliensi, eleemosynario secreto, Ioanni Baptista Rubino Veneto, Savo Millino Romano, et Christophoro ab Auria Ianuensi, in utrâque signaturâ referendariis, praelatis domesticis nostris; necnon Silvestro Vannino Romano, pincernae, Ioanni Vincentio Arata Panormitano, vestiario; Paulo de Strada, clericu coniugato Romano, architriclino; Iordanu Hiling Rigensi et Ludovico Lentio Romano, cubiculariis intimis; ac Antonio Capellino Sabiniensi, Francisco Polino Camerinensi, Ioanni Nicolao Piccolomineo Senensi, libellorum supplicum nobis porrectorum secretario¹; Ioanni Angelo ab Altempo Romano, Guilielmo Baroni de Furstembergh Vestphalo, et Mario Spinulae Ianuensi, cubiculariis secretis nostris; ac Theodoro Cellesio Pistoriensi, fratri militi Hospitallis S. Ioannis Hierosolymitani, Armindo Riccio Firmano, subdatario; Ioanni Gualtero Slusio Leodiensi, officiali Brevium nostrorum secretorum; Benedicto Ritae, clericu coniugato Reatino, medico secreto; Riccardo Cruciano Camerinensi, caudatario, Petro Massarino Firmano, crucifero; Gallieno Conocio Hydruntino et Ioanni Bissaiga Vercellensi, cappellanis secretis nostris; ac Æmilio de Cavalieri et marchioni Autonio Sanctacrucio, Romanis, equitum levis armaturae custodiae corporis nostri capitaneis; Francisco Ceriolo Cremonensi, magistro domus nostrae; Francisco Guilmio Namurcensi, et Blasio Ægidio Sabiniensi, respective civitatum vel dioecesum clericis seu presbyteris, ac evangelistae Guidotto Romao, clericu coniugato, cubiculi nostri adiutoribus; et Federico Cavallo, Aretinae dioecesis, subvestiario nostro, familiaribus continuais commensalibus nostris; salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Circumspecta Romani Pontificis gratiarum dispensatoris providentia devotos et fideles suos, illos praesertim, qui grata familiaritatis obsequia ingiter

¹ Forsan secretaris (R. T.).

ei impendunt, ac quos ad id aliis propria virtutem merita commendant, honoris et famae amplioribus praecconiis, ac praeclaris dignitatum titulis decorare et ornare, neenon specialis benevolentiae favoribus amplecti solet, prout personarum qualitatibus conspicit convenire. Hinc est quod nos, ad grata familiaritatis obsequia, quae vos, qui etiam continui commensales nostri existitis, et quilibet vestrum nobis hactenus impendistis, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistitis, neenon ad vitae ac morum honestatem, aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus personas vestras etiam familiariter experientia iuvari percepimus, condignam rationem habentes, ac propterea easdem personas vestras peculiaris favore gratiae ac specialis honoris et excellentiiae dignitatis titulo sublimare volentes, vosque et quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latissimis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie abserventes et absolutos fore censentes,

Notarios creant. § 2. Motu proprio, non ad vestram vel alterius pro vobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de merita liberalitate et certa scientia nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, vos et quemlibet vestrum respective in nostros et Sedis Apostolicae notarios (sine tamen praecaudicio dilectorum filiorum notariorum de numero participantium), apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, recipimus, ac saeri palatii et aulae Lateranensis comites, neenon auctatae militiae equites, ac nobiles romanos, et Urbis Romae, ac civitatum Avenionensis, Bononiensis, Ferrarensis

et Beneventanae, omniumque et singularum aliarum civitatum, terrarum et locorum Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectorum cives, cum omnibus iuribus, iurisdictionibus, praerogativis et insignibus debitibus et consuetis, creamus ac constituius, ac in numerum et consortium aliorum nostrorum et eiusdem Sedis notariorum, neenon palatii et aulae huiusmodi comitum, equitum et nobilium romanorum, aliorumque civium civitatum et terrarum praedictarum referimus et conseribimus;

§ 3. Vobisque, etiamsi habitum et rochettum notariorum dictae Sedis iuxta decreta Lateranensis concilii novissime celebrati non deferatis, aut civitates huiusmodi non incolueritis, nec unquam in eisdem civitatibus domicilium habueritis, ut omnibus et quibuscumque privilegiis, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis et indultis, quibus ceteri omnes notarii nostri, etiam de numero participantium, ac comites, equites, et nobiles (citra tamen exemptiones a sacro Concilio Tridentino sublatas, itaut necum quoad criminalia, sed etiam quoad cibilia subiaceatis Ordinariis, et citra facultates legitimandi, ad gradus promovendi, notarios seu tabelliones creandi, aliaque huiusmodi privilegia a notariis et comitibus praefatis praetensa, ita ut illis nullibi uti valeatis, ac irritum et inane existat quicquid secus per vos aut quemlibet vestrum respective attenari contigerit), neenon cives originarii, etiam dignitatum, beneficiorum et officiorum ecclesiasticorum ac secularium, etiam ex personis romanorum civium originariorum vacantium, assequutione et exercitio tam in Urbe quam in omnibus et singulis civitatibus praedictis, et aliis ubique locorum et gentium, neenon sessionum et conventum, utuntur, potiun-

tur et gaudent, ac uti potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed pariformiter, et aequo principaliter ac si privilegia, facultates, exemptiones, gratiae et indulcta huiusmodi pro vobis emanassenit, uti, potiri et gaudere, ac in omnibus et singulis apostolicis, aliisque litteris, instrumentis et scripturis publicis et privatis, deinceps nomine vestro conficiendis, vos notarios, comites, equites et nobiles, ac de nobili genere ex utroque parente procreatos, neconon romanos, et aliarum civitatum et terrarum cives prout libuerit inscribere, et vos illis subseribere valeatis, ac pro veris et non fictis notariis, comitibus, equitibus et nobilibus ac civibus habeamini, nihilque, qualemque illud fuerit cum iis subscriptionibus, subreptitium aut obreptitium vel invalidum, sed illud idem efficax in omnibus censeatur, neconon honoris causâ insignia gentis nostrae sive integre sive cum vestris respective composita gestare possitis, prout vobis placuerit, concedimus.

Bona eorum ab oneribus excepta.

§ 4. Et insuper vos vestraque beneficia et officia ecclesiastica quaecumque, quotcumque et qualiacumque, illorum fructus, res et iura ubicumque locorum, regnorum et provinciarum, neconon in Urbe, civitatibus, terris et locis eidem Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis consistentia praedia, domos, possessiones, et bona patrimonialia, aliaque temporalia mobilia et immobilia, ac semoventia, neconon actiones et iura praesentia et futura, cuiuscumque qualitatis, quantitatis et naturae, et cuiusvis etiam anni valoris fructus, redditus et proventus huiusmodi sint vel fuerint, ac etiam quaecumque a vobis vendenda, ac pro vestris et familiarum vestrarum usibus emenda, ab omnibus et quibuscumque decimis, quartis et dimidiis par-

tibus, subsidiis, etiam charitativis, neconon vectigalibus, portoriis, tributis, datus, pedagitis, collectis et quoicumque alio nomine nuncupatis angariis, perangariis, ceterisque oneribus et contributionibus, tam urbanis quam rusticis, ordinariis et extraordinariis, realibus, personalibus et mixtis, etiam ratione munitionum moenium et fontium, portarum et moliturarum et mercium euiscumque generis transitus seu passus et vecturae, etiam in aliud territorium seu provinciam, terrâ, mari et flumine, neconon eqnorum mortuorum, stabulacionum militum, institutionis seminarii ecclesiastici, aut quacumque aliâ quantumvis gravi et gravissimâ causâ (pro subventione contra infideles dumtaxat exceptâ) nunc et pro tempore impositis, ita quod vos et quilibet vestrum nihil omnino horum aut aliorum similium subire teneamini, nec per camerae apostolicae aut alios commissarios, seu vectigalium et tributorum huiusmodi redemptores, conductores et exactores, quicumque privilegio, exemptione et facultate suffultos, alias quam, ut praefertur, valeatis coaretari (quamdiu servitiis nostris institeritis⁴ dumtaxat) eximimus et liberamus.

§ 5. Ad haec vobiscum et cum quo-
libet vestrum respective, ut quaecumque super residuum dispensat.

duo dissimilia vel simplicia similia sub singulis tribus tectis quarumeumque trium cathedralium, etiam metropolitanarum, aut aliarum etiam collegiarum ecclesiarum consistentia, etiamsi unum ex illis omnibus cum curâ, aut dignitas, etiam maior et principalis, canonicatus et praebenda, personatus, administratio vel officium fuerit, et ad dignitatem, personatum, administrationem vel officium huiusmodi consueverit quis per ele-

⁴ Edit. Main. legit institeris (R. T.).

ctionem assumi, eique cura etiam iurisdictionalis immineat animarum, si aliqui vestrum alias canonice conferantur, aut quisque vestrum eligatur, praesentetur, aut alias assumatur ad illa, et instituantur in eis, recipere, et, dummodo illa omnia (uno excepto) personalem residentiam non requirant, insimul quoad vixeritis retinere, necnon etiam, quandiu nobis inservieritis tantum, in beneficiis ecclesiasticis, etiam curatis, non tamen parochialibus, nec curatis curâ animarum parochianorum, per vos pro tempore respective obtentis, etiam de iure, statuto, fundatione, vel privilegio personalem residentiam requirentibus, etiamsi dignitates in cathedralibus etiam metropolitanis maiores⁴, ac collegialis ecclesiis huiusmodi prineipales fuerint, personaliter residere non teneamini, nec ad id per locorum Ordinarios, aut ecclesiarum earumdem capitula, seu quosvis alios ad residendum interim in illis inviti compelli possitis, omnesque et singulos vestrorum beneficiorum obtentorum fructus, redditus et proventus durante servitio praedicto cum eâ integritate (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis) cum qua illos percipieritis, si in eisdem ecclesiis sive locis personaliter resideretis, percipere, exigere et levare;

Facultatem
recipiendi ordi-
nes sacros con-
cedit; § 6. Ac interim, vel postmodum, si volueritis, hic in Romanâ curiâ vel extra eam a quocumque, quem malueritis, catholio antistite gratiam et communionem eiusdem Sedis habente, quem duxeritis eligendum, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, aliquibus tribus dominicis vel aliis festivis diebus, etiam extra tempora a iure statuta, proprii Ordinarii aut cuiusvis alterius licentiâ desuper minime requisitâ,

si alias ad id idonei reperti fueritis, super quo antistitis conscientiam oneramus, promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare.

§ 7. Ne non, etiamsi presbyteri fueritis, ac dignates et officia obtainueritis, leges et iura civilia etiam publice in scholis et universitatibus studiorum generalium, ad quinquennium dumtaxat, dummodo trigesimum aetatis annum non excesseritis, audire, et, si habiles et sufficientes reperti fueritis, etiam ad docto ratus gradum in huiusmodi facultate vos promoveri facere, ipsaque iura etiam publice docere, atque indicis advocati et procuratoris officium in causis ecclesiasticis civilibus tantum exercere libere et liceite possitis et valeatis, auctoritate et tenore praedictis, de specialis dono gratiae dispensamus.

§ 8. Liceat quoque vobis et cuilibet vestrum aliquem idoneum et approbatum ab Ordinario presbyterum secularem, vel cuiusvis Ordinis regularem, in vestrum eligere confessorem, qui, vitâ eiuslibet vestrum comite, vos et quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis. a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, et per vos incursis, et quibus vos etiam apostolicâ auctoritate illaqueari contigerit, etiamsi absolutio nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus specialiter vel generaliter reservata existat, et quorumeumque votorum et Ecclesiae praeeceptorum transgressionibus, homicidio easuali, manuum violentarum in quasvis personas etiam ecclesiasticas (non tamen episcopos vel alios superiores praelatos) de praeterito iniectionibus, seu consilii vel favoris ad id prae stationibus, iejuniorum omissionibus (non tamen recitationis horarum cano-

Licentiam
quaque eligendi
co fessarium.

⁴ Male edit. Main. legit *maioris* (R. T.).

nicarum aliorumque divinorum officiorum), et denique ab omnibus et quibuscumque aliis vestris peccatis, criminibus et excessibus ac delictis, quantumcumque gravibus et enormibus, etiam talibus, propter quae Sedes praedicta merito consulenda foret, videlicet a contentis in litteris die Coenae Domini publicari consuetis, semel tantum in vita et mortis articulo; in reliquis vero dictae Sedi quomodocumque reservatis, aliisve quibusvis casibus, semel in anno, confessionibus vestris diligenter auditis (sine tamen aliquo praeiudicio), auctoritate apostolice absolvere, et vobis pro commissis poenitentiam iniungere salutarem; necnon vota quaecumque (ultramarino, visitationis liminum beatorum apostolorum Petri et Pauli, castitatisque et religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeat.

*fodulum trans-
ferendi pensiones.*

§ 9. Vobisque ulterius et enicunque vestrum respective, ut quicumque loci Ordinarii vel canonici metropolitanarum seu aliarum cathedralium ecclesiarum aut personae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in dicta curia quam extra eam, ad id per vos respective coram notario et testibus fide dignis eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas vobis super mensarum abbatialium seu capitoliarum ac episcopalium et archiepiscopalium, ac quorumcumque aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, secularium et quorumvis Ordinum et militiarum regularium, etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani praedicti, quomodocumque et qualitercumque qualificatorum, fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et distributionibus etiam quotidianis, seu illarum loco fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, distributions et emolumenta vobis nunc et pro tempora assignata et reservata, ac re-

servanda, pro summâ videlicet trecentorum ducatorum auri de camerâ quoad singulos vestrum, quandocumque alicui vestrum respective placuerit, simul vel successive, in toto vel in parte, etiam in cuiuslibet vestrum mortis articulo, cassare et extinguere, ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas super eisdem fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, distributionibus et emolummentis¹ huiusmodi, usque ad summam et quantitatem praedictam, univell pluribus aliis personis, etiam per vos nominandis, etiam quaecumque, quoteumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, clericis, seu clericali charactere insigniri volentibus, etiam eis, quoad vixerint, seu eorum procuratoribus ad id speciale ab eis mandatum habentibus, iisdem modo et formâ, quibus vobis assignatae et reservatae, seu assignata et concessa fuerint respective, etiam absque consensu easdem pensiones solvere debentum, etiam si illas vel illa alias cassari et reservari de novo faciendi facultatem non habueritis, ac pensiones et fructus, redditus, proventus, iura et obventiones, ac distributiones et emolumenta huiusmodi etiam pluries cassata et de novo assignata fuerint, usque ad summam et quantitatem praedictam, etiam litteris apostolicis super reservationibus et assignationibus huiusmodi non confectis, ac alias cum omnibus et quibuscumque exemptionibus, privilegiis, decretis, clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus et cautelis, ac etiam censuris et poenis in prioribus reservationibus huiusmodi concessis et contentis, necnon cum subrogatione in quibusvis vestris iuribus, etiam quoad quasi possessionem exi-

¹ Edit. Main. habet *emolumenta* (n. r.).

gendi, in qua tunc eritis, integre person-
vendas, servatā tamen formā constitu-
tionis felicis recordationis Urbani Pa-
pae VIII praedecessoris nostri quoad ex-
cessum medietatis fructuum, reservare,
constituere et assignare valeant, auctor-
itate et tenore praedictis de speciali
gratiā indulgemus.

Facultas le-
staudii.

§ 10. Necnon etiam vobis, ut de om-
nibus et singulis domibus, praediis, pos-
sessionibus, terris et locis, ac iurisdictionibus,
ceterisque bonis mobilibus et
immobilibus, quae tamen non sint al-
taris seu altarium ecclesiarum vobis
commissarum ministerio seu alicui spe-
ciali earundem ecclesiarum divino cul-
tui seu usui deputata, seque moventibus,
cuiuscumque qualitatis, quantitatis, va-
loris, speciei, pretii et conditionis exi-
stentibus, ac iuribus et actionibus ad
vos ratione ecclesiarum, etiam cathedra-
lium et metropolitanarum, quibus vos for-
san praesesse contigerit, necnon monaste-
riorum, prioratum, praepositurarum,
dignitatum et aliorum quorumcumque
beneficiorum ecclesiasticorum, cum curā
et sine curā, secularium et quorumvis
Ordinum regularium, quae etiam ex qui-
busvis concessionibus et dispensationibus
apostolicis in titulū, commendam, ad-
ministrationem, ac aliās quomodolibet
obtinueritis, obtinetis et obtinebitis, ac
fructuum, reddituum et proventuum ec-
clesiasticorum loco pensionum annuarum
super similibus fructibus, redditibus et
proventibus vobis reservatorum et assi-
gnatarum, ac reservandorum et assignan-
darum, quos et quas perceperitis, per-
cipitis et percipietis in futurum, necnon
emolumenterum quorumcumque Romanae
curiae officiorum, et aliās quomodo-
libet spectantibus et pertinentibus, ac
etiam de dictis proventibus, fructibus,
redditibus et pensionibus annuis, nec-
non vestrā et cuiuslibet vestrum indu-

striā et labore quomodolibet et unde-
cumque, licite tamen, acquisitis et acqui-
rendis, ac aliās etiam de muniberis et
officiis quae exercueritis et vos exer-
cere contigerit, et aliā quavis occasione
vel causā seu contemplatione ad vos
perventis et perventuris, etiamsi in pe-
cuniā numeratā et iocalibus, gemmis,
aliisque pretiosioribus rebus consistant,
tam in dictā curiā quam extra eam, ubi-
que locorum, etiam penes beneficia
ipsa existentibus (quorum omnium qua-
litates et veros etiam annuos valores,
etiamsi talia forent quae generali appella-
tionē bonorum et suppellectilium non
venirent, sed specialibus indigerent vo-
cabulis, praesentibus, ac si specificē et
singillatim exprimerentur et denomina-
rentur, pro sufficienter expressis aē de-
claratis haberi volumus) usque ad sum-
mam sex millium ducatorum auri de-
cunerā, ac etiam de ipsis fructibus, red-
ditibus et proventibus et pensionibus
debitis et debendis, servatā tamen formā
constitutionum apostolicarum iam edi-
tarum, et si quas deinceps edi contige-
rit super fructibus inexactis, etiam cu-
mulative, cum quibusvis aliis similibus
vel dissimilibus facultatibus habitis et
habendis, tam pro decentibus et honestis
impensis funebribus, quam etiam pro
remuneratione illorum, qui vobis
viventibus servierint, etiam ultra servitū
meritum, ac in vestrorum consanguineorū
et affīnium ac quorumcumque
piorum locorum favorem et usum, ac
aliās pro arbitrio et voluntate vestris et
cuiuslibet vestrum absolutis, testari, et
testamento, codicillis, fideicommissis,
legatis, donationibus tam inter vivos
quam causā mortis, et aliis quibuscumque
modis et titulis, scripturā etiam mi-
nus solenni coram duobus vel tribus
testibus, aut etiam cedulā solā manu
vestrā scriptā vel subscriptā, et aliās in

omnibus et per omnia prout ei quomodo libet vobis videbitur, etiam in ipsâ curiâ et in mortis articulo, etiam nullâ factâ mentione praesentis vel aliarum vobis pro tempore concessarum similium facultatum, aut quod in vim illarum testari seu disponere velitis et intendatis, semel atque iterum aut pluries disponere, statuere et ordinare, ita ut quidquid testatum, gestum aut ordinatum seu alias dispositum a vobis fuerit, etiam in vim simplicis distributionis, ac alias omni meliori modo valeat, et servari debeat; ipsaque testamenta, codicillos, dispositiones, ordinationes, legata et statuta pluries, ac toties quoties vobis videbitur, moderari, limitare, ac etiam in totum revocare, et alia de novo condere, libere et liceite valeatis, auctoritate apostolicâ, earumdem tenore praesentium, plenam et liberam concedimus facultatem.

Supplementum defectuum.

§ 11. Et insuper statuimus et ordinamus, vobisque indulgemus, quod, si vos ab intestato et sine ullâ aut minus validâ bonorum et rerum ac fructuum, reddituum et proventuum praedictorum dispositione in dictâ curiâ vel extra eam, tam continuâ quam interpolatâ inibi cuiuslibet vestrum respective mansione, ac etiam extra beneficia vestra vel alia loca debitae a vobis residentiae personalis, etiam nullâ subsistente causâ, ab humanis decedatis, omnia et singula bona, res et iura, etiam, ut praefertur, qualificata, neenon spolia cuicunque quantitatis et valoris existentia, etiam ex praedictis, et alias undecumque provenientia, ad cameram apostolicam seu in dictis beneficiis successores non pertineant, sed ad haeredes vestri sanguinis integre deveniant, et, illis deficien- tibus, inter familiares vestros, arbitrio personae seu personarum quas ad id scripto nominaveritis, distribuantur, nisi

de aliâ dispositione vel intentione vestrâ scripturâ etiam minus solemniter securus appareret, quam tunc velut efficacem ipsae personae vel alii iudices seu exequatores omnino exequi et adimplere illi que sese conformare in omnibus et per omnia debeant. Et nihilominus quaecumque huicmodi testamenta, legata, donationes, dispositiones, et alia forsan a vobis, etiam nullâ aut minus sufficienti facultate susculturis, de huicmodi bonis, iuribus et actionibus, fructibus, pecuniis, iocalibus, aliasque rebus supradictis, etiam in favorem consangvineorum et affinium praedictorum et alias quomodo libet facta, cum omnibus inde sequutis, ac etiam ea quae per vos in futurum fient, ex nunc, prout ex tunc, et e contra, pro dictâ summâ sex millium ducentorum approbamus et confirmamus, omnesque et singulos iuris et facti ac solemnitatum omissarum et omittendarum neenon substantiales aliosque defectus quoescumque, si qui intervenerint aut intervenierint in eisdem, etiam si tales sint vel fuerint quod specialis, specifica et expressa de illis mentio praesentibus habenda esset, supplemus.

§ 12. Districtius inhibentes quibusvis archiepiscopis, episcopis, aut aliis ecclesiarum praelatis, neenon camerae praedictae praesidentibus et clericis, ac eorum, neenon fabricae basilicae Principis Apostolorum de Urbe, ac cruciatae sanctae, et aliis collectoribus et subcollectoribus, ceterisque cuicunque dignitatis, status, gradus et conditionis existentibus, etiam quavis anterioritate et potestate fungentibus, sub excommunicationis maioris aliasque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, ne universitates, collegia ac loca et legatarios, haeredes et personas, neenon testatorum, voluntatum et ordinationum huicmodi exequatores praedictos directe

Inhibitio contra molestantes.

vel indirecte quovis quaesito colore vel ingenio molestare audeant quoqno modo vel perturbare.

*Chancellae prae-
servativae.* § 13. Ac decernentes praedicta omnia et singula, praesentesque litteras, et testamenta, donationes, codicillos, fideicomissa, legata, ordinationes, derogationes, dispositiones et alia quaecumque, neenon quae in praemissis facta sunt aut fieri contigerit, tam vigore praesentis quam etiam aliarum concessionum vobis factarum ac deinceps in genere et in specie faciendarum, cum inde sequuntis et sequuturis, etiamsi vos intra curiam, aut in quacumque aliâ mundi parte extra ecclesias et beneficia personalem residentiam requirentia qualitercumque qualificata per vos nunc et pro tempore obtenta, etiam pro vestrâ solâ voluntate et nullâ subsistente causâ non residendi, ab humanis decadere contigerit, sub litteris recolendae memoriae Pii Papae IV praedecessoris nostri contra quosecumque episcopos, archiepiscopos et alios praelatos, neenon parochialium ecclesiârum rectores, ceterosque residentiae personali praedictae adstrictos, extra illam quomodocumque decedentes, vii kalendas decembbris, pontificatus sui anno v, aut alio veriori tempore, emanatis, et sub quibuscumque aliis constitutionibus aut revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificatiobibus, decretis, declarationibus apostolicis, cancellariae apostolicae regulis, ex quibuscumque cansis, quantumcumque maximis, urgentibus et inexegitabilibus, etiam in favorem fidei et divini cultus augmentum, ac consistorialiter, etiam a nobis et Sede praedictâ, hactenus vel nunc et pro tempore factis et editis, minime comprehendi, sed semper ab illis excepta, et, quoties emanata fuerint, toties in pristinum et validissimum statum, et etiam sub datâ posteriori, etiam

cum derogationibus et clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis, irritantibusque et aliis decretis, per vos eligendâ, apponendis et latissime specificandis, reposita, restituta et plenarie reintegra ta, ac de novo concessa, validaque et efficacia fore, neenon perpetuâ, firmitate subsistere, suosque plenarios et omnes effectus, qui de iure, stylo, consuetudine aut aliâ quomodocumque sortiri poterunt, ac vim veri, legitimi, iurati, stipulati, validi et efficacis contractus inter vos ex unâ ac nos et cameram praedictam ex alterâ partibus habere, nec etiam per promotionem ad ecclesiam cathedralem, etiam metropolitanam, aut translationem, vel aliam status et personae vestrae mutationem, nec per similes vel dissimiles gratias vobis concessas et concedendas confundi, sed ipsis cumulative in omnibus et per omnia uti, et, si quid in unâ ex facultatibus huiusmodi defecerit, per aliam suppleri debere, nec haeredes, legatarios ac loca, ad quos seu quae bona, iura et actiones devenerint, vel quibus relinquuntur, aut executores praedictos, ad tertiam sen aliam eorum partem, quam etiam ex nunc vobis ac locis, haeredibus, legatariis ac donatariis praedictis liberaliter concedimus et donamus, camerae vel fabricae aut beneficiis praedictis etiam pro expeditione contra infideles et quibusvis aliis quantumlibet piis usibus solvendum, ac cum iis desuper compendum, vel vos ad aliam particularem licentiam sive indultum aut confirmationem praesentium a nobis vel successoribus nostris Romanis Pontificibus petendum aut impetrandum, vel etiam in aliâ simili gratiâ seu confirmatione illius vobis quomodocumque concedendâ de praesenti mentionem aliquam facendum minime teneri, nec ad id ullâ unquam necessitate cogî posse.

Clausula sub lati.

§ 14. Et sic in praemissis omnibus et singulis per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et eiusdem S. R. E. cardinales, neconon pro tempore existentes dictae camerae camerarium, praesidentes et clericos in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Exequitores deputati.

§ 15. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Ostiensi et Portuensi cardinalibus episcopis et dilecto filio curiae causarum camerae apostolicae generali auditori per apostolica scripta mandamus motu simili, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte vestrâ desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ easdem praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac vos illis omnibus pacifice frui et gaudere; non permittentes vos per quosecumque quavis auctoritate fungentes contra earumdem praesentium tenorem quomodolibet indebite molestari, inquietari vel perturbari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, ac, legitimis super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Obstantia tollit.

§ 16. Non obstantibus praemissis, ac

piae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris pariter nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis vigore praesentum ad indicium non trahatur, neconon Lateranensis concilii novissime celebrati de certo notariorum numero, etiamsi ad illum nondum deventum fuerit, cui per hoc alias derogare non intendimus, ac de consensu praestando in pensionibus, et quibusvis aliis etiam per nos et Sedem praedictam editis et in posterum edendis cancellariae apostolicae regnulis, ac stylo in similibus hactenus observato, ac recolenda memoriae Alexandri Papae VI etiam praedecessoris nostri tertiam partem bonorum ecclesiasticorum camerae praedictae deberi inter alia disponente, neconon eiusdem Bonifacii Papae VIII per quam concessiones fructus in absentia percipiendi sine praefinitione temporis fieri prohibentur, ac Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri de gratiis qualemcumque interesse camerae apostolicae concernentibus in dictâ camerâ intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita quod praesentes in eâdem camerâ nullo unquam tempore registrare teneamini, ac similis recordationis Urbani Papae VIII etiam praedecessoris nostri de pensionibus alias translatis item non trasferendis, ac quorunvis aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, et quibusvis aliis apostolicis ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, neconon legibus etiam imperialibus et municipalibus, tam Urbis quam aliarum civitatum et locorum, in quibus cives originarii creati existitis, et quarunvis ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum et hospitalis praedictorum, neconon quorunvis colle

giorum et officiorum dictae curiae, et regnum, provinciarum et Urbis, ac aliarum civitatum et locorum ac camerae praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, etiamsi de illis servandis, et non impe-trandis litteris apostolicis contra ea, nec etiam ab alio vel aliis impetratis aut aliā quomodolibet concessis utendo, vos per vos vel procuratores vestros praestiteritis forsan hactenus vel vos impo-sterum praestare contigerit iuramentum, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictis ecclesiis, monasteriis, ordinibus et hospitalibus, illorumque praesulibus, seu oratoribus et superioribus ac magistris, praceptoribus, pri-oribus, militibus etiam antianis, capitulis, conventibus, civitatibus et locis, aliisque praedictis, illorum communitatibus et universitatibus, aliisque personis, etiam particularibus, neen archiepiscopis, episcopis et aliis Ordinariis, etiam eisdem cardinalibus, ac dictae curiae officialibus, illorumque collegiis, ac etiam decimarum, pedagiorum, gabellarum et onerum exactoribus et appaltatoribus, et aliorum onerum redemptoribus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriū derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac etiam nos et Sedem praedictam, etiam consistorialiter, ac de eorumdem cardinalium consilio, etiam per modum statuti et constitutionis perpetuorum, ac motu et scientiā similibus, deque apostolicae potestatis plenitudine, vel ad imperatoris, regum, reginarum, ducum, marchionum et aliorum principum instantiam, seu illorum contemplatione, in genere vel in

specie, ac aliā quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, etiamsi in eis ac statutis et stabilimentis praedictis caveatur expresse vel tacite quod Urbis-nisi originarii civibus romanis ac ci-vium eorumdem filiis conferantur, quodque nonnullarum ecclesiarum beneficia nisi per personas illustres vel nobiles ac etiam originarios cives aut aliā certo modo in illis expresse qualificatos ob-tineri non possint, et nulli cives Urbis ac civitatum, oppidorum, terrarum et locorum huiusmodi admitti, seu illorum privilegiis uti possint, nisi prius in dictis civitatibus, oppidis, terris et locis per certum tempus habitaverint, seu etiam in illis bona etiam stabilia for-san ad certum valorem ascendentia pos-sederint, quodque praceptoriae et alia beneficia quaecumque dicti hospitalis, tam ex eius institutione, quam ex sta-bilimentorum praedictorum dispositione, pensionibus clericis secularibus et aliis personis etiam apostolicā auctoritate re-servandis gravari non possint, quodque stabilimentis et privilegiis praedictis, etiam vigore implicitae derogationis la-tissime extendendae, etiam per quas-cumque litteras apostolicas, et quasvis etiam derogatoriū derogatorias, ef-ficaciores et insolitas clausulas, derogari non possit, nec derogatum censeatur nisi derogatio huiusmodi de consilio car-dinalium eorumdem fiat, et tum demum magistri et conventus praedictorum ad id accedat assensus, sintque litterae de-rogationis huiusmodi etiam per dictum magistrum subscriptae, ac illi et praefato conventu, per diversas in formā Brevis aut alias litteras diversis tempo-ribus cum certis intervallis presentatas, intimatae, et non aliā, nec alio modo, et semper in omnibus quae sic sient etiam de simili consilio derogationis sit apposita clausula quod illorum effectum

sortiantur de consensu magistri et con-
ventus praedictorum, et non aliás, nec
alio modo, quodque ipsi exactores et
appaltatores decimas, pedagia et onera
huiusmodi etiam ab exemptis exigere,
et illos ad solutionem seu contributio-
nem eogere et compellere possint seu
debeant; quibus omnibus, illorum om-
nium tenores, ac si de verbo ad verbum
insererentur, praesentibus pro expressis
habentes, illis aliás in suo robore per-
mansuris, hae vice dumtaxat, in genere
et in specie, ad effectum praesentium,
sufficienter et expresse derogamus, ae
derogatum esse decernimus; quodque
vos primam non feceritis in ecclesiis
huiusmodi personalem residentiam con-
suetam; ceterisque contrariis quibus-
cumque.

*Fides trans-
sumptorum.* § 6. Volumus autem, quod, antequam
gratiā creationis in nostros et Sedis
Apostolicae notarios vobis ut supra factā
perfrui valeatis, in manibus alicuius
personae in dignitate ecclesiasticā con-
stitutae professionem fidei iuxta articulos
pridem a Sede praedictā propositos
expresse emittere et solitum fidelitatis
iuramentum praestare omnino teneami-
ni, quodque praesentim transumptis,
etiam impressis, manu alienius notarii
publici subscriptis, et sigillo personae
in dignitate ecclesiasticā constitutae mu-
nitis, eadem prorsus fides ubique adhi-
beatur in iudicio et extra, quae praes-
entibus ipsis adhiberetur, si forent
exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub
annulo Piscatoris, die xxiii maii MDCLXVIII,
pontificeatus nostri anno I.

Dat. die 23 maii 1668, pontif. anno I.

LXI.

*Confirmatio resolutionis a particuliari
congregazione per Alexandrum VII*

deputatō emanatae, quod munus pro-
tectoris cappellae ad Praesepe Domini
in basilicā S. Mariae Maioris de Urbe
spectaret ad bonam memoriam car-
dinalem Pallottum, tamquam ex pro-
vinciā Marchiae Anconitanae oriundum,
in concursu domini cardinalis
Ursini, qui tamquam de parentelā
Sixti V oriundus illud praetendebat¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Dudum felicis recordationis Six-
tus Papa V praedecessor noster, in suis
super erectione cappellae ad Praesepe
Domini nostri Iesu Christi in basilicā
S. Mariae Maioris de Urbe sub plumbō
expeditis litteris, inter alia, ut eiusdem
cappellae illiusque fabricae et sacristiae
ac collegii felici et prospero regimini,
gubernio et conservationi opportune
consuleretur, utque promptum et para-
tum esset eius auxilium, bonae memo-
riæ Alexandrini, dum vixit, S. Mariae
in Cosmedin diaconum cardinalē de
Montealto nuncupatum, suum ex sorore
germanā secundum carnem pronepotem,
et, eo vitā functo, antiquiorem S. R. E.
cardinalē ex ipsis Sixti praedecesso-
ris familiā et parentelā, vel, in eius de-
ficitum, ex provinciā Marchiae Anconitanae
oriundum, seu, si nullus eorum foret,
primum presbyterum cardinalem pro
tempore existentem, eiusdem cappellae,
illiusque personarum, rerum, bonorum
et iurium protectorem ac defensorem,
cuius consilio et ope omnia in dictis
litteris expressa et quaecumque alia in
his et circa ea quomodolibet necessaria
agerentur, statuerentur et ordinarentur,
constituit et deputavit. Ae voluit et de-
claravit, quod, licet, nullo existente san-
guinis eiusdem Sixti praedecessoris car-
dinale, aliis ad id ut praefertur vocatus

*Recensentur
litteras Sixti V.*

¹ Ex Regest. in Secret. brev.

cardinalis munus protectoris huiusmodi subire et exercere incepisset, nihilominus, si postquam¹ contingenter aliquem dictae familiae et parentelae ad cardinatus honorem assumi, is in eiusdem muneris functione praeferri deberet, et constitutio et deputatio de cuiusvis alterius persona in protectorem huiusmodi factae, eo ipso cessare et expirare censerentur, et alias prout in praefatis Sixti praedecessoris litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberioris continetur.

*Controversia
et torta.*

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum communitatū et universitatum et hominum provinciae nostrae Marchiae Anconitanae praefatae nobis nuper expositum fuit, sub pontificatus recolendae memoriae Alexandri Papae VII, praedecessoris pariter nostri, dilectus filius noster Virginius S. R. E. cardinalis Ursinus nuncupatus, tamquam de parentelā praefati Sixti praedecessoris per quondam Flaviam Perettam Ursinam oriundus, bonae memoriae Ioannem Baptistam, dum vixit, eiusdem S. R. E. cardinalē Pallottum nuncupatum, ex dicta provinciā Marchiae oriundum, a munere protectoris cappellae huiusmodi excludere praetenderit, ortaque inter eosdem Virginium ex unā et Ioannem Baptistam cardinales ex alterā partibus super eā re, ad quem scilicet ex eis dictum munus protectoris spectaret,

*Congregatio
super eā re de-
pulata.*

controversiā, dictus Alexander praedecessor negocium huiusmodi commiserit particulari congregatiōni dilectorum filiorum nostri Giberti S. R. E. cardinalis Borromaei nuncupati et quatuor Romanae curiae p̄aelatorum, nempe Angeli nunc eiusdem S. R. E. cardi-

nalis Gelsi nuncupati, tunc in minoribus constituti et auditoris causarum palatii apostolieū munere fungentis, ac magistri Flaminii Taia, causarum eiusdem palatii auditoris, et Armindi Riccii, subdatarii nostri, ac quondam Lazari Botti, dum vixit, in utrāque signaturā referendarii, qui rationes et iura partium extraiudicialiter considerarent; praefati vero Gibertus cardinalis et p̄aelati, auditis plures earumdem partium informationibus et motivis, in eā fuerint sententiā, quod praefatum munus protectoris ad memoratum Ioannem Baptistam cardinalē tamquam ex dictā provinciā Marchiae Aconitanae oriundum spectaret; idque post factam dicto Alessandro praedecessori totius rei relationem a praefato Giberto cardinale per epistolam die VIII augusti MDCLXI scriptam significatum fuerit eidem Ioanni Baptista cardinali, qui subinde munus protectoris huiusmodi pacifice exercuit, ac in pacificā et quietā illius possessione, praefato Virginio cardinale nūquā in contrarium reclamante, defunctus est: nobis propterea dicti expōnentes, ne resolutionis huiusmodi super intellectu praenarrati articuli dictarum Sixti praedecessoris litterarum p̄aeviā maturā discussione emanatae memoria progressu temporis oblitteretur, humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur.

§ 3. Nos igitur, specialem ipsis expōnentibus gratiam facere volentes, et eo-
*Pontifex con-
firmat resolu-
tionem congre-
gationis.*

rum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latitis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dum-

¹ Videtur legendum postea (n. r.).

taxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, ac dictae epistolae tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et et insertis⁴ habentes, huiusmodi supplcationibus inclinati, praenarratam resolutionem, quod scilicet munus protectoris cappellae supradictae, in concursu dicti Virginii cardinalis, ad memoratum Ioannem Baptistam cardinalem tamquam ex supradictâ provinciâ Marchiae Aeneonitanae oriundum spectaret, a particulari congregatione praefatâ emanatam, ut praesertur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adipicimus.

*Decretum in
ritans et clau-
sula sublatâ.*

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque et non aliter in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quaecumque praeeminentiâ et potestate fungentes et funeturos, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis alter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis anctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Contrariorum
derogatio.*

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxv maii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 25 maii 1668, pontif. anno 1.

¹ Edit Main. legit *inserto* (R. T.).

LXII.

Confirmatio Brevis Gregorii XV, ab Urbano VIII confirmati, per quod hospitali B. Mariae Theutonicorum concessa fuerunt privilegia hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani¹.

*Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam..*

Ad pastorale fastigium meritis licet *Prooemium.* imparibus divinâ dispositione electi, eâ, quae de Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum et Apostoliceae Sedis benignitate in favorem militiarum et hospitalium quorumcunq; ad omnipotentis Dei gloriam, Ecclesiae praesidium, christianaequre religionis et fidei catholicae tuitionem et propagationem, pie salubriterque erectorum et institutorum, ac personarum in eis Altissimo famulantium, processerunt, apostolici munimini nostri patrocinio, cum id a nobis petitur, libenter constabilius.

§ 1. Dudum siquidem felicis recordationis Gregorius Papa XV praedecessor noster omnia et singula privilegia, indulta, facultates, exemptiones, immunitates, libertates et gratias, tam per se, Sedenque Apostolicam, quam per regolanda memoriae Leonem X, Clementem VII, Paulum III, Pium IV, Pian V, Gregorium XIII, Sixtum V, Gregorium XIV, Clementem VIII et Paulum V, Romanos Pontifices similiter praedecessores nostros, dilectis filiis magno magistro et conventui hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, illiusque prioribus, baiulivis, praceptoribus, commendatariis, fratribus militibus, subditis, vassallis, colonis et presbyteris euram animarum exercentibus concessa et respective confirmata, hospitali domus Beatae Mariae Theutonicorum, eiusque magistro, prio- *Gregorius XV
concedit privi-
legia prot in
rubrica.*

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ribus, baiulivis, praceptoribus, commendatariis, fratribus, militibus, subditis, vassallis, colonis ac presbyteris curam animarum excentibus concessit; decernens hospitale Beatae Mariae Teutonicorum, illiusque magistrum, priores, baiulivos, praceptores, commendatarios, fratres milites, subditos, vassallos, colonos et presbyteros nullis aliis privilegiis, gratiis et indultis, quatenus in huiusmodi concessione non comprehenderentur, quovis praetextu et ex quacumque causâ, uti, frui et gaudere posse nec debere, quinimo illa omnia cessare, ac irrita et nulla, nulliusque roboris et momenti esse et fore, prout in dictis Gregorii praedecessoris in formâ Brevis desuper sub die xxiii decembris MDCXXII expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, plenius continetur. Et subinde piae memoriae Urbanus Papa VIII, etiam praedecessor noster, per suas pariter in formâ Brevis die xix ianuarii MDCXXIV expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus itidem haberi volumus pro expresso, iam dictas Gregorii praedecessoris litteras sub certis modo et formâ tunc expressis confirmavit et approbavit.

Petitur con-
firmatio aposto-
lica.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilecti filii moderni magni magistri dicti hospitalis Beatae Mariae Teutonicorum nobis nuper expositum fuit, praedictae quidem Gregorii XV et Urbani praedecessorum litterae in viridi sint observantia, firmiora tamen et stabiliora sint ea, quibus saepius Apostolicae Sedis praedictae accedit auctoritas, cupiatque propterea idem magnus magister litteras huiusmodi apostolieae confirmationis nostrae praesidio roborari:

Annuit Ponti-
fex.

§ 3. Nos, ipsius magni magistri votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere, enique specialis favore

gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa lati, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censemtes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de congregacionis nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibuse piscoporum et regularium praepositorum consilio, praedictas Gregorii XV et Urbani VIII praedecessorum litteras, omniaque et singula in leis contenta, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

§ 4. Decernentes praesentes litteras Decretum ir-
ullo unquam tempore de subreptionis ritans.
vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel quopiam alio defectu, etiam ex eo quod locorum Ordinarii ad hoc vocati non fuerint, notari, impugnari, vel invalidari minime posse, minusque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus, restrictionibus et derogationibus comprehendendi posse, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas esse, siveque ab omnibus censerit, et ita per quoscumque indices et commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, iudicari et definiri debere, ac irritum et mane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

¹ Edit. Main. legit praedecessoris (R. T.).

Contra inobedientes poenae. § 5. Quocirea venerabilibus fratribus Moguntino et Pragensi archiepiscopis, ac dilecto filio causarum curiae camerae apostolicae generali auditori, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit¹, et quoties pro parte eorumdem magistri et militum ac fratrum dicti hospitalis Beatae Mariae Theutonicorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ eos praesentium litterarum commmodo et effectu pacifice frui et gaudere; non permittentes eos per Ordinarios praedictos, aut quosecumque alios, contra praesentium tenorem quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas huiusmodi incurrisse declarando, illasque etiam iteratis vieibus aggravando, interdictumque ecclesiasticum apponendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogatio contraria. § 6. Non obstantibus omnibus illis, quae dicti Gregorius et Urbanus praecessores in suis litteris praedictis respective voluerunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque;

§ 7. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eâdem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ad de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

¹ Edit. Main. legit fuerint (R. T.).

§ 8. Eorumdem autem praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, volumus, quod, Pii V, xxii septembris anno vi, ac Gregorii XIII, sub annulo Pisatoris, xxv novembris anno ix, neenon Gregorii XV, praedecessorum nostrorum, sub datum nomis febrarii, anno ii, pontificatum suorum, expeditis litteris in suo robore et efficacia permanentibus, praesentes litterae non comprehendant neque ecclesias neque personas in his quae ad curam animarum pertinent, in quibus decreta Concilii Tridentini ac in praedictâ Gregorii XV constitutione contenta omnino servari debeant;

§ 9. Ac quod praesentium litterarum transumptis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastice constitutae munitis, in iudicio et etiam extra illud ubique locorum plena et indubitate eademque prorsus fides adhibetur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Pisatoris, die ix iunii MDCCLXVIII, pontificatus nostri anno i.

Bat. die 9 iunii 1668, anno i.

Clausulae restitutiae.

Transumptio rum fides.

LXIII.

Commissio nuncio Florentiae super subsidio ab ecclesiasticis Status Senensis conferendo pro erpensis fluminum, fossatorum et aggerum ac viarum, aquaeductuum et aquarum decursio num districtus et Status Senensis¹.

Dilecto filio nostro et Apostolicae Sedis apud dilectum filium nobilem virum Ferdinandum Etruriae sibi subiectae magnum ducem nuncio,

Clemens Papa IX.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordio. In supremâ apostolicae servitutis speculâ, meritis licet imparibus, constituti, non ad illa tantum quae personarum ecclesiasticarum commoda et privilegia, verum etiam quae laicorum christifidelium, uti unius ac eiusdem Ecclesiae membrorum, onera sublevanda respi- ciunt, praesertim cum de publicâ et com- muni omnium utilitate agitur, uti com- munis ac providus omnium pater con- siderationis nostrae intuitum interdum dirigere debemus.

Activa. § 1. Cum itaque, sicut acceperimus, redditus publici, pro expensis fluminum, fossatorum et aggerum, neenon viarum, aquaeductuum et aquarum decursionum seu diversionum in territoriis, districtu et Statu Senensi, aliisque locis ad quae magistratus conservatorum Status Senen- sis iurisdictio extenditur, etiamsi essent membra sen pars dioecesum episcoporum extra eundem Statum Senensem constitutorum, assignati, expensis huiusmodi non sufficient, nec ei rei per imposi- tiones super bonis laicorum provideri possit, attento quod bona huiusmodi bonam partem in potestatem personarum ecclesiasticarum transierunt; dilecti vero filii magistratus conservatorum prae- fatorum ecclesias, monasteria et alia loca pia, ac clericos aliasque personas ecclesiasticas, tam seculares quam regu- lares, etiam exemptas, etiam religionis militiae S. Stephani ratione beneficiorum illi unitorum, ac etiam hospitalis S. Io- annis Hierosolymitani ratione commen- darum pro rata bonorum ad eos in ci- vitatibus, districtibus et territoriis dicti Status Senensis, et quousque iurisdictio dicti magistratus extenditur, consisten- tum, et per eos possessorum, ad con- tribuendum unâ cum laicis in expensis pro fluminibus, aggeribus, fossatis, viis,

aquaeductibus et aquarum decursionibus sive diversionibus huiusmodi, ex eo quod id publicam et communem tam laicorum quam clericorum utilitatem respi- ciat, teneri et obligatos esse, ac forsitan etiam in iudicio, licet de facto, praeden- tant: nos, considerantes explorati iuris esse clericos et ecclesiasticas personas ob communes utilitates et necessitates, etiamsi laicorum facultates non suppetant, ad huiusmodi contributionem nec cogi, nec aliâs etiam sponte concurrere posse, nisi episcopus et clerus tantam necessitatem et utilitatem inveniant, ut, consulto etiam prius Romano Pontifice pro tempore existente, aliquod subsidium per clericos et ecclesiasticas personas conferendum fore duxerint, motu pro- prio, non ad cuiusquam nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex merâ deliberatione et certâ scientiâ nostris, discretioni tuae per praesentes committimus et mandamus, quatenus de praemissis te diligenter informes, et, si in- veneris tantam adesse necessitatem vel utilitatem, neque laicorum facultates ad id suppetere, ac propterea existimes per clericos ac ecclesiasticas personas aliquod subsidium conferendum, tunc, co- gnito quantum supra redditus publicos ad faciendas dictas expensas deficit, pro eo quod deficiet, summam per ecclesias, monasteria et alia pia loca, ac clericos aliasque ecclesiasticas personas, tam seculares quam regulares, etiam exem- ptas, etiam per religionem S. Ioannis Hierosolymitani ratione commendarum, ac militiae S. Stephani huiusmodi ratione beneficiorum ei unitorum, singulis annis conferendam, apostolicâ auctoritate nostrâ arbitris et taxes; ita tamen ut etiam ad ratam bonorum possessorum et eorum fructum clerici et aliac personae ecclesiasticae supradictae sponte conforant. Et successive summam a te,

Nuncio ap-
stolico commit-
tetur taxa sub-
sidii prout in
rubrica.

ut praefertur, taxandam remedii opportunitis per aliquem seu aliquos a te deputandum seu deputandos exigi, et exactam pro subsidio ut supra cui seu quibus opus fuerit consignari cures ac facias, et insuper, pro facilitiori huiusmodi negotiis expeditione, tibi unum seu plures super recognitione praemissorum, non tam quoad taxam praefatam, quam per te ipsum ut supra fieri volumus, deputandi et substituendi licentiam, facultatem et auctoritatem concedimus et impartimur.

*Contra nisi de
statu.* § 2. Non obstantibus praemissis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon quarumvis ecclesiarum vel monasteriorum et regularium locorum, aut congregationum seu militiarum, etiam in ramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem ecclesiis, monasteriis, regularibus locis, ordinibus, ac militiis, illorumque praesulibus, capitulis, canoniciis, superioribus, magnis magistris, aliisque personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, etiam per viam statuti proprii, aut legis universalis, seu contractus, vel quasi, ex quibusvis causis et occasionibus, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, neenon irritantibus et aliis decretis, per quosecumque Romanos Pontifices praedecessores nostros et Sedem Apostolicam, ac etiam per nos, etiam motu pari et consistorialiter, in genere vel specie, concessis haec etenim et imposterum concedendis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa mentio in praesentibus facienda foret, illis alias in suo robore permanuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; eeterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem, et motu simili decernimus, quod pro expensis ex dictâ causâ factis in praeteritum ab octo annis usque in praesentem diem decursis clerici et personae ecclesiasticae supradictae subsidium huiusmodi, per te, ut praefertur, taxandum, nempe ratam octo annorum decursorum huiusmodi, quolibet ex infrascriptis quindecim annis similiter praestare, ac in dictis expensis pro rata concurrere teneantur; quodque praesens subsidium ad quindecim annos proximos dumtaxat praestari possit et debeat; quibus elapsis, illud omnino ccesset et cessare censeatur eo ipso, neque ad illius praestationem clerici aut personae ecclesiasticae huiusmodi ulterius teneantur, aut obligati existant, et id quod per clericos et ecclesiasticas personas conferetur, a laicis humiliter et cum gratiarum actione recipiatur, praestatioque subsidii huiusmodi quoad expensas pro ornatu fontium et fortalitiorum reparatione non intelligatur, neque de illis in taxâ per te aut possessores⁴ faciendâ ratio aliqua habeatur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiores, sub annulo Piscatoris, die xi iunii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 11 iunii 1668, pontif. anno 1.

LXIV.

Moderatio constitutionis Clementis VIII locum ciborum paschalium pro fratribus sancti Francisci de Paula ad infirmarias conventuum restringentis.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Iniuncti nobis caelitus pastoralis officii ratio postulat, ut, paternam religiosorum virorum Altissimi obsequiis sub au-

Proclamatio.

⁴ Vide an successores pro possessores legendum (R. T.).

sterioris vitae regulâ nuncipatorum enram gerentes, illorum necessitatibus, quantum cum Domino possumus, benignâ salubrique moderatione consulere studeamus.

Constitutio Clementis VIII referatur. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Petrus de Consentia, zelosus seu procurator generalis Ordinis fratrum sancti Francisci de Paula Minimorum nuncipatorum, quod dudum, videlicet anno MDXCVI, felicis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster peculiari constitutione fratribus dicti Ordinis prohibuit, sub poenâ privationis vocis activae et passivae per triennium, ne, durantibus eorum infirmitatibus, in quibus dumtaxat eisdem licitum est vesci cibis paschalibus, conventibus egrederentur.

Motiva illam modificandi. § 2. Verum quotidiano experimento comprobatum est ex constitutionis huiusmodi, optimo licet consilio emanatae, observatione multa oriri incommoda, cum fratres praedicti talibus saepissime corripiantur corporis infirmitatibus, ut ad aquas minerales vel potandas, vel earum balneis utendi ergo, se conferre cogantur; quac remedia nullatenus adhiberi valent, nisi cibis paschalibus iuxta medicinae regulas utantur, atque ita constitutionem praedictam infringant, ac poenis per eam latis sese exponant, si mortis periculum evadere velint.

Concedit pro- at in rubrica. § 3. Cum autem, sicut eadem exposicio subiungebat, praemissis attentis, Ordo praedictus zeloso seu procuratori generali ipsius Ordinis plures immixerit ut memoratae constitutionis moderationem ad hac sanctâ Sede impetrare curaret: nobis propterea dictus Petrus, eiusdem Ordinis nomine, humiliiter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolie dignaremur¹.

¹ Edit. Main. legit dignomur (R. T.).

§ 4. Nos igitur, eiusdem Petri votis favorabiliter annuere volentes, cumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel eansâ latis, si quibus quomodolibet in nodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de nonnullorum Romanae curiae praelatorum a nobis super negotio huiusmodi specialiter deputatorum consilio, praedictam Clementis praedecessoris constitutionem, per quam locus esus ciborum paschalium pro fratribus dicti Ordinis ad infirmarias conventum restringitur, auctoritate apostolie, tenore praesentium, ita moderamur, ut eisdem fratribus liceat etiam extra infirmarias huiusmodi cibis paschalibus vesci durante necessitate accessus, recessus et morae ad balnea, de consilio medici et cum licentiâ superiorum, quorum conscientiam oneramus; ita tamen ut in reliquis nihil relaxatum intelligatur disciplinae regularis.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, snosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari; non obstante praedictâ Clementis praedecessoris aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

De rogatio- contrariorum. Fides dand transumpta.

Fides dand transumpta.

praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem ubique fides adhibetur, quae praesentibus adhibetur si forent exhibatae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piscatoris, die xix iunii MDCCLXVIII, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 19 iunii 1668, pontif. anno 1.

LXV.

Confirmatio privilegii Ordini S. Antonii Viennensis a Bonifacio VIII concessi, ut illius religiosi regulam sancti Augustini servarent et canonici regulares eiusdem S. Antonii vocarentur⁴.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos admonet ut religiosorum virorum in Ecclesiâ Dei strenue laborantium statui, quieti et felicibus progressibus, quantum nobis ex alto conceditur, consulere ingiter studeamus.

Expositio. § 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Ordinis canonicorum regularium sancti Antonii Viennensis sub regulâ sancti Augustini, quod, cum religiosi dicti Ordinis, a primaevâ illius erectione anno IV, sub pontificatu felicis recordationis Urbani Papae II praedecessoris nostri factâ, servitio hospitalitatis et praesertim curiae infirmorum morbo qui ignis sacer S. Antonii vulgo vocatur laborantium operam semper impenderint, horum consideratione nonnulli Romani Pontifices praedecessores nostri eosdem religiosos multis privilegiis decorarunt, et inter hos recolendae memoriae Bonifacius PP. VII per suas anno MCCXCVII emanatas litteras.

Bonifacius VIII Ordini qualita- tem canonicâ annuit Pon- tifice et concur- mat.

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

ras prioratum S. Antonii Viennensis in Franciâ in abbatiam erexit, illiusque priorem instituit abbatem generalem Ordinis praedicti, ac regulam sancti Augustini eidem Ordini concessit, et servandam praescripsit illius religiosis, quos in futurum canonicos regulares sancti Augustini Ordinis sancti Antonii Viennensis haberi et vocari debere declaravit.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, licet hoc Bonifacii praedecessoris privilegium a piae memoriae Innocentio VI, Ioanne XXII, Martino V, Eugenio IV, Calisto III, Sixto IV, Leone X, Clemente VII, Paulo III, Gregorio XV et Urbano VIII Romanis Pontificibus praedecessoribus pariter nostris confirmatum fuerit, prout in eorum litteris desuper expeditis dicitur contineri, dictusque Ordo, privilegii huiusmodi ac antiquitatis suae institutionis vigore, in processionibus publicis aliisque congregationibus debitâ praecedentiâ semper gavisus sit, nihilominus religiosi eiusdem Ordinis in aliquibus eorum praceptoriorum et dominis S. Antonii desuper contra omnem iustitiam molestentur: nobis propterea dictus procurator generalis humiliter supplicari fecit ut privilegium praefatum, ac qualitatem canonicorum regularium, religiosis dicti Ordinis, ut praefertur, concessam, apostolice confirmationis nostrae patrocinio communire de benignitate apostolice dignaremur.

§ 3. Nos igitur, procuratoris generalis votis hac in re favorabiliter annuere, eumque specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dantaxat conse-

quendum, huius serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, petitam confirmationem, ad limites litterarum memorati Urbani VIII praedecessoris idibus iunii MDCXXIV expeditarum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus.

Decretum ir-
ritans.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio con-
trariorum.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in praefatis Urbani praedecessoris litteris concessa sunt non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpto-
rurn fides.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique tam in iudicio quam extra adhibetur; quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv iunii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno 1⁴.

Dat. die 25 iunii 1668, pontif. an. 1.

⁴ Ab electione anno II (R. T.).

Indultum ut religiosus sacerdos profes-
sus Congregationis monachorum sancti
Hieronymi in regnis Hispaniarum,
specialiter ab eadem congregacione de-
putandus, notarii munere, ad effe-
ctum capiendi informationes super pu-
ritate sanguinis monachorum ad pro-
fessionem in eadem congregacione ad-
mittendorum tantum, fungi possit.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

§ 4. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Iosephus a Toletu minister generalis congregationis monachorum S. Hieronymi in regnis Hispaniarum, quod, cum dicta congregatio, tum propter exactam regularis disciplinae observantiam, virosque doctrinâ atque pietate conspicuos qui in eâ semper floruerunt, tum propter propensam regum earumdem Hispaniarum catholicorum, quorum cadavera in ecclesiâ monasterii de Escuriali dictae congregationis sepeliri solent, erga ipsam congregationem voluntatem, in illis partibus semper fuerit in magnâ hominum existimatione atque veneratione, ad hanc tuendam iam dum factum fuit in eadem congregacione statutum, a felicis recordationis Ale-

Expositio.

Statutum con-
gregationis.

xandro Papa VII praedecessore nostro confirmatum, ut nemo in eamdem admittatur qui ad christianam religionem fideiique catholicam recenter sit conversus, aut ex aliquâ sectâ per Sedem Apostolicam reprobata originem trahat; et pro huius statuti observatione, quando aliquis ad professionem in aliquo eiusdem congregationis monasterio admittendus est, deputari solet de consensu capituli illius monasterii monachus ad capiendas debitas informationes super puritate sanguinis aliisque supradictis; qui monachus, cum nullam habeat iu-

risdictionem, cogitur pro capiendis informationibus huiusmodi rogare indices laicos ut facultatem tribuant notario capiendi in praesentia eiusdem monachi et testium una cum iuramento debitas informationes praedictas. Sed multorum annorum experientia compertum est maxima oriri incommoda ex eo quod in huiusmodi rebus ecclesiasticos¹ ad iudicium laicos recurri et notariis laicis utilitate sit, cum testes, veriti ne eorum secretae depositiones a notario laico revelentur, quandoque veritatem occultent, et, quod peius est, aliquando contra illam deponant; unde, ultra graves impensas quae in praemissis sunt, memoratae congregationis candor interdum contaminatur.

Festolatio
§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, dictus Iosephus minister generalis plurimum cupiat monachos Congregationis praedictae ad esse etum faciendi probationes necessarias, ac recipiendi iuramenta et depositiones testium super puritate sanguinis, aliisque, ut praefertur, requisitis, notarii munere fungi posse; nobis propterea humiliiter supplicari fecit ut in praemissa opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

**Indolget ut
monachus de-
potandus nota-
rii munere fu-
gaatur.**
§ 3. Nos igitur, ipsum Iosephum ministrum generalem specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore centes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut notarii munere, ad effectum tamen de quo agitur

¹ Edit. Main. legit ecclesiasticis pro ecclesiasticos (R. T.).

tantum, fungi possit alius religiosus sacerdos professus eiusdem congregationis pietate et fide probatus, specialiter ab eisdem deputandus a quibus enarratus monachus ad assumendas informationes deputatur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgenus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sive in praemissis per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides

¹ Forsan aliquis pro aliis legendum (R. T.).

*Decretum ir-
pilans.*

*Derogatio
contrariorum.*

*Transumpto-
rum fides.*

ubique tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die III iulii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 3 iulii 1668, pontif. anno II.

LXXII.

Confirmatio privilegiorum quorumdam collegio Germanico et Hungarico, ac cardinalibus illius protectoribus, a Iulio III, Gregorio XIII et Clemente VIII, circa iurisdictionem privativam dictis cardinalibus in causis eiusdem collegii, eiusque ecclesiarum, et monasteriorum illi unitorum competentem, concessorum, et a Gregorio XV confirmatorum, declaratorum et extensorum, cum declaratione quod dicti cardinales uti possint superioritate et iurisdictione privativa huiusmodi quoad monasteria et ecclesias ut praefertur unita, quae in praesentibus exprimuntur¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Ad pastorale fastigium divinâ dispositione evecti, illis, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, catholicae fidei conservationi et propagationi apostolicae charitatis zelo laudabiliter studentibus, pro perpetuâ conservatione salubrique direetione seminariorum et collegiorum quorumcumque praesertim in hac almâ Urbe verae religionis arce erectorum, ex quibus uberes in Ecclesiâ Dei fructus benedicente Domino assidue proveniunt, pie prudenterque decreta atque constituta esse noscuntur, ut firmiora semper atque stabiliora persi-

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

stant, apostolici muniminis nostri libenter adiungimus firmitatem.

§ 4. Dudum siquidem felicis recordationis Gregorius Papa XV, praedecessor noster, nonnulla privilegia, facultates et indulcta collegio Germanico et Hungarico de Urbe⁴, neconon tunc et pro tempore existentibus S. R. E. cardinalibus ipsius collegii eiusque personarum, rerum et bonorum quorumcumque protectoribus, a reecolendae memoriae Iulio III, Gregorio XIII et Clemente VIII Romanis Pontificibus praedecessoribus pariter nostris concessa, confirmavit et approbavit, nonnullasque declarationes, super eorumdem cardinalium protectorum superioritate et iurisdictione privative ad alios quosecumque iudices eis in eanis ipsum collegium eiusque personas, res et bona ac ecclesias, monasteria et beneficia illi unita quomodolibet concernentibus competente, fecit, aliaque dispositi, decrevit et ordinavit, prout uberioris continetur in ipsis Gregorii praedecessoris litteris sub plumbo desuper expeditis tenoris qui sequitur, videlicet:

Gregorius episcopus, servus servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. In supremo militantis Ecclesiae solio et apostolicae potestatis plenitudine summâ Redemptoris nostri benignitate constituti, ea, quae pro seminariorum quorumlibet praesertim in almâ Urbe nostrâ per Romanos Pontifices praedecessores nostros ad christianaे iuventutis piam et religiosam educationem ac in ecclesiasticis aliisque salutaribus disciplinis instructionem proinde institutorum conservatione et manutentione² a diversis Romanis Pontificibus etiam praedecessoribus nostris concessa et ordinata fuerunt,

¹ De collegio huiusmodi vide supra, pag. 45 huius tōmi (R. T.).

² Male edit. Main. legit *conservationem et manutentionem* (R. T.).

Recenseplur
privilegia colle-
gi et praeser-
tum litterae Gre-
gorii XV.

ut perpetuo firma et illibata persistant, libenter apostolico praesidio communimus; neenon dubia, si quia¹ circa ea temporum incuria insurgere compumperimus, ne exinde litium dispendia pro-rumpant, dilueidamus et declaramus, ac alias disponimus, prout rerum et temporum ratio postulat, nosque conspicimus in Domino salubriter expedire. Dendum siquidem, per felicis recordationis Clementem Papam VIII praedecessorem nostrum accepto quod Iulius III et Gregorius XIII, etiam praedecessores nostri, motu proprio et ex certa eorum scientia ac de apostolicae potestatis plenitudine ad divinum ubique cultum et² ecclesiasticam disciplinam restaurandum et angendum, animarumque salutem procurandum, ac ad Dei omnipotentis laudem, in dicta Urbe collegium Germanicum et Ungaricum appellatum respecti-ve erexerant et instituerant, ipsumque collegium, ac illius scholares et ministros pro tempore existentes, eorumque bona omnia, cuiuscumque qualitatis et quantitatis, in dicta Urbe vel extra eam et alias ubique locorum censentia, ab omni iurisdictione, correctione, visita-tione, dominio, superioritate et potestate pro tempore existentis vicarii, senatoris et conservatorum ac reformatorum eiusdem Urbis, neenon rectoris studii generalis Urbis praedictae, aliquumque quo-rumcumque iudicium et officialium in ipsa Urbe vel alias ubilibet constituto-rum prorsus liberos, immunes et exem-plos, ac libera, immunia et exempta respec-tive fecerant et constituerant, neenon eos et ea sub beati Petri et Sedis Apo-stolicae protectione suscepserant; et insuper idem Gregorius praedecessor tunc in humanis agentes bonae memoriae Ioanne Morenum Ostiensem et Alexan-

drum Farnesium Praenestinensem, et Ptolomaeum Coimensem Sabinensem epis-copos, neenon Mareum Siticum S. Mariae Transtyberim ab Altemps, et Ludovicum S. Homphirii titulorum S. R. E. presbyteros Madruecum nunupatrum, cardinales, dicti collegii et illius collegia-lum et personarum ac honorum quo-rumcumque protectores constituerat et deputaverat, illisque omnes et singulas etiam obligationes in formâ camerae, ac super iure congruo, et quacumque alias causas civiles et criminales, meras et mixtas dicti collegii, illiusque colle-gialium, scholarium, rectorum, aliorumque ministrorum et officialium pro tem-pore existentium huiusmodi in rebus et negociosis collegium praefatum et illius res, iura et actiones ac bona concer-nentibus, tam active quam passive per se ipsos, aut alium, seu alios, qui eis viderentur, etiam summarie, simpliciter et de plano, ac sine strepitu et figurâ iudicij, neenon manu regiâ, nullaque telâ iudiciariâ servata, sed solâ facti veritate inspectâ, ac etiam omni¹ et qua-cumque appellatione remotâ, audiendas², cognoscendas, decidendas, sineque debito terminandas, vel etiam delegandas, et, quatenus opus foret, citandi et inhibendi, ceteraque omnia opportuna fa-ciendi et exequendi liberam concesse-rat facultatem, decernens irritum quid-quid seenus super his, scienter vel igno-ranter, contingere attentari, prout in quibusdam Iulii sub datum pridie kalen-das septembres, pontificatus sui anno iii, ac etiam Gregorii, praedecessorum praefatorum, sub datum vii idus augusti, ii, et sub datum idibus iulii, iii, et sub datum kalendis martii, vii, et sub datum idibus aprilis, viii, et aliis diversis litteris et commissionibus diversis sui

¹ Edit. Main. legit *si quae* (R. T.).

² Coniunctionem et nos addimus (R. T.).

1 Edit. Main. legit *omnia* (R. T.).

2 Aptius forsitan *audien*ti**, etc. (R. T.).

pontificatus annis et temporibus expeditis continetur; et, stantibus praeinisis, minime dubitari posset aut deberet, quod nullus alius index, quaecumque potestate et auctoritate munitus, tam ecclesiasticus quam secularis, et tam ordinarius quam delegatus, tam in dictâ Urbe quam extra eam, in causis et negotiis dicti collegii Germanici et Ungarici se intromittere posset; nihilominus ab aliquibus id, ut idem Clemens praedecessor etiam acceperat, in dubium vertebatur, ac nonnullis in causis concernentibus collegium et illius personas, res et bona quaecumque huiusmodi, contra mentem et intentionem dictorum praedecessorum, sese intromittere procurabant: dictus Clemens praedecessor, omnem in praemissis dubitandi occasionem tollere volens, ac omnium et singulorum dictorum praedecessorum litterarum et commissionum ac concessionum, et per eas praedictis collegio et scholaribus eorumque ministris et personis necon bonis, iuribus et rebus quibuscumque concessorum privilegiorum, indultorum, exemptionum et concessionum tenores ac compendia sub quibuscumque verborum expressionibus et formis, ac si de verbo ad verbum inserti forent, pro expressis habens, necon etiam illas et illa perpetuo approbans et confirmans, motu simili et ex certâ scientiâ suâ ac de apostolicae potestatis plenitudine, dictâ auctoritate, statuit et ordinavit, et ita etiam eorumdem praedecessorum mentem et intentionem fuisse declaravit, quod, praeter praedictos collegii Germanici et Ungarici huiusmodi protectores, nullus alius index, quaecumque dignitate, auctoritate, privilegio et facultate munitus, tam ecclesiasticus quam secularis, ac tam ordinarius quam delegatus, tam in dictâ Urbe quam ex ea, in causis et negotiis ad collegium

praefatum, illiusque personas, res et bona ac iura quomodolibet ex quovis capite spectantibus et pertinentibus, tam praesentibus quam futuris, tam super obligatione in formâ camerae apostolicae, et iure congrui, quam alias quomodolibet, et ex quavis causâ terminique iudicialis et censurarum susceptione, ac ae quavis aliâ de necessitate exprimendâ causâ, sive active sive passive, tam in primâ quam secundâ et ulteriori instantiâ, ac in quaecumque iudicij et litis parte, tam circa res, bona et iura ipsius collegii, quam illius personas, quomodolibet exercere, sed quod omnis iurisdictio et superioritas in omnibus et singulis causis supradictis, ac quibuscumque aliis civilibus et criminalibus, meritis et mixtis, ipsum collegium et illius scholares et ministros ac officiales et personas eorumque bona, res et iura quaecumque aut alia quomodolibet concernentibus, ad praedictos et pro tempore existentes eiusdem collegii protectores, vel eorum indicem seu iudices deputatum seu deputatos, vel deputandum seu deputandos, pleno iure et in quacumque instantiâ, etiam privative quoad omnes alios quoscumque indices, etiam quoad illarum finalem et totalem executionem, cum facultate illas omnes quomodolibet coram aliis quibuscumque iudicibus introductas et pendentes reassumendi, et illis, sub ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis arbitrio suo imponendis et moderandis, inhibendi, ac, in eventum non partitionis, contradictores sententias, censuras et poenas praedictas incurrisse, servatâ formâ Concilii Tridentini, aggravandi, declarandi, reaggravandi, interdicendi, auxiliumque brachii secularis ad id si opus foret invocandi, attentata et innovata quaecumque revocandi, ac omnia et singula in praemissis et circa ea necessaria et

opportuna faciendi, dicendi et exequendi, spectare et pertinere in omnibus et per omnia perpetuo deberent, ac etiam eisdem et pro tempore existentibus dicti collegii protectoribus et defensoribus eorumque iudicibus denuo indulxit, ac eis amplam, liberam et omninodam de super facultatem et auctoritatem imparatus fuit, districte propterea inhibens omnibus et singulis aliis iudicibus supradictis ecclesiasticis et secularibus, quavis auctoritate, dignitate et potestate fungentibus et functuris, tam in almâ Urbe quam extra eam consistentibus, ne, sub nullitate omnium et singulorum actorum, processum, decretorum, mandatorum et aliorum quorumunque per eos fiendorum, contra declarationem, indultum et facultatem huiusmodi in dicti collegii, illiusque personarum et rerum, causis, litibus, negotiis et controversiis, tam civilibus quam criminalibus, meris et mixtis, quovis modo seu praetextu, etiam ratione privilegiorum et indultorum ipsis et eorum officiis et tribunalibus etiam per dictam Sedem aut alias quomodolibet concessorum, sese ingerere auderent seu praesumerent quoquomodo, ac etiam inane decrevit quidquid secus super iis a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingere attentari; non obstantibus litis pendentibus, si quae essent, et quibusvis apostolicis, et in universalibus, provincialibus et synodalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus, privilegiis quoque, indultis, quibusvis tribunalibus et curiis, illorumque iudicibus, et praesertim causarum dictae camerae apostolicae generali auditori, in genere vel in specie, concessis et innovatis, ac concedendis et innovandis, ne non omnibus illis, quae in singulis litteris praedictis expressum fuit non obstare, ceterisque contrariis

quibuscumque; quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non antem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad id servanda foret, illis alias in suo robore permanens, eâ vice dimitat, specialiter et expresse derogavit: prout in eisdem Clementis praedecessoris litteris, sub datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vi martii MDXII, pontificatus sui anno I expeditis, plenius continetur. Cum autem, sicut accepimus, licet, stantibus ita praemissis, omnis iurisdictio et superioritas in singulis causis huiusmodi protectoribus praefatis competere noscatur, ac etiam idem Gregorius praedecessor per alias suas litteras spiritualem iurisdictionem et animarum curam, quam ecclesiae dicto collegio unitae habent, totam ad ipsins collegii protectores pertinere, et, si quid forte in praedicti collegii constitutionibus desiderari usus rerum magis demonstraret, aut obscurum foret vel ambiguum, id protectores et superiores praedictos, re mature deliberata, ex communi omnium consensu supplere et declarare ac ad alia extendere posse voluerit, et desuper collegium, illiusque protectores, collegiales, personae et ministri huiusmodi molestari non debeant; nihilominus nonnulli, ut etiam accepimus, contra mentem et intentionem praedecessorum nostrorum praedictorum sese in iurisdictione huiusmodi aliisque praemissis intromittere praesumant et procurent¹, ac iam forte lites desuper introductae reperiantur: nos propterea, in praemissis omniem dubitandi occasione tollere volentes, ne non omnium

¹ Inchoaenter edit. Main. legit *praesumant et procurant* (n. r.).

et singulorum praedecessorum nostrorum praedictorum litterarum, commissionum et concessionum, ac per eas collegio et scholaribus praefatis eorumque et ecclesiarum eidem collegio unitarum ministris et personis ac bonis, iuribus et rebus quibuscumque concessionum privilegiorum, indultorum, exemptionum et concessionum tenores et compendia, sub quibuscumque verborum expressionibus et formis, ac si de verbo ad verbum praesentibus inserti forent, eisdem praesentibus pro expressis habentes, motu proprio et ex certa scientia nostris ac de apostolicae potestatis plenitudine similibus, non ad ipsius collegii rectoris et collegialium praedictorum aut quorumcumque aliorum nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex merita nostrae liberalitate, illas et illa cum omnibus et singulis in eis contentis et inde sequutis et sequendis, dicta auctoritate, tenore earumdem praesentium, approbamus et confirmamus, ac grata et rata habemus, illisque omnibus et singulis perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiucimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti ac solemnitatum quaruncumque de iure, usu vel consuetudine aut alias quomodolibet requisitarum vel necessariarum ac quosvis alias etiam quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, etiam si tales sint qui speciale et expressam requirant mentionem, in eisdem supplemus; decernentes ipsas litteras et in eis contenta quaecumque perpetuo valida et efficacia esse et fore, perpetuoque et inviolabili firmitatis et validitatis robore subsistere, ac suos plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, perpetuo firmiter et inviolabiliter observari et

adimpleri debere, ac ab eis nullo unquam tempore, quovis praetextu, colore vel ingenio recedi aut resiliri posse. Et nihilominus, pro potiori cautela, motu, scientia ac de apostolicae potestatis plenitudine similibus, omnes et singulas ac quascumque lites, causas, differentias, questiones et controversias inter protectores seu superiores et collegiales aut personas ab eis deputatas ex una et quoscumque alios etiam locorum Ordinarios ex altera partibus super praemissis aut eorum aliquo introductas etiam in auditorio causarum Rotae palatii apostolici vel alibi coram quibusvis iudicibus, secularibus vel ecclesiasticis, ordinariis vel delegatis, non tamen protectoribus praefatis, in primis seu alijs instantia pendentes indecisas, in statu et terminis in quibus reperiuntur de praesenti, etiamsi in illis ad calculum ferendae sententiae deventum, dummodo tamen in illis omnino conclusum non sit, ad nos harum serie avocamus; siveque avocatas penitus et omnino suppressimus, extinguimus et annulamus; ac ipsorum protectorum seu superiorum et collegialium aut personarum ab eis ut praefertur deputatarum adversariis, aut quibuscumque aliis in praemissis quomodocumque interesse habentibus vel habere praetendentibus, perpetuum desuper silentium ex nunc imponimus; ac propterea modernis et pro tempore existentibus eiusdem collegii protectoribus ac superioribus, ut, quotiescumque casus evenierit, ipsi omnia et singula eiusdem collegii constitutiones, statuta et decreta, prout eis videbitur et ratio dictaverit, interpretari et dilucidare, atque etiam alia ex integro et de novo facere et condere, ac ab omnibus, ad quos spectat et spectabit quomodolibet in futurum, nullo praevio examine seu approbatione,

sub poenis et censuris eis benevisis, observari facere possint et valeant, pariter concedimus et indulgemus; necnon statuimus et ordinamus, et ita etiam eorumdem praedecessorum et nostrae mentis et intentionis fuisse et esse declaramus,

Iurisdictionis praedicti collegi quibus committitur.

huiusmodi protectores, nullus alius index, quacumque dignitate, auctoritate, privilegio et facultate munitus, tam ecclesiasticus quam secularis, ac tam ordinarius quam delegatus, tam in dictâ Urbe quam extra eam, in causis et negotiis ad praeformatum collegium illiusque personas quascumque, res, bona et iura ex quovis capite spectantibus et pertinentibus, tam praesentibus quam futuris, ac tam super obligationibus in formâ camerae apostolicae, iure congrui, refectione viarum seu pontium, quam super re et negocio concernenti artem agriculturae, ac etiam annonae, doganae, ripae, ripetiae, terrae, studii, quam aliâs¹ quomodolibet et ex quavis causâ, terminique judicialis et censurarum susceptione, ac quavis aliâ de necessitate hic exprimendâ causâ, sive activâ sive passivâ, tam in primâ quam in secundâ et ulteriori instantiâ, ac cuiuscumque iudicij et litis parte, tam per viam appellationis quam nullitatis et recursus, restitutionis in integrum, vel alio quocumque remedio tam ordinario quam extraordinario, quovis modo se intromittere, vel aliâ actum aliquem iurisdictionis, tam civilis quam criminialis, tam circa res, bona et iura ipsius collegii, quam illius personas, necnon parochiales ac sine curâ ecclesias seu cappellas, cappellanias et beneficia quaecumque dicto collegio quomodolibet unita seu annexa, aut ab eo ratione monasteriorum, prioratum seu ecclesiarum ipsi incorporatorum quocumque modo

¹ Nescio an aliâ vel aliis legendum (R. T.).

dependentia, ac presbyteros, vicarios, cappellanos et ministros quomodolibet nuncupatos illis pro tempore etiam in curâ et exercitio parochialibus ac divinis deservientes, ad mutum protectorum vel aliorum superiorum aut collegialum dicti collegii praeviâ tamen Ordinarii approbatione ponendos et amovendos, ac etiam perpetuos quomodolibet exercentes, possit et valeat; curamque omnium et singularum ecclesiarum parochialium et curatarum, ad praedictum collegium quomodolibet spectantium, ab omnimodâ iurisdictione, superioritate et dominio quorumcumque Ordinariorum penitus et omnino, praeterquam in causis a Concilio Tridentino expressis, perpetuo eximimus et liberamus; et propterea neque coram eodem auditore camerae, ac eiusdem camerae clericis annonae, ripae, ripetiae praesidentibus et doganeriis, ac gabellae terrae studii consulibus, magistris viarum, cameralio, vicecameralio, senatore et conservatoribus Urbis, minusque coram archipresbyteris seu protectoribus basilicarum et ecclesiarum S. Ioannis Lateranensis, S. Petri, S. Mariae Maioris, seu eorum iudicibus, deputatis, et archiconfraternitatibus SS. Trinitatis peregrinorum et convalescentium, Consalonis et S. Marcelli, hospitalis S. Spiritus in Saxia, S. Iacobi Incurabili, ac aliarum quarumcumque ecclesiarum, hospitalium, archiconfraternitatum protectoribus, commendatoribus ac rectoribus quibuscumque et aliorum quorumcumque tribunalum tam in Urbe quam extra eam et curiae Burgi existentium iudicibus molestari et inquietari aut quoquo modo in indicium trahi res, bona, iura et personas supra expressas, possint aut debeant¹; nec minus

¹ Vel lege possit aut debeat, vel paulo ante personae .. expressae (R. T.).

possit aut debeat, sub quovis praetextu assertorum privilegiorum, indultorum et exemptionum quibus¹ suprascriptis iudicibus, protectoribus, commendatoribus et aliis quibuscumque expressis et nominatis ac de necessitate exprimendis et nominandis, quin omnis iurisdictio et superioritas in omnibus et singulis causis suprascriptis et aliis quibuscumque civilibus et criminalibus, meris et mixtis ipsum collegium et eius scholares ac ecclesias eidem collegio unitas, ministros, officiales et personas, eorumque bona, res et iura et curam animarum, illiusque exercitium, ac sacramentorum ecclesiasticorum administrationem aut alias quomodolibet concernentibus, ad predictos modernos et pro tempore existentes eiusdem collegii protectores, vel eorum iudicem seu iudices, deputatum seu deputatos, vel deputandum seu deputandos, pleno iure in quacumque instantia etiam privative quoad vicarium Urbis ac quosecumque locorum Ordinarios et omnes alias quoscumque iudices praefatos, etiam quoad illarum totalem et finalem executionem, cum facultate illas omnes quomodolibet coram aliis quibusvis iudicibus introductas et pendentes reassumendi, et illis, sub ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis arbitrio suo imponendis, moderandis et applicandis, inhibendi, ac in eventum non partitionis contradictores et inobedientes censuras et poenas ipsas incurrisse servatā forinā Concilii Tridentini huiusmodi declarandi, aggravandi, reaggravandi, interdicendi, auxiliūcumque brachii secularis, si opus fuerit, invocandi, attentata et innovata quaecumque revocandi, omniaque alia et singula in praemissis necessaria et opportuna faciendi, dicendi et exequendi, spectare et pertinere in omnibus et per

omnia perpetuo debeant; et etiam modernis et pro tempore existentibus dicti collegii protectoribus et defensoribus eorumque iudicibus tenore carumdem praesentium de novo perpetuo indulgemus, eisque liberam, plenam, amplam et omnimodam desuper facultatem et auctoritatem impartiunur; districte propterea inhibentes omnibus et singulis suprascriptis iudicibus, archipresbyteris, protectoribus, commendatoribus, consilibus etiam artis agriculturae, et aliis quibuscumque iudicibus ecclesiasticis et secularibus, quavis auctoritate, dignitate etiam episcopali et archiepiscopali seu alias maiori potestate fungentibus et functuris, tam in dicta Urbe quam extra eam consistentibus, ne, sub nullitatis omnium et singulorum actuum, processum, decretorum, mandatorum et aliorum quorumcumque per eos fiendorum, contra praesentem nostram declarationem, indulsum et facultatem in dicti collegii illiusque personarum, ac rerum causis, litibus, negotiis et controversiis, tam civilibus quam criminalibus, meris et mixtis, quovis modo seu praetextu, et ratione privilegiorum et indultorum ipsis et eorum officiis et tribunalibus etiam per Sedem predictam aut alias quomodolibet concessorum, sese ingerere audeant seu presumant quoquo modo; necnon irritum et inane decernimus quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter, contigerit attentari. Non obstantibus litis pendentiis, si quae sint, ac quibusvis apostolicis, etiam in universalibus provincialibus et synodalibus concilii editis, specialibus vel generalibus, constitutis et ordinationibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis quibusvis tribunalibus, curiis, illorumque iudicibus, et aliis quibuscumque, et praesertim dictae camerae apostolicae ge-

¹ Legerem quibusvis pro quibus (R. T.).

nerali auditori, in genere vel in specie, clericis, praesidentibus annonae, camerario, magistris viarum, auditoribus causarum rotae eiusdem palatii apostolici, agriculturae et aliis quibusvis consulibus, doganeriis, conservatoribus, senatori et aliis quibuscumque iudicibus et tribunalibus concessis et innovatis, concedendisque et innovandis, non facientibus de praesentibus nostris litteris speciale et individuam mentionem cum illorum insertione de verbo ad verbum non autem per clausulas et verba aequipollentia, ac regulâ de non tollendo iure quaesito, quatenus opus sit, neenon omnibus illis quae in singulis litteris praedictis expressa fuerunt non obstare; quibus omnibus, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumitavat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter vel divisim ab eâdem sit Sede indultum quod interdie, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, adiectonis, suppletionis, decretorum, avocationis, suppressionis, extinctionis, annulationis, impositionis, concessionis, indultorum, statuti, ordinationis, declarationis, exemptionis, liberationis, impartitionis, inhibitionis, voluntatis et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipo-

tentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCXXI, XII kalendas martii, pontificatus nostri anno II¹.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, <sup>Confirmantur
privilegia.</sup> praeinseriae quidem Gregorii praecessoris litterae et in eis contenta² haec tenus illibate, ut par est, observata fuerint, plenunque vigorem obtineant de praesenti; firmius tamen atque solidius persistant et perennent illa quae Apostolicae Sedis auctoritate saepius corroborantur: hinc est quod nos, praemissorum omnium et singulorum inviolabili robori, firmitati et efficaciae, quantum nobis ex alto conceditur, consulere cipientes, motu simili, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ad abundantiorem cautelam, et quatenus opus sit, omnia et singula privilegia, facultates, iurisdictiones, superioritates, praerogativas, gratias et indulta memorato collegio, eiusque personis, rebus et bonis, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus eiusdem collegii protectribus, et alias quomodolibet a praefatis Iulio III, Gregorio XIII, Clemente VIII et Gregorio XV praecessoribus, sicut praemittitur, respective concessa et attributa, ac confirmata et approbata, omnesque et singulas eorumdem praecessorum litteras desuper emanatas, et praesertim praeinserias dicti Gregorii XV praecessoris, cum omnibus et singulis in eis contentis et expressis, ac inde legitime sequuntis et secuturis quibuscumque, tenore praesentium perpetuo approbamus et confirmamus, ac rata et grata habemus, illisque omnibus et singulis perpetuae atque irrefragabilis

¹ Non satis ista cohaerent; vet legendum an. 1622, vet pontif. an. I (R. T.).

² Male ed. Mam. legit contentis (R. T.).

^{Defectus sup-}
^{Plet.} apostolicae firmitatis vim, robur et effi-
cacia adiungimus, ac omnes et singulos
tamen iuris quam facti et solemnitatum
quarumcumque, ex iuris communis et
constitutionum apostolicarum et decreto-
rum etiam camerarium et consistoria-
rium, neenon Urbis, aliorumque statuto-
rum quorumvis, etiam iuramento, confir-
matione apostolica, vel quavis firmitate
aliâ roboratorum¹, eorumque reformatio-
num et novarum additionum, usuum et
consuetudinum etiam immemorabilium
praescripto, seu de stylo, aut aliâ quovis
modo in similibus etiam de necessitate
observandarum, et alios quoslibet, etiam
quantumvis magnos, formales et substanciales
ac inexcogitatos et inexcogitabiles
defectus, si qui in praemissis vel
eorum aliquo principaliter vel accessorie
antecedenter vel consequenter aut con-
comitanter seu aliâ quomodolibet in-
tervenerint, vel intervenisse dici, cen-
seri, intelligi vel praetendi unquam
possent, plenissime et amplissime sup-
plemus, ac sanamus, et penitus et omni-
nino tollimus, perimimus et abolemus.

<sup>Cardinali-
bus protectori-
bus omnem su-
perioritatem in
collegio illiusque
annexis confir-
mat.</sup> § 3. Praeterea memoratos cardinales
dicii collegii protectores, nunc et pro
tempore quandocumque existentes, om-
nem superioritatem, omnemque iurisdi-
ctionem, eis, sicut praemittitur, conces-
sam et attributam, in quibusvis causis, li-
tibus et controversiis tam civilibus quam
criminalibus, meris et mixtis, etiam pri-
vative quoad omnes et singulos iudices
supradictos, et aliâ in omnibus et per
omnia prout in praemissis Gregorii XV
praedecessoris expressum est, circa S. A-
pollinaris de Urbe et ruralem S. Ma-
riae in Celsano Portuensis dioecesis
ecclesias, ac Ss. Sabae et Andreae Ur-
bis, olim Cisterciensium, S. Petri Laudi
veteris Laudem.², et S. Christinae mo-

1 Male edit. Main. legit *roboratis* (R. T.).

2 Ita edit. Main.; quid sit nescio (R. T.).

nasteria S. Benedicti, Mediolanensis
sive Papiensis seu nullius dioecesis, ac
abbatiam secularem sive monasterium
S. Crueis Fontis Avellanae eiusdem S.
Benedicti congregationis Fontis Avella-
nae, nullius seu Eugubinae dioecesis,
et monasterium S. Stephani in monte
Caelio Urbis, S. Pauli primi eremitae
Ordinum respective, eorumque ecclesias,
cappellas, cappellanias et beneficia, ac
membra, dependentias, bona, praedia,
redditus, proventus, iura, obventiones et
emolumenta quaecumque dicto collegio
dudum apostolica auctoritate perpetuo
unita, annexa et incorporata, et ab eo
quomodolibet dependentia, ac in alia
quaecumque monasteria, prioratus, ec-
clesias et beneficia, quae eidem colle-
gio pari auctoritate in futurum quando-
cumque uniri, annexi et incorporari
contigerit, eorumque respective perso-
nas, presbyteros, cappellanos, vicarios
et ministros quoslibet, libere ac sine
ullo prorsus impedimento exercere, ce-
teraque omnia eis per praemissas litteras
quovis modo concessa facere et
execui posse ac debere, motu, scientia
et potestatis plenitudine paribus, de-
cernimus et declaramus.

§ 4. Decernentes pariter easdem praet-
entes litteras et in eis contenta quaecumque,
etiam ex eo quod quicunque in praemissis interesse habentes seu ha-
bere quomodolibet praetendentes, cuiusvis
status, gradus, ordinis, praeeminentiae
et dignitatis, seu aliâ specificâ et
individuâ mentione et expressione digni
existant, illis non consenserint, nec ad
ea vocati, citati et auditii, seu causae,
propter quas ipsae praesentes emanarint,
adductae, verificatae et iustificatae
ullatenus fuerint, aut ex aliâ quaecumque
quantumvis iusta, piâ, legitimâ et
privilegiatâ causâ, colore, praetextu et
capite, etiam in corpore iuris clauso,

<sup>Decretum ir-
ritans.</sup>

etiam enormis, enormousimae et totalis laesioni, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam quantumvis magno et formaliter et substantiali defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari, ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudque quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessu vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare quoquo modo posse, sed easdem praesentes litteras semper firmas, validas, efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque et non aliter in praemissis omnibus et singulis censeri, atque ita per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici et curiae camerae apostolicae generalem auditorem⁴, ac S. R. E. praedictae cameralium seu procamerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, neconon dictae camerae praesidentes clericos, aliosve quoslibet officiales et ministros, ceterosve quoscumque qualibet praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scieater vel ignoranter, continerit attentari.

Deregat con-
trariis.

§ 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, piae memoriae Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri de gratiis qua-

⁴ Edit. Main. legit auditores (R. T.).

lecumque interesse camerae praedictae concernentibus in eadem camerâ intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut easdem praesentes litteras ibideum praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon omnibus et singulis quae dictus Gregorius praedecessor in suis litteris praesertim voluit non obstar; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem <sup>Transumpto-
rum fides.</sup> praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubiqui tam in iudicio quam extra adhibetur, quae praesentibus adliberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiv iulii MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 14 iulii 1668, pontif. anno II.

LXVIII.

Indultum, priori generali fratrum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo concessum, conferendi lauream doctoratus in collegio S. Mariae Transpontinae de Urbe fratribus eiusdem Ordinis qui titulo magisterii sunt insigniti.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Dudum felicis recordationis Urbano ^{Proemium.} Papae VIII praedecessori nostro pro parte quondam Theodorii Stratii tunc temporis prioris generalis fratrum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo exposito, quod ipse, iuxta regularia dicti Ordinis instituta apostolice auctoritate confirmata, Ordinis huiusmodi profes-

sores, qui eos cursus, lecturas vel exercitia litterarum peregerant, quae secundum eorumdem regularium institutorum formam et tenorem requirebantur, eiusdem Ordinis magistros in sacrâ theologiâ creandi et instituendi facultatem habebat, dummodo tamen iidem professores magisterii sive doctoratus in eâdem sacrâ theologiâ lauream in aliquâ approbatâ studii generalis universitate susciperent;

Motiva. § 1. Quia vero in suscipienda magisterii sive doctoratus in universitate generali huiusmodi laureâ intolerabiles pecuniarum summae expendendae erant in magnum pauperrimae inter Mendicantes religionis detrimentum, et collegium S. Theresiae Salamantinae eiusdem Ordinis semper habuerat et imposterum habitum sperabatur regentes et in eâdem sacrâ theologiâ magistros doctos et in litterarum exercitiis maxime versatos, per euindem Theodorum priorem generalem praefato Urbano praedecessori supplicato, ut, quo debitus virtutis honos eiusdem Ordinis provinciarum Hispaniae et Lusitaniae professoribus, qui in artibus et sacrae theologiae huiusmodi studiis cursum perfecissent, et aliâ digni et idonei essent, sublatis expensis huiusmodi, haberetur, super praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaretur¹:

**Constitutio
Urbanus VIII.** § 2. Idem Urbanus praedecessor, huiusmodi supplicationibus inclinatus, praefato Theodoro et pro tempore existenti priori generali dicti Ordinis, ² omnibus et singulis eiusdem Ordinis et provinciarum praefatarum professoribus, quos, absolutis per eos cursu, lecturis vel exercitiis litterarum a regularibus dicti Ordinis institutis, ut praefertur, requi-

sitis, et servatis aliâ servandis, magistros in eâdem sacrâ theologiâ crearet et institueret, quod illi in praefato collegio Salamantino S. Theresiae cum rigoroso examine et approbatione regentum et aliorum magistrorum eiusdem collegii, ac servatis aliis conditionibus iuxta regularia instituta huimusmodi necessariis, a superiori eiusdem collegii magisterii sive doctoratus in eâdem sacrâ theologiâ lauream suscipere libere et licite possent et valerent, concedendi et indulgendi facultatem, auctoritate apostolicâ concessit, et aliâ prout in ipsius Urbani praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die xxvi augusti MDCXXXIV expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberioris continetur.

§ 3. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum Matthei de Orlando ac Andreae Lao prioris et procuratoris generalium dicti Ordinis respective nobis nuper expositum fuit, maiori parti fratum eiusdem Ordinis valde incommodum sit, laureae doctoralis huiusmodi consequendae ergo, ad memoratum conventum Salamantinum accedere; nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 4. Nos igitur, dictos exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus

¹ Male ed. Main. legit *dignaremur* (R. T.).

² Coniunct. et importune hic interiectam determinamus (R. T.).

Supplicatio
et motiva novâ
cocessione.

Confirmat pro-
ut in rubrica.

inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularum praepositorum consilio, praefato Mattheo moderno et pro tempore existenti priori generali Ordinis praefati petitam facultatem conferendi lauream doctoralem illis fratribus qui ex praescripto constitutionum Ordinis huiusmodi magisterio insigniti fuerint, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus: ita tamen ut illâ extra collegium Salamantinum nonnisi in collegio S. Mariae Transpontinae de Urbe ejusdem Ordinis uti possit, ac salvâ semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium.

Decretum irritans.

§ 5. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suôsque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dieti Ordinis eiusque provinciarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum,

hae vice dimittaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub animo Piscatoris, die xx iuli MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 iuli 1668, pontif. anno II.

LXIX.

Erectio congregationis sive unionis matronarum et virginum nobilium et illustrium sub denominatione Cruciferarum in ecclesiâ seu cappellâ per episcopum Viennensem designandâ⁴.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Redemptoris et Domini nostri Iesu Christi, qui humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, morteni autem cruceis, vices, quamquam immeriti, gerentes in terris, pia fidelium praesertim sublimium personarum, quae non minus eximiae devotionis, spiritualliumque rerum studiis, quam secularium bonorum splendore fulgent, vota, ad angendam viviscae Crucis, ex qua salus nostra pependit, venerationem tendentia, favoribus et gratiis libenter prosecutimur opportunis.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit carissima in Christo filia nostra Eleonora Romanorum regina illustris, clarae memoriae Ferdinandi III dum vixit eorumdem Romanorum regis in imperatorem electi relieta vidua, quod, cum particula ligni dominicae Crucis (ut pie creditur) in cappellâ palatii imperialis civitatis Viennensis debitâ cum veneratione asservaretur, et ante aliquot menses palantium praedictum formidabili incendio, quo etiam muri ipsi consumpti

Expositio.

⁴ Ex regest. in secret. Brev.

fuerunt, conflagrasset, nihilominus particula praedicta, quam clarae pariter memoriae Maximilianus I dum vixit eorumdem Romanorum imperator semper augustus et memoratus Ferdinandus rex semper eximie coluerunt, post quinque dies intacta inter extintos carbones et cineres reperta fuit.

Motiva et sup-
plicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositione subiungebat, dicta Eleonora regina, peculiari suā erga SS. Crucem praeferatam devotione, hocque etiam tam insigni miraculo, quod Dominus noster Iesus Christus ad gloriam eiusdem viviscae Crucis patrare dignatus est, mota, unam matronarum et virginum illustrium Cruciferarum nuncupandarum, quae sub aeterni Regis glorioissimae scilicet Crucis vexillo militare debeant, congregationem sive unionem ex¹ ipsā Eleonorā reginā, ac dilectissimis in Christo filiabus nobilibus pueris Mariā Eleonorā et Mariā unā² archiducissim Austriae eius filiabus, aliisque matronis et virginibus nobilibus et illustribus tam palatii imperialis quam aliarum partium, in eam adscribi voluntibus, constatarum in civitate praedictā Viennensi a nobis erigi et institui, ac spiritualibus indulgentiarum muneribus decorari suminopere desideret; nobis propterea supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolice dignaremur.

Facultatem eri-
gendi congre-
gationem Cru-
ciferarum con-
cedit Pontifex. § 3. Nos igitur, qui devotionis et pio-
rum operum, divinique cultus incre-
mentum, ac animarum salutē paternae
charitatis studio libenter promovemus,
eximiam memoratae Eleonorae reginac
pietatem plurimum in Domino commen-
dantes, ac laudabili eius desiderio,
quantum eum Domino possumus, favo-

¹ Coniunct. ex nos addimus (R. T.).

² Aliquid deesse videtur, ex. g. et alterā, vel
aliter legendum, ex. g. Piā pro iūnā (R. T.).

rabiliter annuere cupientes, huiusmodi supplicationibus inclinati, in cappellā palatii imperialis Viennensis, sive aliā cappellā seu ecclesiā per venerabilem fratrem episcopum Viennensem designandā, unam congregationem sive unionem principissarum ex inclytā domo Austriae, aliarumque matronarum et virginum illustrium et nobilium, sub titulo seu denominatione Cruciferarum, cuius consorores processionaliter incedere, divina officia celebrare, sese congregare, et cetera, quae per confratres et consorores aliarum similium congregationum sive confraternitatum fieri solent, facere libere et licite possint et valeant, accedente tamen ad id memorati episcopi Viennensis consensu, et miraculo praedicto eoram illo verificato, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, perpetuo sine cuiusquam praeiudicio erigimus et instituimus. Ac ipsius congregationis sive unionis sic erectae et institutae consoribus pro tempore existentibus, ut quaecumque capitula, statuta, decreta et ordinationes pro salubri earum et dictae congregationis seu unionis gubernio et directione necessaria et opportuna, legitima tamen et honesta, ac sacris canonicis et constitutionibus apostolicis, neconon Concilii Tridentini decretis minime contraria, et per praedictum episcopum Viennensem examinanda et approbanda, facere et edere, illaque pro tempore, prout eis videbitur et expediens fuerit, praeviā tamen examinatione et approbatione ciudem episcopi pro tempore existentis, mutare, alterare, corrigeret et in melius reformare, ac insuper omnia et singula legata, relieta, res et bona quomodolibet qualificata, mobilia et immobilia, per quosecumque christifideles eidem congregationi sive unioni per viam testamenti, dotationis, aut alias quomodolibet pro tempore data, relictā,

donata et elargita, ac danda, relinquenda, donanda et elargienda recipere, illaque per eaurum officiales et ministros regere, gubernare et administrare, ac in eiusdem congregationis sive unionis eiusque piorum operum usus et necessitates ae utilitatem convertere, ita tamen ut de receptis et administratis praedicto episcopo Viennensi iuxta decreta Concilii Tridentini ratione reddere teneantur, libere et licite possint et valeant, auctoritate et tenores praedictis, concedimus et indulgenmus.

**Consororibus
praemissis in-
dulgentias con-
cedit.**

§ 4. Insuper, ut consorores praedictae in piorum operum exercitio magis confoveantur, et ad illa imposterum exercenda peramplius invitentur¹, dictaque congregatio sive unio maiora in dies benedicente Domino suscipiat incrementa, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate consisi, omnibus et singulis mulieribus, matronis et virginibus, quae congregationem seu unionem huiusmodi imposterum ingredientur, die primo earum ingressus, si vere poenitentes et confessae sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, plenariam, ac eisdem in cuiuslibet earum mortis articulo, si vere etiam poenitentes et confessae ac sacra communione refectae, vel, quatenus id facere nequiverint, saltem contritae, nomen Iesu ore, si potuerint, sin minus, corde devote invocaverint, etiam plenariam; necnon praedictis consororibus in eadem congregatione sive unione pro tempore descripsit, principisis quidem ex inclytâ domo Austriacâ ortis, seu in ea pro tempore nuptis, quae semel in hebdomadâ, ceteris vero, quae quinque vicibus quolibet anno, vere poenitentes et confessae sanctissimum Eucharistiae sacramentum in

ecclesiâ seu cappellâ ipsies congregationis sive unionis sumpserint, ibique pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione supplices ad Deum preces effuderint, qua vice praedictarum id egerint respective similiter plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Dominio concedimus.

§ 5. Praeterea omnibus et singulis consororibus praedictis in eadem congregatione sive unione pro tempore descriptis, quoties aliquod christiana charitatis vel pietatis opus exercerent, toties centum dies de iniunctis eis aut aliis quomodolibet debitib[us] poenitentiis in formâ Ecclesiae consuetâ relaxannis. Nam, ut ecclesia seu cappella in qua praedicta particula ligni SS. Crucis pro tempore asservabitur, congruis frequenter honoribus, et christifideles eo libenterius devotionis causâ ad illam confluant, quo ex hoc ibidem spiritualium gratiarum donis uberiori noverint se reflectos, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac sacra communione refectis, qui ecclesiam seu cappellam huiusmodi in Inventionis et Exaltationis eiusdem SS. Crucis festis diebus a primis vesperis usque ad occasum solis utriusque festi huiusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die praedictorum id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

*Et alios fide-
libus.*

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, eeterisque contrariis quibuscumque: praesentibus perpetuis futuris temporibus valiturs.

*Derogat eca-
trialis.*

¹ Forsan incitentur (p. T.).

§ 7. Volumus autem, ut, si alias dictis consistoribus praemissa peragentibus aliqua alia indulgentia perpetuo vel ad tempus concessa fuerit, aut si dicta congregatio sive unio alieni archiconfraternitati unquam aggregetur, praesentes et quaevis aliae litterae apostolicae quoad indulgentias et peccatorum remissiones praedictas illi nullatenus suffragenter, sed ex tunc eo ipso prorsus nullae sint.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die II augusti MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 2 augusti 1668, pontif. anno II.

LXX.

Commissariatus pro sublerandis communitatibus et universitatibus Status Ecclesiastici¹.

Dilecto filio magistro Ioanni Francisco Nigrone, in utraque signaturā nostrā referendario,

Clemens Papa IX.

**Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Prooemium. Paterna nostra erga huius sanctae Sedi subditos charitas facit ut eorum sublevamini, commodis et utilitati, quantum cum Domino possumus, libenter consulamus.

Deputatio commissariatus ad visendas communites, exceptis illis quae sunt Legationum. § 1. Hinc est quod nos, felici communitatum et universitatum Status nostri Ecclesiastici, quas nonnullis indebitis oneribus gravari, ex eorum recursibus ad congregationem nonnullorum S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum super illarum sublevamine a nobis deputatam habitis, intellectimus, statui et levamento opportune prospectum esse cupientes, ac de tua fide, prudentia et integritate

plurimum in Domino confisi, te pro rebus ad annonam spectantibus, necnon pro revidendis rebus Montium pietatis, hospitalium et aliorum locorum piorum, quorum administratio ad communitates et universitates quarumcumque civitatum (non tamen Beneventanae), terrarum, oppidorum et locorum Status Ecclesiastici praedicti extra quatuor Legationes, ac districtum almae Urbis nostrae consistentium, spectat, ad easdem civitates, terras, oppida et loca visitandum, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, destinamus et deputamus.

§ 2. Dantes tibi, privative quoad omnes alios, liberam, amplam et absolutam facultatem et auctoritatem omnes et singulos redditus, expensas et debita cuiuslibet communitatis ac universitatis, civitatum, terrarum, oppidorum et locorum praefotorum, et annonae, necnon rationes et computa illorum qui redditus et bona earumdem communitatum et universitatum atque annonae ac dictorum Montium pietatis et aliorum locorum piorum praefotorum quovis modo administraverint, etiamsi alias revisa et solidata fuerint, revidendi, quosecumque debitores, tam seculares quam ecclesiasticos, etiam regulares utriusque sexus, ac omnes privilegiatos, etiam fratres hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, et alios etiam in ecclesiastica, episcopali, patriarchali, ac etiam maiori dignitate constitutos, illorumque famulos, ministros, oblatos et colonos ad eorum debita persolvenda, manu regia et sola facti veritate inspecta, cogendi, necnon omnes lites et controversias super praemissis exortas eadem auctoritate concordandi, seu prout de iure terminandi, expensas, quae tibi superfluae videbuntur, resecandi, quascumque collectas seu gabellas, quae tibi pro facilitiori et celeriori rerum praedictarum redemptione

Facultates collatae.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

necessariae sive quomodolibet opportunae visae fuerint, imponendi, taxas cancelliarium tam tribunalium gubernitorum quam communitatum et universitatum praedictarum in causis tam civilibus quam criminalibus et mixtis, neenon taxas exactiōnem gabellarum et cuiusvis generis gravaminum, pondera quoque et mensuras revidendi, illaque ad debitum et convenientem iustitiae modum reducendi, etiam quatenus ad appaltatores camerales spectat, iuxta tabellas eiusdem camerae (ita tamen ut quantum ad hos procedas cum facultatis dilecti filii camerae nostrae apostolicae tesaurarii generalis, quas tibi ad hunc effectum communicamus), ac cum eisdem facultatis recognoscendi omne genus gravaminum, quae iudicem appaltatores vel subcollectores spoliorum, sive alii ministri et officiales, aut commissarii, tam civiles quam criminales, aliquique quilibet per litteras patentes dictae camerae deputati¹, quovis modo forsitan inferant, et signanter per gabellas quae noviter introductae asseruntur absque beneplacito apostolico et facultate necessaria, et observantiam edicti Aldobrandini nuncupati aliarumque ordinationum et mandatorum variis temporibus datorum et factorum et nuper innovatorum procurandi, rationes et computa solidandi, ac controversias, inter communitates et universitates neenon appaltatores sive alios ministros et officiales ac commissarios seu deputatos huiusmodi respective vertentes, compонendi et decidendi, repartitiones quoque, quae pro reparacione viarum et pontium fiunt, revidendi, atque, si quid in his inordinatum repereris, damnum iniuste gravatis² refici curandi, ac providendi ut

repartitiones huiusmodi in futurum debitā rectitudine et quantum fieri poterit minori cum subditorum nostrorum detimento fiant, et pro praemissorum omnium executione contra quascumque personas etiam quovis privilegio et exemptione suffultas procedendi, abusus et inconvenientia quacumque circa exactiones ouerum publicorum, tam cameralium, quam communitativorum, neenon in ceteris omnibus, quae servitum et sublevamen camerae et communitatum ac universitatum subditorumque nostrorum praedictorum concernunt, quomodolibet introductos et emanata respetive tollendi, perimendi et abolendi, ac denique omnia et singula alia, communis ammonae et camerae neenon communitatum et universitatum subditoris huiusmodi concernentia, ad instar congregationis super bono regimine communitatum et universitatum Status nostri Ecclesiastici praedicti deputatae, faciendi, dicendi, mandandi et exequendi, praescribendi etiam in eis regulas et ordinationes, quibus, ut abusus huiusmodi de cetero non committantur subditique nostri ab indebitis gravaminibus immunes serventur, opportune provideri possit.

§ 3. Volumus autem ut a decretis et ordinationibus per te vigore praesentium faciendis nulla ad quoscumque indicies admittatur appellatio, sed recursus tantum habeantur ad memoratam congregationem super sublevamine deputatam.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac civitatum, terrarum, oppidorum et locorum praefectorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet con-

Ab eius decretis non admittitur appellatio, nisi ad congregationem deputatam.

Derogatio contrariorum.

¹ Ed. Main. legit *deputari pro deputati* (R. T.)

² Male item ed. Main. legit *gravatis pro gravatis* (R. T.).

cessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v Augusti MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 5 augusti 1668 pontif. an. n.

LXXI.

Nova concessio Bullae cruciatae Portugalliae ad triennium, a die quo Ulyssiponae, quoad Portugalliam, et, quoad loca ultramarina, a die quo in illis respective publicabitur, computandum.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Concessiones cruciatae Portugalliae recentiores et temporales, ad certum tempus publicandas et duraturas, per Sedem Apostolicam concedi consuetas omnibus et singulis christifidelibus in Portugalliae et Algarbiorum regnis ac eorumdem regnorum insulis in Indiis Orientalibus et ultramarinis conquisis terris et locis eorumdem regnum Portugalliae et Algalbiorum huiusmodi dominio temporali subiectis commorantibus et ad illa declinantibus, necon regnum praedictorum subditis in alieno dominio in dictis Indiis mercimonii causâ (non tamen animo in alieno dominio huiusmodi permanendi) degentibus, qui certa numera adimplevissent, a felicis recordationis Gregorio XIV die vi aprilis, pontificatus sui anno I, et deinde a

Clemente VIII die ix februarii MDXCI, et XVI iannuarii MDXCIV, et die VIII octobris MDCIII, necon die XXII aprilis MDCIV, et postea a Paulo V die XXII iunii MDCV ad triennium, et die XVI decembris MDCIX ad sexennium, et die XXII decembris MDCXV ad aliud sexennium, et postmodum a Gregorio XV die XVI septembri MDCXXI, et subinde ab Urbano VIII die X iunii MDCXXV ad sexennium, et die XI februarii MDCXXXI ad aliud sevennium, ac die ultimâ ianuarii MDCXXXVII ad aliud item sexennium, necon die XV ianuarii MDCXLIII pariter ad sexennium, ac ab Innocentio X die XXII iunii MDCLII etiam ad sexennium, et novissime ab Alexandro VII¹, Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, die XX octobris MDLX, seu aliis verioribus temporibus, per suas in simili formâ Brevis litteras, ad aliud etiam sexennium respective pariter publicandas² et duraturas, concessas, et seu, ut praeferuntur, extensas et prorogatas, finitasque et terminatas, quarum omnium tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, iustis et gravibus causis adducti, motu proprio et ex certâ scientiâ maturâque deliberatione nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, omnibus christifidelibus praedictis, cum omnibus et quibuscumque indultis, facultatibus, concessionibus, declarationibus, extensionibus, conditionibus, clausulis et decretis in litteris eiusdem Urbani praedecessoris contentis, ad triennium a die quo praesentes nostraræ litterae in civitate Ulyssiponensi quoad praedicta regna Portugalliae et Algalbiorum, quo vero ad loca ultramarina praedicta, a die quo in singulis locis huiusmodi respective publicabuntur, computandum, apostolicâ auctoritate, earundem tenore praesen-

Novam cruciatam imponit prout in rubrica.

¹ Edit. Main. legit VIII (R. T).

² Forsan publicatas pro publicandas (R. T).

tium, modo et formâ infrascriptis, de novo concedimus et indulgemus.

*Cassat privi-
gia locis pri-
concessa.*

§ 2. Ac insuper omnia et quaecumque privilegia et facultates, quibuscumque ecclesiis, monasteriis, ordinibus, confraternitatibus et aliis locis piis, et personis quibuslibet, ut praetenditur, quacumque etiam forsitan apostolicâ auctoritate quandocumque etiam per viam communicationis ac etiam motu similiter et aliâs quomodolibet concessa, seu ab illis praetensa, praedictis indulgentiis et gratiis sive spiritualibus sive temporalibus similia, vel in earum defectum pro illis et illarum vice valitura et profutura, etiamsi speciali indigerent mentione, auctoritate et tenore praedictis, perpetuo revocamus, cassamus, abolemus et annullamus, neminiisque in posterum suffragari posse aut debere decernimus.

*Deputat com-
missarium.*

§ 3. Quonobrem, de fide, industria et probitate dilecti filii Antonii de Mendoza canonici doctoralis ecclesiae Portalegrensis multam in Domino fiduciam habentes, cumdem Antonium indulgentiarum et gratiarum spiritualium et temporalium praedictarum in regnis, terris et locis supradictis, cum omnibus et singulis indultis, facultatibus, concessiōnibus, declarationibus, extensionibus, clausulis et deeretis in ultimodictis Pauli praedecessoris praedicti litteris expressis, executorem commissarium generalem, anctoritate et tenore praedictis, deputamus, eideinque plenam et liberam in praemissis facultatem et anctoritatem tribuimus, per se, vel alium, seu alios, quos ad id idoneos duxerit, eligendos, ad executionem praemissorum et aliâs iuxta facultates concessas, omni et quaecumque appellatione postpositâ, procedendi, aliaque faciendi et exequendi, quae in praemissis et circa ea necessaria fuerint et quomodolibet opportuna.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ecclesiis, monasteriorum, conventuum, et Ordinum quorunquamque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, indulgentiis, facultatibus et litteris apostolicis, quibusvis ecclesiis, etiam cathedralibus et metropolitanis, necnon monasteriis et conventibus tam virorum quam mulierum, etiam Mendicantium, et quorumvis Ordinum, etiam militiarum, illorumque superioribus et personis, universitatibus etiam studiorum generalium, collegiis¹ secularium et regularium personarum, confraternitatibus et aliis locis piis, sive in causam et pro expeditione contra Turcas et alios fidei hostes, necnon pro fabricâ basilicae Principis Apostolorum de Urbe, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et deeretis, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitude similibus, et aliâs quomodolibet concessis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis corrumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores huiusmodi praesentibus pro expressis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, motu, scientiâ et potestatis plenitude paribus, praeterquam quoad facultates concessas Mendicantium Ordinum superioribus quoad suorum Ordinum fratres, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

¹ Edit. Main. legit collegii (R. T.).

*Aliqua quoad
eleemosynarum
us statut.*

§ 5. Volumus autem ut eleemosynae, quae causâ et occasione dictarum indulgentiarum et gratiarum erogabuntur, in usus in praecedentibus litteris apostoliceis praedictis ordinatos dumtaxat convertantur, et non aliis usibus applicentur; quodque eleemosynae sexaginta millionum ducatorum auri de camerâ fabricae praedictae basilicae Princeps Apostolorum de Urbe pro quolibet sexennio hactenus solvi consuetae medietas ex eleemosynis praedictis, videlicet decem millia ducatorum huiusmodi quolibet anno durante dicto triennio per praesentes concessu in civitate Ulyssiponensi respectu solutionis integrae eleemosynae huiusmodi, respectu vero fruitionis indulgentiarum huiusmodi a die illarum publicationis ut supradictum est facienda (unâ cum terminis et residuis praecedentium sexenniorum decursis, et non solutis, si qui extant), fabricae praedictae, et, pro eâ, personae ad hoc a congregacione venerabilium fratrum nostrorum

*Esequitorum
deputat.*

S. R. E. cardinalium negotiis dietae fabricae praepositorum deputatae, et pro tempore deputandae, omnino solvantur, utque pro solutione huiusmodi idem Antonius et pro tempore existens gratiarum praedictarum executor et commissarius generalis, antequam praesentes publicentur, et ad illarum esequitionem quomodolibet procedatur, sese in ampliori formâ camerae apostolicae in favo-

*Decretum in
ritans.*

rem fabricae praedictae obliget; decernentes irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit atten-

*Aliqua addit
de monetis.*

§ 6. Quoniam vero non reperiuntur in illis partibus ducati auri de camerâ huiusmodi, quorum singuli constant ex sente uno auri in auro de stampis aequivalente mediae duplæ aureae Hispaniae ac ex

uno iulio baiocchorum decem monetae romanae aequivalente regali ulyssiponensi iuxta pondus et intrinsecam bonitatem antiquam: idecirco volumus ut pro uno quoque ducato auri de camerâ huiusmodi, pro triennio per praesentes concesso, solvatur fabricae praedictae media dupla aurea hispanica et unus regalis Ulyssiponensis secundum pondus et intrinsecam bonitatem antiquam, vel saltem verus dictae mediae duplæ aureae nunc et pro tempore currens et regalis huiusmodi valor, alioquin aliter facta solutio ab obligatione non liberet, eoque eas, ac etiam in eventum non factae, ut supra, per dictum commissarium obligationis ante praesentium publicationem, praesens concessio nulla sit eo ipso, neminique suffragetur; pro terminis vero et residuis praecedentium sexenniorum decursis et non solutis, si qui extent, solvantur ducati huiusmodi ad rationem eius valoris, ad quam haec tenus fuit consuetum solvi; utque fabrica, seu illius congregatio praedicta, pro damno quod ratione solutionis eleemosinae praedictae in minori quantitate quam veri valoris unius scuti aurei et unius iulii praedicti pro sexenniis prateritis factae passa est, nihil omnino petere, neque damnum huiusmodi sibi refici et resarciri practendere ullatenus possit; impONENTES illi eâ super re perpetuum silentium.

§ 7. Demum, ut praesentes litterae ad omnium notitiam deduci possint, decernimus quod earum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-

*Transumpta
fides danda.*

iorem, sub annulo Piscatoris, die XIV
augusti MDCLXVIII, pontificatus nostri
anno II.

Dat. die 14 augusti 1668, pontif. anno II.

LXXII.

Licentia duci et senatui Reipublicae Venetorum vendendi quaedam bona ecclesiae S. Marci Venetiarum, eorumque pretium convertendi in usus praesentis belli contra Turcas¹.

Dilecto filio nostro Ioanni S. R. E. cardinali Delphino nuncupato, patriarchalis ecclesiae Aquileiensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesuli, ac venerabili fratri Laurentio archiepiscopo Cartaginensi, nostro et Apostolicae Sedis in dominio Venetorum nuncio,

Clemens Papa IX.

Dilecte fili noster, ac venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva praesentis Constitutionis.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii viri dux et senatus Reipublicae Venetiarum, quod (cum eiusdem Reipublicae facultates, ex causâ belli quod contra Turearum tyrannum, eius ditio-
nem iamdiu et nunc aerius atque for-
midabilius quam antheae infestantem,
gerit, plurimum accisae sint, promptoque
ad ipsius Reipublicae tuitionem opus sit
pecuniarum subsidio, quod in praesen-
tibus rerum angustiis parari vix potest;
ad ecclesiam vero ducalem ac semina-
rium ducalem S. Marci Venetiarum le-
gitime spectent quaedam bona stabilia
in agro seu ditione Bergomensi ad con-
finia Status Mediolanensis posita, et ei-
dem ecclesiae dudum a felicis recorda-
tionis Sixto IV, Innocentio VIII et Cle-
mente VIII Romanis Pontificibus praede-
cessoribus nostris perpetuo unita, quae
antehac septem millia et septingentos

ducatos monetæ illarum partium, vel
circiter, animatim reddebat, sed de praes-
entî, cum, propter condaetorum defec-
tum, maiorem partem publicitus ad cul-
turam dentur, supra modum diminutus
reperitur pristinus eorum proventus,
enī etiam multum decadit propter im-
pensas et onera ipsorum bonorum ac
utilitatem¹ pretii frngum, et interdum
etiam propter alterationem cursus mo-
netarum, qui in illis regionibus limitro-
phis non semper in iusto aequilibrio con-
tineri potest) ipsi dux et senatus bona
praefata, meliori qua fieri poterit condi-
tione, vendere et alienare, pretiumque
inde proventurum in usus praesentis belli
contra Turcas erogare, ac memoratae
ecclesiae S. Marci redditus annuos, per-
petuos, tutos et securos, ad rationem qua-
tuor annuatim pro quolibet centenario
pretii huiusmodi, Venetiis prompte atque
accurate solvendos, unde ecclesiae et
seminarii huiusmodi necessitatibus, one-
rumque illis incumbentium adimple-
mento expeditius consuletur, praestare
et assignare intendunt, si nostra et hu-
ius Sanetae Sedis sibi super hoc licentia
suffragetur et facultas. Nobis propterea
dux et senatus praedicti, asserentes praemissa,
si fiant, non minus in evidentem
dictae ecclesiae utilitatem, quam in Rei-
publicae praefatae opportunam subven-
tionem esse cessura, humiliter suppli-
cari fecerunt ut sibi desuper opportune
providere et ut infra indulgere de be-
nignitate apostolicâ dignarenur.

§ 2. Nos igitur, ipsorum ducis et se-
natus desiderio hac in re favorabiliter,
quantum cum Domino possimus, annuere
volentes, et eorum singulares personas a
quibusvis excommunicationis, suspensi-
onis et interdicti, aliisque ecclesiasticis
sententiis, censuris et poenis, a iure vel

Concedit Pon-
tifex ut in ru-
brica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

1 Videtur legendum *vilitatem pro utilitatem*
(R. T.).

ab homine, quavis occasione vel causâ latâ, si quibus quomodolibet iunodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolentes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, circumspectioni tuae, fili Ioannes cardinalis et praesul, ac fraternitati tuae, frater Laurenti archiepiscopi et nuncie, per praesentes committimus et mandamus, quatenus, si et postquam, vocatis qui fuerint evocandi, ac praedictis bonis et illorum consinis, vocabulis ac denominationibus prius coram vobis specificatis, de veritate narratorum, quodque venditio et assignatio huiusmodi, si fiant, in evidentem memoratae ecclesiae S. Marci sint cessurae utilitatem, vobis coniunctim procedentibus legitime constiterit, super quo conscientiam vestram oneramus, eisdem duci et senatu praedicta bona, meliori qua fieri poterit conditione, vendendi et alienandi, pretiumque inde redactum in usus praesentis belli contra Turcas convertendi et erogandi licentiam auctoritate nostrâ apostolicâ concedatis; ita tamen ut, loco eorumdem bonorum, in formâ iuris validâ, unice contextu, assignentur ipsi ecclesiae redditus annui perpetui, tuti et securi iuxta quantitatrem pretii dictorum bonorum ad rationem quatuor pro centenario, super datis et gabellis perpetuis et tatis, ac nulli alteri obnoxii, previa super hoc ipsius Reipublicae obligatione, qui quidem redditus integre ac libere ab iis ad quos pertinet solvantur Venetiis ipsi ecclesiae S. Marci, seu illius ministris, de semestri in semestre.

*Contraria
derogat.* § 3. Non obstantibus recolendae memoriae Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliquis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon dictae ec-

clesiae S. Marci, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xviii augusti MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 18 augusti 1668, pontif. anno II.

LXXIII.

Concedit regi christianissimo eiusque successoribus ius nominandi ad ecclesiam Tornacensem¹.

*Carissimo in Christo filio nostro Ludovico,
Francorum regi christianissimo.
Clemens Papa IX.*

*Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.*

Praeclara maiestatis tuae ac progenitorum et maiorum tuorum regum christianissimorum, principum longe clarissimorum, invictissimorumque Christi attalarum, ac egregiorum Sedis Apostolicae cultorum, promerita exigunt, ac praecipius, quo eamdem maiestatem tuam, filiali erga nos et eamdem Sedem observantiam ac pietate, orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelo, aliisque rege christianissimo dignis virtutibus.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

bus atque decoribus multipliciter praefulgente, prosequimur, paternae charitatis affectus nos urget atque impellit ut tibi tuisque successoribus regibus christianiissimis luculenta pontificiae nostrae benignitatis dona largiamur, firmam spe atque fiduciam in Domino freti fore ut tam tu quam successores tui reges praefati, viae antecessorum regum vestigii impressae inhaerentes, populos distinctioni vestrae creditos in fide catholicā ac veterē erga Sedem praedictam obedientiā continere pari laude conaturi, constitutionesque apostolicas in universis dominis vestris debitae semper exequutioni mandari ac Sedis eiusdem honorem et auctoritatem illibatos conservari omni studio sitis curaturi.

Jus nominandi ecclesiam Tornacensem. § 1. Volentes itaque tibi, qui, ut acepimus, civitatem Tornacensem, maiestati tuae a carissimo in Christo filio nostro Carolo Hispaniarum rege catholicō per tractatum pacis inter utrinque vestrū plenipotentiarios in oppido Aquisgrani, Leodiensis dioecesis, die ii maii proxime praeteriti initum, et subinde utrinque ratificatum, in perpetuum cessam et renunciatam, de praesenti possides, tuisque successoribus regibus Francorum christianissimis, quo regiam benevolentiam erga personas benemeritas vobisque gratas et acceptas exercere valeatis, gratiam facere specialem, ac sperantes te ac illos in nominandis ad ecclesiam Tornacensem nunc et pro tempore pastoris solatio destitutam personis, quae vitae integritate, religione, fide et doctrinā praestent, ac episcopalis munera praerogativā dignae sint, suumnum studium summamque diligenciam semper adhibituros, nec conscientiam vestram hae in re ullo modo laedi passuros esse, motu proprio ac ex certa scientiā nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi tuisque suc-

cessoribus regibus Francorum christianissimis, qui pro tempore eandem civitatem Tornacensem possederint, ius nominandi personam idoneam in theologiā magistrum, aut in decretis doctorem, seu licentiatum nobilium universitatum more diligentē examine praecedente promotum, ad ecclesiam Tornacensem praedictam nomine vacantem, et quotiescumque illam vacare contigerit, nobis et Romano Pontifici, qui pro tempore fuerit, per nos, et eumdem Pontificem in episcopum Tornacensem ad nominationem huiusmodi instituendam, tenore praesentium, in perpetuum reservamus atque concedimus, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac praedictae ecclesiae Tornacensis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam eidem ecclesiae, eiusque capitulo, ac quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficiacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu proprio, ac ex certa scientiā, ac consistorialiter concessis, ac etiam iteratis vicibus confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huinsmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur et exprimerentur,

Decretum ir
ritatos.Derogatio
contrariorum.

praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, illaque adversus praemissa suffragari nullomodo posse seu debere decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviith augusti MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 27 augusti 1668, pontif. an. II.

LXXIV.

Ampliatio iuris nominandi ad dignitates abbatiales et regimina monasteriorum, prioratus, praeposituras seu praepositatus conventum habentes, in quibusdam ditionibus Belgicis consistentia, regi christianissimo antehac concessi, ad similia beneficia consistentia in aliis ditionibus Belgicis, ei per numerum tractatum pacis a rege catholico concessis et renunciatis¹.

Carissimo in Christo filio nostro Ludovico, Francorum regi christianissimo, Clemens Papa IX.

Cartssime in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium. § 1. Praeclara maiestatis tuae, ac progenitorum et maiorum tuorum regum christianissimorum, principum longe clarissimorum, invictissimorumque Christi athletarum, ac egregiorum Sedis Apostolicae cultorum, promerita exigunt, ac praecipius, quo eamdem maiestatem tuam, filiali erga nos et eamdem Sedem observantiam ac pietate, orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelo, aliis-

que rege christianissimo dignis virtutibus atque decoribus multipliciter praefulgentem, prosequimur, paternae charitatis affectus nos urget atque impellit ut tibi uberiora pontificiae nostrae benignitatis dona largiamur; firmâ spe atque fiduciâ in Domino freti fore ut tu, viae eorumdem maiorum tuorum vestigiis impressae inhaerens, populos ditioni tuae creditos in fide catholicâ, ac vetere erga Sedem praedictam obedientiam continere pari laude conaturus, constitutionesque apostolicas in universis dominiis tuis debitae semper executioni mandari ac Sedis eiusdem honorem et auctoritatem illibatos conservari omni studio sis curatus.

§ 2. Alijs siquidem nos, tuis supplitionibus inclinati, tibi, tuâ tantum vitâ durante, et quamdiu in sinceritate fidei et unitate S. R. E., neconon obedientiam et devotione nostris et successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonicie intrantium persisteres, ius et facultatem nominandi nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti tam ad dignitates abbatiales aut quorumcumque monasteriorum regimina, etiam per priores aut praepositos regi et gubernari solitorum, quam etiam ad quoscumque prioratus, praeposituras aut praepositatus conventum habentes intra urbes Atrebatum, Hesdinum, Bapalmam, Bethuniam, Lilerium, Lentiacum, comitatum S. Pauli, Teruanam, Passium, earumque ballivatus, aliasque balliviatus et castellanias agri Atrebensis, neconon Rentiacum, urbes ilidem arcisque Gravelingam, arcem Philippeam, Slusam, Hannuinum, Burburgum et urbem S. Venantii in Flandria, Landreecum et Quercetum in Hannonia, Avennam quoque, Mariaeburgum et Philippopolim, insuper in agro Lucemburgico Theodonis villam, Malmedium, Damuillerium, urbein Ivodium,

Ius nominandi
ad dignitates
abbatiales alijs
regi ad vitam
Pontifex con-
cesserat.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

eiisque praeposituram, castrum Chavaniacum eiusque praeposituram¹, et Marvillam, earum balliviatus, castellanias, praefecturas, praeposituras, territoria, dominia, ditiones, accessiones, appendices et adiuncta, a te tunc et per totum annum MDCLXVI possessa, dumtaxat, consistentes et consistentia, dummodo intra septa illorum existerent, etiamsi sub temporali dominio aliorum procerum consistenter, vel tempore in iurisdictionem haberent, ac etiamsi prioratus, praepositurae aut praepositatus et non monasteria nuncuparentur, pro tempore vacantes seu vacantia, per nos et Romanos Pontifices successores nostros ad nominationem tuam infra decem menses a die cuiuslibet vacationis faciendam, ac nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti praesentandam, conferendos et conferenda, auctoritate apostolicâ, de speciali dono gratiae concessimus et indulsimus; itaut de dictis dignitatibus abbatialibus, aut quibuscumque monasteriis, prioratibus, praeposituris et praepositatibus praedictis, pro tempore vacantibus, absque nominatione tua praedictâ, de aliis vero sub nominatione huiusmodi non comprehensis, et absque illâ libere conferendis, dignitatibus videlicet secularibus principalibus et regularibus actu non conventionalibus infra praedictos districtus consistentibus, nonnisi de locis tuae ditioni subiectis aut tibi gratis et acceptis personis per nos et successores nostros Romanos Pontifices et Sedem eamdem pro tempore disponi et respective provideri minime posset, et alias prout in nostris desuper in simili formâ Brevis die ix aprilis proximi praeteriti expeditis litteris², quarum tenorem praesentibus pro

plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberioris continetur.

§ 3. Cum autem, sicut accepimus, carissimus in Christo filius noster Carolus Hispaniarum rex catholici nonnullas alias civitates, oppida, arcus, regiones, districtus et loca, in Belgicis ditionibus consistentia, maiestati tuae per tractatum pacis inter utriusque vestrum plenipotentiarios in oppido Aquisgrani, Leodiensis dioecesis, die II maii proxime praeteriti initum, et subinde utrinque ratificatum, in perpetuum cesserit et renunciaverit: nos, maiestatem tuam, quo regiam benevolentiam erga personas benemeritas tibique gratas et acceptas uberioris exercere valeas, amplioris gratiae favore prosequi volentes, ac sperantes te in nominandis ad infrascripta beneficia personis, quae vitae integritate, religione, fide et doctrinâ praestent, summaum studium summaunque diligentiam semper adhibitum, nec conscientiam tuam hac in re nullo modo laedi passurum esse, iteratis tuis hac in parte supplicationibus inclinati, tibi, tuâ tantum vitâ durante, et quamdiu in sinceritate fidei et unitate S. R. E. neconon obedientiâ et devotione nostris et successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonice intrantium persistiteris³, concessionem iuris et facultatis nominandi nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti ad supradictas dignitates abbatiales et regimina monastriorum, etiam per priores et praepositos regi et gubernari solitorum, neconon prioratus et praeposituras aut praepositatus conventum habentes, tibi a nobis per litteras nostras praedictas factam, ut praefertur, ad quasenque similes

¹ Pericopes ista supra in loc. parall pag.
^{652 b} deest (R. T.).

² Quas vide supra pag. 651 (R. T.).

³ Male edit. Maiu. legit praestiteris pro persistiteris (R. T.).

*Ampliat ista
ius ad alias ci-
vates cessav-
ut in rubrica.*

dignitates abbatiales ac regimina quorumcumque monasteriorum etiam per priores et praepositos regi et gubernari solitorum, necnon quoscumque prioratus, praeposituras aut praepositatus conventum habentes, in civitatibus, oppidis, arcibus, regionibus, districtibus et locis tibi a memorato Carolo rege per predictum tractatum pacis cessis et renunciatis, et quae de praesenti possides, et in futurum vigore tractatus pacis huiusmodi in Belgio pacifice possidetibis, dumtaxat, consistentes et consistentia, servata tamen in reliquis supradictarum litterarum formâ et dispositione, ac cum omnibus et singulis clausulis, decretis, declarationibus et indultis in eisdem litteris quomodo libet contentis et expressis, eadem auctoritate, tenore praesentium, extendimus et ampliamus.

Derogatio
contraria. § I. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac singulorum prioratum, praepositurarum et praepositatum praedicatorum, ac Ordinum quorum illa sunt, seu a quibus dependent, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium quomodo libet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua mentio seu quaevis alia expressio habenda fore, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, haec vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii

augusti MDCCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 27 augusti 1668, anno II.

LXXXV.

Super contributione ecclesiasticorum Castellae et Legionis in novo subsidio duodecim millionum, et tercentorum millium ducatorum pro rege catholico¹.

**Carissimo in Christo filio nostro Carolo,
Hispaniarum regi catholico,
Clemens Papa IX.**

**Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelus, ac singularis in hanc Sanetam Sedem devotio, aliaque multiplicia merita, quibus clarae memoriae reges Hispaniarum catholici progenitores tui eximie claruerunt, necnon praeclera, quae in istâ tenerâ aetate tuâ eluget ad virtutem indoles, ex qua firmam concepimus in Domino spem atque fiduciam fore ut, succendentibus tibi cum Dei benedictione annis, maiorum tuorum vestigiis inhaerendo, non minori regiarum virtutum fulgore resplendeas, plane exigunt ut subsidia pro eiusdem fidei dominiorum tuorum praesertim adversus haereticorum conatus defensione, a tuis subditis prompte tibi oblata, quantum cum Domino possumus, ac prout postulare videtur temporum conditio, adiuuemus.

§ I. Cum itaque, sicut maiestatis tuae nomine nobis imper expositum fuit, laici subditi tuorum regnum Castellae et Legionis in eorum comitiis sive curiis (praeter et ultra subsidium novemdecim millionum cum dimidio alterius

Exordium.

Motiva huius
Constitutionis.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

millionis ducatorum monetae Hispaniae durante sexennio a die 1 augusti proxime praeteriti incipiendo solvendum mediante impositione quarundam gabellarum sive sisarum, ad quarum solutionem sive contributionem clerum ac personas ecclesiasticas seculares et regulares eorumdem regnum Castellae et Legionis pro eorum ratâ ad instar laicorum dicto sexennio durante teneri per quasdam nostras in simili formâ Brevis die xx martii proxime praeteriti expeditas litteras⁴, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et verbatim inserto haberi volumus, sub certis modo et formâ tunc expressis, decrevimus et concessimus) aliud subsidium infrascriptum pariter durante sexennio a dictâ die 1 augusti proxime praeteriti incipiendo solvendum eidem maiestati tuae praestare prompte obtulerint, et ad hinc effectum consenserint impositioni quatuor morapetinorum super qualibet mensurâ vini *arroba* vulgariter nuncupatâ, neenon unius morapetini super qualibet librâ carnis, ac unius regalis monetae predictae super qualibet animali mactato, ad hoc ut exinde trecenta vel circiter iiii milia ducatorum eiusdem monetae pro solvendis stipendiis octo millionum militum annuatim conficiantur; praeterea praestationi duorum millionum ducatorum parium, qui vulgariter vocantur *millones de quebras* sive supplementi ditorum novemdecim et dimidi millionum eo quod concedantur pro supplendo eo quod minus exigitur ex gabellis impositis pro solutione eorumdem novemdecim et dimidi millionum, quae summa duorum millionum distribuitur inter civitates et oppida proportionatim, permissa illis electione mediorum magis congruentium

⁴ Quas habes supra pag. 633 (n. r.).

pro illorum exactione; et quia in aliquibus partibus eligitur impositio super carnibus, vino et oleo, in aliis vero ei rei consultatur per repartitionem personalem super laicis, sive per licentiam prescindendi et excolendi terras communitatim, ac per caesonem arborum et silvarum, aliaque similia media, ecclesiasticos id solum contingit, quod super speciebus, vini, carnis et olei imponitur; item duorum millionum cum diuidio alterius millionis ducatorum similium solvenderum mediante impositione octo morapetinorum super qualibet librâ piscis recentis marini vel fluvialis (exceptis tamen sardis salitii, halecibus et mugilibus, *albures* vulgariter vocatis, ex quibus pauperes sustentantur), et septem regalium super qualibet mensurâ *arroba* nuncupatâ sacchari quod in regno Granatae conficitur, neenon quatuor super mascavato, et duorum regalium dictae monetae super illo quod de spuma, panelâ et coguzos vulgariter vocant, ac viginti quatuor morapetinorum super illo de melaza et melle de spuma nuncupato; insuper praestationi aliorum sex millionum ducatorum parium in spatio eiusdem sexennii solvendorum, nempe trium millionum per impositionem quatuor morapetinorum super qualibet librâ sexdecim unciarum carnis *vivercinæ*, *bubulae*, *caprinae*, *hircinae* et *poreinae*, ac quatuor regalium pro qualibet animali in locis publicis ac privatorum aedibus mactando, vel ex reguis predictis exportando, ac reliquorum trium millionum ducatorum monetae huinsmodi per impositionem triginta duorum morapetinorum super qualibet mensurâ *cantara* nuncupatâ vini, aceti et olei in eisdem regnis consumendorum seu inde extrahendorum respective, quae omnia sint exigenda ac percipienda durante sexennio incipiendo a predictâ die 1 au-

gusti proxime praeteriti, nempe pro sexta illorum parte quolibet anno eiusdem sexennii, ac solvantur ex praedictis gabellis sive oneribus super praedictas rerum species, ut praefertur, impositis; ita ut omnes tam laici quam ecclesiastici praedictorum regnorum, non solum ementes et vendentes, sed etiam illi qui praedictas rerum species percipiunt ex propriis terrenis vel afflictibus, aut respective emunt in uvis vel olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, seu alias ex quovis alio redditu et introitu habent et consumunt, laici quidem omnes cu[m]que status, gradus et conditionis ac p[re]aeminentiae (nemine illorum immuni aut exempto) ad id subsidium contribuere, ac gabellas seu impositiones huiusmodi solvere, ecclesiastici vero eorumdem regnorum, si et postquam nostra et huius Sanctae Sedis licentia et approbatio accederet, in subsidio huiusmodi, scilicet in praedictis gabellis super eiusdem speciebus impositis, contribuere, et gabellas seu impositiones praedictas iuxta litterarum nostrarum in formâ Brevis super licentiâ seu approbatione huiusmodi expediendarum formam, continentiam et tenorem persolvere deberent respective: idcirco pro parte maiestatis tuae nobis fuit humiliiter supplicatum pro approbatione oneris cleri, ecclesiarum, locorumque piorum, ac personarum ecclesiasticarum ad contribuendum in praedicto sexennio, a praedicto mense augusti currentis anni MDCLXVIII et ut sequitur usque ad mensem augusti MDCLXXIV finiendo, in praedictis gabellis et oneribus iam ut praefertur impositis pro solutione quantitatum supra expressarum, attento quod (ut maiestas tua asserit) agatur de communi defensione et interesse tam laicorum quam cleri, ecclesiarum, locorum piorum et personarum ecclesiasti-

carum praedictorum regnorum, quodque facultates laicorum ad praedictas summas novi subsidii huiusmodi conficiendas eâ qua expedit celeritate intra tempus opportunum non sufficerent.

§ 2. Nos igitur, nedium promptam et obsequenter eorumdem laicorum subditorum tuorum erga te oblationem, sed etiam maiestatis tuae tuorumque progenitorum erga fidem catholicam zelum commendantes, et ad ingentes sumptus, quibus maiestas tua gravatur ob assidua bella quae pro defensione fidei catholicae tuorumque regnorum et dominiorum iugiter in pluribus orbis partibus tu tuique praedecessores reges sustinuitis bella¹, accisasque aerariorum tuorum vires ac urgentissimas necessitates tuas paternae dirigentes considerationis intuitum, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicæ potestatis plenitudinē, volentes maiestatem tuam favore prosequi gratioso, clerum, omnesque et singulas ecclesias, loca pia, personasque ecclesiasticas, tam seculares quam cu[m]vis Ordinis, etiam exempti, etiam Societatis Iesu, et Apostolieac Sedi immediate subiecti regulares, neconon monasteria utriusque sexus, conventus ac collegia et capitula quarumcumque ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praedictorum, ac in eiusdem regnis commorantes et commorantia, et respective consistentes et consistentia, ad conferendum et contribuendum pro eorum ratâ ad instar laicorum in dictis gabellis seu impositionibus, quoad supra expressas novi subsidii quantitates dumtaxat, mediante scilicet solutione praedictarum gabellarum seu impositionum in praedictis quantitatibus tantum et super praedictis rerum speciebus dumtaxat in di-

Coacedit Por-
tus et exactio-
res deputat.

¹ Vox *bella* iam praecessit (R. T.).

etis regnis colligendis et consumendis vel inde exportandis ut praefertur impositarum durante sexennio dumtaxat a praedicto mense augusti proxime praeterito ut praemittitur incipiendo et ut sequitur finiendo, et non ultra, teneri et obligatos esse, non tamen quoad praedictas rerum species, quas clerus, ecclesiae, locaque pia praedicta et personae ecclesiasticae praedictae ex propriis terrenis seu decimis et aliis quibuscumque redditibus propriis per se vel alios, etiam affictuarios suos, vel etiam ex eleemosynis, sive ostiatim sive aliquo vis modo pro tempore datis et erogatis ac ipsis traditis, percipiunt, et pro di vino cultu seu propriis vel familiarum suarum usibus, iuxta taxationem, ubi super his partes discordes fuerint, ad instantiam eiuslibet earum, expensis tam perperam contradicentis, per Ordinarios locorum ecclesiasticos seu ab eis deputatos faciendam, consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint, et, elapso praedicto sexennio, exactio respectu ecclesiasticorum ccesset, et nullatenus quovis praetextu vel causâ continuari possit, etiamsi integra summa quantitatuum novi subsidii huiusmodi supra expressa non fuisset exacta, quodque, si ante finem sexenii praedicti eadem summa confecta fuerit, ecclesiastici praedicti amplius contribuere, et dictas gabellas sive impositiones, ut praefertur, solvere non debeant, sed praesens gratia expiret, nullaque sit eo ipso, quodque clerus, ecclesiae, loca pia et personae ecclesiasticae praedictae durante praedicto sexennio non possint gravari ratione eiusvis novi augmenti praedictarum gabeliarum et impositionum super eisdem, ac novae impositionis, aliarumque gabellarum et impositionum super quibusvis rerum speciebus, nec etiam pro portionibus iuriis nuncupatis, de laicorum tantum

consensu alias erectis et impositis, cumque fructibus, nisi si et postquam beneplacitum nostrum seu a successoribus nostris concessum fuerit (alias, in quolibet casu contraventionis, contraveniens eo ipso absque alias monitione et declaratione sententiam excommunicationis maioris, reservata illius, ut infra exprimitur, absolutione, incurrat, et ad restitutionem illius, in quo excesserit, tenetur) tenore earumdem praesentium decernimus et declaramus: volentes etiam, quod omnes et singuli ecclesiastici praedicti, solvere recusantes, opportunis iuris et facti remediis per Ordinarios locorum, ecclesiasticos tantum, ad solutionem huiusmodi cogantur, non autem coram iudicibus laicis sive exactoribus earumdem gabellarum sive impositionum, neque eoram quibusvis aliis iudicibus laicis aut ministris, sub poena excommunicationis maioris et aliis poenis per sacros canones et constitutiones apostolicas inflictis et comminatis ipso facto sine alias monitione et declaratione incurriendis, a quibus a nemine praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente absolvi, etiam vigore prioremcumque privilegiorum apostolicorum, etiam cruciatae sanctae, nequeant, conveniri nullo modo possint seu debeant, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valeant; quibus Ordinariis, sub interdicti ingressus ecclesia et suspensionis a divinis, neconon omnibus et singulis maiestati tuae officialibus et ministris cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et praeeminentiae fuerint, ac aliis quibuscumque etiam speciali nota dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis et commissariis etiam cruciatae praedictae, ceterisque aliis ad quos quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, sub praedictâ excommu-

nicationis maioris poenâ ut praefertur eo ipso incurrendâ, eius absolutione itidem ut supra reservatâ, ac sub obtestatione divini iudicij et interminatione maledictionis aeternae, districte praeci- piendo mandamus, ne ecclesias et loca praedicta, ac clerum et ecclesiasticos, aliosque praedictos, indebite, neque ultra, praeter aut contra continentiam et tenorem praesentium nostrarum litterarum, gravent quomodolibet, nec a quoquam gravari permittant; et nendum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobserantes ad sententiârum et poenarum praedictarum promulgationem et declaracionem respec- tive, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos seculares et regulares, etiam exemptos, nobisque et Sedi Apostolicae inmediate subiectos, etiam Societatis Iesu, solvere recusantes, ad quamcumque simplicem eorumdem exactorum requisitionem, etiam exequitive, et quamcumque appellatione remotâ, auctoritate nostrâ procedant.

*Usus pecunia-
rum.*

§ 3. Volumus autem ut pecuniae, ex praedictis subsidiis et gabellis sive im- positionibus, ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exigendae, in praedictos defensionis catholicae fidei ac regnorum et dominiorum tuorum, et non in alias usus, convertantur, super quo maiestatis tuae eiusque ministrorum et officialium quorumcumque conscientiam oneramus.

*Clausula sub-
lata et decre-
tum irratia.*

§ 4. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, sique, et non aliter, quovis praetextu, ratione vel causâ, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublatâ quamcumque omnibus et singulis cuiuscumque gradus, status, conditionis, qualitatis, praecinentiae et dignitatis etiam ecclesiasticae, etiam individua- mentione dignis quomodolibet in con-

trarium iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudi- cari, interpretari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in generalibus conciliis editis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ecclesiis, regnis, personis, capitulis, monasteriis, conventibus, collegiis et aliis praedictis, sub quibuscumque te- noribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quo- modolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro sufficienti illorum derogatione illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clau- sulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda es- set, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, exprime- rentur, praesentibus pro plene et suffi- ciente expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque con- trariis quibuscumque.

§ 6. Ut autem praesentes nostrae lit- terae, cum opus fuerit, ad omnium no- titiam facilius devenire possint, decernim- us ut earum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et personae in dignitate ecclesiastica constitutae sigillo munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibetur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

*Deregat con-
traris.*

*Transumpto-
rum fides.*

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xii septembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 12 septembris 1668, pontif. anno II.

LXXXVI.

Concessio indulgentiarum pro confraternitatibus Beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum, cum indulto erigendi, instituendi et aggregandi similes confraternitates.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium

In supereminenti apostolicae dignitatis specula, meritis licet imparibus, a Domino sublimati, ad universos in vinea Domini, quae est eius Ecclesia curae nostrae divinitus commissa, ad animarum salutem provide consitos, et Sedis Apostolicae benigno favore alitos religiosorum hominum Ordines aciem mentis nostrae inflectentes, et inter eos Ordinem fratrum Beatae Mariae de Mercede nuncupatae, sicut nomine et professione captivorum, quos ex Christi fidelibus dura immanum christiani nominis hostium servitus miseros premit, redemptio addictum, ita in redimendis huiusmodi captivis fratum suorum pietatis studio et vigilantiâ singulari cum fructuum ubertate pari coruscare contemplantes, nos ei ea, per quae non solum confoveri, sed multis cum incrementis sese efferre, et elatos ramos charitatis et pietatis in miserorum huiusmodi sublevamen, pro talento sibi a Domino, qui omnibus dat prout vult, commisso, latius diffundere et expandere valeat, eo libentius et liberaliori manu, apertis spiritualium gratiarum, quarum dispensatores facti sumus, thesauris, e-

largimur et erogamus, quo magis id ad Dei gloriam et animarum salutem iudicamus in Domino successurum.

§ 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Matthiae Cubels, antiquae observantiae, et Andreae a S. Joseph, familiae reformatae, Ordinis Beatae Mariae de Mercede nuncupatae redemptionis captivorum procuratorum generalium petitio continebat, quod, cum a nonnullis Romanis Pontificibus, praedecessoribus nostris, religiosis et fratribus dicti Ordinis diversas confraternitates seu congregaciones personarum secularium utrinque sexus erigendi, seu praefato Ordini vel eius singulis respective dominibus regularibus uniendi et incorporandi, seu eidem Ordini aggregandi, ipsisque et eorum secularibus personis sibi competentia privilegia, indulgentias et gratias spirituales, facultates et indulta sibi concessa communicandi attributa sit facultas, seu similes erigendi confraternitates et congregaciones consuetudo usu recepta fuerit, et non solum religiosi praefati Ordinis, sed utique etiam confraternitates et congregaciones ac seculares earum personae huiusmodi captivorum sub duro barbarorum iugo languentium redemptioni et libertati sedulo incumbant: quare, ut religiosi Ordinis ac confraternitatum seu congregationum huiusmodi seculares personae ad opus tam pius et necessarium efficacius incitentur, et ne indulgentiae ipsi Ordini, et facultates ut praefertur erigendi et aggregandi, de cetero, propter alias limitationes seu revocationes aliquorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, in dubium aliquando revocari possint, pro parte dictorum Matthiae et Andreae nobis fuit humiliter supplicatum quantum in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

*Quae omnia
confirmantur.* § 2. Nos igitur, qui pia singulorum Ordinum religiosorum in Ecclesiâ Dei recte institutorum vota, quibuscumque cum Domino possumus, modis omnibus promovere studemus, eosdem Matâiam et Andream ac Ordinis et singularum confraternitatum huinsmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati et innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos et absolutas fore centes, huinsmodi supplicationibus inclinati, ex voto venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium super indulgentiis sacrisque reliquiis concedendis praepositorum, religiosis praefati Ordinis, ac singularum confraternitatum seu congregationum eidem Ordini seu alicui ex eius dominibus regularibus aggregatarum, illarumque personis utriusque sexus, qui captivorum huinsmodi redemptioni incumbunt, ubiquecumque degentibus, ceterisque utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, qui aliquam ex confraternitatibus praedicto Ordini seu alicui eius domui regulari annexam, aggregatam seu unitam de cetero ingredientur, die primâ eorum ingressus, si SS. Eucharistiae Sacramentum sumpserint;

*Farghi in-
dulgentiam con-
fratribus.* § 3. Ac nunc et pro tempore existentibus dictarum confraternitatum confratribus ubilibet decadentibus, etiam vere poenitentibus et confessis, ac sacrâ communione, si id commode fieri poterit, refectis, vel saltem contritis, in eorum mortis articulo nomen Iesu corde, si ore nequiverint, devote invocantibus; praeterea ipsis confratribus, etiam vere poenitentibus et confessis, ac eâdem sacrâ

communione refectis, qui aliquam Ordinis vel confraternitatum huinsmodi ecclesiam seu oratorium ultimâ dominicâ mensis iulii a primis vesperis usque ad occasum solis diei dominicae huinsmodi annis singularis devote visitaverint, quive scapularii, quae singulis mensibus, ac duabus aliis solemnibus processionibus, quarum prima tempore publicationis missionis religiosorum ipsius Ordinis pro redimendis captivis, altera vero post eorumdem captivorum redemptionem de more celebrantur, devote interfuerint, et pias ad Deum preces pro sanctae Matris Ecclesiae exaltatione, inter christianos principes conciliandâ et fovendâ pace, haeresum extirpatione, infidelium conversione, ac Romani Pontificis salute effuderint; qua dominicâ seu aliis diebus huinsmodi id pro tempore fecerint; quive ad partes eorumdem infidelium pro miseris christifidelibus inibi sub misero servitutis iugo deservientibus redimendis progradientur, si ante illorum discessum, ac post illorum redditum; iis vero qui e barbarorum servitute redimentur, si infra mensem, a die illorum redemptionis computandum, idem SS. Eucharistiae Sacramentum sumpserint, et ut praesertur oraverint: plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et elargimur. Ac etiam eisdem confratribus habitum dictarum confraternitatum deferentibus, si vere poenitentes et confessi, semel in mense vel in Domini nostri Iesu Christi, aut Beatissimae Virginis Mariae, vel Sanctorum ipsius Ordinis festivitatibus idem SS. Eucharistiae Sacramentum sumpserint; quive quotidie per annum integrum ter orationem dominicam, et toties salutationem angelicam, vel symbolum apostolorum pro impetranda fortitudine ac patientiâ iis, qui apud barbaros detinen-

tur in captivitate, ne nomen Domini Iesu Christi negent, sed fortiores in fidei confessione persistant, ac quantoctius ab eadem servitute liberentur, recitaverint; praeterea eisdem confratribus etiam confessis, vel confitendi firmum propositum habentibus, habitum praeformatum deferentibus, qui singulis diebus septies orationem dominicam et toties salutationem angelicam praefatas, ad ipsius Deiparae Virginis Mariae gloriam et honorem; aut ipsum SS. Eucaristiae Sacramentum, dum ad aliquem infirmum defertur, associaverint; vel qui hoc facere impediti, campanae ad id dato signo, genibus flexis septies orationem dominicam et toties salutationem angelicam huiusmodi pro eodem infirmo recitaverint; seu pauperes e captivitate redemptos hospitio reepperint, illosve ad ecclesiam Ordinis vel oratorium confraternitatis locorum, in quibus degunt, assoeiaverint: septem annos et tōdidem quadragenas. Postremo eisdem confratribus, qui in vigiliis festivitatum Domini nostri Iesu Christi, aut Deiparae Virginis Mariae, vel Sanctorum eiusdem Ordinis, sive singulis sextis feriis ac diebus sabbati cuiuslibet hebdomadae, ad Dei omnipotentis et Deiparae Virginis Mariae laudem et gloriam ieunaverint⁴, quive sepieliendis mortuis officiose, aut missis et aliis divinis officiis in ecclesiis seu cappellis Ordinis et confraternitatum huiusmodi more confratrum celebrandis aut congregationibus publicis vel privatis earumdem confraternitatum pro quoemque opere pio exercendo devote interfuerint, aut pauperes peregrinos vel religiosos ipsius Ordinis hospitio exceperint, aut pacem cum iniiciis propriis vel alienis composuerint, seu devium aliquem ad viam salutis rexiderint, vel ignorantes Dei praecepta

⁴ Ed. Main. legit *ieunaverunt* (R. T.).

et quae ad salutem sunt necessaria do-euerint, aut quinquies orationem dominicam et toties salutationem angelicam praefatas pro animabus confratrum dictarum confraternitatum in Christi charitate defunctorum recitaverint, aut pauperes puellas de suo proprio, non autem aliquo particulari legato pio ad id relieto vel relinquendo, matrimonio collocaverint: toties pro quolibet praemissorum posteriorum operum piorum exercitio tres annos et totidem quadragenas de iniunctis eis aut alias quomodolibet debitibus poenitentiis misericorditer in Domino, perpetuo, dicta apostolica auctoritate, earumdem tenore praesentium, relaxamus. Ac eisdem confratribus ut indulgentias et peccatorum remissiones praefatas fidelium in Christi charitate defunctorum animabus per modum suffragii possint applicare;

§ 4. Ac ipsius Ordinis magistro et familiae reformatae praefatae vicario, ne non ambarum familiarum huiusmodi procuratoribus generalibus, nunc et pro tempore existentibus, ut utriusque sexus confraternitates, tam sub praefatae Beatae Mariae de Mercede quam alia quamcumque invocatione et denominatione, ubivis locorum erigere¹ et instituere, illasque sic erectas et institutas illius archiconfraternitibus, servata tamen formam constitutionis felicis recordationis Clementis Papa VIII praedecessoris nostri super dictarum confraternitatum erectionibus et aggregationibus editae, aggregare possint et valeant, eadem auctoritate, etiam perpetuo, earumdem tenore praesentium, indulgemus.

§ 5. Non obstantibus praefata Cle-
mentis ac piae memoriae Pauli Papa V
etiam praedecessoris nostri similium gratiarum revocatoria sen moderatoria, nec
non nostra de indulgentiis ad instar non

¹ Edit. Main. legit *eligere* (R. T.).

concedendis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio poe- Nulli ergo omnino hominum licet
nalis. hanc paginam nostrae absolutionis, concessionis, elargitionis, relaxationis et indulti infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se neverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCLXVIII, VII idus septembris, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7th septembris 1668, anno II.

LXXXVII.

Concessio privilegiorum pro suis capellaniis communibus.

Clemens Papa IX.
ad futuram rei memoriam.

Premium. Grata familiaritatis obsequia, quae dilecti filii Michaëlangelus Lualdus Romanus, canonici secularis, et collegiae ecclesiae S. Marci de Urbe, Hieronymus Mainerius Aquensis, Nicolaus Nocetus Romanus, Ioannes Guadagnolus Aretinus, Paulus Blanconius Romanus, clericus beneficiatus in Basilicâ Principis Apostolorum, et Franciscus Agnellus Ripanensis, canonicus secularis, et collegiae ecclesiae Ss. Celsi et Iuliani de cädem Urbe presbyteri, moderni capellani, familiares nostri, nobis et Apostolicae Sedi hactenus impenderunt, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistunt, neenon vitae ac mormum honestas, aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus eorum personas tam familiari experientiâ etiam quam

fide dignorum testimoniis iuvari perceperimus, nos inducunt ut illis reddamur ad gratiam liberales.

§ 1. Hinc est quod nos, volentes illos specialibus favoribus et gratiis proseguiri, eosque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ lati, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore centes, motu proprio, et non ad supradictorum Michaëlisangeli, Hieronymi, Nicolai, Ioannis, Pauli et Francisci, vel alicuius ipsorum, aut aliorum pro eis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de merâ nostrâ deliberatione, ac certâ scientiâ, apostolica auctoritate, tenore praesentium, Michaëlemangelum, Hieronymum, Nicolaum, Ioannem, Paulum et Franciscum praedictos, et illorum singulos, in nostros et Sedis Apostolicae notarios recipimus ac sacri palatii et aulae Lateranensis comites (sine tamen dilectorum filiorum notariorum de numero participantium praeiudicio), neenon nobiles Romanos et urbis Romae, omniumque et singularum aliarum civitatum, terrarum et locorum S. R. E. mediate vel immediate subiectorum, cives creamus et constituimus, ac in numerum et consortium nostrorum et eiusdem Sedis notariorum, neenon palatii et aulae comitum, ac nobilium Romanorum, aliorumque civium civitatum et oppidorum praedictorum, referimus et conseribimus, ipsisque, etiamsi habitum et rochettum notariorum dictae Sedis iuxta decretum Lateranensis Concilii novissime celebrati non deferrant, aut civitates huiusmodi non incoluerint, nec unquam in eisdem civitatibus domicilium habuerint, ut omnibus et

Cappellanos
suo Sedis Apo-
stolicae nota-
rios, comites,
nobiles et cives
creat.

¹ Male ed. Main. ad marg. habet 13 (R. T.).

quibuscumque privilegiis, facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis et indultis, quibus ceteri omnes notarii nostri, etiam de numero participantium, neenon comites et nobiles ac cives originarii, etiam in dignitatum et beneficiorum ecclesiastieorum et secularium etiam ex personis Romanorum originariorum vacantium asseentione et exercitio, tam in Urbe quam civitatibus praedictis, ac alias ubique locorum et gentium, neenon sessionum et conventuum, utuntur, potinuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad illorum instar, sed pariformiter et aequae principaliter ac si privilegia, facultates, exemptions, gratiae et indulta pro ipsis emanassent (citra tamem exemptions a Concilio Tridentino sublatas, ita ut nedum quoad criminalia, sed etiam quoad civilia subiaceant Ordinariis, ac crita facultates legitimandi, ad gradus promovendi, ac notarios seu tabelliones creandi, aliaque huiusmodi privilegia a notariis Sedis Apostolicae et comitibus palatinis praetensa, ita ut illis supra memorati cappellani familiares nostri nullibi uti valeant, ac irritum et inane existat si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari), uti, potiri et gaudere, ac in omnibus et singulis apostolicis, aliisque litteris, instrumentis et scripturis publicis et privatis deinceps eorum nomine conficiendis, sese notarios, comites et nobiles, ac de nobili genere ex utroque parente procreatos, neenon Romanae et aliarum civitatum cives, ut libuerit, inscribere, et se illis subscribere valeant, ac pro veris et non fictis notariis, comitibus, nobilibus et civibus habeantur, nihilqne, qualecumque illud fuerit, cum iis expressionibus, subreptitium, obreptitium, aut

invalidum, sed illud idem efficax in omnibus et per omnia censeatur, concedimus et indulgemus.

§ 2. Et insuper illos, eorumque beneficia et officia ecclesiastica quaecumque, quotcumque et qualiacumque, illorum fructus, res et iura, ubicumque locorum, regionum et provinciarum, neenon in Urbe, civitatibus, terris et locis eidem Romanae Ecclesiae mediate et immediate subiectis consistentia, praedia, domos, possessiones et bona patrimonialia, aliaque temporalia mobilia et immobilia et se moventia, neenon actiones et iura praesentia et futura, cuiuscumque qualitatis, quantitatis et naturae, et eiusvis etiam annui valoris fructus, redditus et proventus huiusmodi sint vel fuerint, ac etiam quaecumque ab illis vendenda, ac pro illorum familiarumque suarum usibus emenda, ab omnibus et quibuscumque decimis, quartis et dimidiis partibus, subsidiis, etiam charitativis, neenon veetigalibus, portoriis, tributis, datiis, pedagiis, collectis et quocumque alio nomine nuncupatis angariis, perangariis, ceterisque oneribus et contributionibus, tam urbanis quam rusticis, ordinariis et extraordinariis, realibus et personalibus et mixtis, etiam ratione munitionum moenium et pontium, portarum et moliturarum, et mercium cuiuscumque generis transitus seu passus et vecturae etiam in aliud territorium seu provinciam, terrâ, mari et flumine, neenon equorum mortuorum, stabulationum militum, institutionis seminarii ecclesiastici, aut ex quacumque aliâ quantumvis gravi et gravissimâ causâ (pro subventione contra infideles dumtaxat exceptâ) nunc et pro tempore impositis, ita quod illi et quilibet eorum nihil omnino horum aut aliorum similium subire teneantur, nec per camerae apostolicae aut alios commissarios seu ve-

Beneficia eo-
rum ab omnibus
oneribus eximunt.

ctigalium et tributorum huiusmodi redemptores, conductores et exactores, quocumque privilegio, exemptione et facultate suffultos, aliás quam ut praesertim valent coarctari, quamdiu servitiis nostris institerint dumtaxat, eximus et liberamus.

Dispensat ad plura beneficia. § 3. Ad haec cum eisdem, ut quaecumque duo dissimilia vel simplicia similia sub singulis tribus tectis quarumcumque trium cathedralium, etiam metropolitanarum, aut aliarum ecclesiarum consistentia, etiamsi unum ex illis omnibus cum curā, aut dignitas etiam maior et principalis, canonicatus et praebenda, personatus, administratio vel officium fuerit, et ad dignitatem, personatum, administrationem vel officium huiusmodi consueverit quis per electionem assumi, eisque cura etiam iurisdictionis immineat animarum, si eis aliás canonice conferantur aut eligantur, praesententur, aut aliás assumantur ad illa et instituantur in eis, recipere, et, dummodo illa omnia uno excepto personalem residentiam non requirant, insimul quoad viixerint retinere.

Etiam a resi- dentiis. § 4. Necnon etiam, quamdiu nobis inservierint tantum, in beneficiis ecclesiasticis, non tamen parochialibus vel curam animarum parochianorum habentibus, per eos pro tempore obtentis, etiam de iure, statuto, fundatione vel privilegio personalem residentiam requirentibus, etiamsi dignitates in metropolitanis vel cathedralibus maiores, et in collegiatis ecclesiis huiusmodi principales fuerint, personaliter residere non teneantur, nec ad id per locorum Ordinarios, seu ecclesiarum earumdem capitula, aut quosvis alios, ad residendum interim in illis inviti compelli possint, omnesque et singulos illorum beneficiorum obtentorum fructus et redditus, durante servitio praedicto, cum ea inter-

gritate (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis) cum qua illos perciperent si in eisdem ecclesiis sive locis personaliter residerent, percipere, exigere et levare, proviso tamen per eos ut onera eisdem dignitatibus et beneficiis quovis modo iucumbentia congrue supportentur.

§ 5. Necnon, etiamsi presbyteri fuerint, ac dignitates et officia obtinuerint, leges et iura civilia etiam publice in scholis ac universitatibus studiorum generalium ad quinquennium dumtaxat, dummodo iidem trigesimum aetatis annum non excesserint, audire, ac, si habiles et sufficientes reperti fuerit, etiam ad doctoratus gradum in huiusmodi facultate se promoveri facere, ipsaque iura etiam publice docere, atque iudicis, advocati et procuratoris officium in causis ecclesiasticis et civilibus tantum exercere libere et licite possint et valeant, de specialis dono gratiae dispensamus.

§ 6. Liceat quoque ipsis et eorum singulis aliquem idoneum et ab Ordinario loci approbatum presbyterum secularis vel cuiusvis Ordinis regularem in suum eligere confessorem, qui vita eis comite eos et ipsorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensions et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, et per eos incursis, et quibus ipsis pro tempore illaqueari contigerit, etiamsi absolutio nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus specialiter vel generaliter reservata existat, ac quorūcumque votorum et ecclesiae praceptorum transgressionibus, homicidio casuali, manuum violentarum in quasvis personas etiam ecclesiasticas, non tamen episcopos vel alios superiores praelatos, de praeterito injectionibus, seu consilii vel

Alia indulta.

Confessariorum eligere possunt.

favoris ad id praestationibus, iejuniorum omissionibus neenon recitationis horarum canonicarum aliorumque divinorum officiorum, ac denique ab omnibus et quibuscumque aliis eorum peccatis, criminibus, excessibus et delictis, quantumcumque gravibus et enormibus, etiam talibus, propter quae Sedes praedicta merito consulenda foret, videlicet a contentis in litteris die Coenae Domini publicari consuetis, semel tantum in vita et mortis articulo, in reliquis vero dictae Sedi quomodolibet reservatis, aliquo quibusvis casibus, semel in anno, confessionibus illorum diligenter auditis, sine tamen alicuius praejudicio, praedicta auctoritate apostolicâ absolvere, et illis pro commissis poenitentiam modo culpae iniungere salutarem, neenon vota quaecumque (ultranarino, visitationis liminum beatorum Petri et Pauli apostolorum, castitatisque et religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare possit.

Indulatum transferre di penitentiis.

§ 7. Ac etiam eisdem¹, eorumque singulis, ut quiennque locorum Ordinarii, vel canonici metropolitanarum seu aliarum cathedralium ecclesiarum, aut personae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in dicta curia quam extra eam, etiam ad id per eos aut eorum singulos coram notario et testibus fide dignis eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas eis et eorum singulis super mensarum abbatialium seu episcopalium aut archiepiscopalium, et quorumcumque aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, secularium, et quorumcumque Ordinum regularium, etiam hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, quomodocumque et qualitercumque qualificatorum, fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et distributionibus, etiam quo-

¹ Confer supra pag. 520 b (R. T.).

tidianis, seu illorum² loco fructus, proventus, iura, obventiones, distributiones et emolumenta sibi nunc et pro tempore assignata et reservata, quandocumque, simul vel successive, in toto vel in parte, usque ad summam centum ducatorum auri de camerâ, de eorumdem cappellanorum vel cuiuslibet ipsorum consensu, in toto vel in parte, etiam in mortis articulo, cassare et extinguere, ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas super fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus, distributionibus, seu illorum³ loco fructus, redditus, proventus, iura et obventiones et emolumenta huiusmodi, etiam usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis etiam per eosdem cappellanos et eorum singulos nominandis, etiam quaecumque, quotcumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, ³ seu clericali charactere insigniri volentibus, similiter eis, quoad vixerint, vel eorum legitimis procuratoribus, eisdem modo et formâ quibus eisdem cappellanis assignatae⁴, aut reservari vel assignari concessae seu concessi fuerint, etiam absque sensu easdem pensiones et fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, ac distributiones et emolumenta huiusmodi solvere debentium, etiam plures cassatae et de novo assignatae fuerint, usque ad summam et quantitatem praedictam, ac alias cum omnibus et quibuscumque exemptionibus et privilegiis, decretis et clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus, cautelis, ac etiam censuris et poenis in prioribus reservationibus huiusmodi concessis et contentis, integre

¹ Videlicet legendum illarum (R. T.).

² Iterum lege illarum pro illorum (R. T.).

³ Deest vox clericis aut ecclesiasticis (R. T.).

⁴ Deest aut reservati (R. T.).

persolvendum reservare, constituere et assignare.

Facultas te-
standi.

§ 8. Ne non ut iidem cappellani, et eorum quilibet, de omnibus et singulis domibus, praediis, possessionibus, terris et locis etiam iurisdictionibus, ceterisque bonis immobilibus et mobilibus, quae tamen non sint altaris seu altarium ecclesiarum ipsis cappellanis nostris praedictis commissarum ministerio seu alicui speciali earumdem ecclesiarum divino cultui vel usui deputata, seque moventibus, cuiuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretii et conditionis existentibus, ac iuribus et actionibus ad eos ratione ecclesiarum etiam cathedralium et metropolitanarum, monasteriorum, prioratum, praepositurarum, dignitatum et aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curia et sine curia, secularium et quorumvis Ordinum regularium, quae ex quibusvis concessionibus et dispensationibus apostolicis in titulum, commendam, administrationem, ac alias quomodolibet obtinuerint et obtinent ac obtinebunt, ac fructuum, reddituum et proventuum ecclesiasticorum loco pensionum annuarum, pensionumque annuarum super similibus fructibus, redditibus et proventibus eis reservatarum et assignatorum, ac reservandorum et assignandarum, quos et quas perceperint, percipiunt et percipient in futurum, ne non emolumentorum quoruncumque Romanae curiae officiorum, ac alias quomodolibet spectantibus et pertinentibus, ac etiam de dictis fructibus, redditibus, proventibus, ac pensionibus annuis, ne non eorum industriæ et labore quomodolibet et undecumque licite tamen, acquisitis et acquirendis, ac alias etiam de munieribus et officiis quae exereuerint, ac eos exercere contigerit, et aliâ quavis occasione vel causâ seu contem-

platione ad eosdem per ventis et per venturis, etiamsi in pecuniâ numeratâ, ac iocalibus, gemmis, aliisque pretiosioribus rebus consistant, tam in dictâ curiâ quam extra eam ubique locorum etiam penes beneficia ipsa existentibus, quorum omnium qualitates et veros annos valores, etiamsi talia forent quae in generali appellatione bonorum et suppellectilium non venirent sed specialibus indigerent vocabulis, praesentibus, ac si specificet singillatim exprimerentur et denotarentur, pro sufficienter expressis ac declaratis haberi volumus, ac etiam de ipsis proventibus ac pensionibus debitâs ac debendis, ac nondum perceptis et exactis, etiamsi eorum solutionis aut perceptionis terminus nondum advenerit, pro illâ ratâ quae illis debita erit, constitutione declaratoriâ super fructibus et pecuniis non exactis quae forsitan successores in ipsis beneficiis spectare et pertinere debeant non obstante, etiam accumulative cum quibusvis aliis similibus vel dissimilibus facultatibus habitis et habendis, usque ad summam ducentorum ducatorum auri similiū dumtaxat, tam pro decentibus et honestis impensis funebribus, quam etiam pro remunerazione illorum qui eis viventibus inservierint, etiam ultra servitii meritum, ac in ipsorum consanguineorum et affinum, ac quorumcumque piorum locorum favorem et usum, et alias pro eorum arbitrium et voluntate absolutis, testari, ac testamento, codicillis, fideicommissis, legatis, donationibus, tam inter vivos quam causâ mortis, et aliis quibuscumque modis et titulis, scripturâ etiam minus solemnî, etiam coram duobus vel tribus testibus, aut etiam cedula solâ eorum manu scriptâ vel subscriptâ, ac alias in omnibus et per omnia, prout et quemadmodum eis videbitur, etiam in ipsâ curiâ (non ta-

men extra residentiam), etiam in mortis articulo, et non facta mentione praesentis vel aliarum eis pro tempore concessarum similium facultatum, aut quod in vim illarum testari seu disponere velint et intendant, semel atque iterum et pluries disponere, statuere et ordinare, ita ut quidquid testatum, gestum, aut ordinatum, seu aliás ab ipsis dispositum fuerit, etiam in vim simplicis distributionis, ac aliás, omni meliori modo valeat et servari omnino debeat; ipsaque testamenta, codicillos, dispositiones, ordinationes, donationes, legata et statuta, etiam pluries, et toties quoties eis videbitur, moderari, limitare, ac etiam in totum revocare, et alia de novo condere, etiam libere et licite valeant, plenam et liberam concedimus facultatem.

*Successio ab
intestato.*

§ 9. Statuentes nihilominus et ordinantes, eisque pariter indulgentes, quod, si contigerit ipsis ab intestato, et sine ullâ vel cum minus validâ bonorum et rerum ac fructuum, reddituum et preventuum praedictorum dispositione, in dictâ curia vel extra eam, ac etiam extra sua beneficia aut alia loca debitae ab eis residentiae personalis, etiam nullâ subsistente causâ, ab humanis decedere, omnia et singula eorum bona, res et iura, etiam, ut praefertur, qualificata, necnon spolia pro dictâ summâ etiam ex praedictis et aliás undecunque provenientia, ad cameram apostolicam seu in dictis beneficiis successores non pertineant, sed ad haeredes sanguinis eorumdem integrè devenant, et, illis deficientibus, inter eorum familiares, arbitrio personae seu personarum quas ad id ipsi scripto nominaverint, distribuantur, nisi de aliâ dispositione vel intentione eorumdem scripturarâ etiam minus solemnî secus ap̄pareret, quam tunc velut efficacem ipsae personae vel alii iudices seu executores omnino exequi et adimplere illique sese

conformare in omnibus et per omnia debeant. Et nihilominus quaecumque ^{Omnes defo-}
^{ctus supplet.} huiusmodi testamenta, donationes, legata, dispositiones et alia forsitan alias ab ipsis, etiam nullâ aut minus sufficienti facultate sufficiunt, de huiusmodi bonis, iuribus, actionibus, fructibus, pecuniis, iocalibus, aliisque rebus supradictis, etiam in favorem consanguineorum et affinium praedictorum, et alias quomodolibet facta, cum omnibus inde secutis, ac etiam ea, quae per ipsis in futurum quomodolibet fient, ex nunc prout ex tunc et e contra, pro dictâ summâ ducentorum ducatorum dumentaxat, approbamus et confirmamus, omnesque et singulos iuris et facti ac solemnitatum omissarum et omittendarum, neconon substantiales aliosque defectus quosecumque, si qui intervenerint in eisdem, etiamsi tales sint vel fuerint quod specialis et specifica de ipsis mentio habenda esset, supplemus.

§ 10. Non obstantibus praemissis, ac ^{Contraria de-}
^{rogat.} Lateranensis concilii novissime celebrati de certo notariorum numero, etiamsi ad illum nondum deventum fuerit, cui per hoc alias derogatum non intendimus, ac de consensu praestando in pensionibus, et quibusvis aliis etiam per nos et Sedem praedictam quomodolibet editis et imposterum edendis cancellariae apostolicae regulis, et stylo in similibus hactenus servato, et piae memoriae Alexandri Papae VI, etiam praedecessoris nostri, tertiam partem bonorum ecclesiasticorum camerae praedictae deberi inter alia disponentibus, neconon eiusdem memoriae Bonifacii Papae VIII, etiam praedecessoris nostri, per quam concessiones de fructibus in absentia percipiendis sine praefinitione temporis fieri prohibentur, ac quorumvis aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, et quibusvis aliis apostolicis

ac in universalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon legibus imperialibus, et aliis etiam municipalibus tam Urbis quam quarumvis aliarum civitatum et locorum in quibus cives originarii creati sunt, ac quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum et hospitalis praedicti, necnon quorumvis collegiorum et officiorum dictae curiae, ac regnorum, provinciarum, et Urbis ac aliarum civitatum et locorum, ac praedictae cameræ, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, etiamsi de illis servandis, et non imprestandis litteris apostolicis contra ea, nec etiam ab alio vel aliis impetratis aut aliis¹ quomodolibet concessis utendo, ipsi cappellani per se vel eorum procuratores praestiterint forsitan hactenus vel in posterum eos praestare contigerit iuramentum, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictis ecclesiis, monasteriis, Ordinibus et hospitali S. Ioannis Hierosolymitani, illorumque praesulibus seu administratoribus, et superioribus ac magistris, praceptoribus, prioribus, militibus etiam antianis, capitulis et conventibus, civitatibus et locis, aliisque personis etiam particularibus, necnon archiepiscopis, episcopis et aliis locorum Ordinariis, etiam eiusdem S. R. E. cardinalibus, ac dictae camerae officialibus, illorumque collegiis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac nos et Sedem praedictam, etiam con-

sistorialiter, et de eiusdem S. R. E. cardinalium consilio, ac per modum statuti et constitutionis perpetuorum, ac motu et scientia paribus, deque apostolicae potestatis plenitudine, ac ad imperatoris, ac regum et reginarum, ducum et marchionum, ac aliorum principum instantiam, seu illorum contemplatione, in genere vel specie, aut aliâ quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, confirmatis et innovatis, et imposterum concedendis, confirmandis et innovandis, etiamsi in iis ac statutis et stabilitatis praedictis caveatur expresse vel tacite quod Urbis non nisi originarii civibus Romanis ac civium eorumdem filiis, aliarum vero partium beneficia nisi per personas illustres seu nobiles ac etiam originarios cives aut aliâ certo modo in illis expresse qualificatos obtineri aut conferri possint, et nullus in civem Urbis aut civitatum, oppidorum, terrarum et locorum huiusmodi admitti, seu illorum privilegiis uti possit, nisi prius in dictis civitatibus, oppidis et locis per certum tempus habitaverit, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsitan ad certum valorem ascendentia possideat, quodque praecatoria et alia beneficia quaecumque dicti hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani tam ex eius institutione quam ex stabilimentorum praedictorum dispositione non in titulum perpetuorum beneficiorum conferri, sed in commendam ad vitam commendatariorum revocabiliter concedi debeant, et sic pensionibus ecclesiasticis secularibus aut aliis personis apostolicâ auctoritate reservandis gravari non possint, quodque stabilimentis et privilegiis praefatis, etiam vigore clausulae implicitae derogationis latissime extendendae, etiam per quascumque litteras apostolicas, et quasvis etiam derogatoriarum derogatorias, efficacioresque et insolitas clausu-

¹ Potius lege aliâ pro aliis (R. T.).

las, derogari non possit, nec deregatum censeatur, nisi derogatio huiusmodi de consilio dictorum cardinalium fiat, et tum demum ad id magistri et conventus praefatorum expressus accedat assensus, sintque litterae derogationis huiusmodi etiam per dictum magnum magistrum subscriptae, ac ei et praefato conventui per diversas in forma Brevis aut alias diversas litteras diversis temporibus cum certis intervallis praesentatas intimatae, et non alias, nec alio modo, et semper in huiusmodi litteris, quae sic sient, etiam de simili consilio derogationis, sit apposita clausula quod illarum effectum sortiantur de consensu magistri et conventus praefatorum, et non alias, aliter, nec alio modo; quibus omnibus et eorum singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa ac individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, et in eis caveatur expresse quod illis nullatenus derogari possit, quodque clausula implicitae derogationis in rescripto etiam motu proprio emanato apposita aliter in litteris exprimi vel extendi nequeat, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore et firmitate permanens, hae vice dimittuntur, harum serie, in genere et in specie, ad effectum praemissorum, specialiter et expresse, motu et scientia similibus, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumptio
rum fides.*

§ 11. Volumus autem quod praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ea-

dem prorsus ubique fides tam in iudicio quam extra illud adhibetur, quae praesentibus ipsis adhiberetur et adhiberi posset, si forent exhibitae vel ostensae,

§ 12. Quodque praefati, autemq[ue] gratia notariatus perfici possint et valeant, in manibus alienius personae in dignitate ecclesiastica constitutae professionem fidei iuxta articulos prident a Sede praefatâ propositos emittere, et solitum fidelitatis iuramentum omnino praestare teneantur, et quilibet ipsorum teneatur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix septembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno n.

Dat. die 19 septembris 1668, pontif. anno II.

LXXVIII.

Suspensio Brevis Innocentii X decennantis generalem congregationem in Societate Iesu singulo quovis novennio¹ celebrandam iniungentis.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Religiosorum virorum Ordines, quos tamquam fertilia agri dominici cultorum plantaria sapiens Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum pietas instituit, in viseeribus paternae gerentes charitatis, Societatem Iesu viris pietate, religione, sacrarum, eiusque ancillantium bonarum litterarum scientia, ac propriae alienaque salutis studio eximie praeditis fulgentem, singularibusque in hanc sanctam Sedem meritis conspicuam, peculiari apostolicae dilectionis affectu prosequimur. Et propterea felici illius regimini religiosaeque tranquillitati libenter consulimus, sicut, omnibus debite consideratis, pietati atque prudentiae censemus esse consentaneum.

¹ Male in rubr. ed. Main, legit triennio (R. T.)

Tenor Brevis § 1. Aliás siquidem (postquam felicis
Innocentii X. recordationis Innocentius Papa X praede-
cessor noster per quasdam suas in simili
formā Brevis die primā ianuarii MDXLVI
expeditas litteras, quarum tenorem praes-
sentibus haberi volumus pro expresso,
statuerat, mandaverat, praeceperat et
ordinaverat ut perpetuis futuris tempori-
bus congregatio generalis in praedictā
Societate Iesu singulo quoque novennio
computando semper a celebratione ul-
timae congregationis generalis haberi
et celebrari omnino deberet, ita ut illius
celebratio nullo modo, nec ex quavis
causā, sive per praepositum generalem
pro tempore existentem sive per quam-
cumque congregationem particularem
vel generalem impediri, vel ultra no-
vennium huiusmodi differri seu pro-
rogari posset; utque, quotiescumque habe-
retur et celebraretur congregatio gene-
ralis huiusmodi, toties novi assistentes
ab illis plane diversi, qui praecedente
novennio assistantium muneribus functi
fniissent, eligi seu assumi et deputari:

§ 2. Ac dénum, ut omnes et singuli
eiusdem Societatis provinciales, visita-
tores, praepositi, rectores, superiores
locales et alii officiales jurisdictionem
seu superioritatem habentes, quomodo-
libet nuncupati, exceptis magistris no-
vitiorum, in eorum respective muneri-
bus, superioritatibus, ministeriis, admini-
strationibus et officiis quomodocumque
nuncupatis per triennium dimittat du-
rare deberent, eaque, elapsō triennio
huiusmodi, eo ipso vacarent et vacare
censerentur, ipsique ad alia quaevi-
eiusdem Societatis munera, superiorita-
tes, ministeria, administrationes et officia
praedicta quomodolibet nuncupata, etiam
viceprovincialis, seu vicepraepositi, vel
vicerectoris, nullatenus eligi seu assu-
mi vel deputari valerent, nisi per annum
cum dimidio saltem a fine dicti triennii

computandum a praedictis muneribus,
superioritatibus, ministeriis, administra-
tionibus et officiis cessavissent) reco-
lendae memoriae Alexander Papa VII,
pariter praedecessor noster, certis ex
causis tunc expressis adductus, statutum
et ordinationem dicti Innocentii praede-
cessoris circa triennalem tantum du-
rationem munerationis, superioritatum, mi-
nisteriorum, administrationum et officio-
rum praedictorum, necnon sesquianni ab
illis vacationem huiusmodi (firmā
tamen et illaesā ac in suo robore in
reliquis omnibus remanente earundem
Innocentii praedecessoris litterarum dis-
positione) perpetuo revocavit et abro-
gavit, et aliás prout in ipsius Alexandri
praedecessoris litteris desuper in simili
formā Brevis die 1 ianuarii MDLXIII
emanatis, quarum tenorem praesentibus
itidem pro expresso ac de verbo ad ver-
bum inserto haberi volumus, uberiorius
continetur.

§ 3. Cum autem, sicut dilectus filius Motiva muta-
Ioannes Paulus Oliva praepositus tiois.
generalis dictae Societatis nobis nuper exponi
fecit, postrema congregatione generalis
eiusdem Societatis, anno MDCLXI celebra-
ta, inter alia unanimi plane consensu de-
creverit insimis¹ precibus ab hac sanctā
Sede petendam fore abrogationem praede-
dictarum Innocentii praedecessoris lit-
terarum, non solum in ea parte in qua
memoratus Alexander praedecessor, hu-
iusmodi decreti conscius, illam subinde,
ut praemittitur, concessit; sed etiam in
reliquā celebrationem congregationis ge-
neralis quolibet novennio novorumque
assistantium a praecedentibus diverso-
rum electionem seu deputationem con-
cernente, quippe quae et constitutioni-
bus Societatis praedictae a sancto Ignatio
illiū fundatore editis, quas quinque Ro-

¹ Ita etiam legit edit. Cherub. (R. T.).

mani Pontifices praedecessores nostri approbarunt, conformis non sit, et aduersetur sensui sex congregationum generalium ipsius Societatis quae contrarium magno consensu expedire Societati indicarunt; accedit quod abunde iam est prospectum in Societate enicunque necessitati ob quam congregatio generalis cogi debeat, ideoque novennalis illa plane inutilis futura sit, cum singulis trienniis celebrari soleat et debeat congregatio procuratorum electorum ex omnibus provinciis cum facultate convocandi congregationem generalem si sit opus; tum etiam deterrent ingentes sumptus, quos necesse est fieri in convocandâ quolibet novennio, et quidem sine necessitate, congregatione illâ generali; deterrent quoque frequentia vitæ pericula quibus exponuntur primarii religiosi omnium provinciarum eiusdem Societatis, siue plerumque senes, quorum aliqui paucis ab hinc annis sublati naufragio, alii extinti febribus in itinere, alii in captivitatem ab hostiis abducti sunt; quibus incommodis adiungitur relaxatio disciplinae religiosæ in provinciis, dum inde absunt provinciales et alii præcipui religiosi, qui praesentes conservando illius vigori invigilarent: nobis propterea memoratus Ioannes Paulus praepositus generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Ad quae examinanda congregationem cardinalium deputata Pontifex.

§ 4. Nos igitur, ipsius Joannis Pauli praepositi generalis desiderio, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latè, si quibus quomodolibet inmodatus existit, ad effectum præsentium dunitaxat con-

sequendum, harum serie absolventes et absolutam fore censemtes, ac prospero felicique statui atque incremento Societatis praedictæ de catholicâ religione multis nominibus optime meritæ animum nostrum pastorali providentia intendentis, ad suprascriptas preces eiusdem Ioannis Pauli praepositi generalis examinandas specialem congregationem nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris sanctæ Romanae Ecclesiae cardinalibus prudentiâ et zelo præstantium deputavimus. Cuius congregationis auditâ sententiâ, et nobiscum reputantes valde ad rem faccre ut per secreta suffragia constet quid circa petitam abrogationem sentiat in Domino Societas universa, quae per graviores religiosos eius instituto optime imbutos rerumque illius usu atque experientiâ praeditos in congregatione generali coadunatos repraesentatur:

§ 5. Ideo, auctoritate apostolicâ, tenore praeseatium, iubemus atque decernimus ut in congregatione generali praedictæ Societatis, quæ prima ex praescripto illius constitutionum celebrabitur, præviâ inter praedictos religiosos maturâ rei discussione et consultatione, per secreta postmodum suffragia disquiratur an bono dictæ Societatis expiat ut terminus novennalis ad celebrandas congregations generales in allegatis Innocentii praedecessoris litteris statutus abrogetur; quæ quidem disquisitio, si dicta congregatio generalis pro electione praepositi generalis celebranda sit, ante illius electionem fiat. Postquam autem huiusmodi disquisitio peracta fuerit, illico ad nos vel ad Romanum Pontificem pro tempore existentem distincte referatur quo numero suffragiorum ipsa congregatio generalis dicti novennalis termini vel abrogationem vel observantiam expetiverit, ut,

quid circa illum deinde observari debeat,
Sedis Apostolice iudicio statuatur.

Suspensio de
qua in rubrica

§ 6. Propterea exequutionem dictarum
Innocentii praedecessoris litterarum in
eā parte, cui per supradictas Alexandri
praedecessoris litteras derogatum non
fuit, auctoritate et tenore praedictis in-
terim suspendimus, illamque, usque ad
congregationem generalem, ex prescri-
pto constitutionum Societatis praedictae
iuxta praedicta primo celebrandam, ef-
fectu carere volumus atque decernimus.

Clausula sub-
lai et decre-
tus mutans.

§ 7. Decernentes pariter easdem praes-
entes litteras firmas, validas et efficaces
existere et fore, usque plenarios et
integros effectus sortiri et obtinere, ac
ab illis, ad quos spectat et pro tempore
spectabit, inviolabiliter observari, sic-
que et non aliter in praemissis per
quosecumque iudices ordinarios et dele-
gatos, etiam causarum palatii apostolici
auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales,
etiam de latere legatos, et alios
quoslibet quacumque praeeminentiā et
potestate fungentes et functuros, sub-
latā eis et eorum cuiilibet quavis aliter
iudicandi et interpretandi facultate et
auctoritate, iudicari et definiri debere,
ac irritum et inane si secus super his
a quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel iugoranter, contigerit attentari.

Contrario-
rum deroga-
tio.

§ 8. Non obstantibus praedicti Innocen-
tii praedecessoris litteris, neconon
omnibus et singulis illis quae memo-
ratus Alexander praedecessor in suis
litteris supradictis voluit non obstare,
ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumpto-
rum fides.

§ 9. Volumus autem ut ipsarum
praesentium litterarum transumptis, seu
exemplis, etiam impressis, manu alicuius
notarii publici vel secretarii dictae
Societatis subscriptis, et sigillo praepositi
generalis eiusdem Societatis seu
alterius personae in ecclesiastica digni-
tate constitutae munitis, eadem prorsus

fides in iudicio et extra adhibeatur,
quae praesentibus ipsis adhiberetur, si
forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatóris, die xx
septembribus MDCXVIII, pontificatus no-
stri anno II.

Dat. die 20 septembribus 1668, pontif. anno II.

LXXIX.

*Iubilaeum pro regno Poloniae aliisque
provinciis et ditionibus regi Poloniae
subiectis ad implorandum divinam o-
pem pro prosperis eiusdem regni suc-
cessibus.*

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

De salute dominici gregis curae no-
strae divinitus commissi paternae chari-
titatis studio solliciti, inter tot tantasque
angustias quibus sancta Mater Ecclesia
his calamitosissimis temporibus premi-
tur, gravissima quae in inclito Poloniae
regno de praesenti aguntur negotia as-
sidue volvimus animo, et illis, quantum
Dominus donare dignatur, consulere sa-
tagimus.

§ 1. Hoc consilio, et privatis nostris
sacrificiis atque precibus accedimus ad
sacram misericordiarum Domini aram,
et publicas in almā Urbe nostrā ortho-
doxae fidei arce orationes indiximus,
ut elementissimus Dominus noster, fide-
lium suorum precibus exoratus, religio-
neum christianam fidemque catholicam
ubique et praesertim in memorato regno
Poloniae tueri atque protegere, pacem
atque animorum publico Ecclesiae re-
gnique bono unice studentium concor-
diā firmiter stabilire atque solidare,
prosperosque rerum successus benigne
largiri dignetur. Id ipsum ut et fideles
eiusdem regni, quos negotia huiusmodi

Procemium.
Precios illo-
randae.

eorumque eventus proprius tangunt, deposita per veram poenitentiam sarcinā peccatorum, auctisque per eleemosynas atque ieiunia viribus orationis, flagrantissimo cordis affectu faciant, eos omnes et singulos paterne adhortandos et monendos, eorumque pietatem, erogatis Ecclesiae thesauris quorum dispensationem nobis credidit Deus, incitandam atque fovendam esse censuimus.

*Iabidaeum con-
cedit ut in ru-
bricā.*

§ 2. Itaque, de omnipotenti Beī misericordiā ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illā ligandi atque solvendi potestate, quā nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in praefato Poloniae regno aliisque omnibus et singulis provinciis et ditionibus carissimo in Christo filio nostro Ioanni Casimiro Poloniae et Sveciae regi illustri subjectis degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et ipsis deficiētibus, per eos qui ibi curam animarum exereant, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales vel alios, ut praefertur, facienda decursarum, saltem semel visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium pro prosperis regni praefati successibus devote Deum oraverint, ac quartā et sextā feriis ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, et peccata sua confessi in die dominicā immediate sequenti vel aliā die intra eundem hebdomadām sanetissimā communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam elemosynam, prout uniuersique suggesteret devotione, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissio-

nem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et clargimur.

§ 3. Navigantes vero et iter agentes, Providat na-
vigantibus, iter
agentibus, aliis
que impedi-
me-
ntur
detentis. ut, cum primum ad sua sese domicilia reelperint, suprascriptis peractis, et visitatā ecclesiā cathedrali, vel maiore, aut parochiali loci eorum domiciliī, eamdem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquā corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterant, pariter concedimus et indulgemus. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis secularibus et ¹ cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti regularibus ², in memoratis regno, province et ditionibus ut praefertur degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam secularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causā lati seu infli-

¹ Coniunct. et nos addimus (R. T.).

² Vocem regularibus nos addimus (R. T.).

etis, necon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolice etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et alias per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodo cumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum, absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunetam tamen eis et eorum cui libet in supradictis omnibus casibus poenitentiā salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis ac quibuscumque Ordinariis locorum in praedicto regno Poloniae ac provinciis et ditionibus existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis defientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim absque illâ morâ, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et

Apostolicâ Sede vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu alias in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eiusdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis, quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac formam in eis traditam pro servata habentes, hac vice, specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praemissorum, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Ut autem praesentes nostrae, transumptis credit tubet.

niant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii septembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 22 septembris 1668, pontif. anno II.

LXXX.

Concessio indulgentiarum pro christifidelibus Status Ecclesiastici divinam opem implorantibus pro tuitione civitatis et regni Cretae contra Turcas ac pro felici directione negotiorum regni Poloniae.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Causae Con-
cessioneis.

§ 1. Cum nos dominicā proxime præteritā processioni¹ ab ecclesiā S. Stanislai nationis Polonorum ad ecclesiam S. Marci de Urbe a nobis institutae, ac missae solemnī, quae in eādem ecclesiā S. Marci subinde celebrata fuit, unā cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, neenon patriarchis, archiepiscopis et episcopis, aliisque praelatis et officialibus capellae nostrae pontificiae interfuerimus, ac omnibus christifidelibus vere poenitentibus et confessis et saera communione refectis, qui processioni et missae praedictis interessent, vel utramque ecclesiam huiusmodi eo die visitarent, ibique divinum auxilium, tam pro defensione atque tuitione civi-

tatis et regni Cretae contra oppressiones Turcarum, quam pro praesentibus necessitatibus felicique directione negotiorum regni Poloniae implorarent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concesserimus, ac eiusmodi indulgentiae participes quoque fieri voluerimus regulares utriusque sexus in clausura vigentes, qui ad divinam opem similiter confugerent,

§ 2. Et in diversis eiusdem Urbis ecclesiis SS. Eucharistiae Sacramentum publicae fidelium venerationi exponi curaverimus, piasque ad Deum preces his diebus indixerimus, ut pater misericordiarum et Deus totius consolationis Ecclesiam suam sanctam protegere, eiusque hostium impetus et vires virtutis suae potentia reprimere atque confringere, prosperosque rerum eventus benigne largiri dignetur:

§ 3. Hinc est quod nos, alios quoque christifideles ad similia christiana pie-
tatis opera spiritualium gratiarum muneribus incitare cipientes, venerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis, aliisque ecclesiarum praelatis et Ordinariis civitatum et dioecesum, oppidorum, terrarum et locorum nobis et Apostoliceae Sedi in temporalibus mediate vel immediate subjectorum, seu eorum vicariis in spiritualibus generalibus, per praesentes committimus et mandamus, ut, statim atque ipsarum praesentium litterarum transumpta seu exempla etiam impressa ad eos pervenerint, processiones pariter in suis respective civitatibus, oppidis, terris et locis instituant, ac memoratum SS. Eucharistiae Sacramentum in ecclesiis per eos respective designandis fidelium venerationi per totum mensem octobrem proxime venturum similiter exponi eurent, publicasque preces indicant; nos enim omnibus et singulis

1 Edit. Main. legit processionis (R. T.).

ntriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac saerâ communione refectis, qui processionibus huiusmodi respective interfuerint, vel ecclesias, a qua et ad quam aliqua processionum huiusmodi fiet, eo die devote visitaverint, ibique divinum auxilium, ut praemittitur, imploraverint, neenon regularibus ntriusque sexus in clausurâ viventibus, qui similiter confessi et saerâ communione refecti pias ad Deum preces in suis respective ecclesiis seu monasteriis pariformiter fuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem concedimus similiter et elargimur. Ac praefatis, et aliis christifidelibus, qui ante SS. Sacramentum, ut praesertur exponendum, per aliquod temporis spatium pie orando divinam opeam, ut supra, invocaverint, quoties id egerint, toties septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis aut alias quomodolibet debitibus poenitentiis in formâ ecclesiastica consuetâ relaxamus.

Transumptio-
rum fides.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Rômae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 26 septembris 1668, pontif. anno II.

LXXXI.

Commissio episcopis Caturcensi, Lemovicensi et Sarlatensi, ut monasteria

monialium de Bel Loco et loci de Fieux ab hospitali S. Ioannis Hierosolymitani dependentia, Caturcensis dioecesis, visitent⁴.

Venerabilibus fratribus episcopis Lemoviensi, Caturcensi, et Sarlatensi, ac eorum cuiilibet,

Clemens Papa IX.

**Venerabiles fratres,
salutem et apostolicam benedictionem.**

Onerosa pastoralis officii cura nullo Exordium. suffragio meritorum nobis ex alto commissa postulat ut ad ea vigilantiae nostrae partes propensius intendamus, per quae monasteriorum quorumlibet praesertim sanctimonialium felici statui ac prospero personarum in eis Altissimo fauulantium regimini et quieti opportune provideatur, ac in illâ pristinae regularis observantiae norma iuxta saerorum canonum praescripta introducantur, et quantum in Domino fieri potest restituatur, prout conspicimus in Domino salubriter expedire; vobis itaque et vestrum cuiilibet, de quorum prudentia, fide, integritate et religionis zelo plurimum in Domino confidimus, de venerabilium fratum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, per praesentes committimus et mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, de *Bel Loco* nuncupatum et illi unitum loci de *Fieux* monialium monasteria a prioratu S. Egidii hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani ut asseritur dependentia, Caturensis seu alterius dioecesis, quamprimum fieri poterit, auctoritate nostrâ visitetis, ac tam in capite quam in membris reformatis et corrigatis, ac in singularum monialium huiusmodi vitam, mores, ritus et disciplinam diligenter inquiratis,

⁴ Ex Regest. in Secret. Brev.

Visitationem neenon, evangeliae et apostolieae do-
monasteriorum
committit ut in cterinae sacrorumque canonum et gene-
rarium conciliorum et praesertim Tridentini decretis ac sanctorum Patrum traditionibus et regularibus dictorum monasteriorum institutis iuhacerendo, quamcumque reformatione, mutatione, correctione, renovatione, ac etiam ex integro editione indigere cognoveritis, reformetis, mutetis, corrigatis, et etiam de novo condatis, condita, sacris canonicibus et Concilii Tridentini decretis et regularibus dictorum monasteriorum in-

stitutis non repugnantia, confirmetis, abusus quoescunque tollatis, pristinam regularis observantiae normam et disciplinam, ac reformationem et clausuram, neenon bonas ac laudabiles consuetudines, modis congruis restituatis, monialesque, reformationem et clausuram admittere recusantes, ad reformationem et clausuram huiusmodi recipiendas monastis, non autem cogatis, neque propterea expellatis, sed in posterum in ipsis monasteriis nullas alias moniales, nisi prius illae reformationem et clausuram huiusmodi se servaturas promittant, recipi prohibeatis, ac denique omnia et singula, quae dictorum monasteriorum visitationem, correctionem, ac in illis reformationis et clausurae introductionem quomodolibet concernunt, faciat, dicatis, geratis et exequamini, super quibus omnibus et singulis plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem, dietâ auctoritate, tenore praesentium, vobis concedimus et imperitum.

Poenas con-
tra inobedien-
tes.

§ 2. Mandantes propterea omnibus et singulis dictorum monasteriorum monialibus et superioribus quibuscumque ut vobis omnibus et singulis in praemissis prompte pareant et obdiant, vestraque salubria monita et mandata suscipiant humiliter et efficaciter adimplere pro-

current, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleritis seu statueritis in rebelles, ratam habebimus, et faciemus, auctore Domino, usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

§ 3. Volumus autem ut, si graviora in visitatione huiusmodi repereritis, ea, neenon informationes omnes in huiusmodi visitatione sumendas, sub vestris sigillis clausas, ad nos quamprimum transmittere euretis, ut quod in illis statuendum sit, maturâ consultatione adhibitâ, decernamus.

§ 4. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac monasteriorum, et Ordinis eius fuerint, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem monasteriis, illorumque superioribus, monialibus et personis quibuscumque, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressi: et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permisuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 octobris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 1 octobris 1668, pontif. an. II.

LXXXII.

*Concessio indulgentiarum pro christi-
delibus Italiae divinam opem imple-*

*rantibus pro tuitione civitatis et regni
Cretae contra Turcas ac pro felici di-
rectione negotiorum regni Poloniae.*

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

*Causa huius
Constructionis.* § 1. Cum nos nuper, videlicet die xxiii
septembris proxime praeteriti, proces-
sioni ab ecclesiâ S. Stanislai nationis Po-
lonorum ad ecclesiam S. Marci de Urbe
a nobis institutae, ac missae solemni,
quae in eâdem ecclesiâ S. Marci subinde
celebrata fuit, unâ cum venerabilibus
fratribus nostris S. R. E. cardinalibus,
neenon patriarchis, archiepiscopis et
episcopis, aliisque paelatis et officiali-
bus cappellae nostrae pontificiae inter-
fuerimus; ac omnibus christifidelibus
vere poenitentibus et confessis, ac sacrâ
communione refectis, qui processioni et
missae praedictis interessent, vel utram-
que ecclesiam huiusmodi eo die visita-
rent, ibique divinum auxilium tam pro
defensione et tuitione civitatis et regni
Cretae contra oppressiones Turcarum
quam pro presentibus necessitatibus fe-
licique directione negotiorum regni Po-
loniae implorarent, plenariam omnium
peccatorum suorum indulgentiam et re-
missionem misericorditer in Domino con-
cesserimus; ac eiusmodi indulgentiae
participes quoque fieri voluerimus re-
gulares utriusque sexus in clausurâ vi-
ventes, qui ad divinam opem similiter
confugerent; et in diversis eiusdem Ur-
bis ecclesiis SS. Eucharistiae Sacra-
mentum publicae fidelium venerationi exponi
curaverimus, piisque ad Deum preces
his diebus indixerimus;

*Preces indi-
ctae in Statu
Ecclesiastico.* § 2. Ac similia christiana pietatis
opera, tam in universo Statu Ecclesiastico
nobis mediate vel immediate sub-
iecto, quam in dominio Reipublicae
Venetorum, erogatis pariter indulgen-
tiarum muniberibus, fieri voluerimus, ut

pater misericordiarum et Deus totius
consolationis Ecclesiam suam sanctam
protegere, eiusque hostium impetus et
vires virtutis suae potentia reprimere,
atque confringere, prosperosque rerum
eventus benigne largiri dignetur:

§ 3. Hinc est quod nos, divini favoris Processiones
praesidium in aliis quoque Italiae civi- et preces per
tatibus et locis pariformiter invocari
atque coniunctis fidelium precibus po-
stulari enpientes, venerabilibus fratri-
bus archiepiscopis et episcopis, aliisque
ecclesiarum paelatis et Ordinariis civi-
tatum et dioecesum, oppidorum, terra-
rum et locorum reliquae Italiae, seu eo-
rum vicariis in spiritualibus generalibus,
per praesentes committimus et manda-
mus ut, statim atque ipsarum praesentium
litterarum transnumpta seu exempla
etiam impressa ad eos pervenerint,
processiones pariter in suis respective
civitatibns, oppidis, terris et locis insti-
tuant, ac memoratum SS. Eucharistiae
Sacramentum in ecclesiis per eos respec-
tive designandis fidelium venerationi
per quindecim dies similiter exponi cu-
rent, publicasque preces indicant.

§ 4. Nos enim omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacrâ communione refectis, qui processionibus huiusmodi respective interfuerint, vel ecclias, a qua et ad quam aliqua processione ipsarum siet, eo die devote visita-
taverint, ibique divinum auxilium, ut praemittitur, imploraverint, neenon regularibus utriusque sexus in clausurâ viventibus, qui similiter confessi et sacrâ communione refecti pius ad Deum preces in suis respective ecclesiis seu monasteriis pariformiter fuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem concedimus similiter et elargimur. Ac praefatis et aliis christifidelibus, qui ante SS. Sacra-
mentum Concedit prout
in rubricâ.

tum, ut praefertur exponendum, per ali-
quod temporis spatium pie orando di-
vinam opem, ut supra, invocaverint, quo-
ties id egerint, toties septem annos et
totidem quadragenas de iniunctis eis
aut alias quomodolibet debitibus poenitentia-
liis in formâ Ecclesiae consuetâ re-
laxamus.

Transumptis
e des danda. § 5. Volumus autem ut earundem
praesentium litterarum transumptis, seu
exemplis, etiam impressis, manu alicui-
us notarii publici subscriptis, et sigillo
personae in ecclesiasticâ dignitate con-
stitutae munitis, eadem prorsus fides
in iudicio et extra adhibetur ubique,
quae praesentibus ipsis adhiberetur, si
forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die III
octobris MDCCLXVIII, pontificatus nostri
anno II.

Dat. die 3 octobris 1668, pontif. anno II.

LXXXIII.

*Confirmatio privilegiorum congregationi
Hispaniae fratrum Carmelitarum Dis-
calceatorum concessorum super facul-
tate erigendi novas domos de solâ li-
centiâ Ordinariorum, et non obstante
distantiâ.*

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Ecclesiae catholicae regimini meritis
• licet imparibus divinâ dispositione praesi-
sidentes, illa, quae a Romanis Pontifi-
cibus praedecessoribus nostris ad divi-
ni cultus ac religionis pioemque ope-
rum incrementum et propagationem pro-
vide emanasse noseuntur, ut firma sem-
per atque stabilia persistant, apostolici
muniminis, cum id a nobis petitor, pa-
trocinio libenter constabilimus.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

§ 1. Dudum siquidem, postquam felici recordationis Paulus Papa V praede-
cessor noster superioribus Ordinis fra-
trum beatae Mariae de Monte Carmelo Dis-
calceatorum nuncupatorum, ipsisque

Paulus V con-
cessit fratribus
de Monte Car-
melo Discaleca-
toris ut monasteria
de sola li-
centia Ordinari-
orum ubique pos-
fundare possent.

fratribus Discalceatis, ut ubique locorum quilibet in districtu suo domos et monasteria iuxta Concilii Tridentini decreta, de solâ licentiâ Ordinariorum, nullo alia-
rum personarum cuiusvis Ordinis etiam regularium requisito consensu, condere, fundare et erigere valerent, licentiam et facultatem, sub certis modo et formâ tunc expressis, auctoritate apostolica concesserat, recolendae memoriae Gregorius Papa XV, etiam praedecessor noster, eis-
dem superioribus et religiosis, ut ubi-
que locorum quilibet in districtu suo domos et monasteria praefata, etiamsi illa aliis domibus regularibus Ordinum Mendicantium magis vicina essent quam in privilegiis Ordinibus Mendicantibus huiusmodi concessis praescriptum est, dummodo tamen Ordinariorum locorum expressus ad hoc accederet assensus, fundare et erigere possent, dictâ auctoritate concessit et indulxit, et alias prout uberioris continetur in eorumdem Pauli et Gregorii praedecessorum litteris de super in simili formâ Brevis expeditis, tenorum qui sequuntur, videlicet:

*Gregorius Papa XV ad perpetuam rei memoriam. Alias a felici recordationis Paulo Papa V, etc. (reliqua omittuntur quia erunt in suo loco sub die VIII no-
vembbris MDCXXI, anno 1⁴).*

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Joannes a Visitatione procurator gene-
ralis congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum dicti Ordinis nobis nuper exponi fecit, fidelium pietas erga reli-
gionem eorumdem fratrum Discalceato-

Seppacio
pro confirma-
tione privilegi
huiusmodi.

⁴ At sub hoc dato non reperitur in Bullario. Similis argumenti habetur pro Discalceatis Mi-
noritis in tom. XII, pag. 650 (R. T.).

rum in dies crescat, et in multis locis praesertim regnorum Hispaniae novos domos et monasteria fratum huiusmodi erigi et fundari desideretur, verum non desint qui tam pium opus impedire conentur, non attentis privilegiis super eiusmodi fundatione eisdem fratibus per litteras praeinsertas concessis: nobis propterea dictus Ioannes procurator generalis humiliiter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Pontifex con-
stitut.

§ 3. Nos igitur, ipsum Ioannem procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latâ, si quibus quomodolibet innodus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus etiam dilecti filii nobilis viri moderni marchionis de Astorga pro carissimo in Christo filio nostro Carolo Hispaniarum rege catholico apud nos et Sedem Apostolicam oratoris nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, praeinsertas Pauli et Gregorii praedecessorum litteras, eum omnibus et singulis in eis respective contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Decretum ir-
ritans.

§ 4. Decernentes easdem praesentes et praeinsertas litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quoadcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque in praemissis

per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae in praeinsertis Pauli et Gregorii praedecessorum litteris concessa sunt non obstar, certisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earundem Transumpto-
rum fides.

praesentium litterarum transumptis, sive exemplis, etiam impressis, manu alienius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio vel extra adhibeat, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die vi octobris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 octobris 1668, pontif anno II.

LXXXIV.

Confirmatio reductionis novennalis praestationis octingentorum quinquaginta scutorum ratione quorumdam bonorum ad directum dominium camerae apostolicae spectantium, ab hospitali Arcenionensi debitac, ad centumocto scuta quilibet novennio praestanda, ita tamen ut milites Sedis Apostolicae aegroti et convalescentes perpetuis futuris temporibus gratis in dictum hospitale recipi ibique curari debeant.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt Supplicatio.
dilecti filii administratorès hospitalis

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

maioris S. Marthae, sive Bernardi Rascassis nuncupati, civitatis nostrae Avenionensis, quod alias, videlicet anno MDCXL, cum dictum hospitale bona valoris in proprietate novemdecim millium scutorum monetae, emptionis vel haereditatis seu fideicommissi titulo, acquisivisset, et ratione bonorum huiusmodi, quippe ad directum dominium camerae nostrae apostolicae spectantium, quatuor scuta cum dimidio pro quolibet centenario, atque ita octingenta quinquaginta scuta paria, vel circiter, singulis novenniis eidem camerae praestare deberet; tunc existentes administratores hospitalis praefati sibi a tunc existente in dicta civitate et comitatu Venayssimo vicelegato de licentiā venerabilis fratris nostri Antonii Barberini episcopi Praenestini S. R. E. cardinalis Antonii nuncupati tunc temporis in eisdem civitate et comitatu Sedis Apostolicae de latere legati moderationem seu reductionem novennalis octingentorum quinquaginta vel circiter scutorum huiusmodi praestationis ad centum et octo scuta similia dictae camerae quolibet novennio praestanda concedi obtinuerunt, et secundum hanc moderationem sive reductionem subinde factae fuerunt eidem camerae de novennio in novennium solutiones usque ad annum proxime praeteritum MDCLXVII; quo tempore dilecti filii camerae praefatae ministri in comitatu supradicto residentes item de super contra dictum hospitale moverunt, et a dilecto pariter filio iudice eiusdem camerae per sententiam declarari obtinuerunt gratiam eidem hospitali tempore legationis praefati Antonii cardinalis sicut praemittitur factam cum ipsâ legatione expirasse.

Concedit Pon-
tificis redac-
tionem praestatio-
nis ut in ru-
brica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, nostri et dictae Sedis milites aegroti in hospitale praefatum gratis

recipi ibique curari solent cum notabili utilitate dictae camerae, quae aliquin eodem militum curationi providere deberet; dicti vero exponentes a sententiā quidem praefatā appellaverint, sed potius ex nostrā et dictae Sedis benignitate eidem hospitali opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri plurimum desiderent; nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, ac dictae litis statum et merita, nominaque et cognomina, ac qualitates indicum et colligantum, ac alia quaecumque etiam specificam et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, supplicationibus eorumdem exponentium ac etiam dilectorum pariter filiorum communitatis et hominum dictae civitatis Avenionensis nomine nobis super hoc humiliter portrectis inclinati, moderationem seu reductionem dictae novennalis praestationis octingentorum quinquaginta vel circiter scutorum ad centum et octo scuta paria quolibet novennio camerae supradictae praestanda, memorato hospitali factam, ut praefertur, ita tamen ut nostri et dictae Sedis milites aegroti et convalescentes perpetuis futuris temporibus in hospitale praedictum gratis recipi ibique absque ullius mercedis praestatione curari debeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur

adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris.
quam facti defectus, si qui desuper quo-
modolibet intervenerint, supplemus.

Decretum in
ritatis.

§ 3. Decernentes easdem praesentes
litteras semper firmas, validas et effi-
caces existere et fore, suosque plenarios
et integros effectus sortiri et obtinere,
ac dicto hospitali in omnibus et per
omnia plenissime suffragari, et ab illis,
ad quos spectat et pro tempore spe-
stabilit, inviolabiliter observari, sieque in
praemissis per quoscumque iudices ordi-
narios et delegatos, etiam causarum
palatii apostolici auditores, ac camerae
praefatae praesidentes clericos, aliosque
officiales et ministros iudicari et definiti
debere, ac irritum et inane si secus
super his a quoquam, quavis auctoritate,
scienter vel ignoranter, contigerit at-
tentari.

Derogatio
contrariaorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac
felicis recordationis Pauli III et aliorum
Romanorum Pontificum praedecessorum
nostrorum, de rebus Ecclesiae et camerae
praefatae non alienandis, aliisque con-
stitutionibus et ordinationibus aposto-
licis, neconon dictae camerae et aliis
quibusvis, etiam iurauento, confirmatione
apostolica, vel quavis firmitate alia
roboratis, statutis et consuetudinibus,
privilegiis quoque, indultis et litteris
apostolicis in contrarium praemissorum
quomodolibet concessis, confirmatis et
innovatis; quibus omnibus et singulis,
illorum tenores praesentibus pro plene
et sufficienter expressis ac de verbo ad
verbum insertis habentes, illis alias in
suo robore permanuris, ad praemissorum
effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque
contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maior-
rem, sub annulo Piscatoris, die x novem-
bris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 novembris 1668, pontif. anno II.

*Committitur nuncio Sabaudiae ut au-
diat recursus subditorum principatus
Masserani et marchionatus Crev-
acorii*⁴.

Venerabili fratri Angelo archiepiscopo Da-
matiensi, nostro et Apostolicae Sedis apud
dilectum filium nobilem virum Carolum
Emanuelem Sabaudiae ducem nuncio,

Clemens Papa IX.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum dilecti filii consules², con-
siliarii et homines principatus Masserani
et marchionatus Crevacorii aliorumque
locorum annexorum, ob magnam eorum
ab Urbe distantiam, non facile nec sine
notabili incommodo et impensa valeant
accedere ad Apostolicam Seden, eique
suos recursus et querelarum causas pro-
ponere, si quando a dominis, quibus ab
eadem Sede commissi sunt, vel eorum
iudicibus sentiant se in aliquo praeg-
gravari; indeque saepius contigerit illos,
praesto neminem habentes qui eos au-
diat et praesidio sit, animis concitatis
prosiluisse in variis excessus, maximo
etiam cum detimento praedictorum do-
minorum loca ipsa obtinentium in feu-
dum: nos, ex munere nobis iniuncto vo-
lentes omnium tranquillitati ac etiam
commoditati et indemnitatiprospicere,
motu proprio ac ex certa scientia no-
stra, deque apostolicae potestatis ple-
nitidine, te, de cuius probitate, pruden-
tia, ac in rebus agendis dexteritate et
experiencia plurimum in Domino confi-
dimus, constituimus et deputamus ut
recursus, si quos a quibusvis gravami-
nibus per dilectum filium nobilem virum
principem Masserani et marchionem
Crevacorii, sive eius iudices, praedictis

Nuncio apo-
stolico commit-
tit recursus ut
in rubrica.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Vide aliam similem supra pag 428 (R. T.).

consulibus, consiliariis et hominibus, tam
nati universis, quam uti singulis, illatis
seu inferendis per eosdem consules, con-
siliarios ac homines ad nos et Sedem
praedictam haberi contigerit, auctoritate
nostrâ, ac uti a nobis deputatus, audiis,
et quid¹ circa illos et illa sit agendum,
eodem principi eiusque iudicibus rescri-
bendo praescribas, et quomodo ab illis
procedendum sit dirigas; in arduis
vero, et iis quae bonum regumen ac
statum dictorum locorum concernunt,
informationes suscipias et ad nos trans-
mittas, ut quid magis expedire censue-
rimus, decernere et mandare valeamus;
plenamque tibi in praemissis et ceteris,
quae circa illa et eorum occasione du-
xeris necessaria et opportuna, provi-
dendi atque statuendi et ordinandi au-
toritatem concedimus et delegamus.

*Poenae con-
tra impedi-
entes statut.*

§ 2. Mandantes propterea moderno
et pro tempore existenti principi Mas-
serani et marchioni Crevacorii, neconon
universis et singulis aliis, sub nostrae
indignationis aliisque nostro arbitrio im-
poneñdis poenis, ut tibi in praemissis
pareant, et quidquid mandaveris ex-
equantur, nec sub quovis praetextu aut
quaesito colore vel causâ te in praedi-
ctis audeant vel presumant direete vel
indireete impedire seu molestare, sed
imo tibi in omnibus assistant, snoque
adiuent auxilio; decernentes irritum et
inane si secus super his a quoquam,
quavis auctoritate, scienter vel ignoran-
ter, contigerit attentari.

*Decretum ir-
ritaos.*

*Derogatio
contrariorum.* § 3. Non obstantibus praemissis, ac
felicis recordationis Bonifacii Papae VIII
praedecessoris nostri de unâ, et concilii
generalis de duabus dietis, ac quibusvis
aliis constitutionibus et ordinatio-
nibus apostolicis, neconon, quatenus opus
sit, principatus, marchionatus et lo-

¹ Edit. Main. legit quod (R. T.).

corum praedictorum, et aliis quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione
apostolicâ, vel quavis firmitate alia ro-
boratis, statutis et consuetudinibus, pri-
vilegiis quoque, indultis et litteris apo-
stolicis, sub quibuscumque verborum ten-
noribus et formis, ac cum quibusvis
etiam derogatoriarum derogatoriis, aliis-
que efficacioribus et insolitis clausulis,
ac irritantibus et aliis decretis, in genere
vel in specie, aut aliâs in contrarium
praemissorum quomodolibet concessis,
confirmatis et innovatis; quibus omnibus
et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti
derogatione de illis eorumque totis ten-
noribus specialis, specifica, expressa et
individualia, ac de verbo ad verbum, non
autem per clausulas generales idem impor-
tantes, mentio seu quaevis alia ex-
pressio habenda aut aliqua alia exqui-
sita forma ad hoc servanda foret, te-
nores huiusmodi, ac si de verbo ad
verbum insererentur et exprimerentur,
praesentibus pro plene et sufficienter
expressis ac ad verbum insertis ha-
bentes, illis aliâs in suo labore per-
mansuris, ad praemissorum effectum,
hae vice dumtaxat, specialiter et expresso
derogantur; ceterisque contrariis qui-
buscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piseatoris, die xii
novembris MDCLXVIII, pontificatus nostri
anuo ii.

Dat. die 12 novembris 1668, anno ii.

LXXXVI.

*Decretum ad favorem magistrorum cae-
remoniarum non participantium exi-
gendi a singulis cardinalibus in pro-
motione ad cardinalatus honorem tri-
ginta sex ducatos auri de camerâ, et
post eorum obitum, ab eorum haeredi-
bus viginti quinque.*

Clemens Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Tenor Brevis
Pauli V. Dudum felicis recordationis Paulus V
praedecessor noster motu suo proprio
ac ex certa scientia magistris caeremoniarum centum, ac secretario et clero
ac computistae sacri S. R. E. cardinalium collegii septuagintaquinque, a singulis cardinalibus in promotione ad cardinalatus honorem, neconon eisdem
magistris quinquaginta, ac secretario, clero et computistae similiter septua-
gintaquinque ducatos auri de camerâ, post obitum singulorum cardinalium, etiamsi ad cardinalatus honorem promoti Romam nondum venissent, et sive illos in Romanâ curiâ vel extra eam et ubique decedere contigeret, in supplementum mercedis ordinariae eorumdem officialium seu ministrorum deberi, illisque coniunctim per pro tempore existentes cardinales praedictos seu eorum agentes et haeredes respective absque morâ solvi et eis consignari debere, sine tamen praeiudicio quorumcunque iurium camerae apostolicae quomodolibet debitorum ac solvendorum, auctoritate apostolica perpetuo statuit et ordinavit, et alias prout in ipsis Pauli praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die III iannarii MDCXIX expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberioris continetur.

Magistri cae-
remiarum qui
sunt. § 2. Cum autem praeter praedictos magistros caeremoniarum, qui duo sunt et participantes vocantur, alii sint caeremoniarum cappellae nostrae pontificiae magistri interdum duo, et quandoque, prout de praesenti, tres, qui non participantes nuncupantur; ipsique magistri caeremoniarum non participantes in quasi possessione accipiendi et exigendi a singulis cardinalibus in promotione ad cardinalatus honorem trigint-

tasex, et post eorum obitum ab eorum braecredibus vigintiquinque ducatos auri de camerâ pares ex laudabili consuetudine (ut accepimus) reperiantur:

§ 3. Nos, attendentes venerabiles fratres nostros eiusdem S. R. E. cardinales horum quoque magistrorum caeremoniarum officio atque ministerio egere et uti, dictaque emolumenta eis tamquam mercedem seu pro eorum mercede praestari consueisse, et propterea illorum indemnitatî consulere volentes, motu simili, ac ex certa scientia nostrâ, praedictis caeremoniarum magistris non participantibus trigintasex in promotione ad cardinalatus honorem, et vigintiquinque ducatus auri de camerâ praedictos inter eos pro aequis portionibus respective dividendos post obitum singulorum cardinalium huiusmodi, etiamsi ad cardinalatus honorem promoti Romam nondum venerint, et sive in Romanâ curiâ sive extra eam et ubique illos decedere contigerit, in supplementum mercedis ordinariae eorumdem magistrorum caeremoniarum non participantium, pariter deberi, illisque coniunctim per existentes pro tempore cardinales praedictos seu eorum agentes et haeredes respective absque morâ solvi et eis consignari debere, sine ullo tamen quorumcunque iurium camerae praedictae quomodolibet debitorum et solvendorum, ac anterioritatis et potioritatis caeremoniarum magistrorum participantium, et trium sacri collegii officialium supradictorum praeiudicio, auctoritate apostolica, tenore praesentium, itidem perpetuo statuimus similiter et ordinamus.

§ 4. Inungentes propterea dilectis filiis nostro eiusdem S. R. E. collegii cardinalium moderno et pro tempore existenti camerario, neconon causarum curiae camerae praedictae generali au-

Decretum de
quo in rubricâ.

Exequatores
deputati.

ditori, quatenus intra mensem a die prouotionis eorumdem cardinalium computandum, etiamsi iudicem cardinales nondum, ut praefertur, Romam venerint, per dicti collegii depositarium, vel alias prout melius expedire videbitur, trigintasex, in obitu autem, seu post obitum praedictorum cardinalium, sive in dicta curia seu extra eam et ubiquecumque eos decedere contigerit, vigintiquinque duces auri de camerâ huiusmodi memoratis magistris caeremoniarum non participantibus ab haeredibus eorumdem cardinalium, quibusvis appellationibus, subterfugiis et cavillationibus remotis, ut praefertur, persolvi carent, et cum effectu faciant, ac summarium et expeditum ius illis administrent, omnibusque remediis opportunis sibi benevisis, etiam cum invocatione auxilii brachii secularis, cogant et compellant.

Contraria
derogat. § 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon omnibus et singulis illis quae memoratus Paulus praedecessor in suis litteris praedictis voluit non obstar, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die XXII novembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 22 novembris 1668, anno II.

LXXXVII.

Suppressio et extinctio congregationum canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum ac fratrum S. Hieronymi Iesuitorum, et fratrum S. Hieronymi de Fesulis.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Romanus Pontifex agri dominici curae more seduli patrisfamilias ingiter invi-

gilans, ad evelendas inde religiosorum Ordinum atque congregationum plantas, quae, deficiente primaevi religiositatis vigore atque spiritu, nullam seu valde modicam in Ecclesiâ Dei utilitatem praestant, nonnunquam adduecunt, sicut publico eiusdem Ecclesiae bono conducebile in Domino arbitratur.

§ 1. Hac consideratione, aliisque gravissimis et rationabilibus causis nobis notis adducti, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et naturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, congregationes canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum, ac fratrum Iesuitorum S. Hieronymi, et fratrum eiusdem S. Hieronymi de Fesulis sub regulâ S. Augustini, unâ cum omnibus earum respective dignitatibus, officiis ac ministeriis, omniisque conventionalitate, collegialitate, titulo, essentiâ ac denominatione, tenore praesentium, perpetuo extinguimus, suppressimus et abolemus.

§ 2. Ac universa eorumdem congregationum sic suppressarum respective bona mobilia et immobilia, tam saera quam profana, conventus, collegia, monasteria, domos, vineas, praedia, canones, responsiones, fructus, introitus et iura quaecumque, ubicumque locorum existant, nostrae et Sedis Apostolicae dispositioni, in usus et opera pia per eos quibus id a nobis et Sede praefata commisum fuerit convertenda, reservamus.

§ 3. Praeterea canonicis et fratribus dictarum congregationum suppressarum, qui nunc vivunt et in eisdem congregationibus respective professionem emiserunt, facultatem transeundi ad aliam quamecumque religionem ab eâdem Sede approbatam, in qua benevolos invenerint receptores, aut remanendi in seculo in habitu clerici secularis, sub iurisdictione et obedientiâ Ordinariorum locorum ubi eos morari contigerit, cum provisione

Suppression
trum Congre-
gationis
gatibus.

Bona eorum
in opera pia
convertenda.

ipsorum singulis pro alimentis, clericis quidem in summa quadraginta scutorum monetae romanae, laicis vero, seu conversis, in summa viginti scutorum parium, annis singulis, donec vixerint seu aliunde sufficienter eis provisum fuerit, super certis bonis aut redditibus congregationum suppressarum huiusmodi respective per eosdem Ordinarios assignandam, tribuimus et impartimur.

De ecclesiis suppressis pro videt.

§ 4. Postremo, ne ecclesiae earumdem congregationum suppressarum debito destinuantur servitio, sed sartae tectae custodiuntur, praedictis Ordinariis locorum, in quibus ecclesiae ipsae sunt sitae, per praesentes committimus et mandamus, ut cappellanos deputent cum competenti mercede etiam super re certa de bonis praedictis assignandam, per quos missis et alii oneribus satisfiat, ac ipsis ecclesiis debitus cultus et veneratio conservetur; utque dieti Ordinarii inventarium tam sacrae quam profanae supellestilis ad congregaciones suppressas huiusmodi respective spectantis accurate conficiant, ac provideant ne a quoquam occultari, occupari aut inde amoveri ullatenus possit, nisi et donec a nobis seu Sede praedicta aliter provideatur.

Clausulae prae servatae

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras etiam ex eo quod superiores et alii canonici et fratres seu religiosi congregationum suppressarum praefatarum, et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendententes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et anditi, neque causae, propter quas eadem praesentes emanarunt, adductae, verificatae, aut iustificatae ullatenus fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcoigitato et substantiali, sive etiam ex eo quod

in eisdem praemissis solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda, servata et adimpta non fuerint, vel ex quocumque alio capite a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliqua resultante, etiam in corpore iuris clauso, sive etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, et quovis alio praetextu, occasione vel causâ, etiam quantumvis iusta, rationabili et privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, notari et impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessu aut impetrato quempiam uti se si uare posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari,

§ 6. Sicque et non aliter in praemissa omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et dictae Sedis nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, in quavis causâ et instantia, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contingit attentari.

Clausula sublatâ.

§ 7. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in

Deregatio contrariorum.

conciliis generalibus editis, et quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, ac de exprimendo vero valore in suppressionibus perpetuis, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, et aliis nostris et cancellariae apostolicae regulis, neenon congregacionum suppressarum praedictarum, eamque respective conventuum, collegiorum, monasteriorum et ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem congregationibus, illarumque superioribus, canonicis, fratribus, religiosis, et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili et consistorialiter, ac alias quomodolibet concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica expressa et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas et occasiones praesentibus pro plene et sufficienter expressis, insertis et servatis respective habentes, illis alias in suo robore permanensuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides trans
scriptorum. § 8. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum trasumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate consti-

tutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibetur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi decembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 decembris 1668, pontif. anno II.

LXXXVIII.

Applicatio bonorum trium congregacionum suppressarum in Stato Venetorum existentium ipsi Republicae in subsidium contra Turcas¹.

Venerabili fratri Laurentio archiepiscopo Carthaginensi, moderno et pro tempore existenti nostro et Apostolicae Sedis in dominio Venetorum nuncio,

Clemens Papa IX,

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum nos, gravissimis et rationabilibus causis nobis notis adducti, congregaciones canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum, ac fratrum Iesuitorum S. Hieronymi, et fratrum eiusdem S. Hieronymi de Fesulis sub regulâ S. Augustini, unâ cum omnibus earum respective dignitatibus, officiis et ministeriis, omniq[ue] conventionalitate, collegialitate, titulo, essentiâ et denominatione, perpetuo extinxerimus et suppresserimus, ac universa earundem congregacionum sic suppressarum respective bona, mobilia et immobilia, tam saera quam profana, conventus, collegia, monasteria, domos, vineas, praedia, canones, responsiones, fructus, introitus et iura quaecumque, ubicumque locorum existerent, nostrae et Sedis Apostolicae dispositioni in usus

Motiva hanc
constitutions.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et opera pia per eos, quibus id a nobis et Sede praedicta commissum foret, convertenda reservaverimus; praeterea canonici et fratribus dictarum congregationum suppressarum, qui nunc vivunt et in eisdem congregationibus respective professionem emiserunt, facultatem transiendi ad aliam quamcumque religionem ab eadem Sede approbatam, in qua beatores iavenerint receptores, aut remanendi in seculo in habitu clerici secularis sub iurisdictione et obedientia Ordinariorum locorum ubi eos morari contigerit, cum provisione ipsorum singulis pro aliumentis, clericis quidem in summa quadraginta sentorum monetae romanae, laicis vero seu conversis in summa viginti sentorum parium, annis singulis, donec viverint seu aliunde sufficienter eis provisum fuerit, super certis bonis aut redditibus congregationum suppressarum huiusmodi respective per eosdem Ordinarios assignandam tribuerimus et impertiti fuerimus; ac dehinc, ne ecclesiae earundem congregationum suppressarum debito destituantur servizio, sed sartae testae custodiantur, praedictis Ordinariis locorum, in quibus ecclesiae ipsae sunt sitae, commiserimus et mandaverimus ut cappellans deputent cum competenti mercede etiam super re certa de bonis praedictis assignandam, per quos missis et aliis oneribus satisfiat, ac ipsis ecclesiis debitus cultus et veneratio conservetur, utque dicti Ordinarii inventarium tam sacrae quam profanae suppellectilis ad congregationes suppressas huiusmodi respective spectantis accurate confiant, ac provideant ne a quocumque occultari, occupari aut inde amoveri ulterius possit, nisi et donec a nobis et Sede praedicta aliter provideatur, et alias prout in nostris desuper in simili formâ Brevis die vi currentis mensis decembbris

expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volunris, uberins continetur;

§ 2. Et, sicut pro parte dilectorum filiorum nobilium virorum ducis et Reipublicae Venetorum nobis nuper expostum fuit, ipsi atrocissimum sibi a Turecarum tyranno illatum bellum a viginti tribus annis pro snarum ditionum tutione sustineant, eorundemque Turecarum civitatem Candiae iamdiu vehementi obsidione prementim impetus pro viribus propulsare satagant, sed eiusdem Reipublicae facultates tot sumptibus in causam dicti belli factis adeo attritae de praesenti reperiantur, ut bello huiusmodi in posterum sustinendo impares sint, manifestumque proinde instet periculum amissionis dictae civitatis totiusque regni Cretae, nisi Respublica ipsa praesentaneo aliunde auxilio subblevetur:

§ 3. Hinc est quod nos, qui ab ipso pontificatus nestri primordio omnia divine humanaque opis praesidia atque auxilia in subventionem rei christianaee contra infensissimos illius hostes assiduis pontificii zeli studiis conciliare, conquerere, atque pro viribus conferre non destitimus, Reipublicae praefatae in praesentibus rerum angustiis, quantum nobis ex alto conceditur, subvenire, dictosque ducem et Rempublicam pro peculiari paternae nostrae in eos charitatis affectu specialis favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliquique ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censemtes, supplicatio
Reipublicae pro
applicacione bo-
num congrega-
tionum sup-
pressarum.

tionibus eorum nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, omnia et singula memoratarum trium congregacionum, ut praemittitur, suppressarum bona (exceptis sacris), in Statu dictae Reipublicae Venetorum existentia, in subsidium atque subventionem civitatis Candiae et regni Cretae praefatorum ac expeditionis contra Turcas supradictos, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, perpétuo applicamus. Ac tibi per easdem praesentes committimus et mandamus, ut per te ipsum vel per commissarios a te specialiter deputandos bona huiusmodi quamprimum ecclesiis, monasteriis et aliis locis piis dumtaxat, ita ut ecclesiasticae iurisdictioni semper subiaceant et subiecta atque ecclesiastica perpetuo remaneant, ac ad ecclesias, monasteria et loca pia huiusmodi, illa respective empturas et emptura, eum omnibus et singulis libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, privilegiis, iuribus et indultis, cum quibus ad congregaciones, ut praefertur, suppressas ante suppressionem huiusmodi spectabant et ab illis possidebantur, parifomiter perpetuo spectare et ab illis possideri et retineri debeant, auctoritate nostrā apostolicā vendas, detraactis tamen prius detrahendis, tam pro alimentis nunc viventium canonicorum et fratum seu religiosorum congregationum suppressarum praefatarum, iuxta supradictas nostras litteras, quam pro servitio et manutentione ecclesiarum earumdem congregationum atque onerum illis respective incumbentium supportatione, ac pretium inde redactum deponi facias penes aedem sacram vel personam fide et facultatibus idoneam, ita ut inde extrahi seu amoveri minime possit, nisi cum mandatis propriā tuā manu subscripsitis, cum expressione causae et usus, in quem pecunia erit eroganda, qui quidem

usus non sit alius, quam pro subsidio et subventione ac expeditione antedictis.

§ 4. Ut autem ecclesiis, monasteriis et aliis locis piis praefatis pecuniae ad emenda bona huiusmodi necessariae suppetant, rectoribus, curatoribus, administratoribus, oeconomis, ac superioribus, seu procuratoribus earumdem ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum respective, vel aliis ad quos ea res spectat seu pro tempore spectabit, census et alias praestationes seu iura annua ad ipsas ecclesias, monasteria et loca pia respective spectantes et spectantia, qui tamen et quae, vel ex naturā contractus; vel ex conventione in ipsis contractibus apposita, sint redimibiles et redimibilia, quantum opus fuerit, meliorique fieri poterit conditione, vendendi et alienandi, vel pecunias ad censem seu aliud licetum interusurum vel interesse super ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum praefatorum respective bonis capiendo, ac pecunias inde proventuras in emptionem bonorum stabilium eis respective per te seu commissarios tuos ut praefertur vendorum, et non in alios usus, unico contextu integre convertendi et erogandi, necnon instrumenta quaecumque cum obligationibus, clausulis et cautelis in similibus apponi solitis, seu aliis⁴ necessariis et opportunis, celebrandi, seu celebrari aliaque desuper necessaria et opportuna faciendi et exequendi, quamecumque necessariam atque opportunam facultatem et licentiam dictā auctoritate concedas et impariaris.

§ 5. Decernentes easdem praesentes litteras, firmas, validas et efficaces existere et fore, neque sub quibusvis similius applicationum revocationibus, suspensibus, limitationibus, aliisque contrariis

⁴ Foresā aliis pro aliis legendum (R. T.).

Providet quo
ad venditionem
et emptiōnem
bonorum supra-
dictarum ut in
robryca.

Clausulae pre-
servatiuae.

dispositionibus unquam comprehendi, aut comprehensas censerit, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam sub posteriori datâ per praefatos ducem et rem publicam quandocumque eligendâ de novo concessas intelligi, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac eisdem duci et Reipublicae, ac aliis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis praedictae nuncios, aliosve quoslibet quamcumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria
derogat. § 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, ac de exprimendo vero valore in similibus applicationibus, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, ne non felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, ac illarum alienationibus committendis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac omnibus et singulis illis quae in praedictis litteris volumus non obstat, ne non ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum huiusmodi,

etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apôstolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter ex expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII decembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7 decembris 1668, pontif. anno II.

LXXXIX.

Confirmatio quorundam decretorum congregationis de Propaganda Fide circa studium linguae arabicae et controversiarum in conventu S. Petri in Monte Aureo de Urbe institutum emanatorum¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Crediti nobis caelitus sacrosancti apostolatus officii ratio exigit, ut illis, quae pro felici studiorum christianaे religio-
nis propagandæ catholicaeque fidei tuer-
dæ consilio sapienter institutorum statu-
atque progressu provide constituta esse
noscuntur, quo firmius subsistant et ser-
ventur exactius, apostolici muniminis
adiungamus firmitatem.

§ 1. Aliâ siquidem emanarunt a con-
gregatione venerabilium fratrum nostro-
rum S. R. E. cardinalium negotiis Pro-

Exordium.

Decreta con-
gregationis de
Propaganda Fi-
de.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

pagandae Fidei praepositorum pro felici prosperoque studii linguae arabicae et controversiarum in conventu S. Petri in Monte Aureo de Urbe Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia Reformatorum nuncupatorum instituti regimine et gubernio, ac ad studiosorum animos, ut sedulam litteris operam navando in bonos atque aptos ad laborandum in vinea Domini operarios evadere satagent, congruis laborum praemiis incitandos, nonnulla decreta et ordinaciones tenoris qui sequitur, videlicet:

Decreta sacrae congregationis de Propaganda Fide circa studium linguae arabicae et controversiarum in conventu

S. Petri in Monte Aureo.

¶ Peraet ab eminentissimo Brancatius, a sacra congregacione ad id specialiter deputato, visitatione studii arabicae linguae in conventu S. Petri in Monte Aureo, eaque per eiusdem sacrae congregationis secretarium relatâ, eminentissimi Patres ex ea colligentes non modicum illud esse collapsum, et a primaevis exercitiis defecisse, censuerunt opportune providendum ut infra:

Cum, ex duodecim ad minus religiosis, qui memorato studio, ut olim consueverat, operam navare deberent, quatuor dumtaxat ad praesens illi ineumbentes fuerint reperti, et ex iis aliquis ex scientiarum defectu parum idoneus ad finem intentum assequendum, patri generali sive vicario generali Ordinis pro tempore existenti stricte iniungitur ut decem saltem in posterum religiosos Strictioris Observantiae arabicae linguae ac controversiarum vacantes ibi collocet, curetque ut eorum denarius numerus indiminutus semper remaneat.

Ahaque studentibus, cum vero praedicti studii finis eo dirigatur ut sacra congregatio neconon religio in promptu habeat viros ad missionum munus exercendum idoneos, et

in iis, quae ad huiusmodi ministerium pertinent, excultos, generalis conscientia graviter oneratur ut nonnisi fratres regulari disciplinâ, probitate morum ac zelo gloriae Dei praeditos eligat, quique lectors aut concionatores sint, saltem in morali theologiâ bene versati, utque validius labores missionum sustinere possint, nec minores sint annis vigintiquinque, nec trigesimum quintum excedant, firmâque gaudeant corporis valetudine.

Quo vero apostolicus missionum spiritus in totum praedictum Ordinem diffundatur, non ex solâ Italâ, sed ex omnibus reformatâe familie provinceis eos accersere cureret.

Ultra vero decem praedictos conceditur provinciae Romanae ministro, ut duos alios ex hac provinciâ possit adiungere, dummodo praefatis conditionibus sint praediti.

Post octo dierum lapsus a primo eorum in praefatum studium ingressu, intra quos ipsis e conventu egredi minime licet, in manibus patris generalis, aut, eo absente, ipsius vicarii, vel alterius ab eo deputandi, inraymentum emittant iuxta formulam in calce praesentium decretorum appositam, illudque ad sacram congregationem transmittant.

In hoc studio ultra duos annos non morentur, nisi fortasse cum aliquo, ob insignis spem profectus, censuerint lectors protrahendam esse moram ad triennium, idque cum dispensatione in scriptis patris generalis et sacrae congregationis.

Habeatur de studentibus, dum in studio permanserint, eadem ratio, ac si huius provinciae fratres essent, tum circa praecedentiam iuxta susceptionem habitus, tum circa reliqua eorumdem religiosis necessitatibus convenientia, de quibus guardianus non securus ac reliquos sui conventus fratres eos providere te-

Decem religiosi ad studium designantur.

Ahaque studentibus, cum vero praedicti studii finis eo dirigatur ut sacra congregatio neconon religio in promptu habeat viros ad missionum munus exercendum idoneos, et

nebitur sub eisdem poenis, quae contra guardianos idipsum suis fratribus praestare negligentes a statutis generalibus reformationis decretae sunt: vestiarium vero curet generalis a propriis provincialibus eis tempore debito subministrari.

Restituantur studentibus duodecim cellediae alias ipsis assignatae, videlicet decem quae sunt in dormitorio quod respicit Aquam Paulam, loco autem primae et ultimae eiusdem dormitorii, quae ob obscuritatem studio minus aptae sunt, aliae duae idoneae assignentur, praeditis, quo fieri poterit, propinquiores.

Concedat guardianus studentibus parvum hortum cum sua serà, ubi se iuncti ab aliis fratribus honeste refici, ac invicem in lingua cum lectoribus exercere¹ queant.

Duo semper adsint in hoc studio letores, alter arabicae linguae, controversiarum alter, a generali vel eius vicario electi, ita ut nonnisi praevio examine et confirmatione sacrae congregations admittantur. Serio autem iniungitur iisdem sedulitas et assiduitas in lectionibus, repetitionibus et exercitiis.

Fruantur lectores sic electi et confirmati praecedentiā, praeminentiā ac privilegiis, quibus lectores actuales theologiae potiuntur.

Lector controversiarum binas singulis hebdomadibus tradat in scriptis lectiones controversiarum orientalium, et post vesperas earumdem habeat conferentias, frequentibusque exercitiis studentes instituat; singulis vero mensibus traditae doctrinae disputationes habeantur.

Lector vero linguae arabicae ter in hebdomadā legat, et rerum, quas studentes docuerit, repetitionem ab eisdem exigit; singulis diebus, quibus legere te-

netur, per horam post vesperas auditores suos exerceat.

Prohibetur aequo lectoribus ac studentibus diebus lectionum e conventu egredi quacumque ex causā, etiam sub praetextu alium fratrem, tametsi superior sit, associandi, nisi expletis integre lectionibus ac exercitiis eā die, quae fieri debebant aut consueverat. Quod si guardianus viderit, vel minimum eā de causā iis detrahi, aut minus diligenter peragi, prohibeat prorsus egressum e conventu per totum diem lectionum.

Diebus vero festis aut vacationum licet guardiano studentes, devotionis aut aliā honestā causā, si ita expedire videbitur, foras mittere, dummodo eā die theses non habeantur, nec omnibus eādem die licentia concedatur. Poterit itidem guardianus aliquando etiam diebus lectionis, si necessitas urgeat, eosdem studentes ad celebrandum extra propriam ecclesiam mittere, dummodo non omnes, sed aliqui tantum mittantur, nec frequenter fiat, nec ullo modo lectionis aut exercitorum tempore; eo autem easu illico expletā functione redire teneantur.

Ut lectores distractionibus submotis diligentius suis ineumbant studio ac lectionibus, prohibetur iisdem visitatoriis aut cuiusvis alterius numeris onus assumere, aut quadragesimalium concionum tum intra tum extra Urbem cursus aggredi, quod etiam studentibus, durante studio, interdictitur, tametsi non idecirco prohibetur eisdem sermonem aliquem aut concessionem interdum infra annum habere ob aliquam occurrentem festivitatem aut quadraginta horarum orationem.

A lectionibus, repetitionibus ac exercitiis utriusque studii nemo prorsus ex studentibus quoemque titulo aut colore eximatur, aut unquam permittatur absesse, et si quis neglexerit, a guardiano

¹ Vel se exercere vel exerceri legend. (R.T.).

corrigatur, idemque fiat si praetermisserit exscribere ea, quae a lectoribus traduntur; utque omnis plane tollatur excusationi locus, tempore, quo scholae et exercitiis intersunt, nemini liceat eos inde evocare, et si aliquis evocetur, eum lector abire non permittat.

Lectiones tum controversiarum tum arabicae linguae fiant de mane ad primam per integrum horam iuxta morē religionis.

Senis quibuscumque mensibus theses theologiae arabico ac latino idiomate habeantur, ut prius consueverat, quibus sicut et controversiarum thesibus conventus guardianus interesse teneatur ad animos studentibus addendos, dignoscendosque eos qui proficiunt, utque generalem Ordinis moneā possit de iis qui forsan minus studio eiusmodi vacaverint, quo valeat, eis subinotis, alias subrogare.

Removeatur omnino e conventu studium theologicum nuper illuc invectum, sub eiusmodi vero prohibitione minime intelligatur comprehensum artium studium, quod pro clericis inibi anteā vīguisse supponitur.

Quoniam vero parum prodesset¹ alii linguas lingua ipsam addiscere, nisi in eisdem missionum ac pietatis spiritus foveatur; ideo religiosus aliquis magni spiritus ac zeli deputetur, qui ad ipsos eorum² aliis fratribus singulis mensibus concessionem habeat de missionariorum muneris praestantiā, deque peculiaribus eiusdem functionibus, quo spiritus apostolicus in eis succendatur ac maneat, et erudiantur in iis omnibus, quae ad illud congrue et cum Dei gloriā peragendum pertinent.

Generalis Ordinis, vel eius vicarius, vel commissarius generalis, singulis qua-

tior mensibus saltem studium istud omnino visitet, et, si studentem aliquem minime proficentem invenerit, aliquā poenitentiā iniunctā, qua alii ab assumpto munere negligendo deterreantur³, eum ad propriam provinciam redire iubeat, et eamdem sacram congregationem de remotione moneat, alioquin in remoti locum quamprimum subroget. Ultra vero praedictam generalis visitationem, secretarius itidem sacrae congregationis, eiusdem nomine, idem studium omnino visitet bis in anno, se solo, absque superiorum interventu, quo visitandi liberius queat statum et necessitatēs colle gii exponere, exhibito secum dumtaxat aliquo arabicae linguae perito, per quem possit alumnoꝝ examinare et de eorum progressu certiorari.

Completo studio abeant studentes quō a sacra congregatione destinati fuerint, quod si nullus tunc temporis sit in promptu missionis locus, mittantur a generali ad inserviendum Terrae Sanctae, quo magis firmentur in arabicā lingua, parati, cuni opus fuerit, sacrae congregationi inservire, si eadem illos legitime impeditos non existimaverit.

Qui vero propriā ipsorum culpā submovebuntur a studio, remittantur ad suas provincias cum privatione utriusque vocis, quae nonnisi per sacram congregationem remitti poterit.

Ad hanc tamen poenam non procedatur, nisi habitā² ipsius culpeae causarum prudenti ac discretā consideratione.

Discedentium vero post completum studium, aut quavis aliā de causā, teneatur guardianus infra dies octo notulam ad sacram congregationem transmittere, sicut etiam eorum qui de novo advenierint et iuramentum emiserint cum ex-

¹ Ed. Main. legit *prodesset* pro *prodesset* (R. T.).

² Legendum *coram* pro *eorum* (R. T.).

¹ Edit. Main. legit *deterrantur* (R. T.).

² Mate ut puto ed. Main. legit *habilac* (R. T.).

pressione diei ac loci ad quem diri-
guntur.

Ut autem huius Ordinis religiosi aliquo etiam temporali praemio allicantur, animosque fortius intendant ad libentius senetipsos dicandos sacro missio-
num ministerio, et consequenter etiam studio praedicto, veluti ad missiones ipsas directo, missionarii, ac respective studentes, iis, quae sequuntur, potiantur privilegiis:

Studio arabicae linguae peracto, si studentes, lectorum suorum aliorumque sacrâ congregatione deputandorum iudicio, profecisse compertum fuerit, nec tunc temporis pro eis missionis occasio sese obtulerit, aut ob aliquam momenti causam Loca Sancta petere nequiverint, ad proprias remeant' provincias, ibique morentur, donec sacrae congregationis servitio adhibeantur, et interim minister provincialis eos collocet in principali aliquo provinciae conventu eisdem grato, ex quo, ipso generali inconsulto, dimovi-
veri nequeant;

Quod si interim a sacrâ congregatiōne missioni alicui destinati fuerint, vel a superiore generali missi ad Loca Sancta, illico vigore iuramenti parere teneantur; aliás plectantur arbitrio sacrae congregationis.

Ils vero, qui in missione aliquâ praefecti munere per sexennium laudabiliter perfuneti fuerint, liceat in redditu aliquem ex principalibus propriac provinciae conventibus sibi deligere, ac inter exprovinciales praeccidentiam habere, dummodo, saltem per duos annos antea, vel in eadē missione, vel in aliâ, in statu simplicis missionarii inservierint.

Liceat pariter iis, qui commendabiliter duodecim annorum spatio sacrae congregationi in missionibus inservie-

rint, post redditum, unum ex principalibus propriae provinciae conventibus sibi deligere, eorumque locus sit post ultimum definitorem ceterosque (si ibi adfuerint) qui aliás missionis alicuius praefecti extiterint.

Facultate deum eligendi sibi con-
ventum in redditu gaudent insuper fra-
tres ii, qui per annos quindecim Terrae Sanctae inservierint.

Missionarii autem eiusdem Ordinis, qui, cum licentiâ sacrae congregationis vel praefecti, ex locis missionum disce-
ndentes, ad Urbem se conserunt propter negocia carundem missionum, remaneant in conventu S. Petri in Monte Aureo, in quo habeantur tamquam si essent fratres de familiâ, quoadusque per sacram congregationem expediti fuerint, quod quamprimum fieri curabit.

In eodem conventu commoretur pro-
curator missionum durante eius officio, qui habeat duos socios sibi gratos, ut eum adiuvent in gerendis negociis missionum, cum facultate illos mittendi extra conventum propter ipsarum missionum negocia, petitâ prius solitâ benedictione a superiore locali.

Ad munus autem procuratoris missionum imposterum nemo eligatur¹, nisi prius in eisdem missionibus laudabiliter inservierit per sexennium completum cum titulo praefecti, vel per decennium cum titulo missionarii.

Quibus omnibus, sacrae congregationis iussu, sanctissimo domino nostro per eiusdem secretarium relatis, Sanctitas Sua, ad maioris firmatatis robur adiiciendū, Breve desuper expediri mandavit in audiētiā sub die ix iunii MDCLXVIII ».

*Formula iuramenti praestandi ab a-
lumnis lingua arabicam addiscentibus
in conventu S. Petri in Monte Aureo*

¹ Aptius lege remeant (R. T.).

¹ Edit. Main. legit aligatur (R. T.).

*de Urbis Ordinis Minorum Strictioris
Obserrantiae.*

« Ego frater N. de N., Ordinis Minorum, provinciae vero reformatae N., iuro et promitto in manibus paternitatis vestrae reverendissimae N. ab hoc seminario non discessurum, neque discedere procuraturum, mediate vel immediate, per me, vel per interpositam personam, nisi ex legitimâ causâ admittendâ a paternitate vestrâ reverendissimâ, vel a vestris successoribus canonice intrantibus, et non aliâs, etc. Insuper pro fidei catholicae propagandae causâ, ac salute infidelium procurandâ, ad eum loeum, provinciam, seu regnum sine aliquâ repugnantiâ aut exceptione quandominque iturum, ad quam seu quod a paternitate vestrâ reverendissimâ ero destinatus et missus. Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei Evangelia. Ego N. de N. affirmo ut supra, manu propriâ ».

A. card. BARBERINUS.

Locus $\ddagger$ sigilli.

I. archiepise. Caesareae, secretarius.

Fantifex con-
firmit decreta
præciserta.

§ 2. Cum autem firmiora sint atque stabilius persistant illa, quae apostolicae confirmationis praesidio roborantur; hinc est quod nos, inviolabili omnium et singulorum decretorum et ordinacionum huiusmodi robori et efficacie salubriter, quantum cum Domino possimus, providere volentes, praeinserta decreta et ordinationes, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolica, tenore præsentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolieae firmitatis robur adiicimus, ae omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; salvâ tamen semper in¹ præmissis auctoritate memoratae congregationis cardinalium.

1 Vocem in nos addimus (R. T.).

§ 3. Decernentes easdem præsentes litteras ac decretal et ordinationes huiusmodi semper firma, valida et efficiacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab illis respetive inviolabiler observari, sieque in præmissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ae irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ae. quatenus opus sit, præfatorum convenitus et Ordinis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contraria præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis et plures innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores præsentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo labore permansuris, ad præmissorum effectum, hæ vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem præsentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alieuius notarii publici subscriptis, et sigillo personæ in ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio et extra habeatur, quae ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ, apud S. Mariam Maggiorem, sub anno Piscatoris, die x de-

Decretum ic-
ritans.

Contrariorum
derogatio.

Fides tran-
sumptorum.

cembris MDCLXVIII, pontificatus nostri
anno II.

Dat. die 10 decembris 1668, pontif. anno II.

XC.

*Applicatio bonorum trium congregatio-
num suppressarum in regno Siciliae ul-
tra Pharum duci et Reipublicae Ve-
netorum in subsidium contra Turcas¹.*

Venerabili fratri episcopo Mazarensi,
Clemens Papa IX.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Causa consti-
tutionis. § 4. Cum nos, gravissimis et rationa-
bilibus causis nobis notis adducti, con-
gregationes canonicorum S. Georgii in
Alga Venetiarum, ac fratrum Iesuitorum
S. Hieronymi, et fratrum eiusdem S. Hieronymi de Fesulis sub regulâ S. Augu-
stini, unâ cum omnibus earum respective
dignitatibus, officiis ac ministeriis, om-
nique conventionalitate, collegialitate, ti-
tulo, essentiâ ac denominatione, perpe-
tuo extinxerimus ac suppresserimus; ac
universa earumdem congregationum sic
suppressarum respective bona mobilia et
immobilia, tam saera quam profana, con-
ventus, collegia, monasteria, domos, vi-
neas, praedia, canones, responsiones,
fructus, introitus et iura quaecumque,
ubiquecumque locorum existerent, nostrae
et Sedis Apostolicae dispositioni, in usus
et opera pia per eos quibus id a nobis
et Sede praedictâ commissum foret con-
vertenda, reservaverimus; praeterea ca-
nonicis et fratribus dictarum congrega-
tionum suppressarum, qui nunc vivunt
et in eisdem congregationibus respective
professionem emiserunt, facultatem trans-
eundi ad aliam quamcumque religionem
ab eadē Sede approbatam, in qua be-
nevolos invenerint receptores, aut re-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

manendi in seculo in habitu clerici se-
cularis sub iurisdictione et obedientiâ
Ordinariorum locorum ubi eos morari
contigerit, cum provisione ipsorum sin-
gulis pro alimentis, clericis quidem in
summâ quadraginta scutorum monetae
romanae, laicis vero seu conversis in
summâ viginti scutorum parium, annis
singulis, donec vixerint seu aliunde suf-
ficienter eis provisum fuerit, super certis
bonis aut redditibus congregationum
suppressarum huiusmodi respective per
eosdem Ordinarios assignandâ, tribueri-
mus et impartiti fuerimus; ac demum,
ne ecclesiae earumdem congregationum
suppressarum debito destituantur servi-
tio, sed sartae tectae custodiantur, prae-
dictis Ordinariis locorum, in quibus ec-
clesiae ipsae sunt sitae, commiserimus
et mandaverimus ut cappellanos depu-
tent cum competenti mercede etiam su-
per re certâ de bonis praedictis assi-
gnandâ, per quos missis et aliis oneribus
satisfiat, ac ipsis ecclesiis debitus cultus
et veneratio conservetur, utque dicti Or-
dinarii inventarium tam sacrae quam
profanae suppellectilis ad congregationes
suppressas huiusmodi respective spectan-
tis accurate consiant, ac provideant,
ne a quoquam occultari, occupari, aut
inde amoveri ullatenus possit, nisi et
donec a nobis et Sede praedictâ aliter
provideatur, et aliâs prout in nostris de-
super in simili formâ Brevis die vi cur-
rentis mensis decembris expeditis litteris,
quarum tenorem praesentibus pro plene
et sufficienter expresso ac de verbo ad
verbū inserto haberi volumus, uberior
continetur; et, sicut pro parte dilectorum
filiorum nobilium virorum ducis et Rei-
publicae Venetorum nobis nuper expo-
situs fuit, ipsi atrocissimum sibi a Tur-
earum tyrapno illatum bellum a viginti
tribus annis pro suarum ditionum tui-
tione sustineant, eorundemque Turcarum

Supplicatio
Reipublicae.

civitatem Candiae iamdiu vehementi ob-
sidione prementium impetus pro viri-
bus propulsare satagant, sed eiusdem
Reipublicae facultates tot sumptibus in
causam dicti belli factis adeo attritae de-
praesenti reperiantur, ut bello Iunius-
modi in posterum sustinendo impares
sint, manifestumque proinde instet per-
iculum amissionis dictae civitatis, to-
tiusque regni Cretae, nisi Respublica
ipsa praesentaneo aliunde auxilio sub-
levetur:

Anno Pontificatus eius. § 2. Hinc est quod nos, qui ab ipso
pontificatus nostri primordio omnia di-
vinae humanaeque opis praesidia atque
auxilia in subventionem rei christianaee
contra infensissimos illius hostes assi-
duis pontificii zeli studiis conciliare,
conquirere, atque pro viribus conferre
non destitimus, Reipublicae praedictae
in praesentibus rerum angustiis quan-
tum nobis ex alto conceditur, subvenire,
dictosque ducem et Rempublicam prope-
cullari paternae nostrae in eos charitatis
affectu specialis favore gratiae prosequi
volentes, et eorum singulares personas a
quibusvis excommunicationis, suspensi-
onis et interdicii, aliisque ecclesiasticis
sententiis, censuris et penis, a iure vel
ab homine, quavis occasione vel causâ
latis, si quibus quomodolibet innodatae
existunt, ad effectum praesentium dum-
taxat consequendum, harum serie ab-
solventes et absolutas fore censentes,
huiusmodi supplicationibus eorum no-
mine nobis super hoc humiliter porre-
ctis inclinati, omnia et singula memo-
ratarum trium congregationum ut praem-
ittitur suppressarum bona (exceptis
saeculis), in regno Siciliae ultra Pharum
existentia, in subsidium atque subven-
tionem civitatis Candiae et regni Cretae
praefatorum, ac expeditionis contra Tur-
cas supradictos, apostolicâ auctoritate,
tenore praesentium, perpetuo applica-

mus; ac tibi per easdem praesentes com-
mittimus et mandamus, ut per te ipsum,
Aliaque statutum ut in iuribria. vel per commissarios a te specialiter
deputandos, bona huiusmodi quamprimum,
meliori qua fieri poterit conditio-
ne, auctoritate nostrâ apostolicâ vendas,
detractis tamen prius detrahendis tam
pro alijmentis nunc viventium canonico-
rum et fratrurn seu religiosorum con-
gregationum suppressarum praefatarum
iuxta supradictas nostras litteras, quam
pro servitio et manutentione ecclesiarum
earundem congregationum, atque one-
rum illis respective incubantium sup-
portatione, ac pretium inde redactum
deponi facias penes aedem sacram vel
personam fide et facultatibus idoneam,
ita ut inde extrahi seu amoveri minime
possit nisi cum mandatis venerabilis fra-
tris Laurentii, archiepiscopi Carthaginen-
sis, moderni seu pro tempore existentis
nostri et Apostolicae Sedis in dominio
Venetorum nuncii manu subscriptis cum
expressione cause et usus in quem pec-
unia erit eroganda, qui quidem usus
non sit alias quam pro subsidio et sub-
ventione ac expeditione antedictis.

§ 3. Decernentes easdem praesentes Clausulae prae-
servativa. litteras semper firmas, validas et effi-
caces existere et fore, neque sub qui-
busvis similius applicationum revoca-
tionibus, suspensionibus, limitationibus,
aliisque contrariis dispositionibus un-
quam comprehendi aut comprehensas
censer, sed semper ab illis exceptas, et
quoties illae emanabunt, toties in pri-
stimum et validissimum statum restitutas,
repositoris et plenarie reintegratas, ac
etiam sub posteriori datâ per praefatos
ducem et Rempublicam quandocumque
eligenda de novo concessas intellegi,
suosque plenarios et integros effectus
sortiri et obtinere, ac eisdem duci et
Reipublicae, ac illis, ad quos spectat et
pro tempore spectabit, in omnibus et

omnia plenissime suffragari, sieque in praemissis per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis praefatae nuncios, aliosque quoslibet quacumque praeminentia et potestate fungentes et funeturos, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Petitione con-
tractorum.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, de iure quae sit non tollendo, ac de exprimendo vero valore in similibus applicationibus, illisque committendis ad partes, vocatis quorum interest, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, neconon felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis et illarum alienationibus committendis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac omnibus et singulis illis, quae in praedictis litteris voluminis non obstar; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscateris, die xvii decembris MDCLXVIII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 17 decembris 1668, pontif. anno II.

XCI.

Renovatio ad viginti annos variarum indulgentiarum et gratiarum spirituallium pro conversione infidelium Indianorum¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Animarum saluti paternâ charitate intenti, supplicationibus dilecti filii

supplicatio.

Ioannis Pauli Olivae Societatis Iesu praepositi generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac multorum praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum vestigiis inhaerentes, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus christifidelibus in quibuscumque Oceani Indiis, aut Sinarum regione, vel Brasilia constitutis, praesentibus et futuris, vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, quoties aliquam¹ ex infidelitate et idolatria ad veri Dei cognitionem reduxerint, plenariam; neconon eisdem etiam vere poenitentibus et confessis S. Thomae apostoli in Indiis praedictis vel aliquam ex certis dilectorum filiorum presbyterorum Societatis Iesu ecclesiis illarum partium Deo vel in honorem Sanctorum erectis, neconon omnes et singulas huiusmodi ecclesias collegiorum, domorum et residentiarum eiusdem Societatis regionum praefatarum, saltem inter se per centum millaria distantes, ut supra eretas, singulis annis quatuor diebus festis Domini nostri, B. Mariae Virginis, aut Sanctorum praedictarum Societatis, per² praepositum generalem designandis, visitantibus et inibi sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumentibus, ac pro gentilium et haereticorum conversione pias ad Deum preces fundentibus, etiam plenariam; omnibus etiam tam presbyteris quam aliis de dicta Societate existentibus, quos in qualibet utriusque Indiae regione vel Oceani insula aut navigatione profidei negocio eundo vel redeundo mori contigerit, in cuiuslibet eorum mortis

Concedit Pon-
tifex renovatio-
nem indulgen-
tiarum ut in re-
busca.

¹ Videtur legendum aliquem (R. T.).

² Praep. per nos addimus (R. T.).

articulo, saltem contritis et confessis, si communicare nequiverint, plenariam patriter; scholaribus vero in utrâque India existentibus, ac confraternitati B. Mariae Virginis ibi canonice institutae adscriptis, qui in Annunciationis et Assumptionis ipsius B. Mariae Virginis festis dictum sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumpserint, et coronam vel tertiam partem rosarii recitaverint, neonon utriusque sexus christifidelibus aliquam ex confraternitatibus canonice erigendis ingressis, qui in festivitate SS. Corporis Christi et illius octavâ poenitentes similiter et confessi sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumpserint, et in cuiuslibet eorum utriusque sexus christifidelium mortis articulo, etiam poenitentibus et confessis ac saerà communione refectis, aut saltem contritis si confiteri et communicare non potuerint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Insuper dictis scholaribus huiusmodi confraternitati adscriptis qui in singulis eiusdem Beatae Mariae Virginis, ac Resurrectionis, Pentecostes et Nativitatis Domini Nostri Iesu Christi festivitatibus, si confessi et contriti praemissa peregerint, decem annorum de iniunctis eis seu alias quomodolibet debitibus poenitentiis; eis quoque qui in singulis diebus veneris cuiuslibet quadragesimae devote processionibus publicis in partibus et locis transmarinis ad orandum pro conversione gentilium et haereticorum praefatorum iuxta ritum Ecclesiae Romanae institutis interfuerint, trium annorum; reliquis vero omnibus eisdem processionibus praesentibus contritis et confessis unius anni indulgentiam clarigimur; quodque⁴ pro animabus eorum

⁴ Vel addendum qui vel legendum quod qui pro quodque (R. T.).

christifidelium, qui in praefatis utriusque Indiae navigationibus pro negocio fidei instituendo ab humanis in charitate Christo coniuncti decesserint, confessi ac sacrâ communione refecti, tertiam partem rosarii aut unam coronam recitaverint, quoties id agent, toties per modum suffragii unam ex dictorum animabus a poenis purgatorii liberare valeant; quodque scholaris utriusque Indiae huiusmodi, qui in scholis presbyterorum dictae Societatis dant operam litteris, in presbyterorum corundem ecclesiis missas vel alia divina officia tempore interdicti et cessationis a divinis, ipsique presbyteri, eisdem scholaribus praesentibus, ianuis elansis et non pulsatis campanis, et dummodo ipsi causam huiusmodi interdictione non dederint, ac interdictis et excommunicatis exclusis, audire et celebrare respective possint, concedimus et indulgenus. Insuper praefatis omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus in Indiis et regionibus praedictis existentibus, qui contriti et confessi quamlibet ecclesiam et capellam in eisdem partibus dictorum presbyterorum Societatis Iesu curâ et operâ ut supra erectam aut in futurum erigendam devote visitaverint et ut supra oraverint, quadraginta dies, et semel, quolibet anno, aliquo die festo Domini Nostri Iesu Christi, Beatae Mariae Virginis aut Sanctorum, quem provincialis dictae Societatis constituerit, septem annos et totidem quadragenas; eisdem, qui aliquam ex praedictis ecclesiis dictorum presbyterorum Societatis Iesu quadragesimae et aliis temporibus stationum Urbis dominicis et feriâ sextâ diebus visitaverint, easdem omnes et singulas indulgentias concedimus, quas consequerentur si ecclesias et basilicas Urbis in diebus stationum huiusmodi devote visitarent; illisque, qui singulis

diebus feriae sextae primae hebdomadae cuiusque mensis easdem ecclesias devote visitaverint, et ibi quinques orationem dominicam et toties salutationem angelicam pro exaltatione fidei catholicae recitaverint, septem annos; in festis vero Domini Nostri Iesu Christi, ac Beatae Virginis, Apostolorum, sub eius titulo ecclesia constet, decem annos; his autem, qui aliquam ex⁴ dictis ecclesiis, postquam confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, visitaverint, toties viginti annos; ac eisdem christifidelibus utriusque Indiae et transmarinorum limitum, qui processionibus et precibus iuxta ritum S. R. E. a praedictis presbyteris de Ordinariorum licentiâ instituendis et agendis, Indorum et Aethiopum seu quorumvis aliorum neophytorum et aliorum christianorum, interfuerint et eas associerint, christianam doctrinam cum eisdem presbyteris vel ab eis deputatis recitaverint vel privatim docuerint, quoties id fecerint, septem annos et totidem quadragenas; invisentibus autem infirmos, et praesertim Indorum hospitalia, xenodochia et alia similia loca pia, ipsis etiam infirmis per se vel per alium ministrando, singulis diebus, quibus id fecerint, vingtiquinque; qui vero ad infirmos accedentes ibi pernoctaverint, quinquaginta; eis etiam, qui coram Beatae Mariae Imagine ab almâ Urbe ad collegium civitatis Limae in Perù, ut asseritur, delatâ, tertiam rosarii partem vel coronam recitaverint, centum similiter dies de iniunctis eis seu aliâs quomodolibet debitibus poenitentiis in formâ Ecclesiae consuetâ relaxamus, ac respective concedimus et indulgemus.

Facultates concessas patribus Societatis Iesu provincialibus vel ab eis deputandis presbyteris.

⁴ Praeposit. ex nos addimus (R. T.).

byteris, cum neophytis provinciarum utriusque Indiae, aliarumque maris Oceani regionum, in quibus inter infideles fideles existunt, et non adsunt Ordinarii similem facultatem habentes, vel ultra duas dietas, iuxta constitutionem felicis recordationis Pauli III editam, existunt, in quocumque seu quibusvis, non tamen in primo consanguinitatis vel affinitatis, gradibus, vel aliâs, coniunctis seu se attinentibus, ut matrimonium inter se contrahere, seu in eo etiam scienter contracto remanere valeant, in foro conscientiae tantum, gratis tamen, dispensandi; et insuper ibidem locorum Ordinariis, ut de presbyterorum eorumdem tamquam adiutorum et assessorum suorum in locis praedictis, et ubi eorum commode potuerit haberi copia, consilio, et cum illis, etiam in judiciali foro, in reliquis autem provinciis praefatis Ordinariorum praesentiâ destitutis, vel ab eis ultra duas dietas praedictas non minus ducentis in illibus passuum remotis, provincialibus et deputatis presbyteris praedictis cum eisdem neophytis, non tamen in primo gradu, in utroque foro gratis dispensandi, et eos, qui in gradibus prohibitis huiusmodi etiam scienter contraxerint, ab excessibus et excommunicationis aliisque censuris et poenis ecclesiasticis in utroque foro gratis pariter absolvendi, ac prolem inde suspectam legitimam decernendi; neconon ipsis presbyteris in iisdem Indiis et locis praedictis constitutis, quibus aliqua Eucharistiae fragmenta seu minutiae pro tempore intercederint, etiam post peractum sacrificium, absque ullo conscientiae serupulo, iuxta rubricas missalis romani reverenter sumendi; insuper presbyteris eiusdem Societatis Iesu, quos in Saracenorum et aliorum infidelium terras et alias utriusque Indiae et transmarinas regiones maris Oceani, ad quas

Hispani et Lusitani penetrant, ac provincias remotissimas, ubi non est inquisitio, et fideles inter infideles degunt, neque Ordinarii saltem infra duas dietas existunt huiusmodi facultatem habentes, praepositus generalis miserit, christianos in eisdem provinceis, Indiis et regionibus commorantes ab omnibus peccatis, sententiis et censuris, etiam in bullâ Coenae Domini contentis et reservatis, etiam gratiose, absolvendi facultatem; eisdemque, ut, semel ab aliquo illarum partim episcopo approbat¹ ad praedicandum, confessiones audiendas et missas celebrandas in ecclesiis et oratoriis Societatis Iesu praedictae, pro ministeriorum huiusmodi exercitio ulterius licentiam et approbationem ab illis episcopis, quatenus distent ultra duas dietas, petere sen habere minime teneantur, sed absque illis praemissa facere possint; si vero episcopus ab ecclesiâ vel loco ubi praedicatur vel confessiones audiuntur non distet ultra praedictas duas dietas, tunc licentia etiam alterius Ordinarii ita vicini prius obtineri debeat, quae tamen per epistolam etiam impetrari possit; possint etiam extra ecclesiastas consecratas super altaribus portatilibus, in loco tamen decenti, ubi non est commoditas ecclesiastarum, et in casu necessitatis tantum, etiam per horam ante lucem, vel etiam post meridiem, in eisdem regionibus, cum opus fuerit, celebrare, et in Maluco, lappone et aliis insularum, terrarum, provinciarum et locorum praedictorum partibus et locis, a quibus valde remoti sunt episcopi, oleis sanctis per duas vel tres aut quatuor annos ante consecratis libere uti possint; necnon, ut quicunque ex praedictis presbyteris Societatis praefatae tantum sacrosanctum missae sacrificium defunctorum pro animabus christifide-

¹ Ed. Main. legit approbari pro approbati (R. T.).

lium, qui ex haec vitâ in charitate Christo coniuneti deceaserunt, in singulis ecclesiis Societatis Iesu, ad unum illorum superiorum arbitrio semel deputandum altare, celebraverint, per modum suffragii iisdem animabus possint²; postremo iisdem presbyteris, a praeposito generali et dictâ Societate deputandis, ut in praedictis regionibus, provinciis et locis, in quibus similiter fideles cum infidelibus vivunt, et non adsunt Ordinarii qui huiusmodi facultatem habeant, qui² distant ultra duas dietas, cum neophytis aliisque ad fidem reductis ex rationabili causâ et legitimâ super voto castitatis, non tamen solemni quomodolibet etiam per ordinis sacri susceptionem vel professionis regularis in religione per Sedem Apostolicam approbatâ emissionem facto, et super matrimonio de facto et in facie Ecclesiae sive scienter sive ignoreranter contraacto, et quovis occulto impedimento, praeter primi gradus, propter quod tale matrimonium in conscientia esset invalidum, et contrahentessine scandalo separari non possent, dispensandi, gratis tamen, et in foro conscientiae tantum, ac super bonis male acquisitis, ad quae restituenda ipsi neophyti et alii praefati in certis personis obligati extiterint, cum eis ad opera pia compонendi, vel, si ipsi indigerent, in toto vel in parte remittendi, necnon cum Indis, in foro conscientiae tantum, et cum neophytis in utroque foro super ieuniis, gratis tamen, dispensandi, necnon ab onere petitionis debiti matrimonialis, quando non esset licitum illud ratione voti castitatis vel alia rationabili causâ petere, in foro conscientiae tantum et gratis, liberandi, licentiamque legendi libros infideliū de licentia sui provin-

¹ Vel lege prosint pro possint, vel antea celebrare pro celebraverint (R. T.).

² Forsan quia pro qui legendum (R. T.).

cialis personis dignis concedendi licentiam et facultatem apostolicā auctoritate tenore praesentium respective concedimus et impartimur; missas quoque per horam ante auroram ipsi patres Societatis celebrare possint, ac cum suis regularibus, ut ad sacros etiam presbyteratus ordines per annum ante legitimam aetatem promoveri possint, dispensare valeant, similiter concedimus. Et insuper, quia a nonnullis dubitatum seu haesitatum fuit an omnes indigenae illarum regionum oriundi et naturales et christianorum indigenarum etiam baptizatorum filii etiam in eorum infantia baptizati iure neophyti appellari possint: idecirco tenore earundem praesentium decernimus et declaramus omnes oriundos seu naturales supradictarum omnium tam orientalium quam occidentalium partium, imo etiamsi .Ethiopes Angulani vel quarumvis aliarum transmarinarum regionum, etiamsi christianorum filii et in infantia baptizati, vel etiam inter se vel cum Europaeis mixtim progeniti sint, ad concessionis huiusmodi effectum, esse et intelligi debere neophytes; dictosque presbyteros cum huiusmodi, ut vel matrimonio coniungi vel in iam contracto remanere possint, sive eorum alter tantum sive etiam uteisque inde oriundus ac proprie indigena sit in locis, et alias ut supra, in quibuscumque consanguinitatis vel affinitatis gradibus iure divino ut supra non prohibitis, primo excepto, et alias ut praeferuntur, gratis tamen, dispensare posse concedimus et indulgemus. Quin etiam, quia de mixtim progenitis, quos *mestissos* vocant, maius dubium esse acceperimus, cum eisdem mestisis, quos similiter ad hunc effectum neophytes censendos esse decernimus, in gradibus et matrimoniis contractis et contrahendis praedictis, gratis tamen, dummodo non ita

facile id fiat, dispensare, eisdemque presbyteris facultatem desuper concedimus opportunam.

§ 3. Decernentes presbyteros dictae clausulae ^{prae-}_{servativae.} Societatis super praemissis, et aliis iuxta facultates praedictas et illarum vigore, servatā tamē illarum formā, exequendis, ex quovis alio praetextu vel quovis colore per quoscumque loci Ordinarios, seu alios superiores et iudices ecclesiasticos et saeculares, quavis auctoritate fungentes, molestari, perturbari vel inquietari nullatenus posse; sieque in praemissis per quoscumque iudices, sublatā eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac ^{Contractis}_{derogat.} quibusvis constitutionibus et ordinacionibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, nostrā de non concedendis indulgentiis ad instar, statutis et consuetudinibus, certisque contrariis quibuscumque. Praesentibus ad viginti annos, a fine aliquorum viginti annorum ad quos similes gratiae a felicis recordationis Innocentio Papa X praedecessore nostro concessae fuerunt inchoandos, tantum valituras.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII Ianuarii MDCLXIX², pontificatus nostri anno II.

Dat. die 8 ianuarii 1669, anno II.

XII.

Confirmatio statutorum pro felici regimine hospitalis pauperum septuageniorum ab archiconfraternitate S. Io-

¹ Potius lege eisdem (R. T.).

² Male edit. Main. habet an. 1668 (R. T.).

sephi civitatis Bononiensis erecti factorum¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. In supremo militantis Ecclesiae solio meritis licet imparibus per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam constituti illa, quae pro felici prosperoque locorum piorum quorumcumque ad exercenda christiana charitatis opera institutorum provide constituta esse noscuntur, ut firma semper atque inviolata persistant, apostolici muniminis nostri praesidio libenter roboramus.

Expositio. § 2. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii confratres archiconfraternitatis S. Iosephi civitatis nostrae Bononiensis, quod ipsi hospitale pauperum septuagenariorum, pro cuius manutentione quondam Antonius Bondi in suo ultimo testamento omnia bona sua reliquerat, in aedibus oratorio dictae archiconfraternitatis contiguis erexerunt et aperuerunt, ac pro illius felici regimine nonnulla capitula seu statuta fecerunt, seu fieri curaverunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Regole del pio ospedale de' poveri settuagenari eretto nella archiconfraternita di S. Giuseppe di Bologna.

Præmio. Così mirabili sono l'opere di Dio, che in ogni momento dalla sua benefica mano vediamo con modi impensati compartire le grazie più necessarie e disposti gli ordini a beneficio più urgente. Questi sono gli effetti del suavissimo suo impero, ed i segni di quel paterno amore, che, per sua benignità, si degna mantenere verso dell'uomo. Esempio più mirabile e manifesto non potria desiderarsi, quanto che in avere S. D. M. con spirito celeste acceso il fuoco della carità in un

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

cuore, che, riguardando pietosamente que' poveri uomini, i quali già settuagenari sono in doppio stato di miseria per gli anni e per la povertà, ha procurato per maggior gloria di Dio, per beneficio proprio, et onore di questa città, di sovvenirli con i mezzi stimati più opportuni.

Avendo dunque il signor Antonio Bondi ordinato per suo testamento dell'anno 1642, li 12 agosto, che le sue facoltà fossero erogate in alimentare, vestire e provvedere di ogni altra cosa necessaria, finchè viveranno, tanti poveri cittadini settuagenari, quanti ne comporterà annualmente la rendita della sua eredità, quali però abbiano le seguenti condizioni, che sieno cittadini di nascita Bolognesi, settuagenari, non amogliati, veramente poveri, di buona vita, opinione e fama, o almeno per quarant'anni avanti il settantesimo tenuti e reputati non morbosì o incurabili, ma solo aggravati dalla età predetta; ordinando che la sua casa ove abitava e le contigue, conforme il bisogno, debbano servire per erigervi l'ospedale ed ospizio per questo suo divoto istituto, nominato da lui il *Pio Ospedale de' poveri settuagenari*, volendo, che l'elezione ed accettazione di detti poveri sia fatta per li signori priori, officiali ed altri professi dell'archiconfraternita di S. Giuseppe di Bologna, come amplamente ne apparisce nel detto testamento rogato per il q. f. Peregrino Aretusi notaro, mentre viveva, di Bologna, al quale, etc.

Inoltre, essendosi degnato S. D. M. ispirare nell'animo di monsignore Francesco Ratta, Bolognese, sensi di simile carità e devozione, egli lasciò suo erede proprietario la suddetta archiconfraternita di S. Giuseppe, obbligando li beni di detta eredità nel fabbricare l'ospe-

dale per i suddetti poveri settuagenari, conformandosi pienamente alla volontà del suddetto signor Antonio Bondi, con questa condizione però, che se nel termine di dieci anni dopo la morte della sua erede usufrutnaria non si fosse adempita la sua volontà, ogni frutto già pereetto o maturato, e depositato, come dispone, nel sacro Monte di Pietà, solo spettare a detta archiconfraternita, ma tutti li beni e capitale fossero devoluti alla compagnia ed ospedale de' convalescenti della SS. Trinità di Bologna, sostituita, come per testamento suo rogato per il q. f. Giovanni Cesare Manolesi li 30 luglio 1660.

Ora, essendosi benignamente degnata la Santità di nostro signore Papa Alessandro VII per suo Breve dell' 5 settembre 1662 di commutare la disposizione del detto già signor Antonio Bondi in quanto al luogo, dove doveva formarsi l'ospedale per questi settuagenari, concedendoci, che sia eretto nelle case proprie ed annesse all'archiconfraternita di S. Giuseppe, volendo che in tal commutazione di casa s'intenda adempito, e pienamente soddisfatto alla volontà e disposizione del testatore, nè perciò s'incorra in caducità, devoluzione, o altre pene imposte nel suddetto testamento:

Per eseguire la pia mente di questi così singolari benefattori, la suddetta archiconfraternita di S. Giuseppe, erede, ha deliberato di fornire l'infraserrite regole e capitoli, acciò con maggior ordine e diligenza possibile s'ineammini e governi questo più ospedale a gloria di Dio, di Maria sempre Vergine Immacolata, e del patriarca S. Giuseppe suo protettore, sotto la protezione del quale se ne sperano ogni giorno più maggiori frutti di devozione e carità.

Degli effiziali 1. Essendo cosa chiarissima e per ra-

gione e per esperienza che in ogni congregazione di persone fa bisogno sieno e capi ed officiali e ministri acciochē sia buon governo, e le cose si facciano non confusamente, nè a caso, ma con ordine e ragioni; pertanto si ordina e statuisce che per buon governo di detto ospedale e de' suoi poveri ci siano sempre gl'infraserriti capi, amministratori e ministri, li quali si debbano eleggere di tutto il corpo della compagnia dell'archiconfraternita suddetta di S. Giuseppe, ed imbussolare, ed estrarre secondo la forma che di sotto in questi capitoli si dirà a' suoi luoghi: un direttore, quale s'intenda esser sempre il priore *pro tempore* di detta archiconfraternita, a sei mesi; quattro amministratori a sei mesi; quattro sindaci perpetui, decano professo della compagnia *pro tempore*, due visitatori, per sei mesi, un depositario de'denari dell'ospedale, un procuratore per le ragioni dell'ospedale, un notaro, un fattore. Ora a tutti li soprannominati ed officiali e ministri, ed altri forse che nel tempo avvenire, secondo i vari accidenti, s'istituiranno, debbasi aver riguardo che nelli esercizi e ministeri loro non sieno inquietati, molestati e turbati, nemmeno fra loro s'inquietino, molestino o turbino, se non quando a loro o ad alcun di loro per mantenimento dell'opera degl'infraserriti capitoli è concesso.

II. Per dar compimento et esecuzione alle cose partenenti al governo di detto ospedale e suoi poveri, si statuisce e dichiara che la detta congregazione in sufficiente numero s'intenda esser quella nella quale saranno adunati almeno dieci degli officiali suddetti, fra' quali vi sia il signor direttore, o in suo luogo il più anziano di detti officiali; la qual congregazione, così adunata, si determina che abbia piena autorità e potestà di

Della congregazione del governo di detti poveri settuagenari e della sua autorità.

trattare ed spedire tutti li negozi occorrenti al bisogno ed al governo di detto ospedale; quali negozi così spediti e conclusi s'intendano aver quell'efficacia e fermezza, che avrebbero se tutti gli officiali ed uomini di detta archiconfraternita li avessero spediti, purchè i partiti sieno ottenuti almeno con li due terzi de' voti de' congregati; quali partiti si debbano proporre dal direttore, ed in sua assenza dall'officiale anziano alla presenza di tutti chiaramente, con rogito del notaro della congregazione, eccettuati però sempre alcuni partiti di cose leggiere e di poca importanza, ne' quali si possono dare i voti a viva voce, concordandovi il consenso dei più; e se il partito sia o non sia di cosa leggiere e poco importante, se ne abbia da stare alla dichiarazione del direttore, ed in assenza sua all'anziano degli officiali; salvo però se si trattasse d'alienazione de' beni o mobili o immobili di detto ospedale e suoi poveri, che in tal caso tutti i partiti di qualunque cosa, ancorchè leggiere, si debbano avere per gravi ed importanti.

Dell'elezione
e imborsazione
dei officiali e
della loro estrazione.

III. Si ordina, che l'archiconfraternita suddetta, come di sopra leggimamente adunata, quando si avrà da fare l'elezione ed imborsazione de' nuovi officiali, la qual cosa si avrà da fare ogni sei mesi, debba eleggere e deputare quella quantità di uomini professi di detta archiconfraternita che sarà di bisogno per fare tale imborsazione; che sieno di perfetta età, di buona vita e fama, amorevoli e pratici di detto ospedale; la qual elezione far si debba per partito leggimamente ottenuto per li due terzi dei voti, avvertendo di eleggere persone idonee ed atte secondo la qualità degli offici, ed occorrendo impedimento di causa legittima in alcuno (giudicata tale dalla congregazione) sia rimborsato per

estraerlo di nuovo; e fatto questo, aggiungeranno alle palle, che si dovranno fare per gli officiali ordinari, una particolare imborsazione di soprannumerari, quanti a loro parerà per ciascun officio, i quali abbiano a supplire in difetto di quelli ordinari, che essendo estratti, non potranno, o per morte, o per altro legittimo impedimento, esercitare gli offici loro; dichiarandosi che l'estrazione di detti officiali si debba fare nell'istesso tempo che si farà l'estrazione degli officiali dell'archiconfraternita suddetta di sei mesi in sei mesi; fatte che saranno dette estrazioni, si debbano intimare quanto prima a ciascuno degli estratti, con pregarli si contentino venire ad accettar l'officio suo nella prima seguente congregazione, dichiarando che la prima imborsazione de' suddetti officiali spetti e spettar debba a tutto il corpo della compagnia suddetta leggimamente a ciò congregata da farsi per tre anni, toltole li sindici a vita, e le altre volte alla detta congregazione ed officiali *pro tempore* di detto ospedale.

IV. Essendo il capo la più nobile e Del direttore
e suo officio necessaria parte di tutto il corpo, si è giudicato che alla detta congregazione ed ospedale sia necessario aver uno che col nome di direttore e capo possa prudentemente reggere e governare detto ospedale e suoi poveri. Si ordina perciò che questo tal direttore sia sempre il priore *pro tempore* di detta archiconfraternita, eletto sarà a¹ tutti gli altri officiali e uomini di detta archiconfraternita direttore e capo, il cui officio sarà di mantenere le regole, le ordinazioni, gli offici e benefici, le ragioni et onori di detto ospedale e sua congregazione predetta, e d' intervenire con ogni sollecitudine a lui possibile a tutte

¹ Forsan *fra pro sarà a legendum* (R. T.).

le congregazioni sempre che sia chiamato per bisogno e sovvenimento dell'opera. Terrà anco cura che si viva in pace nell'ospedale de' detti poveri, acquerterà ogni differenza, querela e contesa che mai nascesse, che Dio ne guardi, al tempo del suo officio fra gli officiali e fra gli uomini di detta archiconfraternita, ed anco fra ministri operari e servitori, e fra li poveri settuagenari stessi del detto ospedale. E se accadesse che detti poveri non adempissero le loro obligazioni, o facessero mancamenti per i quali meritassero esser licenziati, potrà esso signor direttore convocare la congregazione, e, conforme il demerito, quelli punire, anco con la privazione, conforme dispone il detto signor Antonio Bondi, riservandosi di poterli reintegrare, ma sempre con il consenso e partito di essa congregazione passato per li due terzi, incaricando la coscienza di ciascuno l'andar molto circospetto in simile affare; ed il simile si servi quanto alli ministri di detto ospedale. Qual direttore, siccome terrà il primo luogo nella precedenza, come si è detto, e nell'autorità, così anco doverà tenerlo nella diligenza e sollecitudine, acciochē questo santo instituto vada ogni giorno di bene in meglio aumentando a gloria di Dio e sollievo del prossimo.

Delli amministratori e loro giuramento.

V. Si provvede ed ordina che li quattro amministratori, che dureranno sei mesi, di detto ospedale, da estraersi come sopra, debbano essere obbedienti al direttore; che ogni volta saranno chiamati per occorrenza del detto ospedale, se non saranno da giusta causa impediti, interverranno alle congregazioni consigliando, ammonendo, ed operando quanto più potranno in servizio di detto ospedale e suoi poveri, e così giureranno di osservare le presenti regole nelle mani del signor direttore, o di

chi sedesse in suo luogo, le quali gli debbano esser lette publicamente innanzi che entrino nell'offizio dal notaro di detto ospedale.

VI. E conoscendo quanto sia necessario un officio perpetuo di uomini provetti per difesa, governo et accrescimento di detto ospedale, come si costuma per inveterato stile di molte congregazioni di questa città, quindi è che si statuisce, ordina e provvede che continuamente il detto ospedale abbia quattro uomini dell'archiconfraternita predetta professi, i quali siano sindici perpetui, e sinchè duri la vita loro, maggiori di età di anni trenta, di buona fama, condizione e consiglio, li quali si debbano estraere a sorte dal borsello fatto per simile imborsazione, e detti sindici abbiano a consigliare a loro coscienza al detto signor direttore sopra tutte quelle cose che di giorno in giorno accadranno, e debbano intervenire (non essendo per giusta causa impediti) a tutte le congregazioni che si faranno per servizio di detto ospedale. E quando vacasse alcun luogo di detti sindici perpetui, o per morte, o per volontaria rinuncia, si statuisce che in luogo del morto, o di quello avesse rinunciato, quanto prima se ne debba estrarre dal borsello solito un altro, il quale debba alla prima congregazione publicamente accettare l'uffizio, e nelle mani del signor direttore, e di chi sedesse in suo luogo, giurare di osservare quanto nel presente capitolo si contiene, il quale publicamente gli sia letto dal notaro di detto ospedale.

VII. Ancora si statuisce che il signor Dell'estrazione de' visitatori e direttore insieme con tutta la congregazione debba pigliare li nomi, cognomi delli professi di detta archiconfraternita, li quali saranno constituiti in età provetta, di buona vita, condizione

Dei sindici perpetui e loro giuramento.

e fama, e porli in un bussolo, ed ogni sei mesi, nel tempo delle solite estrazioni dell' altre, cavarne due. Gli così estratti sieno visitatori de' poveri settuagenari e dell' inferni per il semestre solito, e si pregano *in viseeribus Christi* che non manchino di operare tal officio di carità, visitando il più spesso che sarà possibile li detti settuagenari ed inferni, confortandoli a sopportar pazientemente la vecchiaia e sue malattie e calamità, cercando con ogni diligenza come sieno trattati, curati e governati, così del corpo, come dell'anima, e se li ministri di detto ospedale fanno diligentemente l' officio loro, o se detti vecchi o inferni sieno morbosì o incurabili, o se sieno cibati a debiti tempi di cibi convenienti, e che il dormitorio o simil luogo, nel quale saranno detti settuagenari o inferni, sia polito e netto, e non ci si senta cattivo odore quanto più si potrà. Debbano poi detti visitatori in fine del suo officio, ed ancor prima quando occorrerà, riferire pubblicamente in congregazione il parer loro, acciochè mancandogli qualche cosa, se gli possa provvedere, secondo sarà comodo e necessario.

del depositario. VIII. Si eleggerà uno del numero dei professi di detta archiconfraternita, maggiore di ogni eccezione, il quale avrà facoltà di riscuotere, pigliare e tenere in consegna tutte le rendite de' beni di detto ospedale, le elemosine e legati pii, che giornalmente saranno fatti al detto ospedale; e quando si troverà aver appresso di sè maggior somma di lire cinquecento, dovrà avvisare il signor direttore e congregazione, acciò, volendo, si faccia deposito sul Monte di Pietà, o altro simile. Avrà per questo effetto il suo libro, ove saranno li debiti e crediti; ed in fine dell'anno, nell' ingresso degli officiali nuovi, aggiustate le par-

tite, ne darà conto in congregazione, ed in fine del suo officio, avendo fatto il bilancio, lo lascierà al successore. Interverrà alle congregazioni, e porrà il suo voto, conforme gli altri officiali, e durerà detto suo officio per un anno solo, in fine del quale dovrà rendere li suoi conti, come sopra, tenendo o facendo tenere un libro regolato dell' uscita ed entrata di cassa.

IX. Il decano *pro tempore* dell' archiconfraternita suddetta di S. Giuseppe interverrà alle congregazioni, e, quanto più potrà, si adoprerà per servizio di detto ospedale e suoi poveri, e giurerà in mano del direttore di osservare li presenti statuti.

X. E perchè alcuna volta fa di mestieri che in giudizio e fuori di giudizio difendansi le ragioni di detto ospedale e poveri da chiunque oppimer volesse, pertanto si ordina che vi sia un sindico o procuratore, di buona condizione e fama, che eserciti ed abbia esercitato la procura in ogni foro per molti anni, al cui consiglio si commetteranno tutte le cause per difendere e mantenere le ragioni dell' ospedale; ed in caso di bisogno di consulta maggiore, se gli aggiungerà un avvocato, col quale meglio si spediscono li negozi con quella sollecitudine e fedeltà, che si desidera e spera. Non mancherà questo tal sindico di ragguagliare dello stato delle cause la congregazione e gli officiali di essa, acciò si possa provvedere di quanto farà bisogno, e detto procuratore e sindico avrà voto in congregazione, e ad essa interverrà con gli altri officiali.

XI. Per far rogito e tener memoria di tutte le ordinazioni, conclusioni, partiti, commissioni et assontarie, si istituisce che si debba avere un notaro di buona fama et onesti costumi, e di età di anni venticinque almeno, e che sia

Del decano.Del procuratore e sindaco dell' ospedale.Del notaro e suo officio.

deseritto nel collegio de' notari nella città di Bologna. Questo interverrà alle congregazioni, così alle private dell'officiali, come alle pubbliche di tutti li governatori di detto ospedale, quando gli sarà intimato, e conforme agli altri officiali porrà il suo voto secretamente. Farà in libro a ciò deputato nota e memoria di tutto quello che in detta congregazione si proporrà e concluderà; rammenterà ancora gli assunti, che a trattar negozi saranno stati fatti nelle precedenti congregazioni, che debbono fare le loro relazioni per compimento delle cose a utile di detto ospedale.

Del fattore e sua elezione.

XII. Ancora si statuisce ed ordina che il detto ospedale debba avere e tenere un fattore, uomo dabbene, fedele, diligente ed intelligente dell'agricoltura, il quale sia obbligato andare ai tempi debiti a tutte le possessioni, prati, boschi, vigne e terre di detto ospedale, e quelle farle lavorare alli coloni parziali dell'ospedale, a tempi opportuni, piantare, coltivare, seminare, e sollecitare che facciano il debito suo, ed insomma fare ed eseguire tutto quello che fanno e sono soliti di fare li faktori dei beni. L'elezione di detto fattore spetti agli officiali di detto ospedale, o maggior parte di loro, essendo, ciascuno che domandasse, posto a partito e serutinato a fave bianche e negre, e quello che oltre li due terzi avrà più fave bianche, quello sia fattore, essendo in arbitrio della congregazione l'intercluderlo per mancamento che si conosca in esso.

Della celebra- zione dell'offi- cialità per gli ag- pregati settua- genari defunti.

XIII. In ordine alla pia mente dell'institutore Bondi, si ordina che si debba celebrare ogni anno, in perpetuo, nella chiesa suddetta di S. Giosèfso o in altra chiesa, ad arbitrio dei suddetti officiali confrati, un officio da morto per l'anima dei poveri settuagenari, morti aggregati al suddetto ospedale, col numero di

messe e a spesa che parerà alli officiali *pro tempore*.

XIV. E perchè, a fondare detto ospedale e mantenere quella quantità di poteri settuagenari che concorreranno, ec-
Del modo di raccogliere elemosine per la fabbrica e manutenimento ed aumento di detto ospedale.
cederà di gran lunga la spesa dell'ente lasciata fin ad ora, perciò si ordina che si debbano deputar persone dabbene, di buona vita e fama, quali debbano cercare elemosina nella città e centà di Bologna con cassette chiuse a chiavi, con votarle a suo tempo alla presenza del signor direttore e depositario *pro tempore*, dovendosi convertire l'elemosina raccolta in sovvenimento solamente di detto ospedale, tolte quella parte che si darà alli detti che cercheranno. Ed acciocchè il popolo di Bologna si disponga volontieri a dar elemosina a questa laudabilissima opera, si ordina che per gli officiali *pro tempore* di detto ospedale si usi diligenza di aver in tempo di quadragesima predicatori i quali raccomandino efficacemente nelle loro prediche l'opera suddetta dei poveri settuagenari.

XV. E perchè indarno si farebbero gli ordini e le leggi se poi non si osservassero, pertanto si ordina e si statuisce che non sia lecito contraffare nè contradire in parte alcuna alli presenti capitoli; e quando in alcuna cosa accadesse dubitazione alcuna sopra l'intelligenza di essi, si ordina che debba starsi all'interpretazione e dichiarazione degli officiali di detto ospedale, che *pro tempore* saranno, o della maggior parte, coll'approvazione di monsignor illustrissimo e reverendissimo arcivescovo e suo reverendissimo vicario, ed in evento che occorresse alcun caso non molto importante intorno al quale non si trovasse esser provveduto per li presenti statuti, in tal caso si debba risolvere e fare secondo che alla congregazione delli uo-

Conclusione dai preseulti capi- toli per l'os- servanza loro.

mini professi in sufficiente numero congregati, come di sopra, o alla maggior parte di loro parerà o piacerà esser più utile ed espediente per beneficio di detto ospedale e suoi poveri; e così poi si debba osservare per l'avvenire in simil caso. Ma perchè dalla continua esperienza e pratica si vede chiaramente, secondo li nuovi casi ed occasioni che sopravvengono, esser molte volte di bisogno di mutazioni e riforme de'li statuti, ed anco di fare nuovi capitoli, perciò si statuisse ed ordina che alli officiali *pro tempore* ed archiconfraternita predetta di S. Giosèffo spetti mutare e riformare gli ordini e capitoli sopradetti, ed anco fare, secondo le occorrenze, nuovi capitoli, sempre però colla saputa, partecipazione e consenso di monsignor illustrissimo arcivescovo *pro tempore* di Bologna, quali da ciascuno di detta archiconfraternita ed officiali *pro tempore* debbano essere inviolabilmente osservati.

*Omnia et singula statuta supra notata a nobis diligenter revisa et ponderata approbamus et confirmamus, servarique mandamus, salvâ tamen facultate addendi et minuendi illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo, eiusque *pro tempore* vicario generali, sicuti pro temporis varietate in Domino expedire videatur: In quorum, etc.*

Bononiae, ex palatio archiepiscopali
haec die xxi mensis novembris MDCLXII.

ANTONIUS RODULPHIUS,
vicarius generalis.

Locus † sigilli.

Giosèffo Bartolotti, uno degli assunti; io Carlo Tibaldi, uno degli assunti; io Giovanni Battista Bussati, uno degli assunti; io Giulio Monti, uno degli assunti; io Giosèffo Comelli, uno degli assunti; io Raffael Erbolani, uno degli assunti; io Antonio Bertolotti, uno degli assunti suddetti; io Carlo Orlandini, uno degli

assunti; io Giovanni Battista Dandi per il signor Carlo Lombardi, uno degli assunti; io Giovanni Battista Lucarini, uno degli assunti.

In Dei Nomine. Amen. Anno a Nativitate eiusdem MDCLXII, indictione xv, die vero xxii novembris, tempore, etc., domini nostri D. Alexandri divinâ providentiâ Papae VII, in mei, etc., constituti per illustris et reverendissimus dominus Joseph filius illustris domini An'oaui de Bartolotti per insignis collegiae S. Petronii canonicus, dominus Carolus olim domini Ioannis Antonii de Tibaldis cappellae S. Thomae de Mercato, dominus Ioannes Baptista domini Gasparis de Bursatio cappellae S. Blasii, dominus Julius quondam domini Ioannis Baptiste de Monte cappellae S. Mariae Maioris, dominus Joseph quondam domini Dominici Mariae de Comellis, dominus Natalis olim domini Pompei de Herbulanis cappellae S. Mariae Magdalena, excellentissimus causarum patronus ac iuris utriusque doctor Antonius olim magnifici domini Angeli de Bertalotti civis et notarius Bononiensis, dominus Carolus olim domini Alphonsi de Orlandinis cappellae S. Martini maioris, dominus Carolus olim domini Marci Antonii de Lombardis cappellae S. Georgii, et dominus Ioannes Baptista quondam domini Ioannis de Luearinis cappellae S. Thomae de Mercato, omnes confratres professi archiconfraternitatis S. Iosephi Bononiae, ac assumpti specialiter electi, constituti et deputati, ut asseritur, a dominis priore et officialibus eiusdem archiconfraternitatis super constructione et formatione suprascriptarum regularum et constitutionum; qui omnes et quilibet ipsorum in loco infrascripto visis et per me notario eis ostensis illorum subscriptionibus et quili�tate omnium cognovit et recognovit dictas subscriptio-

nes fuisse et esse eorum respective manu propriâ subscriptas, hocque mediante instrumento, prout sic manu, respectu dicti per illustris et reverendissimi domini Iosephi, super eius pectus apposita, respectu vero aliorum, tactis scripturis ad sancta Dei Evangelia, ipsi omnes et quilibet ipsorum iurarunt et iuravit, ac omni meliori modo, etc. Haec recognitiones suscriptionum praedictarum factae fuerunt in foro archiepiscopali Bononiensi, ac in mansione iuris reverendissimi domini vicarii generalis.

Et quia ego Ioannes Baptista olim domini Iulii Caesaris de Cavatis Bononiensis civis publicus apostolicâ, imperiali ac communis eiusdem auctoritate notarius collegialis, ac curiae archiepiscopalnis actuarius, praedictis recognitionibus dictarum subscriptionum interfui et de eis rogatus fui, ideo ea omnia in hanc publicam et authenticam formam redigi. In quorum fidem, robur ac testimonium hic me cum solito signo subserpsi requisitus, etc.

Locus † signi.

Petitur confirmationis statuta § 2. Cum autem, sicut eadem exposicio subiungebat, capitula seu statuta praemissa a dilecto filio vicario venerabilis fratris archiepiscopi Bononiensis in spiritualibus generali approbata fuerint; dicti vero exponentes illa, quo firmius subsistant et serventur exactius, apostolicæ confirmationis nostræ robore communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicii, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore cen-

sentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, omnia et singula capitula seu statuta praemissa, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorumdem cardinalium. Decernentes ipsas praesentes *clausulas prælitteras* ac capitula seu statuta *præinserta*, semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignorantiter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae archiconfraternitatis aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo labore permanens, ad praemissorum effectum, hac

Confirmat Pontificex.

Vaticanae.

Contraria derogat.

vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis qui busecumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xv ianuarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 15 ianuarii 1669, pontif. anno II.

XIII.

Iubilacum pro regno Galliarum, aliisque provinciis et ditionibus regi christianissimo subiectis, ad implorantlam divinam opem contra Turcas, cum praecēpta Ordinariis, ut serio invigilent ut eleemosynæ, quas occasione iubilaci huiusmodi a christifidelibus eorum devotione sponte conferri et in capitulis ecclesiarum reperiri contigerit, in causam belli contra Turcas fideliter erogentur¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Motiva prae-
sentis Constitu-
tions.

§ 1. Cum nos iam pluries, inter gravia christianaæ reipublicæ pericula, publicas, tum in almâ Urbe nostrâ orthodoxæ religionis arce, tum in universâ Italia supplicationes atque preces, erogatis Ecclesiae thesauris, quorum dispensationem nobis commisit Deus, indixerimus, ut clementissima Domini nostri benignitas infensissimorum christiani nominis hostium Turcarum impetus et vires virtutis suae potentiam reprimere et conterere, prosperosque rerum christianarum eventus largiri dignaretur, sed effera eorumdem Turcarum impietas ob-sidionem civitatis Candiae vehementiori in dies rabie urgeat, et res christianas gravi clade involvere pro viribus moliantur; christianissimum ac pietatis et bel-

liciae fortitudinis laude florentissimum Galliarum regnum, unde tot egregii pugiles gloria pro Christi honore certamina subituri nuper in Cretam insulam sese contulerunt, ad divinam opem in his urgentissimis sanctae Matris Ecclesiae necessitatibus adversus communis hostes coniunctis pariter precibus implorandam amplissimis spiritualium gratiarum muneribus censuimus esse invitandum. Itaque, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in universo Galliarum regno aliisque omnibus et singulis provinciis et ditionibus carissimo in Christo filio nostro Ludovico Francorum regi christianissimo subiectis degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum, vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercant, postquam ad eorum notitiam hae nostræ pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales, vel alios, ut præfertur, faciendâ decursurarum, saltem semel visitaverint, ibique per aliquod temperis spatium pro prosperis christianarum rerum successibus, ac memoratorum Turcarum depressione, aliisque eiusdem sanctae Matris Ecclesiae necessitatibus pias ad Deum preces effuderint, ac quartâ et sextâ feris ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, et, peccata sua confessi, in die dominicâ immediate sequenti, vel aliâ die intra eamdem hebdomadam, sanctissimâ communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, prout

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

unicuique suggestet devotione, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium, concedimus et elargimur.

Navigantes, iter agentibus
procedunt, nec
tua reveris alia
quoniam impedimenta
detentis.

§ 2. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia reperint, suprascriptis peractis et visitata ecclesiâ cathedrali vel maiore aut parochiali loci eorum domicilii, eamdem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, neenon aliis quibuscumque tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequierint, ut illa confessarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, in alia pietatis opera commutare vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere quae ipsi poenitentes efficiere poterint, pariter concedimus et indulgemus. Iosuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, in memoratis regnis, provinciis et ditionibus ut praefertur degentibus, licentiam concedimus et facultatem ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessorum tam secularrem quam cuiusvis Ordinis et instituti regnarem ex approbatis ut praemittitur a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ la-

Facultas eli-
gendi benevi-
lentia concessa.
rum.

que sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et regularibus cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, in memoratis regnis, provinciis et ditionibus ut praefertur degentibus, licentiam concedimus et facultatem ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessorum tam secularrem quam cuiusvis Ordinis et instituti regnarem ex approbatis ut praemittitur a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ la-

tis seu inflictis, neenon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolice etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et alias per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum, absolvere et liberare valeant; et insuper vota quacumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuiilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiâ salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quocirea, tenore praesentium, in virtute sanctorum obedientiae, districte praecepimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum in praefatis Galliarum regno ac provinciis et ditionibus existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus illis qui curam animalium exercent, ut⁴, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa accepterint, illa statim absque illâ morâ, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seneclesias visitandas designent, ac ipsi archiepiscopi, episcopi et alii Ordinarii serio invigilent, ut eleemosynae, quas occasione iubilaei huiusmodi a memoratis christifidelibus pro eorum devotione sponte conferri et in capitulo ecclesiarum reperiri contigerit, in causam

Publicationem
praesentis Con-
stitutionis ubi-
que in Gallia
maudat.

Eleemosynas
hic occasione
sponte collatas
pro bello cun-
tra Turcas de-
service statuit.

⁴ Mate ed. Main. legit et pro ut (n. r.).

belli contra Turcas praedictos fideliter erogentur, nec in alium quemcumque usum divertantur. Nea intendimus autem per praesentes super aliquā irregularitate publicā vel occultā, notā, defectū, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractā dispensare vel aliquam facultatem tribnere dispensandi seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicā Sede vel ab aliquo praclato seu indice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu alias in sententiis et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint aut cum partibus concordaverint, nullo modo suffragari posse aut debere.

Clausulae praeservativae.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontificie pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessiones, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necon regulā nostrā de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, men-

tio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac formam in eis traditam pro servatā habentes, hac vice, specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praemissorum, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Ut autem praesentes nostrae, <sup>Transumptio-
rum billes.</sup> quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius devinant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae insunitis, ubique locorum eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die IV februarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 4 februarii 1669, pontif. anno II.

XCIV.

Indultum Reipublicae Ragusinae vendendi capitalia locorum piorum Ragusinorum in civitate Neapolitanā fundatorum ad effectum domos constrendi in civitate Ragusina¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Ragusino,
Clemens Papa IX.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii magistratus Reipublicae Ragusinae, quod, cum super redditibus regiis fundata reperiantur in civitate Neapolitanā multa capitalia pecuniarum ad varia

Supplicatio.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

loca pia civitatis Ragusinae legitime spectantia, quorum fructus propter notabilis redditum pro eorum fundo assignatorum deteriorationem notabiliter diminuti existunt et probabiliter timeatur¹ ne maiorem in futurum diminutionem patiantur, in dictâ vero civitate Ragusina utiliter impendi possint dieta capitalia in constructionem domorum: ipsi exponentes legitimis dictorom locorum piorum administratoribus licentiam vendendi eadem capitalia, seu eorum fructus² ad vitam vel ad aliud tempus mediante pretio, prout magis expedire videbitur, obligandi et hypothecandi, pecuniasque inde proventuras in fabricam domorum in praefatâ civitate Ragusinâ construendarum convertendi et erogandi a nobis concedi, ac onera pia, a testatoribus seu piis largitoribus super capitalibus huiusmodi iniuncta, in domos, ut praefertur, construendas transferri plurimum desiderant. Nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Concedit Pon.
tifici ut in re
publica.

§ 2. Nos igitur, dictos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolentes et absolutas fore censes, huinsmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretun consilio, fraternitati tuae per praesentes committimus et manda-

¹ Aptius lege timeatur pro timeatur (R. T.).

² Aptius lege ut infra seu illa eorumque fructus (R. T.).

nus, ut, veris existentibus narratis, legitimis praefatorum locorum piorum administratoribus memorata capitalia iustis respective pretiis, ac meliori qua fieri poterit conditione, in perpetuum sive ad emporum vitam aut aliud tempus prout magis expedire in Domino existimaveris, vendendi et alienandi, seu illa eorumque fructus obligandi et hypothecandi, neconon pecunias inde proventuras in fabricam domorum in dictâ civitate Ragusinâ, ut praefertur, construendarum, et non in alios usus, integre convertendi et erogandi licentiam et facultatem auctoritate nostrâ apostolicâ pro tuo arbitrio et conscientiâ gratis impertiaris, ac onera pia eisdem capitalibus respective iniuncta in domos ut praemittitur construendas eâdem auctoritate transferas et transportes.

§ 3. Non obstantibus quorumcumque testatorum et piorum largitorum praefatorum etiam ultimis voluntatibus, quas, quoad praemissa, sufficenter et expresse commutamus, ac felicis recordationis Pauli II et aliorum Romanorum Pontificium praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon, quatenus opus sit, dictorum locorum piorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiore, sub annulo Piscatoris, die v februarii MDCCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 5 februarii 1669, pontif. anno II.

Contrariis
derogat.

XCV.

Licentia religiosis monasteriorum Palatinatus superioris solvendi octoginta

millia florenorum in extinctionem debitorum ecclesiae Ratisbonensis¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Supplicatio. § 1. Alias pro parte dilecti filii nobilis viri Ferdinandi Mariae, Bavariae ducis, S. R. I.² principis electoris, nobis exposito quod (cum monasteria de Reichenbach, de Endorff, de Weissenhoe et de Micheffelt viorum Ordinis sancti Benedicti, ac de Walderbach et de Walsassen etiam viorum, et de Selingen-pont mulierum, Ordinis Cisterciensis, neconon de Schontal, sive Vallisspeciosae, Ordinis Eremitarum sancti Augustini, ac de Speissart, etiam viorum, Ordinis Praemonstratensis, et de Gnaderbeg nuncupata monialium Ordinis sanctae Brigittae, Ratisbonensis, Bainbergensis et Eistet-tensis dioecesum respective, in Palatinatu superiori existentia, cum omnibus conruin bonis, pertinentiis et iuribus dum ab haereticis occupata et tamdiu detenta fuissent donec a clarae memoriae Ferdinando II dum vixit Romanorum rege illustri in imperatorem electo, operâ praecipue, ope, consiliis et fortitudine bellicâ bonae memoriae Maximiliani dum vixit etiam Bavariae ducis S. R. I. principis electoris, ipsius Ferdinandi Mariae ducis genitoris, ab illorum manibus vindicata et recuperata fuerant³) idem Ferdinandus Maria dux ad catholicam religionem in dicto Palatinatu, qui a memorato Ferdinando rege eidem Maximiliano duci cessus et traditus fuerat, et in eius possessione dictus Ferdinandus Maria dux uti ipsius Maximiliani ducis haeres et successor existebat, stabiendum atque augendam plurimum conferre posse existimabat,

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Ed. Main. legit Ecclesiac pro Imperii (R. T.).

³ Aptius lege fuerint (R. T.).

si predicta octo viorum monasteria monachis ac canonicis regularibus et fratribus respective dictorum Ordinum, reliqua vero duo monialium monasteria in erectionem novi monasterii pariter monialium in oppido civitate nuncupato Ambergae faciendam respective tradentur, tribuerentur et assignarentur: nos, supplicationibus ipsius Ferdinandi Mariae ducis nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de congregationis a nobis super hoc negocio specialiter deputatae consilio, eidem Ferdinando Mariae duei benigne indulsimus, ut nostrâ et Sedis Apostolicae auctoritate monasteria predicta respective, cum omnibus et singulis illorum bonis, membris, pertinentiis, redditibus et iuribus universis, sicut praemittitur, perpetuo tradere, tribuere et assignare, cum interventu tamen et assistentiâ dilecti filii nostri et Sedis predictae nuncii apud carissimum in Christo filium nostrum Leopoldum eorumdem Romanorum regem illustrem in imperatorem electum pro tempore residentis, vel alterius ecclesiastieae personae ab eodem nuncio deputandae, posset et valeret, nullo tamen sibi desuper acquisito aut reservato iurepatronatus, aut alio quocunque iure, ac salvâ remanente conventui fratrum Ordinis sancti Francisci de Paula Minimorum nuncupatorum in oppido civitate nuncupato Neoburgi existentium, pro eorum alimentis, portione bonorum seu reddituum dicti monasterii de Reichenbach penes ipsos existente, quam portionem eisdem fratribus concessimus, et ab eis retineri voluimus donec de aequivalenti annuo redditu et aequo opportuno provisum illis foret;

§ 2. Volentes inter cetera tunc in humanis agentem Guidobaldum S. R. E. dum vixit cardinalem de Thun nuncupatum ecclesiae Ratisbonensis ex con-

Aliâ constitutione prossimum fuerat indigenitus seculis ecclesiae Ratisbonensis.

cessione et dispensatione apostolicā prae-
snilem accipere per triennium de manu
praedictorum monachorum et canonicorū
regularium et fratrum eremitarum
Ordinis sancti Augustini respective di-
midiam partem annuorum fructuum ex
praedictorum octo monasteriorum viro-
rum bonis proventurorum, ut in extinctionem
debitorum eiusdem ecclesiae Ratis-
bonensis, cum interventu et assensu
dilectorum filiorum capituli et canonicorū
ipsius ecclesiae, et non in alios us-
sus, converteretur, et aliás, cum diversis
declarationibus, facultatibus, ordinatio-
nibus, expressionibus, clausulis et decre-
tis, prout uberioris continetur in nostris
desuper in simili formā Brevis expeditis
litteris tenoris qui sequitur, videlicet:

A tergo: Dilecto filio nobili viro Fer-
dinando Mariae Bavariae duci S. R. I.
principi electori;

Intus vero: Clemens Papa IX, dilecte
fili, nobilis vir, salutem et apostolicam
benedictionem. Sacrosancti apostolatus,
etc. (*reliqua ut in suo loco sub die xxiv
augusti MDCLXVII, anno 1°.*)

Nunc alter
providetur indi-
gentiae praedi-
cuae.

§ 3. Cum autem, sicut pro parte tam
bonae memoriae Guidobaldi cardinalis
et praesulis praedicti quam dicti Ferdi-
nandi Mariae ducis coniunctum nobis sub-
inde expositum fuit, longe magis expedi-
at tam ecclesiae Ratisbonensi quam octo monasteriis virorum supradictis, ut
loco dimidiae partis fructuum eorumdem
monasteriorum extinctioni aeris alieni,
quo eadem ecclesia Ratisbonensis obstric-
ta est, ad triennium, ut praefertur, applicatae,
summa octaginta millium floren-
norum monetae illarum partium a monachis ac canonicis regularibus et fra-
tribus respective ipsorum octo monasteri-
orum praestetur, atque ita difficultates
et dispendia liquidationis et distractio-

nis eorumdem fratrum evitentur: hinc
est quod nos, qui id ipsum ex aliis
quoque personis fide dignis et rerum
huiusmodi peritis cognovimus, levamen-
to atque utilitati tam ecclesiae Ratis-
bonensis quam octo monasteriorum praedictorum, quantum nobis ex alto conce-
ditur, providere cupientes, memoratis
monachis et canonicis regularibus et
fratribus eorumdem octo monasteriorum,
ut vice et loco dimidiae partis fructuum
ipsorum monasteriorum, quae in extinctionem
debitorum dictae ecclesiae Ratisbonensis triennio durante iuxta dis-
positionem praesertarum nostrarum
litterarum converti deberet, quampri-
mum summam octoginta millium securum
dictae monetae, nempe ratis
quique partes sive portiones summae
huiusmodi pro modo fructuum et reddi-
tum uniuscuiusque ex iisdem octo monas-
teriis a praedicto nuncio determinan-
das vel approbandas, creditoribus supra-
dictae ecclesiae Ratisbonensis a vene-
rabili fratre moderno episcopo Ratis-
bonensi designandas[†] in extinctionem et
dissolutionem debitorum ipsius ecclesiae
cum interventu et consensu capituli et
canonicorum eiusdem ecclesiae Ratisbo-
nensis realiter et cum effectu praestare
et solvere, sive loco solutionis huius-
modi tot debita ecclesiae praedictae Ratis-
bonensis, ab eisdem episcopo ac capi-
tulo et canonicis designanda, credito-
rum ad id accedente consensu, in se et
dicta monasteria respective suscipere, ac
etiam ad computum et in diminutionem
dictae summae octoginta millium floren-
norum bona stabilia etiam iurisdictio-
nalia ad eadem monasteria seu eorum
aliquod respective spectantia, dummodo
tamen ipsa bona stabilia summam de-
cem millium florenorum parium in to-

† Vide supra pag. 541 (R. T.).

† Videtur legendum *designandis* (R. T.).

tum non excedant, praevia dicti nuncii licentiâ, eidem ecclesiae Ratisbonensi cedere, ac in ipsam ecclesiam transferre et transportare; ut autem pecuniae eis respective ad solvendas portiones, unumquodque ex dictis monasteriis contingentes, suppetant, pecunias ad censum seu aliud interesse vel interusurum licitum super bonis ipsorum monasteriorum respective, prout opus fuerit, de pari eiusdem nuncii licentiâ, capere, illasque in solutionem portionum contingentium huiusmodi et non in alios usus convertere et erogare libere et licite possint et valeant, ita ut per praemissa, quae saltem intra quinquennium proximum absolvî volumus, ab onere et obligatione praestandi triennio durante predictam dimidiam partem fructuum penitus et omnino liberi atque immunes remaneant, salvâ tamen in reliquis omnibus et singulis ac in suo robore remanente praesertarum litterarum dispositione, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgenus.

Dorogati
contrariorum. § 4. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, praesertim nostris litteris, ac recolendae memoriae Pauli II et aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in litteris praesentibus voluimus non obstar, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi februarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 februarii 1669, pontif. an. II.

XCVI.

Commissio episcopo Ferentino contra interfectores episcopi Nicoterensis¹.

Venerabili fratri moderno
episcopo Ferentino,

Clemens Papa IX.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Cum, sicut ad aures nostras numerus non sine gravissimâ animi nostri molestiâ pervenit, nonnulli iniuitatis filii bonae memoriae Ioannem Franciscum ultimum dum vixit episcopum Nicoterensem in ipsâ suâ civitate Nicoterensi detestabili immanitate trucidaverint: nos, qui in supremo iustitiae throno a Domino constituti sumus, horrendum atque deplorandum facinus huiusmodi minime impunitum remanere, sed condignis poenis et animadversionibus per sacros canones et conciliorum decreta ac constitutiones apostolicas inflictis et promulgatis puniri, coerceri et vindicari volentes, ac de tuâ fide, prudentiâ, diligentia, integritate, dexteritate et vigilantiâ, ac omni fortitudine et Dei eiusque ministrorum honoris zelo plurimum in Domino confisi, in motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ delibera-
Committitur
episcopo Ferentino processus ut in rubrica.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Aptius infra in loc. parall. legitur *facientium* (R. T.).

consilium, auxilium, vel favorem quoquo modo etiam indirecte illis dederant, vel illos scienter defenderunt aut receptarunt, et generaliter contra quoscumque tam execrandi sceleris quomodolibet reos, complices et culpabiles cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, ordinis, praeeminentiae et dignitatis sive ecclesiasticae seu secularis, etiam si specifica et individua mentione et expressione digni sint, super praemissis diligentes informationes capias, processus formes, testes quoscumque examines, et ad testificandum quascumque personas, cuiuscumque status, gradus, conditionis, ordinis et praeeminentiae existant, etiam ecclesiasticas, seculares et regulares etiam quomodolibet exemptas, per censuras ecclesiasticas et alias¹ opportunis iuris et facti remedii cogas et compellas, causamque et causas super iisdem praemissis, tam ex officio quam ad instantiam promotoris fiscalis a te deputandi seu alias quomodolibet movendas, cum earum annexis et connexis, ac dependentibus et emergentibus quibuslibet, totoque negocio principali usque ad declarationem incursum in anathematis et excommunicationis maioris aliasque poenas quascumque a sacris canonibus, conciliorum generalium decretis, et constitutionibus apostolicis, et speciatim illa quotannis die Coenac Domini legi solita inficias, ac sententiam, seu sententias, illiusque seu illarum omnimodam exceptionem inclusive cognoscas, et prout iuris fuerit decidas et termines, etiam omni et quacumque applicatione, recursu, reclamatione, nullitatem etiam ex tribus dictione, praetense iniustitiae allegatione, in integrum restitutione, aliisque quibusvis iuris remedii ordinariis et extraordinariis pe-

nitus et omnino remotis, nos enim tibi contra praedictos, aliosque omnes et singulos in praemissis seu eorum occasione quomodolibet culpabiles, summarie, simpliciter, et de plano, sine strepitu et figurâ indicii, sola facti veritate inspectâ, ac omissis omnibus et singulis iuris et styli curiae solemnitatibus, procedendi, illosque omnes et singulos etiam per edictum publicum, constito tibi etiam summarie de non tuto accessu, seu alias arbitrio tuo citandi et monendi, ac in ius et iudicium etiam extra suas respective provincias et dioeceses, ac ultra duas et plures dietas evocandi, illisque, ac iudicibus quibuslibet, toties quoties tibi videbitur, inhibendi, reos et culpabiles praedictos, et eorum quemlibet, neconon etiam testes si forsitan ad ecclesiasticas et loca immunitate ecclesiasticâ gaudentia consenserint, inde, pro reverentiâ ecclesiis debitâ, quanto minori fieri poterit cum scandalo, extrahendi seu extrophi, et carceribus mancipari faciendi, ac curiae seculari etiam prævia degradatione per te seu tuo mandato faciendâ, prout iuris fuerit, tradendi, ipsos reos et culpabiles repertos publice anathematizatos et excommunicatos nunciandi, ac a venerabilibus fratribus episcopis et archiepiscopis, aliisque locorum Ordinariis in universo regno Siciliae citra Pharam constitutis per suarum respective civitatum, dioecesum, districtum et locorum ecclesias singulis diebus dominicis et festivis, dum in eis maior populi multitudo ad divina convenerit, pulsatis campanis, et candelis accensis, quousque condignam satisfactionem praestiterint et absolutionis beneficium a nobis seu Romano Pontifice pro tempore existente dumtaxat se obtinuisse docuerint, nunciari faciendi, quodque ab excommunicationis et anathematis huiusmodi sententiis nemo praedictorum

¹ Ni *alias* sit legendum (R. T.).

reorum et culpabilium per alium quam per nos seu Romanum Pontificem pro tempore existentem (praeterquam in mortis articulo constitutus, et tunc non nisi praestito iuramento de stando mandatis Ecclesiae, ac de satisfaciendo, atque cum reincidentia eo ipso quo convaluerit), etiam vigore seu praetextu iubilaei anni sancti, cruciatae sanctae, aliorumque iubilaeorum, indulgentiarum, indultorum, facultatum et privilegiorum, etiam speciali expressione dignorum, quibuscumque ecclesiasticis secularibus et quorumvis Ordinum etiam Mendicantium ac militiarum regularibus, etiam episcopali vel aliâ maiori dignitate praeditis, ipsisque Ordinibus et eorum monasteriis, conventibus et domibus, ac capitulois, collegiis, confraternitatibus, congregationibus, hospitалиbus, etiam S. Iohannis Hierosolymitani, et locis piis, necnon laicis, etiam regali, ducali et aliâ mundanâ praecellentiâ fulgentibus, per nos et Romanos Pontifices praedecessores nostros Sedemque Apostolicam ac cuiusvis concilii decreta verbo, litteris, aut aliâ quacunq; scriptrâ in genere vel in specie concessorum, ac etiam pluries innovatorum, concedendorumque et innovandorum, absolvitatem possit, declarandi et decernendi, aliqua omnia et singula in praemissis necessaria quomodolibet et opportuna dicendi, agendi, faciendi, gerendi, mandandi et exequendi, etiam in talia forent, quae magis specialem quam præsentibus sit expressa, imo et individualiter requirerent commissionem, ita ut nullam praemissorum omnium et singularum a te in executione præsentium quomodolibet gerendorum ratione vel occasione irregularitatem aut aliam notam vel impedimentum quodcumque incurras, plenissimam, amplissimam et omnimodam facultatem, potestatem et

auctoritatem, harum serie, tribuimus et impartimur.

§ 2. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus¹ editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus quibuscumque, neconon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, supradictis, vel eorum alicui, seu quibusvis aliis, eiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis ecclesiasticae vel mundanae fuerint, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus ac insolitis clausulis et deeretis, etiam irritantibus, etiam consistorialiter, ac motu, scientiâ et potestatis plenitude paribus, et alias quomodolibet in contraria praemissorum concessis confirmatis et plures innovatis, etiamsi in eis caveatur expresse quod sie privilegiati excommunicari et anathematizari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de privilegiis et indultis huiusmodi ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus et dignitatibus eorum mentionem; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis corrumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non antem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut ali-

Derogatio
contrariorum.

1 Deest vox concilii (n. r.).

qua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissos et formam in illis traditam observatam, etc. habentes⁴, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus et decernimus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xx februarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 februarii 1669, pontif. anno II.

XCVII.

Declaratio incursum in excommunicacionem et anathema aliasque poenas canonicas, ac excommunicatio et anathematizatio interfectorum bonae memoriae Ioannis Francisci episcopi Nicoterensis.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Publicatio excommunicacionis contra interfectorum episcopi Nicoterensis.
Cum, sicut non sine gravi animi nostrorum perturbatione accepimus, bonae memoriae Ioannes Franciscus, dum vixit, episcopus Nicoterensis, in ipsa sua civitate Nicoterensi a nonnullis iniuriantis filiis, qui ad praesens ignorantur, nefarie interfectus fuerit:

§ 4. Nos, crimen adeo horrendum, et quod nos sui atrocitate confudit, poenis per sacros canones, conciliorum generalium decreta et constitutiones apostolicas inflictis et promulgatis pro officio nostri debito vindicare et punire volentes: ex parte Dei omnipotentis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, auctoritate quoque beatorum apostolorum Petri et

⁴ Ed. Main. habet pro servata habentes; ceterum quae desunt suppletat factor scius (R. T.).

Pauli ac nostrâ, omnes et singulos, qui homicidium in personâ dicti Ioannis Francisci episcopi commiserunt, aut illud fieri mandaverunt, seu factum ab aliis ratum habuerunt, vel socii in hoc fuerunt facientium, aut consilium, auxilium vel favorem illis dederunt, seu illos scienter defensaverunt vel receptaverunt, et generaliter quoscumque tam detestandi sceleris quomodolibet complices et culpabiles, cuinseumque status, gradus, conditionis, qualitatis, ordinis, praeeminentiae et dignitatis, sive ecclesiasticae, sive secularis, etiam specialem et individuam expressionem requirentis, existant, anathematis et excommunicationis maioris aliasque poenas quascumque, a sacris canonibus, conciliorum generalium decretis et constitutionibus apostolicis, et speciatim illâ quotannis die Coenae Domini legi solitâ inflictas, eo ipso damnabiliter incurrisse, tenore praesentium declaramus, ipsosque et eorum quemlibet, et quoscumque scientiam de praedictis delinquentibus habentes et non revelantes anathematizamus et excommunicamus, ac anathematizatos et excommunicatos publicamus et nunciamus.

§ 2. Ab excommunicationis antem et anathematis huiusmodi sententiis nemo praedictorum per alium quam nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem (praeterquam mortis in articulo constitutus, nec etiam tunc nisi de stando Ecclesiae mandatis et satisfaciendo cautione praestitâ, atque cum reincidentia eo ipso quod convaluerit), etiam vigore seu praetextu iubilaei anni sancti, cruciatae sanctae, aliorumque iubilaeorum, indulgentiarum, indultorum, facultatum et privilegiorum, etiam speciali expressione dignorum, quibuscumque ecclesiasticis, secularibus, et quorunvis Ordinum, etiam Mendicantium, ac militiarum

Reservatio
absolutionis a
censuris praedictis.

regularibus, etiam episcopali vel aliâ maiori dignitate praeditis, ipsisque Ordinibus et eorum monasteriis, conventibus et domibus, ac capitulis, collegiis confraternitatis, congregationibus, hospitalibus, etiam S. Joannis Hierosolymitani, et locis piis, neenon laicis, etiam regali, ducali, et aliâ mundanâ praeceilentiâ fulgentibus, per nos et Sedem Apostolicam, ac cuiusvis concilii decreta, verbe, litteris, aut aliâ quaeunque scripturâ, in genere vel in specie, concessorum, et etiam pluries innovatorum, ac concedendorum et innovandorum, absolvi possit.

Mandatum publicatum.

§ 3. Et quia eo maior erit ipsorum confusio, quo sua fuerit culpa patentior, quousque dignam satisfactionem praestiterint, et absolutionis beneficium, ut supra, se obtinuisse docuerint, omnibus et singulis patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis et locorum Ordinariis ubilibet constitutis per easdem praesentes committimus, et in virtute sanctae obedientiae districte praeципiendo mandamus, ut per se vel per alium seu alias per omnes civitatum et dioecesum suarum ecclesias quibuslibet diebus dominicis et festivis, dum in eis maior populi multitudo ad divina convernerit, pulsatis campanis et candelis accensis, praedictos sic excommunicatos et anathematizatos solemniter publicent seu publicari curent et faciant.

Excommunicantur etiam excommunicatos absolverse praesumeantur.

§ 4. Quod si forte aliqui contra tenorem praesentium talibus excommunicatione et anathemate illaqueatis, vel eorum alicui, absolutionis beneficium impendere de facto praesumpserint, eos excommunicationis sententiâ innodamus, gravius contra eos spiritualiter et temporaliter, prout expedire noverimus, processuri.

Decretum iritans et clausula sublatâ.

§ 5. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod praedicti et quicumque

que alii in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendententes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditu fuerint, de subreptionis et obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut alio quovis quantumvis substantiali defectu, vel ex quacumque aliâ causâ, occasione, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, notari, impugnari, invalidari, redargui seu rescindi, aut ad terminos iuris reduci, aut adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum vel aliud quocunque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut etiam motu proprio concesso quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare nullo unquam tempore posse; siveque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublatâ eis et eorum enilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutis et ordinationibus, neenon quibuscumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ac praescriptionibus quantumcumque longissimis et immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, generalibus vel specialibus, supradictis, vel eorum alicui, seu quibusvis aliis, eniuscumque ordinis, status, gradus, conditionis, dignitatis et praeminentiae fuerint, etiamsi, ut praemittitur,

pontificali, regali, ducali, seu quavis aliâ ecclesiasticâ et mundanâ praefulgeant dignitate, a Sede praedictâ ex quacumque causâ, etiam per viam contractus et remunerationis, etiam intuitu et contemplatione regum, duorum, rerum-publicarum et aliorum quorundamque, ac sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, ac etiam consistorialiter, et aliâs in contrarium praemissorum quomodo libet concessis, approbatis et innovatis, etiam continentibus quod excommunicari et anathematizari non possint per litteras non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de privilegiis, indulgentiis et indultis huiusmodi ac de ordinibus, locis, nominibus propriis, cognominibus et dignitatibus eorum mentionem; quibus omnibus ei singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserventur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, ac derogatum esse decernimus et volumus; eterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Sabinam, sub annulo Piscatoris, die xxiii februarii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 23 februarii 1669, pontif. anno II.

XCVIII.

Indultum reginae Magnae Brittoniae recitari et celebrari faciendi officium et missam de beatâ Rosa de S. Maria in cappellâ sua regiâ, in qua missa de Sedis Apostolicae licentia celebratur¹.

Carissimae in Christo filiae nostrae Catherine, Magnae Brittoniae reginae illustri, Clemens Papa IX.

Carissima in Christo filia nostra, salutem et apostolicam benedictionem.

Eximia maiestatis tuae in Deum pietas, Exordium.
singulari orthodoxae fidei zelo ac erga nos et hanc sanctam Sedem devotioni coniuncta, promeretur ut piis votis tuis ad augendam in terris caelestis regni incolarum venerationem tendentibus, quantum cum Domino possumus, libenter annuamus.

§ 1. Aliâ siquidem nos apostolicâ auctoritate indulsimus ut serva Dei Rosa de S. Maria virgo Limana, tertii Ordinis sancti Dominici, Beatae nomine nuncuparetur, atque de eâ sub ritu duplice recitaretur officium et missa celebraretur de Virgine non Martyre, iuxta rubricas breviarii et missalis romani, singulis annis die xxix augusti, quae prima est non impedita post diem xxiv eiusdem mensis, qua spiritum Creatori reddidit, et aliâ prout in nostris desuper in simili formâ Brevis die xii februarii MDCLXVIII expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene² et sufficienter expresso et inserto haberi volamus, uberioris continetur.

§ 2. Cum autem, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, tu officium et missam de eâdem beatâ Rosa in cappellâ tuâ regiâ, in qua sacrosanctum missae sacrificium de Sedis Apo-

Aliâ concesserat Pontifex ut de Beata Rosa officium duplex et missa celebraretur.

Concedit ut officium et missa de Beata Rosa in cappello privata regiâ recitari possit.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit pleno (R. T.).

lieae licentiâ celebratur, quo spirituali tuae consolationi ac catholicorum in istis partibus existentium aedificatione consulatur, recitari et celebrari posse plurimum desideres: nos, piis atque devotis maiestatis tuae desideriis favorabili assensum paterno affectu praebere volentes, supplicationibus tuo nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eidem maiestati tuae, ut officium et missam de memorata beatâ Rosa in cappellâ tuâ praefatâ recitari et celebrari libere et licite possis et valeas, servatâ tamen litterarum nostrarum praefatarum formâ et dispositione, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Contraria
ceterat. § 3. Non obstantibus omnibus et singulis illis quae in eisdem litteris nostris voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Sabinam, sub annulo Piscatoris, die xxvi februarii MDCCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 26 februarii 1669, anno II.

XCIX.

Confirmatio decreti a generali Ordinis Carmelitarum Discalceatorum editi, quo prohibetur fratribus provinciae Ianuensis, vel in illâ morantibus, ludus, quem ibi vocant seminarii, sub excommunicationis aliisque poenis, quarum absolutio summo Pontifici reservatur¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Praeceptum. Ex injuncto nobis divinitus apostolicae servitutis officio, superiorum regularium deeritis, per quae pravi abusus tolluntur², apostolici muniminis libenter adiungimus firmitatem.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit tollentur (R. T.).

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis congregationis Italiae fratrum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo Discalceatorum nuncupatorum, quod dilectus filius praepositus generalis dictae congregationis, ad instantiam directi etiam filii superioris provincialis provinciae Ianuensis eiusdem congregationis, ludum, quem ibi voeant *seminarii*, fratribus eiusdem provinciae, vel in illâ morantibus, sub diversis respective poenis vetuit per decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

« Frater Philippus a SS. Trinitate, Decretum praepositi generalis. praepositus generalis Carmelitarum Discalceatorum congregationis B. Mariae Virginis de Monte Carmelo eiusdemque S. Matris prior.

Cum ab¹ aliquibus visitatoribus generalibus aliisque superioribus graviter vetitum fuerit religiosis nostris provinciae Ianuensis, ne aliquis eorum ludat ad ludum, quem ibi voeant *seminarii*: constat nihilominus ab aliquibus coloratos² praetextus adduci, quibus superiores non possint facile contradicere, ex quo oriri possunt scandala, neconon graves transgressiones voti paupertatis. Quibus rationibus ductus reverendus pater provincialis dietae provinciae firmius remedium a nobis postulavit³. Nos, huiusmodi malis obviare volentes, omnibus religiosis nostris dictae provinciae, vel qui in illâ morantur, superioribus et subditis, choristis sive donatis, praecepimus in virtute sanctae obedientiae, et sub pracepto, neconon sub poena excommunicationis latae sententiae ipso facto incurriendâ, et superioribus quideam, privationis officiorum quae habent et inhabilitatis perpetuae ad eadem vel

¹ Praep. ab nos addimus (R. T.).

² Edit. Main. legit coloratus (R. T.).

³ Edit. Main. legit postulari (R. T.).

alia impostorum habenda, subditis vero choristis, privationis vocis activae et passivae, donatis autem, privationis loci, super quibus a solo summo Pontifice absolvit et dispensari possint, ne aliquis deinceps ad praefatum Iudum seminarii ludat, nec per se, nec per alium, nec pro se, nec pro conventu vel conventibus, sive pro quacunque personâ, etiam speciali expressione dignâ. Mandamusque reverendo patri nostro procuratori generali ut curet hoc nostrum decretum a Sanctissimo approbari, et auctoritate apostolicâ in perpetuum muniri, etc.,

Datum Romae, in conventu nostro S. Mariae de Scala, die xix februarii MDCLXIX.

Fr. PHILIPPUS a SS. Trinitate
praepositus generalis.

*Decretum prae-
i sortitum confe-
matur a Ponti-
fice.*

§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, dictus procurator generalis decretum huiusmodi, quo firmius subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

*Decretum ir-
ritans.*

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et effi-

caces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtineri, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicutque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoqnam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, congregationis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorinem, sub annulo Piscatoris, die 1 martii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 1 martii 1669, anno II.

*Contrarium
derogatio.*

C.

*Nonnullae ordinationes super electionem
ad abbatias¹ et prioratus congrega-
tionis monachorum Caelstinorum².*

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Iniunctae nobis caelitus apostolicae servitutis debitum exigit ut felici pro-

Exordium.

¹ Perperam edit. Main. legit abbatissas (R.T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

speroque religiosorum virorum Altissimi obsequiis sub laudabili vitae monasticae iugo mancipatorum regimini et gubernio, quantum nobis ex alto conceditur, providere satagamus.

Expositio.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius noster Carolus Barberinus S. R. E. cardinalis Carolus nuncupatus, Congregationis monachorum Caeciliorum nuncupatorum apud nos et Sedem Apostolicam protector, quod dicta Congregatio distinguitur in quatuor nationes, seu quarteria, quorum primo decem abbatiae et quinque prioratus, secundo undecim abbatiae et quatuor prioratus, tertio novem abbatiae et unus prioratus, ac quarto novem abbatiae et tres prioratus respective assignati reperiuntur, ac insuper habet eadem Congregatio abbatiam S. Mariae in Posternula nuncupatam de Urbe, apud quam residet eamque gubernat procurator generalis ipsius Congregationis, quae abbatia, tamquam communibus omnium quatuor quarteriorum huiusmodi impensis erecta, nulli illorum specialiter annexa existit.

Supplicatio.

§ 2. Cum autem, sicut eadem exposicio subiungebat, progressu temporis irrepererit, ut, sequutis vacationibus tam abbatiarum quam prioratum Congregationis praefatae, iustitia distributiva in electione monachorum nationalium uniuscuiusque quarterii, habito respectu ad numerum abbatiarum et prioratum ipsius quarterii, non fuerit servata: nobis propterea dictus Carolus cardinalis et protector humiliter supplicavit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolice dignaremur. Nos igitur, ipsum cardinalis et protectorem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de nonnullorum Romanae curiae praelato-

Annot. Pont. ex.

rum, quibus negotium huiusmodi commisimus, consilio, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus ut elegantur tot abbates et priores ex unoquoque quarterio, quot sunt abbatiae et prioratus vigore constitutionum dictae Congregationis assignati unicuique quarterio; completo autem numero abbatum ex unoquoque quarterio, ut supra, et deficiente aliquo abbate in quarterio habente abbatem ultra suum numerum propter abbatiam S. Mariae in Posternula Urbis, quae est annexa procuratori generali pro tempore, in tali casu eligatur novus abbas ex quarterio immediate sequenti; atque si contingat in aliquo quarterio non reperiri habentes requisita ex constitutionibus ad hoc ut in abbates eligi possint, tunc in capitulo generali ipsius Congregationis, iuxta facultatem ei per constitutiones attributam, habilitentur aliqui eiusdem quarterii professione antiquiores, ceteris paribus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari et ab iis respective inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palati apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Decretum Ic-
ritans.*

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et

*Contrario-
derogatio.*

litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; certe risque contrariis quibuscumque.

Transumpto
rum fides. § 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII martii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 8 marii 1869, pontif. anno II.

CI.

Decretum in quo conventus Liciensis, Grumi, Ripaldae et Caldarolae Ordini fratrum Minorum Conventualium sancti Francisci, cum omnibus bonis, iuribus et pertinentiis, adiudicantur.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam

Proemium. Ex iniuncto nobis caelitus apostolicae servitutis officio religiosorum virorum statui, quantum cum Domino possumus, salubriter providere cupientes, ac dilectum filium Antonium Latinum ab America, commissarium ac vicarium generali Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicato-

nis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes,

§ 4. Supplicationibus eius nomine Suppressionis congregacionis fratrum Conventualium Reformatorum ab Urbano VIII facta. nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium congregationis super statu regularium deputatae, qui litteras felicis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris nostri die VI februarii MDCXXVI super extincione ac suppressione congregationis fratrum Conventualium Reformatorum eiusdem sancti Francisci emanatas, necnon unas die XVI septembris MDCLXVII super transitu fratrum Minorum Conventualium dicti Ordinis ad praedictos fratres Reformatos conventuum qui in eis post suppressionem remanserant, et alteras nostras in simili formâ Brevis novissime expeditas, quibus (confirmando decretum a congregatione praedictorum cardinalium editum die XV novembris MDCLXVIII, tribuitur facultas antedictis fratribus Reformatis degentibus in conventibus Liciensi et oppidorum Grumi, Ripaldae et Caldarolae, qui soli nunc superesse noscuntur, transeundi ad dictos fratres Minores Conventuales sancti Francisci, aut ad quamecumque aliam religionem parem vel strictiorem a Sede Apostolica approbatam, in qua benevolos invenerint receptores) eisque inhibetur ne de cetero quempiam ex Conventualibus antedictis, vel ex aliâ religione, aut ex seculo, ad habitum vel professionem admittant, sub poenis nullitatis actus, et excommunicationis latae sententiae, non obstantibus anterioribus nostris litteris praedictis, aliaque vi-

Breve pro
transitu ad Gr.
dinem alium.

denda et consideranda, viderunt et considerarunt,

Declarat ut la rubrica. § 2. Auctoritate apostolicā, tenore praesentium, decernimus et declaramus memoratos conventus Liciensem, Grumi, Ripaldae et Caldarolae, cum omnibus eorum bonis, iuribus et pertinentiis, sacrâque et profanâ supellectili, ad praedictum Ordinem fratrum Minorum Conventualium sancti Francisci spectare et pertinere, eiusque Ordinis superiores per Ordinarios locorum in possessionem conventuum ac bonorum huiusmodi esse immittendos.

Terminum duorum mensium ad aliam religionem transiendi praescribit. § 5. Fratribus autem Reformatis legitime in eodem Ordine professis, degentibus in dictis quatuor conventibus, per eosdem Ordinarios, auctoritate nostrâ, iniungi volumus ut intra terminum duorum mensium transeant ad dictum Ordinem fratrum Minorum Conventualium, vel ad aliam religionem parentem vel strictiorem a Sede Apostolicâ approbatam, in qua, ut supra, invenerint benevolos receptores.

Peona conventionis. § 6. Quod si neutrum praestiterint, elapsō termino, per Ordinarios antedictos iuris remediis compellantur a memoratis conventibus discedere, et dimisso habitu Reformatorum ad religionem dictorum fratrum Conventualium transire, eiusque habitum assumere, ut in eo quoad vixerint permaneant, nec inde abscedant sub poenâ apostasiae.

Decretum iritatus. § 7. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac i-

ritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus praemissis, ac Derogat con. traria. constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon omnibus et singulis illis, quae in litteris praedictis concessimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die ix martii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 9 martii 1669, pontif. anno II.

CH.

Super praecedentia procuratoris generalis in concursu aliorum paelatorum Ordinis canonicorum regularium sancti Salvatoris.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Angelus Seravalli, procurator generalis Congregationis canonicorum regularium S. Salvatoris, quod dudum, videlicet anno MDCCXVIII, tunc in humanis agens Andreas Petraccioli, prior generalis dictae Congregationis, a felicis recordationis Urbano Papa VIII praedecessore nostro deputatus, congregationem generalem eorumdem canonicorum regularium in monasterio S. Petri ad Vincula de Urbe eiusdem Congregationis celebravit, in qua visitatores aliquique officiales Congregationis huiusmodi electi, et a dilecto filio magistro prospero Fagnano in utrâque signaturâ nostrâ referendario, qui eidem congregacioni generali iussu dicti Urbani praedecessoris praesidebat, confirmati fuerunt: ac inter alia factum fuit in dictâ congregacione generali decreatum tenoris sequentis, videlicet:

§ 1. Procurator Ordinis, qui pro Procurator generalis. meritis locis pri-

mus post priore universa laborat Congregatione, unde tamen assignatur, tulum procuratoris generalis obtinet, in monasteriis Urbis et extra, locum semper teneat immediate post priorem ».

Controversia exorta. § 2. Cum autem, sicut eadem expositione subiungebat (vertente inter dictum Angelum procuratorem generalem ex una et dilectum pariter filium modernum abbatem dicti monasterii S. Petri ad Vincula ex altera partibus lite seu controversia de et super praecedentia inter ipsos habenda praesertim in monasterio S. Laurentii extra muros eiusdem Congregationis, quam praefatus quidem Angelus procurator generalis vigore decreti praesertim, dictus vero abbas in vim constitutionum ipsius Congregationis, auctoritate apostolica et uso ipso, ut asseritur, comprobatarum, sibi competere respective praetendebant)

Allud decre-
tum. § 3. Decretum fuerit a dietâ Candianensi dictae congregationis, quod praedictus abbas monasterii S. Petri ad Vincula manutenendus esset in suâ quasi possessione praecedendi dicto procuratori generali in dicto monasterio S. Laurentii extra muros, et ubique in pertinentiis Urbis praefatae, reservato tamen eidem procuratori generali irre probandi supradictum decretum capitulare fuisse et esse munitum confirmatione apostolica, ita ut eius sit roboris et momenti, ut vim habeat derogandi praedictis constitutionibus praefata auctoritate et usu comprobatis, et alias prout in ipso decreto die xxvi aprilis proxime praeteriti in dictâ dietâ edito uberior dicitur contineri; cumque decreti huiusmodi fundamenta minime subsistant, ac proinde primodictum decretum servari debeat: nobis propterea praefatus Angelus procurator generalis humiliter supplicari fecit ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 4. Nos igitur, ipsum Angelum procuratorem generalem specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensio- nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ lati, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum seric absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de nonnullorum Romanae curiae praelatorum super hoc negotio a nobis specialiter deputatorum, qui partes audierunt, consilio, praesertim decretum capitulare anni MDCXXVIII, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, ac omnes et singulos inris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenient, supplemus.

§ 5. Decernentes ipsas praeentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac dicto Angelo procuratori generali et aliis ad quos pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae Congregationis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum

Decretum illud
primum capitulare confirmatur.

Decretum ir-
ratius.

Contraria ro-
moven.

quomodolibet concessis, confirmatis et iunovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi martii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 16 martii 1669, pontif. anno II.

CIII.

Omnia bona eongregationum suppressarum canoniconum S. Georgii in Alga Venetiarum, ac fratrum Iesuitorum, et fratrum sancti Hieronymi de Fesulis (exceptis sacris), in regno Siciliae ultra Pharum existentia, applicat in subsidium civitatis Candiae et regni Cretae ac expeditionis contra Turcas¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Panormitano,
Clemens Papa IX.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Narrat tenorem alterius constitutionis. § 1. Cum nos, gravissimis et rationabilibus causis nobis notis addueti, etc.².

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii martii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 23 martii 1669, pontif. anno II.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Tenor huius constitutionis ipsissimus est cum superius relato pag. 748, solo mutato titulo et dato; ideoque eam iterare inutile reputavimus, retentis solum mutationibus praedictis (R. T.).

CIV.

Ut exercitium artis serici in civitate Pisauensi nobilitati non praeiudicet¹.

Clemens Papa IX.
ad perpetuam rei memoriam.

Constantis fidei et sincerae devotionis affectus, quem dilecti filii communitas et homines civitatis nostrae Pisauensis erga nos et Sedem Apostolicam gerere comprobantur, promeretur² ut eorum commodis dictaeque civitatis decori paternâ benignitate libenter constulamus.

§ 1. Cum itaque, sicut dicta communitas et homines nobis nuper exponi fecerunt, ipsi, ut eiusdem civitatis utilitati et levamento consulatur, artem serici in dictam civitatem introducere intendant; ne autem illius exercitium nobilitati civium nobilium ipsius civitatis praeiudicium adferat, opportune a nobis provideri et ut infra indulgeri summpere desiderent: nos, specialem ipsi communitati et hominibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliiter porrectis inclinati, omnibus et singulis memoratae civitatis Pisauensis eivibus nobilibus praesentibus et futuris, ut artem seriei praedictam exercere libere et licite possint et valeant, ita ut nullum propterea eorum nobilitati praeiudicium inferatur, aut illatum quoquo modo dici vel prae-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit promerentur (R. T.).

tendi possit, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Clausulae prae-servativa. § 2. Decernentes eosdem nobiles dictae civitatis cives, nunc et pro tempore quandocumque existentes, qui artem praefatam exercebunt, in eodem omnino nobilitatis gradu esse, fore, ac remanere, etiam ad effectum consequendi habitum et crucem fratrum militum de Iustitia, hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani vel S. Stephani, aliarumque quarumvis militiarum, eorumque privilegiis, praerogativis, praeeminentiis, honoribus, iuribus et gratiis fruendi et gaudendi, ac quoad' alia omnia et singula, ad quae nobiles dictae civitatis quomodolibet admitti et recipi consueverunt, seu possunt aut debent, non secus ac si artem supradictam nunquam exerceuissent; praesentes vero litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore spectabit plenissime suffragari, sive per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, conigerit attentari.

Contraria de-rogat. § 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac legibus etiam imperialibus et municipalibus, necon civitatis ac hospitalis et militiarum huiusmodi, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alià roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus

et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hae vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die III aprilis MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 3 aprilis 1669, pontif. an. II.

CV.

Concessio indulgentiarum pro christifi-delibus Italiae et insularum adiacentium divinum auxilium implorantibus pro felici electione regis Poloniae, ac liberatione Cretae a tyrannide et armis communis hostis.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Nuper nos, ad divinam opem in praesentibus Ecclesiae necessitatibus implorandum, in omnibus almae Urbis nostrae patriarchalibus et collegiatis ac parochialibus et aliis quibusvis secularium et regularium utriusque sexus ecclesiis campanam maiorem horam secundam noctis quotidie, a die I currentis mensis aprilis, donec aliter ordinaverimus, per spatium octavae partis horae pulsari iussimus. Ac omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui durante sono campanae huiusmodi flexis genibus, vel aliter prout valerent, quinque orationem dominicam et salutationem angelicam in honorem quinque plagarum Domini nostri Iesu Christi devote recitarent, ac divinam clementiam implorarent, ut quietam ac communiter gratiam et acceptam Ecclesiaeque Dei utilem novi regis Poloniae electionem benigne largiri, necnon Cretae regnum a tyrannide et armis communis hostis liberare dignetur, sin-

Proponitur.

gulis diebus, quibus id agerent, quinque annos et totidem quadragenias de iniunctis eis aut alias quomodolibet debitibus poenitentiis in formâ Ecclesiae consuetâ relaxavimus. Insuper iisdem christifidelibus, qui praemissa per integrum quindecim dierum curriculum peragerent, ac in uno eorumdem quindecim dierum vere poenitentes et confessi, ac sacrâ communione refecti, S. Marci collegiatam et S. Stanislai nationis Polonorum ecclesias Urbis praedictae devote visitarent, divinamque clementiam ibidem similiter implorarent, plenariam quolibet curriculo quindecim dierum, quibus id egissent, peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concessimus.

*Quid facient
Anno praescri-
bitur.*

§ 1. Nunc autem, ut, quod feliciter petitus, validiori coniunctarum precum intercessione ab omnipotenti Dei misericordia impetremus, divinum auxilium in universâ Italâ et insulis illi adiacentibus parvissim invocari cupientes, venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis et episcopis, aliisque ecclesiarum praelatis et Ordinariis civitatum et dioecesum, oppidorum, terrarum et locorum universae Italiae et insularum illi adiacentium huiusmodi, seu eorum vicariis in spiritualibus generalibus, harum serie committimus et mandamus, ut, statim atque ipsarum praesentium litterarum transumpta seu exempla etiam impressa ad eos pervenerint, campanas pariter diebus singulis per spatiu[m] octavae partis horae, donec aliter ordinandum duxerint, in suarum respective civitatum et dioecesum, oppidorum, terrarum et locorum tam secularium quam regularium utriusque sexus ecclesiis pulsari mandent, ac ecclesias ut infra visitandas designent seu designari eurent.

*Indulgentiam
plenariam con-
cedit.*

§ 2. Nos enim omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus, qui du-

rante sono campanarum huiusmodi, quinques orationem dominicam et salutationem angelicam pariter recitaverint, divinamque clementiam ut supra imploraverint, quocumque die id egerint, similem poenitentiarum relaxationem; illis vero qui, continuatâ per quindecim dies eiusmodi devotione, in uno eorumdem quindecim dierum, vere poenitentes et confessi ac sacrâ communione refecti, ecclesias per membratos Ordinarios et praelatos seu eorum vicarios respective sive illorum iussu designandas devote visitaverint, ibique divinam clementiam similiter imploraverint, plenariam itidem omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, quolibet curriculo quindecim dierum lucifaciendam, concedimus pariter et elargimur. Ceterum regularibus utriusque sexus in perpetuâ clausurâ viventibus, necnon aliis christifidelibus praedictis in carcere vel corporis infirmitate aliove quolibet impedimento detentis, qui ecclesias, ut praemittitur, designatas vel designandas visitare nequierint, ut eiusmodi visitationem confessarius ex approbatis seu approbandis ab Ordinariis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus differre, eaque iniungere possit, quae ipsi poenitentes adimplere poterunt, concedimus similiter et indulgemus.

§ 3. Volumus autem ut earundem *Transumptis
fides dauda.* praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die VIII aprilis MDLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 8 aprilis 1669, pontif. anno II.

CVI.

Declaratio nullitatis gestorum ab oeconomo Mediolanensi circa apprehensionem possessionis rerum et bonorum ad conventus congregationum suppressarum fratrum Iesuitorum et Fesulanæ in Statu Mediolanensi sitos spectantium, et amotionem administrorum ab Ordinariis deputatorum¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Motiva.

§ 1. Cum nos, gravissimis et rationabilibus causis nobis notis adducti, congregations canoniconum S. Georgii in Alga Venetiarum, ac fratrum lesuatorum S. Hieronymi, et fratrum eiusdem S. Hieronymi de Fesulis sub regulâ sancti Augustini, unâ cum omnibus earum respective dignitatibus, officiis ac monasteriis, omnique conventualitate, collegialitate, titulo, essentiâ ac denominatione, perpetuo extinxerimus et suppresserimus, ac universa earumdem congregationum sic suppressarum respective bona, mobilia et immobilia, tam sacra quam profana, conventus, collegia, monasteria, domos, vineas, praedia, canones, responsiones, fructus, introitus, et quaecumque, ubicumque locorum existent, nostrae et Sedis Apostolicae dispositioni, in usus et opera pia per eos quibus id a nobis a Sede praedictâ commissum foret convertenda, reservaverimus; ne autem ecclesiae earumdem congregationum suppressarum debito destituerentur servitio, Ordinariis locorum, in quibus ecclesiae ipsae sunt sitae, commiserimus et mandaverimus, ut cappellanos deputarent cum competenti mercede, etiam super re certâ de bonis praeditis assignandâ, per quos missis et aliis oneribus satisficeret, ac ipsis ecclesiis de-

bitus cultus et veneratio conservaretur, utque dicti Ordinarii inventarium tam sacrae quam profanae suppellectilis ad congregations suppressas huiusmodi respective spectantis accurate conficerent, ac providerent ut a quoquam occultari, occupari aut inde amoveri nullatenus posset, nisi et donec a nobis seu Sede praedictâ aliter provideretur, et alias prout in nostris desuper in simili formâ Brevis die vi decembbris proxime praeteriti expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac verbatim inserto haberi voluntus, uberius continetur;

§ 2. Verum subinde (sicut ad aures nostras pervenit) dilectus filius Joannes Paulus Zaccharias, praepositus secularis et collegiae ecclesiae S. Mariae de Scala nuncupatae Mediolanensis, ac noster et dictae Sedis oeconomus generalis in ducatu Mediolanensi, eiusque Statu et dominio universo, auctoritate apostolicâ deputatus, possessionem domorum regularium et conventuum congregationum fratrum Iesuitorum et sancti Hieronymi de Fesulis, ut praesertim suppressarum, in ducatu, Statu et dominio Mediolanensi praefatis consistentium, rerumque et bonorum ad illos et illas respective spectantium apprehenderit, seu apprehendi curaverit, ac administratores in illis ab Ordinariis locorum auctoritate nostrâ deputatos amoverit tametsi nullum super eâ re a nobis mandatum accepisset: hinc est quod nos, omnium et singulorum a dicto Ioanne Paulo, seu eius nomine a quibusvis aliis in praemissis quomodolibet actorum et gestorum serien, causas et occasiones, aliave quaecumque etiam specificam et individuam expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac exactissime et accuratissime specificatis habentes, motu

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatiōne nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, apprehensionem possessionis demorum regularium et conventuum in ducatu, Statu et dominio Mediolanensi praefatis consistentium, rerumque et bonorum ad illas et illos spectantium quorumeumque, neconon auctoritatem administratorum a locorum Ordinariis ut praesertim deputatorum, et alia quaecumque a memorato Ioanne Paulo oeconomio generali, seu eius iussu, mandato vel nomine a quibusvis aliis, etiam speciali et individuâ mentione et expressione dignis, in praenissis et circa ea quomodocumque et qualitercumque facta, aeta, gesta, disposita et mandata, ac forsitan futurum sine speciali et expresso nostro et dictae Sedis mandato facienda, gerenda, agenda, disponenda et mandanda, cum omnibus et singulis inde sequitis et quandocumque sequunturis, penitus et omnino nulla, invalida, irrita, frivola, inania, ac a non habente potestate attentata et de facto praesumpta, nulliusque roboris, momenti et efficacie esse et ab initio fuisse et perpetuo fore, tenore praesentium decernimus et declaramus; ac, ad maiorem et abundantiorum cautelam, et quatenus opus sit, illa omnia et singula, quatenus de facto processerint seu procedent in futurum, revocamus, cassamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuamus in omnibus et per omnia perinde ac si nunquam facta fuissent seu evenissent nec umquam forent vel evenirent.

*Claudiae prae-
servativa.*

§ 3. Decernentes pariter easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod dictus Ioannes Paulus oeconomus generalis et alii quilibet, cuiuscumque status, gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis existant, in praemissis forsitan interesse ha-

bentes seu habere quomodolibet prae-tendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et audit, neque causae, propter quas praesentes emanarunt, ad ductae, verificatae aut iustificatae fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vi-tio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis formalis et substantialis ac incogitato et inexcoigitabili defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari seu ad terminos iuris reduci, aut adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae re-medium intentari vel impetrari, seu im-petrato, aut etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concesso vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullo modo posse, sed ipsas praesentes litteras semper fir-mas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari, siveque et non aliter in praemissis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolice auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis quavis aliter iudicandi et interpre-tandi facultate et auctoritate, iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis aueroritate, scienter vel ignoranter, con-tingerit attentari.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regula de non tollendo iure quae sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel

quaevis firmitate alia reboratis, statutis, usibus, stylis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam dicto Ioanni Paulo, seu pro tempore existenti oeconomō generali, aliisque personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum deregatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis elausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, aut alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur et exprimerentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transcriptio
eiusdem fiduciae.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatnr, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xxvii aprilis MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 27 aprilis 1669, pontif. anno II.

CVII.

Iubilaeum pro dominio Reipublicae Ragusinae ad supplicationem eiusdem Reipublicae¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Ex iniuncti nobis divinitus pastoralis officii debito spiritualibus omnium christifidelium, quorum nobis incumbit sollicitudo, necessitatibus consulere paterno affectu iugiter satagentes, ac christifidelibus in dominio Reipublicae Ragusinae degentibus, qui terraemotus et incendi flagellis graviter afflicti, ac sub potenti Domini manu humiliati², corde contrito, ad sacram misericordiarum Domini aram unanimiter accedere, opportunaque caelestis opis auxilia implorare cupiunt, ut id ferventius atque fructuosis faciant, spiritualium gratiarum dispensationi nostrae a Deo ereditarum munera largissimā manu erogare volentes, supplicationibus dilectorum filiorum magistratuum dictae Reipublicae nomine nobis humiliter porrectis benigne inclinati, ac de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in dominio praedictae Reipublicae Ragusinae degentibus, qui ecclesiastas ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum hebdomadarum a publicatione designa-

Prooemium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

² Male ed. Main. legit *humilitati pro humiliati* (R. T.).

tionis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales vel alios ut praefertur sciendae decursarum¹, sałtem semel visitaverint, ibique pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione,

Certa opera facientibus indulcentiam concedit ut in rubricâ.

ac S. M. E. exaltatione pias ad Deum preces effuderint, et quartâ et sextâ feriis ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieunaverint, et peccata sua confessi in die dominicâ immediate sequenti vel aliâ die intra eamdem hebdomadam sanctissimâ communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam elemosynam, prout unicuique suggesteret devotione, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra aliam Urbem concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur.

Navigantibus iter agentibus certisque im- pedibus provi- det.

Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali vel maiore aut parochiali loei eorum domicilii, eamdem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, neconon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate, seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequierint, ut illa confessarius, ex iau approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem seu approbandis, in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere quae ipsi poenitentes esticere poterunt, pariter concedimus et indulgemus. Insuper omnibus et singulis chris-

tisidelibus utriusque sexus, tam laicis quam ecclesiasticis, secularibus et cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti regularibus, in memorato dominio degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam seculariem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem, ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, neconon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et alias per quaseumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in fero conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunetâ tamen eis et eorum cuiilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiâ salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae, districte praecipimus atque mandamus venerabilibus fratribus archiepiscopo Ragusino, ac episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, et quibuscumque Ordinariis locorum in praefato dominio existentibus¹, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis defcientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, eum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa sta-

Publicationem
transumptam
mandat.

¹ Edit. Main. legit in praefatis dominio existentium (B. T.).

¹ Aptius alibi lectum fuit decursurarum (B. T.).

tim, absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento, per suas ecclesias et dioeceses, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

Facultatem dispensandi super irregularitate denegat.

§ 2. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae, neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicâ Sede vel ab aliquo praelato seu indice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dietarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Derogatio contrahitorum.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nee etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concesiones, nisi de illis expressa mentio aut¹ specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, nec non regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiâ iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statulis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorunque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de

illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac formam in eis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter, uominatim et expresse ad effectum praemissorum derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Ut autem praesentes nostrae, quae Transumptum fides. ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alieni notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die vi maii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 6 maii 1669, pontif. anno n.

CVIII.

Facultas magno magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani dismembrandi sex millia librarum annuarum ex redditibus prioratus S. Aegidii linguae Provinciae; ex quibus millia scuta applicabuntur expensis victus fratrum dictae linguae, reliquae vero mille librae communi aerario in compensationem damni quod illi per dismembrationem huiusmodi inferri posset¹.

¹ Edit. Main. legit ut pro aut (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio magno magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani,
Clemens Papa IX.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Ordinatum Linguae. § 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum fratrum linguae Provinciae istius hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani nobis expositum fuit, quod, eonsiderato modico atque miserabili victu qui fratribus militibus dictae linguae valde numerosis in illius albergia praebetur, ad sublevandam eiusmodi miseriam sive tenuitatem, ab eadem lingua die xxviii novembris MDCLXVII, ac a te et dilectis filiis consilio dicti hospitalis die ix Ianuarii MDCLXVIII ordinatum fuit, ut ex redditibus et preventibus prioratus sancti Egidii linguae et hospitalis praefatorum, post mortem dilecti filii moderni prioris dicti prioratus, separarentur et dismembrarentur annua sex millia librarum monetae illarum partium, ex quibus quinque millia librarum applicarentur impensis victus fratrum dictae linguae, ultra id, quod pro tempore existens magnus commendatarius baiulivus conventionalis eiusdem linguae eam in rem de proprio impendere debet; reliquae vero mille librae huiusmodi communi aerario hospitalis praefati in compensationem damni quod illi per dismembrationem huiusmodi inferri posset, et alias prout in decretis desuper diebus praefatis seu aliis verioribus temporibus respective emanatis uberioris dicitur contineri;

Approbatio magistri. § 2. Et subinde, cum divisio seu separatio et dismembratio huiusmodi per commissarios in partibus deputatos factae fuissent ea lege ut demum post mortem dicti moderni prioris effectum habere ac executioni demandari debeant, tu et consilium praefatum illas, iuxta eorumdem commissariorum relationem,

die x decembris proxime praeteriti approbatis, prout in decreto approbationis huiusmodi contineri etiam dicitur.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expostio subinungebat, dicti exponentes praemissa, quo firmius subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent; nos, speciale ipmis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibus excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, tibi divisionem seu separationem et dismembrationem annuarum sex mil- Confirmat Pontificis ut in hac bria. lium librarum huiusmodi ex redditibus et preventibus memorati prioratus factas, et demum post mortem praefati moderni prioris effectum sortituras, ac a te et consilio supradicto approbatas, ut praefertur, necnon deliberationes seu decreta linguae et consilii huiusmodi desuper emanata, cum omnibus et singulis in eis contentis, alias tamen licitis et honestis, auctoritate nostrâ apostolicâ confirmandi et approbandi, illisque inviolabilis apostolicæ firmitatis robur adiiciendi, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, dictâ auctoritate supplendi, necnon, quatenus opus sit, easdem divisionem seu separationem et dismembrationem de novo auctoritate praefatâ faciendi, plenam et amplam facultatem, eadem auctoritate, tenore prae seattim, tribuimus et impartimor.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac Obstantia tollit. constitutionibus et ordinationibus apo-

stolicis, necnon praefatorum hospitalis et linguae ac prioratus, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, ac ordinationibus capitularibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris ad praemissorum effectum, hae vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magdarem, sub annulo Piscatoris, die x maii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 maii 1669, pontif. anno II.

CIX.

Donatio conventus et ecclesiae Ss. Ioannis et Pauli, suppressae congregationis fratrum Iesuitorum, paullis pauperibus S. Philippi Nerii de Urbe¹.

Clemens Papa IX.
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Commissi nobis divinitus pastoralis munieris ratio postulat, ut paucularum pauperum pudori et commodis quantum nobis ex alto conceditur, secundum prudentiae atque charitatis leges, consulere studeamus.

Motiva. § 1. Cum itaque, sicut accepimus, dominus seu conservatorium paucularum pauperum S. Philippi Nerii de Urbe, prope cloacam S. Luciae nuncupata in existens, non solum insalubritate aëris, ac nimia angustia labore, sed etiam

¹ Ex Regest. in Secret. Breviu.

vicinorum locorum domos contiguas, quibus undique cingitur, inhabitantium inspectui pateant ipsa cubicula earumdem paucularum, non sine aliquo ingressus periculo, nec his incommodis, propter situs qualitatem, satis provideri valeat: nos, praemissa, quae etiam nobis, dum in minoribus constituti et cardinalatus honore fungentes paucularum praefatarum protectionem gerebamus, oculari inspectione innotuerunt, mature considerantes, ac eisdem incommodis pastorali providentiā occurrere, dictasque paellas paternae nostrae benignitatis largitate prosequi cupientes, et earum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā lati, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, motu proprio et ex certa scientia ac matuera deliberatione meraque liberalitate nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eisdem pauculis pauperibus S. Philippi Nerii, pro earum usu et habitatione, conventum suppressae congregationis fratrum S. Hieronymi Iesuitorum numerorum, illaque contiguam ecclesiam Ss. Ioannis et Pauli de eadem Urbe, unam cum omnibus supellectilibus sacris in ea existentibus, et cum tribus hortis eidem conventui adiacentibus, ac insuper cum superficie sive portione vineae triginta duarum cannarum mensurae romanae in longitudinem a fine muri mansionis, quae il legnaro vulgariter vocatur, per radices dormitorii seu cellarum, ex quibus in eamdem vineam prospectus datur, protensam¹, et virgininque cannarum similium in latitudi-

¹ Videtur legendum protensā (fl. T.).

Donat Porti-
flex conuentum
aliaque bona
suppressae con-
gregationis con-
lege ut in ru-
brica.

nem, quae superficies sive portio vineae, statim atque pro parte ipsarum puerlarum absoluti fuerint muri quibus illa claudi debet, eisdem pueris consignanda erit, donatione purā, perpetuā et irrevocabili, quae fieri dicitur inter viros, tenore praesentium donamus et elargimur, ac perpetuo concedimus, assignamus et applicamus; ea tamen lege ut pueriae praefatae dictam ecclesiam sartam tectam et in bono statu ac saeris supellectilibus sufficienter instructam perpetuo conservare et manuteneret teneantur, liberumque sit illi seu illis, cui seu quibus adimplimentum onerum missarum eidem ecclesiae ē praemissa incumbentium pro tempore iniunctum fuerit, onera missarum huiusmodi ibidem adimplere, ac ad eum effectum supellectilibus sacris in ipsā ecclesiā nunc et pro tempore existentibus uti. Praeterea dominium, liberumque et omnino modum dispositionem domus seu conservatorii dictarum pueriarum prope cloacam S. Luciae nuncupatam ut praefertur existentis, omniumque et singulorum illius membrorum et pertinentiarum, statim atque eaedem pueriae inde ad conventum eis donatum praefatum migraverint, in nos et Sedem Apostolicam assumimus, ac nostrae et eiusdem Sedis ordinationi reservamus. Volentes ut dilectus filius oeconomus, bonorum dicti conventus administrationi praepositus, administrationem domus seu conservatorii eiusque membrorum et pertinentiarum huiusmodi suscipiat, illaque meliori qua fieri poterit conditione vendere proenret, ac ex pretio inde proventuro annuos perpetuos et redimibiles census, qui desuper legitime impositi reperiuntur omnino extinguit et redimat; interea vero, donec facta fuerit huiusmodi venditio, domum seu conservatorium, eiusque pertinentias et

membra praefata meliori itidem qua fieri poterit conditione locet, et ex pensionibus inde proventuris fructus eorumdem censuum solvat; quidquid autem ex pretio post extinctos census et ex pensionibus praedictis post solutos fructus huiusmodi respective superfluerit, id totum nostrae et dietae Sedis liberae dispositioni et ordinationi pariter reservamus, ac penes Montem Pietatis de Urbe praefatā ad nostrum et eiusdem Sedis creditum deponi volumus et mandamus; neenon eidem oeconomō quamcumque necessariam et opportunam ad praemissa facultatem harum serie tribuimus et impertimur.

§ 2. Ceterum non intendimus per praesentes litteras titulo cardinalio in praefatā ecclesiā Ss. Ioannis et Pauli existenti ullo modo praediudicare, sed illum¹ in suo vigore ut prius remanere; ipsas vero praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quilibet, eiusvis status, gradus, ordinis, dignitatis et praeeminentiae existant, etiam cardinalatus honore fungentes, in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas eaedem praesentes emanarint, adductae, verificatae et iustificatae fuerint, aut ex aliā quacumque quantumvis instā, piā, legitimā et prīvilegiatā causā, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimā et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel interesse habeuntium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali ac incogitato et inexcogitabilis defectu notari, impugnari, infringi, re-

Clausulas praeservative.

1 Edit. Main. legit *illius* (R. T.).

tractari, limitari, in controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu imperato aut etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullatenus posse; neque ipsas praesentes litteras sub quibusvis similium vel dissimilium donationum et gratiarum revocationibus, limitationibus, restrictionibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per nos et Sedem praefatam seu Romanos Pontifices successores nostros quandocumque et quomodo cumque faciendis, unquam comprehendendi, aut comprehensas censer, sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo sub quibuscumque posteriori data per pueras praefatas seu alios ad quos spectat et pro tempore spectabit eligenda concessas intelligi, firmasque, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quas et quos spectat et pro tempore spectabit in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque et non aliter in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium seu procamerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, neconon camerae nostrae apostolicae praesidentes, clericos, thesaurarium et commissarium generales, aliosve quoslibet eamdem camerae et Sedis officiales et ministros, et quoscumque alios, quaecumque praeminentia et potestate fungentes et functuros,

sublatâ eis et eorum cuilibet quavis alteri iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et defini debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 3. Non obstantibus quibusvis etiam ultimis voluntatibus et dispositionibus, quas quoad praemissa sufficienter et expresse commutamus, ac de iure quae sit non tollendo, et de exprimendo in unionibus et applicationibus perpetuis vero valore, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, neconon Latanensis concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in easibus a iure permissis fieri prohibentis, ac felicis recordationis Symmaehi, quae incipit *Neliceat*, et Pauli II, Pauli IV aliorumque Romanorum Pontificium praedecessorum nostrorum de rebus Ecclesiae ac Sedis et camerae praefatarum non alienandis, neconon recolendae memoriae Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri de gratiis, qualemcumque interesse dictae camerae concernentibus, in eadem camerâ intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut ipsas praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neconon camerae et domus, seu conservatorii, conventus et ecclesiae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam eidem camerae eiusque officialibus et ministris, ac aliis personis et locis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque effaciōribus, efficacissimis et inscritis clau-

*Derecatio
contractorum.*

sulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam consistorialiter, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiores, sub annulo Piscatoris, die 1 iunii MDCLXIX, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 1 iunii 1669, pontif. anno II.

CX.

Declaratio nullitatis capitulationum, sedis archiepiscopali Salisburgensi vacante, a capitularibus dictae ecclesiae in praeiudicium iurisdictionis archiepiscopalis et auctoritatis Sedis Apostolicae factarum¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Motiva.

§ 1. Cum (sicut nobis innotuit) alias ecclesia Salisburgensis per obitum bonaë memoriae Guidobaldi dum vixit S. R. E. cardinalis de Thun nuncupati, eiusdem ecclesiae Salisburgensis archiepiscopi, solatio destituta pastoris, capitulares eiusdem ecclesiae, successorem vigore induiti eis super hoc ad hac sancta Sede

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

concessi electuri, in quasdam ut vocant capitulationes convenerint per futurum electum, quisquis ille foret, observandas, volentes euindein electum ad praestandum iuramentum de eiusmodi capitulationibus observandis obligatum esse, prout venerabilem fratrem Maximilianum Gandolphum archiepiscopum Salisburgensem iuramentum huiusmodi de facto praestitisse accepimus; in dictis vero capitulationibus iurisdiction et potestas ac iura archiepiscopalia, contra sacrorum canonum et constitutionum apostolicarum dispositionem, nimium circumscrabantur, Apostolicaeque etiam Sedis iura et auctoritatem laedi satagatur: hinc est Capitulationes factas a capitularibus ecclesiæ Salisburgensis irritat. quod nos, considerantes sine dictae Sedis Apostolicae auctoritate nihil omnino in similibus negotiis pacisci fas esse, ne autem ex capitulationibus huiusmodi, licet ob licentiae apostolicae defectum ipso iure nullis et invalidis, aliquod euquam ius acquisitum, aut ecclesiae Salisburgensi praedictae illiusque archiepiscopo vel capitulo qualemcumque gravamen illatum, iurisdictionique et libertati ecclesiasticae quoquo modo praecaudatum, aut eiusdem Apostolicae Sedis iuri quiequam detractum fuisse, esse vel fore unquam praetendi, dici, vel censeri, neque quovis temporis corsu aut ex quacumque alia etiam quantumlibet iuridicâ causâ fuisse per nos et Sedem Apostolicam tacite aut expresse approbatas allegari, et beneplacitum apostolicum desuper accessisse praesumi unquam possit, pro pastorali nostrâ sollicitudine providere volentes, ac eamdem capitulationum tenores, etiam veriores, praesentibus pro expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio ac certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitude, capitulationes praedictas nullas, irritas ac pror-

sus invalidas nulliusque roboris et momenti fuisse, esse et semper fore, adeo ut nullum omnino sortiri possint aut debeat effectum, perinde ac si conceptae, factae, initiae aut iuratae nunquam fuissent, tenore praesentium declaramus, illasque pro non factis haberi volumus, approbationemque nostram et beneplacitum apostolicum quoad ipsas capitulationes denegamus. Ac memorato Maximiliano Gandolpho archiepiscopo iuramentum de servandis capitulationibus huinsmodi ab ipso ut praefertur praestitum, quatenus opus sit, relaxamus.

*Clausula sub
lata et decreta
tua irritauit.*

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dicto Maximiliano Gandolpho archiepiscopo, et aliis ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sique et non aliter in praemissis per quosecumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, Apostolicaeque Sedis praedictae nuncios, et quosvis alias quamcumque auctoritate fungentes nunc et pro tempore existentes, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Dero^{gatio}
contraria.*

§ 3. Non obstantibus praemissis, nec non apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus opus foret, etiam regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito ac dictae ecclesiae Salisburgensis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et con-

suetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concéssis, confirmatis et approbatib; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur et exprimerentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiores, sub annulo Piscatoris, die v iunii MDCLXIX, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 5 iunii 1669, pontif. anno ii.

CXI.

Erectio novi hospitalis in civitate Neapolitana sub invocatione S. Petri et S. Ianuarii pro usu pauperum mendicantium et otio vacantium¹.

*Clemens episcopus,
servus servorum Dei.*

Dilecto filio nostro et Sedis Apostolicae nuncio in civitate Neapolitana commoranti, salutem et apostolicam benedictionem.

• Sedes Apostolica veluti pia mater de filiorum snorum curâ et salute sollicita, praecipue vero pauperum et miserabilium, qui, ob membrorum mutilationem, aut alium naturae defectum, quotidianum victum per ecclesias et plateas, ac

Exordium.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

ostiatim sibi quaerere sunt coacti, ne, ob temporaliam rerum caritatem, totam vitam miserabiliter ducere cogantur, pia christifidelium ad fundationem hospitalium pro similibus excipiendis personis tendentia vota opportunis favoribus et gratiis prosequi consuevit.

Expositio.

§ 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum modernorum gubernatorum hospitalis et ecclesiae S. Petri et S. Iamarii extra moenia civitatis Neapolitanae noviter erigendi petitio continebat, quod aliás, seu nuper, tunc existentes dilecti similiter filii gubernatores sine curā et non collativae ecclesiae dicti S. Iamarii extra praedicta moenia civitatis Neapolitanae et hospitalis dictae ecclesiae pro usu tempore pestis tali morbo affectorum canonice erecta¹ (quibus etiam aliás hospitalis et ecclesiae² huiusmodi bonorum et rerum regimen et gubernium, ac fructuum, etc., distributio et applicatio pro peste laborantium, et, eā cessante, panperum ciuium civitatis Neapolitanae subventione, et aliis eleemosynis eis benevisis, dioecesani loci vel eiusvis alterius licentia desuper minime requisitā, apostolicā auctoritate concessa fuerant, prout in litteris apostolicis desuper expeditis plenius continetur), existimantes propterea de bonis et fructibus huiusmodi libere et licite, ut praefertur, disponere posse, reminiscentesque etiam quod dilecti similiter filii communitas et homines dictae civitatis tempore postremae pestis novum hospitale forsitan pro usu pauperum mendicantium, qui ingiter et ubique praesertim in ecclesiis christifideles imibi orantes non sine strepitu et importunitate molestabant, et aliarum utriusque sexus personarum otio vacantium, construendi Deo omnipotenti vove-

rant, quaedam cortilia et aedes seu fabricas praedictae ecclesiae annexa, ne non omnia et quaecumque alia dictae ecclesiae et primordiū hospitalis iura, census, fructus, etc., etiam decursos, ad illa quomodolibet spectantia, pro erectione dicti novi hospitalis sub invocatione S. Petri et S. Iamarii ac illius fabricā ac in eo pro tempore degentium sustentatione ac onerum illi incumbētū supportatione, ad instantiam et contemplationem dilecti filii Petri de Aragon, moderni proregis Neapolitani, sub diversis pactis et conditionibus, licitis tamen et honestis, reservato tamen nostro et Sedis praedictae seu alterius superioris, quatenus opus esset, beneplacito, dederunt et concesserunt, ac donatio et concessio sic ut praefertur facta dictis gubernatoribus hospitalis et ecclesiae praesentium vigore erigendorum huiusmodi acceptata fuerunt, prout in scripturis desuper confessis etiam plenius continetur, et successive ipse Petrus prorex in cortilibus et fabricis huiusmodi novas aedes et aedificia ad usum hospitalis cum refectorio, dormitorio, aliisque officinis et commoditatibus, ne non ecclesiā, sacristiā, campanili, coemeterio ac congruā et sufficienti supellectili, tam sacrā quam profanā, etiam medianib[us] eleemosynis a pluribus piis christifidelibus largā manu clargitis, construi et aedificari ac instrui respective curavit, et benedicente Domino in dictis novis aedibus et aedificiis quingenti circiter pauperes, non sine spirituali communitatis et hominum huiusmodi consolatione, ad praesens reperiuntur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositiō subiungebat, donatio et concessio huiusmodi, a congregatiōne venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum

¹ Videtur legendum *erecti* vel *erectae* (B. T.).

² Edit. Main. legit *ecclesia* (B. T.).

et regularium praepositorum nullae et invalidae declaratae fuerint, ipsaque congregatio, praedicti Petri proregis pietate et zelo ab eâ plurimum commendatis, censuerit, si nobis placuisset, per litteras apostolicas in formâ Brevis sub annulo Piscatoris posse committi nostro et dictae Sedis Apostolicae nuncio in dictâ civitate commoranti ut ipse nuncius, arbitrio et conscientiâ, bona et fructus etiam decursos donata et concessa huiusmodi gubernatoribus hospitalis et ecclesiae sic ut praefertur erigendorum ex integro concederet et assignaret, aliaque infrascripta concedi et ordinari possit, prout in supplici libello pro parte dicti Petri proregis nobis et congregationi praedictae humiliter porrecto, ac resolutione seu decreto eiusdem congregationis desuper, sub datum Romae die xxxi augusti anni Domini MDCLXVIII emanatâ seu emanato similiter plenius continetur;

Supplicatio. § 3. Quare pro parte Petri proregis et gubernatorum ecclesiae et hospitalis sic erigendorum huiusmodi nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eis in praemissis opportuue providere de benignitate apostolicâ dignaremur: nos igit-

Convalidat
Pontifex dona-
tiones prout in
rubrica.

qui intelligit super egenum et pauperem, ac cupientes hoc piuum opus executioni demandari, proptereaque huiusmodi supplicationibus inclinati, discretioni tuae per apostolica scripta mandamus, quatenus bona, iura, fructus, etc., etiam decursos, aliaque a gubernatoribus primodictis hospitalis et ecclesiae sic erigendorum huiusmodi ut praefertur donata et concessa, cum omnibus et singulis pactis, conditionibus, obligationibus, clausulis et declarationibus in scripturis desuper confectis expressis et contentis quibuscumque, licitis tamen et honestis, pro tuo arbitrio et conscientiâ, aucto-

ritate nostrâ de novo concedas, et in dictis novis aedibus unum hospitale sub invocatione S. Petri et S. Ianuarii cum ecclesiâ aliisque praedictis per pro tempore existentes illorum gubernatores regendum et administrandum, in quo pauperes mendicantes utriusque sexus et aliae personae otio vacantes degere, et in ecclesiâ sic erigendâ huiusmodi sacramenta ecclesiastica suscipere, et in eius sepulturis, tam ipsi quam alii, qui in illis sepeliri voluerint, sepeliri possint, sine alicuius praeiudicio, auctoritate nostrâ praedictâ, erigas et institnas, illique sic erecto et instituto, pro eius dote et congruâ personarum mendicantium et otio vacantium, ac ministrorum, officialium et famulorum illius sustentatione, et onerum ei incumbentium supportatione, et ecclesiae praedictae erigendae huiusmodi manutentione, bona, iura et fructus, etc., etiam decursos huiusmodi, aliaque a quibusvis aliis donata et donanda, ac assignata et assignanda quaecumque, postquam donata et assignata fuerint, ita quod liceat gubernatoribus pro tempore existentibus hospitalis et ecclesiae per te erigendorum huiusmodi, per se, vel alium, senios, eorum ac hospitalis et ecclesiae per te erigendorum nominibus, illorum omnium et singulorum realem, corporalem et actualēm possessionem propriâ auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, ac illorum fructus, etc., percipere, exigere et levare, ac in usus et utilitatem hospitalis et ecclesiae per te erigendorum ac pauperum mendicantium huiusmodi convertere, dioecesi loci vel cuiusvis alterius licentiâ desuper minime requisitâ, eadem auctoritate nostrâ etiam perpetuo applies et appropries. Nos enim, si concessionem, erectionem, institutionem, applicationem et appropriationem praedictas per te vi-

gore praesentium fieri contigerit, ut prae-fertur, easdem praesentes, etiam ex eo quod in praemissis quicunque interesse habentes seu habere praetendentes praemissis non consenserint, nec ad ea vocati vel auditii fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aliove quomodolibet quantumvis magno et substantiali ae exegitabili et inexco-gitabili defectu notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, et in ius vel controversiam vocari, ad viam et terminos iuris reduci, seu adversus illas apertitionis oris, restitutionis in integrum, aliudque quodecumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, aut impetrato aut etiam motu proprio concessu¹ nun-quam² in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, nec sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, limitationibus aut aliis contrariis dispositionibus comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et eum in quo antea erant statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac etiam de novo sub quacumque posteriori data per modernos et pro tempore existentes hospitalis per te erigendi huiusmodi gubernatores quandocumque eli-genda concessas fore et esse, siveisque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac gubernatoribus hospitalis per te erigendi huiusmodi plenissime et perpetuo suffragari, et ab omnibus illis, ad quos spectat et pro tempore spe-ctabit, inviolabiliter et inconcusse ob-
Decretum ir-servari, sicque et non aliter in praemissa et clau-sula sublata.

tes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis Apostolicae nuncios, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, et, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit at-tentari, irritum et inane decernimus.

§ 4. Non obstantibus nostrâ et can-contraria voluntate. cellariae apostolicae regulis de unionibus cemmittendis ad partes, vocatis quorum interest, ac de exprimendo vero anuuo valore, necnon Lateranensis concilii novissime celebrati uniones per-petua nisi in casibus a iure expressis sieri prohibentis, ac felicis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis interesse camerae apostolicae quomodolibet concernentibus in eâdem camerâ infra certum inibi expressum tempus registrandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in sinodalibus, provincialibus, universalibus et generalibus conciliis editis et edendis, specialibus vel generalibus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficaciis ribus efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam iteratis vicibus, etiam contra similia in contrarium praemissorum quovis modo et quomodolibet concessis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio ha-benda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda fore, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, et formâ in illis traditâ

¹ Edit. Main. legit concessa (R. T.).

² De more solito lege quempiam pro nun-quam (R. T.).

observatā, inserti forent, eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliās in suo labore permausuris, hac vice dumtaxat latissime et plenissime ac specia-
liter et expresse derogamus, contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem quod gubernatores pro tempore existentes ecclesiae et hospitalis per te erigendorum huiusmodi de rebus gestis et administratis tibi iuxta concilii Tridentini dispositionem quotannis rationem reddere omnino teneantur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Domini MDCXIX, ix iunii¹, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 9 iunii 1669, pontif. anno II.

CXLII.

Constitutio prohibens mercaturam et negotiationes seculares ecclesiasticis, praesertim religiosis quibuslibet, in Indiis Orientalibus et America nunc et pro tempore existentibus.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Sollicitudo pastoralis officii, quo Ecclesiae catholicae per universum orbem diffusae regimini per ineffabilem divinae sapientiae atque clementiae abundantiam praesidemus, nos stimulat ut ea, quae christianaee religionis catholicaeque fidei propagationi remoram vel impedimentum iniicere, ac in virorum in sortem Domini vocatorum, et prae-
sertim religiosorum, qui semetipsos abnegarunt et mundana omnia contempserunt ut Christum lauerifaccerent eiusque obsequiis mundo corde et mente tranquillā unice intenderent, honestatis glo-

¹ Edit. Main. legit iulii; at ad marginem habet iunii (p. T.).

riā maculam ponere possent, salubri sanctione e medio tollere atque radicibus evellere studeamus.

§ 1. Dudum siquidem felicis recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster, considerans per sacros canones, conciliorum decreta et constitutiones apostolicas omnibus religiosis, ac etiam aliis ecclesiasticis, praesertim in sacris ordinibus constitutis, mercaturam et negotiationes seculares districte prohiberi,

Urbanus VIII
prohibuit negotiacionem ecclasiasticis.

ac valde damnosum, indecorum et indecens existere huiusmodi personas divino cultui mancipatas, ac praecipue illas quae ad praedicandum sacrosanctum Christi Domini Evangelium destinatae sunt, mercaturae et negotiationibus huiusmodi se immiscere aut operam dare, per quandam suam in simili formā Brevis die xxii februarii MDCXXXIII emanatam constitutionem, inter alia, religiosis omnibus cuiuscumque Ordinis et instituti, tam non Mendicantium quam Mendicantium, etiam Societatis Iesu, eorumque singulis, tam tunc in insulis, provinciis regionibus et regnis Indiae Orientalis, ac Chianae et Iaponum existentibus, quam in futurum ad illa mittendis, omnem et quamenque mercaturam seu negotiationem quocumque modo ab eis fieri contingeret, seu per se, sive per alios, sive proprio, sive communitatis nomine, directe, sive indirecte, aut quovis alio praetextu, causā vel colore, interdixit et prohibuit sub excommunicationis latae sententiae poenā ipso facto incurriendā, ac privationis vocis activae et passivae, officiorum ac graduum et dignitatum quarumcumque, et inhabilitatis ad ea, ac insuper amissionis mercium et lucrorum ex eis factorum: quae omnia a superioribus religionum, ex quibus delinquentes existerent, reservanda essent ad usum missionum, quas eadem religiones habebant et in futurum habiturae erant in

Indiis praedictis, et non in alios usos: ac eisdem superioribus districte praeccepit, sub eisdem poenis, ut in hoc invigilarent, et contra delinquentes ad praedictas poenas procederent, sublatâ eisdem facultate huinsmodi delinquentibus aliquid ex dictis mercibus et lucris quantumvis minimum remittendi aut condonandi, et aliâs prout in dictâ Urbani praedecessoris constitutione, cuius tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, uberioris continetur.

*Sed non fuit
obseruatum.*

§ 2. Cum autem (sicut non sine gravissimo animi nostri dolore accepimus) multi ex iisdem religiosis et personis ecclesiasticis, propriae professionis iunctique sibi gravissimi ministerii immemores, ab eiusmodi mercaturâ et negotiationibus secularibus non abstineant, sed sese a debitâ praedictae constitutionis Urbani praedecessoris observatione sub variis praetextibus, coloribus et subterfugiis eximere conati fuerint, et satagant de praesenti, in deplorandam animarum suarum perditionem, perniciosum quoque exemplum et scandalum plurimorum: nos, salutaribus Doctoris Gentium praecepsis edocti, quod nemo militans Deo implicat se negotiis secularibus, ut ei placeat cui se probavit, tam grande tamque exitiosum ab Ecclesiâ Dei malum apostolici zeli vigore propellere, scandalorumque inde nascentium occasiones recidere, ac saluti animarum et christianaे religionis catholicæque fid i propagationi, quantum nobis ex alto conceditur, salubriter consulere, omnemque lucrorum mundanorum spem personis caelesti militiae adscriptis, praesertim ad infidelium conversionem et Evangelii praedicationem destinatis, quas sicut bonos Christi milites laborare et ministerium suum ho-

norificare oportet, ut eo studiosus ac impensis, adspirante superni favoris auxilio, horrea Domini novis semper frugibus locupletare satagant, omnino admere decrevimus.

§ 3. Itaque, sacris canonibus ac decre-
tis et constitutionibus praedictis inhae-
rentes, illaque, et praesertim memoratam

*Pontifex con-
format et innova-
vit prohibitu-
nem prout in
rubrica.*

Urbani praedecessoris constitutionem, in iis quae praesentibus litteris non adversantur, approbantes et innovantes, et circa praemissa de novo disponentes et statuentes*, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnibus et singulis personis ecclesiasticis, tam secularibus quam regularibus, cuinsecumque status, gradus, conditionis et qualitatis, ac cuiusvis Ordinis, congregacionis et instituti, tam Mendicantium quam non Mendicantium, etiam Societatis Iesu, et earum cuiilibet, quae ad insulas, provincias, regna Indiarum Orientalium, et praesertim in provinciam Societatis Iesu de Iapone nuncupatam, ac in partes Americae, tam australes quam septentrionales, a Sede Apostolic , vel congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum, aut ab eis superioribus, sub nomine missiōnariorum, aut quovis alio titulo, pro tempore missae fuerint, aut in illis partibus quomodolibet morabuntur, sub excommunicationis latae sententiae, ac privationis vocis activae et passivae, et officiorum, dignitatum et graduum quorumcumque per eas obtentorum, et inabilitatis ad illa et alia quaecumque in posterum obtainienda, necnon amissionis mercium et lucrorum omnium ipso facto incurridis, ac aliis nostro et Romani Pontificis pro tempore existentis vel praedictae cardinalium congregationis arbitrio imponendis poenis, tenore praesentium

districte prohibemus pariter et interdicimus, ne mercaturis et negotiationibus secularibus huiusmodi, quovis praetextu, titulo, colore, ingenio, causâ, occasione et formâ, etiam semel, per se, aut mediantebus ministris, seu aliis personis subsidiariis, directe vel indirecte, tam nomine proprio, quam suarum respecti-ve religionum seu congregationum, ac societatum, etiam Iesu, vel aliorum quo-rumlibet, et alias quovis modo et qualitercumque se ingerant vel immisceant. Ae ex nunc, prout ex tunc, et e contra, postquam casus evenerit, merces et lu-cra quaecumque, quae ex huiusmodi mercaturis et negotiationibus provene-rint et provenient, in usus et commodum pauperum, hospitalium, seminariorum ecclesiasticorum ac operariorum (non tamen religionum, congregationum et societatum, etiam Iesu, seu instituti eorum, qui in praemissis vel circa ea deli-querint, sed aliorum non delinquentium) harum serie applicamus, qui teneantur consignare merces et luera huiusmodi locorum Ordinariis, seu eorum vicariis in spiritualibus generalibus, aut officia-libus, vel apostolicis vicariis seu provi-cariis. Si¹ vero, tamquam dictae Sedis de-legati, illa ut praefertur, et non in alias usus, distribuere et erogare debeant; super quibus eorum conscientiam distri-cte oneramus. Et quia in praemissis et circa ea delinquentes ut plurimum praetextu necessitatis pro eorum missionibus se excusare praesumunt, excusationes huiusmodi eis eorumve cuiilibet nullo modo suffragari posse vel debere decernimus et declaramus.

Poenam super-
rioribus permit-
tentibus inau-
git.

§ 4. Insuper eisdemmet censuris et poenis innodamus et innodatos fore de-claramus superiores immediatos, ac pro-vinciales et generales praedictorum Or-

dinum, congregationum et societatum, etiam Iesu, qui eorum respective subditos in praemissis vel circa ea etiam pro unicâ vice quomodolibet delinquentes, saltem per amotionem illorum a locis commissi per eos delicti, non puniverint; a sententiâ vero excommunicationis huiusmodi per superiores vel alium seu alios quoscumque, etiam quavis facultate suffultos, nemo ex praedictis delinquentibus absolvî possit, praeterquam in mor-tis articulo constitutus, nisi fuerit huiusmodi prius restitutis.

§ 5. Decernentes easdem praesentes Decretum ir-
ritans. litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod in praemissis interes-se habentes seu habere quomodolibet praetendentes, et alii quilibet, cuiuscumque status, gradus, ordinis, prae-eminentiae et dignitatis, seu alias speci-ficâ et individuâ mentione digni, illis non consenserint, nec ad ea votati, ci-tati et auditii, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae et instificatae fuerint, aut ex alia quacumque quantum-vis iustâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, e-normissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substanciali ac inco-gitato et inexcogitabili defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in con-troversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae re-medium intentari vel impetrari, seu im-petrato, aut etiam motu, scientiâ et po-testatis plenitudine paribus concessso vel emanato quempiam in iudicio vel extra

¹ Potius videtur legendum *Ii pro Si* (R. T.).

illud ut seu se iuvareullo modo posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, agl quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia iuviabiliter et inconcussus observari.

*Nec aliter iu-
dicari posse de-
ceruit.*

§ 6. Sieque et non aliter in praemisis per quosecumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum curiae camerae apostolicae generalem et palatii apostolici auditores, ac eiusdem camerae praesidentes, clericos, thesaurarium generale, commissarium, aliosque officiales et ministros, neconon S. R. E. praedictae camerarum seu procamerarum et alios cardinales, etiam de latere legatos et dietae Sedis nuncios, ceterosque quoslibet, quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum emilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ulique iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoreranter, contigerit attentari.

*Derogat con-
tractus.*

§ 7. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, praedictâ Urbani praedecessoris, ac recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris pariter nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, ita ut vigore praesentium etiam ultra duas pluresve dietas quilibet in iudicium trahi possit, piae memoriae Pii IV et Pauli V aliquaque Romanorum Pontificum, etiam praedecessorum nostrorum, super spoliis camerae praedictae applicandis, ac eiusdem Pii IV praedecessoris de gratiis qualecumque interesse dictae camerae concernentibus in ipsâ camerâ intra certum tune expressum tempus praesentan-

dis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari, registrari et insinuari nunquam necesse sit, neconon, quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, ceterisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac dictae camerae et provinciarum, regnum, regionum, Ordinum et congregationum, institutorum, societatum, etiam Iesu, domorum et collegiorum quorumcumque, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis queque, indultis, facultatibus, licentiis et litteris apostolicis, quibusvis Ordinibus, congregationibus, institutis et societatis, etiam Iesu, corumque superioribus et personis, etiam particularibus, et aliis quibuscumque, etiam speciali notâ dignis, et de necessitate iuris vel facti omnino exprimendis, etiam cum facultate eligendi posteriorem datam, quam nemini adversus easdem praesentes litteras ullo modo suffragari unquam posse statuimus et decernimus, ac sub aliis quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter, et alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac etiam plures confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per

clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis expressio habenda aut alia aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, et formā in illis traditā observatā, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliās in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, motu, scientiā et protestatis plenitudine paribus, derogamus et derogatum esse et censeri, illaque nemini adversus praesentes litteras suffragari volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Exequentes
deputat. § 8. Ceterum volumus et expresse mandamus ut eadem praesentes litterae, seu earum exempla, etiam impressa, notificantur et intimentur omnibus et singulis Ordinum, congregationum, institutorum et societatū, etiam Iesu, huiusmodi superioribus generalibus et procuratoribus generalibus, ad hoc ut eorum et praedictorum religiosorum eis respective subditorum nominibus illas acceptent, et earum exempla transmittant ad illos cum arctissimis praeceptis easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque plenarie et integre ac vere, realiter et cum effectu exequendi et observandi.

§ 9. Ac insuper quibuslibet locorum Ordinariis eorumque officialibus, vicariis in spiritualibus generalibus, ac apostolicis et capitularibus vicariis amplam et liberam concedimus et impartimur facultatem praesentes litteras in locis eorum cuiuslibet respective iurisdictionis publicandi, ad hoc ut illarum ignorantia allegari nequeat et allegata minime suffragari debeat.

Fides danda
transumptis. § 10. Et quia difficile foret praesentes litteras originales ubique ostendi et publicari, volumus pariter et decernimus

illarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eamdem prorsus in iudicio et extra ubiqui locorum fidem haberī, quae habetur ipsiis praesentibus litteris si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iunii MDCLXIX, pontificatus nosiri anno ii.

Dat. die 17 iunii 1669, pontif. anno ii.

CXIII.

Declaratio circa solutionem decimae quoad ecclesiasticos regnum et provinciarum coronae Aragonie¹.

Venerabili fratri Federico patriarchae Alexandrino, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio,
Clemens Papa IX.

Venerabilis frater
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Aliās felicis recordationis Alexander PP. VII praedecessor noster, in subventionem clarae memoriae Philippi IV dum vixit Hispaniarum regis catholici, indixit et imposuit unam semel in duabus annis tunc proximis, illorum neunte singulo pro medietate, persolvendam decimam, quae in totum ad summam octingentorum millium ducatorum monetarum Hispaniae ascenderet, iuxta taxam a tunc existente suo et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio taxandam, omnium fructuum, reddituum, proventuum, iurium, obventionum et emolumentorum et distributionum quotidianarum omnium ecclesiistarum archiepiscopalium, episcopalium, collegiarum et parochialium, necnon monasteriorum

Alexander VII concessit Philippo IV subventionem quamdam ab ecclesiasticis solvendam.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

et conventuum, ac etiam mensarum abbatialium, capitularium, tam cathedralium, etiam metropolitanarum, quam quarumcumque collegiarum ecclesiarum et conventionalium, prioratum quoque ac ceterorum beneficiorum ecclesiastico-rum, cum curâ et sine curâ, secularium ac quorunvis Ordinum utriusque sexus etiam Mendicantium annos redditus habentium, tam virorum quam mulierum, neconon congregationum, institutorum et societatum regularium, etiam Societatis Iesu, et praeterea hospitalium et militiarum quarumcumque (exceptis tamen sanetae Romanae Ecclesiae cardinalibus et fratribus militibus hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, qui pro sui tutelâ contra Turcas et alios infideles alienis auxiliis quotidie indigebant, et quoad curata, iis quorum centum, quo vero ad simplicia beneficia ecclesiastica, iis quorum annui redditus summam viginti quatuor ducatorum auri de camerâ non excederent) in regnis Castellae et Legionis ac Aragoniae et Valentiae, neconon principatu Cataloniae, atque insulis Balearibus, et Sardinia, omnibusque provinciis et ditionibus in eisdem regnis et insulis comprehensis existentium, ac similiter omnium pensionum super praemissis assignatarum et assignandarum, et alias sub certis modo et formâ tunc expressis; ac praefatum tunc et pro tempore existentem snum et dictae Sedis in praefatis Hispaniarum regnis numerum decimam huiusmodi collectorem cum facultatibus opportunis constituit et deputavit, ipsique nuncio taxam et repartimentum huiusmodi pro dictâ summam octingentorum millium ducatorum conficiendi amplam potestatem concessit, prout in ipsis Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die xx octobris MDCLXII expeditis¹, qua-

rum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberioris continetur.

§ 2. Et subinde pro parte carissimi <sup>Quae tamen
in Christo filii nostri Caroli eorumdem
fuit postea nos
terata.</sup> Hispaniarum regis catholici dicto Alexandro praedecessori exposito quod, habito² necessitatis ecclesiarum diotorum regnum Castellae et Legionis ratione, portio decimae praefatae easdem ecclesias contingens ex regiae maiestatis benignitate ad minorem nempe quingentorum viginti quinque millium ducatorum dictae monetae Hispaniae summa reducta fuerat, residuo ipsis ecclesias et personis ecclesiasticis remisso et condonato, ac etiam biennium solutioni eiusdem decimae per litteras praefatas praesinitum eisdem ecclesiis et personis ecclesiasticis regnum Castellae et Legionis ad quadriennium ex pari benignitate ampliatum extiterat; idcirco idem Alexander praedecessor, ut summa quingentorum vigintiquinque millium ducatorum monetae huiusmodi intra quadriennium praefatum facilius exigi, taxaque et repartimentum opportimum desuper expeditius confici valerent, providere, neconon difficultatibus, quae circa praemissa oriri possent, obviare, ac exemptionem seu exceptionem praefatam ut infra moderari volens, per alias suas pariter in formâ Brevis die ix decembris MDCLXV expeditas litteras², quarum tenorem praesentibus itidem pro expresso haberi volumus, quod, ex-parochiales ecclesias, quarum centum, et beneficia simplicia praefata, quorum redditus annui vigintiquatror ducatorum auri de camerâ summam respective non excederent, obtinentibus, ad contributionem et solutionem portionis decimae huiusmodi sicut praemittitur reductae

¹ Legendum habitâ (R. T.).

² Quas quoque vide supra, pag. 405 (R. T.).

¹ Quas vide supra, pag. 71 (R. T.).

omnes et singuli ii tenerentur et obligati essent, qui ad solutionem et contributionem subsidii et primae decimae *excusati* nuncupati in illis regnis tenebantur et illa solvebant, decrevit et declaravit. Nec non tunc existenti suo et Sedis praefatae in memoratis Hispaniarum regnis nuncio ad omnimodam primodictarum litterarum, cum omnibus et singulis facultatibus et indultis ibi expressis, executionem, iuxta tamen decreti et declarationis huiusmodi tenorem, et servatā aliās earumdem litterarum formā, procedendi facultatem concessit, et aliās prout in ultimodictis Alexandri praedecessoris litteris plenius etiam continetur.

Dubium an ecclasiastici in regno Aragoniae eam solito debent.

§ 3. Cum autem, sicut praefati Caroli regis nomine nobis nuper expositum fuit, in ultimodictis Alexandri praedecessoris litteris regnum et provinciarum coronae Aragoniae mentio facta non fuerit, et ecclesiastici earumdem regnum et provinciarum, qui ratam dictae decimae octingentorum millium ducatorum monetae Hispaniae, sicut praemittitur, impositae nondum solverunt, ratam sive portionem decimae huiusmodi eos tangentem iuxta formam ecclesiasticis dietorum regnum Castellae et Legionis per ultimodictas Alexandri praedecessoris litteras praescriptam solvere sive contribuere recsent: nos, specialem dicto Carolo regi gratiam facere, ac ut rata seu portio decimae huiusmodi nondum soluta ab ecclesiasticis dictorum regnum et provinciarum coronae Aragoniae facilius exigi, taxaque et reparatum opportunum desuper expeditius etiam confici valeant, providere,

*Pontifex de-
ci. ut eos te-
ceri.*

neonon difficultibus, quae circa praemissa oriri possent, obviare, ac exemptionem seu exceptionem praefatam pariter moderari volentes, motu proprio, ac ex certā scientiā et maturā delibera-

tione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, quod, ex-parochiales ecclesias, quarum centum, et beneficia simplicia in regnis et provinciis dictae corona Aragoniae consistentia, quorum redditus anni vigintiquatuor ducatorum auri de camerā summam respective non exceedunt, obtinentibus, ad contributionem et solutionem ratae seu portionis decimae huiusmodi, sicut praemittitur, nondum soluta, et adhuc debitae, omnes et singuli illi teneantur pariter et obligati sint, qui ad solutionem et contributionem subsidii et primae decimae *excusati* nuncupati in eisdem regnis et provinciis corona Aragoniae tenentur et illa solvunt, tenore praesentium decernimus, similiter et declaramus; tibique ad omnimodam praefatarum Alexandri praedecessoris litterarum cum omnibus et singulis facultatibus et indultis ibi expressis executionem, iuxta tamen decreti et declarationis in praesentibus litteris expressorum tenorem, et servatā aliās, in iis quae praesentibus non contrariantur, earumdem Alexandri praedecessoris litterarum formā, procedendi, apostolicā auctoritate, earumdem tenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem concedimus et impartimur.

§ 4. Non obstantibus praefatis Alexander praedecessoris litteris, necnon omnibus et singulis illis, quae in eisdem litteris concessa sunt non obstare, certisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III iulii MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 3 iulii 1669, pontif. anno III.

CXIV.

*Erectio congregationis indulgentiis et
sacris reliquiis praepositae.*

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. In ipsis pontificatus nostri primordiis, cum multas venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium congregations ad certarum rerum et negotiorum in amplissimum Romanae curiae alveum ex omnibus mundi partibus assidue confluentium tractationem atque determinationem a felicis recordinationis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad Ecclesiae catholicae ac ditionis temporalis eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae utilitatem prudenti salubrique consilio institutas reperissemus, quae incumbentem nobis ingentem curarum molem pro sua quaque parte sublevarent; nullam tamen adhuc erectam videremus, quae sacri indulgentiarum thesauri curae et dispensationi, sacrarumque reliquiarum recognitioni, disquisitioni peculiariter incumberet:

Motiva. § 1. Nos, eudem inaestimabilem thesaurum fideli dispensatione erogare, et omnia, quae sacras reliquias huiusmodi contingunt, recte atque ordine disponere cupientes, nonnullos ex memoratis cardinalibus, ac aliquos curiae praedictae praefatos, aliasque viros religione, pietate, doctrina et rerum usu eximie praeditos selegimus, quorum consilio, operâ et industriâ tam gravem muneris nostri partem ad omnipotentis Dei gloriam, Ecclesiae honorem, ac spiritualem christifidelium aedificationem facilius implere valeremus. Hi vero subinde, prout rerum et negotiorum momenta postulabant, insimul convenientes, commissam sibi a nobis provinciam recte et fructuose, atque ex animi nostri sententiâ hactenus administrarunt. Quapropter speran-

tes in Domino non minus utiliter in futurum quoque desudaturam esse eorum industriad, ac salubris consilii, quod auctore Deo suscepimus, fructum, eodem adiuvante atque incrementum dante, perennare desiderantes,

§ 2. Motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, congregationem eiusdem S. R. E. cardinalium ac praefotorum, et aliorum virorum praedictorum, a nobis ut praefertur electorum et deputatorum, ac in futurum tam a nobis quam a successoribus nostris Romanis Pontificibus eligendorum et deputandorum, cum facultate omnem difficultatem ac dubietatem in Sanctorum reliquiis ant indulgentiis emergentem, quae ad fidei dogma non pertineat (nobis tamen et Romano Pontifice pro tempore existente circa graviora difficultioraque consultis) expediendi; ac, si qui abusus in eis irrepserint, illos, iudicii formâ plane poposita, corrigendi et emendandi; causas vero iudiciale formam requirentes ad proprios iudices remittendi; falsas, apocryphas indiscretasque indulgentias typis imprimi vettandi, impressas recognoscendi et examinandi, ac, ubi nobis seu Romano Pontifici pro tempore existenti retulerit, nostra seu illius auctoritate reliendi; reliquias de novo inventas, quas recollendae memoriae Innocentius III praedecessor noster in generali concilio Lateranensi publicâ veneratione colli, nisi prius auctoritate Romani Pontificis approbatas, prohibuit, recognoscendi quoque et examinandi; ac in concedendis indulgentiis, Sanctorumque reliquiis donandis moderationem adhiberi, omniaque pie, sanete et incorrupte fieri curandi, tenore praesentium perpetuo erigimus et instituimus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes Glossulae praeservativaæ.

litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, nec de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae a liove quolibet etiam substantiali et formalis ac ineogitato et inex cogitabili necessariamque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci ullo modo unquam posse,

*Clausula sub-
lata.* § 4. Sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis alterius iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignarerter, contigerit attentari.

*Derogatio con-
trarium.* § 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, nec non quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitatis alia roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis et locis, ac sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, seu aliâ quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, con-

firmatis et plures innovatis; quibus omnibus et signulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non antem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem *Transumpto-
rum fidem.* praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alienis notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fidem in iudicio et extra habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi iulii MDCCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 6 iulii 1669, pontif. anno iii.

CXV.

Concessio indulgentiae plenariae christifidelibus Italiae et insularum adiacentium divinam opem implorantibus pro liberatione civitatis Candiae et regni Cretae ab oppressione Turcarum.

**Clemens Papa IX
ad futuram rei memoriam.**

Quod iam plures indictis publice pre- *Exordium.*
cibus a Domino exercitum humili de-

votoque cordis affectu poposcimus, ut civitatem Candiae regni Cretae metropolim diutinā vehementique impiorum christiani nominis hostium Turcarum obsidione pressam liberare dignaretur, id nunc praecipue, cum iisdem Turcae, christiani exercitus adventum antevertere satagentes, civitatem praedictam effusatō i quam unquam rabie expugnare moluntur, ferventiori spiritus ardore, maioriisque animi contentione faciendum censemus, ut clementissimus Dominus noster, in cuius manu est liberare in multis et in paucis, Turcas praedictos, in multitudine contumaci et superbia nil nisi caedes et excidia spirantes, conterat et disperdat potentiam virtutis suac, ac fortissimis Christi pugilibus gloria pro eius honore sanctaeque eius Ecclesiae defensione certamina alacriter subeuntibus robur et fortitudinem, quae de caelo est, multiplicet, nostrosque labores et curas ac spem, quam in eius ineffabili bonitate collocavimus, laetam tandem victoriā solari dignetur.

Recenset in-
dulgentias iam
concessas.

§ 1. Nuperime siquidem omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui aliquam ex ecclesiis seu basilicis S. Ioannis in Laterano, ac Principis Apostolorum, et S. Mariae Maioris de Urbe (in quarum primā, feriā sextā ac sabbato currentis hebdomadae et dominicā immediate sequenti; in reliquis vero duabus, similiter feriis sextis et sabbatis proxime subsequentium hebdomadarum, ac dominicis pariter immediate sequentibus respective sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, quemadmodum in orationibus quadraginta horarum fieri consuevit, publicae venerationi exposi mandavimus) devote visitaverint, ac aliquo ex dictis sabbatis ieunaveriat, et vere poenitentes ac confessi idem sanctissimum Eucharistiae Sacramentum dominicā subsequenti sabbatum huiusmodi

sumpserint, ibique ante SS. Sacramentum praedictum publice venerationi ut praefertur expositum per aliquod temporis spatium, prout uniuersique suggesteret devotio, pias ad Deum preces effuderint, ut copias christianas suo divino auxilio ad defensionem et totalem liberationem civitatis Candiae et regni Cretae praedictorum ab oppressione Turcarum fovere et protegere dignetur, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concessimus.

§ 2. Ninc autem divinam opem similibus pietatis operibus in universā quoque Italia et insulis adiacentibus implorari cipientes, venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis et episcopis, aliisque ecclesiarum praelatis et Ordinariis civitatum et dioecesum, oppidorum, terrarum et locorum universae Italiæ et insularum adiacentium huiusmodi, seu eorum vicariis in spiritualibus generalibus, praesentium serie committimus et mandamus, ut, statim atque ipsarum praesentium litterarum transumpta, seu exempla, etiam impressa, ad eos pervenerint, in aliquibus suarum respective civitatum et dioecesum, oppidorum, terrarum et locorum ecclesiis per eos designandis memoratum sanctissimum Eucharistiae Sacramentum feriis sextis ac sabbatis et dominicis trium continuarum hebdomadarum publicae pariter fidelium venerationi exponi curent; nos enim de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui aliquam ex ecclesiis huiusmodi eo tempore, quo idem SS. Sacramentum publicae venerationi ibidem sic expositum fuerit, devote visitaverint, ac aliquo ex iisdem sabbatis pariter ieunaverint, et vere poenitentes ac confessi,

Eadem por-
tulanum
extendit.

die dominicā immediate sequenti sabbatū huiusmodi sacrā communione refecti fuerint, ac in eisdem ecclesiis ante praedictum SS. Sacramentum per aliquod temporis spatium, prout unicuique suggesteret devotio, pias ad Deum preces effundendo divinam opem pariformaliter invocaverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem similiter concedimus et elargimur. Regularibus vero utriusque sexus in clausurā viventibus, qui pariter uno ex dictis sabbatis ieunaverint, eorumque respective ecclesias in aliquo ex memoratis diebus visitaverint, ac vere poenitentes et confessi, sacrāque communione in aliqā ex dominicis huiusmodi refecti, Deum ut supra oraverint, ut eamdem plenariam indulgentiam et peccatorum remissionem consequantur indulgemus.

Trauenptis
les adhuc
da.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticā dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra habeatur, quae praesentibus ipsis haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII Iulii MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 17 iulii 1669, pontif. anno III.

CXVI.

Commissio archiepiscopo Mediolanensi procedendi contra expulsores inquisitoris Ianuensis, eorumque complices, cum facultatibus opportunis¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Dilecto filio nostro Alphonso S. R. E. presbytero cardinali Littae nuncupato, ecclesiae Mediolanensis ex concessione et dispensatione apostolicā praesuli,

Clemens Papa IX.

Dilecte fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus Expositio. filius Petrus Serista, sanctae Romanae et universalis inquisitionis procurator fiscalis, quod, cum dilectus filius sacerdos Michaël Pius Passus, frater expresse professor ordinis Praedicatorum in civitate et dominio Reipublicae Genuae contra haereticam pravitatem inquisitor et deputatus apostolicus nuper vi et armata manu a civitate et toto dominio Reipublicae per eiusdem magistratus et milites, propriae salutis immemores, non sine maximo populi scandalo expulsus fuerit; idem Petrus, quo iniuria et offensiones huiusmodi quantocutius, ut par est, reparari possint, super reparatione huiusmodi, neconon plenā reintegratione et libero exercitio eiusdem inquisitoris officii contra omnes delinquentes summarie agere intendit. Nobis propterea humiliter supplicari fecit ut de opportuno iustitiae remedio in praemissis providere de benignitate apostolicā dignaremur.

§ 2. Nos igitur, iustitiam unicuique ministrari ac delicta huiusmodi minime impunita remainere volentes, neconon Committe
archiepiscopo
processus con-
tra delinquen-
tes propter in-
rufaciam. causae seu causarum infrascriptarum statum et merita praesentibus pro plene et sufficenter expressis habentes, dictumque Petrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliiisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā lati, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes

et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, circumspetionis tuae per praesentes committimus et mandamus, quatenus, vocatis qui fuerint vocandi, causam et causas in terminis in quibus reperiuntur, quam et quas praedictus Petrus de et super praemissis contra omnes et singulos delinquentes ac quoscumque alios, etiam magistratum, consiliarios, gubernatores, dueem et Rempublicam ipsam, qui mandatum, auxilium, consilium, favorem seu ratihabitionem desuper praestiterunt expulsioni dicti inquisitoris, et quoquomodo dictae expulsionis complices fuerunt, prosequi et movere intendit, cum omnibus suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis et connexis, totoque negocio principali, summarie, simpliciter et de plano, et sine strepitu et figurâ iudicii, omnique et quacumque appellatione, reclamatione, recursu e restituzione in integrum remotis, anetoritate nostrâ apostolicâ prosequaris, audiâs, cognoscas, simulque et semel, et unicâ vel pluribus sententiis, si ita tibi videbitur, prout iuris fuerit, decidas, fineque debito termines, ac deinde sententiam huiusmodi exequaris, seu debittae executioni demandari cures, cum potestate subdelegandi in omnibus et singulis praemissis, ac aliis infra dicendis, et omnibus contentis in praesentibus litteris, unum vel plures, prout tibi videbitur: nos enim tibi citandi dictos delinquentes, omnesque alios quos opus fuerit, etiam per edictum publicum, constito etiam summarie de non tuto accessu, illisque et quibus tibi videbitur sub sententiis, censuris et poenis inhibendi, contradictores in illas, servatâ formâ concilii Tridentini, incidisse declarandi, aggravandi, reaggravandi et interdicendi, auxiliumque brachii secularis ad hoc si opus fuerit invocandi,

ac attentata et innovata quaecumque, prout de iure, in primis et ante omnia revocandi, neconon delinquentes et alias supradictos, quatenus opus sit, debitum poenis afficiendi et puniendi, aliaque omnia et singula in praemissa et circa ea quomodolibet necessaria et opportuna faciendi, dicendi, gerendi, exercendi et exequendi, plenam et amplam facultatem, dictâ auctoritate, earumdem tenore praesentium, tribuum et impar-timur.

§ 3. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, aliquoqne apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus⁴ constitutionibus et ordinationibus, neconon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; aut si aliquibus communiter vel divisim ab Apostolicâ sit Sede indultum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem; quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xix iulii MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 19 iulii 1669, pontif. anno III.

⁴ Desunt verba *concilii editis* (R. T.).

CXVII.

Suspensio iuris conferendi beneficia in civitate, patriâ et dioecesi Leodiensi sita in aliquibus mensibus per obitum vacantia, universitati Lovaniensi illiusque facultati artium a Sede Apostolicâ concessi¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Motu p.m. § 1. Romanus Pontifex aequi bonique assertor, atque gratiarum dispensator in terris a Domino constitutus, personas quidem litterarum studiis ad Dei gloriam Ecclesiaeque honorem et praesidium, praesertim in universitatibus studiorum generalium a Sede Apostolicâ institutis, laudabiliter incumbentes, privilegiis et gratiis benigno liberalique animo decorare atque fovere studet; summam tamen iustitiae rationem habens, si quando personas sic privilegiatas, privilegiorum atque gratiarum huiusmodi praetextbox, a iuris atque iustitiae et aequitatis orbitâ deflectere, nec, paternis licet erebrisque adhortationibus clementer admonitas, in viam reverti² conspicit, eas canonicae animadversio- nis re medio ad debitae observantiae, devotionis et obedientiae tramitem revocare satagit, sicut, omnibus maturae³ considerationis trutinâ perpensis, rationi consentaneum esse in Domino arbitratu⁴.

Motiva. § 2. Ad nostri siquidem apostolatus notitiam pervenit, quod dilecti filii rectores ac magistri, rectores et scholares, ne non decani seu vicedecani facultatis artium, ac conservatores privilegiorum universitatis studii generalis oppidi Lovaniensis, olim Leodiensis, nunc Mechli-

nensis diocesis, a felicis recordationis Martino Papa V praedecessore nostro erectae et institutae, plurimis abhinc annis privilegiis, facultatibus, gratiis et indultis, eidem universitati tam a dicto Martino praedecessore quam a recolendae memoriae Paulo II, Sixto IV, Leone X, Adriano VI, Clemente VII, Paolo III, Pio IV, Gregorio XIII ac Paulo V, et forsan aliis Romanis Pontificibus praedecessoribus pariter nostris, respective concessis et confirmatis, abutuntur circa nominationes ad beneficia ecclesiastica in Belgicis ditionibus consistentia, ac collationes et provisiones eiusmodi beneficiorum in civitate, patriâ et dioecesi Leodiensi sitorum, ne non exercitium iurisdictionis praedictis conservatoribus per privilegia huiusmodi attributa; quippe qui ad beneficia ecclesiastica valorem annum centum dicatorum auri de camerâ excedentia nominare, ac nominationes huiusmodi sedibus episcopilibus et archiepiscopilibus ac praeflatulis collatorum Ordinariorum vacantibus facere, et plura beneficia incompatibilia eisdem personis conferre seu eas ad illa nominare, quinimo beneficia ecclesiastica, de quibus per coadiutorias cum futurâ successione ab hac sanctâ Sede provisum fuerat, conferre pariter seu ad illa nominare, aliosque similes excessus privilegiorum, facultatum, gratiarum et indultorum praedictorum dispositioni plane contrarios committere, et conservatores praedicti de causis, non solum in quibus agitur an beneficia in mensibus apostolicis vel Ordinariorum aut vero in illis qui dictae universitati concessi sunt vacaverint, sed etiam ubi tractatur utrum beneficia huiusmodi eiusdem Apostolicae Sedis dispositioni aliter quam ratione vacationis in mense apostolico reservata seu affecta sint, nec ne, cognoscere praesumpserint, ta-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit reversi (R. T.).

³ Edit. Main. legit mature (R. T.).

⁴ Male edit. Main. legit arbitramur (R. T.).

metsi nihil horum eis ex privilegiorum, facultatum, gratiarum et indultorum huiusmodi tenore permissum sit, sed haec oinna nulla penitus, invalida et attenuata existant; et, quod Sedis Apostolicae dignitatem auctoritatemque magis laedit, citationes, inhibitiones, monitiones, mandata, sententias et decreta ac incursum excommunicationis aliarumque censurrum declaraciones, etiam aggravatorias et reaggravatorias, in eos propter excessus huiusmodi ac ab ipsis respective provisos a sacri palatii auditorio legitimate emanatas et emanata, nulliter et de facto cassare et annullare, ac tam provisos a Sede praedicta, quam capitula ecclesiarum, aliasque personas ecclesiasticas huic sanctae Sedi devotas, ac ipsius Sedis eiusque delegatorum auditorii praedicti mandatis ut par est obsequentes, arrestis, sequestrationibus et detentionibus fructuum et reddituum ecclesiasticorum, aliisque modis huiusmodi perturbare et inquietare ausi fuerint, et in praesens audeant: super quibus frequentes ad nos ethanc sanctam Sedem variorum ab eadem Sede de beneficiis ecclesiasticis praesertim in civitate, patria et dioecesi Leodiensi consistentibus provisorum querelae pervenerunt, nobis humiliter supplicantium ut in praemissis de opportuno remedio providere, gravibusque scandalis inde nascentibus occurrere de benignitate apostolicâ dignarumur. Et nos quidem, cum ex debito pastoralis numeris nobis divinitus impositi, quo populorum quieti, quantum nobis ex alto conceditur, consulere, non straque et dictae Sedis iura tueri adstringimur, preces tam iustas negligere excessusque praedictos dissimulare non valeremus, pro singulari paternae nostrae erga universitatem praedictam, quam memorati Romani Pontifices praedecessores nostri, ut illam eiusque scholares

et personas ad sacrarum aliarumque bonarum litterarum studia excitarent, illorumque devotionem et reverentiam erga hanc sanctam Sedem foverent, tot tantisque et tam luculentis privilegiis atque praerogativis decorarunt, charitatis affectu omnes suaviores benignioresque vias tentavimus, operam sedulo dedimus, tum paternis admonitionibus, tum personarum doctrinâ et morum gravitate spectabilium dictaeque universitati benevolarum insinuationibus, injectâ quoque aliquâ spe novarum gratiarum, et etiam iustae indignationis nostrae timore suaviter suggesto, ut res omnis coram dilecto filio Carolo Antonio Airollo abate ecclesiae S. Abundii, nostro et dictae Sedis in Belgicis ditinibus internuncio, in id quod aequum est redigeretur. Verum haec omnia in cassum ceciderunt. Illic, licet ex sacrorum canonum praescripto privilegia amittere meruissent eo quod concessâ sibi facultate fuerint abusi, attamen paternae nostrae benignitatis memores, et poenitentiae locum relinquiere volentes, et mitius agendo, omnium et singulorum privilegiorum, facultatum, gratiarum et indultorum praedictorum litterarumque apostolicarum tam sub plumbo quam in simili formâ Brevis a memoratis praedecessoribus nostris desuper emanatarum tenores et datas etiam veriores, aliaque omnia et singula, etiam specificam et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter ac de verbo ad verbum nihil penitus omissis insertis et expressis ac specificatis habentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ius et facultatem ac indultum conferendi beneficia cum curâ et sine curâ secularibus con-

Suspensio
privilegiorum.

ferri et per clericos seculares regi et gubernari solita, in civitate, patriâ et dioecesi Leodiensi consistentia, et pro tempore per obitum dumtaxat in certis tunc expressis mensibus vacantia, etiam si canonicatus et praebendae, personatus, administrationes et dignitates cuiuscumque qualitatis et valoris sint, exceptis certis itidem tunc expressis beneficiis, a praedicto Paulo V praedecessore per suas sub plumbo kalendis decembbris anno Incarnationis Dominicæ MDCXIV desuper expeditas litteras decano seu vicedecano praedictae facultatis artium sub certis modo et formâ tunc expressis, loco iuris seu facultatis nominandi quod seu quam idem Paulus praedecessor per dictas litteras perpetuo abrogavit, itidem perpetuo concessum seu concessam, tenore praesentium ad nostrum et dictae Sedis Apostolicae beneplacitum suspendimus, ac suspensum et suspensam esse et fore decernimus et declaramus.

Provisiones alter factas ceteraque acta ir- ritat Pontifex

§ 3. Decernentes pariter quaecumque collationes et provisiones canonicatum et praebendarum, personatum, administrationum et dignitatum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, in civitate, patriâ et dioecesi Leodiensi consistentium praedictorum pro tempore vacantium, et de illis provisorum in illorum possessionem immissiones, ac etiam nominationes ad eadem beneficia praetextu abrogati ut praefertar iuris nominandi, si quas, suspensione huiusmodi durante, forsitan a pro tempore existente decano seu vice-decano dictae facultatis artium, etiam de consensu receptoris et procuratorum quatuor nationum eiusdem facultatis, seu maioris partis eorum, aut aliâs quomodolibet, seu ab aliis quibusvis personis dictae universitatis, tam coniunctim quam divisim, et aliâs quomodo cumque et qua-

littercumque fieri contigerit, nullas prorsus ac irritas, inanes et invalidas, nulliusque roboris et momenti, ac viribus et effectu penitus et omnino vacuas fore, nec euquam titulum etiam coloratum aut possidendi vel detinendi causam ullatenus tribuere; citationes quoque, munitiones, mandata, decreta, processus, sententias, censorum fulminationes, auxilii brachii secularis invocationes, et acta judicialia et extrajudicialia quaecumque, si quae a conservatoribus praedictis, vel aliis iudicibus quibuscumque, seu eorum aliquo, ad instantiam eorum, quibus beneficia huiusmodi, suspensione praedictâ durante, de facto collata essent, seu aliâs quomodolibet, pro tuendis seu ad effectum deducendis huiusmodi collationibus seu provisionibus, fieri, mandari, decerni, relaxari, ferri vel pronunciari contingat, cum omnibus et singulis inde forsan quomodolibet secuturis, nulla pariter et invalida, irrita, inania, de facto praesumpta, ac prorsus attenuata et vitiosa fore, neminemque prorsus arctare et afficere, sed nullatenus attendenda fore et esse; collationem vero omnium et singulorum beneficiorum in civitate, patriâ et dioecesi Leodiensi praedictis consistentium huiusmodi, quae in mensibus memoratae universitati seu facultati artium ut praefertur concessis durante suspensione huiusmodi vacaverint, ad nos et hanc sanctam Sedem spectare et pertinere, nec quemquam etiam vigore euinsecumque indulti a nobis et Sede praedictâ concessi desuper quidquam praetendere aut se intromittere posse; praesentes autem litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod rector, magistri, doctores aliquique graduati et scholares ac conservatores privilegiorum universitatis praedictae, et praesertim decanus seu vice-decanus facultatis artium huiusmodi,

El vacationes durante suspen- sione ad san- tam Sedem pertinere da- cerunt.

ac receptor et procuratores quatuor nationum eiusdem facultatis, et alii qui libet quacumque ecclesiasticā vel mundanā dignitate vel potestate praediti et fungentes, cuiusvis status, gradus, ordinis, praeeminentiae, conditionis et qualitatis existant, aut aliās specieā et individuā mentiōne et expressione digni,
C. n. die prae-
scriptivae. in praemissis seu eorum aliquo ius vel interesse habentes seu habere quomodolibet praeſtendentes, illis non censerint, nec ad ea vocati, citati et auditū, neque causae, propter quas praeſentes emanarint, ſufficienter deductae, verificatae et iuſtificatae fuerint, aut ex alia quacumque quantumvis legitimā et iuridicā ac piā et privilegiatā causā, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuriſ clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laeſionis, nullo unquam tempore de ſubreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis noſtræ aut interesse habentium seu habere praeſtendentium consensus, aliove quolibet etiā quantumvis magno, formalī, ſubſtantiali ac incogitato et inexcogitabili defectu notari, impugnari, infringi, retractari, limitari, ad viam seu terminos iuriſ aut privilegiorum dictae universitatī eiusque facultati artiū quomodolibet conſessorum reduci, aut in controvēſiam vocari, seu aduersus ipsas praeſentes litteras aperitionis oris, reſtitutionis in integrum, aliudve quocumque iuriſ, facti vel gratiae remedium impetrari seu intentari, aut impetrato vel etiā motu, ſcientiā et potestatis plenitudine paribus concesso vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullo modo posse, sed eadem praeſentes litteras firmas, validas et efficaces exiſtere et fore, ſuſque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos quovis modo ſpectat et ſpectabit in futurum, in omni-

bus et per omnia inviolabiliter et inconcussè observari, ſicq; et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam caſarum palatii apostoliči auditores, dictaque universitatis privilegiorum conservatores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere Cl. n. die sub-
lata. delegatos et Apostoličae Sedis praedictae nuncios et internuncios, aliosque quoslibet quacumque praeeminentiā et potestate fungentes et functuros, ſublatā eis et eorum cui libet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auſtoritate, in quaenamque causā et instantiā indicari et definiri debere, ae irritum et inane quidquid ſecus ſuper hiſ, quacumque auctoritate, ſcienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Quocirca venerabili fratri Augustino archiepiscopo Trapezungino, et pro tempore existenti noſtro et Sedis ad tractum Rheni et partes inferiores Germaniae nuncio, per praeſentes motu pari committimus et mandamus, quatenus ipſe, tamquam ad hæc ſpecialiter delegatus cum facultate ſubdelegandi, per ſe, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quotiescumque pro parte intereffe in praemissis habentium, seu alicuius eorum, desuper fuerit requiſitus, eadēm praeſentes litteras et in eis contenta quaecumque ſolemniter publicans, illisque efficaſis deſectionis praedictio aſſiſtens, faciat auctoritate noſtrā ipsas praeſentes litteras et in eis contenta huicmodi per rectorem, magistros, doctores, aliosque graduatos, ſcholares, decanum et vice-decanum facultatis artium, receptorem et procuratorem nationum universitatis praedictae, aliosve quoslibet, in omnibus et per omnia inviolabiliter et illibate observari, nou permittens quecumque contra ipsarum litterarum diſpoſitionem quomodolibet indebitē moleſtari, perturbari vel inquietari, contra-

Exequatoria
deputat.

dictores quo-libet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris¹ et facti remedias, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras ipsas aggravando et reaggravando, interdictum ecclesiasticum apponendo, invocato etiam, quatenus opus fuerit, auxilio brachii secularis.

*Derogat con-
tractus.*

§ 5. Non obstantibus piae memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris pariter nostri de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, ac de iure quae-sito non tollendo, aliisque nostris et cancellariae apostolicae regulis, ceterisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus², constitutionibus et ordinationibus, neconon, quatenus opus sit, universitatis Lovaniensis et facultatis artium huiusmodi, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, et quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, ac Romanae curiae aliisve quibuslibet stylis et usibus, etiam quantumvis antiquis et inveteratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis universitati Lovaniensi eiusque facultati artium huiusmodi, ac earum respective rectoribus, magistris, doctoribus, graduatis, scholaribus, decanis, vicedecanis, receptoribus, procuratoribus nationum, facultatibus, conservatoribus privilegiorum, ac suppositis et personis quibuslibet, aliisve quibusvis quomodolibet numerupatis et qualificatis, per memoratos Martinum V, Eugenium IV, Paulum II, Sextum IV, Alexandrum VI, Leonem X, Adrianum VI, Clementem VII, Paulum III, Pium IV, Gregorium XIII et Paulum V, aliasque forsitan Romanos Pontifices prae-

¹ Vocem iuris nos addimus (R. T.).

² Deest vel specialibus (R. T.).

decessores nostros, et Sedem praedictam, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, seu etiam ad imperatorum, regum, reginarum, archiducum, ducum et aliorum principum, neconon S. R. E. cardinalium, archiepiscoporum, episcoporum, aliorumque quorumlibet quavis ecclesiasticâ vel mundana dignitate, praecellentia et potestate fulgentium instantiam, seu eorum intercessione vel contemplatione, sub quibusvis verborum formis, ac eum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, mentis attestativis, restitutivis, posteriore datam eligendi facultatem, quam nemini contra praesentes litteras suffragari volumus, continentibus, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, in genere vel in specie, seu aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac etiam pluries et quantisunque vicibus confirmatis, approbatis, iteratis et innovatis (etiamsi in eisdem litteris inter alia caueatur expresse quod illis per quascumque apostolicas etiam in formâ Brevis et sub nomine camerae apostolicae pro tempore expeditas, seu dictae Sedis eiusque legatorum aut nunciorum litteras¹, etiam quaslibet generales vel speciales, etiam derogatoriarum derogatorias, aliasque efficaciores et insolitas clausulas, neconon irritantia et alia decreta in se continentes, et sub quibusvis verborum formis et expressionibus conceptas, derogari nullatenus possit, nec derogatum censeatur, nisi earumdem litterarum tenor de verbo ad verbum nihil penitus omisso insertus, ac urgens et sufficiens causa expressa, et per triunas distinctas litteras illarum tenorem continentis tribus distinctis vicibus cum trium mensum intervallo praedictae universitati legitime intimata et insinuata,

¹ Male ed. Main. legit litteris (R. T.).

ac derogationes ipsae motu et scientia similibus factae fuerint, appareatque Romanum Pontificem illis expresse derogare voluisse, et aliter pro tempore factas derogationes nullius roboris vel momenti sint, et nemini suffragentur, ac pro infectis et non concessis haberi debent, quodque rector, doctores, magistri, scholares, ceterique legentes dictae universitatis, seu aliae illius personae quaecumque, vigore quarumcumque litterarum a Sede praedicta seu illius legatis, delegatis et subdelegatis, aut alias quomodolibet emanatarum et concessarum, in quibusvis eorum causis civilibus, criminalibus et mixtis extra muros dieti oppidi Lovaniensis in primâ instantiâ trahi, citari vel conveniri aut alias ad iudicium evocari non possint, dummodo eoram aliquo ex conservatoribus praedictis in dicto oppido parati sint quibuscumque poscentibus de instantiâ respondere, sed ipsi rector, doctores, magistri et scholares adversarios suos, dummodo Sedis praedictae officiales, aut in Romanâ curiâ praesentes non sint, eoram aliquo ex iisdem conservatoribus trahere, convenire et ad iudicium evocari facere in primâ instantiâ, ut praefertur, libere et licite valeant); quibus omnibus et singulis, etiamsi in eis alia quaecumque etiam de necessitate specifico exprimentia contineantur, et pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaecumque alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas, occasiones et causas, etiam quantumvis praegnantes, pias et privilegiatas, praesentibus pro plene et sufficienter ac de verbo ad verbum nihil penitus omissa

insertis et expressis ac exactissime ad ductis et accuratissime servatis et specificatis respective habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, derogamus, nosque ex urgenti et sufficienti causa derogare et derogatum velle declaramus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastice dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ubique habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si originaliter exhibitae forent et ostensae; utque ipsae praesentes litterae, seu earum transumpta, sive exempla huiusmodi, ad valvas cathedralis Leodiensis, ac Tongrensis et S. Trudonis oppidorum Leodiensis dioecesis collegiarum ecclesiarum publicentur et affigantur, siveque publicatae et affixae rectorem, magistros, doctores, scholares, decanum, vicecanum, conservatores et alios praefatos, ceterosque quos quomodolibet concernunt, perinde afficiant et aretent, ac si illorum cuilibet personaliter notificatae et intimatae fuissent.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub aunculo Piscatoris, die XIII septembris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 13 septembris 1669, pontif. anno m.

CXVIII.

Diversae facultates et ordinationes circa exercitium muncri ac dependentiam missionariorum regularium cuiusvis Ordinis, etiam Societatis Iesu, a vicariis apostolicis apud Sinas¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Fides transumptorum.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Exordium. Speculatorum domus Israel, quae est sancta Dei Ecclesia¹, in terris a Domino constituti, ad illa praecepuae charitatis atque vigilantiae nostrae pastoralis studia convertimus, quae christiana rei propagationem concernunt, ut illis certam atque prudentem ex solita huius sanctae Sedis prudentia et rectitudine normam tradamus, et, sublatis dubiis atque controversiis quae inter operarios in vineam Domini missos in eaque sedulo laborantes enascerent illorumque labores et laborum fructum turbare vel impedire possent, omnia pie saneteque (quantum Dominus donare dignatur) disponere satagamus, quo optati surgant benedicente Domino fructus, ac ad maturitatem perdueantur, sanctaque Mater Ecclesia uberioribus atque laetioribus in dies gaudeat inermentis.

Expositio. § 1. Cum itaque, sicut venerabilis frater Franciseus episcopus Eliopolitanus, vicarius apostolicus in regno Tunchini eum administratione provinciarum Sinae huic regno adiacentium, videlicet Ianuam, Queicken, Hauquang, Sueenen, Quengsin et Laos, a felicis recordationis Alexandro Papa VII praedecessore nostro constitutus ac deputatus, tam suo quam venerabilis pariter fratris Petri episcopi Beryten, vicarii apostolici Cochinchinæ cum administratione infrascriptarum provinciarum Sinae, videlicet Ceciang, Forchien, Quanting, Chiemsii, insulae Haynaum, et aliarum insularum, atque etiam episcopi Metellopolitani consecrati aut mox consecrandi, vicarii apostolici Nanchini Sinarum eum administratione provinciarum Pechuin, Kiansii, Kantingz, Ilonau, Kensii, Coreae et Tartariae ab

ab codem Alexandro praedecessore pariter constitutorum, cum extensione administrationis dicti episcopi Metellopolitani ad civitatem Juthiae totumque Siam regnum a nobis nuper facta, non in omnibus nobis exponi fecit, in dietis regnis et provinciis reperiantur diversorum Ordinum religiosi, tam a suis respective superioribus generalibus, quam a congregazione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis Propagandæ Fidei praepositorum destinati, qui in missionibus ibidem sub directione suorum respective praepositorum aut praefectorum operam navant; eorumque nonnulli, ut necessarios operarios multiplicarent, aliquos ex ferventioribus neophytis catechistas efficerint, illaque sibi snaeque directioni quibusdam votis adstrinxerint; praedicti vero episcopi vicarii apostolici humiliter a nobis postulaverint ut auctoritate nobis a Domino traditâ deceernere atque declarare dignaremur:

4º An aliqua sit inter vicarios apostolicos et regulares praedictos subordinationis, et in quibus hi ab illis dependere debeant:

2º An catechistæ per vota regularibus facta eximantur a iurisdictione eorumdem vicariorum apostolicorum:

§ 2. Nos, attentes eo potissimum fine in Sinam, Tunchinum, Cochinchinam, Siam et alia vicina regna missos ibique constitutos esse episcopos vicarios apostolicos, ut ex christianis indigenis seu incolis illarum partium instituerentur clerici et sacerdotes, ac, crescente fide fideliumque numero, disciplinae ecclesiasticae usus paulatim introduceeretur, considerantesque ex independentiâ plurimorum operariorum in iisdem locis, praecepue cum ab hac sanctâ Sede valde sint remota, oriri facile posse dissensiones, rixas, divi-

Pontifex d-
cerait prout in
rubrica.

1 Edit. Main. legit Ecclesiae (R. T.).

siones, et schismata in christiana religionis detrimentum atque perniciem eruptura, nisi illis mature ocurratur, de memoratorum cardinalium consilio, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, decernimus statuimus et ordinamus quod praedicti episcopi vicarii apostolici ab omnibus et singulis religiosis cuiuslibet Ordinis, congregations et instituti, etiam Societatis Iesu, in praedicta regna et provincias sive a suis successoribus missi sint sive a nobis aut congregatione eorumdem cardinalium specialiter deputati, exigere possint et debeant ut suas patentes seu alias quascumque eorum missionis, destinationis, constitutionis et deputationis litteras exhibeant, iisque qui illas exhibere recusaverint, tamquam Sedis Apostolicae delegati, prohibere ne facultates sibi per litteras huiusmodi concessas exerceant; ipsique regulares licentiam exercendi suas facultates petere teneantur ab iisdem episcopis vicariis apostolicis, quam isti denegare non debeant nisi in easu gravis causae dictae congregationi cardinalium communicandae. Porro dicti regulares, in defectu sacerdotum seculiarum, non solum titulo charitatis, sed etiam institutione, curam animalium teneantur exercere, et, quatenus id facere recusent, a vicariis apostolicis ad tale munus obeundum cogi possint. Quotiescumque vero regulares sub titulo missionariorum curam animalium exercebunt, subditi sint quoad functiones parochiales visitationi et correctioni vicariorum apostolicorum, aut provicariorum eorumdem, iuxta constitutionem recolendae memoriae Gregorii Papae XV praedecessoris pariter nostri, quae incipit *Inscrutabili Dei providentia*, etc., anno Incarnationis Dominicæ MDCXXII, nonis februarii editam, nec sine licentiâ eorumdem vicariorum apo-

stolicorum, et multo minus contra eorum voluntatem, liceat regularibus aedicare et aperire ecclesias in locis ubi ipsi vel alii missionarii alterius Ordinis seu presbyteri seculares similiter missionarii ecclesias habent, ubi vero aperatae non sint, possint ad formam privilegiorum et facultatum ipsis concessarum.

§ 3. Cum autem, p[re]a multitudine neophytorum in unâ provinciâ aut civitate, ^{Quae submissionariorum facultates et vicariorum apostolicorum.} vel provinciarum ^t amplitudine, unus aut alter qui eis praesunt missionarii non sufficiunt, aliquique suppetunt sacerdotes seculares aut religiosi, licet alterius Ordinis, quorum tamen subsidium nec illi quaerunt, nec oblatum recipiunt; tunc, habito dumtaxat respectu ad christianorum necessitatem, possint et debeant vicarii apostolici praedicti operarios multiplicare, parochias dividere, aliaque eiusmodi facere iuxta praescripta a sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis. Possint quoque iudem vicarii apostolici exigere a regularibus rationem executionis piarum voluntatum quatenus ad illas exequendas illi depentur. Praeterea iuxta constitutionem recolendae memoriae Urbani Papae VIII praedecessoris pariter nostri, quae incipit *Ex debito pastoralis officii*, etc., si forte aliquae controversiae inter religiosos dictarum partium (quod Deus avertat) oriuntur, memorati vicarii apostolici, tamquam Sedis Apostolicae delegati, illas decidere et terminare possint et debeant. Si vero graviora quaedam negotia occurrerint, ea ad nos et Romanos Pontifices successores nostros quantocutius ab iisdem vicariis apostolicis referantur, ut quod in illis statendum fuerit, maturâ consultatione adhibita, decernatur.

^t Male ed. Main. legit *provincia earum pro provinciarum (R. T.)*.

Vota catechistarum statutimus pariter et ordinatatem vicariorum apostolorum.

§ 4. Ad haec quoad vota catechistarum statutimus pariter et ordinatatem vicariorum apostolorum.

regulares eos obstringunt eisdem non impedire sui officii exercitium sub directione dictorum vicariorum apostolicorum eorumque provicariorum, nec istud impediri posse a regularibus tamquam eis vigore dicti voti catechistae omnimode subditi sint; quinimo votum huiusmodi in hac circumstantia nullum esse declaramus. Volentes ab iisdem vicariis apostolicis posse dictos catechistas compelli ut sub eorum directione et dependentia sua munia exerceant. Et quatenus regulares de facto adstringerent catechistas ad similia vota et alias obligationes, quibus a vicariis apostolicis independentes remanerent, posse eosdem vicarios apostolicos publica significatione manifestare regularibus, atque his intimare, ut abstineant ab usu, seu verius abusu, catechistas voto obedientiae erga se ipsos privative quoad vicarios a Sede Apostolicâ deputatos obstringendi.

Aliae vicariorum apostolicorum facultates.

§ 5. Insuper volumus ut ad vicarios apostolicos intra fines suorum vicariatum praecipue spectet, maxime in concursu visitationis, ea inspicere quae spectant ad fidem, bonos mores et administrationem sacramentorum baptismi, matrimonii et aliorum ad cultum divinum, ad preces publicas, ad imaginum reliquiarumque cultum; competit quoque dictis vicariis apostolicis facultas super novis miraculis et martyribus processum instituendi, et ad memoriam cardinalium congregationem transmittendi, necnon circa observationem festorum rituumque ecclesiasticorum statuendi quaecumque opportunita videbuntur, secundum decreta Romanorum Pontificum locorumque circumstantias. Ac ad eosdem vicarios apostolicos etiam

spectet verificare et publicare quascumque litteras apostolicas, constitutiones et rescripta Romanorum Pontificum, quae locorum Ordinariis dirigi solent, imilae quoque, indlgentias, sacrarumque congregationum ordinationes. Porro unicuique memoratorum episcoporum vicariorum apostolicorum sex notarios apostolicos creandi et instituendi facultatem, dictâ auctoritate, harum serie, tribuimus et impertimur. Ceterum has omnes facultates dictis vicariis apostolicis ita elargimur et concedimus, ut extra eorum limites excurrere ipsis nullo modo liceat, quod quidem omnino vetamus et prohibemus: salvâ semper in praemissis auctoritate praefatae congregations cardinalium negotiis Propagandae Fidei praeceptorum.

§ 6. Mandantes propterea, in virtute *Poenae contra inobedientes.* sanctae obedientiae ac sub indignationis nostrae aliisque nostro seu dictae cardinalium congregationis arbitrio impoendis poenis, omnibus et singulis regularibus praedictis, aliisve quibuslibet ad quos spectat et pro tempore quovis modo spectabit, ut omnia et singula praemissa exacte, inviolabiliter et inconcussa observent et adimpleant;

§ 7. Ac decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros, effectus sortiri et obtinere, ac memoratis vicariis apostolicis in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sieque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 8. Non obstantibus apostolicis, ae *Contrariis derogat.* in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus

vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, neenou, quatenus opus sit, quorumvis Ordinum, congregationum, societatum, etiam Iesu, et institutorum, ac ecclesiarum, monasteriorum, provinciarum, conventuum, domorum, collegiorum et locorum regularium quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulxit et litteris apostolicis, quibusvis Ordinibus, congregationibus, societatibus, etiam Iesu, et institutis, ac ecclesiis, monasteriis, provinciis, conventibus, domibus, collegiis et locis regularibus, illorumque superioribus et personis quibuscumque, sub quibusvis verborum tenoribus et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, et de apostolicae potestatis plenitudine, ac consistorialiter, et alias quomodolibet, in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et plures innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissio, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo labore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxal, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumpto
rom. d'les.*

§ 9. Volumus autem ut earundem

praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII septembris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 13 septembris 1669, pontif. anno III.

CXIX.

Confirmatio et extensio decretorum Alexandri VII et cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum de nonnullis abusibus ecclesiasticorum in Indiis Orientalibus degentium tollendis.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

In excelsâ Sedis Apostolicae speculâ, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae sapientiae atque bonitatis abundantiam constituti, vigilantiae nostrae oculos per universas christiani orbis partes iugiter circumserimus, et sollicitis studiis providere satagimus ut divinus cultus ubique floreat, populorum devotio excitetur et foveatur, ac omnium christifidelium, praesertim in remotissimis partibus degentium, quieti et animarum saluti opportune consulatur. Hoc consilio ea, quae pro salubri illorum directione a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, eorumque iussu, pie prudenterque decreta atque constituta fuisse comperimus, ut firmius subsistant et serventur exactius, apostolici muniniss nostri patrocinio corroboramus,

Prooemium.

ac opportune extendimus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, Ecclesiae honorem, spiritualemque eorumdem christifidelium aedificationem et consolationem salubriter expedire in Domino arbitramur.

Decreta Ale-
xandri VII reflo-
ruuntur. § 1. Dudum siquidem emanarunt a felicis recordationis Alexandro Papa VII praecessore nostro litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

Alexander Papa VII, ad futuram rei memoriam. Sacrosancti apostolatus officii, quo divinâ disponente clementiâ catholicae Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, praesidemus, sollicitudo nos monet, ut noxia quaecumque a dominico grege, quantum nobis ex alto conceditur, removere studeamus. Cum itaque ad aures nostras devenerint querimoniae christifidelium Goae, atque in adiacentibus insulis decentium, de nonnullis abusibus ecclesiasticorum, eorum praecipue penes quos ipsorum christifidelium spirituale regimen ac cura residet: nos, praedictis abusibus, quantum irreperserint, quantocitius occurri, aut saltem praeccaveri ne illi in posterum contingent, volentes, de nonnullorum venerabilium fratrurn nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium ex congregacione negotio Propagandae Fidei praeposita, quibus querimonias huiusmodi discutiendas remisimus, consilio, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, statuimus, praecipimus et mandamus, sedulo, inviolabiliter et exaete servari ab omnibus et singulis, ad quos spectat et in posterum spectabit, decreta infra scripta, videlicet :

I. Caveant parochi, ant ecclesiastici quicunque, sive seculares sive regulares, ne in posterum nullo pacto cogant panperes ad operas seu laborem impendendum pro suis ecclesias, non perso-

luta iustâ mercede, nisi id sponte et ex pietate praestare voluerint: multoque minus audeant eos mulctare, qui renuerint.

II. Cum iis, qui saero, etc. *omittitur residuum Constitut. CLXXXVI (al. 485) Alexandri VII, sub datum XVIII ianuarii MDCLVIII, quae est in tom. XVI, pagina 326).*

§ 2. Et subinde congregatio tunc existentium S. R. E. cardinalium, negotiis Propagandae Fidei praeposita, alia nonnulla decreta die XXII iulii MDCLVIII edita tenoris sequentis, videlicet:

« Ad melius et facilius occurrendum necessitatibus spiritualibus christifidelium in Indiis Orientalibus decentium saera congregatio de Propaganda Fide decrevit :

I. Ut parochi non naturales illarum partium, sive regulares sive seculares sint, teneantur omnino habere apud se cappellatum natalibus et origine Indum pro confessionibus audiendis et diebus festis hortationibus ad populum linguâ vernacula habendis, ne, tali auxilio destituti, in ea qua initiati sunt orthodoxâ fide langueant ac paulatim deficiant, iisque pro sustentatione et labore, ubi populus ipse id sponte non praestiterit, congruum suppeditent stipendum.

II. Praecepit iisdem parochis¹, certisque quarumcumque ecclesiarum superioribus, ut nedum sacerdotes indigenas in eorum ecclesiis celebrare volentes non arceant, verum etiam perurbaniter exceptiant, quo frequentius illic redeant ad omnipotenti Deo immolandum, sentiantque christianam charitatem omnes acquis officiis amplexari.

III. Ut vero fides adhuc in iis regionibus pubescens litterarum alimento coalescat, et pueri reddantur idonei ad res ecclesiasticas percipiendas, iisdem pa-

¹ Edit. Main. legit *parochiis* (R. T.).

Decreta sa-
crae congrega-
tions de Pro-
paganda Fide.

rochis et maxime pagorum et villarum iniungit, ut eos vel per se vel per capellanos naturales, si tales ipsi non sunt, ultra fidei christianaे rudimenta, grammatices etiam institutionem, ceterasque artes liberales, quoad fieri poterit, edocent.

iv. Decrevit, quoniam, ut auditum est, in processionibus solemnis, etiam SS. Corporis Christi, ex gentilium moribus ritus aliqui sive aetus irreperserunt, qui, licet honoris et maioris cultus gratia exhibeantur, maiestatem nihilominus christianaे religionis non minimum decent, sacra congregatio vetuit ne imposterum permittantur, et areceatur omnino quidquid ludici aut minus gravis speciem aliquam habuerit: nullo modo autem liceat ecclesiasticis et praecepue regularibus, praetextu dignitatis, gradus aut officii, umbellam in iis gestare: sed, quo maiori praefulgent dignitate, eo demissius divinae maiestati obsequium prae stare, aliosque christianos humilitatis exemplo praeire nitantur.

Datum Romae die xxu iulii MDCLVIII.

Praedicta
Pontifex confir.
mat.

§ 3. Nunc autem nos, spiritualibus christifidelium non solum Goae et in insulis adiacentibus sed etiam in universis Indiarum Orientalium regnis, provinciis et regionibus degentium necessitatibus prosperisque in via Domini progressibus pastorali sollicitudine atque charitate salubriter consulere cupientes, de venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum consilio, litteras Alexandri praedecessoris, et subinde emanata decreta praeinserta, omniaque et singula in eis respective contenta et expressa, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, perpetuo approbamus, confirmamus et innovamus, illisque inviolabilis apostolicae firmatis robur adiicimus, ac illa omnia et

singula ad omnia Indiarum Orientalium regna, provincias et regiones extendimus et ampliamus, ibique locum habere decernimus, ac per quascumque personas etiam regulares, cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, tam Mendicantium quam non Mendicantium, etiam Societatis Iesu, Goae et in insulis adiacentibus ac in universis Indiarum Orientalium regnis, provinciis et regionibus huiusmodi nunc et pro tempore degentes, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis et praeminentiae existant, ad unguem inviolabiliter et exacte observari, eadem auctoritate, harum serie, itidem perpetuo praecepimus, volumus et mandamus.

§ 4. Decernentes pariter ita in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attenari.

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis illis quae memoratus Alexander praedecessor in suis litteris praeinsertis voluit non obstarre, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus ut earumdem transumptio-
rum fides.
praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ubique adhibetur, quae ipsis praesentibus adhibetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii septembris MDCLXIX, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 13 septembris 1669, pontif. anno iii.

CXX.

Extensio declarationis, ab Alexandro VII circa altaria privilegiata perpetua editae, ad altaria eiusmodi privilegio temporanco, nec omnibus hebdomadae diebus, decorata.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium. Cum felicis recordationis Alexander Papa VII praedecessor noster dubia in diversis mundi partibus occasione decreti congregationis tunc existentium S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum die v augusti MDCLXII emanati, et ab ipso Alexandre praedecessore approbat, de non celebrandis missis defunctorum in festis ritus duplicis, exorta dirimere cupiens, aliud eiusdem congregationis decretum in una Novariensi, die xxii novembris MDCLXIV editum, approbaverit, quo declaratum fuerat anniversaria et missas defunctorum cantu ex dispositione testatorum quotannis recurrente ipsorum obitus die celebrandas, tametsi dies obitus huiusmodi in festum ritus duplici maioris incideret, non comprehendendi in primodieto decreto;

**Declaratione
Alexandri VII.** § 1. Ac ulterius quoad altaria privilegio apostolico pro animabus fidelium defunctorum in perpetuum decorata, et in quibus proinde quotidie etiam in festis ritus duplicis celebrandae essent missae defunctorum ex obligatione, declaraverit per celebrationem missarum de festo currenti satisficeri iniunctis obligationibus, et indulgentias per eiusmodi privilegia apostolica concessas animabus fidelium defunctorum in Purgatorio existentibus suffragari perinde ac si celebrae fuissent missae defunctorum ad formam dictorum privilegiorum, et alias, prout in eiusdem Alexandri praedecessoris litteris desuper in simili formâ

Brevis die xxii ianuarii MDCLXVII expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberioris continetur;

§ 2. Cumque (sicut ad aures nostras pervenit) etiam dubitetur utrum dictarum litterarum dispositio quoad altaria pariter quidem privilegiata, sed non in perpetuum, nec pro omnibus hebdomadae diebus, et ad quae missae non ex obligatione sed ex sola fideliū devoteōe celebrantur, locum habeat:

§ 3. Hinc est quod nos, dubitationes huiusmodi ex iniunctae nobis caelitus pastoralis sollicitudinis munere dirimere pariter atque decidere cupentes, de venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum, qui rem mature perpendeunt, consilio, declarationem a memorato Alexandre praedecessore sicut praemittitur editam ad altaria ut praefertur non in perpetuum, sed ad septennium, seu aliud brevius vel longius tempus, ac non omnibus, sed aliquo vel aliquibus tantum hebdomadae diebus, nunc et in futurum quandocumque privilegiata, auctoritate apostolica, tenore praesentium, extendimus. Et proinde, ut missae, quae ibidem de festo currenti, in quo missae defunctorum celebrari non possint, sive ex obligatione, sive ex sola fideliū devotione celebrabuntur, suffragentur ita ut animae christifidelium, pro quibus celebrae fuerint, indulgentias per privilegia huiusmodi concessas consequantur in omnibus et per omnia perinde ac si missae defunctorum ad formam eorumdem privilegiorum celebrae fuissent, anctoritate et tenore praedictis, concedimus et indulgemus.

§ 4. Decernentes pariter easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque pleenarios et integros effectus sortiri et

*Clausulas
praeservativaas.*

obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari,

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Clausula sub-
lata. § 5. Sicque in praemissis per quos-
cumque iudices ordinarios et delegatos,
etiam causarum palatii apostolici auditores,
iudicari et definiri debere, ac ir-
ritum et inane si secus super his a
quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoranter, configerit attentari.

Derogatio
contrariantorum. § 6. Non obstantibus, quatenus opus
sit, nostrâ et cancellariae apostolicae re-
gulâ de non concedendis indulgentiis ad
instar, aliqui constitutionibus et ordi-
nationibus apostolicis, ceterisque contra-
riis qnibuscumqne.

Transumptis
fides danda. § 7. Volumus autem ut earumdem
praesentium litterarum transumptis, seu
exemplis, etiam impressis, manu alicuius
notarii publici subscriptis, et sigillo
personae in ecclesiastica dignitate con-
stitutae munitis, eadem prorsus fides in
iudicio et extra adhibeatur, quae pre-
sentibus ipsis adhiberetur, si forent ex-
hibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iore, sub annulo Piscatoris, die xxiii
septembris MDCLXIX, pontificatus nostri
anno III.

Dat. die 23 septembris 1669, pontif. anno in.

CXXI.

*Extensio facultatis constituendi duos poe-
nitentiarios in ecclesiâ monasterii
S. Antonii Viennensis, totius Ordinis
eiusdem S. Antonii abbati generali
pro tempore existenti ab Eugenio IV
concessae, ad alios duos poenitentia-
rios, attento quod duo primi non suf-
ficiunt¹.*

Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae
servitutis officio indulta a Romanis Pon-
tificibus praedecessoribus nostris ad fo-
vendam fidelium pietatem pie pruden-
terque concessa libenter ampliamus, si-
cuit eorumdem fidelium animarum saluti
spiritualique consolationi profuturum ar-
bitramur.

§ 4. Dudum siquidem pro parte tunc Concessio Eu-
genii IV refer-
tur. existentium abbatis et conventus monas-
terii S. Antonii, Ordinis S. Augustini,
Viennensis dioecesis, felieis recordationis
Eugenio Papae IV praedecessori nostro
exposito quod ad monasterium praefat-
um, tam ob¹ ipsis S. Antonii reverentia-
m, quam pro consequendis indulgen-
tiarum muniberibus fidelibus ecclesiam
dicti monasterii pro tempore visitantibus
per nonnullos anteriores Romanos Pon-
tifices (ut asserebatur) dudum concessis,
fere innumerabilis christifidelium utrius-
que sexus annis singulis confuebat mul-
titudo, et, propter parentiam inibi sacer-
dotum ad id potestatem habentium,
multi ex confluentibus a monasterio ipso
absque confessione recedebant, plures-
que de conventu praefato, necnon ex
infirmis in hospitali dicti monasterii pro
tempore existentibus, in eorum faciendis
confessionibus non modica interdum in-
commoda patiebantur: idem Eugenius,
praedictis supplicationibus ipsorum ab-
batis et conventus nomine sibi super hoc
humiliter porrectis inclinatus, canoniceis
pro tempore existentibus praefati monas-
terii in sacerdotio constitutis, quos ad
id abbas pro tempore existens eiusdem
monasterii necnon capitulum generale
a religiosis monasterii huiusmodi pro
tempore canonicee celebratum duxissent
eligendos, videlicet duobus ex primo

¹ Ex regest. in secret. Brev.

¹ Edit. Main. legit ab ob (n. r.).

electis pro tempore supradictis, ita quod illis vel eorum alteri, in casum mortis vel alterius impedimenti legitimi, alius vel alii successive electorum praefatorum ad id succedere posset seu possent, omnium et singulorum fidelium utrinque sexus praefatorum ad dictum monasterium peregrinando pro tempore confluentium, necnon canonicorum monasterii, ac infirmorum hospitalis praefatorum praesentium et futurorum, quoties expedire videretur, confessiones audiendi, necnon eorum cuilibet pro commissis etiam in easibus episcopis a iure reservatis debitam absolutionem impendendi, salutaremque poenitentiam iniungendi, ac Eucharistiae et alia sacramenta ecclesiastica ministrandi, necnon etiam eisdem abbati pro tempore et capitulo electionem huiusmodi annis singulis, seu alias, prout eis visum foret, faciendi, plenam et liberam auctoritate apostolicā concessit facultatem perpetuis futuris temporibus valitaram, et alias prout in ipsis Eugenii praedicti¹ litteris desuper sub plumbo, anno Incarnationis Dominiæ MCDXLIII, pridie kalendas februarii, expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberioris continetur.

Supplicatio. § 2. Cum autem, sicut dilectus filius Ioannes Rasse, dieti monasterii et totius Ordinis eiusdem S. Antonii abbas generalis, nobis nuper exponi fecit, tantus in dies ad ecclesiam supradictam devotionis causâ confluat peregrinantium numerus, ut duo poenitentiarii vigore praefatarum Eugenii praedecessoris litterarum ibidem constitui soliti sacramentalibus illorum confessionibus excipiendis minime sufficiant: nobis propterea idem Ioannes abbas generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et

¹ Edit. Main. legit Praed. (R. T.).

nt infra indulgere de benignitate apostolice dignaremur.

§ 4. Nos igitur, ipsius Ioannis abbatis generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore centes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut, praeter memoratos duos, alii duo poenitentiarii in eadem ecclesiâ iuxta formam supradictarum Eugenii praedecessoris litterarum, cum facultatibus per easdem litteras concessis, servatâque in reliquis ipsarum litterarum dispositione, eligi, constitui et deputari libere et licite possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 4. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in praefatis Eugenii praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Alios duos
poenitentiarios
concedit Pontifex.

Decretum ita.
ritus.

Contraria de.
rogat.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 27 septembris 1669, pontif. anno III.

CXXII.

*Confirmat decretum sacrae congregatio-
nis rebus consistorialibus praeposita-
rum in causâ dismembrationis a
metropolitanâ ecclesiâ Burgensi eius
partis dioecesis, quae vulgo dicitur le
montagne basse, ad effectum erigendi
novum episcopatum in collegiatâ ec-
clesiâ oppidi de Santander.*

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

*Decretum sa-
crae congrega-
tionei.* § 1. Cum congregatio venerabilium
fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium
rebus consistorialibus praeposita in causâ
dismembrationis a metropolitanâ ecclesiâ
Burgensi eius partis dioecesis, quae
vulgo dicitur *le montagne basse*, ad ef-
fectum erigendi novum episcopatum in
collegiatâ ecclesiâ oppidi de Santander,
visis et mature discussis probationibus,
tam pro dismembratione quam contra
legitime factis, et unâ cum aliis docu-
mentis, utrâque parte informante, latissime
deductis, censuerit non esse locum
dismembrationi eiusmodi, prout in ipsius
congregationis decreto desuper die xxvi
septembris proxime praeteriti emanato
continetur;

*Petitur con-
firmatio Ponti-
ficii.* § 2. Et, sicut venerabilis frater archie-
piscopus Burgensis ac dilecti filii capitulum et canonici dictae metropolitanae
ecclesiae Burgensis nobis subinde exponi
secerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo
firmius subsistat, apostolicae confirmationis
nostrae patrocinio communiri sum-
mopere desiderent:

*Pontifex con-
firmat.* § 3. Nos, specialem ipsis archiepisco-
po ac capitulo et canoniceis gratiam fa-

cere volentes, et eorum singulares per-
sonas a quibusvis excommunicationis,
suspensionis et interdicti, aliisque ec-
clesiasticis sententiis, censenis et poenis,
a iure vel ab homine, quavis occasione
vel causâ latis, si quibus quomodolibet
innodatae existunt, ad effectum praesen-
tium tantum consequendum, harum se-
rie absolventes et absolutas fore cen-
sentes, supplicationibus eius nomine
super hoc humiliter porrectis inclinati,
decretum supra expressum, auctoritate
apostolica, tenore praesentium, appro-
bamus et confirmamus, illique inviola-
bilis apostolicae firmitatis robur adiici-
mus, salvâ tamen semper in praemissis
auctoritate congregationis praedictae car-
dinalium.

§ 4. Decernentes ipsis praesentes lit-
teras semper firmas, validas et efficac-
es existere et fore, suosque plenarios
et integros effectus sortiri et obtinere,
ac illis, ad quos spectat et pro tempore
spectabit in futurum, plenissime suffra-
gari, sieque in praemissis per quoscum-
que iudices ordinarios et delegatos,
etiam causarum palatii apostolici audi-
tores, iudicari et definiri debere, ac
irritum et inane si quid secus super his
a quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus *contraria tollit.*
et ordinationibus apostoliceis, ceterisque
contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
giorem, sub annulo Piscatoris, die xii
decembris MDCLXVII, pontificatus nostri
anno III.

Dat. die 7 octobris 1669, pontif. anno III.

CXXIII.

*Reductio decreti circa vacationem gene-
ralatus ad formam constitutionum pro
Ordine fratrum Cappuccinorum.*

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Recensetur decretum capitulo generali. § 1. Cum (sicut accepimus) officium generalatum Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Cappuccinorum nuncupatorum de praesentivacet, per quoddam vero decretum in ultimo capitulo generali dicti Ordinis factum, et a nobis per quasdam nostras in simili formâ Brevis die IX septembris MDCLXVII expeditas litteras confirmatum, disponatur in haec verba: «Cum non possit pater generalis completere totam religionis visitationem decursu sexennii, expedit differre officium generalatum usque ad septennum, et quod si durante septennio non completâ visitatione decebat, primus definitor sub nomine vicarii generalis perficiat visitationem et maneat in officio usque ad complementum dicti septennii; ipso autem impedito, vel non valente, succedat aliis definitori gradatim iuxta constitutiones»; et proinde iuxta hoc decretum electio novi ministri generalis Ordinis praedicti ante Pentecostem anni MDCLXIV fieri non debeat: nos, felici prosperoque eiusdem Ordinis regimini et gubernio, quantum nobis ex alto conceditur, consulere, ac incommoda et detrimenta, quae diuturna generalatus huiusmodi vacatio observantiae et disciplinae regulari atque religiosae quieti adferre posset, excludere cupientes, aliisque convenientibus rationibus adducti, de nonnullorum dilectorum filiorum Romanæ curiae praelatorum super hoc negotio a nobis specialiter deputatorum consilio, decretum supra expressum, quantum ad prosequitionem visitationis a primo aliisque definitoribus dicti Ordinis gradatim ut praefertur faciendam, ac continuationem vacationis generalatus usque ad complementum septennii attinet, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, moderamur et reducimus

Moderatur de-
cussione praem-
scriptum ut in re-
blica.

ad formam et tenorem constitutionum eiusdem Ordinis, quibus disponitur ut, eveniente morte ministri generalis antequam tempus suum compleverit, minister provincialis illius provinciae, ubi decesserit, id confessim significare debeat procuratori generali dicti Ordinis in hac alia Urbe residenti, qui capitulum generale pro electione futuri ministri generalis illico convocare teneatur; atque ita semper in futurum servari volumus; et propterea praecipimus dilecto filio moderno procuratori generali Ordinis praefati ut capitulum generale Ordinis huiusmodi in tempore et termino per constitutiones praefatas praescriptis pro electione novi ministri generalis eiusdem Ordinis celebrandum quamprimum convocet¹, ac illis, ad quos spectat, intimet, seu intimari eufet et faciat; supradictis nostris litteris quoad cetera in suo vigore remanentibus.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, snosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, siveque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus decreto et litteris nostris praefatis, aliisque ordinationibus et constitutionibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius

¹ Edit. Main. legit *convocaret* (R. T.).

Decretum ir-
ritans.

Fides tran-
sumptoria.

notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maggiorem, sub annulo Piscatoris, die xxi octobris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 21 octobris 1669, pontif. anno III.

CXXXIV.

Congregatio clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum restituitur ad statum regularium ac fruitionem privilegiorum Mendicantibus concessorum¹.

Clemens Papa IX,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

§ 1. Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae servitutis munere congregatio-nes viorum in Ecclesia Dei pie prudenterque institutas, eas praesertim quae pueris non solum litterarum rudimentis, sed etiam pietate moribusque christianis mature imbuendis laudabiliter incumbunt, peculiari favore prosequimur, illarumque felici statui et prosperis progressibus, quantum nobis ex alto conceditur, consulere studemus, sicut, omnibus matutina consideratione perpensis, ad omnipotentis Dei gloriam ac religionis honorumque operum incrementum arbitramur in Domino salubriter expedire.

Congregatio Pauperum Matris Dei in reli- gione trium votorum solemnium cum eiusdem privilegiis Dei Scholarum Piarum prius anoritate approbata fut a Gregorio XV.

Gregorii Papae XV praedecessori nostro expositum fuisset, quod clerici eiusdem

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

Congregationis, quia¹ tria simplicia paupertatis scilicet, castitatis et obedientiae vota emittebant, perfectionis vitae studio dueti, simplicia vota huiusmodi solemnia declarari cupiebant; et tunc existentes S. R. E. cardinales negotiis episcoporum et regularium praepositi, quibus dictus Gregorius praedecessor negotium huiusmodi mature examinandum sibique referendum commiserat, praedictam Congregationem in religionem trium votorum solemnium approbari posse censuerunt, prout in decreto desuper facto dicebatur contineri: idem Gregorius praedecessor decretum praedictum apostolicā auctoritate confirmavit et approbavit. Et subinde ipse Gregorius praedecessor Congregationi praedictae, illiusque ministro et clericis, aliisque personis, ut omnibus et singulis privilegiis, immunitatibus, libertatibus, facultatibus, exemptionibus, aliisque gratiis et indultiis, tam spiritualibus quam temporalibus, Ordinibus Mendicantium, illorumque superioribus, professoribus, necnon ecclesiis, monasteriis et regularibus locis, etiam per viam communicationis vel extensionis, aut alias quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores dicti Gregorii praedecessoris ipsumque Gregorium praedecessorem quomodolibet concessis, et quibus ipsi, necnon ecclesiae, monasteria et regularia loca huiusmodi de iure, usu et consuetudine, privilegio aut concessione apostolicā, in genere vel in specie, ac tam coniunctim quam divisim, seu alias quomodolibet utebantur, fruebantur et gaudebant, ac uti, frui et gaudere poterant et possent quomodolibet in futurum, dummodo tamen essent in usu, et non essent revocata, aut sub aliquibus revocationibus comprehensa, nec saeculis canonibus et Concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis

¹ Forsan qui pro quia legulum (R. T.).

repugnarent, pari modo, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aequo principaliter, perinde ac si nominatim et in specie illis concessa fuissent, uti, frui et gaudere libere et licite valerent, dicta auctoritate, perpetuo concessit et indulxit, dictaque privilegia, immunitates, libertates, facultates, exemptiones, gratias et indulta eis communicavit, illaque ad eos extendit.

*Innocentius X
et Alexander VII
Congregationem
et statum regulari
et secularem
reduxerunt.*

§ 3. Verum postmodum recolendae memoriae Innocentius Papa X, pariter praedecessor noster, Congregationem sive religionem praedictam in congregacionem similem instituto Congregationis Oratorii in ecclesiâ S. Mariae in Vallicella de Urbe erectae S. Philippi Nerii nuncupatae, absque ullâ votorum emissione regendam, dirigendam et gubernandam, sub certis modo et formâ tunc expressis, rededit et reduxit. Et successive piae memoriae Alexander Papa VII, etiam praedecessor noster, reductionem eorumdem clericorum a statu regulari ad statum secularem sub eâdem denominatione clericorum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum approbavit et confirmavit, et, quatenus opus esset, de novo Congregationem huiusmodi ad statum secularem sub denominatione praedictâ reduxit, cum diversis statutis, ordinationibus, indultis, declarationibus et decretis, ac inter alia quod quicunque¹ in eamdem Congregationem secularem tunc et pro tempore quandocumque recepti tria vota simplicia, nempe castitatis, paupertatis et obedientiae, cum iuramento in eâdem Congregatione perpetuo permanendi suo tempore emittere deberent, ita ut cum ipsis super votis et iuramento huiusmodi nisi per Romanum Pontificem pro tempore existentem dispensari, aut illa commutari vel relaxari respe-

¹ Edit. Main. legit *quocumque pro quod quicunque* (R. T.).

ctive nullatenus, etiam praetextu vel vi-
gore quaruncumque facultatum, etiam cruciatae sanctae, vel iubilaei universalis possent, sub poenis apostasiae in casum contraventionis.

§ 4. Ac demum idem Alexander praede-
cessor, controversias in dictâ Congrega-
tione seculari exortas dirimere et bonum
ipsius Congregationis promovere cupiens,
statuit et decrevit ut praepositus genera-
lis memoratae Congregationis et quatuor
assistentes, tam in capitulo generali tunc
novissime celebrato electi, quam deinceps
in perpetuum eligendi, durare de-
berent ad sexennium tantum; ipsique
assistentes votum haberent decisivum
cum eodem praeposito generali in elec-
tionibus, deputationibus, ac mutatio-
nibus quorumcumque superiorum; item
in causis et sententiis criminalibus, nec-
non in quibuscumque aliis actibus, qui
ex constitutionibus vel decretis capi-
tulorum generalium fieri seu expediri
deberent a praeposito generali et assi-
stentibus; in reliquis vero iidem assi-
stentes votum haberent consultivum, et
praepositus generalis, quo ad eius¹ fieri
posset, eorum consilium sequeretur ad
praescriptum constitutionum ipsius Con-
gregationis, et unâ omnes cum praepo-
sito generali residerent in domo S. Pan-
taleonis de Urbe. Praeterea inviolate
servari praeccepit² laudabile dictae Con-
gregationis institutum, praincipue in usu
associandi pauperes pueros ad eorum
domos, deferendi habitum qualitatis et
formae a praedictis constitutionibus
praescriptae, incedendi pedibus discal-
ceatis, recipiendi ad scholas pueros
aptos ad prima elementa, adhibendi
lectulos ad formam dictarum constitu-
tionum, denominandi personas eiusdem

¹ Vox eius redundare videtur vel *per eum* legendum (R. T.).

² Edit. Main. legit *praecepit* (R. T.).

Alexander VII
aliqua decrevit
pro bono Con-
gregationis.

Congregationis non ex cognomine gentilicio, sed ex nomine alienius Sancti, ac demum servandi etiam in itinere paupertatem, quam operarii huius instituti profitentur. In ceteris vero servari iussit antiquas constitutiones Congregationis⁴ huiusmodi cum omnibus gratiis, indultis et privilegiis a Sede Apostolicâ eidem concessis, in iis tamen quae apparentur et congruerent statui Congregationis secularis, et his statutis atque decretis non adversarentur: et alias, prout in binis Gregorii die xiv novembris MDCXXI et die xv octobris MDCXXII, ac unis Innocentii die xvi martii MDCXLVI, neenon itidem binis Alexandri praedecessorum praefatorum die xxiv ianuarii MDCLVI et die xxviii aprilis MDCLX respective expeditis in simili formâ Brevis litteris, quarum tenores presentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberioris continetur.

<sup>Supplicatur
Pontificis et Con-
gregationem in
primitivo statu
regulari rep-
resentata.</sup> § 5. Cum autem, sicut dilecti filii

rum pauperum Matris Dei Scholarum Piarum nobis nuper exponi fecerunt, ipsi eamdem Congregationem, quo maiori perfectione in via Domini de cetero ambulare, ac in laudabili suo instituto constantius perseverare valeat, ad statum regularem et titulum religionis cum emissione trium votorum solemnum, quemadmodum a memorato Gregorio praedecessore, ut praefertur, constituta fuerat, necnon ad fruitionem omnium et singulorum privilegiorum, immunitatum, facultatum, exemptionum, aliarumque gratiarum et indultorum Ordinibus mendicantibus quomodolibet concessionum huiusmodi in omnibus et per omnia ad limites supradictarum Gregorii praedecessoris litterarum, et iuxta illarum seriem, dispositionem et tenorem, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, reducimus,

⁴ Ed. Main. legit *constitutionis pro congregationis* (B. T.)

praefatas communicata fuerunt, restitui et reintegrari, ac ultimodictarum Alexandri praedecessoris litterarum observantiam circa tempus durationis praepositi generalis in officio, assistentium auctoritatem, usum associandi pauperes pueros ad eorum domus, habitus qualitatem et formam, aliaque omnia per easdem litteras statuta et deereta firmius constabili summopere desiderent: nos, <sup>Anno Ponti-
prospero felicique eiusdem Congrega-
tionis statui et progressu, quantum cum
Domino possumus, salubriter providere,
dictosque exponentes specialibus favori-
bus et gratiis prosequi volentes, et eo-
rum singulares personas a quibusvis
excommunicationis, suspensionis et inter-
dicti, aliisque ecclesiasticis sententiis,
censuris et poenis, a iure vel ab homine,
quavis occasione vel causâ latis, si quibus
quomodolibet innodati existunt, ad effectum
praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et
absolutos fore censemtes, supplicationibus
eorum nomine nobis super hoc hu-
milater porrectis inclinati, de venerabilium
fratrum nostrorum S. R. E. praefatae cardinalium negotiis et consultationibus
episcoporum et regularium
praepitorum, qui rem mature discusserunt, consilio, eamdem Congregationem
secularem clericorum pauperum Matris
Dei Scholarum Piarum ad statum regu-
larem et titulum religionis cum emis-
sione trium votorum solemnum, ac ad
fruitionem omnium et singulorum pri-
vilegiorum, immunitatum, facultatum,
exemptionum, aliarumque gratiarum et
indultorum Ordinibus mendicantibus quo-
modolibet concessionum huiusmodi in
omnibus et per omnia ad limites su-
pрадictарum Gregorii praedecessoris litterarum, et iuxta illарum seriem, dispo-
sitionem et tenorem, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, reducimus,</sup>

restituimus et reintegramus. Praeterea ultimodictas Alexandri praedecessoris litteras die xxviii aprilis MDCLX expeditas eum omnibus et singulis in eis contentis inviolabiliter et inconcusse observari, auctoritate et tenore praedictis, praecipimus et mandamus.

*Decretum ir-
ritans.* § 6. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quandoenique spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sive in praemissis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palati apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si securus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

*Contrariorum
delegatio.* § 7. Non obstantibus praefatis Innocentii et Alexandri praedictorum litteris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae Congregationis, aliisque quibusvis, etiam in ramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quonodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

*Transumptis
fides danda.* § 8. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu aliquius notarii publici subscriptis, et singillo personae in ecclesiastica dignitate

constitutae munitis, eadem prorsus fidis ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeantur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii octobris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 23 octobris 1669, pontif. anno III.

CXXV.

*Confirmatio Brevis Pauli V super li-
centiam alumnis collegii nationis Scotorum Parisiensis concessa celebrari facienda in dicto collegio, et suscipienda ordines sacros ad titulum pau-
pertatis*¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Dudum emanarunt a feliceis recordationis Paulo Papa V praedecessore nostro ad favorem alumnorum collegii nationis Scotorum Parisiensis litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

« *Paulus Papa V, ad futuram rei memoriam.* Dilectos filios alumnos collegii nationis Scotorum Parisiensis specialibus favoribus et gratiis prosequevolentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensio- nis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quonodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos² fore censes supplicationibus dilecti filii nostri Maffaei tituli S. Ilonuphrii presbyteri cardinalis Barberini nuncupati, regni Scotiae apud

*Recentator
Bulla Pauli V.*

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Coharentius tege *absolutas* (R. T.).

nos et Apostolicam Sedem protectoris, super hoc humiliter porrectis inclinati, eiusdem collegii superioribus, ut, arbitrio venerabilis fratris Guidonis archiepiscopi Rhodiensis moderni et pro tempore existentis nostri et Sedis Apostolicae in regno Franciae nuncii, in privato dicti collegii oratorio ad hoc decenter extracto et ornato, seu extruendo et ornando, ab omnibus domesticis usibus libero, per Ordinarium loci prius visitando et approbando, sacrosanctum missae saecificium in suā et alumnorum ac aliarum personarum dicti collegii praesentiā celebrare seu celebrari facere, neenon eisdem alumnis, ut, absque litteris dimissorialibus suorum Ordinariorum, ac etiam sine titulo beneficii ecclesiastici vel patrimonii, sed ad titulum tantum paupertatis, a quocumque quem maluerint catholico antistite gratian et communionem Apostolicae Sedis habente in propriā dioecesi residente, vel in alienā de dioecesani loci consensu pontificalia exerceente, per eos eligendo, clericali charactere insigniri, et ad quatuor minores, neenon sacros subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus Ordines, in temporibus ad id a iure statutis, dummodo tamen praevio examine ad id reperti fuerint idonei, et nullum eis aliud canonicum obstet impedimentum, neenon testimonio rectoris et superiorum dicti collegii commendentur, specialemq; ab eis licentiam obtineant, et servatis alias servandis, promoveri, et promoti in illis etiam altaris ministerio ministrare libere et liceit possint et valeant, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus, ac tam antistiti, ut probentur, quam alumnis probatis lieentiam desuper impartimur.

§ 2. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus prvincialibusque et sy-

nodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 27 maii 1617, pontificatus nostri anno xii.

§ 3. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum alumnorum dicti collegii nobis nuper expositum fuit, ipsi praemissa apostolici muniminis nostri patrocinio roborari plurimum desiderent:

§ 4. Nos, specialem ipsis alumnis gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenit, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latē, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dimittaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus venerabilis fratris nostri Francisci episcopi Ostiensis et Veltternensis S. R. E. cardinalis Barberini nuncupati, moderni regni Scotiae praedicti apud nos et Sedem eamdem protectoris, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas Pauli praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolicā, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari debere, irritumque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, discernimus.

§ 5. Non obstantibus omnibus et singulis illis, quae dictus Paulus praedecessor in suis litteris praeinsertis con-

Petitio Pontificis.

Confirmatio Pontificis.

Decretum irritans.

Derogatio contrariorum.

cessit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Magorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi octobris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 26 octobris 1669, pontif. anno III.

CXXVI.

Confirmatio extinctionis antiqui et eretio novi Montis collegii secretariorum apostolicorum de numero participantium¹.

Clemens Papa IX,
ad futuram rei memoriam.

Exordium. § 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum collegii secretariorum apostolicorum de numero participantium nobis expositum fuit, quod ipsi, in executionem quarundam nostrarum in simili formâ Brevis litterarum die iv ianuarii proxime praeteriti expeditarum, antiquum montem secretariorum apostolicorum nuncupatum dudum ab eorum antecessoribus de licentiâ Sedis Apostolicae erectum, et subinde de pari licentiâ auctum, restituto illius montistis pretio, perpetuo suppresserunt et extinxerunt, ac, ad effectum restituendi pretium huiusmodi, novum montem sub eâdem denominazione quadringentorum quinquaginta octo locorum cum tribus quartis partibus alterius similis loci, ad rationem pretii seu sortis centum et redditus annui quatuor scutorum monetae romanac pro quolibet loco, exerunt et instituerunt, et alias prout uberioris continetur in litteris nostris praefatis, ac publico desuper confecto instrumento tenoris qui sequitur, videlicet:

« In nomine Domini, amen. Praesenti publico instrumento cunctis ubique patet evidenter et sit notum quod anno

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ab eiusdem D. N. I. C. Nativitate MDCLXIX, indictione vii, die vero xvi mensis maii, pontificatus autem SS. in Christo patris et domini nostri domini Clementis divinâ providentia Papae IX, anno eius II, in mei, collegii illustrissimorum et reverendissimorum dominorum secretariorum apostolicorum cappellani et Montis eiusdem collegii secretarii ac notarii publici in archivio Romanae curiae descripti, et Petri Gentilis Catalani, reverenda camerae apostolicae notarii, testiumque infrascriptorum praesentiâ, praesentes et personaliter existentes illustrissimus et reverendissimus D. Ioannes Baptista Costagutus et illustrissimus dominus D. Ferdinandus Raggius defensores, eminentissimus et reverendissimus dominus cardinalis Sigismonodus Chisius, et pro eo admodum reverendissimus D. Franciscus Silvanus, illustrissimus et reverendissimus D. Franciscus Maria Phoebeus, archiepiscopus Tarsensis, praecceptor S. Spiritus, pro venerabili archiospitali S. Spiritus, illustrissimus et reverendissimus D. Hieronymus Gastaldus, illustrissimus et reverendissimus D. Franciscus Martellus, illustrissimus et reverendissimus D. Franciscus Maria Victorius, illustrissimus et excellentissimus D. Augustinus Chisius, et pro eo D. Gregorius Satus, illustrissimus dominus Flaminius Morollus, canonici S. Eustachii, pro venerabili capitulo eiusdem ecclesiae S. Eustachii, illustrissimus D. marchio Bartholomaeus Ruspulus, illustrissimus D. marchio Martinus Ursinus, illustrissimus D. Sigismundus Raggius, et illustrissimus D. Carolus Salusatus, omnes secretarii apostolici et de numero participantium, in cancellariâ apostolicaâ, in loco solito et consueto pro rebus et negotiis dicti collegii collegialiter congregati, maiorem et saniores partem eiusdem collegii constituen-

tes, qui aliás, vigore indulti et facultatis dicto collegio concessae per felicis recordationis Sextum Papam V sub datum die XVII februarii MDLXXXVI, erexerunt et constituerunt unum Montem vigintiquinque millium scutorum auri in auro pro rehabendo et recuperando officium secretariatus apostolici, et subinde, vigore alterius facultatis et indulti eiusdem felicis recordationis Sixti, dictum Montem auxerunt in aliis scutis duodecim millibus similibus pro rehabendo et recuperando officium alterius secretarii domestici Brevium quae principibus scribuntur, post rehabuisse et recuperasse asseruerunt, et latius, prout in instrumento, in actis mei, etc., die I martii MDLXXXVI¹, seu etc., celebrato, ad quod, etc. In executionem et vigore litterarum apostolicarum sanctissimi domini nostri Clementis divinā providentiā Papae IX in formā Brevis sub datum Romae die IV Ianuarii MDCLXIX proximi praeteriti expeditarum, quas p̄ae manibus habens idem illustrissimus et reverendissimus D. Costagutus defensor mihi consignavit, ad effectum praesenti instrumento inserendi, tenoris sequentis, videlicet :

Clemens Papae IX, ad futuram rei memoriam. Dudum, cum felicis recordationis Sextus Papa V predecessor noster officium secretarii domestici, quod tunc in humanis agens Ioannes Baptista Canobius exercebat, supprimere, ac illius exercitium, cum omnibus et singulis suis honoribus et oneribus ac emolumentis, collegio secretariorum apostolicorum restituere, seu illis de novo concedere et assignare intenderet, et collegium praedictum, pro restitutione seu concessione huiusmodi aliisque de causis, summam vigintiquinque millium scutorum auri in auro, seu illorum valo-

rem, ipsi Sixto praedicto obtulisset: idem Sextus praedictus dicto collegio, quo commodius et minori dispendio summam praedictam congerere valeret, ut unum Montem a quibusvis gravaminibus omnino liberum, immunem et exemptum, dictam summam vigintiquinque millium scutorum non excedentem, cuius loca vacabilia non essent, super proprietate et grossā seu massā dicti collegii ad rationem fructuum reperibilium pro quolibet centenario ad instar Montis Pacis, et aliorum montium provincialium ab ipso Sixto praedicto aliás erectorum, cum omnibus et singulis facultatibus, indultis, privilegiis et clausulis in illis expressis, erigere et instituere, necnon, pro securitate et indemnitate emptorum dictorum locorum, omnia et singula dicti collegii bona in ampliori formā cameræ apostolicae obligare et hypothecare, obligationesque et hypothecas cum quibusvis promissionibus, fideiussionibus, cautionibus, cautelis, conventionibus, clausulis et decretis omnibus consuetis, necessariis et opportunis praestare, ceteraque ad hoc necessaria facere libere et licite valeret, licentiam et facultatem concessit, prout in ipsis Sixti praedicti litteris desuper in simili formā Brevis die XVII februarii MDLXXXVI expeditis latius continetur. Et subinde, postquam instrumentum erectionis dicti Montis eiusque distributio subsecuta fuerant, cum dictus Sextus praedictus officium alterius secretarii domestici Brevium quae principibus scribuntur, quod quondam Antonius Buccapadulius eatus exercuerat, pariter supprimere, illiusque exercitium, cum omnibus et singulis illius honoribus, oneribus et emolumentis, eidem collegio concedere et assignare intenderet¹, dictum vero collegium, pro concessione et assignatione hu-

¹ An legend. 1629 indicet lector scius (R. T.).

¹ Male edit Main. legit intenderat (R. T.).

iusmodi, summam duodecim millium scutorum similium solvere et ad id necessaria parare desideraret: ipse Sextus praedictus eidem collegio, ut Montem praedictum viginti millium scutorum auri ad monetam tunc reductorum ad aliam summam duodecim millium scutorum auri in auro distribuendum, vel etiam, si opus foret, ad monetam pariter reducendum, cum eisdem facultatibus, iuribus et privilegiis, extendere et angere libere pariter et licite posset, sexennio, intra quod Montem praedictum extingui voluerat, ad alias sex annos prorogato, et alias sub certis modo et formâ tunc expressis, licentiam pariter concessit et facultatem, prout in cedula motus proprii manu ipsius Sixti praedicti signata, sive in litteris apostolicis desuper expeditis, cuius seu quarum necnon aliarum litterarum praedictarum tenores et datas etiam veriores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberioris continetur. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum modernorum secretariorum apostolicorum collegii praedicti nobis nuper expositum fuit, Mons praedictus, ut praefertur erectus et auctus, in ducentis septuaginta octo locis, quorum pretium in monetâ ad rationem centum scutorum monetæ pro quolibet loco, ac in aliis centum viginti locis, quorum pretium in auro ad rationem centum scutorum auri in auro pro quolibet locorum huiusmodi respective constituta fuerunt, de praesenti consistat, et pro quolibet eorumdem locorum fructus anni ad rationem quinque scutorum monetæ vel anni respectivæ monetistarum a dicto collegio de praesenti adhuc solvantur; ipsi vero exponentes, ut eiusdem collegii conditionem efficiant meliorem, novum Montem quadringentorum octo locorum, ad rationem pretii cen-

tum et fructus anni quatuor scutorum monetæ romanæ pro quolibet loco, erigere et instituere, illiusque loca dicto pretio vendere, ac pecunias inde proventuras in extinctionem et redemptionem alterius Montis praedicti convertere et erogare, atque ita ipsum Montem, restituto singulis montistis pretio, quoad illos quidem quorum loca in monetâ creata seu ad monetam reducta fuerunt, ad rationem centum scutorum monetæ pro quolibet loco, quoad illos vero quorum loca in auro constituta reperiuntur, ad rationem centum et quinquaginta scutorum monetæ parium, quae centum senta auri in auro iuxta praesentem cursum constituunt, itidem pro quolibet loco, penitus et omnino suppressum intendant, si nostra et huius sanctæ Sedis sibi super hoc licentia suffragetur et facultas: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut, quandoquidem id in neminis iniuriam, sed in notabilem praedicti collegii utilitatem sit cessurum, opportune sibi in praemissis providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, collegii praedicti (in quo singulari in nos et hanc sanctam Sedem fide, doctrinâ, prudentiâ et usu rerum et negotiorum ad Romanam curiam ex omnibus christiani orbis partibus confluentim, necnon dexteritate, industriâ et probitate praestantes viri connumerantur) comodis atque utilitatibus paterno affectu consilere, ipsiusque collegii singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliquaque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latâ, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, ac instrumenti super erectione Montis

supprimendi praedicti, seu aliarum scripturarum desuper confessarum, neenon erectionum omnium et singulorum aliorum Montium praedictorum tenores pariter et datas, ceteraque etiam specificam et individuam mentionem et expressionem requirentia, praesentibus itidem pro plene et sufficienter expressis et exactissime specificatis habentes, eidem collegio, ut unum novum Montem, *secretariorum apostolicorum* nuncupandum, pariformiter a quibusvis gravaminibus omnino liberum immunem et exemptum, cuius loca vacabilia non sint, et numerum quadringentorum quinquaginta octo non excedant, ad rationem pretii centum et annui fructus quatuor scutorum monetae praedictae pro quolibet loco, super proprietate et grossa seu massa dicti collegii ad instar Montis Pacis et aliorum Montium provincialium alias erectorum praedictorum, cum omnibus et singulis facultatibus, indultis, privilegiis et clausulis in erectionibus Montium huiusmodi expressis, et non expectato nec requisito secretariorum apostolicorum absentium consensu, erigere et instituere, illiusque loca per dilectos filios defensores dicti collegii pretio praedicto quibuscumque personis et locis piis et profanis vendere et alienare, pecuniasque inde proventuras in redemptionem et extinctionem alterius Montis secretariorum apostolicorum praedicti, sicut praeferuntur, et non in alias usus, convertere et erogare, atque ita ipsum Montem, restituto illius montistis pretio; una cum fructibus usque ad diem redēptionis et extinctionis huiusmodi decursis et per quindecim dies immediate subsequentes, iuxta stylum in similibus extinctionibus seu extractionibus servari consuetum, penitus et omnino supprimere, neenon, pro securitate et indemnitate emptorum locorum Montis huiusmodi,

omnia et singula ipsius collegii bona, illorumque fructus, redditus et proveniens in ampliori formā camerae apostoliceae praedictae obligare pariter et hypothecare, obligationesque et hypothecas, cum quibusvis promissionibus, fideiussionibus, cautionibus, cantelis, conventionibus, clausulis et decretis consuetis, et alijs quomodolibet necessariis et opportunis, praestare, ceteraque desuper quovis modo necessaria et opportuna facere et exequi libere et licite possit et valeat, quamcumque necessariam et opportunam facultatem et licentiam, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et impartimur. De cernentēs eorumdem locorum novi Montis emptores, et quoscumque alios in praemissis interesse quomodolibet praetendentes, ad probandum seu verificandum in quos usus pecuniae per eos respective praestitae conversae fuerint, nullo unquam tempore teneri, nec obligatos fore, neque locorum huiusmodi fructus in sortem unquam computari posse; praesentes vero litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicunque etiam specifica et individua mentione et expressione digni in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificate et iustificatae fuerint, seu ex alijs quacumque quantumvis iusta, piis et privilegiata causā, colore, praetextū et capite, etiam in corpore iuris clauso, nullatenus unquam de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quomodolibet etiam formalī et substanciali defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, seu adversus

illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodecumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari seu intentari, vel etiam motu proprio ac de apostolicae potestatis plenitudine concessu vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvari posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtainere, ac collegio et emptoribus praedictis, aliisque ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabat, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, siveque et non aliter in praemissionis per quoscumque indices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium, et alios cardinales, neenon thesaurarium generale, praesidentes, clericos, commissarium, ceterosque dictae camerae officiales et ministros, et alios quoslibet quacumque praeeminentia et potestate sumgentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuiilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si seens super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus, quatenus opus sit, recolendae memoriae Pii PP. IV praedecessoris pariter nostri de gratiis qualemque interesse dictae camerae concernentibus in eadem camera intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon omnibus et singulis illis quae memoratus Sixtus praedecessor in suis litteris seu cedula motus proprii supradictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut pecuniae, ex venditione loco-

rum novi Montis huiusmodi proventurac, in actu earum solutionis unico contextu in redemptionem et extinctionem alterius Montis praefati sicut praefertur integre convertantur, vel saltem penes dilectum filium Vincentium Bavellium depositarium collegii praedicti deponantur, inde non amovenda nisi ad effectum illas sic convertendi et erogandi, utque idem novus Mons vigore praesentium erigendus intra duodecim annos ab illius erectione computandos extingui debeat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die iv ianuari MDCLXIX, pontificatus nostri anno ii. I. G. SLUSIUS.

Loco † annuli Piscatoris.

Ac iuxta illius formam continentiam et tenorem, et non alias, etc., praedicti illustrissimi domini secretarii apostolici sic ut supra congregati unanimiter et concorditer, et nemine ipsorum contradicente, sponte, etc., ac omaibus, etc., dictum Montem, ut supra erectum et auctum, cum omnibus illius iuribus penitus et omnino suppresserunt et extinxerunt, ac pro suppresso et extincto haberi et censeri voluerunt, ac nullius roboris et momenti existere, minusque amplius durare aut esse decreverunt et declararunt ac declarant, et ita, etc., non solum, etc., modo praedicto, etc., sed etiam omni, etc. Hanc autem suppressionem, etc., iidem illustrissimi domini secretarii apostolici, ut supra collegialiter congregati, fecerunt et facere dixerunt et declararunt ad formam dictarum litterarum apostolicarum, ut supra, et non alias, etc., stante cedula bancariâ gratis et amore et absque ullâ spe aliquid consequendi sub quovis praetextu nec etiam ratione damni emergentis et lucri cessantis factâ ab illustrissimo domino Vincentio Bavello eiusdem collegii depositario de solvendo montistis dicti Montis

pretium locorum ut supra extinctorum et suppressorum, quam¹ idem dominus Vincentius Bavellius ibideum praesens, etc., suis prae manibus habens, mihi, etc., consiguavit ad effectum praesenti instrumento inserendi, tenoris sequentis, videlicet:

Si è dato credito alli signori monisti del Monte Segretario a oro e Segretario a moneta di scudi quarantacinque mila ottocento settantacinque moneta, quali si dovranno pagare con ordine degl' illustrissimi signori defensori del collegio di detti signori segretarii apostolici in conto appartenente per doverne esser rimborsati dal detto collegio in conformità dell' instrumento rogato per gli atti del Gentile Catalani, al quale, ecc. In fede, questo dì xvi maggio MDCLXIX, per scuti quarantacinque mila ottocento settantacinque moneta.

VINCENZO BAVELLI.

Huiusmodi autem cedulam dominus Bavellus fecit, eo quia viceversa praedicti illustrissimi et reverendissimi domini defensores et secretarii apostolici ut supra congregati, nomine dicto collegii, et non aliás, etc., de quo, etc., promiserunt et sese² obligarunt deponere in banco dicti domini Vincentii Bavellii scuta quadraginta quinque mille octiginta septuaginta quinque monetae, seu, etc., pro pretio dictorum locorum Montium ut supra extintorum et suppressorum, retrahenda ex pretio aliorum Montium secretariorum ut inferius dicetur apostolicā auctoritate erigendorū, hic Romae, libere etc., aliás, etc. Et insuper praedictus illustrissimus dominus Vincentius Bavellus sponte, etc., ac omnibus promisit, etc., reddere bonum et fidele computum dictis illustrissimis dominis secretaris apostolicis ut supra praesentibus, etc., de pecunii penes

ipsum ut supra deponendis, et restituere quidquid supererit cui vel quibus dicti illustrissimi domini secretarii apostolici mandabunt infra annum ab hodie proximum, absque ullā contradictione et exceptione, hic Romae, libere, aliás, etc., et facta restitutione reliquat sit liber et exemptus ab omni et quacumque obligatione pro summā restitutā, et non aliás, etc., quia sic, etc.

Et successive, in executionem pariter et vigore supranarratarum litterarum apostolicarum praelibati sanctissimi domini nostri Papae Clementis IX, ac iuxta illarum formam, continentiam et tenorem, et non aliás, etc., de quo, etc., praedicti illustrissimi domini secretarii apostolici, ut supra congregati, sponte, etc., ac omnibus, etc., dicti collegii nomine, et non aliás, etc., de quo, etc., pariter, unanimiter et concorditer, ipsorumque nemine contradicente, utentes facultate et auctoritate ipsis in dictis litteris per Sanctissimum concessā et attributā, unum novem Montem non vacabilem secretariorum apostolicorum pariter numerandum, ab omnibus et quibuscumque gravaminibus omnino liberum, immunitum, et exceptum, in summā locorum quadringentorum quinquaginta octo, cum tribus quartis, et non ultra, ad rationem pretii in valore scutorum centum et annui fructus scutorum quatuor monetae romanae iuliorum decem pro scuto pro qualibet loco super proprietate et grossā seu massā dicti collegii ad instar Montis Pacis et aliorum Montium provincialium aliás per felicis recordationis Sextum PP. V eternum, prout ante illius extinctionem extabant, exerunt et instituerunt; illoque sic erecto et instituto, pro dote et futuris illius creditoribus, annuam summam scutorum mille octigentorum triginta quinque, seu, etc., salvo omni inci-

¹ Male ed. Main legit quem pro quam (R. T.).

² Male ed. Main legit esse pro sese (R. T.).

liori calculo, ex proprietate et grossâ seu massâ dicti collegii, quam nulli huncusque obligatum esse affirmarunt, eâdem auctoritate apostolicâ eis ut supra concessâ et attributâ, eisdem modo et formâ ut dicto Monti sic ut supra nuper extineto applicata et obligata reperiebantur, assignarunt, appropriarunt, applicarunt et obbligarunt, ac per supradictum dominum Bavellum, et pro tempore deputandum depositarium, de bimestri in bimestre in fine eiuslibet bimestris, incipiendo a kalendis iunii proxime venturi, ad supradictam ratam annuorum scutorum quatuor pro quolibet loco, solvi mandarunt libere et absque ullâ diminutione; ipsumque Montem illiusque futuros montistas in ipsorum et dicti eorum collegii locum quoad integrum summam praedictam einsque liberam perceptionem, exactionem et consecutionem etiam irrevocabiliter posuerunt, substituerunt et subrogarunt, ac ab omnibus eiusdem collegii pro dictâ ratâ emolumentis separarunt et dismembrarunt, ac alias in omnibus et per omnia iuxta dictarum litterarum apostolicarum formam continentiam et tenorem, et non alias, etc., de quo, etc.

Et insuper, pro ulteriori ipsarum litterarum apostolicarum executione, et iuxta illarum formam, et non alias, promiserunt nomine dicti collegii dictum Montem ut supra nuper erectum infra duodecim annos ab hodie proxime venturos extinguere, preiumque ipsius Montis extinguendi, montistis reddere et restituere hie Romae libere, etc., alias, etc., etiam ad omnia damnâ de quibus, etc. Idem illustrissimi domini secretarii apostolici supradicti eorum collegium illius bona et massam seu grossam, ac proprietatem et fructus in ampliori formâ reverendae camerae apostolicae cum solitis clausu-

lis, etc., citra, etc., non autem sese ipsos eorumque haeredes, aut bona propria, de quo, etc., obligarunt, etc., cuicunque appellationi, etc., renunciarnnt, etc., et in mandatum executivum unicâ, etc.; consenserunt, etc., et sic tactis pectoribus et scripturis respective iurarunt, etc. Super quibus omnibus et singulis praenmissis petitum fuit a me eodem cappellano secretario et notario, ut unum vel plura publicum seu publica considerem atque traderem instrumentum seu instrumenta, prout opus fuerit, et requisitus ero. Actum Romae in cancellariâ apostolicâ in banco ubi abbreviatores de maiori residere et congregations celebrari solent, praesentibus ibidem, audientibus et intelligentibus dominis Antonio Maria Lanciano, filio quondam Antonii de Monte Caelio, Tiburtinae dioecesis, et Thoma Philippo Pontio, filio domini Antonii Romano, testibus ad praemissa omnia et singula vocatis, habitis atque rogatis. Ego Ioannes Spinosus vicarius cappellanus, secretarius et notarius apostolicus in archivio Romaniae curiae descriptus, de praemissis rogatus, praesens instrumentum subscripsi et publicavi requisitus, etc. »

§ 2. Cum autem, sicut eadem expeditio subiungebat, dicti exponentes numero quadringentorum quinquaginta octo locorum, ad quem dictus novus Mons per praemissas nostras litteras restrictus erat, tres quartas partes alterius loci similis super addiderint, ut novus Mons huiusmodi cum antiquo extincto et suppresso exaequaretur; ipsique exponentes praemissa, quo firmius substant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderentes, singularium erga nos et Sedem Apostolicam fidei et devotionis, aliorumque multiplicium meritorum, quibus eosdem exponentes praeditos esse novimus, in

Petitur con-

matio.

tuitu, specialem eis gratiam facere voluntates, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensiōnis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latissimis, si quibus quodomolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dunt taxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore centes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, perpetuam suppressionem et extinctionem dicti Montis antiqui, ac illius loco et pro eius extinctione erectionem et institutionem novi Montis quadringentorum quinquaginta octo locorum cum tribus quartis partibus alterius loci huiusmodi, a memoratis exponentibus factas ut praefertur, confessumque desuper instrumentum praesertim, cum omnibus et singulis in eo contentis, auctoritate apostolice confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti, ac solemnitatum quarumcumque, tam ex iuris communis et constitutionum apostolicarum, quam ex dicti collegii, aliorumve quorumlibet statutorum et consuetudinum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliā robatorum, neenon privilegiorum quorumlibet praescripto, seu de stylo, et aliās quomodolibet in similibus, etiam de necessitate observandarum, aliasve quoslibet quantumvis magnos et substantiales ac specificā mentione diagnosticos defectus, si qui in praemissis principali vel accessorie, aut aliā quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici, censi vel praetendi possent, plenissime supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolenus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari et ab illis respective inviolabiliter observari, siveque et non aliter in praemissis per quoscumque iudicēs ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium et alios cardinales, neenon camerae apostolicae, praesidentes, clericos, thesaurarium generale, commissarium, aliasve officiales et ministros, ceterosque quoslibet, quacumque praeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatā eis et eorum cuiilibet, quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, quidquid secus super his a quocquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus litteris nostris praesertim, ac, quatenus opus sit, praefatā Pii IV praedecessoris nostri de gratiis qualemque interesse dictae camerae concernentibus in eādem camerā intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita ut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliasve constitutionibus et ordinationibus apostolicis, neenon omnibus et singulis illis, quae in eisdem litteris concessimus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxix novembris MDCLXIX, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 29 novembris 1669, pontif. anno III.

Decretum tr-
natus.

Deregatio
contrariorum.

INDEX

NOMINUM ET RERUM PRÆCIPUARUM.

NUMERUS PAGINAM INDICAT; *a* PRIMAM COLUMNAM; *b* SECUNDAM DESIGNAT.

A

Abbates regulares nequeunt sibi non subditis ordines minores conferre, 611 *b*; promoti autem non indigent aliâ collatione, sed absolutione tantum et dispensatione a Sede Apostolicâ, *ibid.*; praedicti abbates nequeunt conferre sacram confirmationem, et confirmati indigent novâ confirmatione, *ibid.*

Abbatia de Pomposa *vide* Pomposa (de).

Absolutio amplissima ab omnibus excessibus et delictis in civitate Avenionensi et comitatu Venayssino commissis occasione et praetextu casus die xx augusti in Urbe commissi, 254 *a* et *seq.*; item pro delictis post diem xxiv octobris patratis, 317 *b* et *seq.*

Absolutio a censuris conceditur capitulo ecclesiae S. Salvatoris civitatis Caesarav-
gustanae, 475 *b* et *seq.*; conceditur etiam capitulo, canonicis et dioecesanis
ecclesiae Portalegrensis, 611 *b*.

Adalbertus Ernestus ab Harrach, *vide* Ernestus Adalbertus.

Adamus Melsius, aromatarius, cuiusdam domus prope ecclesiam S. Mariae in Rotunda inquilinus, litem habet cum canonicis eiusdem ecclesiae, 162 *a* et *seq.*

Adelaises ducissa Bavariae postulat pro canonizatione S. Francisci Salesii, 438 *b*.

Adornus Augustinus *vide* Augustinus Adornus.

Ægæi maris insulae, 457 *b*; visitatio apostolica ecclesiarum ibi indicitur, *ibid.*

Ægidii (S.) prioratus linguae Provinciae hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, *vide*
Hospitale S. Ioannis Hierosolymitani.

Agrigentiae in Sicilia monastrium S. Rosaliae canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum, 79 b, *vide* S. Georgii.

Aletensis ecclesiae rituale Parisiis impressum damnatur, 520 a et 653 b et seq.

Alexander PP. VII confirmat decretum Gregorii XV ut canonicatus et præbendae poenitentiarii ecclesiarum cathedralium et metropolitanarum in regnis Hispaniae vacantes conferri debent præcio concursu per edictorum affixionem, 14 a; illudique extendit ad ecclesias cathedrales et metropolitanas principatus Cataloniae, 14 b; decretum edit pro examine, testimonialibus et exercitiis spiritualibus clericorum ad sacros ordines promovendorum, 52 a et seq.; unit quatuor monasteria Congregationis canonicorum S. Georgii in regno Siciliae consistentia Congregationi generali canonicorum eorumdem, 79 b et seq.; confirmat statuta capitulo generalis Oscensis Ordinis B. Mariae de Mercede redēptionis captivorum, 84 a et seq.; revocat statutum Innocentii X super triennali duratione superiorum in Societate Iesu, 111 a et b; iubilaeum ad divinam opem implorandum concedit, 130 a et seq.; novos conventus erigi prohibet pluries, 428 b, 432 b, 471 b, 472 a; 185 b, 211 a et b; unit congregations Vallis umbrosae et Sylvestrinam, et uniformitatem habitus praescribit, 134 a et seq.; confirmat privilegia domus seu hospitalis et archiconfraternitatis et monasterii SS. Annunciationis neophytorum et cathecumenum de Urbe, 435 b et seq.; deputat reverendum patrem Rasponium ad tractandum cum ministris regis christianissimi et aliorum principum catholiconorum, 443 b; item ad reges, respuplicas et principes christianos, 456 b; imponit subsidium trecentorum millium scutorum pro necessitatibus Sedis Apostolicae super bonis undecim congregationum regularium, 447 b et seq.; liberalitat plateam S. Mariae in Rotunda de Urbe a dominio capituli et canonicorum ipsius ecclesiae pro venustate, 459 et seq.; decernit ne duo fratres germani ingrediantur in definitoria fratrum Minorum sancti Francisci, 170 b; irritat quasdam capitulationes initas et iuratas a capitulo ecclesiae Salisburgensis sede vacante, 183 a et b; christianum ducem Mekelburgensem ab haeresi et censuris absolvit, 187 a et b; separat insulam SS. Trinitatis in Indiis occidentalibus ab episcopatu Portusdivitis, seu de Portorico, et subiicit archiepiscopatu S. Fidei, 192 a et b; irrita attentata procuratoris regni Franciae contra civitatem Avenionensem et comitatum Venayssimum detestatur, 196 a et b; et iura Sedis Apostolicae tuerit, 497 b et seq.; pro bello contra Turcas imponit subsidium super bonis ecclesiasticis, 222 a et seq.; item utensilia sacra aurea et argentea (exceptis calicibus et aliis saerâ unctione delibutis) conflari et eudi in nuimos mandat, 229 b et seq.; super observatione Indicis librorum prohibitorum noviter impressi declarationem edit, 234 a; iubilaeum ad divinam opem implorandum contra Turcas indicit, 236 b; absolutionem impetrat omnium excessuum patratorum in civitate Avenionensi, 256 a et seq.; iterum 317 b; erigit in episcopatum ecclesiam Reginohradecensem in Bohemia, 313 b; prohibet accessum ad monasteria monialium reguorum Hispaniae, 332 a et seq.; formularium praescribit subscribendum contra haeresim

Iansenii, 336 *b*; plures propositiones in materia fidei et morum damnat, 387 *b* et seq.; 427 *b* et seq.; venerabilem Franciscum de Sales, episcopum Genevensem, Sanctorum catalogo adscribit, 432 *a* et seq.; instaurat ac reformat Cisterciensium Ordinem, 441 *b* et seq.; deputat visitatorem apostolicum in insulis maris Egaei, 458 *a*; et praecipit superioribus Societatis Iesu ut visitationem in suis dominibus excipiant, 462 *a*; subsidium Reipublicae Venetae concedit supra bonis ecclesiasticis pro bello contra Turcas, 482 *a*; confirmat venditionem feudi Montafiae eiusque investiturae Carolo Emmanueli Philiberto Hyacinto de Simiana, marchioni Planitarum, Tanriensis dioecesis, 495.*a* et seq.; supponit ordinationes seu mandamenta edita a quatuor episcopis Gallicanis occasione formularii a Sua Sanctitate praescripti, 509 *b*; et ipsis praecipit subscribere ferraglio, 510 *b*.

Alexandrinus cardinalis Michaël Bonellus, *vide* Michaël Bonellus.

Alga (in) Venetiarum congregatio canonicorum S. Georgii *vide* Congregatio S. Georgii. Alienatio bonorum ecclesiasticorum, an et quando permitatur, 371 *b* et seq.

Almeras Benatus superior generalis Congregationis Missionis in Gallia, 68 *a*.

Aloysius Spinula *vide* Spinula.

Alphonsus cardinalis Litia archiepiscopus Mediolanensis, 808 *a*.

Alphonsus de Ortega *vide* Ortega.

Altaria privilegiata *vide* Missae de requiem.

Alternativa officiorum servanda statuitur in quibusdam provinciis Ordinis Minorum sancti Francisci, 273 *b*; 279 *a*; 285 *b* et seq.

Alumni seminarii pontificii Brunsbergae in Prussia promoventur ad ordines ad titulum sufficientis litteraturae et absque suorum Ordinariorum dimissoriis, et non servatis interstitiis, 532 *b* et seq.

Andreae (S.) de Fractis ecclesia de Urbe, 21 *b*; decretum sacrae congregationis episcoporum visitationis apostolicae pro dotandis octo pueris de eadem parochia, *ibid* et seq.

Andreas Lao procurator generalis fratrum Carmelitarum, 692 *b*.

Andreas Petracioli prior generalis canonicorum regularium S. Salvatoris, 779 *b*.

Angeles archiepiscopus Damatiensis Sabaudiae nuncius, 734 *b*.

Angelus Seravallii, procurator generalis canonicorum regularium S. Salvatoris, 779 *b*.

Anna regina mater vidua Ludovici regis christianissimi postulat pro canonizatione S. Francisci Salesii, 438 *b*.

Anniversaria defunctorum in duplicitibus celebrari possunt, 478 *b*; *vide* etiam 822 *a* et seq.

Anniversaria fundare pro canoniceis decedentibus permittitur capitulo ecclesiae Lezoviensis, 595 *b* et seq.

Annunciationis (SS.) B. Mariae Virginis domus, hospitale, archiconfraternitas et monasterium neophytorum et cathecumenorum de Urbe, 135 *b*; confraternitas huius tituli in ecclesia B. Mariae Virginis super Minervam instituta, 138 *b*, 439 *a*; illi donatur a Iulia Columna nobili muliere Romana quaedam domus in regione Campitelli de Urbe, *ibid.*; confratres illam domum donant virginibus neophytis recens ad fidem Christi conversis, 439 *a*; ibi instituitur a Pio IV monasterium sub invocatione eiusdem Annunciationis B. Mariae Virginis pro

- monialibus seu virginibus neophytis, 139 *a* et *b*; pluribus privilegiis et indulgentiis honoratur, 140 *b*; ad ecclesiam et aedificia commendae S. Basillii in regione Montium transfertur a Pio V, 142 *a*; ipsius privilegia confirmantur ab Alexandro VII, 142 *b*.
- Ansalonus Ascanius, *vide* Ascanius.
- Antaldus Franciscus Maria collegii Neophytorum de Urbe vicesgerens, 16 *b*.
- Autonius Barberinus S. R. E. cardinalis absolvere potest Christianum ducem Melkburgensem ab haeresibus, praemissa abjuratione, emissaque per eum fidei professione, 187 *a* et *b*.
- Antonius Bondi sua bona testamento reliquit archiconfraternitati S. Iosephi Bononiensi pro erectione et manutentione pauperum septuagenariorum, 755 *a* et *seq.*
- Antonius de Trinitate procurator conventus Neapolis et fratrum Hispanorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, 175 *a*; concordium init cum Dominico Tafurio procuratore provinciae Italiae eiusdem Ordinis super conventu SS. Trinitatis Neapolis, 175 *b* et *seq.*
- Antonius Franciscus Maria Simius cardinalis vicarius notarius, 16 *b*; 20 *a*.
- Aquensis parlamenti acta et arresta contra iura Sedis Apostolicae in civitatem Avenionensem irritantur, 254 *b*.
- Aquisgrani oppidum Leodiensis dioecesis, 705 *b*; tractatum pacis ibi initus inter plenipotentiarios regis catholici et regis christianissimi, *ibid.*
- Arabicæ linguae studium in conventu S. Petri de Monte Aureo instauratur, 743 et *seq.*
- Arbues (de) Petrus, *vide* Petrus de Arbues
- Archiconfraternitas S. Iosephi civitatis Bononiensis manutenet hospitale pauperum septuagenariorum, 755 *a*; confirmantur statuta pro hospitali, *ibid.*
- Ari Hieronymus, *vide* Hieronymus Ari.
- Ars serici in civitate Pisauensi nobilitati non præiudicat, 784 *b*.
- Ascanius Ansalonus dux terrae *della Montagna*, 75 *a*; emit subreptitie, ut creditur, civitatem Pactensem in Siciliâ cum casali de Surrentino a Philippo rege catholio, *ibid.*; cives dictae civitatis rescissionem contractus intentant, 75 *b* et *seq.*
- Astorga (de) marchio, orator pro rege catholico apud Sedem Apostolicaem, 732 *a*.
- Auditores rotae civitatis Perusinae quomodo assumendi, 463 *a*.
- Augustini (S.) fratrum eremitarum Ordo *vide* Ordo.
- Augustinus Adornus et Franciscus Caracciolum fundatores congregationis clericorum regularium Minorum, 200 *a*.
- Augustinus archiepiscopus Trapezuntinus Coloniae nuncius, 582 *a*; mittitur ad congressum pacis inter reges catholicum et christianissimum tractandae, *ibid.*; item illi committitur executio litterarum Clementis PP. IX, quibus suspendit privilegia concessa universitati studii generalis Lovaniensi, 813 *b*.
- Augustinus de Flôre occisus fuit Neapoli per Iosephum Carafam clericum et alios assertos complices huius homicidii, 204 *a*.
- Aurei Velleris Ordo (*del Toson d'oro*), 485 *a*; facultas collata regi catholico disponendi extra capitulum de locis et officiis ipsius, *ibid.*
- Aurelius Mancinus *vide* Mancinus.

Auri pretium et valor in dies angescit, 17 *a*; 18 *a*.
 Avellana (de) abbatia S. Crucis nuncupata in Statu Urbinatensi, 16 *a* et *seq.*; ipsius fructus uniuertuntur Collegio Germanico de Urbe, *ibid.*
 Avenionensis civitas et territorium pertinens ad dominium Sedis Apostolicae, 195 *a*; eius expoliatio et unio regno Franciae attentatur ab asserto procuratore regio Franciae in curia parlamenti Aquensis, 195 *b*; iura Sedis Apostolicae tuerit Alexander VII, 197 *b* et *seq.*; eius resitutio in possessionem Sedis Apostolicae promittitur a Ludovico rege Franciae, 254 *b*; habitatores absolvuntur ab omnibus excessibus et delictis perpetratris contra iura Sedis Apostolicae, 255 *a* et *seq.*; item ab excessibus patratis post diem xxiv octobris, 317 *b* et *seq.*; consilium civitatis quotannis eligit quatuor mercatores ad causas ipsorum mercatorum de bono et aequo cognoscendas, 494 *a*; ex istis vicelegatus eligit duos, qui vocantur *relatores*, hisque iudex remittit causas eorum artem concernentes, *ibid.*; reductio praestationis quam hospitale debebat camerae apostolicae, 799 *a* et *seq.*, cum onere gratis recipiendi et alendi milites pontificios, *ibid.*
 Avias Franciscus, presbyter et procurator generalis congregationis clericorum secularium Doctrinae Christianae in Gallia, 55 *a*.

B

Baleares insulae, 71 *a*; super bonis ecclesiasticis illarum decimae imponuntur pro rege catholico, 72 *b*.
 Barberinus Franciscus episcopus cardinalis Portuensis, protector collegii Germanici de Urbe, 16 *a*; 17 *b*; ipsi cum aliis committitur componere lites eiusdem collegii cum collegio Neophytorum de Urbe, *ibid.*; protector Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia, 57 *a*; ipsius derreta de conventu in provinciâ Romanâ pro secessu fratrum Minorum strictioris observantiae, 58 *a* et *seq.*; protector Tertii Ordinis sancti Francisci, 122 *b*; *vide* Franciscus card. Barberinus.
 Barchinonensis civitas, 113 *a*; abusus sponzionum vel excomissarum occasione sortitionis officiium civitatis severe interdicuntur a Philippo III rege catholico et a Pontifice interdicuntur ecclesiasticis, 143 *b*.
 Bartholomaeus Deumont *v de* Dumont.
 Basili (S.) in regione Montium de Urbe ecclesia, 142 *a*: ibi transfertur monasterium SS. Annunciationis virginum neophytarum, *ibid.*
 Baudin Ioannes Baptista specialis procurator fratrum Minorum sancti Francisci pro custodia SS. Trinitatis eiusdem Ordinis, 145 *b*, 202 *a*.
 Belgii plura loca cessit Carolus rex catholicus Ludovico XIV regi christianissimo, 705 *b*.
 Benedicti (S.) Ordo *vide* Ordo S. Benedicti.
 Benedictus tituli S. Ilonuphrii presbyter cardinalis Odescalcius, *vide* Odescalcius
 Beneficiorum ecclesiasticorum reservatio an et quando inducatur, 430 *b* et *seq.*
 Bernardi (S.) congregatio Ordinis Cisterciensis, 305 *b*, *vide* Ordo Cisterciensis.
 Bernardinus de Senis dum vixit minister generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci, 122 *b*; statuit alternativam officiorum servandam esse intra

- fratres conventuum Ulyssiponensium et de Deira provinciae Portugalliae Tertii
Ordinis sancti Francisci, *ibid.*
- Bernardinus Saeton *vide* Saeton.
- Bisuntinae ecclesiae canonici inobedientes coērcentur, 62 *a* et *seq.*; *vide* Guliel-
mus Humbertus Praecipianus.
- Bisantino archiepiscopo committitur processus assertorum delictorum inquisitoris
Bisuntini, 379 *a* et *seq.*
- Bouaventura frater Barchinonensis Ordinis Minorum S. Francisci postulat institui
conventum pro secessu fratrum Minorum strictioris observantiae, 57 *b*.
- Bondeno (de) S. Mariae archipresbyteratus sive plebania, 269 *a*; iuspatronatus
in illum conceditur duci Mutimensi, *ibid.*
- Bonellus Michaëli cardinalis, *vide* Michaël Bonellus.
- Bonifacius IV summus Pontifex nobile delubram *Pantheon* nuncupatum Deo in ho-
norem Beatissimae Virginis Mariae et Sanctorum Martyrum consecravit, 164 *a*.
- Brigitiae (S.) monasterium in oppido Bambergae, 542 *a*.
- Britanniae et Galliae nationum fratres Ordinis S. Francisci odiis, ranoribus et li-
tibus inter se digladiantur, 179 *b*; concordia inter ipsos inita confirmatur,
180 *a* et *seq.*
- Brunsb ergae in Prussia seminarii pontificii alumni promoventur ad ordines titulo
sufficientis litteraturae, 532 *b* et *seq.*
- Bulla eruciatae, *vide* Cruciate Bulla.
- Burgensis dioecesis dismembratio, ad novum episcopatum erigendum, iam decreta,
revocatur, 825 *a* et *b*.
- Burgi de Urbe tribunal reformatur 547 *b* et *seq.*

C

- Caelestinorum congregatio *vide* Congregatio monachorum Caelestinorum.
- Caelius presbyter cardinalis Piceolomineus nuncupatus, Apostolicae Sedis legatus in
provincia Romandiola et exarchatus Ravennae, 392 *a*.
- Caeremoniarum magistris non participantibus quid debeant cardinales singuli in
promotione ad cardinalatus honorem, 736 *a* et *seq.*
- Caesari Rasponio plenipotentia data ad tractandum et concludendum eum mini-
stris regis christianissimi et aliorum principum catholicorum, ipsoque rege,
occasione casus inter familiam oratoris dicti regis et custodias militum Cor-
sorum in Urbe sequuti, ac de postulatis super vallibus Comaecli et ducatu
Castrensi, 143 *b* et *seq.*; eiusdem in nuncium extraordinarium ad reges et
principes christianos quosecumque deputatio, 156 *b*.
- Calogeri (S.) de Naro Agrigentinae dioecesis monasterium canonieorum regularium
S. Georgii in Alga Venetiarum, 79 *b*, *vide* S. Georgii.
- Camaldulensium Ordo *vide* Ordo Camaldulensium.
- Camerae apostolicae clericis missam domi labere concessum fuit ab Alexandro VII,
631 *a*.
- Campitelli regio de Urbe, *vide* S. Ioannis de Merato in regione Campitelli ecclesia.

- Canonicatus poenitentiarii, *vide* Poenitentiarii.
- Canonici S. Georgii in Algâ Venetiarum *vide* Congregatio S. Georgii.
- Canonici absq[ue] apostolico indeh[oc] nequeunt uti mozzetta, aut alio distincto habita, 469 *a*.
- Canonici decedentibus ecclesiae Luxoviensis anniversaria fundantur, 595 *b* et seq.
- Canonieorum regularium congregations *vide* Congregationes vel Ordines religiosi.
- Capitulationes capituli Salisburgensis irritantur, 793 *a* et seq.
- Capitulalis ecclesiarum metropolitanarum B. Mariae de Pilari seu de Columna et S. Salvatoris civitatis Caesaraugstanae alternativa praecedentiae in functionibus an et quando servanda, 470 *b* et seq.
- Caracciolum Franciscus et Augustinus Adornus, fundatores congregationis clericorum regularium Minorum, 200 *a*.
- Cardinales quid debeant magistris caeremoniarum in promotione ad cardinalatus honorem, 736 *a*.
- Cardinalis oriundus ex provincia Marchiæ Anconitanae est protector cappellae ad Praesepem Domini in basilica S. Mariae Maioris de Urbe, 672 *a* et seq.
- Cardinalium S. R. E. privilegia testandi de bonis et emolumientis ecclesiasticis extenduntur ad fructus inconsumptos vel cum aliis ipsorum bonis non commixtos 630 *b*.
- Carmelitarum Ordo *vide* Ordo Carmelitarum.
- Carolus Antonius Airoldus abbas S. Abundii, in Belgicis ditionibus internunciis, 811 *b*.
- Carolus archiepiscopus Corinthi nuncius Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum, 72 *a*; ipsi committitur exactio decimarum super bonis ecclesiasticis pro rege catholico in dictis regnis, 73 *a*.
- Carolus Carafa S. R. E. cardinalis, 221 *b*; ipsi cum aliis data commissio imponeudae contributionis super bonis ecclesiasticis in Statibus haereditariis imperatoris electi, 223 *a* et seq.; potest cogere ecclesiasticos Statuum haereditariorum electi imperatoris ad tradenda omnia utensilia, exceptis sacrâ unctione delibutis, eidem imperatori in subsidium belli contra Turcas, 229 *a* et seq.
- Carolus cardinalis Barberinus congregationis monachorum Caelestinorum protector, 777, *a*.
- Carolus Emanuel dux Sabaudiae, 378 *b*; postulat pro canonizatione S. Francisci Salesii, 438 *b*.
- Carolus Emmanuel Philibertus Hyacinthus de Simiana, marchio Planitarum, Taurinensis civitatis vel dioecesis, 495 *a*; acquirit feudum et castrum Montasiae, 496 *b* et seq.
- Carolus Hispaniarum rex catholicus, 298 *b*, 496 *a*; *vide* Regi catholicæ.
- Carolus Vellius, auditor regiae audientiae Montis Fusculi, 204 *a*; petit absolvi a violitiae immunitatis ecclesiasticae criminis, 204 *b*.
- Carrier Theophilus, custos custodiae SS. Trinitatis Ordinis Minorum sancti Francisci, 145 *a*, 202 *a*.
- Cassinensis Congregatio Ordinis S. Benedicti *vide* Ordo S. Benedicti.
- Castrensis dueatus, 144 *a*; postulatis supra ipso satisfieri promittitur, *ibid.*
- Cataloniae principatus, 413 *a*; excommissae vulgo dictae vel sponsiones fieri solitae

- occasione sortitionis annualis officialium, *ibid.*; severe prohibitur laicis a rege catholico, et ecclesiasticis a Pontifice, 113 *a* et *b*.
- Catechistae in Indiis Orientalibus per vota regularibus facta non eximuntur a iurisdictione vicariorum apostolicorum, 818 *a*.
- Cathecumenorum et neophytorum et ad fidem Christi conversorum societas, 139 *b*; *vide* Neophytorum *et SS. Annunciationis*.
- Catherina Magnae Britaniae regina, 774 *b*; ei conceditur ut in cappella sua regia missa de B. Rosa Limana celebrari possit, *ibid.*
- Catholicorum principum ministri Parisiis congregati *vide* Parisiis.
- Censurae latae a facultate theologicâ Parisiensi damnantur, 369 *a*.
- Cephaloniae insula, 457 *b*; visitatio apostolica indicitur ecclesiarum ipsius, *ibid.*
- Cessio iurisdictionis capituli ecclesiae cathedralis Lucanae Reipublicae factae, 452 *b*.
- Chateau Ephrem *vide* Ephrem Chateau.
- Chelmensis episcopus electus fuit in abbatem seu superiorem generalem monachorum Ruthenorum Ordinis sancti Basili Magni, 366 *b*.
- Chisius Flavius cardinalis tituli S. Mariae de Populo, *vide* Flavius Chisius.
- Christianus dux Meckelburgensis ex partibus haereticis procreatus, et in haeresi luterana educatus, ad fidem catholicam conversus absolvitur ab haeresibus omnibus et censuris, 187 *a* et *b*.
- Christifideiibus Status Ecclesiastici et Italiae divinam opem contra Turcas implorantibus indulgentiae conceduntur, 727 *a*, et 730 et seq.; iterum, 782 *b*.
- Christina ducissa Sabaudiae vidua, mater Caroli Emanuelis Sabaudiac ducis, postulat pro canonizatione S. Francisci Salesii, 438 *b*.
- Clemens VIII novos conventus fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ erigi prohibuit in provinciâ Carthaginensi eiusdem Ordinis, 128 *a*, 133 *a*; iterum prohibuit vel limitavit novorum conventuum erectionm, 171 *b*.
- Clemens IX, Italus, Pistoriensis, in provinciâ Etruriae, Iulius antea dictus, Hieronymi Rospigliosi filius, in summum Pontificem eligitur, 512 *a*; iubilaeum universale indicit 513 *a* et seq.; conclaveis privilegia concedit, 517 *a* et 533 *b*; reformat iurisdictionem tribunalis Burgi de Urbe, 547 *b* et seq.; visitationem ecclesiarum et locorum piorum Urbis absolvendam imponit, 572 *a*; unionem alias factam ab Urbano VIII eremi Camaldoli Etruriae cum eremo Montis Coronae Ordinis Camaldulensem revocat, 585 *b*; item et unionem alias factam ab Alexandro VII congregationum Vallisumbrosae et Silvestrinerum revocat, 588 *a* et *b*; venerabilem Rosam virginem Limanam Beatorum catalogo adscribit, 628 *a*; litteras processus in die Coenae Domini promulgat, 641 *a* et seq.; confirmat et ampliat congregationem supra statum regularium institutam ab Innocentio X, 654 *b* et seq.; proscribit rituale Aletense, 653 *b*; et librum versionis gallica Novi Testamenti, 657 *b*; familiaribus et cappellanis suis communibus privilegia concedit, 661 et 714 et seq.; collegii Germanici protectoribus extendit iurisdictionem privativam ad ecclesias et monasteria collegio unita, 682 *a* et seq.; deputat commissarium ad visendas communitates, exceptis illis quatuor Legionum, 696 *a*; novam cruciatam concedit regnis Portugalliae et Algarbiorum ad triennium, 698 *a*; permittit senatui Reipublicae Venetorum vendere quaedam bona ecclesiastica, pretiumque in bello contra

Turcas convertere, 701 *a*; iubilaeum pro regno Poloniae indicit, 725 *a* et seq.; item indulgentias christifidelibus Status Ecclesiastici indulget, et publicas preces indicit pro tuitione civitatis et regni Cretae contra Turcas, 727 et seq.; item christifidelibus totius Italiae, 730 *a* et seq.; caeremoniarum magistris non participantibus assignat trigintasex ducatos auri de camera a singulis cardinalibus in promotione, et vigintaquique post eorum obitum ab eorum haeredibus recipiendos, 736 *a* et seq.; suppressit canonicos S. Georgii in Alga Venetiarum, ac fratres lesuatos et S. Hieronymi de Fesalis, 737 *b* et seq.; illorumque bona in Venetiarum Statu et in regno Siciliae ultra Pharum existentia, exceptis sacris, applicat Reipublicae, 739 *b* et 748 *a*; irritat quidquid oeconomicus generalis Sanctae Sedis gesserat in Statu Mediolanensi circa apprehensionem bonorum ad congregaciones suppressas spectantium, 784 *a* et seq.; bona et conventum lesnatorum de Urbe applicat conservatorio S. Philippi Neri, 790 *b*; congregationem super indulgentiis et sacris reliquiis erigit, 805 *a* et seq.; extinguit antiquum et erigit novum montem collegii secretariorum apostolicorum, 832 *a* et seq.

Clerici induiti cotta sunt praferendi privatis personis vel clericis nullo indumento chorali suffultis, 210 *a*.

Clericorum regularium Minorum congregatio, *vide* Congregatio clericorum regularium Minorum.

Clericorum regularium et secularium congregations *vide* Congregations.

Colimbriensis ecclesiae canonicorum habitus decernitur, 468 *b* et seq.

Colimbriensis universitas studii generalis, *vide* Collegium S. Petri.

Collegium Germanicum et Ungaricum de Urbe, *vide* Germanicum collegium.

Collegium Maronitarum in civitate Ravennae sub invocatione S. Ephreim erectum, 391 *a*; suppressitur, 392 *a* et seq.; et alumni Maronitae in collegio de Propaganda Fide sustentabuntur, *ibid.*

Collegium nationis Scotorum Parisiense, 830 *b*; illi fuit indulta a Paulo V facultas celebrari faciendi in suo privato oratorio, illiusque alumnis ut absque dimissoriis ad titulum paupertatis ordinari possent, 831 *a*; quod confirmatur a Clemente IX, 831 *b*.

Collegium S. Petri universitatis studii generalis Colimbriensis Sedis Apostolicae immediate subiectum, 389 *b*; eidem renovatur facultas admittendi collegialem canonistam suprannumerarium, 390.

Coloniensis universitatis rectori et decanis facultatum indultum pluries concessum et prorogatum nominandi ad beneficia ecclesiarum illius civitatis, 239 *b* et seq.; iterum conceditur ab Alexandro VII, 244 *b* et seq.; iterum a Clemente IX confirmatur, 560 *a* et seq.

Columna Iulia, nobilis mulier Romana, 138 *b*; terrena in caelestia, et transitoria in aeterna felici commercio commutare cupiens, unam domum suam donat archiconfraternitati Annunciationis B. Mariae Virginis, *ibid.*

Comacla supra vallibus postulata, 144 *a*; ipsis satisfieri proponitur, *ibid.*

Conceptionis B. M. V. Immaculatae officium et missa de praecepto ordinatur in regnis Hispaniarum et Indiarum, 284 *b*; item in ditionibus ducis Sabaudiae, 378 *b*; item in ditionibus Ferdinandi magni ducis Etruriae, 385 *a*; et in

Statu Mediolanensi et marchionatu Finalensi, 396 *a*; item in ditionibus Siciliae et Sardiniae, 396 *b*; item ab omnibus presbyteris et clericis regularibus Societatis Iesu qui ad horas canonicas tenentur, 570 *a*; et in Statu Ecclesiastico, 583 *a*.

Conclavistarum privilegia, 517 *a* et 533 *b*.

Confessarius monialium. *Vide Monialium monasteria.*

Congregatio seu confraternitas *Scholae Christi* in oppido Madriti, Toletanae diocesis, canonice erecta, 338 *b*; constitutiones ipsius referuntur, *ibid* et seq.; confirmantur, 364 *b*.

Congregatio super statu regularium instituta ab Innocentio X, 655*a*; a Clemente IX confirmatur, 655 *b*.

Congregatio cardinalium rebus consistorialibus praeposita, 825 *a*; ipsius decretum pro dioecesi Burgensi approbat, *ibid*.

Congregatio indulgentiis et sacris ritibus praeposita Romae erigitur, 805 *a* et seq.

Congregationes religiosae (*reliquas que hic non recensentur require sub verbo Ordines religiosi vel sub titulo proprio*).

Congregatio B. Iacobi Veneti erigitur sub regulari observantia PP. Praedicatorum, 412 *a*, *vide Ordo Praedicatorum*.

- canonicorum regularium S. Georgii in Alga Venetiarum supprimitur, 737 *b*; illiusque bona applicantur Reipublicae Venetiarum pro bello contra Turcas, 739 *b* et seq.; et 748 *a*; item pro defensione civitatis et regni Candiae, 781 *a* et seq., *vide Georgii (S.) in Alga*.
- canonicorum regularium SS. Salvatoris 66 *a*; statuitur quod spolia defunctorum canonicorum regularium eiusdem congregationis transmittantur ad procuratorem generalem ipsius pro debitis solvendis, *ibid.*; abbatii generali conceditur deferre habitum praelatum, *ibid.*; procuratori generali locus primus post priorem assignatur, 779 *b*.
- clericorum regularium Minorum in domo S. Laurentii in Luceina de Urbe a Sixto Papa V instituta, 199 *a*; eius praepositus generalis ad vitam durare debebat, 199 *a* et *b*; mutationes deinde inductae revocantur, 199 *b* et seq.
- clericorum regularium S. Pauli Decollati 8 *b*; ut praepositus generalis una cum assistantibus congregationis, residenceat in collegio S. Caroli de Catinariis de Urbe indulgetur ad quinquennium, *ibid.*; ibi fixatur sedes illius pro semper, 9 *a*; in eodem collegio habeantur capitula generalia congregationis, et non sit alii cuius provinciae dictae congregationis, sed immediate subiaceat praeposito generali, *ibid.*; de electionibus et officiorum aequa distributione statuuntur plura, 9 *b*; nonnullae ordinationes pro felici statu eiusdem congregationis, 40 *a* et seq.
- clericorum secularium Doctrinae Christianae in Gallia quomodo eligendi vocales capituli generalis, 55 *b*; singulis trienniis habeat capitula provincialia, et singulis sexenniis capitulum generale loco et tempore a praeposito generali designandis, 281 *b*; patres Doctrinae Christianae regni Neapolis uniuntur Congregationi Romanac, 485 *b* et seq.
- fratrum S. Hieronymi de Fesulis supprimitur, 737 *b*; ipsiusque bona applicantur Reipublicae Venetae pro bello contra Tureas, 739 *b* et seq.; item bona

- in Siciliae regno ultra Pharum consistentia, 748 *a* et *seq.*; item in subsidium insulae Cretae contra Turcas, 781 *a*.
- Congregatio S. Hieronymi Iesuorum, 385 *b*; procurator generalis eiusdem congregationis per repartitionem manutenendus a diversis ipsius domibus pro rata concurrentibus, 385 *b*, 386 *a* et *b*; supprimitur congregatio, 737 *b*; illiusque bona, tam Venetiis, quam in regno Siciliae ultra Pharum consistentia, Reipublicae Venetiarum in subsidium contra Turcas applicatur, 739 *b* et 748 *a*; item in subsidium regni Candiae, 781 *a*.
- monachorum Caelestinorum, 777 *a*; in quatuor quarteria seu nationes dividitur, *ibid.*; iustitia distributiva inter quarteria in vacationibus officiorum quomodo servanda, 777 *a* et *b*.
  - pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, 275 *b*; conventus erigitur in oppido Pisinae, Marsicana dioecesis, *ibid.*; eadem Congregatio restituitur ad statum regularium cum privilegiis Mendicantium, 826 et *seq.*
  - Somaschae, 492 *b*; an et ubi sepelire possint cadavera alunnorum sine parochorum interventu, *ibid.* et *seq.*
- Congregationes undecim regulares, 447 *a*; super istarum bonis subsidium impo-nuntur tercentorum millium scutorum pro Sedis Apostolicae necessitatibus, 447 *b*.
- Missionis in Gallia, 67 *b*; personae ipsius, quae a superioribus deputantur tum ad missiones tum ad alias functiones proximum spectantes, subsint quoque locorum Ordinariis quoad functiones huiusmodi, 68 *a*; ne fiat emissio votorum approbatorum nisi post biennium probationis, 68 *b*.
- Congressus pacis tractandae inter regem catholicum et christianissimum circa nonnullas Belgii provincias, 582 *a*.
- Conservatorio puellarum S. Philippi Neri de Urbe applicantur conventus et ecclesia Ss. Ioannis et Pauli bonaque suppressae congregationis Iesuorum, 790 *b*.
- Conventus novi maxime Mendicantium ne erigantur absque licentia Sedis Apostolicae, 428 *b*, 432 *a*, 471 *b*, 472 *a*, 485 *b* et *seq.*
- Cornelius Iansenius. *Vide* Ecclesiastici regni Galliarum.
- Corsorum militum in Urbe casus detestabilis cum familia oratoris regis christianissimi apud Sedem Apostolicam, 443 *b*, et 253 *b* et *seq.*
- Crepacorii marchionatus, *vide* Masserani.
- Crepius dux, 253 *b* et 254 *a*; orator pro rege christianissimo apud Sedem Apostolicam, *ibid.*; attentatum contra ipsum familiam a militibus Corsis, *ibid.*
- Crescentius de Crescentiis, cuiusdam domus prope ecclesiam S. Mariae in Rotunda possessor, litem habet cum canoniciis ipsius ecclesiae, 462 *a* et *seq.*
- Cretae regnum aggressum a Turcis, 727 *a* et *b*; pro illius defensione publicae preces indicuntur et elargiuntur indulgentiae, *ibid.*
- Cruciatae bulla concessa et plurius renovata pro regnis Portugalliae et Algarbiorum, 698 *a* et *b*; iterum renovatur, *ibid.*
- Cruciferarum nobilium matronarum pia unio vel congregatio Viennae instituta pro cultu SS. Crucis, 694 *a* et *seq.*
- Crucis (SS.) dominicae particula in cappella palatii imperiali Viennae pie asservata, 693 *b*; dum palatium formidabili incendio, quo etiam muri consumpti sunt,

conflagravit, particula illa post quinque dies inter extinetos carbonis et cineres iniacta reperta fuit, 694 a.

Crucis (S.) de Avellana monasterium vel abbatia, *vide* Avellana.

D

Damnatio plurimarum propositionum, 387 b et 427 b.

Damnator liber sub titulo *Ritualis* pro dioecesi Aletensi, 629 a et 654 a; damnatur etiam liber versionis gallica Testamenti Novi, 657 a et seq.

Dapiferis in conclavi Clementis PP. IX privilegia conceduntur, 533 b et seq.

Debita ecclesiae episcopalis Ratisbonensis, a quibus solvantur, 767 a et seq.

Decimarum impositio pro rege catholico super bonis ecclesiasticis in regnis Hispaniarum, 71 b; decima imposta ecclesiasticis regnum Hispaciae moderatur, 406 b.

Decimarum impositio super fructibus ecclesiasticis pro Venetorum Republica, 601 a et seq.

Declaratio mentis Sanctitatis Suae super solutione decimarum per pensionarios facienda, 249 b.

Decretum de promovendis ad ordines in Urbe et in sex vicinis episcopatibus, 52 a et seq.; super observantia Indicis librorum prohibitorum noviter impressi, 234 a.

Defitorium; statuitur pro Ordine fratrum Minorum sancti Francisci quod in illud ingredi non possint duo fratres germani, 170 a.

Defunctorum anniversaria, *vide* Anniversaria.

Delphinus cardinalis Ioannes ecclesiae patriarchalis Aquileiensis praesul, 701 a.

Diridolus Ioannes minister provincialis provinciae Britanniae fratrum Minorum S. Francisci, 179 b.

Discaiceati fratres S. Francisci *vide* Ordo Minorum.

Dismembratio dioecesis Burgensis ad novum episcopatum erendum, in collegiatâ ecclesiâ oppidi Santader, 825 a; suspenditur, *ibid.*

Doctrinae Christianae Congregatio, *vide* Congregatio clericorum secularium Doctrinae Christianae.

Dominici (S.) festum in toto regno Neapolis celebretur de praecepto tamquam de patrone, cum octava, 283 b.

Dominici (S.) in Indiis occidentalibus archiepiscopo committitur ut exequatur separationem insulae SS. Trinitatis a dioecesi Portusdivitis, vel de Portorico, et unionem illius archiepiscopatus S. Fidei, 191 b et seq.

Dominicus Tafuri *vide* Tafuri Dominicus.

Dominicus Verneirius Ordinis Praedicatorum inquisitor haereticæ privitatis in civitate Bisuntina, 379 a; eidem imputantur quedam delicta q.orum cognitio archiepiscopo committitur usque ad sententiam exclusive, *ibid.*

Dorivallius Ioannes archidiaconus Luxoviensis et canonicus ecclesiae neenon officialis curiae Bisuntinae, 62 b; commissio eidem contra Guglielmum Humberum Praecipianum et alios inobedientes canonicos ecclesiae Bisuntinae, 63 a.

Dumont Bartholomaeus custos custodiae Lotharingiae fratrum Minorum S. Francisci de Observantia recollectorum, 81 *a*; postulat confirmari erectionem eustodiae Lotharingiae, 81 *b*.

E

Ecclesiarum bona pro bello contra Turcas contributioni subiiciuntur, 223 *a* et *seq.*; vasa, candelabra, cruces, thuribula et alia utensilia (exceptis sacra unctione delibatis) tradenda regi ut conflentur et in nummos eudantur pro bello contra Turcas, 230 *a* et *seq.*

Ecclesiastici in sortem Domini vocati et speiales Ecclesiae filii debent praeceteris Sanctae Matris Ecclesiae et patriae periculis alacriter opitulari, 223 *a*.

Ecclesiasticis et praecipue regularibus apud Sinas in processionibus solemnibus umbellam gestare vetatur, 821 *a*; et quidquid iudicii aut minus gravis speciem haberet, tollere ipsis imponitur, *ibid.*

Ecclesiasticis Hispaniae et Sardiniae prorogatur subsidium solvendum regi catholico ad quinquennium, 298 *b*.

Ecclesiasticis regni Galliarum exhibetur formula ab ipsis subseribenda pro confutatione quinque propositionum Cornelii Iansenii, 336 *a*; quidam episcopi protestationes typis emittunt occasione huius formulari, quas supprimit Pontifex, 509 *b*; mandatque episcopis ut subserbant formularium, *ibid.*

Ecclesiasticis regnum Castellae et Legionis imponitur contributio in subsidium decem et novem millionum cum dimidio pro rege catholico, 633 *a*; aliud subsidium, 706 *b*.

Ecclesiasticis regnum et provinciarum coronae Aragoniae decima imposita moderatur, 496 *b*.

Ecclesiasticis Reipublicae Venetorum imponitur subsidium, 482 *a*; aliud subsidium decimatum, 691 *b* et *seq.*

Ecclesiasticis Status Senensis impenitur subsidium pro expensis fluminum et agerum, 676 *a*.

Eleonora vidua Ferdinandi III Romanorum regina, 693 *b* et *seq.*; erigit unionem matronarum et virginum nobilium sub denominatione *Cruciferorum*, *ibid.*

Ephrem Chateau, agens et procurator generalis fratrum Minorum Ordinis S. Francisci recollectorum nuncupatorum, 169 *b*.

Episcopatus de novo erectio in oppido de Santeder, eum dismembratione dioceseis Burgensis, deereta fuerat, sed revocatur, 825 *a*.

Episcopi vicarii apostolici in Indiis Orientalibus, 816 *b*; quantis gaudent faulatibus supra missionariis cuiuscumque Ordinis etiam Societatis Iesu ibi degentibus, 817 *a* et *seq.*

Erectio hospitalis pro pauperibus mendicantibus Neapoli, 795 *a* et *seq.*

Erectio novorum conventuum maxime Mendicantium prohibetur absque licentia Sedis Apostolicae 123 *b*; 132 *a*; 171; *b* 172 *a*.

Erectio unionis matronarum et virginum nobilium sub denominatione *Cruciferorum*, 694 *a*.

Ernestus Adalbertus ab Harrach nuncupatus presbyter cardinalis tituli S. Praxedis, 221 *b*; ecclesiae Pragensis praesul, 230 *a*; ipsi et aliis data commissio imponendi subsidium seu contributionem super bonis ecclesiasticis in Statibus ereditariis electi imperatoris, 223 *a* et *seq.*; ipsi consignanda utensilia ecclesiarum aurea et argentea tradenda regi pro nummis conficiendis in bello contra Turcas, 230 *a*; ipsius preces Pontifici pro erectione episcopatus Reginohradensis, 314 *a* et *b*.

Excommissae, vulgo dictae, occasione sortitionis annualis officialium civitatis Barcinonensis et principatus Cataloniae fieri solitae 413 *a*; stricte prohibentur ecclesiasticis dictorum civitatis et principatus, 413 *b* et *seq.*

Exemptiones a vectigalibus aliquique publicis oneribus revocantur subditis Sedis Apostolicae, 616 *b* et *seq.*

Extensio statuti Gregorii XV circa canonicatus, praebendas, aliaque ecclesiastica beneficia in Hispaniarum regnis, 12 *b*.

F

Fagnanus Prosper secretarius congregationis episcoporum visitationis apostolicae, 23 *a*; item congregationis specialiter deputatae super negotiis Ordinis Praemonstratensium, 45 *a*.

Familiarium Pontificis privilegia, quae sint, 664 *a* et *seq.*

Farnesius presbyter card. Hieronymus, *vide* Hieronymus.

Farfae monasterium Ordinis S. Benedicti *vide* Ordo S. Benedicti.

Ferdinandus episcopus Paderbonensis, 373 *b* et *seq.*

Ferdinandus Etruriae magnus dux, 385 *a*.

Ferdinandus gloriosae memoriae Romanorum et Bohemiae rex in imperatorem electus pensionem annuam statuit pro erigendis in regno Bohemiae ecclesiis cathedralibus, 313 *a* et *seq.*

Ferdinandus Maria Bavariae dux, 541 *a*; facultas illi concessa restituendi octo ex decem monasteriis Palatinatus superioris, iam per haereticos occupata, religiosis eorum respective Ordinum, et reliqua duo monialium in erectionem novi monasterii monialium in oppido Bambergae, 541 *b* et *seq.*

Fidei (S.) archiepiscopatus in Indiis occidentalibus 492 *a*; ipsi subiicitur insula Trinitatis, 492 *b*.

Flavius Chisius presbyter cardinalis tituli S. Mariae de populo procamerarius, 148 *a*; constituitur specialis procurator et commissarius apostolicus pro exigendo subsidio tercentorum millium scutorum imposito undecim congregationibus regularibus pro necessitatibus Sedis Apostolicae, *ibid.*; potestates illi tributae, 451 *a*; nepos Sanctitatis Suae delegatur ad Ludovicum regem christianissimum, 264 *b*; eidem uti legato Avenionensi conceditur facultas absolvendi quosdam facinorosos, 317 *a*.

Flore (de) Augustinus, *vide* Augustinus de Flore.

Formularium praescriptum ab Alexandro VII contra haeresim Cornelii Iansenii, 336 *b*; mandamenta quatuor episcoporum occasione huius formularii edita damnantur et supprimuntur, 509 *b*.

- Fractis (de) ecclesia S. Andreae de Urbe, *vide* S. Andreae.
- Franciottus eminentissimus relator cuiusdam causae in congregacione S. R. E. cardinalium super negotiis episcoporum et regularium praeposita, 70 *a.*
- Francisci (S.) de Paula Ordo Minimorum nuncupatorum *vide* Ordo Minimorum.
- Francisci (S.) de Assisiis fratres Minores *vide* Ordo Minorum.
- Francisci (S.) Xaverii dies festus a secunda in diem tertiam decembbris translatus est, 184 *b*; etiam indulgentia plenaria perpetua, concessa visitantibus ecclesias Societatis Iesu tali die festo, transfertur, *ibid.*
- Francisco Ludovico Ferrerio Flisco renovatur investitura principatus Masserani et comitatus Crepacorii, 622 *a* et *seq.*
- Franciscus Avias congregationis Doctrinae Christianae, *vide* Avias.
- Franciscus Barberinus *vide* Barberinus.
- Franciscus Caracciolum et Augustinus Adornus fundatores congregationis clericorum regularium Minorum, 200 *a.*
- Franciscus cardinalis Barberinus episcopus Portuensis, sanctae Romanae Ecclesiae vicecancellarius, 269 *a*; beneficia quae in titulum seu commendam ad sui vitam obtinet in dioecesi Ferrariensi, *ibid.*; congregationis Cassinensis Ordinis S. Benedicti protector, 370 *b*; Ordinis Minoris sancti Francisci protector, 399 *a*; item episcopus Ostiensis et Velternensis nuncupatus protector regni Scotiae, 831 *b*; *vide* Barberinus.
- Franciscus cardinalis De Sourdis ecclesiae Burdigalensis praesul, 579 *b.*
- Franciscus cardinalis Maidalehinus, *vide* Maidalehinus.
- Franciscus (Ven.) de Sales, episcopus Genevensis, Sanctorum catalogo adscribitur, 432 *a* et *seq.*
- Franciscus de la Rosa, vicarius generalis Italiae ac Siciliae, ac procurator generalis totius Ordinis fratrum B. Mariae de Mercede redemptionis captivorum, 84 *a*; postulat confirmari a Pontifice statuta capituli generalis Oscensis eiusdem Ordinis, 107 *b*; conqueritur apud Sanctam Sedem contra diffamationes fratrum Ordinis SS. Trinitatis, 208 *a* et *seq.*; postulat confirmari decreta pro Limana provincia sui Ordinis, 219 *b* et *seq.*
- Franciscus dux Mutinae et Rbegii, nobilis infans laudabilia infantilis aetatis indicia praebens, 268 *b*; ipsi eiusque successoribus conceditur iuspatronatus praesentandi ad praeposituram secularem in ecclesiâ abbatiae de Pomposa, et ad archipresbyteratum ecclesiae S. Mariae de Bondeno, 268 *b* et *seq.*
- Franciscus episcopus Eliopolitanus in regno Tunchini vicarius apostolicus, 816 *a.*
- Franciscus Maria Antaldus, *vide* Antaldus.
- Franciscus Maria dux Bavariae postulat pro canonizatione S. Francisci Salesii, 438 *b.*
- Franciscus Maria Lancins, *vide* Lancius.
- Franciscus Maria Luranus, procurator generalis congregationis Observantiae Lombardiae Ordinis Eremitarum sancti Augustini, 289 *b.*
- Franciscus Pasqualis magister Campi et praeses regiae audienciae Montis Fusculi in regno Neapolitano a violatae immunitatis et iurisdictionis ecclesiasticeae excessibus possit absolvî a cardinali vicario, 204 *a* et *b.*
- Franciscus Ratta Bononiensis contribuit pro erectione hospitalis pauperum septuagenariorum, 756 *b.*

Franciscus Toletus cardinalis, *vide* Toletus.

Frates germani non possunt simul in definitorium ingredi Ordinis Minorum sancti Francisci, 170 *a*.

Fulgentius Petrelles olim prior generalis Ordinis Eremitarum sancti Augustini, 417 *b*.

G

Galenus Ioannes Hieronymus procurator specialiter constitutus a rectore venerabilis collegii Germanici et Hungarici de Urbe pro quadam concordia ineunda cum collegio Neophytorum de Urbe, 16 *b*.

Galgario (de) conventus sub titulo B. Mariae et Omnium Sanctorum in civitate Bergomensi, 404 *b*.

Gallart Joseph, unus ex canonicis oppositoribus episcopo Barchinoneusi eligitur ad canonicatum et praebendam poenitentiariis illius ecclesiae, 417 *a*.

Galliarum regni clerus, principes et magnates posulant pro canonizatione S. Francisci Salesii, 438 *b*.

Galliarum regnum christianissimum ac pietatis et bellicae fortitudinis laude florentissimum, 793 *a*; multi egregii pugiles inde in insulam Cretae se contulerunt gloria pro Christi honore certamina contra Turcas subiit, 763 *b*.

Gallicae et Brittanicae nationum fratres Minores sancti Francisci inter se conti non possunt, 179 *b*; concordia inter ipsos inita refertur et confirmatur, 180 *a* et seq.

Gaspar de Bracamonte nobilis vir, 204 *a*.

Georgii (S.) in Alga Venetiarum congregatio, 80 *a*; ipsi incorporantur provincia et quatuor monasteria ipsius in regno Siciliae existentia, *ibid.*; tota congregatio supprimitur, 737 *b*; *vide* Congregationes religiosae.

Georgii (S.) festum in Catalonia conceditur de praecepto unâ cum illius officio, 464 *b*.

Germani fratres non possunt simul ingredi in definitorium Ordinis Minorum sancti Francisci, 170 *a* et *b*.

Germanicum collegium et Ungaricum de Urbe, 16 *a*; Gregorius XIII illi adnectit fructus abbatiae S. Crucis de Avellana cum reservatione pensionis in favorem collegii Neophytorum, *ibid.*; concordia et transactio super huius pensionis solutione, 16 *b* et seq.; confirmatur a Pontifice, 20 *b* et seq.; plura dubia circa idem collegium exorta, 231 *b*; resolvuntur, 232 *a* et *b*; eiusdem collegii privilegia, 682 et seq.; cardinalibus protectoribus extenditur iurisdictio privativa ad ecclesias et monasteria collegio unita, *ibid.*

Ginettus card. Martius Ordinis SS. Trinitatis protector, 175 *a*; curat initii concordiam inter fratres Hispanos et Italos supra conventu SS. Trinitatis Neapolis, 175 *b* et seq.; secretariae congregationis sacrorum rituum addictus, 209 *a*; *vide* Martius.

Gondus cardinalis Ioannes Franciscus Paulus de Betz nuncupatus, archiepiscopus Parisiensis, 46 *a*; absens ab ecclesia sua eam per vicarios suos regit, *ibid.*; demum illi renunciat, *ibid.*

- Goswinus Nickel praepositus generalis Societatis Iesu, 109 *a*; exponit plura ineommoda quae obveniunt dictae Societati ex vacatione munerum et superioritatum quolibet triennio et cessatione ab ipsis, *ibid.*; obtinet suspendi de hac re statutum Innocentii X, 409 *b* et *seq.*
- Gregorius XIII collegium Germanicum de Urbe pene destitutum restituit, 15 *a*; illique fructus assignavit abbadiæ S. Crucis de Avellana cum reservatione pensionis in favorem collegii Neophytorum de Urbe, 16 *a*; quaedam alia pro eadem collegio Germanico statuit, quae referuntur, 231 *b*; et declarantur, 232 *a*.
- Gregorius XV statuit ut canonicatus et præhendae poenitentiarii ecclesiarum cathedralium et metropolitanarum in regnis Hispaniarum vacantes prævio con cursu per edictorum affixionem conferri debarent, 12 *b* et *seq.*, 115 *b*, 116 *a*.
- Guiana insula SS. Trinitatis in Indiis occidentalibus quoad civilia est subiecta audientiae S. Dominici, et quoad spiritualia episcopatui Portusdivitis seu de Portorico, 191 *b*; subtralitur iurisdictioni audientiae S. Dominici et subiicitur audientiae S. Fidei, 192 *a*; item separatur ab episcopatu Portusdivitis et subiicitur archiepiscopatui S. Fidei, 192 *b*.
- Guiehens Thomas, Galliarum assistens apud priorem generalem Ordinis fratrum eremitarum S. Augustini, et prior eonventus maioris nuncupati civitatis Parisiensis eiusdem Ordinis, 25 *a*.
- Guido archiepiscopus Rhodiensis, in regno Franeiae nuncius, 831 *a*.
- Guidobaldus archiepiscopus Salisburgensis, 183 *a*; liber declaratur a iuratis quibusdam capitulationibus stipulatis a capitulo Sede vaeante, 183 *b*.
- Guidobaldus cardinalis de Thun, ecclesiae Ratisbonensis archiepiscopus, 543 *a* et 767 *b*; item ecclesiae Salisburgensis archiepiscopus, 793 *a* et *seq.*
- Gulielmus Humbertus Praecipianus, *vide* Praecipianus.
- Gusman comes de Penaranda prorex regni Neapolitani, 204 *a*.

H

- Harrach (ab) Ernestus Adalbertus presbyter cardinalis tituli S. Praxedis, *vide* Ernestus Adalbertus.
- Henricus episcopus Rhedonensis, apostolicus commissarius erigit et confirmat custodiam SS. Trinitatis Ordinis Minorum sancti Franeisci pro reformatione provinciae maioris Turoniae eiusdem Ordinis, 145 *b*.
- Henrietta Maria, Angliae regina, postulat pro canonizatione S. Francisci Salesii, 438 *b*.
- Hieronymus Ari Artensis, magister et prior generalis Ordinis Carmelitarum, 214 *b*; capitula statuit pro coneordia inter fratres Britones et non Britones provinciae Turoniae eiusdem Ordinis, 215 *a* et *seq.*, 217 *b*.
- Hieronymus presbyter cardinalis Farnesius, Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Cappuccinorum protector, 551 *a*.
- Hieronymus Rospigliosus pater Clementis IX, 512 *a*.
- Hieronymus Valvasonus, *vide* Valvasonus.
- Hieronymus Valvasorius, prior generalis Ordinis Eremitarum sancti Augustini, 625 *a*.

- Homicidium episcopi Nicoterensis, 769 *b*; committitur episcopo Ferentino processus, *ibid.*, excommunicatio contra interfectorum et reservatio absolutionis, 772 *a*.
- Honuphrii (S.) ecclesia in territorio civitatis Beneventanae, 204 *a*; princeps terrae *della Rocca* et eius homines, dum ipsi ianuae et parietibus ecclesiae illius adhaerebant, apprehensi sunt et captivi abducti, *ibid.*
- Hospitale Avenionense singulis novenniis debebat camerae apostolicae scuta octingenta quinquaginta, 733 *a* et *seq.*; reducitur hoc onus ad cenium octo scuta, ita tamen ut milites Sedis Apostolicae aegroti in hospitali curentur, *ibid.*
- Hospitale S. Ioannis Hierosolymitani, 696 *a*; fratres quidem hospitalis ad Urbem personaliter vocantur, 696 *a*; monasteria monialium ab hospitali dependentia Caturcensis dioecesis ab Ordinariis visitanda, 728 *b*; facultas data magno magistro dismetabrandi sex millia librarum annuarum ex redditibus prioratus S. *Egidii* linguae Provinciae pro impensis victus fratrum dictae linguae, 789 *a* et *seq.*
- Hospitale pauperum septuagenariorum in civitate Bononiensi, 755 *a*; statuta pro hospitali confirmantur, *ibid.*
- Hospitale pro pauperibus mendicantibus et otio vacantibus erigitur Neapoli, 795 *a*.
- Hospitali B. Mariae Theutonicorum confirmantur privilegia hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, 673 *b*.
- Hospitaliarium monialium institutum confirmatur, 441 *a*.
- Hungariae regnum nobilissimum, quod olim erat validissimum adversus infidelium impetus christiana reipublicae propugnaculum, invaditur a Turcis, 222 *a*, 229 *a*; *vide* Turcarum tyrannus.
- Hyacinthus Maria Granata, inquisitor in civitate et ducatu Mantuano, 507 *b*; armata manu inde expellitur, 508 *a*.

I

- Iacobi (S.) apostoli, patroni Hispaniarum, officium sub rito semiduplici in tota Hispania recitandum qualibet feria secundâ non impeditâ festo novem lectiōnum, 516 *a* et *b*.
- Iacobi (S.) Panormi in Siciliae monasterium canonicorum S. Georgii in Algâ Venetiarum 79 *b*, *vide* S. Georgii.
- Iacobi (S.) Veneti Congregatio *vide* Ordo Praedicatorum.
- Iacobus archiepiscopus Athenarum, Sedis Apostolicae apud Rempublicam Venetiam nuncius, 125; ipse collector constituitur cum patriarcha Venetiarum subsidii impositi supra bonis ecclesiasticis dominii Veneti pro Republica Venetiarum, *ibid.*
- Iacobus Novellius praepositus generalis congregationis Doctrinae Christianae, 487 *a*.
- Iacobus Romanus procurator generalis Congregationis Cassinensis Ordinis S. Benedicti, 64 *b*.
- Iansenii Cornelii haeresis in Gallia serpens, 336 *a*; formula subscribenda impunitur contra ipsam, 336 *b*.
- Ianuarius (S.) regni Neapolitani principalior patronus, 337 *b*.

- Idelphonsus Salizanes minister generalis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia, 300.
- Iesuorum congregatio S. Hieronymi, *vide* Congregatio.
- Ignatius (S.) Societatis Iesu fundator, 110 *a*; superioribus Ordinis nullum praefixit spatium durationis in officiis vel cessationis ab ipsis, 110 *a* et *b*; eius officium sub ritu duplici celebrandum, 578 *b*.
- Impositio decimae in regnis Castellae et Legionis, ac Aragoniae et Valentiae, aliisque, pro rege catholico, 71 *b*; item super fructibus ecclesiasticis pro Republica Venetâ, 601 *a* et *seq.*
- Impositio tercentorum nullum scutorum monetae super bonis undecim congregacionum regularium pro Sedis Apostolicae necessitatibus, 147 *b*.
- Incorporatio provinciae et quatuor monasteriorum congregationis canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum in regno Siciliae congregationi eorumdem canoniconum Venetae, 80 *a*; *vide* S. Georgii in Alga.
- Indiarum Orientalium missiones multipliciter regulantur, 816 *a*, 819 *b* et *seq.*
- Indulgentia plenaria perpetua pro visitantibus ecclesias Societatis Iesu festis sanctorum Ignatii ac Francisci Xaverii confessis ac communione refectis, 184 *a*; illa pro festo S. Francisci Xaverii transfertur a secundâ in tertiam diem decembris, 184 *b*.
- Indulgentiae pro christifidelibus Status Ecclesiastici Italiae insularumque adiacentium orantibus pro felici electione regis Poloniae ac liberatione Cretae a Turcis, 727 *b*; 730 *a*; 782 *b*; et iterum 807 *b*.
- Indulgentiae renovantur pro Indiis concessae ad viginti annos, 750 *b*.
- Indultum nominandi ad cathedrales ecclesias conceditur regi christianissimo, 324 *a*; 648 *a* et *seq.*; item ad dignitates abbatiales, etc. in Belgicis suis ditionibus 651 *b* et *seq.*
- Insirmis Ministrantium religio vel congregatio, *vide* Ministrantium insirmis.
- Inquisitor haereticae pravitatis a civitate et ducatu Mantuano expulsus, 507 *b*; committitur archiepiscopo Ferrarensi processus contra delinquentes, *ibid.*; item alius inquisitor a dominio Ianuensi expulsus, 808 *b*; processus contra expulsores, *ibid.*
- Investitura feudi Montafiae Carolo Philiberto Hyacintho de Simiana marchioni Planitarum Taurinensis dioecesis, 495 *a*; item investitura principatus Masserani et comitatus Crepacorii Francisco Ludovico Ferrerio Flisco, 622 *a*.
- Ioannes Baptista Begiami acquirit feudum Montafiae, 495 *b*; declaratque illum acquisivisse pro Carolo Emanuele Philiberto Hyacintho de Simiana marchione Planitarum, Taurinensis dioecesis, 496 *a* et *seq.*
- Ioannes Baptista cardinalis Pallottus, episcopus Albanensis, protector congregacionis clericorum regularium Minorum, 199 *b*; protector Ordinis eremitarum sancti Augustini, 289 *a*; item episcopus Tusculanus, 534 *b*; ius illi defenditur ad administrationem cappellae S. Mariae Maioris de Urbe ad Praesepe Domini nuncupatae, 672 *a* et *seq.*
- Ioannes Baptista de Marinis Ordinis Praedicatorum magister generalis, 302 *a*; ipsius litterae de pertinentia collegii S. Ludovici Angelopolitani ad conventum S. Dominici Mexicani et provinciam S. Iacobi Ordinis huiusmodi,

- ibid.*; item pro felici statu et progressu Congregationis B. Iacobi Veneti, eiusdem Ordinis, 412 *b* et *seq.*; item pro conservatione unitatis provinciae Tironiae, 455 *a*.
- Ioannes a Conceptione procurator generalis congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum nuncupatorum Ordinis SS. Trinitatis, 119 *b*, 208 *a*.
- Ioannes cardinalis Delphinus patriarcha Aquileiensis, 701 *a*.
- Ioannes Casimirus Poloniae et Sveciae rex, 365 *b*.
- Ioannes de Torano rector parochialis ecclesiae S. Ioannis de Mercato regionis Campitelli de Urbe, 136 *a* et *b*; licentiam obtinet construendi unum monasterium pro pueris et unum hospitale pro viris iudeis ad fidem conversis, 136 *b*.
- Ioannes Dorivallius, *vide* Dorivallius.
- Ioannes Franciscus episcopus Nicoterensis interficitur, 769 *b*; committiatur episcopo Ferentino processus, *ibid.*; excommunicatio contra interfectorum, et reservatio absolutionis, 772 *a*.
- Ioannes Franciscus Nigronus in utraque signatura referendarius, 696 *a*; deputatur commissarius ad visendas communitates Status Ecclesiastici, exceptis illis quatuor Legationum, *ibid.*
- Ioannes Franciscus Paulus Gondus S. R. E. cardinalis de Retz, 46 *a*, *vide* Gondus.
- Ioannes Hieronymus Galenus, *vide* Galenus.
- Ioannes Maria Lancius abbas generalis congregationis canonicorum regularium S. Salvatoris Ordinis sancti Augustini, 467 *a*.
- Ioannes Michaël cardinalis Saracenus, *vide* Saracenus.
- Ioannes Paulus Oliva vicarius generalis Societatis Jesu, *vide* Oliva.
- Ioannis (S.) de Mercato regionis Campitelli de Urbe ecclesia 136 *a*; apud ipsam erigitur monasterium et hospitale pro pueris et viris iudeis ad fidem conversis, 136 *b*; in domo prope dictam ecclesiam instituitur monasterium SS. Annunciationis monialium seu virginum neophytarum, 139 *a* et *b*; quod transfertur ad ecclesiam et aedificia S. Basilii in regione Montium eiusdem Urbis, 142 *a*.
- Joseph a S. Maria, episcopus Hieropolitanus, deputatur tamquam visitator apostolicus in insulis Maris Ægei, 457 *b*.
- Joseph Carafa clericus et alii asserti complices homicidii contra legem immunitatis ecclesiasticae aguntur et morti traduntur 204 *a*.
- Joseph Gallart canonicus ecclesiae Barchinouensis, *vide* Gallart.
- Josephi (S.) archiconfraternitas pro hospitali manutenendo pauperum septuagenariorum, 755 *a*.
- Josephus Interamnensis, Ordinis fratrum eremitarum S. Augustini assistens Italiae, 42 *a*.
- Iubilaeum ad implorandam divinam opem, 130 *a*; iterum ad divinam opem implorandam contra Turcas, 236 *b* et *seq.*; universale indicitur a PP. Clemente IX initio sui pontificatus, 512 *a* et *seq.*; pro regno Galliarum et ditionibus regis christianissimi, 763 *b*; et eleemosynae a christifidelibus occasione iubilaei collatae erogandae in subsidium belli contra Turcas, *ibid.*; item pro dominio Reipublicae Ragusinae ad divinam opem implorandam contra flagella terremotus et incendiorum, 786 *b*.

Iudeorum conversio ad fidem catholicam in Urbe promovetur, 135 b; 136 a; unum monasterium pro pueris et unum hospitale pro viris iudeis ad fidem conservis et convertendis instituitur, 136 b.

Iulia Columna, *vide* Columna.

Julius II statuit ne regnum Siciliae simul cum regno Romano aut dominio Lombardiae et Tusciae teneretur, 554 a et b.

Julius archiepiscopus Laodiceae, nuncius apostolicus in regno Neapolis, 316 a; eidem committitur processus contra episcopum Policastrensem, 316 b.

Julius cardinalis Rospigliosus in summum Pontificem eligitur, 512 a, *vide* Clemens IX.

Julius episcopus Sabinensis, cardinalis Sacchettus, *vide* Sacchettus.

Iurisdictionem sibi in aliquibus locis competentem cedit Reipublicae Lucanae capitulum ecclesiae cathedralis Lueae, 452 b et seq.

L

Laici et commissi congregationis Ss. Vitoni et Hidulphi Ordinis S. Benedicti quae vota emittere et quamdiu duratura, 465 b; a congregatione expelli, non autem voluntarie discedere possunt, 466 a.

Lancius Franciscus Maria procurator generalis Congregationis canonicorum regularium SS. Salvatoris, 66 b.

Lanfranconius frater Petrus, prior generalis Ordinis fratrum eremitarum S. Augustini, 23 b, 24 a, 42 b.

Laurentii (S.) in Lacina domus de Urbe congregationis clericorum regularium Minorum, 199 a; officium praepositi generalis durare beat in perpetuum, cum facultate tamen capitulo generali eligendi alium, si expedire videbitur, 199 b et seq.

Laurentius, archiepiscopus Carthaginensis, Venetiis nuncius, 701 a et 739 b.

Leo a S. Ioanne assistens prioris generalis Ordinis Carmelitarum, 215 a.

Leopoldus Ignatius in imperatorem electus concurrit ad erectionem ecclesiae episcopalnis Reginohradecensis in Bohemia, 314 a.

Leopoldus Romanorum rex illustris in imperatorem electus 222 a; pecuniae inopia laborat pro bello contra Turcas, 222 b; pro ipsi subveniendo imponitur contributio super bonis ecclesiasticis ipsius dominii, 223 et seq.; item ipsi traxenda utensilia aurea et argentea ecclesiarum (exceptis sacrâ unctione delibutis) pro nummis conflandis, 229 b et seq.

Lexoviensis ecclesiae capitulo permittitur fundare anniversaria pro canoniceis decadentibus, 595 b et seq.

Licentia episcopo et clero civitatis Factensis eiusque territorii contribuendi summa: viginti millium scutorum pro redemptione dictae civitatis, 75 b.

Locorum piorum civitatis Ragusinae capitalia Neapoli existentia venduntur ad costruendas domos in praedictâ civitate, 765 b et seq.

Lovaniensis universitas studii generalis a Martino V erecta et instituta ac pluribus privilegiis a Romanis Pontificibus cumulata, 810 a et b; huiusmodi privile-

giis abusa est, 810 b et 811 a; mitissime admouita a Clemente IX non recessit, 811 b; propterea privilegia illi concessa suspenduntur, *ibid.*

Lucanae Reipublicae ceditur a capitulo ecclesiae Lucanae iurisdictio civilis et criminalis sibi competens in quibusdem locis, 452 et seq.

Luchinius Paulus, prior generalis Ordinis fratrum eremitarum S. Augustini, 24 a; diversa edit decreta pro bono regimine conventus eiusdem Ordinis maioris nuncupati civitatis Parisiensis, *ibid.*; commissarius apostolicus deputatur, 25 a et seq.

Ludovicus episcopus Placentiae provinciae Compostellanae, 57 a; orator regis catholicorum Hispaniarum, 59 a.

Ludovicus XIV Francorum rex, 324 a; eidem conceditur indulxum nominandi personas idoneas ad cathedrales ecclesias Metensem, Tullensem et Virdunensem, *ibid.*; postulat pro canonizatione S. Francisci de Sales, 438 b, *vi'e* Regi christianissimo.

Ludus quem dicunt *seminarii*, *vide* Seminarii ludus.

Lugo (de) cardinalis, protector Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis captivorum 106 a; olim instetit ut examinarentur, corrigerentur et denuo ederentur statuta Ordinis, *ibid.*

Lumellus Vincentius quondam minister generalis Ordinis Minorum sancti Francisci, 179 b.

M

Maffaeus cardinalis Barberinus, regni Scotiae apud S. Sedem protector, 830 b et seq.

Maidalchinus Franciscus diaconus cardinalis S. Mariae in Portieu, 262 b; illi mandatum ut extra Urbem habitaret, sed ne extra districtum civitatis Viterbiensis egredetur, *ibid.*; tamen sine licentia Pontificis aliò abiit, *ibid.* absolvitur a censuris, et in Urbem cum solitis praerogativis et redditibus revocatur, 263 b et seq.

Majoricensis ecclesia cathedralis comprehensa declaratur in constitutione Gregorii XV qua statuit praebendas et canonicatus poenitentiarios vacantes deberi conferri praevio concursu, 117 b.

Mancinus fr. Aurelius secretarius Ordinis eremitarum S. Augustini, 41 b, 42 b.

Mariae (B.) supra Minervam de Urbe conventus Ordinis Praedicatorum, 181 a, et 194 a; statuitur quod magistri, acceptati cum voce et loco provinciae romanae, praecedentiam habeant super regentem studii illius conventus aliosque magistros exteros, 181 b; statuitur quod nullus frater alterius conventus possit adfiliari huic conventui absque licentiâ Sedis Apostolice, 194 a et b; caput provinciae Romanae eiusdem Ordinis declaratur, 297 a.

Mariae (B.) de Mercede Redemptionis Captivorum Ordo, *vide* Ordo B. Mariae Ordo Redemptionis captivorum.

Mariae (B.) Virginis de Monie Carmelo Ordo, *vide* Ordo Carmelitarum.

Mariae (B.) supra Minervam ecclesia, in eaque constituta confraternitas Annunciationis eiusdem B. M. V., 138 b et seq.

Mariae (B.) Teutonicorum hospitale, *vide* Hospitale.

- Mariae (S.) de Bondeno, *vide* Bondeno (de).
- Mariae (S.) de Ravanusa in Sicilia monasterium congregationis canonicorum S. Georgii in Algà Venetiarum nuncupatae, 79 b, *vide* S. Georgii.
- Mariae (S.) ecclesia in Rotunda Urbis, 159 a; prisca temporibus erat nobile delubrum *Pantheon* nuncupatum, 164 a; archipresbytero et canoniciis eiusdem ecclesiae Sixtus V confirmavit ius et dominium supra plateam, 160 a; sed nil novi concessisse declaravit, 161 b; Urbanus VIII eadem iura contra lites intentatas tuitus est, 162 a et seq.; ea abrogat Alexander VII, 164 a et seq.; indemnitatem tribuit, 165 b; iterum, 207 a et seq.; deputatio cardinalis vicarii et aliorum in solidum in executores privilegiorum capituli et canonicorum super plateâ antedictae ecclesiae, 205 b; liberatio plateae a dominio capituli et canonicorum, excepto loco pro collocandis tabernis mercatoriis assignato, 164 a et seq., et 205 b et seq.
- Mariae Theresiae reginae Francorum donativum faciendum occasione dotis propoenit, 60 a; confirmatur a Pontifice pro ratâ ecclesiasticos tangente, 60 b.
- Marinis (de) Ioannes Baptista, *vide* Ioannes Baptista de Marinis.
- Marius Chisius, princeps terrae Campaniæ, frater germanus Suae Sanctitatis Alexandri VII ac capitaneus generalis sanctae Romanae Ecclesiae, 253 b; innocens declaratur in iis quae acciderant contra oratorem regis Franceiae, 254 a.
- Maronitarum collegium, *vide* Collegium Maronitarum.
- Masserani principatus et marchionatus Crepacorii subditi recurrere possint ad nuncium Sabaudiae 428 b et 734 b; investitura illorum feudorum renovatur familiae Flischae, 622 a et seq.
- Martius cardinalis Ginettus, Ordinis B. Ioannis Dei de Charitate protector, 287 b, *vide* Ginettus.
- Matthaeus de Orlando prior generalis fratrum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, 692 b.
- Maximilianus I Romanorum imperator, 694 a; particulam dominicae Crucis in cappellâ palatii imperialis Viennae asservatam eximie coluit, *ibid.*
- Maximilianus Gandalphus archiepiscopus Salisburgensis, 793 b.
- Melsius Adamus, *vide* Adamus Melsius.
- Mensae episcopalis Paderbonensis redditus sarti tectique servandi, 273 b.
- Mercatorum causae in civitate Avenionensi quomodo cognoscantur, 494 a et b.
- Michaël Begiami archiepiscopus Taurinensis, 495 a et b, 502 a et b; assensum praestat venditioni feudi Montafiae ad directum dominium mensae archiepiscopalis Taurinensis pertinentis, 504 a et seq.
- Michaël Bonellus presbyter cardinalis Alexandrinus nuncupatus, 296 b; refert viuae vocis oraculum Pii V circa collegium S. Mariae supra Minervam Urbis Ordinis Praedicatorum, 297 a.
- Michaël Pius Passus, inquisitor haereticae pravitatis in civitate et dominio Reipublicae Ianuensis, 808 b; expulsus ab officio, *ibid.*; processus contra expulsores, *ibid.*
- Minervam (super) ecclesia et conventus B. Mariae, *vide* B. Mariae supra Minervam.
- Minimorum Ordo S. Francisci de Paula, *vide* Ordo; provincia nova Arverniae erigitur, 246 b.

- Ministrantium Infirmis religio, 78 *b*; praescribitur quod clerici illius congregationis semper preferantur laicis ipsius in omnibus functionibus tam publicis tam privatis, *ibid.*
- Ministri catholicorum principum Parisiis congregati, *vide* Parisiis.
- Minorum clericorum regularium congregatio, *vide* Congregatio clericorum regularium Minorum.
- Minorum fratrum S. Francisci Ordo, *vide* Ordo Minorum S. Francisci.
- Missae *de requiem* in duplicibus nequeunt celebrari, 478 *b*; excipiuntur anniversaria, *ibid.*; altaria vero privilegiata non excipiuntur, *ibid.*; in his per celeb rationem missarum de festo currenti saufit obligationibus, 822 et *seq.*
- Missam domini habere concediur referendariis votantibus signaturae iustitiae, 631 *b*; idem ab Alexandre VII fuerat concessum clericis camerae apostolicae, *ibid.*
- Missionarii regulares apud Sinas in quibus subordinati sint vicariis apostolicis, 816. *a*; quae sit vicariorum facultas, et quae missionariorum, 817 *a* et *seq.*
- Missionis Congregatio, *vide* Congregatio Missionis.
- Monasterium S. Brigittae in oppido Bambergae, 542 *a*.
- Moniales hospitalariae congregationis S. Josephi, 411 *a*; ipsarum institutum confirmatur, 411 *b*.
- Moniales monasterii Lugdunensis primae regulae sanctae Clarae subiiciuntur provinciali et fratribus recollectis provinciae S. Francisci, 382 *a* et *seq.*
- Monialibus Carmelitis Discalceatis Belgii conceduntur privilegia concessa aliis Franciae et Germaniae, 380 *a*.
- Monialibus Excalceatis regni Franciae confirmatur Breve Alexandri VII, 574 *a*.
- Monialium monasteria, 307 *b*; superior regularis semel in anno ea ingredi potest occasione visitationis, *ibid.*; extra visitationem semper cum facultate Ordinarii, 308 *a*; visitet per se ipsum interiorem clausuram cum unico socio, *ibid.*; generalis Ordinis cum duobus, *ibid.*; visitatori assistant quatuor moniales, *ibid.*; confessarius non ingrediatur absque necessitate, 308 *b*; et pernoctare debeat in proprio conventu, *ibid.*; quando contrarium procedat, 309 *a*; ad monasteria Hispaniarum prohibitus accessus sub excommunicatione latae sententiae, 331 *b* et *seq.*; qualitates et regulae confessariorum praescribuntur, 333 *b*; suspenditur poena praedicta in iis casibus in quibus aut a iure communi aut aliis constitutionibus imposita non reperitur, 593 *b*.
- Mons secretariorum apostolicorum extinctus de novo erigitur, 832 *b* et *seq.*
- Montafiae feudum Taurinensis dioecesis quod pertinet ad directum dominium archiepiscopi Taurinensis, 495 *a*; venditur a fratribus Sfondratis qui illum possidebant, 495 *b* et *seq.*; acquiritur a Carolo Emanuele Philiberto Hyacintho de Simiana marchione Planitarum, 496 *a* et *b*, et *seq.*
- Montagna (Ella)* terrae civitatis Pactensis in Sicilia emitur ab Ascanio Ansalono, 75 *a*.
- Montaltus cardinalis, protector societatis SS. Sacramenti in ecclesiâ S. Andreeae de Fractis de Urbe, 22 *a*.
- Montis Coronae eremus Camaldulensium Ordinis *vide* Ordo Camaldulensium.
- Murciae conventus fratrum Minorum S. Francisci adiicitur provinciae B. Petri de Alcantara, 70 *a*.

N

- Naro (de) S. Calogeri monasterium Agrigentinae dioecesis in Sicilia canonicorum S. Georgii in Algâ Venetiarum nuncupatorum, 79 *b*, *vide* S. Georgii *et verbum Congregatio.*
- Neapolis homicidium commissum in personam quondam Augustini de Flore, 204 *a*. Negotiatio regularibus de iure canonico prohibita, 798 *b*; in Indiis Orientalibus et Ameriea prohibita sub censuris, 799 *b*.
- Neophytorum collegium de Urbe, 16 *a*; circa solutionem pensionis reservatae a Gregorio XIII super fructibus abbatiae S. Crueis de Avellana ad favorem eiusdem collegii controversia pendet, 16 *a*; instrumentum transactionis refertur, 16 *b* *et seq.*; confirmatur a Pontifice, 20 *a* *et seq.*
- Neophytorum et cathecumenum de Urbe archiconfraternitas et monasterium SS. Annunciationis, *vide* SS. Annunciationis; monasterium monialium seu virginum neophytarum Ordinis Praedicatorum sancti Dominici sub regula sancti Augustini instituitur, 139 *a* *et b*; pluribusque ornatur privilegiis, 140 *a* *et seq.*
- Nicolaus Cottoner magnus magister hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, 606 *a*; eidem committitur ut praecipiat aliquibus fratribus ad Urbem personaliter accedere, *ibid.*
- Nobilitati non praeiudicat ars serici in civitate Pisaurensi, 781 *b*.
- Novorum conventuum erectio prohibetur vel limitatur, 132 *a*, 171 *b*, 172 *a*, 185 *b* *et seq.*

O

- Octavianus Vincentius notarius collegii magistrorum viarum et neophytorum de Urbe, 16 *b*.
- Octavius marchio de Bubalis, 21 *b*; subsidium dotale pro octo puellis de Urbe testamento reliquit, 22 *a*.
- Odescalceus Benedictus tituli S. Honuphrii, presbyter cardinalis, collegii Neophytorum de Urbe protector, 46 *a*, 47 *b*; illi cum aliis committitur componere controversiam eiusdem collegii cum collegio Germanico de Urbe, *ibid.*; domus etiam seu hospitalis ac archiconfraternitatis et monasterii SS. Annunciationis neophytorum et cathecumenum de Urbe projector, 135 *b*; inter ipsum et vicarium generalem de Urbe controversiae exortae, 141 *b*; ipsi exemptiones confirmantur, 142 *b* *et seq.*
- Oliva Ioannes Paulus vicarius generalis Societatis Iesu, 50 *b*; ipsi concessa a congregazione generali eiusdem Societatis facultas relinquendi et alienandi collegia et domos ipsius, 51 *a*; confirmatur a Pontifice, 51 *b*; postea praepositus generalis eiusdem Societatis, 570 *a* *et* 750 *b*; *vide* Societas Iesu.
- Ordinandi, seu ad ordines sacros promovendi, examinentur primum, 52 *a*; et bonum testimoniū habeant, 52 *b*; et per decem dies exercitiis spiritualibus vacare debeant, *itid.*

Ordines religiosi (*reliqua quae hic non recensentur require sub verbo Congregationes religiosae vel sub titulo proprio*).

- Ordo S. Antonii Viennensis canonicorum regularium, 679 *a*; Bonifacius VIII concessit ut regulam sancti Augustini servarent, et canonici regulares sancti Antonii Viennensis vocarentur, 679 *b*; quod confirmatur a Clemente IX, 680 *a*; Eugenius IV indulsit in ecclesia monasterii Viennensis duos poenitentiarios ex praedictis canonicis, 823 *b*; Clemens IX ad quatuor extendit, 824 *b*.
- S. Augustini canonicorum regularium, 598 *a*; viceprior et canonici regulares S. Georgii, Gratianopolitanae dioecesis, a parte ducatus Sabaudiae, ad statum presbyterorum secularium reducuntur, 599 *b*.
  - S. Augustini eremitarum, 24 *a*; decreta a generali edita pro felici regimine conventus et collegii maioris nuncupati civitatis Parisiensis, et a capitulo generali approbata, *ibid.*; reformantur, 28 *a*; primum decretum, de cultu divino, *ibid.*; secundum de disciplina ac regimine conventus, 30 *a*; tertium de clausura, refectorio, aliisque officiis, 36 *b*; quartum de dormitorii, 38 *a*; quintum de studiis, 39 *a*; confirmatio privilegiorum, gratiarum, indulgentiarum fratrum eremitarum sancti Pauli primi eremitae sub regulâ S. Augustini in regno Portugalliae, 49 *b*; referuntur definitiones capitulo generalis factae pro congregatione Observantiae Lombardiae, 289 *b*; confirmantur, 295 *b*; in provinciâ S. Gullielmi Franciae esse perpetuo admittendos decem magistros cum privilegiis locis et vocis, 416 *b*; capitula inita inter fratres huius Ordinis degentes in hospitio Ss. Ildefonsi et Guillelmi de Urbè et fratres Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum conventus S. Franciscæ Romanae de Urbe, 424 *a* et *seq.*; convalidatur capitulum in provinciâ Peruana celebratum, 531 *b*; confirmatio decretorum pro conventu et collegio maiori Parisiensi, 590 *a* et *seq.*; officium et missa Conceptionis B. M. V. de pracepto recitari iniungitur, idemque officium ad usum dicti Ordinis seorsim imprimi posse conceditur, 597 *a* et *seq.*; priores provinciae Perunitinae suffragium in capitulis ferre valent, 625 *a*.
  - S. Basilii Magni Monachorum Ruthenorum, 366 *a*; nuncio Poloniae committitur ut convoet capitulum ipsorum pro novâ electione abbatis generalis, *ibid.*
  - S. Benedicti. Superiores congregationis Cassinensis Ordinis S. Benedicti, ac etiam monasteriorum Sublaei ac Farfac, ceterique monachi ne Romam pertant sine licentia in scriptis a reverendis patribus abbatte S. Pauli de Urbe et procuratore generali in curia, 64 *a*; item ne Romae degentes praeterquam in monasterio S. Callisti commorentur, *ibid.*; associati et cucullati per Urbem incedant, 64 *b* et 65 *a*; conceditur facultas alienandi stabilia usque ad summam definitam pro extinctione aeris alieni, 371 *a* et *seq.*; laici et commissi congregationis Ss. Vitoni et Hilidulphi emittant tria vota simplicia servanda donec in congregatione permanserint, 465 *b*; a congregatione expelli, non autem voluntarie discedere possunt, 466 *a*; Alexander VII univit congregations monachorum Vallisumbrosae et Silvestrinorum, 587 *a*; Clemens IX revocat unionem, 588 *b*; definitiones capitulo generalis circa electiones intermedias ad abbatias referuntur, 612 *b* et *seq.*; et confirmantur, 613 *b*.

- Ordo Camaldulensis, 419 *b*; capitulum generale de biennio in biennium celebrandum, *ibid.*; vetatur ingressus multerum in eremis Montis Anconae et Fanensi, 451 *b*; Urbanus VIII eremum Camaldulensem Etruriae, sive provinciae Aretiniae, cum congregatione Montis Coronae incorporavit, 585 *a*; Clemens IX unionem praedictam revocat, 587 *a*.
- Carmelitarum. Controversiae inter fratres provinciae Turoniae eiusdem Ordinis, 214 *b*; alternativa officiorum inter fratres Britones et non Britones statuitur et regulatur, 215, *b* et *seq.*; priori generali impertitur privilegium conferendi lauream doctoralem magistris sui Ordinis, 692 *a* et *b*.
  - Carmelitarum Discalceatorum. Fratribus congregationis Hispaniae conceditur erigere novas domos de sola licentia Ordinariorum, 731 *b*; prohibetur ludus *seminarii* sub excommunicatione reservata, 775 *a* et *seq.*; *vide* Monialibus Carmelitis.
  - Cisterciensium, 305 *b*; monasterium S. Mariae de Sagittario Congregationis sancti Bernardi Anglonensis dioecesis separatur a provinciâ Calabriae et unitur congregationi Tuseiae, 306 *a*; professorium monachorum S. Bernardi a monasterio S. Pudentianae de Urbe ad illud S. Bernardi transfertur, 330 *b*; instauratio ac reformatio Ordinis, 441 *b* et *seq.*; abbates communis observantiae possunt recipere novitios ad habitum et professionem, et noviter professos collocare in monasteriis pro novitiatis et professoriis designatis, 614 *b*; seu in quibus aluntur vigintiquinque monachi, 616 *a*.
  - S. Francisci de Assisiis Minorum fratrum, 54 *a*; confirmatio declarationis et incorporationis provinciae Bohemiae inter provincias reformatas Italiae a ministro et capitulo generali factarum, 54 *b*; decreta et statuta super institutione et felici directione conventus in provincia Romana pro secessu fratrum Minorum strictioris observantiae, 58 *a* et *seq.*; confirmantur, 59 *a*; super divisione provinciae S. Ioannis Baptiste et erectione provinciae B. Petri de Alcantara fratrum Discalceatorum eiusdem Ordinis confirmantur Brevia iam edita, 69 *a* et *seq.*; conceditur procuratoribus et commissariis generalibus curiae eorumdem Minorum tam de Observantia quam Reformatorum cismontanae familiae votum perpetuum in propriis provinciis, 77 *a* et *b*; confirmatio erectionis custodie Lotharingiae fratrum Minorum recollectorum, cum declaratione quod illi competant privilegia verae custodiae et alia, 81 *b*; electiones guardianorum, promotorum et custodum in familia ultramontana per suffragia secreta et ballotationes fiant, et in paritate suffragiorum praesidens votum habeat decisivum, 121 *a*; confirmatio determinationis a capitulo provinciali provinciae Portugalliae tertii Ordinis S. Francisci factae, ac a generali et cardinali protectore confirmatae, circa alternativam officiorum inter fratres conventuum Ulyssiponensium et de Deira eiusdem provinciae, 122 *b*; prohibita erectio novorum conventuum in provincia Aragoniae, 128 *b* et *seq.*; item et in provincia Mediolanensi, 133 *a*; pro reformatione provinciae maioris Turoniae erigitur auctoritate apostolice custodia SS. Trinitatis sex conventibus constans, 145 *b*; at fratres dictae provinciae reformationem renunt ac violenter impediunt, *ibid.*; tres conventus noviter erectae custodiae SS. Trinitatis in provinciâ maioris Turoniae

Ordinis Minorum uniri possint proviciae viciniori aut commodiori Reformatorum seu Recollectorum, 146 *b*; et iterum, 202 *a* et *seq.*; confirmatio statutorum pro conventibus reformatis provinciae Turoniae Pietavensis, 157 *a* et *seq.*; commissio super divisione provinciae Ss. Ludovici et Elzearii in duas provincias, 168 *a* et *seq.*; decretum ne deinceps in definitoriis provinciarum fratrum Minorum recollectorum regni Galliae duo fratres germani locupi nec vocem habere possint, et, si qui ante haec habuerint, omnino excludantur, 170 *a* et *b*; decretum, quod servetur in provincia Majoricensi dispositio Brevis Clementis VIII super prohibitione erectionis novorum conventuum pro provincia Cartaginensi, 172 *a*; confirmatio statutorum provinciae Britanniae circa electionem provincialis et definitorum, 179 *b*; prohibitio fundationum conventuum in familia ultramontana intra spatum quatuor vel quinque leucarum a iam erectis etiam aliorum regularium, 171 *b*; 172 *a*; 185 *b* et *seq.*; confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, ut deinceps in provincia S. Antonii in regno Portugalliae servetur Breve Clementis VIII circa fundationem novorum conventuum, 211 *a* et *b*; nullatio capituli provincialis provinciae Ss. Ludovici et Elzearii, cum approbatione divisionis dictae provinciae in duas, 212 *b* et *seq.*; fratres et conventus tertii Ordinis in Castellac, Galliciae et Legionis regnis degentes ab omni iurisdictione ministri provincialis Minorum de Observantia S. Iacobi eximuntur, 247 *b* et *seq.*; commissarii visitatores pro provincia Nominis Iesu de Guatimala ex una e duabus provinciis vicinioribus, videlicet S. Georgii de Nicaragua, et S. Iosephi de Iucatan, assumendi, 272 *a* et *b*; fratribus Tolosae commorantibus prohibetur tradere novum Rosarium sub tituli Seraphici, nec tabellam exponere in qua B. Virgo det Rosarium Ss. Francisco et Clarae, 275 *a*; conceditur ut commissarius visitator provinciae S. Didaci Canariensis sumatur ex eadem provincia, 277 *b* et *seq.*; alternativa inter patres Criollos et Cachapinos servanda, 273 *a*; quod extenditur ad septem provincias Pernanas, 279 *a* et *seq.*; confirmatur alternativa etiam quoad provinciam S. Iosephi de Iucatan, 285 *b* et *seq.*; eadem inter Observantes et Reformatos imponitur, 300 *a*; ita ut tres definitores ex Reformatis, et tres ex Observantibus elegantur, *ibid.*; commissarii visitatores tertii Ordinis nequeant assumi de Observantiâ, sed assumi debeant de ipso tertio Ordine, 315 *a* et *seq.*; conventus Murciae adiudicatur provinciae B. Petri de Alcantara, 329 *a*; decreta provinciae S. Iovis tertii Ordinis servanda in provincia S. Ludovici, 368 *b*; quae praecedentia servanda inter procuratores generales et commissarios curiae, 377 *a*; Recollectis provinciae S. Francisci subiiciuntur moniales monasterii Lugdunensis primae regulae S. Clarae, 392 *a* et *seq.*; decreta sacrae congregationis episcoporum circa professiones et electiones factas in capitulo provinciali provinciae S. Elzearii, seu Aquitaniae, 383 *b* et *seq.*; restituitur in pristinum statum custodia SS. Trinitatis in Gallia, 397 *b*; privilegia fratrum Discalceatorum in Hispania extenduntur ad omnes provincias Discalceatorum in Indiis, 401 *a* et *seq.*; Recollectis provinciae Angliae competere locum praecedentiae iuxta tempus suae erectionis, 402 *b*; laici provinciae Turoniae maioris in Gallia, professione antiquiores, praecedunt clericos nondum sacris ordinibus initiatos, 407 *a*;

inter Reformatos provinciae Romanae nulla competit praecedentia nisi superioribus actualibus et exgeneralibus, 408 *b*; conventus Targovisti spectat ad fratres custodiae Valachiac, nec ullum ius habent in eo Conventuales in dictâ provinciâ missionarii, 481 *a*; capitula circa transitum Conventualium ad Reformatos, 563 *a* et *b*; confirmantur, 564 *b*; separantur quidam conventus Recollectorum a provincia S. Dionysii in Galliâ, et eriguntur in novam provinciam sub titulo S. Antonii da Padua, 570 *b* et seq.; confirmantur indulgentiae et privilegia concessa, tam guardiano sacri montis Siou, quam fratribus, neenon lecis Terrae Sanctae, 578 *a*; fratribus nationis Germano-Belgicæ ab Urbano VIII abrogata fuerunt privilegia personalia, quod confirmatur a Clemente IX, 608 *a* et *b*; Paulus V excommunicavit fratres utentes favore personarum extra Ordinem ad obtainenda officia, Clemens IX innovat decreta contra illos provinciae Aquitaniae, 640 *a*; studium linguae arabicae et controversiarum in conventu S. Petri in Monte Aurco pro decem religiosis strictioris Observantiae, 743 *a* et seq.; Reformatis conventus Liciensis, Grumi, Ripaldae et Caldarolae permittitur transire ad aliam religionem, aut ad Conventuales, quibus assignantur praedicti conventus, 778 *b*.

Ordo S. Francisci Minorum Cappuccinorum. Transeuntes ad aliam religionem nequeunt permanere in eâdem provinciâ in qua emiserunt professionem, 326 *a*; confirmantur decreta capitulo generalis, 552 *b*; generalatus officium reducitur ad septennium, 826 *a* et seq.

- S. Francisci Minorum Conventualium capitula ad reformationem inservientia, 563 *b*; confirmantur, 564 *b*; adjudicantur huic Ordini conventus Licensis, Grumi, Ripaldae et Caldarolae, 778 *b*.
- S. Francisci de Paula, 493 *b*; instituuntur in ecclesiâ et conventu B. Mariae et Omnis Sanctorum de Galgario in civitate Bergomensi, *ibid.* et seq.; durantibus infirmitatibus, in quibus licitum est fratribus vesci cibis paschalibus, nequibant ex constitutione Clementis VIII egredi e conventibus, 678 *a*; quod Clemens IX ita moderatur ut possint etiam extra infirmarias conventuum uli indulto dum ad balnea vadunt, 678 *b*; *vide* Minimorem.
- S. Hieronymi. Concordia inter archiepiscopum Toletanum ac priores et fratres conventus S. Bartholomaei de Lupiano pro colligendis decimis, 545 *b*; professus deputandus ad informationes capiendas super puritate sanguinis monachorum notarii munere fungitur, 680 *b*.
- B. Joannis Dei de Charitate nuncupatus, 287 *b*; confirmantur statuta quaedam provinciae Franciae, 288 *a*.
- Ministrantium Infirmis, *vide* Ministrantium Infirmis religio.
- S. Pauli Decollati. *vide* Congregatio S. Pauli Decolati.
- S. Pauli Eremitae sub regula S. Augustini, 49 *b*; fratres illius Ordinis in regno Portugalliae degentes vivunt sub superiori generali distineto a priore generali eorumdem fratrum Hungariae, *ibid.*; nihilominus gaudeant omnibus privilegiis toti Ordini concessis, 59 *a*.
- Praedicatorum, 473 *a*; decretum, quod fratres universi, priusquam ad sacros ordines ascendant, aetatem ad huiusmodi ordines suscipiendos explevisse debeant iuxta Concilii Tridentini decreta, 473 *a*; ne fratres laici seu conversi

ad sacros ordines aspirant, 174 *a*; decretum quod magistris, acceptatis cum voce et loco provinciae Romanae, competit praecedentia supra regentem studii in conventu S. Mariae supra Minervam de Urbe, aliosque magistros exteros Ordinis praedicti, 181 *b* et *seq.*; confirmatur, 182 *a*; super electione provincialium provinciarum Indianorum ac confirmatione earumdem a magistro generali, 188 *a* et *seq.*; prohibitio ne de cetero ullus frater eiusvis alterius conventus conventui S. Mariae supra Minervam Urbis adfiliari possit absque Sedis Apostolicae concessione, 194 *a* et *b*; conventus S. Mariae super Minervam de Urbe primus inter conventus provinciae Romanae, nec ab eadem separari potest, 296 *b*; collegium S. Ludovici Angelopolitanum ad conventum S. Dominici Mexicanum et provinciam S. Iacobi pertinet, 302 *a* et *seq.*; quod in Indianorum partibus priores parochorum non a parochis sed a provincialibus elegantur, 311 *b* et *seq.*; erectio congregationis B. Iacobi Veneti sub regulari observantia PP. Praedicatorum, 412 *b*; in ea litterarum studia promoventur, 414 *b*; professi eiusdem congregationis ad alios quosvis conventus dicti Ordinis transire nequeunt nisi de expressa licentia generalis, 413 *b*; huius Ordinis habitus proprius, 421 *b*; ne ab aliis deferatur prohibitum, *ibid.*; in provincia Theutoniae prohibetur sub poena excommunicationis quaecumque divisio, 454 *b* et *seq.*; fratibus provinciae Hiberniae facultas fundandi conventus in oppido Matriti, illisque partibus, 565 *b*; imo et erigendi ubicumque pro nationibus collegia, 581 *a*.

Ordo Praemonstratensium. Confirmatio decreti congregationis eiusdem Ordinis et communitatis antiqui rigoris nuncupatae, quo cavetur ne dictae congregationi antiqui rigoris nova monasteria aggregentur sine omnium consensu et licentiâ abbatis generalis, 43 *b*; formula praescribitur huiusmodi aggregationis, 44 *a*; priores abbatiarum commendatarum in Gallia elegantur inter definitiores in capitulo generali Ordinis, 327 *a*.

- Redemptionis Captivorum B. Mariae de Mercede, 82 *a*; Congregatio Discalceatorum huius Ordinis, *ibid.*; ad evitandam constitutionum multitudinem cavetur ne in futurum ulla constitutio nisi in capitulis generalibus approbetur, *ibid.*; confirmatio constitutionis capituli generalis congregationis Discalceatorum huius Ordinis circa renunciationem officiorum commendatorum et rectorum collegiorum ipsius congregationis, 82 *b*; statutum ut commendatores et rectores collegiorum ipsius debeant reddere rationem, per epistolas directas pleno definitorio, domorum regularium, quas renunciant, et bonorum ipsarum, 83 *a*; statuta et decreta capituli generalis Oscensis huius Ordinis, 84 *a*; confirmantur, 84 *b*; concordia inter duos procuratores generales duorum Ordinum B. Mariae de Mercede et SS. Trinitatis redemptoris captivorum, 208 *a* et *seq.*; decreta pro promovendis ad praesentatura et magisterii gradus in provinciâ Limana eiusdem Ordinis, 220 *a*; provinciales in fine sui triennii provincialatus debeant rationem reddere vicario generali, 584 *a*; huic Ordini confraternitates seu congregations secularium sibi unire concessum est, quae incumbant redemptori et libertati captivorum, 711 *b*; et privilegia indulgentiasque Ordinis illis communicare, 712 *a* et *seq.*
- Redemptionis Captivorum SS. Trinitatis, 1 *a*; prohibetur transitus fratrum

Discalceatorum congregationis Gallicanae ad Calceatos vel ad Discalceatos congregationis Hispaniae, 2 *a*; additur praeceptum ut qui hucusque transierunt remittantur, *ibid.*; superiores ne poniant redemptes, *ibid.*; fratres dictae congregationis ad chorū destinati quartum votum emittant de non ambiendis officiis, paelaturis et dignitatibus, 119 *b*; quod laici seu conversi congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum eiusdem Ordinis ultra tria solita debeant et quartum addere votum de non transeundo ad statum clericalem et ad ordines sacros 119 *b*; quod fratres conversi congregationis Gallicanae fratrum Reformatorum huius Ordinis non habeant ius suffragandi in electionibus et receptionibus novitiorum, 127 *a*; concordia ad componendas lites inter fratres Hispanos et Italos super conventu SS. Trinitatis eiusdem Ordinis Neapolis refertur 175 *b*; et confirmatur, 177 *b* et *seq.*; concordia facta inter procuratores generales duorum Ordinum S. Mariae de Mercede et SS. Trinitatis redemptionis captivorum, 208 *a* et *seq.*; Trinitariis prohibetur usus cappae nigrae, 421 *b*; confirmantur capitula inter fratres conventus S. Franciscæ Romanae et Augustinianos reformatos Ss. Idelphoni et Guillielmi de Urbis, 424 *a* et *seq.*; in provinciâ Portugalliae procurator captivorum, secretarius provinciae et vicarius commissarii Ulyssiponensis gaudent voto in capitulo provincialibus provinciae, 479 *b*.

Ortega (de) Alphonsus, custos provinciae Nominis Iesu de Guatimala Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia, 272 *a* et *seq.*

P

Pacis congressus habendus in aliqua Germaniae civitate pro componendis regibus christianissimo et catholico, 582 *a*.

Pactensis civitas inter civitates regni Siciliae quinta et nonnullis aliis episcopalibus civitatibus eiusdem regni ordine et dignitate superior, 75 *a*; emitur ab Ascanio Ansalono duce *della Montagna*, *ibid.*; sed a statibus militari et ecclesiastico dictae civitatis redimitur, 75 *b* et *seq.*

Paderbonensis ecclesiae capitulum condit et iurat statutum ne ulli iuri detrahatur episcoporum Paderbonensium, 373 *b* et *seq.*

Pallottus Ioannes Baptista, *vide* Ioannes Baptista Pallotius.

Pandulphus Fantutius emptor bonorum qui pertinebant ad collegium Maronitarum Ravennae, 392 *a* et *seq.*

Panormi in Sicilia monasterium S. Iacobi canonicorum regularium S. Georgii in Alga Venetiarum, 79 *b*, *vide* S. Georgii.

Pantheon nobile delubrum ab eleganti symmetria magnificaque structura celebratum, 164 *a*; quod Bonifacius IV Deo in honorem Beatissimae Virginis Mariae et Ss. Martyrum consecravit, *ibid.*; *vide* S. Maria in Rotunda.

Paridius olim archiepiscopus ecclesiae Salisburgensis, 182 *b*.

Parisii congregati ministri principum catholicorum pro publicâ, quiete et pace promovenda, 144 *a*; subscriptione facta, in se ipsos suscepérunt postulatis satisfieri Summi Pontificis supra vallibus Comaecli et ducatu Castrensi, *ibid.*

- Parisiensis ecclesia, 46 *a*; dum nondum vacaret, syndicus et decanus et alii canonici capituli generalis vicarios capitulares elegerunt, 46 *b*; electio huiusmodi irrita declaratur, 47 *a*.
- Parisiensis facultatis theologicae censurae quaedam damnantur a Pontifice, 369 *a* et *b*. Parochi in Indiis Orientalibus non naturales, tenentur apud se habere cappellanum natalibus et origine Indum, 821 *b* et seq.; sacerdotes indigenos perurbaniter excipient, *ibid.*; ultra fidei christianaee rudimenta, grammaticam, ceterasque artes liberales pueros edoceant, 821 *a*.
- Paschalis cardinalis de Aragonia archiepiscopus Toletanus, 545 *a*.
- Paschalis de Aragonia nuncupatus S. R. E. diaconus cardinalis, 113 *a*, 191 *b*.
- Pauli (S.) Decollati clericorum regularium Congregatio, *vide* Congregatio clericorum regularium S. Pauli Decollati.
- Pauli (S.) primi eremita Ordo sub regulâ S. Augustini, *vide* Ordo S. Pauli primi eremitarum.
- Paulus Luchinus prior generalis Eremitarum S. Augustini, 590 *a*; 625 *b*; 626 *a* et seq.
- Paulus marchio de Bubalis, 21 *b*.
- Paulus Papa III monasterium et hospitale pro puellis et viris iudeis ad fidem conversis construi concedit, 136 *b*; illi plura privilegia et gratias indulget, 137 *a* et 138 *b*.
- Paulus Zaccharias praepositus collegiae ecclesiae S. Mariae de Scala et S. Sedis oeconomus generalis in ducatu Mediolanensi, 784 *b*; irritantur omnia ab ipso gesta pro apprehensione bonorum congregationum suppressarum S. Georgii, Iesuatarum, et S. Hieronymi de Fesulis, 785 *a*.
- Pensionarii quicumque tenentur pro sua rata sex integrarum decimarum quas Pontifex imposuit super bonis et fructibus ecclesiasticis in universa Italia pro necessitatibus reipublicae christianaee, 250 *b* et seq.
- Perusinae civitatis auditores rotae quomodo assumendi, 463 *a* et seq.
- Petri (B.) de Arbues, canonici metropolitanae ecclesiae Caesaraugustanae, primi inquisitoris in regno Aragoniae, Breve beatificationis, 154 *a*.
- Petrus Bergellinus, archiepiscopus Thebarum, et Sabaudiae nuncius, 408 *a*.
- Petrus de Aragonia orator regis catholici apud S. Sedem, 406 *a*.
- Petrus de Consentia, procurator generalis Ordinis Minimorum sancti Francisci de Paula, 678 *a*.
- Petrus episcopus Tholosanus in archiepiscopum Parisiensem nominatur, 46 *a*.
- Petrus Lanfranconius, *vide* Lanfranconius.
- Petrus Roccius (*vel* Roche) commissarius generalis curiae pro familia ultramontana Ordinis sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum, 170 *a*; 171 *b*; 185 *b* et seq.
- Petrus Serista, universalis inquisitionis procurator fiscalis, 507*b*; et iterum, 808 *b*.
- Petrus Vidonus cardinalis, Ordinis Carnalidensium protector, 586 *a*.
- Philippus a SS. Trinitate prior generalis Ordinis Carmelitarum Discalceatorum Hispaniae, 775 *b*.
- Philippus Hispaniae rex catholicus, 3 *a*; super contributione ecclesiasticorum regnum Castellae et Legionis decem et novem millionum ducatorum cum di-

mido pro eodem rege, *ibid.* et *seq.*; item prorogatur in favorem ipsius subsidium quadrigentorum et viginti millium ducatorum super fructibus ecclesiasticis universarum Hispaniarum et Sardiniae, 7 *a* et *seq.*; regnum Sicilie illi obtulit donativum extraordinarium occasione dotis eius filiae Mariae Theresiae Francorum reginae christianissimae, 60 *a*; confirmatur a Pontifice pro rata ecclesiasticos tangente, 60 *b*; supplicat Pontifici pro decimarum impositione super bonis ecclesiasticis in regnis Castellae et Legionis, Aragoniae et Valentiae, et in principatu Cataloniae atque insulis Balearibus et Sardiniae, 71 *b*; impouuntur ad summam octingentorum millium ducatorum duobus annis, 72 *a*; separat insulam SS. Trinitatis ab audientia insulae S. Dominici, et subiicit audientiae civitatis S. Fidei, 191 *a*; supplicat etiam illam separari ab episcopatu Portusdivitis, seu de Portorico, et subiici archiepiscopatu S. Fidei, 192 *a* et *b*, *vide* Regi catholico.

Philippus marchio Sfondratus vendit feudum de Montafia, 495 *a* et *seq.*

Phoebaeus sacrae rituum congregationis a secretis, 208 *b*; deinde ad praceptoriam S. Spiritus in Saxia promotus, 209 *a*.

Pinellus iudex delegatus a cardinali Montalto protectore societatis SS. Sacramenti in ecclesia S. Andreae de Fractis de Urbe, 22 *a*; ipsius sententia irritatur, 22 *b*.

Pisaurensis civitatis statutum quod ars serica non praecindat nobilitati, 781 *b*.

Pisis conclusus fuit tractatus concordiae inter plenipotentiarios Alexandri VII et Ludovici regis christianissimi, 254 *b*; rex christianissimus promisit remittere Sedem Apostolicam in possessionem civitatis Avenionensis, *ibid.*

Pius PP. IV plura indulta, privilegia et gratias confirmat domui seu hospitali et archiconfraterniti et monasterio SS. Annunciationis neophytorum et cathecumenorum de Urbe, 135 *b*; monasterium monialium seu virginum neophytarum Ordinis Praedicatorum sancti Dominici sub regula sancti Augustini institui indulget 139 *a* et *b*; pluribusque exornat privilegiis et gratiis, 140 *b* et *seq.*

Pius PP. V monasterium SS. Annunciationis virginum neophytarum transtulit ad ecclesiam et aedificia commendae S. Basilii in regione Montium de Urbe, 142 *a*.

Pizzocheris conservatorii Venetiarum sub habitu sancti Dominici permittitur votum fratrum et sororum de poenitentia ad forum constitutionum, 609 *a* et *seq.*; ad habitum admittere mulieres post annum decimumoctavum, *ibid.*; ideoque dimittendas illas, quae huiusmodi aetatem non expleverint, *ibid.*; permittitur habere propriam cappellam seu oratorium, dummodo sit publicum, et salvis iuribus ecclesiae parochialis, *ibid.*

Poenitentiarii canoniciatus et praebendaec ecclesiarum cathedralium et metropolitarum in regnis Hispaniarum vacantes conferri debent praevio concursu predictorum affixionem, 42 *a* et *seq.*; idem decretum extenditur ad ecclesias cathedrales et metropolitanas principatus Cataloniae, 44 *b*; item et ad ecclesiam Maioricensem, 117 *b*.

Policastrensis episcopus, 316 *b*; informationes contra ipsum sumenda commituntur, *ibid.*

- Polocensis archiepiscopus se eligi fecit in abbatem sive superiorem generalem monachorum Ruthenorum S. Basili, aliis reclamantibus, 366 *a.*
- Poloniae nuncio committitur ut novum capitulum convocet monachorum Ruthenorum, novamque electionem indicat abbatis generalis, 366 *b.*
- Poloniae regnum gravissimis negotiis agitatum, 724 *b*; pro pace et concordia et felici directione ipsius iubilaeum indicitur, 725 *a* et *seq.*; nova regis electio facienda, 782 *b*; publicae pro illius felici exitu preces indictae, *ibid.*
- Pompilius Zuccarinus olim canonicus ecclesiae S. Mariae in Rotunda de Urbe, 165 *b*; ipsius canonicatus per obitum vacans, *ibid.*
- Pomposa (de) abbatia S. Benedicti, 269 *a*; iuspatronatus in illam conceditur duci Mutinensi, *ibid.*
- Portalegrensis ecclesiae capitulm et canonici, sede episcopali vacante, litteras di missoriales dederunt subditis dioecesani ut ordines minores recipent a quibusdam abbatibus Cisterciensibus, 611 *a*; absolutio impertitur, 611 *b.*
- Portorico insula in Indiis occidentalibus, *vide* Portus divitis.
- Portus divitis insula et episcopatus in Indiis occidentalibus, 192 *a*; ab ipsa separatur insula SS. Trinitatis et subiicitur archiepiscopatu S. Fidei, 192 *b.*
- Praebendae et canonicatus poenitentiarii, *vide* Poenitentiarii.
- Pracecedentiae alternativa inter capitula ecclesiarum metropolitanarum S. Mariae de Pilari seu de Columna et S. Salvatoris civitatis Caesaraugustanae an et quomodo sit servanda, 470 *b* et *seq.*
- Praecipianus Gulielmus Ilumbertus archidiaconus ecclesiae Bisuntinae in decanum eiusdem ecclesiae illegitime electus sed a Pontifice interdictus, aetibus capi tularibus inobedienter se ingerere ausus est, 63 *a*; poena excommunicationis in contumacem ne resipiscat infligitur, 64 *b.*
- Praedicatorum Ordo *vide* Ordo Praedicatorum.
- Praemonstratensium Ordo *vide* Ordo Praemonstratensium.
- Principum catholicorum ministri Parisiis congregati, *vide* Parisiis.
- Privilegia ex sacrorum canonum praescripto amittit qui illis abutitur, 811 4.
- Processionibus solemnibus apud Sinas veiatur ecclesiasticis umbellam gestare, 821 *a*; et quidquid ludici aut minus gravis speciem haberet, imponitur tollere, *ibid.*
- Prohibitio ecclesiasticis civitatis Barchinonensis et principatus Cataloniae, ne ex commissas super sortitione officialium faciant, 113 *a.*
- Prohibitio novorum conventuum erectionis absque licentia Sedis Apostolicae, 286; 432 *a*; 471 *b*; 472 *a.*
- Prosper Fagnanus *vide* Fagnanus.
- Protector cappellae ad Praesepe Domini in basilica S. Mariae Maioris de Urbe est cardinalis oriundus ex provincia Marchiae Anconitanae, 671 *b* et *seq.*

R

Bagusinae Reipublicae incolae terraemotus et incendii flagellis graviter affliti, 786 *b*; petunt et obtinent iubilaeum ad caelestis opis auxilia imploranda, *ibid.*

- Ragusinae Reipublicae indultum vendendi capitalia locorum piorum Ragusinorum in civitate Neapolitana consistentium, illaque investiendi in construendis domibus in civitate Ragusina, 765 *a* et *seq.*
- Ratisbonensis ecclesiae debita quomodo solvuntur, 767 *a* et *seq.*
- Rasponius Caesar, *vide* Caesar Rasponius.
- Ravanusa (de) S. Mariae monasterium in Sicilia canonicorum congregationis sancti Georgii in Alga Venetiarum nuncupatae, 79 *b*, *vide* S. Georgii.
- Ravennae collegium Maronitarum, *vide* Maronitarum.
- Recursus subditorum principatus Masserani et marchionatus Crevacorii committuntur nuncio Sabaudiac, 428 *b* et 734 *b*; item et locorum S. Benigni, Montanarii, Lombardonii provinciae Taurinensis, 594 *a* et *b*.
- Redemptionis Captivorum Ordo, *vide* Ordo.
- Referendariis votantibus signatureae iustitiae missam domi habere conceditur, 631 *b*.
- Reformatio iurisdictionis tribunalis Burgi, 547 *b* et *seq.*
- Regi catholico subsidium super fructibus ecclesiasticis Hispaniarum et Sardiniae conceditur, 298 *b*; item una decima duobus annis persolvenda pro medietate, 505 *b*; facultas disponendi extra capitulum de omnibus locis Ordinis Aurei Velleris vel *del. Toscana d'oro*, 485 *a*; indultum nominandi ad dignitates Belgii et comitatus Burgundiae, 528 *b* et *seq.*; ratificatur investitura illi facta regni Siciliae et Hiernsalem, 553 *b*; dispensatur ad retinendum dictum regnum Siciliae cum ducatu Mediolanensi, quamvis iste maiorem partem Lombardiae comprehendat, 554 *b*; subsidia ab ecclesiasticis illi solvenda, 633 *a* et 706 *b*; donativum ordinarium a regno Siciliae, 658 *a* et *seq.*; *vide* Philippus Hispaniarum rex catholicus.
- Regi christianissimo indultum nominandi ad dignitates principales in ecclesiis Metensi Tullensi et Virdunensi, 324 *a* et 637 *a* et *seq.*; et ad ecclesiam Tornacensem, 702 *b*; iuspatronatus eidem, eiusque successoribus ad ecclesiam Atrebatensem, 647 *b*; similiter ad ecclesiam Einensem, ac monasteria consistorialia in comitatibus Ruseinoneensi, Confluentino et parte Cerdanae versus Galliam, 649 *a*; indultum praedicto regi nominandi ad dignitates abbatiales et regimina monasteriorum in ditionibus Belgicis sibi subiectis, 651 *b* et *seq.*; ampliatur ad alia beneficia in aliis ditionibus Belgicis a rege catholico nuper renunciatis, 705 *b*.
- Reginohradecensis ecclesia in cathedralem erigitur, 313 *b*.
- Regulares Ordines, *vide* Ordines religiosi et Congregationes religiosae.
- Regulares superiores quando et quales ingredi possint monasteria monialium, *vide* Monialium monasteria.
- Regularibus de iure canonico prohibita negociatio, 798 *b*; in Indiis Orientalibus et America prohibita sub censuris, 799 *b*; apud Sinas morantibus praescripta dependentia a vicariis apostolicis, 817 et *seq.*
- Religio Ministrantium infirmis, *vide* Ministrantium Infirmitas.
- Renatus Almeras, *vide* Almeras.
- Reservatio beneficiorum ecclesiasticorum an et quando constituatur, 430 *b*.
- Revocatio exemptionum a vectigalibus et aliis publicis oneribus iam concessarum subditis Sedis Apostolicae, 616 *b* et *seq.*

Revocatio quarumdam ordinationum per universitatem et homines artis vaccinariorum Urbis a Sanctissimo per Breve confirmatarum, cum decreto quod, circa contraetus super pellibus tam concinnatis quam rudibus ineundos, idem stylus servetur, qui antea servabatur, 47 b.

Rhedonensis episcopus, *vide* Henricus.

Riccia (della) terra in regno Neapolitano consistens, 204 a; princeps illius terrae et eius homines, dum ianuae et parietibus ecclesiae S. Honuphrii in territorio civitatis Beneventanae adhaerebant, apprehensi sunt et captivi abducti, *ibid.*

Roceius Petrus, *vide* Petrus Roceius.

Roche Petrus commissarius generalis curiae fratrum familiae ultramontanae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia, 69 a.

Rosa (Ven.) de S. Maria, virgo Limiana, Ordinis S. Dominici, in Beatorum numerum adscribitur, 628 b; et de eâ officium et missa sub ritu duplice minori permittitur, *ibid.*; conceditur reginae Britaniae ut in cappella sua regia de ea missa recitari possit, 774 b.

Rosa (de la) Franciscus, *vide* Franciscus de la Rosa.

Rosaliae (S.) monasterium canonicorum S. Georgii Agrigentini in Sicilia, 79 b; *vide* S. Georgii.

Rospigliosus cardinalis Julius, *vide* Clemens IX.

Rutheni christifideles cum sancta Rouana Ecclesia uniti variis dissidiis agitantur pro electione abbatis monachorum Ruthenorum, 366 a; novum capitulum indicitur, *ibid.* et seq.

Rutheni monachi Ordinis S. Basillii, *vide* Ordines religiosi.

Rotunda (in) S. Mariae, *vide* S. Maria in Rotunda.

S

Sabaudiae nuncio committuntur recursus subditorum principatus Masserani et inarchionatus Crevacorii, 498 a; et item causae locorum S. Benigni, Montanarii, Feletti et Lombardorii provinciae Taurinensis, 594 a et b.

Sacehettus Julius episcopus cardinalis Sabinensis iudex et executor Bullae unionis abbatiae S. Crucis de Avellana collegio Germanico de Urbe, 16 a et 17 b; ipsi cum aliis committitur componere lites eiusdem collegii cum collegio Neophytorum de Urbe, *ibid.*

Saeton Bernardinus frater et procurator provinciae Aragoniae Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantia nuncupatorum, 128 a.

Salisburgensi archiepiscopo cum aliis data commissio imponendi contributionem super bonis ecclesiasticis pro bello contra Turcas, 221 b et seq. et etiam colligendi vasa aurea et argentea ecclesiarum tradenda regi pro eundemnummis, 230 a et b.

Salisburgensis ecclesia, 182 b; quaedam capitulationes stipulatae et iuratae a capitulo illius ecclesiae, sede vacante, irritantur a Pontifice, 183 a.

Salisburgensis ecclesiae capitulationes sede vacante factae irritantur, 793 a et b.

Salvatoris (SS.) congregatio canonicorum regularium, *vide* Congregatio SS. Salvatoris.

- Salvatoris (S.) canonici regulares, *vide* Congregatio canonicorum regularium S. Salvatoris.
- Saracenus cardinalis Ioannes Michaël tituli S. Anastasiae, protector societatis cœthecumenorum et neophytorum et ad fidem Christi conversorum de Urbe, 139 *b*; ipsi subiicitur monasterium monialium seu virginum neophytarum, 140 *a*;
- Scholae Christi municipatae congregatio vel confraternitas*, 338 *b*.
- Scialae Victorius Acorensis Maronita nonnulla Moatium Romanae curiae loca reliquit pro instituendo collegio Maronitarum in civitate Ravennae, 391 *a*.
- Scotorum collegium Parisiense, 830 *b*; privilegia ipsius alumnis concessa confirmantur, 831 *b*.
- Seguntina resolutio sacerdotum rituum congregationis quod clerici, cotta induiti, sunt praefrendi privatis personis seu clericis nullo chorali indumento suffulti, 210 *a*.
- Seminarii ludes sic dictus, 775 *b*; interdicitur Carmelitis Discalceatis Hispaniae sub poena excommunicationis reservatae S. Pontifici, 776 *a*.
- Senensis Status ecclesiasticis imponitur subsidium pro expensis fluminum et aggerum, 676 *a*.
- Sericii ars, *vide* Ars sericii.
- Sfondratorum familia, *vide* Philippus Sfondratus.
- Siciliae ecclesiasticis donativum extraordinarium imponitur regi, 658 *a*.
- Siciliae regnum obtulit donativum extraordinarium regi Philippo occasione dotis Mariae Theresiae ipsius filiae Francorū reginae christianissimae, 60 *a*; confirmatur a Pontifice pro ratâ ecclesiasticos tangente, 60 *b*.
- Sigismundus cardinalis Chisins, 832 *b*.
- Silvestriorum congregatio Ordinis S. Benedicti, *vide* Ordo S. Benedicti.
- Sixtus V quae iura tribuit archipresbytero, canonici et capitulo ecclesiae S. Mariae in Rotunda de Urbe, 460 *a* et seq.
- Societas Iesu. Ioannes Paulus Oliva vicarius generalis possit relinquere et alienare collegia et domos iuxta facultatem sibi traditam a generali congregatiōne ejusdem Societatis, 51 *a*; suspendit collegium Tropiense, *ibid.*; et suspensiō a Pontifice confirmatur, 51 *b*; constitutio super regimine superiorum, 107 *b*; congregatio quinta generalis decreverat tempus non esse praefigendum superioribus, item et Paulus V prohibens ne novitati studentes aliquid contra machinarentur, 108 *a*; Innocentius X praefixit triennium officii dumtaxat omnibus superioribus, et quod postea cessarent ab omni officio per annum et dimidium, 108 *b*; Alexander VII moderavit semel et iterum huiusmodi decretum 109 *a* et *b*; quid sanctus Ignatius fundator in hac re statuerit et usu habuerit, 110 *a*; quid mandaverit et postea mitigaverit Clemens VIII, 110 *b*, 111 *a*; incommoda plura quae ex limitatione triennali officiorum provenerunt, 111 *a*; Alexander VII revocat tandem Innocentii X praescriptum, 111 *b* (*vide postea*); indulgentia plenaria perpetua pro visitantibus ecclesias Societatis Iesu festis Ss. Ignatii et Francisci Xaverii, 184 *a* et *b*; superioribus in insulis maris Egei praecipitur ut visitationem apostolicam in eorum collegiis excipiunt, 461 *b* et seq.; conceditur illius presbyteris, ceterisque ad horas canonicas adstrictis, ut officium et missam Conceptionis Beatae;

Mariae Virginis cum octavâ de praecēptio recitent, 570 *a*; officium sancti fundatoris sub ritu duplici recitandum, 578 *b*; Innocentius X generalem congregatiōnem singulo novennio iniunxerat, et triennialem tantum superiorum in officio durationem, 722 *b*; Alexander VII decretum Innocentii X quoad triennalem durationem officiorum suspendit, 722 *b*; congregatio et superior generalis Societatis petunt abrogari etiam decretum de novennali celebratione congregatiōnis generalis 723 *a*; Clemens IX praeſcribit ut huiusmodi quaestio agitur in prima congregatiōne generali eiusdem Societatis celebranda, et omnes dent libera suffragia secreta, 723 *b*; et *seq.*; indulgentiae et facultates ecclesiis et patribus Societatis in Indiis, 750 *b* et *seq.*; illius missionariis in Indiis Orientalibus et America negotiatio nominatim interdicitur sub censuris, 799 *b*; statuitur quod illi apud Sinas manentes debeatē dependere a vicariis apostolicis, 817 *a* et *seq.*

Somaschae congregatio, *vide* Congregatio Somaschae.

Spinula Aloysius, rector collegii Germanici et Hungarici de Urbe, 16 *b*.

Spolia defunctorum canonicorum regularium Sanctissimi Salvatoris congregatiōni generali eiusdem congregatiōnis omnino applicentur, 66 *a*.

Stephanus cardinalis Donghus archiepiscops Ferrarensis, 507 *b*; ipsi committitur ut procedat contra expulsores inquisitoris Mantuanī a civitate et ducatu Mantuanis, 508 *a*.

Stephanus archiepiscopus Adrianopolitanus, nuncius apostolicus apud Venetos, 601 *a*.

Stratius Theodorus, *vide* Theodorus.

Strigoniensi archiepiscopo data commissio imponendi subsidium super bona ecclesiastica pro bello contra Turcas, 221 *b* et *seq.*; et colligendi vasa aurea et argentea ecclesiarum confinda in nummos, 230 *a* et *seq.*

Studium linguae arabicae et controversiarum in conventu S. Petri de Monte Aureo Urbis instauratur, 743 *a* et *seq.*; deem religiosi strictioris Observantiae ad studium designentur, *ibid.*

Subditis Sedis Apostolicae concessae exemptiones a vectigalibus aliisque publicis oneribus, revocantur, 616 *b* et *seq.*

Sublaici monasterium Ordinis S. Benedicti, *vide* Cassinensis Congregatio.

Subsidium tercentum millium scutorum pro Sedis Apostolicae necessitatibus imponitur super bonis undecim Congregationum regularium, 447 *b*.

Suppressio canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum, ac fratrum Iesuitorum et S. Hieronymi de Fesulis, 737 *b*; horum bona in Statu Venetorum et in regno Siciliae ultra Pharum applicantur Reipublicae, 739 *b* et 748 *a*; illa vero in ducatu Mediolanensi, ab oeconomico generali S. Sedis apprehensa, restituenda administratoribus, 785 *a* et *seq.*

Surrentino (de) casale emitur, ut creditur, subreptitie ab Ascanio Ansalonio duce *della Montagna*, 75 *a*; redemptio ipsius intentatur a civibus Pactensibus, 75 *b* et *seq.*

• T

- Tafurius Dominicus procurator provinciae Italiae et minister conventus de Urbe, Ordinis SS. Trinitatis, 175 *a*; concordiam init cum Antonio de Trinitate procuratore fratrum Hispanorum super conventu SS. Trinitatis Neapolis eiusdem Ordinis, 175 *b* et *seq.*; ipsiusque et aliorum conventuum visitator constitutur, 179 *a*.
- Taurinensis archiepiscopus dominium directum habet in feudum Montafiae 495 *a*; assensum praestat illius venditioni, 504 *a* et *seq.*
- Tertias Ordo S. Francisci, *vide* Ordo S. Francisci.
- Theodorus Stratius prior generalis fratrum Ordinis Beatae Marine de Monte Carmelo, 691 *b*.
- Theophilus Carrier, *vide* Carrier Theophilus.
- Theutonicorum (B. Mariae) hospitale, *vide* Hospitale.
- Toletus cardinalis Franciscus significavit congregationi quintae generali Societatis Iesu mandatum Clementis PP. VIII ut tam provinciales quam rectores dictae Societatis non durarent ultra triennium, 110 *b*, *vide* Societas Iesu.
- Torano (de) Ioannes, *vide* Ioannes de Torano.
- Toson d'oro Ordo, *vide* Aurei Velleris Ordo.
- Trinitatis (SS.) custodia Ordinis Minorum S. Francisci, *vide* Ordo S. Francisci.
- Trinitatis (SS.) insula in Indiis occidentalibus Guaiana nuncupata *vide* Guaiana insula.
- Trinitatis (SS.) Ordo redemptionis captivorum, *vide* Ordo redemptionis captivorum SS. Trinitatis.
- Tribunalis Burgi iurisdicatio reformatur, 547 *b* et *seq.*
- Tropiense collegium Societatis Iesu suspenditur a vicario generali eiusdem Societatis, 51 *a*.
- Tropiensis episcopus per sequestra bonorum impedit suspensionem collegii Tropiensis Societatis Iesu, 51 *a*.
- Turoniae maioris provinciae Ordinis Minorum sancti Francisci reformatio, 145 *b*; at fratres dictae provinciae reformationem renuunt et violenter impediunt, *ibid.*
- Turoniae Pietavensis provincie Ordinis Minorum sancti Francisci, 157 *a*; statuta pro conventibus reformatis illius provinciae, 157 *a* et *b*; confirmantur a Pontifice, 158 *b*.
- Turcarum tyrannus nefarium bellum a septemdecim annis duci et dominio Venetorum intulit, 123 *b*; Venetae Reipublicae subsidium centum millium scutorum super redditibus ecclesiasticis in dominio Venetorum existentibus concedit Pontifex ad effectum illud in expensas contra Turcas expendendi, 124 *a* et *seq.*; Hungariae regnum et finitimas provincias immani barbarie protulit et divexavit, 222 *a*; priorum expeditionum successu ferocior factus, magno virium apparatu bellum et cladem in reliquas alias christianorum principum provincias et maxime Germanorum perferre molitur et adormat, *ibid.*; partim vi, partim fraude, in intima, quin etiam extrema usque regni Hungariae penetravit, et alijs provinciis vastitatemi comminatur, 229 *a*; iterum, 236 *b*.

U

Undecim congregationibus regularibus subsidium imponitur tercentorum nullum scutorum pro Sedis Apostolicae necessitatibus, 447 *b*.

Universitas studii generalis Colimbriensis, *vide* Collegium S. Petri.

Universitati studii generalis Lovaniensi, illiusque facultati artium, iudicatum conferendi beneficia in dioecesi Leodiensi, 810 *b*; at huiusmodi iudicato multipli citer abusi sunt, *ibid.*; suspenditur, 811 *b* et *seq.*

Universitati studii generali Coloniensi ipsiusque, provisoribus concessum iudicatum nominandi ad canonicatus et praebendas ecclesiarum Coloniensium, 556 *a* et *seq.*; renovatur, 560 *a* et *seq.*

Urbanus VIII quae iura tuitus est canonice ecclesiae S. Mariae in Rotunda super platea ipsius ecclesiae, 462 *a* et *seq.*

Ursulinarum monasterium sub regula S. Augustini in civitate Burdigalensi in Gallia Paulus V crexit pro edocendis puellis, 579 *b*; institutum hoc ex Gallia in remotas regiones etiam transmarinas Novae Galliae, ac in utramque Germaniam propagatum, *ibid.*; privilegia Pauli V monasterio praedicto concessa ad cetera omnia monasteria eiusdem instituti extenduntur, 580 *a*.

Utensilia ecclesiarum, *vide* Ecclesiastum bona, etc.

V

Vacciniorum universitas de Urbe, 47 *b*; quedam ordinationes a Pontifice factae revocantur, *ibid.*

Vallisumbrosae congregatio Ordinis S. Benedicti, *vide* Ordo S. Benedicti.

Vallisumbrosae et Silvestrina congregaciones simul unitae, 134 *a*; statutum super uniformitate habitus inter ipsas confirmatur, 134 *b*.

Valvasonus fr. Hieronymus Mediolanensis, procurator generalis Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini, 42 *a*.

Vasa sacra, *vide* Ecclesiarum bona, etc.

Venayssinus comitus pertinens ad Sedem Apostolicam, 195 *a*; attentata pro ipsis unione regno Franciae, 195 *b*; iura Sedis Apostolicae tueretur Pontifex, 197 *b* et *seq.*

Venetiae Reipublicae subsidium centum milium scutorum super redditibus ecclesiasticis in eius dominio consistentibus ad effectum illud expendendi in bello contra Turcas, 124 *a* et *seq.*; item aliud subsidium illi collatum ex bonis ecclesiasticis ut pugnet contra Turcas, 482 *a* et *seq.*; item ex decimis impositis super fructibus ecclesiasticis, 601 *a* et *seq.*; item ex bonis suppressarum congregationis S. Georgii ac fratrum lesuitorum et S. Hieronymi de Fesulis, 739 *b*; 748 *a* et *seq.*

Venetiarum (in Alga) Congregatio canonorum S. Georgii, *vide* S. Georgii.

Verneirius Dominicus inquisitor, *vide* Dominicus Verneirius.

Vicarii apostolici in Indis Orientalibus, *vide* Episcopi.

- Victorius Scialae, *vide* Scialae.
- Vidonus cardinalis, Ordinis Camaldulensis protector, 586 *a*.
- Viennensi episcopo data commissio imponendi subsidium et colligendi vasa ecclesiastica, eaque tradendi ut conflentur in nummos pro bello contra Turcas, 221 *b*; 230 *a*.
- Vincentius Lumellus, *vide* Lumellus.
- Vincentius Octavianus, *vide* Octavianus.
- Virginius cardinalis Ursinus tamquam de parentela Sixti V oriundus praetendit excludere ab administratione cappellae S. Mariae Maioris de Urbe ad Praesepem Domini cardinali in Pallottum et sibi illam deberi, 672 *a*.
- Visitare quoad monasteria monialium; *vide in verbo* Monialium monasterium.
- Visitatio apostolica ecclesiarum in insulis maris Aegei et Zacynthi ac Cefaloniae, 457 *b* et seq.; et locorum piorum Urbis absolvenda, 572 *a*.
- Visitationis B. M. Virginis moniales institutae a S. Francisco Salesio, 437 *b*; postulant pro canonizatione ipsius S. Francisci Salesii, 438 *b*.
- Vitanus archiepiscopus Ephesinus in regnis Hispaniarum nuncius apostolicus, 405 *b*; eidem committitur ut absolvat a censuris capitulum ecclesiae S. Salvatoris civitatis Caesaraugustanae, 474 *b*.
- Vitoni et Hildulphi (Ss.) congregatio Ordinis sancti Benedicti, *vide* Ordo sancti Benedicti.

X

Xaverii Francisci (S.), *vide* Francisci Xaverii.

Z

- Zaccharias Ioannes Paulus, *vide* Ioannes Paulus Zaccharias.
- Zacynthi insula, 457 *b*; visitatio apostolica ecclesiarum ipsius indicitur, *ibid.*
- Zuccarinus Pompilius, *vide* Pompilius Zuccarinus.

INDEX ALPHABETICUS PONTIFICUM

Alexander VII hoc in tomo habet constitutiones	CLXXXI.	Clemens IX hoc in tomo habet constitutiones	CXXVI.

IDEM CHRONOLOGICE DISPOSITUS

Alexander VII Anno 1662	<i>pag.</i>	1
Clemens IX » 1667	»	512

INDEX INITIALIS.

A

- Ad apostolicae dignitatis fastigium 15
Ad apostolicae dignitatis fastigium 64
Ad pastorale fastigium, divinā 682
Ad pastorale fastigium, meritis 281
Ad pastorale fastigium, meritis 673
Ad pastoralis dignitatis apicem 214
Ad pastoralis dignitatis fastigium 84
Ad pastoralis dignitatis fastigium 301
Ad pastoralis dignitatis fastigium 338
Alias emanarunt a felicis 649
Alias emanarunt a nobis litterae 47
Alias emanarunt a nobis litterae 49
Alias emanarunt a nobis litterae 62
Alias emanarunt a nobis 419
Alias emanavit a congregacione 78
Alias emanavit a congregacione 210
Alias emanavit a congregacione 468
Alias felicis recordationis 802
Alias nos, in subventione clarae 405
Alias piae memoriae Paulo Papae V 239
Alias piae memoriae Paulo Papae V 556
Alias, postquam ecclesiac 205
Alias pro parte dilecti filii 69
Alias pro parte dilecti filii 82
Alias pro parte dilecti filii 128
Alias pro parte dilecti filii 185
Alias pro parte dilecti filii 373
Alias pro parte dilecti filii 531
Alias pro parte dilecti filii 583
Alias pro parte dilecti filii nobilis 767
Alias pro parte dilectorum filiorum 181
Alias pro parte dilectorum filiorum 275
Alias pro parte dilectorum filiorum 389

- Alias pro parte dilectorum filiorum 397
Alias pro parte dilectorum filiorum 594
Alias pro parte tunc existentis 66
Alias propositis pro parte dilecti filii 669
Animarum saluti paternā 750
Apostolica sollicitudo humilitati 52
Apostolatus officium, quod auctore 75
Assidua cordis nostri meditatio 254
Augustissimae atque gloriosissimae 569

C

- Circumspecta Romani Pontificeis 651
Circumspectionis tuae erga nos 262
Commissae nobis caelitus 465
Commissi nobis divinitus sacrosancti 283
Commissi nobis divinitus 790
Constantis et eximiae devotionis 622
Constantis fidei et sincerae 781
Controversiam, inter dilectos 481
Creditae nobis caelitus 478
Creditae nobis caelitus 420
Creditae nobis caelitus 565
Creditae nobis celitus 472
Creditae nobis divinitus 570
Creditae nobis divinitus 578
Creditae nobis divinitus 629
Creditae nobis divinitus 653
Crediti nobis caelitus sacrosancti 742
Cum ad aures nostras pervenerit 369
Cum aliás, propositis de mandato 337
Cum congregatio venerabilium 825
Cum dilecti filii consules 428
Cum dilecti filii consules 734
Cum dilectus filius nobilis vir 253
Cum felicis recordationis 572

Cum felicis recordationis	637	Dilectos filios alumnos seminarii	532
Cum felicis recordationis	822	Dudum emanarunt a felicis	830
Cum inter ceteras Summorum . . .	147	Dudum felicis recordationis	671
Cum luctuosissimas populorum . . .	222	Dudum felicis recordationis	691
Cum nos aliás per quosdam	509	Dudum felicis recordationis	736
Cum nos aliás pro urgentibus	249	Dudum per felicis recordationis	459
Cum nos dominicā proxime	727	Dudum pro parte tunc existentis	492
Cum nos, gravissimis	739		
Cum nos, gravissimis	748		
Cum nos, gravissimis	781	E	
Cum nos, gravissimis	784	Ecclesia catholica, etsi ^g cum	432
Cum nos iam pluries	763	Ecclesiae catholicae regimini, ...	56
Cum nos nuper, videlicet	730	Ecclesiae catholicae regimini	734
Cum nos te per alias nostras . . .	461	Egregia dilecti filii nobilis viri	385
Cum nos, pro gerendis arduis . . .	456	Egregiis dilectorum filiorum	634
Cum noviter, in quadam lite	430	Emanavit nuper a congregacione	21
Cum primā nostrā divinā	630	Emanavit nuper a congregacione	43
Cum, sicut accepimus, aliás	184	Emanavit nuper a congregacione	208
Cum, sicut accepimus a quibusdam	316	Emanavit nuper a congregacione	464
Cum, sicut accepimus, carissimus .	582	Etsi nobis pro curā pastoralis	123
Cum, sicut accepimus, nonnulla . . .	379	Etsi nobis pro curā pastoralis	481
Cum, sicut accepimus, officium . . .	826	Ex iniuneti nobis divinitus	380
Cum, sicut accepimus, postquam . . .	46	Ex iniuneti nobis divinitus	396
Cum, sicut ad aures nostras	769	Ex iniuneti nobis divinitus	786
Cum, sicut carissimus in Christo . .	71	Ex iniuncto nobis caelitus	421
Cum, sicut dilectus filius	427	Ex iniuncto nobis caelitus	778
Cum, sicut dilectus filius	169	Ex iniuncto nobis divinitus	775
Cum, sicut dilectus filius	330	Ex iniuncto nobis divinitus	823
Cum, sicut maiestatis tuae	485	Ex iniuncto nobis divinitus	827
Cum, sicut nobis innotuit	182	Exigit commissae nobis caelitus	597
Cum, sicut nobis innotuit	793	Eximia maiestatis tuae in Deum	774
Cum, sicut non sine gravissimo .	229	Exponi nobis nuper fecerunt	4
Cum, sicut non sine gravi animi .	772	Exponi nobis nuper fecerunt	422
Cum, sicut non sine spirituali . . .	187	Exponi nobis nuper fecerunt	167
Cupientes, ad animarum salutem .	457	Exponi nobis nuper fecerunt	479
		Exponi nobis nuper fecerunt	193
		Exponi nobis nuper fecerunt	277
		Exponi nobis nuper fecerunt	279
		Exponi nobis nuper fecerunt	285
		Exponi nobis nuper fecerunt	287
		Exponi nobis nuper fecerunt	296
		Exponi nobis nuper fecerunt	315
		Exponi nobis nuper fecerunt	327
		Exponi nobis nuper fecerunt	400
		Exponi nobis nuper fecerunt	407
		Exponi nobis nuper fecerunt	494

Exponi nobis nuper fecerunt	595	In ipso pontificatus nostri	805
Exponi nobis nuper fecerunt	398	Iniunetae nobis caelitus	654
Exponi nobis nuper fecerunt	701	Iniunetae nobis caelitus	776
Exponi nobis nuper fecerunt	732	Iniunetae nobis divinitus	593
Exponi nobis nuper fecerunt	765	Iniuneti nobis caelitus	7
Exponi nobis nuper fecit	50	Iniuneti nobis caelitus	677
Exponi nobis nuper fecit	55	In sublimi Sedis Apostolicae	412
Exponi nobis nuper fecit	60	In supereminenti Apostolicae	711
Exponi nobis nuper fecit	134	In supremâ apostolicae servitutis .	676
Exponi nobis nuper fecit	171	In supremâ militantis Ecclesiae .	515
Exponi nobis nuper fecit	219	In supremâ Sedis Apostolicae	444
Exponi nobis nuper fecit	367	In supremo apostolicae dignitatis .	403
Exponi nobis nuper fecit	371	In supremo militantis Ecclesiae .	246
Exponi nobis nuper fecit	382	In supremo militantis Ecclesiae .	274
Exponi nobis nuper fecit	383	In supremo militantis Ecclesiae .	454
Exponi nobis nuper fecit	385	In supremo militantis Ecclesiae .	755
Exponi nobis nuper fecit	475	Inter gravissimas multiplicesque .	81
Exponi nobis nuper fecit	495	Iustis ex causis nobis notis	606
Exponi nobis nuper fecit	507		
Exponi nobis nuper fecit	608	L	
Exponi nobis nuper fecit	614	Laudabilia infantilis aetatis	264
Exponi nobis nuper fecit	625	Licet aliâs nos per quasdam	510
Exponi nobis nuper fecit	658		
Exponi nobis nuper fecit	680	M	
Exponi nobis nuper fecit	779	Magnis causis adducti	6
Exponi nobis nuper fecit	808	Magnis causis adducti	298
	F	Militantis Ecclesiae regimini	79
Felici sacrarum virginum statui . . .	307	Militantis Ecclesiae regimini	145
Fortissimos Christi athletas	154	Militantis Ecclesiae regimini	157
	G	Militantis Ecclesiae regimini	201
Grata familiaritatis obsequia	714	Militantis Ecclesiae regimini	311
	H	Militantis Ecclesiae regimini	424
Illius, qui charitas est et Deus . . .	212	Militantis Ecclesiae regimini	579
Illius, qui charitas est et Deus . . .	299		
Illius, qui charitas est et Deus . . .	585	N	
Illius, qui illuminat omnem	135	Nomine carissimi in Christo filii . . .	191
Illius, qui visitat in virgâ	317	Nomine dilectorum filiorum	499
In congregazione generali sanctae .	387	Nos, volentes dilectos filios	517
In congregazione generali sanctae .	427	Nos, volentes dilectos filios	533
Indulgentias et gratias illas	698	Nuper emanarunt a nobis	581
In excelsâ Sedis Apostolicae	819	Nuper nos, ad divinam opem	782
In hoc supremo nostri pontificatus .	547	Nuper pro parte dilecti filii	272
		Nuper pro parte dilecti filii	273
		Nuper pro parte dilectorum	432
		Nuper pro parte dilectorum	244

Nuper pro parte dilectorum	247	Praeclara praedecessorum tuorum	553
Nuper pro parte dilectorum	328	Pro commissâ nobis divinitus	415
Nuper pro parte dilectorum	479	Pro commissi nobis divinitus	41
Nuper pro parte dilectorum	545		
Nuper pro parte dilectorum	611	Q	
Nuper pro parte dilectorum	612	Quales animi nostri sensus	143
Nuper pro parte dilectorum	789	Quae inter praeclaras multiplicesque	284
Nuper pro parte dilectorum	832	Quod iam pluries indictis	236
		Quod iam pluries indictis	806
	O		
Olim, postquam felicis recordationis	528	Ratio iustitiae exigit ut illi	77
Omnipotens Deus, magnus Dominus	129	Redemptoris Domini nostri	693
Onerosa pastoralis officii cura . . .	728	Redemptoris nostri Domini Iesu	452
Orthodoxae fidei conservandae . . .	2	Regiminis apostolici divinâ	335
Orthodoxae fidei conservandae . . .	324	Religiosorum virorum Ordines	721
Orthodoxae fidei conservandae . . .	633	Romanus Pontifex agvi dominici	737
Orthodoxae fidei conservandae . . .	706	Romanus Pontifex aequi	810
	P	Romanus Pontifex ex iniuncti	391
Pastoralis officii humilitati	67	Romanus Pontifex in sublimi	587
Pastoralis officii nobis, nullo	305	Romanus Pontifex in sublimi	589
Pastoralis officii, pro Ecclesiae . . .	331		
Pastoralis officii, quo divinâ	23	S	
Pastoralis officii, quod auctore . . .	412	Sacrosanetae militantis Ecclesiae	601
Pastoralis officii, quod auctore . . .	419	Sacrosancti apostolatus ministerium	470
Pastoralis officii, quod auctore . . .	495	Sacrosancti apostolatus ministerium	544
Pastoralis officii, quod auctore . . .	231	Sacrosancti apostolatus officii	289
Pastoralis officii, quod auctore . . .	326	Sacrosancti apostolatus officii	396
Pastoralis officii, quod auctore . . .	402	Sacrosancti apostolatus officii	441
Pastoralis officii, quod auctore . . .	679	Sacrosancti apostolatus officii	446
Pastoralis officii, quod superni . . .	408	Sacrosancti apostolatus sollicitudo	488
Pastoralis Romani Pontificis	641	Salvatoris et Domini nostri	174
Paternam, quam de nostris et Sedis	462	Sanctae Matris Ecclesiae	628
Paterna nostra erga huius sanctae .	696	Sedes Apostolica pia mater	203
Paterna, quam de nostris	616	Sedes Apostolica veluti pia mater	794
Piis christifidelium votis	577	Sincera nostra ergo gloriosissimam	583
Placuit ineffabili Redemptoris . . .	512	Sollicitudo omnium ecclesiarum	373
Praeclara dilecti filii nobilis viri .	378	Sollicitudo pastoralis officii	365
Praeclara maiestatis tuae	647	Sollicitudo pastoralis officii	451
Praeclara maiestatis tuae	649	Sollicitudo pastoralis officii	485
Praeclara maiestatis tuae	654	Sollicitudo pastoralis officii	798
Praeclara maiestatis tuae	702	Speculatores domus Israël	234
Praeclara maiestatis tuae	704	Speculatores domus Israël	816

INDEX RUBRICARUM

CONSTITUTIONUM

ALEXANDRI PAPAE VII

AB ANNO OCTAVO SACRI EIUS PRINCIPATUS AD DECIMUM TERTIUM

ET

CLEMENTIS PAPAE IX

AB ANNO PRIMO AD ANNUM TERTIUM ET ULTIMUM.

CCCLXXXVI. Prohibitio transitus fratrum Discalceatorum congregationis Gallicanae Ordinis Sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum ad Calceatos vel Discalceatos congregationis Hispaniae, cum praecepto ut qui hucusque transierunt remittantur, etc., 1.

CCCLXXXVII. Super contributione ecclesiasticorum regnum Castellae et Legionis decem et novem millionum ducatorum cum dimidio pro rege catholico, 2.

CCCLXXXVIII. Prorogatio subsidii quadrigentorum et viginti millionum ducatorum super fructibus ecclesiasticis universarum Hispaniarum et Sardiniae in favorem regis catholici, 7.

CCCLXXXIX. Diversae ordinationes pro felici statu et directione Congregationis clericorum regularium S. Pauli Decollati, 11.

CCCXC. Extensio statuti Gregorii XV, ut canonicatus et praebendatus poenitentiarii ecclesiarum metropolitanae et cathedralium in Hispaniarum regnis consistentium, eidem Sedi Apostolicae (non tamen ratione obitus apud eamdem) reservati, praevio concursu conferri debeat, ad ecclesias cathedralis et metropolitanas principatus Cataloniae, etc., 12.

CCCXCI. Super concordia solutionis pensionis reservatae a sanctae memoriae Gregorio XIII super fructibus abbatiae fontis Avellanae de anno MDLXXVIII ad favorem collegii Neophytorum faciendae a collegio Germanico tantum in scutis mille quatuor centum de iulis decem pro seculo in futurum, 15.

CCCXCII. Confirmat decretum sacrae congregationis episcoporum et visi-

- tationis apostolicae pro dotandis octo puellis de parochiâ S. Andreæ de Fractis, 21.
- CCCXCIII.** Confirmatio decretorum a generali Ordinis Eremitarum sancti Augustini pro felici regimine conventus et collegii maioris nuncupati civitatis Parisiensis dicti Ordinis in visitatione editorum, et a capitulo generali approbatorum, cum illorum insertione, 23.
- CCCXCIV.** Confirmatio decreti congregationis super negotiis Ordinis Praemonstratensium et communitatis antiqui rigoris nuncupatae dicti Ordinis, quo cavetur unionem seu aggregationem unius vel plurimum dicti Ordinis dictae congregationi antiqui rigoris a vicario abbatis generalis in posterum nullatenus fieri debere, nisi omnes religiosi professi illius monasterii per vota secreta consenserint in illud reformationem introducei, praecesseritque licentia abbatis generalis, etc., eamdemque aggregationem non aliter faciendam esse quam iuxta formulam prae scriptam in decreto huic Brevi inserto, 43.
- CCCXCV.** Declaratio invaliditatis electionis capitularium ecclesiae Parisiensis ante admissam cessionem cardinalis de Retz factae, et ab illis successive gestorum, 46.
- CCCXCVI.** Revocatio quarumdam ordinationum per universitatem et homines artis vacciniorum Urbis a Suâ Sanctitate per Breve confirmatarum, cum decreto quod circa contractus super pellibus, tam concinnatis quam rudibus, ineundos, et aperitionem novarum apothecarum, et divisionem maesellorum, is stylus de cetero in perpetuum servetur, qui servabatur antequam dictae declarationes et Breve emanarent, 47.
- CCCXCVII.** Confirmatio privilegiorum gratiarum et indulgentiarum fratrum Eremitarum S. Pauli primi eremitae sub regulâ S. Augustini in regno Portugalliae decentium, 49.
- CCCXCIII.** Quod Ioannes Paulus Oliva, vicarius generalis Societatis Iesu, possit relinqueret et alienare collegia et domos ipsius Societatis, iuxta facultatem sibi traditam a congregacione generali, 245.
- CCCXCIX.** De promovendis ad Ordines in Urbe et in sex vicinis episcopatibus, 52.
- CD.** Confirmatio declarationis et incorporationis provinciae Bohemiae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci inter provincias reformatas Italiae dicti Ordinis a ministro generali et capitulo generali eiusdem Ordinis factarum, 54.
- CDI.** Confirmatio formae pro electione discretorum vocalium capitulo generalis Congregationis secularis clericorum Doctrinae Christianae in Galliâ, 55.
- CDII.** Confirmatio decretorum et statutorum super institutione et felici directione conventus in provinciâ Românâ pro secessu fratrum Minorum strictioris observantiae Ordinis sancti Francisci ab eminentissimo protectore eiusdem Ordinis, in vim facultatis sibi a congregacione episcoporum et regularium concessae, de voto vicarii generalis reformatorum ac ministri generali dicti Ordinis, factorum et editorum, 56.
- CDIII.** Donativum extraordinarium regni Siciliae regi catholico faciendum occasione dotis reginae christianissimae dieti regis natae, 60.
- CDIV.** Commissio officiali Bisuntino contra Guglielmum Humbertum Praeci-

- pianum et alios mōbedientes canonicos ecclesiae Bisuntinae, 63.
- CDV. Quod superiores Congregationis Cassinensis S. Benedicti, ac etiam monasteriorum Sublacis ac Farfae, ceterique monachii, non accedant Romanam absque licentiā abbatis S. Pauli ac procuratoris generalis, 64.
- CDVI. Quod spolia defunctorum canonicorum regularium S. Salvatoris procuratori generali eiusdem congregationis omnino applicari debeant, 65.
- CDVII. Declaratio quod personae, quae a superioribus Congregationis Missionis deputabuntur ad alias functiones dictae Congregationis, quae proximum spectant, etc., subsint quoque locorum Ordinariis quoad functiones huiusmodi et ea quae illas concernunt; et alia declarantur, 67.
- CDVIII. Confirmatio Brevium super divisione provinciae S. Ioannis Baptisteae erectioneque novae provinciae B. Petri de Alcantara Discalceatorum sancti Francisci nuncupatorum, 69.
- CDIX. Impositio decimae in regnis Castellae et Legionis ac Aragoniae et Valentiae, neconon principatu Cataloniae, atque insulis Balearibus et Sardiniae, omnibusque provinciis et ditionibus in eis comprehensis, in subsidium praesentium necessitatum regis catholici, 71.
- CDX. Licentia episcopo et clero civitatis Pactensis eiusque territorii contribuendi summom viginti millium scutorum pro redēptione dictae civitatis et casalis de Surrentino eiusque territorii, 75.
- CDXI. Conceditur procuratoribus et commissariis generalibus curiae Ordinis Minorum de Observantiā et Reformatoriū sancti Francisci cismontanae familiae votum perpetuum in propriis provinciis habere, 77.
- CDXII. Quod clericī religionis Ministrantium infirmis in quibusvis functionibus, tam publicis quam privatis, praeferantur laicis, etiam antiquioris professionis, 78.
- CDXIII. Incorporatio provinciae et quatuor monasteriorum Congregationis canoniconum S. Georgii in Algā Venetiārum in regno Siciliae existentium predictae Congregationi, etc., 79.
- CDXIV. Confirmatio erectionis custodiae Lotharingiae fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci recollectorum, ac declaratio, quod illi competant omnia privilegia et praerogativa verae custodiae, neconon si qui alia a Sede Apostolica indulta fuerint, 81.
- CDXV. Confirmatio constitutionem capituli generalis fratrum Congregationis Discalceatorum Ordinis B. Mariae de Mercede redēptionis captivorum, circa renunciationem officiorum commendatorum et rectorum collegiorum ipsius Congregationis, 82.
- CDXVI. Confirmatio statutorum ac decretorum capituli generalis Osceusis Ordinis Mariae de Mercede redēptionis captivorum, 84.
- CDXVII. Constitutio super regimine superiorum Societatis Iesu, 107.
- CDXVIII. Prohibitiō ecclesiasticis civitatis Barchinonensis et principatus Cataloniae ne excommissas super sortitione officialium faciant, 112.
- CDXIX. Extensio statuti Gregorii XV ut canonicatus et praebendas poenitentiarii ecclesiarum metropolitanarum et cathedralium in Hispaniarum regnis consistentium, etiam Sedi Apostolicae (non tamen ratione obitus apud eamdem) reservati, praevio concursu per Ordinarios et capitula

- tantum habendo conferri debeant, ad ecclesiam Maioricensem quae in futurum gaudere gratiis per litteras dicti Gregorii XV super praemissis emanatas concessis declaratur, 115.
- CDXX. Quod laici, seu conversi, Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum quartum, ultra tria solita, votum addant de non transeundo ad statum clericalem et ad ordines sacros, 119.
- CDXXI. Quod electiones guardianorum proministrorum et custodum in familiâ ultramontanâ Ordinis sancti Francisci per suffragia secreta et ballotationes siant, et in paritate suffragiorum praesidens votum decisivum habeat, 120.
- CDXXII. Confirmatio determinationis a capitulo provinciali provinciae Portugalliae tertii Ordinis sancti Francisci factae, ac a generali et cardinali protectore confirmatae, circa alternativam officiorum inter fratres conventuum Ulyssiponensis et de Deira eisdem provinciae, 122.
- CDXXIII. Subsidium centum millium scutorum super redditibus ecclesiasticis in dominio Venetorum existentibus pro republicâ Venetâ ad effectum illud in expensas contra Tureas, et non in alios usus, expendendi, 123.
- CDXXIV. Quod fratribus laicis congregationis Gallicanae fratrum reformatorum nuncupatorum SS. Trinitatis redemptionis captivorum non competit ius suffragandi in electionibus et receptionibus novitiorum in capitulis, 126.
- CDXXV. Confirmatio decreti circa prohibitionem erectionis novorum conventuum in provinciâ Aragoniae Ordinis sancti Francisci de Observantiâ, 128.
- CDXXVI. Iubilacum ad divinam opem implorandum, 129.
- CDXXVII. Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, quo statuitur, ne posthaec in provinciâ Mediolanensi Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ ad fundationes novorum conventuum, nedum fratrum reformatorum Observantiae sancti Francisci, verum etiam eiusvis alterius Ordinis Mendicantium procedi possit, nisi servatâ a conventibus dictorum fratrum Minorum distantia decem milliarum mensuræ illarum partium, 132.
- CDXXVIII. Confirmatio statuti super uniformitate habitus congregationis Vallumbrosae et Silvestrinae, 134.
- CDXXIX. Confirmatio, et, quatenus opus sit, innovatio Brevium Pii IV et in eis relatarum neenon Pii V litterarum ad favorem domus seu hospitalis ac archiconfraternitatis et monasterii SS. Annuntiationis neophytorum et catechumenorum de Urbe, cum decreto quod Gregorii XV aliaeque super exemptorum privilegiis emanatae constitutiones apostolicae, quoad impediendum liberum exercitium iurisdictionis tam spiritualis quam temporalis in domo seu hospitali, ac monasterio praedictis cardinali protectori pro tempore existenti per Brevia praedicta concessum, nequaquam locum habebant, etc., 135.
- CDXXX. Plenipotentia reverendo patri domino Rasponio ad tractandum et concludendum cum ministris regis christianissimi et aliorum principum catholicorum, ipsoque rege, occasione casus inter familiam oratoris dicti regis et custodias militum Corisorum die xx augusti MDCLXII in

- Urbe sequuti, ac de postulatis super vallibus Comae et ducatu Castrensi, 143.
- CDXXXI.** Ut tres conventus custodiae SS. Trinitatis in provinciâ maiori Turonie Ordinis Minorum sancti Francisci uniri possint provinciae viciniori aut commodiori reformatorum seu recollectorum, etc., 145.
- CDXXXII.** Impositio subsidii scutorum tercentorum millium monetae super bonis undecim congregationum regularium, pro sanctae Sedis Apostolicae necessitatibus, 147.
- CDXXXIII.** Breve beatificationis Petri de Arbués canonici metropolitanae ecclesiae Caesaraugustanae, primi inquisitoris in regno Aragoniae, 154.
- CDXXXIV.** Deputatio reverendi patris domini Rasponi in nuncium extraordinarium ad reges, republieas et principes christianos quosecumque, ad quorum regna, dominia, ditiones et principatus ipsum declinare contigerit, pro gerendis arduis negotiis sanctae Sedis Apostolicae, 156.
- CDXXXV.** Confirmatio statutorum pro conventibus reformatis provinciae Turonie Pictavensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ reformatorum, 157.
- CDXXXVI.** Liberatio plateae de Rotundâ Urbis a dominio capituli et canonico rum ecclesiae S. Mariae in Rotundâ dictae Urbis, excepto loco pro collaudis tabernis mercatoriis designato, cum confirmatione privilegiorum dicto capitulo et canonicis per Romanos Pontifices, praesertim Sixtum V et Urbanum VIII concessorum et approbatorum, 159.
- CDXXXVII.** Commissio super divisione provinciae Ss. Ludovici et Elzearii tertii Ordinis sancti Francisci con gregationis Gallicanae in duas provincias, etc., 167.
- CDXXXVIII.** Decernit ne deinceps in defini toriis provinciarum fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci recollectorum regni Galliae duo fratres germani locum nec vocem habere possint, et, si qui antea habuerint, omnino excludantur, 169.
- CDXXXIX.** Decernit servandum esse in provinciâ Maioricensi Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nunci upatorum dispositionem Brevis Clementis VIII; super prohibitione erectionis novorum conventuum pro provinciâ Carthaginensi dicti Ordinis emanati, et proinde fratribus cuiuslibet Ordinis Mendicantium novorum conventuum, hospitorum seu domorum permanentium erectionem absque Sedis Apostolicae licentia contra tenorem dicti Brevis et apostolicarum constitutionum in dictâ provinciâ Maioricensi prohibet et interdicit, 171.
- CDXL.** Decernit et declarat quod fratres universi et singuli Ordinis Praedicatorum, ubique terrarum, priusquam ad sacros ordines ascendant, aetatem ad huiusmodi ordines suscipiendos explexisse debeant, iuxta Concilii Tridentini decreta, 172.
- CDXLI.** Confirmatio capitulorum concordiae pro stabilitate pacis et regularis disciplinae in conventu SS. Trinitatis civitatis Neapolitanae Ordinis eiusdem SS. Trinitatis redemptionis captivorum, et ad compendas lites ac differentias inter fratres Hispanos et Italos Ordinis huiusmodi eiusdem conventus occasione subortas diuque agitatas, cum deputatione visitatoris, 318.
- CDXLII.** Confirmatio quorundam statutorum provinciae Britaniae fratrum

- Recollectorum ac de Observantiâ Ordinis Minorum sancti Francisci circa electionem provincialis et definitorum, 179.
- CDXLIII.** Confirmatio decreti congregatiōnis episcoporum et regularium quod servanda sit consuetudo, per quam magistris, acceptatis cum voce et loco provinciae Romanae Ordinis Praedicatorum, competit praecedentia super regentem studii in conventu S. Mariae supra Minervam de Urbe, aliosque magistros exteros Ordinis praedicti, 181.
- CDXLIV.** Declaratio nullitatis capitulatiōnum sede archiepiscopali Salisburgensi vacante a capitularibus dictae ecclesiae factarum, 182.
- CDXLV.** Indulgentia plenaria perpetua pro visitantibus ecclesias Societatis Iesu festis Ss. Ignatii ac Francisci Xaverii, confessis ac communione refectis, 184.
- CDXLVI.** Prohibet fundationes conventuum in familiâ ultramontanâ Ordinis Minorum de Observantiâ intra spatum quatuor vel quinque leucarum a iam erectis, etiam aliorum regularium, 185.
- CDXLVII.** Facultas domino cardinali Barberino, camerario S. R. E., absolvendi Christianum dueem Mekelburgensem ab haeresibus, praemissâ abiurazione, emissâque per eum professione, 187.
- CDXLVIII.** Super electione provincialium provinciarum Indianorum Ordinis Praedicatorum, ac confirmatione eorumdem a magistro generali, 187.
- CDXLIX.** Commissio archiepiscopo S. Domingi in Indiis occidentalibus super separatione insulae SS. Trinitatis a dioecesi de Portorico, et unione archiepiscopatui S. Fidei, 191.
- CDL.** Prohibitio ne de cetero perpetuis futuris temporibus ullus frater eiusvis alterius conventus Ordinis fratrum Praedicatorum filius, conventu S. Mariae supra Minervam Urbis Ordinis huiusmodi adfiliari possit absque speciali Sedis Apostolicae concessione, 193.
- CDLI.** Declaratio nullitatis occupationis civitatis Avenionensis eiusque territorii et conventus Venayssini, ac omnium in curiâ parlamenti Aquensis, eiusque deputatis, et aliis qui buscumque gestorum, 195.
- CDLII.** Quod officium praepositi generalis congregationis clericorum regularium Minorum in domo S. Laurentii in Lucinâ de Urbe durare debat in perpetuum, cum facultate tamen capitulo generali eligendi alium si expedire videbitur, 199.
- CDLIII.** Ut tres conventus, nimirum Vastinensis, Inicastrensis et Castrireginaldensis, custodiae SS. Trinitatis in provinciâ maiori Turoniae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci recollectorum, uniti et incorporari possint provinciae viciniori aut commodiori reformatorum, seu recollectorum Ordinis huiusmodi, 201.
- CDLIV.** Commissio domino cardinali vicario Urbis, ut praesidem et auditorem regiae audientiae Montis Fusculi in regno Neapolitano a violatae immunitatis et iurisdictionis ecclesiasticae excessibus Beneventi commissis absolvat, 203.
- CDLV.** Deputatio domini cardinalis vicarii Urbis et aliorum in solidum in exequatores privilegiorum capituli et canonicorum S. Mariae in Rotundâ Urbis eisdem competentium super plateâ ante dictam ecclesiam, 205.
- CDLVI.** Super concordiâ factâ inter procuratores generales Ordinis SS. Tri-

- nitatis redemptionis captivorum, et Ordinis B. Mariae de Mercede, 208.
- CDLVII.** Confirmatio decreti sacrae Congregationis rituum, quo respondetur clericos civitatis Seguntinae induitos cotta, seu alio ecclesiastico indumento, praferendos esse privatis personis, seu aliter clericis nullo chorali seu ecclesiastico indumento suffultis, 210.
- CDLVIII.** Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium ut deinceps in provinciâ S. Antonii in regno Portugalliae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ reformatorum servetur Breve Clementis VIII circa foundationem novorum conventuum aliorum regularium Mendicantium, ita ut non possit procedi ad huiusmodi foundationes, nisi in distantia saltem quinque leuarum a conventibus dictae provinciae S. Antonii, 210.
- CDLIX.** Annullatio capituli provincialis provinciae Ss. Ludovici et Elzearii tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gallicanae, cum approbatione divisionis dictae provinciae in duas, unam scilicet Lugdunensem sub nomine S. Ludovici, et aliam Aquitaniam sub nomine S. Elzearii, eum aliis ordinationibus, 212.
- CDLX.** Confirmatio decretorum a priore generali Ordinis Carmelitarum in visitatione provinciae Turoniae dicti Ordinis pro tollendis controversiis inter fratres provinciae huiusmodi super modo eligendi officiales vertentibus editorum, 214.
- CDLXI.** Decreta pro Limana provincia in Indiis Ordinis beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum stabilita, 219.
- CDLXII.** Commissio cardinali Carafae, ut compellat ecclesiasticos statuum haereditariorum electi imperatoris ad tradenda aurea et argenta utensilia, exceptis calicibus et patenis et aliis sacra unctione delibutis, eidem imperatori seu eius ministris in subsidium belli contra Turcas, 229.
- CDLXIII.** Commissio cardinalibus ab Harrach et Carafae, ac archiepiscopis Salisburgensi et Strigoniensi, et episcopo Viennensi, super impositione subsidii et contributionis supra bonis ecclesiasticis in statibus haereditariis electi imperatoris consistentibus, 221.
- CDLXIV.** Diversae ordinationes circa capellanos ecclesiarum S. Apollinaris et S. Stephani in Monte Caelio, ac examen et aetatem alumnorum, necnon redditionem rationum administrationis bonorum collegii Germanici et Hungarici de Urbe, 231.
- CDLXV.** Super observatione Indicis librorum prohibitorum noviter impressi, 234.
- CDLXVI.** Iubilaeum universale ad divinam opem implorandum contra Turcas, 236.
- CDLXVII.** Renovatio indulti nominandi ad canonicatus et praebendas pro rectore, decanis et provisoribus universitatis Coloniensis, 239.
- CDLXVIII.** Dismembratio ac separatio a provinciâ Lugdunensi Ordinis fratrum sancti Francisci de Paula Minororum nuncupatorum sex conventuum, videlicet Belliregardensis, Calvinontensis, Brivatensis, Claramontensis, Curtipetrensis et Ussonensis nationis Arveniae Ordinis huiusmodi, eorumque erectio in novam provinciam Arvernensem nuncupandam, 246.
- CDLXIX.** Eximit fratres et conventus Tertiis Ordinis sancti Francisci in Castellae, Galliciae et Legionis regnis

- degentes ab omni iurisdictione ministri provincialis Minorum de Observantia S. Iacobi, 247.
- CDLXX. Declaratio mentis sua super solutione decimarum per pensionarios faciendâ, 249.
- CDLXXI. Attestatur excellentissimum dominum principem Marium Chisium fratrem Suae Sanctitatis ac capitaneum generalem S. R. E. vere innocentem esse in omnibus illis, quae die xx augusti MDCLXII contigerunt in almâ Urbe, etc., 253.
- CDLXXII. Absolutio amplissima ab omnibus excessibus et delictis in civitate Avenionensi et comitatu Venayssino commissis occasione et praetextu casus die xx augusti in Urbe commissi, 254.
- CDLXXIII. Revocatio et annullatio mandatorum et praeeceptorum domino cardinali Maidalchino factorum, ut extra Urbem habitaret, seque in loco seu locis determinatis contineret, cum absolutione propter transgressionem mandatorum huiusmodi, suumque ex Statu Ecclesiastico egressum, et restitutione ad quaecunque privilegia, cum decreto quod eius familiares, qui consilio, scripturâ vel operâ casui die xx augusti MDCLXII in Urbe secuto, et ipsius domini cardinalis egressui praefato cooperati sunt, molestari non possint, 262.
- CDLXXIV. Nobili infanti Francisco duci Mutinensi, eiusque haeredibus et successoribus in perpetuum conceditur ius patronatus et praesentandi loci Ordinariis personas idoneas ad prae posituram secularem in ecclesia abbatiae de Pomposa, ac archipresbyteratum sive plebaniam ecclesiae S. Mariae de Bondeno, Ferrarensis dioecesis, et perpetuum siimplex be neficium ex frucibus ab illâ dismem bratis erectum, 268.
- CDLXXV. Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, quo, inhaerendo constitutioni Ordinis Minorum sancti Francisci, statuitur ut in posterum commissarii visitatatores deputandi pro provinciâ de Guatimala Nominis Iesu nuncupatâ Ordinis huiusmodi debeant assumi ex unâ de provinciis vicinioribus, videlicet S. Georgii de Nicaragua, et S. Iosephi de Iucatan, 271.
- CDLXXVI. Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium, quo approbatur constitutio duorum capitulorum generalium Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia, per quam stabilitur alternativa officiorum inter patres Criollo ex unâ parte et patres dictos Cachapinos et filios provinciae Nominis Iesu de Guatimala in novâ Hispania Ordinis huiusmodi ex alterâ, etc. 273.
- CDLXXVII. Quod non licet fratribus Minoribus de Observantia sancti Francisci commorantibus Tolosae inducere novum Rosarium sub titulo Seraphici, nec facere processionem confraternitatis Conceptionis primâ dominicâ cuiuslibet mensis, nec tabellam exponere, in qua beata Virgo det Rosarium sanctis Francisco et Clarae, 274.
- CDLXXVIII. Confirmat decretum sacrae congregationis pro erectione conventus Congregationis pauperum Matris Dei Scholarum Piarum in oppido Piscinae, Marsicanæ dioecesis, 275.
- CDLXXIX. Confirmatio decreti definitioris generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia, quod commissarius visitator provinciae S. Didaci Canariensis, Ordinis

- huiusmodi, ex eadem provinciâ eligatur, 277.
- CDLXXX.** Confirmatio decreti definitiorii generalis Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia, quo conceditur septem provinciis Peruviis Ordinis huiusmodi alternativa officiorum inter fratres Hispanos et nationales, sicuti in Nova Hispania servari solet, 279.
- CDLXXXI.** Statuit ut de cetero capitula provincialia in qualibet provinciâ Congregationis clericorum secularium Doctrinæ Christianæ in Galliâ singulis trienniis intra mensem septembri vel octobri habeantur: capitulum vero generale singulis tantum sexenniis celebretur loco et tempore a praeposito generali designandis, etc., 281.
- CDLXXXII.** Quod festum S. Dominici celebretur de praecepto in toto regno Neapolitano tamquam de patrono, cum octavâ, 283.
- CDLXXXIII.** Ut in regnis Hispaniarum et Indianarum de praecepto recitetur officium et Missa Conceptionis B. Mariae Virginis Immaculatae, cum octavâ, 284.
- CDLXXXIV.** Confirmatio alternativæ in electione provincialis et aliorum officialium provinciae S. Iosephi de Iucatan in Novâ Hispania Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ, 285.
- CDLXXXV.** Confirmatio quorundam statutorum provinciae Franciae Ordinis B. Ioannis Dei in capitulis generalibus dicti Ordinis ab anno MDCXLV Romae celebratis cum participatione eminentissimi domini cardinalis Ginettii protectoris, 287.
- CDLXXXVI.** Confirmatio quorundam definitionum in definitorio capituli generalis Congregationis Observan-
- iae Lombardiae Ordinis Eremitarum sancti Augustini cum interventu eminentissimi domini cardinalis Pallotti protectoris et praesidentis, pro felici gubernio ipsius Congregationis factarum, 280.
- CDLXXXVII.** Confirmatio declarationis Pii V, quod conventus S. Mariae super Minervam de Urbe Ordinis Praedicatorum sit primus inter conventus provinciae Romanae, cum novo decreto quod ab eadem provincia separari nequeat, 295.
- CDLXXXVIII.** Prorogatio subsidii quadringentorum viginti millium ducentorum annuorum super fructibus ecclesiasticis universarum Hispaniarum et Sardiniae pro rege catholico ad quinquennium, 298.
- CDLXXXIX.** Confirmatio alternativæ inter Observantes et Reformatos Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci, quod unâ vice eligatur commissarius generalis familiae cismontanae ex Reformatis et alterâ ex Observantibus, hac tamen conditione ut tres definitores generales elegantur ex Observantibus et tres ex Reformatis in cunctis congregationibus et capitulis generalibus, 299.
- CDXC.** Confirmatio decreti magistri generalis Ordinis Praedicatorum, quod collegium S. Ludovici Angelopolitanî, ad conventum S. Dominici Mexicanî et provinciam S. Iacobi Ordinis huiusmodi pertineat, etc., 301.
- CDXCI.** Unio monasterii S. Mariae de Sagittario Ordinis Cisterciensis S. Bernardi Anglonensis dioecesis congregationi Tusciae Ordinis huiusmodi, 305.
- CDXCI.** Constitutio determinans quomodo et quando liceat superioribus regularibus monialium earumque con-

- fessoribus ingredi septa monasterii, et prope illud conmemorari, 307.
- CDXCIII.** Decernit et statuit quod deinceps in Indiarum partibus priores parochorum Ordinis Praedicatorum, non ab ipsismet parochis, sed a singularum provinciarum provincia libus per vota secreta duodecim ad minus canonice elegantur, 311.
- CDXCIV.** Erectio ecclesiae Reginoladensis in regno Bohemiae, 312.
- CDXCV.** Confirmatio statuti super commissariis visitatoribus provinciarum Baeticae et Legionensis tertii Ordinis sancti Francisci in capitulo generali editi, 315.
- CDXCVI.** Commissio nuncio Neapolis contra episcopum Policastrensem, 316.
- CDXCVII.** Amplissima facultas legato Avenionensi absolvendi omnes et singulos reos, complices et participes delictorum in civitate Avenionensi eiusque districtu a die xxiv octobris proximi praeteriti usque ad praesentem diem commissorum, exceptis tamen illis personis, quas placuerit eidem legato nominare, seu quae ab eius vicelegato magis culpabiles repertae fuerint, 317.
- CDXCVIII.** Indultum regi christianissimo nominandi personas idoneas ad cathedrales ecclesias Metensem, Tullensem et Virdunensem, 323.
- CDXCIX.** Quod fratres Cappuccini Ordinis Minorum sancti Francisci transeuntes ad aliam religionem non possint permanere in eadem provincia in qua emiserunt professionem, 325.
- D.** Ut priores abbatiarum commendatarum Ordinis Praemonstratensis in Gallia elegantur inter definitores in capitulo generali Ordinis huiusmodi, 327.
- DL.** Quod, in controversia inter provincias S. Ioannis Baptistae et B. Petri de Alcantara fratrum Discalceatorum sancti Francisci circa possessionem conventus Murciae, praefata provincia S. Ioannis Baptistae non sit amplius audienda, 328.
- DII.** Pro translatione professorii monachorum regularium S. Bernardi Ordinis Cisterciensis a monasterio S. Pudentianae de Urbe ad monasterium S. Bernardi eiusdem Urbis, 330.
- DIII.** Constitutio prohibens accessum ad monasteria monialium regnum Hispaniarum, cum diversis ordinati onibus, 331.
- DIV.** Exhibit formulam subscribendam ab omnibus ecclesiasticis in regnis Galliae pro confutatione quinque propositionum Cornelii Iansenii, etc., 335.
- DV.** Confirmatio decreti congregationis rituum super patronatu principaliori sancti Januarii in regnum Neapolitanum, 337.
- DVI.** Confirmatio constitutionum pro felici regimine congregationis seu confraternitatis *Scholae Christi* Madriti Toletanae dioecesis, idque pro congregationibus seu confraternitatibus sub nomine dictae *Scholae Christi*, et sub earumdem constitutionem observantiâ, tam erectis quam erigendis in universis regnis et dominiis Hispaniarum, ac etiam in almâ Urbe, 338.
- DVII.** Commissio nuncio Poloniae super convocatione novi capituli monachorum Ruthenorum Ordinis sancti Basili magni, cum opportunitatis facultibus, 365.
- DVIII.** Ut Breve super confirmatione quorumdam decretorum provinciae S. Iyonis tertii Ordinis sancti Francisci congregationis Gallieanae servetur in provincia S. Ludovici Ordinis huiusmodi, 367.

- DIX. Constitutio contra quasdam censuras facultatis theologieae Parisiensis, 369.
- DX. Concedit facultatem congregationi Cassimensi Ordinis sancti Benedicti alienandi bona stabilia usque ad summam centum sexaginta duorum milium nongentorum novem scutorum, pro liberatione monasteriorum ab aere alieno, 370.
- DXI. Confirmatio statuti perpetui a capitulo ecclesiae Paderbonensis conditi et iurati, ne ulli episcoporum Paderbonensium ex eorum mensae applicatis et in futurum applicandis redditibus, etc., quidquam per capitulum derogetur aut alio destinatur, et si quid contra fiat, id pro nihilo habeatur, 373.
- DXII. Confirmatio decreti congregationis episcoporum et regularium circa praecedentiam inter procuratores generales et commissarios curiae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia, 376.
- DXIII. Ut in ditionibus et dominis duci Sabandiae subiectis de praecetto recitetur officium et missa Conceptionis B. M. V. Immaculatae cum octavâ, 378.
- DXIV. Committit archiepiscopo Bisuntino, ac eius vicario in spiritualibus generali, usque ad sententiam exclusive, causam assertorum delictorum ipsae inquisitori Bisuntino imputantur, eisque tam coniunctim quam divisim mandat ut processum de super conficiant et ad Sanctam Sedem transmittant, 379.
- DXV. Declarat et concedit monialibus Carmelitanis Discalceatis Belgii indultum fruendi privilegiis Carmelitarum Excalceatarum Franciae et Germaniae, 380.
- DXVI. Mandatum, ut servetur Breve Ur-
- bani VIII circa subiectionem monialium monasterii Lugdunensis primae regulae sanctae Clarae iurisdictioni provincialis et fratrum provinciae sancti Francisci in Gallia Ordinis Minorum Recollectorum, 382.
- DXVII. Confirmatio quorundam decretorum circa professiones et electiones in capitulo provinciali factas provinciae S. Elzearii, seu Aquitaniae congregationis Galliae tertii Ordinis sancti Francisci, 383.
- DXVIII. Ut in ditionibus Ferdinando magno duci Etruriae subiectis de praecetto recitetur officium et missa Conceptionis beatae Mariae Virginis Immaculatae, cum octavâ, etc., 384.
- DXIX. Confirmat decretum dietae generalis fratrum Congregationis S. Hieronymi Iesuitorum nuncupatarum pro sustentatione procuratoris generalis pro tempore, 385.
- DXX. Damnat plurimas propositiones partim iam antiquatas, partim noviter prodeuentes in animarum perniciem, prohibetque omnibus christifidelibus, sub excommunicationis poenâ ipso facto incurriendâ, eas vel earum aliquam privatim vel publice defendere vel edere vel ad praxim reducere, 387.
- DXXI. Renovatio facultatis admittendi in collegium S. Petri universitatis studii generalis Colim briensis unum collegialem canonistam supranumerarium, qui sit unus ex oppositoribus ad cathedras facultatis sacrorum canonum prope diem vacaturas, et datâ primâ vacatione alicuius ex quatuor locis ordinariis collegialium canonistarum in locum sic vacantem subintrare debeat, 389.
- DXXII. Suppressio collegii Maronitarum in civitate Ravennae erecti, 390.
- DXXIII. Ut in Statu Mediolanensi et mar-

- chionatu Finariensi recitetur officium et missa Conceptionis B. M. V. Immaculatae, cum octavâ, 395.
- DXXIV. Ut in omnibus dominiis et dictationibus regnum Siciliae et Sardiniae recitetur officium et missa Conceptionis B. M. V. Immaculatae, cum octavâ, 396.
- DXXV. Confirmatio determinationis domini cardinalis protectoris super restituzione custodiae SS. Trinitatis fratrum Minorum sancti Francisci Recollectorum nuncupatorum in Gallia in pristinum statum, 397.
- DXXVI. Extensio et communicatio privilegiorum fratrum Discalceatorum in Hispania Ordinis sancti Francisci ad omnes provincias Discalceatorum Indiarum, 400.
- DXXVII. Confirmatio decreti in capitulo generali Ordinis fratrum Minorum de Observantiâ et Reformatorum sancti Francisci editi, quod provinciae Angliae Ordinis huiusmodi Recollectorum nuncupatorum competat locus praecedentiae iuxta tempus suae erectionis, 402.
- DXXVIII. Transactio inter vicarium generalem Bergomensem et fratres Minimos sancti Francisci de Paula pro receptione conventus B. Mariae omniumque Sanctorum de Galario nuncupati, 403.
- DXXIX. Declaratio circa solutionem decimae octingentorum millium ducatorum monetae Hispaniarum clarae memoriae Philippo IV concessae, 405.
- DXXX. Decernit fratres laicos provinciae Turonie Maioris in Gallia Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ professione antiquiores praecedere debere fratres clericos eiusdem provinciae uonduum in sacris ordinibus constitutos, 407.
- DXXXI. Quod nulli ex fratribus Reformati sancti Francisci provinciae Romanae competit ins praecedendi, sive honoratoris loci, nisi superioribus actualibus et exgeneralibus, 408.
- DXXXII. Confirmatio congregationis et instituti monialium hospitaliarum monasterii hospitii seu domus Dei nuncupati oppidi de la Hèche congregationis S. Iosephi Andevagensis dioecesis, 410.
- DXXXIII. Confirmatio binarum litterarum patentium magistri generalis Ordinis Praedicatorum pro felici statu et progressu Congregationis B. Iacobi Veneti in provinciâ Venetâ dicti Ordinis a dicto magistro generali institutae studiisque in eâ promovendis emanatarum, cum prohibitione ne de cetero fratres professi eiusdem Congregationis ad conventus praefatae vel alterius cuiusvis provinciae dicti Ordinis transire possint absque expressâ licentia dicti magistri generalis pro tempore existentis, 412.
- DXXXIV. Decernit servandum et executioni mandandum esse Breve Suae Sanctitatis anno MDCLXI emanatum, quo statutum fuit in provinciâ sancti Guillelmi Franciae Ordinis Eremitarum sancti Augustini perpetuo admittendos esse decem magistros, cum privilegiis loci et vocis iuxta constitutiones, etc., 418.
- DXXXV. Decernit quod deinceps capitulo generale Congregationis eremitarum Camaldulensium de biennio in biennium, et dieta anno post celebrationem capituli huiusmodi respective celebrari debeant, 419.
- DXXXVI. Quod fratres Trinitarii provinciae Castellae, Aragoniae et Baeticae, aliarumque provinciarum Re-

- demptionis Captivorum, non possint uti cappa nigra, 421.
- DXXXVII.** Confirmatio diversorum capitulorum inter fratres conventus S. Franciseae Romanae Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum et Augustinianos reformatos hospitii Ss. Ildefonsi et Guillelmi de Urbe super statu dicti hospitii eiusque orationis, ac numero fratrum Augustinianorum inibi commoraturorum, aliisque articulis, 423.
- DXXXVIII.** Damnantur iterum plurimae aliae propositiones tamquam scandalosae, prout supra in constitutione DXX, 427.
- DXXXIX.** Ut nuncius Sabaudiae audiat recursus subditorum principatus Masserani et marchionatus Crevacorii, 428.
- DXL.** Declaratio super reservatatione beneficiorum, 430.
- DXLI.** Bulla seu litterae decretales canonizationis sancti Francisci de Sales episcopi Genevensis, 431.
- DXLII.** Constitutio pro instauratione ac reformatione Ordinis Cisterciensis, 441.
- DXLIII.** Prohibitio ingressus mulierum in eremis Montis Anconae et Fanensi Congregationis Eremitarum Camaldolensium, 451.
- DXLIV.** Confirmatio concordiae inter capitulum ac canonicos ecclesiae cathedralis Lucanae et Republicam initae, per quam capitulum iurisdictionem tam civilem quam criminalem sibi in quibusdam locis competentem cessit ipsae Reipublicae, 452.
- DXLV.** Pro fratribus Ordinis Praedicatorum Teutoniae, ne videlicet in illa provincia fiat ulla secessio, divisio aut separatio, sub poena excommunicationis, etc., 454.
- DXLVI.** Deputatio visitatoris apostolici insularum maris Egei et Zacynthi et Cephaloniae ac aliorum locorum adiacentium, cum amplissimis facultatibus, 457.
- DXLVII.** Praeceptum superioribus et personis Societatis Iesu in insulis maris Egei, Zacynthi et Cephaloniae aliquaque locorum adiacentium residentibus, ut visitationem, ab apostolico visitatore Iosepho Maria in eorum collegiis, domibus, hospitiis, residentiis, aliisque locis quibuscumque, vigore alterius Brevis sanctissimae instituendam, omni mora et dilatione postpositis, recipient et admittant, 461.
- DXLVIII.** Cirea novam formam assumendi electores rotae civitatis Perusinae, 462.
- DXLIX.** Confirmatio decreti congregationis rituum, quod sint servanda decreta dictae congregationis sub die xxi Ianuarii MDCLXII super celebrationem festi S. Georgii de praecerto, et sub die xxiv Maii MDCLXIV super concessione officii eiusdem, ad favorem principatus Cataloniae et cleri edita, 464.
- DL.** Confirmatio decreti in capitulo generali Congregationis Ss. Vitoni et Iudilphi Ordinis sancti Benedicti editi, quod licet fratres laici seu communissi nulla emittant vota, sed tantum elapso biennio ad stabilitatem recipientur; nihilominus vota simplicia castitatis, paupertatis et obedientiae emittere debeant, servanda quamdiu permanserint in eadem Congregatione, ex qua a superioribus expelli possunt, non autem propriâ voluntate discedere, 465.
- DLI.** Indultum deferendi habitum praelatuum pro abbatte generali Con-

- gregationis canonicorum regularium S. Salvatoris Ordinis sancti Augustini, 467.
- DLII. Confirmatio deeret congregatio rituum, non licere mediis, ut aiunt, canonici neque terzenariis ecclesiae Colymbriensis in regno Portugalliae uti in choro et aliis functionibus ecclesiasticis aequali habitu cum canonici et dignitatibus, hoc est *mozzetta* cum cappuccio, sine indulto apostolico, 468.
- DLIII. Diversae ordinationes pro metropolitanis ecclesiis B. Mariae de Pilar et S. Salvatoris civitatis Caesaraugustanae, 470.
- DLIV. Commissio nuncio Hispaniarum ut absolvat a censuris capitulum et canonicos metropolitanae ecclesiae S. Salvatoris civitatis Caesaraugustanae, in quas declarati fuerunt incidisse eo quod litteris executorialibus rotac et mandatis eiusdem nuncii non paruerint, 475.
- DLV. De non celebrandis missis *de requiem* in duplicebus, exceptis anniversariis ex dispositione testatorum relictis, 478.
- DLVI. Confirmatio decreti, quo indulgetur, ut in posterum, in provinciam Portugalliae Ordinis SS. Trinitatis redemptionis captivorum, procurator captivorum neenon secretarius provinciae et vicarius commissarii Ulyssiponensis dictae provinciae, pro tempore existentes, gaudeant voto perpetuo in capitulois provincialibus ipsius provinciae, 479.
- DLVII. Decernit conuentum S. Francisci civitatis Targovisti provinciae Vallachiae spectare ad fratres custodiae Vallachiae Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum; nec ullum ius in eo habere fratres Minores conventuales Congre-
- gationis de Propaganda Fide in dictâ provinciâ missionarios, 480.
- DLVIII. Subsidium centum millium scutorum auri super fructibus ecclesiasticis Reipublicae Venetorum pro ipsa Republica erogandum contra Turcas, 481.
- DLIX. Facultas regi catholico disponendi de omnibus locis atque officiis ordinis Aurei Velleris, *del Toscana* vulgariter nuncupati, tam nunc vacantibus quam imposterum vacaturis etiam extra capitulum generale dicti Ordinis, 485.
- DLX. Confirmatio unionis congregacionum Doctrinae Christianae Neapolitanae et Urbis factae per instrumentum publicum, et a domino cardinali protectore confirmatae, 488.
- DLXI. Quibusdam locis Congregationis Somaschae facta concessio sepeliendi aluminorum cadavera sine interventu parochorum, 492.
- DLXII. Confirmatio statuti civitatis Avenionensis ac constitutionis Leonis X, quibus cavetur, ut causas mercatorum, eorum artem concernentes, iudex remittat duobus relatoribus electis a vicelegato ex quatuor mercatoribus, quos consilium eiusdem civitatis quotannis deputare solet, et subinde secundum eorum relationem iudicet, utque in eisdem causis de bono et aequo procedatur, atque etiam in tribunalibus parvioriter procedi et iudicari debeat, 484.
- DLXIII. Confirmatio venditionis feudi Montafiae, eiusque investiturae Carolo Emanuelli Philiberto Hyaeintho de Simiana, marchioni Planitarum, Taurinensis seu alterius civitatis vel dioecesis, concessae, 495.
- DLXIV. Commissio episcopo Ferrariensi

- ut procedat contra expulsores inquisitoris Mantuani a civitate et dueatu Mantuano, 507.
- DLXV. Commissio duobus archiepiscopis et quatuor episcopis regni Galliarum super suppressione ordinatorium seu mandamentorum a quatuor episcopis eiusdem regni occasione formularii Suae Sanctitatis editorum, 509.
- DLXVI. Commissio contra quatuor episcopos Galliarum, ut subscriptant et subscribi current formulario contra propositiones lansenianas edito, 510.
- CLEMENTS PAPA IX.
- I. Indictio iubilaci universalis ad divinum auxilium initio sui pontificatus pro salutari Catholicae Ecclesiae regimine implorandum, 512.
- II. Confirmatio et ampliatio indulti Sixti V et Gregorii XV de officio S. Iacobi apostoli et patroni Hispaniarum sub ritu semiduplici recitando, 515.
- III. Privilegia, gratiae et indulta concessa conclavistis, qui interfuerunt conclavi, in quo ad summi apostolatus apicem fuit electus, 517.
- IV. Indultum nominandi ad dignitates Belgii et comitatus Burgundiae regi catholico conceditur, 528.
- V. Confirmatio decreti cardinalis Pallotti circa validitatem capituli in provincia Peruana a fratribus Ordinis eremitarum sancti Angustini celebrati, 531.
- VI. Quod alumni seminarii pontificii Brunsbergae in Prussia ad titulum sufficientis litteraturae et absque suorum Ordinariorum dimissoriis ac non servatis interstitiis ad ordines sacros promoveri possint, 532.
- VII. Privilegia, exemptiones et indulta dapiferis, qui in conclavi suee assumptionis sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus inservierunt, concessa, 533.
- VIII. Facultas duci Bavariae tradendi octo ex decem monasteriis Palatinatus superioris dudum per haereticos occupatos religiosis eorum respective Ordinum, et reliqua duo monasteria, quae erant monialium, in erectionem novi monasterii monialium in oppido Bambergae faciendum, 541.
- IX. Confirmatio concordiae inter archiepiscopum Toletanum ac priorem et fratres conventus S. Bartholomaei de Lupiana Ordinis sancti Hieronymi Toletanae dioecesis per quam modus colligendi decimas stabilitur, 545.
- X. Constitutio super reformatione iurisdictionis tribunalis Burgi, 547.
- XI. Confirmatio quorundam decretorum editorum in capitulo generali fratrum Minorum Ordinis sancti Francisci Cappuccinorum, 551.
- XII. Praevia ratificatione investiturae regni Siciliae et Hierusalem cum tota terra citra Pharam regi catholico ab Alexandro VII factae, eundem regem, quatenus ducatus Mediolanensis maiorem partem Lombardiae comprehendat, absolvit et dispensat ad obtinendum dictum regnum cum supradicto ducatu Mediolanensi, 553.
- XIII. Renovatio indulti nominandi ad canonicatus et praebendas ecclesiarum Coloniensium rectori, decanis et provisoribus universitatis studii generalis Coloniensis concessi, 556.
- XIV. Confirmatio decreti Alexandri Papae VII approbantis nonnulla capitula ad reformationem fratrum Ordinis Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum inserventia, 562.

- XV. Confirmatio patentium magistri generalis Ordinis Praedicatorum ad favorem fratrum provinciae Hiberniae emanatarum, per quas eisdem fratribus conceditur facultas fundandi conuentus in oppido Matrii aliquis mundi partibus, cum diversis ordinationibus, 565.
- XVI. Quod presbyteri Societatis Iesu officium cum octavâ de praecepto et missam Conceptionis Beatae Mariae Virginis recitare et celebrare valeant, 569.
- XVII. Separatio quorundam conuentuum a provinciâ S. Dionysii in Galliâ Ordinis Minorum S. Francisci de Observantia recollectorum, cum eorum erectione in novam provinciam sub tituli sancti Antonii de Padua, 570.
- XVIII. Decernit visitationem apostolicam ecclesiarum et locorum piorum Urbis a felicis recordationis Alexandro VII institutam et inchoatam continuari et absolvî debere, 572.
- XIX. Confirmatio Brevis Alexandri VII cum diversis aliis ordinationibus pro monasteriis monialium Exalceatarum regni Franciae, 574.
- XX. Confirmatio privilegiorum omnium concessorum tam guardiano sacri montis Sion, quam fratribus, nec non locis Terrae Sanctae, 577.
- XXI. Quod officium sancti Ignatii, Societatis Iesu sudatoris, sub ritu duplo imposterum recitetur ab omnibus qui ad horas canonicas tenentur, 578.
- XXII. Extensio litterarum Pauli V super erectione monasterii Ursulinarum Burdigalensis emanatarum, et concessionum et indultorum eidem monasterio in eis factorum, ad omnia eiusdem regulæ et instituti monasteriis in utraque Germania, 579.
- XXIII. Confirmatio litterarum generalis Ordinis Praedicatorum pro religiosis provinciæ Hiberniae et aliarum eiusdem Ordinis sublevandis, novisque nationalibus collegiis et dominibus in Hispania et alibi erigendis, 580.
- XXIV. Mittitur nuncius Coloniae ad congressum pacis inter reges catholicum et christianissimum tractandæ in aliquâ Germaniae aut aliâ civitate, vel loco destinando, 582.
- XXV. Constitutio ut officium et missa Conceptionis Beatae Mariae Virginis Immaculatae cum octavâ in Urbe ac universâ sanctae Romanae Ecclesiae temporali ditione de praeceto recitetur, 208.
- XXVI. Quod provinciales Ordinis Beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum Discalceatorum in fine triennii sui officii provincialatus, administrationis et gubernii rationem vicario generali reddere teneantur, 583.
- XXVII. Revocatio et annullatio constitutionis Urbani VIII eremitas Camaldulensis Etruriae, sive provinciae Aretinae, cum congregazione Montis Coronae eiusdem Ordinis incorportantis, 585.
- XXVIII. Revocatio unionis factae ab Alessandro VII congregationum monachorum Vallisumbrosae et Silvestrinorum Ordinis S. Benedicti, etc., 587.
- XXIX. Confirmatio decretorum pro felici regime conuentus et collegii majoris Parisiensis Ordinis eremitarum sancti Augustini, 589.
- XXX. Suspensio poenae excommunicationis latae sententiae per Breve Alexandri VII super reformatione monasteriorum monialium Hispaniae emanati impositae, in omnibus iis casibus, in quibus eadem poena a

- iure communi vel aliis constitutio-
nibus apostolicis imposita non repe-
ritur, 592.
- XXXI. Nova concessio facultatis cognoscendi causas universitatum et ho-
minum S. Benigni, Montanarii, Fi-
letti, Lombardonii, et aliorum locorum,
nullius dioecesis, provinciae
Taurinensis, nuncio Sabaudiae, 594.
- XXXII. Confirmatio statuti a capitulo ec-
clesiae Lexoviensis conditi et ab
episcopo confirmati circa fundatio-
nem anniversariorum canonicorum
decedentium, 595.
- XXXIII. Constitutio, in qua iniungitur
fratribus Ordinis Eremitarum sancti
Augustini officium et missam Concep-
tionis Beatae Mariae Virginis ex
praecepto recitare, idemque officium
ad usum dicti Ordinis seorsim im-
primi posse conceditur, 597.
- XXXIV. Suppressio regularitatis vice-
prioris et canonicorum regularium
prioratus conventionalis S. Georgii
Ordinis canonicorum regularium san-
cti Augustini, Grationopolitanae dioec-
esis, a parte ducatus Sabaudiae, cum
corum reductione ad statum pres-
byterorum secularium, 597.
- XXXV. Impositio decimaruin super fructi-
bus ecclesiasticis pro Republica
Venetorum, 601.
- XXXVI. Commissio magno magistro ho-
spitalis S. Ioannis Hierosolymitani
super notificatione praecepti acce-
dendi ad Urbem quibusdam fratri-
bus militibus linguae Itiae facien-
da, 606.
- XXXVII. Ut in natione Germano-Belgica
Ordinis fratrum Minorum sancti
Francisci de Observantia servetur
Breve Urbani VIII circa abrogatio-
nem privilegiorum personalium, 608.
- XXXVIII. Confirmatio decreti trium car-
dinalium a congregacione episcopo-
- rum et regularium specialiter de-
putatorum, quo resolvuntur dubia
mulieres Pizzocheras nuncupatas
conservatorii Venetiarum concernen-
tia, 609.
- XXXIX. Absolvit dioecesanos ac capitul-
lum et canonicos ecclesiae Porta-
legrensis a censuris et poenis ec-
clesiasticis, quas respective incurre-
runt, dicti quidem dioecesani, quia
ad minores ordines promoti fuerint
a quibusdam abbatibus quibus ca-
pitulum sede vacante ordines hu-
iusti conferendi facultatem con-
cesserat, dicti vero canonici et ca-
pitulum, quia eamdem facultatem
concesserunt, 610.
- XL. Confirmatio definitionum duorum
capitulorum generalium congrega-
tionis Hispaniae monachorum Ordini-
nis sancti Benedicti circa electiones
intermedias ad abbatias, quae inter
celebrationem unius et alterius capi-
tuli generalis vacant, factarum, cum
decreto quod nullatenus mutari possint
absque Sedis Apostolicae spe-
ciali facultate, 612.
- XLI. Concedit licentiam abbatibus com-
munis observantiae Ordinis Cister-
ciensis recipiendi novitios ad habi-
tum et professionem, et noviter pro-
fessos collocandi in monasteriis quae
in ultimo capitulo generali pro no-
vitatiibus et professoriis respective
designata fuerunt, abbatibus vero
monasteriorum Germaniae, Belgii,
Poloniae, Aragoniae, Valentiae et
Cataloniae eiusdem observantiae in-
dulget ut novitios ad habitum et
professionem ut supra admittere et
noviter professos colocare possint
in illis monasteriis in quibus actu
degunt et aluntur vigintiquinque mo-
nachi, 614.
- XLII. Constitutio revocatoria exemptio-

- num a vectigalibus, aliisque publicis oneribus, 616.
- XLIII. Confirmatio litterarum diversorum Romanorum Pontificum super investituris principatus Masserani et comitatus Crepacorii, 622.
- XLIV. Confirmatio patentium generalis Ordinis Eremitarum sancti Augustini circa prioratus Indorum provinciae Perunitinae, cum diversis ordinationibus, 625.
- XLV. Breve beatificationis Rosae de S. Maria Limanae in regno Peruano Indianum occidentalium tertii Ordinis sancti Dominici, 628.
- XLVI. Damnatio et prohibitio libri gallico idiomate impressi sub titulo: *Ritualis pro dioecesi Aletensi*, 629.
- XLVII. Decretum in quo privilegia sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium testandi de bonis, redditibus et emolumentis ecclesiasticis etiam ad fructus inconsumentos vel cum aliis ipsorum bonis non commixtos extenduntur, 630.
- XLVIII. Licentia conceditur referendariis votantibus signaturae iustitiae nunc et pro tempore existentibus celebrari faciendi missam domi cum solitis restrictivis iuxa concessam clericis camerae apostolicae ab Alexandre VII, 631.
- XLIX. Super contributione ecclesiastico-regnum Castellae et Legionis decennovem millionum cum dimidio regi catholico facienda, 633.
- L. Indultum regi christianissimo nominandi ad quaecumque monasteria, prioratus, dignitates, etiam maiores et principales, aliaque beneficia quaecumque (exceptis curatis) in civitatibus Metensi, Tullensi et Virdunensi, eorumque territoriis dicti regis ditioni et dominio temporali de praesenti subiectis, 636.
- LI. Innovatio constitutionis Pauli V contra fratres Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia provinciae Aquitaniae antiquioris, favores personarum extra eundem Ordinem constitutarum emendicantes illisque utentes ad obtinenda officia, editae, 639.
- LII. Litterae processus publicatae die Coenae Domini MDCLXVIII, 641.
- LIII. Concessio iurispatronatus regi christianissimo eiusque successoribus nominandi ad ecclesiam Atrebatensem, 647.
- LIV. Confirmatio iurispatronatus et presentandi ad ecclesiam Elnensem ac monasteria consistorialia in comitatibus Ruscinonensi et Confluentino et parte Cerdanae versus Galliam consistentia pro rege christianissimo et successoribus, 649.
- LV. Indultum regi christianissimo nominandi ad dignitates abbatiales et regimina monasteriorum, prioratus, praeposituras seu praepositatus conventum habentes in locis et ditioribus Belgicis, quae de praesenti possidet, 651.
- LVI. Damnatio et prohibitio libri gallico idiomate impressi sub titulo *Ritualis pro dioecesi Aletensi* iuxta minutam transmissam a reverendo patre domino assessore Sancti Officii, cui adiecta est clausula, ut praesens Breve publicetur Romae in locis solitis, ac sic publicatum afficiat perinde ac si unicuique personaliter intimatum fuisset, utque transumptis fides habeatur sicut originali, 653.
- LVII. Confirmatio congregationis super statu regularium, eiusque facultatum, 654.
- LVIII. Damnatio et prohibitio libri versionis gallica Novi Testamenti Mon-

- tibus Hannoniae et Lugduni (ut inscribitur) impressi, 657.
- LIX. Donativum ordinarium regni Siciliae pro rege catholico, 658.
- LX. Privilegia, indulta, gratiac, facultates et exemptiones nonnullis Sanctitatis Suae familiaribus concessa, 661.
- LXI. Confirmatio resolutionis a particulari congregatione per Alexandrum VII deputata emanatae, quod munus protectoris cappellae ad Praesepe Domini in basilicâ S. Mariae Maioris de Urbe spectaret ad bonaem memoriae cardinalium Pallottum tanquam ex provinciâ Marchiae Anconitanae oriundum, in concursu domini cardinalis Ursini, qui, tamquam de parentelâ Sixti V oriundus illud praetendebat, 671.
- LXII. Confirmatio Brevis Gregorii XV, ab Urbano VIII confirmati, per quod hospitali Beatae Mariae Theutonicorum concessa fuerunt privilegia hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, 675.
- LXIII. Commissio nuncio Florentiae super subsidio ab ecclesiasticis Statns Senensis conferendo pro expensis fluminum, fossatorum et aggerum, ac viarum, aquaeductum et aquarum decursionum districtus et Statutus Senensis, 266.
- LXIV. Moderatio constitutionis Clementis VIII locum eborum paschalium pro fratribus sancti Francisci de Paula ad infirmarias conventuum restringentis, 677.
- LXV. Confirmatio privilegii Ordini sancti Antonii Viennensis a Bonifacio VIII concessi, ut illius religiosi regulam sancti Augustini servarent, et canonici regulares eiusdem sancti Antonii vocarentur, 679.
- LXVI. Indultum, ut religiosus sacerdos professus congregationis monachorum S. Hieronymi in regnis Hispaniarum specialiter ab eadem congregatione deputandus, notarii munere ad effectum capiendi informationes super puritate sanguinis monachorum ad professionem in eadem congregatione admittendorum tantum fungi possit, 680.
- LXVII. Confirmatio privilegiorum quorundam collegio Germanico et Ungarico, ac cardinalibus illius protectoribus, a Iulio III, Gregorio XIII et Clemente VIII, circa iurisdictionem privativam dictis cardinalibus in causis eiusdem collegii, eiusque ecclesiarum et monasteriorum illi unitorum competentem concessorum et a Gregorio XV confirmatorum, declaratorum et extensorum, cum declaratione quod dieti cardinales uti possint superioritate et iurisdictione privativa huiusmodi quoad monasteria et ecclesias, ut praefertur; unita, quae in praesentibus exprimuntur, 682.
- LXVIII. Indultum, priori generali fratrum Ordinis Beatae Mariae de Monte Carmelo concessum, conferendi lauream doctoratus in collegio S. Mariae Transpontinae de Urbe fratrum eiusdem Ordinis, qui titulo magisterii sunt insigniti, 691.
- LXIX. Erectio congregationis sive unionis matronarum et virginum nobilium et illustrium sub denominazione *Cruciferarum* in ecclesiâ seu cappellâ per episcopum Viennensem designandâ, 693.
- LXX. Commissariatus pro sublevandis communitatibus et universitatibus Status Ecclesiastici, 696.
- LXXI. Nova concessio cruciatae Portugalliae ad triennium a die quo Ulyssiponae, quoad Portugalliam, et, quoad loca ultramarina, a die quo

- in illis respective publicabitur, computandum, 698.
- LXXII. Licentia duei et senatui Reipublicae Venetorum vendendi quaedam bona ecclesiae S: Marei Venetiarum, eorumque pretium convertendi in usus praesentis belli contra Turcas, 701.
- LXXIII. Concedit regi christianissimo eiusque successoribus ius nominandi ad ecclesiam Tornacensem, 702.
- LXXIV. Ampliatio iuris nominandi ad dignitates abbatiales et regimina monasteriorum, prioratus, praeposituras, seu praepositatus conventum habentes in quibusdam ditionibus, Belgicis consistentia, regi christianissimo antehac concessi, ad similia beneficia consistentia in aliis ditionibus Belgicis ei per numerum tractatum pacis a rege catholico concessis et renunciatis, 704.
- LXXV. Super contributione ecclesiastorum Castellae et Legionis in novo subsidio duodecimi millionum et tercentum millium ducatorum pro rege catholico, 706.
- LXXVI. Concessio indulgentiarum pro confraternitatibus Beatae Mariae de Mercede redemptionis captivorum, eum indulto erigendi, instituendi et aggregandi similes confraternitates, 711.
- LXXVII. Concessio privilegiorum pro suis cappellanis communibus, 714.
- LXXVIII. Suspensio Brevis Innocentii X generalem congregationem in Societate Iesu singulo quovis novennio celebrandam iniungentis, 721.
- LXXIX. Jubilaeum pro regno Poloniae, aliisque provinciis et ditionibus regi Poloniae subiectis ad implorandam divinam opem pro prosperis eiusdem regni successibus, 724.
- LXXX. Concessio indulgentiarum pro christifidelibus Status Ecclesiastici divinam opem implorantibus pro tuitione civitatis et regni Cretae contra Turcas ac pro felici directione negotiorum regni Poloniae, 727.
- LXXXI. Commissio episcopis Catureensi, Lemovieensi et Sarlatensi, ut monasteria monialium de *Bel loco* et loci de *Ficux* ab hospitali S. Ioannis Hierosolymitani dependentia, Caturensis dioecesis, visitent, 728.
- LXXXII. Concessio indulgentiarum pro christifidelibus Italiae divinam opem implorantibus pro tuitione civitatis et regni Cretae contra Turcas, ac pro felici directione negotiorum regni Poloniae, 729.
- LXXXIII. Confirmatio privilegiorum congregationi Hispaniae fratrum Carmelitarum Discalceatorum concessorum super facultate erigendi novas domos de sola licentiâ Ordinariorum, et non obstante distantia, 731.
- LXXXIV. Confirmatio reductionis novenalis praestationis octingentorum quinquaginta sentorum, ratione quorundam bonorum ad directum dominium camerae apostolicae spectantium ab hospitali maiori Avenionensi debitae, ad centumocto senta quolibet novennio praestanda, ita tamen ut milites Sedis Apostolicae aegroti et convalescentes perpetuis futuris temporibus gratis in dictum hospitale recipi ibique curari debeant, 732.
- LXXXV. Committitur nuncio Sabandiae ut audiat recursus subditorum principatus Masserani et marchionatus Crevacorii, 734.
- LXXXVI. Decretum ad favorem magistrorum caeremoniarum non participantium exigendi a singulis car-

- dinalibus in promotione ad cardinalatus honorem trigintasex duca-tos auri de cainera, et post eorum obitum, ab eorum haeredibus vi-gintiquinque, 735.
- LXXXVII. Suppressio et extinctio con-gregationum canonicorum S. Geor-gii in Alga Venetiarum, ac fratrum Iesuitorum, et S. Hieronymi de Fe-sulis, 737.
- LXXXVIII. Applicatio bonorum trium con-gregationum suppressarum in Statu Venetorum existentium ipsi Reipublicae in subsidium contra Turcas, 739.
- LXXIX. Confirmatio quorundam de-cretorum Congregationis de Propa-ganda Fide circa studium linguae arabieae et controversiarum in con-ventu S. Petri in Monte Aureo de Urbe institutum emanatorum, 742.
- XC. Applicatio bonorum trium con-gregationum suppressarum in regno Siciliae ultra Pharum duci et Rei-publicae Venetorum in subsidium contra Turcas, 749.
- XCI. Renovatio ad viginti annos varia-rum indulgentiarum et gratiarum spiritualium pro conversione infi-delium Indiarum, 750.
- XCI. Confirmatio statutorum pro felici regimine hospitalis pauperum septuagenariorum ab archieonfraternitate S. Iosephi civitatis Bononiensis eructi factarum, 754.
- XCIII. Iubilaeum pro regno Galliarum, aliisque provinciis et ditionibus regi christianissimo subiectis, ad implo-randam divinam opem contra Turcas, cum pracepto Ordinariis, ut serio invigilent, ut eleemosynae, quas occasione iubilaei huiusmodi a chri-stifidelibus pro eorum devotione sponte conferri et in capitulis ec-clesiarum reperiri contigerit, in cau-sam belli contra Turcas fideliter erogentur, 763.
- XCV. Indultum Reipublicae Ragusinae vendendi capitalia locorum piorum Ragusinorum, in civitate Neapolitana fundatorum, ad effectum donos con-struendi in civitate Ragusina, 765.
- XCV. Licentia religiosis monasteriorum Palatinatus superioris solvendi octo-ginta millia florenorum in extin-ctionem debitorum ecclesiae Ratis-bonensis, 766.
- XCVI. Commissio episcopo Ferentino contra interfectorum episcopi Nico-terensis, 769.
- XCVII. Declaratio incursus in excommu-nicationem et anathema aliasque poenas canonicas, ac excommuni-catio et anathematizatio interfectorum bona memoriae Ioannis Fran-cisci episcopi Nicoterensis, 772.
- XCVIII. Indultum reginae Magnae Bri-taniae recitari et celebrari faciendi officium et missam de B. Rosa de S. Maria in cappella sua regia, in qua missa de Sedis Apostolicae licentia celebratur, 774.
- XCIX. Confirmatio decreti a generali Or-dinis Carmelitarum Discalceatorum editi, quo prohibetur fratribus provинiae Ianuensis, vel in illa mor-antibus, ludus, quem ibi vocant se-minarii, sub excommunicationis al-iisque poenis, quarum absolutio Summo Pontifici reservatur, 775.
- C. Nonnullae ordinationes super electio-ne ad abbatias et prioratus congre-gationis monachorum Caelestino-rum, 776.
- Cl. Decretum, in quo conventus Licien-sis, Grumi, Ripaldae et Calderolae Ordini fratrum Minorum Conventua-lium sancti Francisci, cum omnibus bonis, iuribus et pertinentiis, adiu-vantur, 778.

- CII. Super praecedentia procuratoris generalis in concursu aliorum praelatorum Ordinis canonicorum regularium S. Salvatoris, 779.
- CIII. Omnia bona congregationum suppressarum canonicorum S. Georgii in Alga Venetiarum, ac fratrum Iesuitorum, et fratrum sancti Hieronymi de Fesulis (exceptis sacris), in regno Siciliae ultra Pharum existentia, applicat in subsidium civitatis Candiae et regni Cretae ac expeditionis contra Turcas, 781.
- CIV. Ut exercitium artis serici in civitate Pisaurensi nobilitati non praediicit, 781.
- CV. Concessio indulgentiarum pro christifidelibus Italiae et insularum adiacentium divinum auxilium implorantibus pro felice electione regis Poloniae ac liberatione Cretae a tyrannide et armis communis hostis, 782.
- CVI. Declaratio nullitatis gestorum ab oecono Mo Mediolanensi circa apprehensionem possessionis rerum et bonorum ad conventus congregationum suppressarum fratrum Iesuitorum et Fesulanae in statu Mediolanensi sitos spectantium, et actionem administratorum ab Ordinariis deputatorum, 784.
- CVII. Jubilaeum pro dominio Reipublicae Ragusinae ad supplicationem eiusdem Reipublicae concessum, 786.
- CVIII. Facultas magno magistro hospitalis sancti Ioannis Hierosolymitani dismembrandi sex millia librarum annuarum ex redditibus prioratus S. Aegidii linguae Provinciae, ex quibus mille scuta applicabuntur expensis victus fratrum dictae linguae, reliquae vero mille librae communi aerario in compensacionem damni quod illi per dismembrationem huiusmodi inferri posset, 788.
- CIX. Donatio conventus et ecclesiae Ss. Ioannis et Pauli, suppressae congregationis fratrum Iesuitorum, pueris pauperibus S. Philippi Nerii de Urbe, 790.
- CX. Declaratio nullitatis capitulationum sede archiepiscopali Salisburgensi vacante a capitularibus dictae ecclesiae in praeiudicium iurisdictionis archiepiscopalis et auctoritatis Sedis Apostolicae factarum, 793.
- CXI. Erectio novi hospitalis in civitate Neapolitana sub invocatione S. Petri et S. Iamuarii pro usu pauperum mendicantium et otio vacantium, 794.
- CXII. Constitutio prohibens mercaturam et negociações seculares ecclesiasticis praesertim religiosis quibuslibet in Indiis Orientalibus et America nunc et pro tempore existentibus, 798.
- CXIII. Declaratio circa solutionem decimae quoad ecclesiasticos regnum et provinciarum coronae Aragoniae, 802.
- CXIV. Erectio congregationis indulgentiarum et sacris reliquiis praepositae, 805.
- CXV. Concessio indulgentiae plenariae christifidelibus Italiae, et insularum adiacentium, divinam opem implorantibus pro liberatione civitatis Candiae et regni Cretae ab oppressione Turcarum, 806.
- CXVI. Commissio archiepiscopo Mediolanensi procedendi contra expulsores Inquisitoris Iauensis, eorumque complices, cum facultatibus opportunitis, 808.
- CXVII. Suspensio iuris conferendi beneficia in civitate, patria et dioecesi Leodiensi sita, in aliquibus mensibus

- per obitum vacantia, universitatì Lovaniensi illiusque facultati artium a Sede Apostolicâ concessi, 810.
- CXVIII.** Diversae facultates et ordinatio-nes circa exercitium muneric, ac dependentiam missionariorum regularium eiusvis Ordinis, etiam Societatis Iesu, a vicariis apostolicis apud Sinas, 815.
- CXIX.** Confirmatio et extensio decreto-rum Alexandri VII et cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepo-sitorum de nonnullis abusibus ec-clesiasticorum in Indiis Orientalibus degentium tollendis, 819.
- CXX.** Extensio declarationis, ab Alexan-dro VII circa altaria privilegiata perpetua editae, ad altaria eiusmodi privilegio temporaneo nec omnibus hebdomadae diebus decorata, 822.
- CXXI.** Extensio facultatis constituendi duos poenitentiarios in ecclesiâ monasterii S. Antonii Viennensis, totius Ordinis eiusdem S. Antonii ab-bati generali pro tempore existenti ab Eugenio IV concessae, ad alios duos poenitentiarios, attento quod dno primi non sufficiunt, 823.
- CXXII.** Confirmat decretum sacrae con-gregationis rebus consistorialibus praepositae editum in causâ dis-membraitonis a metropolitanâ ec-clesiâ Burgensi eius partis dioecesis, quae vulgo dicitur *le montagne basse*, ad effectum erigendi novum epi-scopatum in collegiatâ ecclesiâ op-pidi de Santander, 825.
- CXXIII.** Reductio decreti circa vacatio-nem generalatus ad formam consti-tutionis pro Ordine fratrum Cap-puccinorum, 361.
- CXXIV.** Congregatio clericorum paupe-rum Matris Dei Scholarum Piarum restituitur ad statum regularium, ac fruitionem privilegiorum Mendi-cantibus concessionum, 827.
- CXXV.** Confirmatio Brevis Pauli V su-per licentiâ alumnis collegii natio-nis Scotorum Parisiensis concessa celebri faciendi in dicto collegio et suscipiendi ordines sacros ad titulum paupertatis, 830.
- CXXVI.** Confirmatio extinctionis anti-qui et erectio novi montis collegii secretariorum apostolicorum de nu-mero participantium, 832.

FINIS TOMI DECIMISEPTIMI

V. ex delegatione D. D. Archiepiscopi Taur.
P. Clodovaeus a Costiliolis Ord. Min.

ERRATA-CORRIGE

HUIUS NOSTRAE EDITIONIS.

Pag.	27 b	(in nota)	ammissionis	.	.	.	.	lege:	ammissionis
"	136 a	linea II ult.	haebreos	.	.	.	.	"	hebraeos
"	143 b	" 17	cursorum	.	.	.	.	"	Corsorum
"	143 b	" 8 ult.	cursorum	.	.	.	.	"	Corsorum
"	223 b	" 10 ult.	potestate	.	.	.	.	"	potestatis
"	357 b	" 18	qui	.	.	.	.	"	quis

In aliquibus exemplaribus tom. xvi sequentia errata uerisperant

Pag.	5 b	linea 31	Alexander Papa X	.	.	.	.	lege:	VII
"	76 b	" 7	id.	id.	VIII	.	.	"	VII
"	819 in tit.	3	id.	id.	VIII	.	.	"	VII